

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her:
<https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>
Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

Et Tidsskrift til kristelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme

Udgivet af

Ansgarius Foreningen

Redigeret af

BERNH. JENSEN

Præst.

69. Aargang

KØBENHAVN

FREMMEDSPROG-TRYKKERIET „ATHENE

1921

Indholds-Fortegnelse.

I, Smaa Indledninger.

Bed altid! (<i>P. de Ravignan</i>)	1
»Og han var døm underdanig«	17
Det kristne Ægteskab (<i>Krogh-Tonning</i>)	33
Arbejdet i Vingaarden	49
Lidelsernes Værdi (<i>St. Johannes af Korset</i>)	65
Forfølgelse for Retfærdigheds Skyld	113
En af vore mange Fjender (<i>Gerson</i>)	129
De fem Tusindes Bispisning (<i>St. Augustinus</i>)	145
Vor Frelsers dyre Saar (<i>P. Gallway</i>)	161
Tanker ved Korset (<i>Dom S. Louismet og P. Gallway</i>)	177
Paaskebuds-kabet (<i>N. H.</i>)	193
»Fred være med eder!« (<i>Krogh-Tonning</i>)	209
»Eders Sjæles Hyrde og Biskop« (<i>T.</i>)	225
Opstandelsen (<i>St. Augustinus</i>)	241
»Det gavner jer, at jeg gaar bort« (<i>Forbes Robinson</i>)	257
Bønnen i Jesu Navn (<i>N. H.</i>)	273
Kirkens Betydning	289
Pintsegaven (<i>The Monitor</i>)	305
Hellig Trefoldigheds Fest (<i>Præfationen</i>)	321
Jesu Hjerter-Andagten	337
Tvang eller ikke?	353
Haabets Dyd (<i>The Monitor</i>)	369
Farisæerens Retfærdighed (<i>N. H.</i>)	385
»Jeg ynkes inderlig over Folket« (<i>Krogh-Tonning</i>)	401
Glimt	417
Den utro Husfoged (<i>The Monitor</i>)	433
At vandre for Guds Ansigt (<i>St. Frans af Sales</i>)	449
Anger	465
Christi Aag (<i>The Monitor</i>)	481
Sand Barmhertighed (<i>F. Robinson</i>)	497
Hvor er de ni? (<i>Peregrinus</i>)	513
Bøn om en lykkelig Død (<i>Newman</i>)	529
Dødens Magt og Afmagt (<i>Krogh-Tonning</i>)	545
»At Christus maa bo ved Troen i eders Hjerter« (<i>The Monitor</i>) ..	561
Den kristne Fuldkommenhed (<i>The Monitor</i>)	577
Aktualitet i Bønnen (<i>P. Benedict Williamson</i>)	593
Vrede (<i>The Monitor</i>)	609
Rosenkransen (<i>Peregrinus</i>)	625
Den farlige Bøn (<i>Peregrinus</i>)	641
Korsets Magt (<i>Newman</i>)	657
Jesu Nærhed	673
Tillid	689
Bøn paa Alle Helgens Dag	705

Lignelsen om Sennopskornet (<i>R. H. Benson</i>)	721
Kirkearets sidste Søndag (<i>Newman</i>)	737
Advent (Efter <i>America</i>)	753
»Salig er den, som ikke forarges paa mig« (<i>Johs. Jørgensen</i>)	769
Den ubesmittet undfangne (<i>Newman</i>)	785
Christus kommer (<i>Newman</i>)	801
Jul (<i>St. Leo den Store</i>)	817

II. Aktstykker, Afhandlinger og større Artikler.

Ved Aarsskiftet med Oversigt over 1920	2
Helene Most	5. 22. 38
Fred paa Jorden og Folkenes Forbund (<i>F. Olrik</i>)	18
Pater Benedikt Fels (<i>Fr. Evers</i>)	34
Det lykkelige Aar og dets Grundlag (<i>F. Olrik</i>)	59
Johannes Jørgensen og Thomas Bredsdorff	54
Forsvarets Vanskelighed (af <i>Newman</i> ved <i>N. H.</i>)	67
Fastemandat	81
Ryslingsagen (<i>H. Gamél</i>)	83
Tanker om to Breve (<i>P. H. P.</i> og <i>Bernh. Jensen</i>)	89
Biskoppeligt Hyrdebrev Fasten 1921	97
De liturgiske Formers katolske Aand (<i>P. A. Meyer</i> i <i>Credo</i>)	107. 117
Til Opmuntring og Trøst (<i>Niels Hansen</i>)	114
Intelligensen i Forhold til Arbejdsgiverne og Arbejderførerne (<i>F. Olrik</i>)	136
Den bedende Kirke. Øjeblikbill. fra en Udenlandsr. (<i>F. F. Maurer</i>)	146 162
De første Dages og vore Dages katolske Kirke (<i>Newman</i>)	150. 167. 182
.....	195. 228. 243
Den Salige Louise af Marillac og Barmhertighedens Døtre (<i>E. Rosenørn-Lehn</i>)	178
Brev fra Italien. Montecassino (<i>Rose Bruhn</i>)	210
Siciliens største Helgenfest. Santa Agata (<i>Rose Bruhn</i>)	258
Genforeningsbestræbelser (<i>Floyd Keeler</i> i <i>America</i>)	262. 277
Nu Majmaaned bringer (<i>Bernh. Jensen</i>)	274
En Retningslinje for dansk, katolsk Kunst (<i>Cay Benzon</i>)	290
Hos Paven. Øjeblikbill. fra en Udenlandsrejse. (<i>F. F. M.</i>)	306
Paa Pilegrimsfærd (<i>P. Meyer</i> i <i>Credo</i>)	340
Brev fra Rom. Folkets Røst (<i>Rose Bruhn</i>)	355
— Udenfor Murene (do.)	371
Pavelig Encyklika om Dante	386. 405
Brev fra Rom. St. Sebastiano (<i>Rose Bruhn</i>)	402
Vore Kirker og deres Udsmykning (<i>P. H. Perch</i>)	418
Moral uden Gud (<i>A. Menzinger</i>)	435
Til Peter- og Paul-Dagens romerske Minder (<i>F. F. M.</i>)	442
Pavens Tale til Kardinalerne	450
Udenfor Roms Mure. Ostia (<i>Rose Bruhn</i>)	452
St. Thøger og Minder om St. Thøger (<i>P. L. Hald</i>)	466
San Ignazio. Romerske Minder til den 31. Juli (<i>F. F. M.</i>)	482
Kardinal Bellarmin, Demokratiets Forkæmper	498
San Lorenzo. Romerske Minder til den 10. August	503
Den religiøse Stilling i Czeko-Slovakiet (<i>J. Hanusch</i> i <i>Jitro</i>)	514
»Santa Maria...« Romerske Minder om Maria-Andagten (<i>F. F. M.</i>)	530
Paa Café Aragno (<i>F. F. M.</i>)	546
Paa Kapitoliet (<i>F. F. M.</i>)	562
San Clemente (<i>F. F. M.</i>)	594
Ude og hjemme (<i>Bernh. Jensen</i>)	610
St. Franciskus. Et Minde til den 3. Ordens 700 Aars Jubilæum (<i>P. D. Steidl</i>)	626
Kardinalernes hellige Kollegium (<i>F. F. M.</i>)	642

Pavelig Encyklika om den Tredje Orden	658
Paa Peterspladsen (<i>F. F. M.</i>)	674
Ave crux (<i>Bernh. Jensen</i>)	706
Rom i Fugleperspektiv (<i>F. F. M.</i>)	722
Sveriges Biskop nedlægger en alvorlig Protest (<i>F. Olrik</i>)	754
Staden paa Bjerget (<i>P. D. Steidl</i>)	770
Kardinal Robert Bellarmin (<i>Jos. Koch</i>)	786
Snart er det Jul (<i>Bernh. Jensen</i>)	802
Umoderne Tanker (<i>Rc.</i>)	820

III, Mindre Artikler af forskelligt Indhold.

Hvem tilhører vore gamle Kirker?	9
Skolastik og Latin (<i>Aage Børge-Schmidt</i>)	11
En hemmelighedsfuld Sarkofag i Arles-sur-Tech	25
En opsigtsvækkende Konversion i Reformationens Moderland (<i>M. B.</i>)	26
Pater Fels S. J. † (<i>Bernh. Jensen</i>)	28
Løgten som »Videnskab« (<i>A. F. Bejer, Vald. Bjerre og Bernh. Jensen</i>) 41.	120
Til Minde om Pater Fels (<i>A. J.-N.</i>)	59
Agtelsen for Familien i Tiltagende i Frankrig (<i>V. P.</i>)	60
Brudstykker 71 124 140 299 329 411 539 568 684 716 749	809
Bliver den katolske Kirke Verdenskrigens virkelige Sejrherre? ..	71
Johannes Jørgensen (<i>Fritz Jørgensen West</i>)	103
Fra Sønderjylland (<i>B. J., Bessie Magnussen og Spectator</i>)	130
Den katolske Kirkes Fremgang i Nord-Amerika	155
Katolsk Internationale (<i>Frantz Krejl og B. J.</i>)	171
Haderslevs Katholikker (<i>P. Wolff, F. Olrik og Chr. H.</i>)	187 204
En Jesuit i Norge	188
Ansgariusforeningens Generalforsamling	199
Lys over den hemmelighedsfulde Sarkofag i Arles-sur-Tech (<i>F. Olrik</i>) ..	201
Den katolske Kirke i Sønderjylland (<i>Karlo Poulsen</i>)	202
Nye Tanker — gamle Tanker (<i>E. Rosenkrantz-Charisius</i>)	203
Jesuitter maa ikke taales	217
S. O. S. (Saving of Souls) (<i>Bessie Magnussen</i>)	218
Den Aand, der mangler	226
Ærkebiskoppen og Torvekonerne	235
Ansgariusforeningen (<i>Bernh. Jensen</i>)	242
Et lille praktisk Vink (<i>F. Ronge</i>)	265
James Kardinal Gibbons † (Efter <i>America</i>)	280
Maria-Kongregationen af Apostlenes Dronning	284
Nogle irske Indtryk (<i>Mary D. Jones</i>)	294
Grundstensnedlæggelse i Nakskov	297
Et katolsk Hotel (<i>Eyvind Ekstrøm, Red., Carl Blad, Søelberg</i>)	313 365 412 461
»Den ubesmittede Undfangelse«. Forespørgsel (<i>Niels Hansen, Sv. A. Becker, E. g. P.</i>) 322 379	395
Monsignore Hudson, den store Børneven (Efter <i>Universe</i>)	323
Stille Timer (<i>E. Rosenkrantz Charisius</i>)	329
Ved Redaktørskiftet	338
Dansk katolsk Kunst (<i>Johs. Frederiksen og Chr. Skikkild</i>) 346 372	394
Prinsesse Margrethe	354
Til den nye Redaktør af Ugebladet (<i>J. Olrik og Bernh. Jensen</i>) ..	360
Lourdes	363
Den internationale Studenterkongres i Prag	366
Den hl. Jon af Holar (<i>B. J.</i>)	377
Valfart (<i>Cay Benzon</i>)	389
Prinsesse Margrethes Bryllup (<i>Johs. H.</i>)	392

VI

Hvad Johs. Jørgensen faar Skyld for (<i>Bernh. Jensen</i>)	395
Valfarten (<i>B. J.</i>)	426 456
En Konvertits <i>Via crucis</i> (<i>Paul</i>)	428
Pastor Braun 70 Aar (<i>B. J.</i>)	434
P. Poul Piou † (<i>Jos. Resch</i>)	440
»Gaar til Josef!« (<i>Bibelfast</i>)	445
Michael Servetus	474
En Spejlstump (X)	476
Joseph Hammermüller. Organist i 40 Aar (<i>B. J.</i>)	486
Et meget personligt Brev (<i>Johs. Frederiksen</i>)	487
Den nye Klinik i Kolding (<i>Vald. Kallan</i>)	490
Det normale og det originale	492
»Bort fra Rom« (<i>K. O. Rosengaard og Red.</i>)	507
Et personligt Svar (<i>Joseph Hammermüller og N. H.</i>)	517
Børnenes Opdragelse (Efter <i>Die Welt</i>)	521
Mægtige Ingeniørarbejder fra Abrahams Tid (<i>Hugh Pope</i>)	522
Vejkorset ved Lille Svenstrup (<i>En Deltager</i>)	534
Lille Peters dumme Forældre (<i>W. Dwight i America</i>)	536
Et personligt Svar (<i>Joseph Hammermüller</i>)	538
Baronesse Edle Wedel-Jarlsberg (<i>L. Stampe-Charisius</i>)	550
Personligt Gensvar (<i>Johs. Frederiksen</i>)	552
Ærkebiskop Kordac af Prag (<i>V. Ouecka i America</i>)	554
Til hvilken Klasse hører du? (Efter <i>America</i>)	566
Da Dominikanerne kom til Danmark	578
Ungdomsbasar den 16. og 17. Oktober (<i>B. J.</i>)	585
Afsluttende Gensvar (<i>Joseph Hammermüller</i>)	587
Konversioner (<i>Karl Broomé og Red.</i>)	588
En gammel Klosterbroder (<i>Seb. v. Oer</i>)	599
Alle gode Gange er — tre (<i>Georg M. Vøhtz</i>)	601
Andagter (<i>E. Rosenkrantz Charisius</i>)	602
Et sidste Svar (<i>Johs. Frederiksen</i>)	603
Fra Restauration og Danselokale til katolsk Skole (<i>F-t</i>)	604
Vor Litteratur og vort Liv (<i>M. F. Egan i America</i>)	614
De katolske Ulfelder (<i>B. J.</i>)	617
Hvorledes finder man Christi sande Kirke (<i>J. C. Dalton</i>)	619
Sandhedens Vej	620
Katolske og protestantiske Missionærer (<i>N.</i>)	634
Fra Pietro	635
Englens Storhed	646
St. Birgitta	649
»Den hellige Nepomuk ved Floden« (<i>P. D. Steidl</i>)	651
Jomfru og Martyr (Efter <i>Die katholischen Missionen</i>)	665
Enkefru Anna Maurer in memoriam (<i>J. Olrik</i>)	667
Kirken i England	678
Og han er Katholik! (Efter <i>Stella maris</i>)	680
Vor katolske Poesi (<i>H. K—H.</i>)	682
Eneboeren fra Haderslev (<i>P. D. Steidl</i>)	690
Pater Augustinus Perger † (<i>F. E.</i>)	693
Brev fra Grevinde Ledóhowska	697
De lukkede Kirker	698
Catholic Evidence Guild	711
Benedikt XV og Kunsten (<i>Joseph Hammermüller</i>)	713
Højskolens Foredrag om Knud Lavard (<i>B. J.</i>)	714
Opus 2035 (<i>P. D. Steidl</i>)	716
Til min gamle Lærer (<i>Vald. Kallan</i>)	726
Protestantisk Allehelgenseft (<i>Garth-Grüner</i>)	731 762
Udtrædelse af Folkekirken (<i>Margr. Monrad Kiær, Christian Walther,</i> <i>En Konvertit og Red.</i>)	732
Kirkeindvielse i Nakskov	738
Indvielse af Cistercienserindernes Kapel i Allerslev (<i>F. F. M.</i>)	757

VII

Pater Pergers Død (<i>V. P.</i>)	760
St. Frans og Pave Innocens (<i>E. Rosenørn-Lehn og Bernh. Jensen</i>)	763
Rom og Østen (<i>The Universe</i>)	778
Biskop Bitters Protest (<i>F. Olrik og B. J.</i>)	793
Katholsk Mindefest paa Island (<i>B.</i>)	807
Latinere og uererede Grækere	808
Martyrologium	818
Dauids 23. Psalme	820
Baronesse Stampe (<i>Bernh. Jensen</i>)	827
Kunst	829

IV. Digte og Fortællinger.

Et Digt (<i>Johs. Frederiksen</i>)	66
Issachar Ben Ezras Skat (<i>Austin O'Malley i America</i>)	136
Langfredag (<i>Johs. Frederiksen</i>)	186
Paaske do.	194
Hvide Søndag do.	216
Vor Frues Springer (<i>A. Teddy Buster</i>)	309
Synderinde (<i>Anna Margrethe</i>)	328
Den rige Fiskefangst (<i>H. Sk. F.</i>)	370
Vejen (<i>H. K.-H.</i>)	428
Guds Hus (<i>H. Sk. P.</i>)	460
Den største do.	460
Skoven (<i>H. K.-H.</i>)	539
Mosen do.	568
Af Kantaten ved A.C.'s 25-Aars Jubilæum (<i>Emil Frederiksen</i>)	580
Mar Elias (<i>The Universe</i>)	582
Sancta Birgitta	648
Hil dig, Maria (<i>H. Sk. P.</i>)	696
Pave Innocens den Tredjes sidste Time (<i>H. Federer</i>)	741
En Kur for Sladder (<i>A. Teddy Buster</i>)	764
Julenat (<i>Th. Fr.</i>)	819
Den mindste af disse (<i>François Coppée</i>)	825

V. Nye Bøger.

Pax. Quaterly Rewiew (<i>N. H.</i>)	70	520
Helga Skrumsager Petersen: Ved Korset til Lyset	106	106
Almanach catholique français pour 1921	106	106
Sœur Thérèse de l'enfant Jésus. En Sjæls Historie	233	233
J. Kreitmaier: Der Kampf um die neue Kunst (<i>N.B.H.</i>)	235	235
E. Rosenørn-Lehn: Den hellige Messe (<i>N. H.</i>)	248	248
H. Messerschmidt: Sankt Augustinus (<i>N. H.</i>)	249	249
Maurer: Det hellige Messeoffer (<i>B. J.</i>)	266	266
Claudé: Budskabet, der bragtes Maria (<i>N. H.</i>)	266	266
Wolff: Der Missionar als Forscher (<i>F. Olrik</i>)	326	326
Carl S. Petersen og Vilh. Andersen: Illustreret dansk Litteratur- historie, 6. Hæfte (<i>N. H.</i>)	326	326
Thomas Laub: Musik og Kirke (<i>Joseph Hammermüller</i>)	356	356
Johs. Jørgensen: Danimarca (<i>N. H.</i>)	409	409
P. Watteroff: Mutter Klara Fey (<i>A. M.</i>)	410	410
Paludan-Müller: Benedict von Nursia und seine Amme (<i>Emil Frederiksen</i>)	410	410
Broder Ulv: Legende (<i>N. H.</i>)	520	520
do. Trængselsaar (<i>Bernh. Jensen</i>)	727	727

VIII-

Pavebilleder (H).....	731
Julehæfter	795
Bergquell. Herders Wochenkalender 1922.....	796
Johs. Jørgensen: Som en Tyv om Natten (Bernh. Jensen).....	810

VI. Aarsberetninger, Kollekter og andre Smaating.

Jesu Barndoms Forening.....	43
Elisabeth-Vincentskonferencen F	95
— — Ø.....	719
Ungdommens Indsamling.....	127
Elisabethforeningens Basar	140
Dansk-kath. Kirkesag (Ans.-Bonif.) Aarsregnskab.....	207
Sankt Knuds Feriekoloni. Regnskab.....	350

Kollekter:

Til Børnene i Mellem-Europa.....	47
Peterspenge	79 447
Afrikanske Missioner.....	79
Langfredags-Kollekt til den hellige Grav.....	271
Danske katholske Kirkesag (Ansg.-Bonif. Kollekt).....	303 592 703
Elisabethforeningen	783

Brevkasse	14	94	125	157	174	302	414	495	559	574	638	
							702	719	751	766	814	830

Tak fra Johannes Jørgensen	155
Tak fra Innsbruck for Levertranen.....	219
Gave til Prinsesse Margrethe	226 238 254
Har man glemt de Gamle? (Anton Martini).....	316
Redaktionsskiftet	334
Valfarten (Bernh. Jensen)	383
Hjertelig Tak (F. Ronge).....	541
Ungdomsbasar	606
Den katholske Højskole (X)	653
Tak fra Basarkomiteén.....	687
Børnehjælpsdag.....	749
Børn i Nød (H. Hendrix)	811

VII. Efterretninger.

A. Udenlandske.

Afrika 813. *Australien* 367. *Bagindien* 334 591. *Belgien* 557. *Czeko-Slovakiet* 93 157. *England* 13 125 156 221 302 319 333 350 366 431 462 479 510 573 638 686 718 751. *Finland* 118. *Frankrig* 30 77 174 251 414 558 812. *Indien* 77 222 798. *Italien* 143 270 333 510 511 573 606. *Jugoslavien* 77 110 333 718. *Lilleasien* 206. *Lithauen* 110 526 653. *Meksiko* 46 574 638. *Nordamerika* 63 270 334 527 574 686 718 798. *Norge* 221 250 301 349 445 495 525 621 798. *Palæstina* 205 446 591. *Polen* 45 157 510 542. *Portugal* 45 222. *Luxembourg* 670. *Rom* 110 143 173 221 350 399 446 511 526 543 573 653 782 812. *Rusland* 559 638 686. *Schweiz* 510. *Sibirien* 174. *Spanien* 14 367. *Sverrig* 190 301 701 750. *Sydafrika* 655. *Syrien* 334 383. *Tyskland* 76 110 157 251 431 446 462 509 571 622. *Ungarn* 45. *Østerrig* 572.

B. Indenlandske (udenfor København).

Aalborg 125 (Farmaceut Salversen død). 142 (Aftenunderholdning). 318 (Aarsberetn. for Klinikken). 542 (Polsk Børnehjem flytter). 797 (P. Sialms Eksercitier). *Allerslev* 750 (Klosterindvielse). *Esbjerg* 205 (P. Brems holder Foredrag). *Faxe* 29 (Wienerbørn). *Haderslev* 205 (Tak for Messeklæder). 349 (Første Kommunion). 382 (Kr. Legemsfest, Konversion). 414 (Kongens Besøg). 445 (Lykønskning til Prs. Margrethe). 734 (P. Sialms Eksercitier). 812 Børnehjem. *Helsingør* 142 (Aftenunderholdning). *Horsens* 29 (Pastor Fiedler ansat). 286 (Foredragsforeningen). *Jels* 268 (Gudstjeneste). *Kalundborg* 285 (Frue Kirkes Indvielse). *Kolding* 75 (P. Koch holder Foredrag). 589 (Unios Skovtur). *Køge* 62 (Pastor Maurer vendt hjem). *Maribo* 797 (Katholske Forening). *Nakskov* 173 (Kirkebygning). 250 (Kostskole og Kirkebygning). 637 670 (P. Hendrix's Jubilæum). *Nykøbing F.* 110 (Franciskusforeningen). 590 (Skolen aabnes). *Odense* 509 (P. Piou †). 621 (Søstrenes Jubilæum). *Ordrup* 29 (Julefest). 62 (Sjælemesse for P. Fels). 142 (Fastelavnstfest). 189 (St. Andreas Gilde stiftes). 268 (Koret). 332 (N. Hansen flytter). 462 (Mettetiden forandres). 479 (Skovtur). 701 (Andreas Gildes Generalforsamling). *Randers* 30 (Søster Anna Marie †). 685 (P. Sialms Eksercitier). *Roskilde* 172 (P. Sialms Eksercitier). 236 (Foreningensliv i Vintersæsonen). 317 (Firmelse). 332 381 (Kr. Legems-Fest). 398 (Menighedsjubilæum). *Tønder* 205 (Messe). *Vejle* 204 (P. Sialms Eksercitier).

C. Københavnske.

12 (Biskoppen i Audiens hos Kongen. Højskolen. Julefest i St. Knuds Skole). 28 (St. Josephs Gildes Juletræsfest). 62 (Højskolen). 75 (St. Knuds Fest i St. Knuds Kapel. Højskolen). 92 (St. Ansgars Fest i St. Ansgars Kirke. Højskolen). 109 (Højskolen). 124 (Vincentkonferencernes første Generalmøde. Højskolen). 141 (Højskolen. St. Josefs Gildes Familieaften). 156 (Højskolen). 172 (Katholsk Syge- og Begravelseskasse. Højskolen. Kath. Ungd. Værns Aftenunderholdning). 189 (Højskolen). 204 (Rosenkranskirkens Regnskab. Højskolen). 220 (Højskolen. Kath. Ungdomsværns Generalforsamling). 250 (Unios Agitationsmøde). 268 (do. P. Günther Formand for Kath. Ungdomsværn. J. F. Ronges 100-Aars Fødselsdag). 285 (Vincentkonferencernes andet Generalmøde). 300 (Katholsk Syge- og Begravelseskasses Agitationsmøde. Unios Agitationsmøde). 316 (Firmelse og Første Kommunion. Festgudstjeneste for den salige Peter Canisius i Jesu Hjerter Kirke). 331 (St. Josefs Gildes Julefond. Katholsk Syge- og Begravelseskasses Agitationsmøde). 348 (»Fra Henrik den Ottendes Dage« nedsat. Unios Program). 366 (A. C.'s Generalforsamling). 380 (Udsmykning af Sakramentskirken. Højskoleforeningens Generalforsamling. Prinsesse Margrethe i den franske Skole). 397 (Fru Petersens Jubilæum. Maria-kongregationen af Apostlenes Dronning. Pastor Braun Ridder af Dbg.). 413 (St. Knuds Skoles Afslutning). 431 (Lafontaines Guldbryllup). 445 (St. Knuds Skoles Afslutning). 495 (Vincentkonferencernes Agitationsmøde). 509 (P. Kùpferle bliver Rektor i Stenosgade). 525 (Vincentkonferencernes Agitationsmøde). 588 (Krucifiks paa Jagtvejen. A. C.'s Jubilæum). 606 (Ny dramatisk Forenings Aftenunderholdning. St. Josefs Gildes Julefond). 637 (Indvielse af Krucifikset paa Jagtvejen). 669 (Højskolen. Unios Program. Ungdomsbasaren. Vincentsforeningen ved Rosenkranskirken). 682 (Højskolen. Ungdomsbasaren). 700 (Højskolen). 717 (Højskolen. Ungdomsværnets Fest. Spejdernes Sjælemesse for franske Soldater). 734 (Fru Iversens Død i Sakramentskirken). 750 (Højskolen). 765 (Højskolen. Pastor Maurer ansat ved Tilbedelsesklosteret. Josef-Søstrenes Basar). 782 (Højskolen). 796 (Højskolen). 811 (Højskolen. Unio). 830 (Højskolen. Vincentkonferencernes fjerde Generalmøde).

Billeder.

Pater Fels.	34	Kirken i Maribo	739
Redaktør Niels Hansen	338	Grev Holstein-Ledreborg og	
Pastor Braun.	434	Cistercienserinderne	759
St. Franciskus	627	Julenat	818
Snubbekorset	707	Baronesse Stampe	828
Korset ved Lille Svenstrup ..	709		

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

69. AARGANG

Nordisk Ugeblade udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag
Abonnement 2 Kr. 50 Ø. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer,
i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Studiestr. 27-29. 1-
4, Tlf. 12327). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 16 Kr. aarligt. --
I Redaktionen: Pastor Bernh. Jensen (ansvarshavende), Boyesgade 8^a V.
Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5-7 Eftermiddag.

Nr. 1.

Søndag den 2. Januar.

1921.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Ved Aarsskiftet. — Helene Most
(fortsat). — Hvem tilhører vore gamle Kirker. — Skolastik og Latin.
— Efterretninger fra Ind- og Udland: København. England. Spanien. —
Brevkasse. — Avertissementer.

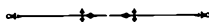
Smaa Indledninger.

526.

Bed altid!

Tro mig, kære Venner, tro en Mand, hvis Erfaring er
modnet i tredive Aars Præstetjeneste, naar jeg forsikrer
jer, at alle Skuffelser, alle aandelige Ufuldkommenheder,
al Elendighed, alle Fald, alle Fejl, ja de alvorligste For-
vildelser bort fra den rette Vej, alt har den samme simple
Oprindelse: Mangel paa Udholdenhed i Bøn. Lev et
Bønnens Liv; lær at bringe alt ind i din Bøn, at forvandle
alt til Bøn, baade dine Sorger og dine Trængsler og dine
Fristelser. Bed, naar der er Havblik i dit Liv, og bed,
naar der er Storm; bed, naar du ligger vaagen om Natten,
og bed, naar Solen skinner klar; gaar du, eller kommer
du, saa bed; er du træt og adspredt, saa bed; hvad du
end er, og hvor du end er — blot bed!

P. de Ravignan, S. J.

Ved Aarsskiftet.

Er det ikke en underlig Skik at fejre Aarsskiftet med vældigt Halløj og Spektakel, med Drik og Svir? Mon det ikke netop gøres for at skjule den dybe Alvor? Der er jo den Alvor ved hvert Aarsskifte, at man ligefrem nødes til at tænke tilbage paa Aaret, der gik, og man kan ikke slippe for det Spørgsmaal: Hvad fik jeg, og hvad fik vi allesammen ud af det Aar? Og ligesaadan nødes man til at se frem: Hvordan vil det gaa i det nye Aar? Men det er to Spørgsmaal, som det ikke er morsomt at have med at gøre. Derfor skal der drikkes og laves saa meget Spektakel som muligt, saa undgaar man helt at høre Spørgsmaalene.

Det er ikke let at sige, om Aaret 1920 har bragt hele Menneskeheden fremad eller tilbage. Det kan sjældent ses paa et enkelt Aar, og dømme om det kan man først lang Tid efter. Uroligt og forvirret ser det hele ud. Der er Pessimister nok, som siger, at vi ustandseligt vandrer Kulturens Undergang i Møde. Det er vist kun meget faa, som med Sikkerhed vil paastaa, at det gaar fremad.

For Danmark blev 1920 et Aar af historisk Betydning og et Aar med stor Glæde, da en Del af det tabte Land blev dansk igen, og det, som to Slægtled har haabet paa og længtes efter, gik i Opfyldelse. Kong Christian paa den hvide Hest vil blive 1920's Mærke i Danmarks Historie.

Guds Rige paa Jorden staar fast. Store Storme har ikke hærget det. Man faar tværtimod det Indtryk, at Kirken midt i al Uro og Forvirring staar saa usvigelig sikkert, at dens Fjender foreløbig bøjer af og gaar udenoin. Der synes kun faa Steder at være Lyst til Kirkekamp. Men Kirken selv kæmper som altid mod alle onde Magter.

Hvordan gik det Kirken herhjemme? Der er intet stort at vise hen til. Det var et Aar i Arbejde som saa mange før, maaske dog med lidt flere Skuffelser end ellers. Har vi bare arbejdet godt, maa vi være tilfredse. Vi venter os heller ikke store Begivenheder i det Aar, der kommer. Vi venter kun, at vort stadige Arbejde ogsaa stadigt maa

bringe Frugt, men der maa ogsaa arbejdes, og enhver maa gøre sin Pligt, med sig selv og i sin Kreds, saa skal det ogsaa nok gaa fremad. Det gælder om ikke at svinge Fanen, aldrig et eneste Øjeblik.

Kalendarisk Oversigt over 1920.

6. *Januar.* Pastor Breitung paa St. Andreas Kollegium i Ordrup fejrer 50 Aars Jubilæum som Medlem af Jesu Selskab.
6. *Januar.* Rektor for St. Anndreas Kollegium i Ordrup udsender Meddelelse om, at Kollegiet nedlægges ved dette Skoleaars Udgang, Juli 1920.
10. *Januar.* Pastor Quadvlieg i Ringsted forflyttes til Holland. Pastor Houben og Pastor Boaths fra Roskilde ansættes i Ringsted.
18. *Januar.* Biskop Johannes von Euch fejrer sit Diamant-Jubilæum som Præst.
11. *Febr.* Kardinal Aristide Rinaldini i Rom afgaaet ved Døden.
19. *Febr.* Pater Wilhelm Schmitz, forhen i Danmark, afgaaet ved Døden i Exaten i Holland.
14. *Marts.* Pastor Günther fratræder og Pastor Koch overtager Redaktionen af »Katholsk Ungdom«.
17. *Marts.* Kardinal Philip Giustini, 67 Aar gammel, afgaaet ved Døden i Rom.
9. *Maj.* Louise de Marillac, Vincentssøstrenes Stifterinde, erklæres for salig.
13. *Maj.* Margrethe Maria Alacoque og Gabriel Possenti erklæres for Helgener.
15. *Maj.* Kardinal Giulio Boschi, Biskop af Frascati, afgaaet ved Døden.
16. *Maj.* Jeanne d'Arc erklæres for Helgen.
23. *Maj.* Ærkebiskop Oliver Plunkett af Armagh i Irland erklæres for salig.
30. *Maj.* Romerinden Anna Maria Taigi erklæres for salig.
30. *Maj.* Esbjerg Sogn overtages af Præmonstratenserne, og Pastor L. A. Brems af Næstved forflyttes hertil med Pastor Op de Coul som Præst i Spangsbjerg. — Pastor A. S. Cupers bliver Præst i Næstved.
6. *Juni.* Uganda-Martyrerne erklæres for salige.
9. *Juni.* Den Apostoliske Visitator, Biskop Diepen af Bois-le-Duc i Holland, ankommer til København og begynder straks en omfattende Visitation, som strækker sig over hele Landet.
13. *Juni.* 4 Vincentssøstre og 11 Ursulinerinder erklæres for salige.

13. *Juni.* Pastor Joseph Schmidt og Pastor Wiemann rejser til Holland.
14. *Juni.* Assumptionssøstrene har underskrevet Kontrakten om Lejemaalet af St. Andreas Kollegium.
28. *Juni.* P. August Sträter afgaaet ved Døden i Holland, 82 Aar gammel.
3. *Juli.* P. Bannwart nedlægger sin Stilling som Bestyrer af St. Knuds Skole, hvorefter han rejser til Schweiz. P., cand. mag. K pferle, bliver hans Efterfølger.
6. *Juli.* St. Andreas Kollegium i Ordrup holder Afslutningsh jtidelighed og ophører med sin Virksomhed.
18. *Juli.* Efter at P. Merx er bleven forflyttet fra Aalborg til Werden an der Ruhr, holdt P. Tembories Tiltr delsespr diken som Sognepræst i Aalborg.
18. *Juli.* St. Hans Kapel i Hørsholm indvies af P. A. Meyer.
2. *August.* Assumptionss strene overtager St. Andreas Kollegiums Bygninger for der at oprette et højere Institut for Piger.
6. *August.* Pastor Josef Haas ved St. Andreas Kirke i Ordrup afgaaet ved Døden paa St. Josefs Hospital i København.
14. *August.* Pastor Johannes Hillebrandt anerkendes af Kongen som Sognepræst i Svendborg.
29. *August.*  rkebiskoppen af Paris, Kardinal Amette, afgaaet ved Døden.
29. *August.* Pater Amand Breitung fyldte 70 Aar og forlod Dagen efter Danmark.
31. *August.* Pastor Christian Raabe anerkendt af Kongen som Præst for Rosenkranskirkens Sogn i København.
1. *Septbr.* St. Josefssøstrene aabner i Nakskov en Kostskole for danske katholske Børn fra Landet.
- Septbr.*  rkebiskoppen af Toledo i Spanien, Kardinal Guisasola y Menendez, afgaaet ved Døden, 68 Aar gammel.
9. *Septbr.* Pater Louis August Adolph Brems af Pr monstratenser-Ordenen anerkendt af Kongen som Sognepræst for Esbjerg og Omegn.
26. *Septbr.* Pater P. Næsen afl ser Pater Ign. Schmid som Sognepræst for den katholske Menighed i Aarhus.
27. *Septbr.* Pastor Louis Joseph Cupers er af Kongen anerkendt som Sognepræst for Næstved By og Omegn.
1. *Oktbr.* St. Josefssøstrene overdrager Sanatoriet i Spangsbjerg ved Esbjerg til Staten.
- Oktbr.* Pastor H. J. Houben statsanerkendt som Sognepræst for Ringsted og Sorø med tilhørende Landdistrikter.

- Oktbr. Pastor Rijckevorsel kommer fra Rom som Præst til det danske Vikariat.
12. *Novbr.* Pastor Kerff, Sognepræst i Horsens, afgaaet ved Døden, 71 Aar gammel.
19. *Novbr.* Kardinal Andreas Ferrari, Ærkebiskop af Milano, afgaaet ved Døden.
25. *Novbr.* Pastor Kerckhoffs i Roskilde forlader Danmark og ansættes i Holland.

Helene Most.

Et Liv i Kamp og Sejr.

(Fortsat).

I sin Nød skrev hun til Pater Bonaventura, at han nu maatte optage hende. Hun var hos ham en Søndag og traf den nærmere Aftale, og Fredag den 24. Maj 1901 indtraf da saa den store Dag.

Hetty var med i Kirken og delte af fuldt Hjerte sin Venindes Glæde. »Hvad der i Dag er skænket dig,« sagde Pater Bonaventura til Afslutning, »skal aldrig mere blive taget fra dig.« Pater Bonaventura og Lægbrødrene, der havde været Vidner, ønskede hende med Hjertensglæde til Lykke, og hun havde den fulde Følelse af nu endelig at være hjemme.

Før hun rejste til sit Hjem i Stettin, skrev hun følgende Ord til sin Fader: »Naar du læser dette, er jeg allerede Katholik.« Det gjorde ham ondt, men han forstod, at hun ikke kunde handle anderledes. Familien viste først en vis Kulde imod hende, men lidt efter lidt blev det bedre. Hun gjorde for øvrigt den Erfaring, at Folk, der med Uvilje, ja Afsky ytrede sig om det Skridt, hun havde taget, blev helt anderledes stemte, naar de havde talt med hende selv. Mere end een Gang oplevede hun, at saadanne efter afsluttet Samtale udbrød: »Din Tro er virkelig smuk.« Det var Fordommenes og Misforstaaelsernes Mur, de var kommen til at se over og derved havde opdaget, hvor skøn Bygningen derindenfor var.

Da hun kom tilbage til Pensionatet efter Pintseferien, saa hun med nogen Beklemmelse paa sine Kammeraters Ansigter, om de vel vidste, hvad hun havde gjort. En af dem sagde: »Jeg kan godt lide dig, du er ærlig og modig,« og denne tilhørte en religiøst ganske ligegyldig Familie. Agtelse mistede hun ikke hos nogen — en stor Glæde naturligvis, skønt hun havde været rede til at bære det modsatte, om Gud havde villet paalægge hende det.

Den 16. Juni skulde hun modtage sin første hellige Kommunion, og det blev en usigelig lykkelig Dag for hende. Senere har hun ofte sammenlignet sin Sindsstemning den Dag med hendes Følelser efter den protestantiske Altergang. Der var ikke noget af hine opbrusende svulmende Følelser, nej, da hun gik hen paa sin Plads efter Modtagelsen af den hellige Kommunion, var der i hendes Hjerter udsigelig Klarhed og en over alt Begreb dyb Ro. Hun saa alt om sig med stor Tydelighed, og dog følte hun ikke andet end Gud. Hendes Indre udgød sig i ham, som en Flods stille og mægtige Bølger udgyder sig i et Hav. Det forekom hende, som om hendes Tro hidtil havde været svag og ganske farveløs, men at hendes Øjne nu var bleven opladt til at skue Lys.

Endnu samme Aar, 1901, forlod Helene Pensionatet Waldeck. Forstanderinden var meget ked af hendes Overgang til den katolske Kirke, da hun mente, det kunde skade hendes Pensionats Anseelse, da nogle Aar tidligere en anden Pensionær havde foretaget det samme Skridt. Saa forærede Helene en Dag en anden Pensionær, en udøbt Siameserinde, en Rosenkrans, og nu begyndte hun for Alvor at mærke, at hendes Bortgang i høj Grad blev ønsket. Altsaa tog hun Ophold i et andet Pensionat, skønt hun vedblev at besøge Seminariet.

For øvrigt overvejede hun flere vidt forskellige Fremtidsplaner. Skulde hun fortsætte sine Studier og søge til Universitetet, skulde hun blive Skuespillerinde, hvortil hun vistnok havde ypperlige Anlæg, skulde hun arbejde sig frem som Digter, hvad hun allerede i Grunden var — for gaa i Kloster vilde Gud dog ikke forlange, at hun skulde, saa stort et Offer kunde han ikke forlange af hende. Hun bad Gud om at blive sparet herfor, og en

Præst trøstede hende smilende med, at hun sikkert ikke havde noget Klosterkald.

I Fasteliden 1902 holdt Pater Bonaventura en Række herlige Prædikener om Freden mellem Stat og Kirke, mellem Videnskab og Tro, mellem de religiøse Samfund, mellem de kristne Brødre o. s. v., og den mægtige Kærlighed og Forsonlighed, der prægede den store Talers gripende Prædikener, gjorde ogsaa et stort Indtryk paa Helene Most.

Det var en af disse Fredssøndage, hun ved en Begravelse traf sin gamle lutherske Præst, der havde haft saa stor Betydning for hende. Uden Overlæg, efter en pludselig Tilskyndelse traadte hun hen til ham ved den aabne Grav og gav ham Haanden uden at sige et Ord. »Ved De, hvor bedrøvet De har gjort mig,« sagde han sagte. Hun kunde intet svare, men han læste Svaret i hendes Blik. »Er De lykkelig?« spurgte han. Hun nikkede glad. »Gid De saa altid maa være det,« sagde han vemodig og føjede til: »Hav altid vor Herre Jesus Christus kær.« Endnu et Nik, og et stort Øjeblik var forbi. Lykkelig vandrede hun hen for at høre Pater Bonaventuras Fredsprædiken.

Nogen Tid efter fik hun Brev fra en katholsk Dame i Berlin, den eneste for øvrigt, hun kendte, om hun ikke vilde komme hen til hende og tale med hende om en vigtig Sag. Hun kom og fik Tilbud om, naar hun i November havde faaet sin Eksamen, at overtage en Plads ved denne Dames Skole. Det kom over hende som et Lyn fra en klar Himmel. Hun higede efter noget større, Lærerindstillingen var for dagligdags, hun vilde hellere studere og blive Videnskabsmand. Men dog troede hun at se Guds Forsynshaand i dette Tilbud; hun fik jo derved Lejlighed til at leve blandt Trosfæller, og det kunde vistnok blive hende til stor Gavn.

Efter nogen Tids Kamp, Overvejelser og Bøn bestemte hun sig til at bringe det Offer, som det virkelig var, at sige Tak til det venlige Tilbud. Hun trøstede sig med det Kendskab, hun havde til sig selv, at naar hun tog fat paa noget, opfyldte det hende altid fuldt ud, ligesom hun elskede Børn og holdt meget af at undervise.

I November bestod hun, egentlig meget svag og medtaget, sin Eksamen med et udmærket Resultat, og Januar 1903 begyndte hun Arbejdet i Skolen. Der var daglig Skolemesse uden Forpligtelse for Børnene til at overvære denne, medens man helst saa, at Lærerinde-erne daglig overværede Messen. Det forekom Helene næsten for meget; hun fandt, den katholske Gudstjeneste var det skønneste i Verden, men — en Bedesøster og et Hængehovede vilde hun dog ikke være! Snart mærkede hun dog, at denne halvt frivillige daglige Messe blev hende en Kilde til stor Velsignelse. Hun følte sig stadig mere hjemme ved Guds Alter, hun følte stadig bedre, at det dog var det herligste at dvæle i Guds Hus.

Om Foraaret lejede hun en lille Lejlighed i selve Skolebygningen, og der indrettede hun sig det hyggeligste lille Hjem. Hun følte stor Glæde ved at kunne kalde alt dette for sit. Smukke Billeder prydede hendes Vægge, og hendes elskede Bøger stod i prægtige Rækker paa fine Reoler om hendes massiv-elegante Skrivebord. Her haabede hun ogsaa efter nogen Tids Forløb at kunne forberede sig til en højere Eksamen, den saakaldte Overlærerinde-Eksamen.

En stor Sorg havde hun dog bestandig, hun følte sig saa uendelig træt. Hendes Energi fik hende ofte i Stand til større Kraftydelser, i Timerne kunde hun tilsyneladende staa i sin gamle Friskhed, men bagefter brød hun fuldstændig sammen. Sommerferien skulde hjælpe hende, og hun haabede, en Tur til Norge skulde gengive hende hendes Kræfter. Men Lægen raadete hende bestemt til at rejse mod Syd, og med en Returbillet i Lommen drog han til Schwarzwald. Men Billetten blev ugyldig, thi hendes Ferierejse forvandlede til et Kurophold paa næsten to Aar.

(Fortsættes).

Hvem tilhører vore gamle Kirker?

I det nordiske Tidsskrift Retsstaten af 15. Novbr. 1920 har S. C. (Dr. Severin Christensen) under ovenstaaende Overskrift skrevet følgende læseværdige Indlæg, der absolut vil interessere Ugebladets Læsere, hvorfor det her skal gengives i sin Helhed. Det lyder saaledes:

»Nordisk Ugeblad for katolske Kristne« gør i et Juni-Nummer opmærksom paa et Forhold, der ved nærmere Eftertanke unægtelig synes noget barokt. For 750 Aar siden blev der i Ringsted indviet en Kirke til Ære for en af Kirkens Helgener, St. Bendt. Denne Bygning blev senere frataget Kirken uden nogen som helst Erstatning, »skønt den besad den med nøjagtig samme Ret som Grundejerne i Ringsted har besiddet og endnu besidder deres Ejendomme«. Nu forekommer det Katholikkerne — jeg synes med megen Ret — noget paradoksalt, at en Jubelfest til Ære for St. Bendts Kirkes Konsekration forsætlig fastsættes til selve Skrinlæggelsesdagen for Helgenen, naar den fejres af Mennesker, der har taget Bygningen i Brug til helt andre Formaal end dem, hvortil den var bestemt: nemlig at der til evige Tider hver Dag skulde holdes Messe; at Evighedslampen aldrig skulde slukkes, og Dørene aldrig stænges. Det katolske Blad er af den Mening, at Muselmændene med lige saa megen Ret kunde give sig til at fejre Sofiamoskeens Grundlæggelse i Konstantinopel.

At være katolske Landsmænd her rører ved et Rets-spørgsmaal, kan der for mig ikke være nogen Tvivl om, og heller ikke om, at vi nøje bør overveje deres Indsigelse.

Som man vil vide, har »Kirkeligt Landsforbund« nedsat et Udvalg med det udtrykkelige Formaal at udrede Forholdet mellem Kirke og Stat, og dette Udvalg har afgivet en Beretning, hvori man stiller Forslag om fuldstændig Adskillelse mellem Kirke og Stat. Hovedprincippet er, at den evangelisk-lutherske Kirke ophører at være Statskirke og bliver sidestillet med de andre Trossamfund. Disses Medlemmer vil kunne organisere sig, som de vil, og med Hensyn til de kirkelige Midler bestemmes det, at de tilfalder et Religionsfond under Statens Kontrol, og at de kommer alle kristelige Trossamfund i lige Grad til Gode.

I »Retsstaten«s 1. Bd. Nr. 2 har vi anket over, at danske Statsborgere, som var Muhamedanere, Theosofer eller

Buddhister, skulde udelukkes. Nu har Katholikkernes Indlæg henledt Opmærksomheden paa en anden Hage ved Udvalgets Indstilling. Denne gaar for Kirkebygningernes Vedkommende ud paa, at de bør overgives de evangelisk-lutherske Trossamfund, der ogsaa skal have Ret til selve Præsteboligen.

Medens dette kunde lade sig høre angaaende nye Samfund som Baptister, Methodister og lign., der er skudt op ved Siden af og senere end Folkekirken, og som maa antages at have skaffet sig de Bygninger, de har følt Trang til, er Forholdet for Katholikkernes Vedkommende aabenbart helt anderledes. Thi her har vi jo at gøre med de gamle Kirkebygningers oprindelige Ejere, og trods al Forvanskning og Vandalisering bærer mange af disse Bygninger endnu Præget af deres oprindelige katholske Bestemmelse. Jeg sad forleden i St. Laurentii Kapel i Roskilde Domkirke. Paa Væggene var der malet to gamle Frescobilleder af den hellige Jomfru, og til Trods for, at Farverne var afblegede, stod de endnu tydeligt i al deres fromme Naivitet. Ejendommeligt at tænke paa, at der for 400 Aar siden er vist disse Billeder stor Ærbødighed, men at Kirken nu befolkes af Mennesker, der gaar dem koldt forbi eller blot ser paa dem som historiske Kuriosa. Og hvor er Munkestolenes Beboere henne, hvor er Helgenbillederne og det Alter, som i fordums Tider prydede disse Rum? Her er en kostelig Skal, men hvor er Indholdet? For mig — skønt Ikke-Katolik — vilde det ikke være unaturligt at føle Pietet overfor vore Fædres gamle Tro, saa megen Pietet, at jeg gerne tillod Katholikkerne at befolke nogle af de Steder, som endnu har bevaret en Del af det gamle Præg. Mange af disse Rum staar ligefrem og raaber efter deres gamle Indhold.

Men mon disse Betragtninger vil forstaas i en Tid, der f. Eks. kan forvandle en gammel Kirkelevning som St. Nikolaj i København til Oplagsplads først for alskens »Oplysning«, dernæst for »Ernæring« af en helt anden Slags end oprindeligt ment? Denne Bygning, som kunde være blevet et prægtigt Mindesmærke for Reformationen (hvis man i det hele taget skulde have forstyrret det gamle Taarn i dets middelalderlige Søvn), er nu blevet en latterlig Pastiche, men ganske vist et virkningsfuldt Monument over Tidens allerfladeste Materialisme. Her gaar man ud og ind med Martins Bibliothek og Ernæringskort, en daglig Blasfemi, der fremkalder Mindet om ham, der engang drev en lignende Sværm ud af Templet.

At Protestanter kan fejre St. Bendt i Ringsted paa saa ejendommelig Maade som omtalt, bør derfor ikke forbavse

nogen. Takt og Pietet kender Tiden ikke; men tages Rets-sansen til Hjælp, kunde vi maaske indrømme, at til den Tid, da Kirkens og Statens Adskillelse skal finde Sted, bør en Del af Kirkebygningerne tilfalde den romersk-katholske Kirke; saa mange, som dens Tilhængere efter deres Tal kan gøre Krav paa, og deriblandt nogle af dem, hvortil de selv knytter de stærkeste Følelser.

Skolastik og Latin.

For et Aars Tid siden har en Tysker, Dr. Otto Färber, udsendt en Bog under Titlen »Weltverband katholischer Akademiker«, tilegnet alle katholske Mænd og Kvinder, særlig blandt de studerende. Forfatteren slaar til Lyd for den Tanke, at alle katholske Akademikere Verden over skal forene sig i et Verdensforbund til Værn for vor hellige Kirke og til Kamp mod den Verdensaad der medførte Verdenskrigen. Dette skulde lettes ved Studenterudvekslinger Landene imellem.

Den samme Tanke, at sende Studenter til fremmede Universiteter, har været meget debatteret i Studenterkredse herhjemme, ja, er vist endog i Færd med at realiseres. Da nu tilmed kath. Studenter i Holland — og deres Organ »Roomsche Studentenblad« — ved en storstilet og energisk Agitation har gjort Spørgsmaalet om Dannelsen af en katholsk international Studenterorganisation yderst aktuelt, mener jeg, at nedenstaaende Betragtninger, der fandtes i »Germania« efter ovenomtalte Bogs Fremkomst, turde paa kræve Interesse blandt Ugebladets Læsere, hvoraf jo dog en Part er Akademikere — og nogle vordende.

»Vi tror ikke, det vil lykkes de forskellige Landes Akademikere at komme hinanden nærmere til Værn for Freden. Det er under Krigen ofte blevet paastaet af Fredsvennerne, at Kirken har svigtet som internationalt Bindeled. Denne Beskyldning er helt igennem uberettiget. Ganske vist lader det sig ikke nægte, at Oldkirken og Kirken i Middelalderen i langt højere Grad har virket forsonende, end Kirken har kunnet gøre det under Verdenskrigen eller overhovedet i Nutiden. Men Skylden ligger hos Menneskene.

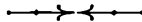
I Middelalderen var Videnskaben blevet international ved Kirkens Hjælp — og kun ved dens. Men Reforma-

tionen bevirkede — visselig ikke til Menneskenes Bedste — at Universiteterne og Skolerne blev eksklusivt nationale. Det latinske Sprog, der hidtil var blevet benyttet af de lærde fra alle Lande og af alle Tungemaal, blev fortrængt af de forskellige Nationers Sprog. Studenterne var henviset til deres eget Lands Universiteter, fordi de ikke kunde følge Forelæsningerne i Udlandet. Vil man derfor stifte en international Studenterorganisation, maa man under alle Omstændigheder drage Omsorg for at faa et internationalt Sprog. Og endnu i vore Dage vil Latin være det eneste anvendelige. Hverken Esperanto eller Volapyk kan erstatte Romernes skønne og udtryksrige Sprog.

En endnu større Hindring for en Forstaaelse end Sproget ligger i den moderne Aandsretning. Aandsvidenskaberne har næsten overalt maattet vige Pladsen for Realvidenskaberne og de med dem beslægtede Specialforskninger. Og hvor Filosofien endnu har kunnet hævde Stillingen, synes den selv at være plaget af babylonisk Forvirring og Splittelse. Skal derfor de dannede Katholikker i de forskellige Lande komme hinanden nærmere, maa de dyrke deres Studier paa Grundlag af den katholske Filosofi. Først da kan de katholske Akademikers Verdensforbund virkeliggøres, og dets ophøjede Maal opfyldes.

De sidste Paver har Gang paa Gang anbefalet Studiet af den h. Thomas's *philosophia perennis* og foreskrevet Præsteseminarieerne det.

Hvis de katholske Studenter fra alle Fakulteter tilegner sig et grundigt Kendskab til Skolastiken*) og derved skaber sig en fælles Verdensanskuelse som Grundlag for deres Fagvidenskab og endvidere lærer at beherske det latinske Sprog, ja, saa vil dette Verdensforbund ganske af sig selv træde ud i Livet.« *Aage Børge-Schmidt.*

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Tirsdag den 21. December, da Hs. Majestæt Kongen om Formiddagen var vendt tilbage fra sin Udenlandsrejse, blev Hs. Højærværdighed Biskoppen om

*) Herhjemme kan vi faa Begyndelsesgrundene i P. A. Menzingers fortrinlige lille Bog »Fra før Kant«. Kan vi mon ikke snart vente lignende Arbejder fra samme Haand? A. B.-S.

Eftermiddagen kaldt til Kongen. Hs. Majestæt bragte Biskoppen den hellige Fader Pavens Hilsen og fortalte om sit Besøg i Vatikanet og om den overordentlig hjertelige Modtagelse, han havde faaet hos Hs. Hellighed. Denne var særdeles godt underrettet om Forholdene her i Landet og udtalte sin Glæde over de frie Forhold, under hvilke den katholske Kirke levede her. — Kongen underholdt sig et Kvarterstid med Biskoppen.

— Det var en fornøjelig Times Tid, man tilbragte paa Højskolen den sidste Tirsdag før Jul med at høre paa P. Günthers udmærkede Oplæsning af Fortællinger af Olfert Ricard, Ingeborg Maria Sick og Anders Eriksholm. Og saa sluttede vi med »Dejlig er den Himmel blaa«, en Forsmag paa Julen.

— Det er vist sjældent sket, at Eleverne i Stenosgade har forladt deres Skole under saa stor Jubel, som den Onsdag, da de begyndte deres Juleferie. Efter endt Undervisning havde de nemlig først holdt en lille Fest. Indledningen dannedes af passende Julesange og Opvisning af Lysbilleder. Forskellige Kunstners Fremstillinger af Guds Søns Menneskevordelse og Ungdomsliv skulde anskueliggøre Julehemmelighedens dybe Indhold for de unge. Derpaa kom saa den med Spænding ventede Komædie: »Lille Pers Juleaften«. Den gjorde stor Lykke. De smaas Øjne lyste ved at se paa den ridderlige Per i Nissekongens Slot og høre Nissernes venlige Tale og Sang, for ikke at tale om det Indtryk, de stygge Troldmænd fremkaldte, da de huldrede over Scenen. Det var ogsaa en stor Tilfredsstillelse for Lærerne at iagttage, med hvor megen Forstaaelse de 15 Spillere havde sat sig ind i deres Roller, og hvor naturligt og yndigt de fremsillede dem. De Herrer Hafstrøm og Rønnow, begge to Lærere ved St. Knuds Skole, som selv havde forfattet og indstuderet Stykket med Eleverne, har gjort sig meget fortjent ved deres Arbejde og baade beriget Spillerne med nye Færdigheder og beredt de andre en ren Glæde. Dagen vil utvivlsomt mindes med taknemmeligt Sind i lange Tider.

England (Irland). Kardinal Logue holder ikke op med at tale kraftige Ord til alle dem, der øver Voldsgerninger i Irland, hvem det end er. I sit Hyrdebrev i Anledning af Advent har Kardinalen givet et udmærket Udtryk for sit Syn paa Fædrelandskærlighed. Med Hensikts paa Mordet paa nogle engelske Officerer siger han: »Jeg tror, at ethvert Menneske i Irland, som endnu har en Smule kristelig Følelse eller blot nogen Menneskelighed i sig, begræder, afskyr og fordømmer de koldblodige Mordere. Intet kan undskylde dem, ingen Bevæggrund kan

retfærdiggøre dem. Intet Hjerte, der ikke er haardt og koldt over for al Medlidenhed, kan bære over med deres Grusomhed. Fædrelandskærlighed er en ædel Dyd, naar den forfølger sine Maal ved Midler, der er rene, hæderlige og i streng Overensstemmelse med den guddommelige Lov. Ellers bliver den til en blind, brutal og vanvittig Liden-skab, der er inspireret ikke af Kærlighed, men af Satan, »som var en Morder fra Begyndelsen«. De, der øver saa-danne Forbrydelser, er ikke virkelige Patrioter, men deres Lands Fjender, idet de røver deres Fædreland al retfærdig Sympati, hindrer alt Fremskridt og sætter en hæslig Skam-plet paa dets skønne Navn. Den frygteligste Tanke af alt er Forbrydelsen mod Guds Majestæt og de Følger af Elen-dighed og Samvittighedsnag, som den bringer med sig i dette Liv, tilligemed Faren for evig Ulykke i det næste.«

Spanien. Ærkebiskoppen af Sevilla, Kardinal Almaraz, er blevet udnævnt til Ærkebiskop af Toledo. Kardinal Almaraz er en personlig Ven af Paven fra den Tid, da denne var ansat ved Nunt'aturet i Madrid, mens Kardinalen dengang var Domdekan. Senere blev han Biskop af Palencia, i 1907 Ærkebiskop af Sevilla, og i 1911 udnævnte Pius X ham til Kardinal. Den nye Stilling som Ærkebiskop af Toledo er en af de højeste Stillinger i hele Kirken; Kardinalen bliver dermed tillige Spaniens Primas og Patriark for Vestindien.

Brevkasse.

Kære Hr. Red.! Var det ikke muligt, at der i »Ugebladet« kunde bringes ogsaa en skematisk Oversigt over Hverdagsguds-tjenester og tilsv. Andagter? Med venlig Hilsen

Deres ærbødige X.

Det kunde Ugebl. nok, hvis man blot vilde sende os Medde-lelse derom fra de forskellige Kirker og Kapeller. Men det bli-ver vist vanskeligt at stole paa, da der jo ikke sjældent sker Forandringer. Nu skal vi se, hvad vi kan gøre.

Deres ærbødige B. J.

Hr. Red. Maa jeg tillade mig en lille Berigtigelse? Som mu-sikinteresseret kunde jeg ønske at slutte mig til den Anerkendelse, der i Ugebladets Nr. 49 ydes Cæciliaforeningen og Hr. Rung Kel-ler. Men at takke for »saa megen værdifuld Kirkemusik« i An-ledning af Schuberts Messe er der ingen Grund til, da den ikke er Kirkemusik. Vil man høre god katholsk Kirkemusik, saa har man nærmest kun Lejlighed til at høre den i vore Kirker.

Joseph Hammermüller.

Hr. J. H. Som De ser, har Ugebladet, desværre først sent, haft Plads baade for Deres Anerkendelse og Berigtigelse. *Red.*

Meddelelse fra Ekspeditionen.

Paa Grund af Prisstigningerne bliver Abonnementsprisen paa »Nordisk Ugeblad« fra 1. Januar 1921 3 Kr. *) Kvar-
talet (incl. Porto). Abonnement i Udlandet koster 12 Kr. aar-
lig + 8 Kr. Porto = 20 Kr.

Prisen for et enkelt Nr. er 25 Øre.

Annoncer i selve Bladet (Foreningsmeddelelser, Dødsannon-
cer, Pladssøgende o. l.) betales med 10 Øre pr. mm. af Si-
dens Bredde. Rent religiøse Foreninger har fri Annoncering;
Ungdomsforeninger o. l. betaler halv Pris.

*) Abonnementsprisen er ens gennem Postvæsenet og Ekspeditionen.
Udenbys Abonnenter og Abonnenter fra de yderste Postkredse i København
henvises — hvor ikke anden Aftale er truffet — til at bestille og betale
Bladet gennem Postvæsenet (Postabonnement); men selvfølgelig maa Bla-
det i Tide (mindst 14 Dage før Kvartalsskifte) afbestilles hos Ekspeditio-
nen, naar en Abonnent, som nu betaler Bladet til Ekspeditionen, gaar
over til at blive Postabonnent.

Menighedsmedlemmer af St. Ansgars Sogn,

som selv plejer at indbetale deres Bidrag (Kirkeskat, Præstepenge
m. m.), kan indbetale disse paa Kontoret Købmagergade 48, Mezz.,
til Kirkeforstander Hoffmann.

A.C. De unges Sektion. Helligtrekongersaften, Onsdag d.
5. Januar 1921 Kl. 8 i »Vesterhus«, Vestervoldg. 115. —
Nytaarsgilde: 5 Kr. pro persona. — Pastor Koch vil
holde Nytaarstalen. Medlemmerne kan medtage Gæster. Tegning
senest 3. Januar hos Pastor Bernh. Jensen, Boyesg. 8, 3. Sal, Telef.
Vester 7515, eller paa den i A.C.'s Lokaler fremlagte Liste. Adm.

Højskolens næste Møde bliver Tirsd. d. 11. Januar.

Aarhus. Familie Aften med Tombola Søndag d. 2. Januar 1921.

Kalenderen for 1921 er udkommen og kan faas paa Eks-
peditionen, Studiestr. 27—29^a (Tele-
fon 12327) samt ved Kirkerne og i Boghandelen.

Pris 40 Øre. Ved Indsendelse af 55 Øre i Frimærker tilsen-
des Kalenderen portofrit. Ansgariusforeningen.

Udmærket Jule- og Nytaarsgave!

Et Gavekort,

der giver Ugebladet frit
tilsendt en hel Aargang.
Pris 12 Kroner.

Faas i Ekspeditionen og i Boghandelen.

Julegave.

Forudbestilling paa P. A. Menzingers »Nye katolske Salmer
for Kirke og Hjem« (Partitur, stort Format) modtages fremdeles.
Prisen bliver 10 Kr.; dog gives 20% ved Forudbestilling. Gave-
kort paa Værket sælges for 8 Kr. i Katholsk Boghandel.

Kirkelig Kalender.

2. Jan. S. Jesu Navnefest.	9. Jan. 1. Sønd. e. Fpifani.
3. — M. Oktav af Johannes.	10. — M. Oktavdag.
4. — Ti. Oktav af Uskyldige Børn.	11. — Ti. Oktavdag.
5. — O. Vigilie.	12. — O. Oktavdag.
6. — To. Epifani (H. 3 K.).	13. — To. Oktav af H. 3 K.
7. — F. Oktavdag. (Knud Hertug, Martyr.)	14. — F. Hilarius, Biskop og Kirkelærer.
8. — L. Oktavdag.	15. — L. Paul Eremit, Bek.

Nytaarsaften (Fredag d. 31. Decbr.)

Takkegudstjeneste (ev. med Prædiken) **Te Deum**

St. Ansgars Kirke Kl. 6. Rosenkranskirken Kl. 6. St. Annæ Kirke Kl. 7. Jesu Hjertes Kirke Kl. 6. St. Josefs Kirke Kl. 7^{1/2}. Sakramentskirken Kl. 7. St. Andreas Kirke Kl. 7.

Der gøres opmærksom paa, at Gudstjenesten **Nytaarsaften** holdes i Sakramentskirken Kl. 7 og i Jesu Hjerter Kirke Kl. 6, altsaa ikke som meddelt i sidste Nummer.

Kirkekollekt. I de københavnske Kirker afholdes **Nytaarsdag** Kollekt af **Peterspenge** til den Hellige Fader.

I Vikariatets Kirker afholdes **Hellig tre Kongers Dag** ifølge pavelig Anordning Kollekt til de **afrikanske Missioner**.

St. Ansgars Kirke. Der holdes ingen Procession Søndag d. 2. Jan., men først den følgende Søndag.

Mødreforeningens Møde i denne Maaned bortfalder.

Jesu Hjerter Kirke (Stenosgade). Paa Søndagene fra Nytaar til Fastetiden vil der i Aftenprædikerne Kl. 6 blive talt om Emnet: det kristne Fuldkommenhedsideal.

Sakramentskirken. Hellig tre Kongers Dag. Kl. 7 stille Messe. Kl. 8 Højmesse. Kl. 8 Aftenandagt.

Den eucharistiske Forenings Medlemmer bedes erindre Tilbedelsen i St. Ansgars Kirke Fredag d. 7. Jan. til de aftalte Tider.

De danske katolske Kirkesag

(Ansgarius-Bonifacius-Foreningen).

Samtlige Lokal-Komiteer gøres opmærksom paa, at deres Aarsbidrag forventes indsendt inden d. 15. Januar til Vikariats-Komiteens Kasserer, *Jos. L. M. Hoffmann*, Købmagergade 48, København K.

Ansøgning om Understøttelser til de respektive Menigheder bedes indsendt af d'Herrer Sognepræster til Hr. Pastor *A. Neuvel*, Formand for Komiteen, ligeledes inden d. 15. Januar.

Med Tak modtaget Julegave fra Vincents-Foreningen i Ordrup 25 Kr. til danske katolske Børn fra Landet.

Pastor *A. Smitz*, Nakskov.

Alle Postabonnenter bedes huske at forny Abonnementet ved Postvæsenet snarest.

Alle Henvendelser til Redaktionen bedes foreløbig rettet til
Pastor Bernhard Jensen, Boyesgade 8^a København V

FREMMEPROGTRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften. fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

69. AARGANG

•Nordisk Ugeblade udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Bogladere og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Studiestr. 27-29. 1-4, Tlf. 12327). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — I Redaktionen: Pastor Bernh. Jensen (ansvarshavende), Boyesgade 8^a V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5-7 Eftermiddag.

Nr. 2.

Søndag den 9. Januar.

1921.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Fred paa Jorden og Folkenes Forbund. — Helene Most. — En hemmelighedsfuld Sarkofag i Arles-sur-Teeh. — En opsigtsvækkende Konversion i Reformationens Moderland. — Pater Fels, S. J. †. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Faxe. Horsens. Randers. Frankrig. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

526.

»Og han var dem underdanig.«

»Menneskenes Søn er ikke kommen for at lade sig tjene, men for selv at tjene,« siger vor Frelser om sig selv, og dette stemmer ganske med det, vi hører om ham i Dagens Evangelium; men hvad der var hans Livsopgave, er i endnu højere Grad alle Menneskers Sag. »Alle Skabningers hele Velfærd,« siger St. Vincents af Paul, »bestaar i at opfylde den guddommelige Vilje. Men man opfylder aldrig bedre, hvad Herren vil, end naar man øver Lydighed, i hvilken Egenkærligheden gaar til Grunde, og Guds Børns sande Frihed opstaar. Dette er Grunden til, at Lydigheden har været alle Guds sande Børn saa meget værd.« Og St. Frants af Sales siger noget lignende om Lydigheden: »Alle Mennesker er af Naturen tilbøjelige til at befale og utilbøjelige til at lyde; og dog er det uden Tvivl meget nyttigere at lyde end at befale. Derfor lyder ogsaa de fuldkomne Sjæle saa gerne og kender ingen større Nydelse end Lydighed.«

Fred paa Jorden og Folkenes Forbund.

21. December 1921.

»Folkenes Forbunds Delegeretforsamling sluttede i Lørdags sine Møder«; med denne Meddelelse som Udgangspunkt begynder Dr. phil. Besthorn en Artikel i Berlingske Tidende Mandag Aften den 20. ds. Han opgør Resultatet af denne med saa mange rent menneskelige Ønsker og Forhaabninger imødesete Forsamling. Den gamle højt ansete Nutidskrønikeskriver og storpolitiske Syns- og Skønsmand bevarer altid en fornem saglig Ro i, hvad han skriver. Han bruger ikke Kraftudtryk, han spotter ikke, men gør, som der staar i Jesu Sirachs Visdom: »*Vir sapiens vix tacite ridebit*« — »Den kloge Mand ler næppe engang stille«.

Dr. Besthorn anfører dog ikke uden en vis Samstemmen den Udtalelse af en Amerikaner, »at hele Udbyttet af Genf-Forhandlingerne er ørkesløst Snak.« Dr. B. siger: »Det er ogsaa en Kendsgerning, at Genf-Mødets Talsmænd ikke kan pege paa et eneste virkelig positivt Resultat.« og »Det var et tragikomisk Indfald at anmode Danmark om at redde Armenien«. — Den bekendte Franz v. Jessen, der plejer at tage mere Parti, naar han skriver noget, er gaaet langt videre i Underkendelse af den ovennævnte Forsamlings Værd, han anfører et Udtryk fra et fransk Blad, der kalder den for »*parlote*«, hvilket Fr. v. J. oversætter ved »Sludrechatol«.

Hvad skal nu vi Katholikker mene om Folkeforbundet og dets første Møde og dets Fremtid? — Eller lad mig stille Spørgsmaalet paa en anden Maade: »Hvad mon den gode Gud i Himmelen vel mener om den Sag?« — Jeg vil forsøge, saa godt det lader sig gøre, at naa lidt frem i Retning af Guds Tanke om Sagen. Det kan naturligvis kun blive yderst ufuldkomment, men paa den anden Side giver dog vor hellige katholske Tro, som er den fulde og hele guddommelige Aabenbaring, nogle gode Vink.

Først dette: Menneskene og Staterne søger at blive enige om at leve i Fred og indbyrdes Forstaaelse med hverandre. Det er utænkeligt, at Gud i og for sig skulde kunne have noget mod saadanne Bestræbelser. De er i hvert Fald naturligt set gode, og hvad der rent naturligt og menneskeligt set er godt, kan ikke overnaturligt set være ondt. Det er dog bedst straks at tilføje: »naar vi ser paa Sagen i og for sig«, for der kan nok komme noget andet til ved Siden af, der forandrer det endelige Udfald af Bedømmelsen.

Det nævnte i og for sig gode Maal søges naaet ved et stort Forbund, der repræsenteres af en Forsamling af Udsendinge. I og for sig er der heller ikke noget at sige mod denne Maade at ville naa til Maalet paa. Eller for at blive i Stilen; Gud i Himlen vil ikke kunne have noget egentligt imod dette — i og for sig.

Nu kommer de nævnte Udsendinge sammen. De er til Udførelsen af deres Hverv forsynede med: 1) Rejsepenge og Dagpenge — det er meget godt. — 2) Kundskaber til forskellige Sprog omend ikke allesammen til de samme — det er godt at kunne henholdsvis Fransk, Spansk eller Engelsk, og det er ikke nogen Synd imod Gud ikke at kunne et eller flere af disse Sprog. — 3) Bemyndigelse fra deres respektive Stater til at rejse til Folkeforbunds-forsamlingen — ogsaa meget godt. — 4) For det fjerde. Ja, nu bliver det vaarskeligere at sige, hvad d'Hrr. Udsendinge egentlig har medbragt for det fjerde, for dermed at løse den Opgave — at bringe Fred paa Jorden. Har de da ikke haft Raadighed over Magtmidler med, saasom Penge, Kanoner, Ammunition eller paalidelige Hæstyrker. — Nej, det har de ikke. — Vi slipper altsaa for at undersøge, om de Magtmidler er onde eller gode.

Udsendingene skal eller skulde — hvem ved, om de nogen Sinde samles mere — løse deres Opgave alene ved at tale sammen. Strengt taget og i og for sig er der ikke noget ondt i at søge at udrette noget ved at tale sammen, det kan endogsaa endnu komme ind under Begrebet, det naturligt gode; det vil sige forudsat, at man selv tror paa Muligheden af at naa i det mindste noget godt ad den Vej. Men hvis man nu ikke tror paa den Mulighed, er

det saa ikke Synd? Tidsspilde? altsaa dette at ødelægge sin Tid til ingen Verdens Nytte? — Aa! man kan dog endnu meget fornuftigt mene, at det vilde kunne skade ens Land og Folk, hvis det slet ikke vilde deltage i de gode Bestræbelser, som andre Folk maaske tror paa. Desuden, helt spildt behøver Tiden jo ikke at blive; det kan være, at ens Helbred vil have godt af et Ophold i anden Luft, eller at ens Sind trænger til Adspredelse.

Paa den anden Side, dette at tro paa, at man kan opnaa Fred paa Jorden ved, at Folk taler sammen paa eet, to eller tre Sprog, som begge eller alle tre forstaas af mange eller dog nogle af Forsamlingen, den Tro kan endnu ikke kaldes syndig. Det er ikke ligefrem syndigt at mangle Kendskab til Virkeligheden, Livet og Menneskene.

Det er nu een Ting, at der i de nævnte Bestræbelser i og for sig ikke blot ikke findes noget syndigt, men endda noget naturligt godt. Men er det nok til, at Gud kan se med Velbehag paa dem dertor? — For at svare paa dette Spørgsmaal maa vi huske paa, hvad det er, Gud vil, Guds Hensigt med Verden. Guds Hensigt med Verden er først og fremmest, at den skal være til hans egen Ære, og dette gælder ubetinget, og dernæst, at den skal være til Gavn og Glæde for Skabningerne, dette er dog for de frie Væseners Vedkommende betinget af, at de gør Guds Vilje.

Har man nu ved Folkenes Forbunds Stiftelse og ved Udsendingenes Sammentræden først og fremmest spurgt, om dette Forehavende vilde være til Guds Ære? — Aa nej! De fleste af Talerne skal endog fuldstændig have undgaaet at nævne Guds Navn. — Har man dog søgt at faa Guds Velsignelse til Værket ved at bede ham derom? — Der har været nogle, der har gjort det. Men Folkeforbundsforsamlingen som Helhed har ikke gjort det. — Ja men havde det nu ikke været klogt først og fremmest at sikre sig Guds Velsignelse? — Jo det havde det rigtignok; men af Folk, der kan tro, at man kan stifte Fred paa Jorden blot ved, at nogle kommer sammen og taler derom endda paa forskellige Sprog, af saadanne kan man ikke vente ret meget i Retning af virkelig Klogskab. —

Hvordan maa nu Gud i Himlen ellers se paa dette Forehavende med Folkenes Forbund. — Pastor Wolf i Haderslev udtrykte det forleden Dag ganske fortrinligt ved at sige: »Der er jo et Folkenes Forbund i Forvejen, nemlig den katholske Kirke«. Ja det er rigtigt. Gud har allerede for 19 Aarhundreder siden stiftet et Folkenes Forbund og vel at mærke et, som der er Mening i, og som i Praksis har vist, at det kan udrette noget, naar man blot i nogen Maade holder sig til det; det er den katholske Kirke. Men naar Gud allerede i Forvejen har stiftet et Folkenes Forbund, hvad maa han saa synes om, at man begynder at lave et andet uden at bryde sig om det, som han har oprettet. — Ja, oven i Købet har man ikke villet have Paven med, uagtet han har stillet sig venligt og forstaaende over for Folkeforbundstanken. — Det kan ikke godt tænkes, at Gud har set med videre venlige Øjne paa det, der foregik i Reformationssalen i Genève.

Hvordan gør saa Gud, naar man ikke bryder sig om hans Ære, og naar man ikke søger hans Velsignelse, og naar man ikke vil have hans Statholder med, og naar man vil »besser machen« end han? — Aa, han lader simpelt hen være at give sin Velsignelse og den Helligaand. — Hvad bliver det saa til, naar Guds Velsignelse og den Helligaands Vejledning og Bistand mangler? — Det bliver til . . . Ja, hvordan var det, Dr. Besthorn og Fr. v. Jessen udtrykte sig om Resultatet af Forhandlingerne?

Nej, der findes et virkeligt Folkenes Forbund, og det er den hellige katholske Kirke. Dens øverste Hyrde, vor hellige Fader Paven, har et varmt Hjerte for alle Folk, og det baade de katholske og de ikke-katholske. Han lytter medfølende til alle nødlidendes Røst, han stræber at hjælpe overalt, hvor han formaar, og det er ikke Smaating — ellers havde Tyrkerne næppe rejst en 7 Meter høj Marmorstatue af ham til Tak for hans Velgerninger mod dem. Den hellige Fader mildner Haardheden, han dæmper Vredens Ild, han stifter Fred, han bringer Forsoning i Stand, alt sammen i sin Egenskab af den hellige Petri Efterfølger og Guds Statholder paa Jorden. Den hellige Fader viser Menneskene og Folkene hen til de evige Goder og til Guds Naade og Freden i Hjertet; det er noget, som alle

kan naa, og den ene faar ikke mindre af det, fordi den anden ogsaa faar det samme. Den hellige Fader forener Menneskene, ikke til Kamp imod andre Mennesker, men til Kamp imod Synden og de onde Aander. Og den hellige Fader raader over Tusinder og Millioner ikke af vægelsindede, lunefulde og fordringsfulde Vælgere, men af hengivne Sjæle, der er opfyldte af den samme Aand som han, nemlig den Helligaand. Og den hellige Fader og alle hans aandelige Sønner og Døtre søger først og fremmest Guds Ære og stoler mest af alt paa Guds Velsignelse.

Blot det ikke med Folkeforbundsforsamlingen kommer til at gaa, som der staar hos Jeremias 14, 19: »*Expectavimus pacem et non est bonum: et tempus curationis, et ecce turbatio.*« — »Vi ventede Fred, men der kom intet godt: en Helbredelsestid, og se Forfærdelse.«

Fader Olrik.

Helene Most.

Et Liv i Kamp og Sejr.

(Fortsat).

En tung og dog uudsigelig rig og lykkelig Tid kom hun til at tilbringe i Schwarzwald. Paa Liggestolen, hvor hun havde Tid til at tænke, forstod hun, at Gud ikke begærede hendes Arbejde og Virken, men hende selv fuldt og helt, uden noget Forbehold. Dog laa hun ikke bestandig, hun kunde ogsaa spadsere omkring og besøgte bl. a. en Gang om Ugen Sognepræsten, hvis hele Bibliothek stod til hendes Raadighed. Det var især Dogmatik, hun læste, og hun fandt Løsning paa mange vanskelige Spørgsmaal i Samtaler med den gejstlige.

Efter et halvt Aars Ophold paa Sygehuset flyttede hun hen til St. Vincentssøstrene, hos hvem hun befandt sig herligt og fik stor Kærlighed til Klosterlivet. Hun foretog mange ensomme Vandringer gennem Mark og Skov og

levede sammen med Naturen som ingen Sinde før; sine kæreste Hvilesteder havde hun ved Landevejens Kors, som hun smykkede med Blomster, idet hun jublede over at kunne leve i et katholsk Land. Paa disse Vandringer fødtes mange smukke lyriske Digte, som hun senere udgav under Titelen »Herren gælder min Sang«^{*}).

Hun skrev naturligvis ogsaa til Pater Bonaventura og fortalte ham ogsaa om det Kald til Klosterlivet, hun følte stærkere og stærkere. Han svarede: »Hvis Kaldet holder sig, og der ingen uoverstigelige Hindringer findes, er det Pligt at følge det. Men foreløbig har du blot at sørge for din Sundhed.« Hun fulgte hans Raad, men syslede stadig med Tanken; Fattigdommens og Kyskhedens Løfter kunde hun let aflægge, men Løftet om Lydighed stod længe for hende som meget tungt, indtil hun indsaa, at ved at følge det kunde hun i størst Fuldkommenhed opfylde Guds Vilje. Det var ved Paasketid 1905, hun naaede saa vidt; hun var den Gang omtrent 22 Aar gammel.

Nogenlunde rask vendte Helene tilbage til Berlin Sommeren 1905 og optog atter Arbejdet ved Skolen, hun havde forladt. Dog forekom det hende, at Forholdene ikke var saa hyggelige som før, ligesom hun mærkede, at Opholdet i Berlin var lidet gavnligt for hendes Sundhed. Hun bliver derfor ikke længe ved Skolen, men tilbringer de næste Par Aar forskellige Steder, nogen Tid i Stettin, hvor hun med Iver tager Del i den huslige Gerning, nogen Tid paa et Sanatorium, hvor hendes Helbred gjorde Kæmpeskridt fremad, saa hun endog blev erklæret for at være kærnesund. Samtidig digter hun og er stadig beskæftiget med at overveje, i hvilken Orden hun skal søge Optagelse.

En længere Redegørelse af, hvorledes disse Overvejelser udviklede sig, vil føre os for vidt. Det faar være nok at meddele, at hun endelig bestemte sig til at søge Optagelse hos Dominikanerinderne i Speyer, som allerede kendte den unge Digterinde fra hendes Digte og glædede sig til at gøre hendes personlige Bekendtskab. Dette skete August 1907.

^{*}) »Mein Lied dem Herrn.« (Alber. Ravensburg. 168 S. Geb. M. 3,50.)

Klosterlivet blev til at begynde med en stor Skuffelse for Helene og vistnok ogsaa for hendes Medsøstre. Hun havde tænkt sig et højt, dunkelt, gothisk Hus med vel simpel, men samtidig fornem Indretning som sit fremtidige Hjem, men alt var ganske jævnt og simpelt og dagligdags. Tarvelig Mad fik hun ogsaa i Stedet for den tidligere fine, et simpelt Kammer i Stedet for hendes tidligere smagfulde Værelse, og fuldstændig Afhængighed af en andens Vilje afløste den gamle Ubundethed.

Efterhaanden gik det dog bedre. Hun lærte at finde sig i de nævnte Ting, der hører Ordenslivet til, og hun og Søstrene kom hinanden nærmere. Snart blev Helene Midtpunktet i de daglige Rekreationer, Leder af de smaa Fester, Raadgiver ved Vanskeligheder i Studierne, kort sagt en lille Sol, om hvilken Stjernerne kredsede for at faa Lys og Varme.

Klosterlivets Vanskeligheder tog dog paa hende, og ved Foraarstid 1908 blev hun atter syg af en hæftig Lungebetændelse. Man blev betænkelig ved at lade hende aflægge de bindende Løfter, da hun aabenbart var for svag til Klosterlivet, og hun selv anede det samme; en ubeskrivelig Angst for at blive sendt bort fra Klosteret overfaldt hende, og hun blev naturligtvis meget daarligere heraf. Da kom hendes Skriftefader med det glade Budskab til hende: »Priorinden har besluttet at beholde Dem her, selv om De ikke kan aflægge Løfterne. Hun skal nok finde Anvendelse for Deres Evner.«

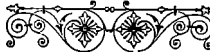
Ved denne Meddelelse fik Sygdommen en afgjort Vending til det bedre. Hun laa længe endnu, men havde Kræfter til litterære Arbejder og Studium. En Del smukke Eventyr og en Betragtningbog blev til under dette Sygeleje. Efterhaanden blev hun da bedre tilpas, og snart kunde hun, tilsyneladende rask, tage Del i alle Klosters Arbejder og Øvelser. Hun underviste, og hun forberedte sig til Iklædningen, som fandt Sted den 6. Septbr. 1908. Nu var hun ikke længere Helene Most, men Søster Maria Regina.

Noviciatsaaret er meget strengt hos Dominikanerne, og Søster Regina gennemgik i det store aandelige Kamp. Kun faa Digte stammer fra denne Tid, hvis udelukkende Be-

stemmelse er at danne dygtige Ordensfolk. 8. November 1909 aflagde Søster Regina med fem andre Søstre de hellige Ordensløfter, foreløbig kun for fem Aar, som Reglerne foreskriver det.

Trods sit svage Helbred opfyldte Søster Regina nu alle en Dominikanermonnes Pligter. For de andre Søstre var hun et Lys og en Opmuntring, og de har mange herlige Minder om de Aar, hun levede iblandt dem. Hendes største Glæde var at glæde de andre; saaledes fik de alle en Dag Befaling til at møde til Rekreationen med et Tørklæde.

(Fortsættes).

En hemmelighedsfuld Sarkofag i Arles-sur-Tech.

I det engelske katholske Ugeblad *The Universe* fortælles af Bladets franske Korrespondent i Nummeret af 19. Novbr. 1920 følgende Historie. Den gives her paa det ansete Blads Autoritet.

Arles-sur-Tech er en malerisk lille middelalderlig By, beliggende ved Bredderne af en ejendommelig lille Flod og kun nogle faa Mil fra det velkendte Badested Amélieles-Bains. Som den berømte gamle romerske By Arles-sur-Rhône er det en Fortidens By med store, massive Volde, snævre, stejle Gader og lange Rækker gamle, gothiske Huse. Der er intet Spor af vore moderne Tider at opdage, og de mørke gamle Huse, der omgiver den vidunderlige, om end lidt tungt byggede Abbedi-Kirke, gør den endnu mere imponerende at betragte. Denne maleriske By fortjener at være mere kendt, end den er. Der er nok til at tiltrække sig Kunstneres og Turisters Opmærksomhed, og enhver, der higer efter det uventede, vil ikke glemme et Besøg i Kirken, der er fuld af Historie og Romantik.

Kirken er omgivet af et meget malerisk Kloster, hvor der findes et mærkeligt Sølvrelikvieskrin med Levninger af

de hellige Martyrer Abdon og Sennen. Men den mest betagende Relikvie fra de svundne Tider er utvivlsomt, hvad Befolkningen kalder »den hellige Grav«, en Marmor-Sarkofag af ukendt Oprindelse og Alder, 1,83 m lang og 0,61 m høj. Paa den indvendige Side løber en Tegning med et underligt Christi Monogram (Navnetræk). Laaget paa Sarkofagen er prismeformet. Om Graven har indeholdt Liget af en Helgen, Biskop, Abbed, Munk o. s. v., er der ikke konstateret noget om; men Hemmeligheden ved Sarkofagens Oprindelse og Anvendelse er dog ingenting i Sammenligning med det hemmelighedsfulde Vand, som fylder den.

I ni Aarhundreder, d. v. s. saa langt tilbage, som skriftlige Dokumenter om denne Sag naar, er det samme klare, drikkelige og mærkværdigt rene Vand strømmet ud af den af eet Marmorstykke udhuggede Sarkofag, endog i Aarets tørreste Tid. Man har udregnet, at der fremkommer godt 450 l af dette hemmelighedsfulde Vand hvert Aar. Foreløbig har man ikke fundet nogen naturlig Forklaring paa dette forbløffende Faktum. Naar et vist Kvantum Vand er fjernet fra Graven, varer det ikke længe, før det er erstattet af et lignende Kvantum af det selvsamme rene Vand. Kirkens Sognepræst vilde være meget taknemmelig, om nogen vilde prøve paa at hjælpe ham med at løse dette overordentlig fængslende Problem.

En opsigtsvækkende Konversion i Reformationens Moderland.

For nogen Tid siden bragte Aviserne den opsigtsvækkende Meddelelse, at den lutherske Sognepræst i Lausigk i Sachsen, Dr. Albani, paa Grund af sin Overgang til den romersk-katholske Kirke den 15. Novbr. 1920 frivillig havde nedlagt sit Embede og givet Afkald paa sin Præstetitel.

Dr. Albani havde efter fuldendte theologiske Studier i nogle Aar været ansat som luthersk Præst i Steiermark og Kärnten, hvor han ikke blot havde lært den katolske Kirke at kende, men ogsaa at sætte Pris paa dens Lære og Praksis. Efter en velsignelsesrig Virksomhed blandt sine Trosfæller vendte han hjem til sit Fædreland Sachsen. Her fik han Embedet som Sognepræst i Lausigk og var frem-

ragende som Taler og Forfatter til adskillige lærde og grundige Arbejder, der har gjort hans Navn bekendt over hele Tyskland. Blandt hans Bøger skal fremhæves den, der bærer Titelen: »40 Dage i Ørkenen«. I denne søger han at gøre den h. Ignatius af Loyolas Eksercitier tilgængelige for protestantiske Kredse og anbefaler den Slags aandelige Øvelser.

Efter i flere Aar at have gransket og søgt efter et Mid-del til at læge det frygtelige Saar, som netop Tyskland lider saa meget under, Adskillelsen i Troen, indsaar han, at det ikke kunde nytte noget med apatisk og fatalistisk Resignation at se Tiden an, og at heller ikke den af mange ønskede og prøvede »Forstaaelsefred« mellem Katholikker og Protestanter kunde føre til Maalet. En Tid lang mente han, at man under Tilsidesættelse af alle Differens- og Stridspunkter burde tilføre Lutherkirken nye Livselementer fra Moderkirken; men mere og mere fæstnedes den Overbevisning i ham, at hele denne Stræben var af problematisk Natur, saa længe den ikke blev bragt i Forbindelse med den store Livets Strøm, den katholske Kirkes Liturgi og fremfor alt den h. Eucharisti.

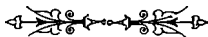
Under saadanne Forhold udviklede Dr. Albani sig da til en af de førende Aander i den »højkirkelige Forening«, der var bleven stiftet i 1915 og som sit Program opstillede de Krav: »Alterets Sakramente maa ikke blot være Nadver, men ogsaa Offer; ikke blot Prædikenen, men ogsaa Sakramentet maa gælde som Gudstjenestens Højdepunkt; baade stille Messe og Højmesse maa indføres igen i Lutherkirken!« Men dette fører ganske naturligt til et Præstedømme med sakramentale Vielser og til en Episkopalkirke.

Allerede i Marts 1920, da Dr. Albani i et luthersk Tidsskrift fremkom med en Artikel om »Kirkebegrebet«, anede mange, at han stod meget nær ved Maalet. Nu har han altsaa gjort Skridtet til Trods for megen Modstand, han mødte paa sin Vej til Moderkirken. Efter i nogen Tid at have opholdt sig i det stille Benediktinerkloster St. Ottilien ved München for der at øse af den katholske Kirkes klare Kilder, udtalte han den 15. Novbr. 1920, at han vilde nedlægge sit Embede.

Gud har allerede opvakt ædle Mennesker, der hjalp ham til en ny Virksomhed; Dr. Albani vil faa en Stilling i »Gesellschaft für christliche Kunst« i München.

Hvor dejlig maa Julen have været i denne Advents-sjæl!

(Efter »Germania« for 25.12. ved M. B.)

Pater Fels, S. J. †

Lige før Redaktionen Slutning kommer der Meddelelse om, at gamle Pater Fels er død i Neuss i Rhinlandene. En længere Nekrolog bliver der ikke Tid til, den skal Ugebladet bringe næste Gang. Men naar man selv er gammel Elev af P. Fels, kan man ikke nøjes med kun at meddele Dødsfaldet, et Par Ord skal der til med det samme.

Det er egentlig ikke noget sørgeligt Dødsfald, for P. Fels var jo blevet meget svag; men alligevel vil der være mange, baade herhjemme og i Udlandet, der vil blive stille, naar de ser Overskriften over disse Linjer. Ikke mindst de, der nu har graa Haar, men som i deres Drengaar og tidligste Ungdom havde ham til Vejleder, vil mindes ham i Taknemmelighed og Kærlighed. Vi unge har kun kendt ham som den gamle Præst, der ikke kunde udrette meget mere, men vi mærkede dog ofte, at han var en af dem, der forstod os Dreng allebedst. Han vidste af sin lange Erfaring, at en Latinskole-dreng paa 17--18 Aar absolut ikke hører til Jordens lykkeligste Skabninger, selv om han slet ikke mangler noget. Derfor forstod P. Fels det, naar vi var gnavne og kede af alt og umedgørlige, og han søgte altid at hjælpe i Stedet for at kue. Og derfor vil sikkert alle hans gamle Elever, naar de læser dette, sige med mig et rigtig andægtigt: *Requiescat in pace!*

Hvilken Dag P. Fels er død, har det ikke været muligt at faa opklaret. Men Brevet fra Neuss til Patrene her er dateret 30. Dec., saa han maa være gaet bort en af de sidste Dage i det gamle Aar. *Bernh. Jensen.*

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. St. Josephs Gilde holdt Onsdag den 29. December Juletræsfest. De foregaaende Aar har Foreningen holdt denne Fest i Arbejder-Logen, Blegdamsvejen, ogsaa i Aar var dennes Sal lejet, men ved en be-

klagelig Fejl fra Værtens Side blev der disponeret anderledes over Salen. Gildet maatte saa rykke ud i Andreas-Ordenen, hvor Sal og Lokaler er nok saa hyggelige, men ikke saa store, og det var meget beklageligt, idet St. Josephs Gildes Juletræsfest former sig hyggeligere for hvert Aar. Foreningen har aldrig før haft saa mange Børn til sit Juletræ, ca. 200 gik rundt om det, og de voksnes Tal stod ikke langt tilbage herfra. Børnene blev alle trakteret med en Kop Chokolade, Kager, en Pose Godter og et Stk. Legetøj. Og hvad der tjener denne Forening til Ære, var nogle Udtalelser af tilstedeværende Protestanter, at de holdt særlig meget af at komme til en katholsk Juletræsfest, idet Formen og Tonen er saa smuk. Pastor Raabe talte i smukke Ord til Børnene, men desværre er Børnenes Tanker ikke ved en saadan Lejlighed oplagte til at høre paa en Præst, idet de venter spændt paa Overraskelserne, og synlig duperet var de mange Børn ogsaa, da to smaa Piger fra Fru Walboms Balletskole sprang ind og dansede, og disse to smaa Piger dansede saa smukt, at de blev engageret til at optræde i en anden Forening af en tilstedeværende Herre. Ogsaa Pastor Koch var tilstede en Del af Aftenen. Jeg tror nok, at saavel de to Præster som alle Deltagere maa sige, at Festen, ogsaa Dansen af de voksne, var upaaklagelig.

Riise.

Ordруп. St. Andreas Menigheds Julefest havde samlet ca. 90 Børn og 200 Voksne og har Vidnesbyrd om den rette Forstaaelse af Juleevangeliet, idet alle mødtes i fælles Glæde med deres Præster om det kæmpehøje og smukke Juletræ og de festligt pyntede Gaveborde. Efter megen Morskab baade for smaa og store skiltes man sent med Ønsket om snart igen at kunne mødes til en ligesaa vellykket Menighedsfest til Befæstelse af det gode Forhold indenfor vor lille Menighed.

Faxe. 2. Juledag afholdtes her Gudstjeneste af Pastor Steidl fra St. Anna Kirke i Kbnhvn. Denne Gang blev d. h. Messe læst i Kommuneskolen, hvor Skoleinspektør Petersen efter indhentet Tilladelse hos Sognepræst og Sognefoged havde overladt os to Klasseværelser. Hr. Pastor Steidl talte først paa dansk og takkede især Skolen for Lokalerne og desuden Wienerbørnenes Velgørere, dernæst paa tysk til Wienerbørnene og tilsidst paa polsk. 12 Wienerbørn og ca. 60 Polakker samt en Del af Wienerbørnenes Plejeforældre var til Stede, og 26 personer var til den hl. Kommunion. Vi fik Løfte om ogsaa i Fremtiden at maatte holde Gudstjeneste for Wienerbørnene paa ovennævnte Sted.

Horsens. Pastor E. Fiedler er blevet ansat som Sog-

nepræst ved Horsens kath. Menighed. Biskoppens Bestemmelse og et almindeligt Ønske har her rakt hinanden Haanden og fremkaldt Glæde overalt. Pastor Fiedler har i det forløbne Aar forstaaet at vinde alle Hjerter ved sin elskværdige Optræden og sin Dygtighed. Alle anser ham for skikket til at føre afd. Pastor Kerff's Gerning videre. Deltagelsen i Indsættelseshøjtideligheden var ualmindelig stor. Pastor Schmied fra Aarhus holdt en gribende Tale om Præstens store Ansvar og hans Stilling. I sin Prædiken betonedede den nye Sognepræst sin store Glæde over at være den udvalgte; dog lagde han ikke Skjul paa det store Ansvar, han paatog sig over for Vorherre og Menigheden. Han lovede at vie Menigheden alle sine Kræfter, og, saavidt det stod i hans Magt, at blive en Fader for Menigheden. Da »Te Deum« var afsunget og Gudstjenesten endt, blev han fulgt af en stor Skare til Præstegaarden. Ad multos annos!

Randers. Den 28. Nov. 1920 afgik Søster Anna Marie ved Døden efter endnu Aftenen før at have modtaget den hl. Kommunion. 10 Dage i Forvejen var hun bleven berettet aldeles overbevist om, at hun ikke havde langt igen. Hun var født i Ordrup i Aaret 1851 og sluttede sig 1881 til Josefssøstrenes Kongregation; her virkede hun om trent hele Tiden i Skolen, var en meget dygtig Lærerinde og elsket og afholdt af Børnene. Jordfæstelsen fandt Sted paa den kath. Kirkegaard, og Søster Anna Marie var den første St. Josefssøster, som blev begravet her paa Eggen. Mange, ogsaa udenfor Menigheden, fulgte hende til Graven. R. I. P.

Frankrig. Kardinal Dubois, der før var Ærkebiskop i Rouen og for nogen Tid siden blev forflyttet til Paris, har nu faaet en Eftersfølger paa Ærkebispestolen i Rouen i Mgr. Du Bois de la Villerabel, hidtil Biskop af Amiens. Den nye Ærkebiskop er født i 1864 og har kun i fem Aar været Biskop i Amiens; han er en ypperlig Prædikant og har skrevet mange større og mindre Bøger.

Kortfattet Gennemgang af Troslæren.

For dem, der ønsker at stifte Bekendtskab med den katolske Kirkes Lære, ligesom for dem, der ønsker at genopfriske deres Kundskaber om Religionen, afholder jeg efter den Maalestok, der er den almindelige ved Konvertitundervisning, **hver Torsdag Aften Kl. 8** Gennemgang af Troslæren. Undervisningen foregaar i **Forsamlingsværelset, Bredgade 64** (Indgang gennem den lange, smalle Gaard og opad Trappen til 1. Sal). Alle er velkomne. Jakob Orlík, Præst.

Undervisningen genoptages 13. Januar

Katolsk Boghandel Stenosgade 3, Kbhvn. B. Aabent 9-6 Tfl. Vester 3930. Bøger, Billeder, Devotionalier.

Husk de to **polske Børnehjem**: i Aalborg (Grevinde Ledochowska, Villa Skrænten) og Maribo (St. Josefssøstrene) samt **Kostskolen** for danske katolske Børn fra Landet i Nakskov.

Katholsk Højskole.

Møde hver Tirsdag Aften Kl. 8 i St. Knudssalen i Stenosgade. Adgang 25 Øre. Højskoleforeningens Medlemskort, som koster 3 Kr. een Gang for alle, giver gratis Adgang til alle Vintermøder (fra Oktober til Marts incl.). Indmeldelser modtages hos Hr. Johs. Hansen, Svanholmsvej 12^a, samt ved Indgangen til Foredragssalen, hvor Betaling for Kortene ogsaa afgives.

Ved Mødet den første Tirsdag i hver Maaned vil der for Deltagerne efter Foredraget være Lejlighed til at forblive samlede en lille Times Tid i den mindre Sal. The og Wienerbrød vil kunne faas til en meget billig Pris.

Januar 1920.

Datum	Foredragsholder	Emne
11. Jan.	Pastor Olrik	Lys i Sjælen, en let Maade at holde Betragtning paa.
18. —	Højskoleforstander Bredsdorff	Kristen Kold
25. —	Baronesse Rosenørn-Lehn	Sct. Margrethe Marie Alacoque.

Planen for de følgende to Maaneder har endnu ikke kunnet lægges.

St. Josefs Gilde, stiftet 1885. Møde afholdes Mandag d. 10. Januar Aften Kl. 8 i Bredgade 67. *Bestyrelsen.*

Ved **St. Josefs Gildes** Juletræsfest d. 29. Decbr. blev følgende Nr. udtrukne: 11—14—15—26—102—158—159—187—192—203—238—241—265—297—356—450—505—548—617—620—622—658—666—703—706, Gev. kan afh. hos F. Kobell, Hj. Lorenzensg. 23^a paa Hverdage fra 5—7 til 1. Febr. Uafhentede Gevinster tilfalder Foreningen.

Juleindsamlingen i St. Ansgars Sogn indbragte i Aar 1043 Kr., som uddeltes i Pengegaver til 73 Familier og enligstillede, særlig hvor der var skjult Nød.

Bidragyderne bringes herved vor hjerteligste Tak.

Komiteen.

Juleindsamlingen i Rosenkranskirkens Sogn indbragte 642 Kr., som uddeltes i Pengegaver til Sognets trængende Familier og enligstillede, navnlig blev ældre og svagelige taget i Betragtning. Alle Bidragydere bringes herved en hjertelig Tak. *Komiteen.*

St. Hans Kapel i Hørsholm.

Lodsedler til Bortlodningen à 1 Kr. faas hos Spejderne, i katolsk Boghandel og hos Portneren, Stenosgade 4.

Jesu Hjertes Budbringer. 1. Hæfte 1921. Indhold: Den ældste Jesu-Hjerte-Hymne. — Jesu Hjerte, Haab for dem, som dør i dig! — De 22 Ynglinge fra Uganda. — Et Besøg i Kolosseum. — Jesu Hjerte Andagtens Krønike. — Spørgekasse. — **Børnenes Budbringer.** Indhold: Lille Julebror. — Smaa Besøg ved Tabernaklet II. — Hvor meget tjener du? — Bernadette. — Jul paa Island.

Kirkelig Kalender.

9. Jan. 1. Sønd. e. Epifani.	16. Jan. 2. Sønd. e. Epifani.
10. — M. Oktavdag.	17. — M. Antonius, Abbed.
11. — Ti. Oktavdag.	18. — Ti. Petri Stol i Rom.
12. — O. Oktavdag.	19. — O. Knud Konge, Martyr.
13. — To. Oktav af H. 3 K.	20. — To. Fabianus og Se- bastianus, Martyrer.
14. — F. Hilarius, Biskop og Kirkelærer.	21. — F. Agnes, Jomfru og Martyr.
15. — L. Paul Eremit, Bek.	22. — L. Vincentius og Ana- stasius, Martyrer.

Katholsk Højskole. Tirsd. d. 11. Januar Kl. 8 Aften i St. Knuds-salen i Stenosgade 4 B. Pastor Olrik: Lys i Sjælen, en let Maade at holde Betragtning paa. Adgang for alle. 25 Øre. »*Sursum corda*« bedes medtaget. Thebordene er dækkede i Spisesalen efter Foredraget.

St. Ansgars Kirke. Søndag d. 9. Januar Kl. 6 er der ved Aftenandagten Procession, hvori Rosenkransbroderskabet og de unge Pigers Foreninger deltager.

Conventus missionariorum insulæ Selandiæ erit die decimo mensis Januarii loco ac tempore assuetis.

St. Knuds Kapel. Mariabørnskongregationen af den ubesmittede Undfangelse holder offentligt Møde Mandag d. 10. Januar Kl. 8. Aften.

Ordrup. Maria-Kongr. »*Fredens Dronning*« genoptager sine Møder i Kirken Torsd. d. 13. Jan., Maria-Kongr. for *Mænd og Ynglinge* Torsd. d. 20. Jan. *Bege Kongregationer* har Fælleskommunion d. 16. Jan. (D. hl. Familie) og d. 6. Febr. (Kyndelmisse).

De Herrer Præster gøres herved bekendt med, at Directoriet for 1921 er udkommet. Prisen er 3 Kr. 50 Øre.

København, den 5. Januar 1921. *Det Apostoliske Vikariat.*

Den danske katolske Kirkesag

(Ansgarius-Bonifacius-Foreningen).

Samtlige Lokal-Komiteer gøres opmærksom paa, at deres Aarsbidrag forventes indsendt inden d. 15. Januar til Vikariats-Komiteens Kasserer, *Jos. L. M. Hoffmann*, Købmagergade 48, København K.

Ansøgning om Understøttelser til de respektive Menigheder bedes indsendt af d'Herrer Sognepræster til Hr Pastor A. *Neuvel*, Formand for Komiteen, ligeledes inden d. 15. Januar.

Menighedsmedlemmer af St. Ansgars Sogn,

som selv plejer at indbetale deres Bidrag (Kirkeskat, Præstepenge m. m.), kan indbetale disse paa Kontoret Købmagergade 48, Mezz., til Kirkeforstander Hoffmann.

Ugebladets Ekspedition flyttes 15. Januar til **Boyesgade 8³ V. Tlf. Vester 7515.** Kontortid 5—7.

Alle Henvendelser til Redaktionen bedes foreløbig rettet til *Pastor Bernhard Jensen, Boyesgade 8³ København V*

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

69. AARGANG

«Nordisk Ugeblade udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorør, i alle Boglæder og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 8^a V. 5—7. Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — I Redaktionen: Pastor Børn h. Jensen (ansvarshavende), Boyesgade 8^a V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 3.

Søndag den 16. Januar.

1921.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — P. Benedikt Fels. — Helene Most. — Løgnen som »Videnskab«. — Jesu Barndoms Forening. — Efterretninger fra Ind- og Udland: Polen. Ungarn. Portugal. Meksiko. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

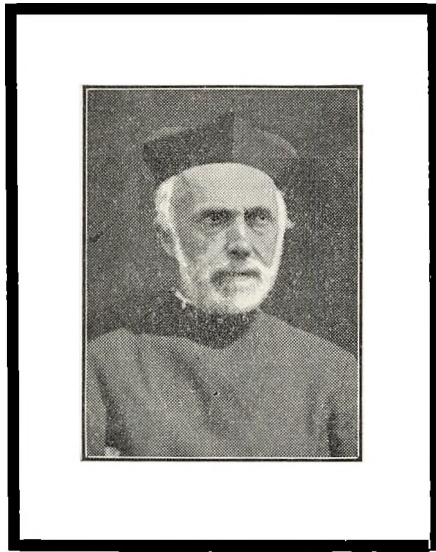
527.

Det kristne Ægteskab.

At hengive sig selv, det er at elske. Thi Kærlighed er Selvhengivelse. Ægtefællerne skal altsaa elske hinanden. Det gaar an at være forenet i Ægteskab uden at elske. Men ogsaa da skal Pagten respekteres. Thi den er oprettet paa Grundlag af en højere Indstiftelse end Ægtefællernes egen, nemlig paa Grundlag af Guds Indstiftelse af Ægteskabet som et Sakrament. Der maa bedes om Kærlighed. For den oprigtige skal det lykkes; thi »Gud frelser de oprigtige af Hjertet«. Og det maa erindres, at Kærligheden er noget ganske andet og mere end den blotte Følelse. Den er først og fremmest en Viljessag. Ellers kunde der ikke blive Tale om at skulle elske, om Kærligheden som en Pligt. Den elsker, som ærligt og oprigtigt vil opfylde Kærlighedens Pligt. Den blotte »Forelskelse« er i det højeste kun en Indledning til den dybe, jævne, trofaste Kærlighed. (Af Krogh-Tonning: Kirkeaaet:)

P. Benedikt Fels.

Søgebudskabet om den gode *P. Fels's* Død er gaaet Landet rundt og har vakt en vemodig Stemning i mange Hjerter. Mangen en har tænkt: At han nu ogsaa skulde dø i et fremmed Land, saa langt herfra, og begraves i fremmed Jord, uden at vi kan følge ham til Graven! Ugebladet skylder *P. Fels's* talrige og taknemmelige Venner at bringe en kort Levnedbeskrivelse af en Ven, hvis Venskab var saa rigt, trofast og værdifuldt for dem.

P. Benedikt Fels var Østriger af Fødsel, og østrigsk Gemytlighed var altid et Særpræg i hans Maade at være paa. Han blev født den 15. Maj 1842 i den store Landsby Dornbirn i Vorarlberg og indtraadte, efter at have besøgt Jesuiternes i 1855 grundlagte Gymnasium i Feldkirch, den 30. September 1858 i Jesu Selskab. Noviciatshuset i Gorheim, en lille By i Hertugdømmet Hohenzollern, blev hans Opholdssted i flere Aar. Efter at have fuldendt de filosofiske Studier tilbragte *P. Fels* flere Aar i Jesuiternes Kollegium i Namur, hvorfra han medbragte Færdighed i det franske Sprog, der senere blev hans Hovedfag ved Skolegerningen. *P. Fels* blev præsteviet d. 15. Juli 1870

i Maria Laach, dengang Jesuiternes største Kollegium i Tyskland, og blev endnu samme Aar ansat som Sjælesørger i den franske Fangelejr ved Stettin. Her gjorde han sig meget fortjent og afholdt. De franske Soldater fra Algier, Turkoerne, mente at se en Landsmand i ham paa Grund af hans mørke Ansigtsfarve.

Den tysk-franske Krig forhalede Afslutningen af P. Fels's theologiske Studier, og i Sommeren 1872 fordrev Kulturkampen ham til Frankrig, hvor han i Laon afsluttede sin præstelige Uddannelse med det i Jesuiterordenen brugelige tredje Prøveaar. Førend dette fuldendtes, sendtes P. Fels af sine foresatte til Danmark, hvor i Februar 1873 Planen var modnet til at grundlægge St. Andreas Kollegiet. P. Fels var med til Andreas Kirkens Indvielse d. 25. Maj 1873, saa Kollegiets ældste Fløj blive bygget og overværede dets Indvielse ved Præfekt Hermann Grüder d. 30. Aug. 1873. Ligeledes var P. Fels til Stede ved Grundstenens Nedlæggelse til Lohmanns-Fløjen d. 13. Nov. 1876 og ved alle de senere Nybygninger i 1904, 1906 og 1912. Han var saa inderlig knyttet til Kollegiet og dets Historie som næppe nogen anden, og det var intet Under, at Kollegiet var ham saa kært. Han indlagde sig i de 45 Aar, han tilbragte her, store Fortjenester ikke alene ved de Embeder, han beklædte, og ved sin Lærergerning, men især derved, at han saa udmærket forstod at vinde Elevernes Tillid og knytte dem til sig og dermed ogsaa til Kollegiet; dog søgte han derved ikke sig selv, men kun andres Bedste.

Hvor klogt han gik til Værks for at naa sit Maal, kan følgende lille Træk vise. En højtstaaende Herre, hvis Søn, omtrent 16 Aar gammel, i flere Aar havde været Elev paa Kollegiet og fuldendt 4. Klasses Hovedeksamen, lod sig bevæge af sin Søn til at ville tage ham ud af Skolen og skrev desangaaende til P. Fels. Denne bad Faderen om ikke at give efter for Sønnens Ønske og skrev, at det ubetinget vilde være det rigtigste at lade Drengen fortsætte sin Skolegang paa Kollegiet, et Forslag, der vandt Faderens Bifald. Sønnen blev. Efter lykkelig bestaaet Studenter-Eksamen to Aar derefter modtog P. Fels et Brev, hvori han hjerteligt takkedes for det gode Raad, han havde givet, og ogsaa

Sønnen har stedse bevaret en inderlig Hengivenhed for Kollegiet og dets Lærere.

I Kollegiets første Aar 1873/74 beklædte P. Fels Embedet som Kollegiets Økonom ved Siden af sin Skolegerning; det var det Aar, som Eleverne tillagde Hædersnavnet Guldalderen. Generalpræfektens vigtige Stilling blev 2 Gange anbetret ham, fra 1877—84 og fra 1886—89. Den 24. August 1889, den h. Apostel Bartholomæus's Dag, blev P. Fels udnævnt til Kollegiets Rektor. Han havde, da Udnævnelsen som en Uvejrsky truede ham, bedt sine foresatte om at maatte blive fri, men uden Resultat. »Det var mig,« sagde han dengang, »som om jeg skulde lide St. Bartholomæus's Skæbne og blive flaaet.« Han havde i sin treaarige Embedstid flere tunge Byrder at bære, f. Eks. at meddele en Familie i København deres 14-aarige Søns uventede Død, som indtraf efter kun faa Dages Sygdom. Det blev P. Fels en Lettelse, da han d. 1. Febr. 1893 kunde trække sig tilbage fra Embedet.

I de efterfølgende Aar (1897—1911) gjorde P. Fels sig meget fortjent af Kollegiet som Leder af Elevernes Maria-Kongregation. I denne Tid var han ogsaa den mest søgte Skriftefader, og det ikke alene af Eleverne, men ogsaa af Menighedens Medlemmer. Mange andre kom ogsaa til ham fra Omegnen og langvejsfra for at høre hans gode Raad og opmuntrende Ord. Hans efterladte Korrespondance viser tilstrækkeligt, hvor klog og tillidsvækkende en Sjælefører han var. Hvad der gjorde ham særdeles egnet dertil, var, bortset fra hans Erfaring og Klogskab, især hans medlidende Hjærte. P. Fels kunde aldrig høre Tale om andres Ulykke eller Lidelse uden at tilkendegive sin Medlidenhed i Ord og i Gerning. Han bad ogsaa meget for andre. P. Fels var en Bønnens Mand, en inderlig from Præst, som kendte sine Forpligtelser ligeoverfor Kirken og de ham anbetroede Sjæle, og som søgte Kraft til sin sin Gerning ved Omgang med Gud. Naar de aarlige Eksercitiets Tid nærmede sig, glædede han sig inderlig over nu at være ene med sin Skaber. Blandt efterladte smaa Oktavblade — en Slags Dagbog med et Par mest stenografiske Bemærkninger for hver Dag — fandtes ogsaa en For-

tegnelse over de afdøde Elever med deres Dødsdag, vistnok for at mindes dem ved det h. Messeoffer.

Til at prædike i en rummelig Kirke var P. Fels ikke skabt; deri forhindrede ham allerede hans dybe lidt utydelige Basstemme, men des mere Gavn gjorde han ved Kongregations-Foredrag og Eksercitier. »De øvrige kan vel ogsaa godt (give Eksercitier), men mest holder jeg dog af P. Fels,« sagde engang en af hans Tilhørere, den samme, der holdt ud som P. Fels' Skriftebarn indtil det sidste.

P. Fels kunde i sine Foredrag komme med meget oplysende og aandrige Ord, som man ikke nemt glemte. Hvor from en Mand han var, beviser ogsaa mange kønne og smagfulde Helgenbilleder, han efterlod sig, Smaablade med særlige Andagter og mange falmede Sedler med kortere eller længere Bønner, som bar Vidnesbyrd om flittig Brug.

Ved at gennemgaa hans Manuskripter ser man, hvorfra P. Fels havde den Evne at fremstille almindelige Tanker i ny og aandrig Form. Han havde samlet mange Citater, Sætninger af forskellige Forfattere, han læste, hvad enten det var Kirkefædre eller ældre eller nyere asketiske Forfattere.

P. Fels førte en temmelig stor Korrespondance især med Elever og deres Forældre, og de Mennesker, han vekslede Breve med, var meget glade for hans Ord. Korte var Brevene i Reglen ikke, idet Brevskriveren mente, det var Synd og en Fornærmelse mod Adressaten at lade en af de fire Sider ubeskreven; hellere vilde han lægge et Ark til. Og hans Breve gjorde Indtryk. En af hans Korrespondenter, en Grevinde i Ungarn, hvis Søn var Kollegiets Elev, skriver: »Alle Deres gode Breve har jeg gemt og læser dem ofte igennem; de giver mig Trøst og Styrke, som Gud sender mig gennem Deres Mund. Han belønne Dem for de skønne, gennemtænkte og gennemføjte Ord.«

Lignende har vist ikke saa faa af hans Korrespondenter tænkt og gjort. Brevskrivning blev den sidste Beskæftigelse, han i sin Nidkærlighed for Sjælenes Frelse vedligeholdte, da Kræfterne efterhaanden ikke mere slog til ved Skolearbejdet. Han blev svagere og svagere, saa han den 13. November 1918 maatte opgive at læse den h. Messe og fra nu af nøjes med den daglige h. Kommunion. P. Fels

forlod det ham dyrebare St. Andreas Kollegium sammen med en anden Veteran, P. Paul Maria Werhahn, den 22. Septbr. 1919 for, ledsaget af Kollegiets Sygeplejer, Broder Josef Donner, at blive bragt til Alexianer-Brødrenes Hospital i Neuss i Rhinlandet. Her har han saa tilbragt lidt over et Aar under tiltagende Alderdoms-Svagthed, der bragte ham saa vidt, at han næppe mere kendte sine bedste Venner. P. Fels naaede en Alder af 79 Aar, hvoraf han tilbragte de 45 paa St. Andreas Kollegium, elsket af alle, som kom i Berøring med ham, og som bevarer ham et kærligt og taknemmeligt Minde.

De nærmere Omstændigheder ved hans Død ligesom ogsaa selve Dødsdagen er endnu ikke kendte her; men eet ved vi: at Gud vil kendes ved sin trofaste Tjener og give ham den fortjente Løn. R. I. P.

Pastor *Fr. Evers*, Ordrup.

Som en Annonce bag i Bladet meddeler, lader Andreas-Kollegianer-Samfundet Mandag d. 17. ds. Kl. 9 holde en højtidelig Sjælemesse i Andreaskirken. Hs. Højærværdighed Biskoppen agter at overvære den, gamle Elever af P. Fels vil forrette Gudstjenesten, og hans mange Venner vil sikkert fylde den lille Kirke.

Helene Most.

Et Liv i Kamp og Sejr.

(Sluttet).

Da de nu alle sad med Tørklædet i Skødet, kom Søster Regina og sagde, de skulde lukke Øjnene, og saa viklede hun noget ind i enhvers Tørklæde; da de lukkede det op, fandt de hendes nye Bog om Maria-Andagten*).

Hun, der i sin første Ungdom havde været saa skarp og hensynsløs, var nu ganske det modsatte; skulde hun sætte nogen i Rette, hørte der næsten Skarpsindighed til at forstaa, at det skulde være en Dadel, saa kærlige og

*) »*Marientag*«. (128 S. Dülmen i. W. Geb. M. 1,10.)

hensynsfulde var hendes Ord. Men rigtig rask var hun aldrig, og hun begyndte tidlig at ane, at hun ikke vilde faa noget langt Liv.

I Løbet af 1909 havde Priorinden besluttet, at den be-gavede Søster skulde tage Eksamen i Fransk og Engelsk. August dette Aar blev hun sendt [til Dominikanerinder i det franske Schweiz for at uddanne sig i fremmede Sprog; man havde ventet, at hun skulde komme sig ved Ophol-det i Schweiz, hvad desværre ikke skete; derimod bestod hun en glimrende Eksamen i Fransk og Engelsk og blev Lærerinde i de højere Klasser i disse Sprog og forskellige vanskeligere Fag.

I 1911 har Søster Regina sikkert haft en stor Glæde: Pater Bonaventura kom til hendes Kloster og holdt Eks-ercitier for Søstrene. Hendes digteriske Evne syntes i de senere Aar at blive større, og hun følte en Lethed i at tumle med Sproget som aldrig tilforn. Daglig kom der Tanker op i hende, som hun tidligere i Aarevis ikke havde kunnet give Udtryk — nu kom Udtrykkene let og hur-tigt af sig selv, og hun kunde uden Vanskelighed hensætte sig selv i de forskellige Stemninger.

Ferienne bragte i Regelen Søster Regina nye Kræfter, men det plejede ikke at vare længe, før hun fra Skole-værelset maatte forvises til Sygeværelset. Det var et stort Kors for hendes virkelystne Aand, men hun bar alt med Taalmodighed og Gudhengivenhed og gik frem ad Fuld-kommenhedens Vej. Stadig skrev hun Digte, som gjorde hendes Navn mere og mere kendt i vide Kredse.

De sidste 1½ Aar, hun levede, opholdt hun sig hoved-sagelig i Sygestuen og kunde hverken tage Del i Under-visningen eller Søstrenes Bønner. I Begyndelsen hjalp hun til med Stileretningen, men da Haabet om at kunne vende tilbage til Skolegerningen maatte opgives, overlod hun sig ganske til Guds Vilje og søgte at være en munter, altid glad Patient. Hendes kære »Fritz Reuter« hjalp hende ofte til at holde Humøret oppe.

Efter sin Skriftefaders Ønske begyndte hun nu at ned-skrive et Tilbageblik over sit Liv med dettes vidunderlige Naadeførelser. Det blev Begyndelsen til hendes mest læste

Bog, »Gaa hen og forkynd«^{*)}), som blev fuldendt med stort Besvær og kun ved Hjælp af nogle velvillige, stedse til Skriven beredte Søstre.

Henimod Foraaret 1913 var der indtraadt en Stilstand i Sygdommen, saa alle begyndte atter at haabe paa at skulle beholde Søster Regina, men denne Stilstand var desværre kun forbigaaende. »Er De ikke bange?« spurgte engang en Søster hende. »Nej,« svarede hun, »men det er en Naade, som hvert Øjeblik kan tages fra mig.«

Hun blev imidlertid daarligere og daarligere, og man indsaa, at hun ikke kunde leve længe. Hver Morgen modtog hun den hellige Kommunion, men mest laa hun alene; hun taalte ikke mange Besøg. Pater Bonaventura kom dog, og det var hende naturligtvis en stor Glæde. En let Bedring afbrød af og til hendes Svaghed, og disse Pauser benyttede hun til at lægge den sidste Haand paa sin Selvbiografi og tage Afsked med sine Forældre og Søkende og Ordenssøstre.

En anden stor Glæde havde hun endnu, hun fik paa Dødslejet Lov til at aflægge de evige Løfter, og den daværende Biskop Faulhaber af Speyer kom selv for at modtage hendes Løfter. Smilende sad hun bagefter op i sin Seng, smykket med sin Krans, og hilste Søstrene, der gik forbi, med et kærligt Smil og et Vink med Haanden.

Endnu levede hun et Par Dage, da kom den sidste Dag, den 4. November 1913. Om Formiddagen bragte man hende det første Eksempplar af hendes Bog »Sol, kæmp dig igennem«^{**}), en Digtsamling, hvorigennem man skimter Anelser om de Lidelser, hun siden skulde gennemgaa. En Søster lovede hende at bede om, at hun ikke maatte lide saa meget, hvortil Regina svarede: »Nej, saa maa jeg sidde altfor længe i Skærsilden.«

Om Aftenen blev hun svagere. Sygesøsteren hentede Skriftefaderen, som traadte hen til hendes Seng og sagde: »Op, Søster, Brudgommen er nær.« Saa rejste Regina sig

*) »Geh hin und künde«. (9.—12. Auflage. Herder, Freiburg im Breisgau. 1918.)

***) *Sonne, ringe dich durch. Religiöse Gedichte.* (Pustet, Regensburg. 120 S. Geb. M. 2,80.)

op i Sengen og bad med lydelig Stemme: »Min Gud, jeg tror paa dig, jeg haaber paa dig, jeg elsker dig,« hvorefter hun sank tilbage og udaandede sin rene Sjæl uden Spor af Angst og Smerte.

En af Søstrene havde nogen Tid efter følgende Drøm, som hun fortalte saaledes: »Jeg syntes, vor afdøde Søster stod paa den anden Side af en bred Flod. Vi vinkede med Længsel til hende, og hun smilede venlig over til os. Saa tog hun nogle af de Roser, der blomstrede omkring hende, plukkede dem itu og kastede Bladene i Floden. De svømmede over til os, og vi bukkede os ned efter dem for at gemme dem med taknemmelig Glæde.«

Er ikke ogsaa det at fordybe sig i hendes skønne, fromme Liv som at bukke sig ned og plukke Paradisblomster, kastede over til os fra en bedre, herligere Verden?

14, 12 1919.

N. H.

Løgner som „Videnskab“.

Den 4. Maj s. A. sluttede Ordstriden »Store Bededag« mellem Herr *Dr. P. D. Koch* og mig*) om »*Salg af Syndsforladelse*« med mit tillidsfuldt udtalte Haab om, at Doktoren djærvt og aabent vilde indrømme sin Uret. Da dette endnu ikke er sket, skønt Dr. K. har haft næsten fire Maa- neder til at studere de historiske Vidnesbyrd om dette Spørgsmaal, maa jeg gaa ud fra, at min ærede Modparts Tavshed skal gælde for en mandig Indrømmelse. I Betragtning af, at den oprindelige lutherske Djærvhed saa temmelig er gaaet af Mode, tager jeg da imod denne »Ud- tryksform« for Sandheds Erkendelse.

Sagen er ingenlunde betydningsløs, idet det naturligvis ikke er ligegyldigt, hvor meget en *anset* Søndagsskolemand ved, og hvad han i Kraft af denne Viden fortæller sine uden Tvivl autoritetstroende Elever. Et Tilfælde som dette kaster et interessant Strejflys over et ukontrolleret og maa- ske ukontrollabelt Undervisningsomraade.

*) i »København«; denne Artikel har maattet vente længe paa Grund af Mangel paa Plads.

Langt lettere kommer man Uvidenheden eller den fordomsfulde Fanatisme til Livs, naar den optræder paa Tryk og da navnlig i Blade og i Bøger til *Undervisningsbrug*. Underligt for Resten, at ingen pietetsfuld, luthersk Theolog af og til *protesterer*. Var det fortjenstfuldt at *protestere* mod Kirkens Tjeneres Misbrug i det 16. Aarh., kan det vel ikke være mindre beundringsværdigt at gøre noget lignende nu. For *Luther* var *Protestantismen* maaske forbunden med en vis Risiko, men hans Efterfølgere fra Danmarks forhenværende katholske Universitet vover næppe noget ved at forsvare Sandheden, ikke engang i det vanskelige Tilfælde, hvor den er katholsk.

Jeg skal tillade mig at vise et Par Exempler paa »Sandheder«, som man uden at møde Protest har budt bl. a. danske *Skoledisciple*.

Paa G. B. N. F. og »udgivet af *Dausklærerforeningen*«, udkom i 1915 »anden gennemsete Udgave« af »*Bernhard Severin Ingemanns Levnedsbog* i Uddrag til Brug for *Mellemskolen*«. I »Noter« 76, Side XV læses som *Tillæg* til den rigtige Forklaring paa *Aftad* følgende: »I den katholske Kirke havde man drevet det til i Forvejen for Penge at *tilkøbe* sig Kirkens *Tilgivelse* endogsaa for *Synder*, som man først havde i *Sinde* at begaa senere med fuldt *Overlæg*.« (!)

Dette Nonsens, om hvilket den tarveligste Præliminarist i Danmark fra sin Historieundervisning ved, at det er Løgn og Sladder til Hobe, det vover *Dansklærerforeningen* at byde vore Skolebørn.

Men dette Produkt er ikke det eneste, *Dansklærerforeningen* har paa Samvittigheden. I 1912 udgav den en lille Bog: »*Rejseskildringer af H. C. Andersen*«, som ved nærmere Eftersyn viser sig at være ganske »humoristisk«.

S. 9 (i Indledningen) siges: »Andersen var, som Sibboni siger om ham, en *grundig* Sjæl — — —. »De poetiske Erindringsbilleder«, saaledes kalder han selv sine Rejseskildringer, er fulde af *grundige Iagttagelser*, man faar *virkelig Besked om Tingene*.«

S. 54, 7. Linie f. o.: »To unge Præster, læsende i deres *Evangeliebog*, gaar op og ned i Forhallen.«

S. 105, Noter til S. 54: *Evangeliebogen* maa være Breviaret, de katholske gejstliges Bønne- og *Formularbog* (!) ; *det er dem forbudt at læse i Evangeliet*. (!!)

Hvis nu blot *Dansklærerforeningen* havde troet paa Sibboni og paa H. C. Andersens *grundige Iagttagelser*, saa havde den undgaaet at blive til Latter for den dannede og læsende Almenhed, som ved, at den katholske gejstlige er *forpligtet* til hele Livet *daglig* at læse *Evangeliet*.

Man studser, naar man ser, hvad der i det 20. Aarh.

kan bydes af »Oplysning« i vort meget vidende Fædreland; og det var dog netop ikke af *Dansklærerforeningen*, at Fanden var Medlem, og paa Vor Frue Plads i København, han studerede, da han gjorde sin berømte Opdagelse: *Løgnen er en Videnskab*.

Valby, den ³⁰/₇ 1920, A. F. Beyer.

Jesu Barndoms Forening.

Pastor Gamél har udsendt den lille Børneforenings Regnskab for 1919, og det er et Regnskab, der kun har Indtægter, og som ser saaledes ud:

A. Danmark.

København:

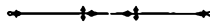
St. Ansgars Sogn:	
Drengeskolen	14,00
Pigeskolen og den franske Skole	120,00
St. Maria Sogn:	
Drengeskolen	45,00
Pigeskolen	28,00
Den franske Skole	81,61
Bortloddet en Dukke i den franske Skole	50,00
Kollekten	26,79
St. Andreas Sogn:	
St. Andreas Kollegiet	81,43
St. Josefs Søstrenes Skole	117,00
Lotteri	25,00
Kollekten	10,02
St. Anna Sogn	110,00
Sakraments sognet	45,00
Birgittaforeningen	30,00
St. Knuds Skole	95,00
Ynglingekongregationen	71,50
Aarhus	58,42
Fredericia	25,00
Helsingør	33,00
Horsens	45,00
Kolding	10,00
Odense	65,00

Randers	61,00
Ringsted	12,00
Silkeborg	15,00
Svendborg	10,00
Særlige Gaver (Frk. R., Frk. L., Fru J.)	41,00
Renter	44,84
Kassebeholdning fra forrige Aar	67,95
	<u>Kr. 1439,16</u>

B. Norge.

Kristiania:	
St. Halvards Skole	40,00
St. Olafs Drengeskole	11,80
St. Olafs Fællesskole	25,00
St. Sunnivas Skole	150,00
Arendal	15,00
Bergen	200,00
Drammen	15,00
Frederikshald	12,75
Frederiksstad	15,00
Hammerfest	48,60
Kristianssand	20,00
Porsgrund	6,05
Stavanger	9,80
Tromsø	50,00
Trondhjem	17,00
Ved Omveksling af norske Penge i dansk Mønt	90,10
	<u>Kr. 726,10</u>

Man har saaledes kunnet sende 4200 Francs af Sted, mere end dobbelt saa meget som i Fjor. En Aarvog som i gamle Dage er der dog ikke Raad til, men paa nogle faa Sider, der ledsager Regnskabet, fortæller en Missionær i Afrika om Negerdrengen Tiko, og Pastor Gamél opfordrer alle sine smaa Medlemmer til »at være rigtig ivrige og udholdende«. Der er ingen Tvivl om, at disse selv har overordentlig megen Nytte af Foreningen, der lærer dem at ofre lidt for Kristi store Sag.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Polen. Den kommanderende General i Warschau har udstedt følgende Befaling, der vidner klart om, at Polen er et katholsk Land: Det hedder: »For at hæve den religiøse og patriotiske Aand i vor Hærs Rækker befaler jeg, at alle Kommandanter skal sørge for, at Soldaterne tager Del i Gudstjenesten paa Søn- og Helligdage paa følgende Maade: 1. Til den i Befalingen fastsatte Tid rykker de enkelte Afdelinger under Kommando af deres Officerer ud af Kasernen til Kirken eller til et Alter i det frie. Naar Afdelingerne er ankommet til Stedet, skal Officererne melde til Feltpræsten, hvor mange Mand de har med. 2. Ligeledes befaler jeg at sørge for, at der bliver holdt Morgen- og Aftenbøn ved alle Afdelinger paa følgende Maade: Korstegnet; Fader vor; Hil dig, Maria; den apostoliske Trosbekendelse; Herre, giv dem den evige Hvile (tre Gange for de i Krigen faldne Kammerater); Morgen- eller Aftensang. 3. Jeg befaler, at der paa Grund af Søndagspligten skal nægtes Soldaterne Frihed paa Søn- og Helligdage før Kl. 12 Middag.«

Ungarn. For første Gang siden 1913 holdt Ungarns Katholikker for nylig et stort Landsmøde i Budapest. Medens ikke een Minister vovede at tage Del i Mødet for syv Aar siden, var denne Gang saa godt som hele Regeringen til Stede og deltog sammen med den pavelige Nuntius i den store Procession. Af de betydningsfulde Taler, der holdtes, kan særlig fremhæves en Tale af den berømte Biskop Prohaszka, der fremhævede, at Kristendommen skulde gennemtrænge ikke blot den enkeltes personlige, men ogsaa hele det offentlige Liv. Det lader virkelig til, at Ungarn efter de mange Hjem søgelser nu virkelig er ved at nærme sig dette Maal. Derpaa tyder, hvad en anden Taler fortalte, at den katholske Presse i Budapest nu har et Papirforbrug, der udgør en Tredjedel af samtlige Budapest-Blades, medens det for tre Aar siden kun var en Tyvendedel. Paa Pavens Vegne talte Nuntius, Msgr. Schioppa, over Herrens Ord: »At de alle maa være eet!«, og den hl. Fader rettede gennem ham en Opfordring til Enighed til hele det ungarske Folk.

Portugal. Patriarken af Lissabon, Portugals Metropolitan, Kardinal Antonio Mendes Bello, er afgaaet ved Døden i en Alder af 78 Aar. Den afdøde Kardinal havde været Biskop siden 1884, Patriark blev han i 1907, og fire Aar senere smykkede Pave Pius X ham med Kardinalværdigheden. Omtrent samtidig med den spanske har

saaledes ogsaa den portugisiske Kirke mistet sin øverste Leder.

Meksiko. Ugebladet har i flere Aar af og til bragt Meddelelser om, hvorledes Kirken blev forfulgt i dette Land, og det ikke blot ved intolerante Love, men ved frygtelige Voldshandlinger mod alle Kirkens Personer. Nu synes det at lysne. De forenede Staters og Kanadas Katholikker med Gejstligheden i Spidsen har dels gennem deres Presse, dels gennem direkte Underhandlinger skaffet Fred tilveje. De fleste Biskopper er allerede vendt tilbage til Meksiko og staar nu foran den store Opgave at genopbygge alt det, der blev ødelagt. Men det er jo en Opgave, Kirkens Mænd ofte har staaet overfor i alle Lande, saa man tør vel haabe, det ogsaa her maa lykkes.

Som et Bidrag fra dansk Side til at afhjælpe den store Mangel paa videnskabelige Hjælpemidler hos de Studerende i Europas nødlidende Lande (Belgien, Tyskland, Østrig o.s.v.) opfordrer vi undertegnede danske Akademikere og andre Studerende til med os at samle videnskabelig Litteratur paa Engelsk, Fransk og Tysk og overrække Udlandets Studerende Bøgerne som Gaver. Vi tænker paa Lære- og Haandbøger (ogsaa Ordbøger) som endnu er brugbare.

Bøgerne bedes sendt enten til den danske Fælleskomitees Kontor i Akselborg, Hammerichsgade 10, Kbh. B. (aabent 10—4) eller til Kollegahjælpens Depot, Slagtehalerne, Halmtorvet, Kbh. B.

Kollegahjælpen har paataget sig Forsendelsen og Fordelingen gennem sine Centraler i Udlandet.

København i December 1920.

<i>H. O. G. Ellinger</i> Professor ved og Direktør for den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole.	<i>H. I. Hannover</i> Professor ved og Direktør for den polytekniske Lærestanstalt.
<i>Fr. C. C. Hansen</i> Professor ved Universitetet, Direktør for Tandlægeskolen.	<i>Harald Høffding</i> Professor emeritus, Formand for Danske Røde Kors.
<i>Otto Jespersen</i> Rektor for Universitetet.	<i>Emil Koefoed</i> Professor ved og Direktør for den pharmaceutiske Lærestanstalt.
<i>H. O. Lange</i> Overbibliothekar, Dr. phil.	<i>Sofus Larsen</i> Overbibliothekar, Dr. phil.
<i>N. J. Rald</i> stud. theol., Formand for det samlede Studenterraad.	

Pavelig Kollekt

til Fordel for de nødlidende Børn i de mellemeuropæiske Lande.

St. Stefans Dag 1920 (2. Juledag)	
Aakirkeby.....	21.64
Aalborg.....	90.00
Aarhus.....	86.21
Dalum.....	64.00
Esbjerg.....	200.00
Fredericia.....	133.00
Helsingør.....	55.00
Holbæk.....	65.00
Horsens.....	72.46
Hørsholm.....	25.30
Kolding.....	10.77
København:	
St. Ansgar.....	181.84
Rosenkranskirken.....	107.26
St. Annæ.....	105.00
St. Andreas.....	108.40
Sakramentskirken.....	93.57
St. Knud.....	18.00
St. Josef.....	53.43
Jesu Hjerte.....	415.32
Immaculata.....	79.00
Tilbedelseskirken.....	60.00
Østerbro.....	42.62
Køge.....	42.00
Maribo.....	42.00
Nakskov.....	55.00
Nyborg.....	18.00
Nykøbing F.....	275.00
Næstved.....	12.00
Odense.....	125.00
Randers.....	70.95
Ringsted.....	25.00
Roskilde.....	25.00
Rønne.....	115.25
Silkeborg.....	24.00
Slagelse.....	45.00
Svendborg.....	40.00
Vejle.....	55.00
Særlig Gave.....	25.00
Vincentsforeningen.....	300.00
Vedbæk.....	18.89
Ialt: 3400.91	

København den 5. Jan. 1921.

Det Apostoliske Vikariat.

Mariahjemmets Bogudlaan holdes aaben hver 1. og 3. Onsdag i Maanednen fra Kl. 3—4 i Vestervoldgade 115¹.

Fastelavnsfest.

St. Andreas Menighed indbyder Menighedens Børn til at slaa Katten af Tønden Mand. d. 7. Febr. Kl. 1½ pr. i Charlottenlund Palmehave. Adgangskort 25 Øre. Sammesteds afholdes der Kl. 7½ pr. Aftenunderholdning med paafølgende selskabeligt Samvær. Nærmere Program og Billetter faas følgende Steder: Fru Brandt, Stengårdsallé 15, Tlf. 815. — Hr. Grugni, Hovmarksvej 9, Tlf. Ordrup 1197. — Frk. Holler, Ellinorsvej 24, Tlf. Ordrup 986. — Hr. Hutters, Slotsvej 33, Tlf. Ordrup 1583. — Fru Wulff, Bramsvej 11, Tlf. 1266.

Til de danske katolske Børn fra Landet har jeg med Tak modtaget 10 Kr. fra »E.G.P.«

Plads søges. En østerrigsk Kokkepige, 34 Aar, søger Plads som saadan hos en tysk, helst katolsk, Familie. Billet, mrkt. »Kokkepige«, modtager Bladets Ekspedition.

* * * * *
 * Paa alle danske Katholikkers Vegne tillader *
 * *Nordisk Ugeblad* *
 * sig herved i dybeste Ærbødighed at bringe den *
 * højærværdigste *
 * *Biskop Johannes von Euch* *
 * pavelig Tronassistent og Kommandør af Danebroge, *
 * en hjertelig Lykønskning *
 * i Anledning af den 87-aarige Fødselsdag paa Fredag *
 * * * * *

Kirkelig Kalender.

16. Jan. 2. Sønd. e. Epifani.	23. Jan. Sønd. Septuagesima.
17. — M. Antonius, Abbed.	24. — M. Timotheus, Biskop og Martyr.
18. — Ti. Petri Stol i Rom.	25. -- Ti. Pauli Omvendelse.
19. — O. Knud Konge, Martyr.	26. — O. Polycarpus, Biskop og Martyr.
20. — To. Fabianus og Sebastianus, Martyrer.	27. — To. Joh. Chrysostomus, Biskop, Kirkelærer.
21. — F. Agnes, Jomfru og Martyr.	28. — F. Agnes, Jomfru og Martyr.
22. — L. Vincentius og Anastasius, Martyrer.	29. — L. Frants af Sales, Biskop og Kirkelærer.

Katholsk Højskole. Tirsd. d. 18. Januar Kl. 8 Aften i St. Knuds-salen i Stenosgade 4 B. Højskoleforstander Bredsdorff: Kristen Kold. Adgang for alle. 25 Øre.

Sakramentskirken. Onsdag d. 19. ds. (St. Knud) Velsignelse efter 8 Messen.

Sakramentskirken. Søndag Septuagesima d. 23. ds. foretager under Aftenandagten Kl. 6 Medlemmerne af *den h. Families Forening* den højtidelige aarlige Fornyelse af deres Indvielse til den h. Familie af Nazareth.

Maria-Kongregationen for Ynglinge har Fælleskommunion Søndag den 16. ds. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjertes Kirke. Mandag d. 17. ds. Kl. 8. Aften: Maanedsmøde i Salen: Premierløjtnant E. Wissum: Militæraand og Militærnægtere. Diskussion.

St. Franciskus' III Orden har Møde Fredag den 21. Januar Kl. 8. Aften i St. Knuds Kapel.

Sørgedstjeneste.

i Andreas Kirke i Ordrup.

Mandag den 17. Januar Kl. 9.

Andreas Kollegianer Samfundet vil i Anledning af Pater Felses Død Mandag d. 17. ds. Kl. 9 lade afholde en højtidelig Sørgedstjeneste. Alle Kollegiets tidligere Elever indbydes indtrængende til at overvære denne Højtidelighed. Ligeledes indbydes de højærværdige Patres.

Menighedsmedlemmer af St. Ansgars Sogn, som selv plejer at indbetale deres Bidrag (Kirkeskat, Præstепenge m. m.), kan indbetale disse paa Kontoret Købmagergade 48, Mezz., til Kirkeforstander Hoffmann.

Ugebladets Ekspedition flyttes 15. Januar til **Boyesgade 8³ V. Tlf. Vester 7515.** Kontortid 5—7.

Alle Henvendelser til Redaktionen bedes foreløbig rettet til *Pastor Bernhard Jensen, Boyesgade 8³ København V.*

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN), Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

69. AARGANG

•Nordisk Ugeblade udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag
Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer,
i alle Bogladere og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 8^a V. 5-7.
Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaanti (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. --
I Redaktionen: Pastor Bernh. Jensen (ansvarshavende), Boyesgade 8^a V.
Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5-7 Eftermiddag.

Nr. 4.

Søndag den 23. Januar.

1921.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Det lykkelige Aar og dets Grundlag. — Johannes Jørgensen og Thomas Bredsdorff. — Til Minde om Pater Fels. — Agtelsen for Familjen i Tiltagende i Frankrig. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Køge. Nord-Amerika. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

528.

Arbejdet i Vingaarden.

Himmerige ligner en Mand, en Husbonde, som lejer Arbejdere til sin Vingaard, og som gaar ud baade tidlig og op ad Dagen og ved Middagstid og hele Eftermiddagen lige ad Aften til. Ogsaa til alle os, der læser disse Linjer, er den himmelske Vingaardsmand kommen og har taget os i sin Tjeneste. Hvor han end har sat os, gælder det for os alle, at det maa være gode Gerninger, vi øver i hans Tjeneste. Men lad os dog ikke tage dette i rent udvortes Forstand, men høre, hvad St. Vincents af Paul siger herom: »Det er ikke nok, at man øver gode Gerninger, man maa ogsaa øve dem godt, efter Jesu Christi Eksempel, om hvem der staar skrevet: »Han har gjort alle Ting vel.« Lad os derfor bestræbe os for at udføre alle vore Handlinger i Jesu Christi Aand, d. v. s. paa en saadan Maade, som han udførte sine, og lad os forbinde den samme Hensigt dermed; ellers vilde de Gerninger, der i og for sig var gode, let kunne skaffe os Straf i Stedet for Belønning.«

Det lykkelige Aar og dets Grundlag.

28. December 1920.

Alle danske vil være klare over, at »det lykkelige Aar« det er Aaret 1920. Det var tre store Dage, de tre danske Helgendage, der følger efter hverandre i Juli Maaned, den 9., 10. og 11. Juli. Den 9. Juli, den hellige Willehads Dag — den hl. Willehad var dansk og en af Martyrerne fra Gorkum — stadfæstede Hs. Majestæt Kongen med sin Underskrift Nordslesvigs Genforening med Danmark. Den 10. Juli, Kong Knud den Helliges Dødsdag, red Kongen over Grænsen paa den hvide Hest, og endelig den 11. Juli, den hl. Kjelds Dag — den hl. Kjeld var Provst i Viborg — fandt den store og uforglemmelige Genforeningsfest Sted paa Dybbøl Banke. — Aaret 1920 vil blive staaende i Danmarks Historie som »det lykkelige Aar«. Det er som Hs. Majestæt Kongen udtalte for nogle Dage siden, første Gang i Danmarks Historie, at Landet er blevet udvidet uden Sværdslag.

Det er umuligt andet, end at mange Danskes Tanker nu ved Aarsskiftet vil kredse om den Lykke, der er blevet Danmark til Del i det henrundne Aar. Der vil sikkert af mange blive fremsat baade dybe og rigtige, smukke og gribende Tanker, og de vil blive modtaget med fortjent Opmærksomhed og for manges Vedkommende med stor Interesse.

Jeg for min Del maa sige, at det, der interesserer mig mest af alt, er, hvad den Evige deroppe mener og vilde sige, hvis nogen spurgte ham. Mærkelig nok synes det at være saa sjælden en Tanke denne at interessere sig for at faa Guds Mening om en Sag at vide, at det lyder helt fremmed, naar man spørger: »Hvad vil Gud sige til det?« Og dog tror jeg, der kommer mere ud af det Spørgsmaal end af alle andre. Ganske vist, faa Gud til at raabe ned fra Himmelen, saadan som han gjorde tre Gange, medens Vor Herre Jesus Kristus vandrede her paa Jorden, det kan man ikke gøre sig noget Haab om, men ved Hjælp af vor hellige, guddommelige, katholske Tro med dens rige og stærkt specialiserede Indhold og ved Hjælp af Bønnen og den Helligaands Virken i vort

Indre, kan der dog naas meget i Retning af at kende Guds Tanker.

Nu altsaa med Hensyn til det lykkelige Aar og dets Grundlag? — Først og fremmest er det klart, at naar noget er gaaet godt, saa er det i højeste Grad tilraadeligt at tænke efter, hvordan det egentlig gik til, hvordan det kunde være, at det gik saa godt. Naar man nemlig finder ud af Grunden til, at det er gaaet godt den ene Gang, saa vil det være langt lettere ogsaa at faa det til at gaa godt en anden Gang, da man ved, hvad der forrige Gang var det, der gjorde Udslaget. Mangfoldige Gange gaar det saadan, at Mennesker kommer godt fra noget, men i Stedet for at tænke efter og finde Grunden dertil, bliver de store paa det og mener, at det uden videre ogsaa vil gaa saadan i Fremtiden; de nyder Sejren i Stedet for at søge at forstaa den og udnytte den, og næste Gang — Nederlag, bittert skuffede store Forventninger og den kølige, slukørede Fornemmelse af at have lagt sig til at sove i et Luftkastel. — Den forstandige og praktiske Mand derimod lægger altid meget nøje Mærke til, hvad han selv gør, for at kunne gøre det igen, hvis det viser sig at have heldige Følger.

Selvfølgelig vil der være mange Ting, Gud i Himlen tænker om vort lykkelige Aar og Grundene dertil — Ugebladet vilde ikke kunne rummø ret meget af det —. Men der er een Ting, som vistnok paa den ene Side har været af stor Betydning, og paa den anden Side ikke er blevet ret meget paaagtet: Jeg mener, den kan udtrykkes saaledes: Danmark var i Guds Øjne saa nogenlunde fri for Stats skyld — det er dog vist bedst at tilføje: i det mindste af en vis Slags. — »Stats skyld« er naturligvis noget helt andet end Statsgæld. Statsgæld er Pengegæld, men Stats skyld er Syndeskyld, altsaa Skyld for Uret og Brøde, sædelig Mangel, moralsk Deficit. Ligesom Staten som juridisk Person kan paadrage sig Gæld, saadan kan ogsaa Staten eller Folket som en Helhed for sig paadrage sig moralsk Ansvar; tænk blot paa det skæbnesvangre Udraab »Hans Blod komme over os og vore Børn!« — Staten kan stifte Pengegæld, private Personer kan stifte Gæld, Kommuner, Selskaber, Foreninger o. s. v. kan stifte Gæld.

Paa samme Maade kan det enkelte Menneske paadrage sig Skyld i Guds Øjne og ligesaa en Slægt, tænk paa Arvesynden og »Jeg, Herren din Gud, er en nidkær Gud, der hjemsøger Fædrenes Synd paa Børene indtil tredje og fjerde Led over dem, som hade mig«. En By kan blive skyldbetyngt, tænk paa Sodoma, en Stand ligesaa, og ikke mindst et Folk og en Stat.

Det følger af sig selv, at ligesom den enkelte Person baade kan faa Tilgivelse for sin Synd og Eftergivelse af de timelige Syndestrafte, saaledes kan ogsaa et Folk renses for sin Synd ved at gøre Bod og faa den timelige Syndestraf eftergivet. Tænk paa Ninive, der omvendte sig ved Jonas's Prædiken og gjorde Bod i Sæk og Aske.

Naar et Folk er betyngt af Syndeskyld, vil det let gaa det, som Profeten Jeremias siger til Jøderne fra Gud: »*Peccata vestra prohibuerunt bonum a vobis*« — »Eders Synder have holdt det gode borte fra eder« (Jer. 5,25). — Er Synderne og deres Følger imidlertid udsleltede ved Anger og Bod, eller de timelige Syndestrafte maaske ved Aflad, saa vil de tidligere Synder ikke mere kunne holde det gode borte. Hvis der overhovedet ingen Synder er f. Eks. af en vis Slags, saa vil Gud endogsaa meget gerne vise, at han sætter Pris derpaa, og Gud er rundhaandet af sig.

Har Danskerne da ingen Synder? — Aa, Gud bedre det! Jo, det har de rigtignok! Men en anden Ting er, at Danmark, den danske Stat, det danske Folk paa visse Omraader kan opvise en ret god Status. — Jeg vil meget haabe, at det følgende ikke vil give Anledning til Farisæisme for vort Vedkommende.

Det kan vistnok siges med ret stor Sikkerhed, at Danmark i adskillige Hundrede Aar ikke har undertrykket andre Nationer i særlig Grad; ja, de Nationer, der har staaet under Danmark, er i det store og hele blevet behandlet temmelig godt. Det kan nok være, at Danmark har behandlet disse forskellige Nationer med en lidt for stor Ligegyldighed. Det er vist heller ikke Guds Mening, at alt var, som det skulde være. og at der aldrig er blevet begaaet Uret. Men den Uret, der maaske blev begaaet, var ikke blodig, og den har dog holdt sig indenfor visse

Grænser, som andre Steder blev meget stærkt overskredne. Og der er adskillige pæne Ting at fortælle: Danmark var det første til at ophæve Negerslaveriet; Grønlænderne er blevet behandlet godt, og deres Nationalitet og Sprog og Særpræg er blevet skærmet. Islænderne har langsomt, men frivilligt fra Danmarks Side faaet fuldstændig Frihed og Ligeberettigelse; Nordmændene blev i sin Tid betragtet som vore nærmeststaaende Brødre, og paa Færøerne er det saadan, at Sambandspartiet er i betydeligt Flertal. Det kan nok undre en, at det eneste Sted, der prædiktes færøisk, skal være en eller to Gange om Maaneden i Abel Cathrines Stiftelse paa Vesterbro, derimod ikke paa Færøerne*). Men der ligger dog ikke nogen dansk Folkevilje bagved i Retning af, at Færingerne skal tvinges til at tale Dansk, hvad der ogsaa vilde være en stor Uret og kulturelt set yderst forfejlet.

Der kan vist næppe mangle meget i, at vi Danske i Guds Øjne som Danske er frie for fremmede Folkeslags Blod paa vor Samvittighed. Hvis det er rigtigt, saa er det sikkert meget værd. Det er meget fordelagtigt for os, naar vi beder for vor Konge og vort Fædreland og for vor Øvrighed, hvis vi saa er fri for, at der er nogle Sjæle, om det saa kun var Negersjæle, der afbryder vor Bøn ved at raabe »*Vindica sanguinem nostrum Deus noster*« — »Hævn vort Blod, vor Gud!«

De desværre vist altfor faa Bønner, der i de senere Aar er opsteget til Gud for Danmark, har dog temmelig sikkert haft den store Fordel at kunne naa nogenlunde uforstyrret frem.

Heller ikke har Danmark haft noget Kongemord at skulle bøde for. Erik Glippings var dyrt nok, men det ligger jo meget langt tilbage. — Den store Skyld, Danmark har haft, nemlig Oprøret mod Guds hellige Kirke, som blev saa fejgt forraadt og svigtet, det er nu allerede længe siden, og det er der blevet bødet for straks under den forfærdelige Grevens Fejde og senere i Aarhundreder ved

*) Det er ogsaa interessant for en Katholik at vide, al ikke engang det nye Testamente er overat paa færøisk, uagtet der gives 20,000 Færinger.

vor politiske og aandelige Afhængighed af den protestantiske Førstemagt, Preussen. — Og Gud i Himlen har sikkert med Glæde lagt Mærke til og ladet optegne, hvor godt Danmark i de sidste 70 Aar har behandlet vor helige Kirke, idet vi Katholikker nu i det store og hele bliver behandlede som andre Borgere og frit kan dyrke Gud paa samme Maade som Absalon og Dronning Margrethe. Danmark er ligefrem et Mønsterland i Retning af Religionsfrihed.

Ja, ikke nok med det, at Danmark mangler Skyld. Der er tillige positive Velgerninger, om hvilke vi tør tro, at de har glædet Guds Faderhjerte. Lad mig nævne Wienerbørnene og de tyske Børn og Hjælpen til Østrig og Tyskland og nu det, der gøres for Polakkerne og saa de mange Penge til at genopbygge Domkirken i Reims for og sidst men ikke mindst den Hjælp, som den danske Stat gennem den nuværende Udenrigsminister bragte de ulykkelige Krigsfanger i Rusland og Sibirien. Det er vist sjældent, at en smukkere Opgave er faldet i en Diplomats Lod og er blevet udført saa godt. Det maa glæde alle, at det blev ham, der endelig førte Nordslesvig hjem.

Det anførte vil sikkert være tilstrækkeligt, baade i Retning af Omfang og Sikkerhed til at vise det Grundlag, paa hvilket Lykken kunde komme til os i Aaret 1920. Vi tør tro, at den er kommet til os som en Opmuntring fra Gud.

Nu gælder det blot om, at vi fortsætter paa samme Maade. Det er for muligt at bidrage en Smule dertil, at disse Linjer er blevet skrevne. Og lad os saa ikke se ned paa andre Folkeslag, men vogte os for al national Selvgodhed og Farisæisme.

Fader Olrik.

Johannes Jørgensen og Thomas Bredsdorff.

I Højskolebladets Nr. 1 er der under denne Titel aftrykt to Breve, som jeg synes vil interessere alle Ugebladets Læsere i høj Grad, og særlig da dem, der har glædet sig over »Alvernerbjærget«. Kommentar er sikkert overflødig;

kun det, at for os Katholikker er J. J.'s Poesi en gribende Kristendomsforkyndelse. B. J.

Kære Hr. Thomas Bredsdorff!

Maaske gør jeg nu en Dumhed — men det bliver saa ikke den første i mit Liv! Idag ankom — blandt mange andre Udclip — ogsaa Deres lille, lillebitte Artikel om min Bog »Alvernerbjærget«, og jeg læste den med en underlig trist Følelse af at være kommen meget langt bort fra Dem og Deres (og én Gang var De dog Mogens Ballins Ven — og Mogens' Søn, min Gudsøn, holder Foredrag hos Dem).

Sé — naar Dr. Brix i Aarhus træder frem og offentligt erklærer mig for »ikke at være en ethisk Personlighed«, saa er det jo underligt at læse for en Mand, der hele sit Liv kun har haft én Tanke: at finde den rette Livets Lov og følge den. Men jeg kender ikke Dr. Brix (har kun set et Billede af ham — tyk, jovial), ved ikke, hvad han mener med at være en ethisk Personlighed. Maaske vil det netop sige En, der er sin egen Lov — og i saa Fald har han Ret.

Men naar De taler om Kristendom, saa tror jeg at vide, at De dermed mener noget lignende som jeg, og saa bliver det en anden Sag. (Jeg vilde, i Forbigaaende sagt, have været glad, hvis De havde undladt Bemærkningen om, at det er »Alvor med J. J.'s Katholicisme«; den har jeg nu hørt saa tidt, og den synes mig at burde falde bort overfor en Mand, der til Februar 1921 har været Katholik i et kvart Aarhundrede.)

De siger altsaa (og dette er, hvad jeg har undret mig over, at i min Bog »Alvernerbjærget« — »er Kristendommen efterhaanden næsten ikke til at faa fat paa«. De har forud for denne Bemærkning, lidt spydigt, talt om »et fromt, men ikke meget virksomt Liv«, delt mellem Naturbetragtning, »og saa naturligtvis . . . sidde i Kirker og deltage i Processioner«.

Nu er jeg lidt ilde stedt overfor Dem, fordi jeg slet ikke ved, om De er en kirkesøgende Mand. Men jeg maa dog antage, at der paa Deres Højskole under én eller anden Form er noget, som hedder Gudstjeneste (Morgenandagt — Morgensang eller lignende). Med andre Ord, at De, praktisk og vel ogsaa theoretisk, anerkender, at der i Kristendommen er noget, som hedder Bøn og Lovsang — et Led i Kristenlivet, der er forskelligt fra den Form for Gudsdyrkelse, som repræsenteres af Arbejde og (i det Hele) Pligtopfyldelse. For at være kort — jeg gaar ud fra, at De anerkender begge Led i den gamle Munkedevise: ora et labora.

Men hvis De gør det — saa er det at »sidde i Kirker« (et forkert Udtryk iøvrigt — vi Katholikker knæler, naar vi er i den Allerhøjestes Nærværelse) — saa er altsaa det at »sidde i Kirker« et væsentligt Led i Kristendommen. Og saa er der endda særdeles meget Kristendom »at faa fat paa« i min Bog. Jeg vil blot henvise til ét Sted — den store Skildring af Midnatsprocessionen Side 62 ff., med Henvisningen til »Galaterbrevets femte og sjette Kapitel, hvor hele Kristendommen er samlet som i en Sum«.

Men der er mere end det af Kristendom i min Bog. Naturligt er det, at naar jeg skildrer en Række Ferieophold paa La Verna, saa bliver der lidt rigeligt med Solnedgange og blaa Bjærgede deri (iøvrigt er det netop for disse Solnedganges og blaa Bjærges Skyld, at mange tilgiver mig Bogens Kristendom!). Men Deres Udtryk »et fromt, men ikke meget virksomt Liv« passer særdeles daarligt paa, hvad jeg fortæller om Franciskanernes af Bøn, Gæstfrihedsplichter og anden Pligtopfyldelse optagne Eksistens. Jeg beder Dem læse, hvad jeg skriver om »Broder Muldvarp« og om Broder Achille (Side 147). Og hvad jeg (Side 87—89 og Side 133 ff.) fortæller om Pater Samuels Bodsliv. »Værkhellighed!« vil De maaske, protestantisk overlegent, sige. Men samme Værkhellighed dreves en Gang i de danske Klostre, hvis Navne De har sat over Dørene i Deres Højskole. Og jeg tror nu, Vorherre synes om, at man viser sin Kærlighed til Ham ved at gøre noget for Ham og ikke lade Ham være ene om at kæmpe med de tre store Fjender af det evige Liv: Verden, Kødet og Djævelen. »Ord gør det visselig ikke«, sagde Luther (jeg ved, at det var i en anden Forbindelse. Men det er sandt, ogsaa som jeg anvender det).

Ja, det var, hvad jeg havde at sige. Det er maaske lidt løjerligt at gøre saa meget Væsen ud af en lille Artikel paa en Snes Linier. Men jeg har selv paa Alvernerbjærget følt mig det Overnaturlige saa nær, at jeg synes, min Bog maa være rent forkert skreven, hvis end ikke en kristen Mand som De kan mærke det, men kun synes, det hele er »vegt og drømmende Fantasivæv«. La Vernas Stene og Kulde synes i hvert Fald mig saa langt fra al Veghed og alt Væv som muligt!

Maa jeg, inden jeg slutter, endnu gøre en Bemærkning. De kan ikke med god historisk Samvittighed sige, at »efter Sagnet« blev Frans af Assisi stigmatiseret. Stigmatisationen er en Kendsgerning (forklar den, som De vil) — akkurat lige saa nagelfast, som at De er Højskoleforstander i Roskilde.

Deres ærbødige

Johannes Jørgensen.

Svar.

Kære Hr. Johannes Jørgensen!

Tak for Deres Brev. Om det kan jeg sige, at jeg synes meget bedre om det end om Deres Bog. Jeg véd, at vi tilhører vidt forskellige Trossamfund; men jeg føler under Læsningen, at vi, naar alt kommer til alt, gerne vil tjene den samme Herre.

Dette forstaar jeg jo ogsaa nok, naar jeg læser Deres Bøger. Men — jeg tilstaar det — ofte taber jeg det alligevel næsten helt af Syne.

Det er nemlig, desværre, rigtigt, hvad De skriver om Deres ikke-kristne Læsere: »— iøvrigt er det netop for disse Solnedganges og blaa Bjærges Skyld, at mange tilgiver mig Bogens Kristendom«. Men hermed bekræfter De jo, i omvendt Form, hvad jeg ankede over. Thi hvis de ikke-kristne kan forsones sig med Deres Bogs — og Deres Bøgers? — Kristendom, naar Bjærgene blaaner saa længselsvækkende og Solnedgangene rødmer saa betagende, saa er det vel, fordi Kristendommens Virkelighedsalvor ogsaa synes dem at blaane bort, eller i hvert Fald at kunne gaa harmonisk ind i hele Skildringens poetiske Symfoni.

Men dette er for mig det farlige ved Deres Forfatter-skab. Fyldt til Randen, som De er, af vidunderlig fin, blid og drømmende Lyrik fortoner De atter og atter — uden at ville det — og uden at vide det — ogsaa Kristendommen til Poesi i Deres Læseres Sind.

De er jo en Kong Midas, der ikke kan røre ved noget, uden at det forvandles til Poesiens Guld. Lad mig være helt ærlig og sige Dem, at selv naar jeg — i Deres Bøger — sidder med Dem i Kirken, virker denne Kirkegang sjældent paa mig saaledes, som De, til Ære for Dem selv, ønsker det. Jeg skal forklare det nærmere: For at jeg kan faa Beviset for, at der er »endda særdeles meget Kristendom at »faa fat paa« i min (Deres) Bog«, beder De mig saaledes læse Skildringen af Midnatsgudstjenesten i La Verna »med Henvisningen til Galaterbrevets femte og sjette Kapitel, hvor hele Kristendommen er samlet som i en Sum«! Dette synes mig nu straks en Smule naivt. Thi dels faar man ikke fat paa Kristendommen ved Henvisning til et Par Kapitler af Paulus, og dels bekræfter Skildringen her jo i fuldt Maal min Kritik, især da, naar De fremhæver den som udpræget kristelig Forkyndelse! Den lyder jo nemlig som følger:

»— Og ved Orglet sidder selve den store Tonemester Padre Vigilio Guidi — ingeh leger som han med alle det vældige Instruments Stemmer, vækker Fugaens Storme og

stiller dem atter, aabner for den sølvklare Sang som af Menneskerøster og de perlende Triller som af overjordiske Fuglestruber i en evig Sommermorgensolskinsstund — indtil der pludselig bliver en dyb Stilhed, saa dyb, at den faar Hjertet til at banke, og ud af den stiger det himmelske Harpeslet paa Strænge, der ikke kan være af noget jordisk Metal. Som en Strøm af Skønhed og Sandhed skyller Ottesangen hen over os — Salme efter Salme, Antifon efter Antifon, Nokturn efter Nokturn, Lektie efter Lektie. Snart læses Paulus — Galaterbrevets femte og sjette Kapitel, hvor hele Kristendommen er samlet i en Sum — snart den fine Sanct Bonaventura, Assisihelgenens kanoniserede Biograf . . . mine to belgiske Venner og jeg følger med i vore Bøger — men der er et Øjeblik, da vi alle uvilkaarligt ser op — det er i den tredje Nokturn, ved Responsoriet til den syvende Lektie: Granum purum . . . Den rene Hvede, fri for Avner, indgaar i den højeste Konges Lade. I Døden ét med Livets Brød lever han, som nu er død. Disse simple enfoldige Ord bæres af Stemmernes Renhed, af Harpetonerne, som ledsager dem til den højeste Poesis Tinder (!); i et enkelt lysende Øjeblik ser vi hele Himlen aaben og glemmer alt, hvad der hører Jorden til . . .«

Dette er skønt, ja, og saaledes, at det er Skønheden, men kun i ringe Grad det kristelige heri, der virker paa Sindet, som kun hæves »til den højeste Poesis Tinder«.

Og det er jo oftest i den Stil, De skildrer Deres Oplevelser under Bønnen og Lovsangen — om hvis kristelige Betydning jeg naturligvis forøvrigt er enig med Dem. —

Nu skal jeg være den sidste til at underkende Poesien i den kristelige Forkyndelses Tjeneste. Jeg maatte være en daarlig Lærling af Grundtvig, hvis jeg ikke havde fattet, at et poesiløst Vidnesbyrd ofte er lig et aandløst. Og hans Salmer er vel Beviset for, at selv den mægtigste Udfoldelse af det poetiske ikke behøver et Øjeblik at tage Virkelighedskraften af Vidnesbyrdet, men hele Tiden maa bøje sig dybt for den Herre, det tjener.

Jeg kan ikke gøre for det; men i den af Dem selv fremhævede Skildring, som jeg ovenfor har gengivet, og som vist godt kan staa som et almengyldigt Udtryk for Deres katolske Forkyndelse, der synes Poesien mig ikke længere at være Tjeneren. —

Kære Hr. Johannes Jørgensen! Jeg har ikke villet Dem noget ondt. Dertil sætter jeg for megen Pris paa Dem selv og paa meget i Deres Forfatterskab. Men hvad jeg i min lille Anmeldelse tog til Orde imod og her nærmere har gjort Rede for, er mig en saare alvorlig Sag. De

selv ønsker jo ikke først og fremmest at vinde Tilbedere af Deres Poesi. Ikke et Øjeblik tvivler jeg paa, at det er Kristentroens Virkelighedskraft, De inderligt ønsker at forkynde. — Godt Nytaar!

Med venlig Hilsen!

Deres
Thomas Bredsdorff.

Til Minde om Pater Fels.

Pater Fels er død! Et Hjerte, der slog varmere end de aller—allerfleste i Medfølelse for andre, har standset sit Slag.

Tusinde Minder stormer ind paa mig fra de mange Aar, da han var min gode, kloge og frem for alt fromme Skriftefader og aandelige Vejleder. Jeg mindes ham, som jeg saa ham første Gang, da jeg med ængsteligt bankende Hjerte vovede mig ind paa Kollegiet.

»Dem har jeg aldrig set før,« sagde han, idet han mønstrede mig venligt og rakte mig Haanden. »Er De ikke bange for de sorte Jesuitter?«

Jo, i mit stille Sind havde jeg været lidt bange paa Vejen til Kollegiet, for det var fæle Ting, jeg i min Skole havde lært om Jesuiterne, men nu var Frygten borte. Disse brune, varme, gode Øjne kunde ikke lyve, de vidnede om en from og enfoldig Sjæl, uden Krogveje.

Faa Dage efter begyndte min Undervisning, og den begyndte paa en ejendommelig Maade. En katholsk Bekendt havde foræret mig en Rosenkrans, og jeg opsøgte Pater Fels for af ham at lære at bede den. Vi sad i Taleværelset. Det var begyndt at skumre. Og efterhaanden som Tasmørket faldt mere og mere, aabnede jeg mit Hjerte helt og holdent for denne fromme, kloge Præst, der for mig endnu næsten var en fremmed — fortalte ham hele mit Liv, aabenbarede for ham mit Hjertes skjulteste Tanker. Saaledes var Pater Fels. Aldrig har jeg mødt et Menneske, der kunde vække Tillid som han.

Og aldrig har jeg truffet nogen, der kunde vække Glæde i et Menneskehjerte som han, Glæde over Livet, saaledes som Gud har givet En det, hvad enten det menneskelig set er lyst eller mørkt, Glæde, fordi det kommer fra Gud, fra Frelseren, som Pater Fels saa smukt plejede at kalde Gud.

Jeg mindes et Træk, som tilfulde viser dette. Jeg havde haft en svær Prøvelse: mit Helbred havde længe været vaklende — nu havde Lægen erklæret mig for uhelbredelig — jeg saa mig nødsaget til at slippe den Gerning, jeg elskede. Selvfølgelig tyede jeg i denne svære Tid endnu hyppigere end ellers til min kære, medfølende Skriftefader. Efter et af disse Besøg mødte jeg Pater Günther — han stod pludselig foran mig, just som jeg drejede om Hjørnet ved Lindegaardsvej.

»Er det Dem?« udbød forbavset Pater Günther, der kendte det tunge Kors, Gud havde lagt paa mig. Og endnu mere forundret tilføjede han: »De ser saa glad ud?« — »Ja,« svarede jeg, »jeg kommer fra Pater Fels.« — Anden Forklaring syntes jeg ikke, der behøvedes. Og Pater Günther forstod mig ogsaa straks. »Pater Fels er et lykkeligt Menneske,« sagde han, »at han kan hjælpe andre til at blive glade.«

Ja, Pater Fels var ganske sikkert et lykkeligt Menneske. Jeg tror endogsaa, han vedblev at være lykkelig, da Alderen havde formørket hans Aand — man saa ham tit smile, og hans Tale var munter, naar man standsede ham og hilste paa ham. Men for den, der som faa havde nydt godt af hans kloge, dygtige Vejledning, var det svært at se ham saa forandret.

Der kom den Dag, da han ikke mere kunde vejlede Sjæle — den guddommelige Kunst, han havde været Meister i. Med dyb Vemod mindes jeg mit sidste Skriftemaal hos ham. Han forstod ikke, hvad jeg sagde, og for mig var hans Tale uden Sammenhæng. Men som Lysglimt i Mørke lød atter og atter i mine Øren Ordet »Immaculata«, udtalt med festlig Glans af hans dybe Bas. Det fik mig til at tænke paa en syg, der i Febervildelse Gang paa Gang nævner sin elskede Moders Navn.

Og Navnet var det, som et langt, fromt Liv i Guds Moders Tjeneste havde lært ham er det skønneste af alle hendes skønne Navne: »Immaculata«. A. J—N.

Agtelsen for Familjen i Tiltagende i Frankrig.

Paafaldende og opløftende tillige er det at se, hvorledes Agtelsen for Familjen, især for Familjen med en større Børnesflok, stiger hos de styrende i Frankrig. Ogsaa i Befolkningens bredere Lag svinder det Medlidenhedens Smil,

man havde for den Slags Hjem, mere og mere. Familien har Betydning for det nationale Forsvar; det synes mange først at have lært under Krigen. Det større Antal Katholikker, som de sidste Valg har bragt i Kammeret, har for Resten ogsaa i saa Henseende været som et rensende Vindpust. Hvad er der saa sket for Familien i den senere Tid? Mere end man kan opramse i et Aandedræt! Lad os nævne i Flæng: Nedsættelse i Skatterne og i Arveafgiften, Moderation paa Banerne, Begunstigelser ved de forskellige Rationeringer (Sukker, Brød, Kul o. s. v.). Som en Slags Hæderstegn er der blevet indført en Medaille for Mødre med mindst fem Børn. Mange havde ment, den Paaskønnelse vilde man ikke bryde sig om, og at den store Offentlighed vilde le ad den. Det modsatte er sket: Mødrene er stolte af den, og de store Blade offentliggør Navnene, og Listerne over de Hjem virker som den fra fransk Skoleliv saa velkendte Tableau d'honneur. Det nye Militærlovforslag vil ogsaa give Lempelser i Tjenestetiden for Sønner fra Hjem med mange Børn. Interessen er vakt, og der kommer Fart i Bevægelsen.

Et godt Varsel er den Sympati, som man hele Frankrig over i Pressen har vist en Familjekongres (congrès familial), der for nylig blev holdt i Lille. Ogsaa Ikke-Katholikker tog Del i den, f. Eks. Rektoren fra Lilles Akademi, en Jøde, der er Svigersøn af den berømte Videnskabsmand Berthelot. Bl. a. drøftedes følgende Emner: Fordeling af Undervisningsbudgettet pro rata, d. v. s. i Forhold til Elevantallet. Allerede i 10 Aar har Katholikerne krævet dette, men deres Krav stod altid som et forbryderisk Angreb paa den officielle Skole. Det store Møde i Lille, der havde samlet de forskelligste politiske Afskygninger, fandt en saadan Fordeling rimelig og ønskelig. Som en nødvendig Følge af Skoletvangen fordrede Professor Vershave fra det katholske Retsfakultet i Lille Forældrenes Lighed for Skoleloven og Frihed i Valget af deres Børns Lærere. Er det urimeligt i et Land, der gør Krigen forældreløse til Statens Adoptivbørn (les pupilles de guerre) og i de to genvundne Provinser anerkender Kongregationsskolen? Hr. Ley, Generalsekretæren for Roubaix-Tourcoings Tekstilindustri Konsortium, gav interessante Oplysninger om le sursalaire familial d. v. s. Overlønnen for Familjefædrene, og han kunde berette, at Konsortiet hver Dag betalte 66,000 Frs., d. v. s. 66,000 i Ekstraløn til de Arbejdere og Funktionærer, der har mindst fire Børn. Et andet, specielt katholsk Foretagende, kendt fra Rouen, Bordeaux, le Havre og Lille, der fandt Kongressens udelte Bifald, er de saakaldte caisses de compensation, 3: Erstat-

slutningskasserne, der værner Familiefaderen mod Afskedigelse.

Særlig højtideligt blev Kongressens Slutningsmøde, der overværedes bl. a. af tre Biskopper, to Ministre og General de Castelnau. Under Forsamlingens Bifald kunde sidstnævnte i et Slutningsord sammenfatte de Tanker og Forslag, der var bleven drøftet, i en déclaration des droits de famille 3: Erklæring af Familjens Rettigheder — men det vilde føre for langt at fremsætte dens enkelte Punkter her.

V. P.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Pastor Olrik talte i Tirsdags paa Højskolen om at betragte. Det var mange gode Tanker, Taleren kom med; i Modsætning til den almindelige Betragtning maade gaar han ud fra det dagligdags, fra os selv, og spørger saa: Hvad siger Gud til det? Ugebladet bringer i dette Nummer en saadan Betragtning.

Ordrup. Det var en stemningsfuld Sørgegudstjeneste, Andreas Kollegianer Samfundet i Mandags lod afholde for afd. Pater Fels. Fjorten Dage i Forvejen var han blevet begravet i Neuss, kun fulgt til Jorden af seks Alexianerbrødre og et Par Præster, deriblandt Pater Werhahn. Men ude i Andreaskirken samlede en Del af dem, der gerne vilde have vist ham den sidste Ære, omkring en Katafalk, der bar de præstelige Tegn: Kalk og Stola. Pastor Günther holdt Messen, assisteret af Præsterne Ronge og Jensen, mens andre gamle Elever fra Koret sang det gribende Requiem, og andre fyldte Kirken, alle forenede i Bøn for deres gamle Lærers Sjæl. Efter Messen mindedes Pastor Günther i hjertelige Ord den afdøde, særlig som den, »der altid troede paa os gamle Dreng«, og troede paa Menneskene i det hele taget. Efter Absolutionen spillede Orgel og Basuner Hartmanns Sørgemarch. Flaget, der havde vajet paa halv udenfor Kirken, hejstes til Vejrs, og Kollegiets gamle florumvundne Silkefane blev ført paa Plads, den Fane, som nu kun bruges ved Sørgehøjtider.

Køge. Pastor Maurer er vendt hjem fra sin Rejse til Tyskland og Italien, desværre ikke helt rask. Dog kan Ugebladet forhaabentlig snart bringe nogle Artikler af ham, da han, som han selv siger, er fuld af Indtryk. En af hans store Oplevelser kender vi allerede fra Fru Rose Bruhns lille Skitse i Ugebladets Julenummer; det var Pastor Maurer, der læste Messen under St. Peters Grav.

Nord-Amerika. Samtlige Biskopper i de forenede Stater har nylig været samlet til Møde i Washington, hvor de blev enige om at danne en stor Organisation blandt Staternes Katholikker til Understøttelse af Missionerne i hele Verden. Mens Amerikas Protestanter jo allerede længe har været ivrige for alt Missionsarbejde, har Katholikkerne hidtil holdt sig tilbage, men nu skal det blive anderledes. Alle, ogsaa de allerede bestaaende Missionsforeninger, skal samles i det store *American Board of Catholic Missions* (A. B. C. M.), der har Erkebiskoppen af Cincinnati til Formand og Erkebiskoppen af Chicago til Næstformand, mens Erkebiskoppen af New York er Kasserer, og Biskoppen af Pittsburgh Sekretær. Foruden denne øverste Bestyrelse, er der dannet en stor Komité, hvori talrige katholske Foreninger er repræsenterede, og som har Mgr. F. C. Kelley som Leder. Endvidere skal der i hvert Bispedømme udnævnes en Præst til »Missionsleder«, og han skal igen i hvert Sogn have en »Underleder« under sig. Paa denne Maade vil Missionsværket kunne trænge ind i ethvert katolsk Hjem, ingen vil kunne blive upaa-virket. Der er god Grund til at haabe, at denne imponerende Organisation vil blive af stor Betydning for hele Kirken; maaske vil A. B. C. M. blive det, der redder mange Missioner fra Ødelæggelsen i disse vanskelige Tider.

Bortlodningen til St. Hans Kapel i Hørsholm finder Sted Tirsdag d. 1. Februar efter Højskolens Møde.

Gevinster: 1) St. Antonius, Broncestatuetten af Billedh. Skik-kild. — 2) 1 Mandolin. — 3) 1 antik etruskisk Vase. — 4) 1 Kobberkaffekande. — 5) 1 Tinkande. — 6) 1 Tinfad, (Mogens Ballin). — 7) 1 Porcelænsskaal (Bing & Grøndahl). — 8) »Christi Efterfølgelse« (fransk Pragtudgave). — 9) 1 ægyptisk Haandbroderi (Guldraad). — 10) 1 Skindkrave. — 11) 1 Par Ørenløkker. — 12) Danmark i Billeder (Folio). — 13-14) 2 Gavekort (Kath. Bogh.). — 15-24) 10 Adgangskort til den kath. Højskole. — 25-34) 10 Relieffer af Biskop v. Euch (af Billedh. Windfeldt-Schmidt). — 35) Elisabeth Leseur: Dagbog.

Gevinsterne er udstillede i St. Knuds Skoles lille Sal Søndag efter Højmessens og Tirsdag Aften.

Lodsedler à 1 Kr. faas hos Spejderne, i Katholsk Boghandel og hos Portneren, Stenosgade 4.

Katholsk Syge- og Begravelseskasse af 1867. Forslag, som ønskes behandlet paa Foreningens aarlige Generalmøde, bedes sendt før 6. Februar 1921 til Formanden, Herr Brix-Hansen, Grenaaegade 1, Østerbro.

Bestyrelsen.

Trykfejl. I forrige Nummer er der i Kaptajn Beyers Artikel »Løggen som Videnskab« paa S. 42 to Gange en kedelig Trykfejl: der staar Sibboni i Stedet for Sibbern, den kendte Filosof.

A.C. Onsdag 26. Jau. Kl. 8¹/₂ i Sangsalen, Studenterforeningen, (Indg. fra Studiestræde). Pastor Bernh. Jensen vil tale om »Dansk Præsteliv i Middelalderen«. — Gæster kan medtages.

Adm.

Kirkelig Kalender.

<p>23. Jan. Sønd. Septuagesima.</p> <p>24. — M. Timotheus, Biskop og Martyr.</p> <p>25. -- Ti. Pauli Omvendelse.</p> <p>26. — O. Polycarpus, Biskop og Martyr.</p> <p>27. — To. Joh. Chrysostomus, Biskop, Kirkelærer.</p> <p>28. — F. Agnes, Jomfru og Martyr.</p> <p>29. — L. Frants af Sales, Biskop og Kirkelærer.</p>	<p>30. Jan. Sønd. Sexagesima. Ansgar.</p> <p>31. — M. Petrus Nolasco, Bekender.</p> <p>1. Febr. Ti. Ignatius, Biskop og Martyr.</p> <p>2. — O. Marias Renselse, (Kyndelmisse).</p> <p>3. — To. Ansgar, Biskop og Bekender.</p> <p>4. — F. Andreas Corsini, Biskop og Bekender.</p> <p>5. — L. Agathe, Jomfru og Martyr.</p>
---	--

Katholsk Højskole. Tirsd. d. 25. Januar Kl. 8 Aften i St. Knuds-salen i Stenogade 4 B. Baronesse Rosenørn-Lehn: St. Margrethe Marie Alacoque. Adgang for alle. 25 Øre.

Sakramentskirken. Søndag Septuagesima d. 23. ds. foretager under Aftenandagten Kl. 6 Medlemmerne af *den h. Families Forening* den højtidelige aarlige Fornyelse af deres Indvielse til den h. Familie af Nazareth.

Rosenkranskirken. Søndag d. 23. ds. Kl. 5 Efterm. Andagt med Prædiken og Indvielse til den hl. Familie af Nazareth.

St. Ansgars Kirke. Søndag d. 23. ds. Kl. 6 Aften fejres den hellige Families Fest.

Mariakongregationen for Mænd afholder Fælleskommunion i *Jesu Hjertes Kirke* Søndag den 23. Januar Kl. 8¹/₂.

Bekendtgørelse til Rosenkranssognet.

Da Menighedens Regnskab for 1920 vil blive sluttet Onsdag d. 2. Februar, bedes de resterende Bidrag (Kirkeskat, Præstepenge m. m.) snarest indbetalt til Sognepræsten, Herr Pastor Chr. Raabe, eller til Kirkeforstander P. Stagno Balestrini, St. Thomas Allé 6³ Kl. 7—8.

Forstanderskabet.

Fastelavnsfest.

St. Andreas Menighed indbyder Menighedens Børn til at slaa Katten af Tønden Mand. d. 7. Febr. Kl. 1¹/₂ pr. i Charlottenlund Palmehave. Adgangskort 25 Øre. Sammesteds afholdes der Kl. 7¹/₂ pr. Aftenunderholdning med paafølgende selskabeligt Samvær. Nærmere Program og Billetter faas følgende Steder: Fru Brandt, Stengaardsallé 15, Tlf. Hellerup 815. — Hr. Grugni, Hovmarksvej 9, Tlf. Ordrup 1197. — Frk. Holler, Ellinorsvej 24, Tlf. Ordrup 986. — Hr. Hutters, Slotsvej 33, Tlf. Ordrup 1583. — Fru Wulff, Bramsvej 11, Tlf. Ordrup 1266.

Pastor Bernhard Jensen, Boyesgade 8³ København V., Tlf. Vester 7515 (Ugebladets Redaktion og Ekspedition), træffes i Reglen 5—7, dog ikke Fredag.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

69. AARGANG

«Nordisk Ugeblad» udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 8^a V. 5-7. Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — I Redaktionen: Pastor Bernh. Jensen (ansvarshavende), Boyesgade 8^a V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5-7 Eftermiddag.

Nr. 5.

Søndag den 30. Januar.

1921.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Et Digt. — Forsvarets Vanskelighed. — Nye Bøger. — Brudstykker. — Bliver den katolske Kirke Verdenskrigens virkelige Sejrherre? — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Kolding. Tyskland. Frankrig. Jugoslavien. Indien. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

529.

Lidelsernes Værdi.

Hvis Herren gav dig Magt til at opvække døde, vilde det dog være en langt mindre Gave, end naar han sender dig Lidelser. Stor Tak vilde du være ham skyldig for Gaven at kunne gøre Vidundere, men sender han dig Lidelser, bliver han selv din Skyldner, hvis du bærer dem med Taalmodighed. Ja, selv om du ikke fik anden Belønning, end at du maatte lide for Gud, der elsker dig, vilde det ikke allerede være en stor Belønning? Den, der elsker, forstaar, hvad jeg siger. Hvis du derfor fik Valget imellem med Paulus at være henrykt blandt Englene i Himmelen eller at sidde med ham i Fængsel for Guds Skyld, vilde du handle fornuftigt, hvis du valgte det sidste. Vor Herres elskede Discipel Johannes viste sin Mester større Kærlighed paa Golgathas Høj under Korset end paa Tabors Bjerg i Forklarelsens Herlighed.

(St. Johannes af Korset.)

Et Digt.

Der grønes Græs paa Ager,
der dirrer Dug paa Straa, som blot
gør Græssets vege Tæppe vaadt,
men ikke Marken fager.

Lad rinde Sol og raade,
af Dug da lyner lifligt Strud;
men jaudest Sol er selve Gud,
og Stønheds Stær hans Naade.

Min Sjæl som Draabe sitrer
paa Tidens Straa ved Tidens Sti,
men spejler Gud sit Lys deri,
i himmelft Glans den glitrer.

Kun Tro dens Stønhed skuer,
men Engle vandrer over Bang
og priser Sjælens Pryd i Sang
om Livsens Lys, der lucr.

Gud vare mig og værge
min Sjæl for Syndens Sky, der brat
gør fejrest Dag til fulest Nat;
da snufte Sol i Bjærge.

Det mage Gud i Milde,
at jeg af Lyslet løstes maa
som Duggens Dis fra Dalsens Straa
mod Livets lyse Kilde.

Åh, jaas det Syn det sæle,
at Dug, der nys i Dæmring skjalb,
sig hæved højt mod Himlens Hvalv,
en Sky af skønne Sjæle!

Johs. Frederiksen.

Forsvarets Vanskelighed.

Et Brudstykke af *The Present Position of Catholics.*
Af Kardinal Newman.

Naar det gælder Angreb paa den katholske Kirke, er intet Bevis for ringe, ingen Beskyldning for grov. Paastande uden Beviser, som i andre Tilfælde vilde være ganske ubrugelige, er, naar det angaar os, rimelige og vel anvendelige. En Protestant har fuld Frihed til at fremføre hvilkensomhelst Beskyldning imod os og udfordre os til at gendrive den uden at anføre andet Bevis end selve sin Paastand derom. Og sæt vi virkelig modtager hans Udfordring, saa finder vi, at vi faar at gøre med Emner, der enten er saa ubestemte eller saa omstændelige, saa almindelige eller saa specielle, at man hverken ved ud eller ind, hvor man skal begynde eller ende. F. Eks.: »Hver tyvende Mand, man møder, er en forklædt Jesuit« eller »Nonneklostre er for største Delen Fængsler«. Hvorledes er det muligt at imødegaa saadanne overfladiske Beskyldninger? Det højeste, vi ifølge Sagens Natur formaar, er at bevise, at den bestemte Mand og den ikke er en Jesuit, eller at det og det Nonnekloster ikke er et Fængsel; men hvem sagde, at han var det, hvem sagde, at det var det? Hvad vor protestantiske Modstander paastod, var, at hver *tyvende* Mand var en Jesuit, og at de *fleste* Nonneklostre var Fængsler. Hvorledes lader det sig gendrive ved at rense den bestemte Person eller det bestemte Kloster for Beskyldningen? Hvis Anklageren altsaa ikke kan blive tvungen til at fremskaffe Beviser for, hvad han siger, er vi simpelthen hjælpeløse og maa bøje vor Nakke under Beskyldningen.

Ved en anden Lejlighed fremdrages alligevel et bestemt Faktum, og vi henvises til den Autoritet, paa hvis Vidnesbyrd den hviler: Albertus Magnus maaske eller Gerson eller Baronius, men uden et Ord om i hvilket Bind og paa hvilken Side, skønt deres Værker bestaar af fem, ti, femten, tyve eller tredive Foliobind, trykte tæt og med to Kolonner paa hver Side. Hvor er det muligt, at vi skal kunne finde Naalen i saa mægtig en Høstak? Eller maaske er der med udspekuleret Perfiditet opgivet et forkert Bind eller Siden skødesløst citeret; og naar vi saa ikke der kan finde den Paastand, som vor Modstander er kommen med, er vi stedt i den ubehagelige Uvished, om vort Uheld maa tilskrives vore Øjne eller hans Pen.

Ved andre Lejligheder er Beskyldningen mod os fremført med saa slaaende Liv og saa talrige Biomstændigheder at den synes at eje et indre Sandhedsvidnesbyrd i sig, saa

alle yderligere Beviser i Folks Øjne synes at være overflødige. Scenen er henlagt til en eller anden Fæstning i de vilde Apenniner eller det afsides Languedoc eller det fjerne Polen eller Mejicos Højland; eller det er en Beretning om en eller anden Præst i en lille Landsby i Calabrien ved Navn Buonavalle i det fjortende Aarhundrede; eller om en Munk i Helligaands-Klosteret i Byen S. Filippo d'Argiro paa Karl den Stores Tid. Eller Historien lyder, at Don Felix Malatesta de Guadelupe, en Benediktiner-Munk i Andalusien, Skriftefader for Prinsen af Asturien, som døde 1821, har efterladt sig sine Selvbekendelser i Manuscript, hvilke Franskmændene tog med sig, da de i 1821 plyndrede Klosteret paa deres Tilbagetog fra Salamanca; i disse Bekendelser tilstaar han frejdig, at han har dræbt tre af sine Munkebrødre, paa hvem han var skinsyg, at han har forgivet fem—seks Kvinder og sendt til Cadiz og Barcelona fem og tredive Børnelig i Kasser og Kurve; endvidere, at han ingen Samvittighedsnag har haft over disse afskyelige Gerninger, siden han i mange Aar daglig har brændt et Lys til Ære for den hellige Jomfru, desuden af og til forbandt alle Kætttere, især den engelske Kongefamilie, brændt en Student i Coimbra, fordi denne paastod, at Jorden gik rundt om Solen, baaret hos sig Dag og Nat en Relikvie af St. Diego, og sørget for, at der skulde læses fem Hundrede Messer for hans Sjæls Hvile inden otte Dage efter hans Død.

Historier som disse og lignende, som man stadig væk kan finde ikke saa faa af*), passer godt til at illustrere det, vi her vil sige. Prøver en Katholik nemlig — til Trods for Beretningens indre Usandsynlighed — at rede dens Traade fra hinanden, finder han sig med det samme indviklet i en Labyrinth af Vanskeligheder. Først maa han undersøge, om der overhovedet findes en Landsby i Calabrien ved Navn Buonavalle; dernæst om der er et Helligaandskloster i den nævnte sicilianske Landsby; om det eksisterede paa Karl den Stores Tid; om hvilke Præster var Skriftefædre for Prinsen af Asturien i de tyve første Aar af forrige Aarhundrede; hvad Andalusien har at gøre med Salamanca; naar den sidste *Auto da fe* fandt Sted i Spanien; om Franskmændene plyndrede noget Kloster i Omegnen af Salamanca omkring 1812 — Spørgsmaal, der kunde strække til ved en Eksamen i Historie. Han gaar saa til sine Landkort, Haandbøger, Rejsebeskrivelser, geo-

*) Den høj-konservative Fyens Stiftstidende bragte kort før Jul en Artikel om Relikvier, der i idiotisk Dumhed og ondsksfuld Raahed ikke staar tilbage for den af Kardinal Newman refererede. *Red.*

grafiske og historiske Lærebøger overfor hvilke han straks føler den dobbelte Vanskelighed: Er Udgaverne nye nok til at svare til Formaålet, og gaar deres Oplysninger langt nok tilbage i Tiden?

Lad os nu antage, at vedkommende efter en Bunke Vanskeligheder, saasom Brevskrivning med Venner, Undersøgelser i Bibliotheker og Sammenligning af afvigende Vidnesbyrd, endelig er naaet saa vidt, at han absolut kan bevise den ondsksfulde Histories fuldkomne Løgnagtighed og give et klart, afgørende, uigendriveligt Svar — hvem bryder sig saa om dette, ja hvem bryder sig overhovedet mere om Historien? Den har øvet sin Gerning, den har skabt eller fæstnet det Indtryk hos den, der har hørt den, at en Munk begaar Mord eller Ægteskabsbrud lige saa let, som han spiser sin Middagsmad. Mennesker har glemt, hvorledes de fik dette Indtryk, men det er der, klart og uudsletteligt. Eller sæt de husker Historien, saa gider de i Regelen ikke indlade sig paa at læse en lang og nøjagtig Gendrivelse af den; de har indtaget deres Standpunkt og indskrænker sig til den Formodning, at deres Hjemmelsmand sagtens har været unøjagtig i nogle Detailler, men at det, hvorpaa det kommer an, sikkert forholder sig, som det er gengivet. Og Katholikken maa bære den Skuffelse, at det store Arbejde, han har udført i Sandhedens Tjeneste, i Grunden ingen Nytte har gjort.

Hvad kan Katholikerne da gøre for at bekæmpe denne Hydra med de mange Hoveder, disse næsten udødelige protestantiske Fordomme? Det eneste, der med varig Nytte er at gøre, er at nøde Protestanterne til at lære Katholicismen at kende gennem dens egne Bekendere. Det kan godt være, at dette ikke vil bringe dem nærmere til Kirken, men det vil dræbe eller dødelig saare de meningsløse Fordomme. Ved de første Forsøg vil de maaske se nedad eller til Jorden eller op i Luften eller lukke deres Øjne, alt sammen for ikke at lære Sandheden at kende; men til Slut er det umuligt andet, end at de vil komme den nærmere.

Og lad denne Oplysning kun være af lokal Karakter, hver enkelt Katholik skal blot sørge for at blive kendt som saadan af Naboer og Venner; hvis hver enkelt Del bliver saaledes sikret, vil Forsvaret efterhaanden faa en almindeligere Karakter. Lad Aviserne i London være i Fred; henvend jer ikke til dem, gaa ikke i Rette med dem og smiger ikke for dem; bryd jer ikke om det almindelige Omdømme, men dyrk det lokale. Og hvis der saa kommer Trængselstider, og Fjenden raser og truer os og bagvasker os og udslynger de skændigste Beskyldninger imod os, saa vil Publikum i Birmingham uden Tvivl sige: »Katholikerne er sikkert et skammeligt Slæng, og man kan umulig

stole paa dem, for saaledes siger *Times* og Premier-Ministeren og alle Biskopperne, og saa gode Autoriteter kan ikke tage fejl; men alligevel maa man sikkert gøre en Undtagelse for Katholikernes Vedkommende i Birmingham. De er ikke som de andre; de er utvivlsomt en rædsom Bande i Manchester, Preston, Blackburn og Liverpool; men, hvad nu Grunden end kan være, er de respektable Mennesker her. Præster er i Almindelighed fuldkomne Uhyrer; men her er de sikkert ulastelige af Levned og gør sig stor Flid med deres Menigheder. Biskopper er alle sammen Tyranner undtagen Biskoppen af Birmingham, som ikke bryder sig om Stads eller Pragt, er ligefrem og fordringsløs og altid optaget af sit Arbejde.« Og paa lignende Vis vil Folk sige i Manchester: »Naturligvis, Papisme er noget frygteligt noget og maa holdes nede. Dog, Ret skal være Ret, her er de et mærkværdig flinkt Samfund, og vi skal nok sørge for, ingen gør dem noget ondt. Det er anderledes i Birmingham, der har de en Biskop, og saa bliver alt anderledes: han er en Tyran, og af Præsterne i Birmingham tror maaske ti pro Cent ikke paa det, de prædiker. Vi husker ikke, hvem der har sagt det, men det var en højst paalidelig Mand, der var alt for samvittighedsfuld og kærlig til at tale ondt om nogen.« Saaledes, mine Brødre, vil Beskyldningerne mod Katholikkerne blive hjemløse fra By til By, indtil de bliver en Lyd, der intet betyder, og et Skrig, ingen agter paa.

1. 1. 1921.

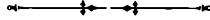
N. H.

Nye Bøger.

Pax. The Quarterly Review of The Benedictines of Caldey. Læserne af Ugebladet kender ikke saa lidt til Benediktinertædrene af Caldeys smukke Kvartalsskrift baade af gentagne tidligere Anmeldelser her og af adskillige Artikler, som Ugebladet har laant derfra og gengivet paa Dansk, sidst Dom Bede Camms smukke Skildring fra Bethlehem i Jule-Nummeret. I nærværende Hæfte vækkes Interessen særlig ved en Artikel af den berømte amerikanske Læge Dr. James J. Walsh, i hvilken han giver en Livsskildring af en fremragende Læge og Benediktinermunk fra det 11te Aarhundrede, Constantinus Africanus; mærkeligt er det at høre, at Datidens Læger i flere Henseender stod paa et

betydelig mere fremskredent Standpunkt end Lægerne for blot eet Hundrede Aar siden. »Pax« koster 6 sh. Kvartalet, og Redaktionen's Adresse er: St. Illtyd's Priory, Caldey Island, near Tenby, South Wales, England. N. H.

Brudstykker.

85. I Ugebladets Nr. 37 fortaltes fra Aarhus, at der hver Søndag Kl. 11 var Messe for Wienerbørnene, som »til Orgelledsagelse synger smaa tyske Messesalmer med saa megen Iver, at den stille Messe faar en Højmesses højtidelige Præg«. Dette er i *Germanias* Tillæg af 16. Oktbr. gengivet saaledes: »I Aarhus (Udhævelserne er *Germanias*) er der hver Søndag Gudstjeneste for Wienerbørnene med tysk Prædiken og tysk Sang. Derved faar den derværende Gudstjeneste et højtideligt Præg.«

86. Mrs. Pendlebury sagde ifølge Berl. Tidende i sit Foredrag i »Bethesda« i Novbr. Maaned: »Vi har lagt for lidt Vægt paa, at Ægteskabet er et helligt Sakramente.« Det maa have skurret i Ørene paa Tilhørerne, Disciple af Luther, der sagde: »Ægteskabet er en ren borgerlig Sag.«

87. I Berlingske Tidende stod 18. Novbr. 1920 følgende Annonce: »Enhvers store Skæbnehjul eller Horoskop kan udregnes matematisk-videnskabeligt efter Planeterne og Tycho Brahes System. Besøg derfor Stjernetydningens-Instituttet o. s. v.« — Det er rigtignok godt, vi ikke lever i den mørke Middelalder, men i en opløst Tid!

88. Kort efter sin Konversion blev Kardinal *Newman* anmodet om at give sine Grunde for den. Han svarede i et Brev til en Ven: »Du kan ikke faa dem at vide uden at gaa igennem meget af den samme Trængsel som jeg selv. Du kan ikke købe dem for en Krone eller samle dem i din Haand og gaa rundt med dem, som du har Lyst til. — — Man vokser til det, man lærer det ikke udenad.«

Bliwer den katholske Kirke Verdenskrigens virkelige Sejrhærrer?

»St. Olaf«s Nr. 1 citerer en Artikel, som Dr. Adolf Jürgens har skrevet i det norske Blad »Nationen« for 29. December. Artiklen har sikkert ogsaa Interesse for

Ugebladets Læsere, selv om dens Forf. vel nok maler Kirkens Stilling i altfor lyse Farver; maaske har han en særlig Hensigt dermed.

Dr. Jürgens skriver bl. a.:

»Det var Ententens Ideer, som sejrede. Men disse Ideers Magt er blegnet. Hvem tror endnu paa deres Værdi som Enelægemiddel for Verden? Og heller ikke har Bolshevikernes store militære Sejr paa den polske Front givet os nogen større Tro paa deres saliggørende Politik. Bolshevismen har da ogsaa i sit Hjemland gennemgaaet en fuldstændig Forvandlingsproces. Bolshevikernes Arvtagere er Ruslands Millioner af Smaaabønder.

Nej, der er en alen stærk — skønt lidet paaagtet og daarlig kendt — Magt, som nu marcherer op i Horisonten. Det er Katholicismen. Da Leopold von Ranke skrev sit største Mesterværk »Pavernes Historie« i Aaret 1834, vovede han i Forordet at skrive: »De Tider er forbi, da vi Protestanter havde noget at frygte. Vi føler os sikre.« Men allerede i 1870, da Paven erklæredes ufejlbar, hvorved hans Person paalagdes den aandelige Magt over Samvittighederne og Sjælene, fik den store Historiker noget andet at se. Han indsaa da ogsaa, at Stillingen havde forandret sig, og skrev, at »denne Pavens Ophøjelse til Guds Stedfortræder paa Jorden gav Udtryk for Tidens Tendens.« »Nu er Kampen,« skriver han, »som i den første Halvdel af det 19. Arhundrede var stilnet af, begyndt paany, og en ny Epoke for Pavedømmet er begyndt.« Og i Dag maa vi klarere end nogen Sinde indse disse Ords Sandhed.

Vi vil først kaste et Blik tilbage paa Verdenskrigens militære Sejrherrer. I den franske Republik, som under Combes fordrev Munkene og lukkede Kirker og Konventer, der har de katholske Præster og Munke under Verdenskrigens Rædselsdage paany samlet om sig alle troende Mænd og Kvinder, omvendt Tvivlere, og Præsten i sin sorte Soutane vandrer trøstende fra Hus til Hus. Ved Valget til Deputeretkamret vandt de klerikal-nationalistiske Partier en glimrende Sejr. Det til Døden saarede Legeme af det franske Folk trænger til Ro ogsaa i Tanker og Følelser. Men endnu mere end i de gamle »allerkristelige Kongers« Land staar dog Klerikalismens Borg i Italien som det eneste faste Tilflugtssted i det politiske Kaos. Trods Humanisternes Spot og Foragt for Religionen har altid Nationens politiske Sans virket til at føre de dannede Klasser tilbage i Kirkens Skød. Mindet om Italiens gamle historiske Glansperiode i Forening med Kvindernes religiøse Sværmeri (!) har forankret Katholicismen med dens Prægt og Yderligheder ogsaa i de lavere Klassers Sind. Og der-

til kommer, at ogsaa i Italien har Tabene af de mange Tusind Sønner paa Slagmarken resulteret deri, at Kirkens Magt over Hjerterne er vokset.

Mindre bekendt og mindre selvfølgelig er det, at den katholske Kirkes Magt i de germanske Ententelande er voksende. Irlændernes Kamp mod Oldenglands Herredømme er i mindre Grad en Nationalitetskamp end en religiøs-social Kamp. Anglikanernes Biskop vil snart komme til at maatte forlade den grønne Ø og give Plads for Pavens Nuntius, hans Kardinaler og Biskopper. Men det er Uret ikke at anerkende den katholske Kirkes Forstaaelse for de undertrykte Klasser og for de smaa Nationers Ret, naar undtages de tyske Katholikker i Polen (!). Men derom senere.

Og i selve Britannien gør Catholicismen Fremgang. Enhver, som har set den nye katholske Kirkes mærkelige Taarn i London (det er trekantet), enhver, som har studeret den ivrige Propagandas Virksomhed og set, hvordan næsten alle politiske Indskrænkninger for Katholikker i England lidt efter lidt er bortfaldne, han har et Billede af St. Peters Udsendinges store Iver og Sukces. Og i Fremskridtslandet U. S. A. har den gamle Kirke større Fremtidsudsigter og Muligheder end de Hundreder af nye Sekter og Scientister, som dukker op for hver Dag. Endnu større og sikrere er Virkefeltet i Kanada, hvor der bor to Millioner Kanadiere af fransk Blod.

Allerede ved vor korte Omtale af Italiens religiøse Forhold har vi peget paa Catholicismens konservative og samfundsbevarende Tendens. Vender vi os nu til de besejrede Centralmagter, saa vil vi finde Catholicismens nuværende Magtstilling i endnu større Blomstring.

Bare i Forbifarten nævner vi Genrejsningen af nye katholske Stater i Midt-Europa: Polen, Lithauen, Czeko-Slovakiet. Efter den lykkelige Sejr over den røde Terrors Rædsler i Ungarn fortsættes disse Voldsgerninger fra det kristelige Folkepartis Side, thi et Voldsregimente kan kun knuses med Vold. De for Tiden regerende Kredse i Ungarn er stærkt katholsk farvede, som ogsaa Partiets Navn viser. Tysk-Østrig, Ungarns nærmeste Nabo og tidligere Tvillingbroder, svæver endnu i Overgangstidens Vanskeligheder. Men ogsaa her er det katholske Parti, »Christlich-soziale Volkspartei«, Fremtidens Parti, som engang med Lethed vil finde en Bro til det stortyske Parti, fordi ogsaa i Tyskland selveste »Centrum«, Kristelig-Socialernes Broderparti, er ved Roret. Lidt mere om Tyskland. Allerede i Fredstid var Centrumspartiet ikke blot i mange Enkeltstater Regeringens nærmeste Støtte; ogsaa i Rigs-

dagen vandt »Centrumstaarnet« stadig nyt Terræn, fordi det var »Midtpartiet«. Det fik med Grev Hertling for første Gang Ledelsen. Efter 1½ Aars Revolution og Krise er Regeringsmagten paany overtaget af Centrums nuværende Leder Fehrenbach. Og i Baggrunden viser sig paany Matthias Erzbergers massive Skikkelse med sin massive Samvittighed, lige beredt til at paktere med Socialisterne som med Ententen. Men disse alt kendte Kendsgerninger er blot den store Bevægelses Krusninger paa Overfladen. Ser vi ogsaa paa Slesvig-Holsten, hvor 96 % af Befolkningen tilhører det evangelisk-lutherske Kirkesamfund, saa finder vi omkring paa de store Godser Øst i Landet nye katholske Kirker: for de polske Godsarbejdere. Centrum har nemlig faaet gennemført som tysk Rigslov, at Staten skal yde et stort Bidrag til Kirkebygningen og underholde en Præst, hvis et lille Antal Menighedsmedlemmer udtrykkelig ønsker det. Men dette er en Lov, som kun Katholikkerne benytter sig af paa Grund af deres store Sammenhold og Kirkedisciplin. Hvilket andet Formaal havde det store katholske Sygehus i Flensborg, hvis velsignende Virksomhed dog ikke skal forties, end kirkelig Propaganda? (!) Der ligger System i det, at man med alle Midler søger at forøge de katholske Akademikers Antal i hele Tyskland. Med Slagordet »Paritet i Embedsbesættelse« bringer man et fremmed Moment ind i Statsforvaltningen, som bliver udnyttet for Partiet. Men hvilket andet tysk Parti formaar at samle Tilhængere fra Greven og »Kommerzienrat« til den sidste Arbejder, at forene den konservative Landadel og radikale Arbejdersekretær? Saa maa man ogsaa i Tyskland anerkende Katholicismens forsonende og samfundsbevarende Tendenser, thi Socialismen er dens Dødsfjende. Men paa en anden Side staar den politiske Færd af Erzberger og hans Følge: det tysk-evangeliske Kejserdømme, Habsburg-Bourbonnernes Rival, maatte fældes.

Men lad os se bort fra Enkeltheder. Det vilde være altfor vidtløftigt at gaa videre. Vi kommer nu til det bedste Vidnesbyrd for vor Paastand. I en lille Notits, som man kunde læse i »Corriere d'Italia« i Midten af Juli 1920 stod med enkle Ord udtalt, at Katholicismen stræber mod en Fornøjelse af dens Verdensherredømme:

»Den italienske Deputerede Cavozzani,« læser vi, »er afrejst til Berlin for at træffe Aftale med Rigskansler Fehrenbach i Anledning af Dannelsen af en »Kristelig Internationale« i Lighed med den røde Internationale.(!)

Og til Eftertanke for mine Læsere i Norge bare dette: for nogen Tid siden indeholdt norske Aviser følgende korte Notits: »Biskop Fallize gennemrejser for Tiden Norge paa

Grund af den paatænkte Nyorganisation af Norges Katholikker og Kirkens Missionsvirksomhed.«(!)

Ja, det er et stort Spørgsmaal, om ikke Pavedømmet — Katholicismen — bliver Verdenskrigens sande Sejrherre.«

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Den 19. Januar om Aftenen var St. Knuds Kapel i Vestervoldgade fyldt af en Skare Ungdom, navnlig unge Mænd, men ogsaa unge Kvinder. Det er en naturlig Tanke at fejre vor store Nationalhelgens Festsdag i det Kapel, som er indviet til ham og som bærer hans Navn; hvor mærkeligt, at det ikke er sket før. Foran St. Knuds Billede var hans Relikvie udstillet, omgivet af Lys og Blomster. Kapellet havde smykket sig til Fest for at modtage sine unge Gæster, der vilde hædre dets Skytspatron, som jo tillige er hele Danmarks Skytspatron. Pastor Koch talte varmt og smukt om den hellige Knud og fremhævede ham navnlig som den ydmyge Kristen, der forstod at øve Selvbeherskelsens vanskelige Kunst, og som den uforfærdede Forkæmper for Kirkens Ret, som han ofrede sit Liv for. Pastor Koch sluttede med at udtale Ønsket om, at den 19. Januar fra nu af altid maatte blive højtideligholdt i St. Knuds Kapel baade af mandlig og kvindelig Ungdom, og da frem for alt af de unge, som holder deres Møder og har deres Tilhold i Vesterhus. Med Te Deum og den sakramentale Velsignelse sluttede den højtidelige og smukke Festandagt.

— Hvor var det kedeligt at maatte byde Højskoleforstander Bredsdorff Velkommen i en saa lille Forsamling paa Højskolen i Tirsdags! Heldigvis voksede Tilhørernes Tal, efter at der var begyndt, og de, der mødte, fik et meget rigt Udbytte af Foredraget om Kristen Kold. Fra først til sidst fulgte man i største Spænding den levende Skildring af den første Højskoles Grundlægger, hvis geniale pædagogiske Evner stilledes saa klart frem, at man kom til at beundre ham. Og man kom til at ønske — som saa ofte før — at vor katholske Højskole dog maatte kunne naa bare noget af, hvad han og hans Elever naaede.

Kolding. Hr. Pastor Koch S. J. gæstede Onsdag den 12. ds. vor herværende Menighedsforening »Unio« og viste os den Venlighed i Tilslutning til en Foredragsrejse til Horsens ogsaa at glæde os i Kolding med et Foredrag. Pastor Koch havde valgt til Emne »Tabernaklets Historie«, som var baade belærende og fængslende. Belærende, fordi

vi saa, hvorledes Kirken gennem Tidernes Omskiften altid har vidst at sikre det Allerehelligstes Hvilested, enten dette saa var i en Medaillon ved den kristnes Bryst, i den eukaristiske Due, i Sakramentshuse eller i Højaltrenes Tabernakel; og Kirken har ogsaa altid draget Omsorg for, at der blev vist Kristi Legemes Sakrament den skyldige Ærefrygt, enten dette opbevaredes i Eneboerens Vidjekurv eller i Tabernaklets gyldne Kar. At Pastor Koch fængslede med sit Foredrag, var dels en naturlig Følge af, at Tabernaklet jo er det i vore katholske Kirker, der gemmer Kirkens Stifter og Midtpunkt, alle Katholikkers Alpha og Omega; og dels udviklede Taleren Emnet paa en fyldig og letfattelig Maade. Efter Foredraget viste Pastor Koch en Del Lysbilleder i Tilslutning til Emnet, samt en Serie stemningsfulde Lysbilleder af Guds Moders Liv og Levned. — Ved det efterfølgende Kaffebord blev der holdt henved en halv Snes Taler, bl. a. for Ungdomssagen og for »Katholsk Ungdom«. Aftenen forløb i fornøjeligt Samvær (forøvrigt ingen Sjældenhed i Kolding), hvorved »Sursum corda« blev flittigt benyttet og Bøllings Ungdomssang sunget. — Repræsentanter for »Unio«s Ungdomsafdelinger ledsagede Pastor Koch til Toget Kl. 11¹/₂ om Aftenen. Tak, Hr. Pastor Koch, for den udmærkede Aften, gid vi snart igen maa have den Glæde at se Dem i Kolding.

Unios Formand.

Tyskland. Et meget interessant Dokument er fornylig blevet offentliggjort, nemlig en Skrivelse, som de tyske Biskopper i November Maaned forrige Aar sendte den tyske Regering. Kirkefjenderne i Tyskland søger at komme Kirken til Livs ved at ødelægge den katholske Skole, og derfor fremsætter Biskopperne deres Krav, det er nemlig ikke noget Bønsskrift. »Vi kræver«, hedder det, »for de katholske Børn katholske Skoler, hvor Børnene i Overensstemmelse med Forældrenes Vilje kan blive undervist og opdraget i den katholske Religions Aand af troende katholske Lærere og Lærerinder. . . . Skolens Maal er ikke blot at give Barnet mange Kundskaber, men frem for alt at opdrage Børnene for det jordiske og evige Liv. Men uden religiøst Grundlag, uden klare og faste religiøse Overbevisninger og Grundsætninger, uden positiv Kristendom, uden religiøs Øvelse, mangler Karakteropdragelsen alt. De faa Religionstimer om Ugen er ikke tilstrækkelige til at naa Maalet. Hele Skolens Undervisning maa forklares af Troens Sol og være gennemtrængt af religiøs Aand. Børnene skal ogsaa af Skolen føres til Udøvelse af deres Religion, d. v. s. til at omgaas med Gud i Bønnen, til Deltagelse i Gudstjenesten og Modtagelse af Sakramenterne, til virkelig Karakterdannelse ved Hjælp af Kirkens

Naademidler. Alt det kan kun naas i den rent katholske Skole.«

Frankrig. I sin Tid røvede Staten alle kirkelige Ejendomme i Frankrig. Nogle bliver nu givet tilbage. Ærkebiskoppen af Rouen har saaledes faaet baade sit Palæ og sit Præsteseminar tilbage, efter enstemmig Beslutning af Amtsraadet. Ogsaa i Aire-sur-l'Adeur har Amtsraadet vedtaget at give Præsteseminarieret tilbage til Biskoppen. Tiderne skifter!

Jugoslavien. Erkebiskop Anton Bauer af Agram, Metropolit for Kroatien og Slovenien, vil i Følge serbiske Blade blive udnævnt til Kardinal i næste Konsistorium. Han vil da blive den første sydslaviske Kardinal.

Indien. I Madras har alle Indiens Mariakongregationer holdt en stor Kongres den 4. og 5. Januar. Kongressens Præsident var den apostoliske Delegat for Indien, der i Pavens Navn kunde byde 40 Ærkebiskopper og Biskopper, 500 Præster og 1000 Repræsentanter velkommen ved Aabningshøjtideligheden i den til Kongressens Møder særlig opførte Bygning. Saasnart Kongressen var aabnet, holdtes der højtidelig Gudstjeneste i alle Madras's Kirker, i Domkirken holdt den apostoliske Delegat Pontifikalmesse, mens der i Kongresbygningen blev holdt Pontifikalmesse efter syro-malabarisk Ritus. Ved Gudstjenesterne blev der prædiket paa Engelsk, Fransk, Portugisisk og paa tre forskellige indiske Sprog. Kongressen sluttede med en storlaet Procession gennem Madras's Gader; mange Tusinde Kongreganister tog Del i Processionen sammen med de 40 Biskopper i deres Bispeskrud.

Bortlodningen til St. Hans Kapel i Hørsholm finder Sted Tirsdag d. 1. Februar efter Højskolens Møde.

Gevinster: 1) St. Antonius, Broncestatuette af Billedh. Skikild. — 2) 1 Mandolin. — 3) 1 antik etrusk Vase. — 4) 1 Kobberkaffekande. — 5) 1 Tinkande. — 6) 1 Tinfad, (Mogens Ballin). — 7) 1 Porcelænskaal (Bing & Grøndahl). — 8) »Christi Efterfølgelse« (fransk Pragtudgave). — 9) 1 ægyptisk Haandbroderi (Guldtraad). — 10) 1 Skindkrave. — 11) 1 Par Ørenløkker. — 12) Danmark i Billeder (Folio). — 13-14) 2 Gavekort (Kath. Bogh.). — 15-24) 10 Adgangskort til den kath. Højskole. — 25-34) 10 Relieffer af Biskop v. Euch (af Billedh. Windfeldt-Schmidt). — 35) Elisabeth Leseur; Dagbog.

Gevinsterne er udstillede i St. Knuds Skoles lille Sal Søndag efter Højmessens og Tirsdag Aften.

Lodsedler à 1 Kr. faas hos Spejderne, i Katholsk Boghandel og hos Portneren, Stenosgade 4.

Kortfattet Gennemgang af Troslæren.

For dem, der ønsker at stifte Bekendtskab med den katholske Kirkes Lære, ligesom for dem, der ønsker at genopfriske deres Kundskaber om Religionen, afholder jeg efter den Maalestok, der er den almindelige ved Konvertitundervisning, hver Torsdag Aften Kl. 8 Gennemgang af Troslæren Undervisningen foregaar i Forsamlingsværelset, Bredgade 64 (Indgang gennem den lange, smalle Gaard og opad Trappen til 1. Sal). Alle er velkomne. Jakob Olrik, Præst.

Katholsk Højskole.

Møde hver Tirsdag Aften Kl. 8 i St. Knudssalen i Stenosgade. Adgang 25 Øre. Højskoleforeningens Medlemskort, som koster 3 Kr. een Gang for alle, giver gratis Adgang til alle Vintermøder (fra Oktober til Marts incl.). Indmeldelser modtages hos Hr. Johs. Hansen, Svanholmsvej 12^a, samt ved Indgangen til Foredragssalen, hvor Betaling for Kortene ogsaa afgives.

Ved Mødet den første Tirsdag i hver Maaned vil der for Deltagerne efter Foredraget være Lejlighed til at forblive samlede en lille Times Tid i den mindre Sal. The og Wienerbrød vil kunne faas til en meget billig Pris.

Februar-Marts 1921.

Datum	Foredragsholder	Emne
1. Febr.	Pastor Koch	Tabernaklet før og nu (m. Lysbilleder).
8. —	Pastor Olrik	Guds Forudviden og Menneskets fri Vilje.
15. —	Pastor Jaworski	
22. —	Pastor Küpferle	Den h. Hieronymus. Et 1500-Aars Jubilæum.
1. Marts.		
8. —	Pastor B. Jensen	Knud den Store.
15. —	Inspektør Frk. M. Mogensen	Den ægyptiske Grav i Glyptotheket (m. Lysbilleder).
22. —	Pastor Günther	Oplæsning.

Plads søges af en katholsk Wienerinde, ugift, 34 Aar gammel, som Selskabsdame, Lærerinde, Sekretær, Korrespondent eller lignende. Vedkommende har Eksamen i Fransk og Engelsk, taler desuden Italiensk og Czekisk og har Færdighed i Stenografi, Maskinskrivning, Klaverspil og kvindeligt Haandarbejde; det paahviler hende at sørge for sin Moder og en syg Broder, forhv. Officer. Tilbud bedes sendt til St. Andreas Præstegaard, Charlottenlund.

Fastelavnstfest.

St. Andreas Menighed indbyder Menighedens Børn til at slaa Katten af Tønden Mand. d. 7. Febr. Kl. 1¹/₂ pr. i Charlottenlund Palmehave. Adgangskort 25 Øre. Sammesteds afholdes der Kl. 7¹/₂ pr. Aftenunderholdning med paafølgende selskabeligt Samvær, Nærmere Program og Billetter faas følgende Steder: Fru Brandt, Stengaardsallé 15, Tlf. Hellerup 815. — Hr. Grugni, Hovmarksvej 9. Tlf. Ordrup 1197. — Frk. Holler, Ellinorsvej 24, Tlf. Ordrup 986. — Hr. Hutters, Slotsvej 33, Tlf. Ordrup 1583. — Fru Wulff, Bramsvej 11, Tlf. Ordrup 1266.

Kollekten paa Helligtrekongersdag til Fordel for de afrikanske Missioner.

Aakirkeby.....	0.00	Tilbedelseskirken	18.00
Aalborg.....	13.30	Østerbro.....	0.00
Aarhus.....	34.34	Køge.....	10.00
Esbjerg.....	3.50	Maribo.....	50.00
Fredericia.....	34.00	Nakskov.....	12.00
Haderslev.....	2.35	Nyborg.....	6.00
Helsingør.....	5.00	Nykøbing F.....	45.05
Holbæk.....	30.00	Næstved.....	5.00
Horsens.....	13.00	Odense.....	28.00
Hørsholm.....	0.00	Randers.....	15.66
Kolding.....	5.54	Ringsted.....	13.00
København:		Roskilde.....	25.00
St. Ansgar.....	61.90	Rønne.....	6.00
Rosenkranskirken.....	40.50	Silkeborg.....	12.00
St. Annæ.....	17.00	Slagelse.....	60.00
St. Andreas.....	28.54	Svendborg.....	12.00
Sakramentskirken.....	30.00	Vejle.....	15.41
St. Knud.....	6.00		
St. Josef.....	38.07	Ialt: 898.66	
Jesu Hjerter.....	165.00		
Immaculata.....	37.50		

København den 20. Jan. 1921.
Det Apostoliske Vikariat.

Kollekt af Peterspenge i København Nytaarsdag.

St. Ansgar.....	157.85	St. Josef.....	58.20
Rosenkransk.....	42.60	Jesu Hjerter.....	203.00
St. Annæ.....	85.00	Immaculata.....	30.00
St. Andreas.....	84.85	Tilbedelsesk.....	50.00
Sakramentsk.....	69.68	Østerbro.....	20.60
St. Knud.....	18.00		
		Ialt: 819.78	

Nogle fra Provinsen indkomne Beløb overføres til den almindelige Kollekt paa Peter Paulsfesten.

København den 17. Januar 1921.

Det Apostoliske Vikariat.

Mariaforeningen vil ogsaa i Aar efter Evne komme trængende Konfirmander til Hjælp. Skemaer, som de ansøgendes Forældre eller Værger selv maa afhente hos Undertegnede (Form. 9—10 eller Efterm. 3—4), maa ligeledes udfyldes og afleveres af dem selv inden Onsdag den 9. Februar enten hos Fru Mariboe (Istedgade Nr. 3) eller hos Undertegnede.

J. Braun, Sognepræst. Bredgade 64.

St. Josefs Gilde, stiftet 1885. Medlemmerne anmodes om at komme til Stede for at deltage i Processionen paa St. Ansgars Fest, Søndag d. 30. Januar Kl. 6 Aften i St. Ansgars Kirke. — Efter Gudstjenesten bedes Medlemmerne give Møde i Bredgade 67² for at modtage nogle vigtige Oplysninger.

Bestyrelsen.

St. Josefs Gilde afholder Fastelavnsmandag d. 7. Febr. Kl. 7½ Aften i Festsalen i Vesterhus, Vestervoldgade 115, *Familiefest med Aftenunderholdning*, hvortil Gildets Medlemmer med Damer, Besøgende og K. U. F.s Medl. indbydes. Billetter à 1 Kr. faas i Katholsk Bogsalg, K. U. F. og hos Chr. Dose, Studiestræde 41.

Bestyrelsen.

Kirkelig Kalender.

30. Jan. Sønd. Sexagesima. Ansgar.	6. Febr. Fastelavnssøndag. I Højmessen: Kyndelmisse.
31. — M. Petrus Nolasco, Bekender.	7. — M. Romualdus, Abbed.
1. Febr. Ti. Ignatius, Biskop og Martyr.	8. — Ti. Johannes af Matha, Bekender.
2. — O. Marias Renselse, (Kyndelmisse).	9. — O. Askeonsdag.
3. — To. Ansgar, Biskop og Bekender.	10. — To. Oktav af Ansgar.
4. — F. Andreas Corsini, Biskop og Bekender.	11. — F. Vor Frue af Lourdes.
5. — L. Agathe, Jomfru og Martyr.	12. — L. Serviternes Grundlæggere, Bekendere.

Katholsk Højskole. Tirsd. d. 1. Februar Kl. 8 Aften i St. Knuds-salen i Stenosgade 4 B. Pater Koch: Tabernaklet før og nu. Med Lysbilleder. Adgang for alle. 25 Øre. Efter Foredraget er Thebordene dækket.

St. Ansgars Kirke. Søndag den 30. Januar Kl. 6 Aften holdes Procession med St. Ansgars Relikvieskrin.

Mødreforeningen i St. Ansgars Sogn. Tirsd. d. 1. Febr. Kl. 8¹/₄ læses den h. Messe for Foreningens Medlemmer og Anliggender.

Den eucharistiske Forenings Medlemmer bedes erindre Tilbedelsen i St. Ansgars Kirke Fredag d. 4. Feb. til de aftalte Tider.

Kollekt for den danske katolske Kirkesag.

Søndag den 30. Januar holdes den af det Apostoliske Vikariat foreskrevne Ansgarius-Bonifacius Kollekt i alle Kirker og Kapeller til Bedste for vore mest trængende kirkelige Institutioner.

Bekendtgørelse til Rosenkranssognet.

Da Menighedens Regnskab for 1920 vil blive sluttet Onsdag d. 2. Februar, bedes de resterende Bidrag (Kirkeskat, Præstepenge m. m.) snarest indbetalt til Sognepræsten, Herr Pastor Chr. Raabe, eller til Kirkeforstander P. Stagno Balestrini, St. Thomas Allé 6² Kl. 7—8.

Forstanderskabet.

Tak. Til de nødlidende Børn i Wien og Østrig har jeg modtaget af Hs. Højærværdighed Biskoppen Kr. 482 (Resultat af en Indsamling ved Sorø Amtstidende) + 9,50 + 10 + 2 + 5 (nogle Beløb, der indkom forsinket efter at den af Paven foreskrevne Kollekt allerede var afsluttet), endvidere 200 svenske Kroner (fra Malmø).

For den overmaade værdifulde Hjælp bedes alle Bidragydere modtage en inderlig Tak samt Ønsket om Guds rigeste Velsignelse i det nye Aar.

Pastor v. Kettenburg.

Pastor Bernhard Jensen, Boyesgade 8³ København V., Tlf. Vester 7515 (Ugebladets Redaktion og Ekspedition), træffes i Reglen 5—7, dog ikke Fredag.

**FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.**

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

69. AARGANG

«Nordisk Ugeblad» udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag
Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer,
i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 8^a V. 5—7.
Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. —
I Redaktionen: Pastor Bernh. Jensen (ansvarshavende), Boyesgade 8^a V.
Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 6.

Søndag den 6. Februar.

1921.

INDHOLD: Fastemandat. — Ryslingesagen. — Tanker om to Breve.
— Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Czeko-Slovakiet. —
Brevkasse. — Avertissementer.

FASTEMANDAT

FOR DET APOSTOLISKE VIKARIAT DANMARK
OG ISLAND.

I. Fastebudet — som kun tillader een fuldstændig Mættelse, eet mindre Maaltid og om Morgenen en Smule Brød*), men udelukker al anden Spise — gælder for alle Dage af den 40 Dages Fastetid fra Askeonsdag indtil Paaskelørdag Middag med Undtagelse af Søndagene, desuden for alle Tamperdagene — 18., 20. og 21. Maj, 21., 23. og 24. September og 14., 16. og 17. December — og for Vigilie-Fastedagene før Pinse, før Marias Optagelse (∴ den Søndag, hvor Festen fejres offentlig), før Alle Helgen og før Jul. Forpligtede til at faste paa disse Dage er alle, som har fyldt 21 Aar, men endnu ikke har begyndt det 60. Aar. Fastedagene skal hver Gang Søndagen forud forkyndes fra Prædikestolen.

II. Abstinensbudet, som forpligter alle, der er fyldt 7 Aar, til fuldstændig Afholdelse fra Kødspise, gælder for Askeonsdag, Lørdagene i Fastetiden, alle Tamperdage — ogsaa den 16. Februar —, alle Vigilie-Fastedagene og Aarets samtlige Fredage (jfr. dog Nr. III). De øvrige Dage tillades Nydelsen af Kødspiser med den Indskrænkning, at paa samtlige paabudte Fastedage (jfr.

*) Theologerne regner indtil 60 Gram.

Nr. I) tillades Nydelsen af Kød kun een Gang, nemlig ved Hovedmaaltidet. De, som paa Grund af deres Alder eller formedelst Dispens er fritagne for at faste, er ogsaa fritagne for Abstinenspligten paa de Fastedage, som ikke tilige er Abstinensdage.

III. Abstinenspligten bortfalder paa alle paabudte Festdage.

IV. Kødsuppe og Spiser, der er tilberedte med Flæsk, Fedt eller Blod, for saa vidt de enten slet ikke eller kun i uvæsentlig Grad indeholder Køddele, kan nydes hver Dag, med Undtagelse af den hellige Langfredag.

V. Følgende Personer er — undtagen paa Langfredag — aldeles fritagne for Abstinensen: a) De i aktiv Tjeneste staaende Militærpersoner og, hvis disse fører egen Husholdning, ogsaa deres Hus- og Bordfæller. b) Gæstgivere og Spiseværter og deres Gæster samt alle de, der jævnlig faar deres Mad fra et offentligt Spisested. c) Handelsbetjente, Svende, Lærlinge, Arbejdere og andre, som holdes med Kost af Ikke-Katholikker. d) De af Ikke-Katholikker indbudte Gæster. e) Medlemmer af og Tjenestefolk i Familier, hvor enten Mand eller Hustru ikke er Katholik. f) Fattige, rejsende og de paa offentlige Bade- eller Kuranstalter under Kur værende Personer.

VI. Alle Sognepræster har, og alle øvrige af Os approberede Skriftefædre meddeles der herved Myndighed til i paatrængende Tilfælde — hvor der nemlig foreligger vægtigere Grunde end blot overdrevent Hensyn til det legemlige Velvære — at forandre Faste- og Abstinensbudet for enkelte troende til en eller anden from Gerning; dog kan kun Sognepræsterne og Rektorerne gøre Brug af denne Fuldmagt udenfor Skriftemaalet. Sognepræsterne har ydermere Ret til at dispensere en hel Familie ad Gangen..

VII. Af Hensyn til, at Faste- og Abstinensbudets oprindelige Strenghed for alles Vedkommende er bleven mildnet, skal alle troende, som er i Stand dertil, i Fastetiden nedlægge en Almisse i de Bøsser, som i denne Hensigt bliver at anbringe i alle Kirker og Kapeller med Paaskrift: Faste-Almisse. Bøsserne skal anbringes paa et bekvemt og let synligt Sted. Disse Fastealmitter, som anvendes til Bedste for Vikariatets kirkelige Anstalter, skal indsendes til Vikariatet straks efter Fastetidens Afslutning. Den, som ikke er i Stand til at give en saadan Almisse, skal paa Søndagene i den hellige Fastetid bede den smertefulde Rosenkrans for Kirkens Anliggender.

VIII. I Overensstemmelse med Kirkelovbogens Canon 1346 og det hellige Tridentiner-Koncils Bestemmelser (S. XXIV de ref. c. 4) forordner Vi, at der i samtlige Sognekirker i den hellige Fastetid skal holdes en særlig Faste-

andagt, bestaaende af en Prædiken, Salmer og Bønner, hvorom vi overlader Sognepræsterne at træffe nærmere Bestemmelse. Disse Andagter skal slutte med den sakramentale Velsignelse, og Prædikenerne have Menneskets sidste Ting eller Frelserens Lidelse og Død eller et andet dermed i nær Forbindelse staaende Emne til Genstand. — Paa Søgnedagene i Fastetiden bliver under eller efter Skolemessen den smertefulde Rosenkrans eller andre passende Bønner at forebede for Kirkens Anliggender.

IX. I de saakaldte lukkede Tider, d. e. fra Askeonsdag indtil Første Paaskedag og fra den første Adventsøndag indtil Første Juledag inkl., maa ingen højtidelige Bryllupper — d. v. s. Messebryllupper — finde Sted. I Faste- og Adventstiden bør de troende ogsaa afholde sig fra alle Danse og andre støjende offentlige Forlystelser.

X. Tiden for Opfyldelsen af det kirkelige Bud om Paaske-Kommunionen fastsættes i Medfør af en pavelig Tilladelse at skulle vare fra Palmesøndag indtil Christi Himmelfart og for de Katholikker, som bor langt borte fra en Kirke, indtil Anden Piltседag. I Overensstemmelse med Kirkelovbogens Canon 859 § 3 tilraades det de troende at opfylde deres nævnte Paaskepligt hver i sin Sognekirke, og de, der har opfyldt den i et fremmed Sogn, bør sørge for at underrette deres egen Sognepræst om, at de har opfyldt Kirkens Bud.

København den 31. Januar 1921.

† JOHANNES,

Biskop af Anastasiopolis,
Apostolisk Vikar for Danmark og Island.

Ryslingesagen.

Det, som man maatte vente, er nu begyndt at ske, nemlig at den moderne, vantro Retning, der allerede inden Krigen havde vundet saa mange Tilhængere blandt de lutherske Præster i Tyskland, ogsaa vilde naa herop til Danmark og smitte særlig de yngre blandt de lutherske Præster her i Landet. Man maatte vente, at dette vilde ske, og man behøvede ikke at være nogen stor Profet for at forudse, at dette vilde komme. Den danske Lutherdom er jo trods alt kun en Aflægger af den tyske Lutherdom,

og lige fra den saakaldte Reformations Begyndelse har man kunnet iagttage, at et eller to Aartier efter, at en aandelig Bevægelse er begyndt at vise sig i det lutherske Nordtyskland, begynder den samme Bevægelse at vise sig herhjemme i Danmark.

En Undtagelse danner den Bevægelse, som udgik fra Grundtvig, og som var en fuldtud selvstændig Bevægelse, uafhængig af, hvad der foregik i Tyskland.

Saa meget desto mere er det at beklage, at den vantro Bevægelse, der nu omsider er naaet herop fra Tyskland og har vist sig at have smittet et vistnok ikke ubetydeligt Antal af den danske Folkekirkes Præster, ogsaa har faaet Indpas i grundtvigske Kredse og allerede kan opvise i det mindste nogle grundtvigske Præster som sine ivrige Talsmænd.

For os danske Katholikker er disse Kendsgerninger en Kilde til Sorg, og de kan ikke være andet. Det vilde være i højeste Grad urigtigt, om nogen blandt de danske Katholikker ved Synet af det, der for Tiden foregaar hos Protestanterne her i Landet, vilde føle Skadefryd og finde en Fornøjelse i at henvise til, at den Bevægelse, der nu udgaar fra Tyskland, kun er en logisk Følge af selve det protestantiske Grundprincip, at enhver har Ret til at granske i Skriften og udlægge den efter sin bedste Overbevisning.

Hvor sandt dette end kan være, saa bliver det ikke mindre sørgeligt derfor. Vi kan ikke føle andet end Sorg ved at se, at vore Landsmænd, der staa vort Hjerter saa nær, nu forledes til at fjerne sig endnu mere fra den gamle Kristendom, end de allerede er blevet det. For fire Hundrede Aar siden var det Kirken, Jesu Christi ældgamle Kirke, som de Danske ved en fra Tyskland udgaaende Bevægelse lod sig lokke bort fra; nu er det selve den ældgamle Tro paa Jesus Christus som Guds menneskevordne Søn, som de — atter ved en fra Tyskland udgaaende Bevægelse — er i Færd med at lade sig lokke bort fra.

I denne Strid er alle vore Sympathier hos dem, der herhjemme kæmper for at bevare Troen i vort Folk paa Jesus Christus, Guds menneskevordne Søn, og i denne Kamp stiller vi os uden Vaklen ved deres Side, der forstaa, hvad der er selve Kristendommens Kærne.

De fleste af »Ugebladet«s Læsere vil gennem Dagbladene have set, at Valgmenighedspræsten i Ryslinge paa Fyn, Pastor Rørdam, en Søn af den afdøde Biskop Skat Rørdam, offentlig har erklæret, at han ikke tror paa Jesu Vidundere, saaledes som de berettes i den hellige Skrift og i den apostoliske Trosbekendelse, og at hans Menighed desuagtet har udtalt Ønsket om at beholde ham som Præst. Valgmenigheden i Ryslinge er en af de ældste og mest ansete grundtvigske Menigheder her i Landet; »Ryslingsagen« har derfor vakt et meget stort Røre særlig indenfor de grundtvigske Kredse i Landet; disse sammenkaldte saa til et stort Møde i Odense, som var besøgt af 3000 Mennesker, og paa hvilket Hovedtaleren, den meget ansete Pastor Morten Larsen, bestemt tog Afstand fra Pastor Rørdam og hans ligesindede. Personlig kender jeg ikke Pastor Morten Larsen, men ved Samtaler med »Ugebladet«s mangeaarige Redaktør, Hr. Niels Hansen, som kender Pastor Morten Larsen nøje, har jeg allerede for mange Aar siden faaet det Indtryk, at han er en Mand, der uvilkaarlig aftvinger Respekt. Dette Indtryk er kun bleven forstærket ved hans Optræden i den foreliggende Sag. Til Forsvar for Pastor Rørdam, der ikke selv var til Stede paa Mødet, optraadte to mindre kendte grundtvigske Præster; men det synes, som om den, der har gjort mest Indtryk paa Forsamlingen, har været Pastor Oskar Geismar, der vil være mange blandt »Ugebladet«s Læsere bekendt fra den Tid, da han var Litteraturanmelder ved det katholske Tidsskrift »Varden«. Pastor Geismar tog bestemt Afstand fra Pastor Rørdam og den Retning, han repræsenterer.

Pastor Geismar har herom udsendt et Skrift »*Omkring Underet. — Betragtninger i Anledning af Ryslingsagen.*«

Forfatteren gaar i sit Skrift ud paa at forsvare Underrets Realitet, og selv om han vælger en Vej, som en katholsk Forfatter næppe vilde vælge, fordi den i Virkeligheden er en Omvej, saa maa det dog i det store og hele siges, at Forfatteren ogsaa ad denne Omvej naar sit Maal!

Pastor Geismars Skrift, der rummer en Række fortrinlige Enkeltheder, er delt i fire Afsnit, af hvilke jeg ubetinget vil betegne de to første som de mest vellykkede. Ganske særlig gælder det om det andet Afsnit: »Kristen-

dommen er Tidens Krav.« Jeg tillader mig at citere følgende Brudstykke:

»En troende, der faldt i Søvn Aar 100 og først vaagnede op 1820 Aar efter, vilde ikke kunne genkende noget som helst af alt det, hans Øjne mødte, og hans Øren hørte. Indtil han slap ind i en Kirke. Der stod den samme Præst som sidst og talte om den samme Synd og den samme Frelser. Hvor utidssvarende! Hvor konservativt! Og kan man mon undre sig over, at Tidens Børn gaar forbi en Kirke, der vil være en Oldtidslevning?«

»Er dette overdrevet? Nej, ingenlunde. Man gøre blot Kontraproven: En Mand staar frem i sin Kirke med et nyt Budskab, tilvirket i hans egen Hjerne. Straks jubler alle de udenforstaaende, hvem Kirkens Fastholden ved det gamle længe har irriteret. De omvender sig ikke paa den nye Prædikants Ord, klæder sig ikke i Sæk og Aske, ja udsætter sig maaske ret sjælden for hans Paavirkning. Men juble gør de, blot fordi Kirkens Konservatisme nu i sit Princip er overvundet. . . . Lad mig fordriste mig til at hævde Kirkens Konservatisme som dens eneste Berettigelse til at være. I Princippet skal den netop ikke efterkomme Tidens Krav, saa sandt dens Budskab ikke er af Tid, men af Evighed. Saa længe Guds Menighed findes i dette Land, maa dens Ordførere — vi plejer at kalde dem Præster — for al Ting ikke tage Plads blandt Tidens andre aandelige Talerør . . . Den Dag, vi Præster er reducerede til at være Tidens Ordførere, den Dag er vi de overflødigste af alle. Saa kan Digterne og Journalisterne langt bedre. Men vort Staasted skal netop være uden for Tiden og vort Budskab det samme nu som i Paulus's Dage.«

Af den Slags Kerneudtalelser findes der ikke faa i Pastor Geismars Skrift. — Mindre virkningsfuld forekommer han mig at være i det Afsnit, det tredje, hvor han søger at svare paa Pastor Rørdams og andre moderne Theologers Angreb paa Vidunderne.

Naar disse moderne lutherske Theologer taler om Vidunderne, ynder de at bruge Udtrykket: De *naturbrydende* Undere. Dette Udtryk er valgt for paa Forhaand at indgyde visse Mennesker, der let lader sig dupere, Ringeagt for de kristnes Tro paa Vidunderne.

Dette Udtryk er imidlertid en Tilsnigelse og et Tegn paa meget overfladisk Tænkning.

Thi selve Naturen, som Underne beskyldes for at »bryde«, er jo i sig selv et eneste Vidunder.

At opvække et Menneske, der er afgaaet ved Døden, til Livet, saaledes at han fortsætter sit Liv her paa Jorden efter at være død, er et Vidunder. Men er det ikke i Grunden omtrent ligesaa vidunderligt, at et Menneske er i Stand til at give et andet Menneske Livet, saaledes at dette Menneske paany er i Stand til at give et tredje Menneske Livet, og saa fremdeles i det uendelige? Det første Menneske er altsaa Aarsag til menneskeligt Liv, der fortsættes i det uendelige, selv efter at hans eget Liv her paa Jorden er hørt op. Vilde det i Grunden ikke være langt lettere at forstaa, om han kunde faa sit eget Liv til at vedvare i det uendelige? Det skulde jo dog synes umuligt at kunne give andre, hvad man ikke kan give sig selv. Nuvel, denne vidunderlige Evne til at skabe Liv, der fortsættes endda efter ens egen Død, er en ganske naturlig Evne. Men ikke desto mindre er det en aldeles ufattelig, ubegribelig, underfuld Evne. Kun den tankeløse, den overfladiske faar ikke Øje derpaa. Og saaledes er det med alt i Naturen. *Der er intet mere ufatteligt og ubegribeligt end netop det naturlige, det selvfølgelige.*

Lad os tage et andet Eksempel. Du sidder ved et vel-dækket Bord. Du vælger dig et Stykke Lammesteg og lægger det paa din Tallerken. Du spiser dette Stykke Kød, og nogen Tid efter er dette Stykke Kød, der har været en Del af et Lam, blevet en Del af dig selv, af *din Person*. Det er i den Grad blevet en Del af din Person, at hvis nogen saarer den Del af dit Legeme, der skylder netop det Stykke Kød sin Tilblivelse, saa føler *du* ikke blot Smerten derved, men *du* betragter det som en personlig Fornærmelse, der er blevet tilføjet *dig*.

Denne Forvandling af Lammets Kød til en Del af selve din Person er en ganske naturlig Ting. Der findes intet »naturbrydende« i den, men er den derfor mindre ufattelig, mindre vidunderlig?

Selve Naturen, som de moderne Theologer taler om,

som om den var noget, de havde saare let ved at forstaa, er i Virkeligheden et eneste stort Under.

Og dertil kommer, at naar Jesu Vidundere siges at bryde *Naturen*, da er dette et meget misvisende Udtryk.

Alle Jesu Gerninger, ogsaa hans Vidundere, gik ud paa at gøre vel imod Menneskene, de havde til Maal at faa Sygdomme, Døden, Sorg og Brøde til at høre op. Er Sygdom nu noget naturligt? Er Døden i dens nuværende Form virkelig saa naturlig? Er Smerte og Brøde noget saa naturligt? Enhver sund Hjerne vil mene, at Sundhed og Liv er noget langt naturligere end Sygdom og Død, at Glæde og Hjærtfred er mindst lige saa naturlige som Sorg og Samvittighedsnag. Vi skal altsaa være meget varsomme med at bruge Ordet *Natur*; det lader jo til, at der er to Slags Natur, en oprindelig, som ikke er mere, og en anden, mindre heldig Natur, der nu er den faktisk eksisterende. Og Formaålet med Jesu Vidundere er da aabenlyst det: i visse Tilfælde at føre Tingene tilbage netop til deres oprindelige Natur. Og derfor rummer Udtrykket »de naturbrydende Vidundere« ikke blot en Tilsnigelse, men ogsaa en Fejltagelse.

Hvis man nu spørger om, hvad der er de moderne Theologers Hovedargument i deres Kamp mod Underne, saa synes det at være følgende: Hvis Underne, siger de, virkelig havde fundet Sted, saa vilde de, der saa disse Vidundere, alle have troet paa Jesus, hvad de jo faktisk ikke alle har gjort.

Pastor Rørdam og hans Meningsfæller synes altsaa at argumentere som saa, at det vilde have været meget ufornuftigt og meget ulogisk af de Mennesker, der saa Jesu Vidundere, ikke at drage Følgeslutningerne af det, som de saa, og at leve i Overensstemmelse med de Følgeslutninger, som de saaledes drog. Og da det jo — saaledes synes Pastor Rørdam at argumentere videre — aldrig forekommer, at Mennesker handler ufornuftigt eller tænker ulogisk eller undlader at leve i Overensstemmelse med indvundne Erfaringer, saa følger deraf, at Jesus aldrig har virket Vidundere.

Hvilken Naivitet, hvilken psykologisk Uforstand!

Pastor Rørdam behøvede jo kun at tænke paa sig selv.

Han tror ikke, at Jesus er undfanget af den Helligaand, at Jesus er født af Jomfru Maria, at Jesus er opstanden fra de Døde; han tror med et Ord næppe paa en eneste af de Ting, der hævdes i den apostoliske Trosbekendelse. Alligevel bruger han den samme Trosbekendelse ved Daaben og Gudstjenesten. Er dette fornuftigt, er dette logisk, er dette at handle i Overensstemmelse med indvundne Erfaringer? Ak nej, Menneskene er ikke altid saa konsekvente, som Pastor Rørdam synes at mene.

Det er altid lettere at forklare, naar Mennesker bærer sig logisk og fornuftigt ad, end naar de bærer sig ulogisk og ufornuftigt ad. Paa en fornuftig Handling kan der gives en fornuftig Forklaring, paa en ufornuftig Handling kan der i Følge Sagens Natur ikke gives en fuldtud udtømmende og fyldestgørende Forklaring.

Derfor er det uhyre vanskeligt at give en virkelig Forklaring paa en saa uhyre ufornuftig Handlemaade som den, der udvistes af de Mennesker, der saa Jesu Vidundere uden dog at ville tro paa ham. Der er maaske kun een Ting, der er ligesaa vanskelig at forstaa, og det er, at en Mand, der vil belære andre og derfor gerne skulde være et mere end almindelig fornuftigt Menneske, kan paastaa, at eftersom ufornuftige Handlinger er vanskelige at forklare, bør man bestride, at de overhovedet forekommer.

H. Gamél, Præst.

• Tanker om to Breve.

Ugebladet har ofte vakt Tanker hos mig. Lidt ubeskedent maaske meddeler jeg de Tanker, som vakt i mig ved Læsningen af de to Breve, der er bleven vekslet mellem Th. Bredsdorff og Johannes Jørgensen.

For det første bekræftedes jeg i en gennem lang Tid næret Opfattelse: at af de forskellige Retninger indenfor den danske lutherske Kirke staar den Indre Mission os kristelig set nærmest — selskabelig set fjernest, og omvendt den grundtvigske os kristelig set fjernest, selskabelig set nærmest. Selv om Th. B.'s Brev ikke bærer direkte Vid-

nesbyrd herom, saa modsiges dette Forhold dog heller ikke. Det er ikke paafaldende, at Katholikken J. J. veksler venskabelige Replikker med Grundtvigianeren Th. B. — men hvilken Fjernhed (trods alle smukke Talemaader) i Opfattelsen!

I Indre Mission tros der endnu gammeldags enfoldigt paa bl. a. Jomfrufødslen, Underet, paa Nødvendigheden af at vise sin Kristendom i Gerningen (megen Bøn, Afholdenhed). I Grundtvigianismen er Portene oppe paa vid Gab før Subjektivismen, hvorfra Skridtet til Rationalismen ikke er langt. I denne Forbindelse er det ogsaa interessant, at af de ikke faa lutherske Præster, der er vendt tilbage til Moderkirken, har Flertallet været af den grundtvigske Retning. En indremissionsk Præst har langt lettere ved at hvile i sin lutherske Kristendom (fordi denne i Virkeligheden er mest katholsk), end en grundtvigiansk Præst har det, naar der først kommer aandelig Uro (fordi den grundtvigianske Lutherdom har ringere Fodfæste i den gamle Kirke — og tenderer mere mod Rationalismen, Subjektivismen).

Det andet, jeg kom til at tænke paa, foranledigedes af den noget overlegne, ved sig selv glade Tone, jeg syntes, der laa over Th. B.'s Brev til J. J., i Modsætning til Jørgensens vemodigt beskedne. Jeg syntes, denne quasi-Sikkerhed stod noget i Misforhold til det dog lidt foruroligere Fænomen, at der næppe gaar en Dag, hvor ikke saa snart een, saa en anden af Folkekirken Præster forlanger en Tilbagevenden til katholsk Lære og katholsk Praksis, naturligtvis kun for det enkelte Punkts Vedkommende, hvor Skoen nu netop har trykket denne Gang, men vilde man lægge de enkelte Røster sammen, som man lægger Stene sammen i en Mosaik, saa vilde man maaske sammenlagt høre som i et Kor: Tilbage til Moderkirken!

En forlanger Forbønnen (og dermed Læren om et Renselsessted) optaget i den lutherske Kirke (Provst Martensen-Larsen), en anden fordrer mere Tilbedelse i den protestantiske Gudstjeneste (hvis jeg ikke husker fejl, afdøde Pastor Elmquist), en tredje lyser efter Biskopperne som Menighedens Hyrder, men maa bedrøvet indrømme, at kun i den katholske Kirke tør Biskopperne tale med Myndighed

(Pastor Carlsen, Ringe). I det mere periferiske optræder man noksaa samlet og indfører den daglige Gudsjeneste — at Kirkens Laase ogsaa fjernes paa Søgnedagene; man udsmykker — helt papistisk — Altrene med Blomster og grønne Planter, ja man viger end ikke tilbage for Vederstyggeligheder som — delvis — latinsk Gudstjeneste (Aarhus) eller som den at oprette Klostersamfund (Sverige).

Man gør det katholske — men siger det bare ikke.

Det var det andet, jeg kom til at tænke paa.

Det tredje, jeg tænkte paa, da jeg læste Hr. Bredsdorffs Brev, var dette, at det med Hensyn til J. J.'s Bøger er gaaet mig saa ganske og aldeles modsat, som det er gaaet Hr. Bredsdorff, som for Solnedgange og blaanende Bjerger*) ikke kan se Kristendommen i Jørgensens Bøger. Jeg og vistnok flere med mig (ogsaa Protestanter) har sikkert tilgivet J. J. de mange Solnedgange og de mange, mange blaa Bjerger, som vi har maattet gøre med i hans Bøger, for det centrale, det, som lyser frem fra næsten hver Side i den anseelige Række Værker, han har skænket os: hans Kristendom nemlig, maaske ikke netop subjektivistisk, national-folkelig — Højskolekristendom (tilgiv Udtrykket), men den Kristendom, som staar og falder med den Bekendelse: Jeg tror paa Jesus Christus, den menneskevordne, af den Helligaand undfangne, jomfrufødte, den korsfæstede og opstandne, den, i hvis Navn der ene er Frelse i Himmelen og paa Jorden.

Disse 3 Ting:

Den forholdsvis Nærhed til den Indre Mission og den tilsvarende Fjernhed fra det grundtvigske,

Misforholdet mellem Overlegenheden (jeg finder i Øjeblikket ikke bedre Udtryk) hos den grundtvigske Bredsdorff i hans Brev til J. J. (og i hans Kritik af J. J.'s Bog) og saa den Uro, der gærer blandt mange lutherske Præster, og endelig det uudslettelige Indtryk paa mig af stadig og klar Kristendomsforkyndelse i alle Johannes Jørgensens Bøger, medens de samme Bøger faar Hr. Bredsdorff til at spørge: Hvor bliver Kristendommens Virkelighedsalvor af?

*) Med Solnedgange og blaanende Bjerger mener han naturligvis Processioner, Munke-Korsang, Røgelse og andet Tant og Udvortshed, men i Brevet kaldes det venskabeligst for blaanende Bjerger.

— ja, disse 3 Ting kom nu jeg til at tænke paa ved Læsningen af de to Breve.

Og genkaldende i Erindringen en lille Bog med de kloge Ord paa Titelbladet: »Livsløgn og Livssandhed«, kom jeg til at spørge mig selv: hvis Besvarelse af hint Bredsdorffs Spørgsmaal om Kristendommens Virkelighedsalvor vilde vel blive den mest rodfæstede, den klareste, den mest apostoliske, mest kristne —

enten den grundtvigske Højskoleforstanders eller den franciskanske Digters?
P. H. P.

Maa det være mig tilladt straks at knytte et Par Bemærkninger til disse Tanker? — Det er en Glæde for Redaktøren, naar Ugebladet vækker Tanker, og glad blev jeg, da jeg fik disse Tanker tilsendt, saa meget mere som jeg kun havde antydet, at jeg absolut ikke deler Th. Br.'s Syn. Hvad P. H. P. skriver om J. J. og hans Kristendomsforkyndelse, er jeg ganske enig med ham i. Derimod synés jeg, at han glemmer et vigtigt Punkt, naar han vil klare vor Stilling til grundtvigsk og indremissionsk Kristendom. Al Protestantisme er jo subjektivistisk, og det er rigtigt, at en Fløj af Grundtvigianerne for Øjeblikket er kommet længere ud i det end Indre Mission og sikkert med Urette endnu pynter sig med Grundtvigs Navn. Men lad os se paa det egentlige Grundlag for de to Retningers Kristendom. Indre Mission er Bibelkristendom, mens Grundtvig og hans Tilhængere — theoretisk, principielt — bygger paa Kirken og dens Tradition. Jeg er selv engang paa en grundtvigsk Højskole blevet budt Velkommen som »Repræsentant for den Kirke, vi alle maa have Forbindelse med«, »Kirken, hvis levende Strøm gaar gennem alle Aarhundreder«. Der er endnu mange saadanne Grundtvigianere.
Bernh. Jensen.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Paa gammel Vis fejredes St. Ansgars Fest i Søndags Aftes i vor Hovedkirke, der jo er indviet til Nordens Apostel. Efter Prædikenen blev Relikvierne i det skønne Skrin baaret rundt i højtidelig Procession. En Mængde Mennesker havde fyldt Kirken til sidste Plads, og

der var virkelig Feststemning. Det er jo ogsaa en Højtid, som burde samle alle Hovedstadens Katholikker i Tak og Bøn til ham, der er vor Kirkes Grundlægger og Værnehelgen.

— Paa Højskolen fortalte Baronesse Rosenørn-Lehn om den nylig kanoniserede Margrethe Marie Ala-coque. Baronessens Fremstilling vidnede om klar Forstaaelse, og derfor virkede den Varme og Begejstring, hvormed Foredraget blev holdt, saa meget desto stærkere.

J. O.

Czeko-Slovakiet. Læserne husker sikkert de mange Artikler i Aviserne i sin Tid om Skismaet i Czeko-Slovakiet, og ogsaa Ugebladet har omtalt det. Heldigvis tager de trofaste Præster Kampen op, og de har indenfor det katholske Folkeparti dannet en særlig »Præsteklub«, der har sendt Ugebladets Redaktion det første Nummer af sit Tidsskrift »Sursum«. 1500 Præster hører til denne Forening, der synes at arbejde med den største Iver og i nøje Forbindelse med Biskopperne. I December Maa-ned holdtes et stort Kursus for Præster i Prag, hvor man drøftede Ungdomsorganisationer og hele Sognearbejdet. »Klubben« samler ogsaa af og til Præsterne til Møder i de forskellige Provinser af Landet, alene i Januar Maaned har der været holdt fire saadanne Møder. Et Hyrdebrev fra den nye Ærkebiskop af Prag, Msgr. Kordac viser ogsaa, at der er kommet en Mand i Spidsen for Kirken, der agter at styre med fast Haand. Ærkebiskoppen skriver bl. a.: »Den romersk-katholske Kirke staar i 20. Aarhundrede paa samme Standpunkt som i Kristendommens første Tider, idet den bevarer den kristne Tro uforandret, og i Kraft af Christi Kirkes øverste Autoritet forkaster den, bygget som den er paa Peters Klippegrund, enhver hæretisk Forandring. Derfor forkaster den ogsaa den saakaldte czeko-slovakiske Kirkes falske Profeter, berøver dem enhver kirkelig Magt og udelukker dem som frafaldne af Christi Kirke. De har derfor ingen Del i den guddommelige Sendelse til at lære Folkene, deres Messer er sakrilegiske, de har ingen Del i Nøglemagten til at forlade Synder, thi den er i hele sin Fylde kun givet til Petrus.« — Hyrdebrevet slutter saaledes: »Vi haaber paa vore hellige Værnehelgeners Beskyttelse, og under deres Værn stoler vi paa, at Gejstlighed og Folk trofast vil holde fast ved den Tro, som vi har arvet fra vore Fædre, saa at Trosfjendernes Ødelæggelsesarbejde ikke lykkes, naar blot alle katholske troende vil gøre deres Pligt, ledet ved den med Biskopperne forenede Gejstligheds Ord og Eksempel. Da vil den katholske Kirke i Bøhmen blive det Centrum, der forener alle gode Elementer i vort Folk.«

Brevkasse.

Kære »Ugeblad for katholske Kristne«, Paa flere Katholikkers som paa egne Vegne, forespørger jeg den ærede Redaktion, om, fra 1. Januar 1921, da den dansk-tyske Grænse endelig fast er traadt i Kraft, samtidig de sønderjyske Kirker og Menigheder er indgaaet under det apostoliske Vikariat, og som saadanne nu er med til at udgøre den danske katholske Kirke i sin Helhed?

Hvorledes mon det gaar i Haderslev? Er Virksomheden ikke der udvidet med et Hospital?

Er der fast Kirke eller Kapel i Sønderborg? Tror De ikke, det vilde have sin Betydning, at Ugebladet i sit kendte Glasskab blev ophængt i Haderslev, da det vilde hjælpe betydelig med til, at vore Landsmænd der efterhaanden mere og mere forstaar, at den kath. Kirke, er Danmarks gamle Kirke? Men maaske er det allerede sket?

Vi haaber, at Hr. Pastor Wolf ofte i Ugebladet vil fortælle os lidt om Kirken i den Del af Landet. Med Tak for Optagelse
Deres forb. P.

Jeg maa desværre bekende, at jeg ved saare lidt om Kirkens Stilling i Sønderjylland, men den er i hvert Fald blevet sluttet til det apostoliske Vikariat Danmark. Saa vidt jeg ved, har Hedvigssøstrene begyndt et Hospital eller en Klinik i Haderslev, men ingen meddeler Ugebladet noget. I Sønderborg holdes der vist Gudstjeneste engang imellem af en Præst fra Haderslev. Et Glasskab til Ugebladet er desværre meget dyrt, og Ansgariusforeningens Status for Øjeblikket elendig, saa vi bliver nødt til at vente. Deres sidste Ønske deler jeg ganske. B. J.

Jeg gør een Gang for alle opmærksom paa at absolut ingen anonyme Henvendelser besvares. B. J.

Hr. O. E. Hjertelig Tak for Deres interessante Henstilling til Redaktionen om den nyere Litteratur. Vi følger nogenlunde med, naar der kommer noget nyt frem, men er ikke forundrede over, om noget, der burde anbefales, kan blive overset, hvorfor vi er taknemmelige for enhver lille Haandsrækning i saa Henseende, som Læsere og Venner vil række os. Forlagene er i Regelen meget villige til at sende Anmelder-Eksemplarer, i alt Fald efter eventuel Anmodning. At gaa i Detailler og gøre Rede for, hvorfor maaske en eller anden Bog ikke er anmeldt i Ugebladet, kan vi ikke; det kan have sine bestemte Grunde, som det er unyttigt at aflægge Regnskab for. Flere af Deres bestemte Paavisninger skal vi tage under Overvejelse. Redaktionen.

Rettelser. I den i sidste Nummer bekendtgjorte Indsamling til de nødlidende Børn i Wien stod anført 482 Kr. fra Sorø Amtstidende. Det var en Fejltagelse, Pengene er indsamlet af Sorø Amts Dagblad. Pastor v. Kettenburg.

Aarsberetning for St. Elisabeth-Vincentskonferencen F.

1. Jan. — 31. Decbr. 1920.

Konferencen talte 27 Medlemmer, 20 passive og 7 aktive. 18 Familier og enligstillede er blevet understøttet. Paa Systuen fo færdigedes i Vinterhalvaaret 51 Klædningsstykker. Som Gaver er der tilsendt Foreningen 4 Pakker Stofrester og 24 brugte Beklædningsgenstande. Alle, der har ydet Konferencen aktiv eller passiv Hjælp, bringes herved en hjertelig Tak. Gaver, saavel Pengebidrag som brugte Klædningsstykker, gode Bøger o. s. v., modtages med Tak paa Systuen, Boyesg. 8^t Torsd. fra Kl. 1½—4.

Indtægter.		Udgifter.	
Kassebeh. 1. Jan. 1920..	73.02	Kontant Hjælp.....	77.00
Faste aarlige Bidrag...	156.00	Fødevarer	13.95
		Indkøb til Systuen.....	29.11
		2 Ugeblade	10.00
		3 Messesstipendier.....	7.00
		Kassebeh. 1. Jan. 1921 ..	91.96
	Ialt: 229.02		Ialt: 229.02

Fastelavnsfest.

St. Andreas Menighed indbyder Menighedens Børn til at slaa Katten af Tønden Mand. d. 7. Febr. Kl. 1½ pr. i Charlottenlund Palmehave. Adgangskort 25 Øre. Sammesteds afholdes der Kl. 7½ pr. Aftenunderholdning med paafølgende selskabeligt Samvær, Nærmere Program og Billetter faas følgende Steder: Fru Brandt, Stengaardsallé 15, Tlf. Hellerup 815. — Hr. Grugni, Hovmarksvej 9. Tlf. Ordrup 1197. — Frk. Holler, Ellinorsvej 24, Tlf. Ordrup 986. — Hr. Hutters, Slotsvej 33, Tlf. Ordrup 1583. — Fru Wulff, Bramsvej 11, Tlf. Ordrup 1266.

Plads søges af en katholsk Wienerinde, ugift, 34 Aar gammel, som Selskabsdame, Lærerinde, Sekretær, Korrespondent eller lignende. Vedkommende har Eksamen i Fransk og Engelsk, taler desuden Italiensk og Czekisk og har Færdighed i Stenografi, Maskinskrivning, Klaverspil og kvindeligt Haandarbejde; det paahviler hende at sørge for sin Moder og en syg Broder, forhv. Officer. Tilbud bedes sendt til St. Andreas Præstegaard, Charlottenlund.

En yngre gift Mand, Katholik, som paa Grund af Indskrænkning paa Fabrikken bliver ledig i nærmeste Fremtid, kunde ønske en betroet Plads eller lignende; kyndig i Regning og Skrivning.
E. Hillmann, Hyldegaardsvej 33, Char.

Tak. Modtaget af St. Fidelisforening i Nakskov 25 Kr. til de danske kath. Børn fra Landet. A. Smitz.

Kontorplads. Som saadan bliver en Plads ledig til 1. Marts paa et herværende Kontor for en dygtig, pligtopfyldende Mand, der har nogen Kolonial- og Viktualiekendskab Gage 300 Kr. Skriftlig Henvendelse med alle Oplysninger og Referencer med Billet, mrk.: »Kontorplads« modtager Annonceafdelingen, Studiestræde 27—29^a. K.

Van Hurcks Legat. Af dette Legat, som kan søges af Mænd og Kvinder, boende i København, bliver en Portion ledig. Ansøgninger (Skemaer forefindes ikke) med Oplysning om Alder og Trang indsendes inden 25. Februar til den administrerende Forstander for St. Ansgars Menighed, Fabrikant Herm. Hoffmann, Købmagergade 48.

Kirkelig Kalender.

6. Febr. Fastelavnssøndag. I Højmesse: Kyndelmisse.	13. Febr. 1. Sønd. i Fasten.
7. — M. Romualdus, Abbed.	14. — M. Ferialdag.
8. — Ti. Johannes af Matha, Bekender.	15. — Ti. Ferialdag.
9. — O. Askeonsdag.	16. — O. Tamperdag.
10. — To. Oktav af Ansgar.	17. — To. Ferialdag.
11. — F. Vor Frue af Lourdes.	18. — F. Tamperdag.
12. — L. Serviternes Grundlæggere, Bekendere.	19. — L. Tamperdag.

Katholsk Højskole. Tirsd. d. 8. Februar Kl. 8 Aften i St. Knuds-salen i Stenosgade 4 B. Pastor Olrik: Guds Forudviden og Menneskets fri Vilje. Adgang for alle. 25 Øre.

St. Ansgars Kirke. Søndag d. 6. Febr. Kl. 9^{1/2} Lysvielse og Procession, derefter Højmesse.

St. Andreas Kirke. Den første Messe om Søndagen holdes for Fremtiden Kl. 7^{3/4}, ikke som hidtil 6^{1/2}.

Sakramentskirken. Askeonsdag Askevielse før begge Messer Kl. 7 og Kl. 8. — Paa Fredag og Iremdeles hver Fredag Aften Kl. 8 i Fastetiden Korsvejsandagt.

Korsvejsandagt. Fredag Aften: St. Ansgars K. Kl. 8, Rosenkransk. Kl. 7^{1/2}, St. Annæ K. Kl. 8, St. Andreas K. Kl. 7^{1/4}, St. Josefs K. Kl. 7^{3/4}, Sakramentsk. Kl. 8.

Torsdag Aften: Jesu Hjertes K. Kl. 8^{1/4} (med Prædiken).

Rosenkranskirken. Mariakongregationen holder Møde Onsdag d. 9. Febr. Kl. 8 Aften. Emne: Om Fastebudet. — Søndag d. 13. Febr. Kl. 8 Fælleskommunion.

Aarhus. *Familie-Aften*, Fastelavnssøndag. Dilettanter opfører »Kanariefluglen«, Lystspil i 2 Optrin.

St. Knuds Kapel. Mariabørnskongregationen af den ubesmittede Undfangelse holder offentligt Møde som sædvanlig 2den Mandag i Maanednen, altsaa Mandag d. 14. Febr. Kl. 8. Aften.

A.C. De unges Sektion. Mødet den 9. Februar bortfalder.

St. Josefs Gilde afholder Fastelavnsmændag d. 7. Febr. Kl. 7^{1/2} Aften i Festsalen i Vesterhus, Vestervoldgade 115, *Familiefest med Aftenunderholdning*, hvortil Gildets Medlemmer med Damer, Besøgende og K. U. F.s Medl. indbydes. Billetter à 1 Kr. faas i Katholsk Bogsalg, K. U. F. og hos Chr. Dose, Studiestræde 41.
Bestyrelsen.

Mariaforeningen vil ogsaa i Aar efter Evne komme trængende Konfirmander til Hjælp. Skemaer, som de ansøgendes Forældre eller Værger selv maa afhente hos Undertegnede (Form. 9—10 eller Efterm. 3—4), maa ligeledes udfyldes og afleveres af dem selv inden Onsdag den 9. Februar enten hos Fru Mariboe (Istedgade Nr. 3) eller hos Undertegnede.

J. Braun, Sognepræst. Bredgade 64.

Pastor Bernhard Jensen, Boyesgade 8^a København V., Tlf. Vester 7515 (Ugebladets Redaktion og Ekspedition), træffes i Reglen 5—7, dog ikke Fredag.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

69. AARGANG

«Nordisk Ugeblad» udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 8^a V. 5—7. Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — I Redaktionen: Pastor Bernh. Jensen (ansvarshavende), Boyesgade 8^a V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 7.

Søndag den 13. Februar.

1921.

INDHOLD: Biskoppeligt Hyrdebrev, — Johannes Jørgensen. — Nye Bøger. — De liturgiske Formers katolske Aand. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København, Nykøbing F. Tyskland, Rom, Lithauen, Jugoslavien. — Avertissementer.

Biskoppeligt Hyrdebrev i Anledning af Fastetiden.

Johannes,

ved Guds Barmhertighed og den Apostoliske
Stols Naade

Biskop af Anastasiopolis,
Hs. Helligheds Tronassistent og Husprælat,
Apostolisk Vikar for Danmark og Island,

til det højærværdige Præsteskab og det Apostoliske
Vikariats troende

Hilsen og Velsignelse i Herren!

Højtelskede i Herren!

Da den hl. Fastetid er nær, henvender jeg atter efter gammel kristen Skik nogle Hyrdeord til eder, om jeg end maa fatte mig kort, da Alderen begynder at tynges paa mig.

Fastetidens Aasyn er strengt og alvorligt; Kirkernes Indre er blottet for de sædvanlige Prydelser paa Festdagene,

— Salmesangen har en alvorligere Klang, Orgelet forstummer paa Søndagene, Prædikenen taler oftere end sædvanlig om Bod og Faste, om kristelig Alvor og Afholdelse fra støjende Forlystelser, om Omvendelse og om Skriftemaalet og i Særdeleshed om den korsbærende Frelser's Efterfølgelse. — Intet Under, at alt dette lyder glædesløst og strengt for mange Kristnes Øren; det kunde synes, som om derved den Kristnes daadskraftige Liv og frejdige Færd skulde underkues for at give Plads for mørke og drømmende urolige Tanker og en tvivlsom Anger.

Mon dette er Fastetidens Formaal? Mon dette er Kirkens Formaal med at anordne Fastetiden? Svaret herpaa giver os det hellige Evangelium, som Kirken forkynder paa Søndagen Septuagesima, ligesom for at give os den rette Forstaaelse af Fastetiden. Vi hører da en af de indholdsrige Parabler, i hvilke Frelseren skildrer Kaldelsen til Gudsriget og de troendes Arbejde i Kirken.

Himmerige, Christi Frelsesanstalt paa Jorden, ligner en Husbonde, som tidlig om Morgenen gaar ud for at leje Arbejdere til sin Vingaard. Og atter gaar han ud ved den tredie, sjette, niende og den ellefte Time, og kalder dem, der staar ledige paa Torvet, til Arbejdet i sin Vingaard.

Denne Vingaard, højtelskede i Herren, det er vort eget Hjerte; thi Guds Rige er indeni os, det er et indvortes, aandeligt Rige. — I enhver Time, i ethvert Afsnit af vort Liv, men i Særdeleshed ved Begyndelsen af Fastetiden, udgaar Guds Kaldelse til os, at vi med fornyet Iver skal optage Arbejdet i vort Hjertes Vingaard, som jo egentlig er en Guds Have. Vi bør ikke staa tankeløse paa Verdenslivets Torv, vi bør ikke være et villieløst Bytte for de idelig skiftende jordiske Sorger og Adspredelser, men lydige mod Herrens Kaldelse bør vi med Guds Naades Hjælp vie vor Tid og vor Kraft til det møjsommelige, omhyggelige selvornøgtende Arbejde, uden hvilket vort Hjerte vilde blive tomt for alle hine Følelser og Bestræbelser, der tragter efter de evige, uforgængelige Goder, for Livet i Gud.

Har I nogensinde set en Vingaardsegn, og har I haft Lejlighed til at iagttage, hvor besværligt Vingaardsmandens Arbejde er, hvilken Taalmodighed og Udholdenhed det kræver? Den ufrugtbare Stengrund skal gøres velegnet

til Beplantning; Vand og Næring skal møjsommelig tilføres; Mos og anden Urenhed maa skræbes bort; Kræftknuderne maa fjernes; kraftige Pæle bør holde Vinstokkene oprejste og tjene dem til Støtte; Kniven maa flittig bruges for at bortskære vilde Skud; skadelige Insekter og Larver, som angriber Vinstokkens Rod, dens Blade eller Blomster, maa opsøges og tilintetgøres; hverken i Storm eller Regn eller naar Solen sender sine glødende Straaler ned, tør Vingaardsmanden standse sit trættende, møjsommelige Arbejde. — Er det ikke, min kære Kristen, ligesaa bevendt med dit eget Hjertes Vingaard? Bør ikke ogsaa du gøre dit Hjertes Jordbund ren og modtagelig ved Ydmyghed og Forsagelse, for at dette skrøbelige Hjerte kan blive delagtigt i den himmelske Velsignelse? Bør du ikke uafsladelig vaage og arbejde for at udrydde Ukrudtet af dit Hjerte? Snart er det nødvendigt at behandle unyttige og farlige Drifter med Forsagelsens Kniv; snart gælder det om at afværge forførelseriske Ideer og Tilskyndelser, som skadelige Snyltegæster, og at knytte Vinstokkens svage, vege, svajende Ranker desto fastere til Jesu Christi Korsens stærke Stamme.

Til dette Vingaardsarbejde, højtelskede i Herren, kalder Kirken eder i Evangeliet paa Søndagen Septuagesima; denne Dag danner saa at sige Indledningen til Fastetiden. Ved alvorligt Arbejde i en hellig Tid skal Hoved og Hjerte, Sindelag og Villie, Tanke og Handling lutres og adles; kort sagt, det hele Menneske skal blive en kristelig Karakter: det er Fastetidens Betydning.

Kirken kræver stærke Karakterer. Ingen fødes som en Karakter. Udviklingen af Karakteren kræver en stadig Aarvaagenhed og et fortsat Arbejde. Man bliver endnu ingenlunde en Arbejder efter Guds Hjerte, naar man hele Fastetiden igennem hengiver sig til jordiske Tanker og Adspredelser, og mener at have besørget det nødvendige, naar man blot har aflagt et kort og overfladisk Paaskeskriftemaal. Nej, kun ved stadig Selvprøvelse og ihærdig Selvovervindelse, kun ved uafsladelig Bøn og sand, inderlig Kærlighed til Gud, kan Hjertet lutres og Villien blive stærk.

Hvor tidt hører man ikke den løse Tale, at Karakteren dannes og udvikles i Verdens Færdsel og i Menneskelivets

Storme! Det er vistnok sandt, at man skal samle Erfaringer i disse Storme og holde ud i de Prøvelser, der møder os der. Men Millioner bliver alligevel overfladiske Vane-mennesker, opfyldte af tusindfoldige verdslige Sorger og Bekymringer, beherskede af Pengesyge, Sanselighed og Menneskefrygt; bliver Stormene heftigere, saa lider Tro og Renhed Skibbrud; mange bliver Vrag og gaar tilbunds. Hvoraf kommer det? — Skibet, som skal bære dem paa Livets Hav, fattes et tilforladeligt Styreapparat; Kursens Fart er ikke rettet mod det rette Maal; Øjet lægger ikke Mærke til de vejledende Stjerner. — Saa bliver deres Liv ikke en glad og frejdig Fart til en sikker og fredlyst Havn, men en idelig Famlen og Søgen efter et Maal, som de kun skimter i taagede Omrids; snart er de et villieløst Bytte for deres Luner, Indfald og Lidenskaber, snart følger de uden Eftertanke den offentlige Menings idelig skiftende Standpunkter. — Det er beklagelsesværdige Mennesker; deres hele Liv er en rastløs Søgen og Vaklen; de er dobbelt beklagelsesværdige, naar deres døende Haand maa slippe Roret, uden at de er komne til Erkendelsen af, hvor Livets Sejlsads har ført dem hen.

En fast kristelig Karakter maa fremfor alt have faste Grundsætninger. Den maa klart og tydelig erkende Maalet, som Gud har sat os, og Vejen, der fører til dette Maal. Denne Erkendelse giver den kristelige Tro os.

Den maa tillidsfuldt og frejdigt vandre paa den stejle og møjsommelige Vej til dette Maal. En saadan modig Udholdenhed øser vi af det kristelige Haab.

I ren og udelt Hengivelse til det højeste Gode, til Gud Herren, bør enhver Kristen ufravendt have sit sidste Maal for Øje: at erkende, elske og tjene Gud og efter Evne søge at gøre sine Medmennesker delagtige i den samme Lykke. Og det sker ved den kristelige Kærlighed.

Tro, Haab og Kærlighed — det er Grundtrækkene af den kristelige Karakter, det er de Stjerner, som fører Livets Skib til den sikre Havn. De kaldes de tre guddommelige Dyder, og de bærer dette Navn med Rette; thi for-medelst dem og i dem omfatter vi Gud selv med Forstand og Villie og indvier ham vore ædleste og bedste Kræfter; og det er Gud selv, som har skænket os disse tre Dyder

og nedsænket dem som himmelske Spirer i vort Hjerte, dengang vi i Daabens Vand blev genfødte af den treenige Gud til et nyt overnaturligt Liv i Samfund med ham.

Ligesom Barnet bærer Forældrenes Ansigtstræk, saaledes har ogsaa vor himmelske Fader i Genfødselsens Time, i den hellige Daab indpræget i os sine egne Karaktertræk og skænket os den overnaturlige Erkendelses og den guddommelige Kærligheds Gaver. Det er ogsaa vor aandelige Moders, den katholske Kirkes Karaktertræk, som i Genfødselsens Time blev nedsænkede i vort Hjerte.

Hvor glæder ikke Fader og Moder sig, naar deres Barn er saa ganske et Afbillede af dem! Naar ikke blot dets ydre Træk ligner Forældrenes Træk, men naar ogsaa de aandelige Anlæg, Familiens gode Traditioner og Grundsætninger, faar en Fortsættelse i Sønnens Aand eller i Datterens Hjerte. Saaledes glæder ogsaa Gud sig over os svage Menneskebørn, naar den overnaturlige Karakter, som han har skænket os i Daabens og Firmelsens Sakramenter, bliver stadig dybere og renere i vort aandelige religiøse Liv. Ikke noksom kan jeg derfor anbefale eder den korte og fyndige Bøn, der i Skønhed og Inderlighed kan sammenlignes med »Fader vor«: O min Gud, jeg tror paa dig: forøg min Tro! O min Gud, jeg haaber paa dig: styrk mit Haab! O min Gud, jeg elsker dig: opflam min Kærlighed!

Men Livet kan være saa fuldt af Pine og Besvær, af aandelige og legemlige Hjemløshed! Hvorhen skal du da ty, og hvem kan da trøste dig? Læs og betragt da det hellige Evangelium paa Søndagen Quinquagesima, der er den sidste Søndag før Fastetiden, og du vil erfare, hvor lifligt og trøstefuldt endog dette Evangelium er for det forpinte og betyngede Menneskehjerte. »Det hændte sig,« saaledes beretter Evangelisten Lukas, »at, da Jesus vilde drage op til Jerusalem, og alt skulde fuldkommes, hvad der ved Profeterne er skrevet om Menneskets Søn, og han nærmede sig Jericho, da sad en blind ved Vejen og betlede. Og da han hørte Skaren gaa forbi, spurgte han, hvad det var. Men de sagde ham, at det var Jesus af Nazareth, som gik forbi. Og han raabte og sagde: Jesus, du Davids Søn, forbarm dig over mig! Men de, som gik forrest, skændte paa ham og sagde, at han skulde tie. Men han raabte endnu

højere: Du, Davids Søn, forbarm dig over mig! Da blev Jesus staaende og befalede at føre ham hen til sig. Og da han var kommen nærmere, spurgte han ham og sagde: Hvad vil du, at jeg skal gøre for dig? Men han svarede: Herre, at jeg maa blive seende! Og Jesus sagde til ham: Bliv seende! Din Tro har frelst dig! Og straks fik han sit Syn, fulgte ham og priste Gud. Men alt Folket, som saa det, gav Gud Æren« (Luk. 18, 35-43). Hvem gribes ikke dybt ved dette rørende Bevis paa Jesu kærlighedsfulde Undermagt, der haade bevirkede den legemlige og den sjælelige Helbredelse.

Ogsaa vi, mine kære Kristne, som endnu fortsætter vor Pilgrimsvandring paa Jordelivets bugtede og dunkle Stier, vi vil i Fastetiden bede og raabe: Herre, gør mig seende! Lad Troens hellige og klare Lys stedse mere gennemstråle min Aand; lad mit Hjerte stedse mere blive opvarmet deraf. Hvad der end sker, saa vil jeg altid betragte det i Lyset af Guds Forsyn. Tænk og taler vi stedse saaledes; fuldfører vi vore Handlinger i Overensstemmelse hermed; retter vi Kursen for vort Livs Skib efter denne trygt og klart lysende Ledestjerne: da maa al Lunkenhed, al Sløvhed og selvopgivende Forsagthed vige. Da præges hele vor jordiske Tilværelse af frejdig Tro, af tillidsfuld Ro, der paatrykker vor Sjæl den ægte kristelige Karakter. Da er vi ikke svajende Siv og holdningsløse Personer, der omtumles af skiftende Sindsstemninger eller »omdrives af enhver Læres Vind, ved Menneskenes Skalkhed, ved Træskhed i Vildfarelsens forførende Kunstgreh« (Eph. 4,14). Thi vi har jo Ret til at betragte os og føle os som Guds Børn, der tillidsfuldt retter deres Blik mod Himmelen og siger: »Abba, Fader« (Rom. 8,15). Troen lærer os jo, »hvilken Kærlighed Faderen har bevist os, at vi kaldes og er Guds Børn« (1. Joh. 3,1). Bevarer, højtelskede, denne Troens kostbare Naadegave, for at den himmelske Fader til enhver Tid maa vedkende sig eder som sine elskede Børn, i hvilke han har sit Velbehag. Thi uden Tro er det umuligt at behage Gud. Troen vil lede eder gennem alle Livets Farer og Kampe til vort fælles attraaede Maal, saaledes som Apostelen Johannes jublende tilraaber os: »Dette er Sejren, som overvinder Verden, vor Tro« (1. Joh. 5,4). Den

barnlige, enfoldige Tro, som urokkelig holder fast ved det, hvad Gud har aabenbaret for de smaa, men skjult for denne Verdens vise og kloge, vil vi aldrig lade os fravriste; thi: »Hvor Verdens Visdom ej slaar til, er Troen kun fornøden. I denne Tro jeg leve vil og gaa med den i Døden.«

Saa »værer da aarvaagne, staar fast i Troen, handler mandigt og værer stærke« (1. Cor. 16,13). Da vil ogsaa »Guds Fred, som overgaar al Forstand, bevare eders Hjerter og eders Tanker i Christus Jesus . . . Vor Herres Jesu Christu Naade være med eders Aand. Amen« (Phil. 4,7,23).

† JOHANNES,

Biskop.

København,
den 1. Februar 1921.

Apostolisk Vikar for
Danmark og Island.

Johannes Jørgensen

1896 — 16. Februar — 1921.

Onsdag den 16. Februar er det 25-Aarsdagen for Johannes Jørgensens Konversion, hans Omvendelse og Optagelse i den hellige katholske Kirke. Det Løfte, som den 29-aarige Digter den Gang i 1896 aflagde i Jesu Hjerter Kirken, har han siden ærlig holdt. Derom vidner den Række Værker, han har skænket den danske Læseverden i de henrundne femogtyve Aar. Tænk blot paa de store Levnedbeskrivelser af den hellige *Frans af Assisi* og af den hellige *Katerina af Siena*, hvori de gamle Kildeskrifters Middelalder-Latin igen faar Liv og Farve ved at overføres til det sarteste og reneste Dansk. Tænk paa *Petrus* i »Romerske Helgenbilleder«, her er de svage, utydelige Omrids af Overleveringen om Apostelens sidste Op- hold og Martyrdød i Rom trukket op af kyndige Hænder og udfyldt med nænsom Forstaaelse af de faa bevarede Rester og ved behændig Benyttelse af den ad andre Veje tilgængelige Viden om Datidens Rom. Tænk paa Skil-

dringen af *Filip Neri*, en Helgen, som levede i det 16. Aarhundrede, i Historiens fulde Dagslys; er det ikke paa een Gang en Sjælehistorie og et Tidsbillede, som baade oplyser og varmer. Tænk ogsaa paa *Fader Damien*, de Spedalskes Apostel paa Molokai, i »En Apostel«; en Levnedsskildring fra Nutiden, en Skildring, som helt igennem vidner om den katholske Tros Magt. — Jeg kunde blive ved en Stund endnu; men lad det være nok med det allerede anførte. Er Kærligheden til Guds Hellige, Studiet af deres Liv og Gerning ikke et Tegn paa religiøs Sans? Fører den ikke til Beslutninger om, med Guds Hjælp, at ville efterligne dem og deres store Forbillede og Ideal, Vorherre Jesus Christus?

Ganske uventet kom Johannes Jørgensens Konversion ikke. Det sidste Digt i »*Bekendelse*« fra November 1894, det Digt, som har givet Bogen Navn, bebuder allerede den kommende Dag. Endnu tydeligere træder det frem i »*Rejsebogen*« fra 1895, særlig i dens sidste Halvdel: En umbrisk Krønike, som ender med et Brev til Francesco (Mogens Ballin). Brevet slutter med de Ord: »Men nu vilde jeg ønske, det var saadan, at du kom herhjem og grundlagde et Kloster, og at jeg kunde søge Tilflugt hos dig for i en ny Ensomheds Refugium at erobre den Tro, hvorefter jeg stræber Dag og Nat«.

Hvilken Betydning Vennen Mogens Ballin har haft for Johannes Jørgensen i disse Brydningsaar, fremgaar med overvættets Klarhed af »*Mit Livs Legende*«. Et Vidnesbyrd om Mogens Ballins Iver for at vinde Vennen for sin Livsanskuelse er ogsaa følgende Brudstykke af et Brev, dateret Assisi d. 29. December 1894: »Jeg har et Arbejde til Dem, nemlig at gøre Forfatteren Johannes Jørgensens Bekendtskab (gennem Find f. Eks.) og — bearbejde ham, læs hans Digte »*Bekendelse*«, og De vil forstaa min Tanke: »Confirma, quod operatus est in eo.«

Det afgørende, offentlige Brud med Fortiden og med den pantheistiske Livsanskuelse sker dog ved Udgivelsen af »*Livsløgn og Livssandhed*« i Konversions-Aaret 1896. I denne lille Bog fremsætter Johannes Jørgensen i en almen fattelig, let tilgængelig Form Bevæggrundene til sin Konversion. Bogen er siden udkommen i 8 Oplag, og vakte

ved sin Fremkomst Opmærksomhed i vide Kredse, ogsaa langt udenfor Danmarks Grænser. Med den begynder noget nyt i dansk Litteratur. Det evropæiske Sidestykke til den litterære Bevægelse, som i Danmark blev indledet med Johannes Jørgensens Konversionsskrift, har han selv skildret med overlegen Mesterskab i sine »Essays«, i Afnittet: Fra Baudelaire til Strindberg. Særligt i Johannes Jørgensens Vers mærker man, at han har gaaet i Skole hos de franske Mestre, Charles Baudelaire og Paul Verlaine. Digtene er det ypperste, Johannes Jørgensen har skrevet, men vistnok ogsaa det, der kræver de fleste Forudsætninger for at kunne vurderes fuldt ud.

Var nu de danske Katholikker forberedte paa at modtage de litterære Skatte, som dalede ned i Skødet paa dem i 1895 og i de Aar, der fulgte efter? Nej, det var de egentlig ikke. Det var forholdsvis faa, som forstod, hvad det betød for os, at en Digter af Guds Naade opstod iblandt os. Virkningerne af Johannes Jørgensens Værker mærkedes langt mere udenfor den katholske Menigheds snævre Kreds. Men siden da er der vokset op en ny Slægt, som er mere modtagelig, og som har bedre Forudsætninger for at tilegne sig Johannes Jørgensens Digtning. Naar man nu fra radikal Side vil paastaa, at Johannes Jørgensen ikke er nogen første Rangs Digter, ikke mere har Betydning for dansk Aandsliv, saa tro det ikke, I unge. Man vil kun franarre og fraliste Eder et Arvestykke, hvis sande Værdi I endnu ikke kender. Tag og læs selv! Kun naar I fordyber Eder i den gode Kunst, vil det efterhaanden gaa op for Eder, hvori den egentlig bestaar, og hvad den er værd. Da uklare Tanker, taagede Billeder og udsvømmende Følelser breder sig i den nordiske Litteratur, har den Klarhed i Tanker og Nøjagtighed i Udtrykket, som udmærker Johannes Jørgensens Sprog, og som han har lært af de franske Mestre, en umistelig Værdi for dansk Aandsliv.

Fritz Jürgensen West.

Nye Bøger.

Helga Skrumsager Petersen: Ved Korslet til Lyset (Per Crucem ad lucem). Korsvejsandagl. (Kath. Forlag.)

Med Fasteliden er vi igen naaet ind i Korsvejsandagternes Tid. Denne Andagt egner sig jo bedre »som Forberedelse til Paaskehøjtiden end alle de Baller og Maskerader, der for den store Mængde her i Landet udgør Fastelidens vigtigste Begivenheder«. Saadan staar der i Forordet til ovennævnte lille Bog, som sikkert vil kunne gøre mange en god Tjeneste. Det er en Korsvejsandagt paa Vers; hver Station har et 4-linjet Vers, der fastslaar, hvad det drejer sig om, og dertil slutter sig saa nogle mere personlige Vers. Meget tankevækkende er de Skriftsteder, der ledsager Versene. F. Eks. hedder det ved 8de Station: »Hvorfor kan jeg ikke følge dig nu? Jeg vil sætte mit Liv til for dig« (Joh. 13, 13, 7).

Hvo Livet vinde vil
maa byde Livet til;
det ej slaar til med Kvinderne at klage.
at følge Kristi Spor
i Gerning, Tanke, Ord,
det Vejen er til Livet alle Dage.«

Der er sikkert mange, der vil ikke blot læse, men bruge den lille Bog nu i denne Tid.

Almanach catholique français pour 1921. (Bloud & Gay. Paris.)

Mage til Almanak har jeg aldrig set, den kan der tilbringes mange Timer med. Noget af dens Indhold: Samtlige franske Biskoppers Billeder og Data, Oversigt over kirkelige Begivenheder i 1920, Billeder og Beskrivelser af alle Frankrigs 86 Domkirker, korte Artikler af de førende Mænd i det katolske Frankrig, f. Eks. »Den religiøse Kunsts sociale Betydning« af den berømte Maurice Denis, Biografi af Kardinal Amette, Portrætter af Paris's Ærkebisper i de sidste tre Aarhundreder, Oplysninger om alle katolske Foreninger, Skoler o. s. v. Det mægtige Indhold kan slet ikke optælles, og det hele koster 6¹/₂ fr. Og saa er det endda en Bog, man ofte vil ty tilbage til for at faa Oplysninger om et eller andet i Frankrigs katolske Liv.

De liturgiske Formers katolske Aand.

Af P. Ansgar Meyer i *Credo* (December 1920).

Oversat af O. B. Brandt.

Mange og højst forskellige var de Tanker, der opstod i en katolsk Præsts Hjerter, da han gennem Aviserne fulgte den livlige Diskussion, der førtes om »Farveglæden« ved Biskopsinstallationen i Uppsala Domkirke.

Disse Linjer skal ikke være noget Indlæg i Meningsudvekslingen om det berettigede i Anvendelse af højtidelige liturgiske Former i den svenske Statskirkes Gudstjeneste. Men i hele Diskussionen er Ordene »katolsk« og »romersk« ofte forekommet. Og med disse er ofte — aabent eller underforstaaet, ment en Modsætning til »Tilbedelse i Aand og Sandhed«. *Dagens Nyheter's* Referent af 20. September mener, at hele Ceremonien i Uppsala Domkirke maa anses som en »Demonstration af Kirkens Katholicitet . . . men dens futuristisk hensynsløse Farveglæde vakte sikkert hos mere end een Tanken om, at man her stod over for et Skuespil og ikke en Gudstjeneste i Aand og Sandhed.« Det svenske Dagblads »*Quelqu'une*« skriver: »Pragten var, som Totalvirkning, katolsk, men den katolske Mystik savnedes ganske. Koldt, klart og nøgternt graat strømmede Dagslyset ind gennem det protestantiske Tempels Vinduer med deres sparsomme Ornering i dæmpede Farver . . .« Og nu sidst taler Prof. Linderholm om Reformationens »Protest mod den romerske Ritualismes nødvendige Holdning«, og han mener, at »Guds lille fattige« den hl. Franciskus af Assisi gerne havde villet bryde med den romerske Religiositet, der fandt sit naturlige Udtryk i Ritualismen, noget, der dog først lykkedes Reformationen.

Efter dette maa det vel være en katolsk Præst tilladt at belyse den Betydning, de liturgiske Former har efter den gamle, den katolske, Kirkes egen Opfattelse, saa meget mere som Læserne bestandig har faaet Begreberne »katolsk« og »romersk« fremsat paa temmelig ensidig Maade. En religiøs ydre Udtryksform maa nødvendigvis bedømmes efter den Betydning, dens Tilhængere lægger ind i den.

Ganske naturligt er den første umiddelbare Mening med den liturgiske Dragt den at adskille Præsten fra Menigheden. Han bør hæves højt over de hverdagsagtige Tanker og Sysler. Den liturgiske Dragt skal udtrykke, at Præsten under de liturgiske Handlinger ikke virker af sin egen personlige Kraft, men som »liturgos«, som »minister sacer«, som Helliggørelsens Tjener, altsaa i Kraft af den Naadegave, han har faaet gennem Biskoppens Haandspaalæggelse i Præstevielsens Sakramente. For de forskellige Grader af Kirkens Hierarki, Diakoner, Præster og Biskopper, er den liturgiske Dragt ogsaa forskellig, fordi den indre overnaturlige Naadegaves Kraft i dem er forskellig. For de forskellige liturgiske Handlinger har Kirken ogsaa bestemt forskellige og særlige Dragter. Saaledes bruges en Messehagel kun under den h. Messe, ikke i Skriftestolen. Paa denne Maade bliver det liturgiske Skrud et Symbol, som enhver forstaar, et Symbol paa Kirkens af Christus givne hierarkiske Forfatning og Formaal: Menneskenes Helliggørelse under Livets forskellige Forhold.

Vi ved meget vel, at den liturgiske Dragt har faaet sin nuværende Form gennem en historisk Udvikling, og at hverken den eller Ceremoniernes Enkeltheder skyldes apostolisk Tradition. Et hvilket som helst ordentlig undervist katolsk Barn i 14-Aars Alderen vil temmelig sikkert kunne paavise, hvad der ved Sakramenternes Forvaltning er det væsentlige, og hvad der menes med det liturgiske Tilbehør. Derfor ved vi saa godt, at Sakramenternes Virkninger hverken er afhængige af Præstens Klæder eller af noget, der gennem historisk Udvikling er kommet til, men at disse udelukkende beror paa og tilflyder os gennem Jesu Christi egen Indstiftelse. Enhver katolsk Præst er derfor forpligtet til, om Forholdene skulde kræve det — og det hænder ikke saa sjældent i »ikke-katolske Lande« — at meddele Sakramenternes Naadehjælp til enhver Sjæl, der befinder sig i aandelig Nød, uden alle Ceremonier, i fuldkommen »evangelisk« Enkelthed. Men derimod maa han, hvis han en tidlig Morgen vil celebrere Messen i privat Intention — ved 4-Tiden om Morgenen f. Eks. — iføre sig nøjagtig de samme liturgiske Klædebon, som hvis han skulde synges Højmessens i en stor Domkirke. Og ved hver

enkelt Del af Dragten, han ifører sig, beder han nøjagtig samme dertil bestemte Bøn, f. Eks. ved A]baens Iklædelse »Gør mit Hjerte hvidt som Sne«. Den saa forskellige Rolle, Ceremonierne spiller i begge disse Tilfælde, siger bedre end alle Udlæggelser den Mening og den Betydning, som den katholske Kirke lægger ind i Brugen af den liturgiske Dragt. Denne bliver saaledes ikke blot en ydre Form, men et ærbødigt Udtryk for et usigelig stort aandeligt Indhold.

Liturgiens særlige Former er opstaaet gennem en historisk Udvikling. Men det, som disse Former udtrykker, Kernen i den gudstjenstlige Handling, er den af Christus indstiftede sakramentale Akt. Fuldt ud opfattes Liturgien selvfølgelig kun af dem, der kender og elsker Kirkens Liv ned gennem Tiderne. Thi den er, efter Apostelen Pauli Ord, »Christi mystiske Legeme«. Dens Liv er et organisk Liv. Men alt organisk Liv maa være sammenhængende — uden Afbrydelse. Paa et Træ, der er vokset af en liden Spire, maa intet Brud findes mellem Roden og de yderste Grenes allermindste Skud. I Kirkens Organisme symboliseres denne uafbrudte Sammenhæng af Liturgiens historisk givne Former. Det er let forstaaeligt og klart, at disse faste, gennem en lang Udvikling skabte Udtryk for Kristendommens religiøse Tanke knytter et stærkt og for alle synligt Baand om os, der tilhører den gamle Kirke. Den sammenknytter os jo baade med de Millioner, der gennem de svundne Aarhundreder og lige til Apostlenes Dage har bekendt sig til den samme Tro, og med dem, der i vore Dage bekender sig til den. Hvor ulige vi end maatte være ved Nationalitet og Civilisation, manifesteres dog paa denne Maade vor væsentlige Enhed i den for alle fælles Religion.

(Sluttes.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Det Foredrag, som var refereret fra Kolding her i Ugebladet for 14 Dage siden, holdt Pastor Koch paa Højskolen i Tirsdags. Der var mødt mange Tilhørere, som med Interesse fulgte Talerens Gennemgang af Tabernaklets Historie. Mange samlede bagefter om-

kring Thebordene, mens Lodtrækningen til Fordel for St. Hans Kapel gik for sig. Det var en hyggelig Aften.

Nykøbing F. Medens de fleste Katholikker paa vore sydlige Øer er Polakker, findes der dog i Maribo, Nakskov og Nykøbing F. ogsaa Foreninger for danske Katholikker. For nylig gæstede Franciskusforeningen i Nykøbing Trosfællerne i Nakskov, og ved den Lejlighed besluttede man et intimt Samarbejde mellem de tre Foreninger. Samarbejdets første Maal er Oprettelsen af et katholsk Bibliothek. — I Julen samlede Franciskusforeningen sine Medlemmer til en fornøjelig Julefest med Juletræ og Chokolade. Pastor Janssen talte, og der blev baade bedt og sunget og det endda af »Surcum corda«. Forhaabentlig vil Foreningerne i det nye Aar baade enkeltvis og i Samarbejde blive til Glæde og Velsignelse!

Tyskland. Hjælpebiskoppen i Freiburg i Baden, Fr. J. Knecht er den 31. Jan. afgaaet ved Døden, omtr. 83 Aar gammel. Hans Navn er vistnok kendt i hele den katholske Verden ved de Bibelhistorier for Børn og »for Skole og Hjem«, han har udgivet; de findes paa næsten alle Sprog. Ikke mindre Udbredelse har hans store Haandbøger for Lærerne i Bibelhistorie faaet. Som disse Bøger vidner om, var Biskop Knecht en glimrende Pædagog. Det meste af hans Liv har da ogsaa været viet Arbejdet for den katholske Skole; baade ved politiske Smaaskrifter, ved praktisk Skolegerning, som erkebiskoppelig Skoleinspektør, som Domkapitular og endelig som Forfatter af de udmærkede Skolebøger har han virket for Skolen og dermed for Kirken. Naar Kirken den Dag i Dag blomstrer i Baden, er det Frugten af hans Gerning.

Rom. Den tidligere Patriark af Jerusalem, Kardinal Philip Camassai er afgaaet ved Døden. Under Krigen blev han taget til Fange af Tyrkerne og maatte tilbringe lang Tid i Fangenskab. Da det endelig lykkedes at befri ham, var hans Helbred fuldstændig ødelagt, og Døden er nu blevet Følgen. Adskillige af vore Præster herhjemme vil mindes den afdøde fra den Tid, da han var deres Rektor i Propagandakollegiet i Rom. R. I. P.

Lithauen. Den 3.—5. Januar holdtes der i Byen Kovno et katholsk Landsmøde, hvortil der var mødt 500 Repræsentanter fra alle Dele af Lithauen. Biskoppen af Kovno, Mgr. Karevic aabnede Mødet med en Pontifikalmesse i Domkirken. Ved det første Plenarmøde præsiderede Biskoppen sammen med Lithauens Præsident.

Jugoslavien. En af Kirkens store Mænd i Jugoslavien, Dr. Antun Mahnic, siden 1896 Biskop af Veglia, er afgaaet ved Døden i Zagreb den 14. December. Hans filosofiske og pædagogiske Skrifter regnes for klas-

siske i den slaviske Litteratur. Han stod som Hovedfjenden af det moderne Hedenskab, da det søgte at trænge ind i dannede Kredse ogsaa i hans Land. Samtidig grundlagde han en stor katolsk Organisation, der forenede Kroater og Slovener, og derfor var han altid Føreren for det katolske Folk. Biskop Mahnic elskede sit slaviske Fædreland, og han var ikke bange for at gøre Front først mod Østrig og efter Krigen mod Italien, der vilde hindre Tilknytningen til Serbien. Naturligvis undgik han ikke at blive anklaget i Rom for at stræbe efter et Skisma, men tre Paver viste ham deres udelte Tillid og Højagtelse. Paa Grund af hans skarpe Opposition mod Italienerne havde disse ved Anneksionen af Veglia taget Biskoppen til Fange og bortført ham. Han var just blevet frigivet og skulde vende hjem, da Døden kom. Nu fik de troende kun Biskoppens Lig tilbage, men de har ogsaa Mindet om en Mand, der havde sat sine store Evner og hele sit Liv i sin Kirkes og sit Lands Tjeneste, og næsten som en Martyr døde han i Landflygtighed.

Trækningsliste

over Bortlodningen til Fordel for St. Hans Kapel i Hørsholm.

Nr.	Gevinst.	Nr.	Gevinst.
8	Relief af Biskop v. Euch.	452	1 Et Offer for Skriftemaalet.
20	Danmark i Billeder.	454	1 Adgangskort til DKH.
48	St. Antonius, Statuette.	455	1 Relief af Biskoppen.
56	1 Adgangskort til DKH.	468	1 Adgangskort til DKH.
72	1 Kobberkaffekande.	507	1 Relief af Biskoppen.
100	1 Gavekort (Kath. Bogh.).	510	1 Mandolin.
136	1 Adgangskort til DKH.	543	Leseur: Dagbog.
200	1 Et Offer for Skriftemaalet.	544	1 Lille Nelly.
216	1 Adgangskort til DKH.	554	Ægyptisk Broderi.
256	1 do.	579	1 Skindkrave.
269	1 Gavekort (Kath. Bogh.).	590	1 Relief af Biskoppen.
281	1 Relief af Biskop v. Euch.	621	1 Par Ørenokker,
309	1 Adgangskort til DKH.	636	1 Tinkande.
326	1 do,	683	1 Relief af Biskoppen.
345	1 Relief af Biskoppen.	691	1 do.
348	1 Tinfad.	698	1 Adgangskort til DKH.
361	1 Porcelænsskaal.	894	1 Christi Efterfølgelse.
370	1 Etrurisk Vase.	900	1 Et Offer for Skriftemaalet
423	1 Lille Nelly.	917	1 Relief af Biskoppen.
442	1 Relief af Biskoppen.	933	1 Adgangskort til DKH.

Gevinsterne maa afhentes inden 1. Marts i Kath. Bogh., Stenosg. 3.

Van Hurcks Legat. Af dette Legat, som kan søges af Mænd og Kvinder, boende i København, bliver en Portion ledig. Ansøgninger (Skemaer forefindes ikke) med Oplysning om Alder og Trang indsendes inden 25. Februar til den administrerende Forstander for St. Ansgars Menighed, Fabrikant Herm. Hoffmann, Købmagergade 48.

Credo. Jan. 1921. Indhold: Sång vid sekelskiftet av Påven Leo XIII. — Ur kyrkans tidebön på Jesu heliga namnsfest. — Kyrkokronika över det gångna året. — Galileifrågan. — Credos nyårsbrev. — Från Credos torn. — Några tankar om föreningslivet. — Vår fru av änglarna. — Från våra församlingar och föreningar. — Kyrklig kalender.

Kirkelig Kalender.

13. Febr. 1. Sønd. i Fasten.	20. Febr. 2. Søndag i Fasten.
14. — M. Ferialdag.	21. — M. Ferialdag.
15. — Ti. Ferialdag.	22. — Ti. Petri Stol i Antiochia.
16. — O. Tamperdag.	23. — O. Petrus Damiani, Biskop og Kirkelærer.
17. — To. Ferialdag.	24. — To. Mathias, Apostel.
18. — F. Tamperdag.	25. — F. Ferialdag.
19. — L. Tamperdag.	26. — L. Ferialdag.

Sakramentskirken. I Fastetiden holdes hver Søndag Aften Kl. 6 Fasteandagt med Prædiken. — Hver Fredag Aften Kl. 8 Korsvejsandagt.

St. Annæ Kirke. Hver Fredag Aften i Fastetiden Kl. 8 Prædiken og Korsvejsandagt. (Søndag Aften er der ingen Prædiken.)

St. Andreas Kirke. Den første Messe om Søndagen holdes for Fremtiden Kl. 7¹/₄, ikke som hidtil 6¹/₂.

Korsvejsandagt. Fredag Aften: St. Ansgars K. Kl. 8, Rosenkransk. Kl. 7¹/₂, St. Annæ K. Kl. 8, St. Andreas K. Kl. 7¹/₄, St. Josefs K. Kl. 7¹/₂, Sakramentsk. Kl. 8.

Torsdag Aften: Jesu Hjertes K. Kl. 8¹/₄ (med Prædiken).

St. Knuds Kapel. Mariabørnskongregationen af den ubesmittede Undfangelse holder offentligt Møde som sædvanlig 2den Mandag i Maanednen, altsaa Mandag d. 14. Febr. Kl. 8. Aften.

Mariakongregationen for Ynglinge har Fælleskommunion Søndag den 13. ds. Kl. 8¹/₂ i Jesu Hjerter Kirken.

St. Franciskus's III. Orden holder Møde i St. Knuds Kapel Fredag den 18. Febr. Kl. 8 Aften.

Katholsk Højskole. Tirsd. d. 15. Februar Kl. 8 Aften i St. Knuds-salen i Stenosgade 4 B. Pastor Jaworski: Cordula Wöhler. En Præstedatters Vej til Moderkirken. Adgang for alle. 25 Øre.

A.C. (D. u. S.) Onsdag den 16. Februar Kl. 8¹/₄ i A. C.'s Lokaler, Vestervoldgade 115². Cand. phil. Aage B. Schmidt vil tale om »Folkenes Forbund«. Gæster kan medtages.
Adm.

St. Josefs Gilde, st. 1885. Maanedsmøde afholdes Mandag den 14. Febr. Aften Kl. 8 pr. Bredgade 67. *Bestyrelsen.*

Katholsk Syge- og Begravelseskasse af 1867 afholder ordinær Generalforsamling Mandag den 21. Februar Aften Kl. 7¹/₂ pr. i Forsamlingsværelset Bredgade 67, 2. Sal.
Bestyrelsen.

Vor kære Moder og Bedstemoder Enkefru **Eline Nathalie Gad**, født Rygaard, hensov stille Mandag Aften den 31. Januar i Ordrup. Begravelsen har fundet Sted.
Hun anbefales til de Troendes fromme Forbønner. — R.I.P.
Hendes efterladte Børn, Børnebørn og Svigerbørn.

Pastor Bernhard Jensen, Boyesgade 8³ København V., Tlf. Vester 7515 (Ugebladets Redaktion og Ekspedition), træffes i Reglen 5—7, dog ikke Fredag.

FREMMEDSPROGTRYKKERJET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

69. AARGANG

«Nordisk Ugeblad» udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 8^a V. 5-7. Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — I Redaktionen: Pastor Bernh. Jensen (ansvarshavende), Boyesgade 8^a V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5-7 Eftermiddag.

Nr. 8.

Søndag den 20. Februar.

1921.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Til Opmuntring og Trøst. — De liturgiske Formers katolske Aand. — I Anledning af »Løgnen som Videnskab«. — Brudstykker. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Aalborg. England. — Brevkasse. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

530.

Forfølgelse for Retfærdighedens Skyld.

Den hellige Teresa var aldrig mere taknemmelig, end naar hun fik Lejlighed til at øve sig i Taalmodighed. Da hun engang med straalende Ansigt og glad Hjerte traadte ud af Taleværelset, hvor man havde gjort hende de bitreste Bebrejdelser og truet hende haardt, spurgte en af hendes Ordenssøstre hende, hvad hun var saa glad for. »Gud være prisel!« svarede hun, »det, jeg har hørt, har voldet mig stor Glæde; Gud være prisel!« og hun plejede i lignende Tilfælde altid at have det samme Sindelag. Det vidste hendes Ordenssøstre, og naar hun vendte mere munter og glad tilbage fra Taleværelset end sædvanlig, sagde de gerne: »Nu har vor Moder sikkert igen haft en stor Krænkelse.« — »Hvis vi betragtede vore Trængsler med et kristeligt Øje,« siger den h. Vincents af Paul, »ville vi skatte os lykkelige ved at blive bagvasket og betragtet som Mennesker, der er fulde af Fejl. Er det ikke en virkelig Vinding at blive forfulgt for det godes Skyld, som man gør, da Christus jo priser dem salige, der lider Forfølgelse for Retfærdigheds Skyld?«

Til Opmuntring og Trøst.

(Af Niels Hansen.)

Det er ikke saa ofte i vor travle, forjagede Tid, det lykkes en at faa fat paa og fordybe sig i en virkelig stor Bog. Man sluger en Tiendedel eller mindre af Dag- og Ugeblade, læser med et halvt Øje manges mindre og større Bog, men det er, som sagt, kun sjældent, man faar levet sig ind i og studeret noget virkelig stort, betydeligt Værk. Men lykkes det, og er saa tilmed dette Værk af saadan Karakter, at det bliver en virkelig Oplevelse for en at lære det at kende, maa man indrømme, man har haft en, jeg tør kalde det, sjælden Lykke.

Noget saadant har det været for den, som skriver disse Linjer, i disse Dage at læse den store Livsskildring af Kardinal Newman, som Wilfrid Ward udsendte for otte Aar siden (*The life of John Henry Cardinal Newman. By Wilfrid Ward. I. 654 S. II. 627 S. Longmans, Green & Co. London. 1912*). Det er en af forrige Aarhundredes mest fremragende Personligheder, man gennem hans Skrifter, Breve og Livsskildring indgaaende lærer at kende, og man føler sin Beundring og Kærlighed vokse fra Side til Side. Vi lærer den store Kardinal at kende som en sjælden from Kristen og en ualmindelig trofast Søn af den katholske Kirke, samtidig med at vi beundrer de Aandens Gaver, der hævede ham saa højt over hans Samtid og gjorde ham til en aandelig Foregangsmand, der saa langt ud over sin egen Tid, og hvis Tanker stadig væk skattes og udnyttes mere og mere hele den katholske Verden over, som Tiderne gaar.

Der er dog een Ting, som især har været mig paa-faldende, og det er de mangfoldige Paralleler, der har været saa lette at drage mellem de kirkelige Forhold i det katholske England paa Kardinal Newmans Tid og de kirkelige Forhold i det katholske Danmark i de sidste 25 Aar. Grunden er selvfølgelig først og fremmest, ja maaske ogsaa udelukkende den, at der i Lande med gammel protestantisk Kultur, hvor Kirken kæmper sig frem til Anerkendelse og Indflydelse, vil komme mange ensartede Optrin og Til-

fælde, hvor forskellige Livsanskuelser og Meninger vil mødes og brydes ganske ens paa den fælles Tros Grundlag.

Som det har interesseret mig, vil det sikkert ogsaa interessere andre at lære lidt herom at kende, og jeg skal derfor forsøge i det følgende at gengive nogle af de Steder i den store Bog, hvor denne Lighed i Brydninger, Vanskeligheder, Misforstaaelser og Mangel paa Forstaaelse har været mig mest iøjnefaldende, og hvor man med størst Forbavselse ved Gennemlæsningen kan komme til at udbrude: »Men det er jo ganske ligesom hos os!«

Af de forskellige Steder, jeg tænker paa, skal jeg først fremdrage, hvad Kardinal Newman udbryder til de Katholikker, der med snæversindet Agtpaagivenhed sidder og vogter paa enhver fri videnskabelig Rørelse, som om selvstændig Forsken var uforenelig med Troskab mod den katolske Kirke. Han siger herom i en Universitetstale (I, 407): »Den, der tror paa Aabenbaringen med den absolutte Tro, som er en Katholiks Forrettighed, er ikke den nervøse Skabning, som farer sammen ved enhver Lyd og lader sig forvirre ved enhver usædvanlig og ny Fremtoning, der møder hans Øje . . . Han ved fuldt vel, at der ikke findes nogen Videnskab, som ikke paa et eller andet Punkt i Løbet af sin Udvikling kan løbe den Risiko, uden egentlig at ville begaa noget Overgreb, alligevel at trænge ind paa andre Videnskabers Omraade, og han ved ogsaa, at hvis der er nogen Videnskab, som paa Grund af sin overlegne og uangribelige Position med Ro kan taale saadanne utilsigtede Sammenstød, saa er det Theologien. Han er sikker paa — og intet skal faa ham til at tvivle derom — at hvis noget synes at være bevist af en Astronom eller Geolog eller Arkæolog eller Historiker og er i Modstrid med Troens Dogmer, saa vil een af følgende Ting utvivlsomt til Slut vise sig, enten at det ikke var bevist, eller at det ingen Modsigelse indeholdt, eller at det ikke var i Modstrid med noget, som var virkelig aabenbaret, men med noget, der var bleven sammenblandet med Aabenbaringen.«

Omkring 1860 havde Dr. Newman en i mange Henseender trang og kedsommelig Tid. Det var Aarene, før han ved sin berømte *Apologia* med eet Slag vandt An-

erkendelse som Englands mest fremragende Katholik og ypperligste Stilist; han følte sig paa den Tid misforstaaet og tilsidesat af sine Trosfæller og forglemt af sine gamle Venner. Han skriver i den Anledning til en Bekendt (I, S. 439): »Jeg synes, det katholske Samfund i dette Land skylder dig megen Taknemmelighed for din Virksomhed, din Hengivenhed og de vigtige Tjenester, du har gjort os. Men det er godt for os, kære Ven, ikke at spejde efter nogen Belønning i denne Verden for, hvad vi virker, thi hvad enten vi gør det eller ej, kan vi være sikre paa ikke at faa den her; for hvad vi gør ufuldkomment eller forkert, gør ti Gange mere Indtryk paa Publikum end det, vi gør godt, selvom det gode er ti Gange mere værd end det gale. Men det er en naadefuld Anordning af Gud saaledes at nøde os til at se op til ham og samle os Skatte deroppe, hvad enten vi vil eller ej.«

Paa den Tid var der i England af og til et ikke helt godt Forhold mellem de gamle Katholikker og Konvertitterne. Noget lignende har man hørt andre Steder, saa det kan være interessant at høre, hvad der fortælles herom (I, S. 452): »Konvertitterne og de engelske »gamle Katholikker«, som man kaldte dem, smeltede ikke straks fuldkomment sammen. Paa nogle faa Undtagelser nær indtog de typiske gamle romersk-katholske Familier en meget eksklusiv Stilling, hvori der var en Blanding af den Skyhed, der skrev sig fra langvarig Afsondrethed fra det almindelige Samfund, og de karakteristiske Træk, der fremkommer hos en Klike, som holdes sammen ved stadige indbyrdes Ægteskaber. Ved visse Lejligheder viste der sig et Stæk af gensidig Foragt, idet Konvertitterne syntes, de typiske gamle Katholikker ikke helt var i Besiddelse af den Opdragelse, der passer sig for en Gentleman, medens de gamle Katholikker ikke havde helt let ved at give de nykomne Adgang til det intime Forhold, der gennem Slægtled havde knyttet de historiske Familier af den gamle Tro indbyrdes sammen.«

Nu som den Gang tørnede de gode Katholikker ofte stærkt sammen i vigtige Spørgsmaal, f. Eks. om hvorledes man med størst Held skulde optræde over for udenforstaaende. To samtidige bekendte Franskmænd, Ozanam,

Vincentsforeningernes Stifter, og Redaktøren Louis Veuillot, repræsenterede i saa Henseende io modsatte Standpunkter, som ogsaa i England havde sine fremtrædende Repræsentanter. Ozanam, med hvem Kardinal Newman var enig, skriver om de andre (I, S. 464): »Disse Folk betragter som deres Fører Grev de Maistre, hvis Anskuelse de overdriver og gør unaturlige. De gaar om og leder efter de dristigste Paradokser, de mest omtvistelige Paastande, blot de kan irritere den moderne Tankegang . . . De søger ikke at drage de vantro tilbage til Kristendommen, men at opbidse de troendes Lidenskaber. Men vi opsøger i det menneskelige Hjerter alle de hellige Streng, der kan genforene det med Kristendommen, genopvække i det Kærligheden til Sandhed, Retfærdighed og Skønhed, og prøver saa paa at vise, at i den aabenbarede Tro findes disse tre Ting, mod hvilke enhver Sjæl stræber, i deres ideelle Skikkelse.« Men Veuillot og hans Meningsfæller paastod, at Ozanam og ligesindede »førte Krig med deres naturlige Venner Katholikerne og rakte en venlig Haand ud mod Kirkens Fjender: Akademikerne og Filosoferne.«

Med dette Uddrag maa jeg saa slutte i Dag. Det her fremdragne vil vise, at Menneskene til alle Tider har været sig selv lig, og heri kan maaske findes noget »til Opmuntring og Trøst« for dem, der maaske har syntes, at deres egne Tider og egne Oplevelser har været mere trykkende end alle andres.

De liturgiske Formers katolske Aand.

Af P. Ansgar Meyer i *Credo* (December 1920).

Oversat af O. B. Brandt.

(Sluttet.)

Den katolske Liturgi tilstræber imidlertid langtfra nogen pedantisk eller abstrakt Enhed, den vil tværtimod samle os om ham, der er Troens evige Midtpunkt: Jesus Kristus, Guds Søn. Thi den dybeste Grund til, at de liturgiske Former maa være saa højtidelige, er Kirkens Vished om Frelserens virkelige Nærværelse i Alterets Sakramente og om den hellige Messes Offerværdi.

Derfor var der i hele Diskussionen om Pragten ved Biskopsinstallationen i Uppsala intet, der i den Grad slog mig, som det Spørgsmaal, om der egentlig var Plads for Tømmermandens Søn fra Nazareth! Jeg skal ikke afgøre, om der i dette Tilfælde var Plads for Jesus af Nazareth i Uppsala Domkirke, men det ved jeg, at den gamle Kirkes Liturgi har udviklet sig til det Kunstværk, den i Sandhed er, fordi den hverken er mere eller mindre end en ydre Form for Tidernes jublende Tilbedelse af ham, der er Kirkerigets Herre og Konge og Kirkelegemets levende Hjerte, vor Frelser Jesus Christus, den samme i Gaar og i Dag og i al Evighed.

Vilde vel en solid Bronzestatue besværes af en Guldkrone med Ædelstene? Eller skulde en Guirlande af tunge Roser faa den til at vakle? Vor gamle, urokkelige Tro paa Guds Treenighed, paa Jesu Christi virkelige Guddommelighed, paa den ubetingede Gyldighed af alle hans Ord, paa hans almægtige Herredømme over os og alle skabte Væsener og den Andagt, som disse Sandheder vækker til Live i os, er i Sandhed saa mægtig og fast, at den ingenlunde bringes ud af Ligevægt ved Brugen af kostbare Messehageler og Biskopsmitraer. Men af hvilken Støbning er de Statuer, der truer med at styrte sammen, hvis de bekranses med for tunge og rige Prydelser? Selv om disse billedlige Udtryk muligvis ligger over visse Læseres Horizont, saa maa det dog sikkert for de fleste være tydeligt, at den Religion, der kalder tusindvis af Præster til livsvarigt Cølibat, for saaledes værdigere at kunne celebrere den h. Messe, og Tusinder af Lægfolk til ydmygt at skrifte deres Synder for uden Helligbrøde at kunne spise af det indviiede Brød, ikke i sine Ceremonier og sin Kultus kan være en tom Udvorteshed, men maa eje en for udenforstaaende maaske svært fattelig, men for dens egne Børn let tilgængelig aandelig Rigdom.

Men, Jesu Fattigdom og Liturgiens Pragt? Jeg maa tilstaa, at jeg er forbavset, meget forbavset over, at kristne Mennesker ikke let finder dette enkle Problems Løsning.

Jesus har antaget en Tjeners Skikkelse og lidt Korsdøden for at frelse os, men nu er han opstanden og sidder ved Guds højre Haand i Magt og Herlighed.

Vi lever endnu i Kødets og maa, for at ære ham, være fattige, ja, om saa fordres, dø paa Korset, men han, han er og han maa være rig. Og jo fattigere han var for vor Skyld, jo rigere vil nu vi efter ringe Evne gøre ham. Derfor findes der ogsaa blandt Kirkens Børn mangfoldige, der af fri Vilje har valgt Fattigdommens Lod — er ikke det lille Guds Lam fra Assisi det skønneste Eksempel paa disse? Og den h. Ignatius af Loyola har givet energiske Bestemmelser angaaende en Fattigdom, der er den naturlige Forudsætning for de menneskelige Evners totale Anvendelse i Jesu og Kirkens Tjeneste.

I Klostrene lever Kirkens frivilligt fattige i simple, hvidkalkede smaa Celler, noget, de færreste udenforstaaende ved. Men deres Kirker er pragtfulde og rige, og dem ser Alverden.

Denne kirkelige Pragt har altsaa absolut ikke sit Udspring i overfladisk Stræben efter ydre Prunk og Pragt, men er derimod helt og holdent motiveret ved de Kristnes ydmyge Tilbedelse og brændende Kærlighed til ham, der fortjener at omgives af al tænkelig Herlighed, fordi han paa Korset har gjort sig saa fattig for vor Skyld.

Forfatteren af disse Linjer havde engang at gøre med Opførelsen af et lille Kapel til en Menighed i Danmark. Det kunde kun rumme 120 Personer og kostede, Grunden iberegnet, næppe 20,000 Kr. Selvfølgelig var Kapellets Ydre baade uanseligt og fattigt. Men saa begyndte flittige Venner, mest Konvertitter, at sy Alterduge, Antependier, Messehageler og alt, hvad der behøves for den katholske Kultus's Højtideligholdelse. Og jeg er sikker paa, at man maa søge blandt mange store og tilsyneladende rige Kirker i Sveriges Land for at finde en smukkere liturgisk Udstyrelse end i dette lille Kapel. Er dette Farveglæde, Pragtlyst? Nej, det er Tro og Kærlighed.

Hvis den katholske Kirkes Liturgi paa tilfældige besøgende og udenforstaaende virker overdrevent rig paa Ceremonier, saa er det, fordi de ikke kender det rige aandelige Indhold, de er Udtryk for. For os Katholikker er det saa indlysende, at disse saa skønne og store ydre Former dog alligevel kun er en mangelfuld Klædning for den ophøjede Sandhed, de gerne vilde udtrykke i Toner

og Farver: Kirkens gennem alle Aarhundreder uforandrede og over hele Jordkredsen fuldstændig overensstemmende Tro paa Hierarkiets guddommelige Indstiftelse og paa Sakramentets virkelige Kraft til at meddele Guds Naade og Jesu Christi virkelige Nærværelse og personlige Virksomhed i den hellige Eukaristi.

Om den katholske Liturgi med sine højtidelige, historisk givne Former er »sand«? Det vilde være det samme som at spørge, om den katholske Tro er sand. Jeg har her kun villet belyse den Sandhed, den indeholder for os Katholikker. Man vil forhaabentlig indse, at den ej bestaar af nogle tomme Former, men ejer sin indre bærende Aand.

I Anledning af „Løgner som Videnskab“.

I »Nordisk Ugeblad for katholske Kristne« for 16. Jan. 1921 findes en den ³⁰/₇ 1920 underskrevet Artikel med Titel »Løgner som Videnskab«. I denne er der et Angreb, som formelt er rettet mod »Danstlærerforeningen«, reelt mod dennes nogle faa Dage i Forvejen (²⁷/₇) afdøde tidligere Formand, Overlærer Axel Sørensen, der havde skrevet begge de citerede Noter og tillige været Foreningens Formand, da vedkommende Bøger blev udgivet.

Artiklens Form vil sikkert forekomme de fleste normalt tænkende Mennesker usømmelig og bliver det dobbelt paa det givne Tidspunkt. Heldigvis vil enhver, der blot havde det mindste Kendskab til afd. Overlærer Sørensen, vide, at han var en ualmindelig sandhedskærlig og sandhedssøgende Mand, saa at et Angreb paa ham for at »gøre Løgn til en Videnskab« falder tilbage paa Angriberen.

Derimod er det ikke udelukket, at han kan have begaaet Fejltagelser, ogsaa i sine Noter til danske Digterværker, ganske vist ikke med sin gode Vilje, men fordi han ikke havde den lykkelige Egenskab at være ufejlbar, og der vil derfor være Anledning til at undersøge Rigtigheden af de paaandede Noter.

1) Aflad = Eftergivelse af Straf. I den katholske Kirke havde man drevet det til i Forvejen for Penge at tilkøbe sig Kirkens Tilgivelse endogsaa for Synder, som

man først havde i Sinde at begaa senere med fuldt Overlæg. (Ax. Sør.)

Enhver Læser, »selv den tarveligste Præliminarist«, vil kunne se, at der i Noten ikke tales om den katholske Kirkes Afladslære, men om Misbrug (»man havde drevet det til«). For ikke at blive beskyldt for Løgn skal jeg ikke fremsætte nogen Paastand, men blot spørge: Havde der ikke fundet saa alvorlige Mistydninger af Afladslæren Sted, at Tridentinerkonciliet udtrykkelig fordømte dem? Gik samme Koncilium paa Grund af disse Mistydninger og de Misbrug, der havde indsneget sig, ikke saa vidt, at det ligefrem forbød Afladshandelen? Hvis saa er, mon det da ikke er lignende Misbrug som dem, der i Noten hentydes til, man har haft for Øje? I saa Fald er Noten i og for sig rigtig, og der vil kun være Anledning til at spørge, om den paa dette Sted var nødvendig, hvad jeg forøvrigt ikke mener den er.

2) Evangeliebogen maa være Breviaret, de katholske gejstliges Bønne- og Formularbog; det er dem forbudt at læse i Evangeliet. (Ax. Sør.)

Jeg vilde ogsaa — omend med en anden Begrundelse — tro, at det er Breviaret, her er Tale om. Bl. a. troede jeg — det er maaske fejlagtigt —, at Evangelierne kun maa læses i Forbindelse med oplysende Noter, der vilde gøre Bogen uhandelig at gaa med.

»Formularbog« har stødt Artiklens Forfatter. Det er maaske et uheldigt Udtryk, om end der for danske protestantiske Øren ikke er noget fornærmeligt deri. Den sidste Sætning indrømmer jeg for mit Vedkommende ikke kan hævdes. Dog kan man maaske forstaa, at Protestanter kan begaa en saadan Fejltagelse, naar man ved, at Bibel-selskabernes Oversættelse til Folkesproget af Ny Testamente har været sat paa Index, hvorved det synes, at Menigmand hindredes i Læsningen af Evangeliet.

Nu er Fejltagelsen bleven paatalt, og den skal i kommende Udgaver blive rettet; men det samme kunde være naaet ved en høflig og sømmelig Paapegen af det rette Forhold.

Vald. Bjerre, Rektor.

p. t. Formand for Dansk Lærereforening.

Nu og da forekommer der i Bøger og Blade Angreb paa den katholske Kirke. Af og til bliver disse Udslag af Uvidenhed, Fordom eller ond Vilje sagtmodigt modbevist — hvis vedkommende Blad da har Mod til at optage Svaret —, og næsten altid gemmer den tapre Angriber sig saa i sin Rævegang i Stedet for som en Mand aabent at vedgaa sin Uret. Og saa tror denne gennem 400 Aars aandelige Tyranni med Fordomme proppede

Befolkning, at den tysk-protestantiske Sandhed igen har nedsæbt denne Pavekirke, hvis 300 Millioner Tilhængere efter jævn dansk Opfattelse lever i »middelalderligt Mørke«.

For at vække Folk af en saadan Fordummelsens Dvale maa der somme Tider slaas haardt med Dørhammeren; men Fordommenes og Nærsynethedens Talsmænd maa være klare over, at en Mand hugger særlig skarpt, naar han forsvarer sin bedste Skat, sin aandelige Moder, mod usømmelige Beskyldninger fra Folk, hvis Uddannelse burde kunne beskytte dem mod Uvidenhed i elementære, historiske og theologiske Spørgsmaal.

Herr Rektor, cand. theol. V. Bjerre, Formand for Dansk lærerforeningen, har taget min Handske op og slutter sin Forklaring af sin Forgænger, Lektor, cand. theol. Axel Sørensens Angreb med at tage Afstand fra dennes Fejltagelser.

Idet jeg beder Redaktionen om at knytte nogle oplysende Bemærkninger til Herr B.s noget ufuldkomne Videnskab om den gamle danske Kirkes Lære og Praksis, finder jeg det blot nødvendigt at tilføje:

Min Artikel var skrevet og indsendt til »København«, før Lektor, cand. theol. Axel Sørensens Sygdom blev mig bekendt. Jeg hindrede pr. Telefon dens Offentliggørelse og kaldte Manuskriptet tilbage, da jeg — paa een Dag — erfarede den afholdte og ansete gamle Lektors Sygdom og Død. Som Tilhænger af den klassiske Leve-regel: »*De mortuis nil nisi bene*«, ændrede jeg Artiklen og strøg bl. a. Lektorens Navn, for at gøre mit til, at den døde ikke skulde blive inddraget i en eventuel Polemik. Det vil vist ikke forekomme et eneste normalt tænkende Menneske usømmeligt, at jeg den ^{20/7} 1920 satte Navn under denne ny Artikel, der offentliggjordes ^{15/1} 1921.

Rektor, cand. theol. B., vil ved at sammenholde min Artikels Overskrift med dens Slutning sikkert indse, at jeg ikke vilde beskyldte en afdød Hædersmand for at »gøre Løgn til en Videnskab«. — Jeg sigtede længere; jeg vilde med et berømt dansk Ordsprog in mente minde om, at fra Holsten (Kiel) udgik de tyske »Sandheder«, der kostede 1848—50 og 1864, og om at Holstenerne paatvang os det tysk-protestantiske, aandelige Aag, som bl. anden Ulykke fortyskede dette Land og kostede os det halve Sønderjylland i 1920.

Det vil vistnok vække nogen Undren, hvad man i en Aarrække uden Protest har kunnet indbilde Metropolitanskolens — Landets fineste Skoles — Elever i Dansk timerne, medens to saa fremragende Historikere

som Troels-Lund og Johs. Lindbæk affirede den gamle Skrøne om Reformationens Velsignelser.

Hvad læres der paa den anden Side af Vor Frue Plads i Kbhvn., naar man kan paavise saa kummerlige Resultater af tysk-protestantiske Theologers Sandhedssøgen i det 20de Aarhundrede?

Det er aabenbart ikke lykkedes d'Herrer at finde en lille Bog, som kan faas gennem enhver dansk Boghandel: Den kristne Verdenskirkes Katekismus.

Holbæk paa St. Ansgars Dag 1921.

A. F. Beyer.

Kaptajn Beyer beder mig om at knytte nogle Bemærkninger til Rektor Bjerres Indlæg. Jeg skal tage hvert af de to Punkter for sig; det kan gøres ganske kort.

1) Paastanden lyder: »I den katholske Kirke havde man drevet det til i Forvejen for Penge at tilkøbe sig Kirkens Tilgivelse endogsaa for Synder, som man først havde i Sinde at begaa senere med fuldt Overlæg«. — Her nytter intet Forsvar og ingen Undskyldning, ingen Henviisning til, at Tridentinerkonciliet skred ind mod Misbrug i Lære og Praksis. Spørgsmaalet er: Gives der eet eneste Eksempel paa, at nogen har solgt Kirkens Tilgivelse for »Synder, som man først havde i Sinde at begaa senere med fuldt Overlæg«? Kan Rektor Bjerre anføre blot eet eneste Eksempel? Hvis Rektoren ikke kan det, er Paastanden helt og holdent forkert.

2) »det er de katholske gejstlige forbudt at læse i Evangeliet.« Rektor Bjerre indrømmer, at denne Sætning ikke kan hævdes, men der maa ogsaa protesteres imod den Undskyldning for Fejltagelsen, som han kommer med. Undskyldningen er den: Den katholske Kirke har forbudt alle Katholikker at læse de protestantiske Bibelselskabers Oversættelse til Folkesproget af Ny Testamente, derfor »kan man maaske forstaa«, at Protestanter kan skrive, at katholske Præster ikke maa læse i Evangeliet. Jeg gad vidst, hvem der kan forstaa det! Min Forstand slaar ikke til.

Vi glæder os over, at disse Fejltagelser nu bliver rettede. Men Hensigten med Kaptajn Beyers Artikel var mere end det. Det skulde engang dokumenteres, hvad selv videnskabeligt dannede Mænd kan skrive om vor hellige Kirke. Ogsaa denne Hensigt er sikkert naet.

Bernh. Jensen.

Brudstykker.

89. I »Berlingske Tidende for 19. Jan. skriver Th. O.: »Gennem hele Middelalderen var de forskellige Munkeordener Kulturlivets Bærere; deres Klostre Kulturers faste Borge. I en ufredelig Tid var de fredhellige Steder, hvis fastorganiserede Brødrsamfund førte høje Idealer til Sejr.«

90. I Holbæk Amtstidende fandtes ^{16/11} f. A. en Artikel »Paa Prædiketur i Nordslesvig« af Sognepræst Friis Berg, Hagedsted, hvori denne udtaler sin Glæde over de gamle Landsbykirker og om Løgum Klosterkirke siger: »Det er den sidste Cistercienserkirke, som disse flittige Munke fik rejst inden Reformationen — og mit Sind frydede sig, idet Øjet med Vellyst sløj gennem det stilfulde Kirkerum, der nu er under Restauration — og bagefter beundrede det Ydre, navnlig de skønne Gavle, der, himmelstræbende og fri for al Tynge, dog virker med noget af den katholske Kirkelæres Samlethed og Alvor.« A.F.B.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. *Vincentskonferencernes første Generalmøde*, der lededes af Hs. Højærværdighed Biskoppen, havde samlet Deltagere fra næsten alle Konferencer — i alt 19 Medlemmer. Alene Frederiksberg var ikke repræsenteret*). Hr. Günther vilde henlede Opmærksomheden paa et uheldigt Forhold ved Fattigfolks Begravelser. Selv om de kunde faa Frijord, var der Udgiften til Lighærerne, som alene beløb sig til et halvt Hundrede Kroner, hvad Hr. Günther fandt var en ublu Betaling og uoverkommelig for mange Fattigfolk. Her var en Opgave for Vincentsforeningen. Nogle Mænd, helst Folk i selvstændig Stilling, burde træde sammen ved hver Konferens og stille sig til Raadighed for Kirken som frivillige Lighærer i Tilfælde, hvor det var nødvendigt. Den højærværdigste Biskop gav Meddelelse om, at han fra »Ludwigs Missionsverein« i München havde faaet Opfordring til at foretage en Indsamling af Frimærker til Gavn for Missionen. Beløbet vilde udelukkende komme de skandinaviske Missioner til Gode. Den danske Mission havde allerede faaet Løfte om et Beløb paa 5000 Mark. Biskoppen vilde senere rette en Opfordring til Præsterne om at holde en lignende Indsamling i Skolerne.

*) Frederiksberg-Konferencen har bedt mig meddele, at den ingen Anelse havde om, at der var Generalmøde.
Red.

— I Tirsdags talte Pastor Olrik paa Højskolen for en stor Forsamling om »Guds Forudviden og Menneskets fri Vilje«. Det vil interessere at høre, at Pastor Olrik mener at have fundet en Løsning paa dette Spørgsmaal, som Theologerne har været uenige om i Aarhundreder.

Aalborg. Efter nogen Tids Svagelighed er Medlem af den herværende Menigheds Forstanderskab, Farmaceut Salverson, afgaaet ved Døden i en Alder af kun 48 Aar. Afdøde var en stilfærdig og beskeden Mand, der med stor Samvittighedsfuldhed og Troskab udførte sit ansvarsfulde Arbejde paa Nørre-Sundby Apothek, ligesom han ogsaa i mange Aar var en trofast og from Katholik med stor Interesse for Kirkens Trivsel og Fremgang. Hustru og en stor Børneflokk sørger over Tabet af en god Husbond og Fader. R. I. P.

England. En af deres førende Mænd har Englands Katholikker mistet i Ærkebiskop Thomas Whiteside af Liverpool, der afgik ved Døden den 28. Januar. Han var født i 1857, og kun 37 Aar gammel blev han i 1894 Biskop af Liverpool, som i 1911 ophøjedes til Ærkebispesæde. Under hans Ledelse var Liverpools Stift blevet det imponerende Forbillede for det katolske Arbejde i England. Vi skal senere fortælle nogle Træk, der viser den afdøde Ærkebiskops store Kærlighed til og Iver for Arbejdet blandt de allerfattigste. Derfor tog ogsaa henved 100,000 Mennesker Del i hans Begravelse; fra Domkirken til Kirkegaarden, 1½ danske Mil, var Vejen fyldt med Mennesker, der knælede ned, mens Ligtøget passerede forbi.

Brevkasse.

Hr. Redaktør! — Tillad mig til Deres Bemærkning til Tanker om to Breve at føje følgende Anmærkning: Skønt jeg med min Ytring om Forholdet mellem Katholikker, Indre Mission og de Grundtvigske ikke har tilsigtet at udtømme — »klare« — Spørgsmaalet, saa vil jeg dog formene, at De alligevel ikke har helt Ret, naar De siger, at jeg har glemt et vigtigt Punkt, nemlig at Indre Mission er Bibelkristendom, medens Grundtvig og hans Tilhængere — theoretisk og principielt — bygger paa Kirken og dens Prædiken. Jeg holder for, at det er en Fejltagelse ... men ganske vist en udbredt — at tro, at Grundtvig, da han i sit bekendte »Genmæle« bekæmpede den vilkaarlige Anvendelse af Luthers Skriftprincip og henviste til den apostoliske Overlevering, hermed stillede sig paa den kirkelige Overleverings eller Prædikens Grund — i katolsk Forstand. Pladsen tillader ikke at udrede dette fra Grunden af; det maa være nok at citere, hvad den afdøde J. L. V. Hansen*) i sin Bog »Luther og Grundtvig« siger

*) J. L. V. Hansen (tidligere Præst i Folkekirken, mest bekendt som Oversætter af Vulgata, Konvertit 1863): Luther og Grundtvig, Side 15 o. flg.

herom. Han skriver: »Hvad Irenæus og de øvrige Kirkefædre kaldte »Troens« eller »Sandhedens« Regel, indskrænkede Gr. til det i Daabsbekendelsen formulerede korte Udtryk for den apostoliske Forkyndelses Indhold. Denne Forveksling, denne totale Miskendelse af den kirkelige Overleverings eller Traditionens Væsen havde til Følge, at Gr. uden nogensinde at blive sig sit Fejlsyn paa Traditionsprincippet bevidst, i en Række af Aar vedblev at tale paa uklar Maade om »det i Kirken levende Ord«. — Hvis man deler denne Opfattelse — og det er næppe muligt andet — saa tør man naturligvis ikke med Rette hævde, at »Grundtvig principielt byggede paa Kirken og dens Tradition«.

P. H. P.

Hr. P.H.P. — Desværre tør jeg ikke bruge for mange af Ugebladets kostbare Sider til at diskutere Grundtvig, og derfor flytter jeg over i Brevkassen, hvad De jo selv er gaaet med til. Maa jeg ogsaa citere J. L. V. Hansen (S. 14): »Men Grundtvigs Optræden har haft en saa stor religiøs Virkning, at man vel næsten tør sige, at omtrent en Menneskealder efter var Rationalismen saa godt som forsvundet fra alle Landets Prædikestole«. Altsaa kan man vel gaa ud fra, at det for Grundtvig særlige ikke var noget, der tenderede mod Rationalismen (slg. Deres Artikel S. 90). Og i »Kirkens Genmæle« bekæmpede Gr. — det skriver igen Hansen (S. 15), »den vilkaarlige Anvendelse af Luthers saakaldte Skriftprincip, samt dens Opfattelse af den christelige Troeslære — fra et katholsk (udh. af H.) Standpunkt, idet han begrundede sit Angrebs Berettigelse paa den i de første Kristnes Bevidsthed stedse nærværende Apostoliske Overlevering, som lige fra den tidligste Tid har haft sit kortfattede Udtryk i Daabsbekendelsen«. Saa kommer det, De citerer, og jeg maa tilstaa, jeg forstaa det ikke helt. Grundtvig maa jo dog nødvendigvis med Ordlyden have forbundet en Forstaaelse, og Hansen indrømmer da ogsaa, at han »for sit eget Vedkommende tilegnede sig Bekendelsens korte Sætninger i samme Mening som Oldkirken«. Hvordan kunde han det? Jo, netop fordi det var »den kirkelige fra Slægt til Slægt forplantede Fællesforstaaelse af ethvert enkelt Led af Daabsbekendelsen«. At dette ikke blev klart og konsekvent gennemført, er en Sag for sig. — Men naar nu Pastor Rørdam i Ryslinge holder fast ved Ordlyden, men lægger en helt anden Mening deri, mon han da ikke er kommet langt bort fra Gr., ud i Rationalismen igen, netop fordi han har forladt den gamle Forstaaelse? — Hvis det ikke er rigtigt, er jeg ganske ude af Stand til at forstaa Grundtvigs Tanker; men denne Mulighed skal jeg ikke absolut nægte.

Venlig Hilsen.

Deres

B. J.

Aarsregnskab

FOR UNGDOMMENS INDSAMLING TIL DET APOSTOLISKE VIKARIAT.
Regnskabsaaret 1920.

<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 2px 5px;">Overført fra forrige Aar..</td> <td style="text-align: right; padding: 2px 5px;">53,00</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px 5px;">Modtaget fra »De unges Indsamling til Absalons- gaard«</td> <td style="text-align: right; padding: 2px 5px;">150,00</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px 5px;">Bidragskonto</td> <td style="text-align: right; padding: 2px 5px;">10122,00</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px 5px;">Fødselsdagskronen</td> <td style="text-align: right; padding: 2px 5px;">7,00</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px 5px;">Ti Kroners Kredsen.....</td> <td style="text-align: right; padding: 2px 5px;">40,00</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px 5px;">Indgaaet fra Indsamlings- kredsene.....</td> <td style="text-align: right; padding: 2px 5px;">232,75</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px 5px;"></td> <td style="text-align: right; padding: 2px 5px; border-top: 1px solid black;">10604,75</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px 5px;">Saldo</td> <td style="text-align: right; padding: 2px 5px;">9,58</td> </tr> </table>	Overført fra forrige Aar..	53,00	Modtaget fra »De unges Indsamling til Absalons- gaard«	150,00	Bidragskonto	10122,00	Fødselsdagskronen	7,00	Ti Kroners Kredsen.....	40,00	Indgaaet fra Indsamlings- kredsene.....	232,75		10604,75	Saldo	9,58	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td colspan="2" style="padding: 2px 5px;">Omkostningskonto:</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px 5px;">(Udgift ved Start, Admini- stration, Tryksager etc.</td> <td style="text-align: right; padding: 2px 5px;">245,17</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px 5px;">Vikariatet.....</td> <td style="text-align: right; padding: 2px 5px;">10250,00</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px 5px;">Bidragskonto (udbetalt til K. U. F. efter vedk. Gi- vers Ønske).....</td> <td style="text-align: right; padding: 2px 5px;">100,00</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px 5px;">Saldo at overføre til næ- ste Aars Regnskab....</td> <td style="text-align: right; padding: 2px 5px;">9,58</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px 5px;"></td> <td style="text-align: right; padding: 2px 5px; border-top: 1px solid black; border-bottom: 3px double black;">10604,75</td> </tr> </table>	Omkostningskonto:		(Udgift ved Start, Admini- stration, Tryksager etc.	245,17	Vikariatet.....	10250,00	Bidragskonto (udbetalt til K. U. F. efter vedk. Gi- vers Ønske).....	100,00	Saldo at overføre til næ- ste Aars Regnskab....	9,58		10604,75
Overført fra forrige Aar..	53,00																												
Modtaget fra »De unges Indsamling til Absalons- gaard«	150,00																												
Bidragskonto	10122,00																												
Fødselsdagskronen	7,00																												
Ti Kroners Kredsen.....	40,00																												
Indgaaet fra Indsamlings- kredsene.....	232,75																												
	10604,75																												
Saldo	9,58																												
Omkostningskonto:																													
(Udgift ved Start, Admini- stration, Tryksager etc.	245,17																												
Vikariatet.....	10250,00																												
Bidragskonto (udbetalt til K. U. F. efter vedk. Gi- vers Ønske).....	100,00																												
Saldo at overføre til næ- ste Aars Regnskab....	9,58																												
	10604,75																												

B. N. Holten.

K. Boje Danielsen.

Meddelelser fra Bestyrelsen.

I det nu afsluttede Regnskabsaar har Indsamlingen kunnet glæde sig ved stor Interesse og Velvilje hos saavel ældre som unge, for hvilke Bestyrelsen hermed bringer sin bedste Tak. En særlig Tak rettes til *Hr. Direktør Anton Petersen* og *Hr. Grosserer H. N. Holten*. Samtidig benytter vi Lejligheden til at takke de mange unge, der enten som Kredssamlere, Samlere eller paa anden Maade har arbejdet for »Ungdommens Indsamling«, og da især Generalsamlere, *Hr. K. Poulsen*. Efter Indstilling fra Inspektøren for Arbejdet er det Sølvbæger, som Bestyrelsen har udsat som Præmie for det bedste Arbejde i Aarets Løb tildelt Kredssamlere for »Ecole Francaise« *Frbg. Allé, Søster Aloysia*.

Fødselsdagskronen er atter traadt i Funktion under Ledelse af *Frk. Christa Holst (Delfing. 6)*.

Det er vort Haab, at Indsamlingen i det kommende Aar maa møde den samme Forstaaelse og Velvilje som hidtil.

P. B. V.

S. P. Fornjotur, Formand.

P. E. Østrup-Nielsen.

Meddelelse fra det Apostoliske Vikariat.

Det Apostoliske Vikariat har haft den Glæde fra en i de nordamerikanske Fristater bosat dansk Katholik at modtage 500 Kr. til et katholsk Børnehjem i Haderslev. Beløbet er overgivet til St. Hedevigssøstrene fra Odense, der allerede er i Færd med at indrette et saadant Børnehjem efter at have købt en passende Ejendom. Til dette Børnehjem vil ogsaa nu en Sum paa lidt over 12000 Kr., som tidligere er givet af fire katholske Familier fra København, finde Anvendelse.

I Betragtning af det her omhandlede Foretagendes Nødvendighed vilde det være glædeligt, om ogsaa andre vilde støtte det selv med smaa Bidrag.

Bredgade 64, København.

Det Apostoliske Vikariat.

Kirkelig Kalender.

20. Febr. 2. Søndag i Fasten. 21. — M. Ferialdag. 22. -- Ti. Petri Stol i Antiochia. 23. — O. Petrus Damiani, Biskop og Kirkelærer. 24. — To. Mathias, Apostel. 25. — F. Ferialdag. 26. — L. Ferialdag.	27. Febr. 3. Sønd. i Fasten. 28. — M. Ferialdag. 1. Marts Ti. Ferialdag. 2. — O. Karl d. Gode, Martyr. 3. — To. Ferialdag. 4. — F. Kasimir, Bekender. 5. — L. Ferialdag.
--	---

Katholsk Højskole. Tirsd. d. 22. Februar Kl. 8 Aften i St. Knuds-salen i Stenosgade 4 B. Pastor Kùpferle: Den h. Hieronymus. Et 1500 Aars Jubilæum. Adgang for alle. 25 Øre.

Korsvejsandagt. Fredag Aften: St. Ansgars K. Kl. 8, Rosenkransk. Kl. 7 $\frac{1}{2}$, St. Annæ K. Kl. 8, St. Andreas K. Kl. 7 $\frac{1}{4}$, St. Josefs K. Kl. 7 $\frac{1}{2}$, Sakramentsk. Kl. 8.

Torsdag Aften: Jesu Hjertes K. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ (med Prædiken).

Katholsk Syge- og Begravelseskasse af 1867

afholder ordinær Generalforsamling Mandag den 21. Februar Aften Kl. 7 $\frac{1}{2}$ pr. i Forsamlingsværelset Bredgade 67, 2. Sal.

Bestyrelsen.

Mariakongregationen for Mænd afholder Fælleskommunion i Jesu Hjertes Kirke Søndag den 20. Febr. Kl. 8 $\frac{1}{2}$.

A.C. Onsdag d. 23. Febr. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ i Vesterhus (Vestervoldg. 115°). Dr. phil. K. Kortsen vil tale om »Spiritismen og Videnskaben«. — Gæster kan medtages. *Adm.*

Plads søges. En Herre, som har en Del af Dagen til sin Raadighed ønsker denne besat, Kontorarbejde, Hjemmeskrivning eller lign. Telefon haves. — Kun lille Løn fordres. Billet mrk. »Katholik« tilsendes Ugebladet.

Tak. Til Hjelpe for de nødlidende i Østrig har jeg yderligere modtaget: Kr. 150 + 50 + 10 + 35 + 50 + 15 + 100 svenske Kr. Det har saaledes været mig muligt at efterkomme en indtrængende Anmodning fra Biskoppen af Linz, som i en Skrivelse til mig giver en meget sørgelig Skildring af den i hans Stift herskende Elendighed, som snarere er stigende end aftagende. Foruden en større kontant Pengesum kunde jeg ogsaa sende 3 Dunke med Levertran, som Biskoppen udtrykkelig havde bedt om til syge Ordenssøstre. Hr. Grosserer cand. pharm. Fallesen-Schmidt, der velvilligst har paataget sig den med Indkøb og Forsendelse af Levertranen forbundne Ulejlighed, takkes særlig for hans aldrig svigtende elskværdige Hjælpsomhed.

Pastor v. Kellenburg.

Trækningslisten over Bortlodningen til St. Hans Kapel i Hørsholm fandtes i Ugebladets sidste Nummer.

Pastor Bernhard Jensen, Boyesgade 8^s København V., Tlf. Vester 7515 (Ugebladets Redaktion og Ekspedition), træffes i Reglen 5—7, dog ikke Fredag.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
 Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
 Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

69. AARGANG

•Nordisk Ugeblade udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 3 Kr. Kvarialet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 8^a V. 5—7 Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — I Redaktionen: Pastor Bernh. Jensen (ansvarshavende), Boyesgade 8^a V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 9.

Søndag den 27. Februar.

1921.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Fra Sønderjylland — Issachar Ben Ezras Skat. — Intelligensen i Forhold til Arbejdsgiverne og Arbejderførerne. — Elisabethforeningens Bazar. — Brudstykker. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Helsingør. Aalborg. Italien. Rom. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

531.

En af vore mange Fjender.

En Bondemand pralede af den Andagt, han følte under Bønnen, og paastod, at han kunde bede sine Bønner uden nogen Sinde at blive forstyrret af adspredende Tanker. En i Aandens Verden mere erfaren Mand besluttede at rive ham ud af dette Bedrag og bevise for ham det menneskelige Sinds Svaghed og Ubestandighed. Han lovede at ville skænke Bondemanden et Æsel, hvis han kunde bede et eneste Fadervor med uafbrudt Opmærksomhed, uden mindste Adspredelse. Den gode Mand var straks rede til at gaa ind paa denne Akkord, der jo intet vilde koste ham, og prøvede straks paa at samle sine Tanker for at bede Bønnen. Men før han var halvyvejs igennem Fadervor, mærkede han til sin Forskrækkelse, at han tænkte paa, om han vilde faa en Sadel med Dyret eller ej. — — Han var ærlig nok til at tilstaa, at han ikke havde tjent Æselet, og indsaa nu, hvor svage og ubestandige vi Mennesker er.

Gerson.

Fra Sønderjylland.

I Ugebladets Nr. 6 var der i »Brevkassen« en Indsender, der spurgte om, hvordan det gik i Sønderjylland. Han stillede mange Spørgsmaal, som jeg kun kunde svare meget lidt paa; men Henstillingen til kyndige, særlig til de katholske Sønderjyder selv og til deres Præst, har virket langt over Forventning. I sidste Nummer bragte Ugebl. en Meddelelse fra Vikariatet om Hedvigssøstrenes Børnehjem i Haderslev, som forhaabentlig nu bliver hjulpet godt af danske Katholikker. Denne Gang bringer vi udførligere Beretninger om det katholske Arbejde i det genvundne Land. Ikke mindst det første originale Referat derovre fra vil sikkert blive læst med stor Interesse. Pastor Wolff har ogsaa sendt os Meddelelse om, hvorledes Gudstjenesten nu er ordnet i hele hans store Sogn. Jeg siger da Tak baade til Spørgeren i Nr. 6 og til dem, der saa velvilligt har svaret. Det er mit Haab, at dette maa blive Begyndelsen til et godt Samarbejde mellem Katholikkerne i Sønderjylland og Ugebladet og tillige alle Danmarks Katholikker. For Fremtiden vil man sikkert ofte finde de sønderjydske Byers Navne blandt de andre under »Efterretninger«.

B. J.

Som Sønderjyde læste jeg med Interesse en Læsers Forespørgsel angaaende katholske Forhold i Sønderjylland i Nr. 6 af Ugebladet. Jeg er født i Haderslev og er netop sendt hjem efter et 4 Maaneders Ophold i min lille Fødeby. Jeg haaber at gøre de enkelte interesserede en lille Tjeneste ved at fortælle i faa Ord, hvad jeg ved om katholske Forhold i Sønderjylland.

Den eneste katholske Præstegaard er i selve Haderslev, hvor Pastor Wolff og hans Kapellan Pastor Ryckevorsel for Tiden virker. Som omtalt i Ugebladet for nogen Tid siden er Pastor Ryckevorsel lige ankommet fra Rom som nyviet Præst; begge Præsterne er Hollændere af Fødsel.

I Haderslev er der en smuk katholsk Kirke, i Haderslev Amt ca. 300 Katholikker, som bor meget spredt. Af danske Katholikker er der kun faa, maaske en halv Snes Mennesker; de fleste er Polakker og Tyskere, ofte tyske Kvinder gift med danske protestantiske Sønderjyder, eller tyske Mænd gift med protestantiske danske.

Pastor Wolff har kun virket i Haderslev siden Afstemningen, og han prædiker altid paa Tysk eller paa Polsk; en dansk Prædiken vilde kun forstaas af faa. — Menigheden i Haderslev Amt er for det meste fattige Folk, og som Følge deraf har Kirken i Haderslev Pengevanskeligheder, ligesom i vore andre Provinsbyer.

I Aabenraa er der ingen Kirke, men et Lokale lejes til Messelæsning en Gang om Maaneden. Der er ca. 20 Katholikker i Aabenraa.

I Sønderborg, Tønder og Jels læses der ligeleeds Messe, alt besørgeres fra Haderslev. Tønder og Jels er nye Stationer, som først skal oprettes nu, og det vil maaske interessere at høre, at Pastor Wolff intet som helst har til Brug ved Messelæsning paa disse 2 Stationer.

Det er rigtigt, at Hedvigssøstrene har købt en stor Villa paa Aastrupvej i Haderslev, hvor et Børnehjem skal oprettes. Det er et smukt, stort Hus, velegnet dertil.

Ugebladet er ikke udhængt i Haderslev, det vilde være meget godt, om det kunde arrangeres; netop da næsten alle Katholikker i Haderslev er Udlændinge, vilde det virke saa godt, naar danske Sønderjyder læste det udhængte Ugeblad og saa, at Katholicisme er noget helt dansk, ikke noget sydfra!

Eventuelle Oplysninger gives sikkert gerne, men de to Præster skal besøge hele Sønderjylland, og det er let forstaaeligt, at deres Tid er meget oplaget; en Korrespondance bliver nødvendigvis indskrænket under saadanne Forhold. De maa ofte cykle milevidt for at komme til syge og døende, døbe Børn etc. *Bessie Magnussen*

Den første katholske Gudstjeneste i Tønder under dansk Styre.

I Østergade 29, Tønder, vajer den 13. Februar fra Morgenstunden det dejlige Dannebrog.

Hvad foregaar der da i Østergade? Hør!

Danske og polske Katholikker havde allerede længe længtes efter, at der engang skulde holdes Gudstjeneste i Tønder, men saa længe der kun var een Præst i 1. Zone, var det ikke muligt. Men saasomt Pastor Wolff i Haderslev fik en Kapellan, tænkte han over, hvorledes de Tønder Katholikker bedst kunde hjælpes. Den store Besværighed var nu Løsningen af Lokalespørgsmaalet. Hvor finder vi et anstændigt og ikke for dyrt Lokale? Det var det store Spørgsmaal. Da kom Forsynet den stakkels Præst til Hjælp. For et Par Uger siden fik han følgende Brev fra Tønder:

»Da jeg af Hr. Pastor Olrik har hørt, at Pastoren er i Haderslev, tillader jeg mig at forespørge, om Pastoren ved Lejlighed vilde komme til Tønder og læse Messe for de herboende Katholikker. Messen kan, indtil andet passende Lokale findes, læses i vor Spisestue, der kan rumme ca. 25 Personer. Deres ærbødige
Georg Andersen.«

Med stor Glæde skrev Pastor Wolff straks tilbage til Hr. Georg Andersen:

»Jeg modtog Deres ærede Brev, og jeg glæder mig meget over Deres Forslag. Søndag den ¹³/₂ Kl. 10 skal der blive afholdt Gudstjeneste i Deres Hus i Tønder. Jeg beder Dem være saa venlig at indbyde alle Katholikker fra Omegnen, og hvis De synes om det, at bekendtgøre Gudstjenesten i Avisen. Deres hengivne
Pastor Wolff.«

Saa skrev han nogle Postkort til de Polakker, han kendte.

Den 13. Februar blev der om Morgenen stillet et lille, smukt Alter op i Spisestuen, et Par friske Blomster, de første Budbringere om Foraaret og om den nu begyndende Missionsvirksomhed smykkede Alteret til højre og venstre for Krucifikset, over det hele tronede Kristenhedens Moder — Murillos Madonna — og syntes med et himmelsk Smil at se ned paa den første beskedne Begyndelse under dansk Styre.

Med stor Spænding ventede Pastor Wolff og Familien Georg Andersen paa Dagens Begivenheder. En halv Time før Gudstjenestens Begyndelse ringede Klokkerne fra Kristkirken, og det var, som om de denne Gang ogsaa kaldte paa Katholikkerne. Udenfor vajede Dannebrog for at vise Folk den rigtige Vej. Kl. 10 var der endnu kun kommet en Veninde af Fru Georg Andersen. Vi blev lange i Ansigtet, men Georg Andersen foreslog at vente det akademiske Kvarter, og Pastor Wolff gik ind paa den gode Ide. For den Smule Taalmodighed skulde man snart blive belønnet. Et Kvarter over 10 hørtes Skridt paa Trappen, 3 Personer — saa igen Skridt — og til Slut saa alle med Glæde, at 10 Personer var forsamlede. Den beskedne Højmesse begyndte, Fasteforordningerne blev forkyndt paa dansk og polsk, et Par Personer modtog den hl. Kommunion.

En jævn, men dog forjættelsesfuld Begyndelse i Tønder, thi næsten alle tilstedeværende vidste nye Adresser

paa Katholikker og lovede at bringe dem med næste Gang.

Vor kære Frue vil beskytte den paabegyndte Gerning og velsigne dens fremlidige Blomstring. *Spectator.*

Issachar Ben Ezras Skat.

(En Hverdagshistorie fra Jesu Ungdom.)

Issachar Ben Ezra, Købmanden, ejede vældige Faarehjorder paa Sletterne ved Esdraelan, store Kamelkaravaner med Handel paa Tyrus og Damaskus og utallige Vinhaver rundt om paa Bjergskraaningerne.

En Type var han paa den velhavende, indflydelsesrige Borger. Vægtige og ansvarsfulde kom hans Ord fra de smalle, sammenbidte Læber, der næsten lignede to Streger i det vældige snehvide Skæg. Hans Øjne var brune, Udtrykket haardt. Intet, ikke engang Bevidstheden om sine uhyre Rigdomme eller Synet af de store Beløb, han daglig kunde regne sig til Indtægt, formaaede at blødgøre det haarde, ubevægelige i disse Øjne.

Der boede i en af Nazareths Gader en Enke ved Navn Maria med sin eneste Søn, Jesus, der var Tømmermand. En høj, stilfærdig Mand var han, med smukke, blide Øjne og brunt Haar, der paa Nazaræervis faldt ud over Skuldrene; hans Skæg var rødligt og tvedelt. Oftest var hans Udtryk alvorligt og Blikket fjernt, som det er hos dem, der staar Gud og de himmelske Ting nær; men naar han talte med de mange Smaabørn, der bestandig omgav ham i Værkstedet og legede omkring ham, medens han arbejdede, da kunde disse dejlige Øjne tindre af Skælmeri og Smil. Og ved Foraarstide gjorde han Toppe til dem og Fløjter af Sølvpil; men han belærte dem ogsaa og fortalte dem om Israels store hedenfarne Mænd og Kvinder. Ogsaa om Ørnene, der kredser om Tabors Bjerg, og om Rævene i Klippehulerne kunde han fortælle dem. Maria, hans Moder, sad da i Døraabningen med sin Rok, Børnene flokkedes om hende, og alle lyttede de til Jesu Ord.

Naar han talte om Guds uendelige Kærlighed til Menneskene, kunde hans Aasyn lyse af hellig Fryd, og Maria blev da saa bevæget ved hans Ord, at hun lod Arbejdet hvile, og hun lyttede og lyttede — men Børnene fortalte siden, at naar Jesus saaledes talte om Gud, kunde man se et straalende Lys udgaa fra ham; men Forældrene, eller

hvem de ellers fortalte dette, mente, det maatte være Fantasi og Barnesnak.

Det kunde ogsaa hænde, at Maria sang for de smaa, medens Sønnen arbejdede eller deltog i Sangen, og Børnene gemte Ordene i deres Hjerter.

»Herren er min Vogter, intet mig fattes,
han leder mig paa sine Græsgange
og kvæger mig ved kølige Kilder.
Min Sjæl har vendt sig mod Herren,
og han fører mig ad Retfærds Stier;
og maatte jeg end vandre Dødens Veje,
ej ængstes jeg for nogen Mørkets Aand,
Gud er mig nær!«

Engang istemte Maria en hel ny Sang, de smaa aldrig tilforn havde hørt:

»Min Sjæl lovsynger Herren,
og min Aand frydes i Gud, min Skaber,
fordi han har set sin Tjenerindes Ringhed.
Herefter skal alle Slægter prise mig salig,
for han, den Mægtige, har gjort store Ting med mig,
og hans Navn er hellig!«

Og Maria var bristet i Graad, saa de smaa forundrede sig og ikke kunde fatte, hvorfor hun græd.

Samme Aften kom den rige Issachar Ben Ezra ind i Værkstedet. Jesus lod Arbejdet hvile og betragtede Købmanden.

»Jesus, Josefs Søn,« begyndte denne, »jeg kommer for at bede dig gøre mig et stærkt Skrin; — af Eg maa det være, 4 Fod i Firkant og 4 Fod dybt. Og med Jern, som jeg har bestilt hos Smeden Tubal, skal du beslaa det. Skuffer og Rum maa der ogsaa være deri, hvor jeg kan opbevare sjældne, kostbare Sager og andet, jeg sætter Pris paa. Hvor meget skal du have for saadant et Skrin?«

»Fire af Herodes's Sølvpenge,« mente Tømmermanden.

»Hvad siger du,« skreg Issachar, »fire Sølvpenge. Er du da gal?«

»Godt,« sagde Jesus, »saa gaa du til en, der kan gøre det for to, det kan ikke jeg.« Og med disse Ord tog han igen fat paa Arbejdet.

Issachar gik, og Jesus samtalede videre med Børnene uden at agte paa ham, men pludselig traadte han igen ind i Stuen.

»Hør nu, det Skrin skal jeg have, og jeg vil byde dig 3 Sølvpenge derfor, me ikke en Hvid mere.«

Uden at ænse ham, fortsatte Jesus sin Fortælling: »... og den fattige Kvinde skænkede Mel og Olje til Profeten, skønt hun selv var fattig og i stor Nød.«

»Hørte du ikke, hvad jeg sagde,« snerrede Issachar, »naar jeg kommer til saadan en som dig, saa er jeg vant til Høflighed, forstaar du!«

»Det samme er jeg,« svarede Jesus, medens han fortsatte, vendt til Børnene:

»Og Gud Fader i Himmelen glædedes over denne Kvindes Barmhjertighed, og han skænkede hende sin Fred; men paa Melet og Oljen var der ej mindste Svind...«

Issachar var blevet blussende rød; han skulde lige til at lade en Strøm af Skældsord bryde ud over Tømmermanden, men denne tav blot og fæstede et dybt Blik paa Issachar. Saa sagde han:

»Jeg skal gøre Skrinet for 3 Sølvpenge, hvis du vil give den fjerde til de fattige.«

»Fattige! jo vist! Mener du de Dagdrivere derude i Sol-skinnet? Nej, for saadanne har min Samvittighed mig intet at sige! Lad dem bestille noget — arbejde, som jeg gør; men Skrinet vil jeg have, og saa faar jeg vel give den Løn, du begærer; men du er en Røver, forstaar du mig!«

»Jeg forlanger kun, hvad Arbejdet er værd; men du spilder mange unødvendige Ord,« svarede Jesus ham sagtmodigt og tog fat paa sit Arbejde.

Imidlertid blev Skrinet gjort, som Issachar ønskede det: stærkt, forsvarligt Egetræ og svære Jernkramper og Beslag. Da det var færdigt, fyldte Issachar det med Guld, Ædelstene og store Pergamenter, hvorpaa var prentet vidtløftige retslige Handlinger, Traktater o.s.v.; men Tømmermanden fik sin Løn, de 4 Sølvpenge — de tre beholdt han, den fjerde gav han til en blind Mand ved Jerusalemporten.

Aaret randt, og det lakkede mod Vinterregntiden. Maria sad endnu efter Sædvane i den aabne Dør og spandt eller syede, medens hun pludrede eller sang for Børnene, der legede paa Gulvet mellem Høvlspaanerne. Tømmermanden gjorde nu store Ankere og Tønder til Vinhøsten eller bødede de tunge Studekærrer og Aag.

En Aften, som Regnen just var begyndt at strømme ned, og store Pytter af brunt Vand stod udenfor Huset, kom pludselig Issachar Ben Ezras Søn til Syne i Døren.

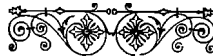
»Min Fader døde i Morges,« sagde han blot; »jeg vil bede dig gøre ham en Kiste af Ceder fra Libanon, og naar du bringer mig den, maa du vise mig, hvorledes man aabner det store Skrin af Eg, du i sin Tid gjorde til ham.« Dermed gik han saa pludselig, som han var kommen; men Maria standsede Rokkehjulet, saa spørgende paa Jesus og sagde »Skal jeg bede for Issachar Ben Ezras Sjæl?«

Men Jesus svarede: »Nu er det for sent. Han stængede saa godt af for sit Hjerter og sit Gods, medens han var i Live — nu er det for sent.«

Men en Kiste blev gjort af Ceder fra Libanon til den døde Issachar. Præsterne priste ham i en højstemt Ligtale og gav ham mange rosende og smukke Ord — men uden dette fik han intet andet med i sin Grav end det Linklæde, hvori han var svøbt.

Efter Jordefærden, saa snart Huset var rømmet, lod Issachars Søn sin Faders store Pengeskrin aabne, udtog alt dets Indhold og drog til Jerusalem. Her ødslede han sit Guld paa en ægyptisk Danserinde, der boede i Sionskvarteret, nær Davids Port — og forsvandt! Siden har ingen mere hørt om ham.

Austin O'Malley i America, overs. af O. B. B.

Intelligensen i Forhold til Arbejdsgiverne og Arbejderførerne.

Arbejdsløsheden og Industriens vanskelige Stilling sætter vore Tanker i en Bevægelse, der minder om Myrernes i en Myretue, som en har rodet i med en Stok. Atter og atter vender vi tilbage til den dybe Kløft, den gabende Spalte, der skiller Arbejdsgiverne og Arbejderne fra hinanden. Arbejdsgiverne, Intelligensen, Aandens Arbejdere, det er som een Lejr, een Front, og Arbejderne, Haandens Arbejdere med Arbejderførerne i Spidsen, det er den modsatte Front, den modsatte Lejr. Alle ser vi med stigende Ængstelse, hvordan Revnen i Samfundets Bygning bliver stadig bredere og bredere, dybere og dybere, længere og længere. — Hvordan skal dette ende? Hvorfra skal Hjælpen komme?

Et kristent Menneske søger ganske naturligt Tilflugt hos Gud og vender sit spørgende Blik imod ham: Hvad siger Gud til denne Kamp imellem Herren og hans Husfolk? Hvad siger Gud til dette Brud imellem dem, der dog hører saa inderligt sammen, dem, der er anviste paa hinanden, næsten som Sjæl og Legeme er det? Gud kender det altsammen, han ved, hvordan det hele er. Det er paa Gud, vi maa haabe, ikke alene, naar vi selv er syge, men ogsaa, naar Samfundet er sygt, og Staten har Feber.

Til Gud maa vi sætte vor Lid, til ham og hans hellige Kirke, den, som den Helligaand styrer. Hos Gud er der Lys at finde, Lys, Beroligelse, Lægedom og nye Kræfter.

Hvad siger da Gud til Kløften mellem Aanden og Haanden, Arbejdsgiveren og Arbejderen? Hvordan stiller Guds Kirke sig til de stridende Parter?

Det er klart, at vor hellige Kirke vil søge at stifte Fred, bygge Bro, forsone og forene; det er det, Kirken altid stræber efter, saa saare der er noget i Vejen imellem dens Børn. Hvor skulde den kunne andet? Hvor skulde den ville andet? Dommedag er det ikke endnu, heldigvis! Det er ikke Domsafsigelsen, vi Kristne ønsker, men Lægemidler og Anvisninger paa, hvordan de skal bruges. Lad Gud om Dommen paa Dommedag, nu derimod gælder det om at redde den syge.

Den rigtige Læge stiller først Diagnosen. Hvad er det, der er i Vejen med Patienten? hvad fejler han? Først og fremmest maa man kende Sygdommen og dens nøjagtige Beskaffenhed, dens Sæde, dens Rod og dens Aarsag, og det saa klart som muligt, først derefter kan man gaa til at overveje, hvilke Lægemidler der skal bruges.

Hvordan forholder det sig nu med Striden mellem Arbejdsgiverne og Arbejderne, »Intelligensen« og Haandens Arbejdere? Sygdommen ligger vel deri, at det er Haanden, der har sat sig op imod Aanden, Legemet, der har sat sig op imod Sjælen, eller for at bruge det gamle Billede fra Rom: Lemmerne, der har sat sig op imod Maven? Det er vel, populært sagt, det, der er i Vejen?

Nej og engang til Nej, det er ikke det, der er i Vejen. Det ser maaske nok saadan ud, men i Virkeligheden er det ikke der, Sygdommen er. Tværtimod, det er Aanden, der er uenig med sig selv, det er Intelligensen, der er spaltet. Det er Arbejderførerne og Arbejdsgiverne, der er uenige. Arbejderførerne hører ligesaa godt til Intelligensen som Arbejdsgiverne.

Disse Paastande her vil vistnok bringe mange til at studse. Saadan plejer man jo ikke at sige. Det kan gerne være, men derfor kan det være rigtigt alligevel. Jeg skal nu søge at bevise det. Jeg vil i det følgende prøve at vise for det første, at Arbejderførerne absolut maa opfattes som hørende til Intelligensen, naar denne Benævnelse bruges rigtigt, nemlig som betegnende dem, der udelukkende er Aandens Arbejdere og besidder virkelig og meget betydelig Indsigt, og for det andet vil jeg søge at gøre det klart, at denne Erkendelse aabner Vejen til at forstaa, hvor det i Virkeligheden er, Fejlen ligger.

Arbejderførerne hører med til den virkelige Intelligens.

Mange vil straks indrømme, at dette i hvert Fald til en vis Grad er rigtigt.

Intelligens betyder dels Indsigt, Forstand, Kundskab, Dømmekraft og overhovedet aandelige Evner og Kræfter og dels, og det overført, de Mennesker, den Del af Samfundet, der er i Besiddelse af Indsigt o. s. v. Landets Intelligens er de af Folket, der hovedsagelig beskæftiger sig med aandeligt Arbejde, i Modsætning til dem, for hvem det legemlige Arbejde er det væsentligste.

Det vil være indlysende, at Arbejderførerne hører med til Intelligensen, naar Ordet Intelligens forstaas paa denne den rigtige Maade og ikke som ensbetydende med »Selskabet«.

Arbejderførernes Virksomhed er helt igennem aandelig; det er sikkert ligesaa sjældent, at de bruger deres Hænder, som at Arbejdsgiverne gør det, eller maaske endnu sjældnere. Og Arbejderførernes Gerning er intensiv aandelig og naar ofte højt. Den bestaar i Taler — jeg har desværre kun een Gang hørt en bekendt Arbejderfører holde Tale, men det er mig uforglemmeligt; den bestaar i Politik — Arbejderførerne har drevet det til være dem, der faktisk regerede; den bestaar i Journalistik — Arbejderførernes Journalistik staar som bekendt teknisk ikke tilbage for nogen; den bestaar i Organisation — Arbejdsgiverne har i denne Henseende ligefrem maattet tage Arbejderførerne til Forbillede. Det er vist overflødigt at udvikle dette videre.

Man vil maaske indvende, at Arbejdsgivernes Del af den virkelige Intelligens har et langt videre og mere omfattende Syn og ser mere paa hele Samfundets Bedste. — Hvis vi siger det, saa maa det paa den anden Side indrømmes, at Arbejderførerne netop har en Styrke i deres Begrænsning; de har det, at de ved nøjagtig, hvad de vil, i det mindste saadan som Stillingen er for Tiden. Det kan være en stor Fordel at mangle Kundskaber, som er unødvendige til det Maal, man har sat sig. Det er i hvert Fald sikkert, at den nuværende saakaldte »Intelligens« er stærkt svækket og ofte ligefrem lammet af et Overmaal af Kundskaber og Forstand paa alle mulige Ting, som den egentlig ingen Brug har for. Hos Arbejderførerne er der maaske mere Ligevægt mellem det, de kender til, og det, de skal bruge; deres Ensidighed er deres Styrke. — Hvordan det i Længden vilde gaa, hvis Arbejderførerne nu skulde herske og kom ud af Stillingen som Opposition, det skal jeg ikke komme ind paa her.

Men altsaa, Arbejderførerne hører til den virkelige Intelligens, og det er indenfor denne, Kampen staar. Enhver ved godt, at de egentlige Haandens Arbejdere er en meget

streng Disciplin undergivet; der har den enkeltes personlige Mening ikke meget at sige*). Det er i øvrigt ikke noget daarligt at være disciplineret.

Hvordan er det nu gaaet saadan, at Intelligensen blev spaltet, at der ved Siden af den gamle Arbejdsgiver- og »Selskabs«-Intelligens opstod den ny Arbejderfører-Intelligens?

Her ligger Sagens Kerne. Da Industrien for et godt halvt Hundrede Aar siden havde vokset sig stor, saa var dette sket, fordi Intelligensen hos Arbejdsgiverne var vokset og det ganske overordentlig — d. v. s. i teknisk Henseende; men samtidig var der noget, der absolut ikke var vokset, og det var Arbejdsgivernes Intelligens i menneskelig Henseende, altsaa med Hensyn til Mennesker og disses Behandling. Der var alt blevet staaende saa temmelig paa det gamle Standpunkt. Det var, og det er endnu Ulykken. Det gamle Standpunkt af Intelligensen med Hensyn til Mennesker og deres Behandling, det forsløg slet ikke til de nye og store Forhold. Dette har været skæbnesvangert for Verdensudviklingen i de sidste halvtredsindstyve Aar. Tilstanden og Udviklingen i dem kan karakteriseres og sammenfattes i følgende Sætning: *Maskiner og Stoffer forstod man, og man behandlede dem efter deres Natur, og de adlød; Mennesker, det vil her sige Arbejdere, forstod man ikke, man behandlede dem ikke efter deres Natur, og derfor adlød de ikke.*

Da Menneskene i en Fabrik imidlertid er et ligesaa nødvendigt Led i Arbejdet som Maskinerne og Stofferne, saa gik det galt. Den Opgave, de fleste af Arbejdsgiverne lod ligge, den blev taget op af andre, nemlig Arbejderførerne. Disse forstod noget og endda temmelig meget omend langt fra alt dér, hvor Arbejdsgiverne kun forstod meget lidt. Arbejderførerne saa dog paa deres Side ogsaa ensidigt paa Forholdene; de arbejdede ikke i Overensstemmelse med Arbejdsgiverne — det var maaske ikke muligt — og saa kom det til den store Spaltning inden for den virkelige Intelligens, og deraf den ulykkelige Tilstand, vi nu befinder os i i Arbejdsverdenen.

I en følgende Artikel vil jeg komme ind paa den nære Forbindelse, der er mellem den katholske Tro og Kirke og saa den Forstaaelse af Mennesker og deres Behandling, der er nødvendig under Industriens nuværende store Forhold.

7. Februar 1921.

Fader Olrik.

*) Herved tænkes mest paa de principielle Spørgsmaal.

Elisabethforeningens Bazar.

Palmesøndag falder i Aar den 20de Marts. Det er paa denne Dag, Elisabethforeningen for forældrelose og vanskeligt stillede Børn afholder sin aarlige Bazar. Hvis ikke alle vi Katholikker følte os forpligtede overfor disse Børn, gik det ikke med at forsørge dem. Det bliver dyrere Aar for Aar. Men hjælper vi alle til, lidt hver, saa lykkes det. Og det er jo ikke saa lidt, der lykkes. Derfor vil Bestyrelsen være meget taknemmelig om alle sendte en Gave til den kommende Bazar. Adresserne er: Hr. Pastor Braun, Bredgade 64. Fru Osterhammel, Frederiksborggade 54. Frøken F. Stratbøcker, Jægersborg Allé 19. Frøken C. Tetzlaff, Paludan Müllersvej 5 Stuen.

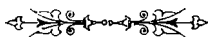

Brudstykker.

91. Rationalismen er i den saakaldte Folkekirke et lige saa udbredt Fænomen som Grundtvigianisme og Indre Mission. En af Rationalismens Hovedkilder er den Undervisning, det theologiske Fakultet ved Københavns Universitet meddeler de unge studerende. Selve Professoren i Dogmatik, J. P. Bang, er mere end halvvejs inde i Rationalismen. Herom skriver Frimenighedspræst N. Clausen-Bagge saaledes i »Vort Samfund«: »Opstandelsen omtales paa en vag og valen Maade. Det vil næppe undre nogen, at Undfangelsen ved Helligaanden faar en lignende Behandling. Vel »kan vi tage Kirkens gamle Bekendelse som et Udtryk for hans Fødsels Hemmelighed«; men det afgørende er: »Jesu Tilblivelse som Guds Handlen«, og det antydes, at nogle maaske kunde forene dette »med andre Forestillinger om, hvorledes dette er gaaet til«. Højest besynderligt virker følgende Udtalelse: »Det vil vistnok være forgæves at udlede Beretningerne om Jesu underfulde Fødsel af hedenske Myter om Guds sønner.« Vistnok! Som om Menigheden kunde tænke sig nogen som helst Indvirkning af Hedenskabet her! Hvad betyder saa Korset for Professor Bang? Det er jo et Hovedspørgsmaal baade for Tro og Lære. Ja, det vilde være stor Uret at paastaa, at Korset

er værdiløst for ham. Det betyder meget, og det er ham om at gøre at hævde det. Men Læren derom finder jeg alligevel ganske utilstrækkelig og meget utilfredsstillende. Professor Bang bekæmper med lidenskabelig Kraft den overleverede gamle Kirkelære, der hævder, at Christus har forsonet Gud. Skriften giver ikke nogen sammenhængende Forsoningslære i en Række Paragraffer; Erkendelsen er brudstykkevis, som Paulus skriver (1. Kor. 13); men alt, hvad Skriften siger, synes mig vidunderlig rigt og sandt og umisteligt lige til den mindste Tøddel. Professor Bang viser derimod her en underlig Tilbøjelighed til delvis at opløse Skriftens Vidnesbyrd, ligesom bortanalysere noget af Menighedens umiddelbare Forstaaelse. I en Sammenhæng, hvor dette Vidnesbyrd helt kommer ham paatværs, viger han ikke tilbage for 7 Gange at beskyldte Paulus for paradoksale Vendinger i hans Korsprædiken.

Med disse Antydninger maa jeg nøjes. Hans Lære om Korset synes mig i ikke ringe Grad en Fattiggørelse. Endnu skal kun tilføjes, at den gamle Treenighedslære af ham gøres ret betydningsløs, at Genfødselen ikke klart knyttes alene til Daaben, og at der afviges meget fra den gamle lutherske Nadverlære: at vi virkelig modtager Jesu Legeme og Blod. Vel modtager vi Livets Gave ved Nadveren og samles om Herren selv; men, hedder det, »dette hans Legeme og Blod maa ikke ses som materielle, om end nok saa forklarede Substanser...« Det vil sige: det er ulegemligt. Derfor siges ogsaa Uddelingsordene at være formede »i et vel massivt Sprog«. Med Rette kunde man svare: Ja, men de indeholder jo intet ud over, hvad vi hører i selve Indstiftelsesordene, og hvad der siges det ene Sted, kan vel ogsaa siges det andet, hvis det overhovedet staaer til Troende.«

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Det var en interessant Konversions-historie, P. Jaworski fortalte om paa Højskolen i Tirsdags. Cordula Wöhler maatte døje meget for at følge sin Overbevisning, men hun naaede igennem, takket være ganske særlig den udmærkede Hjælp, den berømte Alban Stolz ydede hende.

— Endelig fik vi da en Forening til at arrangere en Familieaften. Hvad det angaar, har vi ogsaa i for lang Tid staaet tilbage for enkelte Provinser, og det var en smuk og hyggelig Familieaften, som St. Josefs Gilde

havde indbudt til den 7. Februar i Vesterhus. Der var Op-læsning, Korsang, musikalsk Deklamation, Kaffebord og til Slut en lille Dans. Begyndelsen var god, og hvis St. Jo-sefs Gilde vil fortsætte med disse Aftener, er de 100 Men-nesker, som var til Stede, sikre Gæster næste Gang. R.

Ordruk. St. Andreas Menighed afholdt Fastelavns- mandag en meget vellykket Fest i Charlottenlunds Palme- have. Ca. 75 Børn samledes Kl. 1¹/₂ i Festsalen for at slaa Katten af Tønden. 2 Tønder var ophængt, een for de store og een for de smaa. Efter nogle drøje Omgange faldt først den store Tønde, og langt om længe fik de smaa ogsaa Bugt med deres, og der var vild Jubel over det dejlige Indhold, som væltede ud af Tønderne. Efter at de respektive Kattetekonger var blevet kronet og beløn- net, overværede Børnene Generalprøven paa »Charles's Tante«, som skulde opføres om Aftenen af Menighedens Skuespillertrup. Festen om Aftenen begyndte Kl. 7¹/₂, og den tætfuldte Sal tiljublede de flinke Skuespillere et bra- gende Bifald, hvilket ogsaa var ærligt fortjent, da Stykket virkelig blev spillet aldeles fortrinligt, og de forskellige komiske Situationer kaldte stadig Latteren frem hos Til- skuerne. De rollehavende var nu ogsaa scenevante forhen- værende Elever fra Kollegiet og den franske Skole — intet Under derfor, at de forstod deres Ting. Efter Forestillingen dansedes der, og Festen sluttede med en meget smuk Ko- tillion, som forestillede »Ole Lukøje« med en mægtig Para- ply, som var pyntet med Ordener og Vifter. I det hele var det en meget vellykket Aften, som bærer Vidnesbyrd om det gode Forhold, der hersker i St. Andreas Menighed.

Helsingør. Den herværende »Katholske selskabe- lige Forening« afholdt Lørdag den 29. Januar en vel- lykket Aftenunderholdning. Baade det lille Skuespil og Herrerne Svend Aage Petersens og Brødrene Engstrøms Koncert gjorde, trods de lidt primitive Omgivelser, megen og velfortjent Lykke. Foreningen *L'Espérance* fra Køben- havn, som har hjulpet til ved Dannelsen af den nye Søsterforening i Helsingør, har gjort sig fortjent til megen Taknemmelighed fra vor Side. E. G.

Aalborg. Søndag den 6. Februar havde Ynglinge- foreningen indbudt Menighedens voksne Medlemmer til en Aftenunderholdning bestaaende af Komedie: »Hr. Volmer i Sorø« og »Den tredje« samt til Slut forskellige Fastelavnsløjer. Aftenen, der forløb meget fornøjeligt, gav et Overskud paa 40 Kr., og disse har de unge nu over- rakt Sognepræsten som Bidrag til Indsamlingen til en ny Kirke. Ved Menighedsfesten i Julen rettede Pastor Tem- bories en varm Opfordring til Aalborgs Katholikker om at gøre denne Indsamling til en Hjertesag, for hvilken

hver især vilde ofre saa meget, han formaaede. Det er glædeligt at se, at de unge har Forstaaelse af, at ogsaa de bør arbejde med til, at der kan opnaas et godt Resultat i denne vigtige Sag. Indsamlingen er i det hele taget kommet i god Gænge, idet der nu hver Maaned samles Bidrag ind i Hjemmesparebøsser.

Italien. Ærkebiskoppen af Milano, Kardinal Ferrari, er afgaaet ved Døden den 2. Februar. Jeg ved ikke, hvorledes det er gaaet til, at Ugebladet allerede for nogle Maaneder siden meldte hans Død. En af vore Præster har lovet en Artikel om den afdøde Kardinal.

Rom. Jeg ved ikke, om det kan interessere, hvad en dansk Katholik, cand. pharm. Bentzen fra Ribe, skriver til mig fra Rom: »Der er $\frac{3}{4}$ Million fremmede her i Byen. Rom rummer f. T. $1\frac{1}{2}$ Million Mennesker.« J. O.

Katholsk Ungdoms Værn

Ordinær Generalforsamling Onsdag d. 16. Marts Kl. 8 i Stenosgade 4, Lille Sal. Adgangs- og stemmeberettigede er kun de Katholske Medlemmer, der er fyldt 21 Aar. Dagsorden: 1. Et kort Foredrag. 2. Aflæggelse af Beretning og Regnskab. 3. Valg af fem Medlemmer til Raadet i Stedet for de efter Tur afgaaende (de alfabetisk fem sidste af de i 1919 valgte); Genvalg kan finde Sted. 4. Valg af tre Suppleanter. 5. Valg af to Revisorer. 6. Eventuelt indsendte Forslag (Forslag, der ønskes vedtaget paa Generalforsamlingen, maa være indsendt til Sekretæren, Bibliotekar J. Johnson, Ewaldsgade 8¹, Kbh. N., senest d. 6. Marts). — Da Generalforsamlingen kun er beslutningsdygtig, naar mindst $\frac{1}{3}$ af K. U. V.'s stemmeberettigede Medlemmer er til Stede, bedes indstændigt alle de, der kan komme, om at give Møde. Indmeldelse kan ske ved Indgangen til Lokalet.

Forretningsudvalget.

Rettelser.

I Anledning af Ugebladets Omtale af mit Foredrag om Guds Forudviden og Menneskets fri Vilje beder jeg elskværdigst meddele, at jeg kun har sagt, »at jeg har faaet Løsningen paa Spørgsmaalet at vide«.

Med Højagtelse

J. Olrik.

Jeg beklager meget at have misforstaaet Pastor Olrik paa dette Punkt: men da han ikke nævnede nogen anden som Opvandsmand til Løsningen, troede jeg, det var hans egne Tanker.

Desuden var der kommet en meget slem Trykfejl ind i sidste Nummer. Paa S. 123, 1. Linje, staar, at »Troels-Lund og Johs. Lindbæk aflivede den gamle Skrøne«, men der skulde staa aflivede. Det var virkelig ikke Meningen at angribe de to Historikere.

B. J.

Kirkelig Kalender.

27. Febr. 3. Sønd. i Fasten.	6. Marts 4. Søndag i Fasten.
28. — M. Ferialdag.	7. — M. Thomas Aquino, Kirkelærer og Bekender.
1. Marts Ti. Ferialdag.	8. -- Ti. Johannes af Gud, Bekender.
2. — O. Karl d. Gode, Martyr.	9. — O. Franciska af Rom, Enke.
3. — To. Ferialdag.	10. — To. De 40 Martyrer fra Sebaste.
4. — F. Kasimir, Bekender.	11. — F. Ferialdag.
5. — L. Ferialdag.	12. — L. Gregor I, Pave og Kirkelærer.

Gudstjeneste i Sønderjylland.

Haderslev. Hver Søndag Kl. 9 $\frac{1}{2}$ Højmesse og Prædiken eller Katek. Hver Søndag Kl. 4 $\frac{1}{2}$ Andagt. I Fastetiden hver Onsdag Kl. 4 $\frac{1}{2}$ Korsvejsandagt.

Aabenraa. Hver sidste Søndag i Maaneden Kl. 10 $\frac{1}{2}$ Højmesse og Prædiken eller Katek.

Sønderborg. Hver sidste Søndag i Maaneden Kl. 11 Højmesse og Prædiken eller Katek.

Tønder. Hver anden Søndag i Maaneden Kl. 10 Højmesse og Prædiken eller Katek.

Jels. Hver tredie Søndag i Maaneden Kl. 10 Højmesse og Prædiken eller Katek.

Katolsk Højskole. Tirsd. d. 1. Marts Kl. 8 Aften i St. Knuds-salen i Stenosgade 4 B. Lærer Johan Johnsen: Jens Busk. Adgang for alle. 25 Øre. Efter Foredraget er Thebordene dækket.

Korsvejsandagt. Fredag Aften: St. Ansgars K. Kl. 8, Rosenkransk. Kl. 7 $\frac{1}{2}$, St. Annæ K. Kl. 8, St. Andreas K. Kl. 7 $\frac{1}{4}$, St. Josefs K. Kl. 7 $\frac{1}{2}$, Sakramentsk. Kl. 8.

Torsdag Aften: Jesu Hjertes K. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ (med Prædiken).

Den eucharistiske Forenings Medlemmer bedes erindre Tilbedelsen i St. Ansgars Kirke Fredag d. 4. Marts til de aftalte Tider.

Mødreforeningen i St. Ansgars Sogn. Tirsdag den 1. Marts Kl. 8 $\frac{1}{4}$ læses d. h. Messe for Foreningens Medl. og Anliggender.

Et 3 Dages *Eksercitiiekursus for unge Piger* afholdes i Assump-tionsklostret, Ordrupshøj, Tirsd. d. 22. Marts Eftm. til Lørd. d. 26. Form. Nærmere senere.

Meddelelse fra Rosenkrans-Sognet.

Begge Præsterne ved Rosenkranskirken har nu faaet Telefon. Sognepræsten, Pastor C. Raabe, har Vester 8121, tr. i Reglen 12—1 og 6—7, dog ikke Onsdag.

Kapellanen, Pastor Bernh. Jensen har Vester 7515, tr. i Reglen 5—7, dog ikke Fredag.

Pastor Bernhard Jensen, Boyesgade 8^s København V., Tlf. Vester 7515 (Ugebladets Redaktion og Ekspedition), træffes i Reglen 5—7, dog ikke Fredag.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

69. AARGANG

•Nordisk Ugeblade udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 8^a V. 5—7 Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaand (i Kønvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — I Redaktionen: Pastor Bernh. Jensen (ansvarshavende), Boyesgade 8^a V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 10.

Søndag den 6. Marts.

1921.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Den bedende Kirke. — De første Dages og vore Dages katolske Kirke. — Tak. — Den katolske Kirkes Fremgang i Nord-Amerika. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. England. Tyskland. Polen. Czekoslovakiet. — Brevkasse. — Meddelelse fra Vikariatet. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

532.

De fem Tusindes Bispisning.

De Vidundere, som vor Herre Jesus Christus gjorde, er guddommelige Gerninger, hvis Hensigt er at lære det menneskelige Sind at kende Gud gennem de synlige Ting. Thi da hans guddommelige Væsen jo ikke kan ses med Øjnene, og da de Vidundere, ved hvilke han styrer den hele Verden og drager Omsorg for Alskabningen, ved den stadige Gentagelse ligesom taber deres Kraft, saa næsten ingen lægger Mærke til Guds vidunderlige Gerninger i hvert eneste lille Sædekorn, har han ifølge sin Barmhjertighed forbeholdt sig visse Gerninger, som han til belejlig Tid vil udføre udenfor Tingenes sædvanlige Gang, hvilke ikke saa meget ved deres Storhed som ved deres Usædvanlighed kan faa Mennesker til at studse. Thi Styrelsen af Verden er et større Vidunder end de fem Tusindes Bispisning med de fem Brød. De fem Brød var ligesom Sædekorn, ikke nedlagte i Jorden, men mangfoldiggjorte af ham, der har skabt Jorden. Over det sjældne undrer Mennesker sig mere end over det store, de stadig ser og glemmer at beundre.

(St. Augustinus.)

Den bedende Kirke.

Øjebliksbilleder fra en Udenlandsrejse.

Af F. F. Maurer,

1.

En Søndagmorgen i Domkirken i Münster! Ude Sne og Regn og Decembermørke og indenfor — under Westfalens største Kirkehvælving — spredte Lys, der skinner gennem det brede Skibs Halvmørke. Klokkeren er først 7, men overalt knæler Folk — overalt, hvor man ser hen. Nede ved den hvide Pieta, Achtermanns berømte Statue af den smertefulde Moder, skinner to Alterlys paa en ældre Præsts furede Ansigt. Han holder netop Hænderne over Kalken — det er altsaa kort før Forvandlingen, og mange bedendes Ansigter belyses svagt, idet de ser henimod den messelæsende Præst . . . Det samme Billede gentager sig ved de forskellige Altre, hvis Baggrund dannes af de kæmpestore Piller, der bærer det vældige Kirkerum. Oppe ved Altret foran Korets Trin knæler en lang Række Sakraments Folk — en Præst med Hostiekalken bøjer sig henimod de enkelte kommunicerende . . . naar han har fuldført sin Vandring langs Korets Skranker, der danner Alterbordet, begynder han forfra igen. Iført Messedragten skrider jeg omsider forbi forskellige Grupper af bedende til et af de mange Kapeller, der omgiver Domkirkens til tre Sider lukkede Kor. Næppe har jeg begyndt at gøre Korsets Tegn ved Trinbønnen, før der dukker flere Skikkelser frem fra Sideskibenes og de mange Kroges Mørke og flytter sig henimod mit Alter for at tage Del i Messen. Det er altid en Opmuntring for Præsten, naar han ser, at der er andre til Stede, som vil have Del i Messen, og med større Andagt bedes »pro omnibus circumstantibus«¹⁾.

Og da jeg kom til Bønnen pro defunctis, for de afdøde, tænkte jeg uvilkaarlig ogsaa paa een Mand, der laa

¹⁾ »For alle omkringstaaende« — thi Bønnen stammer fra Oldtiden og fra Rom, hvor man stod, henholdsvis staar omkring i Kirken [hvis man da ikke knæler paa Stengulvet].

begravet tre Skridt fra mig under Marmorgulvet, en sand Reformator for sit store Bispedømme og Klosteret Corveys myndige Beskytter. Gud ved, om St. Ansgars Relikvier endnu fandtes i Corvey, hvis ikke Christof Bernhard von Galen havde værnnet om dette Kloster! Og hvor mange Gange har mon ikke Niels Steno læst Messen her ved dette Alter, han, som var Viebiskop af Münster og netop arbejdede i Christof Bernhards kirkelige Tankegang! Det var altsaa usynlige Traade, der knyttede Danmark til det lille Kapel i Domkirken, hvor jeg læste Messe hin kolde December-Søndag. Da jeg en Time senere forlod Kirken, var Dagslyset begyndt at trænge ind gennem de brogede Vinduesruder, og det kastede et svagt Skær paa de romanske Vægmaleries i Domkirkens Sideskibe. Men Folk strømmede stadig ind, og andre gik stille bort. Messer læses ustandselig, og nu begyndte netop Eleverne fra Lærerindeseminariet at synge med deres klare, rene Stemmer: »Es ist ein' Ros' entsprungen« [vort: I Skriften er der sunget alt om en Rosenart].

Og naar Seminariemessen er forbi, kommer Domkirkens Kanniker og øvrige Præster og istemmer Breviærets Salmer — disse Salmer, som siden Karl den stores og de frankiske Kejseres Tid næsten uafbrudt er blevet sunget her. Kun een Gang forstyrredes Korsangen — det var for 4 Aarhundreder siden, da Gendøbernes Økser og Køller sønderbrød Dørene og Alterbillederne for at ødelægge det »pavelige Afguderie« og med Bibelen i den ene Haand og Sværdet i den anden oprettede »det nye Jerusalems Kongedømme« . . .

Men Kongen — Skræderen Jan Bokelson fra Lejden — og alle hans Dronninger og alle hans bibelgale Drabanter forsvandt efter kort Tid, og Billederne og Korsangen genindførtes. Kun Taarnenes Spir kunde ikke straks genopbygges, thi Gendøberne havde sløjft dem paa Grund af Bibelordet om, at den, der ophøjer sig selv, skal fornedres. . . .

Ja, hvad har denne Domkirkes Hvælvinger ikke oplevet! Nu genlyder de af Domkorets højtidelige Korale, og Røgelseskyerne stiger op imod dem, medens Levitmessens

oppe ved Højalteret skrider frem, og Tusinder af andægtige lytter og beder. Uvilkaarlig tænker man: Ja, her er i Sandhed et Guds Hus og en Himmels Port, et Sted, Herren har helliget!

Ved 11-Tiden har de Tusinder, som overværede Højmessens, forladt Domkirken, men andre Tusinder har udfyldt deres Pladser — den sidste Messe læses, og der holdes Formiddags-Prædiken. Kl. 2 er der Andagt for Seminariet, atter fyldes Hallerne med melodisk Sang, atter stiger Viraksskyerne til Vejrs, og Herren velsigner sit Folk.

Kl. 5 er den »store« Prædiken, d. v. s. den, som en særlig fremragende Taler eller »Domprædikant« holder. Den slutter med fælles Bøn og sakramental Velsignelse... Nu kan der godt før eller efter være andre »Andagter«, f. Eks. for Kongregationer eller Broderskaber. Vist er det, at Kirken Dagen igennem ikke bliver tom. Der samles bedende til enhver Tid paa Dagen enten i Hovedskibet eller i et af Kapellerne, navnlig i Korsvejs-Kapellet, foran »den smertefulde Moder«s Billede og foran et ældgammelt Krucifiks paa Væggen i det andet Kirkeskib — et romansk Billede af den Korsfæstede, til hvilket mangt et Øje har skuet op, lige fra det 10. eller 11. Aarhundrede indtil nu. . . .

Er Tiderne blevet bedre? Den Gang var det Vikingernes, senere Røverridernes Tur til at forskrække Folk, saa kom Reformationskrigene — Syvaarskrigen — Napoleonskrigene, saa Verdenskrigen og Sulten og Spartakisterne. Alt har det gamle Kors der oppe paa Væggen i Münsters Domkirke set ned paa. — Og nu? Herrens Skikkelse lyser gennem alle Tider, og Læren om Korset er endnu lige saa moderne, lige saa aktuel som Spørgsmaalet om Folkenes Forbund og Luft-Trafik. . . .

Med disse Tanker forlader vi Münsters Domkirke.

Et nyt Billede stiger op for mine Øjne. Sammen med to unge Mænd skrider jeg 2 Dage efter langsomt op ad en anden Domkirkes Gulv. Denne Gang er der ingen tunge, romanske Buer, der hvælver sig over os — højt som en Himmel knejser de fine gotiske Søjler! Og Loftet — ja, det ser vi slet ikke, saa uendelig højt gaar alle Linjer

opad, men gennem de uhyre gotiske Vinduer kaster Eftermiddagssolen et Væld af brogede Straaler. Vi er i en af vor h. Kirkes største og vidunderligste Kirkebygninger, i Domkirken i Köln.

Det er en almindelig Hverdags-Eftermiddag. Hovedskibets Længde med dens graa-hvide Søjleskov henligger allerede i et begyndende Tusmørke, medens det vestre Side-skibs Piller gløder i alle Farver. Her er det, Folk søger hen. Om det er hundrede eller femhundrede, der gaar eller knæler her omkring, vil man vanskelig kunne sige ved første Øjekast. I disse store Kirker bliver det lille Menneske saa underligt borte. Men det er da en hel Del bedende, der samles foran Sakramentsalteret, og andre knæler foran Gudsmoders Naadebillede og rundt omkring.

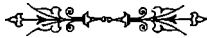
Jeg ser en Dreng knæle alene i en Bænk. Hans blege Ansigt ser ufravendt hen imod Sakramentsalteret. Hans graa, lappede Overfrakke er altfor stor til den lille Krop. Hvad er det mon, dette Barn heder om? — Jeg kan ikke lade være at standse og strejfe Drengen med et Sideblik. Hans lille, magre Ansigt ser saa uendelig bedrøvet ud. Og det er let at se: det er et underernæret Barn. Der er nok trange Kaar hjemme — ja, det er en Selvfølge, thi i hvilket Gennemsnitshjem er der ingen trange Kaar for Tiden? Men Drengens Ansigt kan jeg ikke glemme.

Nogle engelske Soldater gaar strunke og statelige, men med ærbødig Holdning forbi os. De ser ikke ud til at være her for første Gang, altsaa ikke af Nysgerrighed, men vistnok for Andagtsens Skyld, thi der er mange Katholikker blandt de fremmede Tropper, og der prædikes hver Søndag for dem i deres Sprog. Man ser ogsaa enkelte Soldater knæle ved Sakramentsalteret.

Efter en Bøn vender vi om, vandrer tilbage under Søjlernes hvide Skov og møder andre, der netop kommer ind. Nogle gaar straks uden at se sig om til det Sted, de er vante til at bede ved, andre, navnlig Soldater, staar stille og ser først ind i Kirkerummet, saa opad, saa endnu mere opad, indtil deres Baghoved hviler paa Skulderen. Saa har de nemlig naaet Krydshvælvingernes Toppunkter. Og har man en Gang gjort denne Øvelse, og har man set ind i Kirkerummet og set de bedende rundt omkring i Side-

skibet — saa bliver man tavs, saa bliver man saa pænt stille og føler, at Mennesket ikke lever af Brød alene, og at det sidste i Tilværelsen maa være Aandskraft.

Langsomt skred vi tre ud igennem en af Domkirkens saa rigt prydede Portaler og ned ad de brede Trin til Pladsen, hvor Sporvognene kimede og den urolige Menneskehed jog forbi.

De første Dages og vore Dages katholske Kirke.

Af *Kardinal Newman*.

De efterfølgende Sider er et, kun lidet forkortet Kapitel af Kardinal Newmans bekendte Skrift: »*An essay on development of Christian doctrine*«, skrevet, da han var ved at træde over til den katholske Kirke. Paa Grund af sin Karakter og sin Form er den lille Afhandling maaske lidt vanskeligere tilgængelig, end Artiklerne her i Ugebladet plejer at være — forhaabentlig dog ikke vanskeligere, end at de fleste Læsere med Glæde vil stifte Bekendtskab med den interessante historiske Udvikling, der tydelig røber Kardinal Newman som en af de største Kendere af de første Aarhundreders Kirkehistorie. N. H.

Forskellen paa en sand Udvikling og en Degeneration er bl. a. den, at den første bevarer den væsentlige Idé fra det Subjekt, hvorfra den er udgaaet, medens en Degeneration mister den. Hvad er nu Kristendommens sande Idé, og er den bevaret i de Udviklinger, der sædvanligvis kaldes katholske, og i den Kirke, som samler og lærer dem?

Her maa man huske paa, at Formerne og Typerne for Guds Skabninger kan man ikke i egentlig Forstand faa fuld Besked om — de er Fakta. Ingen kan definere et Egetræ eller en Ørn eller en Løve eller nogen anden af de Genstande, som lægger Beslag paa vor Opmærksomhed, og som vi rent udvortes stirrer paa. Vi kan blot beskrive dem. Vi mangfoldiggør de Ejendommeligheder og Egen-skaber, der er knyttede til dem, og indpræger derved analytisk i vort Sind et Billede af det, vi ikke filosofisk kan udtrykke.

Lad os nu bære os ad paa samme Maade overfor Kirken. Lad os tage den, som Verden nu ser paa den i dens Alderdom, og lad os tage den, som Verden engang saa paa den i dens Ungdom, og lad os se, om der er nogen stor Forskel mellem den tidligere og den senere Opfattelse af den. Den følgende Fremstilling vil vise, hvad jeg mener.

Der findes et religiøst Samfund, der kræver guddommelig Fuldmagt og kalder alle andre religiøse Sammenslutninger hæretiske eller vantro; det er et vel organiseret, vel disciplineret Samfund; det er et Slags hemmeligt Selskab, der forbinder sine Medlemmer ved Paavirkninger og Forpligtelser, som det er vanskeligt for fremmede at blive klar over. Det er spredt over hele den kendte Verden; det kan være svagt og ubetydeligt nogle Steder, men det er stærkt i det hele paa Grund af dets Sammenhæng; det er maaske nok mindre end alle andre religiøse Samfund tilsammen, men er større end hvert enkelt for sig. Det er en naturlig Fjende af de Regeringer, der staar udenfor det selv; det er intolerant og lægger Beslag paa alt og sigter mod at omdanne det borgerlige Samfund; det bryder Love, det splitter Familier. Det rummer den groveste Overtro; det beskyldes for de skændigste Forbrydelser; det foragtes af alle intelligente; det fylder Mængdens Indbildningskraft med Frygt. Og der er kun eet saadant Samfund.

Forelæg denne Beskrivelse for Plinius eller Julian, forelæg den for Frederik II. eller Guizot. Enhver ved straks, uden at stille yderligere Spørgsmaal, hvilket Samfund der tænkes paa. Kun et eneste Samfund passer til enhver Detail i Beskrivelsen.

Det første Indtryk, Oldtidens Kristendom gjorde paa Øjenvidner udefra, beskrives med meget Liv af Tacitus, Suetonius og Plinius, de eneste hedenske Skribenter, som i de første 150 Aar tydeligt nævner Kristendommen.

Tacitus ledes hertil ved Omtalen af Roms Brand, som Folk i Almindelighed lagde Nero til Last. Han skriver herom i sine *Annales* (XX,44) fra godt Aar 100 saaledes: »For at gøre Ende paa Rygtet skød Nero derfor Skylden paa andre og hjemsøgte dem med de mest udsøgte Straffe,

dem nemlig, som var afskyede for deres Skændsleers Skyld (*per flagitia invisos*), og hvem Folket kaldte Kristne. Op-havsmanden til dette Parti (*nominis*) Christus var under Tiberius's Regering bleven straffet med Døden ved Lands-høvdingen Pontius Pilatus. Skønt denne fordærvelige Over-tro (*exitibilis superstitio*) en Stund blev undertrykt, brød den ud paa ny og udbredte sig, ikke blot over Judæa, hvorfra dette Onde har sin Oprindelse, men ogsaa over Rom, hvorhen alle Vegne fra alle grufulde eller skændige Ting (*atrocia aut pudenda*) strømmer sammen og trives. Først blev nogle grebet og aflagde Tilstaaelse, og derpaa blev efter deres Angivelse en uhyre Mængde overbevist, ikke saa meget om Beskyldningen for Ildspaaættelse, som for Had til Menneskeslægten (*odio humani generis*).« Efter at have beskrevet deres Pinsler fortsætter han: »Skønt det altsaa gik ud over skyldige og saadanne, der havde fortjent de strengeste Straffe, opstod der dog Med-lidenhed med dem, som om de blev ødelagt ikke for of-fentlig Nyttes Skyld, men for at tilfredsstille en enkelts Grusomhed.«

Suetonius beretter om de samme Ting paa følgende Maade: »Dødsstraf blev anvendt overfor de Kristne, en Klasse Mennesker af en ny og ryggesløs Overtro (*superstitionis novæ et maleficæ*).« Hvad der giver denne Skildring et yderligere Særpræg er den Sammenhæng, hvori den forekommer, nemlig mellem en Række forskellige Politi-forskrifter af regulerende Natur, som Nero udstedte, som »Kontrol af private Udgifter, Forbud mod Servering af Kød paa Værtshuse, Indskrænkning af Rivalisering mellem Skuespillerselskaber og Sikring af Testamenters Gyldighed.«

Da Plinius var Guvernør over Pontus, skrev han sit berømte Brev til Kejser Trajan for at udbede sig hans Raad med Hensyn til, hvorledes han skulde forholde sig overfor de Kristne, som han fandt i store Skarer i Pon-tus. Et af hans Tvivlsspørgsmaal var, om ikke selve Be-kendelsen af det kristne Navn var nok til at nedkalde Straf over vedkommendes Hovede, »om selve Navnet, selvom der ingen Skændselsgerninger (*flagitia*) var knyttede til det, eller Skændselsgerningerne i nøje Sammenhæng med Navnet skulde være Genstand for Straf«. Han siger,

han har ladet saadanne henrette, som trods gentagne Advarsler holdt fast ved deres Bekendelse, »da jeg ikke var i Tvivl om, at hvad det end var, som de tilstod, saa burde i alt Fald deres Haardnakkethed og ubøjelige Trods straffes«. Han forlangte, de skulde paakalde Guderne, ofre Vin og Røgelse til Kejserens Billeder og bespotte Christus, »hvortil«, fortsætter han, »man siger ingen kan tvinges, der i Virkeligheden er Kristne«. Frafaldne Kristne fortalte ham, »at det havde været Hovedsummen af deres Brøde eller Fejltagelse, at de havde plejet at samles en bestemt Dag før Daggry og med hinanden sige en Bøn (*carmen*) til Christus som til en Gud og forpligtede sig indbyrdes ved en Ed ikke til nogen Forbrydelse, men til ikke at begaa Tyverier, Røverier eller Ægteskabsbrud eller bryde det givne Ord eller nægte betroet Gods; derefter havde de plejet at gaa fra hinanden og senere atter at mødes for at indtage et Maaltid, som dog var fælles for alle og uskyldigt, men at de havde ophørt med at gøre det efter min Kundgørelse, ved hvilken jeg efter din Befaling havde nedlagt Forbud mod, at der maatte være hemmelige Foreninger (*hetæriæ*)«. Han havde forhørt to Kvinder, der kaldtes Tjenerinder (*ministræ*), men ikke fundet andet end en »hæslig og umaadelig Overtro« (*superstitio prava et immodica*), »hvis Smitte«, bliver han ved, »havde spredt sig over Landsbyer og Marker, indtil Templerne var blevet tømt for andægtlige«.

I disse Vidnesbyrd, der vil danne en naturlig og passende Tekst for det, der skal følge, har vi adskillige karakteristiske Træk fremhævede ved den Religion, de henlyder til. At det er en Overtro, er alle tre Forfattere enige om: hæslig og umaadelig kaldes den af Plinius, ryggesløs af Suetonius og fordærvelig af Tacitus. Endvidere var den organiseret som et Samfund og tilmed et hemmeligt og ulovligt Samfund eller *hetæria*, og det var et proselytiserende Samfund, og selve dets Navn var forbundet med »skændige« og »grufulde« Handlinger.

Selvom endnu flere Træk meget vel kunde fremhæves, indeholder disse faa Punkter dog i sig selv en tydelig og betegnende Beskrivelse af Kristendommen; men de vil faa endnu større Vægt, naar der bliver kastet Lys over dem

ved Tidernes Historie, senere Skribenters Vidnesbyrd og den romerske Regerings Optræden overfor dens Bekendere. Det er umuligt at tage fejl af den Dom, der fældes over Religionen af disse tre Forfattere og endnu tydeligere af andre Forfattere og kejserlige Embedsmænd. Der er ingen Tvivl om, at de har sat Kristendommen i Forbindelse med de forskellige Former af orientalsk Overtro, udbredt af Enkeltpersoner eller som Led i en religiøs Ritus, der paa den Tid udbredte sig over Riget og skulde komme til at spille en saa betydelig Rolle med Hensyn til at rokke ved de nationale Former for Gudsdyrkelsen og saaledes bane Vej for Kristendommen. Det er altsaa det almindelige Indtryk, Kristendommen gjorde paa dannede Hedninger; hvis den udvortes betragtet havde været disse underlige Ritus meget ulig, havde de sikkert ikke forvekslet dem med hinanden.

Det er ved en Forsynets Styrelse, at Forandringer i Samfundslivet i Regelen forberedes og lettes gennem en vis Strømkæntring i Menneskers Tanke og Følelsesliv netop i den Retning, i hvilken Forandringen skal finde Sted. Og ligesom lettere Stoffer hvirvles afsted foran Uvejret og forudforkynder det, saaledes gaar der ogsaa Ord og Gerninger forud for Samfundslivets Forandringer, der er Varsler om, men ingenlunde Aarsag til den kommende Revolution. Dette var i ganske særlig Grad Tilfældet med Kristendommen, saaledes som det ogsaa sømmede sig for dens høje Værdighed; den kom, bebudet og ledsaget af en Skare Skygger, Skygger af den selv, kraftløse og upersonlige, som Skygger er, men ved første Øjekast ikke til at skelne fra den af almindelige Tilskuere. Før Apostlenes Udsendelse var der begyndt en Bevægelse, til hvilken der tidligere havde været Paralleler, i Ægypten, Syrien og omliggende Lande, og hvis Maal var at udbrede nye og ejendommelige Former for Gudstjeneste gennem hele Riget. Profetier var i Omløb, gaaende ud paa, at en ny Tingenes Orden skulde komme fra Østen, hvilket øgede den Utryghed, som allerede havde grebet saa mange Menneskers Tankegang; Bedragerer forsøgte paa at tilfredsstille den herskende Trang, og gamle Sandhedsoverleveringer, i Aarhundreder hen-

gemte i lokale eller nationale Religioner, gav disse Forsøg en dogmatisk og rituel Form, hvilket blev et yderligere Lighedspunkt med den Sandhed, som snart synligt skulde aabenbare sig.

(Fortsættes.)

Tak.

Red. har modtaget et Kort med et Billede af det Indre af Franciskuskirken i Assisi og følgende Linjer:

Kære Ugeblad!

Assisi 17. 2. 21.

Vær saa god i mit Navn at takke alle, der igaaar sendte mig Hilsen og tænkte paa mig.

I Hengivenhed

Johannes Jørgensen.

Exul, sed non corde!

Den katholske Kirkes Fremgang i Nord-Amerika.

Den fornylig offentliggjorte ti Aars Folketælling, som blev foretaget i Henhold til de nordamerikanske Fristaters Forfatning, afgiver et Vidnesbyrd om de vidunderlige Fremskridt, den katholske Kirke har gjort i dette Land i Løbet af det sidste Decennium.

Bortset fra den guddommelige Livskraft, der bor i den katholske Religion, maa blandt Grundene for denne Udvikling fremhæves den for Kirkens Vækst gunstige Jordbund, nemlig et Frihedens Land: Samvittighedsfrihed, Undervisningsfrihed, Foreningsfrihed o. s. v. — og Friheden er en saadan, at man ikke vilde taale en verdslig Kontrol fra Statens Side; endvidere den mæglige Indvandring fra katholske Lande i Europa; den store Fødselsrigdom og den høje Moralitet i de katholske Familier o. s. v.

Ifølge Statistikken fra »Census Bureau« kommer den katholske Kirke i første Række, fremfor alle protestantiske Samfund. Det er første Gang efter halvandet Hundrede Aars offentligt Liv i Amerika, at den katholske Kirke indtager Førstepladsen. For Tiden tælles der i de Forenede Stater 25 Millioner Katholikker, medens der for 100 Aar tilbage knapt fandtes 15,000; i Løbet af de sidste ti Aar er de vokset med 5 Millioner. Intet protestantisk Samfund kan ifølge »Census Bureau«s Lister opvise lignende Frem-

skridt. Efter den katholske Kirke kommer Methodisterne, som inden for det samme Tidsrum kun har haft en Tilvækst paa en Million; Baptisternes »National Convention« har faaet 750,000 nye Tilhængere; Baptisternes »National Souther« og Presbyterianerne møder op med en halv Million hver. De øvrige 165 protestantiske Sekter har ikke haft nogen nævneværdig Fremgang. Den for nogle Maaneder siden paabegyndte Bevægelse, bekendt under Navnet »Interchurch Federation«, som har det Formaal at forene alle protestantiske Trossamfund, førte paa Grund af de dybtgaaende Spaltninger, som adskiller disse forskellige Sekter, ikke til noget Resultat, skønt den fik kraftig financierel Støtte.

Den katholske Kirke ejer f. T. 17,000 religiøse Bygninger, Kirker, Kapeller, Missionscentraler, imod 10,000 for ti Aar siden. Værdien af den katholske Kirkes Ejendomme anslaaes til henved en halv Milliard Dollars.

Den katholske Kirke har mere end 10,000 Skoler med 300,000 Elever, medens Presbyterianerne kun har 250 Skoler med 50,000 Elever. De øvrige protestantiske Sekter opviser betydelig mindre Tal.

I Staten New York gives der $3\frac{1}{2}$ Million Katholikker, i Pensylvanien over 2 Millioner; i Massachussetts 1,060,000; i Illinois halvanden Million o. s. v.

Den By i de Forenede Stater, i hvilken Katholikkernes Antal er forholdsvis størst, er Boston med 75°/_o; derefter følger Philadelphia med 72°/_o, New York med 52°/_o og 2,300,000 Katholikker. I disse Byer saavel som i Baltimore, i Buffalo og mange andre Steder er Borgmesteren Katholik.
(Efter »*Les missions catholiques*«.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Det var glædeligt, at Pastor Kùpferle havde valgt den hl. Hieronymus som Emne for sit Foredrag paa Højskolen. Paa den Maade kom vi jo til at fejre Jubilæet med. Foredragsholderen skildrede med Begejstring den store Helgens mangeartede Arbejde og særlig hans Betydning som Bibeloversætter.

England. Til Ærkebiskop af Cardiff og Metropolit for Wales har den hl. Fader udnævnt Biskoppen af Menevia, Dr. Mostyn. Den nye Ærkebiskop tilhører en gammel walisisk Slægt og har tre Martyrer blandt sine Forfædre. Slægten Mostyn har bevaret den katholske Tro uafbrudt i henved 1000 Aar, og dens Gods Talacre var i

Forfølgernes Tid Tillflugtsstedet for de jagede Præster, som altid var sikre paa en god Modtagelse der, den Gang Dødsstraffen truede dem. Men derfor maatte ogsaa tre af Slægten lide Døden, iblandt dem den salige Margrethe Pole. Nu skal en Mostyn indføres som Ærkebiskop i Domkirken i Cardiff. Tiderne skifter!

Tyskland. Ærkebiskoppen af München-Freising, Dr. Michael von Faulhaber, er blevet udnævnt til Kardinal. Den nye Kardinal er 52 Aar gammel. Han har tidligere været Professor ved Universitetet i München og var fra 1910—17 Biskop af Speyer. I 1917 blev han Ærkebiskop af München. Han regnes for én af Tysklands betydeligste Talere, og navnlig Tysklands katholske Studenter har altid betragtet ham som deres Fører.

Polen. Fyrstbiskoppen af Krakov, Msgr. Sapiha, har udtalt, at den nye polske Forfatning maa betragtes som meget tilfredsstillende, set fra et religiøst Standpunkt. Den første Artikel i Forfatningen fastslaaer, at den romersk-katholske Religion er Flertallets Religion i Polen. Den anden Artikel erklærer, at den katholske Kirke har Ret til at styre sig selv efter sine egne Love, og endelig fastsætter den tredje Artikel, at i Konfliktspørgsmaal mellem Kirke og Stat skal man forhandle og om nødvendigt søge Afgørelsen i Rom.

Czekoslovakiet. I denne nye Stat er Kirkens Stilling ikke nær saa god som i Polen. Her hersker en frygtelig Kamp mod den gamle Kirke, og denne Kamp støttes af Kirkens Fjender i alle Lande. 70 Præster synes at have sluttet sig til Skismaet, og de vil nu søge Bispevielse for deres Førere i Serbien. Men som allerede meddelt tager de trofaste Kampen op, og det er ogsaa her særlig Ungdommen, der samles; c. 100,000 unge Mænd er nu organiserede i de katholske Ungdomsforeninger. »Saa vil Sejren nok blive vundet, selv om det en Tid ser sørgeligt ud,« skriver Bladet »Sursum«.

Brevkasse.

Grundtvig og Traditionen. Hr. Redaktør! Da jeg mener, at en længere Diskussion om dette Emne ingen Interesse har for Ugebladets Læsere, og De vel er enig med mig heri, skal jeg nøjes med at udtale, at jeg har ondt ved at forstaa, hvorledes en Læsning i Sammenhæng af J. L. V. Hansen, hvor han taler om Grundtvigs Forhold til Traditionen (ikke til »Prædiken« som Sættlernissen paastaar), er i Stand til at give andet (ja endog det ganske modsatte) Resultat end at J. L. V. H. konkluderer derhen, at vel gjorde Grundtvig Tilløb til en rigtig Traditions-lære, men han endte med »en Forveksling, en total Miskendelse af den kirkelige Overleverings Væsen«.

Hvad det andet Punkt angaar, at Gr.s Opræden, hans af Varme og Aand og digterisk Kraft prægede Forkyndelse bevir-

kede, at den indtørrede og i Formen stivnede Rationalisme blæstes bort fra Landets Prædikestole, saa er dette eet, et andet er, at det ikke ligger i Grundtvigianismens Princip at holde Rationalismen nede; vi ser dette den Dag i Dag og vil se det i Fremtiden. Jeg mener derfor, at i det store og hele var min Vurdering af Forholdet mellem Katolicisme, Indremission og Grundtvigianisme rigtig, og jeg var saa langt fra at have glemt et vigtigt Punkt, nemlig Gr.s Forhold til Traditionen, at jeg netop mente, at dette Forhold mere var af skillende Natur eftersom halve Sandheder efter min Mening er værre end ingen.

P. H. P.

Ja, det bliver vist bedst, vi slutter Diskussionen; ellers maatte vi vist til at diskutere »halve Sandheders« Betydning. Tak for denne Gang!

B. J.

Som Bidrag til Besvarelsen af den i Ugebladets Nr. 6 rettede Forespørgsel om, hvorvidt Katholikkerne i de sønderjydske Landsdele hører under det apostoliske Vikariat for Danmark, skal jeg efter paa 1ste Søndag i Fasten at have overværet Guds-tjenesterne i den katholske Kirke i Haderslev anføre, at det Hyrdebrev, der under Højmessens oplæstes fra Prædikestolen, ikke var udstedt af den apostoliske Vikar for Danmark, men af Biskoppen af Osnabrück. Ogsaa Fastemandatet, der ifølge Meddelelse var oplæst den foregaaende Søndag, men gentoges, for at de, der ikke havde været tilstede den Gang, kunde blive gjort bekendt med det, var udstedt af Biskoppen af Osnabrück, og for at der ikke skulde være nogen som helst Tvivl om, at det var denne, der var den øverste gejstlige Myndighed i Haderslev, tilføjede Præsten, da der i Fastemandatet forekom Udtrykket »in den norddeutschen Missionen«, et forklarende »also hier«.

Der synes herefter ikke at være nogen Tvivl om, at Katholikkerne i Haderslev i hvert Fald selv vedblivende betragter sig som hørende under Biskoppen af Osnabrück og ikke under den apostoliske Vikar for Danmark.

Chr. H.

Hr. Chr. H. Efter at Artiklen »Fra Sønderjylland« i sidste Nr. allerede var gaaet i Trykken, modtog jeg Deres venlige Bidrag og blev ikke lidt forbavset. Men jeg erfarer nu, at Sagen ikke er saa vanskelig at forklare. Formelt staar Katholikkerne i Sønderjylland virkelig endnu under Biskoppen af Osnabrück, fordi Kongregationen i Rom, som alene er kompetent til at foretage saadanne Forandringer, endnu ikke har afgjort dette Spørgsmaal. Men reelt er det allerede vor Biskop, der styrer og leder Arbejdet derovre, som Meddelelsen i Nr. 7 jo klart viste. Men dette sker kun i Følge Forhandlinger mellem de to Biskopper, og først naar Afgørelsen fra Rom foreligger, vil den apostoliske Vikar for Danmark være den egentlige kirkelige Øvrighed for Sønderjylland.

Meddelelse fra Vikariatet til d'Hrr. Missionspræster.

Den af Pave Pius X foretagne Breviarreform har nødvendiggjort en ny Udgave af Missale Romanum, som nylig er udkommen hos de forskellige liturgiske Forlæggere. For Øjeblikket er det imidlertid næsten uoverkommeligt for mange Kirker, særlig da under vore Forhold, at kunne anskaffe et nyt Missale, og Firmaet *Pustet* i Regensburg er derfor i Færd med at trykke de væsentligste Forandringer

saaledes, at de paa de paagældende Steder kan paaklæbes den gamle Tekst eller indløjjes i Bogen. Prisen for disse Særtryk vil være afhængig af Oplagets Størrelse, og Forlaget ønsker derfor gerne at vide, hvor mange Eksemplarer det kan gøre Regning paa at faa afsat.

Særtrykkene vil blive fremstillet i Messebøgernes sædvanlige to Formater, \varnothing : lille Folio (36×25 cm) og stor Kwart ($31\frac{1}{2} \times 22\frac{1}{2}$ cm) og vil selvfølgelig næppe passe til Udgaver fra andre Forlag.

De Herrer Missionspræster, som agter at anskaffe disse Tillæg samt enkelte nyttilkomne Messeformularer (bl. a. S. Ephræm, 18. Juni), bedes *snarest* opgive hertil, hvor mange Eksemplarer af de forskellige Formater, de har Brug for, saa det samlede Antal kan bestilles under eet. Saa snart Sendelsen er kommen fra Forlaget, vil de bestilte Særtryk straks blive befordret videre.

Det Apostoliske Vikariat.

Katholsk Ungdoms Værn.

Ordinær Generalforsamling Onsdag d. 16. Marts Kl. 8 i Stenosgade 4, Lille Sal. Adgangs- og stemmeberettigede er kun de Katholske Medlemmer, der er fyldt 21 Aar. Dagsorden: 1. Et kort Foredrag. 2. Aflæggelse af Beretning og Regnskab. 3. Valg af fem Medlemmer til Raadet i Stedet for de efter Tur afgaaende (de alfabetisk fem sidste af de i 1919 valgte); Genvalg kan finde Sted. 4. Valg af tre Suppleanter. 5. Valg af to Revisorer. 6. Eventuelt indsendte Forslag (Forslag, der ønskes vedtaget paa Generalforsamlingen, maa være indsendt til Sekretæren, Bibliotekar J. J o h n s e n, Ewaldsgade 8¹, Kbh. N., senest d. 6. Marts). — Da Generalforsamlingen kun er beslutningsdygtig, naar mindst $\frac{1}{6}$ af K. U. V.'s stemmeberettigede Medlemmer er til Stede, bedes indstændigt alle de, der kan komme, om at give Møde. Indmeldelse kan ske ved Indgangen til Lokalet.

Forretningsudvalget.

Nedenstaaende Kongregationer indbyder herved deres Medlemmer til Deltagelse i et **tre-Dages Eksercitiøkursus**, som vil finde Sted i Assumptionsklosteret, Ordruphøj, Charlottenlund, fra Tirsdag den 22. Marts Kl. 6 Efterm. til Lørdag den 26. Kl. 11 Form. Deltagerne vil komme til at bo i Klosteret og følge den til de lukkede Eksercitier hørende Dagsorden.

For Ophold og fuld Pension beregnes 15 Kr. pro persona, der bedes betalt ved Indmeldelsen.

Deltagelse bedes meldt snarest til Frk. Marie Wissum, Strandboulevard 33 Kbh. Ø. Kongreganister har Forret til den 13. Marts, efter dette Tidspunkt har Ikke-Kongreganister samme Ret som Kongregationister. Sidste Indmeldelsesdag er den 17. Marts.

*Mariakongregationen af
Apostlenes Dronning.*

*Mariakongregationen af
Fredens Dronning.*

*Mariabørnskongregationen af
den ubesmiltede Undfangelse.*

Maria Rosenkransdronning.

St. Josefs Gilde stiftet 1885. Torsdag d. 10. Marts Kl. 8 afholdes 3dje Grads Møde i Bredgade 67² o. G., hvortil alle Brødre indbydes. Vigtige Sager foreligger. Brødre af 1ste Grad indbydes venligst.

Gradmesteren.

Kirkelig Kalender.

<p>6. Marts 4. Søndag i Fasten.</p> <p>7. — M. Thomas Aquino, Kirkelærer og Bekender.</p> <p>8. — Ti. Johannes af Gud, Bekender.</p> <p>9. — O. Franciska af Rom, Enke.</p> <p>10. — To. De 40 Martyrer fra Sebaste.</p> <p>11. — F. Ferialdag.</p> <p>12. — L. Gregor I, Pave og Kirkelærer.</p>	<p>13. Marts Passions søndag.</p> <p>14. — M. Ferialdag.</p> <p>15. Marts Ti. Ferialdag.</p> <p>16. — O. Ferialdag.</p> <p>17. — To. Patrick, Biskop og Bekender.</p> <p>18. — F. Marias 7 Smerter.</p> <p>19. — L. Jos. Ihukommelse.</p>
--	--

Katholsk Højskole. Tirsd. d. 18. Marts Kl. 8 Aften i St. Knuds-salen i Stenogade 4 B. Pastor Bernh. Jensen: Knud den Store. Adgang for alle. 25 Øre.

Korsvejsandagt. Fredag Aften: St. Ansgars K. Kl. 8, Rosenkransk. Kl. 7¹/₂, St. Annæ K. Kl. 8, St. Andreas K. Kl. 7¹/₄, St. Josefs K. Kl. 7¹/₂, Sakramentsk. Kl. 8.

Torsdag Aften: Jesu Hjertes K. Kl. 8¹/₄ (med Prædiken).

St. Ansgars Kirke. Søndag den 6. Marts er der ved Aftenandagten Kl. 6 Procession, hvori Rosenkransbroderskabet og de unge Pigers Foreninger deltager.

St. Franciskus's III. Orden holder Møde i St. Knuds Kapel Fredag den 11. Marts Kl. 8 Aften.

Rosenkrans Sogn: Mariakongregationen holder Møde Onsdag 9. Marts Kl. 8 Aften. Fælleskom. Søndag 13 Marts Kl. 9.

Ansgarius Foreningen afholder Generalforsamlingen Søndag d. 13. Marts Kl. 12 i Stenogade (Lille Sal).

A.C. (D. u. S.) Onsdag den 9. Marts Kl. 8¹/₄ i A. C.'s Lokaler, Vestervoldgade 115². Cand. phil. Georg M. Voeh tz vil tale om »Religionshistorikerne og Kirken«. Gæster kan medtages. Adm.

St. Josefs Gilde, stiftet 1885. Agitationsmøde afholdes Mandag den 7. Marts Aften Kl. 8 i Bredgade 67, 2. Sal o. Gaarden. Mandlige Trosfæller indbydes til at overvære dette ligesom Gildets egne Medlemmer anmodes om at komme til Stede.

Bestyrelsen.

Plads søges. »Hvem vil være en ung katholsk Handelsmand behjælpelig med at faa Arbejde, han har en god Handelsuddannelse og er perfekt i Tysk, Engelsk og tildels Fransk, samt Bogføring og Korrespondance, han har gode Anbefalinger, men er paa Grund af de daarlige Tider blevet ledig.« P. Pfab, Højskolehjemmet, Dæmningen, Vejle.

Haandværkssvend søger et møbleret Værelse hos rolige, propre Mennesker, 5 Kr. om Ugen kan gives; helst i Nærheden af Jesu Hjerter Kirken. C. V. Martinsen, Rømersgade 27, 5.

Tak. Til danske katholske Børn fra Landet med Tak modtaget 10 Kr. fra E. G. P.

Pastor Bernhard Jensen, Boyesgade 8^a København V., Tlf. Vester 7515 (Ugebladets Redaktion og Ekspedition), træffes i Reglen 5—7, dog ikke Fredag.

FREMMEDSPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),

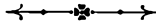
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

69. AARGANG

•Nordisk Ugeblad« udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag
Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer,
i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 8° V. 5-7
Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. —
I Redaktionen: Pastor Bernh. Jensen (ansvarshavende), Boyesgade 8° V.
Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5-7 Eftermiddag.

Nr. 11.

Søndag den 13. Marts.

1921.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Den bedende Kirke (fortsat). — De første Dages og vore Dages katolske Kirke (fortsat). — Katholsk Internationale. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Roskilde. Nakskov. Rom. Frankrig. Sibirien. — Brevkasse. — Meddelelse fra det Apostoliske Vikariat. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

533.

Vor Frelsers dyre Saar.

Jeg holder meget af i Aanden at stille mig op ved vor Frelsers Kors og betragte hans fem hellige Vunder og ved hver enkelt bede om Hjælp for forskellige. Ved Tornekronen beder jeg for alle mine overordnede; ved den højre Haand beder jeg for alle dem, der er i Sorg og Smerte, og for alle mine Velgørere; ved den venstre Haand beder jeg for alle dem, som nu lever i svær Synd; ved hans hellige Fødder beder jeg for alle dem, som jeg har traadt under Fødder, eller som er bleven traadt under Fødder af andre, og for alle, som lider meget; ved hans hellige Side beder jeg for alle dem, som jeg har en særlig Pligt til at bede for, og som har Krav paa min Forbøn paa Grund af Slægtskab, Venskab, religiøs Forbindelse og andet.

P. Galloway, S. J.

Den bedende Kirke.

Øjebliksbilleder fra en Udenlandsrejse.

Af F. F. Maurer.

2.

Dagen efter er vi i Basel i det skønne Svejts, den gamle, smukke og store By ved Rhinen! Men det er ikke i Domkirken, jeg denne Gang vil dvæle i mine Tanker. Domkirken — »Münsteret« — er ganske vist seværdig, og der knytter sig mange Minder fra vor Kirkehistorie til den, men den er »protestantisk« og som Følge deraf mere et Musæum, en »Seværdighed«, end et Bønnens Sted og et Guds Hus. Ikke som om den var sat ud af Brug, nej, om Søndagen holdes der sikkert en Gudstjeneste i de gamle Rum, hvor engang Konciliets Fædre læste Messe — men noget dødt er der unægteligt over enhver gammel smuk katolsk Kirke, der er gaaet over til det »rene Evangelium«s Forkyndere. Det kan mine Læsere selv overbevise sig om uden at rejse saa langt som til Basel . . .

Des mere Liv var der i den dejlige Mariékirke, hvor jeg en Morgen kom for at læse Messe. Det var en Hverdag, en Mandag Morgen, men mange andægtige knælede i Stolestaderne. Jeg vilde tale med en Præst og vistes hen til en Skriftestol, hvori han paa denne Tid plejede at sidde. Dog Skriftestolen var ikke saa let at komme nær, den var ligefrem »belejret« af det fromme Folk. Endelig naaede jeg derhen, og Præsten afbrød et Øjeblik sit Arbejde for at føre mig til et Alter, hvor jeg kunde læse den hl. Messe.

En af de unge Mænd, som plejer at gaa i Kirke, inden de gaar i Latinskolen, tilbød straks at ministrere. Jeg maa sige, at det ikke er helt ligegyldigt for mig, hvad Slags Ministrant jeg har, og jeg formoder, at en from, ærbødig Altertjener ogsaa virker en Smule paa Præsten. I hvert Fald var den unge, prægtige Svejtser et Mønster paa en god Altertjener, og da jeg bagefter i Sakristiet vilde takke ham, sagde han smilende: »Nej tværtimod, det er

mig, der bør takke, for jeg har ministreret med stor Glæde«*).

Men jeg ser, at der bliver for meget at fortælle om mine Indtryk fra Kirkelivet, og Redaktionen vil gerne have korte Artikler. Vi maa derfor flyve videre og kun opholde os faa Steder paa denne Fart.

Milano! — Det er ikke til Domkirken, jeg denne Gang fører mine Læsere — skønt dette Vidunder af Bygningskunst jo nok fortjente en lang Omtale. Men vi skal titte ind i San Ambrogio, Byens og en af Kristenhedens ældste Kirker. Den har endnu Søjlehallerne i Forgaarden, den har ældgamle Mosaiker og den gamle Indretning fra Oldtidens Gudstjeneste. Men Mosaiker og Amboner og Paaskelysholderen havde jeg ventet mig — dem kan man læse om i enhver Kunsthistorie. Nej, hvad der overraskede mig, var at se de mange knælende, bedende Folk, skønt der ingen »Gudstjeneste« var i den sene Eftermiddagstime. Og de bedende lod sig ikke forstyrre af vor og andre nysgerriges Spaseren frem og tilbage. Der var Koner, der var ældre Herrer, der var et Par unge, gifte Folk, der var en Del Børn, — men alle sad eller knælede de andægtigt rundt omkring i Kirken — et underligt Syn for den fremmede, thi der var jo ingen Kirkebænke, men den, der vilde, kunde lage en Stol og sætte sig, hvor og som han ønskede. . .

— — Det samme saa jeg i Florens. O Firenze! O Kirker i Firenze! Hvilke Billeder af ejendommelig Skønhed og Storhed! Men vi er i Santa Maria Novella, og der er Aftenandagt. En Dominikanermunk staar paa Prædikestolen, og rundt omkring ham en tæt og stor Skare af Tilhørere. Jeg lægger Mærke til, at Flertallet af Tilhørerne ikke er gamle Koner, ikke engang Kvinder, men Mænd, yngre og ældre, af alle Samfundslag. Paafaldende mange

*) Det er for Resten interessant at lægge Mærke til Kirkens rolige, men stadige Vækst i Svejts. Selv der, hvor »Reformationen« første Ild ødelagde den gamle Kirke, i Genf, Zürich og overhovedet i de protestantiske Kantoner (— der gives jo ogsaa helt katolske, som altsaa forblev trofaste —), blomstrer der nu et frodigt katolsk Kirkeliv frem. I Genf, Calvins gamle Hovedborg, er den største Del af Indbyggerne allerede vendt tilbage til Moderkirken.

Militære er til Stede. Efter Prædikenen er der Sakraments-Andagt. Jeg knæler ved Siden af en Soldat og lægger for Resten Mærke til, hvor ualmindelig proper og soigneret han er — vistnok en Søn fra et godt Hjem, der nu aftjener sin Værnepligt. I hvert Fald var han baade beskeden og rørende andægtig under det Litani, som nu blev sunget, og det skiftevis af Præst og Menighed. Alle tog levende Del i Sangen, og jeg fik ikke Indtrykket af, at Italien var »afkristnet«, eller at deres Fromhed kun var »Udvorteshed«.

Ved Ordet »Udvorteshed« kommer jeg til at tænke paa, hvor let det er for fremmede, navnlig for Ikke-Katholikker, at tage fejl i Bedømmelsen af italiensk eller sydlandsk Fromhedsliv.

Ja, selvfølgelig er der andre Skikke dernede — og andre Former for Tilværelsens Smaating! Sol og Støv og en vis medfødt Ligegladhed gør Italienerne noget efterladende i Retning af den Orden, den Renlighed og Nøjagtighed, som vi Nordeuropæere ønsker at se. Dertil kommer, at de har andre og flere Former til at udtrykke deres Tanker, deres Sindelag og deres Fromhedsliv med. Man kan saaledes godt se to Kvinder sidde og snakke under deres Morgenmesse, og siden gaar de hen og kysser Foden af et Krucifiks og nogle Sølvhjerter i Nærheden og gaar saa til deres daglige Dont. Som Protestant vilde jeg have tænkt: der kan man se disse Katholikkers Udvorteshed! Nogle Kys paa et Kors og lidt Vievand skal frelse deres Sjæle, som dog aabenbart ikke var grebne under Gudstjenesten! — Men denne Dom er helt forkert, skønt den ligger saa nær og findes saa tit i Rejseskildringer! — Thi disse samme lidt snakkesalige Italienerinder vilde have forbauset vedkommende fremmede ved deres Svar paa eventuelle Spørgsmaal om Kristendommens Grundsandheder; de har blot ikke taget det saa højtideligt ved den daglige Messe, og desuden er hele Folket mere end vi Nordboere vant til at vise deres Følelser i livlige Gestikulationer, Kys eller — det modsatte af Kys.

Men vi maa forlade Santa Maria Novella — det er nu sent paa Aftenen, og en bred Strøm af kirkesøgende væl-der ud forbi Korsgangen ud, paa Piazzaen. —

Vor Rejse slutter i selve Rom — nøjagtigt ved Marmor-Skrankerne foran Højalteret i Peterskirken. Der er Apostelens Grav — paa dette Sted begravedes hans stakkels ved Martyrdøden korsfæstede Legeme, efter at man havde »bundet ham og ført ham derhen, hvorhen han ikke vilde« [Joh. sidste Kapitel], nemlig til Neros Cirkus ved den vatikanske Høj. Der stred han efter den ældste historiske Beretning den sidste Strid — faa Skridt fra den af Caligula rejste Obelisk, som den Dag i Dag knejser ikke langt fra sit oprindelige Stade, som var til venstre for den nuværende Peterskirke.

Men det er ikke Øjeblikket for historiske Betragtninger, det er Nutidens, det pulserende Livs Billeder, som overvælder Pilegrimmen, som med trætte Skridt gaar opad Gulvets Marmorplader, langsomt, til han kommer Alteret nær, der, »hvor hine gyldne Lamperader evigt glimrer om Apostlens Marmorgrav«*).

En Søndagmorgen i Peterskirken er ligefrem en Oplevelse for den fremmede Tilrejsende. Ikke som om Helhedsindtrykket af Kirkebesøget er overvældende i det store midterste Rum, som er aldeles blottet for Bænke, Stole eller andre Ting, der kunde udfylde det. Ja, hvis hele Køges og hele Østsjællands Indbyggere med vilde samles i Midterskibet, kunde det naturligvis fyldes. En 50—70,000 Mennesker vilde nok kræve deres Plads, alligevel hørte jeg sige, at selv naar dette er Tilfældet, findes der i Sideskibene endnu Albuerum nok.

Den første Søndag, jeg sammen med en Theolog fra Svejts bevægede mig mellem disse Grupper af bedende, knælende, siddende, spaserende Folk, anslog jeg de tilstedeværendes Tal til en 3—4000, men de var spredt over hele Kirken, navnlig ved tre Altre, hvor der samtidig læstes Messe. Højmassen holdtes i Domkapitlets »Kapel«, og der stod vel de fleste for at lytte til det sextinske Sangkor.

Ordet »Kapel« lyder næsten komisk ved Tanken om det uhyre Rum, der bærer dette Navn, om det »Kapel«, hvori Vatikaner-Konciliets 1000 Biskopper og flere Hundrede Theologer holdt Møde. . . .

*) Citeret efter Hukommelsen fra den norsk-danske Digter Munchs Vers.

Det kan være, man føler sig stødt over de fremmede, som med deres Rejsehaandbog eller Kunsthistorie og Kikkert spaserer omkring og skuer op til Væggenes berømte Mosaikbilleder eller kigger paa Michel-Angelos Mater Dolorosa-Statue. Men hvad jeg saa hin første Søndag, det var dog nærmest det overvældende Andagtsliv hos Folk fra alle Klasser. Der gik en ustandselig Strøm af Mænd og Kvinder hen til den gamle Statue af St. Peter, hvis Broncefods Tær næsten er visket ud af de mange Kys, som de troende har trykket derpaa i syv eller flere Aarhundreder. Alle kyssede Foden, dog først efter at have tørret lidt med Lommetørklædet hen over den. Saa lagde de Panden paa Statuens Fod som Tegn paa deres Hengivenhed. Forældre løftede deres Børn op imod Statuen, større Drengene klatrede op og kyssede Foden og sprang jublende ned, gamle Folk gik langsomt hen og tog sig Tid til deres Andagtsøvelse. Hele Familier, Far, Mor, Bedstemor og Børneflokkene omringede Statuen, og enhver kyssede Foden. Kun det spæde Barn ved Moderens Bryst (bogstavelig: ved Moderens bryster) fik et lille Korstegn paa Panden med den Haand, som Moderen havde rørt ved St. Peters Broncefod med. Saa kom unge Mænd, saa nogle tilsyneladende meget fornemme ældre Folk, saa en Præst, saa igen nogle Kvinder fra Campagnaen (Roms Omegn) i deres brogede Kjoler og hvide Hovedstykker...

Og det var ikke blot Italienerne, der kom; jeg hørte mange Sprog, medens jeg stod ved Statuen, og saa mange Nationers Præg paa de bedendes eller besøgendes Ansigter.

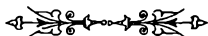
— Kort efter knælede jeg selv ved Marmorsranken, lige ved Lamperækken, hvor nogle Trin fører ned til selve Gravkapellet. Jeg husker ikke, hvem der knælede ved min Side, om det var en fattig Kone fra Rom eller en Præst fra Frankrig eller en Professor fra Tyskland eller en kinesisk Student — men jeg havde Følelsen af at være paa et af denne Jordklodes fredhellige Steder, vistnok Menneskehedens eneste ideale Enhedspunkt.

»*Credo . . in unam sanctam catholicam et apostolicam Ecclesiam . . .*« disse fire store Kendetegn paa vor hellige Kirke, nemlig at den er den ene, den hellige, den almindelige og den apostoliske Kirke, fik jeg jo overalt

paa Rejsen, hvor jeg traadte ind i et af vor Kirkes Gudshuse — i Hamborg som i Münster og i Basel, i Milano som i Rom. Men særligt greb denne Bevidsthed mig her foran St. Peters Grav.

Thi denne Grav laa — og ligger for Resten endnu — slet ikke i det gamle Rom, den ligger paa et afsides Sted, hvor Kolonihaver og Vingaarde begynder, hinsides Tiberfloden, og det er en lang Vej, naar de danske eller amerikanske rejsende fra deres Hotel Boston eller Hotel Kvirinale eller fra deres Pensioner i Byen skal ud til San Pietro al Vaticano. Det er en lang Sporvognstur den Dag i Dag! —

Og dette afsides liggende Sted ved Foden af nogle Bakker med Vinhaver og Appelsintræer — er alligevel ved Guds Forsyn blevet et af Verdens mest berømte og søgte Steder, et Midtpunkt og et Udgangspunkt for et aandeligt Liv, der er ganske enestaaende og ganske uforklarligt ud fra Tidens og Menneskelivets Love.

De første Dages og vore Dages katholske Kirke.

Af Kardinal Newman.

(Fortsat.)

Det karakteristiske Træk ved de nævnte religiøse Bevægelser var, at de mere henvendte sig til de uhyggelige end til de frejdige og forhaabningsfulde Følelser, og at de hovedsagelig søgte at udøve Paavirkning gennem Frygt. Forestillingerne om Skyld og Soning, om ondt og godt, der skulde komme, gjorde sig i en eller anden Form særlig gældende hos dem, hvorved de kom til at staa i en slaaende Modsætning til den klassiske Polytheisme, der var munter og fuld af Ynde, som man kunde vente det i en fint civiliseret Befolkning. De nye Gudsdyrkelser var endvidere hemmelige; deres Lære var fuld af Mystik; deres Bekendere maatte genneengaa en formel Indvielse, var ind-

byrdes nøje sammenknyttede og øvede sig i Selvfornægtelse og pinefuld Bod. De var — og maatte efter deres Natur være — Samfund, der søgte at faa Proselytter, da de jo søgte at vinde Indflydelse; ikke heller var de lokale, men omvankende, hvileløse, paatrængende, indsmigrende sig alle Vegne. Deres Fordringer paa overnaturlig Kundskab bragte dem let i Forbindelse med Magi og Astrologi, der er lige tiltrækkende Videnskaber for de rige og overdaadige saavel som for Befolkningslag med mere tarvelig Overtro.

Saaledes var de Dyrkelser, der knyttede sig til Cybele, Isis og Mithras; saadan var Kaldæerne, som man i Almindelighed kaldte dem, og Magerne; de kom alle fra samme Kant af Verden og spredtes i det første og andet Aarhundrede med udholdende Iver helt til de nordlige og vestlige Yderpunkter af det romerske Rige. Spor af Cybele-Mysterierne — en syrisk Gudsdyrkelse, hvis berømte Tempel i Hierapolis var indviet til Cybele — er bleven fundet i Spanien, i Gallien og i Britannien saa langt som op til Severus's Vold. Dyrkelsen af Isis var den mest udbredte af alle de hedenske Religionsøvelser; den fandtes baade i Æthiopien og i Tyskland, ja endog Navnet Paris er, dog næppe med Rette, sat i Forbindelse hermed. Begge Gudsdyrkelser saavel som den magiske Videnskab havde deres Kollegier af Præster og andægtige, der blev styret af en Præsident og paa nogle Steder underholdt ved Avls-gaarde og Landvæsen. Deres Processioner drog fra By til By, tiggede, hvor de kom frem, og hvervede Tilhængere. Apulejus beskriver, hvorledes en af dem greb en Pisk, anklagede sig selv for en eller anden Overtrædelse og piskede sig offentlig. Disse Omstrejfer, *circulatores* eller *agyrtæ* paa det klassiske Sprog, spaaede og uddelte profetiske Smaabreve til de uvidende Mennesker, der raadspurgte dem. De var ogsaa kyndige i Spørgsmaalet om Varsler og heldige og uheldige Dage, i Ritualet for Udsoning og Ofre. En saadan *agyrtæ* eller Omstrejfer var den bekendte Alexander fra Abonotichus, indtil han fik Held til at slaa sig ned i Pontus, hvor han havde saadan Lykke med sig i sine Bedragerier, at hans Ry naaede Rom, hvor Mænd i høje Stillinger betroede ham deres dyrebareste politiske

Hemmeligheder. En saadan Vandrer med langt mere religiøs Holdning og af stort Ry for Dyd, var Apollonius fra Tyana, der bekendte sig til den pythagoreiske Filosofi, paastod, at han havde Evnen til at kunne gøre Mirakler, og drog om og prædikede, lærte, helbredte og profeterede fra Indien og Alexandria til Athen og Rom. Saadanne var ogsaa disse vanartede Børn af en guddommelig Religion, som efter deres Skabers og Dommers Ord »rejste om over Land og Sø for at vinde en eneste Tilhænger, hvem de saa gjorde to Gange mere til et Helvedes Barn, end de selv var«.

Disse omvandrende Sværmere førte i Regelen et strengt Liv og underkastede sig undertiden fanatiske Selvpinsler. I Mithra-Mysterierne gik der forud for Indvielsen Faste og Afholdenhed og forskellige pinefulde Prøvelser; der foretoges en Daab som Symbol paa aandelige Tvættelser; der fandt en Ofring af Brød Sted, og der var et Sindbillede paa Opstandelsen. I de fra Samothrake stammende Dyrkelsen var det Skik at indvie Børn; der synes at være bleven krævet Bekendelse af større Forseelser; Bekenderne bar ved Optagelsen hvide Klæder; deres Liv blev betragtet som en Kamp (*militia*), til hvilken de var forpligtede ved en Soldater-Ed (*sacramentum*). Præsterne ragede deres Hoveder og bar linnede Klæder, og naar de døde blev de begravet i deres præstelige Dragt. Det er næppe nødvendigt at hentyde til de Lemlæstelser, som Cybeles Præster kunde foretage; Tertullian taler om den Ypperstepræst, der lod sine Arme hugge af for Kejser Marcus's Liv. Naar Isispræsterne jamrede over Osiris, rev de deres Bryst itu med Fyrre-Kogler; det var en rituel Handling, begrundet i et eller andet religiøst Mysterium; Isis havde mistet Osiris, og de indviede græd ved Mindet om hendes Sorg. I Bachus-Dyrkelsen blev et Billede lagt paa en Lighaare ved Midnatstid og begrædt i kunstfærdige Klagehymner.

De Kristne, der først regnedes for en Slags Jøder, var allerede af den Grund indesluttede i det Had, og de ufordelagtige Forestillinger, der var knyttede til det jødiske Navn. Men det varede ikke længe, før deres Uafhængighed af det forkastede Folk blev klart forstaaet, saaledes som Forfølgelserne viser, og man regnede dem for noget

for sig selv. Men deres Karakter forandredes derfor ikke i Verdens Øjne, de blev stadig væk slaaet sammen med Tilhængerne af hemmelige og magiske Gudsdyrkelser. Kejser Hadrian, bekendt som han er for sit nysgerrige Temperament og Tilhænger af saa mange Mysterier, troede endnu, at de Kristne i Ægypten hengav sig til Dyrkelsen af Serapis. De blev sat i Forbindelse med Ægyptens Magi i Historien om den belejlige Regn, der frelste den kejserlige Hær, hvilken Redning Kirken tilskrev de kristne Soldaters Bønner, medens Dio Cassius tilskrev en ægyptisk Troldmand Æren. Denne Krig havde givet Staten en af de første Foranledninger til at anerkende de orientalske Gudsdyrkelser, skønt Statsmænd og Kejsere som Privatpersoner længe havde taget Del i dem. Kejsers Marcus var ved sin Frygt for Marcomannerne bleven drevet til at ty til disse fremmede Gudsdyrkelser, og man siger, at han anvendte Magere og Kaldære til at afvende en ulykkelig Udgang af Krigen. Det er værd at bemærke, at Kristendommen fik sin Del af den voksende Bevaagenhed, som man i det tredje Aarhundrede viste overfor disse Gudsdyrkelser. Kejsers Alexander Severus's Huskapel rummede Statuer af Abraham, Orpheus, Apollonius, Pythagoras og vor Frelser. Ganske vist har Kejsers eklektiske Filosofi ogsaa spillet en Rolle ved dette omfattende Udvalg. Men umiddelbart før Alexander Severus regerede Heliogabal, der ikke var nogen Filosof; og medens han satte sin syriske Afgud paa Højsædet i sit Slot paa Palatinerhøjen og deltog i Cybele- og Adonis-Mysterierne og fejrede sine magiske Indvielser med Menneskeofre, tænkte han ogsaa ifølge Lampridius paa sammen med sin rædselsfulde Overtro »at forbinde den jødiske og den samaritanske Religion og den kristne Gudsdyrkelse, for at Heliogabals Præstedømme kunde udstrække sig til alle Gudsdyrkelsers Hemmeligheder«. Herfra skriver sig — mere eller mindre — de Fortællinger, der møder os i Kirkehistorien om disse og andre Kejsers Omvendelse til eller i hvert Fald venlige Forhold overfor Kristendommen. Saadanne Fortællinger betyder ofte ikke andet, end at de begunstigede Kristendommen saavel som de forskellige Former for østerlandsk Overtro.

(Fortsættes).

Katholsk Internationale.

Foranlediget af en Bemærkning i Slutningen af Artiklen i Sct. Olaf*) om den katholske Kirke som Verdenskrigens virkelige Sejrherre, hvor der tales om Dannelsen af en »Kristelig Internationale« og tilføjes — i Lighed med den røde Internationale — ! —, maa jeg tillade mig at oplyse, at der virkelig eksisterer en saadan »Katholsk Internationale« rigtignok ikke i Lighed med, men i Mod-sætning til de øvrige 1. 2. 3. Internationaler.

En Forening, et Societet, som har det høje Maal, at samle alle Katholikker uden Hensyn til Nation, Stand eller Levevilkaar, blot i Egenskab af Katholikker, samle alle katholske Foreninger, Kongregationer, og Sammen-slutninger til Kamp og til Værn for vor hellige Tro, til Varetagelse af katholske Rettigheder og til Bortfjernelse af al Uretfærdighed, Tilsidesættelse og Forfølgelse, som Katholikker eller den katholske Kirke maa lide for sin Tros Skyld.

I Sandhed et himmelstræbende Maal, der nok er noget mere værd end et »Udraabstegn«. Et Maal, som af alvorligt tænkende fremragende Mænd er paabegyndt i Stilhed, men dog alligevel allerede fra højeste Stade, fra Guds Stedfortræder har faaet den Apostoliske Velsignelse og Sanktion.

I Dagene fra 7.—11. August 1921 vil der i Graz i Østrig blive afholdt en international, katholsk Verdenskongres med det Formaal at uddybe og befæste den i Fjor i Haag i Holland dannede »Katholsk Internationale«.

Fyrstærkebiskoppen af Wien, Kardinal Piffl og mange fremragende Biskopper har givet deres Tilslutning, og som ovenfor anført har den hl. Fader Pave Benedikt XV i en lang, privat Audiens, som blev tilstaaet Dr. Max Josef Metzger, Chefsekretær for IKA, faaet fornøden Information om Foreningens Formaal og Organisation, og i et meget venligt Brev har Statssekretæren Kardinal Gasparri meddelt at den hl. Fader har givet Kongressen og alle Deltagerne den pavelige Velsignelse.

Nærmere Oplysninger om Foreningen og Kongressen faas af den forberedende Kongreskomité i Graz, Karmeliterplaz 5.

Frantz Krejl.

Jeg tror dog, at den ærede Indsender noget overdriver det omtalte Foretagendes Betydning. Det er, saa vidt jeg

*) Se Ugebladets Nr. 5.

kan forstaa, de katholske Esperantister, der har dannet denne Internationale, og et af Foreningens Virkemidler er Esperanto. Det synes jeg, man maa tage i Betragtning for at faa den rigtige Opfattelse af, hvad det drejer sig om.

B. J.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Den 21. Februar holdt Katholsk Syge- og Begravelseskasse af 1867 sin aarlige Generalforsamling, ved hvilken Lejlighed Sygekassens mangeaarige Formand Hr. Brix-Hansen trak sig tilbage. Brix-Hansen har siddet i Bestyrelsen siden 1891 og i de sidste 10 Aar været Kassens Formand. Det er et ikke ringe Arbejde, han i den Tid har udført, og mange Vanskeligheder har han klaret. Lovene er blevet gjort mere tidssvarende og Regnskabsvæsenet helt lagt om, Forandringer, der har skaffet den afgaaende Formand megen Anerkendelse, ogsaa fra Sygekasseinspektoralets Side. Den katholske Sygekasse skylder Brix-Hansen megen Tak for de 30 Aar, og hans Navn vil mindes ved Siden af de gamle Navne Günther, Hoffmann, Mohn, som man stadig støder paa i Sygekassens Historie. Paa Generalforsamlingen valgtes Læsøer Riise til Formand, Hr. Henning Messerschmidt til Sekretær og Hr. Amann til Næstformand i Stedet for Hr. La Fontaine, en af Sygekassens Stiftere, der nu ogsaa ønskede at trække sig tilbage; endelig valgtes Hr. Joh. Nielsen til Repræsentant.

R.

— Paa Højskolen fortalte Lærer Johnsen meget fornøjeligt om den kendte Politiker og Konvertit Jens Busk, hvis Liv han skildrede lige fra Barndomshjemmet i Aas. Særlig dvælede Taleren ved Konversionen. Interessant at høre var det, at Jens Busks første Opmærksomhed for den katholske Kirke blev vakt ved den prøjsiske Kulturkamp. En Kirke, der saaledes kunde modstaa selv en Bismarcks vældige Angreb, var noget for ham.

— Opmærksomheden henledes paa den Aftenunderholdning med Foredrag af Fru *Skrumsager Petersen*, som Katholsk Ungdomsværn indbyder alle til, efter at Værnets Generalforsamling (begynder Kl. 7 præcis) er sluttet. Kom derfor, saa mange der kan, i Festsalen i St. Knuds Skole i Stenosgade Onsdag den 16. Marts Kl. 8½ præcis!

Roskilde. I Dagene fra d. 20. til d. 27. Februar er der her i vor Kirke bleven holdt aandelige Eksercitier

under Ledelse af højærværdige Hr. Pater Sialm fra København. De daglige Aftenandagter, ved hvilke Pateren prædikede, var overordentlig godt besøgt, og med den største Interesse fulgtes de fængslende Fremstillinger af Religionens store Sandheder. Lørdagen var helliget Skriftemaalene, og saavel Pater Sialm som vore egne Patres tilbragte mange Timer i Skriftestolene. Søndag Morgen saa da ogsaa Menigheden saa godt som fuldtallig give Møde til Fælleskommunionen og ligesaa til den festlige Aftenandagt; Pater Sialm tog her i en gribende Tale Afsked med den Menighed, han ved sit Ord havde fornyet i den gode Vilje til at vandre ad Frelsens Vej. Paa Alteret saas det allerhelligste Sakramente udstillet i en sand Paradishave af Lys og Blomster, og paa Kommunionbænken knælede en Æresvagt af hvidklædte Piger med hvide Bannere. Af fulde Hjerter blev »Store Gud, vi love dig« sunget, og til Slut meddelte Pater Sialm den pavelige Velsignelse. Roskilde Menighed retter en ærbødig og dybtfølt Tak til Pateren for al den Naade, han har bragt os, som ogsaa til vor Sognepræst, Pater Hoppers, fordi han har taget Initiativet til disse Eksercitier.

Roskildenser.

Nakskov. Den 8de Februar blev Opførelsen af den nye katolske Kirke i Nakskov paabegyndt. Den midlertidige Trækirke, som hidtil er blevet benyttet, svarer ikke mere til vore Forhold, nu da de danske Katholikker begynder at indtage en mere fremtrædende Plads. Det værste er, at saasart man begynder at bygge, melder Pengevanskeligheder sig, ved de mange uforudsete Udgifter til Ekstraarbejde, de beløber sig til mange Tusinder. Heldigvis tør man vel regne med, at ogsaa det øvrige katolske Danmark interesserer sig for denne vigtige Sag. Det vilde være mærkeligt, hvis man ikke kunde finde saa megen Støtte, at Kirken ikke behøver at komme til at staa uden Døre, uden Vinduer og Gulv. Jeg maa tilstaa, at jeg mangler Penge til disse Ting, og jeg tør ikke paatage mig større Forpligtelser. Maaske vil Tertiarerne hjælpe til ved Fuldførelse af Skt. Franciskus Kirke, og paa denne Maade fejre tredie Ordens 700aarige Jubilæum. *A. Smitz, O.S.Fr.*

Rom. Det meddeles nu officielt, at Paven agter at afholde et hemmeligt Konsistorium den 17. Marts, og der vil blive udnævnt seks nye Kardinaler, deriblandt Ærkebiskoppen af Philadelphia, og de to tyske Ærkebiskopper af Köln og München. — I Anledning af den hl. Franciskus's tredje Ordens 700-Aars Jubilæum har Paven offentliggjort en Encyclica. Den hellige Fader omtaler den hl. Frants og afviser den moderne Opfattelse af ham som Fører for en ny »ideel Aandelighed« uden Respekt for

Kirken og dens Overhoved, medens han i Virkeligheden altid stod i den inderligste Forbindelse med St. Peters Stol; derfor har Paverne altid støttet hans Værk, og ogsaa nu tager Pave Benedikt Ordet for paany at anbefale alle Katholikker den Tredje Orden.

Frankrig. I Paris har der været afholdt en stor Kongres af Pariser-Stiftets Katholikker under Ledelse af Kardinal Dubois. Mange religiøse og sociale Spørgsmaal behandlede, og det vigtigste af alt blev Spørgsmaalet om Børnenes Religionsundervisning, som Kardinalen netop taler om i sit Hyrdebrev. Det er for Tiden den vigtigste og vanskeligste Sag for Kirken i Frankrig. Det meddeltes bl. a., at i Paris havde 500 Studenter erklæret sig rede til at undervise, og de bliver med Glæde brugt af Præsterne.

Sibirien. Den apostoliske Vikar i Kanton, Biskop Guébriant, er bleven udnævnt til apostolisk Visitator i Sibirien. Det er en vanskelig Opgave, Biskoppen har faaet. Han skal undersøge alle religiøse Forhold i dette udstrakte Land, hvis mange Katholikker staar under Ærkebiskoppen af Mohilev, der under almindelige Forhold residerer i Petrograd, men for Tiden er landflygtig. Meningen er, at der skal sendes flere Præster til Sibirien, og Visitatoren skal bane Vej for dem.

Brevkasse.

Hr. Red. Var det ikke muligt, gennem Deres ærede Blads »Brevkasse« at slaa til Lyd for en Oprettelse af et tre-Dages Eksercitiehold i Lighed med de sidste 3 Aars mandlige Eksercitier paa St. Andreas Kollegiet.

Selvom det ikke efter Kollegiets Nedlæggelse er muligt at finde et Sted, hvor Deltagerne kunde spise og sove, kunde de aandelige Øvelser maaske arrangeres i en af Byens Kirker eller Kapeller og derved opnaa Hovedformaalet. Tilslutning vil sikkert ikke mangle, da de fleste af de tidligere Eksercitieters Deltagere sikkert vil melde sig.

C. L. M.

Meddelelse fra Det Apostoliske Vikariat.

Det Apostoliske Vikariat har haft den Glæde at modtage en stor Gave til St. Hans Kirke i Hørsholm. En Velgører, der har villet være fuldstændig ukendt, har nemlig givet en kontant Sum paa 22000 Kr. og det saaledes, at selve Kapitalen kun maa anvendes, naar en Kirke en Gang skal opføres, hvorimod paaløbende Renter kan medgaa til den nuværende Kirkes Underhold. Giveren har endvidere ønsket, at den Kirke, som en Gang skal opføres, skal bygges i Spidsbuestil. Kapitalen er overgivet til Ansgarsstiftelsen til Bestyrelse som et særligt Fond.

Det Apostoliske Vikariat udtaler herved sin dybtfølte Tak til den ukendte Giver for den store og smukke Gave, som han med saa ædelt Sindelag har skænket vor hellige Kirke. Denne Gave vil være en Glæde for alle danske Katholikker og navnlig for den lille Menighed i Hørsholm. Vikariatet opfordrer alle dennes Medlemmer til ganske særlig at indeslutte Giveren i deres Forbønner for Menighedens Velgørere.

København den 4. Marts 1921. *Det Apostoliske Vikariat.*

Katholsk Ungdoms Værn.

Ordinær Generalforsamling Onsdag d. 16. Marts Kl. 7 pr. i Stenosgade 4, **Store Sal**. Adgangs- og stemmeberettigede er kun de Katholske Medlemmer, der er lyldt 21 Aar. Dagsorden: 1. Aflæggelse af Beretning og Regnskab. 2. Valg af fem Medlemmer til Raadet i Stedet for de efter Tur afgaaende (de alfabetisk fem sidste af de i 1919 valgte); Genvalg kan finde Sted. 3. Valg af tre Suppleanter. 4. Valg af to Revisorer. 5. Eventuelt indsendte Forslag (Forslag, der ønskes vedtaget paa Generalforsamlingen, maa være indsendt til Sekretæren, Bibliotekar J. J o h n s e n, Ewaldsgade 8¹, Kbh. N., senest d. 6. Marts). — Da Generalforsamlingen kun er beslutningsdygtig, naar mindst $\frac{1}{3}$ af K. U. V.'s stemmeberettigede Medlemmer er til Stede, bedes indstændigt alle de, der kan komme, om at give Møde. Indmeldelse kan ske ved Indgangen til Lokalet.

Efter Generalforsamlingen er der Kl. 8 $\frac{1}{2}$ pr. **Foredrag** af Fru *Helga Skrumsager Petersen* om »Katholsk Tankegang i dansk Eventyrdigling« og derefter **Koncert**. Til Foredraget og Koncerten er der gratis Adgang for alle, som har Interesse for Ungdomssagen. *Forretningsudvalget.*

Nedenstaaende Kongregationer indbyder herved deres Medlemmer til Deltagelse i et **tre-Dages Eksercitielkursus**, som vil finde Sted i Assumptionsklosteret, Ordruphøj, Charlottenlund, fra Tirsdag den 22. Marts Kl. 6 Efterm. til Lørdag den 26. Kl. 11 Form. Deltagerne vil komme til at bo i Klosteret og følge den til de lukkede Eksercitier hørende Dagsorden.

For Ophold og fuld Pension beregnes 15 Kr. pro persona, der bedes betalt ved Indmeldelsen.

Deltagelse bedes meldt snarest til Frk. Marie Wissum, Strandboulevard 33 Kbh. Ø. Kongreganister har Forret til den 13. Marts, efter dette Tidspunkt har Ikke-Kongreganister samme Ret som Kongregationister. Sidste Indmeldelsesdag er den 17. Marts.

*Mariakongregationen af
Apostlenes Dronning.*

*Mariakongregationen af
Fredens Dronning.*

*Mariabørnskongregationen af
den ubesmittede Undfangelse.*

Maria Rosenkransdronning.

Ansgariusforeningen. Ordinær Generalforsamling afholdes Søndag d. 13. Marts Kl. 12 i Stenosgade (Lille Sal). Dagsorden: 1. Aarsberetning. 2. Fremlæggelse af Regnskab. 3. Forandring af Lovenes § 4. 4. Bestyrelsesvalg.

Eventuelle Forslag bedes indleveret til Formanden, Arkivar Fr. J. West, Ordrupvej 96, 2.

Kirkelig Kalender.

13. Marts Passions søndag.	20. Marts Palmesøndag.
14. — M. Ferialdag.	21. — M. Ferialdag.
15. — Ti. Ferialdag.	22. — Ti. Ferialdag.
16. — O. Ferialdag.	23. — O. Ferialdag.
17. — To. Patrick, Biskop og Bekender.	24. — To. Skærtorsdag.
18. — F. Marias 7 Smerter.	25. — F. Langfredag.
19. — L. Jos. Ihukommelse.	26. — L. Paaskelørdag.

Katholsk Højskole. Tirsd. d. 15. Marts Kl. 8 Aften i St. Knuds-salen i Stenosgade 4 B. Frk. M. Mogensen: Den ægyptiske Grav i Glyptotheket (m. Lysbilleder). Adgang for alle. 25 Øre.

St. Knuds Kapel. Mariabørnskongregationen af den ubesmitte Undfangelse holder offentligt Møde Mandag d. 14. Marts Kl. 8. Aften.

Mariakongregationen for unge Mænd afholder Fælleskomunion i Jesu Hjertes Kirke Søndag den 13. ds. Kl. 8^{1/2}.

Conventus missionariorum insulæ Selandiæ erit die decimo quarto mensis Martii loco ac tempore assuetis.

Elisabethforeningens Basar

afholdes **Palmesøndag den 20. Marts fra 10—7 og Mandag den 21. fra 10—3** i Bredgade 69 o. G. **Salg af de indkomne Gaver, Tombola, Restauration. Thekoncert** om Søndagen. Ved Basarens Slutning om Mandagen holdes **Auktion**.

NB. Saafremt der ønskes nogen Forandring i de Skemaer for Paaskegudstjenesten, som i Fjor fandtes i Ugebladet Side 206 og 224 bedes dette snarest meddelt Redaktionen.

Katholske Hjem, der vil sætte deres Dreng i *St. Knuds Skoles* 1. Underklasse til efter Sommerferien, bedes om at indmelde dem snarest belejligt, da der ellers formentlig ingen Pladser vil være tilovers. Bestyreren for St. Knuds Skole.

Jesu Hjertes Budbringer. 2. Hæfte 1921. Indhold: St. Josefs Triumf. — St. Josef. — Den hl. Gertruds Spørgsmaal og den hl. Johannes's Svar. — Nutidens Helgener. — Naadens stille Vej. — Jesu-Hjerte-Andagstens Krønike. — Spørgekasse. — Nogle Træk fra Oblaternes Mission i Nord-Kanadas Sneregioner. — **Børnenes Budbringer.** Indhold: En Heltedaad. — Bernadette II. — Smaa Besøg ved Tabernaklet III. — Bønnens Apostolat. — Hemmeligheden.

Husjomfru. Pladsen som Husjomfru paa Ledreborg Slot er ledig 1. Maj. Grevinde Holstein-Ledreborg, pr. Lejre.

✠ Vor kære gamle Veninde,
Frøken **Anna Catharina Juliane von Hveberg,**
vel forberedt ved Kirkens hl. Sakramenter, hensov i
Herren Fredag d. 4. Marts 1921 i vort Hjem, Nygade 8, Hel-
singør. Begravelsen har fundet Sted.
Hun anbefales til de Troendes fromme Forbønner.
St. Vincents-Søstrene.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

69. AARGANG

«Nordisk Ugeblad» udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 8° V. 5—7. Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — I Redaktionen: Pastor Bernh. Jensen (ansvarshavende), Boyesgade 8° V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 12.

Søndag den 20. Marts.

1921.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Den Salige Louise af Marillac. — De første Dages og vore Dages katholske Kirke (fortsat). — Langfredag. — Haderslevs Katholikker. — En Jesuit i Norge. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Helsingborg. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

534.

Tanker ved Korset.

For den uskyldige Jesus selv kom de værste Sorger under hans hellige Lidelse ikke fra menneskelige Hænder, men fra hans himmelske Faders og fra hans egne Hænder, det vil sige fra det Had og den Rædsel, hvormed han saa paa Verdens Synder, hvilke han bar paa sin egen Person. Saaledes maa ogsaa den sande bodfærdige lide. De strengeste Hjem søgelser kommer til ham fra Guds Hænder og fra hans egne Hænder.

Dom S. Louismet, O. S. B.

Kald Gud din Fader. »Abba — Fader«. Det første Ord paa Korset var: »Fader, forlad dem!« Det sidste Ord var: »Fader, i dine Hænder befaler jeg min Aand.« Hvis du er kommen lidt paa Afveje, bliv der ikke. Hvis du er i Moradset, bliv der ikke. Kom op. Angr dine Synder. Og sæt saa den Del af dit Liv i Parenthes og begynd paa ny.

P. Gallwey, S. J.

Den Salige Louise af Marillac

og

Barmhertighedens Døtre.

Den 15. Marts i Aar fejres for første Gang efter hendes Saligerklæring Louise af Marillacs højtidelige Mindedag. Sammen med St. Vincents af Paul stiftede hun i det 17. Aarh. de Barmhertige Søstres Kongregation.

Det er et Særpræg ved alt, hvad St. Vincents har udrettet, de store, verdensomspændende Virksomheder, han har sat i Gang, at han var saa forbløffende lidt aktiv. Vi ser ham aldrig lægge store Planer, mene og synes og ville meget selv, »slaa store Brød op«, som han saa ikke kan bage. Nej, han er helt og fuldt Redskabet, som intet kan, intet vil og intet er, naar det ikke hviler i Mesterens Haand. Al hans Gerning kommer ligesom af sig selv, som naar Vaarsæden kommer op af Jorden. Gud har saæet, Gud giver til sin Tid Liv og Vækst. St. Vincents's store Fortjeneste er den, at han ikke foregriber Forsynet, men følger dets Ledelse.

Ud af en ganske ubetydelig Anledning, en enkelt fattig Families Nød, var hans Stiftelse af Barmhertigheds-Broderskaberne udrunden. Opgaven var den at besøge de fattige og syge og bringe dem ikke blot Hjælp i Form af Gaver, men ogsaa i Form af Pleje, rent personlig Barmhertighedstjeneste, og herved skulde der bevidst og ufravigeligt arbejdes paa at formaa enhver syg til at ordne sit Gudsforhold ved Skriftemaal og Modtagelsen af Alterens Sakramente. Broderskabernes Medlemmer var paa Landet dels Godsejerfruerne, dels de velhavende Bønderkoner; i Byerne var det baade Adelens og Borgerskabets Damer. Virksomheden bredte sig snart over mange Egne af Frankrig; fra alle Sider stilledes der Krav til St. Vincents om Vejledning, saa Tid og Kræfter ikke slog til for ham til at overkomme det alt. Saa tog Forsynet sig af Sagen. St. Vincents havde en ganske blind og ubetinget Tillid til Forsynet, og derfor svigtede det ham heller aldrig. Guds Forsyn havde allerede forlængst beredt den Kraft, som

skulde føre Sagen med Barmhertigheds-Broderskaberne videre.

Der boede i Paris en ung Enke, Louise af Marillac. Hun havde allerede i flere Aar været ivrigt Medlem af St. Vincents's Broderskab; til hende henvendte han sig med Anmodning, om hun ikke nok vilde paatage sig et Slags Overopsyn med de nydannede Broderskaber ogsaa i andre Byer og paa Landet, hvad hun var mere end villig til. Sagen var den, at Louise af Marillac simpelthen brændte af Længsel efter at vie sig helt til at tjene Gud i hans fattige. Forsynet havde dannet hende netop saadan, som det havde Brug for hende.

Hun var født af en gammel Adelslægt. Hendes Moder var død kort efter hendes Fødsel og havde efterladt Faderen alene med det lille svage, sygelige Barn. Senere i Livet udtalte hun selv, at Gud fra Fødselen af havde vist, at det var ved Korset, han vilde drage hende til sig, for næsten aldrig lod han hende være uden Lejlighed til at lide. Hendes Fader sørgede for, at hun fik en god Opdragelse, og toogtyve Aar gammel blev hun gift med Antoine le Gras, en brav og from Mand, som hun levede lykkeligt med i tolv Aar indtil hans Død. De havde en Søn, Michel, som hun, saa længe hun levede, omfattede med en aldeles rørende Moderkærlighed.

Medens hendes Mand laa paa sit aarelange Sygeleje, gjorde Louise sig med sin noget skrupuløse Natur en Del Selvbefrejdelse. Hun havde nemlig i sin allertidligste Ungdom lovet Gud, at hun vilde gaa i Kloster hos de barfodede Kapucinerinder; men da det var en meget streng Bodsorden, havde hendes Skriftefader ikke tilladt hende med hendes skrøbelige Helbred at opfylde det Løfte; han havde erklæret det for ugyldigt. Nu gik imidlertid Louise i Rette med sig selv og forestillede sig, at hun var Skyld i sin Mands Lidelser, at hans Sygdom var en Straf, fordi hun ikke var gaaet i Kloster. Saa forpint var hun af de Tanker, at hun lovede Gud aldrig at gifte sig igen, hvis hendes Mand blev kaldt bort fra hende, men helt og holdent indvie sig til Guds Tjeneste. Hun plejede sin Mand til hans sidste Stund, og saa overgav hun sig for Tid og Evighed til Gud. Ganske smaat, næsten umærkeligt ud-

viklede Forholdene sig for hende. Hun gik ikke i Kloster, man kunde snarere sige, at Klosteret kom til hende. St. Vincents af Paul var bleven hendes Skriftefader og Vejleder, og hun blev lidt efter lidt hans højre Haand. Først var det, som vi har set, Barmhertigheds-Broderskaberne, hun maatte føre Overopsyn med. Saa viste det sig, at disse ikke ret kunde klare Arbejdet. Paa Landet kunde Bønderkonerne ikke altid forlade Hus og Hjem for at gaa ud i Dagevis og pleje de syge, og ligesaa lidt kunde Damerne i Byerne gøre det; de kunde nok besøge de syge, men den reelle Sygepleje og Rengøring og Madlavning og alt, hvad der hører med til virkelig at løfte Korset og bære det for saadan en stakkels Familie, der er ramt baade af Sygdom og Fattigdom, det formaaede de ikke. Her havde nu Forsynet atter Hjælpen rede. En Dag, da St. Vincents var ude paa en Missionsrejse paa Landet, kom der en ung Bondepige til ham og bad om Raad og Vejledning. Hun havde med stort Besvær lært sig selv at læse for at kunne undervise de smaa Piger i Landsbyen, men der var kommen Forhindringer i Vejen for hende, og hvad skulde hun nu gøre? hun vilde dog saa gerne tjene Gud i hans fattige. St. Vincents sendte hende til Paris til Louise af Marillac, og dermed var saa den første, ganske lille bitte Snebold dannet, som han sagde. Marguerite Naseau hed den unge Pige, som blev den første Barmhertige Søster. Hun drog andre efter sig, og uden at de selv vidste af det, voksede en af Verdens største Kongregationer op af den lille Spire. Det var i 1533, at Begyndelsen blev gjort; nu tæller Kongregationen 25,000 Søstre i alle Verdensdele. (Her i Danmark har de i atten Aar virket i Helsingør.) Deres Dragt er en graablaa, ulden Kjole og et stort, hvidt Hovedsæt — en fransk Bondepige-dragt fra hin Tid.

»Paa det jævne, paa det jævne,
ikke i det himmelblaa,
der har Livet sat dig Stævne,
der skal du din Prøve staa.« (Kaalund.)

Det var, hvad St. Vincents tidligt og sent indprentede sine aandelige Børn. »De fattiges Tjenestepiger« var det Navn, han med Forkærlighed gav dem. Brug for dem

var der allevegne. Louise af Marillac uddannede dem saa godt, hun formaaede, og snart maatte hun rejse ud med en lille Flok hist og en lille Flok her til forskellige Byer rundt om i Frankrig. Det begyndte at blive nødvendigt at have skrevne Regler for det voksende lille Samfund, men først efter mange Betænkeligheder indvilgede St. Vincents heri. Omsider bøjede han sig for Nødvendigheden og skrev da i Begyndelsen af Regelbogen de Ord, som saa ypperligt karakteriserer den nye Kongregation: »Barmhjerlighedens Døtre skal til Kloster have et Sygehus, til Celle et lejet Kammer, til Kapel Sognekirken, til Klostergang Byens Gader eller Hospitalernes Stuer, til Klausur Lydigheden, til Gitter Guds frygten og til Slør den hellige Blufærdighed.«

Vi Nutidsmennesker, som er vante til Begrebet Hospitalssøstre og Skolesøstre og Søstre, som gaar ud i ambulant Pleje i Hjemmene, vi kan daarligt forstaa den Forbavelse, næsten Forskrækkelse, hvormed Datidens Mennesker saa et saadant Samfund træde ud i Livet; man var ikke vant til, at Kvinder tog aktive Livsopgaver op uden for Hjemmets Mure. Men Tiden var moden dertil, det maatte komme. Men fordi Barmhjerlighedens Døtre ikke er en betragtende Orden, men først og fremmest har faaet den Opgave at tjene Gud i de fattiges Person, saa maa vi nu ikke tro, at de derfor udelukker Betragtningen og Bønnen af deres Liv — saa kender vi daarligt St. Vincents! Nej, Bønnen er Livsnerven og Hjerteslaget i al deres Virksomhed; det er, som vilde St. Vincents netop lære os allesammen det i vore nyere, arbejdstravle Tider, at det gamle Klosterord »bed og arbejd« har baade Saft og Kraft i sig.

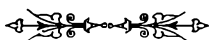
Foruden den første Opgave, Sygeplejen i Hjemmene, tog Louise af Marillac og hendes Søstre snart fat paa andre; af disse skal her nævnes Arbejdet blandt de stakels syge Galejsslaver, blandt de sindssyge og ikke mindst Arbejdet for Hittebørnene; dertil kom senere Arbejdet blandt de saarede og syge paa Valpladser og Lazaretter og endelig i fjerne Missioner i Hedningeland.

Hvor de end færdes, indskærper Louise af Marillac dem stadigt indtrængende Bøn til Gud Helligaand om at rense deres Sjæle, Tanker, Ord og Handlinger, saa at de

maa blive ligesom Solstraalerne, der skinner paa det værste Dynd og de værste Uhumskheder uden at besmittes deraf. Hun giver dem den ubesmittet undfangne Gudsmoder til Beskytter og Forbillede. Barmhjertighedens Døtre bad troligt, i Aarhundreder, før Dogmet om den ubesmittede Undfangelse blev erklæret, efter hvert eneste Led af deres Rosenkrans en lille Bøn af Louise af Marillac til Ære for denne Marias herlige Forrettighed*). Intet Under, at Maria belønnede dem med at aabenbare sig og skænke Jærtegnsmedaillens Naadegave netop til en af Louise af Marillacs aandelige Døtre. Hele deres Virksomhed er opbygget og grundfæstet paa den Livsvisdom:

Intet uden Maria.

E. Rosenørn-Lehn.

De første Dages og vore Dages katholske Kirke.

Af *Kardinal Newman.*

(Fortsat.)

Hvad her er bleven sagt, er nok til at gøre klar for os en historisk Kendsgerning, som for øvrigt ikke behøver noget Bevis. Østerland trængte atter ind i de i Europa bestaaende religiøse Samfund og udbredte en Mængde Ceremonier, der paa forskellige Maader vakte Opsigt blandt de overdaadige, de politiske, de uvidende, de hvileløse og de angerfulde. Armenier, Kaldæer, Ægypter, Jøde, Syrer, Fryger var, som det kunde træffe sig, Betegnelser for disse nye Ceremoniers Tjenere, og Magi, Overtro, Barbari, Trylleri var de Navne, som Verden knyttede til de nye Lærdomme. I dette Selskab kom Kristendommen nu ogsaa. Naar da tre Forfattere, som nok ved, hvad de skriver om, kalder Kristendommen for Overtro og Trolddom, var det ikke Betegnelser, de brugte rent paa maa

*) Se min lille Bog »Til Jesus ved Maria« S. 180 og Foredraget om Jærtegnsmedaillen S. 42.

og faa eller som blotte Skældsord, men de betegnede den med bestemte og almindelig anerkendte Udtryk som beslægtet med disse uhyggelige, hemmelige, forhadle, vanærende Religioner, som vakte saa megen Forstyrrelse rundt om i hele Riget.

Det Indtryk, Verden modtog af de Omstændigheder, der omgav Kristendommens Fremkomst, faar en Slags Bekræftelse senere hen ved Tilsynekomsten af de gnostiske og lignende Kætterier, der udsprang fra Kirken i det andet og tredje Aarhundrede. Deres Lighed i Ceremonier og Ordning med de østerlandske Gudsdyrkelser, ogsaa ofte deres historiske Slægtskab, lader sig ikke benægte; og det er i hvert Fald et mærkeligt Sammentræf, at Kristendommen af Suetonius først skulde kaldes en magisk Overtro, hvis der ikke i den fandtes noget, der kunde give Anledning til en saadan Beskyldning.

De gnostiske Sekter er efter deres Oprindelse af en meget blandet Race, der opstod ved en Sammenblanding af Orientalisme og Kristendom. Efter at Israels ti Stammer 722 før Chr. var bleven ført i Landflygtighed, blev Samaria koloniseret af »Mænd fra Babylon og Chusa, fra Ava, fra Hamath og fra Sefhawaim«, som efter deres egen Opfordring blev oplært i »Landets Guds Skik« af en af Præsterne i Jeroboams Kirke. Følgen var, at »de frygtede Herren og tjente deres egne Guder«. Fra dette Land var Simon, Gnostikernes berømte Patriark; han omtales i »Apostlernes Gerninger« som værende i Besiddelse af magiske Evner, hvilket er saa fremtrædende et Kendemærke for de orientalske Mysterier. Skønt hans Kætteri fordelte sig i en Mængde Sekter, spredtes det ud over Verden med en Katholicitet, der ikke stod tilbage for Kristendommen. St. Petrus, der først stødte sammen med ham i Samaria, synes siden at have mødt ham i Rom. Samme Steds traf St. Polykarp Marcion af Pontus, hvis Tilhængere spredtes over Italien, Ægypten, Syrien, Arabien og Persien. Valentinus forkyndte sine Lærdomme i Alexandria og Rom samt paa Cypern; vi læser om hans Disciple paa Kreta, i Antiochia, Cæsarea og andre Steder i Østen. Bardesanes og hans Tilhængere fandtes i Mesopotamien. Karpocrationerne omtales i Alexandria, Rom og Kephalle-

nia; Basilidianerne spredte sig over den største Del af Ægypten; Ophiterne (Slangetilbederne) fandtes i Bithynien og Galatien; Kainiterne var i Afrika og Marcosianerne i Gallien. Hertil maa regnes adskillige andre Sekter, som, skønt ikke af egentlig gnostisk Oprindelse, dog staaer dem nær i Tid, Karakter og Oprindelse: Ebioniterne i Palæstina, Kerinthianerne, som opstod et eller andet Sted i Lille-Asien, Enkratiteterne og lignende Sekter, som fra Mesopotamien udbredte sig til Syrien, Cilicien og andre Provinser i Lille-Asien og derfra til Rom, Gallien, Aquitanien og Spanien, og endelig Montanisterne, som — med en By i Frygien til Hovedsæde — naaede saa langt som fra Konstantinopel til Karthago.

Gnosticismen havde altsaa — under en eller anden Form — i det andet Aarhundrede Tilhængere i enhver Del af den civiliserede Verden. Den var inddelt i Skoler, lige saa talrigt og ivrigt søgte som nogen af dem, Grækenland eller Asien kunde prale af i sine lykkeligste Dage. En Læser, der ikke besidder specielle Kundskaber, træffer i disse Tidens Kirkehistorie en Mængde Navne, der er ham fuldstændig ukendte, men som den Gang vakte lige saa megen Opsigt som tidligere Plato og Aristoteles. Der blev skrevet Bunker af Bøger for at støtte denne nye Filosofi, men ikke en eneste af dem er bleven tilbage. Mange af disse Sekters Stiftere havde oprindeligt været Kristne; andre var af jødisk Oprindelse; atter andre var mere eller mindre knyttede til de hedenske Dyrkelser, som deres egen Sekt havde saa stor Lighed med. Montanus synes endog at have været en lemlæstet Cybele-Præst; Prodicus's Tilhængere paastod, de var i Besiddelse af Zoroasters hemmelige Bøger, og den dualistiske Lære, som saa mange af disse Sekter bekendte sig til, kan føres tilbage til den samme Kilde. Basilides synes at have godkendt Mithras som det højeste Væsen og siges at være bleven undervist af en direkte Discipel af St. Petrus ligesom Valentinus af en direkte Discipel af St. Paulus. Marcion var Søn af en Biskop i Pontus og Tatian Discipel af St. Justinus Martyr:

Hvordan det nu end forholder sig med disse Sekters Historie, og skønt det maaske er et Spørgsmaal, om deres Lære kan betegnes som egentlig »Overtro«, og skønt mange

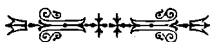
af dem talte lærde Mænd mellem deres Lærere og Tilhængere, lignede de i hvert Fald i Ceremonier og Optræden de omstrefende hedenske Mysterier, som ovenfor er beskrevet. I selve deres Navn »Gnostikere« laa, at de besad en Hemmelighed, som skulde meddeles til deres Disciple. Indviklede Ceremonier var Forberedelsen hertil, og symbolske Handlinger var Redskaber for Indvielsen. Tatian og Montanus, Repræsentanter for vidt forskellige Sekter, var enige om at gøre Askese til en Regel for Livet. Begge disse Sektors Tilhængere afholdt sig fra Vin, Tatianerne og Marcionisterne fra Kød; Montanisterne holdt Faste tre Gange om Aaret. Alle gnostiske Sekter synes af en eller anden Grund at have fordømt Ægteskabet. Marcionisterne døbte tre eller flere Gange; Marcosianerne havde to Ceremonier for, hvad de kaldte Forløsning; den sidste af disse fejredes som et Bryllup, og Rummet, hvori den foregik, var udstyret som et Brudekammer. Derpaa fulgte under Salvning en Indvielse til et Præstedømme. En sidste Salvning hørte ogsaa til deres Skikke, og de bad for de afdøde. Bardesanes og Harmonius var berømte for deres skønne Sange. Montanus's Profetier fremkom — ligesom de hedenske Orakler — i en Tilstand af Henrykkelse eller Ekstase. For Karpokrates's Søn Epiphanes, der døde i en Alder af sytten Aar, oprejstes et Tempel paa Øen Cephalenia, hans Moders Fødested, hvor han blev fejret med Hymner og Ofre. En lignende Ære viste Karpokratianerne Homer, Pythagoras, Plato, Aristoteles saavel som Apostlene; Kroner blev sat paa deres Billeder, og Røgelse brændte foran dem. I en af de Indskrifter, som blev fundet i Cyrene for ca. 100 Aar siden, nævnes Zoroaster, Pythagoras, Epikur og andre sammen med vor Frelser som Vejledere i Livet. I disse Indskrifter findes ogsaa den karpokratianske Lære om Kvinde-Fællesskab. Jeg vil ikke gerne omtale visse af disse Sektors Kærlighedsmaal-tider og Kommunioner, som ikke blev overgaaet i Skamløshed af de hedenske Ceremonier, de var en Efterligning af. Navnet Gnostiker blev et Udtryk for den værste Urenhed, og ingen vovede at spise sammen med dem eller bruge deres Knive, Fade og Tallerkener.

Disse skamløse Udsvævelser fandtes i Forbindelse med

Trolddom og Astrologi. Basilidianernes Amuletter forefindes endnu i stort Antal, indskrevne dels med Symboler af kristen Oprindelse, dels med Billeder af Isis, Serapis og Anubis, fremstillede i Overensstemmelse med den ægyptiske Mythologis grove Uanstændighed. St. Irenæus knyttede, da han talte om Simonianerne, de to Forbrydelser nøje sammen: »Dens mystiske Præster«, siger han, »lever i Liderlighed og øver Trolddom, alt efter hver enkelt Dygtighed heri. De anvender Besværgelser og Forhandelser, Kærlighedsdrikke og Trylleformularer, søger Hjælp hos Aander, iagttager Drømme og driver andre underlige Kunster.« Marcosianerne var særlig hengivne til disse uhyggelige Øvelser, som ogsaa Karpocrates og Apelles faar Skyld for at have befattet sig med. Marcion og andre siges at have drevet Astrologi.

Saadan var Gnostikerne, og for udenforstaaende Tilskuere, som Filosoferne Celsus og Porphyrius, der saa paa Kirken med stor Fordomsfuldhed, syntes denne at være Gnostikerne saa lig, at den vel kunde blive forvekslet med dem i den før-nikæniske Periode, saaledes som den tidligere var bleven blandet sammen med de hedenske Mysterier.

(Fortsættes.)

Sangfredag.

Mørket tog vor Jord i Fang,
Solen gøs i Harme;
Verdens Sol paa Træet hang
med udstrakte Arme.

Over hvide Ledemod
røde Glor sig sænkede,
med Forsoningsdagens Blod
blev al Verden stænkede.

Han holdt ingen Nagler fast,
iffun, at han vilde.
Selve Fjeldets Hjerte brast,
deugang hans stod stille.

Mit er kunget af min Stam,
Blusel har mig gæstet;
mine Synder faldt paa ham,
saa blev han korsfæstet.

Johs. Frederiksen.

Haderslevs Katholikker.

Til Ugebladets Redaktions Svar paa Hr. Chr. H.'s »venlige Bidrag« i Nr. 10 tillader jeg mig at føje endnu et Par Ord.

Hvis Hr. Chr. H. ikke blot en Gang i Forbigaaende havde kigget herind i Kirken, men havde haft Føling med Sønderjyllands Katholikker, saa vilde han uden Tvivl have udfunden, at disse efter Genforeningen praktisk set betragter og føler sig som hørende til København. Dog forstaar de, da jeg tilstrækkelig har oplyst dem derom, godt at skelne mellem helt forskellige Ting. De ved, at det kirkelige Lærer- Præste- og Hyrdeembede her bliver udøvet efter den Apostoliske Præfekt for Slesvig-Holstens Anvisning, at derimod den praktiske, materielle og tekniske Forvaltning bliver udøvet fra København, med andre Ord, at den Apostoliske Præfekt for Slesvig-Holsten er vor kirkelige og aandelige Foresatte, men at Biskoppen i København er vor Plejefader, indtil den Apostoliske Stol endelig har afgjort og ordnet Sagen. Saaledes var det i det mindste til den Dag, hvor Ugebladet kom med Notitsen i Nr. 7 og — man tilgive mig, at jeg udtaler det — dermed førte selv Folk her en Smule i Vildfarelse. Katholikkerne og ogsaa andre Folk antog af denne Notits, at den Apostoliske Stol havde talt, og at den endelige Ordning var der, hvad der jo ikke er Tilfældet. Besværlighederne, der kunde opstaa af denne Fejltagelse, forudsaa jeg vel, men da Folk glædede sig over denne antagne »endelige Ordning«, vilde jeg ikke fordærve dem denne Glæde, og derfor tav jeg foreløbig stille, dog beredt til at gribe ind, saasnart det blev nødvendigt, og var det aldrig blevet nødvendigt, havde jeg evig tiet stille. Dog snart dukkede den første Besværlighed op i Form af Fastehyrdebrevet og Fasteforordningen med Pligt til at oplæse hegge. Naar Præsten til Udtrykket »i de nordiske tyske Missioner« tilføjede et »altsaa her«, saa betød det ikke »altsaa betragter vi os endnu som hørende til Tyskland (Osnabrück)«, men det betød »altsaa er Fasteforordningen ogsaa forpligtende her, trods det, at vi ikke mere hører til Tyskland«. For øvrigt var den vedføjede Forklaring, — hvis jeg ikke tager fejl — noget længere og noget klarere, nemlig »altsaa her — vi hører i kirkelig Henseende endnu til Osnabrück, men i praktisk materiel Henseende til København, til den Apostoliske Stol har ordnet Sagen endeligt«. — Forhaabentlig sker det snart. —

Nu endnu et til Kapitlet »Følelsessag«. Som allerede sagt er paa den 2. Fastesøndag Hyrdebrevet fra København blevet forelæst — trods det, at der foreløbig ikke er nogen Forpligtelse dertil — før den apostoliske Stol har talt, og jeg maa ærlig tilstaa, at Folk oprigtig har glædet sig over de gribende, faderlige Formaninger fra Biskoppen i København, og at de lever i det glade Haab i Fremtiden at høre meget skønt og opløftende fra København.

P. Wolff.

Efter Hs. Højærværdighed Biskoppens Ønske skal jeg meddele, at de sønderjydske Landsdeles endelige Overgang til det Apostoliske Vikariat Danmark kan ventes i Løbet af tre til fire Maaneder.

F. Olrik,

10. Marts 1921.

Biskoppens Sekretær.

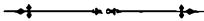

En Jesuit i Norge.

Norges Grundlov har i sin § 2 en Bestemmelse, der forbyder Jesuiter at opholde sig i Landet. Det er nu altid blevet fortolket saaledes, at Jesuiter ikke maatte bosætte sig der, mens man aldrig har hindret dem i at komme og holde Foredrag. Ikke desto mindre vakte det Røre, da Pater Menzinger fra Stenosgade blev indbudt til at tale i Studentersamfundet i Kristiania den 5. Marts. Det er morsomt at læse, hvad »Morgenbladet« skrev i den Anledning, som det citeres i »St. Olav«: »Studentersamfundet meddeler, at Kristiania i disse Dage faar et celeberrt Besøg, idet Pater A. Menzinger, Medlem af societas Jesu (Jesuiterordenen), Fredag kommer til Kristiania som Studentersamfundets Gæst. Pater Menzinger, der er kendt som en fremragende religionsfilosofisk Forfatter og som en udmærket Taler, vil paa Studentersamfundets Møde Lørdag tale om den katholske Kirkes Stilling til den moderne Theologi. Det skal blive ganske pudsigt at se, hvordan vore Myndigheder vil stille sig til denne Meddelelse. I Grundlovens Paragraf 2 staar der den Dag i Dag, at Jesuiter ikke maa taales. Og der kan, efter hvad der meddeles os paa det mest autoritative Hold, ikke herske Tvivl om dette Udtryks Fortolkning. Der menes slet og ret, at en Jesuit ikke maa sætte sin Fod over Kongeriget Norges Grænser. Og selvfølgelig da langt mindre optræde offentlig. Der er jo i vore Dage kanske dem, som smiler lidt(!) af Bestemmelsen og kalder den et Rudiment fra anno 1814, men dermed kommer man ikke forbi, at det staar der. Og de nærmeste Dage faar da vise, om det bare er paa Papiret, det staar«.

Og i et følgende Nr. skriver samme Blad: »Det er i Grunden en ganske infam Situation(!), Studentersamfundet har bragt vore Myndigheder i ved sin Indkaldelse af den jesuitiske Foredragsholder. Paa den ene Side Grundlovens utvetydige Bogstav, paa den anden Side Aandsfrihedens ukrænkelige Bud. Hvorfor skulde nu ogsaa denne celebre Pater saa ostentativt forkynde, at her kommer en Jesuit. Selvfølgelig har vi haft, og har vi kanske i dette Øjeblik adskillige Jesuiter indenfor Landets Grænser. Men man kan da være det i Stilhed. Hvorfor skal man behøve at skilte med den unægtelig lidt tvivlsomme Titel? — Nuvel, vi ved ikke, hvorledes det høje Justitsministerium ser paa denne lille Konflikt. Vi tillader os bare at gætte paa, at man tager det kloge Parti at lade, som man overhovedet ikke har fjerneste Anelse om den grundlovsstridige Herres Nærværelse i Landet. Den Løsning er vel i hvert Fald mere praktisk, end om man gentog, hvad man gjorde i 1879: da var Konflikten den, at Jøder var forbudt Adgang til Landet, men samtidig trængte Staten i høj Grad til en Haandsrækning af en Berliner-Bankier af utvivlsom jødisk Ekstraktion. For at give Manden Lejlighed til personlig Nærværelse under Laaneforhandlingernes Gang blev der af den norske Regering givet Jøden frit Lejde for saa og saa lang Tid. — I yderste Nødsfald maa man altsaa kunne udstyre Jesuiten med et lignende storartet Dokument«.

Naa, det norske Justitsministerium tog det kloge Parti og lod som ingen Ting. Pater Menzinger holdt sit Foredrag for en meget stor Tilhørerskare, der takkede med langvarigt Bifald. Og Norges Rige staar da ogsaa endnu. Der er vist heller ingen, der kender Pater Menzinger, som vilde anse ham for farlig for Nordmændenes Sikkerhed!

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Da Pastor Bernh. Jensen havde været syg og derfor ikke kunde holde det lovede Foredrag paa Højskolen, var Pastor Günther saa elskværdig at læse op. Det gjorde han paa sin kendte udmærkede Maade, og de to Stykker, han læste, greb Tilhørerne dybt. Det var Olfert Ricard: »Den rige Yngling« og Paludan-Müllers »Kain«.

Ordrup. Mandag d. 7. Marts samledes Medlemmer af St. Andreas Menighed til et Møde i Charlottenlunds Palmehave, for at drøfte Muligheden for Dannelsen af en Forening til Fremme af Sammenholdet blandt Medlemmer af St. Andreas Menighed. Kl. 8¹/₄ bød Hr. Redaktør Hut-

ters Velkommen og foreslog Hr. kgl. Hofforgylder Weber som Dirigent, hvilket eenstemmigt vedtoges af Forsamlingen. Efter at Dirigenten havde stillet Forslaget om Foreningens Dannelse under Afstemning, vedtoges dette eenstemmigt ved Haandsoprækning. Derpaa oplæste Dirigenten Lovene, som alle vedtoges i den Form, i hvilken de forelaa fra det indbydende Udvalgs Side. Derefter holdtes en Pause. Under Pausen cirkulerede der en Liste, paa hvilken de kunde opføre sig, som ønskede at blive Medlemmer af »St. Andreas Gilde«. Ved Optælling af Listens Navne viste det sig, at 51 af Mødets Deltagere havde tegnet sig som Medlemmer. Efter Pausen gik man over til Formandsvalget. Valgt til Formand blev Hr. Grosserer Fr. Grugni, og Valget af Foreningens første Formand modtoges med stormende Bifald. Til Bestyrelse valgtes Hr. Redaktør Hutters, Frk. Emma Holler, Hr. Bogholder H. Holler og Hr. Bankassistent N. Nordencrone, og som Revisorer valgtes Hr. kgl. Hofforgylder Weber og Hr. Guldsmed Hylleholdt. Mødet sluttede med et selskabeligt Samvær. Ved en Punschebolle udbragtes den ene Skaal efter den anden for den nystiftede Forening ledsaget af rørende Hurraraab. Efter at Kassereren havde modtaget Kontingent af de Medlemmer, der ønskede at erlægge dette den samme Aften, skiltes Mødets Deltagere med de bedste Forhaabninger om, at fortsætte der, som der blev begyndt, vil »St. Andreas Gilde« udfylde sin Bestemmelse og naa sit Maal. P. B. V. *Niels Nordencrone*, Sekretær.

Helsingborg (Telegram den 15. Marts). Læserne tilraades Besøg i Paaskeferien paa katholsk Kunstnerinde Gisela Trapps lille Udstilling Musæet Helsingborg. Det vil ikke fortrydes.

E. Rosenørn-Lehn.

Gudstjenesten i den stille Uge.

St. Ansgars Kirke. Palmesøndag Kl. 9 $\frac{1}{2}$ højtidelig Pontifikal-Palmevielse og Procession, derefter Højmesse og Oplæsning af Lidelseshistorien efter Matthæus. — *Skærtorsdag* Kl. 9 Pontifikal-messe, de hh. Oliers Indvielse og derefter Procession. Kl. 3 foretager Biskoppen den højtidelige Fodtvætning. Kl. 5 Aften Andagt til det allerh. Sakramente med Prædiken. — *Langfredag* Kl. 10 Pontifikal-Gudstjeneste. Ved denne synges Lidelseshistorien efter St. Johannes' Forbønner, Korsets Afhylling og Hylding, Procession og Præsantificatmesse. Kl. 6 Andagt m. Prædiken. — *Paaskelørdag* Kl. 8 Ildens og Paaskelysets Indvielse, de tolv Profetiets Læsning, Døbevandets Indvielse, Litani til alle Helgener og Kl. henved 9 Højmesse med Vesper.

Jesu Hjertes Kirke. Palmesøndag Kl. 9 $\frac{1}{2}$ Palmevielse og Procession, derefter Højmesse med Oplæsning af Lidelseshistorien. Kl. 6 Aften Andagt med Prædiken. — *Skærtorsdag* er der kun een Messe Kl. 6 $\frac{1}{2}$. Om Aftenen Kl. 6 Prædiken og Andagt. — *Langfredag* begynder den højtidelige Gudstjeneste Kl. 10. Om Aftenen Kl. 6 Prædiken og Andagt. — *Paaskelørdag* begynder Ceremonierne Kl. 8 $\frac{1}{2}$, Højmassen henved Kl. 9 $\frac{1}{2}$.

St. Knuds Kapel. Palmesøndag Kl. 7 Højmesse. Kl. 3 Andagt. — *Skærtorsdag* Kl. 7 stille Messe. — *Langfredag* og *Paaskelørdag* ingen Gudstjeneste.

Den evige Tilbedelseskirke (Jagtvejen). *Palmesøndag* som en almindelig Søndag. — Mand., Tirsd., Onsd. og *Skærtorsdag* stille Messe Kl. 7^{1/2}. Efter Messen lukkes Kirken i denne Uge, og Andagten Kl. 3 falder bort. — *Langfredag* ingen Gudstjeneste. — *Paaskelørdag* kun Andagt Kl. 3.

Immaculatakirken. *Palmesøndag* Kl. 8 stille Messe. Kl. 9^{1/2} Palmevielse og Procession, derefter Højmesse med Prædiken. Kl. 2^{1/2} Vesperandagt. — *Skærtorsdag* Kl. 7 Højmesse. Kl. 6 Andagt til det allerh. Sakramente. — *Langfredag* Kl. 7 Gudstjeneste. Kl. 2^{1/2} Korsvej. — *Paaskelørdag* Kl. 7 Gudstjeneste.

Sakramentskirken. *Palmesøndag* Kl. 8 stille Messe. Kl. 9^{1/2} Palmevielse, Procession og Højmesse med Oplæsning af Lidelseshistorien. Kl. 6 Aften Fasteandagt m. Prædiken. — *Skærtorsdag* er der kun een Messe, nemlig Kl. 7. Om Aftenen Kl. 6 Sakraments- og Gethsemane-Andagt. — *Langfredag* Kl. 9 Præsanktifikatmesse. Kl. 6 Aften Andagt m. Præd. — *Paaskelørdag* Kl. 7 Paaskelysets og Døbeandagets Indvielse og henved Kl. 8^{1/2} Højmesse med Vesper.

St. Josefs Kirke. *Palmesøndag* Kl. 9 Palmevielse og Højmesse. Kl. 3 Andagt. — *Skærtorsdag* Kl. 6^{1/2} Messe og Tilbedelse af det Allerehelligste hele Dagen. Kl. 7^{1/2} Aften Andagt. — *Langfredag* Kl. 9 Præsanktifikatmesse. Kl. 3 Korsvej. — *Paaskelørdag* Kl. 6 Ildens og Paaskelysets Indvielse, Litani og Messe.

Rosenkranskirken. *Palmesøndag* Kl. 8 stille Messe. Kl. 9^{1/2} Palmevielse, derefter Højmesse med Oplæsning af Lidelseshistorien. Kl. 5 Katekese og Andagt. — *Skærtorsdag* Kl. 6^{1/2} stille Messe. Kl. 5 Andagt til det allerehelligste Sakramente. — *Langfredag* Kl. 10 Gudstjeneste m. Prædiken. Kl. 5 Korsvej m. Prædiken. — *Paaskelørdag* begynder Gudstjenesten Kl. 7, Højmassen ca. Kl. 8^{1/2}.

Assumptionskapellet (Ordrupshøj) *Onsdag* Kl. 4^{1/2} Eftm. Matutin (ingen Velsignelse). — *Skærtorsdag* Kl. 6^{1/2} stille Messe. Kl. 4^{1/2} Matutin. — *Langfredag* Kl. 7^{1/2} Form. Gudstjeneste. Kl. 2 fransk Prædiken. Kl. 4^{1/2} Eftm. Matutin. — *Paaskelørdag* begynder Ceremonierne Kl. 7^{1/2}, derefter Messe.

St. Annæ Kirke. *Palmesøndag* Kl. 8 stille Messe. Kl. 9^{1/2} Palmevielse og Højmesse med Lidelseshistorien. Kl. 6 Andagt med Prædiken. — *Skærtorsdag* Kl. 7 Messe, Kl. 6 Aften Andagt til det allerh. Sakramente m. Prædiken. — *Langfredag* Kl. 10 Gudstjeneste. Kl. 6 Aften Korsvej m. Prædiken. — *Paaskelørdag* begynder de kirkelige Ceremonier Kl. 7 og Højmassen ca. Kl. 8^{1/2}.

St. Andreas Kirke (Ordrup) *Palmesøndag* Kl. 9^{3/4} Palmevielse, derefter Højmesse med Oplæsning af Lidelseshistorien. — *Skærtorsdag* Kl. 8 Levitmesse med Procession. Kl. 6^{1/2} Aften Andagt til Ære for Alterets helligste Sakramente. — *Langfredag* Kl. 10 højtidelig Gudstjeneste med Afsyngelsen af Lidelseshistorien, Korsets Hylding, Procession og Præsanktifikatmesse. Kl. 6^{1/2} Aften Prædiken og Andagt. — *Paaskelørdag* begynder Ceremonierne Kl. 7, Levitmesse henved Kl. 8^{1/4}.

Elisabethforeningens Basar

afholdes **Palmesøndag** den 20. Marts fra 10—7 og **Mandag** den 21. fra 10—3 i Bredgade 69 o. G. **Salg af de indkomne Gaver, Tombola, Restauration. Thekoncert** om Søndagen. Ved Basarens Slutning om Mandagen holdes **Auktion**. Lotterierne trækkes af Pastoren paa Basaren Mandag Kl. 3. Hertil indbydes alle, der har taget Lodsedler.

Kirkelig Kalender.

20. Marts Palmesøndag.	27. Marts Paaskesøndag.
21. — M. Ferialdag.	28. — M. 2. Paaskedag.
22. — Ti. Ferialdag.	29. — Ti. 3. Paaskedag.
23. — O. Ferialdag.	30. — O. Oktavdag.
24. — To. Skærtorsdag.	31. — To. Oktavdag.
25. — F. Langfredag.	1. April Fr. Oktavdag.
26. — L. Paaskelørdag.	2. — L. Oktavdag.

Husk Faste-Almisen inden Anden Paaskedag.

Katholsk Højskole. Tirsd. d. 15. Marts Kl. 8 Aften i St. Knuds-salen i Stenogade 4 B. Pastor von Kettenburg: Passionsreli-kvier. Adgang for alle. 25 Øre.

Mariakougregationen for Mænd holder Fælleskommunion Palmesøndag d. 20. ds. Kl. 8^{1/2} i Jesu Hjertes Kirke.

Mariakongregationen for unge Mænd holder Mandag den 21. ds. Kl. 8 i Jesu Hjertes Kirke Korsvejsandagt for Kongre-gationens afdøde Medlemmer og Velgørere. Alle unge Mænd er velkomne.

St. Andreas Gilde, Ordrup. Møde Tirsdag d. 5. April Kl. 8 i Charlottenlunds Palmehave. Gæster er velkomne.

Olieindvielserne paa Skærtorsdag. Pris 25 Øre. Faas hos Kirkebetjenten i St. Ansgars Kirke og i Katholsk Boghandel.

Gethsemane-Andagt. Pris 10 Øre. Særlig passende til Skær-torsdag Aften, Katholsk Boghandel, Stenogade 3.

Palæstina-Kollekt. Den aarlige Kollekt for de hellige Ste-der i Palæstina finder Sted Langfredag i samtlige Sognekirker.

Paaskekommunionen. Med Palmesøndag begynder Tiden for den pligtmæssige Modtagelse af den hellige Kommunion.

Den stille Uge. Vor Herres og Frelzers *Lidelseshistorie* op-læses i denne Uge ved Morgengudstjenesterne i Kirkerne Palme-søndag, Tirsdag, Onsdag og Langfredag henholdsvis efter Evan-gelisterne Matthæus, Markus, Lukas og Johannes.

Katholske Hjem, der vil sætte deres Dreng i *St. Knuds Skoles* 1. Underklasse til efter Sommerferien, bedes om at indmelde dem snarest belejligt, da der ellers formentlig ingen Pladser vil være tilovers.
Bestyreren for St. Knuds Skole.

Husjomfru. Pladsen som Husjomfru paa Ledreborg Slot er ledig 1. Maj. Grevinde Holstein-Ledreborg, pr. Lejre.

Min kære Søster

Caroline Lauritzen

døde d. 11. ds. stille og rolig efter at have mod-taget de hl. Sakramenter. R. I. P.
p. t. København, d. 14. Marts 1921.

Henriette Lauritzen.

Begravelsen har fundet Sted.

NB. Da Nummeret for den 27. Marts ønskes udsendt en Dag tidligere end sædvanlig, bedes alt Stof til Bladet ogsaa ind-sendt en Dag tidligere end ellers, senest Søndag den 20. Marts.

FREMMEDSPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften. fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

69. AARGANG

«Nordisk Ugeblad» udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 8^a V. 5—7. Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — I Redaktionen: Pastor Bernh. Jensen (ansvarshavende), Boyesgade 8^a V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 13.

Søndag den 27. Marts.

1921.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Paaske. — De første Dages og vore Dages katolske Kirke (fortsat). — Ansgariusforeningens Generalforsamling. — Lys over den hemmelighedsfulde Sarkofag. — Den katolske Kirke i Sønderjylland. — Nye Tanker — gamle Tanker. — Haderslevs Katholikker. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Esbjerg. Haderslev. Tønder. Palæstina. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

535.

Paaskebudskabet.

Det centrale i Paaskens Evangelium, det, hvorpaa det kommer an, er saa ypperligt udtrykt i Engelenes Ord til Kvinderne udenfor den tomme Grav: »Han er opstanden, han er ikke her.« Ganske det samme udtrykker St. Petrus saaledes til Jøderne i Templet (Ap. Gern. 3, 15): »I slog Livets Fyrste ihjel, men Gud oprejste ham fra de døde.« Og St. Paulus udraaber overfor Datidens Vantro og Forflygtigelse af Jesu Opstandelse, maaske ogsaa som »en Livsstrøm, der blev sat i Bevægelse paa Paaskedag« (1. Kor. 15, 14, 21): »Hvis Christus ikke er opstanden, saa er eders Tro forgæves . . . Men nu er han opstanden, en Førstegrøde af de hensovede.« Vor Herres Christi Opstandelse er Sandhedsseglet under alt, hvad han sagde og gjorde, da han »boede iblandt os«, den er Grundvolden for hans Apostles Udsendelse og Kirkens Myndighed og Magt, og det er paa den, vi bygger Haabet om Frelse, Kødets Opstandelse og et evigt Liv. Fra Troens ældste Dage er Paaske derfor ikke alene en af de tre store Fester, men Hovedfesten blandt alle — forberedt ved seks Bodens Uger og efterfulgt af seks festlige Uger.

N. H.

Paaske.

Christus er opstanden, saa sandt han er Gud,
 og vor Tro er en Bro, vi gaar jublende ud
 over Evidlensens Vand
 ind i Tryghedens Land,
 som de ikke kender, der kun har Forstand,
 med Tak til hans Hjender
 for Broens Gelænder.

Ingen Ord, som støbes i Forme af Sand,
 er de Rummer, der rummer, hvad Almagten kan,
 kun det evige Ord,
 som det vandred paa Jord
 og dækked og dækker for Sjælene Vord;
 i Kronen om Panden
 staar Ordet: opstanden.

Graven blev herlig. Ej Klippe, ej Vagt
 kunde hytte det Bytte, de gemte med Magt —
 Der laa Vagten som død,
 da af Gravhvælvet's Skød
 det blændende Lysstær af Livet frembrød,
 thi Vantro ej taaler
 Opstandelsens Straaler.

Ej vi misunder de Dine, der saa.
 Vi trygge vil bygge et Tempel derpaa,
 hvor vor Tro faar sin Daab,
 hvor vi færdes i Haab
 om Opstandelsens Morgen trods Hovmodets Raab,
 som usjelt og øde
 kun tror paa de døde.

Troen til Livet og Livet til den!
 Den hilser vor Frelser opstanden igen;
 i Vundernes Lys
 dens Glæde fornyes;
 den bygger i Livet og Dødsnattens Gys
 paa slet ingen anden
 end Jesus opstanden.

Johs. Frederiksen.

De første Dages og vore Dages katholske Kirke.

Af *Kardinal Newman*.

(Fortsat.)

Selvfølgelig kan det ske, at den almindelige Bedømmelse af en Person eller et Samfund kan være ganske tilfældig og ubegrundet; men i saadant Tilfælde vil den ikke vare længe ved. Dette gælder f. Eks. Beskyldningen om, at de Kristne spiste smaa Børn ved deres Møder, der næsten var glemte paa Origenes's Tid, og som muligvis var opstaaet derved, at Verden havde sammenblandet dem med visse hedenske Dyrkelsers Tjenere. Men naar en Beskyldning holder sig fra den ene Menneskealder til den anden, er det utvivlsomt et Fingerpeg om, at den svarer til bestemte Egenskaber hos vedkommende Objekt. I saadanne Tilfælde kan endog Misforstaaelser tjene til Belæring, for de er beslægtede med Sandheden, og vi kan tildels forklare deres Fremkomst. Hvad der synes en Misforstaaelse, er ofte blot ikke andet end den Forn, i hvilken Meddelelsen aflægger sit Vidnesbyrd eller giver det Indtryk, et Faktum gør paa ham. Kritik er det naturlige Udtryk for en Mand i et Tilfælde, hvor Ros er det naturlige Udtryk for en anden; den samme Handling kan fylde en med Begejstring, en anden med Foragt. Hvad der forekommer en at være Storsindethed, er romantiske Griller for en anden, Stolthed for en tredje, Humbug for en fjerde, medens det er fuldkommen ubegribeligt for en femte; og dog kan der findes en vis Overensstemmelse i disse forskellige Vidnesbyrd, der giver os et Indtryk af, hvad Tingen er, og hvad den ikke er. Hvis alle er enige om, at en Mands særlige Kendemærke er Overtro, kan vi være vis paa, at han hverken er Akademiker eller Epikuræer; ja Udtryk, der er saa uklare som »Atheist« eller »Ven af Forandringer«, tillader dog en sikker Forklaring, naar vi ved, hvem der har brugt dem. Ligeledes er der en bestemt, almindelig Overensstemmelse mellem Magi og Mirakel, Haardnakket-hed og Tro, Ulydighed og Iver for Religionen, Sofisteri og overbevisende Evne, Snuhed og Sagtmodighed. Lad os

altsaa gaa videre og nærmere betragte dette Genskin, om man saa kan kalde det, af de første Aarhundreders Kristendom i Verdens Spejl.

Alle tre Forfattere, Tacitus, Svetonius og Plinius, kalder Kristendommen en Overtro; dette er ikke nogen tilfældig Beskyldning, men gentages af en broget Række af følgende Forfattere. Beskyldningen for Thyestes-Maaltider varer ca. 100 Aar; men saa længe man kan finde Vidner af hedensk Oprindelse, anklages Kirken for Overtro. Den hedenske Disputator i »Minucius« kalder Kristendommen *vana et demens superstitio* (en tom og vanvittig Overtro). Den hedenske Øvrighedsperson spørger St. Marcellus, om han og andre har opgivet deres »tomme Overtro« og dyrker de Guder, som Kejserne dyrker. Hedningene i »Arnobius« taler om Kristendommen som en »fordærvelig og ulykkelig Religion, fuld af Ugudelighed og Helligbrøde, der besmitter de ældgamle Ceremonier ved nye Tidens Overtro«. Den anonyme Modstander af Lactantius kalder den en *impia et anilis superstitio* (en ugudelig og kællingeagtig Overtro). I Diocletians Indskrift i Clunia erklæres det, at den er oprejst, fordi »de Kristnes Overtro er fuldstændig udryddet og Gudernes Dyrkelse udbredt«. Og Maximinus kalder den endnu, i sit Brev angaaende Constantins Edikt, for en Overtro.

Hvad menes der nu med dette Ord, der af de hedenske Forfattere saa enstemmigt anvendes om Kristendommen? Det kan i hvert Tilfælde ikke betyde en Religion, i hvilken enhver kan tænke, hvad han har Lyst til, og i hvilken han er fri for alle Aag, som enten Uvidenhed, Frygt, Autoritet eller Præstesnuhed kan lægge paa ham. Naar hedenske Forfattere kalder de østerlandske Gudsdyrkelser overtroiske, bruger de aabenbart Ordet i dets moderne Betydning, og der er ingen Tvivl om, at de anvender det paa samme Maade om Kristendommen. Men Plutarch giver os i sin Afhandling »Om alle Slags Frygt« en meget lang Beskrivelse af, hvad han forstaar ved dette Ord: »Overtro er af alle Slags Frygt den mest skæbnesvangre for Handlekraft og Raadsnarhed. Den, der ikke sejler, frygter ikke Havet; den, der ikke er i Hæren, frygter ikke Krigen, ej heller den, der holder sig hjemme, Røvere, eller den,

der er fattig, den professionelle Anklager, eller den et Jordskælv, der lever i Gallien, eller Torden den, der lever i Æthiopien; men den, der frygter Guderne, frygter alt: Jord, Hav, Luft, Himmel, Mørke, Lys, Støj, Stilhed, Søvn. Slaver sover og glemmer deres Herrer, Fanger sover og mærker ikke deres Lænker, ulykkelige Kræftskaar gør ikke ondt, naar de sover. Kun Overtro kan ikke forliges med Søvn, men naar dens Ofre sover, rejser den for deres Øjne frygtelige Syner og gyselige Spøgelse og forfærdelige Pinsler og hvirvler de elendiges Sjæle omkring og forfølger dem. Og i Stedet for, naar de vaagner, at forstaa, at det hele intet har at betyde, falder de i Hænderne paa Kvaksalvere og Tryllekunstnere, som raader dem til at kalde paa gamle Kællinger, der skal sone for dem, eller til at bade sig i Vandet og sidde hele Dagen paa Jorden«. Han taler videre om Indførelsen af »underlige Navne og barbariske Betegnelser« i »Religionens guddommelige og nationale Autoritet«; han gør den Bemærkning, at Slaver kan forlange, naar de mistvivler om nogen Sinde at kunne faa deres Frihed, at blive solgt til en anden Herre, medens den overtroiske ikke kan skifte Guder, da »der ikke kan findes nogen Gud, hvem den ikke vil frygte, der er bange for sin egen Slægts Guder og skælver overfor de Guder, hvem vi beder om Rigdom, Lykke, Fred, Enighed og Held for alle vore Ord og Handlinger«. Han siger videre, at medens Døden er Livets Afslutning for alle Mennesker, er det ikke saaledes for den overtroiske, for hvem der findes »dybe, gabende Helvedes-Porte og aabner sig stejle Floder med paa een Gang Ild og Mørke, og som omgives af Mulm med Spøgelse og Aander med gyselige Ansigter og elendige Stemmer og Dommere og Bødler og Afgrunde og Huler fulde af utallige Rædsler«.

Under Sygdom eller Ulykker, siger han, vægrer den overtroiske sig ved at se Læge eller Filosof. »Lad mig kun, o Menneske, lide min Straf, mig, den ugudelige, forbandede, hadede af Guder og Aander. Atheisten derimod (med hvem han hele Tiden sammenligner den overtroiske) aftørrer sine Taarer, sætter sit Haar og aflægger sine Sørgeklæder; men hvorledes kan man tale til og hjælpe den overtroiske? Han sidder afsides, klædt i Sæk eller

smudsige Pjalter, og ofte afklæder han sig og ruller sig i Mudderet og bekender sine Synder og Forseelser, at han har spist eller drukket noget eller gaaet en eller anden Vej, som Guddommen ikke tillod I sin bedste Stemning og under Indflydelse af en godartet Overtro sidder han hjemme med Ofre og Slagtedyr omkring sig, medens de gamle Kællinger omgiver ham paa alle Sider«.

Her har vi en levende Skildring af Plutarchs Opfattelse af Overtroens Væsen; det var Forestillingen om en usynlig, altid nærværende Herres Tilværelse, det var Trældommen, som en Leveregel og bestandig Ansvarlighed paalagde en, det var Forpligtelsen til at give Agt paa smaa Ting, Umuligheden af at unddrage sig sin Pligt, Indblanding i Livets Nydelser, en melankolsk Betragtning af Verden, Følelse af Synd og Skræk for Skyld, Frygt for Straf, Selv-Ydmygelse, Nedtrykthed, Forsøg paa at være i Fred med Himmelen og de taabelige Midler, der anvendtes for at naa dette Maal. Det havde ogsaa været Epikuræeren Vellejus's Mening, naar han med Rædsel gøs tilbage for Stoikernes *sempiternes dominus* og *curiosus deus* (bestandige Herre og nysgerrige Gud). Det var sikkert ogsaa det, Tacitus, Suetonius og Plinius mente. Og heraf kom naturligvis den hyppige Bebrejdelse, der blev rettet mod de Kristne, at de var lettroende, viljesvage og krysteragtige. De hedenske Modstandere hos Minucius og Lactantius taler om de Kristnes »gammel Kællinge-Eventyr«. Celsus anklager dem for at gaa ind paa alt paa Lykke og Fromme og uden at tænke sig om, idet de siger: »Undersøg ikke, men tro blot.« De opstiller den Regel, at ingen dannede Mennesker skal komme, ingen vise Mennesker, ingen med sund Sans, men hvis en Mand er uden Kundskaber, af ringe Intelligens, et rent Barn, lad ham saa blot komme med Tillid. Og idet de bekender, at saadanne er deres Gud værdige, ønsker de aabenbart kun at omvende Taaber og simple Folk og dumme Mennesker, Slaver, Kvinder og Børn. De faar fat paa enfoldige og leder dem, hvorhen de vil. De søger at fange Ungdommen, Tjenestefolk og svagt begavede, men flygter for dannede Mennesker af Frygt for, at disse ikke skal lade sig hilde i deres Bedragerier.« (Fortsættes.)

Ansgariusforeningens Generalforsamling.

Søndag d. 13. Marts Kl. 12 afholdt Ansgariusforeningen sin aarlige Generalforsamling i Stenosgade. 19 Medlemmer havde givet Møde.

Efter at Sekretæren, Direktør Chr. Henrichsen, havde oplæst Protokollen fra forrige Generalforsamling, aflagde Formanden, Arkivar F. J. West, Beretning om Foreningens Virksomhed i 1921:

Foreningens aarlige Generalforsamling blev afholdt Søndag d. 29. Februar Kl. 12 i Forsamlingssalen i Bredgade 67. Kun c. 25 Medlemmer havde givet Møde. Af Foreningens Bestyrelse blev Formand og Næstformand genvalgt, medens Direktør Chr. Henrichsen nyvalgtes til Sekretær og Kontorist Johs. Hansen til Assistent. Cand. phil. Jos. Hoffmann, der efter 20 Aars energisk og opofrende Virksomhed som Kasserer ønskede at fratræde, udnævntes til Æresmedlem. Da det ikke lykkedes at faa Kassererposten besat, bemyndigedes Bestyrelsen til at fortsætte Foreningens Drift som hidtil, indtil der fandtes en Kasserer. Det lykkedes imidlertid ikke at faa en Kasserer i Aaret 1920, først med Aaret 1921 har Foreningen faaet en saadan, idet Pastor Bernh. Jensen har overtaget Hvervet.

Nordisk Ugeblad har med 1920 fuldendt sin 68. Aargang. Der udkom 52 Numre med et Sidetal paa 832 + VIII. 9 Billeder har været optaget i Teksten. Abonnentantallet var omtrent det samme som i 1919. Desværre har det været nødvendigt fra 1. Jan. 1921 atter at forhøje Abonnementsprisen, fra 2,50 Kr. til 3 Kr. Kvartalet. Denne Forhøjelse vilde normalt have bedret Ugebladets daarlige Status betydeligt, selv om der stadig er et større Underskud; men ved den nye Postlovs Ikrafttræden forøges Udgifterne til Porto for Bladets Forsendelse saa voldsomt, at det i Øjeblikket ikke kan ses, hvorledes disse skal blive dækket.

Ugebladets Regnskab for 1920 udviser — Annonce-Omslagens Indtægt medregnet — et Underskud paa ca. 1400 Kr., hvilket er en Del mindre end forrige Aars Underskud paa 3500 Kr.

Annonce-Tillæggene, som er forpagtet af cand. phil. Alfr. Silcowitz, har givet en Indtægt paa 1440 Kr. (forrige Aar 1410 Kr.).

Kalenderen for 1920 redigeredes af Pastor C. Bannwart og blev trykt i et Oplag paa 1720 Eksemplarer. Prisen var 35 Øre, og Salget gav et Overskud paa 111 Kr. 83 Øre.

Bogforlaget fik i 1920 ingen Forøgelse udover nogle Bind Ugeblade, der købtes paa en Auktion. Den nye Præfation i Sjælemessen nødvendiggjorde en Rettelse i Oplaget af de trykte Sjælemesser. Trykning og Indklæbning af denne Rettelse kostede 112 Kr.

Foreningens Medlemsantal, som i 1919 var 603, forringedes i 1920 til 587, idet 31 døde eller udtraadte af Foreningen, medens kun 15 nye Medlemmer indmeldtes. Efter 1. Jan. i Aar er der yderligere indmeldt 5 Medlemmer. Medlemskontingentet sattes op fra 2 Kr., hvortil de fleste havde ydet et ekstra Bidrag paa 2 Kr. — til 5 Kr., hvorved Bidragenes Beløb steg fra c. 1800 Kr. i 1919 til c. 2100 Kr. i 1920. Ifølge Generalforsamlingens Beslutning optages enhver, der yder et Bidrag paa mindst 100 Kr. een Gang for alle, som livsvarigt Medlem. 5 Medlemmer har benyttet sig heraf, og for det indkomne Beløb, 500 Kr., oprettedes et Fond, hvoraf kun Renterne, der betragtes som aarligt Bidrag, maa anvendes. Beløbet er anbragt i Obligationer.

For 1920 er der kun trykt en Supplementsliste til Medlemslisterne fra 1918 og 1919.

Af Gaver har Foreningen modtaget 12 Kr. samt 125 Kr. til Anvendelse for Ugebladets Interesser i Sønderjylland.

Regnskabet udviser ifl. Status en Formueforøgelse paa 1696 Kr. 91 Øre.

I Efteraaret 1920 tog cand. mag. Niels Hansen, som dette Aar har redigeret Nordisk Ugeblad i 10 Aar, Ophold i Thisted, hvorfor Pastor Bernh. Jensen, København, optoges i Redaktionen.

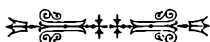
Efter Nedlæggelsen af St. Ansgars Menighedskontor i 1920 overtoges Ekspeditionen af Nordisk Ugeblad, Kalender, Annoncer i selve Bladet samt Opkrævning af Medlemsbidragene af cand. phil. Alfr. Silcowitz, som dog kun

saa sig i Stand til at lede Ekspeditionen for dette Aar, hvorefter Pastor Bernh. Jensen fra Januar 1921 har overtaget Ledelsen af disse Forretninger. —

Ved det efterfølgende Valg genvalgtes Pastor Ronge til Næstformand, Direktør Chr. Henrichsen til Sekretær og Kontorist Johs. Hansen til Assistent. Til Kasserer nyvalgtes Pastor Bernh. Jensen; Formanden skulde ikke paa Valg i Aar. Til Revisorer nyvalgtes cand. phil. Jos. Hoffmann og Hr. Henning Messerschmidt og Murermester A. V. Günther til Revisorsuppleant.

Det vedtoges at forandre Lovenes § 4, saaledes at Generalforsamlingen for Fremtiden først holdes i Marts eller April.

Kl. 1 $\frac{1}{4}$ sluttede Pastor Ronge Generalforsamlingen med Bøn.

Lys over den hemmelighedsfulde Sarkofag i Arles-sur-Tech.

I Anledning af det lille Stykke i Ugebladets Nr. 2 af denne Aargang tillader jeg mig at meddele følgende:

En Herre, der lige er blevet optaget i vor hellige Kirke, har bragt mig en Bog, »Amazonfloden«, Erindringer og Skildringer af W. Christmas. Gyldendalske Boghandels Forlag. 1892. Paa Side 55 Linje 2 fra oven staar der: »Vor næste Station var Obidos, en noget større Plads end den forrige. Her blev jeg ligeledes forhindret fra at komme i Land, da det regnede. En Mærkelighed findes her, nemlig en stor udhulet Sten, der altid er fuld af krystalklart Vand, om Floden er høj eller lav, og om man end øser nok saa meget af Stenens flydende Indhold, den vedbliver dog at være lige fuld af Vand. Dette Fænomen har hidtil ingen kunnet forklare.« —

Efter Beskrivelsen synes dette at være ganske det samme som det med Sarkofagen. Man kan nu rolig gaa ud fra, at det her drejer sig om et Naturfænomen, som iøvrigt synes at være en videnskabelig Undersøgelse værd. Den Slags hule Sten kunde blive i høj Grad nyttige paa mangt et tørt Sted.

Hvis nu en eller anden vil oversætte dette paa Fransk og sende det ned til Præsten i Arles-sur-Tech, vil han nok blive glad for det.

Fader Olrik.

Den katholske Kirke i Sønderjylland.

I sit Søndagstillæg om kirkelige Forhold bringer »Berlingske Tidende« for Søndag d. 13. Marts en Artikel om den katholske Kirke i Sønderjylland. Hensigten med denne Artikel er ikke let at finde. Bl. a. fortæller den, at Kirken i Sønderjylland staar under den tyske Biskop; men den fortæller ikke hvorfor. Bladet har sikkert sin Viden fra en Artikel, der fornylig har staaet i dette Blad, og havde man læst hele Artiklen, havde man ogsaa set, at Sagen blot venter paa sin Afgørelse i Rom; men »Den til Forsendelse med de kongelige Brevposter privilligerede« siger blot haanligt, at længere er man altsaa ikke kommet trods Afstemninger og Grænseflytning.

Vil man vide Hensigten og Meningen med denne Omtale af den katholske Kirke i Sønderjylland, ja, da tror jeg, vi kommer Sandheden nærmest ved at sige, at den er et Led i den almindelige protestantiske Bestræbelse for at gøre den katholske Kirke til noget indført, noget udansk. Man kan vel heller ikke ramme en Sønderjyde haardere end ved at fortælle, at han ikke er dansk. Naar man vil fortælle, at den Tro, St. Ansgar bragte os, han, hvis Kirke stod i Slesvig og lod Klokketonerne lyde ud over Sønderjyllands Jord, den Tro, som en Hellig Hertug Knud, Sønderjydernes Hertug, døde i, den Kirke, en Bisp Absalon og en Dronning Margrete virkede for, og en Hellig Kong Knud døde for, at den er udansk, ja, saa vil man dog vist møde det danske Smil, som samme Blad paakalder, naar Talen er om at indføre den apostoliske Succession fra Sverrig (der forøvrigt ikke har den). — Nej, er noget udansk, da er det vel den »Kirke«, der er stiftet i Tyskland, og fra Tyskland blev den indført her af tyske Konger og deres Hjælpere. Det var forøvrigt ogsaa Kulturkampen, der aabnede Jyden Jens Busks Øjne for den katholske Kirke.

Her er en Opgave for os, og navnlig for den katholske Ungdom, at fortælle vore Landsmænd baade Syd og Nord for Kongeaaen, at intet er mere dansk end den hellige katholske Kirke, og det er netop derfor, jeg gerne vilde omtale denne Sag, som ellers burde være forbigaaet i foragtende Tavshed.

Karlo Poulsen.

Nye Tanker — gamle Tanker.

Nu, hvor saa meget sætter Tanker og Hjerter i Bevægelse, dukker imellem Barndoms minder frem fra længst forsvundne Tider. Deriblandt Besøg paa Herregaarde, hvoraf en Del var forhenværende Klostre. Altid hørte jeg om de dovne Munke, der havde levet der, selvfølgelig i stor Lediggang og Velvære; at disse Gaarde ofte laa i skønne Egne ved Skov og Sø, var man nær ved at hebrejde dem, man saa deraf, hvorledes de altid havde valgt de bedste Opholdssteder. Først senere forstod jeg, at det netop var disse dovne Munke, der ved deres Arbejde havde bidraget til at opdyrke vanskelige Egne, ledet Undervisningen, oprettet Hospitaler og milde Stiftelser. Selvfølgelig var der ogsaa blandt dem mindre heldige Elementer, men det var der jo ogsaa blandt de velbyrdige Riddere. Helt igennem var det danske Folk den Gang kirketro, kongetro og paa sin Vis lykkeligt. Ordensfolkene blev imidlertid fordrevne fra Hjem og Land, deres Spor slettet ud. — Der var dog mere paa disse gamle Herresæder, der talte om Fortiden. Billeder paa Væggene, Gravskrifter paa Kirkegaardene vidnede om, hvorledes denne eller hin Slægt til evig Tid havde skænket Jordegods til Gud og Kirken. Man slog det hen med, at det var i Gerningernes Tid, nu var det Troen alene, der skulde raade. Først senere forstod jeg, at det dog umuligt kunde bringe Velsignelse at splitte og sprede Kirkens Midler, givne i god Tro af henfarne Slægter, ikke mere end at omstøde testamentariske Bestemmelser i vor Tid. Midt imellem Rationalismen og Spiritismen staar Katholicismen i sin konsekvente Urokkelighed. Aarhundreder har talt sig trætte for at oplyse om dens Fejlgreb, men da man skulde til at bygge om paa Tomterne af det, man havde revet ned, stødte man idelig paa den gamle Grundmur — det oprindelige — Kirken! Kan man derfor ikke nok sige, at Øjeblikkets Uro og Røre til Dels kommer deraf, at de saakaldte nye Tanker i Virkeligheden er de gamle Tanker, der er kommet igen?

Elisabeth Rosenkrantz Charisius.

Haderslevs Katholikker.

Maa det være mig tilladt at udtale min hjerteligste Tak for saavel den ærede Redaktions som Hr. Pastor Wolffs Svar paa min lille Opsats angaaende de sønderjyske Katholikkers Stilling til det danske Vikariat. Der er herved opnaaet fuld Klarhed over et Forhold, der ikke blot faldt Indsenderen for Brystet, men ogsaa vakte den største Forbavselse hos de mange — saavel Gejstlige som Lægfolk —, med hvem jeg inden Artiklens Fremkomst talte om Sagen.

Maa jeg kun til Slut tillade mig at bemærke, at mit Referat af den omtalte Udtalelse selvfølgelig er absolut korrekt og fuldt udtømmende. Men hvis Hr. Pastor Wolffs *Formodning* om, hvad der blev udtalt, maa tages som en Tilkendegivelse af, hvad der efter hans Mening *burde være* bleven sagt, da er vi ganske enige. Var dette sket, havde der ikke været nogen Anledning til *Misforstaaelse* og saaledes heller ikke nogen Grund til *Misstemning*.

Palmesøndag 1921.

Chr. H.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Medlemmerne af Rosenkranskirkenes Sogn har som sædvanlig faaet noget at studere paa i den stille Uge, da Regnskabet er blevet udsendt. Det viser et Underskud paa 1089 Kr. 42 Øre, som naturligtvis skyldes de store Udgifter til Brændsel, Skatter og Bygningsreparationer, og — Menighedens Bidrag er ikke helt saa stort som i 1919. Vi skal i en senere Artikel nærmere omtale baade dette og andre Regnskaber, der er blevet os tilsendt.

— Inspektør ved Ny Carlsberg Glyptothek Frk. M. Mogensens foralte paa Højskolen om den ægyptiske Grav i Glyptotheket. Den kendte Ægyptolog har selv udforsket de gamle Billeder og Indskrifter paa Gravens Vægge, og om dette sit Arbejde fortalte Frøkenen. Tilhørerne fik mange interessante Ting at vide om de gamle Ægypteres Liv og lærte lidt af deres ældgamle Kunst at kende, og samtidig kunde de kaste et Blik ind i en moderne Viden-skabsmands Værksted.

Vejle. Under højærværdige Pater Sialms Ledelse afholdtes i Dagene fra den 6. til den 13. Marts en Mission for St *Norberts* Menighed. Hver Aften talte Pateren smukt

og gribende for den næsten fuldtalligt forsamlede Menighed og ikke saa faa anderledes troende. Man maatte beundre den Andagt og Opmærksomhed, med hvilken Menigheden hørte paa Fremstillingen af Religionens store Sandheder. Ogsaa Børnene fik deres Andel i Missionen, idet der hver Formiddag blev holdt en Prædiken for dem. Hensigten med disse aandelige Øvelser, som gaar ud paa at hver enkelt i Lyset af de evige Sandheder gør sit Regnskab op med Gud og fornys i det indvortes Menneske, blev vistnok naaet i rigt Maal, idet hele Menigheden modtog den h. Kommunion under Højmesse om Søndagen den 13. Øvelserne sluttede med en gribende Afskedsprædiken, Te Deum og sakramental Velsignelse. Missionen vil sikkert efterlade varige Frugter.

Esbjerg. Onsdag den 16. Marts holdt Pastor Brems fra Vejle et udmærket Foredrag om Miraklet: Bibelens Mirakler og Mirakler i den moderne Tid. Hele Fremstillingen gjorde et dybt Indtryk og bidrog sikkert til at forøge og styrke Troens Aand hos alle de Tilstedeværende.

Haderslev. En meget ivrig katolsk Dame i København har faaet et Indblik i de katolske Forhold i Sønderjylland, og hun har nylig begaaet en stor Indiskretion; hun har nemlig snakket om, at Missionen i Sønderjylland er meget trængende. Følgerne af denne Indiskretion har allerede vist sig paa forskellig Vis. Man skal jo ikke sladre af Skole, og den venstre Haand skal ikke vide, hvad den højre gør. Eet tror jeg dog, at jeg tør forraade. Foranlediget ved denne uhyrlige Indiskretion har de gode Søstre ved Maria Hospital i Roskilde sendt en Kasse med Messeklæder og Alterlinned til Sønderjyllands Mission. Mere tør jeg ikke sige. Den omtalte Dame skal have Tak for sin Indiskretion og de kære Søstre hjertelig Tak for deres moderlige Omsorg. Sønderjyllands Katholikker vil ikke glemme at bede for deres Velgørere. P. W.

Tønder. Den katolske Menighed i Tønder har haft den Glæde at se det i Ugebladet Nr. 9 udtalte Haab gaa i Opfyldelse. Tallet paa Trosfæller, som overværede den hl. Messe og Tallet paa Kommunikanterne, var den 13. Marts dobbelt saa stort som en Maaned før. Gudstjenesten i Tønder var blevet omtalt, og der var ogsaa fra Løgumkloster kommet et Par Folk, som benyttede den gode Lejlighed til at holde deres Paaske. Fra en from Dame i København er allerede kommet en Pengegave, som skal tjene som Grundsten for et fremtidigt Kapel. Der skal hermed udtales den varmeste Tak til hende; forhaabentlig vil hun faa mange Efterfølgere. *Spectator.*

Palæstina. Jødiske Rabinere har holdt en Kongres i Jerusalem og ved denne Lejlighed genoprettet det saa-

kaldte Sanhedrin, det vil sige det sørgeligt berømte *høje Raad*, som ikke har eksisteret siden Jerusalems Ødelæggelse. Det kommer til at bestaa af otte Medlemmer og skal være højeste Domstol for Jøderne i alle religiøse Sager.

Lilleasien. *Tyrkernes Grusomheder* overfor de Kristne af alle Nationaliteter fortsættes stadig. Tusinder af Grækere har Kemalisterne interneret, og det menes, at mange af dem er gaaet til Grunde. Fra Kilikien meldes om Myrderier, efter at franske Tropper er blevet trukket tilbage, og heller ikke Armenien gaar fri denne Gang; 25 % af Indbyggerne i Omegnen af Kars og Alexandropol er myrdet. Paven har i den Anledning rettet en indtrængende Henvendelse til Folkenes Forbund, men det synes ganske haabløst.

Gudstjenesten i Paaskedagene.

St. Ansgars Kirke. Paaskesøndag Kl. 6 Morgen: Korsets højtidelige Optagelse, Procession, Levitmesse og Prædiken. Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 Pontifikalmesse og Prædiken. Kl. 6 Aften Festandagt. — 2. *Paaskedag* Kl. 8 stille Messe. Kl. 9 stille Messe med Fælleskommunion. Kl. 10 Højmesse.

Jesu Hjertes Kirke. Paaskesøndag Kl. 7 og 8^{1/2} stille Messe. Kl. 10 Levitmesse med Prædiken. Kl. 6 Prædiken og Festandagt. — 2. *Paaskedag* Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 6 Festandagt.

St. Knuds Kapel. Paaskesøndag Kl. 8 stille Messe. Kl. 3 Festandagt. — 2. *Paaskedag* som almindelige Søndage.

Den evige Tilbedelseskirke (Jagtvejen). Paaskesøndag Kl. 8 stille Messe med Prædiken. Kl. 6 Aften Festandagt. — 2. *Paaskedag* ligesaa.

Immaculatakirken. Paaskesøndag Kl. 6^{1/2} Morgen Korsets højtidelige Optagelse, derefter Procession og stille Messe. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 2^{1/2} Vesperandagt. — 2. *Paaskedag* Kl. 9 Højmesse.

Sakramentskirken. Paaskesøndag Kl. 6 Korsets Optagelse, Procession og Højmesse. 8-Messen bortfalder. Kl. 10 Levitmesse med Prædiken. Kl. 6 Festandagt. — 2. *Paaskedag* Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 Højmesse.

St. Josefs Kirke. Paaskesøndag Kl. 6^{1/2} stille Messe. Kl. 9. Korsets Optagelse og Højmesse. Kl. 3 Festandagt. — 2. *Paaskedag* Kl. 9 Højmesse. Kl. 3 Festandagt.

Rosenkranskirken. Paaskesøndag Kl. 6 Korsets Optagelse, Prædiken og Højmesse. Anden Højmesse med Prædiken Kl. 10. Kl. 5 Festandagt. — 2. *Paaskedag* Kl. 10 Højmesse. Kl. 5 Festandagt.

Assumptionkapellet (Ordrupshøj). Paaskesøndag Kl. 8 Messe (den h. Kommunion uddeles ogsaa Kl. 7). Kl. 2 Efterm. sakramental Velsignelse. — 2. *Paaskedag* Kl. 7 Messe. Kl. 4^{1/2} sakramental Velsignelse.

St. Annæ Kirke. Paaskesøndag Kl. 7 stille Messe. Kl. 10. Højmesse med Prædiken. Kl. 6 Festandagt med Prædiken. — 2. *Paaskedag* Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 6 Festandagt.

St. Andreas Kirke (Ordrup) Paaskesøndag Kl. 6 Morgen Korsets højtidelige Optagelse, Procession og Levitmesse med Prædiken. Kl. 7^{3/4} og 8^{1/2} stille Messe. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 9 Festandagt. — 2. *Paaskedag* Kl. 6^{1/2}, 7, 7^{3/4} og 8^{1/2} stille Messe. Kl. 10 Højmesse. Kl. 5 Festandagt,

Den danske katolske Kirkesag
(Ansgarius-Bonifatius- Foreningen)
Uddrag af Vikariats-Komiteens Regnskab for 1920.
(18. Regnskabsaar)

Indtægt.	Udgift.
Kassebeholdning fra 1919 13,43	Udbetalt i Understøttelse til følgende Menigheder (bevilget i Mødet ^{20/1} 21)
Fire Kvartalskollektur . . . 6973,27	Aakirkeby 150,00
Fra Lokalkomiteerne	Aarhus 200,00
Aarhus 38,00	Esbjerg 350,00
Fredericia 38,35	Helsingør 250,00
Helsingør 26,50	Holbæk 250,00
Holbæk 80,00	København St. Anna . . . 600,00
Hørsholm 43,15	St. Andreas. 300,00
København og Omegn:	Køge 250,00
København 220,00	Nakskov 200,00
St. Andreas 200,00	Nyborg 100,00
St. Anna 90,00	Nykøbing F. 150,00
Køge 176,00	Næstved 250,00
Odense 52,00	Odense 400,00
Ringsted 22,00	Ringsted 150,00
Roskilde 26,00	Roskilde 150,00
Silkeborg 20,90	Rønne 150,00
Svendborg 28,00	Slagelse 150,00
Fra Samlerforeningen . . 45,00	Til det Apostoliske Vikariat 4000,00
Indvundne Renter 137,47	Diverse Udgifter, Portom. 15,60
8229,17	Til Generalbestyrelsen i Paderborn 146,40
	Kassebeholdning til næste Aar 17,17
	8229,17

København den 26. Januar 1921.

Ant. Neuvel

J. Olrik

Formand.

Sekretær.

Jos. L. M. Hoffmann,

A. V. Günther.

Kasserer.

Godkendes *† Johannes von Euch.*

Biskop. Apost. Vikar.

København den 3. Februar 1921.

Idet Vikariatskomiteen meddeler ovenstaaende Regnskab, takker den alle dem, der har givet Bidrag i det forløbne Aar. Naar henses til den danske katolske Kirkes nuværende vanskelige økonomiske Stilling paa den ene Side og dens rige Vækst og Udvikling paa den anden Side, maa det dog meget ønskes, at Bidragene vil vokse i det kommende Aar særligt fra Lokalkomiteernes Side, ligesom at der maa komme nyt Liv i disse, og at der maa dannes saadanne overalt, hvor de endnu ikke findes.

København den 7. Marts 1921.

J. Olrik,

Vikariatskomiteens Sekretær.

Kirkelig Kalender.

27. Marts Paaskesøndag. 28. — M. 2. Paaskedag. 29. — Ti. 3. Paaskedag. 30. — O. Oktavdag. 31. — To. Oktavdag. 1. April Fr. Oktavdag. 2. — L. Oktavdag.	3. April Hvide Søndag. 4. — M. Marias Bebudelse. 5. — Ti. Vincents Ferrer, Bekender. 6. — O. Ferialdag. 7. — To. Ferialdag. 8. — F. Ferialdag. 9. — L. Marias Officium.
---	--

Husk Faste-Almissen inden Anden Paaskedag.

St. Ansgars Kirke. Skærtorsdag Kl. 6 Eftm. Andagt.

NB. Ligesom i Fjor vil der Paaskesøndag under Messerne i de fem københavnske Sognekirker i Stedet for den sædvanlige Kollekt blive foranstaltet en offentlig Indsamling til Bestridelse af Kirkernes Udgifter til Lys.

St. Josefs Gilde stiftet 1885. Generalmøde afholdes Mandag den 11. April. Forslag, som ønskes behandlet, bedes sendt til Formanden, Hr. Chr. Dose, Ahornsgade 13, inden den 3. April.

Bestyrelsen.

St. Josefs Gilde st. 1885. Familiefest afholdes 2. Paaskedag, d. 28. Marts Kl. 7 $\frac{1}{2}$ i Vesterhus, Vestervoldgade 115. Billetter faas i Katholsk Boghandel, K. U. F., Chr. Dose Studiestræde 41 og ved Indgangen.

Bestyrelsen.

Den eucharistiske Forenings Medlemmer bedes erindre Tilbedelsen i St. Ansgars Kirke, Fredag den 1. April til de aftalte Tider.

A.C. Onsdag d. 30. Marts Kl. 8 $\frac{1}{4}$ i Studenterforeningen. Pastor Menzinger: Den katholske Kirkes Stilling til den moderne Theologi. — Der gøres opmærksom paa, at Gæster kun har Adgang til A. C.'s Møder, naar de indføres ved Medlemmer.

Adm.

Faxe. Gudstjeneste afholdes i Kommuneskolen 2. Paasked. Kl. 10.

Husjomfru. Pladsen som Husjomfru paa Ledreborg Slot er ledig 1. Maj. Grevinde Holstein-Ledreborg, pr. Lejre.

For en Dreng fra Wien, der skal i Lære her i Byen, søges et katholsk Hjem, som uden eller mod et lille Vederlag vil give ham Natlogis. Man bedes henvende sig til Cyklesmed Ketner, Carl Bernhardsvej 4. Kbhvn. V.

En dannet katholsk ung Pige, som har Realeksamen kan faa Plads 1ste Maj. Vedkommende maa deltage i lettere Husgerning, samt læse Lektier med mindre Børn og undervise i Begyndelsesgrundene i Musik.

Dyrlæge Melchior, Allingaebro.

Min kære Mand, vor inderlig gode Fader
Kirkeforstander Gorm Sørensen
 er afgaaet ved Døden vel forberedt ved Kirkens hl.
 Sakramenter. *Maria Gorm Sørensen og Døtre.*
 Odense, den 4. Marts 1921.
 Han anbefales til de Troendes Forbønner.
 Begravelsen har fundet Sted.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
 Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
 Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

69. AARGANG

•Nordisk Ugeblad• udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 8^a V. 5—7. Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — I Redaktionen: Pastor Bernh. Jensen (ansvarshavende), Boyesgade 8^a V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 14.

Søndag den 3. April.

1921.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Brev fra Italien (Montecassino). Hvide Søndag. — Jesuiter maa ikke taales. — S. O. S. (Saving of Souls). — Tak fra Innsbruck for Levertranen. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Norge. England. Rom. Portugal. Indien. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

536.

»Fred være med eder!«

Denne Hilsen lyder tre Gange i vor Tekst som en Hilsen til Jesu Disciple. Den lyder i Dag som en Hilsen til os. Fred — den er jo Livets ypperste Gode. Hele Kristenstandens Lykke kan indbefattes i det ene Ord: Fred. Et Menneskeliv, som ejer alt, hvad et kødeligt Hjerte kan ønske og et kødeligt Øje spejde efter, men som ikke ejer Fred, er et Liv uden Lykke. Men næppe vil det finde Modsigelse, naar jeg siger: Et Menneskeliv, som mangler alle hine Goder, men ejer Sjælens dybe Fred, kan aldrig kaldes et ulykkeligt Liv, men er — trods alt — i sit inderste Dyb et lykkeligt Liv. Men der er kun een saadan Fred, Freden med Gud formedelst Jesum Christum. Om den Fred hedder det:

Lyksalig er Sjælen, som kender Guds Fred;
Guds Fred er Sjælesolen, som aldrig gaar ned.

Krogh-Tønning. (Kirkeaaet.)

Brev fra Italien.

Montecassino.

Tiden haster af Sted. Forlængst skulde jeg have forladt »den evige Stad« for at drage længere sydpaa. Jeg maa tage et Tag i mig selv for at komme ud af Romas koglende Spind.

Billet løses til Sicilien, og af Sted gaar det med Dampens Fart over Campanien, igennem Albanerbjergenes smilende Kløfter, hvor Bjergsiderne mod Syd straalere i Vaarens Glans med blomstrende Mandeltræer og nypudsede Vinhaver.

Den store Slette mellem Rom og Napoli naas; — og der, midt paa Sletten, i det frugtbare, smilende grønne, ligger mine Ønskers og Drømmes Maal, — St. Benedikt af Nurcias hellige Bjerg — Montecassino — det jeg saa ofte har stirret op imod og haabet paa en Gang at kunne naa.

Nu staar jeg ikke Kaldelsen imod længer — det er saa let, for jeg er i godt Følge med danske Venner, hvis Maal ogsaa er Montecassino.

Som andre Pilegrimme havde vi tænkt at gaa paa vore Fødder op ad Bjerget. Men som Solen nu i Middagshøjden sender sine bagende Straaler mod os, bliver vi enige om at tage en af de Vogne, som kredser om os, vi kan da være i god Tid deroppe, før Sol gaar ned.

Det er ingen Sviptur. 1560 Fod skal vi til Vejrs, inden vi naar Conventet.

Efter en hastig Frokost i Byen Cassinos eneste Hotel ved Bjergets Fod kører vi op mod Tinden. Ad en bred Kørevej stiger vi i Zigzag opad, gennem Vinhaver og blomstrende Lunde. Verden under os svinder, Sletten udvider sig, de stolte Bjerge rundt om fortoner sig som mægtige Giganter med Sne paa Toppene. Vi kører og kører i det uendelige, ved hvert Sving af Vejen ses den mægtige Bygning deroppe i omtrent samme Afstand. Efter to Timers Kørsel naar vi endelig op til Hospitset, Klosterets Gæstehjem, hvor fremmede kan overnatte.

At vise Gæstfrihed mod farende Folk er en af Benedikts Regler! — En venlig Patrona tager imod os. Paa vort Spørgsmaal, om vi kan overnatte her, svarer hun: »Ja, her er Plads nok,« idet hun fører os gennem en Række Værelser med opredte Senge. »Men jeg kan ikke give Dem Lov til at være her, De maa først have Priorens Tilladelse,« føjer hun smilende til, mens hun tager mod vort Tøj og beder os vælge Værelser — sikker, som hun er, paa Tilladelsen. —

Vi vandrer saa op mod det store Bygningskompleks med Kirke, Kloster og Konvent. Paa Vejen møder vi Flokke af unge Mennesker i alle Aldere fra 8—18 Aar. Det er den store Ungdomsskare, som bliver opdraget og undervist her og gaar herfra som Studenter — altsaa efter danske Forhold et »Sorø Akademi«. De er paa Vej til Sports- og Legepladserne. Liv og Humør er der over dem, de mindre springer som Gedekid paa Bjergsiden, de ældre gaar og samtaler gemytligt med de unge Lærere i Benediktiner-Præstekjoler.

Vi træder gennem en mægtig Porthvælving ind i Klosteret og modtages af Broder Portner. Han henter Broder Fremmedfører, der vil vise os rundt. Vi spørger, om vi maa overnatte i Hospitset. Han svarer med det Kontraspørgsmaal, om vi har skrevet til Prioren og spurgt og anmeldt vort Besøg? Det har vi ikke, maa vi skamfulde bekende. Han forsvinder, men kommer hurtigt tilbage for at melde, at vi er velkomne som Klosterets Gæster.

Vandringen begynder i dette mægtige Kloster, Konvent, Abbedi og Akademi. — Ikke mindre end 10 Professorer og selvfølgelig endnu flere andre Lærere leder Undervisningen. Overalt store, lyse Lokaler som Klasseværelser, luftige, velindrettede Sovesale, et Bibliothek paa over 20,000 Bind, Musik-, Gymnastik- og Fægtesale, kort sagt alt, hvad Nutiden kræver af en moderne, hygiejnisk Opdragelsesanstalt — end ikke et Observatorium mangler.

Men det er ikke det, vi er kommet for at se! Det er Klosteret, Kirken og Minderne fra St. Benedikt, vi vil se og høre om.

Naar man er kommet gennem Porthvælvingen, staar man i den forreste, skønne Klostergaard med sirlige Have-

anlæg, der er omgivet af en Marmor-Søjlehal — alt er for Resten Marmor her, og alt er holdt i en ren, ædel Stil. — Til højre herfor et lille Kig ind i en mindre Søjlegaard, hvor der er ophobet en Mængde antike Ornamentter og Skulpturer, brudte Søjlerester og fint Snitværk i Sten fra det hedenske Tempel, som en Gang i fordums Dage har kronet Bjergtinden, og som i Aaret 527 blev Grundvolden ttil St. Benedikts Kloster her — det, som er sideordnet hans først anlagte Kloster ved Subiaco i Sabinerbjergene, — det, han forlod, fordi Misundere ikke taalte det store Ry for Fromhed, Klogskab, Mildhed og Kærlighed — og ikke mindst for de mange Disciple, som strømmede til ham. — Bedrøvet og nedtrykt vandrede han frivilligt bort fra sit Kloster for at skjule sig et andet Sted i Ensomheden, kun fulgt af to unge Disciple, Mauro og Placido, Søner af en fornem Adelsmand.

Efter dagelange, møjsommelige Vandringer gennem de vilde Sabiner- og Albanerbjerge naaede Benedikt ned paa den store Slette. Der har han staaet og set op til Montecassino, stirret paa Resterne af de gamle Saracenborge og set Apollo-Templets Søjler rage op over den hellige Offerlund. Hans Syn, som altid stræbte opad, har fundet dette Sted godt, er saa vandret op mod den Tinde, der syntes ham Himlen nærmest. Deroppe fandt han Resterne af fordums Pragt og Herlighed befolket med en raa og uvidende Hob af vilde Bjergbeboere. Dette afskrækkede ikke ham og hans unge Ledsagere. Han har set ned over Verden, følt Kræfterne gære og syde, bedt om den Højstes Hjælp og straks været klar over, at her paa Bjergets Tinde vilde han leve i Fred og Stilhed — bo og bygge til Guds Ære. Længe varede det ikke, førend han ved Mildhed og Godhed og sin klare Forstand vandt de raa Bjergboeres Tillid. Legenden beretter, at de kappedes om at yde ham deres Hjælp til at bygge og indrette hans Bolig og lille Kloster mellem Tempelruinerne.

Men det varede heller ikke længe, førend Folk fra Nær og Fjern strømmede til den hellige Eneboer, hvis Ry gik over alle Bjerge.

Her blev saa Grundvolden lagt til det Kloster, som nu i snart 1400 Aar har spredt Lys ud over al Verden — for

ingen har vel i højere Grad end Benediktinerne været Kulturbærere? Hvor staar vi ikke ogsaa i Danmark i Taknemmelighedsgæld til Fader Benedikt! Ansgar og mangfoldige andre af den gamle Kirkes store hørte jo til Benediktinerordenen.

Videre gaar vi rundt i den mægtige Bygning. Fra den første Klostergaard til den næste ligesaa store, Cortile centrale, hvor den skønne Brønd i Marmor og Bronze staar samt de to store Statuer af Benedikt og hans Søster Scholastica — udførte af Bramante. Herfra fører den brede Marmortrappe op til den berømte »Paradis-Loggia«, der ligger som en Slags Forgaard til den øverste Klostergaard — Velgørernes Korsgang, som den kaldes. Her er Marmorstatuer af de mange, der har skænket Gaver til Kloster og Kirke, Paver og kronede Hoveder, Rigmænd og Smaafolk er mellem dem. Herfra er Hovedindgangen til den pragtfulde Kirke, hvis Udsmykning i forskelligt farvet Marmor Bramante ogsaa har været Mester for. Dette fint afstemte, brogede Marmor paa Søjler, Gulv og Sidealtre gør en vidunderlig skøn Virkning. Efter at den første Kirke var blevet ødelagt af Longobarder og Saracener saa grundigt, at kun et Taarn stod igen, blev denne Kirke opført, som det tog 100 Aar at opføre, fra 1511 til 1611. Pave Honorius III indviede den 1612. Højalteret er rejst over St. Benedikts og Scholasticas Grave i Underkirken. Koret er udskaaet i det skønneste Oliventræs Snitværk. I to nyere Bronze-Sarkofager ligger de to Helgeners jordiske Rester paa hver sin Side af et Alter i Kryptkirken, hvis Udsmykning er meget moderne. Den er udført af Kunstnere fra Beuron, det store Benediktinerkloster i Tyskland, som saa ofte er beskrevet af Johannes Jørgensen.

Herfra gaar vi ned i Kapitelsalen, som er udsmykket i gammeltestamentlig Stil af Kunstnere blandt Klosterbrødrene her, og videre vandrer vi mange Trin ned til en Række større og mindre Kapeller, bygget i det gamle Taarn, som er den eneste Rest fra Benedikts Kloster. Her er hans Celle og første lille Kapel, hvis Alter er af Marmor fra det gamle Apollo-Tempel. Dagens første Messer læses i disse Kapeller. — Ærbødige og tavse gaar vi rundt,

stjæler os til at berøre de Stene, som her taler deres stumme Sprøg til os.

— Tiden gaar, vi maa skynde os ud, op til Lyset for at se Solen gaa i Bjergerne fra »Paradis-Loggiaen«.

Og saa staar vi da herude og stirrer ind i Vidunder-Verdenen, der ligger Lys i Lys for os! — Meget har jeg rejst og lang Vej faret — men aldrig synes jeg at have set en saa forklaret Skønhed, som Udsynet her fra den Loggia, som med Rette svarer til sit Navn.

Sletten dybt nede ligger grøn og skær i Aftenfreden, Bjergene fortøner sig som mægtige Giganter derude i den dybblaa Luft — de staar med Sne paa Tinderne i den skønneste Farve-Symfoni fra knaldende Purpur til dybeste rødt, der ender i det sarte lilla. Gennem den frugtbare Dal bugter den sølvblinkende Flod sig som en lindrende Slange, Landevejene lyser som hvide Baand paa kryds og tværs — en fortryllet Verden i Aftensolens magiske Glans.

Da Solen forsvandt, tindrede Stjernehimlen, og Maanen lyste stor og fuld over den stille Verden, hvorfra ingen Lyd naaede op. En overjordisk, forklaret Fred, som intet Navn kan gives. Jeg føler kun en uendelig Taknemmelighed over at være blevet taget for god nok til at naa St. Benedikts Bo paa Tinden — den fredheligste Plet af Jorden, hvor han levede, og hvor han døde med oprejst, lysende Aasyn, under den synkende Sols Straaler*).

Paa et lignende Bjerg maa det have været, at Djævelen førte Christus op, da han fristede ham med »Alverdens Herlighed«? — Hvor stor den Fristelse var, forstod jeg først nu! —

Angelusklokkerne begyndte at ringe. Livet, som før næppe anedes, rører sig nu. De Unge er vendt hjem og gaar til Benediktionen. — Men vi herude kan endnu ikke løsrive os!

En af mine Ledsagere staar med foldede Hænder og stirrer med straalende Øjne ud i Uendeligheden. Med Sordine over Stemmen deklamerer han:

*) Benedikt døde som bekendt staaende, mens Solen sank i Bjergerne.

»Verdens Skaber! Und mig af alt dit Eje
 Fred paa et Bjerg, — fjernt fra de alfare Veje.
 Brød, Salt og Vin, Grønt paa det landlige Bord;
 En eneste Ven — og intet andet paa Jord.
 Et sidste Blik: — Vigner i Taagernes Flor,
 — Angelusklokken — og endelig Fred paa Jord.«

Fred paa Jord! — Hellige Benedikt, du fandt Freden, og du gav Evighedshaabet og Glæden til Menneskene! — Du vidste, hvad du gjorde, da du byggede Herren et Tempel her paa Tinden, højt hævet over Larm og Strid! — Hvor mange har ikke velsignet St. Benedikt herfra? — I Pilgrimstiden tælles da ogsaa Menneskestrømmen herop i 100,000. Da lyder Lovsangen, og Klokkerne fra hans Kirke kimer ustandselig ud over Sletten.

Efter Ottesang gik vi til Hvile i Hospitset for tidlig næste Morgen at overvære den stille Messe i St. Benedikts Krypt. Der bad jeg for den danske Kirke.

Atter gaar Vejen ud til den urolige Verden. Nede i Cassino — Byen ved Bjergets Fod, den gamle Stad, hvor der findes stolte Rester af Amfiteater og Kasteller fra Romertiden, er der Liv og Røre. — Der er Marked i den lille By og broget Folkeliv. Bjergbønder i deres straalende, farverige Dragter kommer ridende paa Æsler og kørende paa Kærrer. Det vrimler med Muldyr, Geder, Faar og sorte Grise — baade stegte — og spillevende. Handelen gaar livligt, de morsomste Ting findes i Boderne med landlig Industri, navnlig det hamrede Kobbertøj og de brændte Lervarer, smukt dekoreret og fornøjeligt i Formerne. — Der skraales og trættes — private Mellemværender afgøres haandfast og prompte. — Det er Livets Modsætninger som mødes! — Her Verdens Larm og Uro — histoppe paa Bjergtinden, den stille, velsignede Fred! —

Rose Bruhn.

Hvide Søndag.

Fra Solens Dvgang i Ostens Stær
 og til dens Nedgang i Purpurluer
 i tusind Kirker en Barnehær
 omkring Guds Altre i Dag den stær.

Et Høstaars Spirer af Kirkemuld
 omplantes varlig i Alterhegnet,
 en bedre Pryd end Alverdens Guld,
 i Himmelfarver af Naaden tegnet.

Fra Tabernaklets det tyfte Bo
 To Frelserøjne paa Staren dvæler
 og bygger Kærligheds Naadebro
 fra ham, Guds Søn, til de Børn, der kvæler.

To stungue Hænder udstrækkes mod
 de smaa til Favntag og Sjælefromme;
 fra Arildstid var de hans Kleud,
 og Troen hører hans: lad dem komme.

Bag Barnerækken som Moder staar
 Guds gamle Kirke med Djue klare
 og beder Jesus dens Sjælebaar
 mod Verdens sviende Vinde vare.

Og Moderdrømme og Faderbon
 i Kirkehallen som Virak følger,
 og Taarer tørres bag Haand i Bon,
 og Tanken spejder, hvad Tiden dølger.

Lad Fremtids Fader om Frelserførg.
 Han staar og kalder paa Sjælens Kure,
 thi han vil gøre den til sin Borg
 og gærde om den med gode Mure.

Alt, Barnehjerte, slaa op din Dor
 og luk med stærkeste Slaa bag Gæsten,
 saa ej for uogen der aanbues, før
 Guds Engle ringer til Himmelfesten.

Johs. Frederiksen.

Jesuiter maa ikke taales.

I Ugebladets Nr. 12 meddelte vi, hvad det norske »Morgenbladet« skrev i Anledning af, at Jesuiten Pater Menzinger skulde holde Foredrag i Kristiania. Vi ser nu af »St. Olaf«, at der dog ogsaa er dem i Norge, der forstaar det komiske ved Situationen. I »Dagbladet« har der staaet følgende Artikel:

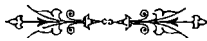
»Det lyder fantastisk, men i Kongeriget Norges Grundlov er der i Paragraf 2 fremdeles en Passus, der siger: »Jesuiter maa ikke taales«. Mange forældede Paragraffer er i Aarenes Løb blevet ophævet, men dette Spøgelse fra svundne Aarhundreder opfører endnu den Dag i Dag sin Knokkeldans i vor omfangsrige Lovbog. Ingen har forsøgt at drive det tilbage til Gravens fredelige Mørke, hvor det hører hjemme, ingen radikal Regering har gidet gøre Paragraffen til Genstand for et Kabinetsspørgsmaal. Hvis fjerne Landes Folkeslag var lige saa ivrige for Nordmændenes Salighed, som vi er for deres, var der ikke noget i Vejen for, at buddhistiske og konfucianske Missionærer fik Lov til at slaa sig ned midt i Kristiania for at bygge Missionsskoler og lokke ubefæstede Børn over til deres Tro. Men Jesuiter maa ikke taales. Hvis der endnu fandtes Tilhængere af Baal og af Astartes grusomme Religion, og hvis Molok endnu havde sine Tilbedere, vilde Centralpaskontoret med rolig Samvittighed kunde give dem Indrejsetilladelse uden at begaa groft Grundlovsbrud. Der kunde gerne rejses Templer for Buddha og Vishnu, Sivah og Allah, men Jesuiter maa fremdeles ikke taales. Spaakællingerne paa Kampen og Aandemanerne paa det kongelige Frederiks har al Grund til at prise sig lykkelige over, at ikke ogsaa visse Straffelovsbestemmelser fra Heksesabbaternes Dage har set deres Snit til at klæbe sig fast i Enden af en af vor vidtløftige Lovbogs mange tusinde Paragraffer. Men den Dag i Dag maa Jesuiter ikke taales.

Denne mærkelige antedeluvianske Paragraf har i disse Dage faaet Aktualitetens Interesse. Vort uhyre foretagssomme Studentersamfund har nemlig indbudt Pater A. Menzinger, S. J. til at holde Foredrag i nærmeste Fremtid. Pateren tilhører »Societas Jesu«, den strenge Orden, som blev stiftet af den spanske Ridder Ignatius Loyola den 27. September 1540.

Hvad vil nu Myndighederne gøre ved denne sortkutede Foredragsholder, som paa Grund af sit farlige Valgsprog om, at »Hensigten helliger Midlet«, kan være i Stand til

at begaa de værste Nederdrægtigheder paa norsk Jord? Slippes han levende ind i Landet, er det et himmelraabende Brud paa vor helligæ Grundlov, givet paa Eidsvold den 17. Maj 1814. Den krænkede Retsfølelse vil give sig Udslag i et 2 $\frac{1}{2}$ -millionstemmigt Ramaskrig over det hele Land lige fra Lindesnæs til Digermulen og Honningsvaag. Kvinderne, der vil føle deres Børns Religion alvorligt truet, vil straks indbyde til Start af et nyt Kvindedagblad, hvis væsentlige Opgave bliver at overvaage, at Grundlovens Paragraf 2, sidste Anhang, ikke bliver krænket. En Kvindekomité har allerede haft sit konstituerende Møde i den Anledning, og første Sætning i et flammende Manifest til Menneskeheden er allerede forfattet: Nej, nu kan vi Kvinder ikke tie længere!

Vi gaar altsaa ud fra, at vi nu paa en tilstrækkelig eftertrykkelig Maade har gjort Pasmyndighederne, Politiet, Dr. Hallesby og Regeringen, samt Kinamissionen, opmærksom paa den frygtelige Fare, vor Statsforfatning i disse Dage trues af. Jesuiterpateren maa ikke slippe over vor Grænse! Studentersamfundets Bestyrelse hør øjeblikkelig arresteres for Sømmensværgelse mod Forfatningen. Lad os holde vor Grundlov i Ære, thi den er hellig. Jesuiter maa ikke taales.«

S. O. S. (Saving of Souls).

Igen en Bøn om Hjælp.

Ugebladet fortalte for kort Tid siden om, hvorledes de to Præster i Haderslev besøger hele dansk Sønderjylland, hvorledes der nu læses Messe hver Maaned paa forskellige Søndage i Jels, Tønder, Sønderborg og Aabenraa. Vi behøver kun at se paa Landkortet og betragte det »genvundne Land« for at se, hvilke store Strækninger der skal tilbagelægges for, fra Haderslev som Udgangspunkt, at kunne besøge den nødvendige Sjælesorg i Tønder, Jels, Aabenraa og Sønderborg paa Als. — Hvor mange Timer i Toget gaar der ikke af Præstens kostbare Tid . . . hvor mange Penge gaar der ikke til Billetter . . . Men det er ligesaa ofte Tilfældet, at Togforbindelse mangler helt. Saa maa Cyklen gøre Tjeneste! Præsten kaldes hyppigt til meget afsides liggende Steder, han kaldes om Natten, han kaldes, naar der ingen Tog gaar førend om fire-fem Timer . . . en Sjæl i Nød —, et Raab om Hjælp —, et udøbt Barn

for Døden —, saa skal Cyklen frem, og i Vinterkulde med tomnehøj Sne eller i stikkende Sol arbejdes der i Guds Vingaard; — der arbejdes haardt!

Kan vi forbavse os over — vi, som kører i Sporvogn, naar vi har travlt, som tager en Bil, naar det kniber — kan vi undres over, at vore to katholske Præster i Haderslev har et stort Ønske, at Pastor Wolff har en Drøm, som ikke vil blive til Virkelighed uden vor Hjælp? Næmlig en Motorcykle!

Hans Højærværdighed, vor kære Biskop, har udtalt, at det vilde være godt, om Missionen i Haderslev kunde faa en Motorcykle, og han har givet mig Tilladelse til, at offentliggøre denne Appel til alle vore Katholikker, som nærer det Ønske at hjælpe den katholske Kirkes Fremgang i Danmark. Vi kan ikke alle være Apostle, men Apostelgerning kan vi alle — bør vi alle gøre, selv om det kun er ved at hjælpe med til, at de sønderjyske Katholikker faar Kirkens Hjælp ligesaa hurtigt, som vi kan faa den i København.

Præsterne skal ikke længere cykle 4—5—6 Timer for at naa en døende Trosfælle, fordi Togforbindelsen mangler — nej, vi vil alle hjælpe med til at skaffe den længe savnede »Hurtighjælp«.

Alle Bidrag bedes sendt til »Motorcykle-Fondet«, Det Apostoliske Vikariat, Bredgade 64, København K.

Bessie Magnussen.

Tak fra Innsbruck for Levertranen.

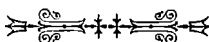
Efter at vi i Fjor som Frugt af N. Ugeblads Indsamling har kunnet sende flere Tønder Levertran til Innsbruck, er der indløben Takkebreve fra omtrent 12 Klostre. De begynder alle med Udraabet: »Tusind Tak« og »Gud gengælde det rigelig i Tid og Evighed«! Og alle slutter med Forsikring om, at de vil bede for os, opofre hl. Kommunioner o. s. v.

Det hedder bl. a. i Brevene: »Det var en Julegave, De har sendt os! De har selv ingen Anelse om, hvor stor denne Velgerning er.« — »Vort Kloster fik 25 Liter ren Levertran. Vi ser allerede den heldbringende Virkning hos de syge Søstre. Den opvejer en hel Badekur.« — »Adskillige af vore Søstre har allerede som Følge deraf atter kunnet optage deres Arbejde i de syges og fattiges Tjene-

ste.« — »Med stor Glæde har vort Konvent modtaget denne ædle Gave. Nu vil vi med alle vore Vaisenhusbørn bede for Eder. Det er det eneste, vi kan gøre.« — »Vi kan slet ikke sige Dem, hvor glade vi blev over Levertranen. Vi har allerede faaet flere Søstre paa Benene igen.« — »Hvor er det guddommelige Forsyn god mod os; det har sendt os uventet Hjælp fra Danmark. En Søster, hvis Ben fuldstændig havde svigtet, føler sig allerede ligefrem fuldstændig helbredet!« — »Især de Søstre, der blev udvalgt til at nyde denne Gave, vil daglig bede for Velgørerne. Denne Levertran er et sandt Livseliksir for os stakkels, syge Søstre.« —

Saa er Tønderne altsaa ankomne og har gjort den af os tilsigtede Virkning.

P. Ign. Schmid S. J.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Højskolen holdt sit sidste Møde i denne Vinter i Tirsdags. Pastor von Kettenburg fortalte om Passionsrelikvier, om Kors og Nagler og Tornekroner og alle de kostbare Minder om Herrens Lidelse, som der endnu findes Rester af rundt omkring, men særlig i Rom. Saa sluttede vi som altid ved det sidste Foredrag med »Fast skal min Daabspagt«.

— Katholsk Ungdomsværn afholdt sin aarlige Generalforsamling Onsdag d. 16. Marts Kl. 7 i St. Knuds Skoles lille Sal. Da Kaptejn Beyer paa Grund af Fraflytning fra Byen havde fratruddet Formandspladsen, aflagde den fungerende Formand, Pater Ludv. Günther, Aarsberetning og Kassereren, A. V. Günther, Aarsregnskab. Til Medlemmer af Ungdomsraadet valgtes følgende Herrer og Damer: Lærer John Johnsen, Fru T. Messerschmidt, Rode-mester Olsen, Fru A. Osterhammel og Direktør Chr. Henrichsen (de fire førstnævnte genvalgt, den sidstnævnte nyvalgt). Til Suppleanter valgtes: Fru Fischer, Ing. A. Mika og Ing. A. Wissum; Til Revisorer: Vejinspektør L. A. Nielsen og Premierlieutenant E. Wissum og til Revisorsuppleant: Hr. Kontorchef Nystrøm. — Efter Generalforsamlingen, som ved Hr. cand. jur. F. Kühses energiske Ledelse afsluttedes Kl. 8^{1/2}, var der i Festsalen Foredrag af Fru Skrumsager Petersen, som beredvilligt havde efterkommet Bestyrelsens Anmodning. Emnet var: »Katholsk Tankegang i dansk Eventyrdigtning«, og de desværre ret faatallige Tilhørere fulgte med Interesse det smukke, indholdsrige Foredrag, som øjensynlig fængslede Tilhørerne ved de mange inter-

essante Enkeltheder fra danske Forfattere, særlig fra H. C. Andersen, hvis »Snedronningen« blev indgaaende gennemgaaet. Efter Foredraget var der Koncert af »Stringendo«, som ligeledes beredvilligt havde tilbudt Ungdomsværnet sin Assistance, og Tilhørerne lønnede Orkestret med livligt Bifald for de gode Præstationer. Den fungerende Formand takkede Orkestret for dets Assistance og bad Forsamlingen udbringe et Leve for »Stringendo« i Anledning af dets forestaaende Jubilæum.

Norge. Pastor Mudler i Frederikshald har taget sin Afsked og vender hjem til Baden efter at have været Sognepræst i Frederikshald i 11 Aar. Søndag d. 13. Marts sagde han Farvel til sin Menighed, som han paa Grund af Svagelighed maa forlade; han fik mange Taksigelser og mange gode Ønsker med paa Vejen. Pastor Toll fra Kristiania er blevet Pastor Mudlers Efterfølger.

England (Irland). Den 17. Marts var det S. Patricks, Irlands Apostels, Fest, og Kardinal Logue havde anordnet, at den skulde forberedes ved en Novene i hele Irland. Det Brev, Kardinalen i den Anledning offentliggjorde, viser igen, hvor forkert det er, naar danske Blade af og til giver Gejstligheden i Irland Skylden for Forbrydelserne derovre eller siger, at den forholder sig passiv. Kardinal Logue, der er den irske Kirkes Primas, vil have, at der i denne Novene skal bedes for Irland. »Men,« siger han, »vi kan ikke vente St. Patricks Forbøn, hvis vi ikke afholder os fra Forbrydelse, som udfordrer Guds Majestæt. Det vilde være forgæves at løfte blodbestænkede Hænder mod Himlen med Bøn om Fred. En saadan Bøn vilde i sig selv være Ugudelighed. Vi kan ikke haabe paa Guds Barmhertighed og Velsignelse, hvis vi begaar, opmuntrer, billiger eller blot sympathiserer med Forbrydelse. Det er ingen Undskyldning, at Forbrydelser, endog værre og talrigere, er begaaet af andre.« I de stærkeste Udtryk fordommer Kardinalen de Forbrydelser, de engelske Tropper begaar, men, tilføjer han, »Forbrydelse retfærdiggør ikke Forbrydelse«.

Rom. Ved det nylig afholdte Konsistorium holdt den hl. Fader en Tale til de forsamlede Kardinaler. Paven omtaler den Elendighed, der hersker rundt omkring i Verden, og tilføjer saa: »Derfor har vi for nylig i Anledning af den tredje Ordens 700-Aars Jubilæum vist hele Verden hen til den Aand af Selvopofrelse og kristelig Kærlighed, ved hvilken den hl. Frants i sin Iver for Sjælens Frelse i saa stort Maal helbredte sin Tids Onder. Aldrig har det været saa nødvendigt som nu at kalde til Selvopofrelse og broderlig Kærlighed denne stakkels Menneskehed, der først

er blevet hærget af Krig og nu er kastet ud i Ulykker ved sin Begærlighed efter jordiske Ting og ved politiske Lidenskaber.« Paven sluttede sin Tale med følgende Opfordring: »Kun naar enhver passer paa sine egne Lidenskaber, er den indre Orden til Stede, som er Grundlaget for den sociale Orden. Kun naar vi som Kristne viser broderlig Kærlighed, vil igen imellem de forskellige sociale Klasser og imellem Folkene den Tillid opstaa, hvorpaa sand og varig Fred kan hvile. Vi beder derfor af hele vort Hjerte Gud om denne kristelige Genfødselse, som af sig selv vil bringe Fred og Ro tilbage til Jorden, og derfor er det, vi haaber, at den hl. Franciskus's Aand maa udbredes overalt.«

Portugal. I dette Land, hvor Forfølgelsen af Kirken for en halv Snes Aar siden var en Hovedvirksomhed for Regeringen, har Forholdene nu i høj Grad forandret sig til det bedre. Et katolsk Parti, som dog ikke direkte griber ind i Politik, har gjort meget til at forandre Forholdene i Landet og arbejder sammen med alle, der vil kæmpe for Skolens og Kirkens Frihed og for at afskaffe de forskellige Love af nyere Dato, der griber forstyrrende ind i Familielivet. De portugisiske Biskopper staar i Spidsen for Bevægelsen.

Indien. Paa den Kongres, Indiens Katholikker for nogen Tid siden holdt i Madras, talte Fader Thomas om Nødvendigheden af at bygge Klostre i Indien. Men disse Klostre skulde indrettes efter indisk Skik. Han erklærede, at hvis Indien skulde omvendes, maatte katolske Munke klædt i Hindudragt og levende paa Hinduvis omvende de dannede Klasser og gennem dem Indiens Masser. Kongressen vedtog følgende Resolution: »Da Munkelivet spiller en saa betydelig Rolle i Vestens Kristendom, og da det æres meget højt af Hinduerne, er det ønskeligt, at der i Indien grundes Klostre, som indrefter sig efter Landets Behov og efter Landets Skikke, for saaledes at udbrede den katolske Tro blandt Hinduerne ved Bøn, Mission og helligt Liv.« — Med denne Udtalelse vender man tilbage til en gammel Praksis i Kirkens Missionshistorie, at tilpasse sig saa meget som muligt til det Folk, der skal virkes iblandt. I den moderne Tid har Missionærerne ofte manglet dette, og de har i Reglen staaet som Repræsentanter ikke blot for en fremmed Religion, men ogsaa for en fremmed Kultur, og det har i høj Grad hæmmet deres Gerning. Derfor vil man nu i Indien vende tilbage til en Praksis, som i Virkeligheden er Aarhundreder gammel og dengang bragte store Resultater.

Da Hendes kongelige Højhed Prinsesse Margrethe om kort Tid forlader sit Barndomshjem og Fædreland, foreslaar en Kreds af katholske Damer Danmarks Katholikker ved en Brudegave at tolke vor Tak for alt, hvad Hds. kgl. Højhed har været for vor Menighed, og samtidig give Prinsessen et varigt Minde om den Kærlighed, hvormed hun omfattes af alle danske Trosfæller.

Baronesse Rosenkrantz Charisius,
Frederiksgade 9.

Fru Osterhammel,
Frederiksborggade 54.

Fru Berling,
Hotel Phoenix, Bredgade.

Frk. Stratbøcker,
Jægersborg Allé, Charl.

Baronesse Stampe Charisius.
Vestervoldgade 115.

Frk. A. Ronge,
Lykkesholms Allé 14 C.

Navnene paa Komiteens Damer i Provinsen følger i næste Nr.

Til Fordel for Bladet „**Katholsk Ungdom**“.

Dramatisk Forening »L'esperance.«

Søndag den 3. April Kl. 8¹/₄

opføres i St. Knuds Skoles Festsal, Stenogade 4 B.

„**Jensen kommer**“

Farce i 1 Akt.

„**Sommergæster**“

Lystspil i 1 Akt.

Billetter à 2 (Res. Plads) og 1 Kr. faas i Katholsk Boghandel, Stenogade 3, hos Portneren, Stenogade 4 A og i Sekretariatet. »Vesterhus«, samt gennem Ungdomsforeningerne.

St. Andreas Gilde, (Ordrup). Møde d. 5. April 1921 Kl. 8 i Charlottenlunds Palmehave. Stor Tilslutning forventes. Nye Medlemmer kan indmelde sig.

Udkommet er paa Katholsk Forlag:

F. F. Maurer: Det hellige Messeoffer 3 Kr.

Hubert Messerschmidt: St. Augustinus 4 Kr.

Den hellige Messe, ved E. Rosenørn-Lehn, ib. 1,85

En lille Pintsebog.

2. Udgave. 64 Sider. Smukt indb. 75 Øre.

Alle Bønner ved Firmelsen paa Latin og Dansk.

Mindeblad foran i Bogen.

Kirkelig Kalender.

3. April Hvide Søndag.	10. April 2. Sønd. eft. Paaske.
4. — M. Marias Bebudelse.	11. — M. Leo den Store, Pave og Kirkelærer.
5. — Ti. Vincents Ferrer, Bekender.	12. — Ti. Ferialdag.
6. — O. Ferialdag.	13. — O. <i>St. Josefs Fest.</i>
7. — To. Ferialdag.	14. — To. Justinus, Martyr.
8. — F. Ferialdag.	15. — Fr. Oktavdag.
9. — L. Marias Officium.	16. — L. Oktavdag.

Hvide Søndag.

St. Ansgars Kirke. Kl. 7 stille Messe. Kl. 9 højtidelig Messe med Børnenes første h. Kommunion. Kl. 11 stille Messe. Kl. 5 Eftm. Festandagt med Prædiken.

Sakramentskirken. Kl. 7 stille Messe. Kl. 9 højtidelig Messe med Børnenes første h. Kommunion. Kl. 5 Eftm. Festandagt med Prædiken.

Rosenkranskirken. Kl. 7 stille Messe. Kl. 9 højtidelig Messe med Børnenes første h. Kommunion. Kl. 5 Eftm. Festandagt med Prædiken.

St. Annæ Kirke. Kl. 7 stille Messe. Kl. 9 højtidelig Prælatmesse og Meddelelse af Firmelsens h. Sakramente. Kl. 11 $\frac{1}{2}$ stille Messe. Kl. 5 Eftm. Festandagt med Prædiken.

St. Andreas Kirke (Ordrup). Kl. 7 $\frac{3}{4}$ stille Messe. Kl. 9 højtidelig Messe med Børnenes første h. Kommunion. Messerne Kl. 8 $\frac{1}{2}$ og 10 bortfalder, men efter endt Højtidelighed læses Kl. 10 $\frac{1}{2}$ en stille Messe. Kl. 5 Eftm. Festandagt med Prædiken.

St. Knuds Kapel. Mariabørnskongregationen af den ubesmittede Undfangelse holder Møde Mandag den 11. April Kl. 8 Aft.

Mødreforeningen i St. Ansgars Sogn Tirsdag den 5. April Kl. 8 $\frac{1}{4}$ læses den h. Messe for Foreningens Medl. og Anliggender.

St. Andreas Kirke, Ordrup. Der finder i Aar ingen Firmelse Sted.

Tak. Deltagerne i Eksercitierne i Assumptionsklosteret, Ordrupshøj, i den stille Uge bringer herved alle, der har hjulpet til Afholdelse af dem, især Hr. Pastor Jaworski og Priorinden, deres hjerteligste Tak. *Marie Wissum.*

Nye Elever til **Kostskolen i Nakskov** for danske katolske Børn fra Landet modtages efter Paaske. Bidrag til Kostpenge kan faas paa anbefaling af den respektive Sognepræst.

Til **danske katolske Børn** fra Landet med Tak modtaget 25 Kr. af Vinc.-Foreningen i Ordrup + 10 Kr. fra A.N.

Til den nye **Franciskus-Kirke** med Tak modtaget 10 Kr. fra C.K. *A. Smitz. Præst.*

For en Dreng fra Wien, der skal i Lære her i Byen, søges et katolsk Hjem, som uden eller mod et lille Vederlag vil give ham Natlogis. Man bedes henvende sig til Cyklesmed Ketner, Carl Bernhardsvej 4. Kbhvn. V.

En dannet katolsk ung Pige, som har Realeksamen, kan faa Plads 1ste Maj. Vedkommende maa deltage i lettere Husgerning, samt læse Lektier med mindre Børn og undervise i Begyndelsesgrundene i Musik. *Dyrlæge Melchior, Allingaaero.*

FREMMEDSPROGTRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

69. AARGANG

•Nordisk Ugeblade udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag
Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer,
i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 8^a V. 5—7.
Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. —
I Redaktionen: Pastor Bernh. Jensen (ansvarshavende), Boyesgade 8^a V.
Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 15.

Søndag den 10. April.

1921.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Den Aand, der mangler. — De første Dages og vore Dages katolske Kirke. — En lys og dejlig Bog. — Erkebiskoppen og Torvkonerne. — Nye Bøger. — Efterretninger fra Ind- og Udland: Roskilde. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

537.

»Eders Sjæles Hyrde og Biskop.«

Dengang Apostelfyrsten Petrus mindede sine Kristne om (1. Pet. 2, 25), at de engang var vildfarende som Faar, men nu havde omvendt sig til deres Sjæles Hyrde og Biskop, tænkte han vistnok paa hin Dag i Jerusalem, da Jesus havde aabnet den blindfødtes Øjne og derefter talt de gribende Ord, vi hører om i Dagens Evangelium. Det er maaske det mest omfattende Navn, Jesus her bruger om sig selv, Hyrdenavnet: Hyrden ofrer sig, endog sit Liv for Faarene, han søger efter dem, naar de farer vild, han gaar i Spidsen for dem og viser dem Vej, han skaffer dem al den Næring og Føde, de behøver, og han giver dem Ly i Uvejr og Nattens Mørke. Men det græske Ord, Biskop, som Petrus føjer til, har en noget lignende Betydning og kan minde os om i Herrens jordiske Tjenere at se Afbilleder af den store, evige Hyrde; men for dem er det maaske den alvorligste Formaning af alle til med Troskab at tjene ham, hvis Navn de bærer.

T.

Den Aand, der mangler.

I Essex i England, ikke langt fra London, ligger Stiftet Brentwood. For kort Tid siden har den nye Biskop i dette Stift, Mgr. Doubleday, udsendt sit første Hyrdebrev, som gengives overalt i engelske katholske Blade som et »stjrring« d. v. s. et kaldende, vækkende, ja næsten op-hidsende Hyrdebrev, og det fortjener ogsaa at kendes i Danmark, hvor Forholdene jo ofte frembyder Lighed med de engelske.

Biskop Doubleday tilstaar først, at han som ny Biskop endnu slet ikke kender alt til Bunds, men ikke desto mindre kan han ikke længere holde de Tanker tilbage, som altid er i hans Hu:

»Vi ønsker straks fra Begyndelsen af at hverve den personlige Interesse og Tjeneste hos enhver af eder, Præster og Lægfolk, til at udbrede den katholske Tro til ethvert Menneske her i Essex.

I Sognene har vi Liv nok, særlig hvor der er store Menigheder. Vi velsigner og opmuntrer det og ønsker det forøget, men vi fremhæver Nødvendigheden af, at enhver udvider sin Horizont udover sit Sogns Grænser og føler sig utilfredsstillet, indtil hans Udsyn og hans Anstrengelser omfatter enhver Sjæl, Katholik og Ikke-Katholik, i dette Stift, som han er Medlem af.

Umuligt, vil der blive sagt. Og dog, »Gud vor Frelser vil, at alle Mennesker skal frelses og komme til Sandhedens Erkendelse«.

Kirken har gjort umaadelige Fremskrift i dette Stift i de sidste 70 Aar. En Sammenligning mellem Katholikernes Tal dengang og nu viser os, at Plantning og Vanding er gjort overordentlig godt, og at Gud har givet rig Vækst.

Det Sognearbejde, som vor energiske Forgænger har sat i Gang, vil sikkert ogsaa til sin Tid opvise store Resultater. Og naar vi ser ind i Fremtiden, er vi ved godt Mod og stoler paa de Ord fra højeste Sted, »at en gradvis Vækst af Bispedømmet i hvert Fald betyder større Alvor

blandt Kirkens Børn, større Iver og en hurtig Forøgelse af dem, der tager inod dens Lære.«

Men Tal, som man ikke kan komme uden om, træder os i Møde. Af en Befolkning paa omtrent 1½ Mill. Ikke-Katholikker i Essex var der i 1919 kun 335 Konversioner.

Der ventes mere af os, der maa gøres mere.

Vi kalder igen paa den personlige Interesse og Tjeneste af hver enkelt Katholik i Arbejdet paa at udbrede Sandheden i hele vort Stift. Der er Egne af det, hvor der ikke findes Spor af katholsk Indflydelse eller katholsk Arbejde. Nogle af Sognene i isolerede Egne kan kun vedligeholdes ved Præsternes store Opofrelse.

Vi er fulde af Beundring for disse fromme Mænds Heroisme, men vi overvejer, om det er rigtigt af os at tillade det, for der er dog Grænser for menneskelig Udholdenhed.

Mangen en Katholik kan ikke glæde sig ved de Gaver, vor Herre har skænket ham ved sin Død, og vi frygter for, at en saadan, der er berøvet Livets Brød, ikke sjældent tager fejl af Vejen; talrige Ikke-Katholikker lever og dør uden saa meget som at høre om de store Velsignelser, Gud har beredt for dem.

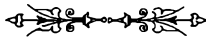
Den sørgelige Tingenes Tilstand skulde være Genstand for Bekymring for enhver Katholik i vort Stift. Det er ikke nok at overlade alt i Biskoppens Hænder og at være tilfreds med selv at fremme katholske Interesser i sin umiddelbare Kreds. Den stakkels Biskop ved, at der behøves flere Kald, at flere Præster maa uddannes og ordineres, at der maa grundes ny Centrere for katholsk Liv, at der maa udfoldes mere Iver og Foretagsomhed. Men Udførelsen afhænger af de stadige Bønner og den ledsagende Begejstring, den ivrige Bistand og den grænseløse Opofrelse hos hver eneste i Troens Husholdning.

Det er ikke saa meget Diskussion, der behøves, men der behøves Kærlighed til dem, der vandrer ad Veje og Stier; vi trænger til den Aand, der byder os at gaa ud og nøde dem til at komme ind — og vi trænger til hans Aand, som lader de ni og halvfems Faar tilbage i Ørkenen og søger efter det ene, som var tabt, indtil han finder det; og naar han har fundet det, lægger

han det paa sine Skuldre, og han glæder sig og kalder paa Venner og Naboer, for at de skal glæde sig med ham.

Vi stoler paa, at denne Aand findes, aktiv hos nogle, skjult og ventende hos andre. Væk da denne Aand til Live, væk Guds Naade i eder! Lad de Bønner, som I saa ofte beder for dette Lands Omvendelse, blive levendel Husk paa eders Forfædres Missionsiver og de Ofre, de har bragt, for at I kan glædes ved at have Troen i Fred.

Forudsat, at I følger eder efter Helligaandens Tilskyn-delse, tvivler vi ikke om, at I i Fremtiden er rede til at yde mere af de gode Gaver, Gud har givet eder, Tid, Evner, Kraft, Penge, Arbejde, Bøn og Eksempel for Udbredelsen af den katholske Tro i dette Stift. Vor Herre viser Vejen: »Jeg er den gode Hyrde. Den gode Hyrde giver sit Liv hen for sine Faar. Jeg kender mine, og mine kender mig. Jeg har ogsaa andre Faar, som ikke er af denne Sti; ogsaa dem bør det mig at føre hid; og de skal høre min Røst, og der skal blive een Hjord og een Hyrde.«

De første Dages og vore Dages katholske Kirke.

Af *Kardinal Newman*.

(Fortsat.)

I det foregaaende er udviklet, hvorledes Betegnelser som Vandrere, Kvaksalvere, Tryllekunstnere, Bedragere, Sofister, Troldmænd i Massevis blev hæftet paa Lærerne i Kristendom for at forklare deres Mirakler og store Fremgang. Vor Frelser sagdes at have lært sine mirakuløse Evner i Ægypten, og »Heksemester, Troldmand, Bedrager, Omstrejfer, Taskenspiller« var de Skældsord, hans Modstandere anvendte imod ham; »de Kristne dyrker denne korsfæstede Sofist,« siger Lucian; »Paulus, der overgaar alle Taskenspillere og Bedragere, der nogen Sinde har levet,« siger Kejser Julian om den store Hedninge-Apostel. »I er draget ud gennem hele Verden,« siger St. Justinus til Trypho, »for at prædike, at en atheistisk og lovløs Sekt

er oprunden fra en Jesus, en galilæisk Bedrager.« Den Officer, der holdt Vagt over St. Perpetua, frygtede for, at hun skulde undslippe ved Hjælp af »magiske Besværgelser«. Da St. Tiburtius havde gaaet barfodet paa glødende Kul, udraabte hans Dommer, at Christus havde lært ham Trolddom. St. Anastasia blev kastet i Fængsel som en Troldkvinde, og Pøbelen raabte efter St. Agnes *Tolle magam, tolle maleficam* (bort med Heksen, bort med Misdæderen). »Hvilket nyt Bedrag,« siger den hedenske Embedsmand i Sagen mod St. Romanus, »har faaet disse Sofister til at nægle Gudernes Dyrkelse. Hvor spotter denne Heksemester os ikke, som ved sin thessaliske Trylleformel (*carmine*) kan le ad Straf.«

Nu forstaar vi Meningen af Ordet *carmen*, som Plinius bruger det; naar han om de Kristne siger, at de »med hinanden siger en Bøn (*carmen*) til Christus som til en Gud,« mente han ganske det samme, som Suetonius udtrykker ved »en ryggesløs Overtro«. Og den sidstnævnte Forfatters saavel som Tacitus's Ord faar et ganske særligt Lys over sig ved Udtryk, vi finder i Theodosius's Codex, der synes at vise, at disse Historikere brugte almindelig anvendte, faststaaende Betegnelser til at tilkendegive deres Opfattelse af Kristendommen. Tacitus taler f. Eks. om »dem, som var afskyede for deres Skændsler's Skyld, og hvem Folket kaldte Kristne«, og Loven mod ryggesløse og Troldmænd taler i nævnte Codex om dem, »hvem Mængden for deres Forbrydelsers Storheds Skyld kalder ryggesløse«. Ligeledes beskylder Tacitus de Kristne for at »nære Had til Menneskeslægten«; dette er en karakteristisk Skildring af dem, der befatter sig med Trolddom, og som i Loven kaldes for »Menneskeslægten's Fjender«, »fremmede for Naturen«, »den fælles Velfærds Fjender«.

Nu forstaar vi godt Meningen med de Ord, der har vakt saa megen Forbavelse hos visse moderne lærde, at en alvorlig, vel underrettet Historiker som Tacitus paa de Kristne kunde anvende Udtryk, der lyder som Skældsord. Det volder nemlig ingen Vanskelighed, naar man gaar ud fra, at de Kristne blev betragtet som Troldmænd, der spandt hemmelige Intriger mod den bestaaende Regering, som Fjender af Statens Religion, som Giftblandere og Stor-

forbrydere, Bagvaskere og Løgnere m. m. »Man læse blot,« er det bleven sagt, »f. Eks. St. Pauli smukke Ord, og hvorledes er det da muligt at kalde hans Religion for en ryggesløs Overtro; de kristne Bøger strider paa det bestemteste mod Hedningernes Beskyldninger.« Ganske rigtigt — men her var ikke Tale om et litterært Spørgsmaal. Offentlige Mænd bryder sig meget lidt om Bøger; sine Følelser, den klareste Filosofi, den dybeste Theologi, ja Inspiration selv gør kun lidet Intryk paa dem, de spørger kun om Fakta og bryder sig kun om Fakta. Spørgsmaalet var for dem: Hvilken Værdi og Tendens har det kristne Samfund i Staten — hvad de Kristne sagde og tænkte, kom kun lidet Sagen ved. De kunde opfordre til Fredsomlighed og Lydighed saa stærkt, som Ord kunde udtrykke det; hvad de gjorde, hvilken politisk Stilling de indtog, var det, hvorpaa det kom an. Det tog Statsmænd Hensyn til den Gang, som de gør det nu. Det nytter kun lidt at henvise Mænd af Verden til abstrakte Sandheder eller første Principper; en Statsmand bedømmer Partier og Sekter og Skribenter efter deres Forhold til ham selv, og han har et øvet Øje til saadan Bedømmelse og tager sjælden fejl. »Hvad er Sandhed?« sagde Pilatus med Ringeagl. Forsvarsskrifter, hvor veltalende og sande de end var, formaaede ingenting hos den romerske Embedsmand overfor det sikre Instinkt, der lærte ham at frygte Kristendommen. Den var en farlig Fjende for enhver Magt, der ikke byggede paa den selv; han følte det, og Begivenhedernes Gang retfærdiggjorde hans Frygt.

Vi maa ikke glemme den romerske Stats velkendte Maade at optræde paa overfor dens Undersaatter. Den havde fra første Færd af set med hemmelig Skinsyge paa hemmelige Selskaber; den var rede til i rigt Maal at vise Forstaaelse og Tolerance, men, som Tilfældet ogsaa er med moderne Regeringer, ønskede den at have den sidste, endelige Afgørelse af Samfundets og de enkelte Medlemmers Optræden; og endelig var Statens Institutioner baserede paa eller væsentlig afhængige af dens Religion. Som Følge deraf blev enhver Forandring ved den af Staten oprettede hedenske Religion paa det strengeste undertrykket, med mindre den da var lovlig vedtaget. Derfor blev Til-

hængerne af Overtro, Mysterier, Magi, Astrologi en Slags Pariaer udenfor Samfundet; de svarede, om man saa tør sige, til Smuglere og Krybskytter i vore Dage, eller maa-ske snarere til Indbrudstyre og Landevejsrøvere. Den moderne Røver spørger somme Tider i Romaner, hvorfor Majoriteten i et Folk skulde binde Minoriteten, og hvorfor han er ansvarlig overfor Love, har ikke har været med til at vedtage; men Øvrigheden, som støtter sig til Sværdets Magt, vil, at alle Mennesker skal tjene deres Brød og blive lykkelige, men kun ad de af den lovlige fastslaaede Veje, og den hænger eller landsforviser dem, der ikke bøjer sig for dens Autoritet. Men denne Regel anvendte Romerne paa Religionen.

Vi kender den Modstand, der havde rejst sig i Rom blot mod Grækernes Filosofi; langt større maatte naturligvis de lovlydige Statsmænds Afsky være for Barbarernes religiøse Ceremonier. Paa Religionens Omraade var den romerske Æresfølelse ømmest. »Spanierne kunde overgaa dem i Antal,« siger Cicero, »Gallerne i Legemsstyrke, Karthagenienserne i Retfærdighed, Italienerne og Latinerne i Forstand, men Romerne overgik alle Folkeslag i Fromhed og Ærbødighed for Guderne.« En af deres Love lød: »Lad ingen have egne Guder eller privat dyrke fremmede Guder, med mindre de er optaget ved offentlig Myndighed.« I Slutningen af den første puniske Krig blev det Lutatius af Senatet forbudt at raadspørge de prænestinske Orakler, fordi de var af fremmed Oprindelse. Nogle Aar efter tog Konsulen Øksen i Haanden og begyndte at nedrive Templerne for Isis og Serapis. I den anden puniske Krig havde Senatet forlangt udleveret flere Spaadomsbøger og opskrevne Offer-Regler. Da senere et hemmeligt Broderskab var bleven opdaget, talte Konsulen om Forfædrenes Skik, ifølge hvilken det var forbudt fremmede Offerpræster og Spaamænd Adgang til Torvet, Circus og Byen, og opbrændte deres Bøger. I næste Menneskealder blev der udstedt Landsforvisnings-Ordre mod saadanne, der udførte Dyrkelse af Syreren Sabazius, og i den følgende blev Isis- og Serapis-Templerne for anden Gang ødelagt. Paa lignende Maade blev det indpræntet i en af Konstan-

tins Love, at Haruspicerne, lovlig anerkendte Varselspræster, ikke privat maatte øve deres hemmelige Kunster.

Hvad her er bleven sagt, vil minde om et andet Synspunkt, efter hvilket de østerlandske Ceremonier var ilde lidte af Regeringen, nemlig som omvankende Religioner, der søgte Tilhængere. Hvis fremmed Overtro blev taalt, var det, fordi hele Egne og Provinser var hengivne til den, men at udbrede en helt ny Tro, at danne et nyt Parti og skaffe det Indpas alle Vegne i Riget, det var en Forbrydelse baade mod god Orden og sund Fornuft; thi Staten ønskede Fred og Ro overalt og ingen Forandringer,

Man kan derfor altsaa ikke nægle, at naar de Kristne forsamlede sig i religiøst Øjemed, overtraadte de en højtidelig Lov, et af de vigtigste Principper for den romerske Statsforfatning; og det er i det Lys, deres Optræden blev bedømt af Kejserrigets Historikere og Filosofer. Det var et meget alvorligt Skridt fra deres Side, der af den store Apostel havde lært, at de Kristne var den bestaaende Øvrighed Lydighed skyldige. Gang efter Gang modsatte de sig nu Øvrighedens Myndighed, og dette er et Fænomen, der ikke kan forklares af dem, der vel ikke vil lægge Religionen Hindringer i Vejen, men blot erklærer den for en Privatsag. Relfærdiggørelsen af denne Ulydighed beror derpaa, at man er den højere guddommelige Myndighed mere Lydighed skyldig end den lavere; men hvis Kristendommen i sit Væsen kun var privat og personlig, forelaa der ingen Nødvendighed for, at de Kristne overhovedet skulde samles med hinanden. Men hvis de, naar de samledes til Gudstjeneste og Kommunion, opfyldte en guddommelig Befaling, havde Kristendommen indført en ny social Lov i Verden og helt formelt betraadt Politikens Grund. Af Klogskab ophørte de Kristne med deres *agapæ* (Kærlighedsmaaltider), men det var umuligt for dem at ophøre med at holde offentlig Gudsdyrkelse.

(Fortsættes.)

En lys og dejlig Bog.

Sœur Thérèse de l'enfant Jésus. En Sjæls Historie, skrevet af hende selv. Katholsk Forlag. 9 Kr.

Den unge franske Karmeliterinde, Søster Therese af Jesusbarnet, har fortalt sin Sjæls Historie, Hun har gjort det af Lydighed, fordi hendes overordnede i Klosteret sagde, at hun skulde gøre det, og saa var det dermed Guds Vilje, og gøre Guds Vilje, det var det eneste, Søster Therese levede for. — Frugten af den Lydighed blev saa en Bog, der nu er oversat paa 53 — tre og halvtredsindstyve — Sprog, og det skönt den lille Søster Therese først er død i 1897 og kun 24 Aar gammel. — Der er stærk Tale om, at hun engang skal erklæres for salig; Forundersøgelsen har allerede fundet Sted.

Hvilket Indtryk gør nu den Bog, der har gjort en saa enestaaende Lykke? — Den Bog vil der være mange, der vil faa den allerstørste Glæde af at læse; det er rigtig en Bog, der kan varme Hjerterne, en, der kan gøre en glad og ikke mindst give en Mod til at leve for Gud, leve helt for ham og efterhaanden gaa op i det som det eneste, der har virkelig Værdi. — Ja, det er egentlig en religiøs Opfindelse, der gaar ud paa, hvordan man nemmest kan faa den største Kærlighed til Gud. Det er nok en Bog om en Helgen, men det er en Helgen, der stræbte paa een Gang at være en Helgen og et ganske almindeligt lille Menneske. Derfor er det en saa praktisk Bog, som jeg sjælden har læst Mage til.

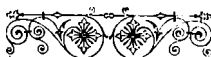
Men nu Indholdet og det nærmere Indtryk? Ja, for at begynde med Begyndelsen, nemlig Billedet paa Forsiden, som forestiller den lille Therese, og Billederne inde i Bogen — som man naturligvis ser først, forinden man giver sig i Lag med Læsningen — og som næsten alle forestiller det samme; et yndigere, friskere, renere og mildere Aasyn end den lille Thereses, det skal man vist lede længe om; der bliver helt lyst i Stuen, naar man ser paa det. Men se engang Side 107 Billedet af den lille Therese hos Pave Leo XIII: jeg har selv mange Gange maattet slaa op paa den Side.

Begyndelsen af Bøgen var det mig lidt vanskeligt at komme igennem. Dels er Oversættelsen maaske lykkedes mindre i Begyndelsen — den gør ellers Oversætterinden megen Ære — og dels er det hele her meget barnligt, ja, saa barnligt, at man kan faa en Følelse, som om man blev presset ind i en Dukkestue. Men selvfølgelig: Børn og smaa Piger har deres absolute Berettigelse ligesaa godt

som alle vi andre, og det kan være i høj Grd nyttigt at tvinge sig til at sætte sig ind i deres Tankegang. Men da jeg saa med noget Besvær var kommet, jeg vil næsten sige som en Kamel igennem Naaleøjet, saa var det riglig nok ogsaa et Paradis at være kommen ind i, og Pladsen blev større og større og Rummet højere og Omgivelserne herligere, og efterhaanden og til sidst, ja, saa bliver det saadan, at de fleste vistnok vil tænke: »Aa, hvor er vi dog smaa i Sammenligning med den store, lille Therese!«

Dette udelukker nu paa ingen Maade, at man fra først til sidst meget stærkt mærker, at Bogen er skrevet af en ung Pige; den er i høj Grad feminin, springende og tilfældig i Tankegangen uden fast Orden og Inddeling; meget ofte ved man ikke mere, hvor man nu egentlig er henne. Men det er der altsammen slet ikke noget at sige til, for saadan er unge Piger nu engang, det er ægte kvindeligt, og hvad der er ægte kvindeligt, forringer paa ingen Maade en Kvindes Værk, naar dette samtidig er skabt og præget af Kvindens store Dyder, den opofrende Kærlighed, den fine Følsomhed, Evnen til umiddelbart at se ind i andres Hjerner, den nænsomme Forstaaelse af alt det, et levende Menneske trænger til, og Blikket for det levendes store Fortrin fremfor de døde Ting. Hos virkelige Kvinder, altsaa hos dem, der ærer og agter deres eget Køn og dettes særlige Opgaver og naturlige Stilling i Samfundet — hos virkelige Kvinder findes der i aandelig Henseende en overordentlig stor Rigdom navnlig i Retning af det centralt og alment menneskelige anvendt i de enkelte Tilfælde. Den lille Thereses Sjæl er en dyb og gylden Skaal, fuld af al denne Rigdom og dertil belyst af Guds Naades tindrende klare Straaler og løftet op imod Gud og konsekreret og forvandlet af ham, gennemglødet af hans Kærlighed.

Pladshensyn tvinger mig til at holde op, skønt der var meget, jeg kunde have Lyst til at sige endnu, saa mange Tanker har den Bog sat i Bevægelse. Kun dette: Der er i høj Grad Anledning til at være taknemmelig mod dem, der med megen Opøvelse har gjort det muligt, at denne Bog kunde fremkomme paa Dansk og saa smukt udstyret og saa forholdsvis billig; dette gælder særlig Oversætterinden og Det katolske Forlag, der her paany har gjort vor Kirke en virkelig og stor Tjeneste. *Fader Orlík.*

Ærkebiskoppen og Torvekonerne.

Om den afdøde Ærkebiskop Whiteside af Liverpool fortællendes der i *The Universe*:

Da jeg i Efteraaret 1913 var optaget af socialt Arbejde i Liverpool, kom jeg i nær Berøring med Byens Torvekoner, og deres Begejstring for den elskede Ærkebiskop morede mig. De fortalte mig, at han hver Lørdag Aften kom til en Kirke i et af de fattigste Sogne for at høre deres Skriftemaal; og naar de hørte, at han talte et eller andet Sted, ventede de udenfor og dannede en Livgarde for at ledsage hans Vogn hjem. For Sandheden af dette har jeg kun deres Ord. Maaske har de gjort det een Gang, men jeg var personlig til Stede ved en vidunderlig Scene, som jeg aldrig glemmer.

Coenaculum-Nonnerne i Wavertree samler en Gang om Ugen disse Koner, som hører til de fattigste i Byen. En Onsdag Eftermiddag havde de gode Nonner arrangeret en halv Dags Retraite for dem, og Ærkebiskoppen havde lovet at lede den. Det er højst sandsynligt, at Ideen var hans egen; det lignede ham godt nok. Som et stort Privilegium tillod Forstanderinden mig at være til Stede. Ærkebiskoppen valgte til Indledning Teksten: »Mit Folk overvejer ikke i deres Hjerter«. Kapellet var tæt fyldt med opmærksomt lyttende Torvekoner. Efter Foredraget blev der drukket The, og saa hørte Ærkebiskoppen Skriftemaal, og da jeg Kl. 9 var nødt til at gaa, kunde jeg vanskelig komme ud, fordi en Mængde Koner endnu knælede paa Gulvet et lille Stykke fra Skriftestolen og ventede paa deres Tur.

Den afdøde Ærkebiskop var som en Klippe i en vanskelig, urolig Verden. Han var Idealet af en katholsk Præst, ligetil, ædel og ivrig. Dommerens Ord: »Alt, hvad I har gjort imod den mindste af mine Brødre, det har I gjort mod mig«, synes direkte at kunne henvendes til ham. Gud glæde hans Sjæl!

Nye Bøger.

Der Kampf um die neue Kunst von Josef Kreitmaier. Flugschriften der Stimmen der Zeit. Heft 17.

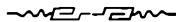
I Kunstens Verden har man i de sidste Decennier kunnet iagttage en stadig stærkere Trang indenfor visse Kunstnerkredse til at bryde nye Baner for Kunsten, idet der med Varme, ja ofte med Fanatisme er slaaet til Lyd for nye Ideer,

Dette nye har givet sig Udslag i forskellige Kunstretninger, som Kubismen, Dadaisinen eller Ekspressionismen, for blot at nævne nogle enkelte af de ikke faa Kunstretninger, for hvem det fælles Løsen er: bort fra Overleveringens slagne Veje, bort fra Naturen, med andre Ord »ein Wegführen aus dem Scheinhaften, vom Roh-Greifbaren ins Seelisch-Ungreifbare«, saaledes som Paul Wertheim, Ekspressionismens dygtige Vaabendrager, karakteriserer hele denne Bevægelse. I Ekspressionismen, den maaske højest beundrede og stærkest forkætrede af Nytidens Kunstretninger, søger Forfatteren med sit indgaaende Kendskab til den omfangsrige Litteratur — Kunstværkerne, om man tør bruge Ordet, synes ikke Forfatteren fuldt saa kendte — at vise Udviklingen i dens forskellige Faser under stærk Paavirkning af Steinersk anthroposofisk Mystik. Kort og klart trækkes Linjerne for Typedannelsen indenfor Ekspressionismen, den musikalske, den dekorative og den affektive Type, hvoraf den sidste langt er den interessanteste, præget som den er af en Lidenskab og en Ekstase af et vist religiøst Præg, som dog intet har med Kristendommen at gøre. Men denne Bevægelse ud i Abstraktionen maa i det lange Løb føre ud i den rene Negativitet.

Kunstens Fremtidsopgave maa være at skabe »eine edle, freudespændende Volkskunst«, og fra sit tysk-nationale Stade ser Forfatteren dette Ideal virkeliggjort i en Ludwig Richters, en Schwinds, en Hans Thomas's Kunst, som den tyske Folkesjæl forstaar.

Forskellige Enkeltheder i den interessante Afhandling kunde ægge til Modsigelse men Anmelderen maa desværre resignere i Haabet om gennem et meget mangelfuldt Referat dog at have vakt Lysten hos Ugebladets Læsere til at stifte nærmere Bekendtskab med den tankevækkende og velskrevne Afhandling.

N. B. H.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Roskilde. Vintersæsonen lakker mod Enden. Med et Par Ord vil vi gerne notere, hvad Foreningslivet har bragt os iaar. Juletræsfesten samlede som sædvanligt store og smaa; Dagen efter afholdt Maria-Foreningens Bestyrelse i Samvirken med Byens Wienerbørns-Komité Fest for ca. 125 smaa Wienerere. De handlende havde med vanlig Rundhaandethed, hvor det gælder Danmarks smaa Gæster, skænket Bjerge af Legeløj, Bagerne havde givet Julekager etc., saa Festen om det straalende Juletræ blev en sand Fryd for Børnene. Det sydlandske Temperament gav sig

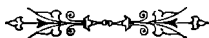
da ogsaa Udslag i en Livlighed, der næsten var overvældende. Foreningerne har i Lighed med ifjor foranstaltet nogle gode Aftenunderholdninger og har kunnet glæde sig ved hver Gang at have »rød Lygte«. Ved den første Aften ydede Fru Tandlæge Andersen Rosendahl velvillig Assistanse, idet hun med sin klangfulde Stemme og elskværdige Foredrag sang en Del Romancer, der høstede stærkt Bifald. Organist Kerckhoffs og Frue ydede ogsaa forskellig musikalsk Underholdning; stor Lykke gjorde Organistens Foredrag af Liszt's Rhapsodie Nr. 3. Publikum var saa interesseret i at se ham spille (»det ser ud, som om han havde seksten Hænder!« blev der sagt), saa de tilsidst saa godt som allesammen stod op og rakte Hals. Efter den musikalske Afdeling gik Erik Bøgghs Lystspil »En lille Datter« med Liv og Humør over Brædderne og vakte fortjent Munterhed. Vor »Trup« er efterhaanden godt sammenspillet, og enhvers Evner kommer til sin Ret. Aftenunderholdningen maatte da ogsaa gentages nogle Dage senere for lige saa fuldt Hus. Nu efter Paaske har vore energiske Bestyrelser og Skuespillere atter sat en Aftenunderholdning i Scene. Denne Gang medvirkede velvilligst Byens kendte Sangforening »Vokalion« med over en Snes dygtige Sangere under Organist Kerckhoffs Ledelse. Af det righoldige Program skal kun nævnes Bravurnummeret »Volmerslaget« af Heise, der længe vil mindes som noget af det bedste, der er bleven hørt i vor Sal. Aftenen sluttede med den morsomme Enakter »Store Bededags Aften«. Flere anderledestroende blandt Publikum udtalte glad Overtaskelse over, at vi Katholikker er rigtige Mennesker, der ikke er bange for at faa os en sund Latter.

Der har i Vinter været holdt fire Foredrag. Pastor Jensen fra København har fortalt om Minder fra Jyllands Klostersregn, den unge Islænding Hr. Fornjotur om sin Fødeøes katholske Fortid. Baronesse Rosenørn-Lehn har givet en Levnedsskildring af St. Frants af Sales og af St. Margrethe Marie Alacoque.

Foruden de større Møder har vi i Aar haft »Familieaften« hveranden Tirsdag; til disse smaa hyggelige Sammenkomster indfinder der sig gerne de samme trofaste Gæster hver Gang og tilbringer nogle Timer med forskellig Tidkort efter hvers Smag: Skakpil, Domino o. l., nu og da lidt Musik og endelig det kære Kaffebord.

Alt i alt kan vi se tilbage paa en god Vinter og haabe, at Traditionen ogsaa i Fremtiden vil blive bevaret, og at Arbejdet maa vinde og vokse.

Roskildenser.

Da Hendes kongelige Højhed Prinsesse Margrethe om kort Tid forlader sit Barndomshjem og Fædreland, foreslaar en Kreds af katholske Damer Danmarks Katholikker ved en Brudegave at tolke vor Tak for alt, hvad Hds. kgl. Højhed har været for vor Menighed, og samtidig give Prinsessen et varigt Minde om den Kærlighed, hvormed hun omfaltes af alle danske Trosfæller.

Baronesse Rosenkrantz Charisius,
Frederiksgade 9.

Fru Berling,
Hotel Phoenix, Bredgade.

Baronesse Stampe Charisius.
Vestervoldgade 115.

Fru Osterhammel,
Frederiksborggade 54.

Frk. Stralbøcker,
Jægersborg Allé, Charl.

Frk. A. Ronge,
Lykkesholms Allé 14 C.

Fru Georg Andersen, Frk. Louise Dannenberg, Frk. Marie Dons,
Tønder. Haderslev. Vejle.

Frk. Dünnwald, Fru Adjunkt Thora Fritsche,
Silkeborg. Aalborg.

Fru Hoffjærgemester Garth-Grüner, Fru Graugaard,
Ringsted. Kallundborg.

Fru Hardeweg, Fru von Huth, Fru Valborg Loehr,
Nykøbing F. Nakskov. Fredericia.

Frk. Kelly Magen, Fru Christine Melchiors, Fru Karen Monberg,
Næstved. Randers. Køge.

Fru Nielsen, Fru Magna Osterhammel, Fru Paula Perch,
Holbæk. Odense. Esbjerg.

Fru Thyra Pollas, Baronesse Rosenørn-Lehn, Frk. Zita Scheftner,
Maribo. Roskilde. Svendborg.

Fru Amanda Schultz, Fru Tandlæge Fanny Sinding,
Kolding. Aarhus.

Fru Helga Skrumsager-Petersen, Fru C. Strale-Nielsen,
Nyborg. Slagelse.

Fru William, Fru Dr. Winde,
Helsingør. Horsens.

Bekendtgørelse ang. Valg til St. Ansgars Menigheds Forstanderskab.

Det bekendtgøres herved, at der Onsdag d. 20. April Kl. 8 Aften foretages Valg af 1 Kirkeforstander og 1 Repræsentant til Menighedens Forstanderskab. Samtidig vælges to Revisorer. Valghandlingen finder Sted i Forsamlings-salen, Bredgade 67, 2. S. o. G.

I den Anledning vil en Fortegnelse over St. Ansgar Menigheds valgbare og valgberettigede Mænd være fremlagt hos Fabrikant Hoffmann, Købmagerg. 48, Mez., fra den 11. til 19. April Kl. 1—4.

Samtidig vil samme Steds i Henhold til Regulativets § 36 det fuldstændige specificerede Menighedsregnskab for Aaret 1920 være fremlagt. Et kortere trykt Uddrag af samme tilsendes i disse Dage Bidragyderne.

FESTGAVER.

Salme- og Bønnebog	Kr. 4,00	Et Ord til hver Dag	Kr. 0,25
	5,00-7,00-7,50	Rosenørn-Lehn: Til Jesus	
Fuldstændig Bønnebog	6,00-8,00	ved Maria	2,50
Ungdommeps Bønnebog	3,00-4,00	— Den hl. Messe	1,85
Min første Bønnebog	2,35	Steidl: Knud den Hellige	7,50
Den daglige Messe	1,50	— Vor Frue Sange fra	
Ign. Schmid: Jesu Hjerte-		Middelalderen	4,50
Andagten	3,25-4,00	Hammerstein: En prote-	
St. Alphonsus: Bønnen	1,00-1,50	stant. Theologs Be-	
Kyriale Romanum	2,00	søg i Oldkirken	1,25
Leblanc: Opstanden fra de		Skrumsager-Petersen:	
Døde	0,50	Fadervor	1,00
Den hl. Stanislaus Kostka	0,25	— Ved Korset til Lyset	1,00
Brinkmann: Den hl. Bir-		Pater Matheo: Jesu Hjer-	
gitta	2,50-4,00	tes Herredømme	1,25
Krogh-Thonning: Die hl.		Lescur: Dagbog og Tanker	7,00
Birgitta	3,00	Esser: Kristus og Kirken	1,00
Antony; St. Antonius af		— Kristus og Sjælen	1,00
Padua	2,75-4,00	— Fuldenderen	1,00
Messerschmidt: St. Augu-		Menzinger: Født af Jom-	
stinus	4,00	fru Maria	0,25
Rippel: Den kath. Kirkes		Esser: Den spanske In-	
Skønhed	4,00	kvisition	1,50
Huronhøvdingens Ed	1,00	Günther: Hvorfor jeg er	
Maurer: ABC for voksne	1,25	Katholik	0,40
— Fadervor	1,50	— Min Religion og min	
— Veje til Moderkirken	3,00	Livsanskuelse	0,35
— Det hl. Messeoffer	3,00	Jesusbarnet	0,50
Sr. Therese: En Sjæls Hi-		Svenson: Nonni og Manni	0,50
storie	9,00	Sursum Corda	0,65
Kærlighed til Jesus Kristus	2,00	Niels Hansen: Vore Hel-	
Newmann: Majbogen	0,35	gener	3,00
Breitung: Overraskelser	2,75	Jomfru Maria Rosenkrans	3,00
Perger: Evangelierne og		Johnsen: Vor Frue Psalter	0,65
den moderne Evan-			
geliekritik. Opr.	Pris 2,75		
	Nu 1,00		

Katholsk Boghandel

Stenosgade 3

Kbhvn. B. Telf. Vester 3930.

Udkommet er paa Katholsk Forlag:

F. F. Maurer: Det hellige Messeoffer 3 Kr.*Hubert Messerschmidt*: St. Augustinus 4 Kr.Den hellige Messe, ved *E. Rosenørn-Lehn*, ib. 1,85**En lille Pintsebog.**

2. Udgave. 64 Sider. Smukt indb. 75 Øre.

Alle Bønner ved Firmelsen paa Latin og Dansk.

Mindeblad foran i Bogen.

En god brugt Rullestol ønskes tilkøbs. Klosteret Sct. Kjeldsgade 3.

En 2- eller 3-Værelsens Sommerlejlighed med Køkken og Adgang til Have søges i Gentofte, Ordrup eller i Nærheden af St. Andreas Kirke. Billet mrk. »Sommerlejlighed« bedes sendt til Ekspeditionen.

Ung Wienerinde (17 Aar) af god Familie søger Forbindelse med godhjertet dansk Dame, som mulig vil bestode den unge Piges Rejse og give hende Ophold i sit Hjem i ca. tre Maaneder. Billet bedes sendt til V. Hastrup, Kong Georgsvej 56, Kbhvn. F.

Kirkelig Kalender.

10. April 2. Sønd. eft. Paaske.	17. April 3. Søndag. eft. Paaske. St. Josefs Fest.
11. — M. Leo den Store, Pave og Kirkelærer.	18. — M. Oktavdag.
12. — Ti. Ferialdag.	19. — Ti. Oktavdag.
13. — O. St. Josefs Fest.	20. — O. Oktav af Josef.
14. — To. Justinus, Martyr.	21. — To. Anselm, Biskop og Kirkelærer.
15. — Fr. Oktavdag.	22. — F. Soter og Cajus, Pa- ver og Martyrer. I Messen: Marias Be- budelse. (Store Be- dedag.)
16. — L. Oktavdag.	23. — L. Georg, Martyr.

2. Søndag efter Paaske.

St. Ansgars Kirke. Kl. 7 stille Messe. Kl. 9 højtidelig Prælatmesse og Meddelelse af Firmelsens h. Sakramente. Kl. 11 stille Messe. Kl. 5 Eftm. Festandagt med Prædiken.

St. Annæ Kirke. Kl. 7 stille Messe. Kl. 9 højtidelig Messe med Børnenes første h. Kommunion. Kl. 11½ stille Messe. Kl. 5 Eftm. Festandagt med Prædiken.

St. Knuds Kapel. Mariabørnskongregationen af den ubesmitte Undfangelse holder Møde Mandag den 11. April Kl. 8 Aft.

A.C. (D. u. S.) Onsdag den 13. April Kl. 8¼ i A. C.'s Lokaler, Vestervoldgade 115². Cand. mag. Broby vil tale om »Kommunisme«. Gæster kan medtages. *Adm.*

Rosenkranskirken. For dem, der skal modtage Firmelsens Sakramente i Rosenkranskirken paa 3. Søndag efter Paaske, holdes der et forberedende Foredrag i Kirken Søndag d. 10. ds. Kl. 5 Eftm. Alle bedes komme til Stede.

St. Franciskus's III. Orden holder Møde i St. Knuds Kapel Fredag den 15. April Kl. 8 Aften.

St. Josefs Gilde stiftet 1885. Den 11. April Aften Kl. 8 afholdes i Bredgade 67² o. G. Generalforsamling og Festmøde med Optagelse. *Bestyrelsen.*

Elisabethforeningens Basar indbragte 2655 Kr. 50 Øre.

Gevinsterne faldt paa følgende Numre: Tæppet paa Nr. 47, Tasken paa 117, Stereoskopet paa 144, Dukke Kaja 129 og Dukke Lise 208.

Gevinsterne er alleveret, kun Tasken staar til Afhentning i Præstehuset, Bredgade 64² Sal t. v.

For al den Interesse og Velvilje, som Foreningens mange Venner har udvist mod Basaren takkes hjerteligt.

En særlig Tak til »Stringendo«, hvis Medlemmer hvert Aar saa elskværdigt ofrer sig for den gode Sag. *Bestyrelsen.*

To Rettelser til Side 216.

Vor Frelser har i Kirken
sin Bo, men ikke *sit*,
for, tro mig, han er hverken
død eller fallit.

Bøn paa Bøn vil frem i Løn,
skal trives Sjælens Ymper;
men Skam saa ske den Stympet,
der rimer Bøn paa Bøn.

Johs. Frederiksen.

FREMMEDSPROGTRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

69. AARGANG

•Nordisk Ugeblade udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 8° V. 5—7. Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — I Redaktionen: Pastor Bernh. Jensen (ansvarshavende), Boyesgade 8° V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 16.

Søndag den 17. April.

1921.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Ansgariusforeningen. — De første Dages og vore Dages katholske Kirke. — Nye Bøger. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Nakskov, Norge. Tyskland. Frankrig. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

538.

Opstandelsen.

Lad os i disse hellige Dage, der er indviede til Mindet om Herrens Opstandelse, med vore Tanker dvæle ved Kødets Opstandelse. Thi derpaa tror vi; denne Gave er forjættet os i vor Herres Jesu Kristi Kød, og han selv er det store Forbillede derpaa. Hvad han fremstillede for os som vort sidste Maal, vilde han nemlig ikke blot forudforkynde os, men ogsaa vise os tydeligt for vore Øjne. Thi da de, som dengang saa ham, blev bange og troede at se en Aand, overbeviste han dem ikke blot ved Ord i deres Øren, men han lod dem røre ved og føle paa ham selv. Hvor er Mennesker dog ufornuftige i deres Vantro; men er det ikke et langt større Mirakel, at der daglig fødes saa mange Mennesker til Verden, som aldrig før har været til, end at nogle faa er opstanden, som havde været til i Forvejen. Hvorfor skal vi da undre os over, hvorfor vil vi da ikke tro, at Christus er opstanden fra de døde? Det er Gud, som har gjort det.

St. Augustinus.

Ansgariusforeningen.

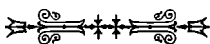
Allerede i 1853, altsaa kun fire Aar efter Grundlovens Indførelse, der gav Frihed i Danmark, indsaa danske Katholikker, at der maatte gøres et Arbejde for Udbredelse af katholsk Læsning. De faa Katholikker, der dengang fandtes i København og Fredericia, trængte selv til noget at læse, og de forstod jo ogsaa, at de paa den Maade forholdsvist let kunde faa Folk i Tale hele Landet over. Det er det udmærkede, at Bøger og Blade bringer Ideer og Tanker hen til de mest afsides Egne. Derfor stiftede Katholikerne dengang Ansgariusforeningen, hvis første Opgave skulde være at udgive et katholsk Ugeblad, og som i øvrigt skulde virke for Udbredelsen af katholsk Litteratur.

Det er virkelig beundringsværdigt, at man allerede saa tidligt havde Øjnene aabne for en saadan Virksomhed og ogsaa fik den i Gang, saa at Ugebladet nu er i sin 69. Aargang. Ansgariusforeningen har udrettet meget i de mange Aar. Men det synes unægteligt, som om Katholikerne i 1920 ikke har den Forstaaelse af en saadan Forenings Betydning, som vore Trosfæller i 1853 havde. Naar vi sammenligner Foreningens Udvikling med hele Kirkens Udvikling herhjemme i de 69 Aar, saa er den blevet tilbage, og som Følge deraf magter Ansgariusforeningen nu ikke meget mere end dengang. Naturligvis har Ugebladet udviklet sig, baade hvad Indhold og Udbredelse angaar, men dermed er ogsaa alt sagt. For Øjeblikket er Stillingen endda den, at Foreningen knapt nok er i Stand til at magte den Opgave at føre Ugebladet videre som hidtil. Det vil kun være muligt, hvis den faar en betydelig Tilgang af nye Medlemmer. Jeg ved nok, at bliver det nødvendigt, vil man sikkert kunne finde nogen, der vil hjælpe, men Ansgariusforeningen skulde gerne selv kunne klare sig. Derfor maa vi have flere Medlemmer. Det koster kun 5 Kr. om Aaret; saa meget kan de fleste sikkert undvære, selv om det kan være vanskeligt for nogle lige i Øjeblikket.

Der er nu ca. 600 Medlemmer, men vi burde dog have et Par Tusinde.

Meningen med denne Artikel er da, at enhver, som læser den, skal tænke sig om og spørge sig selv, om han er Medlem af Ansgariusforeningen, og hvis han ikke er det, skal han snarest sende 5 Kr. til undertegnede, der bor: Boyesgade 8^a, Kbh. V. I alle vore Menigheder Landet over findes der nogle, der allerede er Medlemmer; de bør hverve nye blandt de mange, som ikke er det. — Det er morsomt i Medlemsfortegnelsen at se, at af nogle Familjer er baade Mand, Kone og Børn Medlemmer; der er sikkert flere Familjer, der har Raad til det. Sørg nu for, at jeg faar meget at bestille i den kommende Tid med at indføre alle de nye Medlemmer.

Der stilles store Krav til Katholikerne herhjemme for Tiden, ikke mindst i økonomisk Henseende. Men Ansgariusforeningens Opgave er af en saa umaadelig Betydning, at den absolut ikke maa svigtes. Ugebladet maa holdes oppe, ja det skulde endda gerne udvides. Ingen aner, hvad en Redaktør maa døje, fordi han kun har de smaa 16 Sider til sin Raadighed hver Uge. Og vil vi ikke allesammen gerne have noget mere? Om dette maa vi kunne samles fra hele Landet. Vi maa ikke staa tilbage for Mændene fra 1853. Bernh. Jensen.

De første Dages og vore Dages katholske Kirke.

Af Kardinal Newman.

(Sluttet.)

Efter Forløbet af tre Hundrede Aar synes der af de Kristne at være bleven begaaet en endnu mere bemærkelsesværdig Lovkrænkelse. De Kristne besad den Gang som Menighedssamfund baade Huse og Landejendomme; men dette synes at være bleven betragtet som en direkte Overtrædelse af en Lov af Diokletian, ifølge hvilken det var Korporationer og Foreninger, som ikke var lovlig an-

erkendte, forbudt at erhverve Ejendom. De Kristne var ikke ved Begyndelsen af Diokletians Regering et anerkendt Samfund, og den nævnte Bestemmelse var maaske direkte rettet mod dem. Men, som det gaar med andre Love, der er baseret paa Tyranni og i Modstrid med Retfærdighedens simpleste Principper, er det sandsynligt, at man søgte saa vidt som muligt ogsaa at gaa uden om denne. Man maa antage, at de Kristne allerede besad Jordejendomme og Huse, førend denne Lov blev udstedt, og deres Overtrædelse af den kan da tages som et Bevis for, at deres Religion havde faaet saa fast Grund under Fødderne, at Lovenes Haandhævere var nødt til at se igennem Fingre med, at de blev overtraadt af saa talstærkt et Samfund.

Man kan derfor ikke undre sig over, at den Embedsmand, der præsiderede ved St. Romanus's Martyrium, kalder de Kristne »et oprørsk Folk«, at Galerius taler om dem som »en skændig Sammensværgelse«, at andre beskylder dem for Helligbrøde og Forræderi og kalder dem ved Navne, der meget minder om de af Tacitus anførte Udtryk.

Saadan var Kristendommen altsaa i deres Øjne, som havde været Vidner til dens Fremkomst og Udbredelse: en af de mange vilde og barbariske Gudsdyrkelser, der udbredte sig over Kejserdømmet fra Overtroens gamle Egne og Ophavsmand til en Yngel af Sekter, der alle var tro mod det oprindelige Mønster fra Ægypten eller Syrien; en Religion, det ikke sømmede sig for dannede Mennesker at antage, da den ikke henvendte sig til Forstanden, men til den menneskelige Naturs frygtsomme og svagelige Sider og forkastede i taabelig Gnavenhed Skæbnens muntre og glade Gaver; en gyselig Religion, da den paalagde og indskærpede frygtelige Lidelser, og samtidig afskyelig og væmmelig, idet den bar over med de uhyggeligste Udslag af Lidenskaberne; en Religion fuld af Trolddom og raa Kunster, virkelige og indbildte, der ledsagede Trolddommen; en hemmelig Religion, der ikke kunde taale Dagens Lys; en vagabonderende, travl, proselytiserende Religion, der dannede en altomspændende Sammensværgelse mod Staten i den Hensigt at modstaa dens Myndighed og nedbryde Agtelsen for dens Love. Der kan findes enkelte

Undtagelser fra dette almindelige Indtryk, som da Plinius opdagede, hvor uskyldig og dydig Livsregel, de Kristne i Pontus levede efter; men dette beviser kun, at Kristendommen ikke var den skændige Religion, Hedningerne tænkle sig, det forandrede ikke den almindelige Opfattelse.

Det maa naturligvis indrømmes, at dette Indtryk af Kristendommen i nogle Henseender var afhængigt af Tidsforholdene og ændrede sig, som disse ændrede sig. Naar der ingen Forfølgelser fandt Sted, kunde Martyrerne ikke vise deres haardnakkede Trods, og naar Kirken bredte sig paa de høje Steder, skjulte den sig ikke længere i Huler. Jeg tror dog, at saa længe der var en Verden udenfor Kristendommen i Romerriget, vedblev dens Dom om Kristendommen væsentlig at være den samme. »De var tilfredse med,« siger Kejser Julian i det fjerde Aarhundrede efter vor Herres og hans Apostles Tid, »at þedrage Kvinder, Tjenere, Slaver, og gennem dem Hustruer og Ægtemænd.« »Et menneskeligt Foretagende,« siger han et andet Sted, »bygget op af Ondskab, med intet guddommeligt i sig, men med store Evner til at gøre en perfid Brug af Sjælens eventyrsyge, barnagtige, ufornuftige Del og med Tilbud om en Bunke Mirakler til at skabe Tro.« »Ynkkelige Mennesker,« siger han andet Steds, »I vægrer jer ved at dyrke Gudens hellige, fra Himmelen faldne Skjold, men dyrker dog Korsets Træ, tegner det paa jeres Pander og fæster det paa jeres Døre. Skal man af den Grund hade de intelligente blandt jer eller ynke de mindre forstandige, I, der er gaaet saa vidt i Fordærvelse, at I har forladt de evige Guder og er gaaet over til en Jøde?« Han taler om, at de føjer andre døde Mennesker til ham, der døde for saa længe siden. »I har fyldt op alle Vegne med Grave og Mindesmærker, skønt det ikke er befalet noget Steds i jeres Religion, at I skal hjemsøge Gravene og gøre dem jeres Opvartning.« Han siger ogsaa, at de »forlader Guderne for døde Legemer og Relikvier«. Paa den anden Side forklarer han Kristendommens Vækst ved dens Venlighed mod fremmede, dens Omsorg for de fattige og de dødes Begravelse og dens paastaede Fromhed i Levned.

Libanius, Kejser Julians Lærer i Rhetorik, aflægger et lignende Vidnesbyrd. I en Tale, holdt i Nærværrelse af en

kristen Kejser, hvor han dog noget maatte vare sin Mund' taler han om »disse sortklædte Mænd — han mener Munkene — som æder mere end Elefanter og ved deres utalige Gilder sætter dem i Forlegenhed, som skænker dem Drikkevarer, og skjuler alt dette ved kunstig frembragt Bleghed. De er i udmærkede Omstændigheder paa Grund af andres Mangel, medens de foregiver at tjene Gud ved Faste. Vi er Bierne, de er Dronerne.«

Numantian, fra samme Aarhundrede, beskriver i Vers sin Rejse fra Rom til Gallien og træffer paa Kristne paa to Øer, han undervejs kommer til. Han beskriver den ene af dem saaledes: »Øen er i en snavset Tilstand, da den er fuld af Lyshadere. De kalder sig selv Munke, fordi de ønsker at leve alene uden Vidner. De frygter Lykkens Gaver af Frygt for dens Omveksling.« Paa en anden Ø møder han en Kristen, han tidligere havde kendt, en Mand af god Familie og Fornue og i et lykkeligt Ægteskab, »hvem Furierne havde drevet til at forlade Mennesker og Guder og leve i foragtelig Skjulthed. Dette er værre end Troldkvinden Circes Gift; ved den fornedredes kun Legemerne, men nu forandres Sjælene.«

Saaledes talte Hedningerne om Kristendommen, efter at den mere end et halvt Hundrede Aar havde været udsat for Offentlighedens Beskuelse; og da der var gaaet halvtredsindstyve Aar til, maatte St. Augustinus endnu forsvare den mod Beskyldningen for at være Aarsag til alle de Ulykker, der var strømmet ind over det romerske Kejserrige. Jeg tror derfor ikke, man kan tvivle om, at havde Tacitus, Svetonius, Plinius, Celsus, Porphyrius og de andre Kristendommens Modstandere levet i det fjerde Aarhundrede, vilde deres Vidnesbyrd om Kristendommen have været de samme, som de var de Par Aarhundreder i Forvejen. Til begge Tider vilde en Mand af Verden og Filosof have følt Afsky for dens Uhyggelighed og Sørgmodighed, dens Hemmelighedsfuldhed, dens Paastand om at kunne gøre Mirakler, dens Mangel paa sund Sans paa saa mange af Livets Omraader og den Usikkerhed og Uorden, den indførte i den sociale og politiske Verden.

Af alt det foregaaende drager jeg altsaa denne Slutning: Hvis der nu i Verden findes en Form for Kristendom, der anklages for grov Overtro, for at laane sine Ceremonier og Sædvaner fra Hedningerne og for at tilskrive visse formelle Handlinger en skjult Kraft — en Religion, der menes at tynges og trælbinde Sjælen ved sine Fordringer, at henvende sig til de viljesvage og uvidende, at søge sin Støtte i Sofisteri og Bedrageri, at modsige Fornuften og ophøje den rent udvortes Tro — en Religion, som indpræger i det alvorlige Sind meget pinefulde Anskuelser om Skyld og Syndens Følger, giver hver eneste Dags enkelte Handlinger en ganske bestemt rosende eller dadlende Bedømmelse og saaledes kaster en tung Skygge over Fremtiden — en Religion, der fremhæver som et lysende Eksempel til Efterfølgelse Opgivelsen af Rigdom og udygtiggør dygtige Mennesker i at nyde den, om de vilde — en Religion, hvis Lærdomme, de være gode eller slette, er ukendte for Menneskene i Almindelighed, og som menes paa selve sin Overflade at bære saa tydelige Tegn paa Taabelighed og Falskhed, at et Øjekast er nok til at dømme derom og omhyggelig Undersøgelse meningsløs, da den føles saa lige ud slet, at den kan bagvaskes paa Lykke og Fromme, og som man har Lyst til, da det vilde være taabeligt at lægge Vægt paa nøjagtig Fordeling af Ansvar og Skyld eller paa møjsommelig Undersøgelse af, om nu denne eller hin Historie er bogstavelig sand eller ikke, paa hvad der med Ærlighed maa indrømmes, eller hvad der er usandsynligt, eller hvad der modsiger hinanden, eller hvad der ikke er vist, eller hvad der maaske lader sig forsvare — en Religion af den Art, at Mennesker ser paa en Konvertit til den med en Følelse af Nysgerrighed, Mistanke, Frygt, Væmmelse, som om han var bleven indviet i et Mysterium og kommen under Paavirkning af en frygtelig Indflydelse, som om han var Medlem af en Sammensværgelse, der krævede ham helt og holdent, opslugte ham, afførte ham hans Personlighed og reducerede ham til et blot og bart Organ og Instrument for det hele — en Religion, som Mennesker hader, fordi den hverver Tilhængere, er revolutionær og antisocial, skiller Familier og gode Venner, fordærver Landets Lov og Ret, opløser Ri-

get, er en Fjende af den menneskelige Natur og med i en S sammensværgelse mod dens Rettigheder — en Religion, der betragtes som en Forkæmper for Mørket og en Besmittelse, der nedkalder Himlens Vrede over Landet — en Religion, som Mennesker forbinder med Intriger og S sammensværgelser, som de taler om med Hvisken, som de opdager, hver Gang noget gaar galt, og som de giver Skyld for alt, som de ikke kan forklare — en Religion, hvis selve Navn har en ond Klang og bruges af dem, naar de vil betegne noget som stygt, og som de af Selvbeskyttelsesdrift vilde forfølge, hvis de kunde — hvis der nu findes en saadan Religion i Verden, er den ikke ulig Kristendommen, saaledes som denne samme Verden saa paa den, da den først udgik fra sin guddommelige Ophavsmand.

Nye Bøger.

Den hellige Messe. Med kortfattede Forklaringer ved E. Rosenorn-Lehn. (København. Katholsk Forlag. 1921. 70 Sider. Indb. 1 Kr. 85 Øre.)

Dette lille Arbejde giver en nøjagtig Gennemgang, Oversættelse og Forklaring af alle Messens faste Bønner. Den første halve Snes Sider er en meget værdifuld og i al sin Korthed fyldestgørende Redegørelse for, hvad den hellige Messe er*), og hvorledes den enkelte Katholik sømmeligt og værdigt bør overvære den. Der gøres med Rette opmærksom paa, at Præstedragten er en Udvikling af den gamle borgerlige Dragt i Rom, og at den sindbilledlige Betydning, man tillægger den, er af forholdsvis sen Oprindelse. Oversættelsen af de latinske Bønner er meget nøjagtig, ja holder sig saa tæt op til Originalen, at det ofte gaar ud over det danske Sprogs Velklang; dette er dog vistnok ikke en Mangel, men et Fortrin, thi det muliggør langt lettere den, der kan blot en ganske lille Smule Latin, at følge med i Messens herlige, jævne og dog saa dybe og inderlige Bønner. Ved Omtalen af de troendes Kommunion fremhæves med stor Bestemthed, at kun vægtige Grunde berettiger til at bryde Kirkens ældgamle Skik: at kommunikere straks efter Præsten, en gavnlig Paamindelse

*) En Meningsløshed (paa Side 6) og en dogmatisk Fejl (paa Side 14) skulde der ikke været advaret imod, da Forlaget har i Sinde at overtrykke de to Steder, hvis der desværre ikke allerede var udgaaet flere Eksemplarer i urettet Stand.

ogsaa for os, hvor Hundreder og atter Hundreder hver eneste Søndag synes at have vægtige Grunde til at kommunikere før eller efter Messen, ja, i en Kirke i København er det endog ikke tilladt at kommunikere under Messen! Baronesse Rosenørn-Lehns udmærkede lille Bog vil kunne være til stor Gavn baade for Ikke-Katholikker og Katholikker, maaske allermest dog for nylig optagne Katholikker, der igennem den paa en god og sund Maade vil stifte Bekendtskab med baade Kirkens »Theori og Praksis« om den hellige Messe. N. H.

Hubert Messerschmidt, S. J.: Sankt Augustinus. (Katholsk Forlag. København. 1921. 140 Sider. 4 Kr. Titelbillede: St. Augustinus og St. Monika i Ostia.)

Da Forlæggeren overrakte nærværende Anmelder Hubert Messerschmidts lille Livsskildring af den hellige Augustin, bemærkede han med klædelig Sarkasme, at han næsten var glad over, at Titelen ikke var bleven trykt paa Bogens Ryg, for saa havde Kritikerne dog noget at udsætte paa den. Da jeg et Par Dage efter havde gennemlæst Bogen, maatte jeg give den spøgefulde Boghandler Ret: det var virkelig den eneste Mangel, jeg havde kunnet finde ved denne saa overordentlig tiltalende Skildring af Augustins personlige Udvikling og indre Liv. Forfatteren betegner selv sit Arbejde som ikke andet end en »pæn Genfortælling af det, Augustinus selv fortæller i sine *Confessiones*, og som hans Ven og Bordfælle, Biskop Possidius, fortæller om hans senere Liv«. Det er heller ikke andet, men det er just det, som gør denne lille Livsskildring til det ypperlige Arbejde, som den er. Augustin forstod at tale jævnt og simpelt om de højeste og dybeste Ting, og Messerschmidt forsøger heldigvis ikke (som saa mange andre) at pynte paa de mæglige aandelige Ting, han taler om, ved blomstrende Talemaader eller sentimentale Bemærkninger, men taler lige saa skønt, ærligt og naturligt som den store Kirkefader selv; og derfor er hans lille Bog kun værd at rose, ja et Mønster for enhver, der vil skrive en Biografi. At det er lettere at skrive Augustins aandelige Livsførelse end saa mange andres, da han jo selv har efterladt sig saa ypperligt et Arbejde at øse af som sine *Confessiones*, skal ikke nægtes; men det forringer ikke Værdien af Bogen, og de mangfoldige Uddrag af *Confessiones* er foretaget med saadan Skønsomhed og Forstaaelse, at det fortjener megen Anerkendelse. Det er let at anmelde en Bog, naar man kun har Ros tilovers for den, og det har været mig personlig en stor Glæde saa ubetinget at kunne anbefale denne Bog, som til Forfatter har en gammel Elev, hvis store Elskværdighed og Arbejdslyst er et af mine bedste Minder fra min Virksomhed som Lærer ved katholske Skoler.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Som det vil være vore Læsere bekendt, har Foreningen »Unio« i de sidste Par Aar ført en ret stille Tilværelse, idet den paa Grund af Dyrtid og andre Omstændigheder har maattet indstille sine Møder og festlige Sammenkomster. Der arbejdes imidlertid nu paa atter at bringe Foreningen til Live, og som det vil ses af omstaaende Annonce, indbyder Bestyrelsen til et Møde om denne Sag i Søvavillonens store Sal, Tirsdag den 26 ds. Mødet staar aabent for alle Katholikker, hvadenten de f. T. er Medlemmer af »Unio« eller ej. Der er ingen Tvivl om, at en saadan almindelig, katholsk, selskabelig Forening, hvor bl. a. Katholikker, der ellers ikke har Lejlighed til at komme sammen med Trosfæller, kan samles, har sin store Betydning, og at denne Anskuelse ogsaa deles af vor højeste, gejstlige Øvrighed, turde vel tilstrækkelig tydeligt fremgaa deraf, at His. Højærværdighed Biskoppen er Foreningen »Unio«s Protæktor. Sagen har saaledes Bud til os alle, og vi haaber derfor, at det nævnte Møde maa faa stor Tilslutning.

Nakskov. I Søndags modtog de første 5 Elever af vor Kostskole for de danske katholske Børn fra Landet deres første bl. Kommunion. I denne Anledning vil jeg rette en særlig Tak til vore mange Velgørere. Gud lønne Eder for, hvad I har gjort mod disse Børn. — Grundstensnedlæggelsen af St. Franciskus's Kirke i Nakskov er fastsat til den 22. April. Den Dag vil blive en Mindedag for vor opblomstrende Menighed. Præsten selv føler sig desværre for meget trykket af økonomiske Sorger, til at Glæden for ham kan blive ublandet. I Stedet for de udeblevne Gaver er jeg nødt til herved at anmode om et Laan paa de almindelige Betingelser. Hvem rækker mig Haanden?

Fr. A. Smitz.

Norge. Biskop Fallize har den 8. April fejret sit 50-Aars Præstejubilæum, og de danske Katholikker maa da, omend for sent, føje deres Lykønskninger til deres norske Trosfællers. »St. Olav«s Nr. 13 fortæller næsten udelukkende om Jubilaren, der er født i Luxemburg 1845, og i Luxemburg faldt ogsaa hans første Virksomhed, efter at han den 8. April 1871 var blevet viet til Præst i Rom. Allerede i sine første Præsteaar blev han Redaktør af »Luxemburger Sonntagsblättchen«, som han i Tidens Løb omdannede til et katholsk, politisk Dagblad »Luxemburger Volksblatt«. Med dette Blad vandt Katholikkerne i Luxemburg frem i den politiske Kamp, og Redaktøren

var snart baade meget anset og meget frygtet, da han ka-stede sig ind i Kampen for Kirken, der dengang truedes af en kirkefjendsk Regering og af en vantro Strømning. Sejren blev Dr. Fallizes, da han fra Fængslet gik ind i Luxemburgs Deputeretkammer i Spidsen for et katolsk Centrumparti, som Regeringen med det samme maatte vige for. En Mand med et saadant Organisationstalent og en saa mægtig Energi besluttede man i Rom i 1887 at sende til Norge, for at han skulde lede Kirken der under de saare vanskelige Forhold. I 34 Aar har Biskop Fallize staaet i Spidsen for den katolske Kirke i Norge og ogsaa der udfoldet sine store Evner og sin beundringsværdige Arbejdskraft. Hvert eneste Aar rejste Biskoppen, saa længe Alderen ikke tyngede for stærkt, gennem hele Norge og besøgte hver eneste Menighed. Olte nye Stationer har han faaet grundet, og der er bygget 12 Sygehuse, og Biskoppen har endda selv stiftet en Kongregation af Søstre, der virker i Norge. I 1889 grundlagde Biskop Fallize »St. Olaf«; han havde jo selv engang været Redaktør, og ogsaa som Biskop blev han ved med at skrive. En lang Række Smaaskrifter og større Bøger har Biskoppen skrevet, og paa tysk har han udsendt store Bøger og forfattet mange Artikler for at vinde Interesse for Norge og Arbejdet deroppe. Nu er Biskop Fallize 75 Aar, og han har desværre i flere Aar været syg, men det synes dog, at hans Helbred nu igen er bedre. Vi slutter os da til de norske Katholikker med Tak til Jubilaren for hans Gerning i Norden, og vi tager af ganske Hjerte Del i Ønsket om, at »Herren maa forunde ham at se sine Arbejder og Ofre for Kirken bære de kostelige Frugter af Sjælfrelse og aandelig Fremgang hos den ham anbettede Hjord.«

Tyskland. Den 21. Marts kunde den tyske Rigsdags Centrumparti fejre sit 50-Aars Jubilæum. Det er en stor Gerning, dette Parti har gjort i de 50 Aar. Med usvækket Troskab har det altid vidst at træde i Skranken for Kirkens Sag, og det har forstaaet at samle tyske Katholikker af alle Klasser om sig. Det var Kirkens Trængselsaar i Tyskland, Kulturkampens Dage, der bragte Centrum frem, men Sejren, som der vandtes, gjorde ikke Partiet mindre kampberedt i de gode Aar, der fulgte. Nu paa sin Jubilæumsdag leder Centrum Tysklands Regering, men rigtignok under Forhold, der er alt andet end opmuntrende, hverken for Landet eller for Kirken. Maatte det lykkes at redde, hvad reddes kan, ud af det store Kaos!

Frankrig. Flere og flere Ting viser, at Frankrig er bleven et andet Land, end det var før Krigen. Præsident Millerand har paa en Rejse i Syd-Frankrig ved flere Lejligheder atter vist dette. Medens Kirke og Biskopper

før ikke eksisterede for Staten, har Præsidenten nu, efter egen Opfordring, haft den ene Sammenkomst efter den anden med Biskopper, f. Eks. med Ærkebiskop, Kardinal Maurin af Lyon, til hvem han udtalte Haabet om snarlig Genoptagelse af det gamle, venlige Forhold mellem Vatikanet og Frankrig; Kardinalen talte om Præsternes Patriotisme under og efter Krigen, og Præsidenten udtrykte sin varme Beundring for deres Optræden.

— Nogle Pluk fra franske Meddelelser: Vincentsforeningen beretter, at ved Februardmødet fornylig var der samlet mere end 1000 Repræsentanter for Konferencerne i Paris om Kardinal Dubois. Særlig Glans fik Mødet ved Marskal Fochs Deltagelse. Den berømte Soldat har altid været et ivrigt, virksomt Medlem af Foreningen, flittig til at besøge de fattige. Flere Konferencer i Paris kan fortælle om hans personlige Indsats. Jævnt og kort, fyndigt, som i en Militærparole, roste han Foreningen som Dydens og Kærlighedens store Skole, den man især trænger til i vore Dages Gæring og Kaos. »Men saa,« sluttede han, »maa den ogsaa være virksom i Gerningen.« Er den det i Paris? Betyggende er i saa Henseende en Tilstrømning af nye Kræfter; i Paris har man en Tilvækst af henved 400, især er det de unge, der denne Gang har meldt sig, og de bringer jo Liv og vækker Fremtidsforhaabninger. Næsten Halvdelen er Skoleungdom fra katholske Kollegier og endog Statslyceer. Har Vincentsforeningens Arbejde i Frankrig ikke altid haft Føling med Skolerne, især de højere Skoler (école polytechnique, école normale supérieure, école centrale o. a.), i Pierre Olivaints Ungdom og i Lotte og Péguys Dage!

Det af Fred. Ozanam plantede og nu snart gamle Træ viser desuden sin frodige Livskraft ved stadig nye Grene af social Virksomhed, social, fordi, som M. Fiché, Formand for Vincentsraadet i Paris, fremhæver, den staar i Kærlighedens Tjeneste, fordi den derfor ikke nøjes med at lindre Nød og Elendighed, men vil forebygge dem. Det centrale i Arbejdet er altid Fattigbesøg; om det Centrum grupperer sig en Krans af andre Virksomheder: Foreninger, der paatager sig Vincentsbrødrenes Arbejde, 600 Arbejderhaver foran Paris's Porte, 2 Feriekolonier paa Landet; 64 Familiesekretariater har i de forskellige Bydele i 12000 Sager ydet Retshjælp for Fattige, og i 3 Arrondissementer er der i Aar aabnet et Folkets Hus.

Disse faa Opgivelser fra Pariserberetningen viser, at det nu snart hundrede Aar gamle Værk bevarer ungdommelig Frugtharhed. Hvorfor? Fordi dels Livsnerve er Kærlighed til Christus og Kærlighed til Menneskene, Christi Brødre.

Samtidig med Nyt fra den kristelige Caritas berettes om Renæssance i den franske religiøse Kunst. Referenten bemærker meget rigtigt: »ingen Emner er saa fine, yndige, almen menneskelige som de religiøse, ingen, der i den Grad stadig kan faa ny Behandling. De er altid tidsvarende. Siden Katakombernes Tid har Kirken benyttet Malerier for at opdrage, danne, røre Sjælene og pryde sine Gudshuse; den kan derfor ikke — eller burde ikke — forbavses over nye Former og Formler i den religiøse Kunst. Der kan ikke blot være Tale om at give de gamle Emner et nyt Klædebon, men religiøs Oplevelse maa grave dybere, gennemtrænges inderligere og saa give dem den Form, en ny Tids Aand kræver.«

Saaledes omtrent virker en af den moderne religiøse Malerkunsts Mestre i Frankrig, Maurice Denis. Hans Navn og hans Tanker kendes af dem, der har kigget i den ogsaa hos os anmeldte Almanach catholique français de 1921. Med sin kappelystne Aandsfrænde Desvallières har den berømte Kunstner grundlagt en Skole for kristelig Kunst. Den bærende Tanke er: Pensel og Mejsel, der stiller sig som Opgave at pryde Gudshuset, har det apologetiske Hverv at skabe det skønne og vise ved Farver og Konturer Sjælen, som Troen oplyser. Og de gør Skole. Begejstret og trofast flokkes Elever om Mestre. En for nylig aabnet Udstilling vidner om deres store, dygtige, ædle, rene Arbejde. Société St. Jean, der i lange Aar har indlagt sig Fortjeneste af den kristelige Kunst, har ogsaa her vist sig opmuntrende og befrugtende, ligesom den tager sig af nyere kunstneriske Foreninger, der bæres af den samme ægte, prøvede Aand, saasom l'Arche, les Artisans de l'Autel, l'Atelier de l'art sacré (Arken, Alterets Bygmestre, Atelier for hellig Kunst). Og ligesom Staten bestræber sig for en venligere Stilling til den hl. Stol, har den ogsaa vist sig imødekommende mod Udstillerne ved at stille en af de offentlige Bygninder til deres Disposition.

V. P.

„Ny dramatisk Forening“

Fredag den 22. (St. Bededag) og Søndag den 24. April Kl. 8 opføres i St. Knuds Skoles Festsal, Stenosgade 4 B

„Lumpæivagabundus“

eller »Sand Lykke«

(Heksefarce med Sange i 3 Akter af J. Nestroy, iscenesat af S. Barfred).

Billetter à Kr. 2,00 og 1,25 faas i Katholsk Boghandel, Stenosgade 3; Portneren, Stenosgade 4 A; Sekretariatet, »Vesterhus«, samt gennem Ungdomsfoeningerne.

Da Hendes kongelige Højhed Prinsesse Margrethe om kort Tid forlader sit Barndomshjem og Fædreland, foreslaar en Kreds af katholske Damer Danmarks Katholikker ved en Brudegave at tolke vor Tak for alt, hvad Hds. kgl. Højhed har været for vor Menighed, og samtidig give Prinsessen et varigt Minde om den Kærlighed, hvormed hun omfattes af alle danske Trosfæller.

Baronesse Rosenkrantz Charisius,
Frederiksgade 9.

Fru Berling,
Hotel Phoenix, Bredgade.

Baronesse Stampe Charisius.
Vestervoldgade 115.

Fru Osterhammel,
Frederiksborggade 54.

Frk. Strøbøcker,
Jægersborg Allé. Charl.

Frk. A. Ronge,
Lykkesholms Allé 14 C.

Fru Georg Andersen, Tønder. Frk. Louise Dannenberg, Haderslev. Frk. Marie Dons, Vejle.

Frk. Dünnwald, Silkeborg. Fru Adjunkt Thora Fritsche, Aalborg.

Fru Hofjægermester Garth-Grüner, Ringsted. Fru Graugaard, Kallundborg.

Fru Hardeweg, Nykøbing F. Fru von Huth, Nakskov. Fru Valborg Lochr, Fredericia.

Frk. Kætty Nagel, Næstved. Fru Christine Melchior, Randers. Fru Karen Monberg, Køge.

Fru Nielsen, Holbæk. Fru Magna Osterhammel, Odense. Fru Paula Perch, Esbjerg.

Fru Thyra Pollas, Maribo. Baronesse Rosenørn-Lehn, Roskilde. Frk. Zita Scheftner, Svendborg.

Fru Amanda Schultz, Kolding. Fru Tandlæge Fanny Sinding, Aarhus.

Fru Helga Skrumsager-Petersen, Nyborg. Fru C. Strate-Nielsen, Slagelse.

Fru William, Helsingør. Fru Dr. Winde, Horsens.

Udkommet er paa Katholsk Forlag:

F. F. Maurer: Det hellige Messeoffer 3 Kr.

Hubert Messerschmidt: St. Augustinus 4 Kr.

Den hellige Messe, ved E. Rosenørn-Lehn, ib. 1,85

En lille Pintsebog.

2. Udgave. 64 Sider. Smukt indb. 75 Øre.

Alle Bønner ved Firmelsen paa Latin og Dansk.

Mindeblad foran i Bogen.

Kollekt for den danske katholske Kirkesag.

Søndag den 17. April holdes den af det Apostoliske Vikariat foreskrevne **Ansgarius Baniacius Kollekt** i alle Kirker og Kapeller til Bedste for vore mest trængende kirkelige Institutioner.

St. Josefs Gilde afholder extra Generalmøde Mandag d. 18. April Kl. 8 i Bredgade 67.

FESTGAVER.

Salme- og Bønnebog	Kr. 4,00	Et Ord til hver Dag	Kr 0,25
	5,00-7,00-7,50	Rosenørn-Lehn: Til Jesus	
Fuldstændig Bønnebog	6,00-8,00	ved Maria	2,50
Ungdommens Bønnebog	3,00-4,00	— Den hl. Messe	1,85
Min første Bønnebog	2,35	Steidl: Knud den Hellige	7,50
Den daglige Messe	1,50	— Vor Frue Sange fra	
Ign. Schmid: Jesu Hjerte-		Middelalderen	4,50
Andagten	3,25-4,00	Hammerstein: En prote-	
St. Alphonsus: Bønnen	1,00-1,50	stant. Theologs Be-	
Kyriale Romanum	2,00	søg i Oldkirken	1,25
Leblanc: Opstanden fra de		Skrumsager-Petersen:	
Døde	0,50	Fadervor	1,00
Den hl. Stanislaus Kostka	0,25	— Ved Korset til Lyset	1,00
Brinkmann: Den hl. Bir-		Pater Matheo: Jesu Hjer-	
gitta	2,50-4,00	tes Herredømme	1,25
Krogh-Thonning: Die hl.		Leseur: Dagbog og Tanker	7,00
Birgitta	3,00	Esser: Kristus og Kirken	1,00
Antony; St. Antonius af		— Kristus og Sjælen	1,00
Padua	2,75-4,00	— Fuldenderen	1,00
Messerschmidt: St. Augu-		Menzinger: Født af Jom-	
stinus	4,00	fru Maria	0,25
Rippel: Den kath. Kirkes		Esser: Den spanske In-	
Skønhed	4,00	kvisition	1,50
Huronhøvdingens Ed	1,00	Günther: Hvorfor jeg er	
Maurer: ABC for voksne	1,25	Katholik	0,40
— Fadervor	1,50	— Min Religion og min	
— Vejetil Moderkirken	3,00	Livsanskuelse	0,35
— Det hl. Messeoffer	3,00	Jesusbarnet	0,50
Sr. Therese: En Sjæls Hi-		Svenson: Nonni og Manni	0,50
storie	9,00	Sursum Corda	0,65
Kærlighed til Jesus Kristus	2,00	Niels Hansen: Vore Hel-	
Newmann: Majbogen	0,35	gener	3,00
Breitung: Overraskelser	2,75	Jomfru Maria Rosenkrans	3,00
Perger: Evangelierne og		Johnsen: Vor Frue Psalter	0,65
den moderne Evan-			
geliekritik . . . Opr.	Pris 2,75		
	Nu 1,00		

Katholsk Boghandel

Stenosgade 3

Kbhvn. B. Telf. Vester 3930.

Valg til St. Ansgars Menigheds Forssanderskab.

Det bekendtgøres herved, at der Onsdag den 20. April Kl. 8 Aften foretages Valg af 1 Kirkeforstander og 2 Repræsentanter til Menighedens Forstanderskab. Samtidig vælges to Revisorer.

„UNIO“.

Tirsdag den 26. April Kl. 8 Aften afholdes i Søvavillonen, Gyldenløvesgade, den store Sal, 1ste Etage, et Møde, hvortil alle, der er interesserede i en Genoplivelse af Foreningens Virksomhed, venligst indbydes.

Umiddelbart efter dette Møde afholdes samme Sted den aarlige, ordinære Generalforsamling, hvor der bl. a. vil foreligge Forslag om Lovændringer, eventuelt Foreningens Opløsning. Der vil blive givet de Deltagere i det offentlige Møde, der maatte ønske det, Lejlighed til samme Aften at blive optaget i Foreningen, saa de vil kunne overvære Generalforsamlingen og deltage i Afstemningerne paa denne.

Bestyrelsen.

Kirkelig Kalender.

17. April 3. Søndag. eft. Paaske. St. Josefs Fest.	24. April 4. Sønd. eft. Paaske.
18. — M. Oktavdag.	25. — M. Markus, Evangelist. Bededag.
19. -- Ti. Oktavdag.	26. — Ti. Cletus og Marcellinus, Paver og Mart.
20. — O. Oktav af Josef.	27. — O. Ferialdag.
21. — To. Anselm, Biskop og Kirkelærer.	28. — To. Paul af Korset, Bekender.
22. — F. Soter og Cajus, Paver og Martyrer. I Messen: Marias Bededag. (Store Bededag.)	29. — Fr. Petrus, Martyr.
23. — L. Georg, Martyr.	30. — L. Catharina af Siena, Jomfru.

3. Søndag efter Paaske.

Rosenkranskirken. Kl. 6 og 7 stille Messe. Kl. 9 højtidelig Prælætmesse og Meddelelse af Firmelsens h. Sakramente. Kl. 5 Eftm. Festandagt med Prædiken.

Mariakongregationen for Mænd afholder Fælleskommunion i *St. Ansgars Kirke* Fredag den 22. April (Store Bededag) Kl. 8.

Tilbedelseskirken (Jagtvejen). Fra og med Søndag den 17. ds. holdes Eftermiddagsandagten Kl. 6.

Vincentiskonferensernes andet Generalmøde

finder Sted Søndag den 24. April (efter Højmessen i St. Ansgars Kirke) Kl. ca. 11¹/₂ i Bredgade 67 o. G. Til Mødet indbydes alle aktive og bidragydende Medlemmer.

En 2- eller 3-Værelsens Sommerlejlighed med Køkken og Adgang til Have søges i Gentofte, Ordrup eller i Nærheden af St. Andreas Kirke. Billet mrk. »Sommerlejlighed« bedes sendt til Ekspeditionen.

En paalidelig Mand søger Beskæftigelse. Sikkerhed kan stilles. Billet mrk. »Beskæftigelse« bedes indsendt til Ekspeditionen.

Enepige. En Pige, der kan paatage sig den indvendige Gerning og eventuelt Havearbejde sammen med Husmoderen paa en Gaard paa ca. 65 Tdr. Ld. paa Sjælland, kan faa Plads til 1. Maj. Svar med Lønfordring m. m. til Fru *E. Lassen Landorph*, »Allingbjerg« pr. Skibby.

Tak. Med Tak modtaget 5 Kr. til et Udhængsskab i Sønderjylland fra Marguerite-Marie. B. J.

Vor kære Datter og gode Pige
Elisabeth Andersen
13³/₄ Aar

er afgaaet ved Døden den 7. April.

Olaf og Sofia Andersen.

Hun anbefales til de Troendes Forbønner.
Begravelsen har fundet Sted.

FREMMEDESPROGTRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

69. AARGANG

•Nordisk Ugeblade udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 8^a V. 5—7. Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — I Redaktionen: Pastor Bernh. Jensen (ansvarshavende), Boyesgade 8^a V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 17.

Søndag den 24. April.

1921.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Siciliens største Helgenfest. — Genforeningsbestræbelser. — Et lille praktisk Vink. — Nye Bøger. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Jels. Italien. Nordamerika. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

539.

»Det gavner jer, at jeg gaar bort.«

Livet er som en Cirkel, hvis Centrum Gud er. Enhver af os er uden Forbindelse med sin Næste, men forbunden med det Centrum, hvorfra denne har sit Udspring. Jo nærmere vi kommer dette Centrum, desto nærmere kommer vi til hinanden. Og er vi det helt nær, er vi virkelig forbundne med hinanden. At dø er at komme Centrum et Skridt nærmere. Og i jo nærmere Forbindelse vi staar med Centrum, desto nærmere staar vi dem, vi kalder døde. Vort Samfund med dem er aandeligt, fordi »Gud er Aand«, og de er i ham. Men det aandelige er ikke det uvirkelige, det taagede, det gasagtige, det er det personlige, ja den Ærefrygt vækkende Virkelighed. Og i Himmelen er tre Personer virkelig og fuldkomment eet. Hvad vi prøver paa at gøre, er gjort der. Gud er een. Og vor Trøst og vort Haab er, at vi er kaldede til at være eet, som Faderen og Sønnen og den Helligaand er vel tre Personer, men kun een Gud.

(Af Forbes Robinsons Breve.)

Siciliens største Helgenfest.

Santa Agata.

Hvem kender ikke Santa Agata? Hun, hvis Ungdom, Skønhed og pinefulde Martyrium har inspireret mangfoldige Kunstnere baade før, under og efter Renæssancen. Navnlig er det Billede kendt, hvor hendes Bødler med rødglødende Tænger kuiber hendes Bryst af. I vort Nationalgalleri findes — om jeg husker ret — flere Billeder af Santa Agata?

Hvert Aar, naar Mandeltræerne blomstrer, fejres hendes Fest, storstilet og pompøs, — som kun Sicilianerne forstaar det — i hele 8 Dage, fra 28. Januar til 5. Februar, og i de Dage valfartes der til Catania fra hele Sicilien, Calabrien, — ja fra hele Italien.

Det var denne Fest, der lokkede mig til Catania. Jeg kom fra Rundfarten om Etna og saa højt oppe fra Bjerget ved Aftentide Glimtene fra Fyrværkeriet nede i Byen, hørte Kanonslagene og saa Raketternes Regn farve Himlen i alle Regnbuens Farver.

Det var næstsidste Festaften, Dagen efter skulde den pompøse Afslutning finde Sted.

*

*

Santa Agata er Siciliens mest elskede og fejrede Helgeninde. Hendes Historie er i Korthed denne: Hun levede i det 3die Aarhundrede under Kristenforfølgelserne. Var Datter af en agtet og fornem Slægt i Catania. Den romerske Prokonsul Quinzianus forelskede sig i hende og vilde gifte sig med hende. Han forlangte, hun skulde afsværge sin Tro. Hun afslog hans Tilbud. Ved falske Løfter og en Venindes Hjælp fik han hende lokket til sit Palads. Da hun var standhaftig og ikke gav efter for hans Tilnærmelser, lod han hende pine paa forskellig Maade. Æreløs og raa, som han var, overværede han selv hendes Pinsler, men hverken Sult, Pine eller Nød formaaede at skille hende fra Christus, til hvis Brud hun havde viet sig. »Hellere dø end svigte Jesus,« var Svaret paa alle Spørgsmaal og Pinsler. Da han tilsidst lod hendes Bryster

fjerne med de gloende Tænger, sagde hun: »Skammer du dig ikke ved at berøve en Kvinde den Del af Legemet, hvormed din Moder ogsaa har givet dig Næring? — Pin mig kun, min Tro og Beslutning kan du ikke rokke. Du kan give mig Døden, den tager jeg mod som den bedste Gave, for Døden aabner mig Vejen til Paradiset. Aldrig bliver jeg en raa Hednings Hustru — eller det, som værre er!«

Atter kastedes hun i Fængselet efter den frygtelige Pine, og her — siger Legenden — aabenbarede St. Peter sig for hende og lægede hendes Saar. Tilsidst led hun Martyrdøden ved andre grufulde Pinsler. Dette blev dog Byens Befolkning for oprørende. Hadet og Raseriet mod Prokonsulen steg, han maatte flygte i Nattens Mulm og Mørke fra Catania for senere selv at lide en pinefuld Død.

Mange Jærtegn og Mirakler skete ved Agatas Lig. En Del Aar efter, hun var erklæret for Helgeninde, blev hendes Helgenskrin stjælet og bortført til Konstantinopel, og først i Aaret 1126 blev det ved List bragt tilbage til Catania, hvor det med Jubel og Begejstring blev modtaget af Gejstligheden og Byens Befolkning, der gik det i Møde iført hvide Klæder og sorte Huer. Denne Skik har holdt sig til vore Dage. Paa hendes Festdage møder Tusinder af Mænd, Kvinder og Børn hvidklædte, naar de deltager i Processionen. — Under et af Etnas største Udbrud i Aaret 1669 blev hendes hvide Slør baaret mod den mægtige Lavastrøm, som nærmede sig Catania og truede med at ødelægge Byen. Knælende bad Folket om hendes Forbøn — og Underet skete, Lavastrømmen bøjede af og kastede sig i Havet. Endnu ser man Lavablokkene rage op i Havnen fra den Katastrofe. Flere Gange senere har hun reddet Byen fra Undergang ved Eruptionerne fra Etna og fjendtlige Angreb. — Intet Under, at St. Agata hædres og at hun som ingen anden fejres paa sin Festdag!

*

Nu i disse Dage er Byen mere end overfyldt med Fremmede. Hotelpriserne er svimlende, de der overhovedet faar Tag over Hovedet maa prise sig lykkelige.

De første Dage indledes Festlighederne med Væddeløb

og Uddeling af Udstyrslegater til ubemidlede unge Piger, Gaver til og Bespisning af de Fattige. Koncerter er der hver Dag i Forbindelse med Folkefester i den skønne Bellini Park (Komponisten Bellini er født i Catania) — Musik fra tidlig Morgen til sen Nat i Byens Gader og hver Aften stor Koncert i Byens Centrum paa Pladsen foran Domkirken. Ustandselig Valfart til Helgenindens Relikvieskrin, og Gudstjeneste hele Dagen i Domkirken.

Den sidste Dag kulminerer Festlighederne. Kl. 6 Morgen begynder Domens Klokker at kime — kime ustandselig den hele Dag. Alle Byens stokdøve Personer skiftes til at røre Kneblerne — for der er Kraft og Klang i de Klokker! — Uafbrudt lyder Kanonslagene som Torden. Man holder sig til Hovedet, ved ikke, hvad der er i Vejen, indtil man opdager, man er ved at blive lidt sindssyg! — Bannerne vajer, alle Balkoner paa Pladserne og i Gaderne er smykket med brogede Tæpper, ogsaa Farverne er ved at gaa til Hjernen! — Omkring den antike Obelisk baaret paa en Elefantryk midt paa Pladsen er bygget Tribuner til Sangerne og Orkestrene.

Kl. 7 om Morgenen stor højtidelig Messe i Domkirken. Kl. 8 holdt St. Agatas Galla-Karet for Hovedindgangen, Musikken falder i — Sangerne istemmer Hymnen, og i højtidelig Procession føres Helgenbilledet og Relikvieskrinet gennem Kirken og bliver stillet ind under Vognens Baldakin, der er omgivet af Søvlamper, Masser af Vokslæs og brogede Baand og Blomster. Kanonaden bliver nu forfærdende, Jubel- og Vivatraabene ubeskrivelig. Folk var ellevilde af Begejstring, de lo og græd paa een Gang, faldt hinanden om Halsen, masede paa, som skulde de myrde hinanden.

Jeg stod ved Siden af en Morlille fra Girgenti, hun værnede ømt om sin Søn, en ung Mand, der gik paa Krykker, og som hun fortalte mig havde to Kugler fra Krigen i Laaret. Han saa ud til at være Dødens Bytte. — »Nej, nu skulde han komme sig, Santa Agata vilde hjælpe ham«, sagde Moderen: »Viva — Viva — Santa Agata!«

»Er han røntgen-fotograferet, saa Lægerne ved, hvor Kuglerne ligger?« spurgte jeg. — Hun saa medlidende paa mig:

»Santa Agata ved nok, hvor de er, og kan finde dem uden det,« svarede hun, idet hun fortrøstningsfuld klappe Sønnen paa Kinden. »Han har jo rørt ved Skrinet,« føjede hun til.

Det store pragtfulde Sølv-Helgenskrin og Agatas udskaarne Billede var nu kommet paa Plads paa Vognen. Billedet var prægtigt smykket, der siges, Værdierne af Smykkerne i Guld, Sølv, Brillanter og andre ædle Stene er sine 5 Millioner Lire værd. Paa Hovedet bærer hun Ricard Løvehjertes Krone, om Halsen Gregor den Stores Kæde med Leo XIII's Kors.

Alle Vokslysene er nu tændte, de blafrer saa uroligt i Vinden og lyser blegt i det stærke Solskin: En Præst bestiger Vognen og holder en beaandet og begejstret Tale til Folket om Helgenindens Martyrium og Uskyld. Afbrydelser i det uendelige af Vivatraab.

Atter falder Sangkoret ind, Orkesteret sætter i med Trommer, Pauker og Trompeter, Konfetti og Sværmere rasler ned fra Balkoner og Vinduer, mens Toget sætter sig i Bevægelse gennem de guirlandesmykkede Gader ad Havnen til. Tusinder af hvidklædte Mennesker følger, Trængslen er uendelig, Begejstringen stadig paa Kogepunktet, det kulminerer ved Havnen, hvor Underet skete!

Efter denne Procession kommer den endnu mere pompøse Kandelaber-Procession. Det er Byens 12 Laug, der møder frem med 12 mægtige runde Kandelabre, hver enkelt paa sin Briks, baaret af 12 Mand. De er prydet med Lamper og Lys, Prismer og Blomster og Billeder i kulørt Stuk, som fortæller Helgenindens Liv og Martyrium. Under mægtig Tilslutning og stor Højtid bæres de ind i Augustino-Kirken, hvor de fordeles i Midterskibet. Saa kommer Helgeninden og Relikvieskrinet, der sættes foran Højalteret i Koret. Kirken ligger i et Lyshav, Klokkerne kimer fra alle Byens Kirker, Orgelet bruser, Sangen lyder, og Benediktionen lyses af Ærkebiskoppen over Folkehavet.

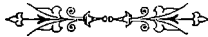
Her staar nu Helgenbilledet og Relikvieskrinet til om Aftenen Kl. 7. Saa føres det tilbage til Domkirken i stor Procession, — alter Benediktione, hvorefter et mægtigt afsluttende Fyrværkeri til 20,000 Lire afbrændes. Domen er

illumineret, alle dens Linier er trukket op med smaa elektriske Lamper, Husenes Façader ligeledes, — og alle, som raabe kan, skriger deres »Viva — Viva — Santa Agata!«

Helgenbilledet og Skrinet sættes paa Plads i deres Kapel. Festen er Slut, Santa Agata kan nu hvile til næste Aar, Mandeltræerne blomstrer.

— Catania er en rig By, den har Raad til at ofre noget paa sin Skytshelgeninde, — og den gør det med Glæde! — Kirken betaler det halve af Omkostningerne, Byen den anden Halvdel. — Byen profiterer mest, der handles strygende baade Nat og Dag i disse 8 Dage. — Men det er jo ogsaa Siciliens største Helgenfest, der fejres!

Rose Bruhn.

Genforeningsbestræbelser.

(Af *Floyd Keeler* i *America* af 15. Jan. 1921.)

Det forbigangne Aar har faaet sit Særpræg ved de Anstrengelser, der har været gjort for at hidføre en Genforening af de Kristne, men ogsaa ved det overordentlig ringe Udbytte, disse Anstrengelser har faaet.

I Oktober 1919 fremsatte den protestantiske episkopale Kirke forsøgsvis et Forslag, ifølge hvilket gejstlige fra de kongregationalistiske Menigheder paa visse Belingelser skulde have Lov til at modtage Ordination i den protestantiske episkopale Kirke og alligevel samtidig fortsætte deres præstelige Virksomhed i de kongregationalistiske Kirker. De theologiske Krav, der blev stillet, var meget magre, ja faktisk saa magre, at mangan Højkirkeemand fandt dem ganske utilstrækkelige, hvorfor de ikke var saa lidt bekymrede, da saa solid en Højkirkeemand som Dr. Manning fra Trinitatis Kirke i New York forsvarede nævnte Forslag. Betingelserne var blot Antagelsen af den apostoliske og den nikæniske Trosbekendelse og af den hellige Skrift som Trosregel, af Episkopatet (det skulde deres Anmodning om Ordination jo tydelig nok godtgøre,

at de troede paa), og af Daaben og Nadveren, uden nærmere Forklaring heraf.

Lidt senere blev Biskop Darlington af Harrisburg i Pennsylvanien udsendt som Delegeret for at arbejde for Genforening med Gammel-Katolikkerne og de forskellige skismatiske orientalske Kirkesamfund. De Vilkaar, den protestantiske episkopale Kirke i disse Tilfælde tilbød, var meget forskellige. De indeholdt Troen paa de syv Sakramenter, saaledes som den katholske Theologi definerede dem; de anerkendte de syv første almindelige Kirkemøder, hvis Bestemmelser rummer mange Ting, som ikke let lader sig forlige med den anglikanske Kirkes 39 Artikler eller vore Dages Gennemsnitsanglikanisme, og de opstillede Erklæringer, der forkastede »Reformationen« i ret bestemte Udtryk. Ligeledes skulde Kommunikanter af et af Kirkesamfundene, hvis der ikke paa Stedet fandtes nogen af deres egne Præster, have Ret til at modtage Alterets Sakramente af det andet Samfunds Præster. Saadan en Overenskomst vilde betyde Anerkendelse af den anglikanske Præstevielses Gyldighed og i Virkeligheden være Forening af Kirkesamfundene. Der siges, at en saadan Overenskomst virkelig blev undertegnet af nævnte Biskop Darlington og den gammelkatholske Biskop Herzog i Helvetien (Schweiz). Denne Handling forpligter dog ikke hele den protestantiske episkopale Kirke i De forenede Stater, endnu mindre den anglikanske Kirke i den hele Verden, for den er aldrig bleven ratificeret af nogen Autoritet blandt Anglikanerne, saa vidt jeg har kunnet erfare, men det hele er en interessant Tilkendegivelse af, i hvilken Retning Udviklingen i disse Samfund gaar.

Grækerne var lidt mere forsigtige; thi samtidig med, at de lagde den største Venskabelighed for Dagen, afslog de at binde sig uden nærmere Undersøgelse. Deres Stilling belyses udmærket ved følgende Erklæring, der har været indrykket i *Golos Cerkvi*, officielt Organ for den russisk-græske Kirke i Nord-Amerika:

»Under Forudsætning af Erkendelsen af den apostoliske Successions Nødvendighed, af de syv Sakramenter og de syv almindelige Kirkemøder er der tilvejebragt et Grund-

lag, hvorpaa man kan forhandle om mindre Spørgsmaal, der skulde være lette at løse.

Fra vor Side er Sagen yderst simpel. Vi gaar naturligvis ind paa de nævnte Forudsætninger. Hvad vore anglikanske Brødre angaar, er Sagen naturligvis noget vanskeligere, for det er nødvendigt for dem at opnaa Tilslutning fra deres samlede Episkopat eller i det mindste fra deres lovgivende Myndigheder. Hvis Anglikanerne var i Stand til at indsende til vore patriarkalske Synoder en Overenskomst, enstemmig vedtaget af den anglikanske Kirkes Biskopper, er der næppe nogen Tvivl om, at der i Løbet af meget kort Tid kunde oprettes kanonisk Sammenslutning: Vi orthodoxe Katholikker længes meget efter en saadan Tilnærmelse fra det anglikanske Samfund. Intet vilde tiltale os mere, end om vore to Samfund kunde blive forenede paa Amerikas store Missionsmark i Arbejdet paa at hævde den nikæniske Tro. Ulykkeligvis ser vi klart de Vanskeligheder, hvori den anglikanske Kirke befinder sig, hvilke ogsaa hindrer vore Forhandlinger med vor Søsterkirke.

Der er sket Anmodning til os om, at vi skulde udstede Bekendtgørelse om, at paa Steder, hvor der ikke findes nogen Præst eller Lærer af vore, skulde det anbefales vore Menigheder at søge aandelig Hjælp hos den nærmeste Anglikaner. Det kunde vi let gøre, hvis vi havde nogen Sikkerhed for, at den nærmeste Anglikaner var af samme Sindelag som det, der saa fortrinligt er udtrykt i Biskop Darlington's Forslag. Vore anglikanske Brødre vil ikke tage os det ilde op, naar vi siger, at vi ikke har nogen saadan Sikkerhed. Af den Grund er vi ude af Stand til at gøre, hvad vi ellers gerne vilde gøre, nemlig modtage den gæstfri Opfordring, der saa højsindet er rettet til os.«

Saa vidt den russiske Erklæring, der jo ikke er andet end en høflig Omskrivning af: »Vi kunde godt lide at komme i Samfund med jer, men I har ikke godtgjort, at vi kan gøre det uden at forraade vore egne Principper.«

(Sluttes).

Et lille praktisk Vink.

For nogle Maaneder siden modtog jeg ved Kirkedøren efter Gudstjenesten 16 Kroner. Da jeg senere fandt dem i en Lomme, anede jeg ikke mere, fra hvem og til hvad de var.

Da det ikke er første Gang, noget saadant er hændet mig, og da jeg ved, at det undertiden er gaaet andre paa lignende Maade, kunde det maaske ikke være helt af Vejen at gøre Folk opmærksomme paa, at der vilde udkræves en fænomenal Hukommelse, dersom man skulde kunne huske alt det, hvad man paa en Søndag ved Kirkedøren kan faa mundtlig Besked om. En kommer og vil i Forbigaaende aftale Daab (Navn, Dag, Klokkeslet, Fadder o. s. v.), en anden melder en Flytning, en tredje vil indmelde et Barn i Skolen o. s. v. o. s. v. Og medens man staar og modtager Besked, vel at mærke mundtlig, ikke skriftlig, Besked af 3 eller 4 Personer, kommer en femte eller en sjette og rækker en (atler i Forbigaaende) nogle Penge, enten som Kirkeskat eller som Bidrag til Juleindsamlingen eller til Vincentsforeningen eller maaske til nogle Messer, vel at mærke igen kun med mundtlig Forklaring.

Det vilde være ulige mere praktisk og tillige mere passende og hensynsfuldt, at man

enten ulejlignede sig op til Præsten, hvor han bor, saa at denne kunde notere den modtagne Besked eller Bestilling; —

eller — dersom man undtagelsesvis, i Nødstilfælde maa afgøre det i Forbigaaende ved Kirkedøren — at man da i det mindste giver skriftlig Besked; drejer det sig om Penge, da helst lægger dem i en Konvolut med Paaskrift om, hvortil de skal bruges, og fra hvem de er. Maaske kommer disse Linier vedkommende, som afleverede de 16 Kr., for Øje, saa at jeg endnu kan faa Meddelelse om, hvortil de var bestemt. Hvis ikke, saa vandrer de nu i Kirkebøsserne.

Og dersom disse Linier i det hele taget kunde bidrage til, at man i Fremtiden i paakommende Tilfælde vilde vise ovennævnte Hensyn, saa er Hensigten med at skrive dem naaet.

Sakramentskirken, Marts 1921.

F Ronge.

Nye Bøger.

F. F. Maurer: Det hellige Messeoffer. (Katholsk Forlag. København. 1921. 135 Sider. 3 Kr.)

Ikke »for Præster eller liturgisk særlig interesserede Lægfolk« er, som Forfatteren selv i sit Forord fremhæver, disse smaa, let fattelige Forklaringer af det hellige Messeoffer, og hvad dermed hænger sammen, paa Forhaand beregnede. Det er derfor mest udenforstaaende eller jævnt oplyste katholske Kristne, der her vil faa en hel Del værdifulde Oplysninger, baade om Messen selv, om dennes mange Bønner og Ceremonier, om de liturgiske Klæder, Kirkebygningen, Røgelsens Brug, Musikken og Sangen o. s. v. Vi har altsaa her, som det af denne Indholdsangivelse vil kunne skønnes, i mindre Stil noget lignende, som man i langt større Stil og paa meget videre Omraade havde i den af et ældre Slægtled saa højt skattede Bog: Den katholske Kirkes Skønhed af Gregorius Rippel. Som Gave ved festlige Lejligheder, som f. Eks. den hellige Firmelse, vil den nye lille Bog finde udmærket Anvendelse.

I Indledningen er det lykkedes Pastor Maurer at give en kortfattet, meget smuk Fremstilling af selve Messeofferets Væsen; bare mange vil læse det med Eftertanke, det er jo Hovedsagen. Kun de, der kender det, vil have Glæde af alt det andet, men dem vil Bogen ogsaa virkelig kunne hjælpe til nye Tanker og til fornyet Andagt ved den hl. Messe. Alle de historiske Forklaringer er jo baa- ret af den store Ærbødighed, Forfatteren nærer for det, han skriver om. Netop paa Grund af denne Ærbødighed vilde jeg have foretrukket, at al Polemik, ogsaa den lille Smule der er, havde været udeladt; det passer ikke saa godt ind i Tonen. — Som Læserne vil se andet Steds i Bladet, er Pastor Maurer nu endelig blevet rask efter sin lange, svære Sygdom, og vi benytter Lejligheden til at ønske ham til Lykke med Helbredelsen. B. J.

Paul Claudel: Budskabet, der bragtes Maria. Myserie i fire Akter og en Prolog. Oversat fra Fransk af Anna Saxild. (Gyldendal. København, 1921. 196 Sider.)

For et Aarstid siden — eller lidt mere — bragte Ugebladet en interessant Række Artikler, hvori der gjordes Rede for den nu for nylig bortrejste franske Gesandt, Paul Claudels mærkelige Forfatterskab. Han er siden bleven endnu mere kendt her hjemme ved sin Virksomhed i Sønderjylland og sin Kærlighed til Danmark, hvorfor han ogsaa blev fejret fra alle Sider ved sin Afrejse. Derfor har det vakt en Del Opmærksomhed, at en af hans ejendommelige Bøger er bleven udsendt paa Dansk, ganske

vist kun i et ganske lille Oplag (290); men den er jo nu tilgængelig for ikke-franskkyndige og vil sikkert blive meget læst. »Det er da noget løjerligt Tøjeri«, var mit første Indtryk, da jeg begyndte Læsningen, men dette Indtryk forandrede sig dog snart, saa jeg sagde til mig selv: »Det er alligevel noget mærkeligt noget«, hvilken Fornemmelse dog ogsaa snart maatte vige Pladsen for en Betagelse og Grebethed, saa jeg udbrod, da jeg havde gennemlæst Bogen: »Det var et vidunderligt Værk, som jeg ikke har læst Magen til før, gennemkristeligt og dybt katholsk; det skildrer Mennesker i en underlig, fjern Uvirkelighed, og dog tænker, føler og handler de saa ægte og virkelig som ethvert lyslevende Menneske.« Der er ikke mange Hovedpersoner i Dramaet, kun seks; men man lærer dem saa grundigt at kende, at de bliver helt nærværende og personlige for en. Hvorledes de virker, er vanskeligt at sige; ikke som Billedhuggerarbejder, ej heller som Malerier, snarest maaske som Musikstykker, som Melodier, hvilke man kommer til at holde af, jo oftere man hører dem og lærer deres enkelte Skønheder at kende. Hovedpersonen er Violaine, den unge Pige, der jages bort fra sin Brudgom og som spedalsk maa leve i Ensomheden, og Højdepunktet er Stedet, hvor den onde Søster Mara kommer til sin spedalske Søster Julenat; hun er bleven gift med Violaines Brudgom og bringer sit spæde, døde Barn til Violaine, hvem hun trods sit Had til Gud og alt godt dog holder for en Helgen; hun giver Violaine Barnet og forlanger, at hun skal vække det til Live, hvad denne naturligvis betegner som umuligt; men medens Mara læser Julens hellige Læsestykker for Søsteren, sker det vidunderlige, at Barnet bliver levende, styrket ved Mælk af Violaines jomfruelige Bryst; Moderen griber med Jubel sit genopvakte Barn og opdager til sin Forbavselse, at den lille Pige nu har de samme blaa Øjne som Violaine og ikke de sorte, hun før havde; pint af Harme og Skinsyge leder Mara sin af Spedalskheden blindede Søster i en Afgrund og styrter en Vogn over hende; alligevel faar hun Tilgivelse baade af sin gamle Fader, der er vendt hjem efter mange Aars Fraværelse, og af sin Mand, der har haft en gribende Samtale med den døende Violaine. — Dette er ikke nogen Genfortælling af den skønne Bog, men kun en Fremhævelse af Højdepunkterne i den; den fortjener at læses af alle dannede Katholikker, fordi den bringer de gamle, evige Sandheder i saa original og skøn en Form, som man sjælden har Lejlighed til at træffe. Om Oversættelsen tør jeg ikke udtale nogen Dom, da jeg ikke besidder Forudsætningerne herfor, og et rent Indtryk er for lidt til at danne Grundlaget for en Bedømmelse. *N.H.*

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Vi gør opmærksom paa, at det er paa Tirsdag den 26., »Unio« holder det store Møde i Søpavillonen, hvor der skal træffes Bestemmelser for Fremtiden. Som Annoncen viser, indbydes alle, der har Interesse for Foreningen, til at komme til Stede. Det vil nok vise sig, at den Interesse, der i den sidste Tid er lagt for Dagen, virkelig betyder noget.

— Paa Ungdomsværnets Raadmøde den 4. April overtog Pastor Günther efter eenstemmig Opfordring igen Hvervet som Formand, da Kaptajn Beyer jo har maattet fratræde paa Grund af sin Forflyttelse til Holbæk. Derimod var det ikke muligt at formaa Murermester A. V. Günther til at beholde Kassererposten, som han har røgt siden Værnets Stiftelse, og i hans Sted valgtes da Rodemester Olsen til Kasserer, men Murermester Günther bliver dog ved med at administrere Vesterhus. Til Sekretær genvalgtes Lærer J. Johnsen, og Forretningsudvalget suppleredes med Direktør Henrichsen som fjerde Medlem.

— Torsdag d. 21. April er der forløbet eet Aarhundrede siden »gamle Glashandler« J. Fr. Ronge blev født († 11. Januar 1911). Denne Mindedag har foranlediget Bestyrelsen for Glashandler Ronges Fond til af Legatmidlerne at skænke en Gave paa 1500 Kr., som er tilstillet de fire katolske Sogne i København til Uddeling blandt Menighedens fattige. Paa selve Dagen afholdes der i de fire Sognekirker en Sjølemesse for den afdøde, og paa hans Grav nedlægges der en Krans som ydre Tegn paa de københavnske Menigheders Taknemmelighed mod deres Velgører.

Ordrup. Paa St. Josefs Fest gentoges Griisbachers Missa Janua coeli med Orgel, som ogsaa blev sunget 1ste Paaskedag. De Damer og Herrer, som med deres smukke og kultiverede Stemmer forherligede Højmessens, har opbygget St. Andreas Menighedens Medlemmer, som glæder sig til 1ste Pinsedag igen at høre disse smukke Stemmer.

Jels. Om Tønder er Læserne nu underrettede, men ikke om Jels, som jeg vel tør mene for mange er en ny Stjerne paa Sønderjyllands Himmel. Det store Tal af Katholikker, som lever i Omegnen, havde allerede længe gjort det ønskeligt at indrette en Gudstjenestestation, men med denne Indretning gik det ikke saa glat som i Tønder. En Familie, der kunde tilbyde en stor, smuk Spisestue, gaves der ikke der. I Byen selv bor kun et Par meget brave, men meget fattige polske Familier, hos hvem Køkken, Dagligstue, Børneværelse og Spisestue er et og det samme — og at anbringe et Kapel eller Sakristi i denne Rammø kan ikke godt gaa an. Hvis Præsten fra Haders-

lev havde været overtroisk, havde han forlængst lagt Sagen paa Hylden, thi Varslerne var virkelig slemme. Ved den første Ekspedition til Jels for at undersøge Terrainet styrtede Præsten fem Gange med sin Cykle (haardtrosne Veje og nyfaldet Snedække). For sidste og femte Gang trillede han ned ad en Skraaning og fandt sig selv i en Snedrive med Hovedet i en Tjørn, og omkring ham var alt Mulm og Mørke, thi Cyklens Lygte var slukket. — Præsten fandt, at alle hans Knogler var saa temmelig hele, selv om Cyklen ikke mere vilde fungere, og saa begyndte han igen en Gang selv at fungere, som i hine forhistoriske Tider, da den katholske Menighed i Haderslev ikke besad nogen Cykle. Helt igennem træet og — noget melankolsk — man kan vel tænke det, kom Præsten hjem. — Men snart efter brød en lille Lysstraale gennem de mørke Skyer, thi paa et Spørgsmaal hos Formanden for Skolekommissionen, om maaske et Skoleværelse kunde blive stillet til Raadighed for Gudstjenesten og Børnenes Undervisning, kom et meget velvilligt og lovende Brev. Sagen skulde blive forelagt ved det næste Møde og havde gode Udsigter til at gaa i Orden. Men Skyerne trak sig atter sammen. Den 20. Februar skulde den første Gudstjeneste finde Sted, og den 16. var der endnu ikke kommet nogen Underretning fra det omtalte Skolekommissionsmøde i Jels. Præsten vilde saa sætte sig paa sin Cykle for personlig at køre derhen, — dog, o, ve! Storm og Regn gjorde det umuligt. Men den næste Dag, den 17. Februar, var Vejret bedre, og der var Udsigt til, at det kunde lykkes. Til Jels gik alt godt, men saa kom den skrækelige Vej til Jels Skov, en Vej, som den forudgaaende Regndag havde forvandlet til Dynd, saa at en Hest med samt Rytter kunde være i Fare for at drukne. At cykle var altsaa umuligt, og Vejen maatte tages til Fods. Cyklen blev skubbet med Mægt, baaret og trukket. — I Jels Skov den høfligste og venligste Modtagelse, som man kan tænke sig — men Skolekommissionens Møde havde ikke fundet Sted. Nu var gode Raad dyre; det var allerede den 17. om Eftermiddagen, endnu skulde et Lokale findes, en Avisbekendtgørelse trykkes og Indbydelser skrives. Hvad skulde man gøre? Altsaa igen tunge, uigennemtrængelige Skyer paa alle Sider. I sidste Minut pegede Formanden paa, at Salen i Missionshuset maaske var at faa; Ejeren Hr. Dinesen maatte i saa Fald vindes for Sagen — det var en sand Lysstraale. I »Galop« gik det igen til Jels, men ad en anden Vej. Præsten fandt Hr. Dinesen, den intelligente og flittige Ejer af Jels Savværk, mellem Maskiner, Træ og Høvlspaaner. Meget venlig, imødekommende Modtagelse, kort Underhandling — og Sagen var klar. Foreløbig maa Katholikerne benytte

Missionshussalen til deres Gudstjeneste. — Videre gik Rejsen »paa Vinger« til Haderslev, for det første fordi den store Begejstring og Glæde over det lykkelige Resultat drev Præsten frem, og for det andet fordi Vejret imens var blevet glimrende, pragtfuldt. Med hele Ansigtet straaede Solen gennem de sønderrevne Skyer, og Vinden hjalp til bagfra. Avisannonce og Indbydelseskort blev endnu samme Aften afgivet til Postvæsenet. — Og Søndag den 20. — Der var 34 Voksne, 10 Børn og en Præst til Stede, ialt 45. Sandelig en smuk, trøsterig Begyndelse. Ved den anden Gudstjeneste den 20. Marts var 53 Personer nærværende. Rejsen til Jels er altsaa en Tur, der kan gøre en Sjælesørger Glæde.

Wilke.

Italien. I Berlingske Tidende for 20. Marts og nogle Provsinsblade meddeltes, at Casa santa i Loreto var hjem-søgt af en Brand og delvis tilintetgjort. Efter hvad der meddeles fra Loreto, har selve Casa santa ingen som helst Skade lidt. Kun et gammelt Maria-Billede fra det 14. Aarhundrede og noget Træværk, hvorpaa de forskellige Ex-voto ophængtes, er brændt. — Casa santa staaer derfor ligesom før. — Naar nogle Provsinsblade foreholder deres Læsere, at de rettroende Katholikker holder denne Casa santa i Loreto for selve »Jomfru Marias Hus«, der oprindeligt stod i Nazareth, saa tager disse Blade fejl. At Loretos Casa santa skulde være den allersaligste Jomfru Marias Hus er aldeles intet Trospunkt, men kun en from Legende, hvis historiske Værdi gerne kan diskuteres, ja endog forkastes, uden at man derfor bliver en mindre rettroende Katholik.

L.

Nordamerika. Af Aviserne har Ugebladets Læsere allerede erfaret, at Amerikas berømte Kardinal, Ærkebiskop Gibbons af Baltimore, er afgaaet ved Døden paa Skærtorsdag. Kardinal Gibbons var født i Baltimore 1834, men tilbragte sin Barndom i Irland, som hans Forældre vendte tilbage til, da han kun var tre Aar gammel. Som 19-aarig kom han atter til den nye Verden og blev der for stedse. 27 Aar gammel blev Gibbons Præst, og han deltog som Feltpræst i den nordamerikanske Borgerkrig. Kun syv Aar senere, 1868, blev han Biskop af Nord-Carolina, 1872 Biskop af Richmond, og 1877 blev han Hjælpebiskop hos Ærkebiskoppen af Baltimore, hvem han kort efter fulgte som den sidste Ærkebiskop. Pius IX udnævnte. I 44 Aar har Kardinal Gibbons da staaet i Spidsen for den katolske Kirke i de forenede Stater, Aar, hvor baade Kirken og Staterne har gennemgaaet en mægtig Udvikling. Det svimler næsten for en, naar man tænker paa alt det, den afdøde Kardinal har været med til i de mange Aar, og han har forstaaet at lede alt med stor Klogskab og med

en aldrig svigtende Kærlighed. Hans Navn vil blive bevaret i Kirkens Historie; Pavestolen tog altid ham med paa Raad i vigtige Afgørelser, og det ikke blot i amerikanske Sager. Stor Kærlighed og stor Ærhødighed er der da ogsaa vist den gamle Kardinal lige til det sidste. Smukt er det Budskab, som Præsident Harding udsendte ved Kardinalens Død: »Sammen med hele vort Folk sørger jeg over Kardinal Gibbons Død. Hans lange og fremragende Gerning i Landets og Kirkens Tjeneste gør, at vi alle er hans Skyldnere. Han var altid rede til at hjælpe med, naar det gjaldt noget godt for hans Landsmænd. Han var den smukkeste Type paa en Borger og en Kirkens Mand. Jeg havde den Lykke at kende ham personligt, og jeg nærrede den største Beundring og Ærbødighed for ham. Hans Død er et stort Tab for vort Land, men lad os da høje os for et stort og beundringsværdigt Menneskeliv.«
R. I. P.

Kollekten til den hellige Grav Langfredag.

Aakirkeby.....	0.00	Tilbedelseskirken.....	0.00
Aalborg.....	11.00	Østerbro.....	0.00
Aarhus.....	32.00	Køge.....	3.00
Esbjerg.....	5.00	Maribo.....	0.00
Fredericia.....	26.00	Nakskov.....	20.00
Haderslev.....	4.50	Nyborg.....	0.00
Helsingør.....	6.50	Nykøbing F.....	44.00
Holbæk.....	9.00	Næstved.....	0.00
Horsens.....	25.00	Odense.....	26.00
Hørsholm.....	0.00	Randers.....	10.35
Kolding.....	16.86	Ringsted.....	9.20
København:		Roskilde.....	24.50
St. Ansgar.....	104.35	Rønne.....	0.00
Rosenkranskirken.....	34.57	Silkeborg.....	6.00
St. Anna.....	30.00	Slagelse.....	19.30
St. Andreas.....	48.34	Svendborg.....	20.00
Sakramentskirken.....	31.49	Vejle.....	20.56
St. Knud.....	0.00		
St. Josef.....	0.00		
Jesu Hjerte.....	0.00		
Immaculata.....	0.00		
		Ialt: 587.52	

København den 7. April 1921.
Det Apostoliske Vikariat.

Tak. Jeg beder alle, der under min lange Sygdom har vist mig saa megen Venlighed og Deltagelse, herved modtage en dybtfølt Tak. Denne Tak maa ogsaa være Svaret paa de Breve og Kort, som fra Jul til Paaske venligst er bleven mig tilsendt.

F. F. Maurer.

Det Apostoliske Vikariat har til »Motorcyklefondet« modtaget Kr. 25,00 — 30,00 — (V) 50,00 — (X) 4,00 — (W.-P.) 15,00 — 1,00 — (dKS.) 5,00 — (Kirst. A.) 5,00. Ialt indtil nu Kr. 135,00. Hjerterlig Tak.

To unge Piger, 15 og 18 Aar, fra Münster (Westphalen) af pæn Familie ønsker Ferieophold i Danmark hos katolsk Familie. Som Vederlag tilbydes lettere Husgerning, eller et mindre Honorar kan ydes. Billet, mrkt. »Ferieophold«, inden 14 Dage modtager Bladets Kontor.

Kirkelig Kalender.

24. April	4. Sønd. eft. Paaske.	1. Maj	5. Søndag. eft. Paaske. Philip og Jakob, Apostle.
25. —	M. Markus, Evangelist. Bededag.	2. —	M. Athanasius, Biskop og Kirkel. Bededag.
26. —	Ti. Cletus og Marcellinus, Paver og Mart.	3. —	Ti. Korsets Genfindelse. Bededag.
27. —	O. Ferialdag.	4. —	O. Monika, Enke. Vi- gilie og Bededag.
28. —	To. Paul af Korset, Be- kender.	5. —	To. Christi Himmelfart.
29. —	Fr. Petrus, Martyr.	6. —	F. Johannes Evangeli- stens Martyrium.
30. —	L. Catharina af Siena, Jomfru.	7. —	L. Stanislaus, Biskop og Martyr.

Maria-Kongregationen for unge Mænd har i Anledning af Titularfesten (Marias Behudelse)

Fælleskommunion i St. Ansgars Kirke

Søndag d. 24. ds. Kl. 8. **NB.** Paa Grund af den særlige Anledning bør alle Kongreganister, d. e. 80. give Møde.

Mariakongregationen af Apostlenes Dronning Søndag d. 8. Maj Kl. 8 St. Ansgars Kirke: Fælleskommunion (Foreningens Titularfest. 1. og 31. Maj Kl. 8 St. Ansgars Kirke: Procession. 23. Maj Østerbrogade 7 D: 10 Aars Stiftelsesfest, Festandagt med Te deum.

A.C. Onsdag d. 27. April Kl. 8^{1/4} i Vesterhus (Vestervoldg. 115²). Pastor Olrik; Løsning paa Telepathiens Gaade. — Gæster kan medtages. *Adm.*

Vincentskonferensernes andet Generalmøde

finder Sted Søndag den 24. April (efter Højmessens i St. Ansgars Kirke) Kl. ca. 11^{1/2} i Bredgade 67 o. G. Til Mødet indbydes alle aktive og bidragydende Medlemmer.

„UNIO“.

Tirsdag den 26. April Kl. 8 Aften afholdes i **Søpavillonen**, Gyldenløvesgade, den store Sal, 1ste Etage, et Møde, hvortil alle, der er interesserede i en Genoplivelse af Foreningens Virksomhed, venligst indbydes.

Umiddelbart efter dette Møde afholdes samme Sted den aarlige, ordinære Generalforsamling, hvor der bl. a. vil foreligge Forslag om Lovændringer, eventuelt Foreningens Opløsning. Der vil blive givet de Deltagere i det offentlige Møde, der maatte ønske det, Lejlighed til samme Aften at blive optaget i Foreningen, saa de vil kunne overvære Generalforsamlingen og deltage i Afstemningerne paa denne. *Bestyrelsen.*

Min kære Hustru

Ottillie Barfred

f. Drewes

er afgaaet ved Døden den 16. April.

August Barfred.

Hun anbefales til de Troendes Forbønner.

Begravelsen har fundet Sted.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET „ATHENE“ (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

69. AARGANG

•Nordisk Ugeblade udgives af Aungariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnément 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 83 V. 5—7. Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — I Redaktionen: Pastor Bernh. Jensen (ansvarshavende), Boyesgade 83 V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 18.

Søndag den 1. Maj.

1921.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Nu Majmaaned bringer ... — Genforeningsbestræbelser. — James Kardinal Gibbons †. — Maria-Kongregationen af Apostlenes Dronning. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Kalundborg. Horsens. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

540.

Bønnen i Jesu Navn.

Der er skrevet og kan skrives meget — hele Bøger — om, hvad »Bønnen i Jesu Navn« betyder og rummer. Dens Frugt er, som det saa gribende og træffende siges i Evangeliet, »vor fuldkomne Glæde«. Der er altsaa intet, det er mere værd at øve, end Bønnen i Jesu Navn. Hvorfor den er af saa stor Værdi, faar vi ogsaa her at vide; det er, fordi den kommer fra saadanne, der »har elsket Jesus«. Naar den evige, almægtige Gud har gjort det ubegribelig store, at sende sin enbaarne Søn til Verden i Menneskeskikkelse, kan intet syndigt Menneske gøre noget mere Gud velbehageligt end at tage imod denne hans Søn, tro paa ham og elske ham; alle, der gør det af Hjertet, elsker Gud selv som sine Børn. Og disses Bøn har en ganske særlig Vished for Bønhørelse. Det kan ikke siges stærkere, end det sker her i Evangeliet, hvor stor denne Vished er: Jesus vil ikke understøtte deres Bøn til sin Fader; thi fordi den kommer fra saadanne, som elsker ham, er den allerede derved vis paa at blive bønhørt. Kan vi elske en saadan Frelser for højt — kan vi bede med for stor Tilid og Fortrøstning til en saadan Fader? N. H.

Nu Majmaaned bringer . . .

Paa Søndag Aften skal Majsangene lyde igen. Der er vel nok en Del Katholikker herhjemme, for hvem det ikke betyder saa meget, men hos den, der er født Katholik, stemmes Sindet saa underligt, naar han skal til at synge de Sange igen. Ligesom Julesalmerne bringer de Bud fra Barndommen og Minder om noget af det skønneste, han har oplevet. Majmaaned var saa uendelig rig. Den bragte os Solskin og Varme og Sommer, den bragte Blomster i myldrende Mængde og grønne Træer og de lyse Aftener midt i alt dette. Men al denne Skønhed var Jomfru Marias, den kunde slet ikke tænkes uden hende; og saadan er det endnu, og saadan vil det altid være for os. Man siger ofte, at Børn ikke har Sans for Naturskønhed, men Majmaaned havde vi god Forstand paa. Vi var overbeviste om, at noget smukkere gaves der ikke, og at Meningen med det altsammen var at ære Guds Moder. Hendes Statue var jo Midtpunktet, og til den hentede vi Blomster fra Mark og Skov, Anemoner og Kodrivere og Lærkesporer og Gøgeurter og mange andre, og de lige udsprungne Bøgegrene var Baggrunden. Vi lærte ogsaa at bringe Jomfru Maria andre Blomster, som var endnu smukkere, for vi maatte gøre vor Pligt helt ud i Majmaaned, vi kunde slet ikke andet. Naar alt omkring os lovsang hende, saa maatte vi ogsaa selv med vor Person være med. Og hver Aften sang vi om det altsammen, om Foraaret og om Jomfru Maria og om det, vi selv vilde. Og nu skal vi til at synge de samme Sange igen.

Lad det blive en kraftig Sang, saa at den kan overdøve alt det forkerte, der her til Lands siges om den reneste Jomfru! Flere Gange i den sidste Tid har Læsere af Ugebladet sendt mig Blade, hvori der stod Ting om Guds Moder, som havde oprørt dem, og de bad mig om at svare paa alt det. Jeg er altid taknemmelig for at faa den Slags tilsendt, men det er aldeles umuligt at svare paa det altsammen her i Ugebladet. Det vilde vist heller ikke nytte meget, og vi kunde blive ved i det uendelige. Mange har f. Eks. for kort Tid siden læst Pastor Olfert

Ricards mærkværdige Prædiken, hvori han tog saa meget af Jomfru Marias Skønhed bort og forklarede, hvor taabeligt det var at ære og »tilbede« hende, for hun kunde dog ikke høre noget af det, heldigvis — for hvis hun kunde høre det, vilde det gøre hende meget ondt. Hvad skal man svare paa den Slags? Det er en Tankegang, der er en Katholik saa uforstaaelig, at man slet ikke synes, den er værd at svare paa, for hvor skal man begynde og hvor skal man ende? Adskillige Gange har den kendte Prædikant desuden faaet at vide, at vi Katholikker ikke tilbeder Jomfru Maria, men han bliver ved sit — det er haabløst!

Men somme Tider kan Katholikkerne gøre noget godt. En Dag kom der en Dame til mig og viste mig et kirkeligt Blad ude fra Jesusognet, der havde nogle af de sædvanlige Angreb paa os, fordi vi ærer Guds Moder. Samtidig viste hun mig et Brev, hun havde skrevet til Bladet om, at hun ikke mere vilde holde det, fordi det, ikke for første Gang, bagvadskede den katholske Kirke. Det synes jeg, var rigtigt gjort. — Et endnu bedre Eksempel har »Baptisternes Ugeblad« for 1. April. Deri protesterer Stationsforstander Jean Dupont imod en Beskyldning mod os for at tilbede Jomfru Maria. Her har det den gode Virkning, at den angrebne med Glæde vil rette sit »tilbede« til »bede til«. Han mener saa ganske vist, at kun faa Katholikker vil være i Stand til at skelne mellem de to Ting! Og han anfører nogle Udtalelser af en latinsk Prædiken af en Franciskanermunk o. 1500, som skal vise, at man tilbad Jomfru Maria. De Udtalelser kan sikkert ikke bruges i Nutidens Dansk. Men man maa huske paa, at Middelalderens Latin altid var fyldt med blomstrende Talemaader. Andet end Rhetorik og blomstrende Talemaader er det ikke, for ingen vil dog mene, at Prædikanterne o. 1500 var Afgudsdyrkere og i fuldstændig Modstrid med Kirkens Lære, ligesaa lidt som Synoden i Nikæa (787) var det, naar den bruger Ordet *adoro* om den Ære, der vises Guds Moder. Det er et latinsk Ord, der i Almindelighed betyder at bøje sig for, vise Ærefrygt for nogen. Jeg nævner dette for at gøre opmærksom paa, at man ikke maa lade sig imponere af gamle Citater, der kun kan forstaaes

ud fra en gammel Tids hele Stil og Udtryksmaade. Det samme kan man jo se, hvis man tager nogle af de latinske Taler, der for nogle Hundrede Aar siden blev holdt til eller om Kongerne her i Landet. Selvfølgelig har hverken Taler eller Tilhørere opfattet det, der blev sagt, bogstaveligt.

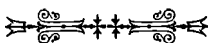
Det er et Par Eksempler fra den sidste Tid, som bl. a. viser, at Katholikkerne er ivrige for Guds Moders Ære. Bliv bare ved! Hold ikke op med at forsvare og forklare! Men man maa ikke vente, at Ugebladet skal tage sig af det altsammen. Den anden Maade er sikkert ogsaa langt nyttigere. Alligevel vil jeg gerne have saadanne Ting tilsendt, for engang imellem er der jo noget, Ugebladet bør tage fat paa.

I øvrigt skal alt det faa os til at ære Guds Moder endnu mere og til nu at holde Majmaaned med Iver og Glæde. Vi bryder os slet ikke om, at uforstaaende Mennesker siger, at vor Kirke ikke er nogen Christuskirke, men en »Mariakirke«. Det er et nyt Skældsord, der er blevet lavet. Der er en Redaktør af et protestantisk kirkeeligt Blad, som med Iver læser vort Ugeblad, og hvert Øjeblik peger han Fingre ad os og raaber: »Mariakirke«. Det Ord vil vi tage imod og bare forstaa det paa vor egen Maade. Protestanterne skulde egentlig ønske, at deres egen Kirke var noget mere Mariakirke saa var det ikke kommet dertil, at de har Præster, som ikke blot nægter Marias stedsevarende Jomfruelighed, men ogsaa det, at hun undfangede Guds Søn af den Helligaand, ja selve hendes Søns Jesu Christi Guddom. Mon det skal være den rigtige »Christuskirke«?

Netop vor Tro paa Jesus Christus, Guds Søn, faar os til at ære hans Moder. Kun den Kirke, der gør det og altid har gjort det, kan være Herrens Kirke. Der staar jo i Lukasevangeliets første Kapitel, at Elisabeth, »opfyldt af den Helligaand«, sagde til Maria: »Velsignet er du iblandt Kvinderne, og velsignet er dit Livs Frugt.« Og Maria, der bar Guds Søn under sit Hjerte, svarede: »Fra nu af skal alle Slægter prise mig salig.« Det Ord har den katholske Kirke gjort til Sandhed, og det vil ogsaa vi nu i Majmaaned gøre til Sandhed for vort Vedkommende. Vi er

ikke mange om det her i Danmark, men dog vil Guds Moder høre det og glædes over, at ogsaa den danske Sang igen lyder til hendes Ære. Der var jo en Tid, da Jomfru Marias Lov lød i Danmark fra Morgen til Aften, ja Nat-ten med, da Maria havde hjemme ogsaa i Danmark og i det danske Folks Hjerter. Hun var kommet med St. Ansgar, der indviede den første danske Kirke til vor Frues Ære. Lad da Guds Moder nu i Majmaaned høre, at der i Danmark igen er nogle, der ærer hende som det, hun engang var, og som vi ønsker, hun skal blive igen i Ordets fuldste Forstand: Vor Frue af Danmark.

Bernh. Jensen.

Genforeningsbestræbelser.

(Af *Floyd Keeler* i *America* af 15. Jan. 1921.)

(Sluttet.)

De græske Kirker havde Repræsentanter ved Mødet i Génève i August, hvor ca. 80 forskellige religiøse Samfund var forsamlede for at forsøge paa at finde en Grundvold for Sammenslutning, og de havde deres Øjne og Øren aabne. De lod sig ikke lede vild ved fin Retorik eller tomme Talemaader om »vor Enhed i det væsentlige«. De var fuldstændig klare over, at før de kunde stole paa, at Anglikanismen holdt fast ved den Lære, der var fremsat i den ontalte Overenskomst, maatte denne komme »enstemmigt fra den anglikanske Kirkes Episkopat«. Hvor utrolig selvfølgerigt, og dog hvor umuligt! Endog det meget omtalte Opraab fra Lambeth-Konferencen (de anglikanske Biskoppers ordinære Møde i London) blev ikke udsendt enstemmigt. Biskop Hall af Vermont har nylig offentlig erklæret, at han stemte imod det, og givet sine Grunde herfor. Ganske vist er hans Opposition baseret paa »katholske« Grunde — han syntes, Lambeth-Resolutionen var alt for protestantisk, men vi ser heraf, at intet Forslag kan opnaa alle de anglikanske Biskoppers Stemmer, ligesom heller ikke nogen virkelig katolsk Tilkendegivelse kunde opnaa saa stor en Tilslutning, som den vedtagne

Resolution fik. Herom tvivler heller ingen, som kender lidt til hele Situationen.

Biskop Hall mener, at Virkeliggørelsen af Lambeth-Resolutionen »ikke vilde tilfredsstille deres Trang, som er udenfor vort Samfund, medens det vilde bedrøve og forstyrre mange af vore alvorligste Folk og samtidig rejse en ny Skranke mellem os og baade den latinske og de græske Kirker, som vilde blive bestyrket i deres Mistillid til os, naar de saa os opgive vor Tro paa Præstevielsen som virkelig sakramental, i Stand til at meddele guddommelig Naade og ikke blot paa menneskelig Vis indsætte nye Præster«.

Af disse fornyede Enhedsbestræbelser er der til Dato kun opnaaet to Resultater. Først var der Indvielsen af to svenske lutherske Biskopper, i hvilken Ceremoni to engelske Biskopper tog Del efter Indbydelse af den svenske Kirke og under Paavirkning af Lambeth-Konferencen. Bortset fra Spørgsmaalet om den apostoliske Succession i Sverige, saa øger denne »Sikring« af deres Ordination fra et anglikansk Standpunkt ikke Tilliden til deres Tro paa Præstevielsens Betydning eller paa de katholske Troslørdomme overhovedet. Det er faktisk, at Svenskerne ikke har den katholske Opfattelse af Præstevielsen, og at de to nye »anglo-svenske« Biskopper ikke anser sig for mere katholske end deres andre Embedsbrødre, hvis Vielse ikke var understøttet ved de to engelske Herrer's Nærværelse, af hvilke i det mindste den ene, den bekendte Biskop Hensley Henson af Durham, aldrig er bleven anset for at nære høje Tanker om sin biskoppelige Værdighed eller at ville forplante den apostoliske Succession gennem sine Vielser.

En anden Begivenhed, der synes at være Resultatet af Lambeth-Konferencen og den før omtalte Overenskomst i Amerika, skønt den ikke formelt er bleven sanktioneret af nogen af dem, er Udnævnelsen af en kongregationalistisk Præst til Stillingen som en af de gejstlige ved St. Pauls Domkirke i Detroit. Adskillige Præster fra det kongregationalistiske Samfund er i Tidens Løb bleven episkopale, men de fleste af dem maatte gennemgaa i det mindste en Del af Uddannelsen ved et Præsteseminarium og alle

underkastede sig den kanoniske Eksamination og Forberedelsen før Ordinationen, men saaledes er det ikke gaet i dette Tilfælde. · Sit eget Standpunkt angiver han paa følgende Maade: »Til Trods for den Forandring, jeg gør i Henseende til udvortes Tilslutning til Kirkesamfund, opgiver jeg intet af min Troskab mod de store Principper, Kongregationalismen har kæmpet og stadig staar inde for. Heller ikke opgiver jeg min Modstand mod nogen af Episkopalismens Fejl. Biskoppen og de andre Mænd, jeg skal arbejde sammen med i min nye Stilling, erkender, at jeg, skønt jeg modtager biskoppelig Indvielse, ikke forkaster min forrige Præstestilling eller faar nogen ny Overbevisning. Hvad Læren angaar, ser jeg ingen Forskel: Der er een Herre, een Tro, een Daab, een Gud og Fader for os alle, eet Legeme i Kristus, mange forskellige Gaver, men den samme Aand.«

Kan man undre sig over, at Rom ikke ser med Sympathi paa Genforeningsbestræbelser, der udfolder sig paa en saadan Basis? Hvorledes kan katholsksindede Anglikanere forsones sig med saadanne Ting? For hvis den Slags »Genforening« fortsættes, vil det blive umuligt at afgøre, hvad der er hvad, og hvem der er hvem, og det ikke blot fra et katolsk Standpunkt, men ogsaa fra den Anglikaners Standpunkt, som har bevaret blot en Del af Anglikanismens gamle Overlevering og Praksis. Og hvorledes kan den anglikanske Kirke undgaa Beskyldningen for Uoprigtighed og Tvetydighed, hvis den bliver ved med at udsende slige Forslag til Genforening? Hvorledes kan to være det samme som syv? For Grækere og Gammel-Katholikker syv Sakramenter, anerkendte som sande Naadens Midler, med Eukaristiens store Hemmelighed som Centrum, og for Kongregationister og andre Protestanter kun to, og af disse det ene en tom Indvielsesceremoni og det andet et Erindringstegn om en fraværende Lærers sidste Handling! · »Ingen Kilde kan fra samme Væld give baade fersk og bittert Vand«, skriver Apostelen Jakob.

Jeg henvender mig ikke til dem, som føler sig tilfredse i Protestantismen. Det er mig ubegribeligt, at den kan tilfredsstille nogen, men det synes virkelig saa; men til dem, der mener, at den katolske Tro er den sande, der

holder dei for vist, at Jesus Christus har grundlagt en Kirke, der betragter sig selv som Katholikker med Pligt til at adlyde denne Kirke, til dem siger jeg med Profeten fra de gamle Dage: »Hvor længe vil I halte til begge Sider? Hvis Herren er Gud, følg ham, men hvis Baal er Gud, saa følg ham!« Bryd jer ikke om, hvad Verden tænker eller siger, eller hvad I før har sagt eller hævdet; I staar overfor en Krisis, og I maa møde den som Mænd: ved at se Sandheden lige i Øjnene uden at blinke. Hvis to er det samme som syv, bliv da blot staaende, hvor I staar; men er det umuligt, saa gaa derhen, hvor jeres Samvittighed drager jer. I vil aldrig fortryde dette Skridt.

Og til mine katholske Venner, der har levet et helt Liv i Troen, og som maaske har katholske Forfædre at se tilbage paa Generationer igennem, til dem siger jeg: I ved lidet om, hvad saadan Kamp betyder, og hvor svær den kan være at komme igennem. Og som Englene med Ærbødighed og Undren saa paa Guds Søns Offer, bliver I ogsaa med Undren de Fødselsveer var, som en Sjæl maa gennemgaa, før den finder sin Vej ud fra Mørket til Lyset. Men skønt I maaske ikke forstaar disse Kampe, kan I hjælpe med eders Bønner til Gud, om at han vil sende sin Helligaands Hjælp til alle dem, der med Alvor søger Sandheden. Og Gud vil velsigne baade jer og dem for disse Bønners Skyld.

16.2.1921.

James Kardinal Gibbons.

Allerede for længst burde Ugebladet have bragt en udførlig Nekrolog over den Mand, hvis Navn staar over disse Linjer, og som den 24. Marts afgik ved Døden i en høj Alder*). Han var ikke alene Kirkens ældste Kardinal og Biskop (vor egen Biskop er dog nogle faa Maaneder ældre end den afdøde), men en af Kirkens ypperste Repræsen-

*) Se forrige Nr. S. 270.

tanter, ædleste og dygtigste Præster og vistnok Amerikas af alle mest agtede og ansete Mand.

James Gibbons fødtes 1834 i Baltimore, den By, i hvilken han siden med saa megen Ære og i saa mange Aar skulde pryde den ærkebiskoppelige Stol. Den Gang fandtes der i Fristaterne 600,000 Katholikker under een Ærkebiskop og ti Biskopper — ved hans Død var der 18,000,000 under tre Kardinaler, en Apostolisk Deleгат, femten Ærkebiskopper og omtrent hundrede Biskopper. Af de fem Paver, som i hans Levelid fulgte efter hinanden paa St. Peters Stol, kendte de fire ham personlig og ærede og elskede ham. I alt, hvad der angik Statens og Kirkens Interesser i De forenede Stater, undlod Leo XIII aldrig at søge og følge hans kloge og indsigtfulde Raad. I en Alder af 36 Aar deltog Biskop Gibbons i det vatikanske Koncilium som den yngste tilstedeværende Biskop, og han var den sidstlevende af dette berømte Kirkemødes ærværdige Fædre.

Som lille Barn førtes Gibbons af sine Forældre tilbage til sine Forfædres Land, Irland, hvor han begyndte sine Gymnasie-Studier i en Skole paa Øens vestlige Side; men ved Faderens Død bragte den uforfærdede Moder sin unge Søn tilbage til Fødelandet Amerika, hvor Gud havde saa stor Virksomhed beredt for ham som Præst og Borger. Da han i 1861 begyndte sin præstelige Gerning i Baltimore, blev Menigheden straks begejstret for den unge Præst med det bestemte Udtryk i Ansigtet, det vindende Smil og den faste Mund; den lyttede med Opmærksomhed til hans myndige og gribende Forkyndelse, fremført i det skønneste Sprog, der ikke tabte sin Ynde i de følgende 60 Aar, og den forstod, det var ikke nogen almindelig Mand, den havde faaet til Sjælehyrde i den unge Pastor Gibbons' Person. Samme Indtryk gjorde Gibbons de andre Steder, han som menig Præst kom til at virke. Intet Arbejde var ham for haardt eller for farligt: han var sin egen Kirkebetjent, Ringer, Kusk over snedakte Marker og Rorkærl over opsvulmede Floder; ingen Vanskeligheder kunde standse hans Jernvilje, der ikke kunde slappes i hans Herres Arbejde. Det var blandt fattige, hans Ungdomsarbejde hovedsagelig faldt; han delte deres ringe Kaar, og

hans Iver, Menneskelighed, Fromhed, fine Dannelse gjorde ham elsket alle Vegne.

Længe skulde hans Virksomhed som almindelig Præst dog ikke vare, thi han blev allerede i en Alder af kun 34 Aar, den 16. August 1868, konsekreret til Biskop og udnævnt til Apostolisk Vikar for North Carolina. Men baade Virksomheden der og Bispegerningen i Richmond, som blev betroet ham i 1872, var kun Indledning til hans egentlige Livsgerning, som begyndte, da han i Oktober 1873 blev udnævnt til Ærkebiskop i sin Fødeby Baltimore.

Allerede som Biskop i Richmond havde han i 1876 forfattet en af det 19. Aarhundredes ypperligste Bøger, »Vore Fædres Tro«. Alene Titelen er i sig selv mesterlig, ja genial. »Vore Fædres Tro« gaar ikke angrebsvis frem, men er heller ikke noget Forsvarsskrift for Troen. Den er en klar, jævn Fremstilling af den katholske Tro, Kristendommens gamle, uforanderlige og uforandrede Tro. Den benytter sig ikke af den skarpe theologiske Udtryksmaade, og endnu mindre er dens Sider skæmmede af dunkel Lærdom. Det er en Bog, som en almindelig Arbejder kan forstaa paa Grund af dens Klarhed og Redelighed, og som lærde Mennesker beundrer for dens Forfatters fine psykologiske Sanses Skyld. Tusinder er bleven vundet for den katholske Kirke ved denne rolige, værdige Fremstilling af Troen, fuld af Myndighed, fri for al Bitterhed og Dogmatisme. Spørger en katholsk Lægmand, Præst eller Biskop sig selv om, hvilken Bog han helst skulde anbefale en sandhedssøgende Sjæl, ender det altid med, at han siger til sig selv: »Vore Fædres Tro« er dog den bedste.

Hvor anset Gibbons end var i de første Aar som Ærkebiskop, blev han dog endnu mere berømt, da han i 1886 udnævntes til Kardinal, ja, fra den Tid kan han saa at sige betragtes som en national Institution. For sine Brødre i Episkopatet var han som en Fader i Christus, for dem udenfor Kirken repræsenterede han paa den skønneste Maade dennes Autoritet, og han godtgjorde ved velovervejede og betimelige Udtalelser, at den katholske Kirke er en Ven af de fri og demokratiske Institutioner, hvoraf

hans Landsmænd er saa stolte. Han beviste, at der ingen Modsætning er til Stede mellem den katholske Kirke og Fremskridt, Videnskab, sunde industrielle og politiske Principper. Da Foreningen »Arbejdets Riddere« i 1887 var i Fare for kirkelig Førdømmelse fra Roms Side, skrev Kardinal Gibbons til Det hellige Officium i Rom en Redegørelse for hele denne Bevægelse, maaske det dygligste Arbejde, der er fremkommen fra hans Haand. Selv gode Mænd kaldte Kardinal Gibbons en Socialist, men Kardinal Manning i England fandt Redegørelsen fuldt værdig en sand Ven af de fattige. Arbejdernes Sag havde aldrig saa ædle Forkæmpere som Leo XIII og den Ærkebiskop, han kort i Forvejen havde erklæret for værdig til at bære Kardinalernes Purpur. Og den Førdømmelse, der havde truet »Arbejdets Riddere«, blev aldrig udtalt.

Da det berømte tredje Plenarkoncilium afholdtes 1884 i Baltimore, ledede Kardinal Gibbons Forhandlingerne som Apostolisk Delegat for Leo XIII med en Værdighed, Elskelighed og Myndighed, der greb alles Hjerter. Den katholske Universitetssag havde i ham sin varmeste Ven, for han vidste, af hvor stor Betydning det er, at de gejstlige faar saa god en Uddannelse som vel muligt. Han var for øvrigt paa forreste Plads i hvilket som helst Arbejde til Lettelse af Menneskers timelige og aandelige Nød, og Det røde Kors saa vel som Kolombus-Ridderne bad ham aldrig forgæves om en hjælpende Haand. Hans sidste Aar var optaget af en Række Barmhjertighedsgerninger, og han tog, trods sin høje Alder, saa ivrig Del i det sociale, økonomiske og moralske Genoprejsningsarbejde, at mangan yngre Mand kunde misunde ham. Han talte den ulykkelige Menneskeheds Sag, hvor han kunde, og hans sidste Anstrengelser gik ud paa at hjælpe de forfulgte Jøder og det lidende Irland.

Nu sørger alle Amerikanere, af hvilken Tro og Farve de end er, over, at deres bedste Mand ikke længere er levende til Stede iblandt dem. Og hele den katholske Kirke tager med Vemod Afsked med en af sine ypperste Sønner, men med det sikre Haab, at han har faaet det evige Glædens Ord at høre: »Du tro Tjener, gaa ird til din Herres Glæde.«

(Efter en Artikel i *America*
af John G. Reville, S. J.)

Maria-Kongregationen af Apostlenes Dronning.

Den 24. Maj i Aar vil »Mariakongregationen af Apostlenes Dronning« fejre sit 10-Aars Jubilæum, idet Diplomet, hvormed Kongregationens Indlemmelse i Hovedkongregationen i Rom blev stadfæstet, er udfærdiget d. 24. Maj 1911.

Tanken om Kongregationens Oprettelse udgik fra Foreningen »Lætitia«, idet en Del af dens Medlemmer havde ytret det Ønske ikke blot at pleje det kammerallige Samvær, men ogsaa at fremme det religiøse Liv hos de enkelte og paa en særlig Maade at vie sig til den hl. Jomfru.

Hs. Højærværdighed Biskoppen, som var bleven gjort bekendt med det paatænkte Foretagende, hilste disse nidkære Bestræbelser med største Glæde og gav dem sin varmeste Anbefaling, idet han samtidig overdrog »Lætitia«s daværende gejstlige Leder, Hr. Pastor v. Kettenburg, det Hverv at arbejde for Tankens Virkeliggørelse.

Efter at saaledes de kirkelige Betingelser for Kongregationens Oprettelse var opfyldt, blev Planen herom af den udnævnte Præses forelagt en større Kreds af indbudte unge Piger fra de kvindelige Ungdomsforeninger i København ved en Eftermiddagsandagt i Immaculatakirken den hl. Trefoldigheds Fest 11. Juni 1911. Paa et Møde i Tilslutning hertil indmeldte sig straks et Antal unge Piger til Optagelse i Kongregationen.

Kongregationens første Præfekt var Frk. Martha Hansen 1911—13, hun efterfulgtes af Frk. Wilhelmine Siegler 1913—17, Suzanne Monnet 1917—20 og Marie Wissum fra 1920.

I Begyndelsen bestod Kongregationen af unge Piger, som dels var optaget i Kongregationer i Udlandet og dels i Mariahjemmet. Ved den første Optagelse forøgedes Kongregationens Medlemsantal med 18, efterhaanden steg det til ca. 90; men dels paa Grund af Oprettelse af nye Kongregationer: »Fredens Dronning« i St. Andreas Sogn 1919 og »Maria Rosenkransdronning« i Rosenkranssognet 1920 og dels af andre Grunde (Bortrejse, Giftermaal) er Antallet nu kun ca. 50.

De første Aar fandt Møderne som oftest Sted een Søndag om Maaneden i St. Josefssøstrenes Huskapel Toldbodvej 14; senere blev de forlagt til Mandag — og blev hyppigere, idet Møderne nu finder Sted 1., 3. og 5. Mandag i Maaneden — siden Efteraaret 1915 i St. Josefssøstrenes Huskapel Østerbrogade 7 D. Fælleskommunion afholdes den 1. Søndag i Maaneden i St. Ansgars Kirke.

Ved Møderne 1. og 3. Mandag er Programmet: Sang, Kongregationsbønner, Foredrag (for Tiden er Emnet: Gennemgang af Katekismus), Bønner og Sang, den 3. Mandag

er der desuden sakramental Velsignelse. De »5. Mandage« kommer Medlemmerne sammen udenfor Kapellet for paa den Maade at lære hinanden mere at kende; denne Aften er viet til forskellige Sysler, Oplæsning eller Samtale.

St. Josefsøstrene, som i de henrundne Aar velvilligst har overladt baade Kapellet og Forsamlingssalen til Afbenyttelse og paa mange andre Maader har ydet Kongregationen virksom Støtte lige fra dens Begyndelse, fortjener den hjerteligste Tak derfor. *Marie Wissum,*
Præfekt.

I Anledning af Titularfesten den 6. Søndag efter Paaske afholdes denne Dag — 8. Maj — Fælleskommunion i St. Ansgars Kirke i Stedet for som ellers den 1. Søndag i Maanedens.

For at højtideligholde Jubilæet afholdes den 23. Maj Kl. 7^{1/2} Festandagt i Kapellet og derefter Fest i Salen. Til denne Fest bedes Deltagelse meldt til Præfekten, Ø, Strandboulevard 33³, senest 15. Maj.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Vincentskonferensernes andet Generalmøde fandt Sted d. 24. April i Bredgade og overværedes af 16 Medlemmer. Hans Højærværdighed Biskoppen gav nogle Oplysninger om de kirkelige Forhold i Sønderjylland, som var alt andet end lyse. Det gik stadig smaat med Indsamlingen til Motorcyklen, som var en Nødvendighed for Præsterne paa de lange Afstande dernede. Af de enkelte Beretninger fremgik det, at der ikke alle Vegne findes den rette Forstaaelse af Vincentsforeningens Opgave eller Interesse for Arbejdet. Medlemsantallet stagnerer eller er i Nedgang, og i Stedet for at holde Møde en Gang ugentlig nøjes man i flere Konferenser med 1 Gang maanedlig. Meget betimeligt var derfor et Forslag af Hr. Günther, som gik ud paa at gøre Sommermødet til et Agitationsmøde, som kunde klare de forskellige Misforstaaelser og bringe mere Energi i Arbejdet. Biskoppen sluttede sig hertil og opfordrede indtrængende Medlemmerne til at møde fuldtalligt op ved denne Lejlighed og virke ved det gode Eksempel, saa at der kunde komme den rette Aand ind i Konferensernes Arbejde. Det vedtoges, at Sommermødet denne Gang skulde afholdes i Sundby d. 31. Juli (St. Annas Fest).

Kalundborg. I Dag indviedes efter endt Restauration atter Vor Frue Kirke i Kalundborg til Brug for protestantisk Gudstjeneste. Hermed er Esbern Snares Kirke atter iført sin gamle Skikkelse, og vort Land ejer endnu et Mindesmærke, der fuldt ud staar Maal med St. Bendts Kirke i Ringsted, ja, hvad Arkitektur angaar, med vore

Domkirker. — Det tjener Protestanterne til Ære, at de efterhaanden genopretter den Overlast, der under og efter Kirkerevolutionen overgik vore gamle Kirker. — Naar man som Katholik overværer en saadan Indvielseshøjtidelighed, er det en Glæde for os, at der udvises saa megen Finfølelse og Takt overfor Moderkirken, at den ikke alene ikke krænkes i Omtale, men at dens Stormænd endog omtales med Ærbødighed og Forstaaelse. — Katholikerne skulde benytte første Lejlighed til et Besøg i den gamle Kirke. Man kan ikke blive træt af at betragte dette arkitektoniske Mesterværk, og man strides med sig selv om, hvorvidt det er kønnest set udefra eller indeni. Men midt i Beundringen stiger en Vemodsfølelse op i en: Hvorfor skulde der gaa saa meget i Stykker for os? Lad være, at Katholikerne omkring 1534 var mindre gode — som den Dag i Dag — men hvorfor skulde Guds eget Værk, den af ham selv stiftede Kirke banlyses fra Danmark? Hvorfor skal disse Mure ikke mere rumme Jesus Christus i Allerets helligste Skramente og hans ublodige Messeoffer gentages her hver Morgen? — Maatte engang vore Landsmænd faa Øjnene op for, hvad de mistede!

N. G.

Horsens. Foredragsforeningen i Horsens, stiftet Oktober 1917, har i Vintermaanederne hver Tirsdag Aften samlet Menighedens Medlemmer — ogsaa fremmede — til udmærkede Foredrag, Oplæsning, selskabeligt Samvær med Musik, Kaffe o. l. Ved Sammenkomsterne fra 5. Oktober 1920 til 5. April 1921 var Programmet følgende: Pastor Frederiksen, Silkeborg: »Michel Angelo«. Redaktør Niels Hansen, Kbhvn.: »En moderne Konvertit«, Genfortælling. Pastor Brems, Vejle: »Under og Hypnotisme«. Pastor Schmid, Aarhus: »Min Romerrejse«. Redaktør Jørgen Andersen, Horsens: »Det gamle Spil om Enhver«, Oplæsning. Pastor Fiedler: »Som Feltpræst i Verdenskrigen«. Pastor Kock, Kbhvn.: »Tabernaklets Historie i Oldtiden og Middelalderen«, med smukke Lysbilleder. Pastor Fiedler: »Som Feltpræst i Verdenskrigen«. 25. Januar 3dje og afsluttende Foredrag om samme Emne, der havde fyldt Salen indtil Trængsel med Tilhørere af alle Klasser. (Efter Opfordring maatte Foredraget gentages i Byens største Lokale for en interesseret Tilhørerkreds.) Det traditionelle Nytaarslotteri blev afholdt. Lærer Osterhammel: »Thorvaldsens Liv og Værker«, med Lysbilleder. Pastor Brems: »Hypnotisme«. Redaktør Jørgen Andersen: Oplæsning af »Der var en Gang«. Pastor Schmid: »Colossæum«, med Lysbilleder. En Koncert med flerstemmige Sange og »Wagner« for Harmonium og Piano afsluttede den velykkede Saison.

I. W.

Kirkelig Kundgørelse.

I Henhold til den H. Faders Anordning bestemmer Vi, at der atter i Aar før Pintesøndag skal holdes en ni Dages Andagt til den Helligaand i Vikariatets samtlige Kirker og offentlige Kapeller. Som fælles Bønner foreskriver Vi:

1. Hymnen *Veni Creator Spiritus* med tilhørende *V. og Oration*, Salmebog Side 187.

2. Bønnen om den *Helligaands syv Gaver*, Salmebog Side 505.

Novenen kan holdes efter Skolemessen eller under Aftenandagten. København, den 25. April 1921.

Johannes von Euch,

Biskop, Apostolisk Vikar for Danmark og Island.

MAJANDAGTEN.

	Søn- og Fesdage	Hverdag
St. Ansgars Kirke	Kl. 8	Kl. 8
Jesu Hjertes Kirke	- 7 ¹ / ₂	- 7 ¹ / ₂
St. Josefs Kirke	- 3	- 7 ¹ / ₂
St. Knuds Kapel	- 3	-
Immaculatakirken	- 2 ¹ / ₂	- 7 ¹ / ₂
Rosenkranskirken	- 5	- 7 ¹ / ₂
Assumptionskapellet	- 4 ¹ / ₂	- 4 ¹ / ₂
St. Annæ Kirke	- 8	- 8
St. Andreas Kirke	- 7	- 7 ¹ / ₂
Sakramentskirken	- 6	- 8

Den sædvanlige **Kirkekollekt** til Fordel for **Hedningemissionen** finder Sted ved Formiddags- og Aftengudstjenesten paa *Christi Himmelfarts Dag* i alle Vikariatets Kirker.

Paaskekommunionen.

Christi Himmelfarts Dag udløber Tiden for den pligtmæssige Modtagelse af den **hellige Paaskekommunion** for deres Vedkommende, som bor i Byer, hvor der findes en katolsk Kirke.

Søndag d. 8. Maj Kl. 10 holdes der i Jesu Hjertes Kirke Festgudstjeneste i Anledning af 400-Aarsdagen for den salige Petrus Canisius Fødsel i Nijmegen den 8. Maj 1521. (Levitmesse med Festprædiken.)

St. Andreas Gilde, Ordrup. Møde Tirsdag d. 3. Maj Kl. 8 i Charlottenlunds Palmehave. Tirsdag d. 24. Maj Kl. 7 Udflugt Mødested: Kongekilden.

I **Pintsebogen** (2. Udg. 1,50 Kr. indb.) findes alle Bønner til Novenen og den h. Alfons Liguoris smukke Betragtninger.

Til **de danske katolske Børn fra Landet** har jeg med Tak modtaget 10 Kr. fra »E.G.P.« B. J.

Kardinal Newmans Majbog.

110 Sider. 35 Øre. Katholsk Boghandels Forlag.

Til en katolsk Familiefader med mange Børn, der længe har været syg, søges **snarest muligt** en Kaution for 4000 Kr. til Overtagelse af en mindre Forretning.

Pastor M. Ravelli, Nørrebrogade 27 C¹ N.

Kortfattet Gennemgang af Troslæren.

For dem, der ønsker at stifte Bekendtskab med den katolske Kirkes Lære, lige som for dem, der ønsker at genopfriske deres Kundskaber om Religionen, afholder jeg efter den Maalestok, der er den almindelige ved Konvertitundervisning, **hver Torsdag Aften Kl. 8** Gennemgang af Troslæren Undervisningen foregaar i **Forsamlingsværelset, Bredgade 64** (Indgang gennem den lange, smalle Gaard og opad Trappen til 1. Sal). Alle er velkomne. Jakob Olrik, Præst.

Kirkelig Kalender.

1. Maj	5. Søndag. eft. Paaske. Philip og Jakob, Apostle.	8. Maj	6. Sønd. eft. Paaske.
2. —	M. Athanasius, Biskop og Kirkel. Bededag.	9. —	M. Gregor af Nazianz, Biskop og Kirkelær.
3. --	Ti. Korsets Genfindelse. Bededag.	10. —	Ti. Anoninus, Biskop og Bekender.
4. —	O. Monika, Enke. Vi- gilie og Bededag	11. —	O. Oktavdag.
5. —	To. Christi Himmelfart.	12. —	To. Oktav af Christi Himmelfart.
6. —	F. Johannes Evangeli- stens Martyrium.	13. —	Fr. Ferialdag.
7. —	L. Stanislaus, Biskop og Martyr.	14. —	L. Vigilie. Fastedag.

Den eucharistiske Forenings Medlemmer bedes erindre Tilbedelsen i St. Ansgars Kirke Fredag d. 6. Maj til de aftalte Tider.

Mariakongregationen af Apostlenes Dronning. Søndag den 1. Maj Kl. 8 i *St. Ansgars Kirke*: Procession.

St. Ansgars Kirke. Søndag den 1. Maj aabnes Majandagten Kl. 8 Aften med Prædiken og Procession. I hele Majmaaned holdes hver Aften Kl. 8 Majandagt.

Mødreforeningen i St. Ansgars Sogn. Paa Grund af Bønprocessionen afholdes Foreningsmødet ikke Tirsdag den 3. Maj, men først Tirsdag den 10. Maj.

Sakramentskirken. Søndag den 1. Maj aabnes Majandagten Kl. 6 med Prædiken

Rosenkrans Sogn. Mariakongr. holder Møde Onsd. d. 11. Maj (ikke 4. Maj) Kl. 8 efter Majandagten. Fælleskom. 1. Pintsedag.

Søndag den 8. Maj holdes om Eftermiddagen Kl. 5 i St. Ansgars Kirke et **Foredrag om Firmelsens Sakramente.**

St. Josefs Gilde's Julefond. Aftenunderholdning og Bal, Søndag d. 8. Maj Kl. 7 i Selskabslokalerne Blegdamsvej 26. Billetter à 75 Øre faas i Kath. Bogudsalg, K. U. F., Weisenfeld Griffenfeldtsgade 50A⁴, Postbud Jensen Vesterbro samt hos Glidets Medl.

 Tirsdag den 19. April 1921 døde min kære, gode
 Søster,
Louise Verhufen,
 efter flere Aars Svagelighed.
N. Spangenberg f. Verhufen.
 Hun anbefales til de Troendes Forbønner.
 Begravelsen har fundet Sted.

Priorinden og Søstrene i Assumptionsklosteret anbefaler til de Troendes Forbønner deres Generalpriorinde, som den 11. April stille hensov i Herren. De bringer samtidig deres Tak til de mange, der allerede har vist dem Deltagelse.

NB! Paa Grund af Christi Himmelfarts Dag udgaar næste Nr. en Dag tidligere end sædvanlig

FREMMEDESPROGTRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
 Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
 Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

69. AARGANG

«Nordisk Ugeblad» udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 8^a V. 5—7. Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — I Redaktionen: Pastor Bernh. Jensen (ansvarshavende), Boyesgade 8^a V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 19.

Søndag den 8. Maj.

1921.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — En Retningslinie for dansk, katolsk Kunst. — Nogle irske Indtryk. — Grundstensnedlæggelse i Nakskov. — Brudstykker. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Sverige. Norge. England. — Brevkasse. — Avertissementer.

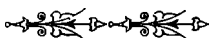
Smaa Indledninger.

541.

Kirkens Betydning.

Den store Vægt og Betydning, Kirken har som den stedse nærværende og levende Vejleder og Lærer i al Sandhed, faar vi et tydeligt Indtryk af gennem følgende Bøn af Kardinal Newman:

Herre Jesus Christus, lad mig aldrig et Øjeblik glemme, at du her paa Jorden har oprettet dit eget Kongerige, at Kirken er dit Værk, din Skabelse, dit Redskab, at vi er under din Styrelse, dine Love og dit Øje — at naar Kirken taler, taler du selv. Lad ikke Fortroligheden med denne underfulde Sandhed lede mig til Ligegyldighed overfor den, lad ikke dine jordiske Stedfortræderes menneskelige Svagheder forlede mig til at glemme, at det er dig, der taler og handler gennem dem. Amen.

En Retningslinie for dansk, katolsk Kunst.

Man skulde mene, at Danmarks Katholikker maatte nære en levende Interesse for den — meget begrænsede — katolske Kirkekunst, der er ved at bryde sig en Vej herhjemme. Saa vidt jeg ved, er denne Interesse imidlertid ikke særlig hvidglødende. Det er derfor Hensigten med disse Linjer at vække af Slumren paa dette Omraade.

Den ejendommeligste af vore danske, katolske Kunstnere er uden Tvivl *Chresten Skikkild*, og skal der anlægges en Retningslinie for dansk, katolsk Kirkekunst, kan man ikke gaa uden om hans Kunstsyn.

Det er da ogsaa hans Opfattelse af religiøs Kunst, jeg her vil beskæftige mig lidt med. Det er Skikkilds store Fortjeneste, at han har gjort sig til Talsmand for den Idé, der bør være Grundprincip for al religiøs Kunst. Den kan i kort Form udtrykkes saaledes: Alt bør beherskes af det religiøse Tankeindhold.

Det er dette Princip, der gør en Kunst værdig til at bære Navnet religiøs Kunst eller Kirkekunst. Vi kan ikke tilfredsstilles af en Kunst, der tilfældigvis har noget religiøst til Emne. Derved bliver det ikke religiøs Kunst, thi Kunsten kommer før det religiøse. Vort Krav maa omvendt være, at det ene og alene er det religiøse, som inspirerer og fylder Kunsten, og alt, der ikke tjener til at bære eller at fremhæve det religiøse, maa ubarmhjertigt skæres bort. Først da er det ren religiøs Kunst.

At det maa være saaledes fremgaar direkte af Kirkekunstens Væsen. Der bør jo være et Svælg imellem den almindelige, verdslige Kunst, der i Gruuden blot har til Opgave at være køn og interessant, og saa den religiøse, der har Betydning for det centrale i den Kristnes Liv.

Man kan gaa paa et Musæum og finde et Billede kønt, et andet maaske endogsaa gribende, men befinder jeg mig i Kirken, skal den Kunst, der omgiver mig, indgaa som et Led i min Gudsdyrkelse, i mit Forhold til de evige Sandheder; det skal have Del i mit Livs større eller mindre Værd. Her er det derfor ikke længere et rent æstetisk Spørgsmaal. Æstetikken skal blot være et Udtryk

for den etiske Kærne. Naar derfor Kristus f. Eks. fremstilles, er det ikke nok, at det er en smuk Mand, at man genkender ham, fordi der er skabt Tradition for hans Ydre; det er heller ikke nok, at Kristus gengives i den og den Scene fra hans Liv. Saa længe denne Skikkelse lige saa godt kunde bære et andet Navn, er det ikke religiøs Kunst. Først naar man i en Kristusfremstilling øjeblikkelig ser Guds Søn, den, der er Vejen, Sandheden og Livet, først da er Maalet naaet. Man maa kunne føle, at man staar overfor Gud selv.

Religiøs Kunst kan derfor ikke være nogen realistisk Kunst, men maa nødvendigvis være symbolsk. Drejer det sig om Skulptur, maa der med Linjer og Former gives noget overnaturligt; gælder det Malerkunst, maa dette opnaas ved Farvernes Hjælp. Jeg maa af denne Kunst løftes ud af det dagligdags og stilles overfor det evige. Bønnen maa stige frem som en naturlig Følge af Kunsten.

Denne Kunst maa først henvende sig til Tanken for saa maaske at støttes af Følelsen, men aldrig maa Følelsen have Overhaand, thi Religionen er jo først og fremmest bygget paa noget tankemæssigt (hvad man i vort gennemprotestantiske Land har saa ringe Forstaaelse af).

Denne Opfattelse af religiøs Kunst maa for Arkitekturens Vedkommende have til Følge, at ethvert Kirkerum aldeles beherskes af Alteret med Eucharistien; det er jo tankemæssigt set Centrum og maa derfor ogsaa kunstnerisk set være det. Hvad der ellers findes i Kirken, skal kun tjene til Ramme for Alteret. Desværre finder man ofte i Kirkerne mangt og meget, der leder Øjet bort fra Alteret i Stedet for at lede derhen.

Vort Krav har jeg bedst set opfyldt i Sacré-Coeur Kirken paa Montmartre i Paris. Her tvinges Blik og Tanke straks mod Alteret, ligesom man træder ind i Kirken. Den byzantinske Stil med de romanske Buer begunstiger paa bedste Maade denne Virkning. Over Alteret hvælver sig en mægtig Rundbue, hvoraf Rummet beherskes, og hvorved Alteret saa ypperligt markeres. Det var det, der gjorde, at jeg der — mere end noget andet Sted — har følt at staa overfor noget evigt, uforgængeligt; det var et Indtryk,

som maatte vække Stilhed i Sjælen og udelukke enhver profan Tanke.

Og — ikke sandt — saaledes burde al religiøs Kunst virke, hvad enten det gælder Arkitektur, Skulptur, Malerkunst eller Kirkemusik.

Det maa være mig tilladt i Forbigaaende at slaa til Lyd for den gamle gregorianske Kirkemusik, der som ingen anden Musik er Udtryk for Bøn.

At det her udviklede Princip i saa ringe Grad følges i Almindelighed, vil enhver let kunne overbevise sig om. Naar De f. Eks. betragter et religiøst Billede eller en Statue, spørg da Dem selv, om denne Fremstilling beherskes af det væsentlige i den. De vil som Regel være nødt til at indrømme, at dette ikke er Tilfældet. Lad os belyse Sagen med et Eksempel. Det Billede, der for den Kristne har størst Indhold, og som man derfor maa stille de største Krav til, er Billedet af den korsfæstede Frelser. Her rejser sig nu det store Spørgsmaal: er det tilstrækkeligt, at vi staar overfor et lidende Menneske, der er klynget fast til en Galge? Jeg svarer: »Nej!« Thi naar en Kristen føler stor Tankerighed og Løftelse ved at betragte et saadant Krucifiks, da skyldes det først og fremmest, at Troen ser Gud i dette lidende Menneske. Vore Følelser overfor Frelseren er jo ikke de samme, som rører os, naar vi staar overfor et lidende Medmenneske. Er det derfor ikke saare lidt opnaaet af Kunsten, hvis den blot giver os et ganske almindeligt forpint Menneske til Skue. I hvert Tilfælde er en saadan Kunst langt fra det Ideal, vi maa sætte for religiøs Kunst.

Vi maa derfor fordre, at Kunstneren fremstiller os den Korsfæstede saaledes, at vi gribes ved at staa overfor noget majestætisk og kongeligt — Menneskets Maade at gengive Guds Træk paa. Der bliver i en saadan Fremstilling netop den skærende Modsætning mellem den almægtige Gud og det jammerlige Menneske, som vor Tro ser i den Korsfæstede. Som første Indtryk bliver der ved en saadan Fremstilling mindre for Følelsen, men saa snart Tanken har fattet den knugende Sandhed, Billedet rummer, vil Følelsen udspringe af Tanken med en Fylde og Dybde som aldrig før.

Kunsten bør altsaa ved at stikke dybere end det, Sansen fanger, gøre det religiøse Liv rigere og mere sandhedsbetonet.

For at følge denne Kunst paa sin Udvikling maa man derfor beskære sig selv for de altfor letvundne og overfladiske Følelser for i Kraft af den mere tankemæssige Kunst at skyde nye og stærkere Skud,

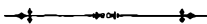
Naar Folk staar overfor denne nye og samtidig ældgamle Kunstretning, er de stærkt tilbøjelige til at sammenblande to højst forskellige Ting. Det ene er Grundprincippet for denne Retning, saaledes som jeg har søgt at klarlægge det; det andet er det haandgribelige Udtryk for Princippet, som gennem Kunstnerens Temperament har taget Form. Det er jo indlysende, at den almindelige Idé vil kunne faa utallige Udtryk alt efter de forskellige Kunstneres Sløbning.

Det er derfor meget forkert, naar man straks ved Synet af en noget fremmedartet Kunst, som ikke falder i ens Smag, overhovedet tager Afstand fra vedkommende Kunstretning. Iøvrigt skal man ikke være alt for rask til at udtale sin Dom. Hvor ofte har man ikke oplevet, at det, der i Begyndelsen er en imod, senere vandt ens Hjerte. I hvert Tilfælde bør man roligt sammenligne Princippet med den Frugt, det har baaret.

Dette gælder derfor ogsaa Skikkilds Kunst. Er man kommet sig af den første Overraskelse, vil man — hvis man ikke lader sig hilde af Fordomme — hos ham forstaa dette ærlige og energiske Forsøg paa at give religiøs Kunst sin dybeste og alvorligste Karakter. Man vil forstaa, at han, der herhjemme staar alene paa sit Felt, har maattet kæmpe sig igennem meget og maaske endnu har meget at kæmpe sig igennem. Man vil ogsaa hos denne Kunstner mere og mere finde en Stræben frem mod et Ideal end en glad Dvælen ved opnaaet Fuldkommenhed. Han forlanger nemlig umaadelig meget af sig selv, og det synes mig, at han under dette stræbende Arbejde har opnaaet virkelig betydelige Resultater, som den forstaaende maa føle en sand Glæde ved.

Han staar der især som en Vejviser og peger klart og sikkert frem mod en Udvikling, vor Kunst maa igennem,

hvis den i Sandhed og Virkelighed vil være religiøs Kunst. Vi skylder ham Interesse og vil ikke kunne lønne hans ideale og uselviske Kamp slettere end ved at tie om ham og glemme ham, . Cay Benzon.

Nogle irske Indtryk.

Af *Mary D. Jones.* (Fra Engelsk.)

Ethvert Land har sin særlige Tiltrækning; men Irland øver en ganske egen Fortryllelse, som ikke alene stammer fra dets Naturskønhed, dets Traditioner, dets nuværende Politik eller dets Fremtidsmuligheder, men ogsaa fra noget, der er langt mere ophøjet end alt dette.

Jeg vil nu fortælle om de Indtryk, jeg, der er Engländerinde, fik af Irland, da jeg første Gang besøgte Øen, kort efter at jeg var bleven Katholik. Da Skibet nærmede sig den irske Kyst, fik jeg denne at se under ganske særlig heldige Omstændigheder. Lange, gyldne Solstraaler faldt over den grønne Kyst med dens Kirker og Spir og de fjerne, blaa Højder i Baggrunden, og jeg syntes, at de hvilede som en Velsignelse over hele Øen og forbandt den med Himlen. Dette mit Indtryk forstærkedes senere, da jeg kom i Forbindelse med Befolkningen i Vestirland, hvor de gamle gælske Traditioner endnu staar ved Magt. Hvis det Ord er sandt, at Kirken og Naturen er de to Forbindelseslinier mellem Gud og Mennesket, saa kan man umuligt leve nærmere ved sin Skaber end paa denne skønne Ø med sit rige Fromhedsliv.

Befolkningen udfører sine religiøse Pligter regelmæssigt og fromt, med en fuldkommen Ligegyldighed for de ydre Betingelser; Omgivelserne kan for dem være saa smukke og saa tarvelige, de være vil.

Man kan besøge en Landsbyskole en Lørdag Aften og finde den fuld af rolige, knælende Skikkelser, der venter paa, at det skal blive deres Tur at skrifte for Præsten, som sidder i den ene Ende af Værelset. Mændene og Kvinderne, der knæler med bøjede Hoveder, er taalmodige og ydmyge, Børnene er ranke, klarøjede og ikke bange for noget som helst.

Kl. elleve næste Dag er der saa Messe i Skolestuen; Rummet er tætpakket med Mennesker, som — de fleste fastende — ofte kommer langvejs fra, og mange maa endda knæle uden for Døren.

Den højtidelige Højmesse i Westminster Kathedralen gør ikke et dybere Indtryk end Frembærelsen af Messeofret her blandt de fromme og ivrige Landsbyfolk i den lille Skolestue med Træbænkene og Vievandskarret, som efter Messen er Centrum i en Flok, der slaas en lille Smule og pjasker lidt rigeligt i deres Iver efter at faa deres Del af det indviende Vand.

Naar Vejret er ganske særlig fint, læses Messen uden-dørs, akkompagneret af Bølgernes Brusen og Naturens andre pragtfulde Toner. Somme Tider, naar Landsbyens Befolkning drager til Messe i en fjern Kirke, er de ellers øde Veje sorte af Vogne, af Ryttere til Hest eller paa Æsel, af barfodede Børn og Mænd og Kvinder i alle Aldre, alle strømmer i samme Retning, paa Vej til Kirken. I Kirken beder Folk højt, og Stemmerne sliger og falder alt efter Messens forskellige Dele. Naar Præsten løfter den indviende Hostie, gaar der som en Begejstringsbølge gennem Mængden, og man kan høre nogle af Kvinderne udbryde: »Hundrede Tusinde Gange velkommen!«

Det er mærkeligt at se, hvor ubevidst malerisk enhver Handling, disse Mennesker foretager sig, er, og hvorledes de smukkeste Ceremonier er ligesom vævet ind i deres daglige Liv.

En Mand døde i en af disse Landsbyer, og der holdtes Vaagenat i hans Hus. Ethvert Spor af Farve var fjernet fra det hvidkalkede Rum — naar lige undtages Tørvebaalets rødlige Lys fra Arnen — og Sengen var dækket med hvide Lagener, hvorpaa den døde Mand hvilede; paa Væggen over hans Hoved hang et lille sort Krucifiks og ved Siden af Sengen et Jesu-Hjerte-Billede. Ved Ilden sad hans Datter, ganske roligt, hun rokkede kun lidt frem og tilbage, og ved Dødslejet knælede nogle Naboer og bad deres Rosenkrans.

Dagen efter mødte jeg Ligtoget i Landsbyen, og det var rørende at se den unge Pige sidde paa Kisten, som stod paa en lav Vogn; efter denne kom det store Følge, og en Gruppe Ryttere sluttede Toget. Det hele gik for sig med Værdighed, Ro og Orden.

Det er helt morsomt at besøge de gamle Bondekoner i deres Hytter og tale med dem om religiøse Spørgsmaal; thi deres dybe Religiositet forlener dem med Hjertets Dannelsen og en ikke ringe Klogskab. I de smaa Hytter er der en paa en Gang beroligende og oplivende Atmosfære. Den blussende Tørveild, Dyrene, som gaar ind og ud ad Døren, Jesu-Hjerte- og Gudsmoder-Billederne paa Væggene — alt giver en et Indtryk af hyggeligt Hjemliv, som dog beherskes af den alvorlige Længsel efter det lykkeligere og mere blivende Sted, hvortil man engang skal naa.

Jeg talte en Dag med en af de gamle Koner om Lidelsens Mysterium. Det lød saa kønt, da hun sagde, at Guds Vilje skinner over Verden, som Solen skinner paa Havet, og derfor maa alt, hvad der sker, være til det bedste; men — hun maatte indrømme, at Djævelen var et vanskeligt Problem! Jeg spurgte hende saa, hvordan hun kunde vide, naar Lidelsen var Guds Værk, og naar den var Djævelens, og dertil svarede hun, at naar Sorg og Uro kom fra Djævelen, saa kunde Bøn altid forjage den, men hvis Bønnen ikke hjalp, maatte Sorgen være Guds Vilje, og saa maatte vi bære den i Tillid til ham. Paa alle religiøse Spørgsmaal svarede hun saa klart, at man forstod, hun var ganske hjemme i den aandelige Verden, og ingen Theolog eller Filosof havde behøvet at skamme sig ved at tale som hun.

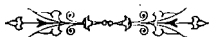
Iernerne bruger Guds Navn meget i deres Tale. »Del bliver en smuk Dag, Gud ske Tak!« er den sædvanlige Morgenhilsen. Jeg hørte en Kvinde hilse en Præst med følgende smukke Ord: »God Morgen, Deres Højærværdighed, og gid Guds Naade aldrig maa forlade Dem!« Da en Mand, som lige havde mistet sin Hustru, med hvem han havde levet overordentlig lykkeligt, blev spurgt, om han ikke følte sig meget ensom, svarede han: »Jo — men maa vi ikke være tilfredse med Guds Vilje?« Engang, jeg gik alene oppe paa et Bjerg, mødte jeg en Kvinde, som spurgte, om jeg ikke var ked af at gaa alene, men saa tilføjede: »Naå, De kan jo ikke være alene, hvor Gud er.« Hvis nogen støder til en paa Gaden, er den almindelige Undskyldningsformel: »Gud beskyttede Dem, kære Ven! De maa undskyldte.«

Den vestlige Del af Irland har en overordentlig malerisk Natur, og denne lægger en ganske særlig Glans over hele det daglige Liv. Alt er malerisk: de spredte Landsbyer, de hvide Landeveje, Engene med Køer, Kalve, Æsler og Gæs, Børnene, der leger med deres Yndlingslam, den mørke Strøm, der risler af Sted under en forfalden Træbro, Kvinderne i deres stærktfarvede Dragter, de straalende Markblomster i Kornet og de mørke Høje som Baggrund for det alt sammen; alt, hvad man ser, er en Fryd for Øjet.

Man paastaar, at de fattige irske Katholikker er urenlige, usandfærdige, og har for let ved at pynte deres Tale med Smiger. Men — hvis det virkelig er rigtigt, at de holder deres Sjæle renere end deres Huse, at de bærer større Omsorg for de himmelske end for de jordiske Sandheder, og at de i deres store Høflighed kun taler om det, der er bedst hos den, de møder — er dette da saa slem, naar man samtidig tænker paa deres Renhed, Tro og Næstekærlighed? En anden Anklage mod Iernerne er, at de lever

sammen med deres Husdyr. Men Jesusbarnet lod sig da føde i en Stald, hvor Dyrene stod omkring hans Krybbe, saa det kan dog ikke være saa slemt. I dette — som i meget andet — er der noget østerlandsk ved disse Mennesker, og Kvinderne, der er helt indhyllede i deres brogede Sjaler, de maleriske Landsbyer, de lave, hvide Hytter — alt tjener til at forstærke dette Indtryk.

Det fortryllende ved Irland er ikke af denne Verden, men har sin Oprindelse i den anden Verden, som er saa nøje forbundet med Iernes daglige Liv, og Fortryllelsen giver sig Udslag i den irske Katholicisme. Himmelen og det katholske Irland er ikke ret langt fjernet fra hinanden, thi de fattige Irere har allesammen Hjerter som Børn, og dem hører jo Himmeriget til.

Grundstensnedlæggelse i Nakskov.

Paa Store Bededag lagdes Grundstenen til St. Franciskus-Kirke i Nakskov. Vi bringer et Udtog af et lokalt Blad, der fortæller følgende:

En straalende Foraarssol sendte sit varme Skær ned over den store Forsamling, der vel nok talte ca. 300 Mennesker. Ganske overvejende var det Polakker, der var kommen til Stede, og de polske Kvinders mangefarvede Paaklædning lyste livligt op. Ved den katholske Præstebolig var Flagene hejst — de vajede ganske svagt i den lune Vind og forlenede sammen med de nyudsprungne Buske og Træer hele Sceneriet med et Skær af smilende Foraarsynde. —

Klokken er bleven lidt over 12, da Præsternes Procession kommer frem fra Haven og gaar over mod den fremtidige Kirke, hvis Grundlinies Konturer tegner sig i de støbte Fundamenter.

Forrest gaar en Dreng med den Korsfæstede højt hævet paa en Stang, og hvor han gaar frem, blottes Hovederne. Efter ham følger to andre Drengene med brændende Kærter og med Vievandskarret. Pastor Hillebrandt fra Svendborg, der leder Højtideligheden, gaar foran Præsterne. Han er iført den lysegule Silkemessehagel med Guldbremmer og med For af vinrød Silke. De øvrige Præster er Pastorene Klessens og Lyppers fra Maribo, Pastor Amerlaan, Nykøbing, samt Nakskovkirkens egen Præst, Pastor Smitz. Endvidere ses den katholske Kirkeforstander fra Maribo,

Hr. Pollas, Hr. Arkitekt Glahn, Direktør Nielsen, Sukkerfabrikken, nogle Haandværksmestre og andre.

Med Pastor Hillebrandt i Spidsen gaar Præsterne langs Fundamentets indvendige Side og op til Alterets fremtidige Plads, hvor der læses en Messe.

Og derefter kommer den egentlige Grundstensnedlæggelse.

I det sydøstlige Hjørne (nærmest Præsteboligen og ud mod Bredgade) bliver Grundstenen — en stor Blykasse — indmuret, efter at der er sunget en Salme og Pastor Hillebrandt har bedt en Bøn, og Hr. Pollas har oplæst det Dokument, der nedlægges i Blykassen. Paany lyder der en Salme, og medens den synges, gaar Pastor Hillebrandt rundt og bestænker Fundamenterne med Vievand. Præsterne og Kordrengene følger ham. Kærternes Flammer er nu slukkede af Vinden. Paany bliver der bedt en Bøn, og saa taler Pastor Hillebrandt fra en Jordhøj, der maa tjene som Prædikestol:

Den første Kirke i Danmark var katholsk.

I den hellige Trefoldigheds Navn, i Guds den Almægtiges Navn og i St. Franciskus's Navn er denne Kirkes Grundsten nedlagt paa samme Maade som alle katholske Kirkers Grundsten er bleven nedlagt i Danmark, siden St. Ansgar i sin Tid kom hertil og grundlagde den første kristne Kirke.

Det vil være vanskeligt for mig at tale for denne interesserede og blandede Forsamling af Katholikker fra den gamle katholske Kirke og af Protestanter. Men lad os gaa tilbage i Tiden og se, hvorledes Kirkebygningerne blev rejst.

Den første og største Kirke skabte Gud i Verdensaltet. I 6 Dage byggede han den ud af Kaos. Den første Dag skabte han Lyset — det evige Lys i Verdensaltets Tempel. Paa den 2. Dag skabte han Himmelhvælvingen, og paa den 3. Dag piblede Livet frem. Jorden blev smykket med Floraens Dejlighed. Paa den 4. Dag satte Gud Sol, Maane og Stjerner ind paa deres evige Baner. Derefter fulgte Faunaen, Dyrelivet, og endelig den 6. Dag Mennesket.

Og Mennesket blev det helligste i Verdensaltets Tempel, fordi Gud indblæste det sin egen udødelige Aand. Men en Gnist fra Helvede ødelagde det helligste i Menneskesjælen.

Den næste, som byggede et Kirkeskib, var Jesus Kristus. Han blev gaaet til Haande af 12 Apostle, og deres Grundsten var Petrus. Han fulgte det store Bud om at bringe Guds Ord ud til alle Folkelag. Selv kom han til Rom, og her blev hans Bispesæde, medens andre drog til Frankrig, Irland o. s. v.

En skønne Dag kom en fattig Munk Ansgar fra Weserstranden og lagde Moderkirkens Grundsten i Danmark.

Det var Biskop Absalon, Biskop Wilhelm i Roskilde, Dronning Margrethe og Valdemarerne, der bragte Danmark frem til dets største Tid.

Hvad vil der blive sagt i den Kirke, som nu skal rejse sig? Først og fremmest, at Gud er Centrum i Menneskets Tilværelse, at Gud er Husejeren, og at vi kun bor til Leje her nede. Mennesket født af Kvinden er kun en Døgnflue, og Menneskets Hjerter er ligesom Magnetaalen uroligt, til det finder Ro hos Gud.

Og der vil blive sagt her i Kirken, at du er Guds Hænders Værk, og der vil blive vist dig Lyskastere mod Evighedens Land. De 12 Trosartikler er som 12 Lyskastere.

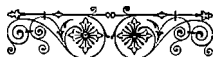
Og der vil blive talt om det evige Liv. Uden det vilde det være trøstesløst for jer Arbejdere at være her paa Jorden.

Danmarks største Kultur ligger tilbage, da de smukkeste Kirker, Landet har, blev bygget i Roskilde, i Aarhus og i Viborg.

Ogsaa denne Bys Borgere maa huske, at deres Forfædre var Katholikker. Vi er ikke Skyld i, at vi er skilte, og vi beder dem ikke formene Katholikkerne i at bygge deres smaa Gudshuse.

Og saa sluttelig en Tak til de polske Piger for deres Arbejde ved at rense Stenene. Tak til Landmændene for deres uegennyttige Pengebidrag og ikke mindst Tak til Pastor Smitz, som har vovet at bygge denne ny Kirke. Gid han maa faa Glæde af den, og de, der kommer her, vil lytte til og gøre efter hans Ord.

Pastor Klessens, Maribo, talte ganske kort paa Polsk, hvorefter Præsterne forlod Byggepladsen, medens der blev sunget nogle Salmer.

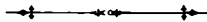

Brudstykker.

92. Ved Afskedsfesten til Ære for den franske Gesandt, M. Paul Claudel, udtalte denne i sin Tale sig bl. a. saaledes: »Jeg forbauses derfor ikke over, at Agerbrugets Genfødselse i Danmark for en stor Del kan tilskrives Grundtvigs Værk, den store Kristen, hvis Historie min Ven Professor Verrier har fortalt mig, og som paa et Tidspunkt, da den nationale Aand syntes vaklende, da mange dovne Sind lyttede til de Svækkelsens og Mismodets Raad, der kom Syd fra, rejste sig overfor Folket og mindede dette

om, hvad Historien om dets Fortid udviste af Heltemod og Tro.«

94. I »Kristelig Talsmand«, Organ for Methodistkirken i Danmark, fortæller en norsk kvindelig »Missionær« om, hvordan hun omvender Folk paa Filipinerne. Det er de gamle velkendte Løgne, der gaar igen. Hun skriver: »Vi havde vort lille Orgel med og begyndte at spille og synge, og snart var omtrent 100 Mennesker samlet. Jeg begyndte min Tale med at spørge, om de kendte San Pabla (Paulus)? Mange nikkede, og jeg fortsatte: Om jeg nu fortalte jer, at San Pablas Aand havde besøgt mig med et Budskab til jer, vilde I saa høre dette Budskab? Jeg har noget, der er meget bedre end det, jeg har et Brev, som San Pabla selv har skrevet, dette Brev er blevet oversat paa *Tagalag* (det Sprog, de forstaar); jeg har det her i Haanden, skal jeg læse det for jer? Alle nikkede og sagde Opa, Opa (ja, ja). Da jeg havde læst og forklaret Ordet for dem, sagde jeg: Disse Breve af Paulus og nogle andre af Jesu Apostle er, hvad vi kalder Bibelen. Det er blevet fortalt jer, at Bibelen er en ond Bog, og det var forbudt jer at læse i den, medens I var under den spanske Regering, men i Dag er I under den amerikanske Regering, I har Religionsfrihed — har Lov til at læse Bibelen og dyrke Gud efter eders eget Ønske og Samvittighed.«

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Vi gør opmærksom paa, at katolsk Syge- og Begravelseskasse indbyder til et Møde i Stenosgade paa Tirsdag d. 10. Kl. 8. Det er Meningen at gøre Sygekassen lidt mere kendt blandt Katholikkerne. Se Annoncen bag i Bladet.

— Det blev et uventet stort Møde, Unio afholdt den 26. April i Søvavillonen. Omtrent 100 Damer og Herrer havde fulgt Indbydelsen, og det tydede jo straks paa, at den gamle Forening skulde til at begynde igen efter sin Dvale. Efter at Formanden, Direktør Henriksen, havde givet en kort Fremstilling af den af de fleste kendte Situation, fulgte der en lang Diskussion. Alle Deltagerne i Diskussionen var enige om en katolsk selskabelig Forenings Betydning og ønskede Unios Genrejsning; der taltes fra enkelte Sider om, at den maatte rejses paa en anden, en højere Basis, men man blev ikke klar over Meningen hermed. Tilsidst drejede det sig om, hvorvidt der skulde holdes Møder hver Uge eller hver Maaned, og et stort Flertal ønskede det sidste. Efter en Pause, hvori 45 nye Medlemmer tegnede sig, afholdtes den ordinære Generalforsamling, der bragte det overraskende Resultat, at hele den gamle Bestyrelse gik af, fordi den mente at maatte

holde paa de ugentlige Møder. Den nye Formand blev Murermester A. V. Günther, der nu skal søge at føre Unio videre under noget andre Former. Kontingentet fastsættes til 16 Kr. for Herrer og 12 Kr. for Damer. Med Spænding imødeses sikkert den næste Sæson.

Sverige. Efter længere Tids Udeblivelse er Credo endelig naaet frem igen. Aprilheftet indeholder bl. a. en elskværdig Anbefaling af Ugebladet, som det er os en Glæde at kvittere for. Vi ser, at Foredragene i Sankt Ansgars Sal er blevet fortsat; blandt Talerne er Madame de Quirielle. Det vægtigste Bidrag i Bladet er denne Gang den tyske Jesuit Pater Hartmann Grisars historiske Afhandling: »Hur Luther uppbrände den kanoniska lagen«. — »Credo« bringer ogsaa et Par Billeder fra Fru Gisela Trapps Udstilling i Helsingborg, som Baronesse Rosenørn-Lehn for nogen Tid siden anbefalede Ugebladets Læsere at besøge. Denne helt igennem katholske Kunst har aabenbart vakt Opsigt i Sverrig, og de Reproduktioner, »Credo« bringer, er ogsaa egnede dertil, saa forskellige som de er fra al anden Kunst i Nutidens Norden. I »København« har Baronesse Rosenørn-Lehn skrevet en længere Artikel om Udstillingen, hvorefter vi citerer et Stykke: »— Straks til Højre for Indgangen hænger et lille Naturstudie, der egentlig kan tjene som Skilt for Udstillingen: en Mur i kold Skygge, en Dør i Muren staar halvt aaben og indbyder en til at gaa ind i en Have, der som en sollys Skønhedsverden breder sig bag Muren. Igennem sine Liniers, Formers og Farvers Mesterskab fører Fru Gisela Trapp sine Medmennesker ind i en Sjælens og Hjertets Skønhedsverden, hvor Livets dybe Lidelse og Sorg møder én i forklaret Skikkelse. »Stark strøm med egne vågor går genom hafvet«, siger Svensken; den Strøm, hvis Bølger bryder sig deres egen Vej gennem Tidens Hav, er her Gisela Trapps katholske Tro. I Kraft af den Tro er det, at hun ikke noget Øjeblik slipper sin afdøde Ægtefælles Haand men sammen med ham lever og beder i »de helliges Samfund« for den lidende Frelzers Fødder, foran hans rene Jomfrumoders Trone, omgivet af Engle og Skytshelgener. I Kraft af den Tro er dette Samfund den den virkeligste Virkelighed for hende, derfor er hendes Kunst paa samme Tid ideel og realistisk«.

Norge. Biskop Fallizes 50-Aars Præstejubilæum d. 8. April er blevet fejret med stor Højtidelighed i Kristiania. Jubilaren holdt en højtidelig Messe i St. Olavs Kirke og uddelte den hl. Kommunion til en stor Skare. Gudstjenesten sluttede med Te Deum, og derefter var der Fest i Skolen. Om Aftenen samlede Kristianias Katholikker med Biskoppen; Højesteretsadvokat Unger holdt Festtalen

og overbragte Lykønskningerne fra alle Menigheder i Norge.

England (Irland). En af Iernes første Mænd, Erkebiskop William Walsh af Dublin, er afgaaet ved Døden d. 9. April i en Alder af 80 Aar. Fra sin tidligste Ungdom var den afdøde ivrig for alt, hvad der kunde gavne det irske Folk, og han blev en af det nationalistiske Partis bedste Støtter. Da derfor Dublins Erkebispesæde i 1885 blev vakant, rejste der sig en mægtig Bevægelse over hele Irland for at faa Dr. Walsh valgt til Erkebiskop, og da Ierne fik Nys om, at man fra engelsk Side modarbejdede Valget, blev Demonstrationerne endnu større og førte ogsaa til et Resultat, vistnok ved Leo XIII's egen Indgriben. Det mest iøjnefaldende ved den afdøde Erkebiskops Gerning er hans store Arbejde for Skolevæsenet i Irland; de katholske Irer maatte ikke paa noget Punkt staa tilbage for Protestanter og Englændere. Derfor fik han ogsaa grundlagt det store irske katholske Universitet i Dublin, hvis første Kansler han var. Stor Opsigt vakte det, da Erkebiskop Walsh ved de sidste Valg forlod Nationalistpartiet og offentligt erklærede sig for Sinn-Feinn.

Brevkasse.

Herr Redaktør! Kan jeg ikke gennem »Nordisk Ugeblad« faa Oplysning om, hvor man henvender sig, for at faa »Absalons Bøssen« tømt; den har længé henstaaet fyldt, og gaar saaledes glip af mange smaa Ører. — Hvem tømmer Bøsserne? — *Fr. S.*

Herr Fr. S. Jeg lader Spørgsmaalet gaa videre.

B. J.

MAJANDAGTEN.

	Søn- og Festedage	Hverdag
St. Ansgars Kirke	Kl. 8	Kl. 8
Jesu Hjertes Kirke	- 7 ¹ / ₂	- 7 ¹ / ₂
St. Josefs Kirke	- 3	- 7 ¹ / ₂
St. Knuds Kapel	- 3	-
Immaculatakirken	- 2 ¹ / ₂	- 7 ¹ / ₂
Rosenkranskirken	- 5	- 7 ¹ / ₂
Assumptionskapellet	- 4 ¹ / ₂	- 4 ¹ / ₂
St. Annæ Kirke	- 8	- 8
St. Andreas Kirke	- 7	- 7 ¹ / ₂
Sakramentskirken	- 6	- 8

I **Pintsebogen** (2. Udg. 1,50 Kr. indb.) findes alle Bønner til Novenen og den h. Alfons Liguoris smukke Betragtninger.

Kardinal Newmans Majbog.

110 Sider.

35 Øre.

Katholsk Boghandels Forlag.

Ansgarius-Bonifatius Kollekt

St. Josefs Fest (3. Søndag efter Paaske).

Aakirkeby.....	6.65	Tilbedelseskirken	40.00
Aalborg	21.00	Østerbro	7.12
Aarhus	71.96	Køge	7.75
Esbjerg	4.00	Maribo	17.30
Fredericia	62.00	Nakskov	24.00
Haderslev	5.00	Nyborg	6.00
Helsingør	17.10	Nykøbing F.	31.78
Holbæk	21.00	Næstved	10.00
Horsens	32.00	Odense	54.00
Hørsholm	11.00	Randers	71.61
Kolding	15.30	Ringsted	38.00
København:		Roskilde	39.55
St. Ansgar	132.28	Rønne	3.50
Rosenkranskirken	93.54	Silkeborg	15.00
St. Anna	45.00	Slagelse	17.15
St. Andreas	131.75	Svendborg	0.00
Sakramentskirken	54.31	Vejle	43.42
St. Knud	21.75		
St. Josef	216.14	Ialt: 1633.97	
Jesu Hjerte	216.11		
Immaculata	30.00		

København den 25. April 1921.
Det Apostoliske Vikariat.

Rosenkranskirken Sogn.

Inkassationen af *Kirkeskat, Præstepenge* m.m. paabegyndes Tirsdag d. 17. Maj. De af Menigheden, som ikke yder *Kirkeskat* til deres Sognekirke, *Rosenkranskirken*, gøres opmærksom paa, at det er enhver Katholiks Pligt — gift eller ugift, rig eller fattig — efter Evne at yde Bidrag til sin *Sognekirkes* Underhold, hvorfor de opfordres til at tegne sig for et saadant.

Til *Rosenkranskirken Sogn* hører alle Katholikker, der bor paa *Frederiksberg* og i den dertil grænsende Del af *Vesterbro* indtil *Stenosgade, Viktoriagade, Abel Cathrinesgade, Kvægtorvsgade* og den nye *Godsbanegaard* (den tilstødende Side af nævnte *Gader* og *Godsbanegaardens* *Ter-ræn* indbefattet), endvidere de, der bor i *Valby, Vigerslev* og *Vanløse Distrikter* samt det mellem disse *Distrikter* og *Vestenceinten* liggende *Landdistrikt*.

Anmeldelser modtages af *Sognepræsten* og *Kapellanen*, *Boyesgade 8*, samt af *Kirkeforstanderne*.

Forstanderskabet.

Søndag d. 8. Maj Kl. 10 holdes der i *Jesu Hjertes Kirke* *Festgudstjeneste* i Anledning af *400-Aarsdagen* for den salige *Petrus Canisius Fødsel* i *Nijmegen* den 8. Maj 1521. (*Levitmesse* med *Festprædiken*.)

St. Franciskus III. Orden har Møde den 13. Maj Kl. 8 Aften i *St. Knuds Kapel*.

St. Josefs Gilde, stiftet 1885. *Maanedsmøde* afholdes *Man-dag* den 9. Maj Kl. 8 Aften i *Bredgade 67*. *Bestyrelsen*.

Conventus missionariorum insulæ Selandiæ erit die nono mensis Maji loco ac tempore assuetis.

Kirkelig Kalender.

8. Maj	6. Sønd. eft. Paaske.	15. Maj	Pintse-Søndag.
9. —	M. Gregor af Nazianz, Biskop og Kirkelær.	16. —	M. Anden Pintsedag.
10. —	Ti. Antoninus, Biskop og Bekender.	17. --	Ti. Tredje Pintsedag.
11. —	O. Oktavdag.	18. —	O. Oktavdag (Tamper- fastedag)
12. —	To. Oktav af Christi Himmelfart.	19. —	To. Oktavdag.
13. —	Fr. Ferialdag.	20. —	F. Oktavdag (Tamper- fastedag.
14. —	L. Vigilie. Fastedag.	21. —	L. Oktavdag (Tamper- fastedag).

Kirkelig Bekendtgørelse.

Paa Anden Pintsedag Kl. 8 Morgen agter den højærværdigste Biskop i St. Ansgars Kirke at meddele Firmelsens hellige Sakramente til de voksne. De, som endnu ikke har modtaget dette Sakramente, anmodes om snarest muligt at melde sig der, hvor de er bleven optaget, og at overvære det offentlige, forberedende Foredrag i St. Ansgars Kirke **Søndag d. 8. Maj Kl. 5.**

Mariakongregationen af Apostlenes Dronning Søndag d. 8. Maj Kl. 8 St. Ansgars Kirke: Fælleskommunion (Foreningens Titularfest.)

Mødreforeningen i St. Ansgars Sogn. Tirsdag den 10. Maj Kl. 8^{1/4} læses d. h. Messe for Foreningens Medl. og Anliggender.

Til vor nye Kirke har jeg modtaget: NN. 100 Kr. — J.D. Sorø 10 Kr. — en syg 5 Kr. — Z 50 Kr. — P. 10 Kr. — en Tertiar 10 Kr. — en Tertiar 25 Kr. — C.K. 4 + 13 Kr. — A. i Amerika 50 Kr. Hjertelig Tak.
Pastor A. Smitz, Nakskov.

Hvem kan hjælpe en stakkels syg Ordenssøster ved at skænke hende en Kørestol? Klosteret. Jagtvej.

Katholsk Syge- og Begravelseskasse af 1867 indbyder herved ærede Trosfæller, saavel Damer som Herrer, til at overvære et Møde i Stenosgade 4, den lille Sal, Tirsdag den 10. Maj Kl. 8 Aften.
Bestyrelsen.

St. Josefs Gilde's Julefond. Aftenunderholdning og Bal, Søndag d. 8. Maj Kl. 7 i Selskabslokalerne Blegdamsvej 26. Billetter à 75 Øre faas i Kath. Bogudsalg, K. U. F., Weisenfeld Griffenfeldtsgade 50A⁴, Postbud Jensen Vesterbro samt hos Glidets Medl.

Vor elskede Møder,
Enkefru **Agnes Marie Schwartzlose,**
f. Claire,
er afgaaet ved Døden den 16. April 1921.
Lilli, Thomas og Irvin Schwartzlose.

Den kære Afdøde anbefales til de Troendes Forbønner.

FREMMEDSPROGTRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Ousdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

69. AARGANG

«Nordisk Ugeblad» udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 8^a V. 5—7. Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — I Redaktionen: Pastor Bernh. Jensen (ansvarshavende), Boyesgade 8^a V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 20.

Søndag den 15. Maj.

1921.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Hos Paven. — Vor Frues Springer. — Et katolsk Hotel. — Har man glemt de gamle? — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Roskilde. Aalborg. Finland. England. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

542.

Pintsegaven.

»I skal faa den Helligaands Kraft,« var Herrens Ord til hans Apostle. De trængte til denne Kraft, men ogsaa vi trænger til den i lige saa høj Grad. Den vil fylde Mennesker med Iver for at bringe Frelsens Budskab videre; men den vil ogsaa give andre Iver for at modtage samme Budskab, og den vil faa dem til at forstaa, at det, Gud begærer, ikke er et Stykke af deres Hjerte, men det hele. Og det er den Kraft, som forener; den katholske Kirkes Styrke er fremfor alt dens Enhed, baade i Troen og under den ene Hyrde og hans Stedfortræder paa Jorden. Og Pintsens Kraft er Hjælpen til at vidne om Christus. Først og fremmest — men ikke alene — i Liv og Vandel, men ogsaa med Ord og Tunge, om det gøres nødigt; det var i Ildtungers Skikkelse, den Helligaand aabenbarede sig, ogsaa for at minde Mennesker om, at der kommer Tider og Lejligheder, hvor det er en Pligt at tale og Fejghed at tie. — Tusinder af Aar gik, før Menneskene lærte Dampens og Elektricitetens Kræfter at kende, og dog var de til allerede, da Adam og Eva vandrede i Edens Have, man forstod blot ikke at bruge dem. Vi har nu snart ventet 2000 Aar siden den første Pintse paa Verdens Omvendelse, skønt Kraften dertil stadig har været til Stede i Kirken; dens Børn glemmer da vel ikke, at der er en saadan Kraft til Stede, rede til Brug — ogsaa for Danmarks Omvendelse?

The Monitor.

Hos Paven.

Øjebliksbilleder fra en Udenlandsrejse.

Der er unægtelig en stor Forskel mellem Køge, den lille Købstad ved den fredelige Køge Bugt — og Rom, »alle Byers Krone, Jordkredsens Herskerinde«, som det hedder i en gammel Pilegrimssang. Og der er ogsaa en stor Forskel mellem Gadelivet i Køge, hvor allerede en ituslaaet Vinduesrude kan vække Interesse — og Gadelivet i selve Roma. Thi der kan det ske, at en beskedne Turist møder en Karet, bag hvis Glasdøre der skimtes en Kardinal, og at Kardinalen lader Kareten standse og indbyder den beskedne Turist til at køre med sig lige til Pavens Residens, Vatikanets høje Bygninger bagved Peterspladsen.

Det var nemlig et rent Tilfælde, at jeg allerede faa Dage efter min Ankomst til den evige Stad sammen med en sluttet Kreds af nogle Herrer og Damer, der ledsagede Ærkebiskoppen af Köln, steg op ad Vatikanets brede Marmortrapper. For mig var alt det, jeg saa, mere en Genkendelse af noget, jeg havde tænkt mig, end noget absolut nyt. Der stod Svejtsere-Gardisterne i deres rød-gul-blaa-ribede Dragter med røde Fjerbuske paa deres middelalderlige Hjelme, der stod de pavelige Gendarmere med deres uhyre trekantede Hatte og der, i Korridorerne og i de af Rafael prydede Loggier de kirsebærrøde »Palafrenieri« [Tjenere] . . .

Og dog var det som en Drøm, da jeg nu stod i Sala Clementina og derfra gik over til Trongemakket!

Væggene var beklædt med rød Damask, kun ved den ene Side nogle gamle Gobeliner. Foran mig noget, jeg aldrig i mit Liv havde set — jo, paa Rosenborg som Musæets Inventar! — en virkelig Fyrstetrone med Baldakin over.

Dette er alligevel et Syn i vore demokratiske Tider! Og det oven i Købet en Trone, der benyttes, en Trone, der ikke henstaar til blot og bar forundret Beskuelse, som jeg senere saa den andre Steder, nej, en Trone, hvis Indehaver synes at sidde ret fast paa den, ja saa rolig og fast,

at han i disse bevægede Tider næsten ser ud til at være den eneste Klippe i Bølgernes Brænding. . .

Snart fyldtes Salen med flere af Iatikanets Embedsmænd. Et broget Skue! Her saas Prælater i deres viollette Kjoler, romerske Adelsmænd i deres sorte Fløjlsdragter med Knæbukser og Pibekraver, Officerer og Diplomater i deres Gala-Uniformer, saa Nobel-Gårdens stolte Officers-Typer med Guld-Epauletter og høje Støvler.

Jeg stod ved Siden af Ærkebiskoppen, to Skridt fra Fronen, og tænkte netop: »Oplever jeg eller drømmer jeg dette?« — da to fornemme Prælater, den øverste Kammerherre Sanz de Samper og den øverste Ceremoni-Mester Caggia-Dominioni i deres røde Kapper viste sig i Døraabningen og gjorde et Tegn til os, idet de stillede sig paa begge Sider af Tronen. —

Der blev en stor Stilhed — alles Øjne gik i Retning af den brede Marmordør, der aabnede sig for en lille hvid Skikkelse, der langsomt og med et vist Besvær kom ind i Salen.

Det var Benedikt XV.

Det var altsaa selve Paven, som nu to Skridt fra mig gik op ad Tronens tæppeklædte Trin og satte sig til Rette i den for hans lille, fine Skikkelse altfor store, brede Fløjlsstol. Det var Pius den Tiendes, Leo den Trettendes, Leo og Gregor den Stores og saa mange andre Benedikt-Pius-Gregor-Johannes'ers, ja selve Martyrpavernes og Apostelen Peters Efterfølger paa den romerske Bispestol og dermed Arvtageren af det Hverv, som til alle Tider gennem Petrus skulde udøves, »at styrke sine Brødre« [Luk. 22, 32].

Ja, det første Indtryk af den Mand, der nu paa syvende Aar beklæder den katholske Kirkes øverste Hyrde-Embed, der midt under Verdenskrigen prøvede ved et Mæglingsforslag at standse Jordkredsens Lidelser og senere ved et ustandseligt, alt omfattende Arbejde har virket for de krigsfangnes Tilbagegivelse, for de saaredes Helbredelse, for de sultendes og især for saa mange nødlidende Børns Bespising — det første Indtryk af denne mærkelige Mand var paa mig Aostelen Paulus's Ord om sig selv: »*præsentia corporis infirma*« (»den legemlige Nærværelse er i Svaghed« 2. Kor. 10, 10).

Men hvilket aandeligt, klogt og godt Udtryk ligger der ikke i hans Ansigt! Hvor venligt smiler ikke hans Øjne bag Brillerner! Paven var helt hvidt — rettere crème-hvidt — paaklædt, ogsaa paa det endnu temmelig sorte Haar laa en hvid Kalot, kun paa Fødderne havde han nogle røde Fløjlsko. Hans ellers typisk italienske Ansigt med den skarpe Næse og sorte Øjenbryn var meget livligt, og da han nu begyndte at tale, var hans hele Person ligesom en Ledsagelse til hvert Ord, der kom fra hans Læber. Han talte med stor Kraft og Inderlighed, beskrev sin vanskelige Situation under Verdenskrigen, hvor der jo paa begge Sider havde været »elskede Sønner«, og at han kun havde søgt at handle efter Bibelens Ord om Kærlighed imod alle, selv om de skulde gøre ondt imod en.

Saa rejste han sig og udtalte med opløftede Hænder sine inderligste Ønsker og Bønner til Gud om, at »*bona pacis*«, Fredens Goder, saa snart som muligt maatte vende tilbage til det hærgede Europa, om at den gensidige Forstaaelses og Kærligheds Aand maatte vokse, saa at ogsaa de materielle Goder, Handel og Skibsfart, Videnskab og Kunst maatte blomstre igen. Han sluttede denne meget bevægede Tale med at nedkalde den treenige Guds, Fader, Søn og Helligaands Velsignelse over os.

Alle var meget bevægede, thi Pavens Tale var noget helt ualmindeligt baade ved sin Umiddelbarhed og ved sin politiske Betydning.

Saa gik Paven smilende ned ad Trinene og henvendte sig hjerteligt til Ærkebiskoppen, som han bad ledsage sig gennem de forsamledes Rækker.

Et Minut senere stod Benedikt XV foran mig og holdt min Haand i sine Hænder. Hvad skulde jeg sige? Det var jo ingen Privataudiens, men det var heller ingen af de sædvanlige Masse-Audienser, thi han blev næsten en Times Tid iblandt os, idet han snart her, snart der rettede venlige Ord til dem, der præsenteredes for ham. Jeg bad ham om at give mig en Hilsen med til min Menighed i Køge og helst Fuldmagt til at give den pavelige Velsignelse i mit Kapel.

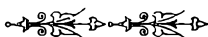
Med venlige Ord gik den Hellige Fader ind paa mine Ønsker og tilføjede, at jeg maatte give hans Velsignelse

aldeles paa den Maade, som jeg fandt bedst. Saa gjorde han højtidelig Korstegnet over mig og gik hen til andre, som skulde præsenteres for ham. Da han havde talt faa Ord med dem, og vi alle stod i en tæt Kreds omkring ham, sagde han med høj Stemme: »Tak for alle Beviser for eders Hengivenhed imod mig. Var det en Glæde for eder at komme til Rom, saa var det ogsaa en stor Glæde for mig at se eder omkring mig, Jeg velsigner nu alle Medailler og Rosenkranse, som I maaske har taget med, og jeg velsigner ogsaa eders Slægtninge derhjemme. Adio!« — dermed gik han langsomt og venligt nikkende tilbage til sine Værelser.

Vi andre saa paa hinanden, mange havde Glædestaarer i Øjnene. Thi det var da engang en virkelig stor og god Oplevelse, en Time, der højner ens hele Tilværelse, en sand Tabor-Time, hvorfra velsignede Minder vil bevares hele Livet . . .

»Giv Agt« lød Svejtsers-Gardens Kommando, da Ærkebiskoppen kom forbi, og Hellebarderne sænkedes, medens vi andre i hans Følge langsomt gik gennem de høje Sale og nedad Trapperne ud paa den sollyse Petersplads, hvor Springvandene klaskede ud over Brostenene, og Kejser Caligulas rød-gule Obelisk pegede mod Himmelen — alvorligt og højtideligt . . .

F. F. M.

Vor Frues Springer.

En fransk Legende.

Oversat fra Engelsk af Albert Teddy Buster i Philadelphia, Pa.
(In »The Rosary Magazine« by Harold W. Gammons.)

Teppo var den lystigste Gøgler i hele Frankrig, den fineste Taskespiller, men ogsaa den dristigste Springer, den største Vovehals og vimseste Akrobat i hele det skønne, udødelige Frankrig. Han var altid vis paa at samle den største Flok omkring sig, hvor som helst der var Marked, for dengang havde man ingen Cirkuser, men han var ogsaa saa god som et Cirkus. Han kunde spille med seks eller syv Sølvkugler paa engang og holde dem gaende i

Luften paa een og samme Tid. Man kunde se ham putte to Æg i sin Mund og saa gaa hen og trække dem ud af Lommerne paa en eller anden Dreng i Folkemængden. Og saa kunde han slaa Vejrmøller og gøre Kraftspring og Krumspring og slaa Kolbøtter i Luften — ikke bare en simpel Kolbøtte, nej, dobbelte Kolbøtter — og naar man saa ham slaa en Kolbøtte i Luften, snoede og vred han hele sin Krop i samme Øjeblik og gjorde et Slags Krum-spring, saa man kunde høre hans Knogler knage.

Naa, en skønne Dag kom en from, hellig Mand vandrede hen ad Landevejen, hvor Teppo just gik sig en Tur. Han spurgte Teppo, hvad han bestilte her paa Jorden for at tjene sit Brød.

»Jeg?« svarede Teppo, »jeg har den fineste Forretning, det dejligste Levebrød, som lænkes kan, her paa Jorden. Jeg gaar, hvorhen jeg vil; enhver holder af at se paa mig og mine Kunststykker, baade Dreng og Piger, Mænd og Kvinder, Bønder og Konger, for jeg hopper og springer og danser og gør alle Slags Kunster, og man giver mig alle de Penge, jeg trænger til, og mere til. Hvem kunde have et bedre Levebrød?«

»Jeg!« svarede den fromme Mand. »Jeg har et, der er bedre. Jeg er Munk. Jeg gør ikke, hvad jeg vil; Folk ser ikke paa mig; jeg har slet ingen Penge. Jeg tjener Gud, og Gud ser mig. Det er bedre at tjene ham i Vor Frue Kloster end at faa eller have Alverdens Pris og Penge.«

»Ja, det er bedre,« lød Teppos Svar. »Men tror De, ærværdige Fader, at man vil lade saadan en Springfyr, saadan en Spradebasse, Gøgler og Akrobat som mig slippe ind i Klosteret, hvor jeg kun kunde tænke paa Vorherre og tjene ham?«

»Jo!« sagde Munken, lykkelig over, at atter en Sjæl vilde gaa i Vor Frue Kloster for at hellige sit Liv til Gud. »Kom bare med mig.«

Saa blev Gøgleren Munk i Vor Frue Kloster i Clairvaux. Men han havde aldrig været i Skole og kun sjældent i Kirke, og de fleste Ting, som de andre Munke gjorde og sagde, kendte han ikke noget til, og han forstod sig ikke paa dem. Saaledes saa han en skønne Dag, at Brødrene ikke talte et eneste Ord flere Timer i Træk. Saa tænkte han naturligvis straks, at dette var en hellig Ting, som det var godt og fromt at gøre altid; saa talte han ikke en hel Uge igennem, hvilket fik somme, selv de alvorlige Munke, til at le.

Teppo saa Munkene ved Alteret udføre Gudstjenesten paa Latin; han saa nogle af dem læse højt op af Bøger, og alle, undtagen han selv, fremsagde de meget lange

Bønner. Han var højst ulykkelig, i Nød og Vaande, fordi han ikke kunde gøre nogen af disse Ting; og han var bange for, at han aldrig vilde lære at tjene Gud. Han græd bitterlig, og han bad længe og i ramme Alvor: »Madonna! Du højtbenaaede! Du højtvelsignede, hellige Guds Moder! Jeg er en stakkels Fyr, som ikke ved, hvordan jeg skal tjene Vorherre. Bed for mig, Madonna, at den kære Gud vil fortælle mig, hvad jeg skal gøre for at tjene ham!«

Derpaa gik han hen til en Hule i Nærheden af Klosteret, hvor der var et Alter, og her knælede han ned ved Alterets Fod, saa nær som hankunde komme til Alteret med sin smidige Krop. Det varede ikke længe, førend han hørte Brødrene synge. De tjente Vorherre. Han kunde ikke tjene Gud paa deres Maade. Men han maatte tjene Vorherre! — — —

Pludselig — som et Lyn skød en Tanke igennem hans Hjerne. Han tog sin Munkedragt, sin Hætte og sin lange Kjortel af og stod nu der i sin lette Underklædning, som kun naaede ham til Knæene. Saa vendte han sig ydmygt og nejede og bøjede sig dybt foran Alteret. »Vor Frue,« sagde han, »mit Legeme og min Sjæl overgiver jeg til din Beskyttelse og Varetægt. Jeg vil saa gerne tjene Vorherre og dig, Madonna, ærligt og oprigtigt. Se ikke foragteligt ned paa mig! Jeg kan ikke Latin, ej heller kan jeg læse eller synge eller fremsige lange Bønner; men, Madonna, du kan tro, jeg kan gøre Kunster, og hoppe og springe og danse og slaa Kolbøtter kan jeg — sikke nogle Kraft- og Krumspring, jeg kan gøre! Nu skal vor Frue bare se!« —

Og saa begyndte Teppo at springe og hoppe omkring og danse rundt og slaa Kolbøtter højt oppe i Luften, og efter hvert Kunststykke eller Række af Kunststykker sagde han, ikke i Spøg, men det var hans Alvor: »Det var for den kære Gud, og det er for dig, kære Madonna!« Han gjorde Metz-Kunster, og man skulde have troet, at han var nær ved at brække Halsen, saa alvorligt udførte han alt. Han gjorde den spanske Kunst, og Musklerne paa hans Arme og Ben var saa stramme og spændte, at de syntes at skulle bryde; og saa kom han med Champagne-Kunsterne og dem fra Bretagne og Lorraine. Aldrig i sine Levedage havde han gjort saa mange Kunster paa engang, og heller aldrig havde han nogen Sinde gjort dem saa udmærket godt. Tilsidst prøvede han paa at gøre et Kunststykke saa svært, som han endnu aldrig havde udført det, idet han slog Dobbelt-Kolbøtter og landede paa sine Hænder, saa sprang tilbage gennem Luften og efter en dobbelt Saltomortale igen landede paa sine Hænder. Saa faldt han om ved Alterets Fod, udmattet og udsat, med Taarer i Øjnene, og udbød med taarefyldt Stemme:

»Madonna! Hellige Guds Moder! Du velsignede iblandt Kvinderne! Jeg hædrer og ærer dig, Madonna, og tilbeder din guddommelige Søn, vor Herre, med Legeme og Sjæl, med hele mit Hjerte og min hele Krop, med mine Hænder og Fødder! Jeg har intet bedre at give eder, og I vil sikkert tage imød det bedste, jeg har. Jeg skal komme herved hver Dag og danse og slaa Kolbøtter for jer, medens de andre Munke synger og beder og taler, jeg ved ikke hvad! I den kære Guds Navn, se ikke foragteligt ned paa mig!«

Hver Dag kom han nu ned til Hulen og gjorde sine mest storartede Kunster, medens de andre fromme Brødre stod eller knælede i Koret og sang — indtil — de gode Munke en skønne Dag begyndte at tale om hans bestandige Fraværelse fra Kirken. De besluttede at gaa bag efter ham for at se, hvor han gik hen, og hvad han bestilte. Det gjorde de, kom hen til Hulen, hvor de kiggede gennem en Sprække i Væggen, og der saa de den stakkels Fyr gøre alle Slags Kunster af alle Livsens Kræfter foran Vor Frues Alter.

Den næste Dag blev Abbeden, Klosterets Overhoved, hentet og ført hen til Hulen. Abbeden kom og stod tæt ved Sprækken i Væggen, hvor han kunde iagttage Teppo. Først var han lidt vred, da han saa Teppo udføre forskellige Kunster foran vor Frues Alter, fordi han troede, at hun ikke vilde finde Behag i dem. Tilsidst var Teppo saa udmattet af sine Akrobatkunster, at han faldt om ved Alterets Fod.

Da Teppo laa der, blev Abbeden Vidne til noget, som fik ham til at synke i Knæ. Gennem Væggen kom Vor Frue ned fra Himlen, og hun var saa vidunderlig skøn, at det var en ren Umulighed at tænke sig noget mere straalende skønt end hende, den højtvelsignede, den høje Naadens Dronning. En Engleskare omgav hende, og alle Englene samlede sig og stillede sig op omkring Teppo. Vor Frue bøjede sig ned over ham, tog et Tørklæde fra en af Englene, viftede hans Ansigt og tørrede hans Pande dermed, før hun gik bort.

»Gud forbarme sig over mig!« udbød Abbeden. »Teppo er en hellig Mand! Vor Frue holder langt mere af at se ham slaa Kolbøtter og finder langt større Behag i hans Hop og Spring og Dans end i alle vore Bønner og Prædikener. Teppos Hjerte tilhører fuldstændig Gud, det ved jeg. Gid den kære Gud vilde hjælpe mig, saa jeg kunde give mit Hjerte saaledes til ham!«

Da Teppo kom ud af Hulen, løb Abbeden hen til ham og kysede ham paa Haanden. »Teppo, du skal være Abbed her, og lad mig blive her i Klosteret, men kun som

din ringeste Tjener! Vor Frue kom ned fra Himmelen til dig —«

»Aa nej, ærværdige Fader Abbed! Jeg kan ikke overtage Deres Stilling. Jeg kan jo slet intet, forstaar jo ikke engang Latin. Jeg vil kun tjene Gud og Vor Frue, som jeg kan bedst!«

»Hellige Teppo, Vor Frues Springer og Danser og Akrobat, som du er, du skal faa Lov til at gøre, som du vil!« sagde Abbeden. »Men bed for os — bed for os!«

Men Teppo blev ved med at slaa Kolbøtter og hoppe omkring og danse rundt og slaa Vejrmøller og gøre Kraftspring og Krumspring og alle Slags Kunster for Vorherre og Vor Frue i Hulen foran Alteret ganske alene hver eneste Dag, og saaledes tjente han Vorherre, som han kunde bedst. Og saaledes kan den ringeste iblandt os tjene Gud i Ydmyghed, naar vi vil gøre vor bedst mulige Flid. Og da Teppo døde, begrov de fromme Munke ham med de største Æresbevisninger og saa op til ham som til en Helgen.

Et katholsk Hotel.

Undertegnede modtog for nogle Dage siden en Opfordring fra Foreningen Unio til at komme til Stede paa et offentligt Møde, hvor man »i Erkendelse af, at en katholsk selskabelig Forening, hvor bl. a. Katholikker, der ellers ikke har Lejlighed til at komme sammen med Trosfæller, kunde samles og gøre hverandres Bekendtskab, er af stor Betydning«, agtede at søge etableret en saadan Virksomhed enten paa Basis af den bestaaende Forening »Unio« eller eventuelt paa anden Maade. Da jeg fuldt ud deler denne Erkendelse, gik jeg hen for at høre, hvad der mulig maatte fremkomme paa dette Møde, idet jeg, der er Konvertit, ofte har savnet Omgang med Trosfæller, da jeg ingen saadanne har indenfor min gamle Bekendtskabskreds. Jeg erfarede da, hvad jeg ogsaa havde ventet, at Foreningen »Unio«, som jeg i øvrigt ikke har andet Kendskab til, end hvad jeg gennem nogle mindre Artikler i Nord. Ugeblad har kunnet slutte mig til om dens Virke-maade, var i Færd med at gaa i Stykker, men jeg fik til-lige det bestemte Indtryk, at der hos alle de fremmødte var et alvorligt Ønske til Stede om virkelig at faa bragt et Grundlag til Veje for et personligere Samkvem mellem os Katholikker end det, der kan opnaas ved et Samvær i

en Times Tid under Overværelsen af et Foredrag el. lign. i en af de forskellige Institutioner, vi nu har. Naar jeg mener, at det var at vente, at »Unio« maatte forløfte sig paa den Opgave, der er stillet som Program i Indledningen, saa ligger dette i, at man i ethvert Tilfælde efter de Erfaringer, jeg har gjort, som Regel ikke stifter varige og — i den Forstand, som det vist er paatænkt her — værdifulde Bekendtskaber under et »selskabeligt« Samvær, som finder Sted under mere eller mindre konventionelle Former, selv om man nok saa meget proklamerer den absolute Tvangfrihed.

Hvorledes gaar det med større private Selskaber? Stifter man mon ret ofte i saadanne, hvor man træffer sammen med mange forskellige Mennesker, noget egentlig varigt Bekendtskab af lødigere Karakter? Det sker vist forholdsvis sjældent udover de spredte Tilfælde, hvor Gud Amor har en Finger med i Spillet, og dog vil der jo som Regel være mere Kontakt paa Forhaand imellem de Mennesker, der mødes som Gæster i et privat Hus, end man kan tænke sig imellem Medlemmer af en Forening, selv om man ved om disse, at de har samme Opfattelse som en selv.

Nej, Bekendtskaber, som man har Fornøjelse af, eller, som jeg hellere vil sige, Venskaber — dette Ord taget i sin mest udvidede Betydning — dem gør man bedst, som man færdes i det daglige Liv uden at være forsynet med den Maske, som dog vist de fleste mere eller mindre bevidst anlægger, naar de skal optræde i »Selskab«. Hvem har ikke gjort den Erfaring, at mange af de Mennesker, som man møder paa sin daglige Vej paa bestemt Tid og bestemt Sted, maaske uden at man nogen Sinde faar at vide, hvem og hvad de er, at disse glider ind i ens Bevidsthed, saa man har en langt mere levende Følelse af Samhørighed med mange af den Slags ubekendte Bekendte, end man nogen Sinde faar for en Hr., Fru eller Frøken N. N., hvis Konversationstalent, musikalske Færdighed eller anden for »Selskab« anlagt Attraktion har brilleret for ens Øjne under et maanedligt eller ugentligt Foreningsmøde à 2—3 Timer.

Jeg vilde derfor gerne have Lov at fremsætte en Tanke, som er faldet mig ind med Henblik paa Tilvejebringelsen af et Samlingssted for Katholikker udenfor Kirke og Selskabssal, hvor Bekendtskaber kunde indledes under ens daglige »Leben und Treiben«. Naar man ser hen til den store Fremgang, som K. F. U. M. og dens Søsterforeninger har haft, og hvilke store Opgaver disse Foreninger nu kan magte, saa forekommer det mig ikke urimeligt eller uover-

kommeligt, at der skulde kunne oprettes et katholsk Forsamlingshus efter dette Mønster, med Restauration, hvor der skulde kunne spises billigt og godt, med Forsamlings- og Læseværelser, maaske i Forbindelse med et lille Missionshotel — for at ogsaa udenfor København boende kunde gøres interesserede i Foretagendet.

Vi er nu her i Landet 14,000 Katholikker. Hvis blot 4000 af disse vilde tegne sig for en Aktie à 100 Kr., havde man Kapital nok til at kunne købe en mindre Ejendom i den gamle Del af Byen. En saadan kan formodentlig faas for c. 200,000 Kr. — Der var da andre 200,000 Kr. til Bygningens Indretning, og da de før omtalte Institutioner af den Art arbejder særdeles tilfredsstillende i økonomisk Henseende — særlig er Hotelvirksomhed jo en lukrativ Forretning — saa ser jeg ikke rettere, end at vi Katholikker ogsaa maatte kunne skabe et saadant Foretagende, som efter min Mening i langt højere Grad vil fremme Adgangen til Bekendtskaber mellem os Trosfæller end selskabelige Foreninger. Der er jo tilmed al Udsigt til, at en Aktie i et saadant Foretagende vil kunne blive et rigtig godt rentebærende Papir, medens en selskabelig Forening altid kun betyder Penge ud af Lommen, og naar Beløbet sættes til 100 Kr. pr. Aktie, mener jeg, at den fornødne Tilslutning maa kunne opnaas; det repræsenterer jo f. Eks. kun 6 Aarskontingenter til »Unio«.

Naar jeg i det foregaaende har tilladt mig at skitsere denne Plan til Tilvejebringelsen af Kontakt i det praktiske Liv mellem os Katholikker, saa er det ikke, fordi jeg mener at sidde inde med særligt Initiativ eller særlige Evner til at optræde som Fører paa denne Bane, men man siger jo, at hvor der er en Vilje, er der ogsaa en Vej, og naar alt kommer til alt, er det maaske af lige saa stor praktisk Betydning at faa oprettet et fast Forsamlingssted med verdslige Formaal for Øje, som det er nødvendigt at skaffe Kapital til Institutioner, der virker paa det aandelige Omraade, og mit Indtryk af det Resultat, man kom til paa »Unio«s foran omtalte Møde, var egentlig nærmest, at man ikke mente at være kommet Spørgsmaalet synderlig nærmere, end man var ved Begyndelsen. *Eyvind Ekström.*

Det er slet ikke usandsynligt, at Deres Forslag med Held vil kunne realiseres, hvis der fremstaar en enkelt Mand, der besidder alle de forskellige Egenskaber, som skal til, om et saadant Foretagende skal sættes i Gang og drives. Vi talte i mange Aar om at faa en katholsk Boghandel; men Planen blev kun til Snak, indtil en enkelt Mand tog den i sin Haand og førte den ud i

Livet. Saaledes ogsaa her. Nu har vi optaget Deres Indlæg og maaske derved i en eller andens Bevidsthed nedlagt et lille Frø, som engang kan spire og frembringe noget godt.

Red.

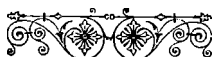

Har man glemt de gamle?

Der var for et Par Aar siden et Tilløb og en Begyndelse til af og til at sammenkalde gamle Mænd og Kvinder af Menigheden for at fornøje og opmuntre dem ved Tale, Foredrag og Sang m. m. og derved skabe dem en behagelig Aften.

Men det gik i sin Moder igen. Hvorfor? Fordi de unge i Menigheden, som skulde tage den Sag i deres Haand, mangler Interesse for gamle Folk. De tænker ikke paa, at de selv en Gang bliver gamle, og hvordan kan de forlange, at de unge da skal gøre noget for dem, naar de ikke selv, da de var unge, var gode imod dem, som da var de gamle? Hvorfor skal vi da staa tilbage for andre Trossamfund i den Retning?

Anton Martini.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. I denne Paasketid er Firmelsens Sakramente meddelt til følgende: I St. Ansgars Kirke til 62 Børn, i Rosenkranskirken til 39 Børn, i St. Annæ Kirke til 16 Børn og 24 Voksne, i alt til 141. — Den første hellige Kommunion modtog i St. Ansgars Kirke 28 Dreng og 14 Piger, i Rosenkranskirken 17 Dreng og 29 Piger, i Sakramentskirken 12 Dreng og 14 Piger, i St. Annæ Kirke 10 Dreng og 11 Piger og i St. Andreas Kirke 4 Dreng og 5 Piger, i alt 144.

— 400-Aars Mindedagen for den salige Peter Canisius' Fødsel i Nymwegen d. 8. Maj 1521, som i Udlandet, f. Eks. i Köln, blev fejret paa ganske enestaaende Maade, og i hvilken Anledning Kardinal Schulte havde udsendt et Hyrdebrev om »Tysklands anden Bonifatius«, formede sig ogsaa her i Byen til en smuk og stilfuld Højtidelighed, idet der i Søndags i Jesu Hjerter Kirke blev holdt en Levitmesse med Te Deum og sakramental Velsegnelse. — I sin Festprædiken skildrede P. Menzinger i store Træk den berømte Jesuits Kaldelse, hans udstrakte apostoliske Vandringer, hans ukuelige Energi og utrætte-

lige Arbejdskraft, hans af Kærlighed prægede Kamp mod den nye Lære og hans barnlige Fromhed og fremragende Hellighed, der var Hovedkilden til alt det store, Canisius fik udrettet i sit 76aarige Liv. Taleren sluttede med at opstille Canisius som Forbilledet for Kirkens Arbejde her i Landet, idet han sagde: »Den katholske Kirke har ikke mere at frygte for Protestanternes Fremstød. Men der næres endnu den Dag i Dag det samme Ønske, der brændte i Canisius' Bryst: at der skal blive een Hjord og een Hyrde igen. Maatte det Arbejde, der gøres nu til Dags for at føre vore fraskilte Brødre til Kirkens Enhed, være besjælet af Canisius' Aand: ubøjelig Fasthed i Læren og Grundsætningerne, men lige saa stor Kærlighed og Mildhed mod de vildfarende. Maatte Gud skænke os Præster, der ligner Canisius ved Iver, Dygtighed og Hellighed! Maatte de salige selv ved Guds Trone gaa i Forbøn for os; saa vil ogsaa vi kunne være sikre paa Fremgang og Sejr!«

Roskilde. Hans biskoppelige Højærværdighed Mgr. v. Euch ankom hertil pr. Automobil Onsdag Eftermiddag d. 4de Maj. Da Biskoppen ledsaget af Præsterne begav sig fra Præstehuset over i Kirken, var en Del af Menigheden og Søstrene forsamlede paa Kirkepladsen for at byde Monseigneur Velkommen. Den mindste af en Flok hvidklædte Smaapiger overrakte Biskoppen en dejlig Buket Roser, en Hilsen fra Sct. Maria Foreningen. — Den højtidelige Modtagelse af Biskoppen fandt Sted næste Morgen, Christi Himmelfartsdag. Det var bleven meddelt, at Biskoppen den Dag vilde give Firmelsens Sakramente, og mange Firmander var komne langvejs fra, saaledes baade fra Slagelse og Ringsted, for at modtage Sakramentet. I straalende Solskin gik Flagene til Tops paa de to høje Flagstænger foran Kirken: Paveflaget til Højre, Dannebrog til Venstre, og fra en Skov af mindre Flagstænger viftede danske og hollandske Flag i den friske Morgenbrise. Kl. 8³/₄ afhentedes Biskoppen i Præstehuset af Præsterne, Kirkekoret, hvidklædte Børn og hele den store Skare af Firmander. Under Afsyngelsen af »Paa Sandheds Fjeld« drog Processionen derefter rundt om Kirken og ind i den. Efter den højtidelige Modtagelse læste Biskoppen Messen. Sognepræsten fra Slagelse, Pater Quaedvlieg, holdt en smuk og oplysende Prædiken om Firmelsens Sakramente, navnlig fremhævende dets Naadegaver og uudslættelige Kendemærke i Sjælen og formanede til at følge den Hellig Aands Indskydelser og Tilskyndelser og ikke bedrøve ham eller ved Ligegyldighed og Trods udslukke ham i vort Indre. Pateren pegede ogsaa paa Nødvendigheden af at ære og paakalde Maria, Hellig Aandens

Brud; den salige Ludvig Maria af Montfort har sagt, at naar Gud Hellig-Aand ser, at Maria er tilhuse i en Sjæl, saa flyver han did og tager Bolig der med sine syvfoldige Naadegaver. — Da Messen var til Ende, traadte Biskoppen iført Kaabe og Mitra og med Krumstaven i Haand frem foran Alteret og holdt en Tale til Firmanderne fuld af Kraft og Varme. Monseigneurs statelige Skikkelse og klangfulde Stemme syntes snarere at vidne om en Mand i sine bedste Aar end om en Olding. Biskoppens indtrængende og opløftende Ord gjorde et dybt Indtryk paa alle tilstedeværende. Saa fulgte Firmelsen, hvorefter Biskoppen ledsagedes tilbage til Præstehuset af Præsterne og Firmanderne. — Aftenandagten Kl. 5 havde atter fyldt Kirken. Biskoppen tog Plads paa en Forhøjning, der var anbragt i Præstekoret. Sct. Laurentii Kirkes Sognepræst, Pater Hoppers, prædikede; han bragte en ærbødig Tak til Biskoppen, baade fra sin egen Menighed og de andre sjællandske Katholikker, der havde sluttet sig til den paa denne Højtidsdag; det var Apostlenes, Sct. Ansgars, Absalons og ikke mindst Niels Stensens Efterfølger, han hyldede i Biskop v. Euchs Person. Pateren fremhævede, at Mgr. v. Euch stammede fra netop det Land, som Steno havde ofret sit Liv og sine Kræfter for. — Da Andagten med den sakramentale Velsignelse, givet af Sognepræsten fra Ringsted, Pater Houben, var forbi, forlod Biskoppen Kirken, idet han med opløftet Haand uddelte Velsignelsen til den knælende Menighed, medens han skred ned igennem Kirken. — Søndag Morgen læste Biskoppen den hl. Messe i Ledreborg Slotskapel, og efter endnu en Dags Hvile i Roskilde vendte Biskoppen Mandag Aften tilbage til Hovedstaden. — Roskilde Menighed bringer hans Højærværdighed sin ærbødigste Tak for de uforglemmelige Dage, hans Nærværelse iblandt os har skænket os.

Roskildenser.

Aalborg. Om Kamillianernes og St. Josefs-søstrenes Virksomhed i denne By paa Kærlighedsgerningernes Omraade faar vi at høre i deres smukt udstyrede Aarsberetning for 1920. Kamillianerklinikken er Fællesnavnet for Kamillianernes Klinik for mandlige Patienter og St. Josefssøstrenes Klinik for kvindelige Patienter. Klinikken raader over 82 Senge, fordelt paa 10 Enestuer, 5 To-Sengsstuer og 11 Fællesstuer. Overlæge er S. Olivarius, Ørelæge C. Heilskov og Øjenlæger Fr. Kindt og Dr. Groes. Der har i Aarets Løb været behandlet 1263 Patienter, hvoraf 24 afgik ved Døden; Antallet af Sygedage var for samtlige Patienters Vedkommende 21220, og der blev foretaget 900 Operationer.

Ex.

Finland. I Fjor blev Finland gjort til et selvstændigt

apostolisk Vikariat, mens det hidtil havde staaet under Ærkebiskoppen af Mohilef i Rusland (se forrige Aarg. S. 779). Den første apostoliske Vikar er nu blevet udnævnt; det er den hollandske Provincial for Præsterne af Jesu Hjerte, Pater M. J. Buckx. Den ny apostoliske Vikar, der skal bo i Helsingfors, har allerede tidligere virket som Præst i Finland, men blev ikke mindre end fem Gange udvist af den russiske Regering. Saa opgav han det og arbejdede derefter 8 Aar i Sverrig, hvor der er en Del Præster af samme Kongregation. Nu vender han altsaa tilbage til Finland som Leder af Kirken der. Der findes kun to Kirker, i Helsingfors og i Wiborg, og saa en uhyre Arbejdsmark, der er ganske blottet for al Katholicisme. Maatte Gud velsigne Arbejdet i det nye Finland!

England. Ved Begyndelsen af Maj Maaned har alle de engelske Biskopper i Fællesskab udsendt en Opfordring til at bede om Fred i Irland. I hver en Kirke i England skal man hver Dag i Maj Maaned bede Rosenkransen for Irland, og hvor det er muligt, i de store Kirker, skal skiftende Hold bede hele Dagen, og i Klostrene skal man om Natten skiftes til at bede Rosenkransen. Og Biskopperne opfordrer alle troende til i denne Maaned ved den hl. Kommunion og ved alle deres Bønner at tænke paa Irland og bede om, at den frygtelige Tilstand maa holde op.

Rosenkranskirkens Sogn.

Inkassationen af *Kirkeskat*, *Præstepenge* m.m. paabegyndes Tirsdag d. 17. Maj. De af Menigheden, som ikke yder *Kirkeskat* til deres Sognekirke, *Rosenkranskirken*, gøres opmærksom paa, at det er enhver Katholiks Pligt — gift eller ugift, rig eller fattig — efter Evne at yde Bidrag til sin *Sognekirkes* Underhold, hvorfor de opfordres til at tegne sig for et saadant.

Til *Rosenkranskirkens Sogn* hører alle Katholikker, der bor paa *Frederiksberg* og i den dertil grænsende Del af *Vesterbro* indtil *Stenosgade*, *Viktoriagade*, *Abel Cathrinesgade*, *Kvægtorvsgade* og den nye *Godsbanegaard* (den tilstødende Side af nævnte Gader og *Godsbanegaardens Terræn* indbefattet), endvidere de, der bor i *Valby*, *Vigerslev* og *Vanløse Distrikter* samt det mellem disse Distrikter og *Vestenceinten* liggende *Landdistrikt*.

Anmeldelser modtages af Sognepræsten og Kapellanen, *Boyesgade 8*, samt af Kirkeforstanderne.

Forstanderskabet.

Kirkelig Kalender.

15. Maj Pintse-Søndag.	22. Maj Hl. TrefoldighedsFest.
16. — M. Anden Pintsedag.	23. — M. Ferialdag.
17. — Ti. Tredje Pintsedag.	24. — Ti. Ferialdag.
18. — O. Oktavdag (Tamperfastedag)	25. — O. Gregor VII, Pave og Bekender.
19. — To. Oktavdag.	26. — To. Christi LegemsFest.
20. — F. Oktavdag (Tamperfastedag.)	27. — Fr. Oktavdag.
21. — L. Oktavdag (Tamperfastedag.)	28. — L. Oktavdag.

St. Ansgars Kirke. 2. Pintsedag Kl. 8 Firmelse. Kl. 10 Højmesse.

MAJANDAGTEN.

	Søn- og Festedage	Hverdag
St. Ansgars Kirke	Kl. 8	Kl. 8
Jesu Hjertes Kirke	- 7 ^{1/2}	- 7 ^{1/2}
St. Josefs Kirke	- 3	- 7 ^{1/2}
St. Knuds Kapel	- 3	-
Immaculatakirken	- 2 ^{1/2}	- 7 ^{1/2}
Rosenkranskirken	- 5	- 7 ^{1/2}
Assumptionskapellet	- 4 ^{1/2}	- 4 ^{1/2}
St. Annæ Kirke	- 8	- 8
St. Andreas Kirke	- 7	- 7 ^{1/2}
Sakramentskirken	- 6	- 8

Kardinal Newmans Majbog.

110 Sider. 35 Øre. Katholsk Boghandels Forlag.

Pastor Orlriks Undervisning begynder i Maj Maaned først Kl. 8^{1/2} om Torsdagen.

Alle, der nu skal modtage **den h. Firmelse**, bør købe **En lille Pintsebog** (2. Udgave, 1 Kr. 50 Øre indbunden), hvori alle Bønner og Ceremonier ved Firmelsen findes.

Til Motorcyklefondet er indkommet yderligere 10,00 + (F.S) 2,00 + 50,00 + (S.S.) 5,00 + (Bg.) 10,00 + (V.) 10,00 + (Res.) 15,00 + (M.G.) 22,00 + (U.R.) 10,00 ialt med det tidligere indkomne Kr. 269,00. Alle Giverne bringes herved en hjertelig Tak. — En Motorcykle vil næppe kunne faas under 2—3000 Kr. —

Det Apostoliske Vikariat.

Anmodning.

Saafremt Gudstjenesteordningen paa Christi Legems Fest bliver en anden end i Fjor, bedes dette i Tide meddelt Redaktionen (sammenlign Side 352 i Fjor).

K.D.K. Hver 1. og 3. Mandag 7—11 Klubaften. 2. Pintsedag Majandagt Kl. 6^{1/2} i St. Knuds Kapel, derefter Klubaften.

Announceafdelingen, Studiestræde 27—29, har i Sommertiden Kontortid fra 9^{1/2}—4, Lørdag 9^{1/2}—3.

FREMMEDSPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

69. AARGANG

•Nordisk Ugebladet udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 8^a V. 5—7. Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbh. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 21.

Søndag den 22. Maj.

1921.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Den ubesmittede Undfangelse. — Monsignore Hudson, den store Børneven. — Nye Bøger. — Synderinde. — Stille Timer. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Roskilde. England. Italien. Jugoslavien. Nordamerika. Syrien. Bagindien. — Redaktionel Meddelelse. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

543.

Hellig Trefoldigheds Fest.

Det er i Sandhed værdigt og ret, tilbørligt og til vor Frelse, at vi altid og overalt takker dig, hellige Herre, almægtige Fader, evige Gud. Du, som med din enbaarne Søn og den Helligaand er een Gud, een Herre, ikke i een Persons Enhed, men i eet Væsens Trefoldighed. Thi, hvad vi paa din Aabenbaring tror om din Herlighed, det samme tror vi uden nogen Forskel eller Adskillelse om din Søn, det samme om den Helligaand. Saa at vi i Bekendelsen af den sande og evige Gud tilbeder Særegenheden i Personerne, Enheden i Væsenet, Ligheden i Majestæt. Hvilken Engle og Ærkeengle lovpriser med Cherubim og Seraphim, der dagligen raaber od uafladeligt siger med endrægtig Røst: Hellig, hellig, hellig er Herren Gud Sabaoth. Himmel og Jord er fulde af din Herlighed. Hosanna i det høje! — Velsignet være den, som kommer i Herrens Navn. Hosanna i det høje!

(Hellig Trefoldigheds Præfation.)

„Den ubesmittede Undfangelse.“

Forespørgsel

til

Hr. Sognepræst, Dr. theol. S. A. Becker i Snodstrup.

Ærede Doktor! De har i 71. Hæfte af »Kirke-Leksikon for Norden« skrevet en lille Artikel om Marias ubesmittede Undfangelse, i hvilken De betegner denne Lære som »stridende mod Kristendommen, der ikke kan give Plads for et Syndfrihedspunkt i den faldne Slægt før Jesu Komme«. Til nærmere Oplysning af Dogmet om Marias ubesmittede Undfangelse og formentlig ogsaa til Støtte for Deres Bedømmelse af denne Lære giver De et lille Uddrag af den pavelige Bulle, der forkyndte den. De udelader imidlertid — midt i dette lille Uddrag — nogle faa Ord, der forekommer mig at være af stor Betydning i Sammenhængen, hvad alle Læsere af disse Linier selv kan dømme om, naar jeg her anfører Deres Gengivelse til venstre og Bullens Ordlyd til højre:

»at den saligste Jomfru Maria i sin Undfangelses første Øjeblik ved en særlig Naadegave fra den almægtige Gud er blevet bevaret ren for al Smitte af Arvesynd«.

»at den saligste Jomfru Maria i sin Undfangelses første Øjeblik ved en særlig Naade og Forrettighed fra den almægtige Gud, med Henblik paa Christi Jesu, den menneskelige Slægts Forløser, Fortjenester, er blevet bevaret ren for al Smitte af Arvesynd«.

Mig forekommer de udeladte Ord at være af særlig stor Betydning. De synes mig netop at hævde, at der »før Jesu Komme ikke er noget Syndfrihedspunkt i den menneskelige Slægt«, idet hans Moders Helliggørelse kun sker paa Basis af hans eget Frelsesværk og for at yde, ikke hende direkte, men ham selv saa meget større Ære; ogsaa for Gudsmoder er hendes Søn Frelseren, kun paa en endnu herligere og mere fuldkommen Maade end for alle andre Mennesker.

Nu er det min Forespørgsel til Dem, ærede Doktor:

1) Kendte De kun Citatet i den Skikkelse, som De anfører det i Deres Artikel?

2) Eller udelod De med Forsæt de manglende Ord, og af hvilken Grund gjorde De det? Forekom de Dem maa-ske betydningsløse i den Sammenhæng, hvori De betegner Læren om Marias ubesmittede Undfangelse som »stridende mod Kristendommen«?

Niels Hansen.

Et Eksemplar af nærværende Nummer med ovenstaaende Forespørgsel i er den 20. Maj 1921 sendt baade til Dr. theol. Becker og til Professor, Dr. Oscar V. Andersen, Redaktør af Kirkeleksikonet. *Red.*

Monsignore Hudson, den store Børneven.

Mgr. George Vincent Hudson, som for nylig blev udnævnt til pavelig Husprælat, er født den 27. Septbr. 1873 og tilhører en velkendt Worchestershirefamilie. Han fuldendte sine Studier i Oscott, hvor han den 1. Novbr. 1898 blev præsteviet af Ærkebiskoppen af Birmingham. En Uge efter sin Ordination blev han sendt til Coleshill, hvor han skulde lede Missionen og desuden være Kapellan og Sekretær ved St. Pauls Hjem for Drengene. Og der har han nu i 22 Aar udført et utrætteligt og frugtbringende Arbejde for hjemløse og venneløse katholske Børn.

Drengene i St. Pauls Hjem vandt straks P. Hudsons Kærlighed og vakte hans Begejstring. Det var jo smaa Stakler, der trængte til Hjælp og Vejledning; og under Søstrenes Omhu og hans faderlige Ledelse voksede de op til at blive gode katholske Drengene. Men der kom en Tid, da de maatte bort fra Hjemmet, og Tanken om deres Fremtid voldte ham megen Ængstelse. Han anstillede Undersøgelser med Hensyn til dem, der tidligere havde forladt Hjemmet, og det viste sig da, at mange var gledet tilbage i de slette Forhold, de var draget ud af som smaa, og var table for Kirken. P. Hudson indsaa nu, at der maatte drages øjeblikkelig og omfattende Omsorg for de Drengene,

der forlod Hjemmet, hvis deres Opdragelse skulde bære virkelig Frugt. Han sendte derfor et Andragende om Oprettelse af et Lærlingehjem i Birmingham til Biskoppen; denne billigede hans Plan, og to Aar efter blev St. Vincents Lærlingehjem grundlagt. Dette Hjem viste sig at være en saa heldbringende Institution, at der rundt om i Byen blev oprettet flere med det som Mønster; men St. Vincents Hjem er vistnok stadig det, der har den største Betydning.

I Begyndelsen af dette Aarhundrede var der en Sag, der ganske særlig laa Englands katholske Biskopper paa Hjerte og som navnlig Kardinal Vaughan var begejstret for, det var Omsorgen for fattige, hjemløse og forsømte katholske Børn, der stod i Fare for at miste deres Tro. I 1901 nedsatte Biskoppen af Birmingham en Kommission, som skulde undersøge, hvad der blev gjort for saadanne Børn i andre Stifter, og lægge en Plan for Arbejdet i Birmingham. P. Hudson blev Sekretær i Kommissionen, og paa Grundlag af hans Beretninger blev det nuværende Birmingham Hjælpeforbund dannet; han blev selv dets Sekretær og fik det Hverv at drage Omsorg for alle dem af Bispedømmets katholske Dreng, hvis Tro var i Fare.

Foretagendet blev begyndt uden Penge, uden Grund, uden Bygninger, og dog lykkedes det for P. Hudson, lykkedes fuldstændigt paa Grund af hans Viljestyrke og utrættelige Arbejde og hans Biskops aldrig svigtende Opmunt-ring.

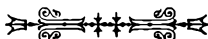
Coleshill er stolt af Mgr. Hudsons forskellige Hjem. De bestaar af fire fuldstændig moderne Bygninger, som alle er fuldført i Løbet af de sidste fjorten Aar. Det er kønne, solidt byggede, smukt udstyrede Huse, der er bygget paa deres egen Grund, som har en ideel Beliggenhed. St. Edwards Hjem kan optage 150 Dreng, Vor Frues Hjem 30 spæde Børn, St. Gerards Hospital 60 Patienter og St. Edwards Skole 120 Elever. Sundhedsministeriet har anerkendt St. Gerards Hospital som Rekreationshjem og Friluftsskole for Børn, der lider af kirurgisk Tuberkulose. Det opfylder alle Nutidens Krav og har en dygtig Stab af Søstre, der er fuldt uddannede Sygeplejersker og Lærerinder, og det ledes af ansete Læger. I Tilknytning til Hospitalet er der en Friluftsafdeling for Børn, der trænger til Behandling

paa en saadan. En af Birminghams mest fremragende Læger skrev for nylig, at St. Gerards Hospital var det bedste Børnehospital, han havde set. — Grunden blev erhvervet og Bygningerne opført for 45,000 Pund Sterling, som indkom ved frivillige Bidrag. Desuden blev der skaffet Penge til Vedligeholdelse og Reparationer for et Tidsrum af atten Aar, saa vi kan forstaa, at Mgr. Hudson har haft tunge Byrder at bære. — I Aaret 1902 var de aarlige Udgifter 780 Pund, nu er de 15,000 Pund.

I sytten Aar har Mgr. Hudson desuden haft meget at gøre med Anbringelsen af Børn i Amerika, og han har siden 1904 været Sekretær i det katholske Emigrantselskab. Fjorten Gange har han været i Canada og faaet anbragt 4500 Børn derovre. Det skyldes hovedsagelig ham, at St. Georgs Hjem i Ottawa blev oprettet og at der kom Søstre fra England til Canada for at tage sig af Arbejdet. Fra den Dag, Søstrene paatog sig dette, har Arbejdet baaret rig Frugt.

Et overordentlig gavnligt Arbejde er ogsaa blevet gjort blandt de aandssvage Børn i Bispedømmet Birmingham. Det var Mgr. Hudson, der først gjorde opmærksom paa Nødvendigheden af, at man drog Omsorg for aandssvage Børn, Børn, der var anbragt af Fattigvæsenet, og Børn, der var kommet i Konflikt med Lovene; og det var ham, der foreslog Besford Court som Hjemsted for dette store Værk. Han agiterede med Held for at faa flyttet katholske Børn fra protestantiske Fattighuse og -skoler og organiserede et System, hvorefter der kan drages Omsorg for katholske Børn, der har været stillet for Børnedomstolen.

Om den Mand, der har udført en saadan Livsgerning, kunde der skrives meget. Hans Venner kender ham som en udmærket Videnskabsmand og en ivrig Præst. Midt i Kampen for Oprettelsen og Administrationen af alle de omtalte Virksomheder har han fundet Tid til at beskæftige sig med sine Bøger og vist sig som en nidkær Sognepræst. Men trods alt, hvad han har udført, er han stadig optaget af Planer for Afhjælpning af Nøden blandt Kirkens hjemløse og hjælpeløse Børn. (Efter The Universe.)

Nye Bøger.

Der Missionar als Forscher af P. Ludwig Wolff. 1920. Verlag des Xaverius-Vereins, Aachen.

Det er en i god Forstand højst mærkelig Bog, Pater Wolff i Haderslev har forfattet. Den indeholder paa sine halvandet Hundrede Sider næsten udelukkende Spørgsmaal, ialt maaske en 5—6000. Det er Meningen med dem, at de katholske Missionærer skal opmuntres til at bruge deres Øjne og Øren godt, naar de er ude hos Hedningefolk, saa at der kan fremkomme videnskabeligt værdifulde Beretninger fra de Egne, hvor de virker. Der er næppe den Del eller Ting under Himmelen, paa Jorden, i Luften og i Vandet, som der ikke er stillet Spørgsmaal om, men vel at mærke saadan, at der er glimrende Orden og System i alle Spørgsmaalene. Der er spurgt om alt, hvad der henhører under Geografi, Jordbundsbeskaffenhed, Klima, Planteriget, Dyreriget, under Ethnografi, Somatologi, Fysiologi, Psykologi o. s. v., om materiel Kultur, sociale Forhold, Retsforhold, Politik, Religion, Sprog og Mission o. s. v. o. s. v. Man undres højlig over den uhyre Viden, Pater Wolff maa sidde inde med paa saa mange forskellige Omraader, at han har kunnet samle alt det sammen og faa det stillet saa praktisk op. Og saa er det hele slet ikke mere lærd, end at de fleste straks vil kunne benytte Spørgsmaalene til at anstille deres Undersøgelser efter — hvis de har Tid! Pater Wolff har selv været ude i Missionsmarken i Brasilien, det mærker man. — Nogle Steder kan man ikke lade være med at smile, f. Eks. naar der spørges, om de indfødte til at rense sig med bruger Sæbe, Olje, Tandpudsemidler eller lignende? Men naturligvis — den Slags maa med til et fuldstændigt Billede af Forholdene; tænk blot paa Troels Lunds Bøger om Livet i Danmark i det 16. Aarhundrede. — Det forekommer mig i øvrigt, at Pater Wolffs Bog ogsaa maa kunne bruges med stor Fordel af andre end Missionærer, naar de vedkommende blot er videnskabeligt interesserede og har Lyst til at skrive noget. — Lad mig endnu tilføje, at jeg synes, Gud i Himmelen har Ære af, at en af hans Præster har en saadan videnskabelig Iver og Dygtighed som den, Pater Wolffs Bog bærer Vidnesbyrd om. *Fader Orlík.*

Illustreret dansk Litteraturhistorie ved Carl S. Petersen og Vilhelm Andersen. (6. Hæfte. 1 Kr. 50 Øre. Gyldendal. København. 1921.)

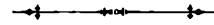
Efter vistnok 2—3 Aars Forløb er der nu atter udkommet et Hæfte af denne stort anlagte danske Litteratur-

historie. P. Hansens Navn stod — rent parentesmæssigt — paa de fem første Hæfters Omslag, men er nu med Rette forsvundet derfra: der er nemlig i denne Udgave praktisk talt intet tilbage af P. Hansens i mange Henseender lidet tilfredsstillende Arbejde. Med nærværende Hæfte paabegynder Professor Vilh. Andersen »Den danske Litteraturs Historie i det nittende Aarhundrede«, der danner 3. Bind af »Illustreret dansk Litteraturhistorie«. Efter Afslutningen heraf vil 2. Bind, der omhandler »Det attende Aarhundrede« og ligeledes skrives af Professor Vilh. Andersen, udkomme. De to à tre Hæfter, der endnu mangler i det tidligere Afsnit »Tiden indtil Holberg« (1. Bind), vil blive udsendt ind mellem 2. og 3. Binds Hæfter, efterhaanden som det til de enkelte Hæfter nødvendige Ark-antal foreligger fra Forfatterens, Carl S. Petersens, Haand.

Professor Andersen inddeler »uden Tvang«, som han selv siger, Aarhundredets Litteraturhistorie i 10 Kapitler, som hvert for sig spænder over et Tiaar. Det er en overmaade praktisk Inddeling, dejlig let at huske og orientere sig i; men der er dog vel alligevel nogen Fare for, at denne faste og skarpe Decennie-Inddeling i adskillige Tilfælde vil komme til at virke som en Prokrustes-Seng overfor baade Forfattere og Begivenheder. Er der mon nogen saa bestemt Adskillelse mellem Halvfjerdsernes og Firsernes Aandshistorie her i Landet, at de kan blive to forskellige Kapitler? Var ikke i Firserne de fleste af Datidens læsende Ungdom for en stor Del udsat for at overskyldes af den Giftstrøm, som fra G. Brandes og Meningsfæller havde udbredt sig over Landet i Halvfjerdserne, uden at der endnu, som senere, var kommen en virkelig kraftig Reaktion herimod? Imidlertid, Professor Andersen holder meget af saadanne Inddelinger, der jo virkelig ogsaa, som sagt, er meget praktiske.

Af første Kapitel bringer Hæftet 75 Sider, hvori der fortælles om Henrik Steffens og Oehlenschläger. Det er overflødigt at fremhæve, at det er ypperligt gjort; vil Vilh. Andersen fortælle herom, gør han det selvfølgelig godt, og der er overmaade meget at lære, interessante Strejflys at faa og hidtil upaaagtede Sammenhænge at opdage. Men det er en vidt forskellig Fortællemaade og Stil fra Carl S. Petersens lette og behagelige. Vilhelm Andersen er ikke altid let at forstaa, og hans Sprog forekommer en ofte ikke godt. Er »Opfatning« ikke et daarligt Ord i Stedet for »Opfattelse«, hvad er en »Foregang«, hvad forstaaes ved »det store Hyldestdigt for ved Oprinene«, kan man tale om en Mands Nedkomst (fra Norge) o. s. v.? Imidlertid maa man vist alligevel være Professor Andersen taknemmelig for, at han vil skrive denne almene Litteraturhisto-

rie, som maaske ikke mange andre vilde være i Stand til at gøre. Den stiller større Krav til Læsernes litterære Forudsætninger, end det Bind gør, Carl S. Petersen skriver; men det er maaske en Nødvendighed, om ikke Bogen skal svulme op til alt for uhyggelig en Størrelse. *N. H.*

Synderinde.

Du ser paa min Pande, hvor Skamrødmen brænder,
du ser, ak, hvor troløst jeg holdt dine Bud;
jeg strækker imod dig de skælvende Hænder.
Forbarm dig, forbarm dig, Alkærligheds Gud!

Forbarm dig, o Frelser, du eneste Ene
har Raad for min Anger i stort som i smaat.
Med hin Magdalene jeg vil mig forene
og kysse det Støv, som din Fod har betraadt.

Kun din vil jeg være, og din vil jeg blive,
til engang du sender fra Himlen mig Bud.
Tag da, hvad den fattigste Synder kan give,
et sønderknust, blødende Hjerte, o Gud.

Ja, tag hver en Taare, hver knugende Længsel,
hvert Suk, der opsteg fra min angstfyldte Sjæl,
hvert bristet Haab om at sprænge mit Fængsel,
de Lænker, som tvang mig fra Isse til Hæl.

Thi gav du, o Herre, et Kors mig at bære,
du gyde din Kraft i mit svigtende Mod,
og hjælp mig at bære det ret til din Ære —
Alt som du korser, saa kroner du jo.

Tag du mig ved Haanden, naar Tornene spidse
vil flænge og nage min Fod, hvor jeg gaar,
og sig, du mig elsker, de Ord er tilvisse
den signede Balsam for dybeste Saar.

Sig blot, du mig elsker, o Christ i det høje,
at Naade der rinder fra Guds-Lammets Blod;
jeg ydmygt mit Knæ under Korset vil bøje,
da blomstrer der Roser for Golgathas Fod.

Anna Margrethe.

Stille Timer.

Jeg ved ikke noget Sted, jeg har fundet dem skønnere og renere, end netop i vore katholske Kirker; thi om end Festdagene med vajende Bannere og brændende Kærter kan løfle Hjerterne opad, saa er det dog dette forunderlige, dæmpede, om Hverdagene, der har grebet mit Sind. Korsets Tegn, der med Vievand i Pagt stænger for Livet derude, Bøn, der bygger Bro mellem Himmel og Jord, dér i de stille Timer. — Vel mindes jeg en Tid i Ungdoms Aar, hvor stærke Ord kunde fænge; Salmesang fra de hjemlige Skove, Møder med ildfulde Taler, men det var dog altid en Aandens Høvding, de selv havde kaaret, Skarnerne flokkedes om, ikke som her, hvor det er Alteret, der samler, saa Sjælen bliver stille for Gud. — Der bringer jeg daglig mig selv, som jeg er, i største Glæde og dybeste Sorg. Jeg kommer med Skrammer og blødende Saar, som Livet har slaaet, og Herren har lægt. Jeg kommer med al den Lykke, jeg ejer, og beder blot om, at jeg faar dele den ud som Sol til sørgende Sjæle, jeg kommer med ydmyg Tak til min Gud for stille, fredfyldte Timer.

Elisabeth Rosenkrantz Charisius.

Brudstykker.

94. Søren Kierkegaard skriver smukt om Apostelen Petrus's Ord (1. Petr. 4,8) »Kærlighed skal skjule Syndernes Mangfoldighed« saaledes:

Dette gælder, naar Talen er om menneskelig Kærlighed, i dobbelt Forstand, hvad vi andetsteds videre har udført. Den, i hvem der er Kærlighed, den kærlige, skjuler Syndernes Mangfoldighed, ser ikke Næstens Fejl, eller ser han dem, er han dog som den, der ikke ser dem, skjuler dem for sig selv og andre; Kærligheden gør i ham — i endnu skønnere Forstand end Forelskelse — blind for Næstens Synder. Fra den anden Side: den, i hvem der er Kærlighed, den kærlige, om han ogsaa forresten har Fejl, Ufuldkommenheder, ja om end hans Synder var mangfoldige: Kærligheden, det at der er Kærlighed i ham, skjuler over Syndernes Mangfoldighed.

Naar Talen er om Christi Kærlighed, da kan Ordet kun tages i een Forstand; at han var Kærlighed tjente ikke til at skjule over, hvad ufuldkomment der var i ham — den hellige, i hvem der ikke var Synd, og i hvis Mund der ikke var Svig — selvfølgelig! da der i ham kun var Kærlighed, Kærlighed i hans Hjerter og kun Kærlighed, i hvert hans Ord, i al hans Gerning, i hele hans Liv, i hans Død indtil det sidste. O, i et Menneske er Kærligheden ikke saa fuldkommen, derfor har han, eller desugtet har han ligesom Gavn af den: medens han kærligt skjuler Syndernes Mangfoldighed, gør Kærligheden igen mod ham, hvad han gør mod andre, skjuler over hans Synder. Saaledes trænger han selv til Kærligheden, hvilken han udviser, saaledes drager han selv Fordel af Kærligheden i ham, hvilken dog alligevel, forsaavidt den vender sig udad, skjulende Syndernes Mangfoldighed, ikke som Christi opofrende Kærlighed omfatter hele Verden, men kun meget faa. Ak, om det end er sjældent nok, at et Menneske er den kærlige, hvad Under, kunde man fristes til at sige, hvad Under, at et Menneske stræber at være det, han, som selv trænger til Kærlighed, og forsaavidt, ved at være kærlig, jo dog i en vis Forstand ser paa sit eget! Men Christus trængte ikke til Kærlighed. Tænk dig, at han ikke havde været Kærlighed; tænk dig, at han paa en ukærlig Maade blot vilde have været, hvad han var, den hellige; tænk dig, at han, i Stedet for at frelse Verden og at skjule Syndernes Mangfoldighed, var kommet til Verden for i hellig Vrede at dømme Verden; tænk dig dette for desto inderligere at betænke, at det just om ham gælder i eneste Forstand, at hans Kærlighed skjulte Syndernes Mangfoldighed, at det var »Kærlighed«, at, som Skriften siger, der kun er een god: Gud, at saaledes var han, eneste, den kærlige, der skjulte Syndernes Mangfoldighed, ikke nogle enkeltes, men hele Verdens.

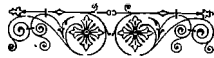
95. »Den største Tjeneste, jeg har gjort Frankrig, er at have givet det dets katholske Religion tilbage!

Napoleon.«

Denne Notits fandt jeg i »Kolding Avis«. Naar Napoleon har sagt det, ved jeg ikke i Øjeblikket. Men i »Napoleons Tanker og Erindringer St. Helena 1815—18« af Gnrl. de Gourgaud skrives: »Da der førtes Forhandlinger om Konkordatet, konspirerede Macdonald, Dehnas og andre Generaler imod mig, fordi jeg atter indsatte Præsterne. Man kan næppe forestille sig, i hvor høj Grad de afskyede dem! Den lykkelige Gennemførelse af disse Forhandlinger var det vanskeligste, der nogen Sinde er lykkedes mig.

Mme de Staël havde sammenkaldt de mest fremragende Generaler og foresnakket dem, at om 24 Timer vilde det være ude med dem; dersom man roligt lod mig blive ved, vilde jeg snart have 40,000 Præster til min Raadighed, og saa vilde jeg ikke bryde mig om Generalerne, men lade dem gaa Pokker i Vold. Man skulde faa mig til at afstaa fra mit Forsæt og forlange en Audiens af mig.« — Forresten foragtede Napoleon jo nærmest Kristendommen.

E. G. P.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Som bekendt afholdt St. Josefs Gildes Julefond sin første Fest i Søndags, den 8. Maj, og enhver, som ikke fik løst Billet til Festen, er uden Tvivl gaaet Glip af en virkelig underholdende Aften. Alle Deltagere, ca. 200, var enige om, at det var en meget vellykket Fest; Underholdningen — Musik, Sang, Tryllekunster — kunde ikke have været bedre, og til Slut gik Dansen livligt. Taksigelsen til Festudvalget fra alle Sider er det bedste Bevis for, at Tanken om Selskabelighed har fundet en god Jordbund i vor Menighed. W.

— Ved den katholske Syge- og Begravelseskas- ses Møde den 10. Maj 1921 bød Formanden, Hr. Læsø- Riise, Velkommen og takkede de tilstedeværende fordi de, trods »Børnehjælpsdagen« og det fristende Vejr udenfor, var mødt. Hr. Brix-Hansen, Sygekassens tidligere Formand, fik derefter Ordet. Han beklagede, at de Unge ikke var mødt talrige op, da det jo ikke blot var en Sag, der angik gamle, men i lige saa høj Grad unge, og saavel mindre bemidlede som velhavende. Det kunde jo hænde enhver, at hans pekuniære Forhold forandrede sig saaledes, at han ved længere Tids Sygdom vilde ligge Fattigvæsenet til Byrde. Ligesom ethvert fornuftigt Menneske assurerede sine Ejendele mod alle Slags Uheld, burde han ogsaa sikre sig selv mod mulig Sygdom i Fremtiden. I de elleve Aar han havde været Formand i Sygekassen, havde han erhvervet sig et udmærket Kendskab til Sygekassesager og særlig til den katholske Syge- og Begravelseskasse. Til de Tvivlere, der ikke troede paa denne Sygekasses Levedygtighed, vilde han sige, at den for ca. 25 Aar siden havde været langt nede, men i Aarens Løb havde arbej-

det sig op til sin nuværende grundfæstede Stilling, og dette trods det forholdsvis store Antal kvindelige Medlemmer, hvis Sygehjælp havde været ca. $\frac{2}{3}$ af den udbetalte Understøttelse. Selvfølgelig vilde han alligevel være lige saa glad for Tilgang af kvindelige som mandlige Medlemmer. I Tidens Løb havde Hr. Brix Hansen nøje undersøgt og sammenlignet tretten andre Sygekasser med vor egen, og der var absolut ikke Tvivl om, at sidstnævnte forholdsvis bød de største Fordele; dertil kom, at den tilhørte vort Trossamfund, og at der i Lovene var bestemt, at der skulde læses en Sjælemesse tre Aar i Træk for hvert nylig afdød Medlem samt en aarlig Messe for alle afdøde Medlemmer. Alene dette sammenholdt med den lette Adgang til Præst, naar man laa paa et af vore Hospitaler (man kan ogsaa efter Ønske indlægges paa Kommunens Hospitaler), burde gøre Valget let, naar man stod overfor Indmeldelsen i en Sygekasse. De, der ikke er Medlem af en Sygekasse under Paaskud af, at de har Huslæge, bør betænke, at vor Sygekasse vilde være en udmærket Hjælpekasse ved længere Sygdom. Hr. Brix-Hansen gjorde opmærksom paa, at Bidragene fra Æresmedlemmerne ikke blot indirekte aflastede vore Understøttelsesforeninger, men ogsaa vore Hospitaler, hvis Godhed overfor de ubemidlede ofte overskred deres økonomiske Kræfter. Taleren sluttede med at udtale Haabet om, at de mange unge maatte faa Øjnene op for denne vigtige Sag og den Pligt, de har overfor sig selv og deres Omgivelser til i Tide at sikre sig, saa de ikke senere kom til at ligge andre til Byrde. — Den udmærkede Tale hilstes af livligt Bifald og bevirkede, at flere af de tilstedeværende benyttede sig af Lejligheden til at indmelde sig. Efter at Formanden, Hr. Læsøe-Riise havde takket Hr. Brix-Hansen og besvaret forskellige Spørgsmaal angaaende den ydede Sygehjælp og Agitationen, meddelte Hr. Riise, at Overlæge Saxild fra St. Josefs Hospital, der var indbudt, men forhindret i at komme, havde udtalt, at kun Medlemmer af den katolske Syge- og Begravelseskasse kunde konsultere ham, og at han paa det varmeste anbefalede denne. *F. H. M.*

Ordруп. Under 12. ds. er forhenværende Adjunkt ved St. Andreas Kollegium, cand. theol. & mag. Niels Hansen, fra 1. Juni at regne bleven udnævnt til Sprog lærer ved den kommunale Mellem- og Realskole i Thisted, hvor han allerede har virket i Embedet som Vikar fra December i Fjor.

Roskilde. Katholikerne fra Kalundborg og Holbæk har taget Initiativet til et Møde i Roskilde, som holdes næste Søndag, den 29. ds., i Forbindelse med Processionen, og Arrangørerne haaber, at ogsaa Trosfæller fra Kø-

benhavn finder Vej til Mødet. Baronesse Rosenørn-Lehn og Pastor Jaworski vil tale. Vi henviser i øvrigt til Dagens Program, der findes bag i Bladet. Man har bedt os gøre opmærksom paa, at der ikke tages Entré til Mødet om Eftermiddagen, men der vil blive indsamlet frivillige Bidrag til Dækning af Udgifterne. Det vil sikkert blive en baade opløftende og fornøjelig Dag for dem, der næste Søndag følger Indbydelsen.

England (Irland). Da den irske Kardinal Logue fornylig meddelte Firmelsen i Sognekirken i Clonoe, advarede han indtrængende de troende mod alle Voldsgergninger. Han viste hen til, at mange indflydelsesrige Mænd baade i England og i Irland gjorde sig de største Anstrelgelser for at naa til Fred. Dersom det irske Folk vilde afholde sig fra alle Forbrydelser, vilde det kunne faa alt, hvad der var nødvendigt for Landet. »Der vil aldrig,« udtalte Kardinalen, »blive nogen irsk Republik, saa længe England blot har een Mand, der kan kæmpe. Men hvis vort Folk blot opnaar fuldstændigt Selvstyre, med Kontrol af Skatterne, vil vi faa alt, hvad i behøver.«

Italien. En Bog af Giovanni Papini: Kristi Liv har vakt stor Opsigt i Italien. Forfatteren var en kendt Fjende af Kirken og Kristendommen, og meget af, hvad han hidtil har skrevet, var i højeste Grad blasfemisk, ja det var saa slemt, at Ærkebiskoppen i Florents flere Gange har ladet afholde særlige Bønner til Sone for Papinis ugudelige Skriverier. Det er da intet Under, at hans nye Bog har vakt Opsigt, for i Forordet erklærer han at have skrevet for selv at gøre noget godt igen af alt det onde, han har øvet. Giovanni Papini har omvendt sig og er blevet troende Katholik, og hans »Kristi Liv« er en Bog fuld af Kærlighed til Guds Barmhertighed, der har ført ham. Naturligvis hersker der Glæde i det katholske Italien.

Jugoslavien. Det serbiske Regeringsorgan har bragt en interessant Artikel om Paven, der synes at tegne godt for det fremtidige Forhold mellem Rom og Belgrad. Det hedder deri: »Vore katholske Biskopper med Ærkebiskoppen af Zagreb i Spidsen vender hjem fra Rom meget tilfredse med, hvad de har opnaaet. Resultaterne af deres Rejse er mangeartede, men Hovedsagen er, at Paven i en Audiens meddelte dem Tilladelse til at bruge den gammelslaviske Liturgi i visse Dele af Messen og at forvalte visse Sakramenter paa Serbisk. — Pave Benedikt giver stadig nye Beviser paa sin Velvilje mod vort Folk, og vi stoler derfor paa, at det vil lykkes at naa til Løsning af mange paatrængende Sager. Saa snart Grænserne er nøjagtigt fastsatte, vil der blive gjort Skridt til Forhandlinger om et Konkordat.«

Nordamerika. Ved det sidste Konsistorium i Rom blev ogsaa Ærkebiskop Dougherty af Philadelphia udnævnt til Kardinal. Nu er den nye Kardinal vendt hjem til Staterne og har faaet en straalende Modtagelse. Efter amerikansk Skik hylede alle Sirenerne i New Yorks Havn for at byde Velkommen, paa Kajen stod Tusinder af Mennesker med Byens Magistrat i Spidsen, og som et Triumftog formede sig Kardinalens Køretur gennem Gaderne. 200 Præster fra Philadelphia afhentede Kardinalen, og da han naaede sin egen By, blev han i en mægtig Procession ført til Domkirken, hvor der blev sunget Te Deum. Amerikanernes Glæde over at have faaet en ny Kardinal er stor, særlig da de lige har mistet den gamle Kardinal Gibbons.

Syrien. Den syro-katholske Kirke, der er uneret med Rom, men har sin egen Ritus, har afholdt en Synode i Beyrut under Ledelse af Patriarken af Antiokien, Ignaz Ephrem II Rahmani. Desuden deltog Ærkebiskopperne af Mosul og Damaskus samt Biskopperne af Beyrut, Aleppo, Bagdad og Diabekir tilligemed den apostoliske Delegat for Syrien. Med stor Højtidelighed fejrede Synoden den hl. Ephræm Kirkelærers Fest. En hjertelig Tak rettedes til den franske Styrelse i Syrien for Beskyttelsen af det syriske Folk mod de tyrkiske Fjender. Denne Tak er sikkert velanbragt, thi hvor Tyrkerne kan, raser de stadig mod de Kristne. Endnu i Aaret 1920 har alene af Franciskanerordenen 4 Præster og 3 Lægbrødre lidt Døden iblandt de armeniske Ofre for Tyrkernes Grusomhed.

Bagindien. I Annam er der blevet grundlagt et Trappistkloster af 12 unge Indfødte. Lederen af Klosteret er en omvendt Anamitpræst, hvis Fader var en frygtelig Kristenforfølger. Klosteret ligger midt i Junglen, og de tolv Munke arbejder paa at rydde Skoven. »Bøn og Arbejde« er jo særlig Trappisternes Regel.

Redaktionel Meddelelse.

Da jeg — som andet Steds i Bladet meddelt — har faaet Ansættelse fjernt fra Hovedstaden, maa jeg opgive min Virksomhed som Redaktør af Ugebladet. Jeg takker dem, der har brudt sig om mit Arbejde her, især Hs. Højærværdighed Biskoppen, som med aldrig svigtende Velvilje og Interesse har fulgt min Gerning. Hvis det kan have nogensomhelst Betydning, vil jeg gerne give min Efterfølger, der jo allerede længe har redigeret Bladet i mit Sted, en hjertelig Anbefaling.

Erbødigtst

NIELS HANSEN, cand. mag.
Hunborgvej 27, Thisted.

Jeg udtaler min hjerteligste Tak til cand. mag. Niels Hansen for hans udmærkede Arbejde i de mange Aar; jeg er overbevist om, at det

Arbejde har baaret god Frugt. Til hans Efterfølger som Redaktør af Ugebladet udnævner jeg Kapellanen ved Rosenkranskirken, Pastor Bernh. Jensen, og haaber, at Læserne vil møde den nye Redaktør med samme Tillid, som de har vist den gamle.

15. Maj 1921.

JOHANNES von EUCH.

Biskop, Apostolisk Vikar for Danmark og Island.

Christi Legemsfest i Roskilde.

Søndag d. 29de Maj.

Kl. 7: **stille Messe.**

Kl. 9: **Levitmesse** (Koret udfører en flerstemmig Messe komponeret af Organist A. Kerckhoffs).

Efter Messen **Procession** ad Frederiksborgvej og rundt til tre Altere i Sct. Maria Hospitals Have. (Sangen under Processionen ledsages af Musikdirektør Sørensens Orkester).

Kl. 12: **Middagspause.** Forsamlingssalen staar til Raadighed for udenbys Katholikker; her kan medbragt Mad nydes, og dertil kan faas Sodavand og Kaffe eller The med Sukker og Fløde (25 Øre pr. Kop).

Kl. 2: **Møde** ved Lourdesgrotten i Hospitalshaven (i Tilfælde af daarlignende Vejr da i Forsamlingssalen).

1) Foredrag af Baronesse Rosenørn-Lehn: »*Sct. Thomas af Aquino, Eucharistiens Skjald*«.

2) Sangforeningen Vokalion (Mandskor under Ledelse af Organist A. Kerckhoffs): *Heise »Volmerslaget«* og andre Sange.

3) Foredrag af Pater Jaworski: »*Eucharistiens Triumf i den katholske Kirke*«.

Kl. 5: **Festandagt** (med Prædiken) i Kirken.

Mariakongregationen for Mænd afholder Fælleskommunion i Jesu Hjerter Kirke Søndag d. 22. Maj Kl. 8 $\frac{1}{2}$.

Katholsk Højskoleforening. Ordinær Generalforsamling afholdes Tirsdag den 31. Maj Kl. 8 $\frac{1}{2}$ pr. i Stenosgade 4, lille Sal. Beretning aflægges. Valg af Forstander. Alm. Forhandling.

A.C. Onsdag d. 25. Maj Kl. 8 $\frac{1}{4}$ i Studenterforeningen: Ordinær Generalforsamling. Dagsorden: 1) Beretning og Regnskab. 2) Valg af Administratores. 3) Eventuelt.
Adm.

Husk de to **polske Børnehjem**: i Aalborg (Grevinde Ledochowska, Villa Skrænten) og Maribo (St. Josefssøstrene).

Unio. Søndag d. 29. Maj *Cykletur* til Hareskoven og Frederiksdal. Mødested: Søvavillonen, Gyldenløvesgade, Kl. 10. Besøgende er velkomne.

Valfarten til Haraldsted bliver i Aar Søndag d. 26. Juni.

Landophold i Skoleferien for en artig 10-Aars Dreng, hvis Moder er alene med ham, søges. Ca. 150 Kr. kan betales. Billet mrkt. »Landophold« bedes sendt til Bladets Kontor, Boyesgade 8.

Portnerske. Pladsen som saadan bliver ledig i vort Kloster 1. Juni eller senere og kan søges af en enligstillet yngre katholsk Dame, der er flink til Syning. Skriftlig Henvendelse St. Kjeldsgade 3.

En 4—5 Væreisers **Lejlighed** med Pigeværelse etc. i Nærheden af en katholsk Kirke, søges snarest i København eller nærmeste Omegn. Tilbud bedes sendt til Ingeniør Guldager, Nakskov.

Tak. Vor hjerteligste Tak til den ædle Velgørende, der var saa venlig at skænke en Sygestol til den syge Ordenssøster

Kirkelig Kalender.

22. Maj	Hl. Trefoldigheds Fest.	29. Maj	2. Søndag eft. Pintse.
23. —	M. Ferialdag.	30. —	M. Oktavdag
24. —	Ti. Ferialdag.	31. —	Ti. Oktavdag.
25. —	O. Gregor VII, Pave og Bekender.	1. Juni	O. Oktavdag.
26. —	To. Christi Legems Fest.	2. —	To. Oktav af Christi Legems Fest.
27. —	Fr. Oktavdag.	3. —	F. Jesu Hjertes Fest.
28. —	L. Oktavdag.	4. —	L. Franciscus Caracciolo, Bekender.

Christi Legems Fest.

St. Ansgars Kirke. To. d. 26. Maj Kl. 10 Højmesse og Procession. Kl. 8 Aften Andagt. To. d. 2. Juni Kl. 8 Aft. Procession.

Jesu Hjertes Kirke. To. d. 26. Maj stille Messe Kl. 6, 7, 7½, 8½; Kl. 10 Levitmesse og om Aftenen Kl. 7½ Festandagt. (Processionen Søndag d. 29. som sædvanlig.)

Immaculatakirken (Strandvej 91). To. d. 26. Maj Kl. 9 Højmesse. Kl. 4 Eftm. Procession i Haven. (Udsættes i Tilfælde af daarligt Vejr til følgende Søndag paa samme Tid.)

Klosterkirken paa Jagtvej. Gudstjeneste som om Søndagen: stille Messe Kl. 8 og Andagt Kl. 6.

Sakramentskirken. To. d. 26. Maj Kl. 7 stille Messe. Kl. 8 Levitmesse. Efter Levitmassen udstilles det allerh. Sakramente indtil Aftenandagten Kl. 8. — Paa Hverdage i hele Oktaven sakramental Velsignelse efter Ottemessen og Aftenandagten Kl. 8.

St. Josefs Kirke. To. d. 26. Maj Kl. 6½ stille Messe. Kl. 10 Højmesse. Kl. 3 Efterm. Andagt.

Rosenkranskirken. To. d. 26. Maj Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 Højmesse. Straks efter Andagt. I hele Oktaven holdes hver Morgen Kl. 8¼ Sangmesse med sakramental Velsignelse. Hver Aften Kl. 7½ fortsættes den Onsdagen før Christi Legems Fest paabegyndte Novene til Jesu Hjerter Festen.

Assumptionskapellet (Ordrupshøj). To. d. 2. Juni Kl. 4 Eftm. Procession i Haven. (Udsættes i Tilfælde af daarligt Vejr til næste Dag, Jesu Hjertes Fest.)

St. Annæ Kirke. To. d. 26. Maj Kl. 6 stille Messe. Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 8 Andagt. Søndag d. 29. Maj Levitmesse med Prædiken, derefter Procession i St. Elisabeths Hospitalets Have. Kl. 8 Aften Festandagt.

St. Andreas Kirke (Ordrup). To. d. 26. Maj Kl. 7¾ og Kl. 8½ stille Messer. Kl. 10 Højmesse. Kl. 7½ Aften Andagt. I hele Oktaven holdes hver Aften Kl. 7½ Andagt med sakramental Velsignelse. Sønd. d. 29. Maj Kl. 7¾ stille Messe, Kl. 9 Højmesse med Prædiken og Procession i Haven. *Efter Processionen stille Messe.*

Sakramentskirken. Christi Legems Fest er denne Kirkes Hoved- og Titularfest, som fejres gennem hele Oktaven med sakramental Velsignelse baade Morgen og Aften (se Fællesannoncen).

NB. Paa Hverdage er der altid to Messer, Kl. 7 og Kl. 8.

Gudstjenesten i Provinserne.

Hvis Tiden for Gudstjenester er en anden i denne Sommer end i Fjor Sommer, bedes det venligst meddelt Redaktionen snarest muligt.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

69. AARGANG

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Bogladre og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 8^a V. 5—7. Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbh. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 22.

Søndag den 29. Maj.

1921.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Ved Redaktørskiftet. — Paa Pilegrimsfærd. — Dansk katholsk Kunst. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Haderslev. Norge. England. Rom. — Brevkasse. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

544.

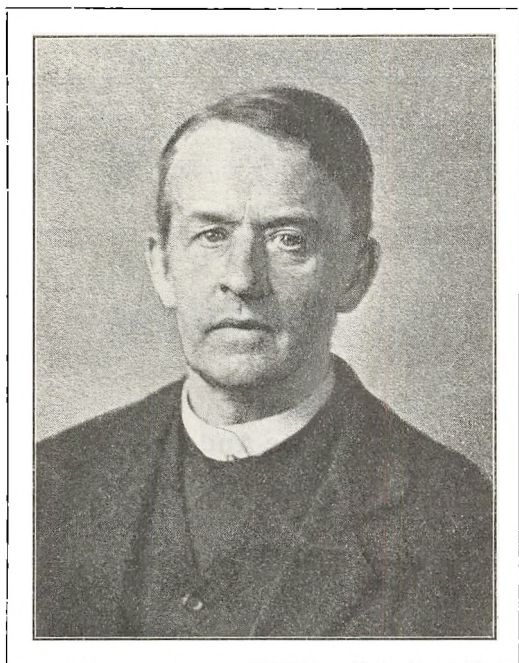
Jesu Hjerte-Andagten.

Andagten til Jesu helligste Hjerte var Kardinal Newman særlig kær; han havde allerede i sine yngre Aar været stærkere draget til den end til andre Andagter, som han ogsaa havde følt sig greben af. I Oratoriets Kirke i Birmingham, hvor Kardinal Newman levede henved et halvt Hundrede Aar, fandtes følgende Linjer under et Billede af Jesu Hjerte:

*Min elskede Jesus,
jeg giver dig mit Hjerte,
og jeg indvier mig
helt til dig
af taknemmelig Kærlighed til dig
og til Oprensning
for al min Utroskab mod din Naade,
og ved din Hjælp foresætter jeg mig
aldrig at synde igen.*

Ved Redaktørskiftet.

Det var en rigtig væmmelig Dag i December Maaned, at jeg blev ringet op af Ugebladets Redaktør, der indtrængende bad mig om at komme ud til ham i Charlottenlund — han kunde ikke naa ind til mig, for han skulde næste Morgen rejse til Thisted og maatte tale med mig forinden. I Sne og Blæst og Mørke naaede jeg ud til den

hyggelige Villa paa Viggo Rothesvej, hvor der herskede umaadelig Travlhed, men hvor Redaktøren dog fik Tid til at tale med mig og — aflevere det Arbejde, han havde været Sjælen i i mange Aar. Han skulde for en Tid til Thisted som Vikar, men vi vidste jo godt, at det maaske vilde blive en lang Tid.

Da Andreaskollegiet lukkede sidste Sommer, stod Niels Hansen uden nogen Stilling. Det var et haardt Slag for mange, ganske særlig for ham. Han holdt jo af Skolen deroppe og havde som saa mange andre tænkt sig, at han

skulde have sin Gerning der Resten af sit Liv. Nu skulde han, ingen ung Mand mere, begynde paa noget nyt. Og hvor? Vilde han kunne fortsætte med alt det Arbejde, han stod i: Ugebladet, Højskolen? Desværre — det blev ikke muligt. For Fremtiden skal Niels Hansen have sit Hjem langt borte fra os, næsten saa langt borte, som det i det hele taget er muligt indenfor Landets Grænser. Jeg ved, at han er glad for sin nye Virksomhed i Thisted, men alligevel maa det være svært at opgive et Arbejde, som var ham kært, og som han har ofret saa meget.

Ugebladet var Niels Hansen kært. Det ved alle Lærerne, for det mærkede man snart. Det var for ham ikke en Byrde, som han nu engang skulde bære, men det var hans Glæde og Lyst Uge efter Uge at sende det ud og der arbejde for Guds Sag. Af og til har han nok følt sig træt af det, ikke mindst, naar selv Katholikker ikke forstod ham, ja fornærmede ham. Han har selv engang skrevet lidt om de Genvordigheder, der mødte ham som Redaktør, men i Almindelighed tog han sig ikke noget af det nær, men gik roligt sin lige Vej efter sin Samvittighed og sin bedste Evne. Han skjulte aldrig sin Overbevisning, frygtløs som han er, og han vilde altid det gode. Stor er derfor den Indsats, Niels Hansen har gjort i de over 11 Aar, han har redigeret Ugebladet. Han har været med til at forme vort religiøse Liv, vor hele Tænkemaade, og til at give den katholske Kirke herhjemme det Præg, den nu har. Vi aner selv knap nok, hvor meget vi skylder Ugebladet og dets Redaktør. Han har ganske bevidst været med til at skabe den danske katholske Kirke, saa at vi nu ved, hvem vi er, ikke et Appendix til Tyskland, England, Frankrig, men Arvtagere af den gamle danske Kirke. Saa rart fri for al Pjank og Unatur og Overdrivelse, men fast og urokkelig har Niels Hansen staaet i Arbejdet for sin Kirke.

Det siger vi ham nu Tak for, da han maa holde op. Vi haaber jo alle, og ikke mindst haaber jeg det, at vi til Stadighed maa se hans Navn her i Bladet; men det bliver dog kun lidt engang imellem. I Dag vil vi sende ham en venlig Tanke og sige ham Tak for alt, hvad han har givet os. Sikkert vil alle Ugebladets Læsere være med til

det. Men ganske særlig vil Københavns Katholikker, som er saa vant til at se Redaktøren alle Vegne, hvor der sker noget, de vil takke ham og saa give ham deres bedste Ønsker med paa Vej til det nye. Tak og lev vel!

Paa Pilegrimsfærd.

(Af P. Meyer i »Credo«, Maj 1921.)

»Credo« kommer og ønsker nogle Linjer: »Et Minde fra Danmark!« — Aa jo! Hjertet er endnu fuldt af Minder. — »Men et katholsk Minde skal det være!« — Næsten alle mine Minder fra Danmark er katholske. — »Og lyst skal det helst være til og med!« — Ak, i de lyse Bøges Land fik alt, hvad der skele, saa let et lyst Skær af Ungdom og Haab! —

* * *

En Søndag — en Sommerdag, som oprinder med straalende Solskin over frugtbare Marker og kølige Skove. Den varme Luft er krydret med Vellugt fra Vejkantens Urter og Havernes Roser.

Vor Rejse gaar midt ind i Sjællands Hjerte; dér ligger, kranset af sine Søer, fredfyldt og stille Sjællands ældste Stad, Ringsted, og op mod den klare Himmel løfter den sin Ære og Krone, Kirken, den ærværdige St. Bents Kirke.

Den gamle, herlige Kirke begynder netop at vaagne til nyt Liv. Den har faaet saa meget at tænke paa netop nu, i Sommeren 1920.

Thi ellers plejer den, som gamle Folk oftest gør, mest at drømme om sin Ungdoms Herlighed. Den faar i Reglen Tid nok til det, glemt, som den næsten er, og gemt i sin parklignende Kirkegaard.

Ja, i dens Ungdomsaar var det dog et helt andet Liv: da den under sine ædle romanske Hvælvinger værnede om den hellige Knud Lavards Grav — han var blevet myrdet, den herlige unge Fyrste, en Vintermorgen ude i

Haraldsted Skov. Da han med sit aabne, ligefremme Sind ikke vilde tro noget saa ondt om sine Modstandere, men værgeløs var gaaet til Mødet med dem, havde de slaaget ham til Jorden uden Naade og Barmhertighed.

Siden kom der en Dag, da Helgenens Lig blev taget op og lagt i et gyldent Skrin bag Højalteret, da Folk kom i store Skarer og strømmede dertil fra alle Sjællands Egne, ærværdige Biskopper, ja endog en Legat fra Paven i Rom, Alexander III; det er netop 750 Aar siden denne allerstørste af alle Dage, da Knud Lavard blev helgenkaaret.

Og Kirken var nu for nylig blevet smykket saa meget som muligt som i Ungdomsaarene, og paa selve Jubilæumsdagen var der kommet store Folkeskarer næsten som i de gode, gamle Dage, til og med Mænd i højtideligt Skrud, som kaldte sig Biskopper; der var blevet talt smukke Ord om Hellig Knud Lavard og hans Tid, og Pavens Navn var blevet nævnt med en vis Ærbødighed — Kirken vilde næppe tro sine egne Øren, thi noget saadant var ellers ikke sket i de sidste 3—4 Aarhundreder —: alt dette havde glædet den, kan man nok tænke sig, og dog — og dog — den var ikke blevet rigtig varm om Hjertet — der var noget — eller meget — som manglede, som om Kærnen var borte, den forstod det ikke helt, det var vel, fordi den var saa gammel; men dens Tanker var nu blevet sat i Bevægelse, og den staar netop nu denne Sommersøndag igen og grunder over Forskellen mellem før og nu.

Da giver det ligesom et Ryk i den: Hvad er det? Der kommer jo en Flok Ungdom, mange er de vel ikke, en 100 Stk. maaske, men der er saadan noget alvorligt over dem, de kommer stille og bærer paa en stor Krans i røde og hvide Farver, de lægger Kransen paa Hellig Knud Lavards Grav, og nu kan den se, at der staar skrevet med gyldne Bogstaver »Danmarks katholske Ungdom«. Ja, det var det Ord »katholsk«, det havde manglet i Højtidelighederne, det var det, den rent havde glemt, det var saa længe, siden den havde hørt eller set noget til det, men det var Hemmeligheden, den var fuldkommen sikker i sin Sag, det var ogsaa Hemmeligheden i dens Ungdoms

Glæde. Men nu var det der jo igen, og den ventede, at der skulde ske noget, et eller andet — men der skete ikke mere. De unge stod et Øjeblik stille omkring Graven med sænkede Hoveder — saa sig saa omkring en lille Tid — saa gik de igen. Kirken var skuffet, meget skuffet! Den betragtede Kransen: »Danmarks katholske Ungdom«? Var katholsk Ungdom saadan nu til Dags? Nu blev den ganske forvirret i Hovedet, nu forstod den intet mere. Den Stakkel! den havde ikke hørt — gamle Folk er ofte tung-høre — at dens, Kirkens, nuværende Ejere eller Vogtere havde sagt, at Danmarks katholske Ungdom paa denne Dag maatte have Lov til at nedlægge en Krans paa Hellig Knud Lavards Grav paa det Vilkaar, at »alle katholske Ceremonier eller lignende« skulde undlades.

Men samme Dags Aften kunde den, om ikke se, saa høre katholsk Ungdom, som den er, naar den kan være sig selv.

* * *

Hvad man havde hindret os i under Kirkens Hvælvinger — Sognepræsten kom jo ogsaa unægtelig i Forlegenhed ved vor Forespørgsel — kunde vel ingen forbyde os paa Landets offentlige Veje.

*

Paa det Sted, hvor Hellig Knud Lavard var blevet myr-det, blev der ikke længe efter bygget et Kapel, som i Mid-delalderen hørte til Egnens mest besøgte Helligdomme. Efter Reformationen forfaldt Helligdommen; hvad der nu er tilbage, er kun Ydermurens Fundament, der ligger midt i en Bondegaards Marker, men det viser dog baade Stedet og Kapellets Form med absolut Sikkerhed. Derhen vil vi nu drage under Bøn og Sang: Danmarks katholske Ungdom vil fejre Hellig Knud Lavards Jubilæum med en rigtig Valfart til hans forfaldne Helligdom.

Vi samles ved 2-Tiden i Ringsteds lille, men fredfyldte nye katholske Kirke. Vi gøres en Gang til opmærksomme paa, at det, vi nu foretager os, ikke er en Skovtur, men en Bønnevandring.

Efter gammel Pilegrimsskik paakaldes først Helligaanden;

saa begynder vi at synge: »Fast skal min Daabspagt evigt staa«, og Processionen sætter sig i Bevægelse. Et Krucifiks bæres i Spidsen, de ca. 120 Deltagere ordner sig i to Rækker, hver ført af en ung Præst; men mellem Rækkerne gaar to andre ligeledes unge Præster, i Rochet og Stola, det er disse to, der skal lede Bønnerne. Vi er nu, efter at den første Salme er sunget, midt i Byen, og Lederne begynder med det gamle Pilegrimslitani: Allehelgenslitani.

Maaske nogle af Deltagerne, som for en Del er Konvertitter, af hvilke de allerfleste aldrig har været med til noget lignende, til at begynde med føler sig lidt usikre, men det varer ikke længe, førend det er, som om noget af Hellig Knud Lavards friske og herlige, lyse og modige Aand kommer over os, og medens Lederne paakalder alle Kirkehistoriens store Helgennavne, svarer hele Skaren sit: »bed for os« saa højt og saa taktfast, at det giver et rungende Ekko fra Byens Huse og Gaarde.

Folk kigger ud fra Husene eller staar ved Vejene; intet spottende Ansigt ses; en Officer standser sin raske Hest og gør Honnør for Krucifikset; og de fleste vejfarende, vi møder, gør ligesaa.

Det bliver et usædvanligt Syn for Omegnens Folk at se en Flok unge Mænd og Kvinder drage bedende og syngende opad Bakkerne, nedad Bakkerne, den lange, støvede Vej gennem en Sommerdags Herlighed; mest ejendommeligt er det maaske at se dem selv under Pauserne mellem Bønnen og Sangen gaa tavse, de unge Mænd hele Tiden med blottet Hoved og de unge Kvinder i deres lyse Dragter med om muligt endnu større Alvor, alle uden Spor af Pjank eller Koketteri, ja uden at tale et Ord med hverandre, og det i et Land, hvor ellers endog Følget i et Ligetog plejer at føre hyggelig Samtale.

Saa begynder det at regne, netop saa meget, at det er nok til at sætte vor Taalmodighed og vor Beslutsomhed paa Prøve, til at binde Støvet og køle den varme Sommerluft. Og efter Regnen hilses Solstraalerne med dobbelt Glæde.

* * *

Hvad beder vi? Alle de smukke katholske Bønner, der er saa egnede til Fællesbrug: de forskellige Litanier, Rosenkransen o. s. v.

Hvad synger vi? Den unge Slægt i Danmarks katolske Kirke har lært at synge godt og gerne. Sangen har i Danmark altid haft stor Betydning for Ideernes Nedsænken i Hjerterne, indenfor den danske katholske Menighed gennemlever vi netop nu en poetisk og musikalsk Blomstrings-tid i det smaa, og uden Tvivl er der allerede frembragt Ting af blivende Værdi. Vi synger gamle Salmer og nye Sange — altid alle Vers — særlig to af de sidste holder man af. Den ene er skrevet i Dagens Anledning og slutter med Omkvædet:

»Drager frem, drager frem paa vor fromme Færd!
Signe Gud vor Vandring, gør den skøn og skær!«

Den anden er en Ungdomssang, der begynder saaledes:

»Nu samles vi om Korsets Flag,
Vi Danske, som er unge,«

og dens Omkvæd lyder ungdommelig kækt:

»Vi vinde vil vort Fædreland
tilbage for vor Kirke.«

* * *

Efter to Timers Vandring under Bøn og Sang kommer vi saa til den fredelige lille By Haraldsted, som hyggende sig mellem sine smaa Høje ligger i sin Søndageftermiddags-slummer, men vækkes af vor taktfaste Fremrykning. Lederen tager nu Korsvejsbønnerne frem, en Tanke, vi alle gribes af — ja! vi er jo paa Vandring til en Martyrs Helligdom — og vore Bønner bliver stedse inderligere. Netop da vi i Betragtningen er naaet til den tolvte Station: Jesus dør paa Korset, er vi ogsaa naaet til Kapellets Grund. Processionskrucifikset stilles derhen, hvor Alteret før har staaet.

Hvad der nu blev talt og sunget og bedt, vil jeg ikke fortælle Enkeltheder om: Fortidsminder blandedes med Fremtidshaab, og fra vore Hjerter steg det Løfte mod Himmelen: Vi vil lade os gribe af Hellig Knud Lavards Aand, vi vil, enhver efter sine Evner, forsøge at blive Kæmper for Christi Kirkes Sag.

* * *

Efter en eller to Timers Hvil stiller vi os op til Tilbagevejen: samme Orden, samme Maade. Dog er Trætheden nu synlig, særlig hos mange ikke sportsvante Damer. Vor kloge Leder ved, at det værste for den trætte er at tænke for meget paa sin Træthed. Han tillader slet ingen Pauser mere, og saa bliver vi ved med Bøn og Sang — Bønnen er dog stadig Vekselsbøn — uafbrudt hele Vejen, som nu vist tager næsten tre Timer.

Og vi kan blive ved med det. Ja, det er netop det mærkværdige, at vi kan.

Ved Solnedgang er vi igen i Ringsteds Gader. Vel synes Damernes Bevægelser ikke mere at ske efter Plastikkens Regler, vel er Herrernes Kravetøj ikke mere lysende hvidt, men da Lederen nu istemmer Lovsangen »Store Gud, vi love dig«, synger vi den med en saadan Kraft, at Ringsteds Borgere, som staar rundt omkring paa Torvet, blotter deres Hoveder, da vi drager forbi. De syntes maaske, det var noget af en Bedrift, vi havde udført. Den lille katholske Kirkes Klokke begynder at ringe, gennem den aabne Port straalet Alterlysene os i Møde, Orgelet falder ind i Takt med vor Sang: Trætheden er for nogle Øjeblikke forsvundet, vi takker Gud for, at han lod os være med til dette: den første rigtige katholske Valfart gennem Danmarks skønne, frugtbare og lyse Natur.

Monstransen løftes over os, Frelseren i Eukaristien giver os sin Velsignelse — det er Løn nok for al Møje, og der er Taarer i mange Øjne. Og saa tilsidst, vi kan ikke lade være, vi maa synge den »O sanctissima, o piissima!« Jeg har ofte hørt den synge som Slutningssang ved Højtideligheder, men aldrig med en saadan Begejstring som ved Slutningen af vor Pilegrimsfærd til Hellig Knud Lavards Kapel den 4. Juli 1920.

Tænk, at vi kunde! Ja, hvor meget kan man ikke, naar man blot vil og saa holder sammen!

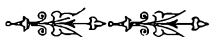
* * *

Hele Mindet i eet Billede?

Et frugtbart Landskab, hvorigennem der bugter sig en støvet Landevej langs blaa Søer og over smaa Bak-

ker frem mod et Skovbryn, i det fjerne en stor Kirke: paa Landevejen en Flok unge, som følger efter et Krucifiks og synger:

Vi vinde vil vort Fædreland
Tilbage for vor Kirke.

Dansk katholsk Kunst.

Kære Herr Cay Benzon.

De lovede os en Ledetraad for dansk katholsk Kunst — men hvor blev den af? Jeg har ikke engang kunnet faa fat i Traaden, end sige Ledetraaden, og jeg har gjort mig Umage. De skriver en Del ganske kønne Ting om, hvad kirkelig Kunst skal være og yde, men det har den Fejl, at det er vi saamænd alle enige om, om det saa er dem, der ved given Lejlighed ryger til Mayer eller en anden Spekulant i kirkelig Smagløshed og fylder Kirkerne med Galanterivarer, som de saa bilder Godtfolk ind er Kunst.

Naar Ledetraaden skal lede til noget, maa den angive Midler og Veje til at opnaa de Maal, vi alle er enige om, og derom har jeg kun kunnet opdage, at kirkelig Kunst ikke maa være realistisk. Jo, saa siger De ogsaa, at den skal være symbolsk. Ja, saamænd, for saa vidt, som den ikke kan klædes eller udtrykkes i Form. For De mener da ikke, at den skal være Symboler? Saa fik den uhyggelig lidt at gøre med Kunst og uhyggelig meget med Rebusser. Udtrykke Kristendommens Indhold kan den ikke; det kan endda knibe for den mest gennemspekulerede Tale, det har tidt knebet for Koncilierne, saa De maa heller ikke være urimelig mod den stakkels Kunst. Hvor skulde den kunne andet end med de Midler, den har, og med de Evner, der giver sig i dens Tjeneste, fremstille Begivenheder, Personer, eller hvad det nu er, som fører Tanken opad, ad de kristne Sandheders Stier nærmere Gud? Eller kan De tænke Dem noget andet? I et lille koket Sidespring drager De den gregorianske Kirke-

sang frem formodentlig til Sammenligning, og lad os blot faa den frem. Men dels kan ingen Musik udtrykke noget som helst andet end Stemninger, som De netop lader til at være bange for, og slet ikke Læresætninger, som De er nær ved at gøre til Kunstens egentlige og eneste Opgave. Og saa skal jeg give Dem lidt at tænke over. Sammenlign engang »Pater noster«, »Gnd beskærme Danmarks Rige« og »Malebrok er død i Krigen« — det er den samme Melodi. Derfor er »Pater noster« alligevel uforligneligt.

Men det med »symbolsk« er vist kun Asenindens Føl, og Asenet selv hedder »ikke realistisk«. Skønt der er det mig, der taler sort, for Traveren stammer sikkert nok fra et eller andet tysk Stutteri, og i det Land er der som bekendt ingen Æsler, i al Fald paa fire. Havde De saa endda sagt, hvad De mente dermed, for Udtrykket er saa sørgelig flertydigt. Det er givet, at den kirkelige Kunst ikke maa være plump, og derfor fik Caravaggio sine Mesterværker i Hovedet igen. Men maa den heller ikke gengive Virkeligheden med al mulig Troskab og gaa det, den fremstiller, saa nær paa Livet, som den kan? Det har været alle store Kunstneres Drøm, som de har drømt, naar de var aller mest vaagne. Skal der være noget særlig kirkeligt i halvfærdigt Arbejde? Kunsten maa tale i Former, og Formerne har Vorherre skabt. Jeg tror ikke, der bliver Plads til noget Bessermachen, og navnlig synes jeg, den kirkelige Kunst har dobbelt Grund til at træde vor Herres Værker nær i al Ærbødighed og kristelig Ydmyghed. Virkeligheden, Realiteten, er ganske simpelt uopnaelig, og den Stige, ad hvilken Kunstneren kan nærme sig den, har mange Trin, hvoraf han maa vælge sit Stade paa et bestemt, det vil sige, vælge sin Stil og saa gaa paa af bedste Evne.

Som sagt, jeg kan ikke blive klog paa, hva De virkelig vil, og Deres Eksempel gør kun ondt værre. De vil have Vorherre fremstillet paa Korset og samtidig i Majestæt. Det er et gammelt Krav, for det blev første Gang stillet paa Kalvaria, men rigtignok af Farisæerne: »er han Guds Søn, saa stige han ned af Korset, og vi vil tro paa ham«. St. Paulus kunde derimod kun faa Øje paa »Fornedrelse«, »Tilintetgørelse«; mon det ikke er nok saa kirkeligt. Eller maa man søge Nøglen i Deres romanske

Søjler med byzantinske Buer, som maa faa enhver til at studse, som ikke ved, at De sidder i Paris, og at Fransk-mændene kalder den romanske Kunst byzantinsk. Der er jo romanske Kors, der til en vis Grad virkeliggør Deres Krav.

Der var endnu meget at sige, men Redaktøren vil vist have sig det frabedt. De har formodentlig lagt Mærke til, at jeg ikke har omtalt Billedhugger Skikkild, tout simplement fordi jeg desværre aldrig har set noget Arbejde af ham, det skulde da være hans lille Piece om samme Emne, som De behandler. Deri kræver han, at den kirkelige Kunst skal være hierarkisk, men til Hierarkerne regner han ogsaa de tykke assyriske Konger. Mon Tobias ogsaa gjorde det? Alligevel vil jeg sige Dem, at jeg engang har forsøgt at skaffe ham en Bestilling som naturligvis Mayer fik, og at havde jeg Penge, bestilte jeg øjeblikkelig et Værk hos ham og glædede mig til at faa et Arbejde af en Personlighed, selv om jeg ved, at vore Anskuelser er Hund og Kat. Min eneste Betænkelighed vilde være, at han har givet sig til at skrive. Det plejer de betydelige Kunstnere ikke at gøre. De frembringer og lader de tyske Professorer om at væve.

For Resten venlig Hilsen og se Dem godt om i Paris; der er Kunst nok at lære af. *Johs. Frederiksen.*

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Hele Restoplaget af Niels Hansens Bog Fra Henrik den Ottendes Dage, som i 1908 udkom paa Schönbergske Forlag, er i disse Dage overtaget af Katholsk Boghandel, som udsælger den 128 Sider store, med 7 Billeder prydede Bog for kun 50 Øre Stykket. Den vakte ved sin Fremkomst ikke saa lidt Opmærksomhed og fik megen Anerkendelse; saaledes skrev Professor Aage Friis en meget velvillig Anmeldelse i Politiken, hvori han siger, at »Forfatteren, øjensynligt støttet til omhyggelig og vidtgaende Læsning, i smaa fængslende Kapitler elskværdigt og anskueligt skildrer nogle af Tidens interessanteste Personligheder«, medens Berlingske Tidende slutter sin Anmeldelse med at kalde Bogen for en »interessant og tankevækkende Bog, der fortjener at kendes af alle historisk interesserede. Den er smukt udstyret og for-

synet med faa, men gode Illustrationer«. Katholsk Boghandel bør opmuntres i dette sit nye Forsøg paa at sprede god Litteratur, ved at Publikum hurtigt anskaffer den anerkendte Bog for den ovennævnte billige Pris, der knap svarer til 20 Øre før Krigen.

— Med beundringsværdig Energi har Unios nye Bestyrelse straks taget fat paa sin ikke ganske lette Opgave. De følgende Meddelelser vil sikkert vække Interesse og lokke nye Medlemmer til den gamle Forening, der nok vil blive et godt Samlingssted til Vinter. — Tirsdag den 10. Maj afholdtes et Bestyrelsesmøde, hvor Bestyrelsen konstituerede sig saaledes: Formand: Murermester A. V. Günther, valgt af Generalforsamlingen, Næstformand: Grosserer H. Nystrøm, Kasserer: Fuldmægtig Aug. Husson, Sekretær: Bankkasserer O. Soelberg, Repræsentanter: Fuldmægtig Boye Danielsen, cand. phil. H. Krusenstjerne-Haffstrøm, Translatør A. Sarrild og Ingeniør G. Wissum. — For den kommende Vintersæsons 7 Maanedsmøder er Koncertpalæets Riddersal med tilstødende Lokaler lejet, og det vil være Bestyrelsen magtpaaliggende at sørge for et godt Program, hvor Foredrag, Oplæsning, Musik og Sang vil være Indledning til gemytligt Samvær, hvor en Svingom for Ungdommen ikke vil blive glemt, ligesom der ogsaa vil blive arrangeret Smørrebrødsbord til meget moderat Betaling. Der vil blive sørget for illustrerede Blade og Lejlighed til Spil af forskellig Art. Vore Hovedfester ved Jul og Fastelavn vil blive fejret med henholdsvis Juletræ og Fastelavnsløjer med paafølgende Dans i større Stil. Med Vintersæsonens Begyndelse vil der daglig fra Kl. 10—5 være Adgang til Lokalerne, Vestervoldgade 115³, og her vil der ligeledes være stort Bladhold og Servering af Forfriskninger til meget moderate Priser, ligesom der ogsaa vil være Adgang til Telefon. I September Maaned vil »Unio«s Program for hele Sæsonen blive udsendt, og beder vi nu Menighedens Medlemmer om ikke at svigte os i vort Arbejde, men indmelde sig i Foreningen. Kontingentet er 16 Kr. aarligt for Herrer og 12 Kr. for Damer, og Indmeldelse kan ske hos samtlige ovennævnte Bestyrelsesmedlemmer. — Formandens Adresse er: Murermester A. V. Günther, Bangertsgade 11, St., Telef. Central 4110; Kassererens Adresse er: Fuldmægtig Aug. Husson, Stenosgade 5, Telef. Vester 787 x.

Haderslev. Paa Apostlene Philip og Jakobs Fest, Søndag den 1. Maj, var der stor Fest i Haderslev katolske Kirke: 13 Børn, 6 Dreng og 7 Piger, modtog den første hl. Kommunion.

Norge. Af Aviserne har Læserne erfaret, at der er kommet Dominikanere til Norge. I den vestlige Del

af Kristiania, Neberggaten 15, har de taget Bolig og indrettet et Dominikus-Kapel. Der er foreløbig to Præster, nemlig Pater Hélaire og Pater Taillard. Ja, — mere er der ikke at fortælle om det, og dog er det maaske en meget betydningsfuld Begivenhed for Kirken i Norge. Vi vil haabe det.

England. Til Ærkebiskop af Birmingham har den hl. Fader udnævnt Mgr. Mac Intyre, der var Hjælpebiskop hos den forrige Ærkebiskop, der paa Grund af Alder nu har trukket sig tilbage. Den nye Ærkebiskop, der er 66 Aar gammel, er selv født i Birmingham. En Del Aar har han levet i Rom, hvor han var Rektor for det engelske Kollegium og Konsultor i forskellige Kongregationer. — Samtidig er Biskoppen af Northampton, Mgr. Keating, udnævnt til Ærkebiskop af Liverpool; ogsaa han er født i Birmingham og er 62 Aar gammel. Han er kendt som en af Englands bedste Prædikanter, og han nyder særlig stor Popularitet i Arbejderkredse og blandt Ierne.

Rom. I Anledning af, at der er gaaet 600 Aar siden Dantes Død, har Paven udsendt en Encyklika, hvori han ærer den store Digter som en af Kirkens store Aander. — Vi haaber snart at kunne bringe en Oversættelse.

Brevkasse.

Svar til Hr. Fr. S. »Ungdommens Indsamling« har for nogen Tid siden i den katolske Presse indrykket en Meddelelse om Absalonsbøsserne, der aabenbart har undgaaet Deres Opmærksomhed. Jeg tillader mig at henvise til omstaaende Annonce.

K. Poulsen, fg. Inspektør i U. I.

Sankt Knuds Feriekoloni.

Afsluttet Regnskab for Sommeren 1920.

Div. tidligere spec. Beløb	Kr. 843,57
Udbetalt til Dalum Kloster	Kr. 829,00
Telegrammer, Porto	” 5,45
	Kr. 834,35
Rest	Kr. 9,12

I Aar vil der paa Grund af forskellige Omstændigheder kun blive Plads til et begrænset Antal Drenge paa Dalum (slet ingen Piger). Hvis der findes Hjem paa Landet eller i Provinsen, der vil gøre godt mod en lille København, saa Skuffelsen med Dalum ikke bliver altfor stor, bedes Meddelelse sendt til undertegnede. Bidrag til de lykkelige Smaafyre, der kan komme paa Dalum modtages hos St. Josefssøstrene Østerbrogade 7 D, Frberg Allé 15—17, Griffenfeldtsg. 44 og hos Portneren i Stenosgade.

Martha Hansen, Boyesgade 7^s, København V.

Christi Legemsfest i Roskilde.

Søndag d. 29de Maj.

Kl. 7: **stille Messe.**

Kl. 9: **Levitmesse** (Koret udfører en flerstemmig Messe komponeret af Organist A. Kerckhoffs).

Efter Messen **Procession** ad Frederiksborgvej og rundt til tre Altare i Sct. Maria Hospitals Have. (Sangen under Processionen ledsages af Musikdirektør Sørensens Orkester).

Kl. 12: **Middagspause.** Forsamlingssalen staar til Raadighed for udenbys Katholikker; her kan medbragt Mad nydes, og dertil kan faas Sodavand og Kaffe eller The med Sukker og Fløde (25 Øre pr. Kop).

Kl. 2: **Møde** ved Lourdesgrotten i Hospitalshaven (i Tilfælde af daarligt Vejr da i Forsamlingssalen).

1) Foredrag af Baronesse Rosenørn-Lehn: »*Sct. Thomas af Aquino, Eucharistiens Skjald*«.

2) Sangforeningen Vokalion (Mandskor under Ledelse af Organist A. Kerckhoffs): *Heise »Volmerslaget«* og andre Sange.

3) Foredrag af Pater Jaworski: »*Eucharistiens Triumf i den katholske Kirke*«.

Kl. 5: **Festandagt** (med Prædiken) i Kirken.

Katholsk Højskoleforening. Ordinær Generalforsamling afholdes Tirsdag den 31. Maj Kl. 8^{1/2} pr. i Stenosgade 4, lille Sal. Beretning aflægges. Valg af Forstander. Alm. Forhandling.

Valfarten til Haraldsted bliver i Aar Søndag d. 26. Juni.

En 4—5 Værelsers **Lejlighed** med Pigeværelse etc. i Nærheden af en katholsk Kirke, søges snarest i København eller nærmeste Omegn. Tilbud bedes sendt til Ingeniør Guldager, Nakskov.

St. Josefs Gilde stiftet 1885. Medlemmerne bedes komme til Stede for at deltage i Christi Legemsprocessionen Torsdag d. 2. Juni Aften Kl. 8 i St. Ansgars Kirke. *Bestyrelsen.*

Credo. Maj 1921. Indhold: Brev till Credo från Kardinal van Rossum. — Ur Pius IX.s dogmatiska bulla om Marie obefläckade avlelse. — Alla santissime vergine Maria. — Fredsríkets Fader under den stora ofreden. — Sankt Erik och hans män. — Från Credos torn. — Credos Böcker. — På pilgrimsfärd. — Från våra församlingar och föreningar.

Hjertelig Tak for den kærkomne Gave til Elisabethforeningen i Anledning af et Sølvbryllup. *J. Braun.*

Niels Hansen: Fra Henrik d. VIII.s Dage. 128 Sider. 7 Billeder. Nedsat til kun 50 Øre. *Katholsk Boghandel.*

Til Motorcyklefondet er indkommet yderligere (Sck) 50,00 + (H.P.P.) 10,00 + (A.M.A.M.) 2,00 + (Vincentiskonferencen i Ordrup) 20,00 + (S.S.) 10,00 ialt med det tidligere indkomne Kr. 361,00. Alle Giverne bringes herved en hjertelig Tak.

Det Apostoliske Vikariat.

Ungdommens Indsamling til det apostoliske Vikariat.

De, der maatte være i Besiddelse af »Absalonsbøsser«, og som kunde ønske disse tømt, anmodes om at indsende Navn og Adresse til undertegnede.

K. Poulsen, fung. Inspektør i U. I., Poul Ankersgade 2, K.

Kirkelig Kalender.

29. Maj	2. Søndag eft. Pintse.	5. Juni	3. Søndag eft. Pintse.
30. —	M. Oktavdag.	6. —	M. Norbert, Biskop og Bekender.
31. —	Ti. Oktavdag.	7. —	Ti. Ferialdag.
1. Juni	O. Oktavdag.	8. —	O. Ferialdag.
2. —	To. Oktav af Christi Legems Fest.	9. —	To. Primus og Felicianus, Martyrer.
3. —	F. Jesu Hjertes Fest.	10. —	Fr. Margrethe, Enke.
4. —	L. Franciscus Caracciolo, Bekender.	11. —	L. Barnabas, Apostel.

Processioner paa Christi Legems Fest.

To. 26. Maj. Kl. 10 St. Angars Kirke. — Kl. 4 Eftm. Haven ved Immaculatakirken.

S. 29. Maj. Kl. 9 St. Andreas Kirke og Kollegiets Have. — Kl. 9^{1/2} St. Annæ Kirke og Elisabeth Hospitalets Have. — Kl. 7^{1/2} Aften Jesu Hjertes Kirke.

To. 2. Juni. Kl. 8 Aften St. Angars Kirke.

St. Annæ Kirke. Søndag d. 29. Maj Kl. 6 og 8 stille Messe. Kl. 9^{1/2} Højmesse med Prædiken, derefter Procession i St. Elisab. Hospitalets Have. Kl. 8 Aften Festandagt.

Assumptionskapellet (Ordrupshøj). Søndag den 29. Maj holdes Messen Kl. 7 i Stedet for Kl. 8. — Torsdag den 2. Juni finder ingen Procession Sted, da Søstrene og deres Elever tager Del i Menighedens Procession Søndag den 29. ds.

Sakramentskirken. Jesu Hjertes Fest Kl. 7 stille Messe. Kl. 8 Højmesse. Kl. 8 Aften Andagt.

St. Angars Kirke. Tirsdag den 31. Maj Kl. 8 slutter Majandagten med Prædiken og Procession, hvori de unge Pigers Forening deltager.

Den eucharistiske Forenings Medlemmer bedes erindre Tilbedelsen i St. Angars Kirke Fredag d. 3. Juni til de aftalte Tider. Det allerhl. Sakramente vil blive udstillet hele Dagen d. 3. Juni. Hermed ophører Tilbedelsen i Maanederne Juli, Aug. og Septbr.

Unio Grundet paa Christi Legems Fest Procession i Ordrup og Stenogade, er *Cykleturen* udsat til d. 5. Juni.

Gudstjenesten i Provinserne.

Hvis Tiden for Gudstjenester er en anden i denne Sommer end i Fjor Sommer, bedes det venligst meddelt Redaktionen snarest muligt.

Min kære Hustru

Ida Wiehe
f. Petterson

er afgaaet ved Døden den 12. Maj 1921.

Den kære Afdøde anbefales til de Troendes Forbønner.
Begravelsen har fundet Sted.

FREMMEDSPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

69. AARGANG

«Nordisk Ugeblad» udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorør, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 8^a V. 5—7. Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbh. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 23.

Søndag den 5. Juni.

1921.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Prinsesse Margrethe. — Brev fra Rom. — Nye Bøger. — Til den nye Redaktør af Ugebladet. — Lourdes. — Et katolsk Hotel. — Den internationale Studenterkongres i Prag. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. England. Spanien. Australien. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

545.

Tvang eller ikke?

Søndagens Evangelium handler om »det vildfarne Faar«, den gode Hyrdes Bekymring og mange Forældres med! Og før de for vild — hvor mange Overvejelser om, hvad der var det rigtigste, Tvang eller ikke, Forbud eller Frihed, er ikke gaaet gennem Forældres og Opdrageres Hjerter! At Forbud dog mange Gange gør ondt i Stedet for godt, siger Kardinal Newman i et Brev af 1867 følgende træffende Ord om: »Det kan f. Eks. for mange Forældre synes Vanvid, at de unge indgaar et Ægteskab, som de af hele deres Hjerter er opsatte paa at faa Lov til, men det kan være endnu større Vanvid at forhindre det. Vi alle husker sikkert Tilfælde, hvor det at lide, hvad der i sig selv er ondt, var det mindste af to store Onder, som Erfaringen viste. Ofte har et Forbud, der er blevet adlydt, været fulgt af et ødelagt Liv for den, der var os saa kær, men for hvis Velfærd vi viste saa mislykket Iver. Det dur ikke at banke Livet ud af en ung — Begejstringens, Forhaabningernes og Længslernes Liv. Ældre Mennesker lever ved Fornuft, Sædvane og Selvkontrol, de unge lever ved Syner.«

Prinsesse Margrethe.

Paa en særlig Maade føler vi Katholiker os knyttede til den unge Prinsesse, der paa Torsdag skal staa Brud. Vi kender Prinsesse Margrethe saa godt fra vore Kirker, hvor hun var en hyppig Gæst fra sin Barndom af, fra den Tid, da hun som lille Pige fulgtes med sin Moder til den blaa Fløjlstol foran Kommunionbænken i St. Ansgars Kirke. Og vi har fulgt hende siden, da hun var Elev hos Josefs-søstrene, og da hun selv som Voksen overtog sin Moders gamle Hverv som Leder af Bazaren og megen anden Godgørenhed. Blandt de mange, der ønsker til Lykke til Brylluppet, er derfor ogsaa vi med. Maatte det unge Prinsepar faa Lys og Glæde over deres Vejl! At skabe Lys og Glæde for andre har saa ofte været den danske Kongefamiljes og ogsaa Prinsesse Margrethes Stræben. Derfor tør vi haabe, at hun ogsaa i sit nye Hjem selv maa faa Del deri i rigt Maal. Gid først og fremmest Lyset og Glæden fra det Sted, hvor vi oftest har set Prinsessen, fra vore Kirker, maa følge hende altid!

Brev fra Rom.

Folkets Røst.

Dette hændte ved en Opera-Aften i Theater Constanci — Roms største Scene. Carmen gik, og Theatret var fyldt il sidste Plads. I de dyre Loger sad det elegante Publikum, en Summen lød, som Havets Brusen, før Orkanen bryder løs. Dirigenten havde indtaget sin Plads og skulde lige til at løfte sin Taktstok, da en skarp Røst fra Parterret pludselig skar igennem: »Bort med de nøgne Halse og blottede Barme, som fremstilles skamløst uden Blusel!« — Der blev Dødsstilhed, ingen rørte sig. —

Saa kom Orkanen i al sin Vælde: »Vi forbyder Forestillingen! — Vi vil ikke se de Kvinder, som sætter deres Værdighed til Side. — Vi vil ikke se de Kvinder, der lokker vore Sønner med deres nøgne Legemer.«

Den skarpe Røst tav, og en Bifaldsstorm brød løs. — Lyset dæmpedes, og Musikken tog fat for at overdøve Raabene; — men saa brød det for Alvor løs. Hænder løftedes truende mod Logerne:

»I Kvinder der oppe, dersom I ikke vil sammenlignes med Skøger, maa I lære at skelne mellem privat og offentligt. Indenfor jeres egne Vægge kan I klæde jer, som I vil, men paa offentlige Steder forlanger vi ærbar Paa-klædning. — Vælg, eller gaa. Vi taaler jer ikke.«

Og Valget blev gjort. Herrerne hentede Damernes Overstykker, de nøgne Halse og Arme blev dækkede i en Fart. Dirigenten fik Ro til at dirigere, — Operaen blev sunget uden Forstyrrelse til Ende. — Folkets Røst var hørt — og forstaaet. — — —

Otte Dage efter lød atter Folkets Røst i Constanci. Det var lidt, før Tæppet skulde gaa op for »Den russiske Ballet«. Pladserne i Parkettet var optaget af unge Soldater i graa Uniformer, som uberettiget havde indtaget disse dyre Pladser. Da Indehaverne af Pladserne kom, nægtede Soldaterne at rejse sig. Der blev larmende Røre, Kontrollørerne tilkaldt; men det var umuligt at faa dem til at vige Pladserne — der, hvor de sad, sad de urokkeligt. Politi blev hentet. Umuligt, de rørte sig ikke.

Det var unge Invalider, som havde trængt sig ind og nu fordrede Plads for sig ved Livets Bord.

En rejste sig, støttet af sin Kammerat: »Hvorfor skal vi, som har ofret Ungdom og Lemmer for Fædrelandet, skubbes til Side? Vi er fattige og kan ikke leve af den Almisse, Staten giver os. — Vi er mærkede for Livet — nu sidder vi her og flytter os ikke.«

En ung Kaptajn traadte frem og gik hen til dem. Han havde Medaillen for Heltedaad ved Siden af sine andre Hæderstegn paa Brystet:

»Kammerater, hør nu, hvad jeg siger: disse Pladser indtager I jo ikke med Rette. Eders Pladser er paa Galleriet, hvortil I har købt og betalt dem. De Herrer og Damer, som staar her, har ogsaa købt og betalt deres Billetter — synes I, der er Grund til at stjæle deres Pladser? — Rejs Jer nu. Det er ingen Skam at vige for Retten, forstaar I nok.«

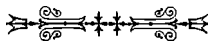
Der lød en dæmpet Mumlen, saa kom det mere spagt:

»Vi Stakler, med de brudte Ben og Lemmer, kan ikke kravle op under Taget paa Galleriet.« — »Nej, det kan I ikke, Kammerater, deri har har I Ret. Men jeg er sikker paa, her er mange, som frivillig giver sin Plads til eder.« Han saa sig om i Theatret. Længe før han havde talt ud, havde over hundrede nede i Parket og Parterre rejst sig for at give dem deres Plads.

Rolige som Børn veg de Sædet og satte sig længere ned i Parkettet. — Men Folkets Røst havde atter lydt og var beredvilligt blevet hørt. —

Ved Kirkedørene staar der Opslag overalt i Italien: »Kvinder, mød dog her i Guds Hus anstændig paaklædte!«

Rose Bruhn.

Nye Bøger.

Thomas Laub: Musik og Kirke. (Gyldendal 1920.) 280 S. 15 Kr.

I over en Menneskealder har der af og til i Dagbladene lydt stedse stærkere Klager over Gudstjenesteformen i den danske Folkekirke, og altid stærkere har Raabet lydt om

Forbedring. Denne Kritik fik saa Aar 1919 fastere Form tilligemed Anvisning paa Helbredelsesmetoden i Magister Erik Abrahamsens i liturgisk-musikhistorisk Henseende grundlæggende Bog: Liturgisk Musik i den danske Kirke (eller Reformationen*), hvori Forfatteren S. 138 gør opmærksom paa »en Opløsningsproces af den skrappeste Art, hvis sørgelige Resultater kan iagttages Søndag efter Søndag« i de protestantiske Kirker. Side 141 siger han: Med den »definitive Udelukkelse af cantus gregorianus brødes den liturgisk-musikalske Forbindelse med Middelalderen, ja i egentlig Forstand ogsaa med selve Oldkirken. Et mægtigt Repertoire af liturgisk Musik, et uvurderligt Stykke Musikkultur gik hermed tabt for den danske lutheranske Kirke«. S. 146 kalder han Gudstjenesten for »en Karikatur af Messen« med Nadveren som »en Anhang«. Forfatteren ser Redningen i »at faa Messebegrebet indført paany« i Lighed med det romerske tilligemed Fornyelsen af den gregorianske Sang. »Kirkemusikere og Præster maa uddannes i cantus gregorianus«.

Men nu har Organist Thomas Laub udgivet en Bog: »Musik og Kirke«, hvori han i en mere udvidet og endnu skarpere Form kritiserer Folkekirkens Gudstjeneste. Side 57—58 siger han, »at der ved reformatorerens fejlagtige fremgangsmaade er gaaet noget tabt for vor gudstjeneste kan vist ikke nægtes«, og S. 168 »vi har mistet noget godt, da det liturgiske gled ud af vor gudstjeneste«. Sjældent har Ordet »gled« været anvendt mere betegnende end her, og det viser, hvor klart Organist Laub ser paa Sagen i Følge sine grundige historiske Studier, thi Messen i sin latinske og i sin danske Form er aldrig bleven afskaffet her i Landet ved Lov, men er efterhaanden forsvunden ligesom Skriftemaalet, den strenge Faste paa de ved kongelig Forordning anordnede Bededage og hele den gamle Kirketugt. Hr. Laub har ogsaa Ret, naar han siger, at »Præken er ikke nødvendig, ingen betingelse« (for Gudstjeneste), men »på grund af den store vægt, den lutheranske kirke har lagt på præken er vi kommen dertil, at en stor mængde mennesker kun går i kirke for at høre præsten. Og med rivende faldhastighed ned ad skråplanet har dette ført til, at mange nærmest ønsker at sættes i svingning, »kradses op« ved præken og foretrækker lyriske udgydelser og åndfulde causerier over mer eller mindre kristelige emner, — så keder man sig da ialfald ikke. Til sådanne åndelige forlystelser, der til tider kan nærme sig betænkeligt til, hvad man kunde kalde »kristelig varieté«, passer vor kirkesang ikke« (S. 152). Denne skarpe Kritiks

*) Anmeldt i Ugebladet 1919, S. 275 f.

større eller mindre Berettigelse interesserer os dog ikke saa meget, som alt det, Forfatteren siger om vor hl. Kirkes Liturgi og Musik, thi i Hr. Laub og Hr. Abrahamsen har vi de varmeste Beundrere af vor Liturgi og gregorianske Koral, og vi Kirkesangere kan kun fryde os over den Lovsang, der saa fuldttonende klinger os imøde fra de to Forfatteres Bøger. Hr. L. mener, at »Historien har lært os, at den eneste sang, vi kan hente råd hos m. h. t. liturgi, er den gregorianske« (S. 168). — »Den største dyd hos den gamle sang var jo den, at ord og toner var ét, melodierne var voksede ud af de latinske ord«, og S. 147: »Det var jo det, der udmærkede den gamle kirkesang: i over halvandet årtusende havde folkeligt liv og kirkelig alvor her enedes så smukt«, — »som ægte menighedssang var den på en gang kirkelig og folkelig«, og S. 150 »hver gang den lader sig høre, er det, som om himlene åbnes, som om et glimt af herligheden lyste over jorden. Og den, der har oplevet dette, kan aldrig glemme det«. Hr. L. »kan ikke dele den anskuelse, at Bachs kirkekompositioner er højdepunktet af al kirkemusik . . . glæde os over kunst, selv den ædleste, er nu engang ikke vor opgave ved gudstjenesten; gudstjeneste er, hvor menigheden selv og i fællesskab frembærer sin bøn, tak og lovprisning. Lad mig tilføje, — for vi må have katolikkerne med, der jo i mange stykker har bedre forstand på gudstjenestens væsen end vi, — gudstjeneste er ogsaa der, hvor menigheden lader bøn og taksigelse frembære, om end gennem mellemlid, saa dog i en tone, som alle maa erkende som menighedens egen tale [Palestrina]« (S. 112). Ja, den katolske Kirke har god Forstand paa Gudstjenestens Væsen og har derfor anordnet et Mellemlid: Koret, som ikke alene skal synge til Guds Ære men ogsaa til Menighedens Opbyggelse, navnlig naar det sker i en Tone, som Palestrina og de andre store middelalderlige Komponister anslaar, da den er mest beslægtet med den gregorianske Sang. S. 15 siger Hr. L. desuden: »Hele den gregorianske kirkesang beror på denne liturgiske syngemåde, d. v. s. at nogle i menigheden, en forsanger eller forsangere, enkelte eller flere (altsaa Koret) synger for, mens resten svarer. I og for sig var dette det naturligeste i en tid, hvor ikke alle kunde læse; der blev den store mængde jo nødt til at nøjes med at gentage led af det foresungne eller at svare med omkvæd, antifoner, mens de, der havde »sangens gave« var de ledende og bl. a. overtog de førortalte sange med »jubel-toner«, som de færreste kunde synge, — hvilket dog ikke hindrede folket i at følge med i hjertet. For os, der er vant til med salmebogen i hånden at synge med hele tiden kan denne måde synes mindre folkelig. Efter

forholdene på den tid var den så folkelig som vel mulig, og vi danske skulde nødvendig fordømme her: vi har vel ingen sa folkelig sang som vor egen gamle folkevise, der netop er indrettet på en forsanger og en forsamling, der svarer med omkvæd«. Kan vi ønske os et bedre Forsvar for den ogsaa endnu selvfølgelig Skik, at Folket følger med i Hjertet ved enten at bede Bønner efter eget Valg eller ved at følge Messen ordret i en Oversættelse, — vi har jo nu ogsaa hele Messebogen paa dansk —, vel den fuldkomneste Maade at høre Messen paa.

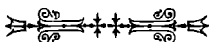
Men naar Hr. Laub S. 50 siger, at »Romerkirken har gjort menighedssangen hjemløs«, saa er det jo dog meget heldigt, at han allerede S. 59 retter denne grove Fejltagelse, idet han ved at nævne en Del tyske Salmer siger: »Disse åndelige folkeviser havde længe været menighedens eje«. At kirkelige Sange allerede i det 12. Aarhundrede havde en stor Udbredelse, fremgaar af en Bemærkning i Provst Gerhoh's Forklaring af Davids Salmer 1148: »Hele Verden synger Frelserens Lov ogsaa i Sange paa Folkesproget; mest er dette Tilfældet hos Tyskerne«, og S. 80 siger Hr. L., at vi havde »ikke så få« (aandelige Viser) »fra den katolske tid«, og Magister Abrahamsen siger i sin førnævnte Bog S. 22: »at Salmer har været anvendt ogsaa i selve Kirken, hvad jo f. Eks. Melancthon etsteds pointerer: ». . . so hat doch in allen Kirchen je etwas das Volk teutsch gesungen. Darum ist's so neu nicht«. Nej, »Menighedssangen« i Kirken er sikkert saa gammel som Kirken, og for Sangen paa Folkesproget har der jo heller aldrig bestaaet nogen principiel Hindring, men vel en betydelig praktisk Vanskelighed før Bogtrykkerkunstens Opfindelse, idet det vel kun var faa Mennesker, der kunde tillade sig den Flothed at købe en haandskreven Bog. Og selv den højt lovpriste protestantiske Salmesang blev efter Aar 1600 (L. Side 119) »agtet ringere og ringere«. »Mattheson kaldte de gamle jævne sange for en sygdom i musikken, »eine maladie der melodie«, og den nuværende Tilstand synes heller ikke at være ideel efter Hr. L.'s Mening: »I den aller sidste tid har vi endda fået åndelige digte i den nyeste kling-klang-stil« (S. 166).

Foruden en ret grundig Fremstilling af Kirkemusikkens Historie, hvortil der bag i Bogen hører 100 Sider Prøver paa gregoriansk Sang, middelalderlig katholsk og nyere protestantisk Kirkemusik, finder man ogsaa ellers en Del interessante Oplysninger i Bogen, f. Eks. om Melodien til »Dejlig er Jorden«, der skal være en Valfartssang fra det katolske Westfalen opstaaet i det 18. Aarhundrede.

Vi Katholikker, baade Præster og Lægfolk, kan have stor Glæde og Gavn af Hr. Laub's Bog og opflattes og

varmes ved den Begejstring for vor hl. Liturgi og Kunst, der lyser ud af den, og Hr. Laub synes ligesom Hr. Abrahamsen som troende Protestant ved grundig og fordomsfri Forskning at være kommen den katholske Opfattelse meget nær, kun den sakramentale Side af vor hl. Liturgi kommer ikke frem i deres Bøger, og det er jo dog det vigtigste Moment i hele vor Liturgi, thi f. Eks. Messen bliver uden Forvandlingen kun en Form, der mangler sit egentlige Indhold: Christus personlig til Stede paa Alteret med Guddom og Menneskehed, og det er den Ide og ikke Hensynet til Menigheden, der bevirker Udfoldelsen af al den Pragt og Glans og Kunst i Kirkens Liturgi, og det er ogsaa den Ide, der har begejstret alle de utallige Heroer i Kunstens Verden til at frembringe den herlige Sang og Musik, og den, der har haft den Lykke at høre Benediktinerne i Beuron eller Benediktinerinderne i Salzburg i Kirken højt oppe paa Fjeldet synge gregoransk Koral, eller har hørt Domkirkekoret i Regensburg synge en Palestrina-Messe, han maa vel med Organist Laub sige: »Det er, som om himlene åbnedes, og et glimt af herligheden lyste over jorden!«

Joseph Hammermüller.

Til den nye Redaktør af Ugebladet.

Kære Pastor Jensen!

Nu er De altsaa Redaktør af Ugebladet — ogsaa formelt. De er blevet det, ikke fordi De har søgt om det eller ønsket det, men fordi Gud i Himmelen har sat Dem til det og paalagt Dem at tage fat. Dette er den sikreste, den bedste, den herligste Maade at begynde noget paa. — Hvor kan De nu ikke komme til Gud og sige til ham: »Nu maa du ogsaa hjælpe mig.«

Jeg ved, De har ikke den overvældende Tro til Deres egne Evner, De har ikke den Selvtillid, som man i denne Verden bruger til at »slaa igennem« med. Jeg har maaske mere Tro til Deres rent naturlige Evner end De selv. Men der er noget, De engang har sagt, og som gør, at jeg føler mig sikker paa, at De nok skal baade klare Skærene og naa langt frem i Deres nye Gerning, og det var, da De fortalte mig om et Arbejde, De uventet havde maattet overtage, og saa sagde: »Hver Gang det ringer paa Døren,

saa tænker jeg: »Nu maa den Helligaand hjælpe mig.« — Det er det, jeg tror om Dem, og jeg venter af Dem, at De — undskyld det maaske lidt barokke i Udtrykket — vil lade den Helligaand være Hovedredaktør af Ugebladet.

Hvor er det en rig og forjættelsesfuld Opgave, De har faaet, og hvor er der baade noget stort at se tilbage paa, og noget endnu større at se fremad til.

Bagved Dem ligger Ugebladets 69 — ni og tresindstyve — Aargange. Hvor mange Tidsskrifter i Danmark kan opvise noget lignende? Og hvis vi saa lægger Ugebladet paa den ene Vægtskaal og samtlige Danmarks andre baade Dagblade og Tidsskrifter med alle deres Aargange paa den anden og vejer dem med Hensyn til Lys og Sandhed fra Gud, saa synker den Skaal, Ugebladet ligger paa.

Og hvilke Forgængere har De ikke haft! Jeg vil blot nævne et Par. Vor gamle Biskop fortæller saa gerne om den Gang, han i Deres Alder redigerede Ugebladet med Pennen i den ene Haand og den tysk-danske Ordbog i den anden. — Og den gamle Pastor L. V. Hansen, han, der blev Katholik, da han var 69 Aar, han, som kunde have ventet blot nogle Maaneder, saa kunde han have taget sin Afsked med Pension; men han satte ikke Pengene over Gud, han forlod sin Præstegaard straks, da Gud kaldte. Tro mig, Gud har ladet hans Redaktion af Ugebladet bære Frugt, omend han muligvis har manglet nogen redaktionel Teknik.

Og nu den sidste Redaktør, Niels Hansen. Hvor højt sætter vi ham ikke begge to. Jeg synes, det er, ligesom Ejer Bavnehøj er kommet til at ligge oppe ved Thisted, siden Niels Hansen er flyttet derop. — Ja, Niels Hansen, han har været ude i nogle haarde, ydre Storme, men hans Tro og hans Tillid til Gud, den er aldrig blevet rokket. Og Gud har heller ikke svigtet ham; nu skinner Solen paa ham igen. — Hans 10 Aars Redaktion af Ugebladet vil ogsaa virke mere, end mangan en maaske i Øjeblikket tænker paa.

De behøver saaledes kun at se tilbage for at faa de herligste Eksempler paa Mod og Tillid til Gud. Men nu Fremtiden? Ja, foreløbig maa De krydse op imod en haard Modvind eller, rettere sagt, De skal igennem et snæ-

vert Stræde, der ikke er mere end sølle 16 Oktavsider bredt. Men De skal se, en skønne Dag springer Vinden om, eller Strædet udvider sig, og saa ligger der ubegrænsede Muligheder for Dem og Ugebladet. Deres Opgave er jo intet mindre end denne: »Vorder frugtbare og mangfoldige og opfylder Jorden -- Danmark i hvert Fald — og gør eder den (det) underdanigt.« — Synes De maa-ske, det er for store Ord eller en altfor stor Opgave at sætte sig? Paa ingen Maade. Jeg vil blot fortælle Dem, hvad vor Herre Jesus Christus i en Aabenbaring sagde til den hellige Margrete Maria Alacoque: »Den, der stoler paa mig og udelukkende paa mig — er almægtig.« De kan være sikker paa, det passer.

Men ganske vist, der er nogle Mellemstadier, der først skal gennemløbes, forinden De og Ugebladet naar saa vidt. Endnu er Ugebladet af Størrelse kun et Barn, og derfor vil jeg slutte med Ønsket om, at det foreløbig maa gaa med det, som det gik med et andet Barn, om hvilket der staaar, at det »gik frem i Visdom og Alder (Vækst) og Naade (Yndest) hos Gud og Menneskene«.

Trefoldighedssøndag 1921.

Deres hengivne
Jakob Olrik.

Kære Pastor Olrik!

Denne Gang kan jeg ikke andet end føje et Par Ord til Deres Artikel — eller »aabne Brev« maa vi vel snarere kalde det — som jeg ærlig talt blev ikke lidt forundret over. Meningerne om, hvad der skal staa eller ikke staa i Ugebladet, er jo saare forskellige, og De og jeg har heller ikke altid været enige om det. Derfor skal De have Tak for, at De alligevel sender mig gode Ord og Ønsker. I den korte Tid, jeg har fungeret som Redaktør, har jeg allerede stødt adskillige for Hovedet. Gid de alligevel allesammen vilde vise mig den Tillid, som De nu viser. — En ældre Kollega sagde forleden, at hvis han havde Valget mellem at skydes og at blive Redaktør, saa vilde han vælge det første. Jeg havde intet Valg!

Deres hengivne *Bernh. Jensen.*

Lourdes.

I det norske »Morgenbladet« fortæller en Korrespondent om sit Besøg i Lourdes:

»Efter at have beset det gamle Citadel, hvorfra man har den herligste Udsigt udover det friske grønne Landskab, Floden og Byen, tog jeg samme Vej tilbage over Vindebroen, ned over de mange Stentrapper og den trange Passage langs Ringmuren og befandt mig atter i en af de snævre Smøger, som udgør den gamle Del af Byen og som fører ned til Byens Hovedgade. Det var her den lille Stig, som førte fra Bernadettes Hjem til Grotten. Nu er det en moderne Gade med mange Hoteller og flotte Butikker, hvis Genstande hovedsagelig bestaar af religiøse Souvenirs, Kors etc. Strømmen af de tilrejsende gik mod Grotten. Efter at have passeret den nye Sten-Bro over Floden kommer man ind paa den før omtalte Esplanade, der som en mægtig Avenue strækker sig lige hen til Kirken »Le Rosaire«. Denne er bygget ind i Klippen, lige under den hvide Basilika. Vi gik til højre for denne langs den med bred Kaj og Brystværn forsynede Flodbred og befandt os endelig foran Grotten, hvor en stor Forsamling knælede i Bøn.

Grotten er en 8 Meter dyb og 12 Meter bred Hule i Fjeldet; den er oplyst af utallige blafrende Kærter, der i Tidens Løb har sværtet Væggene. Noget højere oppe paa Klippevæggen er der en aflag Fordybning, som indvendig staar i Forbindelse med Grotten. Omringet af Slynplanter og med en vild Rosenbusk ved sin Fod staar her en hvid Statue af Jomfru Maria, paa det Sted og i samme Skikkelse, som hun viste sig for Bernadette.

Intet Menneskeværk har her grebet forstyrrende ind med sine Arrangementer. Den eneste Pryd er det pragtfulde lille Alter i Grottens Indre, som skal være et Mesterværk i Marmor, Emaillé og Sølv, og hvor det er forbeholdt Biskopperne at læse Messen; og den eneste Dekoration er de mange Krykker og Klude, hvormed Væggene er behængt som Vidnesbyrd om de mange mirakuløse Helbredelser, som her foregaar. Tilvenstre for Grotten er Kildens overbyggede Bassiner »les piscines«, hvori man kaster de syge i Haab om, at de skal helbredes. Men hvad der griber en mest, er Forsamlingens Andagt og den Inderlighed, hvormed de i det uendelige gentager »Ave Maria«. Klippevæggen under Statuen er ganske blankpoleret af de mange, som i deres Taknemmelighed kysser det hellige Sted. Her

er en saadan Tilstrømning af Pilegrimme fra alle Lande, at der ved enkelte Lejligheder har været samlet baade 300,000 og 400,000 paa en Gang. Der er altid nogle Besøgende, skønt ikke mange midt om Vinteren, da jeg besøgte Lourdes. Det er derfor heldigst at rejse hertil om Sommeren, i Særdeleshed i August, i Løbet af hvilken Maaned Jernbaneselskaberne foranstalter de saakaldte nationale Pilgrimsrejser, hvorved baade syge og raske for en billig Penge kan faa Lejlighed til at besøge dette for Katholikker saa hellige Sted. Her skal da være en Vrimmel af alle Slags Folk og Tungemaal, og de religiøse Ceremonier skal være mere pragtfulde end nogensinde. Unge Kvinder og Mænd, de fleste hørende til Landets højeste Aristokrati eller rigeste Familier, kommer hertil i flokkevis hvert Aar for i deres religiøse Begejstring at ofre sig for de lidende, næsten døende Mennesker, hvis Sygdom ofte er af den mest modbydelige Art. Med Udfoldelse af al den Pragt, som den katholske Gudsteneste er saa rig paa, gaar da alle disse Tusinder Pilegrimme i Procession fra Kirken, rundt Esplanaden til Grotten. — Biskoppen velsigner de Syge, medens Luften dirrer af Sang og Bøn.

Vi deltog i en Vesperegudstjeneste i »Le Rosaire«, hvis Indre glitrer af Guld, Farver og broget Lysvirkning. Denne Pragt forhøjedes end mere, idet Gejstligheden i Procession kom ind i Kirken, Biskopperne i violet, de øvrige i gyldne Ornater, og i Spidsen en talrig Skare af lyseblaa Kor drenge. — Lourdes har intet med Kunst at gøre — det er ligesom bygget op i hellig Ekstase. Man savner den Højhed og Ro, den Begrænsning, hvori Skønhedens Hemmelighed ligger, og som virker saa opløftende i de gamle Kathedraaler. Og alligevel, Kritiken forstummer og man griber af den Varme og Andagt, som fylder Sindene og ligger udtrykt i alle disse bedende Menneskers Ansigter; det er en Ytring af Menneskeandens stadige Higen mod det høje. — Man mærker tydelig, at der i Frankrig efter Kri gen er en stærk Tilbagevenden til Religionen, — ikke mindst blandt de unge.

Bag Kirken op over en skovklædt Aas er »Le Calvaire«. Langs Vejen ser man her legemsstore Grupper, forestillende Scener fra Christi Lidelseshistorie. Her ude i Naturens Stilhed, borte fra al Pomp og Pragt, virker denne enkle Fremstilling ophøjet og sand som Evangeliet selv, og Folk knæler ned i stille Bøn ved hver af Grupperne, idet de langsomt følger Lidelsesvejen til Korset.

Det begyndte nu at blive mørkt, og vi maatte tænke paa vor Tilbagerejse til Pau. Idet Toget gled ud fra Stationen og fulgte Floden, kunde vi paa den anden Side se Grotten straale i eventyrlig Glans, mens et lysende Ild-

kors, anbragt paa Toppen af et af de nærmeste Bjerge, tegnede sig skarpt imod Himmelranden, og Konturerne af den gamle Borg forsvandt i Nattens Mørke.

Et katholsk Hotel.

Hr. Eyvind Ekstrøms Artikel i Nummer 20 har vakt betydelig Interesse. Fra forskellige Sider har jeg modtaget Forespørgsler fra Folk, der ønskede at komme i Forbindelse med Artiklens Forfatter. Fra ham modtog jeg følgende Linjer, der sikkert ogsaa vil interessere Læserne.

Ærede Hr. Redaktør!

Idet jeg takker for den velvillige Optagelse af mit Indlæg om et katholsk Hotel samt for de tilsendte Eksemplarer af Ugebladet, er det mig en Glæde at kunne meddele, at jeg allerede fra forskellige Sider har mødt Sympati for min Plan. Saavidt det staar til mig, skal det ikke vare længe, inden den bliver ført ud i Livet.

Deres ærbødige

Eyvind Ekstrøm.

Desuden har jeg modtaget følgende:

Hr. Redaktør! Den af Hr. Eyvind Ekstrøm i N. U. Nr. 20 fremsatte Idé vil jeg gerne give min fulde Tilslutning, og jeg skynder mig paa Forhaand at tegne den første Aktie paa 100 Kr., hvis Foretagendet kommer i Gang, og der maa dog vel blandt Katholikkerne her i Byen findes en Mand, der har Evne og Vilje dertil.

Saadanne Foreningshuse findes der dog overalt i Udlandet, i Tyskland og Schweiz »Katholische Gesellenvereins-Häuser«, nogle ogsaa forbundet med Hotel f. Eks. i Luzern. Den Maade, det er Meningen at drive »Unio« paa, at holde Sammenkomst og Bal en Gang maanedlig i de 6 Vintermaaneder, fører efter min Mening næppe til noget; man er og bliver omtrent lige saa kendt og ukendt overfor hinanden, naar man gaar, som da man kom. Desuden er det noget dyrt at give 2 à 3 Kr. for hvert Møde, foruden hvad man ellers maa give ud, og saameget bliver det jo.

Nej, der maa et Sted til, hvor man ikke alene kan mødes en Gang om Ugen, men daglig, hvis man ønsker det; saaledes har jeg ogsaa set det og er vant til det fra Udlandet.

Deres ærbødige

Carl Blad.

Den internationale Studenterkongres i Prag.

Aviserne bragte for nogen Tid siden Meddelelse om en international Studenterkongres, der blev holdt i Prag 23. Marts—6. April. Ogsaa fra Danmark var der Delegerede. Nu bringer det czekiske Præsteorgan »Sursum« nogle ejendommelige Meddelelser om denne Kongres. Det skriver: »Kongressen skulde være en Arbejdskongres, international og uden konfessionel Farve; i det mindste havde alle Aviserne meddelt dette. Men vi fik ganske det modsatte at se.

Kongressen, som skulde være international, udelukkede Tyskerne, Ungarerne og Ukrainerne. Englænderne vilde ikke tilstede Skotternes Gruppe Adgang. Franskmand og Belgiere opponerede mod Hollænderne og Svenskerne, som vilde have Tyskerne med. Diskussionerne var til Tider meget voldsomme.

Med Hensyn til Arbejdet var der kun to Sektioner, der beskæftigede sig med det, den tredje havde ikke Tid, takket være Programmet, der var overlæst med Fester, Baller, Udflugter og Banketter, som fyldte Dagen.

Og naar nu Kongressen ikke skulde gøre Forskel paa de religiøse Konfessioner, hvordan kan det saa være, at Repræsentanterne for de spanske katholske Studenter blev afvist, mens den radikale Gruppe fik Adgang? Hvorfor glemte man de katholske czekiske Studenter og viste den protestantiske Forening sin Anerkendelse?»

De katholske Studenter i Prag indbyder nu til en katholsk Studenterkongres 9.—13. Juli. Er der ikke nogle af A.C.'s Medlemmer, der vil med til det? Vi har faaet en speciel Indbydelse, og Deltagerne vil være Prager-Studenternes Gæster. Henvendelse til: Prag II, Vorsilská 1, Czeko-Slovakiet.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

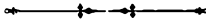
København. Academicum Catholicum afholdt sin ordinære Generalforsamling den 25. Maj. Til Administratorer genvalgtes Pastor Bernh. Jensen og nyvalgtes Ingeniør G. Wissum og cand. phil. Aa. Børge Schmidt. Den nye Bestyrelse har konstitueret sig med Ingeniør Wissum som Formand.

England (Irland). For kort Tid siden er jo for første Gang en Katholik blevet udnævnt til Vicekonge i Irland, Lord Fitz Alan. Det har straks givet Anledning til nogle

interessante Smaating. Ved sin Indsættelse i Dublin nægtede den nye Vicekonge at aflægge Eden paa den gamle protestantiske Bibel, der ellers altid er blevet brugt; han forlangte den katholske Vulgataudgave, og man maatte rette sig derefter. Kapellet i det kgl. Slot, hvor Vicekongen bor, er ogsaa straks blevet indrettet til katholsk Guds-tjeneste, og en katholsk Slotspræst er bleven udnævnt. Lord Fitz Alan er aabenbart ikke blot Katholik af Navn; han er bl. a. Formand for den store Organisation Catholic Union of Great Britain.

Spanien. En Ildebrand har ødelagt den pragtfulde Domkirke i Santiago de Compostella. Kirken var bygget i det 11. Aarhundrede, men allerede længe før den Tid var Santiago et af de berømteste Valfartssteder i Kristenheden. Hvor stor Ødelæggelsen er, vides endnu ikke, men den synes at være stor.

Australien. Den australske Regering har udstedt en Anordning, der annullerer alle de Udvisningsordrer, der var tilgaaet tyske Missionærer paa de tidligere tyske Sydhavsøer, der nu staar under Australien. Man havde erklæret deres Ophold for Fremtiden for politisk farligt, men de australske Katholikker tog fat paa Sagen, og Regeringen bøjede sig, da den indsaa, at man simpelthen ikke kunde erstatte de tyske Missionærer. Der var ingen andre Præster at sende i deres Sted. Man regner med, at Spørgsmaalet om de tyske Missionærers Forbliven dermed er løst for stedse.

Min **Gennemgang af Troslæren** bortfalder i Juni Maaned paa Grund af Bortrejse. *J. Olrik, Præst.*

Husk de to **polske Børnehjem**: i Aalborg (Grevinde Ledochowska, Villa Skrænten) og Maribo (St. Josefsøstrene).

Et enligstaaende, paalideligt, meget propert Menneske af god Familie, som har en mindre Pension, Indtægt eller et pænt lille Hjemmearbejde, kan faa et tomt, solrigt Gadeværelse og Adgang til Køkken gratis imod at holde dette og to Værelser i Orden for en enig Dame. Referencer ønskes.

Billet mrk. »3« modtager Bladets Kontor.

Niels Hansen: **Fra Henrik d. VIII.s Dage.** 128 Sider. 7 Billeder. Nedsat til *kun 50 Øre.* *Katholsk Boghandel.*

St. Knuds Kapel. Mariabørnskongregationen af den ubesmitte Undfangelse holder ikke Møde i Juni, Juli og August.

Mariakongregationen af Rosenkransdronningen holder Møde Onsdag den 8. ds. Kl. 8.

St. Knuds Kapel. Mandag, Onsdag og Fredag *bortfalder* den hellige Messe Kl. 6½ Morgen i Juni, Juli og August. Paa Søndage og Festerdage *bortfalder* Andagten Kl. 3 i Juni, Juli og August.

Danske Katholikkers Brudegave til Hds. Kgl. Højhed Prinsesse Margrethe vil fra 1. Juni være udstillet i Katholsk Bogsal Stenosgade 3. *Komiteen.*

Kirkelig Kalender.

5. Juni 3. Søndag eft. Pintse.	12. Juni 4. Søndag eft. Pintse.
6. — M. Norbert, Biskop og Bekender.	13. — M. Antonius af Padua, Bekender.
7. — Ti. Ferialdag.	14. — Ti. Basilius den Store, Biskop og Kirkelær.
8. — O. Ferialdag.	15. — O. Vitus og Fæller, Martyrer.
9. — To. Primus og Felicianus, Martyrer.	16. — To. Ferialdag.
10. — Fr. Margrethe, Enke.	17. — F. Ferialdag.
11. — L. Barnabas, Apostel.	18. — L. Ephræm, Bekender og Kirkelærer.

Mødreforeningen i St. Ansgars Sogn. Tirsdag den 7. Juni Kl. 8¹/₄ læses d. h. Messe for Foreningens Medl. og Anliggender.

Vesterhus. De unge Pigers Forsamlingsaal paa 4. Sal er lukket fra 15. Juni til 1. September.. *Bestyrelsen.*

St. Andreas Gilde (Ordrup)

Mødeaften i Charlottenlunds Palmehave: Tirsdag d. 7. Juni Kl. 8.

Aftenudflugt: Dyrehaven Torsdag d. 16. Juni Kl. 7¹/₂.
Mødested: Peter Lips Hus. Sluttet Kaffebrød Kl. 9¹/₂ samme Sted.

Skovtur pr. Charabanc: Søndag d. 3. Juli.

Til denne vor Forenings første store Skovtur bedes man tegne sig inden Søndag d. 26. Juni hos Formanden, Fr. Grugni, Hovmarksvej 9, Telf. Ordrup 1197 eller hos Kassereren H. Holler, Ellinorsvej 24, Telf. Ordrup 986. Besøgende er velkomne. Nærmere Program bekendtgøres senere.

Unio Søndag d. 5. Juni Cykletur til Hareskoven og Frederiksdal. Mødested: Søpavillonen, Gyldenløvesgade, Kl. 10. Besøgende er velkomne.

✠ Vor inderlig kære Hustru og Moder,
Ingrid Marie Monnet, født Olsson,
døde idag Kl. 12 vel forberedt efter et langvarigt Sygeleje. R. I. P.

Fredag, den 27. Maj 1921.

Pierre Antoine Monnet

Sophie Monnet

Suzanne Monnet

Ingrid Monnet

Irénée Monnet

Vilhelm Monnet

Den kære Hensøvede anbefales til Trosfællers Forbøn.
Begravelsen har fundet Sted.

✠ Søster

Maria Heriberta Steuer

af Elisabethsøstrenes Kongregation

er afgaaet ved Døden paa St. Elisabeths Hospital d. 22. Maj.

Den kære Afdøde anbefales til de Troendes Forbønner.

Elisabethsøstrene.

FREMMEDESPROGTRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

69. AARGANG

«Nordisk Ugeblad» udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnément 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 8^a V. 5—7. Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbh. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 24.

Søndag den 12. Juni.

1921.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Den rigc Fiskefangst. — Brev fra Rom. — Dansk katolsk Kunst. — Den hl. Jon af Holar. — Svar paa Forespørgslen. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Roskilde. Haderslev. Syrien. — Valfarten. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

546.

Haabets Dyd.

»Mester, vi har arbejdet hele Natten og intet fanget.« — Som Apostelfyrsten her klager, har mange Kristne siden klaget, naar de syntes, at deres Arbejde og Møje var forgæves. Saa længe det timeligt og aandeligt gaar, som vi gerne vil, er der Smil paa vore Ansigter og Glæde i vore Hjarter; men kommer der Skuffelser og Modgang, forsvinder Solskinnet baade udenpaa og indeni. Vi glemmer, at det var paa Guds Bud, vi gjorde vor Gerning, og ser kun paa det, ofte kun tilsyneladende, frugtesløse Arbejde, vi har bag ved os. Naar vi saaledes fristes til at synde mod Haabets Dyd, naar vore Anstrengelser og vore Bønner synes forgæves, trænger vi til at dvæle ved den Scene, der viser sig for os i Dagens Evangelium. Selvom vi arbejder »hele Natten uden at fange noget«, maa vi ikke mene, at vore Anstrengelser har været forgæves. Guds Forsyn rækker vidt, ogsaa derhen, hvor vi kun synes at have haft Uheld med os, og det er vor Pligt at øve Haabets Dyd og bie paa Guds egen Tid til Opfyldelse af alt det, der er nødvendigt for vor Fred.

The Monitor.

Den rige Fiskefangst.

Far ud paa Dybet, kast Linen løs,
 Mod Storm og Farer og Vølger Trods,
 paa Haabets Anker læg Haanden.
 Fra Breddens Steene og Tang og Svavs
 mod større Synskredse søg til Havs,
 og hæv saa til Gud dig i Anden.

Og kast saa Garnet paa Dybet ud,
 fra Hjertedybet drag frem for Gud
 din Synd med Angerens Smerte.
 Er Syndefangsten end nok saa stor
 i Tanke, Gerning og onde Ord,
 der Vej er til Frelserens Hjerter.

Far ud paa Dybet og sænk dit Net
 i Naadedybet, og drag en Dræt
 af Guds Forbarmelses Statte;
 da bliver Garnet af Fangsten tungt,
 og Sindet bliver saa let og ungt
 af Naaden, som ingen kan fatte.

Med Peters Skib far paa Dybet ud,
 drag syge Sjæle til Naadens Gud,
 træk Baad i Menneskevrinden.
 Ved trofast Virken i Lys og Løn,
 ved godt Eksempel og ydmyg Bøn
 drag Sjælene med dig til Himlen.

Far ud paa Dybet, du Stovets Barn,
 for sidste Gang skal du kaste Garn
 i Dødens uklare Bænde.
 I fald du var i det lidet tro,
 som Naadeløn skal du evigt bo
 hos Gud ved de himmelske Strande.

H. Sk. P.

Brev fra Rom.

Udenfor Murene.

Søndag Eftermiddag tog jeg med Sporvognen ud til den gamle Byport Porta Pia og videre ud til Ponte Montana, den gamle, herlige Bro, der foreviges af alle Kunstnere, der kommer til Rom — og den er værd at foreviges, for de gamle Romere forstod jo som bekendt at bygge Broer med Buer og Taarne.

Herude flourer Folkelivet. Alle Smaafolk — ogsaa andre end Smaafolk — drager udenfor Murene hver Søndag Eftermiddag med Madposen i Haanden. I de smaa Osterier er der Liv og Lystighed. Il Padrone og La Padrona har travlt med at fylde Karaflerne med Vin, de mere velhavende bestiller Suppe, Maccaroni og Bistecca; gaar det meget højt, en stegt Høne. Derefter nydes Livet i det grønne, de unge danser, Børnene leger, mens de ældre drøfter Dagens brændende Spørgsmaal under høj-røstet Meningsudveksling. Under alt dette er der fortræffelig kunstnerisk Underholdning. Akrobater breder Tæppet ud og foretager nogle forbløffende Smidighedspræstationer. Jeg saa en Gøgler, der jonglerede med tre smaa Børn; de arme Unger blev rullet sammen som Nøgler og fór som Projektiler rundt i Luften. De syntes vist, det var evig Sjov, bagefter lo de og kyssede paa Fingrene ud til os. — Men ingen gør dog større Lykke end Musikerne og Folkesangerne. Intet Under, for her træffer man ofte Kunstnere af Guds Naade.

Der kom en blind Sanger, han satte sig paa en Sten udenfor Osteriet ved Landevejens hvide Støv. — Som han sang, den blinde Sanger! Det var en Røst, som var en bedre Skæbne værd. Et beaandet Foredrag — i mine Tanker henførte jeg ham straks til Kunstens Store. Først sang han d'Annunzios Flagsang, under jublende Bifald fra de unge. Derefter Operapartier, saa Folkesange — neapolitanske Canzoner — sang om Staden ved den azurblaa Golf, sang om Pigerne, naar de sværmede paa »Santa Lucia«*) ved Napolis Havn og om de falske Søfolk, der

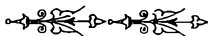
*) Et Kvarter ved Neapels Havn hedder »Santa Lucia«.

forlokkede dem, saa de aldrig kunde faa en ærlig Fisker til Mand. Sang en Vise om »Tarantellen«, slog Castagnetter dertil og raabte »Hej og Hop«, saa alle faldt ind og raabte med. Han deklamerede og gestikulerede og var dog hele Tiden lænket til sin Plads, men formaaede alligevel med de stakkels blinde Øjne at trylle Livet frem. — Hvem kunde høre og se ham uden at kaste sin Skærv i hans Hat?

Senere traf jeg ham i en af Roms Gader. Han sad under den høje Mur ved Via Nazionale under Palazzo Aldobrandini. Jeg hørte hans Røst runge helt ind i »De hvilde Nonner«s Kirke, hvor jeg var til Vesper. Her fik jeg af en af Nonnerne at vide, at han var Kunstner — baade Sanger og Skuespiller. Hans Historie var kort og sørgelig. Krigen slugte ham som mangfoldige andre. Tyskernes giftige Gasbomber havde ødelagt hans Syn — derfor var han nu bleven Allemands-Sanger. »Han synger ogsaa en Gang imellem Solopartierne ved Festerne her i vor Kirke«, føjer hun til.

Da han hin Søndag havde famlet sig hen til det næste Osteri ved Ponte Montana, kom et Ægtepar, hun med Harpe, han med Violin. Ogsaa han var blind og Kunstner af Guds Naade, dertil ejede han det herligste Instrument og behandlede det som Virtuoso. Da han fik at vide, der var Skandinaver til Stede, spillede han Aases Død af Grieg, med et Foredrag, der bragte Taarer frem i vore Øjne. — En begejstret Røst lød blandt os: »I Norden spærrer vi Kunsten ind i Musæer og i Koncertsale. Her i »La bella Italia« finder vi Kunsten i det fri, og Kunstnerne gaar løse om og bliver Gadesangere og Folkets Musikanter — Folkets Eje. — Hvad er bedst? Mon ikke det sidste bærer Lønnen i sig?«

Rose Bruhn.

Dansk katolsk Kunst.

Kære Hr. Pastor Frederiksen.

Da Cay Benzon for Tiden er Soldat og har mindre god Lejlighed til at svare Dem, har jeg paataget mig det. —

Set fra en Fagmands Standpunkt har B. reelt forstaaet, hvad det drejer sig om, og har taget bevidst Stilling til Spørgsmaalet, men er uden tilstrækkelig saglig Viden til helt at kunne underbygge sine Paastande. De forstaaer derimod ikke noget af Modpartens Anskuelser, og hvor Deres egne dukker frem i dette muntre Bed af Vittigheder og Paradokser, er de uklare eller urigtige.

Begyndelsen af Deres Artikel er betegnende i saa Henseende. De erklærer, at alle i Virkeligheden er enige med B., selv de, der gør det modsatte — men i hele Resten af Artiklen er De dog selv ret kraftigt uenig med dem.

De lader til at tro, at det er rent tilfældigt — saadan halvt af Vanvare, at Folk køber og opstiller Fabriksbillederne. Men der ligger i Virkeligheden hele to Principper bagved. Det første er, at alt modtages, hvad der ikke er anstødeligt, det kan passe saa daarligt til Kirken og være saa slet Arbejde, som det vil. Derfor bliver man Vidne til, at oprindeligt smukke Kirkerum Aar for Aar modtager et steds tydeligere Præg af Pulterkammer. Hvorfor kan vi ikke komme ind paa, at der ved hver ny Kirke en Gang for alle lægges en fast Plan for Udsmykningen, og saa udføres den Stykke for Stykke efterhaanden, som der bliver Raad. En saadan Plan skulde særlig vedrøre Væggenes Inddeling, Ornamente og Emner. Det maa dog vel engang blive saadan, at der kommer lidt kunstnerisk Kontrol med, hvad der opstilles i Kirkerne, og navnlig hvorledes. Nu betragter jo hver Sognepræst Kirken som sin Dagligstue, der kan udstyres efter Behag.

I de gode gamle Dage var der mere Orden i Tingene. Da vidste man, at Apsis maledes saadan, Korbuen saadan og Skibet saadan. Der var en bestemt Plan, som dog rummede tilstrækkelig Frihed for det individuelle. Danmark har bevaret mange Minder fra den Tid. Hvad om vi satte os det Maal: samtidig med, at den katholske Tro vokser op i Landet, at skabe nye værdige og smukke Kirker i Slægt med de gamle danske.

Det andet Princip er dette, at disse Billeder, der opsættes paa maa og faa, kun skal være Stemningsstimulanter — en billig Snaps til Følelsen. Men hvorfor ikke lige saa godt gaa en helt anden Vej og først og fremmest have

Billeder, der fortæller — fortæller om Christus, der prædiker, der helbreder og gør Undere, lider, opstaar, dømmes — om Apostlene, Kirkefædrene og Martyrerne. Jeg efterlyser Billeder af Petrus, Paulus og Augustinus — Antoniusser og Aloysiusser er der nok af. Og tænk paa, hvor det vilde være smukt, om en Konvertit, af Taknemmelighed over det store, han oplevede, lod male et lille Kalkmaleri af Christus, der helbreder den blinde, i Stedet for at bestille et Nummer i et tysk Katalog. Det skulde saa males paa en Plads, der i Følge Kirkens Plan var bestemt til et saadant Emne. Det er slet ikke dyrere end Katalognummeret.

De siger, at B. ikke angiver andre Midler og Veje end det, at Kunsten ikke maa være realistisk og skal være symbolsk. Det skal vel ikke tages helt alvorligt? Han udtrykker sig ganske vist i almindelige Vendinger, men man kan jo ikke forlange, at han skal kunne udtale sig om den tekniske Side af Sagen. For Resten burde min lille Piece have givet Dem Forudsætninger for at forstaa B. Men den skal helst læses to Gange. — Da jeg er ved den, vil jeg lige bemærke, at Polyklet, Leonardo da Vinci, Albrecht Dürer og Hogarth m. fl. har skrevet Betragtninger om Kunst uden at være tyske Professorer, samt at mangfoldige af vor Tids Kunstnere har set sig nødt til det.

Deres følgende Bemærkning er den: »... saa siger De (B.) ogsaa, at den skal være symbolsk. Ja, saamænd, for saa vidt som den ikke kan klædes eller udtrykkes i Form«. Det er der virkelig ingen Mening i, for hvis den ikke kan udtrykkes i Form, saa kan den overhovedet ikke udtrykkes. Jeg er meget nysgerrig efter at faa at vide, hvad De mener med det.

Endvidere: »... for De mener da ikke, at den (Kunsten) skal være Symboler? Saa fik den uhyggelig lidt med Kunst at gøre og uhyggelig meget med Rebus«. Jo, den kan ogsaa godt bruge Symboler. Christus har selv vist Vejen ved at tale i Lignelser (Sennepskorn = Guds Rige). Hele det kristne Liv er gennemvævet af Symboler, tænk bare paa Korset, Lammet, Vinstokken, Hjertet, Glorien o. s. v. Hvis jeg skal male et Ornament i en Kirke, saa bruger jeg hellere en Vinstok, der betyder noget, end

Kruseduller, der ikke betyder noget. Hvis Vinstokken er godt malet, saa er det Kunst.

Endvidere: »Udtrykke Kristendommens Indhold kan Kunsten ikke«. Men hvorfor dog ikke? Hvis den kan sige: Christus er Gud, Christus er Verdens Dommer, Menneskeslægten har syndet — Christus har forløst den, og fortælle Bibeihistorien. Det er for mig Kristendommens Indhold. I gamle Dage var det den en let Sag at udtrykke alt dette. Vore Dages Genrebilleder kan naturligvis ikke komme op i de Højder. Det kommer nok igen — hvis vi vil.

Endvidere: ». . . hvor skulde den kunne andet end med de Midler, den har, fremstille Begivenheder og Personer, eller hvad det nu -er, som fører Tanken opad«. Det forstaar jeg ikke. Der er dog ikke noget fornuftigt Menneske, der vil forlange, at den skal bruge Midler, den ikke har. Det, B. anbefaler, er altsammen gode gamle, prøvede Fremgangsmaader, der er ikke Tale om at lave Malerier af Pakkasselaag og Haandsving. — Det sidste af Deres Udtalelse kan vi alle være enige om, særlig da der er Tale om Tanken. Men »Tanken« er vist løbet Dem i Pennen, De mener sikkert »som kan give os Løftelse«.

At Musik kun kan udtrykke Stemning, er maaske rigtigt, naar det drejer sig om verdslig eller senkirkelig Musik. Gregoriansk Sang derimod er væsensforskellig fra Stemningsmusik. Den er Korbønnens kunstneriske Form — man kalde den Musik eller noget andet. At den skulde kunne udtrykke Læresætninger, er aldrig faldet mig ind — aabenbart heller ikke B. — Den udtrykker den Del af Kristendommen, som er Bøn, Tilbedelse, og har gode Betingelser for at indtage en ikke ubeskedet Plads i Guds-tjenesten (se Augustinus's Bekendelser, et af de sidste Kapitler). At »Paternoster« kan laves om til »Gud beskærme« og travesteres til »Malebrok«, heviser, saa vidt jeg kan se, ikke noget i denne Sammenhæng.

Det centrale i Deres Tankegang er aabenbart det, at Kunsten »skal gengive Virkeligheden med al mulig Tro-skab og gaa det, den fremstiller, saa nær paa Livet, som den kan«, og jeg kan ikke nægte, at jeg med en vis For-undring konstaterer, at der virkelig endnu sidder en Mand

og gemmer paa Idealerne fra forrige Aarhundrede om Naturens Enevælde, ja endog, som det følgende antyder: Naturkopiering. — Drejer det sig om Landskaber eller Genrebilleder, kan jeg endda forstaa det, skønt jeg personlig foretrækker at se ud af Vinduet, hvor det hele findes uendeligt bedre. Men naar det drejer sig om at fremstille Aartusinder gammel Historie, hvor vi savner al Viden om Interiører og Personer — eller om religiøse Forestillinger. Nej! der maa vi op i et andet Plan. — Det var noget andet, hvis jeg kunde faa Ærkeengelen Gabriel til at staa Model for 2 Kr. i Timen, saa vilde jeg synes, det var rimeligt at gengive ham med Troskab. — At de middelalderlige Borgere naivt malede Scener fra de religiøse Skuespil, at Renæssancens Malere benyttede de kristne Emner til en enorm Pragtudfoldelse og verdslig Skønhedsdyrkelse, og at Carl Bloch bilder Folk ind, at han har staaet i Nærheden og set paa det hele, er en helt anden Ting, som vi ikke kan gentage uden at møde overbærende Smil.

Desuden: Naturalismen og Materialismen er Tvillinger. — Deres følgende Bemærkninger er oppe i mystiske Højder, hvor jeg absolut ikke kan følge Dem. »Kunsten taler i Former, og Formerne har Vorherre skabt.« Jeg river mig i Haaret — for hvad skulde den ellers tale i, og hvem skulde ellers have skabt dem? De mener sandsynligvis: »Kunsten skal efterligne Naturen, for Naturen har Vorherre skabt.« Ja, Aarsagssætningen kan bruges til meget. »Her er ikke Plads til Bessermachen« — Bessermachen! Ved De da ikke, at al den bedste Kunst er vild Overdrivelse, Omdigting, Idealisering, Karrikering af Naturen lige til det forrykte. Kun eet er den ikke: Naturkopiering.

De tror aabenbart, at jeg staar med begge Ben ude i det blaa Dybsindighedernes Ocean, og forfølger mig derud med Deres Kæp. Men jeg er der ikke, jeg staar paa rigtig solid, god Muldjord. Hør blot: For mig personlig staar tre tekniske Principper som Vejen til igen at skabe en god Kirke, nemlig: at Arkitekturen har vandrette Linier, der tydeligt samler Rumvirkningen i eller lige over Alteret, at Billeder og Skulptur er todimensionale, og at Hovedfigurerne er frontale. Derfor kan Rummet godt være rigt og

prægtigt — derfor kan Detaillerne godt være fulde af menneskelig Følelse og Ærbødighed for Naturen.

B.'s Eksempel med Krucifikset er godt. Det er ikke alene Meningen at vække Medlidenhed med Frelseren, men ganske simpelt at fortælle: Guds Søn led dette for os. Det er ikke tilfældigt, at Udviklingen i det første Aartusinde gik henimod det romanske Krucifiks. Den Gang var det nemlig Gejstlige, der lavede dem. — Hvad Fari-sæernes Fordring om, at Christus skulde stige ned af Korset, har med denne Drøftelse at gøre, forstaar jeg ikke. Der er jo ingen af os, der vil have Krucifikset fremstillet som ovenfor, fordi vi tvivler om, at Jesus var Guds Søn, men tværtimod, fordi vi ved, han er det. Der var jo ogsaa en Hovedsmand til Stede, der afsluttede Begivenheden saaledes: sandelig, denne var Guds Søn.

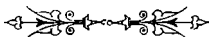
Evangeliernes Fortællinger er nøgterne og simple, uden dramatiske og lyriske Sving — med faa Detailler og forbeholdne i Følelse. Derfor er de vældige.

Hvad om Kirkekunsten fortalte paa samme Maade.

Jeg kommer snart til Silkeborg for yderligere at drøfte de Ting med Dem. Kun flygtigt fik jeg sidste Gang set Deres Kirke, men dog nok til at se, at det var en interessant og i mange Henseender god Løsning, De havde fundet.

Med venlig Hilsen

Chresten Skikkild.

Den hl. Jon af Holar.

Et 800-Aars Minde.

Paa Island har man for et Par Maaneder siden fejret en 800-Aarsdag, som det vel er værd for alle nordiske Katholikker at ofre en Tanke. Desværre faar man saa sjældent Efterretninger om, hvad der foregaar deroppe, og derfor kan vi ogsaa først nu nævne det Minde, der fejredes den 23. April. Denne Dag var i den gamle islandske Kirke en stor Fest, det var »Hellig Jon Biskops Dag«. I Aar var der gaaet 800 Aar siden Helgenens Død, og i Reykjavik fejredes atter Helgenfesten. Biskop Jon Helgason holdt Fest-

talen paa et stort Møde, der var arrangeret af den islandske Studenterforening. Om ogsaa Katholikerne paa Island har fejret Helgenens Minde, vides desværre ikke, men man maa vel formode det.

Ved den hl. Jon, staar der i de gamle Breviarer, »blev Satans Trone omstyrtet i Nord og Christi Trone rejst i dens Sted«. Det vil nu ikke sige, at han var en Missionær, der omvendte Hedninger, men hans Betydning for Kristendommen paa Island var overordentlig stor. Jon Ögmundsson var den første Biskop i Holar paa Nordisland, og han blev viet til Biskop i Aaret 1106 af Ærkebiskop Asser i Lund. I Skaalholt i det sydlige Island var der allerede en Biskop siden 1056. Med en utrættelig Nidkærlighed virkælighed virkede Biskop Jon i sin nye Gerning, saaledes at baade han og hans Bispesæde blev kendt og beundret i hele den kristne Verden. Hans første Arbejde var Visitatsrejser i det store Stift. Der var endnu mange Rester af Hedenskab og Overtro at udrydde, og der manglede meget i et virkeligt kristeligt Liv. Men den nye Biskop gik skarpt frem mod alle ukristelige Skikke, og samtidig kunde han ved Taler og Formaninger virke saadan paa Mennesker, at de fulgte ham med Begejstring. Men det var naturligvis ikke blot for hans Tales Skyd, men bag Talen stod en Personlighed, som alle maatte bøje sig for.

Da Islænderne først havde lært deres Biskop at kende, naar han paa sine Visitatsrejser kom ud til dem, havde de ikke nok med det. Nu begyndte de selv at rejse til Biskoppen til Holar. Det blev et Valfartssted, men det var en levende Helgen, man her valfartede til; man vilde se Biskoppen, høre ham prædike, tale med ham. Hos ham var der altid Glæde at hente, for, siger de gamle Bispesagaer, »han var alle fattiges Fader, Enkers og faderløses Trøst, og ingen kom saa sorgtung til hans Møde, at han ikke fik nogen Hjælp af hans Ord«. »Mange retskafne Mænd drog til Stedet, medførende saa meget Gods, at Stedet var vel forsynet, og nogle — baade Mænd og Kvinder — havde Næringsmidler med for at kunne blive og lytte til Biskoppens opbyggelige Lære og de hellige Gudstjenester, og man byggede sig Beboelser rundt om Kirken . . . Rundt omkring alle Bispesædets Huse kunde man se stor Flid og Arbejde: nogle læste hellige Skrifter, andre skrev, nogle sang, nogle fik Undervisning, og andre hørte . . . Der var Lydighed blandt dem, og naar signum gaves til Gudstjeneste, begav alle sig straks fra deres Smaahytter til Kirken«.

I Holar byggedes en stor og statelig Domkirke, der byggedes det første islandske Kloster og en stor Skole, ja nærmest et Universitet, som var det aandelige Centrum for

Island, baade religiøst og videnskabeligt. Selv var Biskop Jon en lærd Mand, som ung Diakon havde han studeret i Rom og Paris, og nu kaldte han andre Lærde som Lærere til sin nye Skole, baade Islændere og Udlændinge rundt om fra de kristne Lande. I en Artikel i »Visir« paa Mindedagen skriver Musæumsdirektør M.Thordorsson: »Det fremgaar klart af Biskop Jons Historie, at her har været den største aandelige Rørelse og Vækkelse, som maaske nogensinde har været i vort Folk.«

I 15 Aar var Jon Ögmundsson Biskop af Holar. Den 23. April 1121 døde han med Davids Ord paa sine Læber: »Jeg vil love Herren til enhver Tid, hans Lov skal altid være i min Mund.«

Omtrent 80 Aar senere, den 3. Marts 1200, blev det hellige Legeme taget op af Jorden og højtideligt skrinlagt. En særlig Kanonisation fra Pavens Side har ikke fundet Sted, men Jon af Holar blev æret som Helgen lige indtil Reformationen, uden at der nogensinde er blevet gjort Indsigelse derimod*).
B. J.

Svar paa Forespørgslen i Ugebladets Nr. 21.

Gennem Redaktøren af »Kirke-Leksikon for Norden«, Professor Oskar Andersen, er der nu indsendt et Svar paa ovennævnte Forespørgsel fra Sognepræst, Dr. Becker, skrevet allerede den 24. Maj. Det lyder i sin Korthed saaledes:

De af Dem anførte Ord har jeg udeladt, fordi jeg af Bullen kun ønskede at citere den nøgne Udtalelse om Marias »ubesmittede Undfangelse«. Jeg forstaar meget godt den Tankegang, der ligger i Bullens Ord »singulari omnipotens Dei gratia et privilegio etc.«, men betragter baade dette og andre teologiske Forsøg paa at retfærdiggøre Dogmet som betydningsløse for protestantisk Tankegang og ikke mindst i en Leksikonsartikel paa $\frac{1}{2}$ Spalte!

Sv. A. Becker.

*) En lille Skildring af Jon af Holar findes i N. Hansen: Vore Helgener.

Hvis De kun i Deres Artikel havde givet en »nøgen« Fremstilling af, hvad man forstaar ved Marias ubesmittede Undfangelse, vilde jeg fundet det ganske berettiget, at De foretog den af mig paatalte Udeladelse. Men da De benytter Lejligheden (og det paa et Sted, hvor det vil henstaa uimodsagt i mange Aar) til at stemple en af den katolske Kirkes Trossandheder som »stridende mod Kristendommen, der ikke kan give Plads for et Syndfrihedspunkt i den faldne Slægt før Jesu Komme« og samtidig med Forsæt udelader Pavens Ord om, at Marias Syndfrihed beror paa »Forløserens, Jesu Christi Fortjenester«, synes jeg, at denne Maade at skrive paa fortjener den strengeste Betegnelse. Jeg overlader alle, der har læst disse Linjer, at kalde den med det Navn, den fortjener.

Niels Hansen.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Det vil sikkert glæde alle Sakramentskirkens Venner at høre, at man nu — omend ganske smaat — er begyndt at tage fat paa den indvendige Dekorering af Kirken. Der er kommet dekorative Indramninger omkring Jesu Hjerte Statuen og om Statuerne af St. Antonius og St. Aloysius, alle med Motiver fra gamle danske Kalkmalerier. Endelig er der rejst et lille Sidealter for St. Ansgar, og over det ser man et Kalkmaleri af Nordens Apostel med Vandringsstav i den ene Haand og en lille dansk Landsbykirke i den anden. Alle Dekorationerne skyldes Billedhugger J. Windfeld Schmidt, der har skilt sig saa smukt og forstaaende fra sin ingenlunde lette Opgave, at man maa haabe, han maa faa Lov at fortsætte med dette Arbejde. — Det vilde være ønskeligt, om Kirkens Forstanderskab vilde fortsætte Udmykningen og Menigheden vise sin Interesse for Sagen ved at yde Bidrag. Ved Hovedindgangen er anbragt en Bøsse, der venter paa Gaverne.

F. F. R.

— Paa Højskoleforeningens Generalforsamling den 31. Maj oplæstes der en Afskedsskrivelse fra Forstanderen Niels Hansen, som jo nu heller ikke er i Stand til at lede Højskolen mere. Generalforsamlingen udtalte en varm Tak til ham for alt det Arbejde, han har gjort for Højskolen. Paa Bestyrelsens Forslag valgtes derefter Pastor

Bernh. Jensen til Forstander. Efter at Beretning og Regnskab var fremlagt, førtes der nogen Diskussion om Sangen paa Højskolen og om Foredragene; der klagedes navnlig over, at Foredragene efterhaanden havde faaet et altfor religiøst Præg, mens det historiske og litterære forsvinder.

— I den franske Skole paa Østerbrogade fandt Lørdag Formiddag en smuk Højtidelighed Sted, idet Prinsesse Margrethe da tog Afsked med sin Skole og samtidig modtog en Brudegave fra Skolens Elever, der selv havde ønsket at give Prinsessen et varigt Minde. Alle Skolens c. 400 Elever var samlet i Gymnastiksalen og modtog Prinsessen med en Fædrelandssang. Derefter fremsagde en af de unge Piger et nydeligt Digt, som fremdrog Minder fra Prinsessens egen Skoletid og tolkede Elevernes Følelser og Ønsker om Lykke for hende, om hvem de store vilde fortælle de smaa, at hun havde gaaet i samme Skole som de og været en Elev, hvis Eksempel de alle burde følge. Nogle ganske smaa Piger overrakte nu Gaven, et smukt Sølvskrivetøj i Rosenborgstil, og en dejlig Buket Nelliker i de danske Farver. Prinsesse Margrethe takkede bevæget og lovede at skrive flittigt til sin gamle Skole, hvorefter Hofdame Frøken Ramsing opfordrede alle Børnene til at være lige saa glade for og taknemmelige mod deres Skole, som Prinsessen altid havde været. Efter Afsyngelsen af »Kongernes Konge« kørte Prinsesse Margrethe bort mellem Eleverne, der dannede Spalier og hilste hende med begejstrede Hurraraab.

Roskilde. Da vi den 29. Maj vaagnede om Morgen, var det øsende Regn, men med Tillid til de gode Magter, vi havde anraabt, ilede vi mod Roskilde. Haabet glippede ikke. Ved 7-Tiden smilede Solen til os, og den blev ved at lyse over en herlig Dag. Ja, en dejlig Fest blev det. Den hellige Eukaristi holdt sit Indtog hos mange, og vi fejrede til Gengæld en Fest til dens Ære en hel Dag lige til Kl. 6 Aften. Efter de stille Messer om Morgen holdtes den højtidelige Levitmesse Kl. 9 af Sognepræsten, P. Hoppers, og Organist Kerckhoffs fortrinlige Musik og Korsang ledsagede den. St. Laurentius's Kirke var stuvende fuld af Katholikker fra alle Vest- og Sydsjællands Egne, ja, selv fra Hovedstaden var der mødt adskillige, bl. a. 6 Spejderførere, der flittigt assisterede hele Dagen. — Efter Messen gik Processionen omkring Kirken og rundt i Hospitalets Have, hvor der var opstillet tre smukke Altre til Ære for den høje Gæst. Ca. 500 Mennesker deltog i Processionen, og mange nysgerrige var mødt som Tilskuere. Efter ca. 1½ Times Forløb naaede Processionen tilbage til Kirken, hvis Klokker rungede ud over Menneskeskaren for at hylde Vorherre, og efter at den sidste Velsignelse var

uddelt fra Højalteret, blev der sunget et begejstret Te Deum. — Vi skiltes saa Kl. 12 for at indtage vore Maaltider, og for os tilrejsende var der sørget omhyggeligt i Foredrags-salen. Kl. 2 samledes ca. 300 Mennesker ved Kilden til Baronesse E. Rosenørn-Lehns Foredrag om den hellige Thomas af Aquino. Gribende skildrede Baronessen denne Stormands Liv fra Vuggen til Graven, fængslende og levende, og trods Blæsten var det saa klart og tydeligt, at selv de fjerneste kunde høre hvert Ord. Derefter underholdt Organist Kerckhoffs Sangkor Forsamlingen med flerstemmige Sange, der lønnedes med livligt Bifald. — P. Jaworski sluttede Eftermiddagsmødet med et velformet og klart Foredrag over Eukaristiens Triumf gennem Tiderne, i al Slags Kunst, men hovedsagelig i Menneskenes Hjerter. Ved Eftermiddagsandagten i Kirken talte Sognepræsten om Eukaristien, som den er bevaret i vor hl. Kirke i Modsætning til Sekterne. — Alt i alt var Dagen en Fest fra Morgen til Aften, en eukaristisk Kongres i det smaa, en Dag, vi sent glemmer, og som vi er Roskilde Menighed taknemmelige for.

Kalundborgenser.

Haderslev. Christi Legemsfest fik ogsaa i Aar, som i de forløbne Aar, et værdigt Forløb i Haderslev. Kl. 8 var der stille Messe med Kommunion, Kl. 9^{1/2} Højmesse med Prædiken og sakramental Velsignelse; om Eftermiddagen Kl. 2 Andagt foran Sakramentet og derefter som Erstatning for den fremtidige Christi Legemsprocession den sædvanlige Udflugt til Vesterris, hvori baade unge og gamle deltog. Der fandt Børnelege, Baadfart og fælles Kaffebord Sted. Fornøjede og tilfredse vendte alle Deltagerne hjem om Aftenen.

— Søndag den 29. Maj fandt en mærkværdig og sjælden Højtidelighed Sted i Haderslev, der hverken lod noget tilbage at ønske med Hensyn til Internationalitet eller Katholicisme. En sønderjysk Brud blev gift med en Muhamedaner, født i Sibirien. Før Vielsen blev Bruden under de sædvanlige gribende Ceremonier optaget i den katholske Kirke. Saa blev Brudgommen døbt. Som Vidner ved Optagelsen og som Faddere ved Daaben fungerede Kaptajn Henning Bistrup fra »Ingolf«, som netop laa i Haderslev, og Frk. Marthe Husson fra København, der for Tiden har sin Virksomhed som Sproglærerinde i »Alliance française« i Haderslev, og Hr. Jos. Juschus, en Lette. Præsten var en født Hollænder, og Orglet blev ogsaa spillet af en hollandsk Præst. Sangen blev udført af Danske, Tyske og Polakker. — Efter Optagelsen og Daaben fandt Vielsen Sted, og saa fulgte den højtidelige Højmesse, under hvilken de unge Brudefolk beseglede deres Livsforbund gennem Modtagelsen af den første hl. Kommunion. Da Christi Legemsfest

netop blev fejret, saa straaede Kirken i Blomsterflor og Lys og dannede en sjælden skøn Ramme om det hele. Højtideligheden gjorde et dybt Indtryk paa alle tilstedeværende, hvoriblandt fandtes mange Protestanter. — Men disse to nye Katholikker har kostet mange Sveddraaber, hver Religionstime betød en Cykletur paa 22 km. Forhaabentlig kommer snart den længselsfuldt ventede Motorcykle, saa at det bliver noget lettere at komme til de »spredte Faar«, og saa at det bliver muligt ogsaa at komme til dem, som nu slet ikke kan naas.

Syrien. Omsorgen for de Børn, hvis Forældre er blevet myrdede af Tyrkerne, er af Paven, blevet overdraget til den apostoliske Visitator for Mesopotamien, Mgr. Smetz. Han har allerede samlet 40 Børn i den apostoliske Delegats Bygning i Mossul. Det er Medlemmer af St. Dominikus's tredje Orden, der tager sig af Børnene. Nu er man begyndt paa at samle disse forældreløse Stakler rundt omkring fra det hærgede syriske Land. Deres Tal vil vistnok blive meget stort.

Valfarten.

Atter udgaar der Indbydelse til Valfart til Haraldsted. Der behøves næppe nogen Forklaring paa, hvad det drejer sig om. Søndag den 26. Juni tager vi til Ringsted og gaar derfra i Procession til Haraldsted. Alle indbydes til at deltage, og dog kun de, der vil være med til at vandre 2¹/₂ Time frem og 2¹/₂ Time tilbage under Bøn og Sang. Vi vil følge gammel katholsk Skik, og det er vort Haab, at Hellig Knud Lavard vil signe vor Valfart i Aar, som han saa øjensynligt gjorde det i Fjor.

Der tages med Toget fra Hovedbanen Kl. 7⁰⁵ om Morgen, og man gør bedst i at sikre sig Billet i et Rejsebureau Dagen før. Saa snart vi kommer til Ringsted, vil der være Lejlighed til at modtage den hl. Kommunion i Kirken. Kl. 10 begynder Valfarten, og der holdes en stille Messe ved Ruinen i Haraldsted, saa snart vi naar derud. En Voyn vil fra Ringsted køre al Bagage for Deltagerne ud til Haraldsted, og i Skoven der ude kan man faa Kaffe og Sodavand. Kl. 4 gaar Processionen tilbage til Ringsted, som naas ved 7-Tiden, og der sluttes med en kort Andagt i Kirken. Kl. 9²¹ eller 9⁵⁷ kan man tage med Toget tilbage til København.

Det er de praktiske Ting. Der er arrangeret saa lidt som muligt, fordi det skal være en Gudstjeneste, som enhver ganske formløst kan slutte sig til. Vi ønsker, at der maa komme mange med, men ikke fordi det i og for sig skal være nogen Demonstration, men fordi det altid giver større Glæde, naar man er mange om at gøre noget godt. Hovedsagen skal nu som i Fjor og som for de 750 Aar siden være: »Lovet være den Herre Jesus Kristus, som gjorde den hl. Knud til Sjællands Værnehelgen.«

Kirkelig Kalender.

12. Juni 4. Søndag eft. Pintse.	19. Juni 5. Søndag eft. Pintse.
13. — M. Antonius af Padua, Bekender.	20. — M. Silverius, Pave og Martyr.
14. -- Ti. Basilius den Store, Biskop og Kirkelær.	21. — Ti. Aloysius, Bekender.
15. — O. Vitus og Fæller, Martyrer.	22. — O. Paulinus, Biskop og Bekender.
16. — To. Ferialdag.	23. — To. Vigilie.
17. — F. Ferialdag.	24. — Fr. Johannes Døberens Fødsel.
18. — L. Ephræm, Bekender og Kirkelærer.	25. — L. Vilhelm, Abbed.

St. Josefs Gilde, stiftet 1885. Maanedsmøde afholdes Mandag den 13. Juni Kl. 8 Aften i Bredgade 67. *Bestyrelsen.*

St. Franciskus's III. Orden holder Møde i St. Knuds Kapel Fredag den 17. Juni Kl. 8 Aften.

Vesterhus. De unge Pigers Forsamlingsaal paa 4. Sal er lukket fra 15. Juni til 1. September.. *Bestyrelsen.*

St. Knuds Kapel. Mandag, Onsdag og Fredag *bortfalder* den hellige Messe Kl. 6^{1/2} Morgen i Juni, Juli og August. Paa Søndage og Fstedage *bortfalder* Andagten Kl. 3 i Juni, Juli og August.

St. Knuds Kapel. Mariabørnskongregationen af den ubesmittede Undfangelse holder ikke Møde i Juni, Juli og August.

Sankt Knuds Feriekoloni.

I Aar vil der paa Grund af forskellige Omstændigheder kun blive Plads til et begrænset Antal Drengene paa Dalum (slet ingen Piger). Hvis der findes Hjem paa Landet eller i Provinsen, der vil gøre godt mod en lille Københavner, saa Skuffelsen med Dalum ikke bliver altfor stor, bedes Meddelelse sendt til undertegnede. Bidrag til de lykkelige Smaafyre, der kan komme paa Dalum modtages hos St. Josefsøstrene Østerbrogade 7 D, Frberg Allé 15—17, Griffenfeldtsq. 44 og hos Portneren i Stenosgade. *Martha Hansen, Boyesgade 7⁵, København V.*

Niels Hansen: Fra Henrik d. VIII.s Dage. 128 Sider. 7 Billeder. Nedsat til kun 50 Øre. *Katholsk Boghandel.*

Katholsk Boghandel Stenosgade 3, Kbhvn. B. Aabent 9-6 Tfl. Vester 3930. Bøger, Billeder, Devotionalier.

Min kære Mand

Heinrich Valdemar Andersen

er afgaaet ved Døden den 20. Maj 1921.

Den kære Afdøde anbefales til de Troendes Forbønner.

Kristine Andersen.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

69. AARGANG

«Nordisk Ugeblad» udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 8^a V. 5—7. Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbh. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 25.

Søndag den 19. Juni.

1921.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Encyklika. — Valfart. — Prinsesse Margrethes Bryllup. — Dansk katolsk Kunst. — Den ubesmittede Undfangelse. — Hvad Joh. Jørgensen faar Skyld for. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Roskilde. Rom. — Avertissementer.

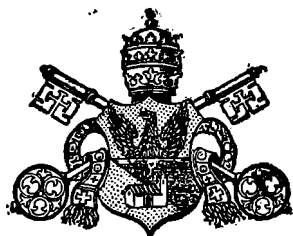
Smaa Indledninger.

547.

Farisæerens Retfærdighed.

Færisæerens aandelige Standpunkt ligger i en vis Henseende betydeligt over Tolderens; den sidste har langt grovere og uhyggeligere Passiver i sit Regnskab end Farisæeren. Men alligevel er dennes Standpunkt langt farligere. Thi han har faaet bildt sig selv — og tit ogsaa andre — ind, at han er paa den sikre Vej til Himmelen, skønt hans Vej fører i stik modsat Retning; Tolderen er naturligvis heller ikke paa den Vej, der fører opad, men han ved, at han ikke gaar Guds Veje, og derfor er han lettere at faa i Tale end Farisæeren. Det er da et langt farligere Standpunkt at være ivrigt praktiserende Katholik med maaske flere Kommunioner om Ugen og samtidig Hjertet fuldt af Ukærlighed og Dømmesyge og gammelt Nag end helt at være kommen bort fra Kirkegang og Guds og Kirkens Buds Overholdelse; thi man opdager meget lettere paa det sidste Standpunkt end paa det første, hvor man er, og hvorhen man gaar. Dagens Evangelium er en indtrængende Opfordring til enhver om en ærlig og alvorlig Selvransagelse.

N. H.

Encyklika

til mine elskede Sønner, de katholske Doktorer og Studenter, som dyrker Videnskab og skønne Kunster, i Anledning af 600-Aarsdagen for Dante Alighieris Død.

PAVE BENEDIKT XV sender sine elskede Sønner Hilsen og apostolisk Velsignelse.

I den straalende Skare af store Mænd, som ved deres Berømmelse er en Hæder for den katholske Tro, idet de har udmærket sig i Videnskaben og i de skønne Kunster, saa at de ved de udødelige Frugter af deres Geni har gjort sig højt fortjente baade af det borgerlige Samfund og af Kirken, — i denne Skare indtager Dante Alighieri, hvis 600-Aars Dødsdag vi snart mindes, en ganske enestaaende Plads. Ja, denne Mands fremragende Storhed er maaske aldrig traadt tydeligere frem end netop i vor Tid; thi til at fejre hans Minde bereder sig ikke blot Italien, som kan være stolt af en saadan Søn, men vi erfarer, at hos alle Nationer, der dyrker ham, er der dannet særlige Udvalg af Lærde, for at han, der er en stor Pryd for Menneskeslægten, kan blive fejret med Jubel over hele Jorden.

Men i et saa herligt Kor af alle gode Mennesker, bør Vi naturligvis ikke savnes, men snarere gaa i Spidsen, da vor Moder Kirken i Alighieri ganske særlig ser sin Søn. Derfor sendte Vi i Vort Pontifikats Begyndelse et Brev til Ærkebiskoppen af Ravenna om til Alighieris Hundredeaarsfest at udsmykke den Kirke, der er forbundet med hans Gravmæle. Og nu, da vi skal til at fejre selve Festen, har Vi besluttet at tale til alle dem af Vore elskede Børn, som under Kirkens Vejledning beskæftiger sig med Videnskaben, for at gøre det endnu tydeligere, hvor nær en Forbindelse Alighieri har med denne Peters Stol, og hvor nødvendigt det er, at den Lov, der ydes det store Navn, ogsaa i ikke ringe Grad bliver den katholske Tro til Del.

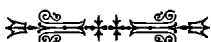
Og da han selv i hele sit Liv mønsterværdigt bekendte sin katholske Tro, er det sikkert i Overensstemmelse med

hans egne Ønsker, at hans højtidelige Minde fejres paa kirkelig Vis, som Vi har erfaret, at det vil ske. Festen skal slutte i Franciskuskirken i Ravenna, men begynde i Johanneskirken i Florens, thi denne smukke Kirke tænkte han selv med brændende Længsel paa, da han var landflygtig, og han ønskede af hele sit Hjerte at kunne modtage Digterkransen der ved den Frelsens Kilde, hvor han som Barn var blevet døbt. — Da han levede i en Tid, hvor de filosofiske og theologiske Studier blomstrede, da de skolastiske Lærere samlede alt det bedste fra Forfædrene og efter skarpsindigt at have undersøgt det gav det videre til Efterkommerne, fulgte Dante i den store Mangfoldighed af Meninger nu mest Skolastikkens Fyrste, Thomas af Aquino; og af denne geniale, ja himmelske Lærer lærte han næsten al sin Filosofi og Theologi, uden dog at forsømme nogen Slags Kundskab eller Viden, og idet han samtidig utrættelig studerede den hl. Skrift og Fædrenes Bøger. Saaledes var han vel bekendt med enhver Videnskab, men først og fremmest ledet af kristelig Visdom, da han gav sig til at skrive, og derfor tog han Stoffet til sin Digtning i meget høj Grad fra selve Religionen. Og deri maa man ganske vist beundre hans Størhed og Geniets Kraft; men samtidig er det klart, at han fik meget af sin Styrke ved den hellige Tros Inspiration, og derved blev det muligt for ham at slynke sit store Værk baade med den overleverede guddommelige Sandheds mangeartede Skønhed og med alle Kunstens Prydelser. Thi hele den »Guddommelige Komædie«, som den med Rette kaldes, har jo i al sin Digtning og i al sin historiske Sandhed til Formaal at forkynde Guds Retfærdighed og Guds Forsyn, og hvorledes Gud styrer Verden i Tidernes Løb og i Evigheden og giver baade de enkelte Mennesker og hele Samfund Løn og Straf, som de har fortjent det. Saaledes som den katholske Tro lærer det, træder derfor ogsaa i dette Digt straalende frem den ene Guds ophøjede Trefoldighed, Menneskeslægtens Forløsning af det menneskevordne Guds Ord, Himmeldronningen Jomfru Marias store Godhed og Kærlighed og de hellige Engles og Menneskers himmelske Salighed; og i Modsætning dertil staar saa de Straffe, som de onde maa lide i Helvede, og midt imellem

har saa de Sjæle Plads, som efter Renselsestiden faar Adgang til Himmelen. I hele Digtet træder klart disse og andre katholske Trossætninger frem. — Selv om ganske vist den fremadskridende Videnskab har lært os, at Verdensbygningen og de forskellige Sfærer ikke er saaledes, som de gamle mente, og at Stjerner og Kloders Tal og Løb er ganske anderledes, end de troede, saa staar dog den Sandhed fast, at hele Verdensaltet, hvordan end dets enkelte Dele styres, beherskes af hans Vink, som har skabt det, af den almægtige Gud, som bevæger alt, hvad der er til, og hvis Herlighed lyser igennem næsten overalt. Og selv om denne Jord, som vi Mennesker bor paa, ikke, som man mente, er Centrum i hele Verdens Bygning, saa har dog den været det Sted, hvor vore første Forældre levede deres lykkelige Liv, og den blev derefter Vidne baade til det frygtelige Fald fra den første Tilstand og til den evige Frelses Genvindelse ved Jesu Christi Blod.

Men af alt, hvad han skriver baade i sine øvrige Værker, men ganske særlig i *trip. hist.*, tror vi, at det følgende særlig kan være til Gavn for Mennesker nu til Dags. Først vil vi nævne, at han siger, at de Kristne skylder den hl. Skrift den største Ærbødighed, og at de i Lydighed bør tage imod alt, hvad den indeholder, fordi »skønt der er mange, der skriver Guds Tale ned, er det dog Gud alene, som taler, og som værdiges at tilkendegive os sin Vilje ved de manges Skriven«. Dette er overordentlig smukt og sandt sagt. Han siger ogsaa, at »det gamle og det nye Testamente, som er et evigt Bud efter Profeten, indeholder aandelige Ting, som overgaar den menneskelige Forstand, og som er overleverede af Helligaanden, som ved Profeter og Hagiografer og ved Guds evige Søn Jesus Christus og hans Disciple har aabenbaret os den overnaturlige og for os nødvendige Sandhed«. Om det, der følger paa det jordiske Liv i den anden Verden, siger han meget rigtigt, at »vi har fuld Vished gennem Christi sande Lære, som er Vej, Sandhed og Lys: Vej, thi ad den naar vi uhindret til den evige Salighed; Sandhed, thi den er fri for enhver Fejltagelse; Lys, thi den lyser op i Verdens Uvidenheds Mørke«. — Ikke mindre ærer han »de ærværdige store Koncilier, som ingen troende

tvivler om, at Christus sely har taget Del i«. Tillige skatter han højt »Augustins og de andre Læreres Skrifter, thi hvis nogen tvivler om, at de er blevet understøttet af den Helligaand, saa har han aldrig set deres Værker, eller i hvert Fald næppe prøvet dem«. (Sluttes.)

Valfart.

Valfart er bleven en fortidsfjern, fremmedartet Skik for vort Land. Man er naaet saa vidt herhjemme i aandelig Storhed, at man klart ser, hvor betydningsløs og tidsspildende en saadan from Skovtur er. Hvor kan man begribe, at Folk gider traske en lang Strækning ad en solophedet Landevej bare for, ja, bare for at holde Valfart. Som om Vorherre brød sig om den Slags taabelige Vandringer! Saaledes taler den protestantiske Aand om os og saamænd ogsaa somme Tider i os.

Det er altsaa lutter Taabelighed og Dumhed, naar Folk hele Jorden over, og saa længe Kirken har staaet, har valfartet! Hvor er det da Skade, at det kun er paa en ganske lille Plet af Verdenskortet, at denne overlegne protestantiske Aand raader!

Naa, de, der taler saaledes, har ganske sikkert aldrig selv været paa Valfart. For dem, der sidste Aar tog Del i den første danske Valfart siden Reformationen, behøves der sikkert ikke Argumenter. Hvem følte ikke, i hvor høj Grad Pilgrimsfærden virkede løftende paa vor Aand, sluttede os fastere til Kirken og fyldte os med Begejstring for vor Sag, helt bortset fra den Velsignelse, den megen Bøn og Sang maatte drage ned over Landet. Der er vel næppe noget saa katholsk som en saadan Valfart. Den præges først og fremmest af Fællesskabs-Tanken. Ikke blot det, at man er en hel Del Mennesker, der følges ad og har samme Maal, men meget mere, at alle mødes i den samme Aand, den samme Tanke, den samme Vilje. Er vi Mennesker ikke Samfunds-Væsener? Trænger vi ikke til daglig at hjælpes ad i materielle Anliggender? Og naar det

gælder det aandelige, naar det gælder de Kræfter i os, der bunder dybest og rækker videst, skulde vi da ikke trænge til at styrkes ved at forenes til een Aand, een Vilje, eet Hjerte? Dette Fællesskab staar saa uendelig langt over profan Selskabelighed. Det er saa aldeles ligegyldigt, hvem vi er, som vandrer vor Pilegrimsvandring, som blander vore Stemmer til Bøn og Sang. Det er nok, at enhver af os er en brændende, katholsk Sjæl.

I, som er fortvivlede over den materielle Aand, der raader herhjemme, over det trist jordbundne, som præger alt vort Liv . . . grib her den idealistiske Tanke, der er det bærende for en Valfart. At drage paa Valfart vil sige i nogle Timer at give Aanden Herredømmet, at glemme alt det smaalige, der skiller Mand og Mand ad. Det vil sige inogle Timer at give Slip paa personlige Beregninger og Interesser, at give sig med Sjæl og Legeme ind under en løftende, lutrende Handling. Paa Valfarten stilles Legemet helt i det aandeliges Tjeneste. Benene maa gaa og gaa og gaa, fordi Aanden vil det. Munden maa bede og synge, fordi Aanden vil det. Og selv om der kommer Træthed og Varme til, vil Aanden ikke miste sin Magt, thi det er ikke en kold Viljens Aand, men en ildnende Begejstringens Aand.

Det er saa skønt paa en saadan Vandring i sluttet Trop at lade Stemmerne snart bedende, snart syngende lyde ud over Markerne. Derfor synges der aldrig med en saadan Styrke og Begejstring som ved denne Lejlighed. Dér, hvor mange er sammen, bliver Sangen altid smuk, naar blot alle helt giver sig hen i den.

Pilegrimsvandringen er saa skøn, fordi den er saa symbolsk; den er det levende Symbol paa selve den Kristnes Liv. Det er umuligt under denne Vandring ikke at faa en stærk Følelse af den religiøse Virkelighed, man oplever. Saadan bør jo Livet være. Man vandrer og vandrer forbi, man lægger stadig Vej tilbage, men man fortryder det ikke, thi det store, lysende Maal vinker dér forude. Be gynder man at blive lidt modløs og træt, vokser Viljen paany i en ved Synet af de andres Udholdenhed. Fremad, opad! Det er det, der kaster Lys over vort Liv, det er det, der lader os glæde os over Livets Skønhed

uden Bitterhed: at vi er Pilegrimme, at vi ikke efter endt Vandring standser foran et sort Plankeværk, men foran en gylden Port, der aabner sig for den evige, lyse Glæde.

Derfor er der altid noget lyst og sandt over en Valfart, det er Haabets, Troens og Tillidens Lys. Paa en saadan Vandring gør man sig det først rigtig klart, at vor Religiositet ikke blot hører til i Kirkerummet — der forberedes den blot — men at den fremfor alt hører til ude i Livet, midt i Solskin, Graavejr og Regn.

Og saa er der endelig det, at Vandringen gælder et Sted, der paa en særlig Maade er gudindviet. Paa vor aarlige Valfart herhjemme, den, der snart paany holdes, vandles til Ruinen af Knud Lavards Kapel, nær Stedet, hvor han blev Martyr. Denne Helgen skal altsaa inspirere Dagens Fromhed, og da han var saa god, from, frejdig og modig en dansk Mand, vil en saadan Fromhed blive det bedste Udtryk for ægte dansk Katholicisme.

Det er Fortiden, man her mødes med, den danske og katholske Fortid. Man føler sig i Pagt med dem, der før en har vandret de samme Veje og været baaret af den samme Aand. Mødet med Fortiden munder naturligt ud i med Thor Lange at bede: »Gør atter Folket, som Folket var.«

Ja, Valfarten har mange Værdier. Det er ganske vist Værdier, som ikke ses af enhver. Man maa have fattet Aanden som det, der er Bærer for alt Liv. Den, der vil føre sin Kristendom ud i de mange Enkeltheder af det daglige Liv, maa begynde med Aanden. Hvad er derfor bedre bevendt end at lutre og forædle den. Det er rigtigt, at intet kan maales med det, vi modtager i Kirken under den hellige Messe; men lige saa rigtigt er det, at vi paa Valfarten ved at give alle vore Kræfter og vor Energi gør vor Religiositet mere intens og mere løftende og befriende.

Forrige Aar lykkedes det fra Begyndelsen til Enden at bevare den ægte, begejstrede, klare Pilegrimsaand. Maatte den i Aar blomstre paany, som den Sommer, der omgiver Valfartstoget.

Cay Benzon.

Prinsesse Margrethes Bryllup.

Der var en Mindelse om svundne Tider over den kirkelige Fest, hvormed Prinsesse Margrethe af Danmarks Bryllup med Prins René af Bourbon fejredes i Jesu Hjerter Kirke Torsdag den 9. Juni. En Mindelse om hine fjerne Dage, da det ikke var en Undtagelse, men almindeligt, at det danske Kongehus og Rigets Store samledes under Kirkehvælv til katholsk Kultus.

Medens Klokkeklang vældede ud over Stenosgade, der var rigt smykket med Guirlander og Flag, fyldtes Kirken af et glimrende Brudefølge, civile Herrer i Kjole og Hvidt, Bisp Ostenfeldt og Stiftsprovst Fenger i Ornat, Officerer i straalende Uniformer, Kammerherrer i højrøde Frakker. Damerne mødte i Formiddagsdragt, hvorved man undgik Toiletter, der kunde være en Kirke uværdige. Da alle var samlede, gik hele Kongehuset og dets fyrstelige Gæster med Kongen og Dronningen i Spidsen op gennem Kirken til deres Pladser i og nedenfor Koret, hvorefter Bruden førtes til Alteret af sin Fader, Prins Valdemar, medens Orgel og Orkester istemte den af kgl. Kapelmusikus Fini Henriques komponerede Indtogsmarsch. Efter at Kirkens Kor, som lededes af Pater Menzinger, til Organist Aagaards Orgelldsagelse havde sunget »*Jubilate Deo*«, traadte Pastor Braun, der i Stedet for Biskoppen, som var upasselig, skulde forrette Vielsen og i Dagens Anledning var blevet udnævnt til Ridder af Dannebrog, frem for Alteret og holdt Brudetalen, en kort Tale i hjertelige, jævne Ord.

»Dette Bryllup, der forener to Medlemmer blandt Europas ældste Fyrstehuse, Prins René, som kan føre sin Slægt tilbage til Ludvig den Hellige, og Prinsesse Margrethe, der paa mødrene Side kan følge sin Slægt til samme Konge, omfattes med glad Deltagelse og dyb Sympathi, ikke blot her i Hovedstaden, men hele Landet over. Ikke blot fordi det er en fransk Prins og en dansk Prinsesse, der nu vies til hinanden, men fordi Bruden er Prinsesse Maries og Prins Valdemars eneste Datter. I mange Hjem tales der i Dag om dette Bryllup, og fra mange Hjerter opstiger det Ønske: Gid den Pagt, som

sluttes, og det Baand, som knyttes, og det Løfte, som gives, maa bringe Lykke og Velsignelse. Ja, maatte alle de Naadegaver, vor Herre Jesus har knyttet til Forbindelsen mellem Mand og Kvinde i den nye Pagt, blive Eder til Del i rigeste Maal. Hvor Ægtefæller slutter deres Pagt i og for og med Gud, der hviler det ægteskabelige Liv paa en fastere Grundvold, der faar det et dybere Indhold og et højere Maal. Derfor er Guds Velsignelse mere værd end alt andet, den er den bedste Brudegave og den sikreste Garanti for fremtidig Lykke. Og naar Herren er med eder, vil han ogsaa bevare eders Kærlighed, den Kærlighed, om hvilken Apostelen Paulus siger, at den taaler alt, tror alt, haaber alt, og uden hvilken Ægteskabet er som et lydende Malm og en klingende Bjælde.

De, Prinsesse Margrethe, har altid været som en Sol blandt Deres Omgivelser, har spredt Lys og Glæde omkring Dem, hvor De færdedes mellem os. Der bliver et stort Savn, naar De nu rejser bort, men Bevidstheden om, at De har fundet Deres Lykke, vil formilde Savnet for os.

Nu forlader Bruden Fader, Familie, Fædreland og alle de Steder, hvor hun har tilbragt sin Barndom og Ungdom, alle de Steder, hvortil der knytter sig saa mange og skønne Minder, alt for at følge Dem, Prins René. Og derfor haaber vi, at De ved Deres Kærlighed og Hengivenhed vil erstatte alt det, Deres Brud nu forlader.

Naar I saaledes begge gør alt for hinanden, vil Vorherre være med eder og skænke sin Velsignelse fra oven. Det give den almægtige og algode Gud i Faderens og Sønnens og den Helligaands Navn. Amen.«

Efter Talen fulgte Vielsen, hvorunder en Kvartet af Strygere udførte »Englenes Sang«, der ligesom Indtogsmarchen var komponeret af Fini Henriques, og derefter læste Jesu Hjerter Kirkes Rektor, Pater Sialm, Brudemessen, en stille Messe, hvortil Kirkens Kor sang *Kyrie*, *Sanctus* og *Agnus Dei* af Mitterers »Apostelmesse«. Under Evangeliet sang Koret Palestrinas »*O bone Jesu*«, og efter Velsignelsen blev Gounods »*Ave Maria*« sunget af Frk. Tenna Frederiksen til Harpeledsagelse. Saa afsluttedes

Højtideligheden med »*Te Deum*«, hvorefter Brudeparret til Tonerne af Mendelsohns Bryllupsmarch forlod Kirken.

Johs. H.

I Dagbladene har alle sikkert læst de udførlige Referater af Bryllupshøjtidelighederne, og Ugebladet behøver derfor ikke at fortælle mere om det. Men vi har saa udførligt som muligt refereret Pastor Brauns smukke Tale, der netop giver Kærnen i alle de gode Ønsker, der ledsagede Prinsessens Bryllup. At vi Katholikker ganske særlig ønskede Bruden til Lykke, det viste den smukke Gave, som Komitéen blev i Stand til at overrække: to prægtige femarmede Sølvkandelabre og et Sølvblomsterbæger. Allerede Fredag den 3. ds. blev Gaven overrakt til Prinsessen ved en lille Højtidelighed i den franske Skole paa Østerbro. Komitéens Formand, Fru Osterhammel, oplæste en Lykønskingsadresse, der bar alle Givernes Navne, og Prinsesse Margrethe takkede hjerteligt for Venligheden fra Trosfællernes Side. — Før Prinsessens Afrejse har Redaktionen modtaget følgende

TAK.

Ved disse Linier vilde jeg gerne takke mine Trosfæller for den smukke Gave til mit Bryllup og for den Sympathi og Kærlighed, der derved er bleven mig bevist. Hjertelig Tak.

Margrethe.

Dansk katholsk Kunst.

Kære Billedhugger Skikkild.

Mærkelig nok har jeg ikke faaet Ugebladet; men en tilrejsende meddeler mig, at De har givet mig en Overhaling. For at De nu ikke skal vente fjorten Dage paa mit »Av«, skynder jeg mig med at sige Dem, at det slet ikke kommer. Jeg er grumme tykhudet. Og saa er Ugebladet jo endelig ikke nogen Café Bernina. Efter Sigende slutter De med et Haab om, at vi to bliver enige; det tænker jeg ogsaa, men inden De bliver saa gammel, har De sikkert begravet

Deres hengivne
Johs. Frederiksen.

Efterskr. Jeg synes egentlig, De som udøvende Kunstner maatte dele min Forbavselse over alle de unge Profeter, der opstaar. Jeg synes, Aanden kunde lade dem i Fred, til de har fuldendt deres Udvikling.*)

Den ubesmittede Undfangelse.

Med Undren har jeg læst om Dr. theol. Beckers Maade at citere den pavelige Bulle om Marias ubesmittede Undfangelse paa i en Artikel i »Kirke-Leksikon for Norden«, ligesom ogsaa Dr. Beckers Svar til Lektor Niels Hansen.

Naar Bullen udtrykkeligt siger, at Maria »med Henblik paa Christi Jesu, den menneskelige Slægts Forlørsers Fortjenester er blevet bevaret ren for al Smitte og Arvesynd,« saa er det dog ganske utilladeligt i et Værk, der skal give paalidelige Oplysninger, under Udeladelse af de nysnævnte Linier at fortælle, at Pavens Lære om Undfangelsen er stridende mod Kristendommen, eftersom denne ikke kan give Plads for et Syndsfrihedspunkt i den faldne Slægt før Jesu Komme.

For sin Kritik raader Dr. Becker over al den Plads, han ønsker, den kritiserede Parts forklarende Synspunkt forbyder desværre Pladshensyn at medtage.

Dette kalder jeg illoyalt. Dr. Becker fører jo sine Læsere bag Lyset. Det vil sikkert alle upartiske Mennesker give mig Ret i.

Som Lægmand anser jeg det for uden Betydning, at mit Navn sættes under disse Linier. Men skulde mod Forventning Dr. Becker bryde sig om at vide, hvem jeg er, vil Redaktionen af »Nordisk Ugeblad« sikkert gerne i i Fortrolighed meddele det.

Ærbødigst

En gammel Protestant.

Hvad Johs. Jørgensen faar Skyld for.

Det kendte Centrumsblad »Germania«, der udgaar i Berlin, har et Tillæg, der hedder »Kirche und Welt«, og som redigeres af en Dr. Knecht. Ikke saa sjældent bringer dette Blad ogsaa Efterretninger fra Danmark, der næsten altid er fuldstændig forkerte, og Ugebladet har af og til paatalt det. For nylig stod der noget om vor katholske Højskole,

*) Jeg kan kun i højeste Grad beklage, at Postvæsenet netop denne Gang har svigtet. B. J.

som jeg lod uænset, da man bad mig derom og lovede en Rettelse. Men den 9. Juni findes »Eine Zuschrift aus Dänemark«, som er ligefrem sindssvag. Hovedindholdet er Citater af en Artikel i »Fyns Venstreblad« om den katolske Kirke, men Slutningen af dette Brev fra Danmark lyder saaledes:

»Som allerede tidligere engang paavist indtager det radikale Parti, som i de sidste ti Aar førte Regeringen i Danmark, overfor den katolske Kirke ikke blot en loyal, men ogsaa en sympatisk Holdning. Dette Parti, der naturligvis var neutralt overfor Kirkens Lære, respekterede dens Ærværdighed, dens Fasthed og dens Logik i Theori og Praxis. Selv om dette Standpunkt endnu er uforandret, som den nævnte Artikel viser, saa blev dog denne Holdning modificeret, takket være de hysteriske Angreb, som en uforstandig katolsk Konvertit (Jørgensen) rettede mod dette Partis litterære Fløj. Følgen var en Række af beklagelige Begivenheder, som fik deres prægnante Udtryk deri, at den betydeligste, katolske Opdragelsesanstalt under Verdenskrigen fik militær Indkvartering, hvad der tilsidst førte til Anstaltens Lukning til Ulykke for den danske katolske Ungdom. (I en Fodnote er der tilføjet: »En Meningitisepidemi udbrød blandt Militæret, og i tre Uger blev Skole og Internat lukket.«) Mange frisindede Danskere, deriblandt fremragende protestantiske Pædagoger, har overfor Forfatteren af disse Linjer, der staar den nævnte Anstalt ganske fjern, udtrykt deres store Sorg over, at de danske Autoriteter ved de omtalte litterære Provokationer og ved en enkelt indflydelsesrig krisenfjendtlig Mands Had har ladet sig forlede til den upassende Fremgangsmaade.«

Det er sjældent man læser Mage til Sludder: Altsaa Johs. Jørgensen har angrebet den litterære Radikalisme, som Følge deraf lægger den danske Regering Soldater op paa Andreaskollegiet, og som Følge deraf igen maa Kollegiet lukke. Det er godt lavet! Det værste er, forekommer det mig, at her ikke er Tale om Johs. Jørgensens politiske Stillning, men om hans Arbejde som kristelig, som katolsk Forfatter mod Hedenskabet i dansk Litteratur. Det, som er hans store, uvurderlige Fortjeneste, bruges af et katolsk Blad imod ham. Her er det, at Ugebladet maa protestere. Det andet kan man le ad, men dette er Ondskab. Ikke mindst Patrene, der tidligere var paa Kollegiet, er opbragte over dette. Den mærkelige Zuschrift aus Dänemark« er naturligvis anonym, den bærer Underskriften »L-K«. Hvem er det, der lever blandt os og vover at sende saadanne ondsindede Løgne ud i den katolske Verden?

Bernh. Jensen.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. For de fleste eller vistnok snarere for alle, der enten jævnlig eller kun med Mellemlum kommer i St. Ansgars Præstebolig, ogsaa kaldet for »Bredgade 64«, vil det vistnok komme som en fuldstændig Overraskelse, naar de erfarer, at en af Husets Beboere, som maaske har færdedes mest paa Trapperne fra Kælder til Kvist, nemlig Husbestyrerinden, Fru Marie Petersen, fylder 70 Aar den 22. Juni. Næsten utroligt lyder det, men er ikke desto mindre sandt, at Fru Petersen har røgtet sin Gerning allerede i mere end en Menneskealder, nemlig i 36 Aar, idet hun tiltraadte sin Stilling i Maj 1886. Allerede for 11 Aar siden fejrede hun altsaa sit 25 Aars Tjenestejubilæum, som dog næsten ubemærket gled forbi, i alt Fald for Offentligheden, idet Ugebladet dengang desværre ikke bragte nogen Meddelelse derom. Saa meget des mere er det paa sin Plads nu at benytte Lejligheden til at fremhæve den usvigelige Troskab, den sejge Energi og Dygtighed, den — især i vore Dage — sjældne Pligtopfyldelse og Hengivenhed, hvormed Fru Petersen har udført sin Gerning i saa lang en Aarrække. Mange Byrder, Sorger og Bekymringer har hvilet paa hende i denne Tid, Dag ud og Dag ind var hun paa Færde fra den tidlige Morgen til den sildige Aften, opfyldt af en sand Martha-Omsorg og Omhu for Biskoppens og Præsternes Velfærd og Fornødenheder. Til talrige baade større og mindre Foranstaltninger og Festligheder i Præstehuset har hun bidraget sit, saa at de fik det rette ydre Forløb; alle religiøse Foretagender omfatter hun vedvarende med varm Interesse; ganske særlig yder hun Elisabethforeningens Bazar hvert Aar en værdifuld Haandsrækning, og det er hende en Glæde og Tilfredsstillelse, naar Bazaren afsluttes med et godt Resultat. — Gennengaaende har Fru Petersen kunnet glæde sig ved et godt Helbred. Det er derfor at haabe, at Fødselsdagsbarnet, som endnu er rask og rørigt, endnu længe maa kunne varetage sine Pligter med usvækkede baade legemlige og aandelige Kræfter. Thi: modtage hun de bedste Ønsker til de Aar, som endnu er tilbage!

— Den 23. Maj fejrede Mariakongregationen af Apostlenes Dronning sin 10aarige Stiftelsesfest. Det var en smuk og stemningsfuld Højtidelighed, der samlede de mange unge Piger, der denne Aften var mødt i Josefssøstrenes smukt pyntede Huskapel. Pater Kjøpferle talte varmt og smukt og fremhævede navnlig Mariakongregationernes store Arbejde i Udlandet i Næstekærlighedens Tjeneste og mindede os om det smukke Navn, Kongregationen bar, »Apostlenes Dronning«. Pastor

von Kettenburg sluttede Gudstjenesten med den sakramentale Velsignelse og Te Deum. Derefter samledes de unge Piger i den festligt smykkede Forsamlingssal, hvor der blev serveret Chokolade. Pastor von Kettenburg takkede her i hjertelige Ord Pastor K pferle, fordi han saa velvilligt var mødt ved denne lille festlige Sammenkomst, og takkede tillige alle, som havde arbejdet i Kongregationens Tjeneste, og alle dem, der var mødt til Festen. Paa Kongregationens Vegne rettede den nuværende Præfekt Frk. Wissum en Tak til Pastor v. Kettenburg, og den festlige Sammenkomst sluttede i Gymnastiksalen med et muntert Samvær, der kulminerede i et begejstret Leve for Præses. Vi skylder Joseffsøstrene, Præses og hele den samlede Bestyrelse en hjertelig Tak og ønsker Kongregationen Guds rigeste Velsignelse.

Wilhelmine Siegler.

— Det har vakt almindelig Tilfredsstillelse og Glæde blandt Københavns Katholikker, at Pastor Braun, der viede Prinsesse Margrethe, blev udnævnt til Ridder af Dannebrog i den Anledning. Det er jo ikke almindeligt, at vore katholske Præster hædres paa denne Maade; hidtil har kun Biskoppen haft en dansk Orden. Vi glæder os derfor over det og ønsker St. Ansgars Kirkes ærværdige Sognepræst til Lykke til den velfortjente Udmærkelse.

Roskilde. Onsdag den 8. Juni var det 20 Aar, siden Menigheden her i Byen blev grundet. Den Dag læste dens Grundlægger, Pater A. Kerckhoffs af Marias Selskab, den første Messe i et lille, lejet Værelse i et Hus paa Bellevuestien. For at mindes alle Guds store Vælgninger imod Menigheden i de to svundne Decennier samlede Sognepræsten, Pastor Hoppers, den om sig baade til Højmesse om Morgen og til en smuk Aftenandagt, der sluttede med »Store Gud, vi love dig«. Efter Andagten havde Sognepræsten indbudt til en festlig Sammenkomst i Forsamlingssalen. Sognepræsten, Pastor Hoppers, indledede og gav straks Ordet til Købmand Bech, som i sin Tale levende skildrede Biskop v. Euch og Prior Kerckhoffs mægtige Arbejde for Grundlæggelsen af St. Laurentii Menighed i Roskilde og Omegn og det derfra udgaaende Genopbygningsarbejde af katholske Menigheder i en Række Byer herhjemme, bl. a. Ringsted, Holbæk og Slagelse. Det, der lettede Prioren hans ofte besværlige Gang herhjemme, var, at han i forbavsende kort Tid forstod at sætte sig ind i den danske Folkekarakter. Han blev Dansker i Sind og Skind. Taleren dvælede sluttelig ved St. Maria Hospitals Historie og bragte Forstanderinden, Søster Marie Patricie, en Hyldest fra de mange Venner i Byen og paa Landet. Derefter afsang man et Par meget fornøjelige Smaasange, forfattede af Visemagerne i Menigheden. —

Baronesse Rosenørn Lehn besteg saa Talerstolen og holdt en i Formen elegant Tale for den nye Sognepræst, Pastor Hoppers, som Menigheden allerede efter kort Tids Forløb havde fylket sig om, og som mere og mere forstod at komme i Kontakt med det blomstrende Sogn. — Efter Talerne samledes man om Kaffebordene. — I Anledning af Mindedagen afsendtes fra den forsamlede Menighed et Telegram til Pater Kerckhoffs; der var desuden allerede afsendt en kortfattet og meget hjertelig lille Skrivelse til ham, undertegnet af alle Menighedens Medlemmer, med Løfte om, at hver især i Taknemmelighed vilde opofre en h. Kommunion for ham, der næst Gud er vor største Velgører. I en Tale, som en af Menigheden holdt for vor nuværende Sognepræst, fremhævedes det, at det bedste Enhedsbaand, som kan knytte os sammen med ham og med hverandre indbyrdes, netop er den h. Kommunion, og vi opfordredes til ogsaa for Pater Hoppers at opofre hver især en h. Kommunion.

Roskildenser.

Rom. Den hl. Franciskus's tredje Orden har holdt en stor Kongres i Rom i Kirken S. Maria in Aracoeli. En storslaaet Procession, hvori der kun deltog Mænd, gik gennem Roms Gader og ledsagede Sakramentet, som blev baaret af Kardinal Giorgi. Kirken kunde ikke rumme den Menneskemængde, der havde samlet sig for at modtage Slutningsvelsignelsen, og den maatte derfor meddeles paa Pladsen foran Kirken.

I Anledning af Navnedagen tillader Ugebladet sig herved paa Læseres og egne Vegne at bringe

Højærværdigste

Hr. Biskop Johannes von Euch,

Pavelig Tronassistent og romersk Greve,

Kommandør af Dannebrog,

en ærbødig og hjertelig Hilsen og Lykønskning.

Niels Hansen: Fra Henrik d. VIII.s Dage. 128 Sider. 7 Billeder.
Nedsat til kun 50 Øre. *Katholsk Boghandel.*

Til **Motorcyklen** har jeg modtaget fra Haderslev H. 10 Kr.
— Kaptajn H. Bistrup 10 Kr. Hjertelig Tak. *Wolff.*

Rettelse. Under Meddelelsen om Sakramentskirkens Udsmykning i forrige Nr. var der kommet til at staa: F. F. R., det skulde være E. F. R.

Valfarten. Man kan sikre sig Billet til Toget ved at melde sig i Katholsk Boghandel i Stenogade.

Sanghefte til Valfarten faas i Katholsk Boghandel og ved selve Valfarten. Pris 50 Øre.

Kirkelig Kalender.

19. Juni 5. Søndag eft. Pintse.	26. Juni 6. Søndag eft. Pintse. I Messen: Petrus og Paulus, Apostle.
20. — M. Silverius, Pave og Martyr.	27. — M. Oktavdag.
21. — Ti. Aloysius, Bekender.	28. — Ti. Leo II, Pave og Bekender. Vigilie.
22. — O. Paulinus, Biskop og Bekender.	29. — O. Petrus og Paulus, Apostle.
23. — To. Vigilie.	30. — To. Paulus, Apostel.
24. — Fr. Johannes Døberens Fødsel.	1. Juli F. Jesu kostbare Blod.
25. — L. Vilhelm, Abbed.	2. — L. Marias Besøgelse.

Mariakongregationen for Mænd afholder Fælleskommunion i Jesu Hjerte Kirke Søndag d. 19. Juni Kl. 8^{1/2}.

Mariakongregationen for unge Mænd holder Fælleskommunion i Jesu Hjerte Kirke Søndag d. 19. Juni Kl. 8^{1/2}.

Mandag den 20. Juni Kl. 8 Aften højtideligt **Slutningsmøde** med Prædiken, sakramental Velsignelse og Te Deum. NB. **Adgang for alle**; Kongreganisternes Slægtninge og Venner indbydes venligst.

St. Ansgars Kirke.

Tirsdag d. 21. Juni holdes en højtidelig Sangmesse med kort Tale i Anledning af den hl. Aloysius's Fest.

St. Andreas Sogn.

Menighedens Medlemmer opfordres til at indbetale Kirkeskat og Præstepenge for indeværende Aar. Til St. Andreas Sogn hører hele Gentofte Kommune samt Lyngby. *Forstanderskabet.*

St. Andreas Gilde (Ordrup)

Søndag d. 3. Juli afholdes **Skovtur pr. Charabanc** til Søllerød, Høje Sandbjerg og Vedbæk.

Mødested: Femvejen Kl. 9^{1/2}.

Frokost medbringes. Besøgende velkommen.

Pris: Køretur, Kaffe og Kager og Middag paa Vedbæk Hotel (Steg og Jordbær), 10 Kr. for Medlemmer og 12 Kr. for Besøgende. (Drikkevarer og Bærepenge ikke iberegnet).

Man bedes tegne sig senest Søndag d. 26. Juni hos Formanden, Fr. Grugni, Hovmarksvej 9, Telf. Ordrup 1197 eller hos Kassereren H. Holler, Ellinorsvej 24, Telf. Ordrup 986.

Kapellet i Rønne er flyttet til Lille Madsegade 10.

Husk Valfarten Søndag den 26. Juni. Se forrige Nr.

Sankt Knuds Feriekoloni.

I Aar vil der paa Grund af forskellige Omstændigheder kun blive Plads til et begrænset Antal Drengene paa Dalum (slet ingen Piger). Hvis der findes Hjem paa Landet eller i Provensen, der vil gøre godt mod en lille Københavner, saa Skuffelsen med Dalum ikke bliver altfor stor, bedes Meddelelse sendt til undertegnede. Bidrag til de lykkelige Smaafyre, der kan komme paa Dalum modtages hos St. Josefsøstrene Østerbrogade 7 D, Frberg Allé 15—17, Griffenfeldtsg. 44 og hos Portneren i Stenosgade.

Martha Hansen, Boyesgade 7⁵, København V.

FREMMEDSPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008.x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

69. AARGANG

«Nordisk Ugeblad» udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 8^a V. 5—7. Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbh. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 26.

Søndag den 26. Juni.

1921.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Brev fra Rom. — Encyklika om Dante (sluttet). — Nye Bøger. — Et katolsk Hotel. — Brudstykker. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Haderslev. Frankrig. — Brevkasse. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

548.

»Jeg ynkes inderlig over Folket.«

Dette var Jesu Ord, da han saa Skarerne om sig i Ørkenen. Vi plejer ikke at opfatte Herrens Ord som sagt blot for den enkelte Anledning, som Udtryk for en blot Stemning, der kommer og gaar. Vi opfatter dem som noget blivende, noget uforanderligt. Thi Herren er i Gaar og i Dag den samme, ja til evig Tid. Han ynkes altsaa fremdeles inderlig over Folket, over hvert lidende Menneske.

Dette stadfæster den kristne Erfaring i nogles Liv med stor Tydelighed. De var i stor aandelig og timelig Nød, de raabte til den gode Hyrde, og han hjalp dem fuldt. Andres Erfaring er ikke nær saa klar: de var i lige saa stor Nød, de raabte og bad, men Herren tav og hjalp ikke. Hvad skal vi saa tro, og hvad skal vi gøre? Vi skal tro, at Herrens Tanker og Veje er højt over vore, og at alt, hvad vi lider, aldrig er over, men altid under, hvad vi har fortjent for vore Synder, og at det alt kan blive en heldbringende Prøvelse. Og vi skal ikke foretage nogen Forandring af vort Forhold overfor Naadens hellige Midler, men bruge dem flittigere end nogen Sinde, selvom Hjertet føler lidet eller intet derved. Da skal vi, trods alt, erfare Sandheden af de gamles Ord: *Habet Deus suas moras et suas horas* — Gud har sin Tid til at nøle og sin Tid til at hjælpe.

Frit efter K. Krogh-Tonning: Kirkeaaet.

Brev fra Rom.

St. Sebastiano.

De lyse, varme Dage her i Rom indbyder stadig til at foretage smaa Udflugter udenfor Murene. I Gaar gik jeg ad den skønne, afvekslende Vej forbi Colosseum, de store Termer og Resterne af Neros gyldne Paladser, gennem de gamle Porte Sebastiano og Porta Antica og videre ud ad Via Appia, forbi Quo vadis, den gamle fattige Valfartskirke ikke langt fra Celistis-Katakomberne, der, hvor Apostelen Peter saa Synet og vendte om for at lide Martyrdøden i Rom. — Her paa denne Vej, hvor Peter og Paulus saa ofte har vandret, og hvor de under Forfølgelserne har søgt Ly hos Vennerne udenfor Roms Mure, her kan man ikke færdes uden i dybeste Ærefrygt at mindes dem.

Naar andre tier, saa taler Stenene! — Mens jeg gaar her, mindes jeg ogsaa hin lyse, varme Foraarsdag 1913, da jeg havde den Lykke at overvære og deltage i den store Fest — 1500-Aarsdagen for Kejser Konstantins Edikt — der i al sin betagende Storhed og Skønhed blev fejret her ude — i og ved Katakomberne. — Den højtidelige Messe, der blev læst ved Martyrernes Grave dybt under Jorden, de Tusinder af Mennesker, som stod tæt i de lange, smalle Gange, — de to skønne, pavelige Sangkor, der svarede hinanden fra de skjulte Kapeller, og saa først og sidst den vidunderlige Benedictione — Velsignelsen, der om Eftermiddagen fra et rejst Alter lystes ud over de vel 50,000 Mennesker, der var forsamlet paa Klosterets dufte Kløvermark. Dernæst ved Mørkets Frembrud Valfartsgangen under de tusinde Kerters Lys fra »Quo vadis« til Kirken »St. Sebastiano«, hvorfra Orgelet bruste, og den store Skare af hvidklædte Nonner laa knælende foran Højalteret.

»Dejlige Minder«, siger jeg til mig selv, da jeg nu atter paa en lys og varm Dag vandrer den samme Vej. — Mit Maal er St. Sebastiano — den Kirke, der bærer Navn efter den unge fornemme kristne Romer, som led Martyrdøden ved at være Skive for sine Bødlers Pilekastning i

Colosseum. - Desværre er Klokken blevet 12, saa ved jeg, Kirken er lukket. Jeg gaar videre ud i Campanien og naar Cecilia Metellas store, pompøse Gravmæle. Om denne Dame ved man intet andet, end at hun fødte sin Mand — en af Cæsars Feltherrer — 8 Sønner.

Stort og mægtigt rager dette runde Monument, med sin takkede Murkant og sine herlige Marmorfriser, op over Omgivelserne; de store Ruiner af et Stadion neden under forsvinder helt i dets Skygge. Jeg gaar ind og ser ned i det store, dybe — men tomme Gravkammer. Hvor mon de uforgængelige Marmorarkofager er blevet af? De maa i Pragt have svaret til det skønne Gravkammer. Det lille Museum ved Siden af vidner om, at intet har været sparet, da Udsmykningen fandt Sted, de fineste Relieffer findes her i massevis — men som alt forgængeligt kun i Stumper og Stykker. Videre gaar jeg til Korsvejen lidt længere ude. — Hvilket Udsyn over Campanien og til de blaaende Bjerge. Ruin ved Ruin dukker frem, de gamle Vandledninger, Aqua Claudia, ses overalt, paa Kryds og tværs. Hist ovre mod Appia nuovo markerer de høje Pinier og Cypresser Stedet, hvor de »latinske Grave« findes, lidt længere borte Porta Furba, den gamle, ejendommelige Port med Taarn og Tinde mellem Vandledningerne. Flyvepladsen ligger ikke langt herfra, 5 Militærflyvere kredser rundt i Luften og foretager halsbrækkende Øvelser med »Fald og Sving« — et hyper-moderne Stykke Nutidsliv midt i Antikens tavse Rige.

I et lille Osteri med en Loggia, hvor visne Palmeblade giver Skygge, spiser jeg min Frokost, krydrer Maaltidet med frisk Salat og den gode Vin. Klokken er nu 2, Kirken aaben. Jeg træder ind under St. Sebastianos svale Hvælvinger, hvor Portalen er en Søjlehal fra et antikt Tempel. — Men hvad er sket? Jeg kender ikke den stille, fredelige Kirke igen. Næsten hele Kirken er spærret med et højt Træ-Skillerum. Bag det summer det af mange Stemmer. Jeg aabner en lille Laage og kigger ind og staar nu pludselig mellem 30—40 unge Kapucinermunke, der interesserede stirrer ned i et dunkelt Dyb. En af Brødrene ved Klosteret kommer mig venligt i Møde og byder mig nærmere. Nu ser jeg, at det meste af Kirkens

Gulv er brudt op, og dybt nede ses en stor Bygning, som lige er gravet ud. Han fortæller mig, at ved et Restaurationsarbejde i Kirkens Krypt stødte de paa det Murværk, som nu er afdækket. Om den gamle Bygning dybt nede holder en Præst Foredrag for de unge Munke. Jeg lytter til og forstaar saa meget, at det Hus, som her er fundet, er det Sted, hvor Apostlene Petrus og Paulus har haft Forsamling med Menighederne udenfor Roms Mure. Herom vidner de utallige Indskrifter paa Døre, Vægge og Stolper. Sammen med Munkene kravler jeg ad en bristefærdig Stige ned i Dybet og staar nu paa Husets Tag, nogle Skridt længere ned, og jeg ser den Inskription, en Præst peger paa. Det er Navnene: Petrus — Paulus, der er skrevet, hugget og indkradset i Murene. »Hellige Petrus, bed for os. — Hellige Paulus, bed for os« staar der med Gentagelsens Uendelighed med forskellige Haandskrifter og Stavemaader. Paulus's Navn er stavet baade med eet og to /'er. Rimeligvis er flere af Indskrifterne Apostlenes egen Haandskrift. Efter deres Martyrdød er Huset blevet et Valfartssted, og her fra stammer Indskrifterne med Bøn om Forbøn. Selve Huset ligger 6—8 Meter under Kirkens Gulv, det staar med inddelte Værelser, saavidt jeg kunde se, uden brudte Mure. Køkken, Peristyl og en hvælvet Indgang ved en lille Forgaard. Ovenpaa Husets Tag staar nogle hvide, glatte Marmorsarkofager, Begravelser fra en nyere Tid under Kirkens Gulv. Hvem der har fundet Hvilested her, vidste ingen endnu, Sarkofagerne var ikke aabnede. De smukke, friske Farver paa Væggene i Værelserne vidner tillige med Husets Indretning om, at det maa have været en Patricier-Familie, som har ejet Stedet.

Som bekendt er der under Kirken og herfra langt ind i Campanien udstrakte Katakomber. Jeg fulgte med Munkene ned i de lange, skumle Gange. Her var flere større Kapeller med Altere og lidt Udsmykning. I det største Kapel stod paa et Marmorbord et dejligt, antikt Kvindehoved.

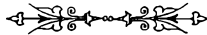
Forunderligt betagende at færdes her paa hellig Jord, hvor Herrens Apostle har vandret — hvor de har levet blandt Venner, holdt Modet oppe hos bedrøvede, trøstet

og talt for de mange Kristne, som under Forfølgelserne har søgt Tilflugt hos dem, udenfor Roms Mure.

Kirkens store Relikvie — Engelens Fodaftryk i Marmorstenen — den skønne Legende, der knytter sig til Stedet, da Synet viste sig, og Petrus vendte om og gik tilbage til Rom — findes her bag et Gitter i et Sidealter i Kirken. I »Quo Vadis« er det kun Kopien — Stenen i Gulvet, som vises.

Da jeg kom ud af Kirken, stod Solen lavt. Jeg gik atter op ad Højen til »Cecilia Metella«. Den gyldne Aften-sol kastede sit Skær over Campanien. Albaner- og Sabinerbjergenes snedækte Tinder glødede i underskøn Belysning — Angelusklokkerne ringede, Faarehyrderne med Geder og Faar søgte mod de smaa Hjem. — Verden saa saa fredelig ud herfra.

Rose Bruhn.

Encyklika om Dante.

(Sluttet.)

Dybt bøjede Alighieri sig for den katholske Kirkes Autoritet og for den romerske Paves Magt, som alle Kirkens Love kun fik deres Gyldighed ved. Derfor formaner han ivrigt de Kristne til, naar de har de to Testamenter og en Kirkens Hyrde til at styre, da at være glade ved denne Hjælp til Frelsen. Derfor følte han Kirkens Ulykker som sine egne og begræd de Kristnes Frafald fra den øverste Biskop, og dengang den apostoliske Stol blev flyttet bort fra Rom, skriver han til de italienske Kardinaler: »Vi, som tror paa den samme Fader og Søn, det samme Gudmeneske, den samme Moder og Jomfru, vi, for hvis Frelses Skyld der tre Gange blev spurgt om Kærlighed og derefter sagt: »Petrus, vogt den hellige Faarefold«, vi lider nu, ak! ved at se Rom ikke mindre, end om vi betragtede Kælte-riets sørgelige Egne. Rom har dog Christus efter alle Triumftogenes Pragt ved sit Ord og sin Gerning givet Verdensherredømmet. Rom har Petrus og Paulus, Hedningernes Apostel, med deres eget Blod indviet til Apostelsæde. Rom maa vi nu med Jeremias klage og græde over

som over en Enke, der er berøvet alt!« Derfor kalder han den romerske Kirke enten »vor hellige Moder« eller »den Korsfæstedes Brud«, og Petrus er den ufejlbare Dommer over den af Gud overleverede Sandhed, som for den evige Frelses Skyld paa det nøjeste bør adlydes af alle i Tro og Sæder. Og skønt han mener, at Kejserens Værdighed kommer fra Gud selv, saa siger han dog, at »denne Sandhed ikke maa opfattes saaledes, som om den romerske Kejser ikke i noget stod under den romerske Biskop; thi den jordiske Lyksalighed skal paa en Maade underordnes den evige Salighed.« — Dette er en udmærket og meget klog Sætning, og hvis den nu til Dags blev nøje overholdt, saa vilde det bringe rige Frugter for Verdens Vel.

Men sin Tids Paver har Dante angrebet meget bittert og fornærmeligt. — Han angreb nemlig dem, han politisk var uenig med, og han troede, at de stod i Forbindelse med det Parti, der havde jaget ham bort fra hans Hjem og Fædreland. Men man maa tilgive en Mand, der saaledes blev drevet omkring af en haard Skæbne, dersom han, saaret i Sjælen, til Tider har sagt noget, som synes at skyde over Maalet; det er der saa meget mere Grund til at undskylde, som falske Rygter sikkert har gjort hans Vrede større, og Menneskene plejer jo at udlægge alt vedrørende deres Modstandere paa værste Maade. I øvrigt er Menneskenes Svaghed jo stor, og han siger selv, at »det er nødvendigt at rense ogsaa gudindviede Hjerter fra Verdens Støv«, og hvem vil nægte, at der paa den Tid var adskilligt i Præsteskabet, som ikke kan billiges, og som maatte berede denne Kirken inderligt hengivne Sjæl bitter Sorg, det har jo ogsaa dengang afpresset hellige Mænd svære Klager. Men hvad han end med Rette eller Urette forarget dadlede hos Kirkens Mænd, saa vilde han dog aldrig, at man derfor skulde ære Kirken mindre eller være ulydig mod Nøglemagten; derfor vilde han i politiske Spørgsmaal bevare sin egen Mening, »støttet til den Ærbødighed, som en god Søn skylder sin Fader og sin Moder, ærbødig mod Christus, mod Kirken, mod Hyrden og mod alle Kristne, for Sandhedens Skyld«.

Da Dante ligesom har opført hele sin Digtning paa

Religionens Fundamenter, er det ikke underligt, at man deri finder en rig Skat af katholsk Lære, baade kristelig Filosofis og Theologis Kraft og ogsaa de guddommelige Love, der gælder for al Statsstyrelse; Alighieri var nemlig ikke en saadan Mand, at han vilde tillade, at man for at udvide sit Fædreland eller tjene Fyrster lod haant om Retfærdighed og Guds Bud, tværtimod vidste han, at Statterne deri har deres største Støtte og Hjælp.

Derfor kan man hos denne store Digter hente vidunderlig Glæde og ikke mindre gode Frugter baade til Belæring for Kunsten og til Styrkelse i Dyd, naar blot den, som nærmer sig ham, er fri for Fordomme og er ivrig for Sandheden. Ogsaa i vor Tid er der jo ikke faa gode Digtere, der synes at vinde almindeligt Bifald, idet de forbinder det nyttige med det skønne, men Dante er netop saadan, at han griber Læseren ved sine Billeders skønne Mangfoldighed, ved sine Farvers Skønhed og ved Sprogets Storhed, og derved begejstrer han og drager han Læseren til at elske den kristelige Visdom; og enhver ved jo, at han selv har sagt, at han har skrevet sit Digt i den Hensigt at yde alle Mennesker Næring for Livet. Vi ved ogsaa, at adskillige Mennesker, ogsaa i den nyeste Tid, der var kommet bort fra Christus uden helt at være fordærvede, ved Guds Naade først anede den katholske Tros Sandhed, da de gav sig hen til Læsning og Studium af Dante, og senere lod de sig med Glæde optage i Kirkens Skød.

Alt dette viser tydeligt, hvor naturligt det er, at alle Katholikker ved denne Mindedag tilskyndes til med større Iver at holde fast ved det, der er de skønne Kunsters bedste Hjælper, nemlig Troen, hvis store Kraft ses saa tydeligt hos Alighieri. Thi hos ham tvinger ikke blot det store Geni til Beundring, men ogsaa Storheden af de Sandheder, som han synger om, og som han fandt i vor helige Religion; det store Talent, som han af Naturen havde, uddannede han ved at fordybe sig i Oldtidens Digtning, men endnu mere, som vi har nævnt, ved at studere Kirkens Lærere og Fædre. Deraf kom det, at han med sin Tanke og sin Aand kunde hæve sig langt højere, end om han havde holdt sig indenfor Naturens snævre Grænser.

Skønt Dante levede for saa mange Aarhundreder siden, kan man dog sige, at han tilhører vor Tid, i hvert Fald i langt højere Grad end de mange nulevende Digttere, der lovpriser det gamle Hedenskab, som Christus fra sit Kors sejrrigt overvandt. Der er den samme Fromhed hos Alighieri som hos os; de religiøse Tanker er de samme; samme Klædedragt saa at sige bærer »den os fra Himmelen sendte Sandhed, hvorved vi er blevet ophøjede«. Dette er hans største Ros, at han var en kristen Digter, det vil sige, at han med sin guddommelige Sang har forherliget Kristendommen, hvis store Skønhed han stadig betragtede, som han dybt beundrede, ja som han fandt Livet i; de, som ikke vil give ham denne Ros, men sammenligner hele »Komedien« religiøse Indhold med en hvilken som helst anden Fortælling, som der ingen Sandhed er i, de tager virkelig det mest fremragende hos denne Digter bort, det, som er Grundlaget for al den Beundring, han fortjener.

Men naar nu Dante skylder den katholske Tro en saa stor Del af sin Hæder og Berømmelse, saa kan vi deraf blandt andet slutte det ene, som vi her vil fremhæve, at det er saa langt fra, at sand Gudsfrygt skulde hæmme Geniets Udfoldelse, at det langt snarere fremskynder den; derfor sørger de daarligt for Studiers og Videnskabens Fremme, som ikke vil give Plads for Religionen i Ungdommens Undervisning. Det maa beklages, at den offentlige Undervisning, der bliver givet den studerende Ungdom, plejer slet ikke at tage Hensyn til Gud og alt det overnaturlige. Dantes »hellige Digt« er ganske vist ikke fremmed for de offentlige Skoler, det regnes med til de de Bøger, som nøje skal studeres; det derimod, som har givet Digtet Liv, vor hellige Tro, lærer man i Reglen Ungdommen meget lidt af, og derfor er den ikke saaledes sindet mod Religionen, som den burde være. Gid da dette Jubilæum maa føre det med sig, at man overalt, hvor Ungdommen undervises i Videnskab og Kunst, ogsaa viser Dante den skyldige Ære, og gid han selv saa maa lade de unge se den kristne Lære; han havde jo ikke andet Formaal med sit Digt end at »drage de levende ud af Elendigheden«, det vil sige bort fra Synden, »og føre dem til Salighed«, det vil sige til Guds Naade.

Men I, kære Sønner, som netop nu under Kirkens Vejledning studerer Videnskab og skønne Kunster, hav denne Digter kær, thi han er utvivlsomt den kristelige Visdoms mest veltalende Tolk og Sanger. Jo mere I elsker ham, desto mere vil I ogsaa beundre Sandhedens Skønhed og blive udholdende i Hengivenhed og Iver for vor hellige Tro.

Som Pant paa denne guddommelige Gave og som Tegn paa vor faderlige Velvilje giver vi i stor Kærlighed eder alle, elskede Sønner, den apostoliske Velsignelse.

Givet i Rom ved St. Peter, den 30. April 1921, i vort Pontifikats syvende Aar.

Pave BENEDIKT XV.

Nye Bøger.

Johannes Jørgensen: Danimarca. (Gyldendal. Kbhvn. 1921. 120 Sider. 4 Kr.)

»Det er kun en lille og ligegyldig Bog, Johannes Jørgensen her har udsendt,« saaledes har det lydt fra flere Sider ved Fremkomsten af denne lille danske Bog med den italienske Titel. Denne Dom er dog ikke retfærdig, nok, hvad Lidenheden angaar, thi der staar ikke meget paa de 120 Sider, men ikke hvad dens Betydningsfuldhed angaar. Thi det er jo saaledes her i Livet, at der er mange Ting, som anses for betydningsfulde af mange og dog er ganske ligegyldige, f. Eks. hvilke Dragter de forskellige Damer bærer ved en stor Bryllupsfest i en Kirke, medens andre smaa og intetsigende Ting paa en Gade, i en Ventesal o. s. v. ved den Række Stemninger, som de fremkalder, og de mange Minder, de vækker, kan have stor Betydning og give en Digter som Johannes Jørgensen Lejlighed til at skrive Sider af den skønneste Poesi paa Prosa, som han har gjort det før, og som han ikke mindst gør det her i sit lille nye, af de fineste Naturstemninger og den skønneste Fædrelandskærlighed prægede Digterværk. Man kommer til at elske Danmark højere, naar man læser hans Glæde over at komme hjem, hans Oplevelser nede i det genvundne Land, naar man hører ham tale om »de bladfaldsbrune Veje i Grib Skov«, og naar

man sætter sig ind med ham i Jernbanens Ventesal og drikker Kaffe med Wienerbrød til, »dette mærkelige, snoede Bagværk med de smaa Klatter glaceret Sukker paa, som man intet andet Steds i hele Verden finder Mage til«. Om vor Modersmaal gør han den karakteristiske Bemærkning: »Et Sprog af Tin har jeg engang kaldt mit Modersmaal — og jeg opretholder denne Sammenligning. Hvis Italiensk er et Sprog af Bronze, Fransk et Sprog af Sølv, Tysk et Sprog af Jern, saa repræsenterer Dansk hint fine, bløde, graa Metal, der i Bruddet lyser som Sølv og føjer sig, villigt som Sølv, efter Kunstsmiddens Haand — et godt, stærkt og ægte Sprog, hvoraf Ordsmedden skaber Kunstværker«. — Der kunde fremdrages ikke saa lidt af den nye Bog, som det var værd at henlede Opmærksomheden paa; men foranstaaende er maaske nok til, som Anmelderen gerne vil, at fremkalde det Indtryk, at Bogen er saare værd at læse.

N. H.

P. Ignaz Watteroff, OM: Mutter Klara Fey. (Herder, Freiburg im Br. 1919. 215 S.)

Denne Bog kan anbefales alle, der interesserer sig for store Personligheder. Paa sit letfattelige og varme Sprog giver Forfatteren os en fyldig og smuk Skildring af Frk. Klara Feys hele Liv. — Med Glæde læser man om den store Næstekærlighed, hun allerede som ganske ung Pige viser sig at være i Besiddelse af. Da hun er født og opvokset i Aachen, er det først og fremmest denne By, der har nydt godt af hendes Offervillighed imod hendes fattigste Bysfæller, og især overfor Børn. — Ganske forunderligt er det at se, hvorledes denne svage — thi hun var af meget sart Konstitution — unge Pige har formaaet at grundlægge og videreføre det udmærkede Samfund *Schwestern vom armen Kinde Jesus*, der siden har udrettet saa stort og gavnligt et Arbejde især i Opdragelsens Tjeneste. Ved sin Død saa hun til sin store Glæde sin Kongregation udbredt over betydelige Dele af den gamle og nye Verden. Mange og store Vanskeligheder maatte hun overvinde for at naa sit Maal, og det er ubegribeligt, hvorledes hun har kunnet naa det, hvis man ikke vidste, at Gud stadig vælger de svage her i Verden for at beskæmme de stærke«.

A. M.

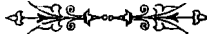
Frederik Paludan-Müller: Benedict von Nursia und seine Amme: aus dem Dänischen übersetzt von Alb. Theo. Amann. 61 S. (Verlag: A. T. Amann, Olney, Philadelphia.)

Samtidig med at »Adam Homo«, det Værk, som »Realismen« ved sit Gennembrud straks tog sig til Indtægt og pyntede sig med, for Tiden oversættes til Tysk af en af

St. Andreas Kollegiets gamle Lærere, har en af Kollegiets gamle Elever, *cand. phil. Alb. Theo. Amann*, oversat et andet Værk af Paludan-Müller: »Benedict af Nursia og hans Amme«, som sammen med »Kalanus« tegner Digterens virkelige Karakteristik og viser os den Pal.-Müller, der aldrig kan gøres til Realist, endsige Naturalist!

Saaledes som det overhovedet er en farlig Sag at oversætte Poesi, maa det være overmaade vanskeligt at omplante Pal.-Müllers formfuldendte og elegante Vers til et fremmed Sprog; det synes En, at Oversætteren har apostroferet vel mange ubetonede Slutningsstavelser, og at han har maattet gøre en Smule Vold paa Tysken med Hensyn til trykstærke og tryksvage Stavelser — medens man paa den anden Side paaskønner, at han har »faaet alting med« ind i Digtets korte, koncise og kraftfulde Rylme; gaar der end noget tabt af Pal.-Müllers artistiske Elegance, saa ejer de tyske Vers dog hans mandige Strengthed og kloge Tale.

Oversættelsen af Digtet er tilegnet Lærere paa St. Andreas Kollegium, i Særdeleshed afdøde Herr Pater Benedict Fels.
Emil Frederiksen.

Brudstykker.

95. I *Højskolebladet*, Nr. 7, af 18. Febr. 1921 læses Sp. 212 følgende (i en Artikel af Zakarias Nielsen om det danske Sprog): »I nær Slægt med disse Gengivelser (Cita-ter) er følgende Prøver paa kejtede Sætningsbygninger og gale Ordstillinger: »I et Foredrag, som Pastor H. G. har holdt om fritænkerisk Moral i den katholske Højskole, og som o. s. v.« Der er her ikke Tale om fritænkerisk Moral i den katholske Højskole; Meningen er, at Præsten har talt i den katholske Højskole om fritænkerisk Moral.«

96. Ved Thisted Kirke, som Trappesten foran Sakristi-døren, findes en gammel Ligsten over Præsten Oluf Andersen Sæby, død 1664. I den lange latinske Gravskrift, som findes paa denne, forekommer følgende biografiske Oplysning: »Til en Hustru kom han aldrig i Taknemmelighedsgæld, fordi han aldrig ægtede nogen. Dog savnede hans eget Livsløb, der blev tilbragt i Haab og Stilhed, ikke sine Genvordigheder o. s. v.«

Et katolsk Hotel.

Der har nylig i nærværende Ugeblad været optaget et Par Artikler, hvori først Hr. Eyvind Ekstrøm slaar til Lyd for Oprettelsen af et katolsk Hotel, hvilken Tanke dernæst i en følgende Artikel af Hr. Carl Blad har vundet dennes Tilslutning i en saadan Grad, at han straks tegner sig for en Aktie i det omhandlede Foretagende, for hvilket han synes saa begejstret, at han næppe vil indrømme Foreningen »Unio« den Plads i Solen, som dens Bestyrelse mener, den har Krav paa.

Vi skal ikke komme ind paa en nærmere Bedømmelse eller Vurdering af den fremsatte Hotelplan, men finder det dog formaalstjenligt at udtale, at hvor tiltalende Tanken end ved første Øjekast kan synes at være, saa maa den dog efter vor Opfattelse betegnes som ganske fantastisk og ganske uigennemførlig, idet den aldeles utvivlsomt vil støde paa uovervindelige økonomiske Hindringer. Heller ikke de fra tilsvarende Institutioner i Udlandet indhøstede Erfaringer synes at bekræfte Hensigtsmæssigheden af den nævnte Plan, skønt Jordbunden dér maatte formodes at være langt gunstigere end under vore Breddegrader, navnlig paa Grund af det betydeligt større Antal Katholikker og de som Følge deraf til Raadighed staaende rigeligere Pengemidler.

Med Hensyn til den af Hr. Carl Blad i Slutningen af hans Artikel indeholdte Kritik af »Unio«s Program, der endnu ikke er endeligt fastlagt, end mindre har været offentliggjort i Enkeltheder, men kun opridset i store Træk, maa det forekomme »Unio«s Bestyrelse, at Tidspunktet til en Kritik er en Smule forhastet og passende kunde udskydes, til man i Løbet af Sæsonen, eventuelt ved Offentliggørelsen af det endelige Program, har indhøstet nogen Erfaring, som kan afgive et virkeligt Grundlag for en fornuftig Kritik.

Paa Bestyrelsens Vegne

Soelberg,

Bankkasserer, »Unio«s Sekretær.

Ærede Hr. Redaktør.

Maa jeg som mit foreløbig sidste Indlæg vedrørende en katolsk Forsamlingsbygning bede om Optagelse for følgende:

I Tilslutning til min Artikel i Nr. 23 kan jeg meddele, at der nu paa Grundlag af Love for lignende Foretagender er udarbejdet et Udkast til Vedtægter m. v. for det projekterede Aktieselskab. — Fra absolut kompetent Side har

jeg imidlertid bragt i Erfaring, at man ikke mener, at der er Trang til nogen Forsamlingsbygning, idet det oplyses, at Forsamlingslokalerne i Vesterhus og andre Steder praktisk talt ikke søges af nogen, ligesom man holder det for ganske udelukket, at den omhandlede Aktiekapital vil kunne tegnes.

Hvad Grunden er hertil, er det vanskeligt at dømme om, men Tanken om et Aktieselskab paa saa bred en Basis, som Aktier à 100 Kr. vilde være, rækker jo ogsaa noget længere end til selve Tilvejebringelsen af et Forsamlingshus, idet man derved vilde gøre alle delagtige i et produktivt Foretagende paa en saadan Maade, at de som Aktionærer stadig vilde have Medbestemmelsesret over Udbyttet og Foretagendets hele Ledelse. — Det kan imidlertid ikke nægtes, at der for med Held at kunne realisere Sagen fordres saa at sige enstemmig Tilslutning fra alle voksne, selverhvervende Katholikker her i Landet, idet man stadig maa erindre, at vi kun udgør et lille, skarpt begrænset Samfund.

Redaktørens Bemærkning om, at der for at føre Sagen igennem udfordredes en enkelt Mand med alle de dertil fornødne Egenskaber, synes jeg dog ikke ganske passer i dette Tilfælde, hvor det netop drejer sig om en Sammenlutning. Hovedbestanddelen af en Hær er nu engang Soldaterne, og hvis et tilstrækkeligt Antal Menige vilde fylke sig om den Fane, der nu er rejst, vilde der sikkert ogsaa nok kunne findes en duelig Fører. Det modsatte vilde i hvert Fald være en sørgelig Falliterklæring.

Hvis Tanken om Aktieselskabet har en Mission, maa den nu vinde Terræn af sig selv. At stifte Selskabet blot med Tilslutning af nogle faa Hundrede interesserede og anvende den indkomne Grundkapital til en majsommelig Agitation vilde være at spille Pengene.

Med Tak for Optagelsen tegner

Deres ærbødige
Eyvind Ekstrøm.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Torsdag den 30. Juni slutter St. Knuds Skole det indeværende Skoleaar med Takkegudstjeneste i Jesu Hjerter Kirke Kl. 10, Sang og Præmieuddeling Kl. 11½. — De mundtlige Prøver afholdes fra Lørdag den 25. til Onsdag den 29. Juni Kl. 9 om Formiddagen. Alle skoleinteresserede indbydes venligst.

Haderslev. Da Kongen i forrige Maaned var paa Tur i Sønderjylland, kom han en Dag kørende i Automobil gennem Haderslevs Gader, da netop en af de katolske Præster kom forbi og hilste. Kongen lod straks Automobilen standse og rakte Præsten Haanden. »De er vist katolsk Præst!« En hjertelig Samtale fulgte, og Kongen var øjensynlig glad ved at faa hilst paa Præsten. — Den 10. Juni ankom de første Hedvigssøstre til Haderslev, hvor de skal oprette et Børnehjem.

Frankrig. Efter mange og lange Forhandlinger er endelig den venskabelige diplomatiske Forbindelse mellem Paven og den franske Regering en fuldendt Kendsgerning. Den franske Ambassadør M. Jonnart er blevet modtaget af Paven i højtidelig Audiens, men ingen af de to Taler, der blev holdt ved denne Lejlighed, er blevet offentliggjort, skønt det ellers er Skik og Brug med den Slags Taler. Men man har dog faaet at vide, at Ambassadøren straks har nævnet Frankrigs gamle Protektorat over Orientens Kristne, og Paven har ogsaa i sit Svar berørt denne Sag. Til Nuntius i Paris har Paven udnævnt Mgr. Cerretti, tidligere Delegat i Australien, og efter nogle Vanskeligheder er det ogsaa lykkedes at sikre ham Stillingen som Doyen for Corps diplomatique i Paris, som det er Skik alle Steder, hvor der er en pavelig Nuntius. I Frankrig er der naturligvis mange Modstandere af den nye Forbindelse med Paven; under Senator Doumergues Førerskab ruste de sig allerede til nye Angreb paa Regeringen i den Anledning.

Brevkasse.

De Gamles Sag. I Anledning af den Forespørgsel, som Hr. Martini har rettet i Ugebladet, skal jeg oplyse, at Hertug Knuds Division, som i sin Tid arrangerede Festen for de Gamle, ligger inde med den Del af det da indsamlede Beløb, som ikke blev brugt til Festen. Divisionen har hidtil ikke været i Stand til at genoptage Sagen, men venter til Efteraaret eller Vinteren paany at kunne samle vore Gamle til hyggeligt og fornøjeligt Samvær.

E. Wissum.

Meddelelse vedrørende Kirkegaardene.

Familiegravsteder ved Hovedgangene (1. Klasse b), dog ikke ved Mur, forhøjes fra 1. Juli 1921 fra 9 til 12 Kr. Alen, at regne for 20 Aar. Gravstedsejere af saadanne Gravsteder kan dog indtil ¹/₁₀ 1921 forny Gravstederne til den tidligere Pris, 9 Kr. — Nærmere Oplysning faas paa Kirkegaardenes Kontor, Købmagergade 48, Telf. 1389 (1—4, Lørdag 1—2).

St. Ansgars Forstanderskab.

Rettelse.

Ved en Fejltagelse er Mærket Roskildenser sat under den samlede Meddelelse fra Roskilde i sidste Nr.; Størsteparten af Meddelelsen var taget fra et Referat i Roskilde Tidende.

En ung Pige fra Provinsen søger Plads i et katolsk Hjem til 1. August eller 15. Juli. Dygtig til Madlavning, Husgerning og alt Haandarbejde. Henvendelse til Fru Wesch, Aaboulevard 46^a, Tlf. Nora 1843 y.

Credo. Nr. 6 1921. Indhold: Bibeln. — Bibel eller läroäm-
bete. — När drottningen lade grundstenen. — Madonna del Gran-
duca. — Credos post. — Vad man i det katolska Frankrike tänker
om Sverige. — Aktivitetens anda hos Frankrikes katolska ung-
dom. — Från Credos torn. — Från våra församlingar och före-
ningar. — Kyrklig kalender.

St. Andreas Sogn.

Menighedens Medlemmer opfordres til at indbetale Kirkeskat og Præstepenge for indeværende Aar. Til St. Andreas Sogn hører hele Gentofte Kommune samt Lyngby. *Forstanderskabel.*

St. Andreas Gilde (Ordrup)

Søndag d. 3. Juli afholdes Skovtur pr. Charabanc til Sølle-
rød, Høje Sandbjerg og Vedbæk.

Mødested: Femvejen Kl. 9^{1/2}.

Frokost medbringes. Besøgende velkommen.

Pris: Køretur, Kaffe og Kager og Middag paa Vedbæk Hotel (Steg og Jordbær), 10 Kr. for Medlemmer og 12 Kr. for Besøgende. (Drikkevarer og Bærepengene ikke iberegnet).

Man bedes tegne sig senest Søndag d. 26. Juni hos Formanden, Fr. Grugni, Hovmarksvej 9, Telf. Ordrup 1197 eller hos Kassereren H. Holler, Ellinorsvej 24, Telf. Ordrup 986.

Valfarten.

Husk Toget paa Søndag Kl. 7⁰⁵. I Kirken i Ringsted læses der en stille hl. Messe Kl. 9¹⁰, og før den uddeles den hl. Kom-
munion, dog bør Kommunikanterne forlade Kirken i Tide og faa Kaffe hos Søstrene, saa at alle kan samles i Kirken Kl. 10 pr. Baade Præsterne og Søstrene har venligst aabnet deres Haver for Pilegrimmene inden Kl. 10. — Sanghefte faas i Kath. Boghandel og ved selve Valfarten. Pris 50 Øre.

Se iøvrigt Programmet i Ugebladets Nr. 23.

Kollekt. Søndag d. 26. Juni indsamles i alle Vikariatets Kirker og Kapeller **Peterspenge** til den Hellige Fader.

Husk Valfarten Søndag den 26. Juni. Se Nr. 23.

Sankt Knuds Feriekoloni.

I Aar vil der paa Grund af forskellige Omstændigheder kun blive Plads til et begrænset Antal Drengé paa Dalum (slet ingen Piger). Hvis der findes Hjem paa Landet eller i Provinsen, der vil gøre godt mod en lille Københavner, saa Skuffelsen med Dalum ikke bliver altfor stor, bedes Meddelelse sendt til undertegnede. Bidrag til de lykkelige Smaafyre, der kan komme paa Dalum modtages hos St. Josefssøstrene Østerbrogade 7 D, Frberg Allé 15—17, Griffenfeldts G. 44 og hos Portneren i Stenosgade.

Martha Hansen, Boyesgade 7⁵, København V.

Kirkelig Kalender.

26. Juni 6. Søndag eft. Pintse. I Messen: Petrus og Paulus, Apostle.	3. Juli 7. Søndag eft. Pintse.
27. — M. Oktavdag.	4. — M. Oktavdag.
28. — Ti. Leo II, Pave og Bekender. Vigilie.	5. — Ti. Anton M. Zakkaria, Bekender.
29. — O. Petrus og Paulus, Apostle.	6. — O. Oktav af Petrus og Paulus.
30. — To. Paulus, Apostel.	7. — To. Cyrillus og Methodius, Biskopper og Bekendere.
1. Juli F. Jesu kostbare Blod.	8. — Fr. Dronning Elisabeth, Enke.
2. — L. Marias Besøgelse.	9. — L. Marias Officium.

Søndagsgudstjeneste i Sommermaanederne i Provinsen.

	Stille Messe.	Højmesse.	Andagt m. Vels.
Aakirkeby (Jernbanegade).....	Kl -	Kl. 11 ¹ / ₂ m.	Vels.
Aalborg (Kastetvej).....	» 7 ¹ / ₂	» 10	» Kl. 2 ¹ / ₂
Aarhus (Ryesgade 26).....	» 7 ¹ / ₂ &11..	» 9 ¹ / ₂	» 7
Dalum Kloster.....	» 6 ¹ / ₂	» -	» 5
Esbjerg (Nørregade).....	» -	» 10	» 3
Fredericia (Sjællandsgade).....	» 7	» 9 ¹ / ₂	» 2
Haderslev.....	» -	» 9 ¹ / ₂	» 8
Helsingør (Nygade 8).....	» 8	» 10	» 2
Holbæk (Kastanievej 19).....	» 8	» 10 ¹ / ₂ c. 11 ¹ / ₂ pls.	
Horsens (Nørregade 19).....	» 8	» 10	» 2
Kolding (Alhambrevej).....	» -	» 9 ¹ / ₂	» 7
Køge (Elisevej).....	» -	» 10	» 8
Ledreborg.....	» -	» 9 ¹ / ₂	» 2
Maribo (Ny Østergade).....	» 8 ¹ / ₂	» 10polsk	» 2 ¹ / ₂
Nakskov (St. Franciscus Kirke).....	» 8	» 10 ¹ / ₄	» -
Nyborg (Stella maris Vindingevej).....	» 7	» 10	» -
Nykøbing F. (Hellig Kors Kirke).....	» 8	» 10 ¹ / ₂ polsk	» 1
Næstved (Villa Alfa).....	» -	» 9	» -
Odense (Torvet 7).....	» 8	» 10	» 2 ¹ / ₂
Randers (Ladegaardsgade).....	» -	» 10	» 8
Ringsted (St. Knudsgade).....	» 8	» 10	» 7 ¹ / ₂
Roskilde (St. Olgsgade).....	» 7	» 9	» 7 ¹ / ₂
Rønne (Lille Madsegade).....	» -	» 10	» 6
Silkeborg (Vestergade).....	» -	» 9 ¹ / ₂	» -
Slagelse (Tordenskjoldsgade).....	» 7 ¹ / ₂	» 10	» -
Svendborg (Havnegade 1).....	» -	» 10	» 3
Vejle (Blegbanken).....	» 7	» 9 ¹ / ₂	» 3

I Aabenraa, Sønderborg og Tønder afholdes kun periodisk Gudstjeneste, som i Forvejen annonceres i de stedlige Blade.

Niels Hansen: Fra Henrik d. VIII.s Dage. 128 Sider. 7 Billeder
Nedsat til kun 50 Øre. *Katholsk Boghandel.*

Jesu Hjertes Budbringer, 3. Hefte 1921. Indhold: Juni Maaned. — Palmer omkring Ø. kenkilden. — Christi Legems Fest. — Jesu Hjerter Andagtens Krønike. — Foran Jesu-Hjerter-Statuen. — I Kamp med Kasten. — **Børnenes Budbringer**. Indhold: Vil I berede Jesu hlst. Hjerter en Glæde? — Bernadette III. — Brev fra Kina.

FREMMEDSPROGTRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

69. AARGANG

«Nordisk Ugeblad» udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Bogluder og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 8^a V. 5—7. Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbh. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 27.

Søndag den 3. Juli.

1921.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Vore Kirker og deres Udsmykning. — Valfarten. — Vejen. — En Konvertits Via crucis. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Tyskland. England. — Avertissementer.

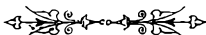
Smaa Indledninger.

549.

Glimt.

Under ovenstaaende Overskrift har Johannes Jørgensen i Dansk Tidsskrift 1903 skrevet en lille Række spredte Tanker og Smaaord, af hvilke følgende passer ret godt til denne Søndags Evangelium:

Man lade sig ikke daare eller imponere af den aandelige Rigdom og Herlighed hos de moderne. Det er kun den forlørne Søns Rigdom og Herlighed, idet han forøder sit Gods. Hvad der i Kirken bliver i Familien, sættes af de frafaldne over Styr paa een Gang. Ilden paa Arnen kan ikke i Pragt maale sig med et Fyrværkeri — lige saa lidt den kristelige Aandelighed med den moderne Aandfuldhed og Aandrighed. Men den kristne Aandelighed er aandeligt Liv, medens Aandrigheden betegner det samme Livs Udaanden og Død.

Vore Kirker og deres Udsmykning.

Et interessant, men farligt Emne! Ikke særlig egnet til Drøftelse i Ugebladet, som maa tage Pladshensyn — og hvorover kan man vel brede sig mere end over Spørgsmaalet Kunst og Smag. Og dog mener jeg, vi bør takke Herrerne Cay Benzon, Chr. Skikkild og Pastor Frederiksen, fordi de har aabnet Debatten.

Jeg vil nu foreslaa, at den videre Drøftelse henlægges til Mødeaftenerne i vore mange Foreninger. Det var da endelig en Gang et Emne, der kunde sætte Sindene i Bevægelse, og hvori alle kunde deltage, baade den jævne Mand og Kvinde — og Finsmagere. Bølgerne vil maaske gaa højt og Paastand komme til at staa mod Paastand, men det drejer sig jo om noget, alle har kær, alle har Del i — Gudshusets Smykke. Naar saa Sagen havde været til Debat rundt om i Foreningerne, saa kunde den maaske gøres til Emne for nogle af Højskolens Foredrag. Thi at vi trænger til, at der over vore Kirkebygninger og deres Udsmykning kommer til at hvile et noget ædlere Præg, kan der næppe tvistes om. Vi har enkelte skønne Kirkerum, hvoraf igen nogle faa er udsmykkede i Overensstemmelse med Skønhedens Love; vi har en Del, hvor godt og ondt findes blandet, og endelig en tredje Part, hvor det hæslige er det, der falder mest i Øjnene.

Tillad mig at tage et Eksempel paa hver af de to første Kategorier og — da jeg ikke ønsker at sætte ondt Blod — lade den sidste uomtalt.

Og for ikke at faa Skyld for Partiskhed vil jeg som Eksempel paa Kategori Nr. 2 tage mit eget Sogns lille Kapel i Esbjerg og paa den første St. Ansgars Kirke i København.

Kapellet i Esbjerg bestaar af to smaa Rum, omtrent lige store, beliggende i en ret Vinkel til hinanden. Det er ganske almindelige Stuer, og det siger sig selv, at om nogen Rumvirkning og Arkitektur kan der slet ikke blive Tale — og det er da kun disse Rums Udstyr, der bliver Genstand for en Gennemgang.

Om Alteret er der intet ondt at sige — 'det er saa lige til: Alterbord, en Forhøjning bag dette til Anbringelse af Lysene, i Midten heraf et lille Tabernakel — og ovenpaa dette Krucifikset. Da der ikke er gjort Forsøg paa videre at udsmykke disse Led, er der heller ikke blevet Anledning til Forsyndelser. Det hele fremtræder simpelt, sluttet, naturligt — næsten kønt. Væggen bag Alteret er dekoreret. Det er et Mønster i flere Farver, hverken bedre eller værre, end sligt nu engang plejer at gøres af den lokale Malermester — snarest maaske bedre, — men hermed har man ikke nøjedes; man har villet gøre det rigtig godt og har saa tværs over Korvæggen malet en Inskription, som siger: »Herren venter paa dig!«

Jeg anser saadanne Inskriptioner for forkastelige. Det er Alteret — Tabernaklet — og dets Krucifiks, der skal tale til os. En Inskription er paatrængende, ja ægger til Modsigelse. Det minder for meget om disse broderede Rammer, vi træffer i Indremissionshjem: »Jesus« eller »Vær tro indtil Døden«.

Til begge Sider af Alteret er der anbragt to næsten legemsstore Figurer. Nu har Anbringelsen af legemsstore Figurer i et Rum, der kun har Stuedimensioner — og ved Siden af et Alter, der nødvendigvis maa være i lille Format, den Virkning, at de straks fanger Blikket — altsaa den Virkning, at Øjet ikke søger hen til Kirkens naturlige Midtpunkt, Alteret. Vi behøver blot at tænke os disse to Statuer bort, og straks er vi inde paa noget af det vigtigste i al Kunst, det naturlige (som naturligvis ikke har noget med Materialisme og Realisme at gøre): den indtrædende kommer straks i et naturligt Forhold til Kappellet, nemlig det, at hans Blik, hans Tanker, hans Holdning rettes mod Rummets — baade i runlig og aandelig Forstand — Centralpunkt: Alteret — uden at distraheres af noget underordnet. Af det her sagte fremgaar da ogsaa, at der i og for sig ikke er noget i Vejen for at anbringe Statuer ved Siden af Alteret, men de maa i Størrelse være Alteret underordnet og helst ogsaa, dersom de er farvede (polychrome), i Farvevalg være beskedne, ligesom saadanne Figurer ogsaa i deres Holdning bør være rolige, d. v. s. ikke udtrykke store Bevægelser, f. Eks. en

hastig Fremadskriden eller en heftig Gestus. Mod de sidste Fordringer synder de to omtalte Statuer nu ikke, men nok mod de to første. Figureerne er, som jeg har nævnt, næsten legemsstore (eller synes i det mindste legemsstore), og de er udstyret med spraglede Farver. Til venstre for Alteret staar en Jesu-Hjerte-Statue, til højre en, om jeg saa maa sige, Maria-Hjerte-Statue. Jeg skal ikke her komme ind paa disse Hjertestatuer i Almindelighed — efter min Mening er denne Anbringelse af et Hjerte udenpaa Klædningen ikke særlig tiltalende, men dem kommer vi vel foreløbig næppe udenom. Derimod kunde man vel i Regelen nok ønske Farverne og Mønstrene paa den Slags Statuer noget mere diskrete. Paa den omhandlede Jesu-Hjerte-Statue er Kjortelen overbroderet med haandfladestore stiliserede Liljer. Beskrivelsen her giver ikke noget Indtryk af, hvor anmassende og usmageligt denne Anbringelse af den franske Lilje virker, rent bortset fra, at det er utiltalende, at man paa Frelserens Klæder anbringer saadanne krasse Symboler: Frelserens Statue maatte nok kunne tale for sig selv. Et andet Forhold kunde man maaske ogsaa gøre opmærksom paa i denne Forbindelse, nemlig den pendantmæssige Anbringelse af Statuer af Frelseren og af Gudsmoder. Der er noget dogmatisk stødende i denne Anbringelse paa lige Fod, især naar begge Personer fremstilles i samme Alder. I Kapellet her er dette naturligvis Tilfældet og vil paa Grund af Forholdene i Regelen være Tilfældet — snarest med Tilbøjelighed til en Forrykkelse henimod et endnu abnormere Forhold: Frelseren som moden Mand, Gudsmoder som ganske ung Kvinde. Vil man endelig anbringe de nævnte Fremstillinger som Pendanter, saa bør det ske i Overensstemmelse med det naturlige, dersom Christus altsaa fremstilles som en Mand i Mandsalderen, maa Pendanten af Gudsmoder fremstille hende som moden eller ældre Kvinde. En Beskuer, der kom ganske uden Forudsætning, vilde i sidste Tilfælde faa en rigtig Forestilling om de to Personers Forhold som Moder og Søn — i modsatte som Mand og Hustru eller Broder og Søster.

Men der var jo meget mere at sige om disse Statuer, der har saa mange Fæller rundt om i vore Kirker og Ka-

pellier; jeg har en Mistanke om, at der er en eller anden Fabrik nede i Tyskland eller Tyrol, der er Leverandør af det altsammen. Der er saaledes Fysiognomierne, som i Regelen er udtryksløse, fade, honningsøde, med væmmeligt krøllet Skæg og bølget Haar. Der er Hænderne — ganske uden Karakter, Holdningerne — uden Holdning. Man kan kort sige, at man for sin Andagts Skyld gør bedst i at holde sine Øjne borte fra disse polychrome Marcipanfigurer, dersom man ikke ved en Slags Kontrastvirkning er i Stand til at sige: »Hvor hæsliig har de dog ikke gjort dig, kære Frelser, som dog maa have været en Øjnenes Lyst at skue, dengang du, omgivet af Apostelskaren, færededes i al Slags Vejr til Fods og til Skibs i det hellige Land, lærende, bedende, tugtende og velsignende!«

Det var Statuerne selv og deres Anbringelse i Forhold til Alteret, men der er endnu et Moment, som jeg vil gøre opmærksom paa — det er Fodstykket, hvorpaa Figurerne er anbragt. Hovedfordringen, man har at stille til et Fodstykke, er, at det giver Hvile for den derpaa anbragte Figur, og vel at mærke, det er ikke nok med, at denne Hvile fyldestgør de fysiske Love — altsaa at Statuen ikke falder ned eller vælter om. Fodstykket maa være saadant, at det ogsaa paa Beskueren giver Indtrykket af, at Figuren ikke kan falde om, ikke kan vælte. Enhver, der har besøgt Skulpturudstillinger, vil have lagt Mærke til, at Billedhuggerværkerne saa godt som alle er anbragt paa ganske simple firkantede og i Forhold til Billedhuggerarbejdets Fod ret rummelige Fodstykker. Man vil ogsaa, dersom man giver sig til at tænke derover, forbaves over, at man ikke — trods de mange besøgende, der trænges rundt om i Salene — nærer nogen Ængstelse for, at Værkerne skal blive væltet af de besøgende; det kommer ganske simpelt af, at Statuerne er anbragt i Overensstemmelse med kunstneriske Love, selv om Fodstykkerne er af det enklest mulige Udstyr. Betragt nu Statuerne i vore Kirker og Kapeller; i de allerfleste Tilfælde er de anbragt paa Konsoller eller, hvad endnu værre er, paa de i Møbelhandlervinduer saa almindelig udstillede snoede Søjler. En Statue, anbragt paa en saadan Søjle, gør Indtryk af altid at være paa Nippet til at falde ned.

Naar jeg har opholdt mig saa længe ved disse Statuer, saa er det, fordi de har saa mange Fæller rundt om i vore Kirker. De har forskellige Etiketter — een kaldes en Jesu-Hjerte-Statue, en anden en Aloysiusstatue, en anden en hellig Antonius, en hellig Berchmann; een er rød og gul, en anden grøn og blaa; een har en Bog i Haanden, en anden en Lilje, en tredje en Rosenkrans — men alt er det een Alen ud af samme Stykke Fabriksvirksomhed — en Gru for Øjet, en Skræk for Sjælen, et Øde for Aanden — og dog anbringes de paa vore helligste Steder.

Men vi maa fortsætte vor Vandring, d. v. s. vi lader Blikket glide videre; og saa ser vi da, at der paa 3 af Kapellets Vægflader i lige Højde er anbragt en Række Korsvejsbilleder. Smaa og i Olietryk, men hvilket Behag for Øjet! Og hvorfor nu det? Af følgende Grunde virker disse ret uanselige smaa Billeder velgørende: For det første, fordi de i Størrelse staar i et passende Forhold til de Vægflader, de hænger paa; for det andet, fordi de alle er anbragt efter een vandret Linie, de virker derfor arkitektonisk; for det tredje, fordi Billedernes Farver er douce og af Tidens Tand har faaet en let Patina over sig, og endelig for det fjerde, fordi de er indrammede i en meget smagfuld Ramme — lys, passende kraftig rund Nøddetræs Liste, der omgiver Billedet som en tidlig gotisk Bue og Kirkevindue. Men som jeg sagde tidligere, vort Eksempel er taget fra den Kategori, hvor godt og ondt er blandet sammen — og det onde er da, at paa eet Sted afbrydes Korsvejens støt fremadskridende Række af et stort Jesu-Hjerte-Lithografi i splinterny imiteret Mahogniramme, og som en Tiltrækning mere, saa er dette Billede ikke anbragt fladt op mod Væggen, men hældende skraat forover — som om det skulde dumpe ned i Hovedet paa Passanterne. — Der staar altsaa ikke skrevet, at vort Øje skal have Lov til at hvile uforstyrret paa en smuk Enkelthed i det lille Esbjerg Kapel. Men vi har endnu en Vægflade tilbage; skal den høre til de gode eller til de onde? Da den smykkes af endnu to Statuer, ved vi paa Forhaand, at det bliver til de onde, den kommer til at høre. Det er naturligvis polychrome Statuer, naturligvis anbragt paa Konsoller — og havde det ikke været paa Konsoller, saa

var det blevet paa Søjler (at anbringe dem i et Par Nicher, er aldrig faldet i Tanke!). De er aabenbart udgaaet fra samme Fabrik som de to førstnævnte Statuer, blot har de faaet lidt andre Kulører paa Klæderne og en anden Betegnelse paa Fodstykket — nu hedder den ene St. Nikolaj og den anden St. Josef. Ved et af disse lunefulde Skæbnens Spil er St. Nikolaj egentlig slet ikke saa gal — den har til Modellør nede i Düsseldorf vel sagtens haft en Svend med lidt Kunstnerblod i Aarerne, som har formaaet at give den gamle Søfarerhelgen saa megen Holdning, at Malersvenden, som Statuen efter Støbningen er faldet i Hænderne paa, ikke helt har formaaet at udviske Indtrykket af en vis Kraft, skønt han har gjort sit Bedste, især ved at give denne Gubbe med langt, bølgende, graat Skæg og graa Haartjavser — et Par ferskenrøde Pagekinder. Den hellige Josef derimod er slem, og for at gøre Slemheden komplet, er der paa Helgenens Fod anbragt et ægte tysk kategorisk Imperativ med spærret Sats: »Gaar til Josef!«

Hermed slutter vor Rundgang. Som den har formet sig her i Kapellet i Eshjerg, saaledes vilde den have formet sig, ikke synderlig anderledes, i en hel Del andre af vore Smaakapeller — og hvorfor? For det første, fordi det nu en Gang er svært at snykke et Kapel, saa de smaa, trange Stuer bliver til Glæde for Øjet, selv naar det blev gjort af en kyndig. Men for det andet, fordi Udsmykningen saa godt som aldrig foretages af en saadan, men af den tilfældige Sognepræst, et Par tilfældige Søstre. Man skal have en Gudsmoder-Statue, og man skal have en Jesu-Hjerte-Statue, og maaske ska! man ogsaa have en Statue af Kirkens Værnehelgen. Derfor hen i det Katalog, som enhver rettroende Sognepræst har liggende i sin Bordskuffe, tilsendt fra »et første Klasses Hus« i det katolske Tyskland eller en sjælden Gang fra et belgisk eller fransk — det gør for saa vidt mindre til Sagen. Saa sammenlignes Portemonnæens Indhold med Prisen i Kataloget. Er der Højvande i Kassen, ja, saa bliver Statuen saa meget højere og med saa mange flere Kulører, er der Smalhans, bliver det kun til Højde og Udstyr Nr. 2. Og efter denne

Recept befolkes vore Gudshuse fra Skagen til Gedser. — Sørgeligt, men sandt.

Ja sørgeligt — hvorfor? Fordi der med de samme Midler i Regelen kunde faas noget, der virkelig smykkede Kapellet, der vilde stemme Sindet til Andagt. Lad mig kort skitsere hvorledes. Læg Kirkens Dekoration i Hænderne paa en af vore unge Kunstnere — der er sikkert ikke faa af disse modtagelige Sjæle, der, skønt Protestanter, har Interesse for kirkeligt Dekorationsmaleri (jeg tænker her kun paa Ornamentik), og som vilde gaa til Opgaven med Liv og Lyst. Eller lad den lokale Malermester rejse hen til en af vore gamle katholske Landsbykirker og der kopiere den gamle Dekoration. Ja, jeg tror endog, at vi er saaledes stillede, at vi nu har unge katholske Kunstnere at overgive Opgaverne til.

Gaa saa op til en af vore Gibserø — som Regel er det Italienere eller Efterkommere af Italienere — tag deres Samling i Øjesyn, og jeg skulde tage meget fejl, om man ikke for et Par hundrede Kroner skulde kunne udlage af deres Samling Smaastatuer eller Basrelieffer med bibelske Motiver (jeg ved saaledes, at der haves ikke faa af Thorvaldsens smukke Fremstillinger af det gamle Testamente i den overordentlig smukke Stenstøbning). Disse Ting vilde ved deres til de i vore Kapeller i Regelen smaa Rumforhold passende Dimensioner, ved Materialets Art (Gibs i Mod-sætning til Terracotta og Kalipasta) og ved Motivernes Lødighed i en ganske anden Grad være i Stand til at blive Kapellet et virkeligt Smykke end de ovenfor skildrede Produkter.

Aflæg samtidig et Besøg i Katholsk Boghandel, hvor der ogsaa let findes noget, der er smukt og anvendeligt. Gaa saa op til en af vore Kunstsmede — eller en fin Gørtler —, forklar ham Opgaven, som er i Kapellet at faa Belysningen anbragt paa en smuk og værdig Maade, og De vil forbavses over, at det ikke er stort dyrere at faa de elektriske Pærer anbragt i en ædel og smuk Fatning end i de i Hoteller og Kaféer almindelig anvendte Galanterivarer.

Bøj saa uden om Hjørnet med Møbelhandlerens Butik, hvor det vrimler med Søjler og Konsoller og Trefødder,

og gaa i Stedet for hen til den katholske Snedkersvend lige overfor; lad ham lave to passende store firkantede Fodstykker i Fyrretræ (thi det er svundet godt i Tegnebogen under Vejs), lad ham bejtse dem smukt mørke og saa en Aftenstund bringe dem hen til Kapellet, og stil saa de erhvervede Statuer op paa disse Fodstykker — og se, hvor godt og solidt de staar, og hvor de tager sig ud.

Men nu stop, min Pen! Redaktøren, som længe har været misfornøjet, har nu definitivt mistet Taalmodigheden; og jeg, som havde hele den herlige Ansgarskirke tilbage, hvor der skulde tumles ikke blot med denne vor Hovedkirkes rige Udsmykning, men hvor der ogsaa skulde synges Hymne til Ære for den højtidelige og ophøjede Stemningsfylde i det store, alvorlige Rums Arkitektur og saa endda være Plads til at vise, hvor rolig, hvor fornem og dog saa beskeden en Façade Kirkens Ydre fremviser mod Bredgade.

Lad mig rekapitulere.

Der er rejst et Spørgsmaal, som er interessant og vigtigt; vi kommer hurtig til Enighed om, at der var meget, der med forholdsvis smaa Bekostninger kunde blive meget bedre; vi føler, at der maa et Samarbejde i Gang med Mænd og Kvinder, der har Nerve overfor denne Sag, og saa de tilfældige Sognepræster og Ordensfolk, der har Kirkerne inde — med Haand- og Halsret. Den ene Gang vil det vise sig, at det netop er Præsten, der forstaar at sætte Tingene paa deres rette Plads, snart er det en god Broder Sakristan, der afslører sig som en ægte Efterkommer af en Veit Stoss eller Peter Vischer, snart er det en lille Søster, der er i Besiddelse af den delikateste og fineste Smag, snart er det endelig en og anden i Menigheden, der kan vise, hvor lidt der skal til for at faa skabt noget smukt.

Men fremfor alt — lad os tage fat. Lad os bringe Sagen frem til Diskussion paa vore Møder. Jeg synes især, at det var en Sag ret for A. C., men ogsaa for alle de andre Foreninger. I Begyndelsen vil det være Kaos, men ud af Kaos skulde der nok efterhaanden rejse sig et Kosmos til Gavn og Glæde for vore Kirker og Menighedsmedlemmer.

Hermed beder jeg Hr. Cay Benzon, Hr. Billedhugger Skikkild, af hvem jeg venter mig meget, og endelig den evig unge Hr. Pastor Frederiksen modtage en venlig Hilsen.

P. H. Perch.

Valfarten.

Det blev igen en smuk Oplevelse. For os, der var med ifjor, var det ganske vist ikke den første Oplevelses Charme, men det var en Fortsættelse, som fyldte os med Glæde. Det klinger endnu i Ørene af alle de mange Melodier, og stadig vender Pilegrimssangens Omkvæd tilbage:

»Drager frem, drager frem paa vor fromme Færd!
Signe Gud vor Vandring, gør den skøn og skær!<«

Referatet skal begynde med Begyndelsen, og den var meget festlig. Da Klokkeren var ti Minutter over 9, var den lille Knudskirke i Ringsted fyldt til Trængsel af Pilegrimme, der var kommet til Byen rundt omkring fra. Den ene Række efter den anden kom til Kommunionbænken, og det blev saaledes straks klart, hvad det var for en Aand, der skulde besjæle os, og den rigtige Aand var der altsaa allerede hos de fleste. Det var Religion, Gudsdyrkelse i den tydeligste, klareste Form, der kom til at fylde Dagen. Saa læstes den hl. Messe af Pastor Assarsson fra Stockholm, der havde gjort den lange Rejse for at være med. Og den ældre Herre, der ministrerede, kunde man ikke undgaa at lægge Mærke til, det var Johannes Jørgensen. Det var kun en stille Messe, men dog var der Fest over den.

Allerede Kl. 10 begyndte Valfarten, i Kirken igen, med Paakaldelsen af den Helligaand: »Drag til os ind som Sjølegæst, Gud Helligaand til Naadefest!« Da hele Salmen er til Ende, vender en af Præsterne sig om og synger de smukke Ord, Kirken altid begynder Processionerne med: »*Procedamus in pace* — Lad os drage frem i Fred! — I Herrens Navn. Amen!« Saa løftes Korset, og jeg maa uvilkaarligt tænke paa den Skildring af en Procession, jeg engang har læst, hvor det atter og atter hed: »Korset bæres frem!« Korset bæres frem ud gennem Kirken, gennem Ringsteds Gader, over Torvet, ud ad Sjællands Landeveje. Højt løftet straalere det forude, og ca. 150 Mennesker følger efter og synger ud over By og Land: »Fast skal min Daabspagt evigt staa, og Kirken vil jeg ære.«

Der er to Ting, vi allesammen elsker, og som knyttes sammen, mens vi vandrer frem og synger og beder. Det er Kirken, der forenes igen med Danmark. Vi elsker vore Bønner og vore Sange og er saa glade ved at høre til den katholske Kirke. Vi elsker Danmark, især nu ved Mid-sommertide, naar vi kan gaa i Solskin langs Kornmarker og Enge. I Dag knytter vi de to Ting sammen. Og deri er jo netop Hellig Knud Lavard det bedste Forbillede. Hos ham er de to Ting forenet. Derfor er der ikke noget, der passer bedre for os, ikke noget, der bedre kan give Udtryk for vore kæreste Tanker, end denne Valfart til Haraldsted.

Klokken var over 12 $\frac{1}{2}$, før Processionen under Korsvejsbønnerne naade Ruinen i Haraldsted. Ved et lille blomstersmykket Alter læste Ringsteds Sognepræst den hl. Messe. Det var en ny Oplevelse at knæle til Messe her, hvor Knud Lavard faldt, og hvor Pilegrimme har knælet og bedt i mange Aarhundreder.

I Skovbrynet blev der holdt Frokost og Hvil i et Par Timer; det kunde nok tiltrænges, for en varm Tur havde det været. Men Kl. 4 var vi rede igen. En kort Tale blev holdt af Pastor Quadvlieg fra Slagelse, der mindede om Knud Hertugs Apostelaand, der skulde besjæle os allesammen, Pastor Assarsson bragte en Hilsen fra svenske Katholikker — foruden ham selv var der endnu to Svenskere med. Saa knælede vi allesammen ned og bad: »Hellig Knud Lavard — bed for os!«

Saa gik det tilbage igen under Sang og Bøn. Kl. 7 maatte Folk i Ringsted ud og høre »Paa Sandhedsfjæld en Bygning staar«, »Fast skal min Daabspagt evig staa« og endelig »Store Gud, vi love dig«. Et Kors i Spidsen, tre Præster i Rochet og rød Stola, en Skare Mennesker, der synger de Sange, det er jo sjældent i Danmark. Under Klokkeringning drog vi ind i den lille Kirke, der straaled i Lys. Det ene Vers af Te Deum efter det andet klang op mod Herren i Alterets Sakramente. Og saa velsignede han os, mens vi sagde ham Tak for al Dagens Glæde og Naade. Tilsidst »O sanctissima«, og den anden Valfart er forbi.

Den anden Valfart er forbi, men Rækken skal fortsættes og aldrig slutte mere.

B. J.

Vejen.

Dejlige lange, lige vej
 med kridhvidt støv
 gennem kornhaves flader
 og træers unge løv — .
 En lang hvid fure
 gennem skove, der løfter
 grenenes skærm over vejkant og grøfter.

Dejlige lange, lige vej!
 Spænd langt dit bånd
 over bakkernes buer,
 og lær min onde ånd,
 som kun kan kræve —
 af jorden, som stemmes
 efter dit krav — nu at tie og tæmmes.

H. K.-H.

En Konvertits Via crucis.

Jeg tilhører en af de ældste dansk-jødiske Slægter og er født og opvokset i et orthodox-jødisk Hjem. Det var saa orthodox og saa strengt, at jeg tidligt reagerede imod det, og fra jeg var fem Aar gammel og indtil jeg, for 16 Aar siden, forlod Danmark, formede mit Familieliv sig som en daglig Kamp mellem min Fader og mig. Jeg vil her kun omtale, at han hos mig fremkaldte den stærkeste Uvilje mod Jødedommen og alt, hvad jødisk var.

Saa mærkelige er Guds Veje, at jeg nu netop maa være min Fader taknemmelig for den Uvilje, han vakte hos mig imod Jødedommen, thi havde han indpodet mig Sympathi for Jødedommen, saa var jeg antagelig blevet orthodox Jøde og da aldrig blevet døbt og optaget i den hellige katolske Kirke.

Et Resultat af min Antipathi mod den jødiske Religion var, at jeg i en meget ung Alder paa egen Haand gav mig til at studere religionsfilosofiske Værker (mest skrevne af

Fritænkere), hvoraf meget enten var mig uforstaaeligt eller blev misforstaaet af mig. Jeg havde paa den ene Side en stærk religiøs Trang, men manglede paa den anden Side en Gud, som jeg kunde tro paa, da jeg ikke kunde tro kritikløst. Jeg satte mig saaledes lidt efter lidt ind i Jødedom, Protestantisme (den danske Folkekirkes) og flere andre Religioner, for saa vidt som jeg ved Læsning kunde danne mig et Begreb om dem; men ingen af disse Religioner tiltalte mig, ja de ligefrem frastødte mig.

De fleste Mennesker, der føler sig ulykkelige, har jo Trang til den Trøst og Støtte, som Religion giver, og jeg havde i høj Grad denne Trang. Da mit Studie af forskellige Religioner, som sagt, intet positivt Resultat gav mig, dannede jeg mig af Udpluk af mange filosofiske Bøger en Livsfilosofi, som tiltalte min Forstand, skønt den lod min Følelse kold. Trods det, at mit Følelsesliv er meget udpræget, eller maaske netop paa Grund af, at jeg næsten altid lader mig lede af mine Følelser, endte jeg med at komme til den Anskuelse, at Følelse var Svaghed og derfor maatte betvinges, medens objektiv Tanke var Styrke og som saadan burde udvikles,

Jeg var nok klar over, at Tilværelsen maatte have en »prima causa«, en første Aarsag, men kunde ikke forstaa Begrebet »personlig Gud«; antog »prima causa« for at være en Naturkraft, hvis Opstaaelse intet Menneske nogen Sinde vilde være i Stand til at begribe. Sjælen, mente jeg, levede og døde med Legemet; døde jeg, saa døde min Sjæl samtidig.

Indtil for et Aarstid siden tog jeg af og til denne Livsfilosofi under kritisk Behandling for at se, om der ikke skulde være noget, som trængte til Modernisering; men jeg kunde intet finde at forandre udover Smaating, intet fundamentalt. Disse kritiske Undersøgelser fandt i Reglen Sted, naar jeg havde særlig stærk Modgang, under hvilke Forhold jeg følte mig svag, elendig og trængende til Trøst. I en saadan Sindstilstand besøgte jeg for et Aarstid siden en Ven, som jeg havde taget Afsked med to Aar tidligere, da jeg rejste bort fra den By, han bor i. Han, der fra Fødslen tilhørte den danske Folkekirke, var i Mellemtiden indtraadt i den katolske Kirke, og hans bevejstrede Breve

om religiøse Emner gjorde et stærkt Indtryk paa mig. I de ti Dage, jeg besøgte ham, talte vi meget om Religion, og han og jeg besøgte desuden flere katholske godgørende Institutioner, og vi var ogsaa til Messe sammen.

Jeg følte mig straks stærkt tiltrukket af det, jeg saa og hørte, saa stærkt, at jeg, Atheist, som jeg var, lod min Ven introducere mig hos sin Skriftefader, en fransk Jesuitpater, med hvem jeg havde to lange Samtaler, inden jeg rejste tilbage til den By, hvor jeg da var bosat. Skønt disse to Samtaler i og for sig ikke gjorde noget særligt Indtryk paa mig, saa var de dog af største Betydning for mig; først og fremmest fordi jeg ved at henvende mig til Pateren straks fulgte Kaldelsen (som iøvrigt dengang var mig ubevidst), og dernæst fordi jeg havde gjort det første, det vanskeligste Skridt.

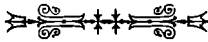
Imidlertid var mit aandelige Liv blevet vakt paa det voldsomste, en hel Omvæltning foregik i mit Indre, jeg maatte fortsætte paa den Vej, som jeg var kommet ind paa ved mine Samtaler med den franske Præst. Kort efter min Tilbagekomst til den By, hvor jeg da boede, begyndte jeg at gaa til de daglige Morgen-Messer; jeg studerede ivrigt Apologetik og lignende Bøger, som min Ven sendte mig, og endelig havde jeg den Lykke at komme i Forbindelse med en udmærket irsk Franciskanerpater, som blev min Ven og Vejleder, og som til Slut bragte mig ind i Kirken. Jeg betragter det som en særlig Tilskikkelse fra Gud, at jeg mødte netop denne Pater, thi jeg tror ikke, at nogen anden end han kunde have lodset mig ind i Kirken. Alligevel kostede det mig 7—8 Maaneders voldsom Sjælekamp, før Sejren var vundet, og jeg er bange for, at jeg ofte var et slemt Kors for min irske Ven og Vejleder. Alt, hvad jeg havde samlet sammen (gennem 20—25 Aar) af Ideer, Overbevisninger og Meninger, maatte Punkt for Punkt modbevise og tilintetgøres. Kun ved Guds særlige Naade fik jeg Mod og Kraft til i Løbet af 7—8 Maaneder at kaste alt det overbord, som det havde taget mig et kvart Aarhundrede at samle sammen. Da Sejren endelig var vundet, var jeg ogsaa ved at falde sammen.

Juleaftensdag, om Morgen, blev jeg, næsten 42 Aar

gammel, døbt af den irske Pater, og ved Midnatsmessen var jeg for første Gang til den hellige Kommunion.

Naar jeg ser tilbage paa mit tidligere Liv, saa kan jeg kun takke Gud for al den Modgang, jeg har haft; for uden denne *via dolorosa* var jeg vel aldrig naaet til Korssets Fod.

Skønt jeg for Tiden lever fra Haand til Mund, under de vanskeligste finansielle Forhold, føler jeg mig dog aandeligt rig og lykkelig; jeg ved, at hvad der end hænder mig, vil det kun være til mit bedste, og jeg er glad og tilfreds med at lade Guds Vilje ske. PAUL.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Lørdag den 2. Juli fejrer det gamle Ægtepar Lafontaine (Møllegade 30) deres Guldbryllup. Skomagermester Lafontaine var i mange Aar et flittigt Medlem af St. Ansgars Kirkes Sangkor og af St. Josefs Gilde, og derfor vil der fra mange i vor Menighed gaa Hilsener til de to gamle paa Lørdag. Der er næppe nogen, der har taget Del i Menighedslivet her i København, som ikke kender Lafontaine, for han var altid med og er det til Dels endnu, mens hans Hustru derimod i mange Aar har ligget syg, men hun har opbygget mange ved sin Taalmodighed og sit gode Humør trods Modgangen. Vi ønsker til Lykke!

Tyskland. Ogsaa Tysklands katholske Ungdomsforeninger har holdt Kongres, i Düsseldorf, og fejret 25-Aars Jubilæum. Ogsaa det har været en imponerende Forsamling, hvor ca. 30,000 unge Mænd var mødt frem for at vise deres Troskab mod den katholske Ungdomssag.

England. I Glasgow har Catholic Young Men's Society holdt sit Aarsmøde, der har faaet et imponerende Forløb. Det begyndte med en stor Modtagelse, hvortil Borgmesteren havde indbudt 1500 Gæster, og en Pontifikalmesse Morgen efter i Andreaskirken. Meget interessant Taler blev der holdt paa Mødet af Biskopper, Præster og Lægmænd, baade paa Masseforsamlinger og i enkelte Sektioner. De sociale Spørgsmaal er det, som atter og atter gaar igen i alle Forhandlinger.

Kirkelig Kalender.

3. Juli 7. Søndag eft. Pintse.	10. Juli 8. Søndag eft. Pintse.
4. — M. Oktavdag.	11. — M. Pius I, Pave og Martyr.
5. — Ti. Anton M. Zakkaria, Bekender.	12. -- Ti. Johannes Gualbertus, Abbed.
6. — O. Oktav af Petrus og Paulus.	13. — O. Anacletus, Pave og Martyr.
7. — To. Cyrillus og Methodius, Biskopper og Bekendere.	14. — To. Bonaventura, Biskop og Kirkelærer.
8. — Fr. Dronning Elisabeth, Enke.	15. — F. Kejser Henrik, Bekender.
9. — L. Marias Officium.	16. — L. Karmel-Skapularf.

En ung Pige fra Provinsen søger Plads i et katolsk Hjem til 1. August eller 15. Juli. Dygtig til Madlavning, Husgerning og alt Haandarbejde. Henvendelse til Fru Wesch, Aaboulevard 46^a, Tlf. Nora 1843 y.

Sankt Knuds Feriekoloni.

I Aar vil der paa Grund af forskellige Omstændigheder kun blive Plads til et begrænset Antal Dreng og paa Dalum (slet ingen Piger). Hvis der lides Hjem paa Landet eller i Provinsen, der vil gøre godt mod en lille Københavner, saa Skuffelsen med Dalum ikke bliver altfor stor, bedes Meddelelse sendt til undertegnede. Bidrag til de lykkelige Smaafyre, der kan komme paa Dalum modtages hos St. Josefsøstrene Østerbrogade 7 D, Frberg Allé 15—17, Griffenfeldtsg. 44 og hos Portneren i Stenosgade.

Martha Hansen, Boyesgade 7^b, København V.

Tak!

En hjertelig Tak til Hr. Pastor Thembories og den katolske Menighed i Aalborg for den store Opmærksomhed, der blev vist os paa vor Guldbryllupsdag.

*P. Sørensen & Hustru.
Skolegade 13, Aalborg.*

Alle de mange, der har glædet mig paa min 70-Aars Fødselsdag, bedes modtage min hjerteligste Tak. *Marie Petersen, Bredgade 64.*

Efterlysning.

Hvis nogen skulde vide noget om den her til Landet i 1700erne indvandrede og i 1833 ligeledes her i Landet afdøde Italiener Giovanni Zanoni, bedes godhedsfuldt Billet indsendt til Bladets Kontor under Mærket B.

Til **Motorcyklefondet** er indkommet (St. Ansgar Vincentskonferens) 50,00 + (M. Sch.) 10,00 + (J. B.) 10,00 med det tidligere ialt Kr. 431,00. Der bringes herved Giverne en hjertelig Tak.

Efter indhentede Oplysninger vil en god ny Motorcykle kunne faas 'il 1800 Kr. At købe en brugt vil ikke kunne betale sig, da der ingen Garanti kan faas for en saadan. *Det Apost. Vikariat.*

For dem, der ønsker at stifte Bekendtskab med den katolske Kirkes Lære, ligesom for dem, der ønsker at genopfriske deres Kundskaber om Religionen, afholder jeg efter den Maalestok, der er den almindelige ved Konvertitundervisning, hver
Torsdag Aften Kl. 8 Gennemgang af Troslæren Undervisningen foregaar i **Forsamlingsværelset, Bredgade 64** (Indgang gennem den lange, smalle Gaard og opad Trappen til 1. Sal). Alle er velkomne *Jakob Otrik, Præst.*

Undervisningen begynder igen Torsdag den 7. Juli.

Fra Mandag den 4. Juli læses *Ugebladets Ekspedition* midlertidig af cand. Sitcowitz, Studiestræde 27—29^a, Telf. 12 327.

FREMMEDSPROGTRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

69. AARGANG

«Nordisk Ugeblad» udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 8^B V. 5—7. Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^B, Kbh. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 28.

Søndag den 10. Juli.

1921.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Pastor Braun. — Moral uden Gud. — P. Poul Piou †. — Til Peter- og Poul-Dagens romerske Minder. — »Gaar til Josef!« — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Haderslev. Norge. Tyskland. Rom. Palæstina. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

550.

Den utro Husfoged.

Der er mange, som finder, at denne Søndags Evangelium med Lignelsen om den utro Husfoged er et af de vanskeligst fattelige i Kirkeaaet. Især, at Husfogeden roses. Og dog er det kun hans Dygtighed, der roses. Det er utvivlsomt, at havde han brugt sin ubestridelige Dygtighed fra først af til sin Herres Gavn, vilde han være bleven en ypperlig Støtte og Hjælp for sin Herre. I lige Maade: vilde Mennesker udvise den samme Energi og Klogskab i Guds Tjeneste og for deres Sjæles Frelse, som de anvender paa denne Verdens travle Gerning, vilde Verden paa mange Punkter komme til at se anderledes ud: Materialismens haarde Tag i Menneskenes Hjerter vilde slappes, og de evige Sandheder vilde faa den Magt over Sindene. Hvad vor Herre vil med at fortælle denne Lignelse, som maaske var en virkelig, nylig hændt Begivenhed paa hans Tid, er kort og godt og indtrængende at sige os, at vi af Verdens Børn skal lære Klogskab og Energi til at arbejde for det Gode, vi har lært at kende som det største og holdbareste: det evige Liv.

The Monitor.

Pastor Braun.

70 Aar.

Der er sikkert mange, der forbavses, naar de læser Overskriften. Den, der ikke ved det i Forvejen, vilde ikke kunne ane, at St. Ansgars Kirkes Sognepræst er saa gammel, at han paa Mandag den 11. fylder 70. Ja, naar Arbejdet til Tider er overvældende, kan man maaske mærke, at Pastor Braun er ved at blive gammel, og da føler han det vel ogsaa selv. Men trods de 70 er Tiden for ham ikke til Hvile; siden 1886 har han været Sogne-

præst ved vor Hovedkirke, og vi kan slet ikke tænke os nogen anden der. Gid Pastor Braun maa blive rigtig gammel og stadig kunne blive ved!

I en ganske usædvanlig Grad kan det siges om den nu 70-aarige, at han hører til dem, der har baaret Dagens Byrde og Hede. For os unge er det næsten som et Æventyr, naar Pastor Braun fortæller om sin Barndom og Ungdom, da København og Fredericia var de eneste Byer i Landet med katholske Menigheder. Ja, endnu da han blev Sognepræst, hørte hele den Del af Danmark, der ligger øst for Store Bælt, til hans Sogn. Udadtil er jo Sognet siden blevet mindre, heldigvis, nu er det kun en Del af København, der hører til St. Ansgar, men dog har Modersognet vokset sig stort og stærkt.

I dette Sogn og i hele København vil Katholikerne paa Mandag ønske deres Sognepræst til Lykke og takke ham og bede for ham. Han har for dem været netop det, han skulde være, Sognepræsten. Hvilken Mængde Mennesker har ikke søgt op til ham i Bredgade for at faa Hjælp og Trøst! Han har døbt Børnene og undervist dem i Religionen, han har viet de unge, der traadte ind i Ægte-

standen, han har hjulpet vore Syge og begravet vore Døde. Maaske vil man særlig takke ham for det sidste, hans flittige, opmuntrende Besøg ved Sygesenge, og hans gribende, hjertevarme Trøsteord ved Begravelser. Det hjertelige og naturlige præger jo Pastor Braun; der er ikke Spor af stift eller paataget, og derfor indgyder han saa stor en Tillid. Det er ogsaa det, der sætter Præget paa hans Prædikener og paa al hans Virksomhed. Det er vel ogsaa det, der giver ham den rigtige præstelige Virksomhed under alle Forhold, saa at man altid uvilkaarligt ser op til ham, skønt han aldrig selv gør sig Umage for at imponere. Maaske hænger det sammen med hans varme Danskhed, som han ofte giver Udtryk for, og som sikkert blev bevidst i ham allerede, dengang han som Dreng med Fader og Moder maatte flygte fra Hjemmet i Fredericia for Tyskernes Kugler.

Denne kære Sognepræst ønsker vi da til Lykke med de 70. Vi siger ham Tak for alt og ønsker Guds Velsignelse over ham for hans Gerning iblandt os, og vi ønsker, at vi maa beholde ham endnu i mange Aar. — Paa sin 70-Aars Fødselsdag læser Pastor Braun Messen i St. Ansgars Kirke Kl. 8¹/₄, og Menigheden vil da sikkert benytte Lejligheden til at forene sig med ham i Bønnen og i den hl. Kommunion.

B. J.

Moral uden Gud.

Paa en noget kunstlet Maade er dette Emne i den sidste Tid bleven draget frem i den offentlige Opmærksomhed. Uden at ville komme ind paa de mange falske og forvirrede Ånskuelser, som Avisdiskussionen har aabnbaret, skal der dog med disse Linier efterkommes nogle Læseres Ønske om at faa Spørgsmaalet belyst fra katolsk Standpunkt.

»Moral uden Gud« er en ægte moderne Kulturblomst og leder Tanken hen paa andre beslægtede Paradokser:

Psykologi uden Sjæl, Kristendom uden Christus, Religion uden Dogmer, Kunst uden Skønhed m. fl. Naar man undtager Nietsche, er nemlig de moderne Fritænkere endnu ikke naaet saa langt i deres Løsrivelse fra Kristendommen, at de mener at kunne undvære dens Morallære. Derved viser de blot, hvor dybt efter Pauli Ord »Lovens Gerning er skrevet i deres Hjerter« (Rom. 2, 15).

Tilhængerne af den religionsløse Moral ligner de moderate Revolutionære, som ikke ønsker at styrte Landet ud i Anarki, men efter Kongedømmets Afskaffelse søger at bibeholde det gamle Regimes Statsmaskineri, for saa vidt Folkets Vel kræver det. Fritænkere synes at leve i den Optimisme, at Moralloven lige saa lidt berøres af Revolutionen mod Lovgiveren som et Lands Jernbane- og Sporvognstrafik af Regeringens Fald. Denne naive Forestilling vil forbavse mindre, naar man husker, at de samme oplyste Moralfilosofier uden at blinke taler om en Moral ikke blot uden Gud, men endog uden Viljesfrihed. Saa langt fra at tvivle paa den frigjorte Morals Fremtid, tror de netop paa en Moralens Guldalder, naar den først er stillet paa et nyt Grundlag. Tænk blot paa Kommunisternes Fremtidsdrøm om Englemennesketyper omkring Aar 2000!

En mere nøgtern Betragtning vil imidlertid meget hurtigt opdage den religionsløse Morals Akilleshæl: de sædelige Kravs absolute Forpligtelse. Hvorfor skal jeg være god? Hvorfor skal dette og hint være »Pligt«? I alle Tilfælde, ogsaa naar ingen har Skade eller Nytte deraf, naar ingen nogen Sinde faar det at vide eller at føle, ogsaa i det Grænsetilfælde, at Opfyldelsen af det moralske Krav koster mig min egen Lykke, mit Liv? Her staar Stoicisme, Epikuræisme, Kants kategoriske Imperativ og de forskellige Systemer af Altruismen mod hinanden som lige saa mange fortvivlede Forsøg paa at finde et nyt Moralmotiv, der kan erstatte det gamle kristne. Problemet er ikke saa meget, som en af Kritikerne bemærkede: Moral uden Gud, men Moral uden Samvittighed. Her er det, Diskussionen skal sætte ind.

Der er vel ingen, der har fremstillet den naturlige Morals Forskrifter med større Varme og Begejstring, end Fr. W. Förster i sine klassiske Værker: Jugendlehre,

Lebensführung o. s. v. I Stedet for at gaa ind paa en teoretisk Drøftelse af Samvittighedsproblemet vil jeg nøjes med at hidsætte de Ord, som Förster skriver i Indledningen til sit Hovedværk: *Jugendlehre*: »Naar Forfatteren i de af ham fremsatte Eksempler udelukkende anvender sociale og naturlige Bevæggrunde for sædelig Handlen og undgaar at kalde paa religiøse Forestillinger og Følelser, har dette udelukkende sin Grund i Bogens særegne Bestemmelse. Han protesterer paa det bestemteste mod den Misforstaaelse, at han dermed stiller sig paa de radikales Standpunkt, som for Opdragelsens og Livets Vedkommende vil erstatte Religionen med den blotte Moral. Det var netop den pædagogiske Praksis, der i ham bestyrkede Overbevisningen om Religionens uforgængelige ethiske og pædagogiske Betydning. Det er ganske vist rigtigt, at i den offentlige Skole kan den obligatoriske Religionsundervisning ikke bibeholdes i Længden, hvis man ikke vil øve uretfærdig Tvang mod anderledes-tænkende Forældre. En i konfessionel Henseende neutral Sædelære turde her være den eneste Udvej. Men saa meget desto mere maa det ønskes, at der saa udenfor Skolen sørges for Tid og Lejlighed til at supplere og uddybe Moralundervisningen ved Religion. Forfatteren haaber endog, at netop nærværende Bog vil gøre religiøst ligegyldige Forældre mere betænkelige ved at holde deres Børn udenfor religiøs Paavirkning.«

De naturlige Motivets Utilstrækkelighed er imidlertid ikke den eneste og dybeste Grund, hvorfor Moralen uden Gud svigter overfor det virkelige Livs Krav. Føler vi os paa lige Fod, maaske endog overlegne overfor Bevæggrundene, saa erfarer vi overfor det moralske Livs Opgaver kun altfor tit vor absolute Underlegenhed. Det er kun alle Tiders og hvert enkelt Menneskes Erfaring, som Paulus har udtrykt i den korte Formel for al rent naturlig Stræben efter det Gode: »Jeg ser en anden Lov i mine Lemmer, som strider imod min Aands Lov og tager mig fangen under Syndens Lov, som er i mine Lemmer.« (Rom. 7, 33.)

Jeg véd godt, at det skurrer i manges Øren som Blasfemi mod den »hellige« Menneskenatur at tale om Arve-

syndens Følger, hin sjælelige Ringhed, som udenfor Kristen-
dommen bliver til en uløselig Gaade og i hvert Fald be-
virker, at vi, overladte til os selv, uden Hjælp ovenfra,
ikke kan fyldestgøre Menneskelivets dybeste, d. v. s. mo-
ralske Krav. Kan være, der gives »Filosofer«, harmonisk
anlagte Naturer med overvejende aandelig Interesse, fødte
paa Livets Solside, der mere eller mindre holder sig til
de rette Linier ved den naturlige Etik alene. Men Moralen
uden Gud, særlig da, naar den skal erstatte Religions-
undervisningen, er vel tænkt som Folkekultur. Den skal
altsaa sikre den moralske Holdning ogsaa hos Mennesker
med stærke Lidenskaber og hos mange, der lever under
mindre gunstige moralske Forhold. I den katholske Kirke
er Arvesyndens Problem løst ikke blot theoretisk, men
ogsaa praktisk. Der er utallige, som ikke uden Kamp,
men ved Guds Naades Hjælp har besejret det Onde og
naaet Fuldkommenheden. I mange Tilfælde betyder Moral
»Omvendelse«. Om dette mærkelige Fænomen, som i den
sidste Tid har staaet i Forgrunden af den psykologiske
Forskning, véd man, at det ikke blot altid betyder Gennem-
brud af det bedste, der er i Mennesket, men ligesaa sik-
kert, at dette Gennembrud altid ogsaa har udpræget reli-
giøs Karakter. I J. P. Jakobsens Dage haabede den frie
Morals Tilhængere endnu for Alvor paa at kunne vise
Verden en Helgen. Hidtil har dette Verdensvidunder ikke
vist sig. Og hvad Menneskeslægtens Forbedring angaar,
har vist Frk. Ingeborg Maria Sick Ret, naar hun i et
Indlæg spørger: Hvorfor overlader de uafhængige Morali-
ster da stadig de Kristne denne Opgave, hvor den er svæ-
rest at løse?

At virkeliggøre Moralen uden Gud — ikke blot indføre
en Skolebog — turde vel være ligesaa haabløst som Kemi-
kernes Forsøg paa at fremstille en levende Celle. Selv om
Syntesen af alle organiske Forbindelser og selve Ægge-
hvidens var lykkedes, stod endnu Hovedopgaven uløst til-
bage: at give Stofferne Liv. Saaledes vil det maaske lyk-
kes eller er allerede lykkedes at fremstille Kristendommens
Bud og moralske Anskuelse ad rent naturlig Vej — vel
at mærke, efter at Menneskene havde modtaget dem gen-
nem Aabenbaringen! — men derfra til det moralske Liv
er der endnu et langt Skridt.

I øvrigt kan de moderne Moralisters Forsøg foreløbig højest føre til et Skinresultat. Et Eksperiment forudsætter jo, at den Kraft, som skal undersøges, er isoleret. Nu er jo Menneskene, selv om de kalder sig Fritænkere, langt fra kemisk rene for moralske Tanker og Følelser, som de har faaet gennem Kristendommen. Et gunstigt Udfald af Forsøget vil altsaa bevise lige saa lidt for Muligheden af Moralen uden Gud, som en Æggehvidesyntese, til hvilken Kemikeren har brugt dyrisk Stof. Naar man saaledes i den franske Soldats Skyttegravsmoral har set et glimrende Bevis for den »borgerlige Morals« Velsignelse, har man sikkert gjort sig Sagen alt for let. Bortset fra andre Forklaringsmuligheder kunde det maaske være lige saa berettiget at minde om det franske Folks katholske Fortid. Eller skulde den franske Kulturkamp i den sidste Snes Aar virkelig have været tilstrækkelig til at gøre den franske Folkesjæl saa fuldstændig fremmed for dens katholske Fortids moralske Traditioner, at Poiluernes Holdning i Krigen uden videre kunde tages til Indtægt for den religionsfjendtlige Skole. I »Danimarca« er det — med lige saa megen Vilkaarlighed — den tyske Soldat med sin Brutalitet, der skal være Repræsentant for Vantroen, altsaa vel ogsaa for Moralen uden Gud! I denne Sætning er der i hvert Fald saa meget sandt, at store Kredse af den tyske Protestantisme ved deres religiøse LigeGYldighed ned gennem adskillige Slægtled har staaet Moralen uden Gud nærmere end det franske Folk, hvis religiøse Vaagenen netop i Øjeblikket vidner om, at det dog i sin dybeste Grund har været katholsk.

Det kan ikke nægtes, at de uafhængige Moralister Verden over gør alt for at »forbedre Forsøgsvilkaarene« ved at rendyrke Vantroen hos Ungdommen. Maaske allerede det næste Slægtled er modent til Forsøget. Men hvad, om det mislykkes? Saa kan Forsøgslederne i hvert Fald ikke klage over, at de ikke er bleven advaret i Tide. Maatte, Gud give det, vort Land skaanes for dette dumdristige og uhyggelige Eksperiment.

A. Menzinger, S.J.

P. Poul Piou, †

Paa sin Navnedag, den 29. Juni, er P. Poul Piou afgaaet ved Døden i Frankrig, hvor han for godt 3 Maaneder siden søgte hen for dør at finde Helbredelse; hans Lidelse — Aareforkalkning — var dog for meget fremskreden, det blev Døden for P. Piou. Allerede for længe siden kunde man lægge Mærke til, at han var syg; skønt han endnu ikke var 50 Aar gammel, var Stokken dog hans bestandige Ledsager; mange ansaa det for en uheldig Vane, men man finder deri maaske de første Tegn paa hans Sygdom. For Alvor brød Sygdommen løs sidste Efteraar, da P. Piou blev arbejdsudygtig og tillige ogsaa senge­liggende i længere Tid. I Begyndelsen af Marts kom han til København — paa Vej til sine franske Medbrødre (Redemptoristerne) for dør at genvinde Sundheden — til Efteraaret vilde han begynde igen med at arbejde. Saa kom Døden den 29. Juni.

P. Poul Piou de St. Gilles er født i København 1871, hans Fader, Professor Piou, var Rektor ved Borgerdydskolen, hans Moder født Komtesse Sponneck. Sønnen besøgte sin Faders Skole, men fik sin videre Uddannelse i Paris, hvor han tog den medicinske Doktorgrad. I flere Aar praktiserede han som Læge i Frankrig; da skete det, der blev afgørende for ham og hans Liv — han blev en troende Mand, Katholik og tilsidst Præst. Læge Piou behandlede engang en syg gammel Dame, som lagde Mærke til, at hendes Læge selv var meget syg i religiøs Henseende, at han nemlig helt igennem var vantro. Uden at sige noget til Læge Piou valfartede hun til Lourdes, hvor hun bad for ham, ja hun tilbød endog Vorherre sit eget Liv for derved at opnaa Omvendelsen for sin Læge. Det varede ikke længe, før Bønnens Frugt viste sig. Poul Piou følte pludselig en stor Uro; han anede ikke, hvad det betød. Han kæmpede imod, men Uroen blev ved - indtil han fandt Fred i Kristentroen, i den katholske Kirke. Det var det første Skridt. — Nu længtes han efter at blive Præst. I Slutningen af 1898 kom de første Redemptorister til Danmark; derom læser Læge Piou i »De katholske

Missioner« (et fransk Tidsskrift), og han beslutter sig til at blive Redemptorist for som saadan at kunne virke i Danmark. Han bliver Novice i den franske Ordensprovins, studerer Theologi og bliver præsteviet den 28. Juni 1903 i England — i Landflygtigheden, da Frankrig ikke taalte Ordenspræster indenfor sine Grænser. — Efter Fuldendelsen af sine theologiske Studier kom P. Poul Piou til Odense (Sommeren 1904), hvor han virkede, indtil Sygdommen gjorde Arbejdet umuligt for ham.

P. Piou førte et stille Liv; mange undrede sig over, at han som dansk Præst ikke traadte mere frem baade i Tale og i Skrift. Det laa ikke til ham. Stille, stilfærdig, høflig — ogsaa fornem og fin som Adelsmand, hvis det skulde være — men god og gemytlig iblandt sine Medbrødre — det var hans Væsen. Og dog udførte P. Piou en stor Gerning: i 16 Aar holdt han Skole i den store Drengeklasse i St. Albani Skole i Odense — og det gjorde han med stor Samvittighedsfuldhed, maaske endog med en Smule Pedanteri. »Jeg er af den gamle Skole,« plejede han at sige, som han overhovedet elskede den gamle Tid. »Jeg lever 50 Aar for sent,« sagde han ofte. I 3—4 Aar ledede P. Piou tillige den katholske Skole i Nyborg, og i disse Aar var han uafbrudt paa Rejsen mellem Odense og Nyborg — ofte to Gange om Dagen. Og dog fandt P. Piou Tid til Privatundervisning i Fransk, en Gerning, han elskede til det sidste; han underviste ofte i 2—3—4 Timer paa en Eftermiddag og Aften. Saaledes kom P. Piou i Berøring med mange Mennesker, man ellers aldrig havde fundet Vejen til, og mange Fordomme mod den katholske Kirke blev fjernede ved hans Arbejde. Naar dertil føjes hans Arbejde i Sjælesorgen, hvor han altid var rede til at efterkomme sine Foresattes Anordninger og Ønsker, kan det siges om P. Piou, at hans Liv ikke har været forgæves, men at han tværtimod har udført en stor Livsgerning. Efter et observant, trofast Ordensliv fulgte en from og gudhengiven Død — som den franske Ordensprovincial skriver om P. Piou.

Maatte især St. Albani Menighed i Odense huske den kære afdøde P. Piou ret længe i sine Bønner.

Han hvile i Fred!

Jos. Resch.

Til Peter- og Paul-Dagens romerske Minder.

Fru Rose Bruhns smukke »Brev fra Rom« (i Nr. 26) om en Udflugt til San Sebastiano-Kirken opmuntrer mig til at skrive en lille Tilføjelse til hendes Bemærkninger om Apostlenes Mindesteder.

Det er jo ganske naturligt, at enhver katholsk Romafarer leder efter Minder fra Kristendommens første Tider, helst fra de Steder, hvor selve Apostlene har sat deres Fod.

Om Petrus og Paulus har lært i Katakomberne, er dog tvivlsomt, eftersom der jo ikke fandtes kristelige Katakomber den Gang, men kun jødiske. De ældste Katakomber, Priscillas Nord for Rom ved de gamle Veje, som kaldtes Via Nomentana og Via Salaria, og Domitillas Syd for Byen mellem Via Appia og Via ostiensis var den Gang endnu ikke til; de er fra det første kristelige Aarhundredes sidste Aartier. Saa kommer først Calixtus-Katakomberne med deres berømte Pave-Begravelsessted og derefter de mange øvrige, deriblandt San Sebastianos, som hører til de seneste.

Dog har netop San Sebastianos Kirke faaet en særlig Betydning derved, at dets Krypt — eller dets Katakomber i det hele taget — havde den Ære gennem nogle Aarhundreder at huse Apostelfyrsternes jordiske Levninger.

Det gik saaledes til. Apostelen Petrus var blevet korsfæstet i Cirkus Neronis ved de Vatikanske Højes Fod, lige ved den berømte Obelisk, som den Gang dannede Cirkussens Midtpunkt og nu staar midt paa Peterspladsen. Apostelens Lig bisattes i Nærheden, paa den anden Side af den Vej, der gik langs med Cirkussens ene Side, hvor der den Gang var Kolonihaver. Stedet blev passet og besøgt snart af mange fromme Kristne. Dette Sted kaldtes Confessio Sancti Petri, saaledes som det hedder den Dag i Dag. Der byggedes en lille »Memoria« (Minde-Kapel) over Graven. Men da de første Efterfølgere af Apostlene helst vilde bisættes eller blev bisat ved denne »Memoria«, vakte det de romerske Kejseres Mistanke, og senere blev Stedet

som et kristeligt Valfartssted Genstand for Ødelæggelsesplaner fra den hedenske Regerings Side. Da besluttede man — det var i det 3dje Aarhundrede — at overføre den hl. Petrus's Relikvier til et andet mere skjult Sted, og Valget faldt paa Sankt Sebastians nyslanlagte Katakomber.

Samtidigt overførtes ogsaa den hl. Apostel Paulus's Levninger dertil. Denne Apostel havde jo ikke som den »simple jødiske Fisker« Simon Bar Jonas kaldet Petrus kunnet benyttes til Skuespil for Cirkusgæsterne og til at pines til Døde, som man gjorde med Slaver og Barbarer. Som »civis Romanus«, altsaa en Mand, der havde romersk Borgerret, blev han for sin Tros Skyld blot hals-hugget. Dette skete udenfor Byen paa en Mark, der laa ved Vejen til Ostia, ved Tiber-Floden.

Der er den Dag i Dag St. Pauli »Confessio«.

Nu kom de store Blodvidners Legemer til at hvile Side om Side i en Krypt under San Sebastianos nuværende Basilika, den Gang kun en Have, omgivet af høje Mure.

Flere Aarhundreder senere, da Christi Religion havde sejret over Hedenskabet, og der var bygget store, pragtfulde Kirker baade ved Pavernes daværende Bolig, det gamle Lateran-Palads, og ved Petri oprindelige Begravelsessted ved Vatikanerhøjen (Peterskirken) og ved Pauli oprindelige Grav udenfor Byen (St. Pauls-Kirken) — besluttede man at give alle de tre Hovedkirker Dele af Apostlenes Relikvier. Man aabnede altsaa Gravene ved San Sebastiano, overførte Apostlenes Hoveder til Laterankirken, hvor de den Dag i Dag er opbevaret i Alterets oldkristelige Ciborium. Legemerne flyttedes henholdsvis til deres oprindelige Gravsteder, som dog nu var overbyggede af Verdens største og smukkeste Kirkerum. Den gamle Peterskirke var nemlig større end den nuværende, naar man tager hele Arealet. Paulus-Basilikaen brændte til Dels i Aaret 1823, men byggedes op igen aldeles i den gamle Stil, medens Peterskirken, der havde set saa mange Kejserkroninger, Pavevalg og andre store Begivenheder, i det 16de Aarhundredes Begyndelse blev nedrevet for at give Plads for den kolossale Renæssance-Kirke, som nu staar paa samme Sted.

Men begge Steder blev Apostlenes Grave aldeles urørte, endog saaledes, at Petri Grav ikke ligger nøjagtig i Midten af den nuværende Kirke. Begge Steder stiger man foran Højalteret nogle Trappetrin ned til selve Begravelsesstedet, Konfessionen, som i St. Peter ligger særlig dybt, da jo den nye Kirke byggedes ovenpaa den gamles Fundamenter, og de var jo allerede bygget oven over Gravstedet. —

Se, saaledes forholder det sig med Apostlenes Gravsteder i Rom. Længe vidste man, at disse hellige Relikvier havde været overført til San Sebastiano.

Netop nu, da Fru Rose Bruhn og andre danske besøgende opholdt sig i Rom mellem 1920 og 21, udgravedes den til nu ukendte Krypt under selve Basilikaens Højalter. Og der fandt man altsaa, at ogsaa »Stenene talte«, d. v. s. Beviserne for, at virkelig Apostlene Peters og Paulus's Levninger havde hvilet dernede.

Min Ledsager og jeg blev helt forfærdet over det Smuds og Støv, som hele Kirken var fyldt af. Men da vi hørte, hvilke interessante Opdagelser der laa til Grund for denne Kirkens ikke meget indbydende Tilstand, forsonede vi os snart dermed. Naar Adgangen og Underbygningen atter er gjort i Stand, vil forhaabentlig ogsaa hele den gamle Basilika — en af Roms »Hovedkirker« — blive restaureret i gammel Stil. Den har jo i saa mange Aarhundreder været Millioner af Pilegrimmes Maal.

Minder om Apostlenes Virksomhed i Rom knytter sig ellers til de Privathuse, der laa der, hvor nu Santa Pudenciana- og Santa Prisca-Kirkerne staar. Desuden er der et Sted ved den salariske Vej udenfor Porta Pia, det gamle »Ostianum«, hvor Petrus skal have døbt. Men det bedste og mest autentiske Minde er vistnok San Clemente-Kirken eller mere nøjagtigt: de nederste Rum af de tre til San Clemente hørende Kirker, som er bygget ovenpaa hinanden — tydelige Minder om Oldtiden og Aposteltiden. Disse Stenfliser har efter al historisk Sandsynlighed været Vidne til nogle af de første kristelige Forsamlinger i Rom. Dog derom en anden Gang.

F. F. M.

„Gaar til Josef!“

Hr. Redaktør!

Kun en lille Bemærkning til Hr. *P. H. Perth's* Artikel om »Vore Kirker og deres Udsmykning«. Naar han S. 423 kalder Ordene: »Gaar til Josef!« for »en ægte tysk kategorisk Imperativ«, saa har man vel Lov til at spørge, om den ægyptiske Faraos mon har talt Tysk? Ordene findes nemlig i 1. Mos. 41,55, og da de hellige Fædre jo i den ægyptiske Josef ser et Forbillede paa Josef, Jesu Plejefader, turde Opfordringen til at henvende sig til ham ikke være saa ilde anbragt.

Bibelfast.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Torsdag den 30. Juni sluttede St. Knuds Skole det gamle Skoleaar ved en Takkegudstjeneste i Jesu Hjertes Kirke og en stilfuld lille Festlighed i den tætfulde Festsal i Stenosgade. Efter at den nye »St. Knuds Skoles Sang« (af Hr. cand. Rønnow) var sunget, holdt Skolebestyrer P. Fred. Kùpferle en smuk Tale til Forældrene og Eleverne, hvori han først skildrede Flidens forskellige Gengangere for saa at tale om den ægte Flid, som er Nøglen til mangt et fortryllet Slot. Efter en lille Sangopvisning fulgte saa Præmieuddelingen, og Højtideligheden sluttedes med cand. Rønnows nydelige Afskedssang. St. Knuds Skole begynder sit nye Skoleaar Mandag d. 15. August.

Haderslev. Sønderjyllands Katholikker havde i Anledning af Prinsesse Margrethes Bryllup med Prins René de Bourbon sendt Prinsessen et Lykønskningstelegram, som var undertegnet af Repræsentanter fra Tønder, Silkeborg, Aabenraa, Jels og Haderslev. Endnu samme Dag modtog Pastor Wolff i Haderslev en Takkeskrivelse, som Prinsesse Margrethe havde skrevet med egen Haand, og som ogsaa var undertegnet af Prins René de Bourbon. Skrivelsen lyder saaledes: »Bernstorff, 9. Juni 1921. Maa vi herved sende Dem vor hjerteligste Tak for den Venlighed, De har vist os ved vort Bryllup, og som har glædet os meget. Margrethe - René. Med Tak til Sønderjyllands Katholikker.«

Norge. Josefssøstrenes norske Provins har for nogle Maaneder siden aabnet et nyt Hus i Nienborg i Westfalen. I Aaret 1919 havde de aabnet »St. Olavshus« i Glanerbrug i Holland, men lige op ad den tyske Grænse. Meningen var, at dette Kloster skulde optage unge Piger fra det katholske Tyskland, der vilde indtræde i Kongregationen. Nu er Klosteret blevet flyttet ind i selve Tyskland, og Søstrene skal ogsaa virke som Sygeplejersker i Nienborg. Det nye Kloster hedder »St. Josefshus«.

Tyskland. Ærkebiskoppen af Køl'n, Kardinal Schulte, har udsendt en Skrivelse, hvori han opfordrer alle Katholikker til at rejse den skarpeste Opposition imod de religionsløse Skoler, som man er begyndt med at indføre i Tyskland. Disse Skoler, skriver Kardinalen, vil opdrage Børnene uden Gud. De vil ikke lære Troen paa Christi Guddom; de vil ikke tage Hensyn til de katholske Dogmer eller til Troskab mod Kirken, eller øve Børnene i Bøn og Gudstjeneste. Derfor forbyder Kardinalen alle Katholikker at deltage i Oprettelsen af disse Skoler, og ingen Forældre maa tage deres Børn ud af katholske Skoler for at sætte dem i de religionsløse. Man skal tværtimod arbejde for, at disse Skoler, der er imod Tysklands Grundlov, snarest muligt bliver afskaffet igen.

Rom. Aviserne har i de sidste Dage bragt opsigtsvækkende Efterretninger om Forholdet mellem Pavestolen og Italien. Det har dog ikke været muligt endnu at konstatere, hvad der er sket eller sker. Sikkert er det, at i de sidste Par Maaneder har det romerske Spørgsmaal været under Diskussion i Italien. Det er Udsoningen mellem Paven og Frankrig, som har givet Anledningen, og Diskussionen aabnedes af det antikirkelige Blad *Messagero*, der gjorde opmærksom paa, at Italien nu var den eneste Stat af Betydning, der ikke stod i diplomatisk Forbindelse med Paven. Næsten hele den italienske Presse har taget Ordet for en Løsning af Spørgsmaalet. I de katholske Blade, der indtil dette Øjeblik er kommet fra Udlandet, foreligger der fra officiel kirkelig Side kun en Udtalelse i *Osservatore Romano*, hvor der gøres opmærksom paa, at Forholdet til Italien ikke er saa let at ordne, som til andre Stater, som Portugal og Frankrig; her er helt andre Ting, der gør sig gældende. Dog er det vist ikke usandsynligt, at ogsaa dette Spørgsmaal staar foran sin Løsning.

Palæstina. I et for nylig afholdt Konsistorium har den hl. Fader udtalt sig om Forholdene i Palæstina, som giver Anledning til stor Bekymring. Paven siger, at Administrationen i det hl. Land er i Færd med at give Jøderne Privilegier paa de Kristnes Bekostning. Dr. Paschal Robinson fra Washington har paa Pavens Vegne besøgt Palæstina, og hans Indberetninger viser tydeligt, at Zionisterne er i Færd med at tage Landet i Besiddelse paa en ganske anden Maade, end det oprindeligt var Meningen, saa at de Kristnes Rettigheder trædes under Fødder. Derfor appellerer Paven til alle kristne, ogsaa ikke-katholske, Regeringer og til Folkenes Forbund, for at de skal varetage Kristendommens Interesser i Palæstina.

Kollekt af Peterspenge.

Peter og Pauls Fest.

Aakirkeby	3.75	Tilbedelseskirken	20.00
Aalborg	17.00	Østerbro	8.70
Aarhus	71.61	Køge	3.00
Esbjerg	5.50	Maribo	28.00
Fredericia	37.00	Nakskov	32.00
Haderslev	9.00	Nyborg	5.00
Helsingør	29.40	Nykøbing F.	38.00
Holbæk	25.00	Næstved	7.00
Horsens	40.00	Odense	31.00
Hørsholm	0.00	Randers	10.70
Kolding	0.00	Ringsted	28.00
København:		Roskilde	51.40
St. Ansgar	103.40	Rønne	5.00
Rosenkranskirken	27.00	Silkeborg	25.00
St. Anna	50.00	Slagelse	26.00
St. Andreas	60.69	Svendborg	22.00
Sakramentskirken	34.43	Vejle	20.00
St. Knud	17.05		
St. Josef	34.25		
Jesu Hjerter	117.66		
Immaculata	40.00		
			Ialt: 1084.04

København den 4. Juli 1921.
 Det Apostoliske Vikariat.

Søndagsgudstjeneste i Sommermaanederne i Provinsen.

	Stille Messe.	Højmesse.	Andagt m. Vels.
Aakirkeby (Jernbanegade).....	Kl -	Kl. 11 ¹ / ₂ m. Vels.	
Aalborg (Kastetvej).....	» 7 ¹ / ₂	» 10	Kl. 2 ¹ / ₃
Aarhus (Rymsgade 26).....	» 6 ¹ / ₂ &7 ¹ / ₂	» 10	» 7
Dalum Kloster.....	» 6 ¹ / ₃	» -	» 5
Esbjerg (Nørregade).....	» -	» 10	» 3
Fredericia (Sjællandsgade).....	» 7	» 9 ¹ / ₂	» 2
Haderslev	» -	» 9 ¹ / ₂	» 8
Helsingør (Nygade 8).....	» 8	» 10	» 2
Holbæk (Kastanievej 19).....	» 8	» 10 ¹ / ₂ c.11 ¹ / ₂ plsk.	
Horsens (Nørregade 19).....	» 8	» 10	» 2
Kolding (Alhambravej).....	» -	» 9 ¹ / ₃	» 7
Køge (Elisevej).....	» -	» 10	» 8
Ledreborg	» -	» 9 ¹ / ₂	» 2
Maribo (Ny Østergade).....	» 8 ¹ / ₂	» 10polsk	» 2 ¹ / ₃
Nakskov (St. Franciscus Kirke)	» 8	» 10 ¹ / ₄	» -
Nyborg (Stella maris Vindingevej)	» 7	» 10	» -
Nykøbing F. (Hellig Kors Kirke)	» 8	» 10 ¹ / ₂ plsk	» 1
Næstved (Villa Alfa).....	» -	» 9	» -
Odense (Torvet 7).....	» 8	» 10	» 2 ¹ / ₃
Randers (Ladegaardsgade).....	» -	» 10	» 8
Ringsted (St. Knudsgade).....	» 8	» 10	» 7 ¹ / ₃
Roskilde (St. Olsegade).....	» 7	» 9	» 7 ¹ / ₃
Rønne (Lille Madsegade).....	» -	» 10	» 6
Silkeborg (Vestergade).....	» -	» 9 ¹ / ₂	» -
Slagelse (Tordenskjoldsgade).....	» 7 ¹ / ₂	» 10	» -
Svendborg (Havnegade 1).....	» -	» 10	» 3
Vejle (Blegbanken).....	» 7	» 9 ¹ / ₂	» 3

I Aabenraa, Sønderborg og Tønder afholdes kun periodisk Gudstjeneste, som i Forvejen annonceres i de stedlige Blade.

St. Josefs Gilde. Møder afholdes ikke i Juli og August.
 Bestyrelsen.

Kirkelig Kalender.

10. Juli 8. Søndag eft. Pintse.	17. Juli 9. Søndag eft. Pintse,
11. — M. Pius I, Pave og Martyr.	18. — M. Camillus af Lellis, Bekender.
12. -- Ti. Johannes Gualbertus, Abbed.	19. — Ti. Vincents af Paul. Bekender.
13. — O. Anacletus, Pave og Martyr.	20. — O. Hieronymus Æmiliani, Bekender.
14. — To. Bonaventura, Biskop og Kirkelærer.	21. — To. Praxedes, Jomfru.
15. — F. Kejser Henrik, Bekender.	22. — Fr. Maria Magdalena, den bodfærdige.
16. — L. Karmel-Skapularf.	23. — L. Apollinaris, Biskop og Martyr.

Nakskov.

Hver Søndag i Kirken paa Hoskærsvvej: Stille Messe Kl. 8. Højmesse Kl. 10³/₄.

Paa den 1. og 3. Søndag i Maaneden i Kapellet i Bredgade: Højmesse Kl. 10.

Hver Onsdag og Fredag: Skolemesse Kl. 8 og Aftenandagt Kl. 7¹/₂.

Sankt Knuds Feriekoloni.

Første Fortegnelse over de til Børnene indkomne Bidrag:	
Vincentforeningen, Bredgade	Kr. 40,00
do., Nørrebro	— 30,00
Ved Hr. Pastor Ronge	— 10,00
V. G.	— 20,00
Nr. 48	— 25,00
Assens	— 15,00
Ved Portneren i Stenosg.	— 12,00
Ved Søstrene paa Østerbro	— 5,00
Sch.	— 5,00
H. C. H.	— 5,00
St. Hans	— 40,00

Kr. 207,00

Min elskede Søster, Baronesse Edle Frederikke Wedel-Jarlsberg, f. Baronesse Rosenørn-Lehn, døde d. 2. Juli i sit Hjem i Rom, forsynet med Kirkens Naademidler.

Paa hendes Datters, Svigersøns og Børnebørns Vegne
Erikke Roscnørn-Lehn
Roskilde 3. Juli 1921.

R. I. P.

NB. Under Pastor *Bernh. Jensens* Bortrejse føres Ekspeditionen af cand. phil. A. Silcowitz, Studiestræde 27-29¹, Tlf. 12,327; Kontortid 10-4.

Fra d. 11. Juli er Redaktionen foreløbig overtaget af cand. mag. Niels Hansen, **Sebbersund St. Jylland**.

Annoncer og lignende bedes senest sendt **Søndag Aften**.

Kun eventuelle Dødsannoncer kan sendes til Trykkeriet »Athene«, Svanemosegaardsvej 4, København V.

FREMMEDSPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

69. AARGANG

«Nordisk Ugeblad» udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 8° V. 5-7. Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8°, Kbh. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5-7 Eftermiddag.

Nr. 29.

Søndag den 17. Juli.

1921.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Pavens Tale til Kardinalerne. — Udenfor Roms Mure. — Valfarten. — Guds Hus. — Den største. — Et katolsk Hotel. — Efterretninger fra Ind- og Udland: Ordrup. Tyskland. England. — Avertissementer.

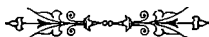
Smaa Indledninger.

551.

At vandre for Guds Ansigt.

Tænk altid paa Gud, medens Du passer din sædvanlige Gerning; thi forlader han dig, kan du ikke gøre et eneste Skridt uden at falde. Efterlign de smaa Børn, som med den ene Haand holder sig fast ved deres Moder, medens de bevæger den anden frit. Løft under alle dine Handlinger fra Tid til anden dit Blik til din himmelske Fader for at prøve, om det, du gør, behager ham, og bed ham om hans Hjælp. Paa denne Maade vil du komme til at gøre al din Gerning bedre, og selv det vanskeligste vil blive let for dig. Stil dig for Øje, hvorledes Maria arbejdede med den ene Haand, medens hun i den anden Arm holdt det guddommelige Barn. Gør al din Gerning glad, trofast og af Hjertet.

St. Franz af Sales.

Pavens Tale til Kardinalerne i det hemmelige Konsistorium.

Ærværdige Brødre!

For anden Gang i Aar har vi samlet eder om os idag, hovedsagelig af to Grunde, nemlig for at udnævne nogle høje Prælater til Medlemmer af eders hellige Kollegium og for at forsyne forskellige Kirker med Hyrder. Følgende en gammel Skik ønsker vi dog først at tale til eder om nogle vigtige Sager, der angaar Styrelsen af Kirken.

I husker sikkert, at vi i Konsistoriet den 10. Marts 1919 var meget optaget af den Vending, Sagerne tog i Palæstina efter Krigen; dette Land er jo os og alle Kristne saa dyrebart, helliget som det er af vor Forløser selv ved hans jordiske Liv. Men langt fra at mindskes bliver vor Angst for hver Dag mere tung og bedrøvelig.

Ligesom vi dengang klagede over det sørgelige Værk, der i Palæstina øvedes af ikke-katholske Sekter, som dog praler med Kristennavnet, saaledes maa vi nu igen fremføre den samme Klage, thi forsynet med rige Midler fortsætter de deres Gerning stedse ivrigere og benytter sig af den uhyre Nød, som Befolkningen der lider efter den frygtelige Krig. Vi paa vor Side har ikke holdt op med at hjælpe disse lidende Folk, og vi har givet mange Velgørenhedsinstitutioner ny Kraft og nyt Liv, og det vil vi stedse gøre, saa længe vi er i Stand til det. Men vi kan ikke bringe al den Hjælp, der er nødvendig, fordi vi med de Midler, Guds Forsyn giver os, maa svare paa de Sorgens Raab, der fra alle Sider kommer her til den Apostoliske Stol. Og saaledes er vi nødt til med stor Sorg at se den stedse større uandelige Ødelæggelse af Sjæle, der er os saa dyrebare, og for hvis Frelse saa mange Mænd med apostolisk Iver har arbejdet, først og fremmest den hl. Franciskus's Sønner.

Dengang Kristne ved de allierede Hæres Magt tog de hl. Steder i Besiddelse, da var vi af ganske Hjerte med i den almindelige Glæde; men vor Glæde var ikke helt fri for den Frygt (som vi gav Udtryk for i det omtalte Kon-

sistorium), at efter denne glædelige store Begivenhed vilde Jøderne komme og indtage en fremherskende og privilegeret Stilling i Palæstina. Hvis vi skal dømme efter Tingenes Tilstand for Øjeblikket, saa har vor Frygt været velbegrundet. Det er en Kendsgerning, at de Kristnes Stilling i Palæstina ikke blot ikke er blevet bedre, men tværtimod er blevet værre, takket være de nye civile Forordninger, som — selv om det ikke har været Meningen — saa dog i Virkeligheden berøver de Kristne de Stilling, de hidtil har haft og ertatter dem med Jøder. — Vi kan heller ikke undlade at beklage de ivrige Anstrengelser, der gøres fra mange Sider for at berøve de hellige Steder deres Karakter og forvandle dem til Forlystelsessteder med alle mulige verdslige Attraktioner. Det maa beklages alle Vegne, men mest der, hvor man ved hvert Skridt finder Religionens helligste Minder.

Men da Situationen i Palæstina jo endnu ikke er endelig ordnet, saa vil vi nu lade vor Røst høre, for at den katholske Kirke og alle Kristne kan faa deres absolute Rettigheder garanterede, naar Tiden til den endelige Ordning kommer. Vi ønsker aldeles ikke, at Jødernes Rettigheder skal lide noget Skaar; men vi hævder bestemt, at de ikke paa nogen Maade maa have Forretten for de Kristne. Og derfor opfordrer vi varmt alle kristne Nationers Regeringer, ogsaa de ikke-katholske, til at være paa deres Post og bringe Sagen frem for Folkenes Forbund, som jo skal undersøge og anerkende det britiske Mandat i Palæstina.

Naar vi fra Palæstina vender vort Blik mod Europa, møder der os et yderst sørgeligt Syn. Som I ved, ærværdige Brødre, har nye Begivenheder vist, at Strid og Kiv blandt Folkene ikke er holdt op, og selv om Krigens Ild næsten er slukket, er dens Aand dog endnu stadig i Live. Og derfor retter vi igen en varm Appel til alle Regeringer, der har god Vilje, og vi beder om, at Folkene maa lytte til deres Raad og følge deres Ledelse, alle for det fælles Gode lægge Hadet bort og løse de Spørgsmaal, der er dem imellem, i Fredens og den kristelige Kærligheds Aand; saaledes kan det martrede Europa faa Sikkerhed for den Fred, som alle sukker efter.

Men blandt disse talrige og store Sorger har Kristus vor Frelser dog beredt sin Brud Kirken og sin Stedfortræder paa Jorden nogen Trøst og Glæde. Saasnart den store Krig var til Ende, har I set, ærværdige Brødre, hvorledes næsten alle de civiliserede Nationer, som ikke havde diplomatisk Forbindelse med os, skyndte sig med af egen fri Vilje at tilkendegive os deres Ønske om at optage saadanne Forbindelser, da de klart saa de Fordele, de vilde have deraf. Tro mod den Apostoliske Stols Traditioner og i Overensstemmelse med den katholske Lære om Harmonien mellem de to Magter, Staten og Kirken, der begge virker for det almene Vel, tog vi med Glæde imod disse Skridt, uden dog paa nogen Maade at opgive noget af de Principper, der for os er usaarbare. Frankrig selv, som for 16 Aar siden officielt havde løsrevet sig fra Kirken, har ønsket igen at indtage den Plads hos Kristi Stedfortræder, som det havde haft i Aarhundreder, og dets Tilbagevenden har bragt os og alle gode Mennesker lige saa megen Glæde, som dets Løsrivelse havde bragt os Sorg. Hvad saaledes for kort Tid siden i disse forvirrede Tider syntes meget vanskeligt, er nu takket være Guds Forsyn, en fuldendt Kendsgerning. Med Undtagelse af Tilfælde, hvor sørgelige Omstændigheder hindrer Pavens nødvendige Frihed og Uafhængighed, har nu næsten alle Verdens Stater diplomatiske Forbindelser med den Apostoliske Stol; og vi opsender til Gud de mest brændende Bønner om, at dette Samarbejde ogsaa i Virkeligheden maa blive en Kilde til Velsignelse og Lykke for Kirken og for de enkelte Stater.

Udenfor Roms Mure. Ostia.

En Dag, da jeg passerede Piazza Barberini — der, hvor den snart hensmuldrede gamle Triton sidder i sin Muslingskal og i vel tusinde Aar har ladet Vandet fra Konkyljen rinde ned over sig, saa det grønne, slimede Skæg

nu helt skjuler ham — der mødte jeg en mægtig Omnibil, hvorpaa der stod: Ostia Roma.

Der var altsaa et nemt Forbindelsesled mellem Havet og Rom, det man ellers ikke naar uden den lange Omvej med Banen til Civitavecchia.

Jeg fik at vide, Bilen gik hver Morgen fra Hovedpostkontoret ved Silvestre og returnerede samme Aften Kl. 7. Turen var overkommelig.

Næste Morgen stillede jeg sammen med et Par Venner ved Afgangsstedet. Vi var kommet lidt tidligt for at kunne sikre os en god Plads. — Jo, Godmorgen, god Plads. — Vel et Hundrede Mennesker var allerede samlet, Turister, Forretningsmænd, end ikke spæde Børn og Hunde manglede.

Da endelig den store Passagerbil kom, blev der vild Kamp om Pladserne. De behændigste entrede ind gennem Vinduerne, en ældre Gentleman kom til at sidde fast, han var udstoppet med Legio af Pakker; i Forvirringen ved at hjælpe ham ud af Klemmen fik vi tre Plads, saa naadig slupne, at der kun var et afrevet Trøjeærme. Der var Plads i Bilen til 35 — der blev maset 56 ind foruden Børn og Hunde — jeg tør nok fint antyde, der ikke var stor Bevægelsesfrihed.

I den lyse, friske Morgen rullede vi ud af Rom gennem Smaagaderne under Kapitol, ad Landevejen forbi St. Paulo og Tre Fontane. Det havde regnet om Natten, saa Vejen laa i et leret Søle.

Da vi naaede lidt forbi Trappistmunkenes Kloster ved Tre Fontane, standsede Bilen pludselig foran en Træstamme, der var lagt paatværs over Vejen ved Foden af en stejl Bakke. Her var saa temmelig ufarbart, Bakken skulde skrælles af og Vejen lægges adskillige Meter lavere. Endelig kom nogle Arbejdere til og fjernede Stammen. Bilen stønnede sig op langs Afgrundens Rand, Kørebanen var ikke stort bredere end Hjulsporene, faa Tommers Afvigelse fra Sporet, og vi vilde skride i den klæbrige, fedtede Masse og ligge knust dybt nede mellem Tufstensblokkene. Det gik. Vi trak lettede Vejret, og atter gled det gennem den øde Campanie, hvor Markarbejdet var i fuld Gang med alle Slags Redskaber, Hakke og Spade, Træpløve og

Jernplove og enkelte Motorplove. Paa Bakkedragene afbrydes Ensformigheden ved Synet af store Gede- og Faareflokke samt Mængder af de langbenede sorte Svin. Tiberen følger vi paa lange Strækninger, her rinder den strid og klar, er ikke saa blakket gul som inde i Rom. Hvert Øjeblik maa vi standse for at undgaa Sammenstød med de mægtige Brænde- og Kvaslæs, forspændte enten med 3 Heste eller 2 langhornede, hvide Okser. Bønderne holder sig aldrig til Vigereglerne, snart drejer de til højre, snart til venstre. Under gensidige Skældsord passerede de forbi os.

Kl. 10^{1/2} naaede vi den første By Ostia. Der er nemlig to Byer af samme Navn: Ostia ved Havet og Ostia inde i Landet. I gamle Dage var den sidste den første og største — den anden slet ikke til. Den, der ligger 4 Kilometer fra Havet, er nu en Lilleputby med vel 20—30 Huse, en lille Kirke og et stort antikt Kastel. Vi stiger af her og lader Bilen køre videre til Byen ved Havet. Vi tænkte os senere paa Dagen at vandre derud og tage Bilen for Hjemgaaende.

Vi vidste, at her havde ligget den store Handelsstad og skønne romerske Villaby. Vi vidste ogsaa, at her skulde findes Ruiner fra Romerrigets Velmagtsdage, og at der i den sidste Tid var gjort store Fund af Kunstgenstande i Udgravningerne, men at vi her skulde finde et andet Pompeji, anede vi ikke — ja ikke alene et andet Pompeji, men et Sted, der langt har overgaaet den døde By ved Napoli. — Kun faa Skridt fra Kastellet traadte vi ind gennem den gamle Stads skønne Buer, hvor Marmorrelieffer straks lod os mere end ane den Pragt, som har hersket indenfor Byens Mure. En vinget Sejrgudinde i lysende Marmor staar paa sin Sokkel og peger op mod Templerne. Vi følger hendes Vink og gaar op gennem Byens Hovedgade — Sacre di Sepolcri, Gravgaden — med den antikke Brolægning i store Kvadersten, hvor man tydelig saa de slidte Hjulspor af Fortidens svære Vogne. Fundamenterne til de store afdødes Marmorstatuer stod med regelmæssige Mellemlum langs Gaden, hist og her med Resterne af de togaklædte Skikkelser. Skønne Paladser har kranset Gaden, de velbevarede Fresker og smukke Mosaikgulve vidner sammen med de store Dynger

af Marmorornamenter om, hvor overdaadig Udsmykningen af Hjemmene har været. — Kloak- og Vandedningerne er her endnu bedre bevarede end i Pompeji. I det hele vidner alt om Pragt og Rigdom, hvilket jo er ganske naturligt, eftersom Ostia var den gamle Verdensstad Roms Havne- og Handelsstad. Havet gik i de længst forsvundne Dage helt ind til Staden, de store Fundamenter fra Havneanlæggene ved Tiberen vidner frem for alt om det. Ogsaa Tempelruinerne — navnlig Merkurs og Vulcans Templer — er langt større end Templerne i Pompeji. To store Theatre, et Forum og et Stadion, staar der mægtige Levninger af. Særlig pragtfulde har Thermerne været, endnu ser man Resterne af Marmortrapperne, der førte ned til de store Badebassiner.

Time efter Time vandrer vi om i disse tavse Gader — snart er man midt i Paladsernes svale Buegange, snart vandrer man op ad de høje Trapper til Templerne, hvorfra man ser ud over Ruinbyen og over mod Sacra Isola, den store, hellige Ø, Tiberen har dannet ved her at dele sig i to Arme, inden den forener sig med Havet. Mellem Pinier og Cypresser ses Søjler, Buer og Taarne. Vi vil gerne derover, men Broen er saa langt borte, vi er sultne og maa nøjes med at se dem i det fjerne. — Vi gaar tilbage til den lille, levende By for at stille vor Sult i dens eneste Osteri. »Buona pranca (god Frokost)«, raaber Arbejderne efter os — for her arbejdes stadig og afdækkes nye Ruiner. Der er meget baade inden- og udenfor den døde Bys Mure, som venter paa at drages frem for Dagens Lys.

Vort Bord bliver dækket udenfor i Solskinnet ved Landevejens hvide Støv. Her nyder vi Makaronien og Bisteccaen med Ostias gule, perlende Vin til.

Efter Maaltidet begiver vi os paa Vandring for at naa Ostia ved Havet. En Vogn er ikke til at faa, men en ung Mand, der joller forbi os paa sin tohjulede Kærre, tilbyder os at age med saa langt, han selv skal. Vi tager mod Tilbudet og naar frem den første Kilometer. Saa kommer den sorte Sky, vi længe har set mod Vest, truende imod os. Regnen styrter ned, og vi foretrækker at vende om for at søge Ly bag Paladsmurene i den døde By. Mens

Regnen styrter ned udenfor, lader vi Hvilen falde over os. — Mens vi blunder, arbejder Hjernen. Jeg ser de toga-klædte Romere befolke Gaderne, der handles og købslaas i Boderne paa Forum, der kives og kævles, tales sindigt og højroset om Dagens brændende Spørgsmaal — der er kun den Forskel, at Slaverne og Kvinderne ikke viser sig ene paa offentlige Pladser. Børnene leger om det plaskende Springvand — jeg føler Stænkene paa mit Ansigt.

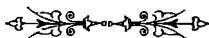
»Ecco, Signora!«

Hvad er det? Aa, blot lidt sivende Regnvand fra det halvaabne Tag. En venlig gammel Arbejder rækker mig en Lerskaal med kogende hed Vin. Han har kogt den i en Konservesdaase over sit lille Baal. »Det er farligt at sove mellem kolde Mure,« siger han.

Hvor er de Fattigfolk elskelige hernede i Italien. — Hvor gjorde den varme Vin godt, de stive Lemmer tøs op, vi maa ud at røre os i Sollyset. som nu atter bryder frem efter Tordenbygen.

Bilen lader sit hæse Brøl høre i det fjerne, vi faar den standset paa Vejen udenfor Ruinerne. — Tilbage mod den evige Stad efter en vel anvendt Dag.

Rose Bruhn.

Valfarten.

Det er sikkert af Interesse, ikke mindst for Deltagerne i Valfarten, at se, hvad forskellige Aviser har faaet ud af det. Jeg skal nævne nogle enkelte Ting. Mange har sikkert set »Dagens Nyheder« fra selve Søndagen den 26. Juni, hvor Valfarten og Knud Lavard var blevet »Dagens Emne«. Det var ganske pænt skrevet. Selv om det nok er rigtigt, at politiske Forhold har virket med til Hertug Knuds Kanonisation, er det sikkert, at Knuds eget Liv er Hovedsagen; kun fordi han var den, han var, kunde de ydre Forhold føre til Kanonisationen. Er det ikke snarest saaledes, at Kong Valdemar skylder sin Faders Minde en betydelig Del af sin Storhed? Det er ikke det omvendte: at Knud Hertug skylder Sønnens Storhed sin Helgenglorie. Lad mig samtidig gøre opmærksom paa den Fejltagelse, som er gaaet igen i mange Blade, at det i Aar skulde være

750 Aar siden Kanoniseringen; det var i Virkeligheden i Fjor.

Af Ringstedblade er der Grund til at nævne Referatet i »Folketidende«, hvor Deltagernes Tal dog omtrent er blevet fordoblet. Det hedder Valfarten til Knuds-Kapellet:

»Et under vore Breddegrader ejendommeligt Optog drog i Gaar Eftermiddag gennem Ringsted Gader. Det var Katholikker, der valfartede ud i Haraldsted Skov til det Sted, hvor Knud Lavard den 7. Januar 1131 blev dræbt af Magnus Nielsson. Knud blev jo, da hans Søn Valdemar var blevet Konge, ophøjet til Helgen. I Gaar var det 750 Aar, siden Kanoniseringen fandt Sted. I den Anledning valfartede saa Katholikker fra København, her fra Byen og andre Egne derud til Opbyggelse for hver enkelt, som deltog.

Kl. 10 Formiddag drog de herfra Ringsted i en Procession paa ca. 300. De gik i to lange Rækker, syngende deres Salmer, og foran Processionen blev baaret et Metal-Krucifiks. Præster deltog i Processionen. I Ruinen blev der holdt Messe, talt og sunget. Efter en Tids Ophold derude drog de tilbage til den katholske Kirke i Ringsted, hvor Højtideligheden fortsattes. Mange af Deltagerne saa trætte ud efter den lange Vandring paa den varme Dag. Men alle Ansigter bar Vidnesbyrd om, at Valfarten havde været dem til Glæde.«

Det interessanteste Referat har »Kalundborg Dagblad«. Deri skal dog rettes, at ikke Skikkild, men Billedhugger Windfeld-Schmidt bar Korset. »En katholsk Valfart« hedder Artiklen:

I herligt St. Hans Vejr havde Katholikerne i Søndags sat hverandre Stævne i Ringsted for at fejre Sjællands Skytspatron, den hellige Knud Lavard, ved en Valfart til Ruinerne af hans Kapel ved Haraldsted. Kl. 9 strømmede de til fra alle Egne af Øen. Mange kom fastende for at kunne begynde Dagen med Altergang i St. Knuds Kirke, hvor der i den Anledning læstes en stille Messe Kl. 9¹/₄. Messen læstes af Redaktøren af det svenske katholske Blad »Credo«, P. Assarsson, der assisteredes ved Alteret af Forfatteren Johs. Jørgensen, som deltog i hele Valfarten.

Efter Messen tog alle Opstilling udenfor Kirken for i Procession at spasere de 1¹/₂ Mil til Haraldsted. I Spidsen gik Billedhugger Chr. Skikkild bærende et Krucifiks højt paa en lang Bærestang; umiddelbart bagved gik Biskop von Euchs Sekretær, Pastor Olrik. De menige Deltagere gik i 2 lange Rækker, en paa hver Side af Gaden og delt i to Afdelinger, hver ført af en Præst, der sang og bad for. Alle Præsterne i Ornat.

Syngende satte Valfartstoget, der talte ca. 250 Deltagere,

sig i Bevægelse. Taktfast og kraftigt sang man den af Biskop von Euch forfattede Salme »Paa Sandheds Fjeld en Bygning staar«. Alle Vers blev sunget, thi hver havde et lille Sanghefte, der var trykt i Dagens Anledning.

For at nedbede Velsignelse over Færden istemte saa Præsterne Litaniet til alle Helgener. Kraftig lød deres Stemmer: Herre, forbarm dig over os! og Deltagernes Svar kom taktfast: Christus, forbarm dig over os!

P.: Herre, forbarm dig over os, Christus, hør os!

Kor: Christus, bønør os!

P.: Gud Fader i Himmelen!

Kor: Forbarm dig over os!

P.: Guds Søn, Verdens Frelser!

Kor: Forbarm dig over os!

P.: Gud Helligaand!

Kor: Forbarm dig over os! osv.

og stadig bedende bevægede det lange Tog sig ud ad Vejen gennem de bølgende Kornmarker, i Baggrunden i det fjerne Færdens Maal Haraldsted Skov hinsides Langesø, hvor den tapre og ædle Hertug Knud i sin Tid af Snigmordere blev dræbt.

Paa Lille Svenstrup havde Hofjægermester Garth-Grüner hejst det hvid-gule Paveflag, selv var han Pilegrim. Ustandselig i de 2½ Time, Udturen varede, skiftedes der med Bøn og Sang, og Folk, man mødte, saa med Forbavselse paa det sjældne Optog. Mange blottede Hovederne for Krucifikset, Bønderkonerne foldede Hænderne, naar de hørte de tydeligt fremsagte Bønner, Cyklister stod af, og Automobilerne holdt stille eller kørte langsomt forbi. — Det er 400 Aar, siden Danskerne var vante til sligt, men de unge danske Katholikker pønser paa at slaa Bro over Kløften mellem 1534 og 1848.

Da Toget drejede fra Holbækvejen ned mod Haraldsted, begyndte den smertefulde Rosenkrans, Betragtninger over Christi Lidelser og Død, efterfulgt af de dertil hørende »Fadervor« og »Hil dig, Maria«. Ned igennem Byen, hvor St. Knuds jordiske Levninger først gemtes, blev Korsvejsandagten bedt. Forud for hver af de 14 Korsvejsstationer forklarede Præsten de særlige Lidelser, vor Frelser maatte gennemgaa fra Oliehaven til Døden paa Kalvariaberget, og højtideligt lød hans Raab ud i den mindere By:

»Vi tilbeder dig, o Jesus, og lovpriser dig«, medens Koret svarede: »Thi ved dit hellige Kors har du forløst Verden«.

Imidlertid naaedes Ruinerne. Paa Alterets gamle Plads havde St. Knud Lavards Spejderdivision om Morgenen bygget et Telt og rejst et Alter, foran hvilket P. Houben fra Ringsted stod parat til at læse Messen. Pilegrimmene

strømmede ind ad den gamle Kirkedør og fyldte hele Rummet indenfor de gamle Mure, alle knælede ned og forberedte sig i Hjertet til den hellige Handling — Messen. Et højtideligt Øjeblik blev det, da de spinkle Toner lød fra Messeklokken, og Præsten hævede det forvandlede Brød og Vin til Tilbedelse. Det er 2. Gang i Nutiden, at Messen efter Aarhundreders Afbrydelse er bleven læst paa dette Sted. Enhver dansk Katholik føler det store i, at den gamle Tradition fortsættes.

Derefter var der et Par Timers Frokosthvil i Skoven. Johs. Jørgensen færdedes vel tilpas iblandt os. Øjensynlig var den store Digter glad over at være sammen med saa mange danske Trosfæller, kun savnede han jo sin gode Ven, Mogens Ballin, af hvis Børneflokk dog to var til Stede.

Ved 4-Tiden samledes Deltagerne atter paa Ruinerne, og P. Quadvlieg, forhen Præst i Ringsted, skitserede i store Træk Knud Lavards Levnedsløb. Den svenske Præst Assarsson takkede paa Svenskernes Vegne for den venlige Modtagelse og udtalte Ønsket om en nærmere Sammenknytning mellem Skandinaver, specielt de skandinaviske Katholikker.

Efter en kort Paakaldelse af St. Knuds Forbøn satte Toget sig atter i Bevægelse mod Ringsted. Tiden anvendtes til Bøn og Sang skiftevis som paa Udturen, kun med den Forandring, at nu var det Sejrs- og Jubeltoner, der lød. Den smertefulde Rosenkrans afløstes af den herlighedsfulde, der indeholder Betragtninger over Christi Opstandelse, Himmelfart m. m., Litanierne var Paakaldelse af Guds Moder — det lauretanske — og Jesu Hjerte (Jesu Kærlighed). Da Toget nærmede sig St. Bendts Kirke, lød atter Salmen:

Paa Sandheds Fjeld en Bygning staar,
hvis høje Spir til Himlen naar . . .

Næsten alle Vinduer var besat af Tilskuere, og Torvet myldrede af Mennesker, da Toget under Afsyngelsen af den yndede Salme: »Fast skal min Daabspagt evigt staa!« passerede og svingede ned igennem St. Knuds Gade og ind i den lille Kirke, der ikke kunde rumme alle. Klokkerne ringede, og Orgelet intonerede den ambrosianske Lovsang, mens selve Kirken var illumineret af Hundreder af elektriske Lys. Staaende blev Lovsangen afsunget, hvorefter en kort Andagt med paafølgende Velsignelse med Alterets Sakramente afsluttede Dagens Fest.

Usædvanlig vellykket, begunstiget af det smukke Vejr, var den 2. Valfart til Haraldsted gennemført. De forskellige lovede hinanden at mødes næste Aar igen. Ingen syntes trætte af den lange Tur.

Skal man et Par Dage efter udtale et nøgternt Skøn,
maa det nærmest være dette: Danmarks katolske Ung-
dom hyldede Sjællands Værnehelgen, St. Knud Lavard.
Der opvokser en Slægt, som man ikke kan affeje med en
Haandbevægelse, men som der i Tidens Løb maa regnes
med.

En Pilegrim fra Kalundborg.

Guds Hus.

Paa Klippegrund Guds Kirke staar,
den har ej Brist og Revne,
og ingen jordisk Magt formaar
dens Mure at udjævne.
I nitten Hundred Aar den stod,
og Lyn og Storm og Regn og Flod
mod den er magtesløse.

Det Hus, som kun paa Sand er bygt,
vil Vind og Stormflod fælde;
men Kirken staar paa Klippen trygt,
fortæres ej af Ælde.
Den er al Sandheds faste Borg,
vort bedste Ly i Savn og Sorg,
vort Værn mod Helveds Porte.

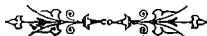
H. Sk. P.

Den største.

For at kunne stige, maa først vi kunne dale,
for at blive store, maa først vi blive smaa;
thi de høje Pladser i Himlens lyse Sale
som Gud Faders Børn vi i Ydmyghed kun naa.

Da Vorherre spurgtes, om hvem der var den største
i hans Faders Rige, et Barn han stilled frem,
sagde, at et saadant i Himlen er den første.
Blir vi ej som Barnet, da naar vi aldrig hjem.

H. Sk. P.

Et katolsk Hotel.

Hr. Redaktør! Tillad mig i Anledning af den Overhaling, jeg faar af »Unio«s Sekretær i Ugebladets Nr. 26 at bede om Plads for følgende: Jeg under saa udmærket »Unio« den Plads i Solen, den har Krav paa; om min Kritik, som jeg syntes er meget mild, er berettiget eller ikke, vil jo nu Fremtiden vise, at den ikke er helt uberettiget fremgaar jo allerede af Nr. 22, hvor der paa Side 349 tilbydes Medlemmerne et Mødelokale i Vintersæsonen fra Kl. 10 til 5; i denne Tid skulde man jo helst arbejde. Det, der trænges til, er et Lokale fra 5 til 10, samt hele Aaret rundt.

At jeg er begejstret for Foretagendet er meget rigtigt, jeg har selv i Udlandet været Vidne til, hvilken Velsignelse den Slags Forsamlingshuse er, og har haft min Fordel deraf, og jeg vil nu gerne virke noget for at faa en saadan Bygning her. I »Vesterhus« er og bliver der dog ikke Mødelokaler for Personer i Alderen fra 18 til 30 Aar og ældre.

Til den eller dem, der til Hr. Ekstrøm har udtalt, at der ikke er Trang til nogen Forsamlingsbygning, vil jeg ligeledes sige, at der jo ikke findes Mødelokaler for andre end ganske unge Mennesker, Lærlinge og lignende. Kan Aktiekapitalen ikke tegnes, saa mener jeg, at det er ikke fordi Evnen, men derimod Viljen til at gøre noget for den katolske Sag mangler, og dette maa der vel kunne raades Bod paa.

Alle, der gerne vil være med til at tegne Aktier, men som endnu frygter for, at Foretagendet ikke kan gaa, vil jeg gøre opmærksom paa, at de københavnske Hoteller er i den Grad overfyldte, at det i Sommertiden nærmest er en Umulighed at faa et Værelse, naar det ikke er bestilt længe forud; jeg gik et Aar før Krigen over 20 Steder, før jeg fandt et Kammer inde i Gaarden ved »Tre Hjorter«. Hotellet skal jo ikke efter min Mening og vist heller ikke efter Hr. Eyvind Ekstrøms udelukkende være for rejsende Katholikker. Det er derfor forkert, at vi er for faa rejsende Katholikker til at befolke et katolsk Hotel.

Deres ærbødige

Carl Blad,
Kongedybet 14².

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Ordrup. Det har vist sig, at Søndagsmessernes Tider i St. Andreas Kirken ($7\frac{3}{4}$, $8\frac{1}{2}$ og 10) ikke er heldige. Af Hensyn til Folk, der staar i Tjeneste, kan en tidlig Messe ikke undværes; og de senere Messer maa ikke være for tæt paa hinanden, da de Familier, der skal i Kirke i to Hold, ellers har ondt ved at komme tidsnok. Fra og med Søndagen den 31. Juli vil Søndagsmessernes Tider derfor være følgende: $6\frac{1}{2}$ (stille M.), 8 (stille M. med Præd.), 10 (Højmesse med Præd.); som Forholdene ligger, er denne Ordning den bedst mulige.

Tyskland. For Berlins Katholikker, som netop fejrer 100-Aarsdagen for Oprettelsen af Delegationen ved St. Hedvig, var Søndag den 26. Juni en stor Festdag. Ikke mindre end 11 unge Berlinere holdt den Dag deres første hl. Messe i de forskellige Kirker. Der er noget ejendommeligt i, at denne By, der jo har et alt andet end katholsk Præg, har kunnet opleve saadan en Dag. Bladet »Empor die Herzen« skriver: »En Uge med stille Fester begynder nu i Berlin. Det er ganske vist Fester, som Berlins Rigmænd i deres Børser og Varehuse ikke kender noget til, og som Regeringernes og Diplomatiets Berlin ikke tager Del i; det er Fester, hvis Glæder Leveverdenen i Berlin med sin Kultus af Kødets ikke har nogen Forstaaelse af. Det er Sjælens stille Fester, af største Betydning for vort sjælløse Berlin. De, der fejrer disse Fester, bringer større Rigdomme med end dem, der noteres paa Børsen, og de bringer større Velsignelse over Land og Folk end alle diplomatiske Forhandlinger.«

England. Til Ære for Englands Proto-Martyr, den hl. Alban (hvis Relikvier vistnok hviler i St. Knuds Kirke i Odense), har der for nylig fundet en Valfart Sted til St. Albans Abbedi, der nu er en protestantisk Domkirke. St. Alban var en romersk Soldat, der gjorde Tjeneste i den romerske Koloni Verulamium i Britannien. Han led Martyrdøden i Aaret 303 under Kejser Diokletians Forfølgelse, og paa det Sted, hvor han døde, rejste der sig senere et stort Abbedi. Det blev bygget i Aarene 1077—1088. Kirkens Skib skal være det længste i hele Verden. En Del af den gamle Kirke er ødelagt, men det meste af den er nu som nævnt en protestantisk Domkirke. Hertil havde en katholsk Forening arrangeret en Valfart, og der blev holdt Tale af Dominikaneren Mgr. Felix Couturier.

— Engelske Medlemmer af den Tredje Orden har holdt en stor tre Dages Kongres i Manchester i Begyndelsen af forrige Maaned under Ledelse af Biskoppen af Salford. Der blev holdt mange Foredrag paa denne Kongres, der

var baaret af stor Begejstring. Hele Franciskanerordenens store Historie blev draget frem, og Kongressens Resultat samlede Pater Nicholas i følgende Ord: »Hvad Regelen har virket i Fortiden, det kan den ogsaa virke nu. Kraften er der, og Guds Velsignelse er med os. Denne Kongres skal opmuntre os til Arbejdet for Sjæle. Vi kan ikke vedtage nogen bedre Resolution end beslutte, at dette Aarhundrede skal blive Ordenens største paa Grund af vor Iver. Tiden er moden til en stor Gerning. I sin Encyklika i Anledning af den Tredje Ordens 700-Aars Jubilæum siger Paven, at der er fem Samfundsonder nu til Dags: 1. Oprør mod Autoriteten; 2. Had imellem Brødre; 3. usund Stræben efter Rigdomme; 4. Ulyst til Arbejde; 5. Glemsomhed overfor det overnaturlige. Og vel at mærke, Paven siger ogsaa, at Hjælpen mod alle disse Onder findes i den Tredje Orden.«

Hjertelig Tak for udvist Opmærksomhed ved vort Guldbryllup.
A. E. la Fontaine og Hustru.

Til Kollekten af Peterspenge tilføjes: Hørsholm 13,08; Kolding 14,63. Totalsummen bliver saa ialt: Kr. 1111, 75.

Del Apostoliske Vikariat.

Alma Mater. Prisen er i Aar 15 Lire, ca. Kr. 4,50. Efter Opfordring af »Alma Mater«s Redaktion vil jeg gerne paatage mig at sende hele Beløbet paa een Gang pr. Chèque. For at jeg kan vide, hvor meget jeg skal sende, bedes de højærv. Confratres, som **ikke** ønsker at abonnere paa Tidsskriftet, **snarest muligt, senest den 20. Juli**, at ville meddele mig det. *M. Ravelli*, Nørrebrogade 27 C', København N. Tlf. Nora 239 x.

St. Josefs Gilde. Møder afholdes ikke i Juli og August.
Bestyrelsen.

Mariakongregationen for Mænd afholder Fælleskommunion i Jesu Hjerte Kirke Søndag d. 17. Juli Kl. 8 $\frac{1}{2}$.

Ordrup. Fra og med Søndag den 31. Juli læses Søndagsmesserne i St. Andreaskirken Kl. 6 $\frac{1}{2}$ (stille Messe), Kl. 8 (stille Messe med Prædiken), Kl. 10 (Højmesse). *Forstanderskabet.*

Husk de **to polske Børnehjem**: i Aalborg (Grevinde Ledochowska, Villa Skrænten) og Maribo (St. Josefssøstrene).

Katholsk Boghandel Stenosgade 3, Kbhvn. B. Aabent 9-6 Tfl. Vester 3930. Bøger, Billeder, Devotionalier.

Niels Hansen: Fra Henrik d. VIII.s Dage. 128 Sider. 7 Billeder. Nedsat til **kun 50 Øre.** *Katholsk Boghandel.*

For dem, der ønsker at stifte Bekendtskab med den katolske Kirkes Lære, ligesom for dem, der ønsker at genopfriske deres Kundskaber om Religionen, afholder jeg efter den Maalestok, der er den almindelige ved Konvertitundervisning, **hver Torsdag Aften Kl. 8** Gennemgang af Troslæren. Undervisningen foregaar i **Forsamlingsværelset, Brøgdgade 64** (Indgang gennem den lange, smalle Gaard og opad Trappen til 1. Sal). Alle er velkomne. *Jakob Orlík, Præst.*

Kirkelig Kalender.

17. Juli 9. Søndag eft. Pintse,	24. Juli 10. Søndag eft. Pintse.
18. — M. Camillus af Lellis, Bekender.	25. — M. Jakob den Ældre, Apostel.
19. — Ti. Vincents af Paul. Bekender.	26. — Ti. Anna, Jomfru Marias Moder.
20. — O. Hieronymus Æmi- liani, Bekender.	27. — O. Pantaleon, Martyr.
21. — To. Praxedes, Jomfru.	28. — To. Nazarius og Fæller. Martyrer,
22. — Fr. Maria Magdalena, den bodfærdige.	29. — F. Kong Olaf, Martyr.
23. — L. Apollinaris, Biskop og Martyr.	30. — L. Marias Officium.

Søndagsgudstjeneste i Sommermaanederne i Provinsen.

	Stille Messe.	Højmesse.	Andagt m. Vels.
Aakirkeby (Jernbanegade).....	Kl -	Kl. 11 ¹ / ₂ m.	Vels.
Aalborg (Kastetvej).....	7 ¹ / ₂	» 10	Kl. 2 ¹ / ₂
Aarhus (Rymsgade 26).....	6 ¹ / ₃ &7 ¹ / ₂	» 10	» 7
Dalum Kloster.....	6 ¹ / ₃	» -	» 5
Esbjerg (Nørregade).....	-	» 10	» 3
Fredericia (Sjællandsgade).....	7	» 9 ¹ / ₂	» 2
Haderslev	-	» 9 ¹ / ₂	» 8
Helsingør (Nygade 8).....	8	» 10	» 2
Holbæk (Kastanievej 19).....	8	» 10 ¹ / ₂ c. 11 ¹ / ₂ pl.	
Horsens (Nørregade 19).....	8	» 10	» 2
Kolding (Alhambravej).....	-	» 9 ¹ / ₂	» 7
Køge (Elisevej).....	-	» 10	» 8
Ledreborg	-	» 9 ¹ / ₂	» 2
Maribo (Ny Østergade).....	8 ¹ / ₂	» 10 polsk	» 2 ¹ / ₂
Nakskov (St. Franciscus Kirke) ..	8	» 10 ¹ / ₄	» -
Nyborg (Stella maris Vindingevej) »	7	» 10	» -
Nykøbing F. (Hellig Kors Kirke) »	8	» 10 ¹ / ₂ plsk	» 1
Næstved (Villa Alfa).....	-	» 9	» -
Odense (Torvet 7).....	8	» 10	» 2 ¹ / ₂
Randers (Ladegaardsgade).....	-	» 10	» 8
Ringsted (St. Knudsgade).....	8	» 10	» 7 ¹ / ₂
Roskilde (St. Olsgade).....	7	» 9	» 5
Rønne (Lille Madsegade).....	-	» 10	» 6
Silkeborg (Vestergade).....	-	» 9 ¹ / ₂	» -
Slagelse (Tordenskjoldsgade).....	7 ¹ / ₂	» 10	» -
Svendborg (Havnegade 1).....	-	» 10	» 3
Vejle (Blegbanken).....	7	» 9 ¹ / ₂	» 3

I Aabenraa, Sønderborg og Tønder afholdes kun periodisk Gudstjeneste, som i Forvejen annonceres i de stedlige Blade.

NB. Under Pastor *Bernh. Jensens* Bortrejse føres Ekspeditionen af cand. phil. A. Silcowitz, Studiestræde 27-29¹, Tlf. 12,327; Kontortid 10-4.

Redaktionen er foreløbig overtaget af cand. mag. Niels Hansen, **Sebbersund St. Jylland.**

Annoncer og lignende bedes senest sendt **Søndag Aften.**

Kun eventuelle Dødsannoncer kan sendes til Trykkeriet »Athene«, Svanemosegaardsvej 4, København V.

FREMEDSPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

69. AARGANG

«Nordisk Ugeblad» udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 8^a V. 5-7. Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbh. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5-7 Eftermiddag.

Nr. 30.

Søndag den 24. Juli.

1921.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — St. Thøger og Minder om St. Thøger. — Michael Servetus. — En Spejlstump. — Efterretninger fra Ind- og Udland: Ordrup. England. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

552.

Anger.

Da en stor Synder engang med den dybeste Sønderknuselse havde skriftet, paalagde Skriftefaderen ham en til hans Synder passende Bod. Denne forekom dog den bodfærdige saa ringe, at han udraabte: »Hvad, saa let en Bod for saa mange og afskyelige Synder?« Da formindskede Skriftefaderen Bodens betydeligt, idet han svarede: »De behøver kun een Gang med Anger at bede de syv Bodssalmer.« Men Skriftebarnet indvendte: »Ærværdige Fader, jeg har ikke bedt om at faa min Bod formindsket, men betydeligt forøget; jeg vil hellere gøre Bod i denne end i den næste Verden.« Præsten brød sig ikke herom, men udtalte: »Ogsaa for Bodssalmerne giver jeg Dem fri. Opvæk i Stedet for al Bod en eneste Gang oprigtig Anger og Kærlighed til Gud.« Den bodfærdige gjorde, som det var ham paalagt, knælede ned foran Alteret og drog der sit sidste Suk under Anger og i Kærlighed til Gud. Og han gik sikkert »retfærdiggjort hjem«.

St. Thøger og Minder om St. Thøger.

I Historisk Aarvog for Thisted Amt af 1909 har Museumsbestyrer, Lærer P. L. Hald i Thisted, en fortrinlig Kender af Thylands Arkæologi og Historie, skreven efterfølgende Afhandling, som med Forfatterens Tilladelse skal aftrykkes her i Ugebladet. Hr. Hald har yderligere velvilligst føjet nogle historiske Oplysninger af nyere Dato til, hvorfor der her skal bringes ham en ærbødig Tak.

Red.

Hellig Thøger var i Middelalderen Thys berømte Værnehelgen; han var æret og anset i hele det danske Rige, selv ovre i det fjerntliggende Skaane.

Han skal være født i Thüringen af fornemme Forældre; men om hans Barndom og Ungdom kendes i øvrigt intet, uden at han blev oplært til Præstegerningen, var flittig og gjorde god Fremgang i Studierne. Senere kom han til England som Præst, og da han havde opholdt sig der en kort Tid og levet »ikke paa engelsk Vis, men paa englevis«, blev han sendt til Norge som Missionær. Der kom nemlig paa den Tid tit Præster fra England til Norge. En af de mest bekendte var den vilde Thangbrand, der af Olav Trygvesen blev sendt til Island som Missionær.

Da Thøger kom til Norge, var Olav den Hellige Konge, og han var ivrigt optaget af at udbrede Kristendommen. Sin Missionsvirksomhed varetog Thøger med stor Nidkærlighed og Dytighed, men da Kongen hørte om hans fromme Levned og kristelige Vandel, tog han ham i sin Tjeneste, og han blev Kongens Kapellan. Der fortælles, at han udførte »omhyggelig sine Embedspligter ved at fejre Højtiderne og prædike, og Kongen hørte overmaade gerne hans Prædiken og omfattede ham med stor Kærlighed«.

I Kong Olavs Saga er Thøger ikke nævnet; men efter Kongens Død i Slaget ved Stiklestad i Aaret 1030 er han igen rejst ud for at søge sig et nyt Hjem og grundlægge en ny Virksomhed. Han kom da til Danmark og slog sig ned ved den vestre Vig af Limfjorden, 3: ved Vestervig. Sagnet vil fortælle, at han steg i Land udfor Randrup. Det kunde synes underligt, at han har fundet her til Eggen, men dette er forklarligt, da man ved, at Limfjords-

egnen, baade før og senere, hyppigt blev besøgt af Nordmændene, der plyndrede Kysterne under deres Kampe med de danske Konger.

Ved Vestervig byggede Thøger et lille Kapel af »Rør og Kviste«, hvilket sikkert ikke maa forstaas aldeles bogstaveligt, men snarere er et Udtryk for den ringe Begyndelse, i hvilket en senere Tidsalder ytrede sin Glæde over Helgenens Berømmelse. I dette Kapel prædikede han for de omboende Folk »for at vande de vantros Hjerter med himmelske Vandstrømme«. De faa Fornødenheder, han havde Brug for, fik han hos den omboende Befolkning; thi »da de lærte hans ydmyge og kristelige Sind at 'kende, ydede de ham tilstrækkelig Hjælp i de timelige Ting«. Han døde efter Overleveringen den 24de Juni c. 1065 — Dødsaaet kendes ikke bestemt — og blev jordfæstet i den lille Kirke, som han havde ladet bygge.

St. Thøgers Efterfølger blev Præsten Ulfrik. Om ham ved vi imidlertid intet ud over hans Arbejde for at faa Thøger anerkendt som Helgen. Da Ulfrik nemlig en Nat bad i Kirken, opdagede han, at der viste sig et Lysskær over Thøgers Grav, og at Smaalys svævede frem og tilbage over den. Dette var for ham et Vidnesbyrd om, at her var jordfæstet en hellig Mand, og denne Opdagelse meddelte han næste Dag sin Menighed, som nærrede samme Opfattelse, og de enedes da om, baade Præsten og Menigheden, at en Udsending skulde rejse til Paven for at faa Thøger anerkendt som Helgen. Sendelsen lykkedes, og Budet vendte tilbage med den ønskede Tilladelse. Der var almindelig Glæde hos Menigheden, og Dagen, da den højtidelige Handling at skrinlægge Thøgers Ben skulde finde Sted, blev fastsat. Men ved en saadan Lejlighed krævedes Biskoppens Nærværelse, og der blev derfor sendt Bud til ham om at komme til Stede; men Biskop Alfrik af Børglum kom ikke. Han er ellers bekendt som en from og god Mand, men han vilde ikke have noget med Anerkendelsen af en ny Helgen at gøre. Da Biskoppen udeblev, foretog Ulfrik med Menighedens Billigelse Skrinlæggelsen den 30te Oktbr.; denne Dag blev sidenefter St. Thøgers Helgendag.

Nu fortælles der, at da Ulfrik Natten efter lagde sig

til Hvile, havde han et Syn, idet en halt Mand viste sig for ham i Drømme. Ulfrik kendte ham ikke og spurgte, hvem han var. Skikkelsen svarede, at han var den, hvis Ben var taget op af Jorden, og dette havde i høj Grad behaget Gud. »Men jeg halter«, sagde St. Thøger, »og det er, fordi der er forglemt en Knogle af min ene Fod; tag den op, og du skal ikke mangle Løn for, hvad du gør.« Derefter forsvandt Skikkelsen, men næste Dag gjorde Ulfrik, som Helgenen havde sagt.

Imidlertid havde Biskoppen klaget til Kong Svend Estridsen over Ulfrik, da han mente, at denne for med Usandhed. For at faa Sagen undersøgt drog Biskoppen paa Kongens Befaling til Vestervig for at afsætte Præsten og ødelægge de skrinlagte Ben, »med mindre Gud værdiges at vise et eller andet tydeligt Jærtegn til Gunst for dem«. Efter Sagnet lod Biskoppen tænde Ild op i Kirken og tog en af Helgenens Knogler og kastede den paa Ilden; men se, den sprang tilbage paa Alteret. Da Biskoppen for en Sikkerheds Skyld foretog endnu en Prøve, var det samme Tilfældet, og da erkendte han sin Uret i ikke at vise Ærbødighed baade for St. Thøger og Kirkens Præst. Senere meddelte Biskoppen Kongen Resultatet af sin Undersøgelse, og Kongen glædede sig over den fromme Mands Ophøjelse og henvendte sig til ham i sine Bønner og paa-mindede ogsaa andre om at gøre det samme.

50 Aar efter St. Thøgers Skrinlæggelse kom der Augustinermunke til Vestervig, til hvis Klosterkirke, den nu-værende Sognekirke, St. Thøgers Helgenskrin med hans Ben 1117 overflyttedes, og disse fik deres Plads paa Kirkens Højaller. Der oprandt nu i en Menneskealder en glimrende Tid for Vestervig, idet Stiftets Biskop tog Op-hold i Klosteret. Senere flyttedes Bispesædet til Børglum, men St. Thøger vedblev at være Stiftets Værnehelgen.

Den Kirke, som Thøger havde ladet bygge, vedblev imidlertid at bestaa jævnsides med Klosterets Kirke og kaldtes St. Thøgers Kirke. Den var den egentlige Sognekirke; men man kunde tænke sig, at den efterhaanden er bleven temmelig brøstfældig, saa at den har maattet om-bygges. Dette ved vi imidlertid ikke, men en Ombygning af den maa være foretaget omkring ved Aar 1150. Da

Kirken var færdig, har den staaet som en af de mærkeligste, Norden har haft; men kun faltige Rester fortæller os nu om dens Ejendommelighed.

En af Hovedgaarden Vestervigs Ejere, Hr. Peder Moldrup, har i Aaret 1760 udarbejdet et »Forsøg til en Beskrivelse af Vestervig Kloster«. I denne Bog, der ikke er trykt, faar vi at vide, hvorledes St. Thøgers Kirke har set ud. Da nemlig Peder Moldrup i Maj Maaned 1752 lod fjerne de store Grusdynger, som henlaa paa Kirkegaarden, fandt Arbejderne efter to Dages Arbejde en 1,25 m høj Grundvold af en Mur; denne blottedes i hele sin Udstrækning, og man havde da Grundplanen af St. Thøgers Kirke for sig. Den laa ca. 220 m nordvest for Klosteret. Stedet ses endnu paa Vestervig nedre Kirkegaard, men af Murrester er der kun lidt af den indre Murfyld tilbage. Kirken var i Korsform, og Fløjene i Korsel havde en Længde af ca. 28 m. Murene havde været opført af tilhugne Kampesten, og fra Midten af Korset hævede sig et Taarn, forsynet med Spir. Overleveringen fortæller, at Tømmerværket i Spiret var saa kunstfærdigt lavet, at det kun holdtes sammen af en eneste Nagle. Hovedindgangen fandtes mod Vest, ligesom der ogsaa fandtes en Indgang mod Syd. Fra Hovedindgangen findes endnu bevaret en Overligger, der henstaar i Vestervig Kirke. Paa Stenen ses indhugget et Kors og de græske Bogstaver Alpha og Omega. Dørindfatningen dannedes af Søjler, som hvilede paa udhuggede Fodstykker. Den ene Søjlefod findes endnu ved Vestervig Kirke og bærer udhugget i Stenen et Menneskehoved. Den anden Søjlefod fandtes længe paa Herregaarden Kappel ved Lemvig, men er i 1909 tilligemed flere andre Sten ført tilbage til Vestervig Kirke. Føjer vi her til, at Vinduerne har været forsynede med Glasmalerier, hvilket ved den omtalte Udgravning Fundet af en blaa, en rød og en gul trekantet Rude synes at antyde, da kender man ellers ikke mere til St. Thøgers Kirke*). Den skal

*) I den historiske Samling i Thisted opbevares en Døbefont, som i umindelige Tider har henstaaet paa Gaarden Landbolyst. Efter de indhentede Oplysninger menes den at stamme fra den nedbrudte St. Thøgers Kirke. Fonten er temmelig stor, raat forarbejdet og uden nogen som helst Prydelse.

være nedrevet 1547, og der fortælles, at Kirkens sidste Provst, Svend Mogensen, tog sig det saa nær, at han døde af Sorg over Nedrivningen.

Det er sandsynligt, at en Del af Stenene fra den nedbrudte Kirke er benyttet til en Ombygning, der fandt Sted kort efter, af Klosterkirkens Sideskibe, og 1664 fik Knud Gyldenstjerne Befaling til at sælge en Del af Stenene.

Da Peder Moldrup havde faaet Grundvolden af Kirken ryddet for Grus og Jord, lod han den nedrive og af Stenene opføre »en meget prægtig Bygning, to Loftter høj« for at »benytte sig desbedre deraf til et stedse værende Minde om denne St. Thøgers Kirke«. Men heller ikke denne Bygning fik Lov til at blive staaende, ca. 1840 nedreves den, og ved denne Lejlighed blev der ført 3 à 4 Skibsladninger hugne Sten til Lemvig; derved kan man forklare, hvorledes den omtalte Sokkelsten var havnet paa Kappel.

En anden St. Thøgers Kirke findes heller ikke længere; den laa i Emdrupskov, Gram Sogn, øst for Ribe, i Sønderjylland. Hvorledes det er gaaet til, at en Kirke saa langt borte fra Vestervig er bleven indviet til St. Thøger, ved vi ikke; men udelukket er det ikke, at Kirken i Emdrupskov er bleven bygget, da Orm var Biskop i Ribe; han havde nemlig før været Biskop over Børglum Stift, altsaa over det Stift, som havde St. Thøger til Værnehelgen, og han kan meget godt have indviet en ny Kirke til sit forrige Stifts Helgen. Denne Kirke blev ogsaa ved Reformationen nedbrudt og Sognet henlagt til Gram. Paa den gamle Kirkes Plads er der for faa Aar siden rejst en Mindesten.

Thøgers Navn er ret naturligt blevet knyttet til forskellige Beretninger om underfulde Helbredelser og til hellige Kilder. Af skriftlige Beretninger kendes kun ganske faa, og disse blev opdaget ved en ren Tilfældighed. Nogle smaa Brudstykker af et Helgenskrift om St. Thøger var engang bleven benyttet ved Indbindingen af nogle Lensregnskaber fra Skaane. I disse Brudstykker fortælles der saaledes om en blind Kvinde, der faar sit Syn, da hun knæler i St. Thøgers Klosterkirke; en Mand helbredes paa en lignende Maade ogsaa for en Øjensvaghed. Der fortælles, at Folk, som var i Havsnød, paakaldte Helgenen og lovede ham gode Gaver, dersom han vilde hjælpe dem.

Sikkert er det, at han har været en anset Helgen; derom vidner ikke mindst de store Rigdomme, som det oprettede Kloster kom i Besiddelse af. Da Klosterets Rigdomme ved Reformationens Indførelse blev overgivet til Kongens Kasse, blev der i Aaret 1535 givet Kvittering paa Kongens Vegne for »1084^{1/2} Lod Sølv tagne af St. Thøgers Skrin, to Arme og en Monstrans for 2500 Mark dansk«.

I en Dal, kaldet Troldgabet, kæmpede St. Thøger efter Sagnet med en Trold. Kampen var haard, men Trolden bukkede under, da Helgenen lod Vand vælde frem af en Kilde. Denne blev hurtig meget berømt, og det blev Skik og Brug, at Handelsfolk, som agtede sig til Vestervig Marked, for at faa Held og Lykke kastede Penge i Kilden, naar de kørte forbi. En anden Kilde fandtes tæt ved det Sted, hvor St. Thøgers Kirke i Vestervig blev bygget. Den ses endnu paa den nedre Kirkegaard. Den vældede frem under St. Thøgers Hoved, da han engang laa og sov paa dette Sted, og blev stærkt benyttet som Lægedomskilde gennem flere Aarhundreder. Den mistede imidlertid sin sundhedsbringende Evne, da Heksene en St. Hans Nat i Skikkelse af Katte turede rundt om den, da de samledes for at ride til Bloksbjerg. Troen paa Kildens undergørende Kraft forsvandt dog sent; thi for ikke ret mange Aar siden var der en gammel Kone, som helbredede Sygdomme med Vand fra St. Thøgers Kilde*).

Ogsaa i Randrup, hvor Thøger steg i Land, fandtes en hellig Kilde. Der var nemlig en Bonde, som klagede til St. Thøger over det Vanheld, han havde med sine Kreaturer. Da sagde Thøger: »Sæt et Christi Kors, hvor jeg staar, saa faar du nok Lykke.« Dette gjorde Manden, og en Kilde vældede frem lige i Kanten af Møddingen. For et Par Menneskealdrer tilbage var der Folk, der kunde huske, at der paa Stedet stod et Kors med følgende Indskrift:

Det er for ingen Overtro,
men til et varigt Minde,
St. Thøgers Kors i dette Bo,
som I nu her kan finde.

*) Meddelt af Hr. Overlærer Nørgaard, Thisted.

Denne Kilde table ogsaa sin helbredende Kraft, da en senere Ejer vaskede sine Kreaturer i den*).

Ved Kappelgaarde i Vestervig Sogn fandtes ogsaa en hellig Kilde. Ruinerne af det ved Kilden opførte Kapel kunde endnu ses i Begyndelsen af 1800.

Flere Steder i den historiske Litteratur finder man anført, at Fiskerne ved Vestkysten af Thy, naar de med Baadene sætter over Revlerne, raaber: »Thøger, Thøger.«**) Man har villet fremhæve dette Udraab som et Vidnesbyrd om, at Mindet om St. Thøger ubevidst endnu lever i Befolkningen; men denne Opfattelse beror sikkert paa en fejl Opfattelse af det thylandske Folkemaal. Ganske vist kan man ikke benægte, at en saadan Overlevering kunde eksistere, man har jo Eksempler andre Steder fra paa noget lignende, men i dette Tilfælde er man paa Vildspor. Udraabet »Thøger« er sikkert en misforstaaet Opfattelse af Ordet tøgne, d. v. s. tøve***). Naar Fiskerne ligger uden for Revlen og vil ud, og de ligger lige op mod Braaddet og venter paa det smule Vand, »Sletten«, saa at de kan ro over, da kan det hælde, at den, der styrer Baaden, raaber; Tøger, tøger, d. v. s. skod med Aarerne, ro baglæns†). At skodde med Aarerne er jo ogsaa at bringe Baaden til at tøve. Dette Udraab kan være hørt af fremmede, som ikke har forstaaet Betydningen af Ordet, men henført det til St. Thøger, og saa er Fortællingen om St. Thøger færdig. At Helgenens Navn imidlertid er bleven benyttet som Bekræftelse paa Tilforladeligheden af givne Udsagn, er sikkert nok. En gammel Mand, som døde ca. 1870, bedyrede altid sine Udtalelser med: »Det ved Thøger.«††) Og en Thybo løber ikke fra Herodes til Pilatus,

*) Optegnelser af P. Uhrbrand. Findes i den historiske Samling i Thisted.

**) Saaledes i Galschiødt: Danmark. J. B. Løffler: Vestervig Kloster og Liden Kirstens Grav. C. C. Clausen: Jylland i »Danmarks Land«, Frem.

***) Pastor Dr. H. Fejlberg har velvillig meddelt mig, at Ordet tøgne kendes fra Mors, Thy, Vejrum i Betydning af tøve.

†) Denne Opfattelse og Forklaring af Udraabet skylder jeg Lærer Munk Poulsen, Vorupør.

††) Meddelt af Lærerinde Frøken Bjørndahl, Thisted.

men fra Villum til Thøger.*) Føjes endnu hertil, at Navnene Thøger, Thøgersen, Thøgersdatter er meget almindelige her i Thy, saa vil der vanskeligt i vor Tid kunne findes flere Minder om Thylands Helgen.

Om St. Thøger har været den første Mand, som har prædikeret Kristendommen i disse Egne, ved vi ikke, men det er ikke sandsynligt. Evangeliet var sikkert for en Del kendt over hele Landet, da Thøger kom hertil — der var jo allerede hengaaet ca. 150 Aar efter Ansgars Død — men der kan fornuftigvis ikke være nogen Tvivl om, at hans Prædiken og fromme Livsvandel har haft stor Betydning for Kristendommens Fremgang i disse Egne.

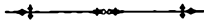
— St. Thøgers Kirke er altsaa forlængst sunket i Grus; men dens Plads paa den gamle Kirkegaard kan endnu spores, idet Jorden her er fyldt med Rester af Fundamenter og Murbrokker, saa det paa sine Steder er vanskeligt, ja til Dels umuligt at faa gravet Grave. Den gamle Klosterkirke staar derimod endnu; men Tidens Tand og Fortidens lidet pietetsfulde Ombygninger havde næsten helt ødelagt den, og da det for faa Aar siden var kommet saa vidt, at Stykker af Murene begyndte at falde ned, opnaaede man paa Finansloven at faa et betydeligt Tilskud til at lade den gennemgaa en omfattende Restauration. I indeværende Sommer vil Kirken staa færdig, og man glæder sig over at se, hvorledes de kyndige med nænsom Haand og omsorgsfuld Pietet har løst den vanskelige Opgave: samtidig med Restaurationsarbejdet at genskabe den gamle Kirkebygning uden i nogen Henseende at fjerne, hvad der kunde være brugeligt og godt af ældre Tiders Ombygninger. Det svære Tag, der dækkede hele Kirkebygningen, er fjærnet; nu ser man atter Hovedskibets Vinduer over Sideskibenes Tage, saaledes som det oprindeligt har været bygget. Det sydlige Sideskibs Granitmur er ommuret, og hist og her findes anbragt billedprydedede Kvadre, af hvilke adskillige sikkert stammer fra St. Thøgers Kirke. Ved Gravninger fandtes Korets Fundamenter, og paa disse opførte man et nyt med Apsis som Afslutning.

Kirkens oprindelige Korsform er ikke genfremstillet,

*) Meddelt af Læge Kjær, Hurup.

da man ikke kunde konstatere, hvor langt Tværskibene havde naaet ud; af den Grund er ogsaa de to Apsider, der har afsluttet Sideskibene mod Øst, udeladte. Indgangen er flyttet og finder nu Sted gennem det mægtige Taarn, og over Indgangsdøren sidder Kirkens gamle Vartegn, 4 Hoveder, indmuret.

Efter den nu tilendebragte Restauration staar Kirken som et værdigt Minde om Thylands berømte Helgen og som et af vort Lands betydeligste kirkelige Mindesmærker.

Michael Servetus.

Et lille Livsbillede fra Reformationstiden.

Af alle historiske Vildfarelser er vel næppe nogen større, end at Reformationstiden bragte Frigørelse i kirkelig og verdslig Henseende, Udfrielse fra de Lænker, som hvilede paa Menneskene i Middelalderens Europa, da den katolske Kirke raadede. Sandheden er, saa underligt det maa ske endog lyder for nogle, ganske det modsatte: aandelig og verdslig Undertrykkelse var den umiddelbare Følge af den Revolution i Landene omkring 1500, som vi plejer at kalde Reformationen. Et utaaleligt Tyranni fra Herskernes Side var Følgen af, at den eneste Magt, der rundt i Landene havde kunnet holde dem Stangen, den katolske Kirke, var bleven stækket eller knust. De protestantiske Hoftheologer betegnede udtrykkelig Tanken om Borgernes Deltagelse i Landets Styrelse som Indgreb i Fyrsternes »guddommelige Ret«, ja som en »afskyelig jesuitisk Lære«.

Katholikkerne forfulgte ogsaa undertiden deres Modstandere, men i Regelen i langt mindre Maalestok. Naar f. Eks. den ivrigt katolske Maria i England i sin femaarige Regering straffede henved 300 Protestanter med Døden (flere af dem var rent politiske Oprørere), fremhæves det stedse fra protestantisk Side som en uhørt Grusomhed. Grusomt var det, men naar hendes Søster, Dronning Elisabeth, i et eneste Aar paa den ubarmhertigste Maade dræbte endnu flere, fordi de ikke vilde svigte den Kirke,

som ogsaa Elisabeth havde svoret at ville være tro, den katholske Kirke, kan vi i hvert Fald ikke kalde Marias Grusomhed uhørt eller enestaaende.

Som en lille Karakteristik af en af Reformationens allerstørste Aander, Reformatoren Calvin i Genève, kan følgende Skildring af Michael Servets sidste Dage meget vel tjene.

Den bekendte spanske Unitar var født 1511 og udsendte allerede i en Alder af kun 20 Aar sit Værk mod Treenighedslæren. Han disputerede et Par Aar efter med Calvin i Paris, studerede siden Medicin og opdagede det mindre Blodomløb, men indlod sig atter i en skæbnesvanger Korrespondance med Tyrannen fra Genève. Denne be tegnede Servetus som hovmodig (han havde vovet at kritisere Calvins Værker) og ytrede den meget sigende Trusel: »Hvis han kommer her, og jeg har nogen Myndighed, vil jeg aldrig lade ham slippe levende bort.« Da Servetus kort efter udgav et nyt Værk, fik Calvin ham straks meldt for Inkquisitionen, til hvilken han sendte de Breve, han havde faaet fra Servetus. Servetus blev derefter taget til Fange i Wien og dømt til at brændes, men det lykkedes ham at undslippe ved forsætlig, velvillig Mangel paa Paapasselighed fra Dommernes Side, hvorpaa hans Billede blev brændt. En mærkelig Fortryllelse drog ham dog til Genève, hvortil han ankom 13. Aug. 1553.

Allerede Dagen efter fik Calvin, der havde opdaget ham under Prædikenen, kastet ham i Fængsel. Det blev nogle skrækkelige Uger, han kom til at tilbringe der, hvoraf Stone i sin Bog *Reformation and Renaissance* (citeret i *America* af 28. Maj 1921) giver en gribende Skildring. Han hvilede i Fængelet paa raadden Halm og var pint af Utøj. Da han bad om den Kærlighedsbevisning at faa rent Linned, var Byens Raad villigt til at indrømme ham dette, men Calvin fik dem til at nægte det. Fra Prædikestolen tordnede han mod sit Offer, indtil han fik sat hans Dødsdom igennem. Da Fængselsdørene aabnedes, saa Folk en Skikkelse, der lignede et Lig, komme hen imod sig. Hans Haar var bleven hvidt, og han saa ud som en Olding, skønt han kun var et Par og fyrrer Aar gammel. Nogle af Tilskuernes Ansigter var vaade af Graad. Da den ulyk-

kelige kastede sig i Støvet foran Baalet, hvor han skulde brændes, raabte Farel, Calvins mest betroede Discipel og reformert Præst, til Skaren: »Se ham i Djævelens Hænder, som ikke vil slippe ham løs.« Først brændte det ulykkelige Offers Fødder, medens hans Hoved var omhyllet af Svovl og Røg, hvorigennem man kunde se hans Læber bevæge sig i Bøn. Da Ilden naaede hans Ansigt, lød en frygtelig Rallen i hans Strube, saa at Tilskuerne rundt om gøs af Rædsel. Nogle, der blev grebet af Medlidenhed, ilede til for at hjælpe Bøddelen med at kvæle ham ved Hjælp af brændende Træstykker. Et eneste Ord hørtes endnu fra Baalet: »Jesus, du evige Søn, forbarm dig over mig.« Saa var alt stille, og Calvin lukkede Vinduet, hvor han havde siddet og nydt sit forhadte Offers sidste Kamp.

En Spejlstump.

Et Eventyr, frit efter H. C. Andersen.

Se saa! nu begynder vi. Naar vi er ved Enden af Historien, ved vi mere, end vi nu ved, for det var en ond Trolld! det var en af de allerværste, det var »Dævelen«. En Dag var han i et rigtig godt Humør, thi han havde gjort et Spejl, der havde den Egenskab, at alt godt og smukt, som spejlede sig deri, svandt der sammen til næsten ingen Ting, men hvad der ikke duede og tog sig ilde ud, det traadte ret frem og blev endnu værre. De dejligste Landskaber saa ud deri som kogt Spinat, og de bedste Mennesker blev ækle eller stod paa Hovedet, uden Mave; Ansigterne blev saa fordrejede, at de ikke var til at kende, og havde man en Fregne, saa kunde man være vis paa, at den løb ud over Næse og Mund. Det var udmærket morsomt, sagde »Dævelen«. Gik der nu en god, from Tanke gennem et Menneske, da kom der et Grin i Spejlet, saa Trolddjævelen maatte le ad sin kunstige Opfindelse.

Alle de, som gik i Trolldskole — for han holdt Trolldskole — de fortalte rundt om, at der var sket et Mirakel;

nu kunde man først se, mente de, hvorledes Verden og Menneskene rigtig saa ud. De løb omkring med Spejlet, og til sidst var der ikke et Land eller et Menneske, uden at det havde været fordrejet deri. Nu vilde de ogsaa flyve op mod Himmelen selv for at gøre Nar ad Englene og »Vor Herre«. Jo højere de fløj med Spejlet, des stærkere grinede det, de kunde næppe holde fast paa det; højere og højere fløj de, nærmere Gud og Englene; da sitrede Spejlet saa frygteligt i sit Grin, at det foer dem ud af Hænderne og styrtede ned mod Jorden, hvor det gik i hundrede Millioner, Billioner og endnu flere Stykker, og da netop gjorde det meget større Ulykke end før; thi nogle Stykker var knap saa store som et Sandskorn, og disse fløj rundt om i den vide Verden, og hvor de kom Folk i Øjnene, der blev de siddende, og da saa de Mennesker al Ting forkert, eller havde kun Øjne for, hvad der var galt ved en Ting, thi hvert lille Spejlgran havde beholdt samme Kraft, som det hele Spejl havde; nogle Mennesker fik endogsaa en lille Spejlstump ind i Hjertet, og saa var det ganske grueligt, det Hjerte blev ligesom en Klump Is. Nogle Spejlstykker var saa store, at de blev brugte til Rudeglas, men gennem den Rude var det ikke værd at se sine Venner, andre Stykker kom i Brillen, og saa gik det daarligt, naar Folk tog de Brillen paa for ret at se og være retfærdige; den Onde lo, saa hans Mave revnede, og det kildrede ham saa dejligt. Men ude fløj endnu smaa Glasstumper om i Luften. Nu skal vi høre!

Vi ved jo alle, hvordan det gik den lille Kay, der sad i Tagrenden med den lille Gerda. Da han fik et Gran af Troldspejlet i Øjet og en Stump af det i Hjertet, saa blev han i samme Minut led ved sin Barndoms yndige Roser. »Fy,« raabte han, »den Rose der er gnavet af en Orm! og se, den der er jo ganske skæv! det er i Grunden nogle ækle Roser! de ligner Kasserne, de staar i!« og saa stødte han med Foden haardt imod Kassen og rev de to Roser af. »Kay, hvad gør du!« raabte den lille Pige; og da han saa hendes Forskrækkelse, rev han endnu en Rose af og løb saa ind ad sit Vindue bort fra den velsignede lille Gerda. Spejlstumpen havde gjort hans Hjerte koldt og hensynsløst overfor hans Næste.

Men med en af de andre Spejlstumper gik det saaledes til:

Der var en from, ejegod Moder, som ikke vidste alt det gode, hun vilde gøre sine Børn. Havde de været uartige, endogsaa meget uartige, saa turde de alligevel altid komme trygt hjem til Moder, hun tog altid kærligt imod dem og snarere græd end skændte over deres Uartigheder, naar de pænt bad om Forladelse. Hun var fattig og stræbsom — aah saa stræbsom! Hun gjorde alt for ikke blot at holde det lille Hjem propret og net, men ogsaa for at pynte op i Stuen — snart med lidt Blomster, lidt Broderi, et Billede eller en Statue af vor kære Frelser, hans hellige Moder eller Helgenerne. Den fromme Moders Navn var »den katholske Kirke i Danmark«. Hendes Børn var glade og først og fremmest taknemmelige for det Hjem, hun i sin Kærlighed skabte dem.

Men saa skete Ulykken: en af hendes store Dreng fik en Spejlstump i Hjertet og et Gran i Øjet med — og saa sagde han lige med eet: »Fy, hvor der er grimt i Mors Stuel« og saa pegede han paa snart en, snart en anden af Genstandene derinde og gjorde Nar ad dem i haarde, hjerteløse Ord — det skulde være saa højdannet og kunstforstandigt; men han havde ganske glemt, at en from Teltmager en Gang har sagt: ». . . vidste jeg alle Hemmeligheder og al Kundskab . . . men havde ikke Kærlighed, da var jeg intet.« De andre Søskende blev bedrøvede, da de hørte ham snakke op, der var nok et Par af de andre Dreng, som kom med paa Gled, de havde nok ogsaa faaet hver en Stump af Spejlet — men de fleste af Børneflokkens var bare saa ganske ubeskrivelig bedrøvede, især da Drengene ikke undsaa sig for at lade Naboens, som altid var paa Nakken af deres Moder, høre, hvad de sagde. De smaa Børn, der havde elsket Mors Billeder lige saa fromt og enfoldigt som hun selv, de kunde fra den Dag af ikke mere lade være at se alle de Fejl, som de store Dreng havde gjort Grin med. Naar de knælede ned for at bede foran Jesu Hjerter Statuen, saa faldt de stygge Ord, der var bleven sagt, dem ind, det var ligesom de sved Sjælens Vinger, saa den ikke kunde stige let og glad i Bønnen. Moderen græd ganske stille, hun saa det godt altsammen;

hun trøstede de smaa med, at naar Jesus selv har aabenbaret sit Hjerte for os og knyttet de rigeste Forjættelser til Dyrkelsen af dette Hjerte og til selve Billederne, ligegyldigt om de er Kunstværker af Rang eller ej, og naar den helige Fader i Rom har stadfæstet Andagten, saa behøver smaa Børn slet ikke at bryde sig om, hvad de store Drengene snakker op om. Og Moderens Taarer falder ogsaa paa de store Drenges Bryst — ligesom den lille Gerdas Taarer faldt paa lille Kays Bryst — og saa vil nok de slemme Spejlstumper fortæres, som sidder i de store Drenges Hjerter; for de er jo dog i Bunden gode Børn. X.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Ordrup. Søndag den 3. Juli afholdt St. Andreas Gilde en meget vellykket, hel Dags Skovtur til Hjortekær, Ørholm, Søllerød, Høje Sandbjerg og Vedbæk. De c. halvhundrede Deltagere med Sognepræsten i Spidsen tilbragte en udmærket Dag sammen, takket være ikke mindst Formandens, Hr. Grugnis, og Næstformandens, Hr. Huters's fortrinlige Ledelse og opofrende Elskværdighed.

England. De to ledige Ærkebisperembeder her er nu bleven besat. Mgr. John McIntyre er bleven Ærkebiskop af Birmingham, medens Biskop Keating af Northampton er bleven udnævnt til Ærkebiskop af Liverpool. — I den pragtfulde protestantiske (forhen katolske) Domkirke i Winchester vil der med det første blive oprejst en Statue af St. Jeanne d'Arc. Den vil faa Plads lige ved den Grav, hvor en af hendes Dommere, Kardinal Beaufort, Biskop af Winchester, er begravet.

I Anledning af min 70 Aars Fødselsdag har jeg modtaget en overvældende Mængde Lykønskninger og Gaver baade fra Byen og Provinserne ligesom ogsaa fra Udlandet, Hjerteligste Tak til alle — store og smaa — som har tænkt paa mig og bedet for mig.

J. Braun.

Kirkelig Kalender.

24. Juli 10. Søndag eft. Pintse.	31. Juli 11. Søndag eft. Pintse.
25. — M. Jakob den Ældre, Apostel.	1. Aug. M. Petri Lænkers Fest.
26. — Ti. Anna, Jomfru Marias Moder.	2. — Ti. Alfons Liguori, Biskop og Kirkelærer.
27. — O. Pantaleon, Martyr.	3. — O. Fund af Stefans Relikvier.
28. — To. Nazarius og Fæller, Martyrer.	4. — To. Dominicus, Bekender.
29. — F. Kong Olaf, Martyr.	5. — Fr. Maria i Sne.
30. — L. Marias Officium.	6. — L. Christi Forklarelse.

Ordrup. Fra og med Søndag den 31. Juli læses Søndagsmessaerne i St. Andreaskirken Kl. 6 $\frac{1}{2}$ (stille Messe), Kl. 8 (stille Messe med Prædiken), Kl. 10 (Højmesse). *Forstanderskabet.*

Vincentskonferensernes tredje Generalmøde, Sommer- og Agitationsmøde afholdes Søndag d. 31. Juli Kl. 11 $\frac{1}{2}$ i St. Annæ Præstebolig, Hans Bogbinders Allé 2 (Sundby). Til dette Møde indbydes alle aktive og bidragydende Medlemmer samt enhver, der interesserer sig for Foreningens Virksomhed. Deltagerne opfordres til før Mødet at overvære den højtidelige Gudstjeneste i Anledning af St. Annas Fest.

St. Andreas Gilde (Ordrup). Onsdag d. 27. Juli Aftenudflugt til Fortunen. Mødetid Kl. 6 $\frac{1}{2}$. Aftensmad medbringes.

Basar til Fordel for Syge og Fattige i Helsingør afholdes af St. Vincents af Pauls Søstre Søndag d. 31. Juli og Mandag den 1. August.

Gaver til Basaren modtages med Tak af Priorinden, Nygade 8.

Katholsk Boghandel Stenosgade 3, Kbhvn. B. Aabent 9-6 Tfl. Vester 3930. Bøger, Billeder, Devotionalier.

Niels Hansen: Fra Henrik d. VIII.s Dage. 128 Sider. 7 Billeder. Nedsat til kun 50 Øre. *Katholsk Boghandel.*

 Min inderlig elskede Hustru, mine 5 Børns gode og opofrende Moder, Bedstemoder og Svigermoder **Vilhelmine Elisa Larsen**, født Lübeck er død pludseligt fra os d. 11. ds., hvilket bekendtgøres af hendes sørgende Mand, Børn og Børnebørn.
Harald Larsen, Snedker.
 Den afdøde anbefales til de Troendes Forbøn. R. I. P.

NB. Under Pastor *Bernh. Jensens* Bortrejse føres Ekspeditionen af cand. phil. A. Silcowitz, Studiestræde 27-29 $\frac{1}{2}$, Tlf. 12,327; Kontortid 10 - 4.

Alle Henvendelser, Redaktionen vedkommende, bedes foreløbig sendt til cand. mag. Niels Hansen, **Sebbersund St. Jylland.**

Annoncer og lignende bedes senest sendt **Søndag Aften.**

Kun eventuelle Dødsannoncer kan sendes til Trykkeriet »Athene«, Svanemosegaardsvej 4, København V.

FREMMEDESPROGTRYKKERIJET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
 Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
 Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

69. AARGANG

«Nordisk Ugeblad» udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 8^a V. 5—7. Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbh. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 31.

Søndag den 31. Juli.

1921.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — San Ignazio. — Joseph Hamermüller. — Et meget personligt Brev. — Den nye Klinik i Kolding. — Det normale og det originale. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Norge. — Brevkasse. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

553.

Christi Aag.

Christi Aag kan til Tider synes bittert og hans Byrde tung, og Fristelsen til at tabe Modet ligger altid nær: at kende Vejen, som fører til Gud, er nemlig et, at vandre den noget ganske andet. Vi trænger derfor til hans Eksempel, som i Dagens Epistel kalder sig for den ringeste af alle Apostle, ja ikke engang værd at kaldes en Apostel. Det er St. Paulus, der taler saaledes, men som saa fortsætter: »Af Guds Naade er jeg, hvad jeg er, og hans Naade mod mig har ikke været forgæves.« Ogsaa vi kan tit have Følelsen af at være den ringeste af alle, ikke værd at regne med. Det skal saa være vor Trøst, at den samme Naade, der saa overflødig var til Stede hos St. Paulus, er lige saa levende og nærværende den Dag i Dag, ja er udgydt i vore egne Sjæle; ved den Naades Kraft kan vi fuldbyrde alt, hvad Christus kræver af os, naar vi blot tillader den Naade ikke at være forgæves — saa lidt kræver Gud af os. Derfor er det nok Umagen værd at tage Christi Aag paa Skuldrene og bære hans Byrde.

The Monitor.

San Ignazio.

Romerske Minder til den 31. Juli.

Sankt Peterspladsen laa og bagede i Morgensolens Glød, da en Præst, iført den svære spanske Præstekappe, vistnok ikke uden stort Besvær ilede over den solhede Plads og ind i Borge-Gadernes Skygge for at fortsætte over Angels-Broen og videre. Pladsen foran San Pietro lignede den Gang — det var den 31. Juli 1556 — ikke den nuværende. Thi den nye Kirkes Bygning havde skabt et værre Roderi over hele det store Omraade. Ruiner og Bjerge af Mursten hindrede Passagen, og hverken Obeliskens eller Springvandet eller Berninis Søjlehaller frydede Øjet.

Men Præsten, som vi nu vil følge, havde udført sit Ærinde oppe i Vatikanet. Hans Navn — det var Padre Palanco fra det ny indstiftede Jesu Selskab — havde forskaffet ham Adgang til selve Paven, der nok kendte Ordensgeneralens indflydelsesrige Sekretær, Paul IV var, om end ikke en Ven, saa dog en gammel Bekendt af Padre Ignazio, Selskabets Stifter, og hørte den Morgen med Forundring, at ikke den gamle og svagelige Ordensgeneral, men en af Ordenens første og betydeligste Mænd, Padre Laynez, var Døden nær og ønskede den h. Fadens sidste Velsignelse.

Denne havde Paul IV givet, og nu ilede Padre Palanco til Jesuiternes Professhus for at komme tidsnok. Da han traadte over Husets Tærskel, hørte han til sin største Overraskelse, at Padre Layner var lidt bedre, men at Selskabets Stifter og General, hans aandelige Fader, Padre Ignatio — ham, som Kirken nu kalder den hellige Ignatius af Loyola — ganske pludselig og næsten ubemærket var hensovet.

Rom laa som sagt i Julivarmens Døs og ænsede næppe i Øjeblikket, at indenfor dens gamle solbrændte Mure en af Europas, ja en af Verdenshistoriens betydeligste Mænd havde ophørt med at aande.

Ganske vist kom der lidt Røre indenfor Byens Gejst-

lighed og i selve Ordenens Huse i Rom og Frascati. Man talte om den mærkelige afdødes Levnedsløb, hans Ungdomstid ved det spanske Kongehof, hans pludselige Omvendelse efter Pamplonas Belejring, hans Bodsøvelser, hans Studietid i Paris, hans Grundlæggelse af en ny, mærkelig Orden, som jo ingen Munkeorden var og dog allerede havde overfløjet saa mange gamle Ordenssamfund.

Begravelsen blev derfor til Trods for Augustvarmen meget højtidelig og stor, men først i de senere Aarhundreder skulde Ignatius's Helgenskikkelse fremtræde med den Glans, hans verdensomfattende Virksomhed havde fortjent. En »romersk« Lokalhelgen i den Forstand som Lorenzo eller Filippo Neri eller »*il santo povero*« (Benedikt Labre) blev den spanske Ordensstifter ikke, skønt han ofte paa sit daarlige Italiensk havde prædiket paa Piazza Naroni og ved sine Kærlighedsgærninger bidraget meget til Byens Velfærd.

Men senere blev Sankt Ignatius og hans Ordens Helgener saa som Sankt Aloysius, Sankt Stanislaw Kostka o. a. meget populære i Rom, og nu til Dags hører hans og de nævnte Helgeners Gravsteder og Gravkirker til de mest besøgte i den paa Helgener i Forvejen saa rige By.

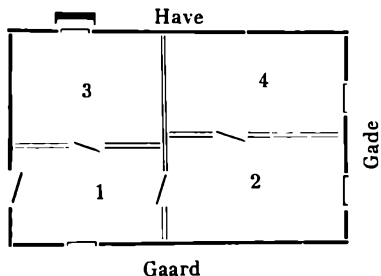
Jesuiternes nuværende Ordens-General, Pater Ledochowski, havde givet os Nøglen til Sankt Ignatius's gamle Bolig ved Siden af Ordenens Hovedkirke (*Al Gesù*), som ligger ganske fortrinlig midt i Byens Centrum, faa Skridt fra Corso'en og Piazza Venetia til den ene og Kapitoliet paa den anden Side.

Kirken selv er Barokstilens første Type, bygget af Vignola 1573, altsaa længe efter den helliges Død. Gaden, der fører henimod Kapitoliet, er i denne Størrelse først bygget under Generalerne Aquaviva og Vittelesche i det 17de Aarhundredes første Aartier.

Men den Del, hvori Sankt Ignatius og hans første Efterfølgere har boet, er heldigvis bevaret den Dag i Dag, om end udstyret og præget af Tidernes Andagtsliv.

Sankt Ignatius beboede alt i alt fire Værelser. Det første var et lille »Forgemak« eller Venteværelse eller Gennemgangsrum, ganske lille med et Vindue imod Gaarden. Hvor mange ventende har mon ikke staaet ved dette

beskedne Vindue og set ud over Gaarden og tænkt: Hvad vil han derinde mon svare mig? Vil han sende mig til Japan eller til Brasilien, til Tyskland eller til Neapel? Og hvor mange Kardinaler, Biskopper og Fyrster har mon

ikke gaaet over dette Gulv for at tale om Kirkens Genrejsning, dens Reformation i Ordets rette Forstand! Thi fra disse smaa Værelser er der udgaaet mere »hellig Ild« end fra Lutherstuen oppe paa Wartburg, hvori jeg ogsaa en Gang

stod, men med andre Følelser. Dette Forgemak fører fra Trappen hen til to Sider, et Værelse til Havesiden og et til Gadesiden. Alle Værelser er meget smaa og meget lave, og det maa have været frygteligt at bo her i den romerske Sommervarme.

Værelset til Gaden ligger mod Syd og var Modtagelses- og Konferenceværelse. Ved Siden af laa et andet Værelse (det fjerde), ogsaa til Gaden. Der sov Lægbroderen, som havde at betjene og pleje den i de senere Aar ret skrøbelige Ordensforstander. Modtagelsesværelset blev ogsaa benyttet som saadant af Pater Laynez og den hellige Franz Borgias (Francisco Borja, Hertug af Gandia), de to efterfølgende Generaler. Borgias optog her den h. Stanislaw Kostka. Den salige Pater Canisius har oftere dvælet indenfor disse Vægge. De er nu forresten beklædte med Damask, og Værelset er indrettet til Kapel. Thi det er samtidig den h. Ordensstifters Dødsværelse. I det højre Hjørne stod hans Seng, som blev flyttet dertil fra hans daglige Opholdsrum, vistnok for at Broderen bedre kunde passe ham. Men Værelset maa som sagt have været en sand Bagerovn en romersk Julidag.

Sankt Ignatius's daglige Opholdsrum, hans Arbejdsværelse, er det, som laa mod Haven, ogsaa en lille, lavloftet Stue, men Vinduet er en Balkondør, som man kan aabne og derigennem træde ud paa en smal med et Jerngitter forsynet Balkon.

Det var med underlige Følelser, at jeg lænede mig ud

over denne Balkons Gitter, det originale fra Ignatius's Dage. Her stod han saa mangen en Gang, navnlig ved Aftentid og saa op til den italienske Nattehimmels Stjernepragt og sagde: »Hvor lidt synes jeg om Jorden, naar jeg skuer op imod Himmelrummet.«

I dette Værelse skrev den h. Ignatius sine Breve, disse ofte saa korte, velafvejede Sætninger, som af hans Disciple læstes atter og atter, ja, under Taarer og paa Knæ, som hans største Discipel Sankt Franz Xaver engang skrev, han havde gjort. »Deres i Herren, saa at jeg aldrig glemmer Dem, Ignatius *manu propria*« — var Slutningen paa et Brev, som Ordensstifteren sendte Japans og Indiens store Apostel, og denne klippede disse Ord ud og bar dem hos sig som en Relikvi.

Ignatius maa have haft en vidunderlig Magt over sine Elever, disse Elever, som jo dog baade var aandelig meget højtstaaende Mænd og højst forskellige Karakterer. Og selv var han en lille uanselig Mand, der i de sidste Aar kun med Besvær kunde gaa, støttet til en Stok. Men hans uhyre Energi og ganske overordentlige Erfaring i det aandelige Liv gjorde, at han dog til det sidste var og blev sit Selskabs *verdadero padre*, sande Fader, som Xaver altid kaldte ham.

Det var altsaa med Følelsen af Andagt og Taknemmelighed, at vi fire Præster saa disse minderige Steder *ubi steterunt pedes ejus*, hvor disse store Mænds Fodspor, om vi saa maa sige, endnu fandtes.

Gesú-Kirkens mægtige Hvælvinger omspænder nu den h. Ignatius's jordiske Levninger, der ligger i en kostbar Sarkofag under det venstre Sidealter, set fra Indgangen. Alteret er prydet med de kostbareste Ædelstene og Marmorarter. Lige ved Siden af er det lille Kapel til Madonna della Strada, et lille Mariabillede, foran hvilket de første Jesuiter plejede at bede og endnu daglig samler mange bedende omkring sig.

Fra Al-Gesú flyver Tanken over til San Ignazio, Jesuiternes største Kirke i Rom. Den ligger ved deres gamle Collegio Romano, hvor saa mange store Theologer, en Tolet, Maldonat, Suarez, Kircher o. a. har lært, og hvor den h. Aloysius og den h. Joh. Berchmanns

har boet. Disse tos Gravsteder findes i San Ignazio under Altrene til venstre og tilhøjre for Hovedalteret, ligeledes rigt prydede i det 17de Aarhundredes Smag.

Baade Collegio Romano og Huset al Gesù blev 1870 »annekteret« af den italienske Regering. Den »oplyste« Regering var bange for, at der skulde spredes for meget Mørke fra disse Bønnens og Studiernes Steder. Det var i Kulturkampens Tid. Men nu raader der dog til Dels en anden Strømning. Man har indset Religionens Magt og Kirkens Kulturværdi, navnlig indenfor den yngre Generation. En ung Kaptajn med Brystet dækket med Tapperhedsordener talte længe med mig om Forholdene i Italien og i Schlesien, hvorfra han kom. »Og nu«, sluttede han, tager jeg min Afsked fra Hæren og — trækker i den sorte Uniform, thi jeg agter at blive Præst.« Gid han maa blive som Sankt Ignatius en Stridsmand i Christi Hær, som tro vil bære hans Flag »fra Havn til Havn, alt til Guds større Ære, til Pris for Jesu Navn«.

F. F. M.

.....

Joseph Hammermüller.

Organist i 40 Aar.

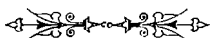
Musik og Sang har altid indtaget en fremtrædende Plads i den katholske Gudstjeneste. De skal hjælpe med til at ære Gud og til at opbygge Menigheden, og de skal give Udtryk for alle de Følelser, vi nærer overfor vor højeste Herre. Derfor er det en smuk Opgave, de Mennesker har, som spiller og synger i vore Kirker. Det er saa vidt forskelligt fra al anden Musik, det er ingen Koncert, der er Tale om, men Gudstjeneste. Saaledes har sikkert ogsaa Organist Joseph Hammermüller i de 40 Aar, han til 1. August har virket ved St. Ansgars Kirke, opfattet sin Gerning. Det at være Organist og nu ogsaa i mange Aar Kordirigent har for ham altid været noget skønt og ideelt, som man var for Guds Skyld.

Derfor kan St. Ansgars Menighed ogsaa være glad for

sin Organist. Han har det rette Sindelag, og derfor bliver ogsaa det, han yder, saa godt. Der, hvor Hammermüller fører Taktstokken, bliver der ingen Koncertkirke, men der bliver det rigtige: Korets Medvirken ved Gudstjenersten. Deri har sikkert Koret i St. Ansgar og dets Dirigent naaet saa vidt, som der under vore Forhold kunde naas. Ønsker og Planer er ofte gaaet videre. Ofte har Jubilaren talt om alt det, han har hørt og set i Udlandets Kirker med de mægtige Kor, der uddannedes paa det nøjeste. Det er hans Sorg, at han ikke har naaet det samme her, men det har vi jo hverken Penge eller Kræfter til. I Stedet for er det blevet til et lille frivilligt Kor, men som synger af Glæde og af Kærlighed til deres Sag, besjælet alle af de samme smukke Tanker om deres Opgave som deres Dirigent. Og er det ikke ogsaa kunstnerisk set det bedste, at det saaledes passer til vore Forhold.

Den 1. August vil sikkert mange takke Organisten for de 40 Aars trofaste gode Arbejde, og vi ønsker allesammen i mange Aar endnu at maatte høre hans Spil og hans Kor. Vi ønsker slet ikke mere, end at Organist Hammermüller maa fortsætte i samme Spor, fortsætte de Traditioner, han selv har skabt inde i St. Ansgar. Det ønsker vi ham Lykke til i de Aar, der kommer, at han maa bevare den samme Aand og vise den i Gerning som hidtil.

B. J.

Et meget personligt Brev.

Jeg har lige læst en Bog, som piner mig, saa jeg maa slaa til Lyd for den hos de Herrer Præster, Organister, og hvem der ellers lukker Munden op i Kirken. Den har været omtalt i Ugebladet, men jeg er bange for, at ikke saa nær alle har forstaaet, det drejer sig om en Skat. Bogen er af Laub og hedder: Musik og Kirke og er et tungt Lod i Vægtskaalen for den ægte Kirkemusik, der for Laub — og for Vorherre — er eet med den gregorianske Sang

og dens ægtefødte Børn, først og fremmest da Koralen selv. Gud velsigne Hr. Laub for hans Hymne til dens Pris og for det Lys, han kaster over den! Jeg er vel f. Eks. ikke den eneste, der forgæves har spurgt, hvorfor den og den Tone bliver »Dominant« i den og den Tonart, og har følt det som en Slags Vilkaarlighed. Paa ingen Maade, siger Hr. Laub og er selv forbavset over, at han skal gøre opmærksom paa, at det netop er de Toner, der danner den femtonede Skala, som gaar forud for vor Oktav. Hvor langt mon det egentlig fører Koralen tilbage? Derpaa kan Hr. Laub med alle sine forbløffende Kundskaber ikke svare; han kan i det hele taget lige saa lidt som nogen anden udfylde det første Blad i Korалens Skudsmaalsbog; desto mere staar der paa de følgende. Han gisner, som rimeligt er, paa Nedstamning fra den gamle græske Sang, den folkelige, ikke den senere Koncertmusik, der vel ogsaa snarest hørte hjemme paa Sicilien. Men var det nu ikke samme System i forskellig Anvendelse?

Fra Templet i Jerusalem mener Hr. Laub ikke, Koralen kan stamme, fordi østerlandsk Sang arbejder med ganske andre Intervaller og Skalaer. Det ved enhver, der med Forbavselse har lyttet til Orientalerens Følsetkvadder, men hvad Hr. Laub formodentlig heller ikke ved, er, om det altid har været saadan.

Alsa om Korалens Alder og Æt kan vi ikke hente Besked. Men ellers lyder det Skudsmaal, den faar: ægtefødt (nemlig af den kristne Gudstjeneste), ærlig, fri for alt Skaberi og Koketteri, tro i Tjenesten og aldrig kæphøj.

For det er en Sandhed, som Hr. Laub i hele sin Bog banker ind i sine Læsere med Kølleslag: Kirkesangen er ikke Koncert med Rørelse, Nydelse, Selvbeskuelse o. s. v., men Bøn, og er den ikke det, trænger den sig ind, hvor den ingen Adkomst har, og bør tages ved Vingebenet. Man er lidt forbavset ved at følge denne Linie hos en Protestant, og Hr. Laub drager den uden at ryste paa Haanden. Hvad saa den subjektive Protestantisme siger dertil, kan være os andre lige meget og har aabenbart heller ikke interesseret Organisten ved Holmens Kirke. Men den objektive Katholicisme kan kun give sit uskrømtede Bifald og bevidne, at Hr. Laub træder i Skranken

for dens gamle Idealer i Panser og Plade uden svage Punkter. Det maa ikke være let at staa for den Mands Lanse, og han støder haardt.

Naturligvis faar den katholske Kirke af og til et Hib, men kun hvor ikke den, men dens Organer har været ude om det. Navnlige er han vred paa den nyere italienske Kirkemusik, og det skal han have Lov til. Men Kirken er heller ikke Herre over Smag og Tidsstrømninger. Udtrykket for dens Ufejlbarhed lyder: *ex cathedra*, ikke: *in choro*.

Ja, netop Koret, siger saa Hr. Laub; det er just Kirkens store Synd mod Kirkesangen, som skal være Menighedens Sang. Og jeg siger: Tak for de Ord, Hr. Organist! Jeg har før brændt Fingrene paa de Gløder og er rede til at brænde dem en Gang til. Den h. Ambrosius inddelte Myndigheden i Skaren til højre og Skaren til venstre, men ikke i Menighed og Orgeltribune. Maaske vil en rykke frem med S. Clemente i Rom. Men om Forladelse, de Herrer, den er fra ellefte Aarhundrede.

For Resten maa Bogen læses, ikke refereres. Den byder Strygemaal af Oplysninger og gør lyst til højre og til venstre. Skade, at den ikke forelaa for tre Aar siden!

Og saa det Sprog, den er skrevet paa! Hr. Laub kan da heller ikke dy sig for ved Lejlighed at synge en Sang om det danske Sprogs Herlighed og enestaaende Rytme, og hans Pen træder Dansen, saa danske Øjne maa tindre.

Kun paa eet Punkt kan jeg ikke følge ham. Han har et Horn i Siden paa Stavrimene i Salmer og kalder dem Lapseri. Men vore Ordsprog giver dem dog uforfalsket Hjemstedsbevis i dansk Sprog, og de forekommer mig ofte at være en dejlig Rygrad i vort Sprogs bløde Muskulatur. De kan da endelig ogsaa understrege, saa der ikke behøves spærret Tryk.

Kort og godt: tag og læs, studer Bilagene, hvem der kan, prøv at modbevise ham, hvem der har Lyst; jeg er vis paa, De lægger Bogen fra Dem med det, som for Hr. Laub — og Vorherre — bør være al Kirkesangs hele Mening: Ja og Amen.

Johns Frederiksen.

Den nye Klinik i Kolding.

Kolding, der med sin forholdsvis store katolske Menighed saa længe har været lidt Stedbarn i Forhold til Landets andre Menigheder af tilsvarende Alder og Frødighed, idet vi saa længe har maattet være katolsk Sygepleje foruden, begynder nu, takket være den ny Klinik, der er aabnet i en af Pastor Klemp erhvervet Ejendom i Katrinegade, at føle sig paa Højde med sine jævnaldrende Søkende Landet over.

Vi ønsker i denne Forbindelse St. Hedvigssøstrene velkommen i vor Midte, og vi ønsker dem Lykke og Velsignelse i deres Gerning i Klinikken, en Gerning, der vil betyde fornyet Anerkendelse og Trivsel for vor h. Kirkes Sag. — Det tilføjes, at Hedvigssøstrene ogsaa har overtaget Skolegerningen som Arv efter »Den kristelige Kærligheds Søstre«.

Klinikken blev aabnet i April Maaned og har siden været i fuld Gang.

Pastor Klemp og Klinikkenes Læger foreviste Tirsdag d. 12. ds. Klinikken for Byraadet og Pressen. Samtlige Blade udtalte sig anerkendende. — Kolding Avis for 13. ds. skriver saaledes:

»Klinikken blev taget i Brug først i April, og der har hidtil ialt været behandlet ca. 150 Patienter af de til Klinikken knyttede Læger, d'Hrr. Brandorff, Axel Hansen, Edv. Nielsen og Schneider, for henholdsvis de kirurgiske, medicinske Sygdomme, Øre-, Hals- og Næsesygdomme, samt Øjensygdomme.

Disse fire Læger er Klinikkenes behandlende Læger, men alle Læger kan faa Patienter indlagt ved Henvendelse til Forstanderinden.

I de 8 Sygestuer plejes Patienterne af St. Hedvigssøstrene, der jo har viet hele deres Liv til Sygepleje.

Det er unægtelig en stor Forandring, dette Hus er undergaaet. Den tidligere Port er saaledes omdannet til fire Værelser, nemlig to Sygestuer, et Modtagelsesværelse og Laboratorium.

Køkkenet er indrettet i Kælderen, dér, hvor den tidligere Bagerforretning fandtes. I Stueetagen findes desuden to Sygeværelser, W. C., Badeværelse samt to fuldt moderne indrettede Operationsstuer, der opvarmes med Centralvarme, hver med sit Operationsbord. Disse Operationsstuer synes, i alt Fald for Lægmandsøjne at se, at kunne tilfredsstille enhver Læges rimelige Fordringer. Paa første Sal ligger fire hyggelige Sygestuer, og i et Værelse paa 2. Sal er installeret »Højfjeldssol« til Lysbehandling.

Alt gjorde et lyst og venligt Indtryk i disse Stuer, hvor Barmhjertigheden skal sidde i Højsædet. Den rummelige Gaardsplads afgrænses af Økonomibygningen, som indeholder Vaskehus, Strygerum, Fadebur og Brændselskælder osv. Bag denne ligger en lille, net Have med Udkørsel til Smøgen mellem Katrinegade og Elmegade.

Efter at Lokalerne var beset, samledes de indbudte med Pastor Klemp, der jo har været Sjælen i Arbejdet for Klinikkenes Oprettelse, og Klinikkenes Læger.

Borgmester Bech tog Ordet og ønskede Pastor Klemp til Lykke med, at hans mangeaarige Ønske endelig var blevet realiseret, og haabede, at Foretagendet maatte blive til Gavn og Glæde for Byen, for de syge og for dem, der vilde faa deres Virken her.

Pastor Klemp takkede Byraadet for velvillig Imødekommenhed og Borgmester Bech personlig for de smukke Ønsker.

Læge Schneider takkede ligeledes i Lægernes Navn Autoriteterne for deres Støtte.

Læge Edv. Nielsen talte for Pressen.

— — —

Den samme Følelse maa her gribe en som altid paa et Sygehus, at hvor bitter end Verden er, hvor stærkt der end hades, saa lever der dog i vort Samfund en Barmhjertighedsfølelse, som altid vil blive efterlevet i Gerning af dem, der viede deres Liv til at vise Barmhjertighed. Man kan ikke andet end gøre fuld Honnør for denne Tankes Pionerer, og hvor øves den vel i Praksis mere end paa det Sted, hvor de syge og lidende finder Hjælp og Husværelse. Det er det, som gør Sygehusene til fredhellige

Steder, og om noget Sted maa Velsignelsen vel paa et Sygehus følge i Arbejdets Fodspor.« —

Hermed er Klinikken officielt traadt ud i Livet, og Menigheden og vor By ønsker Pastor Klemp til Lykke med Resultatet.

Vald. Kallan.

Det normale og det originale.

I Skolespørgsmaal vil Grundtvigianere og Katholikker paa mange afgørende Punkter kunne være fuldstændig enige. Dette gælder f. Eks. Kravet om, at Forældrene skal have Ret til at bestemme Børnenes religiøse Opdragelse uden Indblanding fra Statens Side, om de frie Skolers Eksistensberettigelse ved Siden af Statens o. s. v. Derfor vil vi med Interesse læse mangt og meget, der fra grundtvigsk Side skrives om Skole- og Opdragelsesemner, saaledes ogsaa, hvad den dygtige og interessante Skolemand, Valgmenighedspræst *Noe Nygaard* nylig har skrevet i Bladet *Bavnen*. Det hedder deri:

Hvis Lovgivningsmagten træder Folk for nær, naar der er Tale om Priser paa Smør og Flæsk, Korn og Kvæg, Foderstoffer og Gødningsarter, skal de snart lade høre fra sig. I den Retning er de vaagne og paapassende nok; men gælder det Børnenes og Hjemmenes Fremtid, kan de godt lade sig narre, fordi den ny Ordning med tvungen Hverdagsskolegang over hele Linien og tvungen Efterskolegang ser saa bestikkende rigtig ud, at Grundskaden ved den ganske undgaar deres Opmærksomhed.

Jo mere Skolegang, des flere Kundskaber, og jo flere Kundskaber, des mere Magt og Indflydelse! Det Regnestykke er da »lige ud af Oldermændens Aviser!« Ja — men netop derfor heller »ikke til at stole paa!«

Thi for det første staar Kundskabsmængden og Skoledagenes Antal ingenlunde altid i ligefremt Forhold til hinanden . . .

Spørgsmaalet er ingenlunde, om Børnene hænger 6 eller 11 Maaneder over Skolebænkene, men Spørgsmaalet er, om de sidder der med Lyst eller med Lede, om de halvsover, eller om de er fuglevaagne; for en sløv og døv Hund fanger ingen Harer. . . .

For det andet underbygges dette krasse Statsskoleprogram næsten altid og saa godt som udelukkende med uadvortes Grunde.

Børnene skal have mange Kundskaber, store Kund-

skaber, fremfor alt nyttige og praktiske Kundskaber og verdensvendt Viden, for at de kan albue sig frem i Tide og erobre Riget, Magten og Æren.

Hvordan det gaar med deres Karakter og med Kernen i deres Inderste, spørges der kun sjældent og føje om. . . .

Det præjsiske Skoleideal spørger mindst af alt om Enere, men derimod om Numre. Her er Staten alt, Individet intet! Her er den enkeltes Bestemmelse at blive et Hjul i Maskinen, et Led i Kæden, en Soldat i Troppen. — Og jo før og jo fuldkomnere han kan gaa op i den store Generalnævner: Staten, desto bedre!

Den præjsiske Statstanke, Statsskoletanken deri indbefattet, er en tæt og inderlig Forening af de to i Theorien svorne Fjender, men i Virkeligheden nære og varme Venner: Militarismen og Socialismen; for den inderste Kerne i begge »Ismer« er Magtsyge, Tvangstægt og Ringeagt for Personlighedens Ret til aandeligt Selveje og fri Udfoldelse.

Foran mig ligger i Afskrift en Programtale, som en tysk Skolemand med klædelig Selvfølelse og Overlegenhed afleverede i London 1911.

I Grunden burde den ligesom andre lignende Aktstykker opslaas offentligt i sin Helhed, for at den kunde blive alle lysthavendes Hjertenseje; imidlertid maa jeg af Hensyn til Pladsen nøjes med at antøre en lille Stump af den; men selv en Mundsmag er uden Tvivl tilstrækkelig:

»Som man rent udvortes kan tale om, at et Barn har Normalhøjde og Normaldrøjde, og som man paa Sjælelivets Omraade kan konstatere, at det er i Besiddelse af Normalforstand og Normalopfattelse, saaledes maa Fremtidsskolen i det hele se det som sin Hovedopgave paa alle Aandslivets Omraader at gøre Normalbørn ud af det genstridige og uensartede Stof, den faar at tumle med, dels fordi Normalbørnene glider gennem Verden under mindst Modstand; dels fordi de uden Knur og Indvendinger føjer og bøjer sig ind under de Livsformer, som Staten fastslaar og anviser.«

Fremtidens Skoleprogram kan — saa at sige — samles i de tre Ord: »Normalsjæl, Normalbørn, Normalmenneske!«

Sandelig! En saa fremsynet Aand burde have været Verdensnormalskoleoverkontorchef. Selv tunghøre mærker det straks paa hans Tale, at han har Marchalsstaven i Tornystret!

Men een Ting er øjensynlig: Enten har Vorherre, da han skabte Verden, været saa uvidende, at han slet ikke kendte det tyske Normalsystem, eller ogsaa har han i sin Daarskab forsømt at tage det i Brug; for han har jo da, vitterligt nok, til Dato ikke skabt een eneste Normal-sjæl, og det skønt Verden har Tusinder af Aar paa Bagen.

Som han i Begyndelsen skabte — ikke en Række af eensartede Størrelser og Normaltyper, men derimod en Uendelighed af vidt forskellige og særprægede Enkeltvæsenner, hver eneste med sin Natur, sine Ejendommeligheder og sine Livsvilkaar, saaledes fremturer han den Dag i Dag med Ener-Systemet, idet hver eneste Barnesjæl fra hans Haand er en underfuld Verden for sig, som ikke blandt Verdens Millioner har noget nøjagtigt Sidestykke.

Normalsjælen, Normalbarnet og Normalmennesket er Størrelser, som han hverken kendes ved eller i mindste Maade regner med.

Men paa Grund af denne uheldbredelige Mangel ved Skaberen faar alle Justermestre og med Berlinerblaat stemplede tyske og danske Skolemestre et rent ud fortærende Hovedbrud og Hesteslid med at rette Grundfejlen i Verdens-Bygningen.

Det eneste Raad, jeg i Skyndingen kan give dem, er, at de uden Opsættelse tager et Kursus hos den Mirakelmand, som Digteren Heine i sin Vaande tænker paa at tage sin Tilflugt til:

»Zu fragmentarisch ist Welt und Leben.
Ich will mich zum deutschen Professor begeben.
Der weiss das Leben zusammen zu setzen,
und er macht ein verständlich System daraus.
Mit seinen Nachtmützen und Schlafrockfetzen
stopft er die Lücken des Weltenbaus«.*)

Men det er en sur Pilgrimsgang. Hele deres Liv kan gaa hen i Knuder og Trommer, inden den nye Normalverdens Omrids viser sig.

»Der vil, min Tro, stærke Hoveder til for at taale et saadant Studium!«

Men kan Staten ikke skabe Børnene, saa kan den gennem hundelydige Redskaber sætte al Kraft ind paa at skabe dem om, saa de i Steden for Gudsstempet paa deres Pande kan komme til at bære dens Normalbillede inden i og dens Fagforeningsmærke uden paa Brystet, og dette er i vore Dage Vejen til at blive, om ikke just »Baron, Gehejmerraad og Ridder af det hvide Baand«, saa Skoleadministrator, Overkontorius og Formand i hveranden Papir-Kommission.

*) For brudstykkeagtig er Verden og Livet. Til den tyske Professor jeg har mig begivet. Af Livets mangfoldige, brogede Klumper et fint System har han foranstaltet; med sine Nathuer og Slobrokstumper stopper han Hullerne i Verdensaltet.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Som meddelt i forrige Nummer af Ugebladet, indbyder Vincentskonferenserne i København til et stort Sommer- og Agitationsmøde, som afholdes den 31. Juli Kl. 11¹/₂ i St. Annæ Præstebolig, Hans Bogbinders Allé 2 (Sundby). Enhver, som interesserer sig for Konferensernes Virksomhed, er velkommen.

Norge. Efter mange Aars tillagende Svaghed og bestandig Sygdom i de tre sidste Aar har Biskop Dr. Fal-lize besluttet sig til at nedlægge sin Stilling som Aposto-lisk Vikar for Norge. Paven har modtaget Afskedsbegæ-ringen, men dog anmodet Biskoppen om at vente med de-finitivt at trække sig tilbage, til en ny Biskop kan blive udnævnt.

Brevkasse.

Hr. Redaktør. Maa jeg herved tillade mig ærbødigst at bede Dem om en Godhed. Den 1. Juli d. A. modtog jeg et Brev fra min Broder, der er katholsk Kapellan i Bøhmen, i hvilket han anmoder mig om at skaffe ham to Eksp. af Johs. Jørgensens Værker, nemlig: »Den hellige Frans af Assisi« og »I det Høje« — Der nede i Bøhmen er en Prof., Dr. theol. Karel Vrátný, der har oversat »Pilgrimsbogen« paa Bøhmisk og ogsaa gerne vil over-sætte de to nævnte Værker. Da jeg havde omtrent alle Johs. Jør-gensens Værker og vidste, at Bogen »Den hellige Frans af Assisi« er udsolgt, sendte jeg omgaaende min egen i det Haab, at det maatte lykkes mig at skaffe et nyt Eksp. I den Anledning tillader jeg mig ærbødigst at forespørge Dem, om det er Dem muligt paa en eller anden Maade at hjælpe mig til atter at faa den mig saa kære Bog »Den hellige Frans af Assisi«. — Jeg vilde gerne er-statte alle de dermed forbundne Udgifter, og jeg skal være me-get taknemmelig for al Ulejlighed, o. s. v. o. s. v.

Ladislav Zajčák, Konsulent. Ejby St.

Ovenstaaende lille Anmodning er herved i Sagens Interesse offentliggjort i det Haab, at en eller anden af Læserne med Dub-let-Eksemplarer af nævnte Bøger vilde træde hjælpende til.

Red.

Rettelse til Artiklen om St. Thøger. Det i Artike-lens Slutning omtalte Vartegn er ikke indmuret over Ind-gangen men i Korets sydlige Ydervæg. Over Indgangs-døren er derimod den paa Side 469 omtalte Overligger fra den gamle St. Thøgers Kirke anbragt, og paa en Kvader-sten ved Siden af er indhugget en Indskrift, der beretter om Stenens Anbringelse her i 1920.

Kirkelig Kalender.

31. Juli 11. Søndag eft. Pintse.	7. Aug. 12. Søndag eft. Pintse.
1. Aug. M. Petri Lænkers Fest.	8. — M. Cyriacus og Lidelsesfæller, Martyrer.
2. — Ti. Alfons Liguori, Biskop og Kirkelærer.	9. — Ti. Vigilie.
3. — O. Fund af Stefans Relikvier.	10. — O. Laurentius, Martyr.
4. — To. Dominicus, Beken-der.	11. — To. Tiburtius og Susanna, Martyrer,
5. — Fr. Maria i Sne.	12. — F. Clara, Jomfru.
6. — L. Christi Forklarelse.	13. — L. Vigilie.

Sankt Knuds Feriekoloni.

Anden Fortegnelse over de til Børnene indkomne Bidrag:

Vincentforeningen, Amager	Kr. 20.—
» Ordrup	— 25.—
Ved Portneren i Stenosgade	— 39.—
Hr. og Fru B.	— 50.—
Frk. G.	— 5.—
Sankt Josefs Hospital	— 10.—
Hr. og Fru N.	— 5.—
Hr. J.	— 50.—
Sankt Antonius	— *8.16
	Kr. 212.16
Tidligere specificeret Beløb	— 207.—
Rest	— 9.12
	Kr. 428.28

* Heri er indbefattet 50 Mark, som blev betalt med Kr. 4.20.

Afsluttet Regnskab følger efter Ferien.

Hjertelig Tak til alle, der har tænkt paa vore smaa Feriebørn.
*Martha Hansen.***Katholsk Boghandel** Stenosgade 3, Kbhvn. B. Aabent 9-6 Tfl.
Vester 3930. Bøger, Billeder, Devotionalier.Niels Hansen: Fra Henrik d. VIII.s Dage. 128 Sider. 7 Billeder.
Nedsat til *kun 50 Øre.* *Katholsk Boghandel.*Husk de **to polske Børnehjem**: i Aalborg (Grevinde Ledochowska, Villa Skrænten) og Maribo (St. Josefs søstre).*For dem, der ønsker at stifte Bekendskab med den katholske Kirkes Lære, ligesom for dem, der ønsker at genopfriske deres Kundskaber om Religionen, afholder jeg efter den Maalestok, der er den almindelige ved Konvertitundervisning, hver Torsdag Aften Kl. 8 Gennemgang af Troslæren Undervisningen foregaaer i Forsamlingsværelset, Bredgade 64 (Indgang gennem den lange, smalle Gaard og opad Trappen til 1. Sal). Alle er velkomne. Jakob Olrik. Præst.***NB.** Under Pastor Bernh. Jensens Bortrejse føres Ekspeditionen af cand. phil. A. Silcowitz, Studiestræde 27-29⁴, Tlf. 12,327; Kontortid 10-4.Alle Henvendelser, Redaktionen vedkommende, bedes foreløbig sendt til cand. mag. Niels Hansen, **Søbbersund St. Jylland.**Annoncer og lignende bedes senest sendt **Søndag Aften.****Kun** eventuelle Dødsannoncer kan sendes til Trykkeriet »Athene«, Svanemosegaardsvej 4, København V.**FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),**
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

69. AARGANG

«Nordisk Ugeblad» udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 8^a V. 5-7. Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbh. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5-7 Eftermiddag.

Nr. 32.

Søndag den 7. August.

1921.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Kardinal Bellarmin. — San Lorenzo. — »Bort fra Rom«. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Odense. Tyskland. England. Polen. Schweiz. Italien. Rom. Asien. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

554.

Sand Barmhjertighed.

Vi skal ikke blot lade, som om vi har Interesse for det, som er af stor Betydning for vor Næste, men vi skal virkelig føle Interesse derfor. Jeg begynder at forstaa, nu mere end før, at jeg skal gaa til Fodboldkamp, ikke blot for at vise Interesse, men ogsaa for at føle Interesse for saadanne Ting. Og, saa underligt det end lyder, jeg interesserer mig ogsaa mere for dem end tidligere. Siden Ordet antog et menneskeligt Legeme og interesserede sig for Menneskenes Liv, har han efterladt os et Eksempel, at vi skal efterfølge ham. Somme Tider har jeg troet at ære Gud ved blot at bryde mig om min Broders Sjæl og ikke ogsaa om hans hele Liv. Men Kærlighed har lært mig, at dette er et ufuldkomment Synspunkt. Gud tæller Haarene paa vore Hoveder — derfor maa den, som elsker andre og prøver paa at hjælpe dem, gaa ind i deres Liv og bryde sig om alt, hvad de bryder sig om.

(F. Robinson: *Letters to his friends.*)

Kardinal Bellarmin, Demokratiets Forkæmper.

Den 17. September er det 300 Aar, siden Jesuiterordenens vistnok største Theolog og berømteste Skribent, Kardinal Robert Bellarmin, afsluttede sit virksomme Liv i Guds og Kirkens Tjeneste ved en from og opbyggelig Død. I New Yorker Ugeskriftet *America* har der i den senere Tid været fremdraget forskellige Sider af den store Mands udmærkede Virksomhed. I Nummeret af 11. Juni 1921 har saaledes Jesuit-Pateren *John C. Reville* skrevet en interessant Artikel om Kardinal Bellarmin som en af Demokratiets første og bedste Forkæmpere, hvilken her i det følgende væsentlig skal gengives.

De, som forsvarer Reformationen, paastaar ofte, at det er den, der har opdaget Demokratiet. Denne Paastand holder dog ikke Stand, naar den bliver udsat for historisk Belysning. Mange Aar før Luther og Calvin fremtraadte, havde den katholske Kirke tappert kæmpet for Styrelse ved Folket og for Folket. Middelalderen igennem havde den hjulpet Folkemasserne mod Kongers og Kejseres tyranniske Tilbøjeligheder. Allerede i det romerske Kejserdømmes Dage havde den forberedt demokratisk Styrelse ved at undertrykke Slaveriet, frigøre Kvinden og hævde Børnenes Rettigheder. Den opgav aldrig Kampen for disse Idealer, som den grundede paa den menneskelige Naturs medfødte Værdighed, alle Menneskers Lighed i Guds Øjne og deres lige Ret til samme evige Løn i Himmelen. I det 61. Kapitel af sit Værk »Den europæiske Civilisation« spørger den berømte spanske Filosof Josef Balmes, om politisk Frihed og det repræsentative System har sin Oprindelse fra protestantiske Principper. For at faa dette Spørgsmaal besvaret, studerer han de katholske Forfattere fra Tiden før Reformationen. Han undersøger, om de forsvarer Paastande, der strider mod Menneskenes grundlæggende Rettigheder og saaledes hævder Despoti og Tyranni. Han finder dem »fulde af Sympathi for Fremskridt og Oplysning, opfyldte af ædelmodige Følelser og ivrige for

Massernes Lykke, ligesom deres Hjerter svulmede af Harme blot ved Navnene Tyranni og Despotisme«. Overalt ser han, at Katholicismen skriver Udkastet til Folkenes Frihedsbrev.

Protestantismen, der saa lydelig er bleven proklameret som Massernes Befrier, har faktisk kun udrettet lidt for Folkenes Befrielse. Absolutismen fik snart efter Luthers og Calvins Optræden fornyet Magt. Men denne Absolutisme fandt ubarmhjertige Modstandere i det sekstende Aarhundredes katholske Skribenter. Skønt Jesuiterne er et demokratisk Samfund, regnes de i Regelen ikke for Talsmænd for Demokratiet, da de jo ogsaa er kendte som ubøjelige Forsvarere af Orden og Autoritet, »Pavedømmets Grenaderer«, som Frederik af Preussen kaldte dem. Men deres udmærkede Skribenter i det sekstende Aarhundrede som deres General Lainez, Gregor af Valencia, Louis de Molina, Robert Persons, Azor, Juan de Mariana, Juan de Salas, Kardinal Toletus, Suarez og Kardinal Bellarmin drog Hovedlinierne for Demokratiets Rettigheder og Krav. De to sidste kom i aaben Strid med Kong Jakob I af England om dette Emne. Begge opstillede et solidt og grundigt demokratisk Program; men kun den sidstes Udtalelser skal vi her i denne Sammenhæng fremdrage.

Demokratiet har sjælden haft en ivrigere Forkæmper end denne Jesuiter-Kardinal. Med de berømteste katholske Skribenter paa den Tid hadede han Despoti. Da han saa, til hvilke Yderligheder Jakob I's Selvhersker-Theorier vilde føre, var han ikke bange for at tale Folkets Sag og kæmpe for dets umistelige Rettigheder. Efter den mislykkede Krudtsammensværgelse i 1605 krævede Jakob I en Troskabsed af alle sine Undersaatter. Men denne var, naar man nøje undersøgte den, en Snare for alle uforsigtige Sjæle. Thi ved Siden af lovlige og tilladelige Træk indeholdt den ogsaa en Fordømmelse af Pavens Primat.

Hvor klodset end den Fælde var, Kong Jakob havde opstillet, gjorde den dog sin Nytte. Til Trods for et Breve fra Pave Paul V, udstedt den 22. Septbr. 1606, hvori Eden fordømtes, blev den dog aflagt af Ærkepræsten Blackwell, den fornemste katholske gejstlige i England, dels af Svaghed, dels af Misforstaaelse. I Septbr. 1607 fornyede Paven

Fordømmelsen. Bellarmin kendte og satte Pris paa Ærkepræsten, og i Tillid til deres tidligere Venskab skrev han til ham og bad ham tage sin Tilslutning til Eden tilbage. Men Blackwell stod haardnakket fast i sin Vildfarelse og blev Aaret efter afsat fra sin kirkelige Værdighed.

Imidlertid var Jakob, denne kronede Pedant, ivrig efter at føre sin egen Sag og lægge sin Lærdom for Dagen, hvilken han vidste var baade mangfoldig og vidt udstrakt. Han steg da ned paa Arenaen og besvarede Pavens to Skrivelser og Bellarmins Brev til Blackwell i en Bog med den fantastiske Titel *Triplici nodo triplex cuneus* (en tredobbelt Løsning af en tredobbelt Knude). Lig en ny Alexander vilde han med tre mægtige Hug af sit kongelige Sværd løse den tredobbelte gordiske Knude, med hvilken Paven og Jesuiter-Kardinalen bildte sig ind at have bundet ham. Det synes dog ikke nu, som om Kongen havde Held med sit Praleri. I hans Svar var de pavelige Fordringer om indirekte Suverænitæt over Konger forvrænget og latterliggjort. Bellarmin svarede atter. I Jakobs Værk var Forordet signeret med Biskoppen af Chichesters Underskrift, medens Bellarmins Genmæle bar hans Sekretærs, Matthew Tortus's Navn. Men enhver lærd, der læste Latin, slugte Bøgerne og vidste godt, at en Jesuit og en Konge var Hovedmændene i Turneringen. Atter gik Kongen løs paa den katholske Kæmpe. Han udgav paa ny sit vægtige Værk, signerede det med sit eget Navn og dedicerede det til Kejser Rudolph og Europas øvrige kristne Fyrster. Han følte, at hvis Bellarmins Theorier sejrede, havde Selvherskerne Grund til at skælve for deres ældgamle Forrettigheder. Bellarmin fik aldrig nogen større Anerkendelse for sit Forsvar for Demokratiets Sag end denne Jakobs Appel til hans fyrstelige Brødre om at staa ham bi i Kampen. Han svarede med et Forsvarsskrift, der er en samlet Oversigt over hans Lære.

I sin Strid med den engelske Konge beviste den romerske Kardinal klart, at den Ed, der blev krævet af de engelske Katholikker, ikke saa meget garanterede Troskab mod Kongen, som den betød Frafald fra Gud og Troen. De var i Bund og Grund uenige om Oprindelsen af og Grænserne for den verdslige Myndighed. Den stuariske

Konge forsvarede Fyrsternes guddommelige Ret, Jesuiten det demokratiske Princip. Han blev saaledes et Led i den lange Kæde af fremragende lærde fra Thomas af Aquinos til hans egne Dage, som i 300 Aar havde kæmpet for Folkets Rettigheder og retfærdige Krav. Han hævder i Overensstemmelse med dem, at al Myndighed kommer fra Gud: naar en Hersker giver sine Befalinger, er det i Guds Navn, hvis Udsending han er. Imod Anabaptister, som ugenert lærte, at den falske Christus i sin Kirke havde Konger og Øvrighedspersoner, der var væbnede med Sværdet, medens den sande Christus ikke vilde taale noget af den Slags, beviste Bellarmin fra klassiske Steder i Bibelen (Ordspr. 8, 15; Matth. 22, 21; Rom. 13, 1) den verdslige Myndigheds guddommelige Oprindelse. Han betonedede det Bevis, som Naturen selv giver for denne Sandhed; thi »verdslig Myndighed er saa nødvendig for den menneskelige Natur, at Tilintetgørelse af den er det samme som at afskaffe selve den menneskelige Natur«. Mennesket, siger Bellarmin, er efter sin Natur et samfundsmæssigt Væsen. Han kan ikke alene og uden sine Medmenneskers Hjælp tilfredsstille sine nødvendige Krav. Hvis han ikke bliver hjulpet af dem, kan han ikke naa til den Grad af Kultur, Uddannelse og Oplysning, som hans moralske og intellektuelle Evner behøver for ikke at forblive sovende og uudviklede, ja fuldstændig sløve. End videre er han i Besiddelse af Talens Evne, en meget samfundsmæssig Gave. Alt dette beviser, at Mennesket er skabt for et Liv i Samfund med sine Medmennesker. Hvis Naturen altsaa kræver et samfundsmæssigt Liv for Menneskene, hvortil det har beredt og bestemt ham, kræver den ogsaa for Samfundet en Styrelse og et Hoved. En Menneskemængde kan ikke i Længden danne et sammenhængende Samfund uden en overordnet til at holde det sammen og sørge for den fælles Velfærd, lige saa lidt som Begrebet Menneske kan eksistere og fungere, naar det ikke er behersket af Sjælen, som ordner dets Evner og bevarer dem i Harmoni. Verdslig Myndighed er en nødvendig Følge af den menneskelige Natur, og derfor stammer den fra Gud, saaledes slutter han sin Argumentation.

Dette er altsaa den verdslige Myndighed efter dens op-

rindelige Karakter. Men — naar vi betragter det ordnede Samfund, hos hvem har den der sit Sæde? Hos Samfundet som en Helhed? Og har Samfundet, efter at have faaet Magten til at styre sig selv af Gud, overgivet den i en Herskers Hænder? Eller faar Herskerne umiddelbart fra Gud Myndighed til at styre deres Medmennesker? Dette er vigtige, afgørende Spørgsmaal. Demokratiets Forkæmpere, til hvis ypperste Suarez og Bellarmin hører, hævder, at det er Folket som Helhed, der har faaet Magten til at styre sig selv, og at det har overdraget en enkelt eller flere (Konge, Præsident, Raadsforsamling) Myndigheden at styre og befale. Herskerens Ret til at styre beror altsaa paa de styredes Samtykke. Dette er Demokratiets Oprindelse og Natur.

Men dette var en bitter Lærdom for Selvherskere som Jakob, der prædikede Kongernes guddommelige Ret. De følgende Stuarter førte hans Lære ud i dens yderste Konsekvenser og fremkaldte af den Grund de blodige Borgerkrige, der endte med Cromwells tyranniske Jernregimente. Og til sidst drev den Stuarterne fra deres Trone. De Dage var forbi, da Folk vilde bøje sig for en ansvarsløs Hersker, der haanede alle de Grænser, som Love, Parlament og Forfatning trak for hans Magt.

Bellarmin lærte derimod, at Myndighed kommer direkte fra Gud, og at den umiddelbart er overdraget det hele Folk af ham. Den har altsaa sit oprindelige Sæde hos det. Det afhænger altsaa af Folket som et Hele, hvem der skal udøve denne Myndighed. Det kan vælge den Form for Styrelse, det selv vil, og sætte over sig »en Konge, en Konsul eller andre Øvrighedspersoner«. Og Bellarmin tilføjer betegnende: »Og hvis der foreligger en lovlig Grund, kan Folket forandre Kongedømmet til et Aristokrati eller et Demokrati.« Dette er sund demokratisk Lære af en Jesuiter-Kardinal, hvem Pave Benedikt XV nylig har fremhævet som et Mønster paa Hellighed og Lærdom.

26.7.21.

San Lorenzo.

Romerske Minder til den 10. August.

Vejene i Rom er aldeles endeløse og navnlig, hvis man skal ud til de 7 »Hovedkirker«; at gaa f. Eks. fra Verdens største Maria-Kirke (*Maria Maggiore*) til San Sebastiano eller San Paolo kræver et fromt og taalmodigt Sindelag. Naturligvis kan man inde fra Byen op til San Paolo køre med Sporvogn, og saa har man Muligheden for at komme lidt tidligere, men ogsaa at komme lidt senere til Stedet. Dog vi skal jo ikke tale om Roms Sporvognsvæsen, naar vi har saa smukt og glædeligt et Rejsemaal som Kirken *San Lorenzo fuori le Mure* med dens Minder!

Og Minderne gaar helt tilbage til hin Augustdag under den romerske Kejser Valerian i Aaret 258, da Pave Sixtus II med to Diakoner blev grebet i Prætextatus-Katakomberne og ført til Henrettelsen. Da mødte han en af sine andre Diakoner, den højtansete og elskelige Laurentius. Og denne udraabte i hellig Længsel efter Martyriet: »Hvor gaar du hen, hellige Fader? Ellers plejede du dog at tage mig med, naar du gik hen til Herrens Alter for at fuldbringe det h. Offer — og nu lader du mig tilbage.« — »Om faa Dage skal du følge mig«, svarede den hellige Olding.

Kort efter blev Diakonen Laurentius, som aabenbart var en af den romerske Kirkes Støtter, ført til Domhuset. Laurentius var ganske vist »kun« Diakon, men havde som saadan en Del af Kirkeformuens Forvaltning i sine Hænder. Desuden nød han en stor Anseelse i Menigheden paa Grund af sin Afholdenhed og Barmhjertighed.

Nu stod han altsaa for Dommeren, maaske lige ved Faustina-Templets Sted, i hvert Fald ved det romerske Forum, der hvor nu *San Lorenzo in Miranda* staar (altsaa det gamle Tempels originale, med lidt Barok-Tilsætning »pyntede« Bygning). Og Dommeren, som hørte, at Laurentius ikke blot var Kristen, men endog raadede over de Kristnes »uhyre Rigdomme« — ganske som i vore Dage eventyrlige i Ordets bedste Forstand — forlangte nu, at han skulde udlevere Kirkens Skatte.

»Ja«, svarede denne frejdig, ihukommende Herrens Ord om, at hans Disciple ikke skulde frygte dem, der kun kunde dræbe Legemet, »jeg skal bringe dig vore Skatte, men giv mig nogle Dages Tid dertil.«

Saa gik Laurentius hen, uddelte den Smule Kærlighedsgaver, der endnu var i Behold, til de trængende, og samlede en Skare af disse trængende, især blinde og halte og andre Krøblinge, og førte dem til Dommeren.

»Her ser du vor Kirkes Skatte«, sagde Diakonen uforfærdet. Derover blev Prætoeren rasende og dømte ham til den pinefulde Død at brændes levende over en Rist.

Og dette fuldførtes saa lidt udenfor den gamle By, nemlig der, hvor nu Kirken *San Lorenzo in Panisperna* staar. Der led Laurentius Martyrdøden, men hans Holdning og Ansigtstudryk vedblev at være roligt, ja frejdigt, selv under de største Smerter. »Nu er jeg stegt paa den ene Side,« raabte han til Bøddelen, »nu maa du vende mig.« Dette og andre Svar, som gamle Beretninger har opbevaret, viser hele den Kraft og Værdighed, ja Ubøjelighed, som den romerske Diakon var i Besiddelse af, og det gjorde et stort Indtryk paa de tilstedeværende.

Hans Martyrdød den 10. August blev husket af de romerske Menigheder, og hans Navn optoges iblandt de faa, Kirken mindedes ved enhver Messe.

Der er faa Helgener, som Byen Rom har æret saa meget som denne store Diakon. Baade Pave Damasus og andre i Lateran-Paladset boende Paver ønskede Relikvier af ham og indrettede to Kirker til hans Ære: *San Lorenzo in Damaso* og *San Lorenzo in Clemente*. Ogsaa Laurentius's Fædrenehus fik en »Memoria« og senere Kirken *San Lorenzo in Lucina* paa dets Grund.

Men alle de nævnte — heller ikke *San Lorenzo in fonte*-Kirken, hvor den hellige skal have helbredet syge — kan maale sig med den Kirke, vi nu endelig er naaet hen til: *San Lorenzo in Agro Verano* eller *fuori le Mure* »uden for Bymuren«.

En from romersk Dame, Cyriaka, ejede nemlig et Landsted, en Villa eller Vigna uden for Byen ved Vejen til Tivoli (Tibur). Den Dag i Dag er Omegnen af Rom optaget af den Slags større eller mindre Haver (»Villa«,

altsaa ikke en moderne Villa, men et større Jord-Areal med et lille Lysthus-Casino). Den Omstændighed, at allerede i Aposteltiden nogle af »Kejserens Hus« blev Kristne, deriblandt ikke blot Slaver eller Hofembedsmænd, men Medlemmer af det flaviske Kejserhus, hjalp jo til, at »Katakomberne« eller — som de først kaldtes — »Kømeterrierne« kunde graves paa Flavia Domitillas og andre fornemmes Villagrunde.

Saaledes udbad den fromme Cyriaka sig Æren af at berede Diakonen Laurentius et passende Gravsted i sin Have paa den »Veranske Mark«. Der blev hans Legemes forkullede Rester i al Stilhed bisat og hvilede i Fred. Men Stedet blev naturligvis husket, og da de første Kristne gerne bad ved Martyrernes Grave — i Forvisning om, at Martyrernes Forbøn vilde hjælpe deres egne Bønner — saa byggedes allerede i Constantins Tid den mærkelige Basilica, som endnu staaer. Dens Søjler er antike, dens aabne Hal med de ejendommelige Fresko-Malerier og det senere tilbyggede romanske Taarn knejser, uberørt af Aarhundreders Krige og Ødelæggelser, saa yndigt og dog saa alvorligt over Roms Bymur og den nærliggende Kampagna. Nu er hele Agro Verano omdannet til Roms Central-Kirkegaard, og mange rejsende aflægger kun et kort Besøg i den gamle, lidt afsides staaende Basilika, og iler gennem en stor Port ind paa den nye Kirkegaard, hvis mange Monumenter og Indskrifter maaske tiltrækker deres flygtige Nyfigenhed mere end den ærværdige konstantinske Basilika ved Siden af . . .

Men jeg hørte heldigvis ikke til de moderne rejsende, som med en rød Bædecker i Haanden skal bile fra den ene Seværdighed til den anden, fra *the famous Moyses* i San Pietro in Vincoli til *the famous Apollo of Belvedere* eller fra den ene trestjernede Malerisamling til den næste *sehr berühmte*.

Jeg følte mig her paa Vejen til San Lorenzo som Pilegrim, forenet i Aanden med de mange Kristne, som lige fra Valerians Forfølgelser til 1920 har bedt ved dette Sted. Og uvilkaarlig toges Rosenkransen frem, og vi bad, skønt staaende paa en snavset Sporvogns Trin, indeklemt mellem støjende Arbejdere og Bybude.

Det hændte os — min Ledsager, en Theolog fra Freiburg i Schweiz, og mig — nogle Gange, men ikke ofte, at vi uvilkaarlig blev grebet ved Synet af et eller andet historisk Sted, f. Eks. Kolossæums Arena, og begyndte at bede. Men det hændte ikke ofte — desværre — thi Øjeblikkets Folkeliv eller de italienske Forhold (for at udtrykke mig noget svævende) var ikke netop anlagte paa at skabe »Stemning«.

San Lorenzo var aldeles uberørt af Nutiden, af »Øjeblikket« og virkede ganske umiddelbart med Oldtidens og Oldkirkens betagende Magt.

Vi blev, i det samme vi saa Basilikaens Atrium, paa det dybeste grebet. Det var ligesom om Søjlehallen talte til os.

»Ja, her ser du mig, som du har set mig paa Billederne i alle Kunsthistorier. Men jeg er intet Kunstværk, jeg er den levende Guds Helligdom og lider under de nyfigne rejsendes kritiske Blikke og de kunslærdes Snak . . . Jeg vil ikke være til for disse Hedninger fra Kunstverdenen, ikke engang for de højtdannede Protestanter, Anglikanere, Methodister, Lutheranere, eller hvad disse nye Sekter hedder, — jeg er kun til for dem, der bekender den hellige katholsk-apostoliske og romerske Tro og i barnlig Ærefrygt nærmer sig Martyrernes Grave . . . Jeg har set den romerske Kejserverdens Undergang og Kristus-Monogrammet paa Konstantins Legion-Standarter . . . Jeg saa Monika og Augustinus knæle — dernede ved Konfessionens Trappetrin. Augustinus kom ofte og har skrevet om disse Andagtstimer ved St. Laurentius's Grav . . . Jeg saa Leo den Store drage hen til mig i Procession, jeg hørte flere af Gregor den Stores Homilier af hans egen Mund . . . Jeg hørte Goternes og Vandalernes og senere Normannernes Raab og Vaabenlarm, de flygtende Skarers Rædselsskrig — jeg hørte Triumfraab og frankiske Trompeters Gjalden. Jeg saa Middelalderens Pilegrims-Skarer, som kom fra fjerne Egne, ogsaa fra Island, Norge, Sverige og Danmark. Jeg saa den h. Birgitta knæle her paa disse Stenfliser, jeg saa Konger og Kejsere forrette deres Andagt her ved Siden af Fattigfolk . . . Nu lytter jeg stille til Koralsangens kendte Toner og

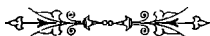
omfavner alle gode katholske Kristne, som kommer indenfor og beder . . .«

Saaledes talte San Lorenzo-Kirken til mig --- naturligvis i den Mening, at jeg ikke vilde offentliggøre dens umoderne Tale, men det er vel ingen stor Skade til, at det trykkes alligevel.

Ja, ligesom Virakskyer endnu længe ombølger et Kirkerums Haller, saaledes forekom det mig, at halvandet Aartusindes Andagtsliv endnu dvælede over disse gamle Søjler, disse ældgamle Stenfliser, disse Marmor-Amboner og Højalterets Ciborium.

Nogle Trin nedover førte os til *Pio nono's* Grav — en vidunderlig enkel Pragt — Oldtidens Alvors- og Skønhædstanker er ligesom udtrykte i dette Monument. En enkel stor Palmegren laa over Pavens Sarkofag — en Sejerspalme, det bedste Smykke paa dette Bønnens Sted, Haabets Symbol i denne Kirke, som er en af Kirkens første Blodvidners Hvilested, *Sancti Laurentii Diaconi et Martyris*.

F. F. M.

„Bort fra Rom“.

Da Rygtet om Forsoningen mellem Pavestolen og Italien naaede til Kristeligt Dagblads Redaktion, fyldtes denne med Frygt og Bæven, og i sin ledende Artikel den 7. ds. fremførte den for sine Læsere den romersk-katholske Kirkes store Fremgang i de sidste Aar og sluttede med at mane Nordens Protestanter til Vagt overfor den, katholske Fremmarch, som Redaktionen — med Rette — mener ogsaa vil komme her hjemme.

Imidlertid bringer et Rejsebrev fra en Dr. Karl Fries atter Redaktionen sin Frejdighed og dermed sin Uvederhæftighed tilbage. Rejsebrevet indeholder en Udtalelse om, at der i disse Dage er en stærk Bevægelse »Bort fra Rom« i Czekoslovakiet, og at »Titusinder« forlader vor h. Kirke. Trods det har den nye Bevægelse ikke meget til fælles med Protestantismen, idet der skal bygges paa den katholske Troslære, men med enkelte Forandringer, hvoraf Kr. Dgbl. bl. a. fremfører: »Ret til at læse i Bibelen«. Jeg vil meget betvivle, at dette virkelig staar paa Bevægelsens Program, thi kun i visse forstokkede Kredse

lever endnu den gamle Løgn, at vi Katholikker ikke maa læse i Bibelen.

Det, denne Bevægelse ligner Protestantismen mest i, er Trangen til Splittelse, men maaske netop dette glæder Redaktionen af det »kristelige« Blad saa meget, at den fyldes med Begejstring, thi eliers stammer Bevægelsen fra en systematisk Agitation fra de socialdemokratiske Partiers Side, hvis fornemste Opgaver som oftest er at tjerne Kirken fra Samfundet. Her hjemme er Socialdemokratiet nu ikke velset i Kristeligt Dagblads og dets Tilhængeres Kredse — tænk blot paa, hvad en Præst udtalte under Valgene i Fjor; men naar det gælder at splitte den katholske Kirke, gaar Kr. Dgbl. atter med Glæde i Kompagni med hvem-somhelst og giver sin Begejstring Udslag i følgende uvederhæftige Angreb paa vore Præster:

»... de katholske Præster, der ved Overtro, Formalisme og Skinhellighed har bragt Kristennavnet i Vanry i saa høj Grad, at da man vilde finde et Navn for K. F. U. M., veg man tilbage for »Kristelig« Forening for unge Mænd, fordi man frygtede at blive anset for solidariske med den katholske Kirke, som har taget Eneret paa det kristne Navn, samtidig med, at den har gjort dette Navn afskyet«.

Det er »den rige aandelige lutherske Arv«, som specielt Kr. Dgbl. værger, der her giver sig Udslag. Redaktionen ved, at dette er et gement Angreb, men da den saa ofte propper sine sagtmødige Læsere med uvederhæftige Historier, skal ogsaa denne Gemenhed paa Tryk. Om den tjener til Ære for Kr. Dgbl., vil jeg dog betvivle. Men er denne Bemærkning Udtryk for, hvad man efter Bladets Mening som Kristen med Kendskab til Herrens Ord om Næstekærlighed kan tillade sig, passer den i alle Tilfælde brillant paa et saa uvederhæftigt Blad som Kr. Dgbl.

Sandheden om de Titusinder, der støtter den nye »Nationalkirke«, er den, at Bevægelsen allerede er stærkt paa Retur og efter sidste Statistik tæller 48,600 Tilhængere med 61 Præster og nærmest kun har Tilhængere i de 3 Byer: Prag, Leitmeritz og Olmütz, hvor der rimeligvis, som i mange større Byer, findes mange socialistiske Elementer.

Jeg henstiller til den ærede Redaktion af Kr. Dgbl. at aflægge sin sædvanlige Uvederhæftighed, naar den skriver om vor h. Kirke. Jeg antager, den sidste Artikel er Udslag af den magtløse Arrigskab, der har grebet Redaktionen ved Tanken om den Kendsgerning, at vor h. Kirke gaar sin Sejrs gang Verden over, selvom den systematisk er Genstand for hadefulde Angreb fra yderliggaaende Retninger som Fritænkere, Jøder og — visse Kredse.

København, den 23. Juli 1921. *K. O. Rosengaard.*

Efterskrift. Da flere Læsere har været meget betagne af den omtalte Artikel i Kristeligt Dagblad, har jeg oplaget ovenstaaende Indlæg. Der er for øvrigt ikke megen Anledning til at tage det nævnte Dagblad saa højtideligt; dets Indflydelse og Anseelse er udenfor meget snævre Kredse af vort Folk absolut betydningsløs, og det ikke af den Grund, at det kalder sig et kristeligt Blad. Ugebladet skal med det første bringe en oplysende Artikel om den religiøse Stilling i Czeko-Slovakiet af Professor Hanuš ved Universitetet i Prag.

Red.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Hr. Pastor, cand. mag. Kùpferle, der i det forløbne Aar har været Rektor for St. Knuds Skole, er nu ogsaa den 22. Juli bleven Rektor for Jesu Hjertes Kirke og det med den forbundne Ordenshus. Den mangeaarige Rektor, Hr. Pastor Sialm, forlader dog ikke Stenosgade, men fortsætter uforandret sit gamle Arbejde som Sjælesørger og Lærer. Hr. Pastor H. Lucas, som tidligere har været knyttet til Kirken, er atter bleven flyttet dertil. Ugebladet lykønsker hjertelig den nye Rektor, der trods sin Stiltfærdighed og Tilbageholdenhed allerede for længst har vundet mange trofaste Venner.

Odense. I Fyens Stiftstidende af 27. Juli har »en mangeaarig Elev« saet indrykket følgende Linjer, der fortjener at kendes af Ugebladets Læsere: »Den 29. Juni døde Pastor Poul Pio paa et Hospital i Paris«, saaledes lød den korte Meddelelse, der stod her i Bladet. Jeg tror, vi er mange, som synes, at den Mand fortjente et Mindeord; han havde dog ført et saa uegennyttigt Liv og været meget for — ja ikke blot for sin Slægt, men tillige for de Mennesker her i Byen, som havde kendt ham, ikke alene som den grundige og dygtige Lærer, der gav os Kendskab til det Frankrig, han elskede, ikke Zolas Frankrig, men det kristne Land, hvor en ny Litteratur opblomstrer, og en maalbevidst Ungdom vil tage Kampen op imod dem, der vil afkristne Skolerne og udjage Kongregationerne. — Pastor Pio har ogsaa arbejdet meget for sin Menighed her i Byen; i ca. 2 Aar rejste han i Belgien, Frankrig og Alsace-Lorraine for at indsamle Penge til den nye St. Albani Kirke. Paa denne Rejse benyttede han ogsaa Tiden til at bringe de Lande Kendskab om sit eget Fædreland Danmark. — Vi, der har kendt ham som den fine og noble Personlighed, vil mindes ham i største Taknemlighed.

Tyskland. Det abnorme Forhold, som saa længe har hersket i det gamle Kongerige Sachsen, at Katholikernes

øverste gejstlige i dette Land kun var Apostolisk Vikar, er nu forbi. Kejserdømmets og Kongedømmernes Fald har bragt den katholske Kirke langt større Frihed, end man havde kunnet vente eller turdet vente, og derfor har Paven ogsaa i Sachsen været i Stand til at genoprette det 700 Aar gamle Bispedømme Meissen. Deltets nye Biskop faar dobbelt Residens, i Dresden og i Bautzen, i hvilken sidste, smukke gamle Bys Domkirke den glade Begivenhed er bleven fejret ved en mægtlig Kirkefest i den pavelige Nuntius Pacellis Nærværelse. Hvem den nye Biskop bliver, vil først om nogen Tid blive atgjort.

England. I forrige Maanedes Midte har der under stor Tilslutning været afholdt en udmærket katholsk Bibelkongres i den gamle Universitetsby Cambridge. To Kardinaler og otte Biskopper var mellem de mange Deltagere. Den berømte Benediktiner-Abbed, Kardinal Gasquet, som leder det mægtige Arbejde: en ny Udgave af den latinske Bibeloversættelse Vulgata, var kommen fra Rom for at holde Foredrag om nævnte Arbejde. Baade Universitetets Embedsmænd og Byens Borgemester var til Stede ved Aabningsmødet og bød de mange kendte og lærde Deltagere velkommen til Byen.

Polen. Præster i Øvre-Schlesien har nylig holdt et Møde i Königshütte for at drøfte de Vanskeligheder, som de under de nuværende Forhold var underkastede. To indtrængende Telegrammer blev sendt til Paven, i hvilke de klager deres Nød og bl. a. beder om, at der snarest maa blive indsat en Apostolisk Delegal for Øvre-Schlesien med videst muligt gaaende Myndighed.

Schweiz. Det er kun de færreste, der nu erindrer, hvilke Forfølgelser de schweiziske Katholikker maatte gennemgaa for et halvt Aarhundrede siden. Staten greb ind med haard Haand i Kirkens Liv, hvor den kunde, og den uhyggelige, saakaldte gammel-katholske Bevægelse greb stærkt om sig, altid støttet af den verdslige Magt. I vore Dage har Gammel-Katholikerne yderst liden Indflydelse tilbage, og denne svinder stadig. Fornylig har de maattet tilbagegive Katholikerne Sognekirken i Carouge (i Nærheden af Genève), som i mange Aar har været i deres Besiddelse. Afgørelsen om Tilbageleveringen blev truffet af Byrådet i Genève under Tilslutning af Partier, der ellers ikke staar i noget venligt Forhold til Kirken. Kardinal Mermillod, Genève's berømte Biskop, som for 40—50 Aar siden aflagde flere Besøg her i Landet, har modtaget sin første hellige Kommunion i omtalte Kirke.

Italien. I det nys dannede Ministerium sidder nu tre katholske Medlemmer: Signore Micheli, Medlem af det katholske Parti, som er gaaet over fra det forrige Mini-

sterium, Signore Rodino, Justitsminister, og Signore Mauri, Landbrugsminister. — De talrige Meddelelser om, at Paven til Efteraaret agter at forlade Vatikanet og udsone sig med den italienske Regering, bør modtages med al mulig Forsigtighed; de udenlandske katholske Blade tier i hvert Fald ganske stille om denne Sag.

Rom. Der er nylig afholdt en stor Novene af Messer for Jødernes Omvendelse, i hvilken den h. Fader selv har taget Del. Det katholske Gilde for Israel har offentliggjort en interessant Statistik over dets apostoliske Virksomhed. Deraf fremgaar, at Gildet har faaet Meddelelser om, at i Aarene fra 1905—1915 er ikke færre end 6406 Jøder traadt over til den katholske Kirke. Siden den Tid har Gildets Virksomhed udbredt sig stærkt, og der er Grund til at formode, at de sidste 6 Aar kan opvise et endnu større Antal Konversioner end de omtalte 10 Aar. — Til Kardinaler er følgende Prælater bleven udnævnt: Ærkebiskop Ratti af Milano, Ærkebiskop Bennloch y Vivo af Burgos, Ærkebiskop Vidal y Barraques af Tarragona, Sekretær Laurenti i Propaganda-Kongregationen, den pavelige Majordomus Tacci-Pacelli og Mgr. Ragonesi. — Sekretæren i Bibel-Kommissionen, Benediktiner-Abbeden Janssens, er af Kardinal van Rossum bleven konsekreret til Biskop (af Bethsaida i. p. i.).

Asien (Indien). Her er i Indien oprettet et nyt Bispedømme, Patna, hvis Historie frembyder mange Træk af Interesse. For 200 Aar siden kom en from fransk Kapuciner, Pater Joseph Marie, paa sin Vej til Tibet til Byen Bettiah, hvor han helbredte Fyrsten for en farlig Sygdom. Til Belønning fik Præsten et lille Grundstykke i Nærheden af Paladset; her byggede han et lille Kapel og begyndte en Missionsvirksomhed. Paa samme Sted staar nu det nye Bispedømmes største Kirke, der kan rumme 2000 Personer, som for en stor Del er Efterkommere af de første Kristne fra for 200 Aar siden. I 1893 blev Bettiah et apostolisk Præfektur, som blev overdraget Kapucinere fra Tyrol. Kirker og Kapeller, Skoler og Børnehjem blev bygget, og unge Mænd, som havde Kald og var egnede dertil, blev sendt til det pavelige Seminarium paa Ceylon for at uddannes til Præster. Da udbrød Krigen, og de tyrolske Kapucinere blev sendt tilbage til deres Fædreland. En belgisk Kapuciner, Pater Felix, blev sendt fra Lahore som Administrator af Præfekturet. Ved den indiske Gejstlighedens Hjælp blev Missionen holdt paa Benene, men det var først, da det nye Bispedømme Patna blev oprettet og Mgr. Van Hoeck kom som dets første Biskop, at man kom over Tabet af Tyroler-Patrene. Ogsaa spanske Jesuiter har optaget et vigtigt Arbejde i Bispedømmet.

Kirkelig Kalender.

7. Aug. 12. Søndag eft. Pintse.	14. Aug. 13. Søndag eft. Pintse.
8. — M. Cyriacus og Lidel- sesfæller, Martyrer.	15. — M. Marias Oplagelse.
9. -- Ti. Vigilie.	16. — Ti. Joachim, Jomfru Marias Fader.
10. — O. Laurentius, Martyr.	17. — O. Mariacanthus, Beken- der.
11. — To. Tiburtius og Susana, Martyrer,	18. — To. Oktavdag.
12. — F. Clara, Jomfru.	19. — Fr. Oktavdag.
13. — L. Vigilie.	20. — L. Bernhard, Bekender og Kirkelærer. (Fas- tedag.)

Rosenkranskirken. Mariakongregationen holder Møde Onsdag den 10. August Kl. 8 Aften. Fælleskommunion Søndag den 14. August inden Messen Kl. 8.

Nakskov. Nye Elever til den danske katolske Kostskole modtages. Skolen begynder den 16. August.

Puler A. Smitz.

Nakskov. Da vi nu trænger til en Kommunionbænk, eventuelt ogsaa til et Alter, til den nye Kirke, tillader jeg mig at forespørge, om disse Ting endnu er til Salg. Meddelelse om Pris m. m. bedes venligst og snarest sendt til *Pastor A. Smitz*, Bredgade 47, Nakskov.

Et smukt Exemplar af **den danske Messebog** ønskes til **Købs**. Redaktionen af »Ugebladet« modtager Oplysning. Prisspørgsmaalet underordnet.

Katholsk Boghandel Stenosgade 3, Kbhvn. B. Aabent 9-6 Tfl. Vester 3930. Bøger, Billeder, Devotionalier.

Niels Hansen: Fra Henrik d. VIII.s Dage. 128 Sider. 7 Billeder. Nedsat til **kun 50 Øre.** *Katholsk Boghandel.*

For dem, der ønsker at stifte Bekendtskab med den katolske Kirkes Lære, ligesom for dem, der ønsker at genopfriske deres Kundskaber om Religionen, afholder jeg efter den Maaleslok, der er den almindelige ved Konvertitundervisning, hver Torsdag Aften Kl. 8 Gennemgang af Troslæren Undervisningen foregaar i Forsamlingsværelset, Bredgade 64 (Indgang gennem den lange, smalle Gaard og opad Trappen til 1. Sal). Alle er velkomne. Jakob Olrik, Præst.

Adskillige Trykfejl i forrige Numme: bedes godhedsfuldt undskyldt. Ved en Fejltagelse kom Korrekturen mig ikke i Hænde, saa Bladet maatte trykkes ukorrigeret fra Redaktionens Side. *N. H.*

NB. Under *Pastor Bernh. Jensens* Bortrejse føres Ekspeditionen af cand. phil. A. Silcowitz, Studiestræde 27-29⁴, Tlf. 12,327; Kontortid 10 - 4.

Alle Henvendelser, Redaktionen vedkommende, bedes foreløbig sendt til cand. mag. Niels Hansen, **Sebbersund St. Jylland.**

Annoncer og lignende bedes senest sendt **Søndag Aften.** **Kun** eventuelle Dødsannoncer kan sendes til Trykkeriet »Athene«, Svanemosegaardsvej 4, København V.

FREMMEDESPROGTRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN), Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. -- Tlf. Nora 1008 x. Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

69. AARGANG

«Nordisk Ugeblad» udgives af Ansgariusforeningen, og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 8^a V. 5—7. Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbh. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 33.

Søndag den 14. August.

1921.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Den religiøse Stilling i Czeko-Slovakiet. — Et upersonligt Svar. — Nye Bøger. — Børnenes Opdragelse. — Mægtige Ingeniørarbejder fra Abrahams Tid. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Norge. Letland. Rom. Nord-Amerika. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

555.

Hvor er de ni?

En gammel from, protestantisk Bibelforsker havde i sin Bibel, ud for ovenstaaende Spørgsmaal af Jesus, skreven følgende Ord: »Det skal jeg sige dig, Herre Jesus, de blev hos Præsterne.« Hvor højt vi som Katholikker ogsaa sætter det præstelige Embede, kan vi godt være enige med hin gamle Mand: den, som bliver ved det udvortes, ved Præsterne alene, kommer ikke til Jesus. Det udtrykkes i vor Katekismus f. Eks. paa den Maade, at ved Skriftemaalet kan, naar Nød er paa Færde, og det er umuligt at opfylde de øvrige Betingelser, een Ting alligevel aldrig undværes, nemlig den oprigtige Anger over Synden. Det var let at være Katholik, hvis det rent udvortes, at tilhøre Kirken, ogsaa bragte Frelse og evigt Liv, nej, vi maa »vende tilbage«, d. v. s. samle vort Hjertes Tanker, og »give Gud Æren«, om vi vil høre Ordet fra Jesus: »Din Tro har frelst dig.«

Peregrinus.

Den religiøse Stilling i Czeko-Slovakiet.

Af Professor *Jos. Hanuš* ved Universitetet i Prag.

1. Kirkens Stilling før Krigen.

Den czekoslovakiske Republik blev oprettet den 28. Oktbr. 1918 af Bøhmere, Mähreere, Schlesiere og Slovakere, som før havde staaet under østrig-ungarsk Regimente.

I gamle Dage, under det østrigske Herredømme, nød den katholske Kirke Understøttelse som en i en vis Forstand virkelig Statskirke. Den østrigske Regering betragtede Kirken som en Støtte for Dynastiet og Statssamfundet; men dette kunde ikke andet end svække den almindelige religiøse Følelse.

Biskopperne blev i Regelen valgt blandt de tyske adelige Familiers Medlemmer; de religiøse Fester glimrede ved mange civile og militære Autoriteters Nærværelse; men baade Folkets og Gejstlighedens religiøse Opdragelse og Uddannelse lod i mange Henseender meget tilbage at ønske.

Ved Slutningen af Aaret 1910 beløb Befolkningen i det nuværende Czekoslovakiet sig til 13.594.973 Indbyggere. Af dem var 11.675.903 romerske Katholikker, 591.842 græske Katholikker (i Union med Rom), d. v. s. 90% af Befolkningen tilhørte den katholske Kirke. Af Landets c. 13½ Millioner Mennesker var godt 3 Millioner Tyskere, 1 Mill. Magyarer, 400,000 Jøder, Resten Czeko-Slovakere.

Men trods denne tilsyneladende gunstige Situation fandtes en Mængde Hykleri blandt den forrige Regerings Embedsmænd, af hvilke flere var Frimurere. Den offentlige Mening i Bøhmen og Mähren var stærkt præget af Liberalisme og Protestantisme, ikke mindst blandt de dannede Klasser. Mindet om Johan Hus blev draget frem med Kraft, og Had vakt mod Kirken og Paven.

Samtidig med, at Habsburgerne blev fordrevet, erklærede Fritænkerne og Socialisterne, at den katholske Kirke havde været en Fjende af Czekerne.

2. Kampe mod Kirken under den nye Republik.

Straks, da Nationalforsamlingen var bleven oprettet, foreslog en Fritænkter, Dr. Bartošek, at Kirken skulde be-

røves al sin Ejendom, sine Rettigheder og ganske skilles fra Staten. Katholikerne var — i hvert Fald i den første Tid — udsatte for Fornærmelser og hadefulde Angreb paa Møder og i Aviser.

Denne antireligiøse Bevægelse bragtes ogsaa ind i Skolerne og spredtes blandt yngre og ældre Elever af mange antikatholske Lærere. Og Katholikerne opfordredes alle Vegne til at forlade deres Kirke.

Resultatet af disse Angreb var: Den hellige Jomfrus Søjle paa Torvet i Prag og mange Statuer af St. Johannes Nepomuk (c. 300) blev revet ned, og Krucifikserne blev fjernet fra Skolerne. Men det værste var, at nogle Præster vilde gifte sig og indføre Forandringer af demokratisk og national Karakter, og da den h. Stol ikke vilde tillade det, dannede disse gifte Præster et Skisma d. 8. Januar 1920 og oprettede den »czeko-slovakiske Kirke«, der med stor Raahed angreb Katholikerne og bemægtigede sig deres Kirker og Sogne (mere end 30); over 70 Præster blev Skismatikere, og c. 100 forlod deres Stilling og traadte ind i Statsembeder.

Men det største Angreb blev gjort ved Folketællingen i Februar 1921, da alle Borgere skulde afgive Erklæring om deres religiøse Standpunkt. Da gjorde Fritænkere, Socialister, Protestanter og ikke mindst Methodister fra Amerika voldsom Propaganda for deres Meninger; de værste Beskyldninger blev udslynget mod den katholske Kirke paa Møder og i Aviser og Flyveskrifter, og Katholikerne blev indtrængende opfordret til at forlade deres Kirke. Et gammelt, ukirkeligt Ord af Præsidenten fra for mange Aar siden blev fremdraget som hans Stats- og Kirkeprogram, ja ingen Midler holdt for ringe, naar de kunde bruges mod den katholske Kirke. Denne Kamp støttedes endvidere af mange Lærere, Fabriksherrer og Embedsmænd.

Nogle hundrede Tusinde Katholikker blev bedraget, erklærede sig for »Czeco-Slovak«, Methodister eller religionsløse, saa at Kirken mistede 10% af sine Medlemmer — Medlemmer, som dog i Forvejen var ligegyldige for Troen og Materialister, men de øvrige forblev tro, og Kirken blev rensat, idet den berøvedes saadanne, som ingen Ære gjorde den. For øvrigt er allerede ikke saa faa af

dem, der blev bedraget af de gifte skismatiske Præster, vendt tilbage til den katolske Kirke.

3. Den katolske Kirkes Genrejsning.

Den religiøse Storm har brudt mange svage Grene af det katolske Træ; men det var nødvendigt for at vække Katholikkernes religiøse Følelse. Nu er de anderledes vaagne og er den h. Fader taknemmelige, som genoprettede Republikkens Hierarki og udnævnte de bedste czeko-slovakiske Præster til Biskopper. Fortjenesten heraf har især den apost. Nuntius, Ærkebiskop Micara, som med Klarhed saa den vanskelige Situation i Czeko-Slovakiet.

I Stedet for den forrige Ærkebiskop af Prag, Grev Huyn, blev den dygtige og ivrige Professor fra Universitetet i Prag, Mgr. Kordač, 1919 udnævnt til Ærkebiskop. Og i Stedet for Kardinal Skrbnsky blev Mgr. Stojan kaldet til Ærkebiskop af Olmütz. De øvrige fem nye Biskopper var ogsaa dygtige og nidkære Mænd, som det czeko-slovakiske Folk saa op til med Tillid og Kærlighed. De czekiske Præster havde dannet en Forening, som blev forbudt af Rom; en ny Sammenslutning arbejder nu med Iver gennem Møder og Pressen paa det religiøse Livs Fornyelse.

Det katolske Folkeparti spiller en stor Rolle og har besat 51 Pladser i Parlamentet. Partiet har standset mange Lovforslag, der stred mod den katolske Kirkes Interesser. Af upolitiske Sammenslutninger findes heller ikke saa faa. En Presseafdeling for Forbindelsen med fremmede Lande udsender hver Uge mange Tryksager rundt om i Verden (ogsaa et Par Stykker hver Uge til Nordisk Ugeblad). For de dannede Klasser, især Akademikerne, gøres ogsaa meget og udsendes flere Tidsskrifter.

Den forrige socialistiske Regering gjorde, hvad den formaede, for at skade Kirken; men den nuværende Regering er mere tolerant. Der er alligevel mange uløste Spørgsmaal tilbage, som Adskillelsen mellem Stat og Kirke, Afskaffelse af religiøs Undervisning o. s. v. Men det er tydeligt, at den katolske Bevægelse bliver stærkere fra Dag til Dag.

Katholikerne ønsker ingen Forrettigheder, kun religiøs

Frihed og Respekt for deres Overbevisning. Deres Hensigt er at løfte Folket af dets religiøse og moralske Decadence, at »fornye alle i Christus«.

Efter *Jitro* (Morgen) Juni 1921.

Et upersonligt Svar.

Af *Joseph Hammermüller*.

Naar der i en Artikel i dette Blads Nr. 31 Side 489 i en Omtale af Hr. Laubs Bog »Kirke og Musik« paastaas, at han siger, at »netop Koret, det er Kirkens store Synd mod Kirkesangen, som skal være Menighedens Sang«, saa havde det været ønskeligt, om Stedet havde været angivet, thi Side 112 siger Hr. Laub, at »gudstjeneste er ogsaa der, hvor menigheden lader bøn og taksigelse frembære om end gennem Mellemlid, saa dog i en tone, som alle maa erkende som menighedens egen tale«, og i Parenthes tilføjes (Palestrina), som jo er ensbetydende med Korsang. S. 15 siger han: »Hele den gregorianske kirkesang beror paa den liturgiske syngemaade, d. v. s. at nogle i menigheden, en forsanger eller forsangere, enkelte eller flere synger før«, og i samme Sætning taler han om »jubeltoner«, som de færreste kunde synge. Desuden vidner hans store Musiksamling bag i Bogen ogsaa om Udførelse af et velindøvet Kor.

Men spørger man nu Historien, saa er det sikkert, at der i Kirkens Hovedstad, Rom, meget tidlig har været ansat liturgiske Sangere. P. Wagner siger i sin Bog: »Einführung in die gregor. Melodien« I S. 29: »Antiphoniens Indførelse i Messens Introitus ved Pave Cølestin I forudsætter et Kor af skolede Sangere«, og Pave Cølestin døde 432. Under Kejser Justinian bestod Koret ved Domkirken i Bysanz af 111 Lektorer og 25 Kantorer. S. 214 siger Wagner: »Enhver Kirke maatte drage Omsorg for at have en Stamme af liturgiske Sangere. Allerede før Gregor († 604) gaves der i Rom saadanne Indretninger (Sangerskoler). Gregor har kun stabiliseret, definitivt organiseret

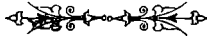
og materielt sikret dem. Han gav dem Bøndergods til Bestridelse af Underhold og to Huse, det ene ved St. Peter og det andet ved Laterankirken.«

Det særlig udvalgte og skolede Sangerkor i Kirkens Liturgi er en gammel Indretning og kan heller ikke undværes i vor h. Liturgi, som Hr. Laub omtaler saa smukt og begejstret. Men at falde i Henrykkelse over Hr. Laubs Bog er der ingen Grund til, da den hovedsagelig jo kun indeholder, hvad vi Katholikker saa godt ved, og som er sagt meget smukkere og bedre af katholske Forfattere i alle Sprog Verden over. Det, der interesserer os og kan forøge vor Begejstring for vor h. Liturgi, er jo kun, at en Protestant kommer den katholske Opfattelse saa nær.

Naar Mollerup i Danmarks Riges Historie III.—II. S. 75 taler om »den aandelige Fattigdom, som paa det litterære Livs Omraade karakteriserede Tiden« og paa næste Side siger: »Reformationen havde utvivlsomt til Følge en betydelig Nedgang i almindelig Oplysning og Dannelse«, og naar J. P. Jacobsen i sin Kritik over samme Bog i Tilskueren 1907 S. 306 siger, at »hele Reformationsværket maa undersøges, behandles og vurderes paa en helt anden Maade, end hidtil er sket. Eet er i hvert Fald allerede nu klart, at Reformationen var Danmark en dyr Forandring, baade økonomisk, nationalt og kulturelt«, saa er det jo noget, som med mindre eller større Vished har staaet klart for den katholske Tænkens Bevidsthed. Naar Lindbæk i sin Bog: De danske Franciskaner-Klostre forsvare Tiggermunkene, naar Troels Lund i sin Historie stiller den katholske Gejstlighed før Reformationen langt over den protestantiske efter Reformationen i moralsk og sædelig Henseende, og naar Hr. Petersen i den nye danske Litteraturhistorie ogsaa fremstiller Reformationen som en Nedgangstid i litterær Henseende, saa er det noget, som vi Katholikker altid havde og maatte have paa Fornemmelsen, kun er vi taknemmelige og glade for, at disse Spørgsmaal nu endelig er uddybet og bragt til større Klarhed i Enkelthederne. Om vor h. Liturgi har vi et Utal af Forfattere i alle Sprog, der meget varmere, dybere og smukkere har fremstillet dens Historie og Væsen, end nogen troende Protestant formaar. Men endnu har jeg i

al den herlige og rige Litteratur om Liturgi, som jeg har læst, kun truffet den Udtalelse, at »Koret er Kirkens store Synd«, en eneste Gang, nemlig i Ugebladet for i Aar Nr. 31, Side 489; ellers tales der altid og overalt om Koret som en selvfølgelig Nødvendighed.

Efterskrift af N. H. Naar det hedder i forangaaende, at »nogle i menigheden, en forsanger eller forsangere, enkelte eller flere synger for«, ligger det jo i selve Ordene, at Menigheden »synger med«; thi den, der synger solo, kan da ikke siges at »synges for«. Men det er Korets store Synd, at det baade synger for og synger solo, i alt Fald i mange, mange Kirker, f. Eks. i St. Ansgars Kirke, hvor Menigheden ikke aabner sin Mund under hele Højmessens; bagefter synges to danske Salmever, under hvilke de fleste af Menigheden gør det samme, som Præsten har gjort, nemlig gaar deres Vej. Det har dog sikkert været mange en Glæde at lægge Mærke til, at Erkendelsen af den Betydning, Menighedens Deltagelse i den liturgiske Sang har, er vokset meget her hjemme efter Pius X's alvorlige Paabud herom; i ikke saa faa af vore Kirker synger Menigheden med baade i Gloria, Credo og meget mere.

Nye Bøger.

Legende. Tre Mysterier af Broder Ulv. (96 Sider. Katholsk Forlag. København 1921.)

Mon det ikke ofte er sket paa en Malerisamling, at besøgende har staaet stille foran et bibelsk Billede af en eller anden gammel Mester, og at en af dem har udbrudt: »Men vil du se, sidder vor Herre selv ikke der, klædt ud som en hæderlig Haandværksmester fra det femtende Aarhundrede, og gaar den hellige Gudsmoder ikke omkring som en ærbar Madame? Er det dog ikke komisk, ja latterligt?« »Jo vist er det saa,« bliver der svaret, »men læg Mærke til Udtrykket i Frelserens Ansigt, til den Haandbevægelse, hvormed Gudsmoder ledsager sine Ord, til den hele Stemning og Aand over Billedet, det er genialt, det er fortryllende.« Paa samme Maade kan det komme til at gaa en overfor nærværende Mysteriespil. Man irriteres over mange latterlige, næsten taabelige Ting (Pintse-Myste-

riet begynder f. Eks. saaledes: »Skoldt, Telemakos, der tabte du din sidste Knap«, men kan samtidig ikke lade være at rives med af mangfoldige gribende Udtryk for Fromhed, Inderlighed, ja Højhed. Det er Julens, Paaskens og Pintsens Hemmeligheder, som Digteren paa ganske ejendommelig Vis gør letfattelige og haandgribelige; men, som Middelalderens Digtere ikke frygtede for »nogen Profanation ved at give de hellige Begivenheder dramatisk Form eller ved den dristige, ofte paradoksale Anvendelse af liturgiske og bibelske Citater og Scener«, saaledes har vor Forfatter heller ikke frygtet det, men lader f. Eks. en københavnsk Spejderdreng, en Negerdreng, en Indianerdreng, en Kineserdreng, en Grækerdreng og en Romerdreng lege og spille Klink udenfor Huset, hvor Apostlene forsamles og modtager den Helligaand. Men er det da ikke at profanere det hellige? Mange vil maaske svare jo, men, men . . . Drengene legede sikkert udenfor det hellige Hus, da Pintse-Underet skete, og læs det selv, og man vil maaske finde, at der »opnaas en naivt-yndig Virkning, der svarer til den fromme Kunstners Hensigt«. Det kunde være fristende, og det vilde være let, at citere en Række skønne Vers af den mærkelige Bog; men disse Linjer maa være nok som Anbefaling af de tre Mysteriespil, der den 1. Maj i Aar har faaet biskoppeligt »Imprimatur«. De vil ikke være lette at opføre, men formentlig kunne blive af gribende Virkning.

Par. *The quarterly review of the Benedictines of Caldey.* (Maj 1921. 1 s. 6 d.)

Frisk og naturligt som det Hav, der skummer om deres lille Ø ved Kysten af Wales, skriver Benediktinerne i deres smagfulde, underholdende Kvartalsskrift. Mest Interesse frembyder i dette Nummer vistnok Abbedens Rejsbreve. Han er nemlig langt borte, i Amerika, for at samle saa mange Penge sammen, at Abbediet, der for 7 Aar siden opgav Anglikanismen og blev katholsk, kan blive sat i Stand til at fortsætte sit Liv som studerende og kontemplativt Samfund. Han skildrer overordentlig levende sine Oplevelser paa en lang Motortur gennem de mest uvejsomme og øde Provinser i Brasilien; mange Steder er alt katholsk Liv som uddød, og af den Virksomhed, som Jesuiterne for et Par Hundrede Aar siden drev med saa stor Iver, er nu kun nogle Bygninger og Gadenavne tilovers. Andre Steder i Brasilien har der været stor religiøs Fremgang; men denne har endnu langtfra faaet almindelig Udbredelse. En Afhandling om den store Fare for Kristne og Muhamedanere, som Jødernes eventuelle Overtagelse af det hellige Land vilde medføre, er ogsaa

værd at læse. — Skulde nogen af Ugebladets Læsere have Lyst til at stifte Bekendtskab med det smukke Tidsskrift og særlig læse Abbed Aelreds interessante Korrespondance fra Brasilien, kan vedkommende sende en Postanvisning paa 1 sh 9d med sin Adresse og Anmodning om Maj-Nummeret af *Pax* til *The Editor of Pax. Caldey Abbey. Tenby. S. Wales. England.* N. H.

Børnenes Opdragelse.

(Efter *Die Welt* af 10. Juli 1921.)

Sæt ikke altid Børnene i Rette for deres Uartigheder og Ulydighed; thi intel sløver i den Grad den barnlige Æresfølelse, som naar de Forseelser, de engang har begaaet, evindeligt drages frem til Advarsel og Opdragelse. Hvad vil man egentlig ogsaa opnaa herved? Forbedre kan man sikkert ikke paa den Maade, tvertimod bliver enhver Lyst til Forbedring hos Barnet kvalt i Spiren: det bliver jo alligevel altid ved med at være uartigt. Ja, selv naar et Barn viser for udpræget Lyst til at begaa — Dumheder (dette er maaske overhovedet det mest træffende Ord for barnlige Uartigheder, da disse oftest sker af Uforstand), er dette dog ingen Grund til evig og altid at betegne det som uopdragent. Som bekendt er intet Menneske ufejlbart, Børn mindst. Har vi derfor Ret til at fælde den afgørende Dom over et Barn, at det er slet, kun fordi det er noget uartigere end andre? Netop saadanne Børn trænger til nogen, der vil tro paa dem, der fuld af Kærlighed vil tage sig af dem og lade dem høre: »Trods dine Fejl har jeg dig kær; thi jeg ved, du er selv ked af dem, og at du lider under fra alle Kanter at blive skældt ud for uartig.«

Heller ikke vedvarende Formaninger til at være artig er at anbefale, ja de kan højlig opirre et Barn. Det bedste Middel til at holde et Barn artigt er en Behandling, som tydeligt lader det skinne igennem, at man slet ikke venter andet end godt af det. Det styrker den barnlige Selvbevidsthed og virker altid noget godt, idet Barnet ganske uvilkaarligt vil prøve paa at vise sig vor Tillid værdigt.

Der er mange Maader, man ikke bør straffe paa. Helt uden Straffe under Opdragelsen kan man ikke klare sig, hvor tungt det ogsaa kan falde en at straffe. Straffe er noget ubehageligt, ikke mindst overfor smaa Børn. Derfor er der mange, der gerne paa Forhaand vil forbyde deres Børn en hel Række Ting. Dette skal man ikke gøre, da man derved berøver Børnene den Bevægelsesfrihed, som de i saa høj Grad har nødig.

Fremfor alt bør man ikke straffe Børnene med Arbejde. De skal lære at elske Arbejdet, hvad der ikke let lader sig gøre, naar vi selv i deres Øjne nedværdiger Arbejdet til en Straf. Ligeledes er det en daarlig Straf at berøve Børnene et Maaltid: Mad og Drikke hører nu engang med til Livets nødvendige Krav. I hvert Fald maa man kun bruge saadanne Straffe ved særlig grove Forseelser, hvilket ogsaa gælder om legemlig Tugtelse. Gaar det an, skal man overhovedet se helst at klare sig uden denne. Saaledes som man aldrig bør straffe, uden man er klar over, hvad der har foraarsaget Uartigheden, skal man undgaa enhver Straf, der kan føles som en Nedværdigelse. Især maa man ikke tugte et Barn i hans Kammeraters Nær-værelse, da det saa let bliver udsat for vedvarende, skadelige Drillerier, ligesom man heller ikke maa ydmyge det ved i fremmedes Nær-værelse at opremse alle dets Fejl.

Mægtige Ingeniørarbejder

fra

Abrahams Tid.

(Efter et Foredrag af Dominikanerpateren *Hugh Pope* paa Bibelkongressen i Cambridge Juli 1921.)

Alle, som har været i Rom, har ogsaa set den mægtige Kloak (*cloaca maxima*) og dennes kolossale Stene; nogle har ligeledes stiftet Bekendtskab med de mægtige Udløbskanaler fra Søerne Albanø og Nemi. Naar de saa har faaet at vide, at disse forbavsende Bygningsarbejder maaske skyldes før-romerske Etruskere, har de næsten været tilbøje-

lige til at tvivle, om virkelig Folkeslag i saa ældgamle Tider har været i Stand til saa mægtige Arbejder.

Dog, jo mere vi lærer de gamle at kende, desto mere maa vi indrømme, at de har været i Stand til Ting, som vi til Trods for vore fuldendte tekniske Hjælpemidler vistnok ikke vilde driste os til at give os i Lag med. Pyramiderne leverer os straks et nærliggende Eksempel. Den mægtige Siloam-Tunnel med sin Indskrift, der bevarer Mindet om det lykkelige Øjeblik, da Arbejderne fra begge Ender af Tunnellen mødte hinanden, er ikke nær saa vel kendt, skønt den utvivlsomt skriver sig fra Kong Ezechias's Tid i det ottende Aarhundrede før Christi Fødsel. At slige Ingeniørarbejder var mulige paa et endnu tidligere Tidspunkt, bevises ved Beretningen om Davids Angreb paa Jerusalem, da Joab indtog den ved at stige op gennem Vandrøret (2. Sam. 5), et vidunderligt Bygningsværk, som maa have eksisteret længe før Davids Tid og stamme fra selve Jebusiterne.

Særlig Interesse frembyder Udgravningerne i Gezer fra 1902 til 1908. Mange meget vigtige Ting til Belysning af de gamle Kanaaniters Liv og Færden er herved bragt for Dagens Lys. Man har f. Eks. set, hvorledes de er gaaet over fra Ligbrænding til Begravelse, hvorledes de ofrede Mennesker og meget andet. Ved Udgravningernes Slutning, i Septbr. 1907, fandt man dog det allerinteressanteste: Indgangen til en Tunnel. Dennes Højde var forbavsende stor, henimod 8 m, Bredden godt 4 m og Længden 43 m; 80 Trin førte ned til Bunden.

To Spørgsmaal meldte sig straks: Naar og med hvilket Formaal er dette kæmpemæssige Arbejde foretaget? Det sidste Spørgsmaal kunde ikke besvares, før man havde naaet Bunden, men det første var man hurtigt paa det rene med. De forskellige Genstande, man stødte paa, pegede paa det Faktum, at Tunnellen maatte have været i Brug fra før 2000 Aar før Chr. og hørt op med at benyttes c. 1500—1400 f. Chr.

Hvad Hensigten angik, mente man først, Tunnellen var bestemt til Flugtmiddel i Tilfælde af Belejring. Men da man i Bunden fandt en Kilde med Kamre rundt omkring, sluttede man, og vistnok med Rette, at Tunnellen var en

Foranstaltning for at sikre Vandtilførslen i Tilfælde af Belejring. maaske ogsaa en Hjælp til Flugt, da den var ført ned til de ydre Volde.

Ved nærmere Overvejelse indsaa man dog, at Tunnelens største Interesse ikke laa i dens Hensigt, men i dens Ælde. Thi her var et mægtigt Stykke Ingeniørarbejde, udført henimod Slutningen af det tredje Aartusinde før Chr., omtr. paa Abrahams Tid. Hvem har ikke tænkt sig Abraham, »de troendes Fader«, som en Nomade, der vankede om i et Land, praktisk talt ubeboet? Og det til Trods for de tydelige Vink, der findes i 1. Mosebog, f. Eks.: »Paa den Tid var Kanaaniten i Landet.« Hvilket Lys kastes der ikke, naar man tager denne Tunnel i Betragtning, over de gentagne Beretninger om Isaak, der gravede Brønde, som var — og er, da de endnu til Dels findes — overordentlig dybe. Naar vi tænker paa den ældgamle Historie i 1. Mosebog 15 om de fem Kongers Indfald, af hvilke vi nu ved, at den berømte Hammurabi var den ene, ligger det nær at gætte paa, at omtalte Tunnel er bleven lavet ved denne Lejlighed for at sørge for Vandtilførslen.

Men hvorfor blev Tunnellen ikke benyttet længere end til henved det 15. Aarhundrede f. Chr.? Man kan formode, at det hænger sammen med Israels Indvandring og Byens Erobring ved Josva. Og skulde dette ikke være rigtigt, kan vi tænke paa, hvad der fortælles i Tell-el-Amarna Tavlerne om Aarhundredet før Josva, at Palæstina den Gang var Skuepladsen for store Oprør.

Vi er i vore Dage stolte over St. Gotthard-Tunnellen og Storstædernes mægtige underjordiske Baneanlæg og indbilder os, at noget saadant aldrig er præsteret før. Men Pyramiderne staar stadig væk som et Vidnesbyrd om de gamle Tidens Ydeevne, og selv om Gezer-Tunnellen er dækket til igen, for at Egnens omstrefjende Røverbander ikke skal ødelægge den, er den dog stadig væk et vidunderligt Minde om den fremragende Dygtighed hos et Folk, der saa Israel komme og — skælvede.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Vincentskonferensernes Sommer- og Agitationsmøde d. 31. Juli havde samlet 35 Deltagere. Den højærværdigste Biskop indledede Mødet, hvorefter de forskellige Beretninger blev aflagt. De forvirrede Forhold i St. Mariæ Konferens, som i de senere Aar har ført en ret omtumlet Tilværelse, gav Anledning til en livlig Diskussion. P. Resch vilde til Undskyldning for Konferensen anføre, at de fleste af Menigheden derude gik til Højmesse i Stenosgade, saa at der ikke var Medlemmer nok til at holde Møde. Det samme mente Konferensens Formand, Hr. Holm, som for øvrigt gav den Oplysning, at man nu agtede at lade hele Ledelsen gaa over til Lægfolk. Hr. Günther kunde tænke sig, at Konferensens Møder blev forlagt til Stenosgade, naar Folk nu engang kom der. Biskoppen kunde ikke anbefale en saadan Ordning, bl. a. fordi det stred mod al Tradition og vilde stille Sognekirken i et uheldigt Lys. Man maatte gaa ud fra, at Sognepræsten mere end nogen anden var i Kontakt med Sognets fattige. Noget andet var, at man kunde henlægge Mødet til en Hverdag, saaledes som man gjorde det overalt i Udlandet. Den Udvej havde enhver Konferens. P. Resch vilde henlede Opmærksomheden paa den megen skjulte Nød, som fandtes, og som det ikke altid var saa let for Præsterne at komme paa Spor efter. Her maatte Medlemmerne træde til og give Præsterne en Haandsrækning, hvor det var nødvendigt. Hr. Pruser vilde minde om, at St. Annæ Kirke til næste Aar kunde holde 25 Aars Jubilæum. Den højærværdigste Biskop gav en livfuld Skildring af den første Valfart til Kong Knuds Grav i Odense, som han selv havde ledet. Med Henblik paa de vellykkede Valfarter til Haraldsted mente Biskoppen, at man burde arbejde for, at ogsaa Valfarterne til Kong Knud blev taget op igen. Det var ikke for tidligt at begynde paa Forberedelserne allerede nu, saa at den første Valfart kunde finde Sted i Sommeren 1922. — Efter Forslag af P. Resch bestemtes det, at Generalmødet i Decbr. skulde afholdes i Rosenkrans Sogn.

Norge. En Korrespondent meddeler Ugebladet, at norske Katholikker (hvor mange, nævnes ikke) St. Olavs Dag (»Olsok«) d. 29. Juli afholdt en meget vellykket Pilegrimsfærd til Stiklestad, hvor den norske Helgenkonge jo faldt i Slaget. Færden udgik fra Trondhjem. Pastor Riesterer fra St. Olavskirken i denne By var sammen med et Par andre draget ud Dagen i Forvejen for at ordne alt til Festen. Pilegrimsfærden begyndte med Messe Kl. 6 i Jesu Hjertes Kirke i Trondhjem, hvor Pastor Weizig ud-

delte den h. Kommunion til Deltagerne. Kl. 8¹/₄ gik Toget til Vardal Station, hvor det ankom henad 12, og hvorfra der atter var en Times herlig Vandring under Bøn og Sang mellem ranke Birketræer, frodige Enge og bølgende Agre. Processionen drog forbi Stiklestad gamle Kirke og svingede ind paa den højt beliggende, indhegnede Plads, hvor St. Olavs Støtte staar, og hvor der var rejst et Telt med Alter. Her læste Pastor Riesterer Messen og prædikede om St. Olav, der ikke kæmpede for egenkærlige Interesser, men for det norske Folks Omvendelse til Kristendommen. En stor Skare Protestanter fulgte med Andagt og Interesse den hele Guds-tjeneste. Tilbagefærden foregik paa samme Maade som Udfærdan og sluttede med Andagt i St. Olavskirken.

Letland. Der er al Udsigt til, at det foreslaaede Konkordat mellem Letland og den hellige Stol vil blive ratificeret af Regeringen og Nationalforsamlingen og ligeledes underskrevet i Rom i Løbet af Efteraaret. Nogen Opposition ventes ganske vist; men Kabinettet er i sin Helhed stemt for Konkordatet. Et af de første Skridt, den lettiske Regering foretog sig, efter at Landet var bleven udskaaret af det russiske Rige, var at faa et godt Forhold i Stand til den hellige Stol. Der oprettedes et Ærkebispedømme for Letland med Residens i Riga September 1918, og Mgr. O'Rourke, en Russer af irsk Nedstamning, blev konsekret som den første Ærkebiskop. Senere vil der vistnok blive indrettet et eller to Bispedømmer til. I hele Letland findes ca. en halv Million Katholikker, fordelte i 127 Sogne og betjente af 137 Præster. Fraset nogle faa Bygninger, som Regeringen har overladt dem, og et Par Kirker, som Russerne før brugte, er de lettiske Katholikker henviste til fuldt og helt alene at sørge for deres kirkelige Fornødenheder.

Rom. Pave Leo den Trettendes endelige Bisættelse vil sandsynligvis finde Sted i Septbr. i Laterankirken. Rygtet om, at Pave Benedikt vilde benytte den højtidelige Lejlighed til at opgive Pavernes halvhundredeaarige Fangenskab i Vatikanet, taler ikke Sandhed, bl. a. fordi Overflytningen af Pave Leos Lig sandsynligvis vil finde Sted om Natten og uden nogen offentlig Procession. Leo XIII har selv i sit Testamente bestemt, at han ikke vilde begraves i Laterankirken, hvor nu Giulio Todolinis Gravmindesmærke allerede i nogen Tid har ventet paa at modtage hans Legeme. Da Pius den Niendes Lig i 1891 blev overflyttet til Campo Verrano, foranstaltede de antiklerikale meget uhyggelige Forstyrrelser, og baade de borgerlige og kirkelige Myndigheder ser meget nødig, at noget saadant skulde gentage sig; der er forresten meget lidt Sandsynlighed herfor, da den kirkepolitiske Situation har forandret

sig betydelig i de 30 Aar fra 1891 til 1921. — Muligheden af Genoptagelsen af den diplomatiske Forbindelse mellem Italien og Vatikanet har, som rimeligt er, vakt stor Interesse rundt om i Landene. Det er slet ikke usandsynligt, at Sagen vil gaa i Orden, eftersom Statsminister Bonomi i sit Kabinet har tre Medlemmer af det katholske Folkeparti, af hvilke oven i Købet den ene, Marquis Rodino, er Lærer af Kultusministeriet.

— Den 15. Juli modtog den h. Fader den japanske Kronprins Hiro Hito i højtidelig Audiens. Prinsen skænkede Paven en fint ciseret Sølvvase og modtog af denne to smukke Mosaikarbejder fra de vatikanske Værksteder. Efter Audiensen hos Paven aflagde Prinsen Besøg hos Statssekretæren, Kardinal Gasparri.

Nord-Amerika (U. S. A.). Biskop Curley af Saint Augustine i Florida har faaet den Ære at blive den gamle Kardinal Gibbons' Efterfølger som Ærkebiskop af Baltimore. Mgr. Curley er den yngste Ærkebiskop i Verden, kun 42 Aar gammel. Han er Irlænder af Fødsel og blev i 1914 Biskop af Saint Augustine.

St. Josefs Gildes Julefond

afholder Søndag den 4. September i Blegdamsvejens Selskabslokaler (Blegdamsvej 26)

Aftenunderholdning og Bal.

Af Programmet fremhæves: 5 Mands Orkester under Ledelse af Hr. A. Zabell, Operasangerinde Frøken Erna Neukrantz, Hurtigmaleren Hr. Martini og Luthsangeren Hr. Bjørck.

Billetter faas hos: Weisenfeld Griffenfeldtsgade 50 A⁴, Petersen Nørregade 35 B⁵, A. Johansen Birkegade 15², Ottesen St. Hansgade 10², Stenalt Amagerbrogade 244, Kath. Boghandel Stenosg.

St. Knuds Skole begynder sin Undervisning den 15. August Kl. 9. — Kl. 8¹/₄ Veni Creator og Skolemesse. *Küpferle.*

St. Andreas Gilde (Ordrup). Torsdag d. 18. Aug. Aftentur til Klampenborg. Mødested Linie 14 Endestation Kl. 7¹/₂. Kaffebord Strandhotellet Kl. 9.

— Tirsdag d. 6. Septb. Afslutning af Sommersæsonen med Fest og Bal i Charl. Palmehaves store Sal.

Kollekt for den danske katholske Kirkesag.

Søndag den 21. August holdes den af det Apostoliske Vikariat foreskrevne **Anagarius-Bonifacius Kollekt** i alle Kirker og Kapeller til Bedste for vore mest trængende kirkelige Institutioner.

Nakskov. Nye Elever til den danske katholske Kostskole modtages. Skolen begynder den 16. August.

Pater A. Smitz.

Helsingør. Vi bringer herved alle, som ved Gaver eller paa anden Maade har bidraget til at støtte vor Basar, vor hjerteligste og bedste Tak.

St. Vincentssøstrene.

Niels Hansen: Fra Henrik d. VIII.s Dage. 128 Sider. 7 Billeder. Nedsat til *kun* 50 Øre.

Katholsk Boghandel.

Kirkelig Kalender.

14. Aug. 13. Søndag eft. Pintse.	21. Aug. 14. Søndag eft. Pintse. Marias Optagelse (fejres offentligt).
15. — M. Marias Optagelse.	22. — M. Oktav af Marias Optagelse.
16. — Ti. Joachim, Jomfru Marias Fader.	23. — Ti. Filip Benitius, Beken- der.
17. — O. Hyacinthus, Beken- der.	24. — O. Bartholomæus, Apo- stel.
18. — To. Oktavdag.	25. — To. Kong Ludvig, Bek.
19. — Fr. Oktavdag.	26. — F. Zaphyrinus, Pave og Martyr,
20. — L. Bernhard, Beken- der og Kirkelærer. (Fa- stedag.)	27. — L. Josef Calasanz, Bek.

Søndagsgudstjeneste i Sommermaanederne i Provinsen.

	Stille Messe.	Højmesse.	Andagt in. Vels.
Aakirkeby (Jernbanegade)..... Kl	-	Kl. 11 ¹ / ₂ m.	Vels.
Aalborg (Kastetvej)..... »	7 ¹ / ₂	» 10	Kl. 2 ¹ / ₂
Aarhus (Ryesgade 26)..... »	6 ¹ / ₂ &7 ¹ / ₂	» 10	» 7
Dalum Kloster..... »	6 ¹ / ₂	» -	» 5
Esbjerg (Nørregade)..... »	-	» 10	» 3
Fredericia (Sjællandsgade)..... »	7	» 9 ¹ / ₂	» 2
Haderslev..... »	-	» 9 ¹ / ₂	» 8
Helsingør (Nygade 8)..... »	8	» 10	» 2
Holbæk (Kastanievej 19)..... »	8	» 10 ¹ / ₂ c. 11 ¹ / ₂ p. ls.	
Horsens (Nørregade 19)..... »	8	» 10	» 2
Kolding (Alhambravej)..... »	-	» 9 ¹ / ₂	» 7
Køge (Elisevej)..... »	-	» 10	» 8
Ledreborg..... »	-	» 9 ¹ / ₂	» 2
Maribo (Ny Østergade)..... »	8 ¹ / ₂	» 10polsk	» 2 ¹ / ₂
Nakskov (St. Franciscus Kirke)..... »	8	» 10 ¹ / ₄	» -
Nyborg (Stella maris Vindingevej)..... »	7	» 10	» -
Nykøbing F. (Hellig Kors Kirke)..... »	8	» 10 ¹ / ₂ p. lsk	» 1
Næstved (Villa Alfa)..... »	-	» 9	» -
Odense (Torvet 7)..... »	8	» 10	» 2 ¹ / ₂
Randers (Ladegaardsgade)..... »	-	» 10	» 8
Ringsted (St. Knudsgade)..... »	8	» 10	» 7 ¹ / ₂
Roskilde (St. Olgsgade)..... »	7	» 9	» 5
Rønne (Lille Mødsegade)..... »	-	» 10	» 6
Silkeborg (Vestergade)..... »	-	» 9 ¹ / ₂	» -
Slagelse (Tordenskjoldsgade)..... »	7 ¹ / ₂	» 10	» -
Svendborg (Havnegade 1)..... »	-	» 10	» 3
Vejle (Blegbanken)..... »	7	» 9 ¹ / ₂	» 3

I Aabenraa, Sønderborg og Tønder afholdes kun periodisk Gudstjeneste, som i Forvejen annonceres i de stedlige Blade.

NB. Under Pastor *Bernh. Jensens* Bortrejse føres Ekspeditionen af cand. phil. A. Silcowitz, Studiestræde 27-29^a, Tlf. 12,327; Kontortid 10-4.

Alle Henvendelser, Redaktionen vedkommende, bedes foreløbig sendt til cand. mag. Niels Hansen, **Hunborgvej 27 Thisted.**

Annancer og lignende bedes senest sendt **Søndag Aften.**

Kun eventuelle Dødsannoncer kan sendes til Trykkeriet »Athene«, Svanemosegaardsvej 4, København V.

FREMMEDSPROGTRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

69. AARGANG

«Nordisk Ugeblad» udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 8^a V. 5-7. Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbh. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5-7 Eftermiddag.

Nr. 34.

Søndag den 21. August.

1921.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — »Santa Maria . . .« — Vejkorsset ved Lille Svenstrup. — Lille Peters dumme Forældre. — Et personligt Svar. — Skoven. — Brudstykker. — Hjertelig Tak. — Efterretninger fra Ind- og Udland: Aalborg. Polen. Rom. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

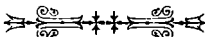
556.

Bøn om en lykkelig Død.

(Paa Marias Optagelses Fest.)

Min Herre og Frelser! Hold mig i Dødens store Time fast i dine Sakramenters stærke Arme og ved den friske Vellugt fra din rige Trøst. Lad Frikendelsens Ord blive talt over mig og din hellige Olje signe og besegle mig og dit eget Legeme blive min Føde og dit Blod min Vederkvægelse; lad min søde Moder, Maria, aande over mig og min Engel hviske Fred til mig, og lad mine herlige Værnehelgener smile til mig, at jeg i dem alle og ved dem alle maa besidde Udholdenhedens Naade og dø, som jeg ønsker at leve, i din Tro, i din Kirke, i din Tjeneste og i din Kærlighed. Amen.

(Kardinal Newman.)

„Santa Maria . . .“

Romerske Minder om Maria-Andagten.

Der gives Folk, som mener, at Oldtidens Kirke og Gudstjeneste har været særdeles enkel og tarvelig, omtrent som en »reformert« Altergang.

Men bortset fra Udtalelser i St. Clemens's og St. Ignatius Martyrs Breve, der allerede peger paa et bestemt organiseret og udviklet Kirkeliv, er jo Fundene fra Oldtiden: Indskrifter, Malerier, Genstande saasom Glaskar, Mønter, Lamper og Statuer nærmest Beviser paa et rigt Andagtsliv allerede den Gang.

Til dette Andagtsliv regner vi i Særdeleshed Bønnen for de afdøde og Helgendyrkelsen, ofte begge i Forening, idet man f. Eks. anbefalede en afdød Kristens Sjæl til Apostlene Petrus's og Paulus's Forbøn.

Billeder af disse Apostle findes endnu i Massevis paa Guldglas og Lerkar, paa Sarkofager og Mosaikfremstillinger. De fleste velbevarede er fra Oldtidens Slutning, fra det 4. og 5. Aarhundrede, men nogle er meget ældre, saaledes et Mariabillede fra de ældste Katakomber. Dette, som ogsaa de mange øvrige Fremstillinger af Guds Moder med Jesus-Barnet fra Oldtiden, viser, hvad disse Kristne følte overfor den »velsignede blandt Kvindene«, og at man netop i Oldkirken huskede Ordet: »Se, fra nu af vil alle Slægter prise mig salig« (Luk. 1, 48).

Andagten til Guds Moder stammer altsaa ikke fra Rafaels Madonna-Billeder eller Middelalderens Rosenkrans-Bønner, men omvendt: disse sidste er kun nyere Udslag af Kirkens oldkristelige Tankegang.

Dette ser man netop ogsaa ved Roms Kirker.

De første Kirker er — vel at mærke! — saa godt som alle opkaldte efter de ældste og største Lokal-Helgener, ikke: Jesus-Kirke eller: Trefoldighedskirke eller: Sakramentskirke o. s. v. Thi det kunde aldrig være faldet nogen katholsk Kristen i Oldkirken ind, at Kirken ikke var indrettet til Gudsyndyrkelse, altsaa til at tilbede den ene, tre-

foldige Gud og til at modtage Sakramenterne i. Dette var en saadan Selvfølge, at man slet ikke nævnte det, men ved de enkelte Kirkers Benævnelse nærmest tænkte paa de lokale Minder. Ethvert Gudshus hed *dominicum*, men fik en nærmere Betegnelse alt efter dets Oprindelse, Belliggenhed eller Indstifter, saaledes *Dominicum ad S. Clementem*, fordi det var bygget i og paa Flavius Clemens Martyrs Fædrenehus, *Dominicum Johannis et Pauli, Sanctæ Cæciliæ* o. s. v.

Var Stedet en Martyrs Begravelse, hed det *confessio*, saaledes opstod Sankt Peters og Sankt Pauls store Kirker og St. Laurentius udenfor Murene, St. Sebastian o. s. v.

Vi har dog en eneste Undtagelse, nemlig Pavernes ældste Titel-Kirke: *Titulus pastoris* [nu til Dags *Santa Pudentiana*]. Vi vilde kalde den: Den gode Hyrdes Kirke. Men da Paverne maatte opgive dette Sted, og da den var bygget paa den kristelige Senator Pudens's Hjem, hvor den hellige Pudentiana havde boet, kaldtes Kirken senere efter dette Lokal-Minde.

Nu havde man i Rom ingen Lokal-Minder om Herrens Moder, derfor findes hendes Navn ikke i de første Forsamlings-Steders Katalog. Men saa snart der byggedes frit staaende, offentlige Kirker, findes hendes Navn som Kirkens Patroninde flere Steder.

En Tid igennem boede Paverne i Kejsernes gamle Boplig paa Palatin, og der indrettede de sig deres Kirke, som blev indviet til Guds Moder, det er *Maria Antiqua*; den døde Skæbne med Palatins Kejserhuse, nemlig paa Grund af Alder at synke i Grus i Aaret 845 (!), saa der maatte bygges en ny Mariæ Kirke ved Forum, som kaldtes *Maria nuova*, allsaa den nye Mariæ Kirke, i Aaret 850. Denne »nye« var i Middelalderens senere Periode saa alderssvag, at den byggedes om til en ny Kirke ved Navn *Francisca Romana*, som senere lavedes om til Museum! Enhver Roma-Farar kender dens gamle Taarn, der behersker hele Forum.

Dette er bare et Eksempel paa en gammel Maria-Kirkes Historie. Samtidig med den nævnte har vi *Santa Maria in Via lata*, det var nemlig Hovedgadens, Corso'ens, Navn i Romertiden, og *S. Maria in Cannapara* paa Forum, lige-

ledes ødelagt i Middelalderen, medens den først nævnte endnu eksisterer i ombygget Form. Desværre blev nemlig saa godt som alle gamle Kirker ombygget eller nybygget efter Baroktidens Smag.

Dette sidste er ogsaa sket med den mest ærværdige og største af alle Maria-Kirker i Rom: *Maria Maggiore* paa Esquiliner-Højden. Den er ikke blot Roms, men Verdens største og mest ansete Maria-Kirke*). Den byggedes omkring Aaret 350, altsaa ikke længe efter Forfølgelsernes Tider, og den var den Gang ikke den ældste Mariakirke, men blev straks kaldt »den største« eller ordret: »den, der er større«, nemlig end de øvrige Maria-kirker i Byen.

Vi fejrer dens Grundlæggelse den 5. August. Det var under Pave Liberius, at et fromt og velstaaende Ægtepar lod denne Basilika opføre. Men Bygningen blev ikke uberørt af Restaureringer, blev delvis nybygget, dog blev heldigvis i det mindste det indre bevaret i gammel Stil.

Dens Ydre er desværre eller heldigvis — alt som man synes — bygget helt om i Baroktiden, saa den nærmest ligner en Theaterbygning, akkurat som en anden stor Basilika, nemlig Sankt Johannes i Lateran. Dog er den sidste — desværre ogsaa endnu under Leo XIII - langt værre restaureret, medens Maria Maggiore dog i sit Indre virkelig har Oldtidens Præg og dens imponerende Værdighed.

En Skov af hvide, kæmpehøje Søjler lyser en i Møde. Gulvet er lavet af Middelalderens Mosaik-Arbejde, de saakaldte Kosmaters, Loftet er prydet med det første Guld, der kom fra Amerika. Søjlerne er til Dels fra Konstantins Basilika, altsaa antikke i Ordets egentlige Forstand, og højt over Alteret svæver nogle af de ældste kristelige Mosaikker, forøgede og delvis fornyede gennem de senere Aarhundreder. Kristus, den evige Herligheds Konge, sidder omgivet af sine hellige for at dømme de levende

*) Det kan selvfølgelig godt være, at en eller anden Domkirke, der i langt senere Tid byggedes og opkaldtes efter Frelserens Moder, har nogle Meters Forspring i Højde eller Længde, men M. Maggiore er dog ogsaa i Størrelse en af Verdens betydeligste Kirker, bortset fra andre Fortrin.

og døde, et Motiv, som for Resten er fælles for Oldtidens Alterbilleder.

Ja, »Alterbilleder« er jo ikke det rette Ord, thi Billederne er føjet ind i den store Bue højt over selve Alteret, som staar helt frit, og ved hvilket Paven læser Messen med Ansigtet imod Folket, medens Baggrunden, Apsis, optages af hans og Præsteskabets Siddepladser.

Det uhyre Kirkerum ligner noget det i San Paolo udenfor Murene, kun er det ikke saa broget og Marmoret ikke saa skinnende koldt. Om Smagen skal vi ikke strides, thi Kunstens og Naturens forskellige Skønhedsformer er vel ikke givet os til Trætte, men til Beundring. Der er mange, der vil synes, at Sankt Pauls-Kirken er det skønneste Kirkerum, de har set, og jeg vil heller ikke paastaa, at Maria Maggiore er det skønneste Kirkerum, men det er da sikkert et af de skønneste og mest imponerende.

Italienerne beder nok i deres Kirker, men saa skal det være i et af Sidekapellerne eller i mindre Kirker, der ikke er Valfartssteder for tyske og engelske Protestanter. . . . Dog kan et Kirkerum som Maria Maggiore, Laterankirken og Sankt Peter vel tænkes fyldt med bedende paa en stor Kirkefest, naar en Procession drager gennem Rækkerne og Højmessens Koralmelodier bølger over Mængden. Vi maa huske paa, at Rom lever under anormale Forhold siden 1870, at Paven med Kardinalerne holdt højtidelig Messe nogle Gange om Aaret baade her i denne Maria-Domkirke og i nogle andre Hovedkirker. Saa var ikke blot deres Indre fyldt til Trængsel, men ogsaa udenfor stod Menneskemassen og ventede paa den store Velsignelse fra den ydre Loggia.

Forbi er disse Tider, skønt man aldrig ved, om ikke den Tid kommer igen, da den Hellige Fader med Korsbæreren foran drager i Procession ud til Lateran eller Maria Maggiore eller til Sant'Agnese og Katakomberne for der at læse Messen, som hans Forgængere har gjort siden Martyrernes Dage.

Maria Maggiore er som sagt den største, men ikke den ældste Mariakirke i Rom. Ældre, maaske den ældste, er *Santa Maria in Trastevere* [*trans Tiberim* = paa Tiberens anden Side], en saare interessant Kirke. Mest Oldtidspræg

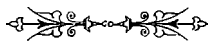
har dog *Santa Maria in Cosmedin*, indrettet i det gamle Herkules-Tempels Ruiner. To andre, *Santa Maria in Foro* og *in Sole*, er ligefrem oprindelig hedenske Bygninger.

Det samme er i høj Grad Tilfældet med *Santa Maria degli Angeli*, som er Kejser Diokletians Thermers Tepidarium, kun istandsat af Michel Angelo. Ogsaa *Maria in Ara Coeli's* Søjlehaller er antikke, delvis fra det gamle Junotempel.

Men ogsaa mange nyere Maria-Kirker ejer Rom. I Middelalderen byggedes *Maria sopra Minerva* over Resterne af det gamle Minerva-Tempel. Kirken er Roms eneste gotiske og for Resten meget interessant. I »nyere« Tid byggedes *Santa Maria del Popolo*, lige før Luther kom; han plejede at læse sin Messe der. Fra Baroktiden er en af Roms største nyere Kirker *S. Maria della Vallicella*, som alle spurvognsrejsende kender under Navnet *Chiesa nuova*, Stoppestedet for mange Spurvognlinjer og — den h. Filippo Neris Gravsted. . . .

Ja, nu skal vi slutte Ontalen af de mange Maria-Kirker, som vi dog ikke kan opregne alle tilsammen. Men alles Dronning og Herskerinde er *Maria Maggiore!* Dens Taarn og Kupler behersker højt fra Esquilin hele Rom, dens Ydre vidner om Renæssancens Smag, dens Indre om Oldtidens, dens hele Historie er et monumentalt Udtryk for alle Seklers enstemmige Bøn: *Ave Maria!*

F. F. M.

Vejkorset ved Lille Svenstrup.

For alle danske Katholikker, men især for dem, der har deltaget i Valfarten til Haraldsted, maa det være af Interesse at høre, at der i disse Dage er blevet opstillet et Vej Kors ved Hovedlandevejen fra Ringsted til Holbæk paa Hofjægermester Garth-Grüners Jord c. 4 km fra Ringsted; det er godt Tredjedelen af Pilegrimsturens Længde. Korset, der paa Bekostning af store personlige Ofre er skænket af en højmodig kvindelig Pilegrim, som ønsker at forblive ukendt, er 4 m højt og af mørkt Egetræ; den sjæl-

den smukke Kristusskikkelse er udskaaret i Oberammergau, Byen, der er saa berømt for sine Passionskuespil, medens selve Korset er forfærdiget i København. — Stedets Beliggenhed kunde ikke være bedre valgt, idet Haraldsted By med sin gamle katholske Kirke samt Haraldsted Skov danner en malerisk Baggrund; omkring Korset er der en grusbelagt Plads, begrænset af Kampesten.

Søndagen den 7. Aug. fandt en stemningsfuld Højtidelighed Sted, ved hvilken Sognepræsten fra Ringsted, Pastor Houben, foretog Indvielsen af Korset. Kl. 3 samledes, trods den stærke Storm, en Skare Katholikker fra Ringsted og Omegn samt en Del Protestanter, ialt c. 100, ved Korset. (Desværre blev Tidspunktet saa sent bestemt, at Ugebladet ikke kunde naa at faa Meddelelse, hvorfor ingen Københavnerne deltog.) Efter Afsyngelse af Salmen »Hold dig Christi Kors for Øje« holdt Sognepræsten en smuk Tale, bygget over Apostelen Pauli Ord om Christi Kors og dets Betydning. Han fremhævede desuden, at det var det første Vej Kors opstillet efter Reformationen, thi som bekendt findes der jo to saadanne Kors her i Danmark (dog langt fra saa smukke), nemlig Hellig Anders Kors ved Slagelse og Snubbe Kors paa Vridsløsemagle Mark. Aarstallet for det førstes Oprindelse vides ikke nøje, medens det andet skal være opstillet 1230; begge er gentagne Gange blevet fornyet. Talen sluttede med et Ønske om, at mange vejfarende ved Synet af dette udtryksfulde Billede af den lidende Frelser maatte tilskyndes til at standse og bede en stille Bøn eller i det mindste sende ham en kærlig Tanke.

Indvielsen foretoges i Følge biskoppelig Fuldmagt og Tilladelse med særlig Højtidelighed; Præsten, der var iført Korkaabe, ledsagedes af Ministrant med Røgelsekar. Efter Afsyngelse af Salmens sidste Vers blev Bønnen »Se, o gode og sødeste Jesus« bedt, samt et Fader vor for Korsets ædle Giver og et for den, som har besørget det anbragt, og som med Forstaaelse af den Ære, det er, at kunne give Frelserens Kors en Plads paa katholsk Jord, har valgt og givet Stedet til det; Markæn blev med det samme døbt Korsageren. Vi Ringstedboere glæder os af hele vort Hjerte over det skønne katholske Mindesmærke og vil med Ærbødighed passere det, og for enhver Pilegrim, der i Aarenes

Løb vandrer den møjsomme Vej til St. Knud Lavards Kapel, vil denne katholske Milepæl være en Opmuntring til med fornyet Mod og Begejstring at fortsætte Turen.

Mon vi skulde opleve at se Korsvejens 14 Stationer opstillet fra dette Kors til Valfartens Endemaal, som forhaabentlig ikke vedbliver at være blot en Ruin, men et over Ruinen bygget smukt Gudshus? *En Deltager.*

Lille Peters dumme Forældre.

»Vær ikke altfor streng mod lille Peter. Jeg har altid passet saa godt paa ham hjemme, og dette nye Liv bliver vistnok meget haardt for ham,« sagde en meget øm Moder til Rektoren for den Skole, hvor hun bragte sin lille Peter hen.

Peter var eneste Barn, og dette er en tung Skæbne. Ligeledes at være kun Faders eller Moders Barn. Da Skaberens skrev Tilværelsens Love, bestemte han i sin Godhed, at ethvert normalt Barn skulde have to Forældre, og et størré eller mindre Antal er i Regelen mere eller mindre ødelæggende for Barnet; og han bestemte ligeledes, indtil det blev umoderne i vort egenkærlige Samfund, at der skulde være mere end eet Barn i hver Familie, at de gensidig kunde opdrage hinanden.

Er der kun eet Barn i Familien, og er saa tilmed Faderen død, er det klart, at Fyrens Chancer for at blive spoleret af sin eftergivende Moder er ganske aabenlyse. »Jeg kan ikke forstaa, hvorfor min begavede Søn ikke klarer sig bedre paa Kollegiet,« klagede en bekymret Fader sig. »Han er vort eneste Barn, og vi har gjort alt for ham.« Det var just Fejlen: denne lille Peters kærlige Forældre havde altid »gjort alt« for ham. Altsaa havde Peter ingenting gjort. Man havde aldrig krævet det mindste Offer af ham, at han skulde arbejde haardt eller nægte sig selv noget, men han var vokset op til en uopdragen, egenkærlig Svækling, hvis sande Karakter viste sig, saa snart han havde forladt sine Forældres beskyttende Vinger

og var mere overladt til sig selv paa Kollegiet. Naar Talen er om det eneste Barn eller den yngste Søn, tænker mange Forældre blot paa, hvor let og behageligt de skal gøre Livet for ham. Hvad Ofre der end skal bringes i Familien, maa lille Peter endelig skaanes for dem. Og det er derved, han vokser op til at blive en egoistisk og hensynsløs Døgenigt.

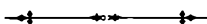
Af velhavende Folk, der er villige til at lade deres Børn udvikle Initiativ og Energi, er der ikke saa mange i vore Dage. Der fortælles dog om en Moder, som gjorde en Mand ud af sin Søn ved med Mod og Selvovervindelse at lade ham klare sig selv. Hendes William havde fundet et Arbejde, hvorved han tidlig hver Morgen, inden han mødte paa Skolen, kunde tjene nogle Penge, som han mente at have megen Brug for. Han fik Lov til at paa-tage sig Arbejdet, men paa den Betingelse, at han selv maatte klare al ekstra Ulejlighed, det kunde medføre for Hjemmet. Drengen købte sig saa først et Vækkeur. Han maatte selv sørge for sin Morgenmad de kolde Morgener, før Dagen var paa Himmelen, og Moderen fortæller, hvor frygteligt det kneb for hende at blive liggende i sin Seng i Stedet for at rejse sig og gøre det lidt godt for hendes egen Dreng. Men hun havde »sin egen Dreng« for kær, han fik Lov til at klare sig selv under disse Smaaavanskeligheder, og hun blev tusindfoldig belønnet: han voksede op til at blive en brav, karakterstærk og energisk Mand, til hvem hun ser op med den største Stolthed og Beundring.

Hvor havde det ikke været godt for mangan lille Peter, om hans Forældre, da de begyndte deres ægteskabelige Liv i Begyndelsen af Tyverne, havde været mindre vel situerede, saa at deres lille Søn ikke havde kunnet faa alt, hvad han ønskede, men var bleven nødt til nu og da at føle et lille Savn. Men endnu lykkeligere havde bemeldte lille Peter været, hvis Fader og Moder i Ungdommens Dage havde været betænksomme og selvopofrende nok til at skænke ham fire—fem Søskende, som fra hans tidligste Tid havde kunnet lært ham den nyttige Lærdom at leve sammen med andre og undervist ham i den gamle Kunst at give og at tage. Hvis lille Peter blot lærer, før

hans Karakter er dannet, at der er mange Ting, han ikke kan faa, selvom han gerne vil have dem, at strengt Arbejde er Prisen for det, som det virkelig er værd at eje her i Livet, og at Verden er fuld af andre smaa Petere, som hver har sine Rettigheder, og hvis Ønsker ikke altid er i den skønneste Harmoni med hans egne, saa er Sandsynligheden for, at lille Peter vil vokse op til en god Mand og en dygtig Borger, slet ikke saa ringe.

Den Moder, som tror, at hun altid skal være ved sin 12-13aarige Søns Side for at fortælle ham, hvad han skal tænke, tale og gøre, berøver ham ethvert Initiativ. Hun kan ikke for bestandig optræde som lille Peters udvortes Samvittighed. Det, hvorpaa det bestandig kommer an, er, at han saa tidlig som muligt i Livet bliver en Personlighed, hvis Opførsel ledes af sunde moralske og religiøse Principper. Derpaa skal Forældrene have deres Opmærksomhed rettet mere end paa noget andet. Ved at skænke deres Børn Livet og sørge for deres Sundhed og gode Kaar opfylder de kun en ringe Del af deres Pligt imod dem, for de er i samme Grad forpligtede til at opdrage deres Børn til at blive Arvinger til Himmelen og gode Medlemmer af Statens Samfund.

Walter Dwight, s. j., i America.

Et personligt Svar.

Hr. N. H. Deres lille Efterskrift til mit upersonlige Svar i dette Blads Nr. 33 afkræfter jo ikke i mindste Maade min Paastand, at Koret er en gammel Indretning, oprettet og approberet af Paverne, sidst af Pius X i hans *Motu proprio*, hvor han siger: »Hvor det er umuligt, skal der dannes Sangerskoler for at opføre den hellige Polyphoni«, og Polyphoni er Korsang. Deres Bemærkning om Sangen i St. Ansgars Kirke belyser jo ikke i særlig høj Grad Hovedspørgsmaalet: Koret, Kirkens Synd, men af de anførte historiske Fakta og af de pavelige Udtalelser turde fremgaa, at vi vel nok bør være lidt forsigtige med at misbruge Ordet: Synd; thi i denne Forbindelse er det ikke alene en slem Overdrivelse, men fuldstændig galt. I Flerstemmigheden har Kirkemusikken fejret høje kunstneriske Sejre, og den vil stadig skabe herlig Kunst i Fremtiden.

Ærbødigst *Joseph Hammermüller.*

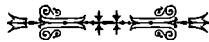
Skoven.

Hvor den store skov er stille!
 Mellem vejes hvide rammer
 står de støtte, store stammer.
 Kun et spinkelt strålebundt
 et secund får lov at spille.

Her er tyst som i en kirke!
 Fjærnt fra vogntravs stempelslag
 under løvets tempeltag
 står en gammel egegubbe
 stout imellem mos og stubbe.

Og jeg lytter ved dens fod!
 Om dens knudetunge lemmer
 hvisker tusind dulgte stemmer,
 og jeg nemmer visdom god —
 Digrest muld gir dybest rod.

H. K.-H.

Brudstykker.

97. Der eksisterer blandt Katholikker en ejendommelig Slags Snobbethed, som man vist maa indrømme, den katholske Presse til Dels har Skylden for. Den bestaar i at betragte enhver Konversion af Personer, tilhørende de højere Samfundsklasser, som en umaadelig Ære, der vises Gud og Sandheden. Den beror vistnok paa den taabelige Antagelse, at Gud ser med Beundring og aaben Mund paa de rige, som vi gør, og at han saa gerne vil have dem siddende i de lukkede Stolestader i Kirkens Skib, medens de fattige kan staa i Sideskibene eller Vaabenhuset, en Ordning, der faar os til at tænke paa Farisæerens og Tolderens Plads i vor Herres Lignelse. Nej, Gud glæder sig ligesaa meget, naar Generalens Kokkepige omvender sig, som naar Generalen gør det. Værdien af deres Sjæle er nemlig ganske den samme, hvor forskellige end deres Klæder er. Den Gang Jesus besvarede Døberen Johannes's Spørgsmaal, hvorledes de skulde vide, at han var Messias, var det vigtigste Kendetegn, at nu blev »Evangeliet prædiket for de fattige«. Og derfor er »den salig, som ikke forarges« over Kirkens Kærlighed til de fattige.

Efter *Catholic Herald* i Indien.

98. Cicero har sagt: »Lad os fremfor alt huske paa, at den første Lov for al Historieskrivning er, at man ikke vover at sige noget, som er falsk, og den næste, at man ikke frygter for at konstatere, hvad der er sandt; desuden bør man vogte sig for al Partisked og Forudindtagenhed, naar man skriver.« — Leo XIII har sagt: »Den hellige Stols og Kirkens Historie bør skrives med absolut Sandhed paa Grundlag af det eneste retfærdige og uforgængelige Princip, at den historiske Sandhed slaar øverst af alt, hvorpaa vi har et guddommeligt Eksempel i den hellige Skrift, hvor de helliges Synder fortælles med lige saa stor Aabenhjertighed som Syndernes Slethed.«

99. Efterfølgende Historie er sandsynligvis ikke sand. I hvert Fald haves ikke anden Garanti for dens Sandhed, end at den har staaet i Kolding Folkeblad, der opgiver Middelfart Avis som sin Kilde. Dog — lige meget med det, den er interessant nok og lyder som følger:

To unge Mænd passerede paa Vejen mod Grespiana et af de mange Madonnabilleder, som findes i Italien. Den ene gjorde andægtig, som Skik er, Korsets Tegn for sig, hvorimod den anden løftede sin Hund op og lod den slikke Madonnabilledet. Næppe havde han udøvet denne vanhelligende Handling, før han blev lammet i begge Ben. Han førtes til sit Hjem, hvor det efterhaanden lykkedes en Læge at tage Lamheden bort. Ikke saa saare var dette forbi, før den syge begyndte at gå som en Hund. Ganske naturligt har Begivenheden vakt megen Opsigt. Mens enkelte paastaar, at det er den guddommelige Magts Straf, hævder andre, at det er et Udslag af Selvsuggestion. Lægerne mener ikke at kunne helbrede ham, og han er nu sendt til et stort Hospital, hvor man paa alle mulige Maader behandler ham. Hans Hjem er selvfølgelig skyet som Pesten, og de, som nødtvungent maa passere det, gør først Korsets Tegn for sig.

100. I et Bostoner Dagblad findes følgende Annonce: »Det er blevet konstateret, at der i De forenede Stater findes 200,000 Mennesker, som ønsker at dø. Da det er unyttigt blot at ønske Døden, skulde Regeringen have Myndighed til at nedsætte en Kommission af dygtige Læger — mandlige saavel som kvindelige — til at træde hjælpende til overfor alle, som trænger til og længes efter at dø, og et »Hus for evig Hvile« skulde lovlige oprettes. Sørgelige Selvmord forekommer alle Vegne, i mange Tilfælde med stor Risiko for andre, og intet er nogen Sinde bleven gjort for at hjælpe disse ulykkelige Mennesker til Udslettelse. Alle, der har en virkelig human Tankegang, burde kræve indført lovbeskyttet Euthanasi (behagelig Maade et dø paa). Det er Barmhjertighed i højeste Forstand. Skriv efter Cir-

kulære o. s. v.« — Naar man læser disse Linjer, kunde man fristes til at ønske »lovbeskyttet Euthanasi« praktiseret paa den, der har skrevet dem; det vilde sikkert være »Barmhertighed i højeste Forstand« mod Samfundet.

Hjertelig Tak

til alle, baade i og udenfor Sognet, som har tænkt paa mig den 25. Juli og i samme Anledning givet deres Bidrag til Fortsættelsen af Sakramentskirkens værdige Udstyrelse — trods det, at jeg forsvandt herfra i Tiden omkring Jubilæumsdagen. (Grunden hertil var bl. a. den, at jeg overhovedet ikke holder af højtidelig Festen for ens Person, og desuden syntes jeg, at jeg har været altfor kort Tid her paa Nørrebro til at fortjene »at blive fejret«; jeg maa først endnu tjene mine Sporer som Sognepræst.)

Ligeledes hjertelig Tak til alle, som hver Søndag fylder Sakramentskirken, ofte næsten til Trængsel, hvilket formentlig bl. a. er en Paaskønnelse af, at baade Sakramentskirkens Præster og dens Kor og Kordirigent gør deres bedste. I alt Fald er det en Glæde og en Opmuntring baade for os og for den, hvem vi skylder den smukke Kirke, hvori vi kan samles.

(Men en endnu større Glæde vilde det være for os, dersom det netop var vore Skolebørns Forældre og ældre Søkende, som hver Søndag fyldte Kirken, og dersom disse lærte Børnene ikke af Tvang, men frivillig og med Glæde at komme regelmæssig, og i Tide, præcis, til Skolemessen og i det hele taget at *elske* Kirkegang og særlig den hellige Messe. Man har desværre saa sjældent Lejlighed til at faa Skolebørnenes Forældre i Tale; derfor tillader jeg mig ved denne Lejlighed og ad denne Vej at gøre dem opmærksomme derpaa.)

Men en ganske særlig Tak til dem, som har vist mig Tillid i disse mine 25 Præsteaar, samt til dem af Sakramentskirkens Menighed, som viser, at de forslaar, hvad der mest af alt glæder deres Præst, nemlig dem, som efter Evne gør deres til, at Sognekirken heller ikke staar fuldstændig tom paa Hverdagene, ved 7-Messen og 8-Messen, de Lørdag Aftener, Fredagen i Fastetiden (Korsvejen), ved Majandagten o. s. fr. Mange er disse jo desværre ikke (især hvad Deltagerne i 7-Messen angaar); men desto større er Glæden, som beredes en af de faa trofaste.

Endelig ogsaa en oprigtig Tak til mine Embedsbrødre paa Nørrebro, samt til de Herrer Kirkeforstandere og St. Josefs-Søstrene for trofast, møjsommeligt Medarbejderskab.

Jeg anbefaler mig fremdeles til Menighedens Bøn om, at Gud maa ledsage mig og min Gerning med sin Vel-signelse.

København, August 1921.

F. Ronge.

P. S. Redaktionen takker jeg, fordi den efterkom min Anmodning om ikke at opskræmme Folk ved en Forhaands-meddelelse om, at der nu igen var et Jubilæum.

Der var allsaa absolut ingen Grund til at blive vred paa Ugebladet for det; jeg havde som sagt selv bedet Redaktionen om ikke at omtale det.

F. R.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Aalborg. Det energiske Arbejde, som Grevinde Ledochowska i nogle Aar her har udført for ulykkeligt stillede polske Børn, vil i den nærmeste Fremtid blive overført til det ny oprettede polske Fædreland. De to mindre Bygninger til Børnehjem og den store Ejendom »Skrænten« er gaaet eller gaar i de nærmeste Dage over paa andre Hænder, selvom Virksomheden vistnok fortsættes saa smaat nogen Tid endnu.

Polen. Lutheranere i Berlin oversvømmer dette Land med antikatholske Skrifter, bl. a. ogsaa for derved at skabe Uenighed blandt Polakkerne. Mange af disse Skrifter udsendes fra Regeringens Trykkerier og sættes i Cirkulation af dens Agenter. Dr. Reinhard, General-Superintendent for den preussiske protestantiske Kirke i Øst-Preussen, har skrevet et Flyveskrift, i hvilket han formaner alle gode Protestanter i de nye polske Lande til at huske paa, at selvom der ikke rinder tysk Blod i deres Aarer, »er deres Religion dog tysk«, og at Protestanterne i Polen ikke kan klare sig uden tysk Understøttelse og Sympathi midt i en »fanatisk« polsk Befolkning. »Disse Brødre,« skriver han, »der er revet fra Moderlandet ved den umenneskelige Fred, er i en farlig Stilling. Deres Kendskab til de forfærdelige Forfølgelser, deres protestantiske Forfædre har lidt af Polakkerne i Mod-Reformationens Dage, burde fylde dem med Skræk for deres Religions Fremtid. Derfor burde de gøre, hvad de kan, for at holde Forbindelsen ved lige med den preussiske Kirke, der er villig til, om det ønskes, at udfylde vakante Stillinger i protestantiske polske Præstembeder med tyske Prædikanter. De burde aldrig tillade Prædikener eller Gudstjenester paa det polske Sprog; hvis ikke, vilde der snart blive Ende paa den tyske Solidaritet.« (Det er værd at erfare, at paa Reformationstiden

modtog Polen med stor Gæstfrihed Tusinder af Sekterere uden at opgive sin katholske Tro.)

Rom. I Italien hersker der, som i Irland, Schlesien og mange andre Steder, store indvortes Uroligheder, og Slagsmaal, Mord og næsten Borgerkrig hører til Dagens Orden. Da Paven fejrede sin Navnedag, bad Kardinalerne, som kom for at lykønske ham, om han ikke vilde sige nogle Ord, der kunde tjene til at stifte Fred blandt Menneskene. Paven svarede, at hans Hjerte blødte ved alt det Had og den Ondskab, der lagde sig for Dagen, men troede ikke, at hans Henvendelse til Mennesker vilde være til nogen Nytte; han vilde hellere henvende sig til Gud med Bøn om Hjælp. Og i *Osservatore Romano* offentliggøres nu følgende Bøn om Fred af Benedikt XV: »Al Godheds og Naades Gud. Med gennemborede Hjerter flokkes vi om dine Altere og bønfalder om Barmhertighed. Efter Krigens Rædsler er nu den frygteligste Svøbe det Had, med hvilket Mænd af samme Familie forfølger og dræber hinanden af Partihensyn. Det Land, hvori kristen Fromhed har smilet ømmest, og som har været Civilisationens Vugge, er ved at blive en blodig Mark af Borgerkrig. Hav Barmhertighed, o Herre, du, som i den nye Pagt har aabenbaret Syndernes Forladelse og Kærlighed til Fjenderne; gør dog, at de, som ikke er Fjender, men Brødre, maa omfavne hverandre. Gør dog, at, naar Vaabnene er nedlagt, alle i samme fælles Tungemaal maa gentage den Bøn, som du har lært os: »Fader vor, du, som er i Himlene«. Ja, Fader, lad dem, naar de ser din Søn aabne sit Hjerte og sine Arme mod dem, der korsfæster ham, føle deres Sjæle overstrømmede med den mest levende kristne Kærlighed, og lad dem med ydmyg Tillid gentage: »Forlad os vor Skyld, som vi og forlader vore Skyldnere«. Ubesmiltede Jomfru, Hjerternes Dronning, kom ned midt blandt dine Børn, og lad dem høre din moderlige Stemme; du alene kan ved din Forbøn forsone dem med Gud og forsone dem med hverandre. Du alene kan faa dem til at smage den Freds Sødme, der er Indledningen til det evige Liv. Amen.«

St. Josefs Gildes Julefond

afholder Søndag den 4. September i Blegdamsvejens Selskabslokaler (Blegdamsvej 26)

Aftenunderholdning og Bal.

Af Programmet fremhæves: 5 Mands Orkester under Ledelse af Hr. A. Zabell, Koncertsangerinde Frøken Erna Neukrantz, Hurtigmaleren Hr. Martini og Luthsangeren Hr. Bjørck.

Billetter faas hos: Weisenfeld Griffenfeldtsgade 50 A⁴, Petersen Nørregade 35 B⁵, A. Johansen Birkegade 15³, Ottesen St. Hansgade 10², Stenalt Amagerbrogade 244, Kath. Boghandel Stenosg.

Kirkelig Kalender.

21. Aug. 14. Søndag eft. Pintse. Marias Optagelse (fejres offentligt).	28. Aug. 15. Søndag eft. Pintse.
22. — M. Oktav af Marias Optagelse.	29. — M. Johannes Døberens Halshuggelse.
23. — Ti. Filip Benitius, Bekender.	30. — Ti. Rosa af Lima, Jomfru.
24. — O. Bartholomæus, Apostel.	31. — O. Raymund Normatus, Bekender.
25. — To. Kong Ludvig, Bek.	1. Sept. To. Ægidius, Abbed.
26. — F. Zaphyrinus, Pave og Martyr,	2. — Fr. Kong Stefan, Bekender.
27. — L. Josef Calasanz, Bek.	3. — L. Marias Officium.

Kollekt for den danske katolske Kirkesag.

Søndag den 21. August holdes den af det Apostoliske Vikariat foreskrevne **Anagarius-Bonifacius** Kollekt i alle Kirker og Kapeller til Bedste for vore mest trængende kirkelige Institutioner.

Mariakongregationen for Mænd afholder Fælleskommunion i Jesu Hjerte Kirke Søndag den 21. August Kl. 8^{1/2}.

St. Knuds Kapel. Mariakongregationen af den ubesmittede Undfangelse vil fremtidig holde sine Møder den 2den Onsdag Aften i hver Maaned i Stedet for, som hidtil, den 2den Mandag i Maaneden.

Denne Forandring skyldes et fremsat Ønske om, at St. Knuds Kapel kan benyttes til de ugentlige Mandagsmøder for Mariakongregationen for unge Mænd, der hidtil holdt sine Møder i Jesu Hjerte Kirke. Første Møde for Mariakongregationen af den ubesmittede Undfangelse afholdes den 2den Onsdag i Oktober Kl. 8 Aften; i September finder intet Møde Sted.

A.C. holder 25-Aars Jubilæumsfest og Rusgiide den 31. August Kl. 8 i Vesterhus.

Niels Hansen: Fra Henrik d. VIII.s Dage. 128 Sider. 7 Billeder. Nedsat til *kun* 50 Øre. *Katolsk Boghandel.*

Linnedjomfrupladsen samt **Stuepigepladsen** paa Ledreborg Slot er ledig den 1. November. Henvendelse til Grevinde Holstein Ledreborg, Ledreborg, Lejre.

Rettelse. Vi maa beklage, at to meningsforstyrrende Trykfejl er bleven staaende i Efterretningen fra Rom i forrige Nummer: S. 526, L. 9 fr. n., er der et ikke for meget, og S. 527, L. 8 fra o., skal Lærer være Leder. *Trykkeriet.*

NB. Under Pastor *Bernh. Jensens* Bortrejse føres Ekspeditionen af cand. phil. A. Silcowitz, Studiestræde 27-29⁴, Tlf. 12,327; Kontortid 10 - 4.

Alle Henvendelser, Redaktionen vedkommende, bedes foreløbig sendt til cand. mag. Niels Hansen, **Hunborgevej 27**

Thisted.

Annoncer og lignende bedes senest sendt **Søndag Aften.**

Kun eventuelle Dødsannoncer kan sendes til Trykkeriet »Athene«, Svanemosegaardsvej 4, København V.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

69. AARGANG

«Nordisk Ugeblad» udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Bøglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 8° V. 5-7. Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8°, Kbh. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5-7 Eftermiddag.

Nr. 35.

Søndag den 28. August.

1921.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Paa Café Aragno. — † Baronesse Edle Wedel-Jarlsberg. — Personligt Gensvar. — Ærkebiskop Kordač af Prag. — Efterretninger fra Ind- og Udland: Belgien. Frankrig. Rusland. — Brevkasse. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

557.

Dødens Magt og Afmagt.

Dødens Magt er stor. Der er dem, som sørger over Døden uden Haab. De gamle Grækere fremstillede Døden symbolsk som en Genius med en omvendt, slukket Fakkel: Lyset slukket, Livet slukket, alt er til Ende. Men dette er intet kristeligt Symbol paa Døden, og det er et Misgreb, naar det anvendes paa Kristnes Grave. Thi vi ved mere, end at Lyset og Livet er slukket, og vi sørger ikke som de, der ikke har Haab.

Dødens Magt er stor. Men Christi Magt er større, og mod denne skal dog til sidst Dødens Magt vise sig som Afmagt. Naar han opvakte fra de døde Enkens Søn af Nain, Jairus's Datter og Lazarus, betyder dette ikke, at han nu paa een Gang vilde borttage Dødens Straf fra den syndige Menneskehed. Men han vilde vise sin Magt til at gøre det, som engang skal ske, naar Dødens Brod er brudt og Døden selv er opslugt til Sejr. Han har dermed i Handling givet Forjættelsen om de dødes Opstandelse. Og tror du dette, skal du se Guds Herlighed.

(Efter Krogh-Tonning: Kirkeaaet.)

Paa Café Aragno.

En lille Eftermiddags-Passiar om Politik og Kunst
og Kunstens »sande Formaal«.

Maaske forekommer denne Overskrift mange af Ugebladets fromme Læsere altfor verdslig, navnlig i Sammenhæng med de øvrige Minder fra det hellige Rom. Men jeg tvivler ikke paa, at denne Artikel alligevel bliver læst, maaske mere end de »fromme«.

Selv de fromme Jesuiter tillader nemlig, at man indenfor de »Aandelige Øvelser« tager sig et *interstitium*, paa Dansk: en lille Hviletid. Og en saadan Hviletid trænger man ogsaa til i Roms rige Andagts-, Kunst- og — Gadeliv.

Vi sidder altsaa ved et lille Marmorbord i Roms mest centrale og yndede *ristorante*. »Vi« betyder denne Gang en højtstaaende Prælat, som er en gammel Kender af Rom, og et Medlem af den lavere Klerus *ultra montes*, hinsides Bjergene, d. v. s. fra Landene nord for Alperne — og saa naturligvis Læseren af dette, altsaa tre højst forskellige, men videbegærlige Personer.

Prælaten kender Rom og navnlig dets »sorte Selskab« ud og ind. Byens »store Verden« er nemlig ingen Enhed; den danner to Kredse, hvis Midtpunkter er to af Byens Højder: Vatikanet og Quirinalet, eller rettere de Mennesker, som holder til der, den pavelige Kurie og det italienske Kongehof. Begges Paladser er uhyre store, men Vatikanet beboes da Sommer og Vinter baade af Paven og hans Embedsmænd, medens Quirinalets endeløse Vinduesrækker staar med lukkede Skodder næsten hele Aaret rundt. Kongen bor helst i Nærheden af Turin, hvor han hører hjemme, og hvis han absolut er pisket til at bo i Pavernes By, har han nu sin Bolig udenfor Byporten ved Piazza del Popolo. Og Enkedronning Margaritha — personlig en udmærket og meget religiøs Dame — holder til paa Villa Ludovisi ved Monte Pincio. Quirinalet ligger altsaa hen i en Døs og drømmer om gamle Dage, da Paverne valgtes indenfor dets Mure og underskrev deres Breve: Givet i vor Residens ved Santa Maria Maggiore ..

Thi Paverne undertegner altid deres Breve fra den nærmest liggende store Kirke.

Nu forstyrres Quirinalets Ro kun, naar en fremmed Fyrste eller Gesandterne eller Ministrene skal modtages. Ministrene eller rettere de politiske Partier fra Monte Citorio, paa Dansk Folketing, er jo dem, der regerer. Og de er nu til Dags ikke mere saa kæphøje og ufor-skammede, som de i gamle Crispis Dage var overfor Pius IX eller Leo XIII. Der er helt andre Farer paa den politiske Himmel end Franciskanerne fra Ara Coeli eller Patrene fra Al Gesú eller nogle Nonner fra den Evige Tilbedelse, som man den Gang førte Krig med . . .

Derfor er der heller ikke den Modsætning mere mellem det »hvide« og det »sorte« Selskab. Ja, Prælaten, som vi sidder og snakker med, har endog i Gaar været til en Modtagelse af sit Lands Gesandt ved Quirinalet — noget ganske utænkeligt bare for faa Aar siden!

Spanien eller Rusland eller Østrig-Ungarn o. s. v. havde jo før Krigen hver to Gesandter i Rom, en ved Kurien og en ved Kongehoffet, og begges Omgangskredse var helt adskilte, de kendte ikke hinanden officielt. Saaledes ogsaa med de romerske Fyrster.

Vor Prælat havde længe været Religionslærer hos Fyrst Chigi Albani. Disse Fyrster Chigi (udtal: Kidsji) er fra Arilds Tid »de hellige Konklavers Vagtøverste«, altsaa den, der leder de militære Afspærringer ved Pavevalgene. Som Følge deraf — og af personlig Sympathi — er han naturligvis »sort«, d. v. s. aflægger intet Besøg i Quirinalet, modtager ingen italienske Regeringsmænd eller militære. Som han er Fyrst Massimo og andre udelukkende Vatikanets Mænd.

Disse romerske Fyrster med deres stolte Titler og berømte Paladser er for Resten — siger Prælaten — nu for en stor Del henviste til at bortleje eller sælge deres Huse og Kostbarheder, de kan ikke klare sig.

Jeg indskyder her en Bemærkning om, at de jo dog maa eje store Arealer, der sikkert er steget i Værdi under Krigens Valuta-Forandringer. Ja, svarede Monsignore, men Skatterne er saa forfærdelige, at de ikke vover at tage fat. Nogle som Fyrst Odescalchi og selve Fyrst Colonna ejede

Driftskapital og har kunnet holde Stillingen, endog vedblive med at være rige, men de andre . . .

A propos Navnet Colonna maa jeg bemærke, at der er tre Familier, som gennem et Aarlusind har deltaget i Roms og Kirkens Kampe og ikke er uddøde som saa mange andre af de store Familier fra Middelalderen. Det er Colonna, Orsini og Gaetani, Roms fornemste Huse, der hver især har givet Kirken en eller flere Paver, men er ældre end disse.

Efter dem følger de saakaldte Nepot-Familier, der i Renæssance- og Baroktiden kom til Vejrs paa Grund af et Pavevalg. Herhen hører Borghese, Doria-Pamfili, Albani, Barberini, Altieri o. a. De største af dem, Familierne Farnese, Este og Borgia, er forlængst uddøde. Men alle disse Navne er kendte i Kunsthistorien, og ofte møder man dem i Roms Gader og Kampagnaens Villaer.

Italienerne er meget demokratiske udadtil, d. v. s. i det offentlige Liv, ogsaa i Omgangstonen. Den fornemste Herre vil tale høfligt med hvilken som helst Stodder. Men der hersker en stor Forskel i Dannelse og i hele Kultur-niveauet, langt større end i Tyskland, end sige i Skandinavien.

Der kommer jo nok andre Tider, ogsaa for Landboerne, selv om de ikke som nu ofte slutter sig til Kommunisterne og skriver paa Væggen: *Evviva Lenin. Morte al Papa*, som jeg læste saa hyppigt paa Murene i Rom og i Tivoli . . .

Men medens de to Præster ved Marmorbordet drøfter Italiens Fremtid og drikker deres Caffé-latte, kommer to yngre Herrer hen imod dem. De er begge Kunstnere og bor som den danske Præst, *il prete danese*, i Campo santo al Vaticano. Det var en Aftale, at vi skulde mødes her, som vi gjorde saa mange Gange.

Den ene Kunstner, henved de 30, var fra Wien og skulde lige til at male et stort Billede af Lateran til Paven, der forleden havde modtaget ham i Audiens. Hans store Billede af Peterskirken, som Pius X havde købt, hænger i det vatikanske Museum. Saadant et Billede er meget indbringende, navnlig naar det er malet med »Smag«, d. v. s. med Sans for Helhedsvirkningen uden smaalig

Hensyntagen til, om Farverne eller Figurerne stemmer med Virkeligheden. Desuden kan et saadant Billede godt reproduceres i Brevkortformat og sælges i Massevis. Noget, som den fornuftige Mand ogsaa holdt paa at gøre, selv om *il prete danese* drillede ham lidt med Kunst-Idealer. »Aa pyt — Kunst-Idealer!« svarede min kloge Kunstfabrikant, »først og fremmest kommer det ved et Billede an paa, at det kan sælges. Det Billede, der bedst kan sælges, er det, jeg synes bedst om.«

Nu skulde man blot se den anden Kunstners Øjne og Hænder, medens min østrigske Ven afleverede disse skrækkelige »Kunst«-Anskuelser. Denne anden unge Herre var for det første kun 24 Aar, for det andet fra Bayern. For det tredje Symbolist og højt, højt ideal. — Men han var ellers det bedste Menneske paa Jorden, og jeg glemmer ham aldrig for hans ligefrem bundløse Elskværdigheds Skyld.

Og medens Tjeneren — det er nogle drevne Fyre, disse romerske Tjenere — stiller nogle Kopper foran dem, kommer de to Kunstnere op at slaas om Kunstens Formaal.

»Den skal højne Folkets aandelige Staaelse, den skal opdrage Mennesket til Kamp for de sjælelige Værdier, den skal . . .«

»Den skal give Mad til min Kone og mig,« svarede den anden og tog sig nogle Smaakager.

»Ja, det har De vistnok Ret i,« svarede jeg, »men derfor behøver De dog ikke at male S. Pietros lyse Kuppel mørkeblaa og Vatikanets Have som et Skovlandskab i Alperne . . .«

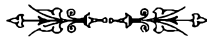
»Alt, som man tager det, kære Hr. Pastor,« svarede den erfarne Kunstner med mild Overbærenhed, »det tager sig da godt ud paa mit Billede; Folk elsker friske Farver og at se saa meget som muligt paa een Gang.«

»Ja, paa Flyver-Fotografier,« svarede Kunstneren fra München, »men det er da rent skrækkeligt at tænke paa Penge, naar man vil skabe virkelig Kunst. Jeg tænker aldrig paa den Slags lave Motiver, om det bliver solgt o. s. v.«

»Nej, det skal jeg love for, De ikke gør, thi Deres Christusbillede med de altfor lange, tynde Ben faar De aldrig solgt!« . . .

Kort og godt, det blev en hyggelig Eftermiddag paa Café Aragno midt i det romerske Gadelivs Spektakel. Vi brød op og vandrede over Piazza Colonna, hvor Mark Aurels Søjle forundret saa ned paa os Epigoner, og Avissælgerne skreg. Vi havnede i vort Logis ved San Pietro og fejrede ved et Glas Vino di Castelli en Vaabenstilstand mellem de to Kunstnere, der begge var forfærdelig elskværdige, gode Mennesker, men aldrig vil enes om Kunst . . .

F. F. M.

Baronesse Edle Wedel-Jarlsberg.

I Rom døde nylig en danskfødt Dame, Baronesse Wedel-Jarlsberg, der var kendt, skattet og æret i vide Kredse. Hun var Datter af Lensbaron Rosenørn-Lehn til Hvidkilde og blev ganske ung gift med den norske Baron Vilhelm Wedel-Jarlsberg. To Aar efter Brylluppet lærte Ægtefællerne Biskoppen af Genève, den senere Kardinal Mermillod, at kende og blev begge af ham optaget i den katolske Moderkirke, til hvilken de sluttede sig med stor Inderlighed og Varme.

Nogle Aar senere bosatte de sig i Rom, hvor Baronen blev udnævnt til pavelig Kammerherre og som saadan stod Pavehoffet nær. Sandsynligvis stod det i Forbindelse dermed, at hans Hustru fik langt friere Adgang, end de fleste andre, ikke alene til de høje gejstlige Herrer indenfor Vatikanet, men ogsaa til de Paver, under hvis Regeringstid hun levede i Rom. Og denne Udmærkelse benyttede hun i rigt Maal til Gavn for sine nordiske Landsmænd, der besøgte Rom og gennem hende opnaaede f. Eks. enten at overvære en højtidelig Messe i Peterskirken eller endog at faa en Audiens hos den hellige Fader. Ogsaa i mangfoldige andre Anliggender henvendte man sig aldrig forgæves til hende, hos hvem man altid mødte Hjælpsomhed og hjertelig Imødekommenhed.

Med levende Interesse omfattede hun de to nordiske Martyrkongers, St. Knuds og St. Olafs Kapellers smukke og værdige Istandsættelse, og det laa hende stadig, endnu i den allersidste Tid, paa Sinde, at St. Knuds Kapel i Nutid og Fremtid maatte blive sikret mod at forfalde paa Grund af mangelfuldt Tilsyn.

Ogsaa historiske Interesser fængslede hendes lyse, klare Forstand, og som et virksomt Medlem af den hellige Dominikus' 3die Orden skrev hun en af Historikere meget anerkendt Bog om Dominikanerordenen i Norden: *Une page de l'histoire des Frères Prêcheurs: La Province de Dacia.*

Barmhjertighedsgerninger var for hende saa naturlige, at hun langt fra følte det som en Byrde at besøge fattige og syge; derom kunde man overbevise sig, naar man en Morgenstund mødte hende paa Vejen til »sine kære fattige« ude i Trastevere eller i andre af Roms Fattigkvarterer: munter og glad tog hun ud de lange Veje og bragte Opmuntring ind overalt, hvor hun kom, baade ved sit lyse Smil og ved sin aabne Haand, som altid var rede til at bringe Hjælp. Synet af den store moralske Elendighed, der saa ofte følger med den materielle, indgav hende Tanken om et Værk, der vil bestaa som et herligt Minde om hendes opofrende Virksomhed, idet hun, støttet af energiske Præster, i et af de fattigste Arbejderkvarterer fik oprettet et Asyl, bestyret af Ordenssøstre. Ogsaa for at fremme denne Sag udfoldede hun hele sin Energi og opofrende Kærlighed.

For ikke at gøre det Billede af hende, der her er forsøgt tegnet, alt for ufuldkomment, skal endnu nævnes, at hun indtil for 11 Aar siden levede i det lykkeligste Ægteskab med sin Ægtefælle, hvis Død var et smerteligt, uopretteligt Tab for hende.

Deres eneste Datter er gift med juridisk Professor ved Genovas Universitet Højesteretsadvokat Antonio Boggiano Pico, der er en af det katholske Folkepartis Førere og deputerede. Dette Ægtepars seks Børn omfattede hun med den samme moderlige, aldrig svigtende Kærlighed, som hendes Datter altid havde følt sig omsluttet af.

I det sidste Aarstid hvilede en tiltagende Sygelighed som et stærkt Tryk paa Baronesse Wedel-Jarlsbergs store

Trang til virksom og opofrende Kærlighed. Sidst i Juni tog hendes Sygdom en alvorlig Vending, hendes Datter blev tilkaldt, og den 2den Juli udaandede hun efter at have modtaget Kirkens Sakramenter med Generalabsolutionen.

Da den hellige Fader erfarede, hvor alvorlig syg hun var, sendte han en af Vatikanets højeste Prælater til hende med sin Velsignelse. Og som synligt Tegn paa Pavens Anerkendelse af hendes selvforbyggende Livsgerning sendte han hende samtidig Ordensdekorationen *Pro ecclesia* i Guld, hvilken hun taknemmelig modtog, medens hun endnu var ved Bevidsthed.

Nu hviler Baronesse Wedel-Jarlsberg ved sin afdøde Ægtefælles Side paa den lille Kirkegaard *Santa Marta* ved Vatikanet.

R.I.P.

Den hellige Laurentius' Dag 1921.

L. Stampe-Charisius.

Personligt Gensvar til et upersonligt Svar.

Hr. Organist Hammermüller!

Desværre har jeg ikke Laubs Bog, som jeg havde laant, og som for Øjeblikket er i København, saa jeg kan ikke angive Sidetal.

I øvrigt har De jo sikkert nok forstaaet, hvad det er, der ligger mig paa Hjerte, og hvad jeg gerne vil gøre mit til at faa gennemført i den lille Kreds, jeg kan faa i Tale, nemlig at Kirkesangen væsentlig bliver Menigheds-sang og navnlig Menighedskoralsang. At Menigheden ikke er i Stand til at synge alt, kan vi let blive enige om, og det skal glæde mig, naar jeg engang kommer til København, at høre Graduale, Offertorium osv. sunget oppe fra Orgelet. Til at synge Teksten paa een Tone, som jeg hidtil altid har hørt det i St. Ansgaar, kræves der ikke noget stort Apparat. Men om De saa begraver mig under en hel Kæmpehøj af Citater, faar De mig ikke til at tro,

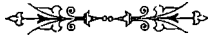
det skulde være Kirkens Mening, at Menigheden, som De jo godt ved det sker, sidder ganske passiv og hører paa en eller anden firstemmig Messe, medens Præsten passer sit ved Alteret, Fingrene rundt omkring i Kirken passer deres Rosenkrans, og Sangerne passer Takt og Indsats o. desl.

Jeg er vis paa, at Kirkesangen med Betoning paa Kirke kan glæde sig ved Deres varmeste Interesse. Prøv De saa paa at faa Menigheden i St. Ansgar til at synge Gloria, Credo osv., som De siger, det sker i »ikke saa faa af vore Kirker«, og De skal se, der gær et Pust igennem St. Ansgars smukke Hal, som vil samle alt til en samlet ofrende Enhed fra Præsten der oppe til den sidste der nede mellem Skriftestolene. Indøv en Snes unge Mennesker med gode Stemmer og god Vilje, lad dem sprede sig i Kirken, og tag deres Haandslag paa, at de vil synge af fuldt Bryst hver paa sin Plads. Inden længe vil de blive til mange og Sangen til et løftende Brus. Kan De saa faa gennemført, at en udvalgt Skare oppe fra Pulpituret synger Offeratorium etc. i hele Koralems rige Herlighed, vil den lykkelige Menighed i St. Ansgar opleve en liturgisk organisk Offerhandling, der hver Søndag vil være ny og hver Søndag rigere end den forrige. Den Dag, jeg ser i Ugebladet, at dette er gennemført paa et af de faa Steder her i Landet, hvor det lader sig gøre, tager jeg Billet til København, og efter Messen kommer jeg op til Orgelet for at bringe Dem en dybtfølt Tak.

Endelig synes jeg godt, De kunde være bekendt at være Hr. Laub taknemmelig, fordi han bringer en Anelse om Koralems Storladenhed ud til Kredse, der er lukkede baade for Dem og Deres gamle Elev *Johs. Frederiksen*.

Efterskrift. Af Deres Svar til N. H. ser jeg, at det særlig er Ordet »Synd«, der har bragt Dem i Harnisk. Jeg har selvfølgelig aldrig ment, at det skulde findes i Skriftestejlet, ikke heller, at Koret som saadant var forkasteligt, men kun, at det ofte i Praksis tog Mælet fra Menigheden. Selv har jeg oplevet at se Menigheden med Ryggen til Alteret og Teaterkikkerter for Øjnene. I øvrigt er det ikke mig, der har bragt enten Dem eller St. Ansgar ind i Diskussionen. At jeg betegnede min Anmeldelse som personlig, hvad det lader til, De har misforstaaet, skulde

kun understrege, at det var en Sag, der laa mig meget paa Hjerte. Pius X's Motu proprio havde jeg anticiperet, saa det kan ikke hjælpe, De prøver at sætte mig op mod ham. Om »Korene« i Rom (til begge Sider af Højalteret og i Talar og Rochet) var der en Del at sige i denne Forbindelse; men alting skal have en Ende. J. F.

Ærkebiskop Kordač^v af Prag.

(Af Verian Ovecka, s. J., i America af 6. Aug.)

Den 28. Oktober 1918 generhvervede Czeko-Slovakiet sin Frihed. Sørgeligt nok var der ikke saa faa i den nye Stat, som mente, at politisk Frihed betød det samme som Retten til at oprette en national Kirke og selv at bestemme, hvad man skulde tro og gøre. For andre syntes national Frihed at betyde en gunstig Lejlighed til at lægge selve den katholske Kirke fuldstændig i Slavelænker. Det var sikkert en stor Ulykke, at Metropolitansædet i Prag — for ikke at tale om andre Bispestole — blev ledigt og forblev det indtil den 16. Septbr. 1919, da Mgr. Franz Kordač^v blev udnævnt til Ærkebiskop af Paven. Han blev konsekreret i sin egen Domkirke den 26. Oktober 1919. Saaledes havde i en af de mest kritiske Perioder Episkopatet i Czeko-Slovakiet været uden dets naturlige Leder og det katholske Folk uden den Fører, hvis Røst kunde have talt med den største Myndighed, og som var bleven adlydt med den største Ærbødighed. Intet Under derfor, at en dyb Følelse af Nedtrykthed efterhaanden lagde sig over de troende.

»Mgr. Kordač^v er udnævnt til Ærkebiskop!« Da denne Nyhed løb gennem Prags Gader, straaledede Øjnene af Glæde hos Kirkens trofaste Børn, og et oprigtigt »Gud ske Lov« lød fra deres Læber. Den nye Ærkebiskop var for godt kendt af alle og enhver, til at nogen ikke skulde forstaa Betydningen af de Ord: »Kordač^v, Ærkebiskop«. En Mand af Folket, en Præst af uplettet Levned og absolut nobel Karakter, en udmærket Lærd, en berømt Prædikant og

Foredragsholder, Ungdommens Ven, med eet Ord: en Præst efter Guds Hjerte, saadan var Ærkebiskop Kordač, hvis Haand nu med Fasthed havde grebet St. Adalberts Bispestav. Det anerkendte ikke alene Prags Indbyggere, men ogsaa alle Katholikker i den unge Republik. Det var et lykkeligt Varsel, at han var den første Biskop, der var bleven udnævnt i det nye Rige.

Franz Kordač fødtes i Bispedømmet Litomerice (Leitmeritz) i Bøhmen den 11. Januar 1852 som Søn af ganske jævne Bønder. Han blev Elev i det biskoppelige Gymnasium i Bahusudow (Mariaschein), hvor han fik til Lærere Præster af Jesu Selskab (Jesuitter). Der gik han i Skole i otte Aar og var et ivrigt Medlem af Maria-Kongregationen, i hvilken han næsten hele Tiden beklædte de mest ansete ledende Stillinger. Og hvad Studeringerne angaar, finder vi ham omtrent altid blandt de dygtigste i hans Klasse

I 1873 afsluttede han sin Skolegang med en ypperlig Eksamen. Ferdinand, den sidste kronede Konge af Bøhmen, der siden sin Tronfrsigelse i 1848 havde boet i Prag, og som kendte den dygtige unge Mand, tilstod ham en Understøttelse, saa han kunde fortsætte sin Uddannelse ved Collegium Germanicum i Rom. Der opholdt han sig i seks Aar, fra 1873 til 1879, og vendte saa tilbage til sin Hjemstavn, ypperlig uddannet baade i Filosofi og Theologi. Her udnævnte Biskop Frind ham til Sognepræst i Libereč (Reichenberg), en tysk By med et czekisk Mindretal. Det var en vanskelig Post, men foruden at opfylde sine andre Pligter havde Pastor Kordač Held til at faa oprettet en særlig Gudstjeneste for de hidtil forsømte Czecker, han underviste i Religion i deres private Skoler og gjorde i det hele taget meget for sit Sogns aandelige Udvikling.

Efter seks Aars Forløb, i 1885, kaldte Biskop Schöbl ham til Litomerice, hvor han skulde være Professor i Theologi og Vice-Rektor ved det biskoppelige Præsteseminarium der. I 1889 blev han udnævnt til Rektor, hvilken Stilling han beklædte i samfulde femten Aar. Hvor ypperligt han virkede der som Opdrager og Lærer, kan man slutte sig til af det store Antal ivrige Præster, baade czekiske og tyske, som var uddannet under hans Vejledning, og som alle mindes ham med Taknæmmelighed og

begejstret Hengivenhed. Han viste i Virkeligheden ogsaa der sin sande Storhed og sin religiøse Iver ved at kunne hæve sig over alle nationale Fordomme. Restaurationen af Seminariet og dettes Kirke, Oprettelsen af en katholsk Kostskole for Gymnasiaster i Mlada Boleslav og et katholsk Trykkeri i Litomerice og Sammenkaldelsen af en katholsk Kongres i Turnov er blandt meget andet Vidnesbyrd om hans utrættelige Iver og Virketrang.

I 1905 modtog han Udnævnelsen til Professor i kristen Filosofi og Apologetik ved det czekiske Universitet i Prag. Hans Veltalenhed saa vel fra Kathederet som fra Prædikestolen og hans Dyglighed som Skribent om baade theologiske og filosofiske Spørgsmaal gjorde ham snart almindelig kendt som en Mand af usædvanlig Betydning. Dertil maa føjes hans Virksomhed baade i det offentlige Liv og ganske særlig i den nye Republiks lovgivende Forsamling for Kirkens Ære og Fremgang. Sit Sæde i Nationalforsamlingen nedlagde han dog, efter at han var bleven konsekreret til Biskop. Det var Egenskaber som dem, vi nu har nævnt, der gjorde denne ældre Prælat med det alvorlige Ansigt og eksemplariske præstelige Levned bag sig til en saa fremragende Personlighed i alles Øjne, at endog hans Modstandere maatte se op til ham med udulgt Ærbødighed. Hans ypperlige Indgriben, hver Gang det var nødvendigt, hans Klogskab og Forudseenhed, hans Takt og Fasthed er ogsaa til Overflod kommet til Syne under Udførelsen af hans tit saa vanskelige Pligter. I sine mesterlige Hyrdeskrivelser og sin Modstand overfor den nye Sekts Angreb i Czeko-Slovakiet har han i fuldeste Maal retfærdiggjort den Tillid, som den hellige Fader nærrede til ham, da han udnævnte ham til Ærkebiskop og Primas i det nye Rige.

Hvad hans private Liv angaar, lever Ærkebiskop Kordač, der nu er næsten halvfjerds Aar gammel, sammen med sine to gamle Søstre, fromme og stilfærdige Damer, der sørger for den materielle Side af Husets Tarv. Et andet Medlem af dette i strengeste Forstand kirkelige Hjem er den pavelige Nuntius, titulær Ærkebiskop Micara. Som Menneske og almindelig Præst er Ærkebiskop Kordač ikke mindre beundringsværdig end som Prælat og Leder.

Han kan uden Overdrivelse betragtes som en Frelser for sit Land i disse vanskelige Tider.

Siden 3. April 1921 har han en værdig Embedsbroder i Mgr. Stojan, den nye Ærkebiskop af Olomuč (Olmütz), det andet Ærkebispesæde i Republikken. Et tredje, i Slovakiet, vil snart blive oprettet. Disse to store Prælater er tilsammen Czeko-Slovakiets Stolthed og Haab. Dets nye Frihed var fyldt med bitre religiøse Kampe, men dermed fulgte en religiøs Vækkelse under ypperlige Biskopper, sendte fra Rom. Paa den Tid, da Uafhængighedserklæringen udsendtes, var nogle Bispestole ledige, og andre vilde snart blive det. Konkordatet med Østerrig var forsvundet sammen med dette Monarki, og den hellige Stol var nu frit stillet i sit Valg af Biskopper for Czeko-Slovakiet. Den behøvede nu kun at tage rent kirkelige Hensyn og var fri for udefra kommende politisk Indblanding. Paa mindre end tre Aar havde syv af de nuværende elleve Bispedømmer i Republikken faaet nye Hyrder. Et slovakisk Bispeembede er nylig bleven vakant ved Dødsfald. Alle de nye Biskopper er Mænd af et udmærket Levned og dygtige og ivrige gejstlige, der har deres Menigheders Tillid og Kærlighed. Under saadan Ledelse skrider det katholske Liv, vakt til Virksomhed ved Forfølgelse, med Kraft fremad. Kyndige Iagtagere erklærer, at den nuværende Trængsel engang ikke vil blive betragtet som for dyr en Betaling paa Grund af de velgørende Resultater, den har bragt den nye katholske Vækkelse. Der er dog naturligvis endnu meget at gøre og overvinde, før de fulde Virkninger lykkeligt er sikrede.

21. 8. 1921.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Belgien. Grundstenen til Louvains nye Bibliotek er blevet nedlagt, og man haaber, at Bygningen vil blive færdig i Løbet af nogle faa Maaneder. Naar Indvielsen har fundet Sted, vil alle Bøgerne være stillet paa Plads paa Bibliotekets Hylder, saaledes at det Løfte, som den civiliserede Verden gav Louvain, da den var blevet ødelagt, nu er mere end opfyldt. Den fremragende belgiske Skribent,

Hr. Emile Cammaerts, siger: »Louvain var det eneste middelalderlige Universitet i Belgien, der kunde rivalisere med Paris. Det var oprettet af Hertugerne af Brabant, ført videre af de burgundiske Hertuger, og udviklede sig endnu mere under Ærkehertugerne Albert og Isabella i det 17. Aarhundrede. Da det fulgte alle de politiske og religiøse Omskiftelser i det sydlige Nederlands Historie, havde Biblioteket bevaret mange værdifulde Manuskripter og Dokumenter, som bar Vidnesbyrd om disse forskellige Faser i det sociale Liv. Dette er Grunden til, at Historikeren altid vil beklage Tabet af Louvains Bibliotek, bygget over de middelalderlige »Halles« i Byens Centrum. Samlingen af theologiske Værker vil aldrig blive erstattet. Den intellektuelle Udvikling, som der fandt et akkurat og slaaende Udtryk, vil aldrig leve op igen. Der er en vis Slags menneskeligt Arbejde, der kun kan fuldføres under visse Forhold, og som ikke kan gentages, naar disse Forhold har ophørt at eksistere.« — Bortset fra Louvains historiske Betydning, tror Cammaerts, at det var et værdifuldt Midde til at lære af, lagt i Studenternes Hænder, med dets Samling af Standardværker bestemt til at udvide deres Syn paa Livet i Almindelighed og enhver Gren af menneskelig Kundskab i Særdeleshed. Cammaerts tror, at Universitetet har faaet dette Saar lægt, til Dels ved Hjælp af en Samling paa 40,000 Bind, skænket af Briterne, saavel som andre værdifulde Gaver, sendt fra Amerika, Frankrig og andre Lande. Disse danner en uvurderlig Samling, af hvilken ethvert Universitet kan være stolt.

Frankrig. Mgr. Freppel, den tidligere Biskop af Angers, der er vel kendt som Skribent, Prædikant og Medlem af det franske Kammer, var født i Alsace. I sit Testamente havde han fremsat det Ønske, at hans Hjerte maatte blive begravet i hans Fødeby Obernai, en lille By, som ligger ved Foden af Bjerget St. Odile, der er et af Alsaces berømteste Pilegrimssleder. Biskoppen var nemlig fast overbevist om, at Alsace skulde komme tilbage til Frankrig. I Overensstemmelse med den afdøde Prælats Ønske blev hans Hjerte den 20. Juli bragt til Strassbourg af en Deputation fra hans tidligere Bispedømme i Angers, anført af den nuværende Biskop. En Procession blev dannet paa Stationen; blandt Deltagerne var flere Senatorer og Deputerede, General de Castelnau, Kardinal-Ærkebiskoppen af Rheims samt Biskopperne af Laval og St. Die. Ved Domkirken blev de modtaget af Mgr. Ruch, og efter at et »Te Deum« og et »Libera« var blevet afsungel, blev Æsken, der indeholdt Hjertet, opstillet i Seminariets Kapel og de tilstedeværende forsamledes i Seminariets Sal, hvor der blev holdt Taler af General de Castelnau, René Bozen og andre.

Rusland. Mgr. Ropp, Ærkebiskop af Mohilev og Overhovede for alle Katholikker af den latinske Ritus i Rusland, opholder sig for Tiden i Polen, hvor han venter paa et gunstigt Øjeblik til at vende tilbage til Rusland. Han har udtalt sig om de religiøse Forhold i dette Land og erklæret, at den officielle »orthodokse« Kirke er bleven ganske opløst som Følge af den politiske Forvirring, da den ikke blandt Folkemasserne fandt den Støtte, man i Almindelighed havde ventet. Gejstligheden, som i alle Henseender havde vænnet sig til Statens Hjælp og Beskyttelse, tabte fuldstændig Hovedet ved den revolutionære Bevægelse. De højere Klasser er for en stor Del skeptiske og ligegyldige. Er de overhovedet religiøst interesserede, gaar deres Tanker i Regelen imod Rom og imod Katholicismen af den latinske Ritus. Derfor mener Ærkebiskoppen, at Præsterne efter bedste Skøn skulde have Lov til at læse Messe baade efter latinsk og græsk Ritus, og at der kun skulde være een og samme Biskop for begge Riter. Han tror, der vil komme en Mængde Konversioner i Rusland, naar nu, forhaabentlig i en nær Fremtid, Bispedømmerne bliver genoprettet og et større Antal Biskopper udnævnt.

Brevkasse.

Maa jeg takke Hr. Pastor Frederiksen i Silkeborg for en lille Berigtigelse til den, som han siger, meget interessante Artikel om Ingeniørarbejder fra Abrahams Tid. Han oplyser nemlig, at efter de nyeste Undersøgelser er cloaca maxima ikke saa gammel, som man tidligere har ment, men stammer muligvis først fra Cæsars eller Augustus's Tid. Med venlig Hilsen N. H.

St. Josefs Gildes Julefond

afholder Søndag den 4. September i Blegdamsvejens Selskabslokaler (Blegdamsvej 26)

Aftenunderholdning og Bal.

Af Programmet fremhæves: 5 Mands Orkester under Ledelse af Hr. A. Zabell, Koncertsangerinde Frøken Erna Neukrantz, Hurtigmaleren Hr. Martini og Luthsangeren Hr. Bjørck.

Billetter faas hos: Weisenfeld Griffenfeldtsgade 50 A⁴, Petersen Nørregade 35 B⁵, A. Johansen Birkegade 15², Ottesen St. Hansgade 10², Stenalt Amagerbrogade 244, Kath. Boghandel Stenosg.

Mariakongregationen for Mænd genoptager sine ugentlige Møder Torsdag den 1. September Kl. 8 Aften. Herrere, der ønsker at blive Medlemmer af Kongregationen, bedes henvende sig til Kongregationens Præses, P. Sialm.

Niels Hansen: Fra Henrik d. VIII.s Dage. 128 Sider. 7 Billeder. Nedsat til kun 50 Øre. *Katholsk Boghandel.*

Linnedjomfrupladsen samt **Stuepigepladsen** paa Ledreborg Slot er ledig den 1. November. Henvendelse til Grevinde Holstein Ledreborg, Ledreborg, Lejre.

Kirkelig Kalender.

28. Aug. 15. Søndag eft. Pintse.	4. Sept. 16. Søndag eft. Pintse.
29. — M. Johannes Døberens Halshuggelse.	5. — M. Laurentius Justinianus, Biskop og Bekender.
30. — Ti. Rosa af Lima, Jomfru.	6. — Ti. Rosalie.
31. — O. Raymund Nonnatus, Bekender.	7. — O. Regina.
1. Sept. To. Ægidius, Abbed.	8. — To. Marias Fødsel.
2. — Fr. Kong Stefan, Bekender.	9. — F. Gorgonius, Martyr.
3. — L. Marias Officium.	10. — L. Nikolaus af Tolentino, Bekender.

Vesterhus. Den kvindelige katolske Ungdoms Fællesmøder vil herefter finde Sted om Onsdagen i Stedet for, som hidtil, om Mandagen. Første Møde afholdes den 4de Onsdag i Oktober Kl. 7½ Aften i Vesterhus.

Academicum Catholicum

fejrer Onsdag den 31. August Klokkeren 8 i Vesterhus
25-Aars-Jubilæumsfest og Rusgilde.

Jubilæumstale af Professor Joh. Jørgensen,
Rustale af Billedhugger Chr. Skikkild,
Kantate, Taler og Sange.

Der serveres Smørrebrød, Øl, Kaffe og Punch. For Deltagelse beregnes Kr. 8,00 pro persona, for Russer dog kun Kr. 4,00. Paaklædning: Festrækt. Deltagelse bedes meldt, pr. Adr. Academicum Catholicum, Vesterhus, Vestervoldgade 115, København B., senest Mandag den 29. ds.

Unio. *Søndag d. 4. September Cykletur* til »Det danske Schweiz«. Mødested: Søvavillonen Kl. 10.

St. Andreas Gilde (Ordrup).

Tirsdag d. 6. September Afslutning af Sommersæsonen med Aftenunderholdning og Bal i Charlottenlunds Palmehaves store Sal Kl. 8.

Billetter à 1 Kr. for Medlemmer og 1,50 Kr. for Besøgende indført ved et Medlem faas hos H. Holler, Ellinorsvej 24, Telefon Ordrup 986.

Tømrer *P. Bruncke og Hustru*, Helsingør, fejrer deres Sølvbryllup den 30. August. Bruncke, der i 24 Aar har været Invalid, er en af St. Ansgars Skoles gamle Elever.

NB. Under Pastor *Bernh. Jensens* Bortrejse føres Ekspeditionen af cand. phil. A. Silcowitz, Studiestræde 27-29⁴, Tlf. 12,327; Kontortid 10 - 4.

Alle Henvendelser, Redaktionen vedkommende, bedes foreløbig sendt til cand. mag. Niels Hansen, **Hunborgvej 27 Thisted.**

Annoncer og lignende bedes senest sendt **Søndag Aften.**

Kun eventuelle Dødsannoncer kan sendes til Trykkeriet »Athene«, Svanemosegaardsvej 4, København V.

FREMMEDSPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

69. AARGANG

»Nordisk Ugeblade« udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag
Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer,
i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 8° V. 5-7,
Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. —
Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8°, Kbh. V. Tlf. Vester 7515.
Træffes bedst Kl. 5-7 Eftermiddag.

Nr. 36.

Søndag den 4. September.

1921.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Paa Kapitoliet. — Til hvilken Klasse hører du? — Mosen. — Brudstykker. — Efterretninger fra Ind- og Udland: Tyskland. Østerrig. England. Italien. Rom. Nord-Amerika. — Brevkasse. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

558.

»At Christus maa bo ved Troen i eders Hjerter.«

Hvis Christus ikke, som St. Paulus siger i denne Søndags Epistel, »ved Troen bor i Menneskenes Hjerter«, kan de aldrig komme til at forstaa Livets sande Mening. De prøver maaske at faa Øje paa en eller anden Plan, men det mislykkes til Slut altid; Menneskenes Historie bliver et haabløst og meningsløst Virvar af Begivenheder for den, der kun betragter den fra et rent menneskeligt Synspunkt; den forstaaes ikke uden Troen, som er den guddommelige Kundskab om Guds Søn. Vi kan alle se Sorgerne og Elenigheden i Verden, hvor Lidelser og Ulykker langt overgaar Glæden; men ved Troen kan vi gennem det altsammen se ham, som kommer for at hele Verdens Saar og udfolde en guddommelig Plan, hvorpaa »Haab« er skrevet. Ja, Troens Lys kaster en Straaleglans ud over Verden og viser, at der gennem den fører en Vej til Gud, saa Livet — trods alt — dog er værd at leve.

The Monitor.

Paa Kapitoliet.

Et Rundskue i Museet, Ara Cœli, det mamertinske Fængsel og over Forum.

I gamle Dage var Kapitoliet for Roms Forsvar omtrent det, som Kastellet var for Københavns. Men det var mere; og naar vi stiger op ad de brede Trapper til det nuværende »Campidoglio« og ser os omkring, kan vi lære meget.

Da Byen Rom blev grundlagt paa Palatinerhøjen, benyttedes de to Nabohøje, som med fælles Navn kaldtes for Kapitol, til religiøse og krigeriske Formaal. Den højeste Bakke lavedes om til Byens Borg, *arx*, den lavere fik en kolossal Underbygning af Tufsten og blev til et Tempelbjerg, hvor Roms højeste Gud *Juppiter optimus maximus* havde sit Alter.

Begge Højenes Forbindelse, det saakaldte *intermontium*, fik en Bygning, kaldet *tabularium*, som blev det romerske Statsarkiv. Men nu til Dags er det helt anderledes.

Højene er ikke mere saa høje, og Dalene ikke saa lave. Der, hvor tidligere Jupitertempelet knejsede, er nu *Conservatori*-Paladset og det nu ødelagte tyske Gesandtskabs-hus (*Caffarelli*); der, hvor tidligere Borgen og indenfor dens Mure et Juno-Tempel laa, hæver Kirken *in Ara Cœli* sin mærkelige Façade.

Det nuværende Campidoglio derimod, Byens Raadhus (Senatorenes Hus) og dets middelalderlige Taarn ligger ovenpaa det tidligere *tabularium* og danner nu Kapitolie-Højen.

Det er overordentlig interessant at se denne Bygnings Undergrund paa den til Forum vendte Side. Da ser man først den naturlige Klippe fra »Tidernes Morgen«, derpaa Kongernes og Republikernes vældige hvide Tufstenkvadre, saa Kejsertidens røde Mursten, saa Middelalderens graagule, højst forskellige Sten, saa Renæssancetidens glatte Marmorflader og andre Prydelser.

Naar vi derimod staar paa Kapitols lille Piazza, ser vi os omgivne af Michel Angelos Bygningsværker —

han har lavet alt her oppe, som det nu er. Han har flyttet den store Rytterstatue i Midten og tegnet de tre af Kapitoliets nuværende Paladser, han lavede ogsaa den smukke Trappeopgang og prydede den med de antikke Statuer.

Selve Rytterstatuen, der forestiller Mark Aurel, er den skønneste og interessanteste i hele Rom, og det vil sige meget. Den stod allerede i Romertiden nede ved Forum og var helt forgyldt — noget, man endnu kan se paa Resterne deraf. Da de fleste andre Statuer enten som Afgudsbilleder eller som Kunstgenstande ødelagdes eller bortsolgtes, blev man ved med at beholde Mark Aurels Statue, fordi man troede, den skulde forestille Kejser Konstantin, og stillede den foran Lateranpaladset, hvor den fik Lov at staa en Stund (nemlig 1000 Aar!). Derfra flyttedes den saa til Kapitoliet. Er det ikke interessant? Og forøger ikke den Slags historiske Mærkværdigheder Interessen ved at se endog paa Ting, som ved første Øjekast ikke har noget »seværdigt« ved sig?

Dette tænkte jeg saa mange Gange, medens de amerikanske »Milliardærer« eller andre fremmede Pengefyrster med deres højtbetalte og højt talende Førere spankulerede omkring og kastede ligegyldige Blikke paa de endeløse Rækker af Statuer eller Malerier, medens de af og til saa paa deres Lommeur og med Glæde bemærkede, at det nærmede sig Lunch-Tiden.

Hvis man nemlig i Rom vil have set »alt« paa en kort Fornøjelsesrejse, bliver man enten gal, eller man ser »alt«, ligesom man ser »alle« Stjerner ved at kige op imod Nattehimmelen.

Jeg havde derfor fra først af foresat mig kun at se det, jeg vilde, og det, jeg vidste Besked med. Saaledes gik jeg ret hurtigt forbi Kapitolumseets Statuerækker og saa kun paa faa Ting, nemlig paa Bronze-Ulvinden fra den etruskiske Tid, et af Roms ældste Billedværker, paa Drengen, der trækker en Torn ud af Foden, en af den græske Oldtids dejligste Statuer, og paa Roms gamle Byplan fra Septimius Severus's Tid. I Forbigaaende saa jeg nok Marmor-Indskrifterne om Konsulernes og Ædilernes Embedstid o. s. v., men jeg maatte altid afbryde for ikke at

se for meget. Men det er alligevel underligt at se og røre ved samme Bronze-Ulvinde, som Augustus, Julius Cæsar, Scipio, ja maaske de første romerske Konger har set og rørt ved.

Paa Pladsen, hvor Rytterstatuen højhedsfuld skuer ud over en Del af den nyere By, d. v. s. imod Vest, ser vi ogsaa den anden store og langt højere Trappe op til *Ara Cæli* (Himmel-Alterets) Kirke, hvor jo Borgen hævede sig i Romertiden. Denne Trappe, der ligger ved Siden af Michel Angelos lavere, er bygget paa Cola di Rienzis Tid — den eneste fra Middelalderen, men ogsaa en, den kan være bekendt!

Selve Kirken *Santa Maria in Ara Cæli* er en gammel Franciskanerkirke, d. v. s. den er meget ældre end Ordenens Indstiftelse, men den gik allerede tidlig fra Benediktinerne over i franciskansk Besiddelse. Dens Søjler er antikke, delvis fra det gamle Junotempel, paa hvis Plads den staar. Kommer man ud paa den anden, altsaa henimod Forum liggende Side, er man pludselig paa et af Roms skønneste Udsigtspunkter. Der ligger den gamle Del af Rom, i Baggrunden Husenes Tage, over dem alle Laterankirkens Barokfigurer, saa Aurelians Bymur, bag den Kampagnaen og Albanerbjergene med Frascatis og Rocca di Papas hvide Huse.

Men det er ikke Meningen at give en geografisk Undervisning, vi vil tværtimod kun se paa nogle faa historisk interessante Steder. Og et af disse, et af Roms interessanteste, har vi lige ved Siden af, nu, da vi stiger nedad fra Kapitoliets Nordside. Her ligger det mamertinske Fængsel eller rettere en ubetydelig Kirke til den h. Josef, Snedkerlavets Patron. Men under den findes det mamertinske Fængsel.

Her er vi paa et Sted, som er historisk bevisligt og tilligemed aldeles bevaret fra de første Tider. Det var oprindeligt Kapitoliets Brønd, dets nødvendige Vandbeholdningshus. Men snart blev det til Statsfængsel, hvor Republikkens farligste Fjender skulde forsvinde. Det bar Navnet Tullianum efter Kong Servius Tullius, som indrettede det til Statsfængsel. Navnet Mamertinum fik det af ukendte Grunde i Middelalderen. Paa denne Tid indrettedes

i det øverste af de underjordiske Rum et Kapel til Ære for Apostlene Petrus og Paulus, thi da det var det eneste velbevarede Fængsel fra den Tid, Apostlene var fængslet, opstod Formodningen om, at Apostlene havde været hensat i dette Statsfængsel, og der opstod en Del Legender.

Men saa meget jeg ønsker at fremdrage historisk bevislige Minder fra Apostlenes Dage, saa bestemt maa jeg tage Afstand fra Legenden om det mamertinske Fængsel.

Enhver, som har været der og er gaaet ned til det uhyggelige lille runde Rum, hvis eneste Aabning var et Hul i Loftet og en smal Forbindelse med *Cloaca maxima*, med Roms største Kloak, kan jo se, at her kunde kun ganske faa Mennesker sidde, og at dette nærmest kun var et Henrettelsessted. Dets Beliggenhed paa selve Borgen, den vanskelige Adgang o. s. v. gjorde det ikke skikket til almindeligt Fængsel. Rom havde flere store Fængsler, deriblandt »Lautumiæ« paa Forum. Ved Masse-Arrestationerne af Kristne under Nero er det sikkert, at disse førtes andre Steder hen, og at man næppe vilde have gjort disse foragtede Jøder den Ære at føre dem op til det lille Statsfængsel paa Kapitol.*)

Det har i Forvejen en gyselig Historie. Her i dette Rum blev Jugurtha, Lentulus, Catilinas medskyldige, Vercingetorix, Sejanus og andre berømte Statsforbrydere kvalt eller sultet ihjel.

Men lad os skynde os ud af dette mørke Hul op til den friske Luft og se ned over Forum, Roms gamle Hovedtorv, Byens, ja hele den antikke Verdens aandelige Midtpunkt i flere Aarhundreder.

Et Hav af Ruiner, Søjler, Murbrokker imellem Roser og Slyngplanter og ovenfor Palatins høje Paladsruiner fra Kejser Augustus's Dage. Herfra blev hele Jorden »skrevet i Mandtal«, da Verdens Frelser skulde fødes i sin Slægts gamle Stad.

Hertil ilede Jødernes Repræsentanter for at klage over Pontius Pilatus's og de øvrige Statholderes Adfærd — og Caligula saa nysgerrig paa deres østerlandske Dragter . . .

*) Hvis Petrus og Paulus havde været kastet i Mamertinum, var de ogsaa bleven dræbt der, men de døde som bekendt andetsteds.

Her paa Forum og paa *Via sacra's* brede Stenfliser gik Kejserne saa mange Gange i Optog henimod et eller andet Tempel. Her drog Triumfatorerne op til Kapitol og standsede ved Saturntemplet, hvis Søjlerækker endnu staar, og aflagde Ed paa, at de ikke havde snydt Staten for Krigsbyttet. Her blev den syvarmede Lysestage og Skuebrødenes Bord fra Templet i Jerusalem baaret foran Titus's Vogn, medens Folket gloede paa de fangne Medlemmer af det høje Raad, Synedriet, og raabte: *Io triumphel!*

Her blev saa mange Kristne ført foran Prætoeren, der over foran Faustinatemplet eller i Basilica Julias Haller, hvis Stumper endnu indtager en stor Del af Pladsen — og her svarede de: *Christianus sum*, jeg er en Kristen!

Her lige foran os, ved San Adrianos Kirke, Komitiernes gamle Hus, stod den ældre »*rostra*«, hvorfra Cicero talte. Der ovre ved Titusbuens nuværende Plads, lidt til venstre for den, stod Marc Anton ved Cæsars Lig og læste hans berømte Testamente. Og her ved Siden af, til højre for Septimius Severus's Triumfbue, staar endnu den kejserlige *rostra*, den Talerstol, hvorfra Konstantin lod oplæse sit Edikt om Religionsfrihed — Christi Sejr i Hedenskabets Centrum. Ja, Kapitoliet har oplevet meget og maattet se ned paa meget. Det er nu ikke længere Roms højeste Punkt, det er Korset paa Sankt Peterskirkenes Kupola. . .

F. F. M.

Til hvilken Klasse hører du?

En amerikansk Forfatterinde, Mrs. Eden, siger i Indledningen til sit udmærkede Værk om vor Herres Liv, fortalt paa Vers for Børn, saaledes: »I denne Verden er der, og vil altid være, fire Klasser Mennesker. Den første og største Klasse bestaar af dem, som udfører taabelige Ting paa en daarlig Maade; anden og tredje Klasse, som med matematisk Nøjagtighed ophæver hinanden, bestaar af dem, som gør taabelige Ting godt, og af dem, som gør kloge Ting daarligt; og den fjerde og sidste Klasse (som

ganske vist er meget lille) bestaar af dem, som gør kloge Ting godt. De fleste Katholikker (det er dog en Trøst at tænke paa) hører til den tredje Klasse, d. v. s. vi har gode Principper, men vi er daarlige Kunstnere; Kunst er nemlig, som St. Thomas siger, hverken mere eller mindre end den rette Maade at gøre sit Arbejde paa. Alligevel, saa længe vi har et faktisk Monopol paa den sidste Klasse, der er lige saa meget værd som alle de andre tilsammen, kan vi tillade os at være vel ikke selvtilfredse, men dog forhaabningsfulde. Vor Vej er klar. Vi maa arbejde, saa haardt vi kan, for at blive fri for begge de ringeste Klasser og hæve os selv og alle vore til den højeste Klasse af alle.«

Saa fuldkommen er den foregaaende Klassificering, at der ikke findes et eneste Menneske, uden at vedkommende nok saa net kan puttes ind, hvor han hører henne. Siden al Synd, efter den hellige Skrift, er ret og slet Taabelighed og enhver Synder en Taabe, og endog de bedste af os støder an i mange Ting, befinder det store Flertal af den menneskelige Slægt sig — i det mindste af og til — i den første Klasse. »De, som gør taabelige Ting godt« synes dog ved nærmere Overvejelse at være talrigere end »de, som gør kloge Ting daarligt«, for den almindelige Slags Mennesker har langt mere Held til f. Eks. at more sig end forbedre sig. I den tredje Klasse vil Dilettanterne og de overfladiske Personer altid være talrigere end de virkelige Kunstnere og hæderlige Arbejdere — saa ynkeligt vil altid det, vi faar udrettet, være i Sammenligning med det, vi tilstræbte. Men der en stor Trøst i den Tanke, at vi Katholikker har »et faktisk Monopol paa den sidste Klasse«, paa »dem, der gør kloge Ting godt«.

Kirken er den eneste Institution i Verden, som ikke blot paastaar at kunne frembringe disse fuldkomne Kunstnere i at gøre godt, men som faktisk fremviser til Beundring og Efterligning af de troende den ene Skare efter den anden af dem. Den katholske Kirke, og den alene, kan med Stolthed pege paa utallige Mænd og Kvinder, unge og gamle, Drengene og Piger, hvem det er lykkedes at danne sig selv efter det Forbillede, vi har i vor guddommelige Frelser og hans pletfri Moder, saa at Kirken,

beskærmet mod Vildfarelse ved den Helligaand, ufejlbart kan erklære, at disse hendes udmærkede Børn er, ved »at gøre kloge Ting godt«, bleven Ekspertes i Hellighed, ja er bleven Helgener. (Efter *America*, 23. Juli 1921.)

Mosen.

Grønne enges vege flader —
 landevejens ranke popler —
 roemarkers lige rader —
 så et støvgråt tjørnehegn.
 Bagved mosen dovent bobler
 efter nattens lunkne regn.

Fede mose - brede mose!
 Giftig sort og tung og klæg.
 Dine Dunsters dampe ose
 mellem tuers høgrå skæg;
 og en muldmand muldet blotter
 mellem hvide kæruldstotter.

Klart i mosevandet spejler
 sig en himmels afgrundsdyb
 under grådigt kravl og kryb —
 dybest dog, bag slim og skimmel,
 ren og gylden solen sejler
 i en bundløs, sortblå himmel.

H. K.-H.

Brudstykker.

101. I Kolding Avis findes følgende Efterretning, som det sikkert vil glæde Wienerbørnenes mange Venner at lære at kende:

Viktualiehandler Larsen i Kolding har haft en lille Wienerdreng, en livlig Gut, der som alle Drengene nu og da havde været lidt overgIVEN i sine Løjer; men at Hjertet er godt, viser et Brev, som han, da han nu er rejst, umiddelbart før Afrejsen havde stukket ind under Lampen, adres-

seret til sine Plejeforældre, som han kaldte Onkel og Tante. Brevet er saalydende:

Kolding.

Kære Tante og Onkel.

Ir bruer ikke vred ver paa mei, jeg skriver de faa Linier til jer. Jeg ved jeg har vert uartig nesten 1¹/₂ Aar, men i maa tilgib mei. Kære Tante og Onkel »i har altit ver god mod mei, de skal jeg aldrig glem og vis jeg bliver en gamel Besterfar saa skal jeg noch huske alt det helle. I maa unskulde jeg siger du til jer. Jeg kan ellers ikke skrive. I har sagt jeg maa gern kom herop men jeg kan ikke det er fa meit ferlangt. Nu sluter jeg mine faa Linier og siger Dusen Dusen Dusen Tak faar det die har gjort faar mei. I har redet mit

Mange Hilse fra mei skriven jers Taknemligen Pleiesøn
Franz Schorn.

Mange Hilse til alle sammen.

F.

102. »Hvad der forbavser mig mest,« bemærkede en kyndig Iagttaget af amerikansk Folkeliv, »er ikke det store Antal af ubetydelige Folk, hvem det lykkes at faa deres Navne og Billeder i Aviserne, men det langt større Antal fortrinlige og interessante Mænd og Kvinder, som har Held til at holde deres Navne ude af dem.« — Her hjemme kan man ofte have Lejlighed til at undre sig over det samme.

103. Den bekendte danske Filosof *Sibbern* giver følgende Forklaring af, hvad Livet er: »Livet overhovedet er en af en indre Kilde kommende og med en indre Drift sig fremarbejdende, producerende og under en evindelig Veksel af Stoffer reproducerende, organiserende og individualiserende Virksomhed og Virksomhedsproces, der, idet den ved et vist Materiale eller Substrat konstituerer sig et vist Udvotes, hvori den aabenbarer sig, tillige konstituerer sig selv som den i dette sit Udvotes subsisterende Virken og Stræben, om hvilken der da fremdeles kan spørges, hvorvidt deri en Sjæl kan siges at leve og subsistere som det i en saadan Leven fremtrædende levende Væsen.«

104. I en højere Klasse i et Gymnasium i Nord-Tyskland gik ogsaa to katholske Elever. En Dag blev den ene Elev spurgt af sin Lærer: »Har du nu i Dag tilbedt Maria?« Discipelen svarede, at han ikke tilbad den helige Maria. Læreren paastod, at det havde han sikkert gjort. Discipelen gensvarede: »Hr. Lærer, hvis jeg beder Dem om noget, vil De saa paastaa, at jeg tilbeder Dem?« (Historien skal være sand og foregaaet for nogle Aar siden i det nordlige Tyskland.)

105. »Kirkelig Forening for Indre Mission i Danmark« har nylig i Anledning af sit 60 Aars Jubilæum udgivet et Festskrift. Dertil har blandt mange andre ogsaa Sognepræst O. F. Moe skrevet et Stykke om den Vækkelse, der fandt Sted i Skern, da han var Præst der. Det hedder heri: »Mærkeligt nok holdt Djævelen sig stille hele Ugen, det var som om Satan var imponeret, kun at man af og til mærkede lidt til ham, naar en uvorn Ungdom raabte lidt op. Ja, men da Ugen var omme, og Vejret fra Himlen stilnede af, saa meldte han sig. Han fik foranstaltet et stort Møde i Kroen med forskellige grundtvigske Talere, han fik oprettet en Højskoleforening og nogle Spille- og Danseklubber og efter nogen Tid Begyndelsen til en Valgmenighed.« — I en saadan Tone skriver Indre Mission om sine egne Trosfæller indenfor den danske Folkekirke. Vi andre kan da billigvis ikke undre os for meget, om vi somme Tider bliver Genstand for en lignende raa Behandling fra samme Side.

106. En præstelig Redaktør i Amerika, der ligesom Kolleger i andre Lande ikke er ukendt med den frygtelige Trusel: »Saa ønsker jeg ikke længere at abonnere paa Deres ærede Blad«, har samlet følgende karakteristiske Tilfælde: 1) Redaktøren skal optage i Bladet, hvadsomhelst det falder mig ind at sende ham — i modsat Fald vil jeg ikke længere abonnere paa Bladet. 2) Hvis Redaktøren optager, hvad jeg sender ham, maa han tage det med det samme, i dets fulde Udstrækning og Ord til andet — i modsat Fald vil jeg ikke længere abonnere paa Bladet. 3) Redaktøren maa aldrig udtrykke nogen Mening, der strider mod min paa Punkter, som jeg mener er af Vigtighed — i modsat Fald vil jeg ikke længere abonnere paa Bladet. 4) Han maa ikke engang fra andre Blade optrykke Meningsstilkendegivelser, der strider mod mine Anskuelser — i modsat Fald vil jeg ikke længere abonnere paa Bladet. 5) Ekspeditionen maa aldrig minde mig om, at jeg er kommen i Restance med Abonnementsbetalingen, hvor meget det end drejer sig om — i modsat Fald vil jeg ikke længere abonnere paa Bladet. 6) Hvis jeg indsender nogen Klage til Ekspeditionen, f. Eks. over, at mit Eksemplar af Bladet er udeblevet, eller at man ikke har lagt Mærke til et Brevkort, jeg har indsendt, saa maa Ekspeditionen straks erkende sin Fejl og gøre mange Undskyldninger. Hvis Ekspeditionen derimod paaviser, at den ingen Fejl har begaaet, og ingen Undskyldning gør, har jeg selvfølgelig kun eet at gøre: jeg maa høre op at abonnere paa Bladet.

107. Albert Horn, som i 44 Aar repræsenterede den katolske Kreds Neisse i den tyske Rigsdag, er i Sommer afgaaet ved Døden i en Alder af 80 Aar. Han tog aldrig Ordet i Rigsdagen, indtil han endelig engang, efter tyve Aars Forløb, af sit Parti lod sig overtale til at rette en Anmodning til Regeringen om at besvare en Interpellation fra Centrums Side. Han blev instrueret om at skulle sige: »Jeg henstiller til Regeringen, at den besvarer Interpellationen.« Men han var saa lidet vant til at høre sin egen Stemme, at han i sin Benovelse kom til at sige: »Jeg henstiller til Regeringen, at den interPELLerer Besvarelsen.« Siden tog han aldrig Ordet. — *America*, hvorfra denne Meddelelse er tagen, bemærker, at mange i Amerika vil forstaa at vurdere den Tjeneste, han har vist sit Fædreland. Havde han været amerikansk Kongresmedlem, vilde Stenograferne sikkert have ansøgt om, at han maatte blive benaadet med Kongresmedaillen.

108. Der er maaske ikke saa mange af Ugebladets Læsere, som husker, at Kong Frederik II's Datter Anna, en Søster til Christian IV, i en ganske ung Alder blev gift med den skotske Konge Jacob VI (senere ogsaa Konge af England som Jakob I), Maria Stuarts Søn. Jacob, som ellers ikke var ret energisk af sig, drog trods Efteraarsstormene til Norge, hvor han traf sin unge Brud og holdt Bryllup med hende, som da endnu ikke havde fyldt 15 Aar, den 23. November 1589. De nygifte blev flere Maaneder i Danmark, hvor Jacob plejede sine lærde Interesser og besøgte Mænd som Tyge Brahe og Anders Sørensen Vedel. Af Frygt for, at den lutherske Prinsesse i det stærkt kalvinistiske Skotland skulde blive chikaneret i den frie Bekendelse af sin Tro, søgte og fik man Garantier herimod. — Det gik dog helt anderledes i religiøs Henseende, end man havde tænkt sig, hvad maaske endnu færre kender. Mange ivrige Jesuitter arbejdede dengang i det intolerante Skotland, og en af disse, Pater Abercromby, havde den Glæde i Aaret 1600 at kunne optage Dronning Anna i den katolske Kirke. Hendes Mand, til hvem hun ikke stod i noget venligt Forhold, var meget uvillig mod den katolske Kirke; hendes to Sønnesønner, Karl II og Jacob II, gik derimod begge over til den katolske Kirke ligesom deres Bedstemoder. Anna døde 1619.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Tyskland. Den 12. Aug. var det 40 Aar, siden Dr. Michael Felix⁹ Korum havde byttet Mynsterkirken i Strass-

bourg, hvor han i 10 Aar havde været Sognepræst og Prædikant, med Bispestolen i den gamle Romerby Trier og den ældgamle Domkirke, der er rejst over Tomten af Kejserinde Helenas Palads. Dagen blev højtideligholdt med usædvanlig Pomp. Flere Ekstratog bragte Tusinder fra Kirkeprovinsens fjerneste Steder til den h. Maternus's By. 30,000 tog Del i Festtoget, og da Tilskuernes Tal blev anslaaet til over 70,000, kan man antage, at 100,000 Mennesker den Dag i Trier havde sat sig i Bevægelse for at hædre en Biskop, der i 40 Aar her har arbejdet, bedt, lidt og stridt. Begivenhedens Sjældenhed og Kirkefyrstens Personlighed fortjener sikkert at nævnes i vort lille katholske Blad og at mindes med nogle af de Ord, det store katholske Blad *Germania* skriver i Dagens Anledning: »Siden den h. Maternus's Bispesæde er rejst i Trevirernes By, har vel næppe nogen Bisp haft det saa længe og omgivet det med saa stor Glans og Hæder som Dr. Korum. . . Sandelig, han har fortjent den Tillid og glimrende opfyldt de Forventninger, som Stat og Kirke fra Begyndelsen af stillede til ham. . . Med uforfærdet Frimodighed og med urokkelig Bekendendeand har han værnet om Kirkens Rettigheder og i en sjælden Grad hævdet sin Bispestols Anseelse. Hans Stemme sammen med Kardinal Fyrstbiskop Kopps, som Biskop Korum har saa meget fælles med, gjaldt mest blandt de tyske Biskopper og gjorde sig mest lydhor i hele Tyskland, ikke mindst hos anderledes troende. Aldrig har han opgivet en Tøddel af Kirkens Rettigheder; men ligesaa lidt hindrede hans gammel-elsassiske Fødsel ham i at være en trofast Fyrste i det tyske Rige. Især i de tunge Timer efter Krigen har han vist sig som det tyske Folks tro Ekkehardt i det yderste, hjemsogte Hjørne. Alene det, Biskop Korum har gjort i Kirkens og Statens Tjeneste nu ved sin Livsaften (her husker man især den 3 Dages Diöcesansynode, som den 80aarige Olding i Fjor afholdt, hans vægtige Indlæg i Skolesagen, hans biskoppelige Ord ved Tertiærernes Jubilæum, hvor han anbefalede den 3. Orden som Lægemiddel mod Tidens Onder; fra tidligere Aar bør ogsaa mindes hans Stordaad 1891, da han igen lod fremvise vor Herres h. Kjørtel) var nok til at gøre hans Minde uforglemmeligt og sikre ham Navnet *pater patriae*, ∴ Fædrelandets Fader, som hans berømte Forgænger, Kurfyrst Carl Caspar v. d. Leyen, fik, han, der efter 30-Aarskrigens Rædsler, som nu Biskop Korum, stod som Folkets Forkæmper, Mægler og Trøster.«

V. P.

Østerrig. En Bevilling paa 150 Millioner Kroner er paa Forslag af det kristelig-socialt Parti bleven vedtaget i Rigsdagen til Forhøjelse af de usle Lønninger, som de ka-

tholske Præster i Østerrig faar. Disses Stilling er nemlig for en stor Mængdes Vedkommende yderst beklagelsesværdig; thi deres Gager, som aldrig har været ret store, er praktisk talt værdiløse nu, siden den østrigske Krone er sunket til en Halvtredsindstyvendedel af dens Værdi fra før Krigen. Alligevel mødte Lovforslaget stor Modstand fra Socialdemokraternes Side, som sagde, at den katolske Gejstlighed skulde underholdes af deres egne Menigheder, i Lighed med hvad Jøder, Protestanter og andre ikke-katolske Samfund gør. (Det er af Kirkens egne; af Staten overtagne Midler, de katolske Præster lønnes.)

England. I Hayes, en Forstad til London, fandtes til for ganske nylig et anglikansk Klostersamfund af »den helligste Forlørsers Søstre«. De er for ikke længe siden alle sammen, med deres Forstanderinde, Moder Verena, i Spidsen traadt over til den katolske Kirke og har aflagt den tridentinske Trosbekendelse i Westminster Cathedral i London for Canon Hoyes der. Det er den mest opsigtsvækkende samlede Konversion siden 1913, da de her i Ugebladet ofte nævnte anglikanske Benediktinere paa Øen Caldey ved Wales blev optaget i den katolske Kirke.

— Paa samme Dag, ja næsten i samme Time, som de første Dominikanere ankom til Oxford for 700 Aar siden, har Ærkebiskoppen af Westminster, Kardinal Bourne, lagt Grundstenen til det nye Kloster og den nye Helligaandskirke, som Dominikanerne agter at opføre i den gamle St. Giles Gade i Oxford. Mange Ærkebiskopper og Biskopper var ogsaa til Stede foruden Benediktiner-Kardinalen Gasquet, som holdt et Foredrag om Dominikanernes udmærkede Virksomhed i Oxford i gamle Dage. I Anledning af den glædelige Begivenhed har den h. Fader sendt en Skrivelse til Dr. Bede Jarret, Provincial for de engelske Dominikanere.

Italien. Mellem Ærkebiskoppen af Genova, Kardinal Boggiani, og Folkepartiets Medlemmer med dets Presse har der længe eksisteret et spændt Forhold. Resultatet er nu blevet, at Kardinalen efter kun to Aars Virksomhed som Ærkebiskop af Genova har trukket sig tilbage til Rom, hvor han saa vil deltage i den pavelige Kuries Arbejde. Et vigtigt Spørgsmaal er, hvem der nu skal være den ikke 60aarige Ærkebiskops Efterfølger.

Rom. Røde Kors Konferensen har ifølge *Corriere d'Italia*, det officielle Organ for det katolske Folkeparti, indbudt Paven til at deltage i det Møde, som om kort Tid skal afholdes i Genova for at overveje den russiske Situation. Paven har modtaget Indbydelsen, og han vil blive repræsenteret af Mgr. Maglione, den pavelige Nuntius i Schweiz, som før paa Pavens Vegne har arbejdet paa at

komme Europas nødlidende Børn til Hjælp. Paven har for øvrigt allerede for nogen Tid siden gennem sin Stats sekretær, Kardinal Gasparri, opfordret alle kristne og civiliserede Folkeslag til at bistaa den ulykkelige russiske Befolkning.

Nord-Amerika (Mejico). Da Præsident Obregon for nogen Tid siden udstedte et Dekret, der beordrede Tilbagelevering i de rette Ejeres Hænder af de Grundejendomme, som med Vold var kommen i andres Besiddelse, haabede man, at det betød, at der vilde komme en alvorlig Bedring af Forholdet imellem Stat og Kirke i Mejico. Men det er saa langt fra at være Tilfældet, at Forfølgelsen af de gejstlige Landet over er lige saa raa og uretfærdig, som den nogen Sinde har været. Ærkebiskopperne har derfor for nylig fundet sig tvunget til at udsende en offentlig Protest mod den aabenlyse Krænkelse af Katholikkernes Rettigheder, mod Konfiskationen af katholsk Ejendom og mod Regeringens Indblanding i Gudstjenestens Ordning. Præsident Obregon er en Mand af den ikke usædvanlige militære Type; thi i Stedet for at love retfærdig Optræden i de paaklagede Tilfælde truede han i et Kabinetmøde den 12. Juli med at henrette Ærkebiskopperne af Mejico, Guadalajara og Yucatan. Han mente dog næppe noget alvorligt med denne Trusel, som aldrig er bleven til Virkelighed.

— (U. S. A.) Ifølge den sidste officielle Meddelelse fra det biskoppelige Kancelli tæller nu New-York med det ved Siden af liggende Brooklyn 2.277.291 Katholikker, som har 628 Kirker til deres Raadighed og betjenes af 1711 Præster.

Brevkasse.

Højtærede Hr. Redaktør!

Den Anekdote, Deres ærede Blad fortæller i forr. Nr., og som findes i adskillige Udgaver og fra Tid til anden spøger i katolske Blade, har sikkert en reel Begivenhed til Baggrund. Tror De, at det kan interessere nogen, kan De give flg. Oplysning:

Den kendte Kannik, Chanoine *Girard*, meddeler i sin meget udbredte Bog *Mon Crucifix*, (Beauchesne & Cie, Paris 1908, VIème Mille) S. 120 følgende Historie:

Hr. *Arsène Houssaye*, som ikke er klerikal (!), fortæller flg. Historie: Jeg var paa Jagt i Bruyères hos en af mine Venner, der var erklæret Atheist. Min egen Skepticisme forhindrede mig dog ikke i at hilse Christi Billede paa Vejkorset. Da vi kom forbi Korset ved Mont Saint Pierre, hilste jeg det alvorligt; min Ven brød ud i Latter. »Nu skal du bare se, hvordan jeg korser mig« sagde han; han kaldte ad sin Hund, gav den sin Kasket paa og rystede dens Hovede, for at det skulde se ud, som om den hilste.

Ikke nok hermed, han tog dens ene Forpote og lod den gøre Korsets Tegn. Det arme Dyr gav sig til at gå rasende, smerteligt og sært.

»Nu er du vel tilfreds,«? sagde jeg til min Ven. »Saare tilfreds,« svarede han, men han var dødbleg.

Vi jagede som sædvanlig, men da vi paa Hjemvejen kom forbi det samme Kors, gav min Ven sig til at gå ligesom Hunden før, blot endnu vildere og mere fortvivlet.

Jeg troede først, at det var et nyt Sakrilegium, men da jeg saa hans Ansigt, saa jeg, at det var ufrivilligt. Lidt efter førsøgte han at samle sig og le, som om det hele havde været en Komedie. Men da han kom hjem til sin Moder, en from og hellig Kvinde, gøede han, og Dagen efter, og nu stadigvæk.....

Ærbødigst n.

Linnedjomfrupladsen samt **Stuepigepladsen** paa Ledreborg Slot er ledig den 1. November. Henvendelse til Grevinde Holstein Ledreborg, Ledreborg, Lejre.

Til **Motorcyklefondet** er yderligere modtaget 30,00 + 6,00 (C.) + 20,00 (M.G.) + 2,00 (A.N.) + 24,00 (B.—N.—G.) + 5,00 (S.M.P.) med det tidligere indkomne ialt Kr. 518,00. Hjertelig Tak til Giverne!
Det Apostoliske Vikariat.

„Ny dramatisk Forening“

Fredag den 9. September og Søndag den 11. September Kl. 8 opføres i St. Knuds Skoles Festsal, Stenosgade 4 B

„Lumpacivagabundus“

eller „Sand Lykke“

(Heksefarce med Sange i 3 Akter af J. Nestroy, iscenesat af S. Barfred)

Billetter à Kr. 2,00 og 1,25 faas i Katholsk Boghandel, Stenosg. 3; Portneren, Stenosg. 4 A; Sekretariatet, »Vesterhus«, samt gennem Ungdomsforeningerne.

St. Josefs Gildes Julefond

afholder Søndag den 4. September i Blegdamsvejens Selskabslokaler (Blegdamsvej 26)

Aftenunderholdning og Bal.

Af Programmet fremhæves: 5 Mands Orkester under Ledelse af Hr. A. Zabell, Koncertsangerinde Frøken Erna Neukrantz, Hurtigmaleren Hr. Martini og Luthsangeren Hr. Bjørck.

Billetter faas hos: Weisenfeld Griffenfeldtsgade 50 A⁴, Petersen Nørregade 35 B², A. Johansen Birkegade 15², Ottesen St. Hansgade 10², Stenalt Amagerbrogade 244, Kath. Boghandel Stenosg.

St. Andreas Gilde (Ordrup).

Tirsdag d. 6. September Afslutning af Sommersaisonen med Aftenunderholdning og Bal i Charlottenlunds Palmehaves store Sal Kl. 8.

Billetter à 1 Kr. for Medlemmer og 1,50 Kr. for Besøgende indført ved et Medlem faas hos H. Holler, Ellinorsvej 24, Telefon Ordrup 986.

Kirkelig Kalender.

4. Sept. 16. Søndag eft. Pintse.	11. Sept. 17. Søndag eft. Pintse.
5. — M. Laurentius Justinianus, Biskop og Bekender.	12. — M. Marias Navn.
6. -- Ti. Ferialdag.	13. — Ti. Ferialdag.
7. — O. Ferialdag.	14. — O. Korsets Ophøjelse.
8. — To. Marias Fødsel.	15. — To. Marias syv Smerter.
9. — F. Gorgonius, Martyr.	16. — Fr. Cornelius og Cyprianus, Martyrer.
10. — L. Nikolaus af Tolentino, Bekender.	17. — L. Franz af Assisis Saarmærker.

Mødreforeningen i St. Ansgars Sogn. Tirsdag den 6. Sept. Kl. 8^{1/4} læses d. h. Messe for Foreningens Medl. og Anliggender.

Mariakongregationen for unge Mænd genoptager sine Møder Mandag den 5. September Kl. 8 Aften i St. Knuds Kapel, Vester Voldgade 115. NB. Til disse Møder er enhver ung Mand velkommen.

Unio. Søndag d. 4. September Cykletur til »Det danske Schweiz«. Mødested: Søvavillonen Kl. 10.

St. Andreas Gilde (Ordrup).

Tirsdag d. 6. September Kl. 8 afholdes i Charlottenlund Palmehaves store Sal

Aftenunderholdning & Bal.

Optræden af den bekendte Illusionist John Steinbeck og Klaverhumoristen Heinr. Klein. Billetter à 1 Kr. for Medl. og 1,50 Kr. for Besøgende indførte ved et Medlem er tilsendt alle Medlemmer, og Regnskabet afsluttes med H. Holler, Ellinorsvej 24, Telefon Ordrup 986. Agitør særlig for Ungdommens Deltagelse. Tvangfri Paaklædning.

Min **Gennemgang af Troslæren** bortfalder, paa Grund af Bortrejse, Torsdagene den 8. og 15. September, men fortsættes som sædvanlig Torsdag den 22. September.

J. Olrik, Præst.

Rettelse. Paa Side 558, nederste Linie, skal Bozen naturligvis være Bazin, den bekendte franske Forfatter.

At vor kære Mand og Fader

Skomagermester A. I. Lafontaine

er afgaaet ved Døden stille og roligt efter at have modtaget den sidste Salvelse, meddeles herved.

Begravelsen foregaar Søndag den 4. Septbr. Kl. 12 paa Vestre Kirkegaard.

De Efterladte.

Redaktionen og Ekspeditionen er atter overtaget af Pastor *Bernh. Jensen*, Boyegade 8.

FREMMEDESPROGTRYKKERIE »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. -- Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

69. AARGANG

«Nordisk Ugeblad» udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 8° V. 5—7. Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8°, Kbh. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 37.

Søndag den 11. September.

1921.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Da Dominikanerne kom til Danmark. — Af Kantaten ved Academicum Catholicum 25-Aars Jubilæum. — Mar Elias. — Ungdomsbasar den 16. og 17. Oktober. — Afsluttende Gensvar. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Kolding. Nykøbing F. Asien. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

559.

Den kristne Fuldkommenhed.

Vor Frelser viser os i Dagens Evangelium, hvori den kristne Fuldkommenhed bestaar: i Kærlighed til Gud. Jo højere vi elsker ham, desto videre er vi naaet i Fuldkommenhed. Men det store Spørgsmaal er: »Hvorledes og hvor skal vi begynde at elske Gud?«, hvorpaa det simple Svar følger: »Ved at prøve paa at elske vor Næste.« Hvor han er at finde, ved vi ogsaa fra vor Frelser selv, fra hans Ord og Eksempel. Vor Næste er ethvert menneskeligt Væsen, som trænger til vor Hjælp: paa Gader og Stræder, blandt Venner og Bekendte, ogsaa blandt Fjender og blandt Medlemmer af vor egen Husstand, hvor det undertiden kan være sværest at opdage ham. Vi skal ikke blot se paa ham som en, Gud elsker, men ogsaa søge at opdage det hos ham, som gør ham kær i Guds Øjne, og naar vi har set det, skal vi elske ham for dettes Skyld; vi vil nemlig saa finde Guds billedet i ham, og vor Kærlighed bliver fuldkommen. Og jo nærmere vi kommer Gud, desto mere ser vi saa ogsaa, hvor meget der er hos vor Næste, ikke alene at have Medynk med og tilgive, men ogsaa at elske.

The Monitor.

Da Dominikanerne kom til Danmark.

Et 700-Aars Minde.

Rundt omkring i vort Land taler Minderne til os, og mange Minder taler netop til os Katholikker. Gamle Kirker er der mange af, og Rester af Klostre er der ogsaa. De vidner om det Liv, der førtes her, dengang det danske Folk hørte til den hellige Kirke. Der var nemlig Liv, intet i Kirken var fremmed i Danmark dengang, og skabtes der noget nyt derude, varede det aldrig længe, før det naaede hjem til os. Nu er der gaaet 700 Aar, siden Dominikanerne i 1221 begyndte deres Gerning her, og det er vel værd at mindes, thi det blev en stor Gerning til Sjælens Frelse. Ogsaa om Dominikanerne taler Stenene i Danmark endnu paa mange Steder*).

Der findes en gammel latinsk Beretning om de første Sortebrødres Komme her til Landet. Den er kun kort, men den viser saa udmærket, hvordan det gik til. Vi gengiver den her uden nærmere Forklaringer, den taler for sig selv om de Tider, da Danmark var katholsk. Den lyder saaledes:

I det Herrens Aar 1216 blev Prædikebrødrenes Orden fra Tolosa stadfæstet. Der sendtes Brødre til Spanien, Frankrig og Lombardiet, men her skal fortælles om, hvordan de kom til Danmark. I det Herrens Aar 1219, paa Marias Optagelses Fest, blev i Bologna to Klerikere optaget i Ordenen, nemlig Broder Simon fra Sverrig og Broder Niels fra Lund i Danmark. Dem sendte den hl. Dominikus først til Sverrig til Byen Sigtuna, da Provst Gaufréd derfra, som kom til Rom for at hente Palliet til Ærkebiskop Olaf, bad derom. Provsten kom til den hl. Fader i Rom i Aaret 1220, men de Brødre, som af Generalkapitlet, der holdtes i Bologna under St. Dominikus's Ledelse, blev sendt med Provsten til Sigtuna, kunde ikke

*) I sidste Nummer af »Credo« har Baronesse E. Rosenørn-Lehn skrevet en meget smuk Artikel: »Lidt om Dominikanerordenen i Norden«.

bosætte sig der, da Ærkebiskop Olaf ikke vilde tillade det. Men Ridder Knud Lange gav dem da en Ejendom i Skov.

Paaskedag samme Aar traadte Broder Salomon fra Aarhus i Jylland ind i Ordenen i Verona i Lombardiet. Han besluttede først at drage til Ungarn med Broder Paul, som var Prior i et Kloster i det Land. Men da de kom til Frisac i Tyskland, fandt de Brødrene i dette Kloster berøvede deres Præst. Thi Satan havde forført ham, der havde været deres Prior og Præst, og han var vendt tilbage til Verden. Prior Paul havde da Medlidenhed med Brødrene og lod derfor Broder Salomon blive der som deres Prior og Præst. Selv rejste han videre til Ungarn.

Men i det Herrens Aar 1221 holdt St. Dominikus det andet Generalkapitel i Bologna. I dette Kapitel deltog Broder Salomon, og den hl. Dominikus sendte ham derfra til Kong Valdemar af Danmark og til Ærkebiskop Anders af Lund med Breve baade fra Paven og fra sig selv. Salomon rejste først til Köln, hvor han opholdt sig i nogen Tid. Men da han i Köln ikke kunde finde nogen, der vilde ledsage ham til Danmark, rejste han til Paris, og der fik han en lombardisk Lægbroder til Ledsager og drog saa sammen med ham til Flandern. Der fandt de et Skib, der skulde til Danmark, og det gik de om Bord i.

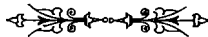
Men da der rejste sig en stærk Storm, og det blev tæt Taage, kom de uden om Danmark og landede efter lang Tids Forløb i Norge i Nærheden af Nidaros. Jeg kan ikke lade være med at fortælle, hvordan en Hjælper i Nøden trøstede sin stakkels Tjener. Da nemlig Skibet kastedes frem og tilbage paa Havet og næsten skjultes af Bølgerne, havde alle opgivet Haab om menneskelig Hjælp og ventede i ivrig Bøn paa Døden. Men da saa Broder Salomon, hvordan den hl. Dominikus, som samme Aar var draget til Himmelen, løftede Skibet op paa sine Arme og frelste det.

Ogsaa paa Vejen fra Nidaros maatte Broder Salomon lide meget baade til Lands og til Vands, men ved den ædle Skule Jarls Hjælp naaede han København, hvor han traf Ærkebiskoppen. Han fik Brevene fra Paven og fra den hl. Dominikus, og da han havde læst dem, tog han venligt imod Broderen og sagde til ham: »Vær velkommen!

Gid vi i hvert Stift kunde faa et Kloster af din Orden.« Paa den Tid var Kardinal Gregorius de Crescentia Legat i Danmark, og da Broder Salomon var en lærd og vel-talende Mand, tog Kardinalen sig af ham og brugte ham til Tolk ved sine Prædikener. Takket være Guds Naade og Kardinalens Velvilje fik Brødrene i det følgende Aar ved Pintsetid af Ærkebiskoppen en Grund i Lund, og han sørgede ogsaa for passende Bygninger til dem. Da de Brødre, der var blevet sendt til Sverrig, hørte det, kom de til Lund til Broder Salomon, og mange, der var traadt ind i Ordenen i Paris og i Bologna, kom ogsaa derhen, og de valgte Broder Simon til Prior.

Omtrent paa samme Tid traadte Broder Ranold ind i Ordenen i Paris. Han havde været Dekan i Roskilde og var blevet valgt til Biskop der, men da han var paa Vej til Rom for at opnaa Stadfæstelse, kom han ogsaa til Paris og blev der af den hl. Dominikus optaget i Ordenen. Før end han endnu havde været eet Aar i Ordenen, blev han Prior, og han styrede som den første Provincialprior i mange Aar; efter ham fulgte Analdus i to Aar, og efter ham Broder Absalon i 20 Aar.

Derefter følger en lang Række Navne, der slutter i det 16. Aarhundrede. Men for faa Aar siden kom Dominikanerne for anden Gang til Danmark.

Af Kantaten ved
Academicum Catholicums
 25-Aars Jubilæum.

Lydt gennem Hundreder træge, trange Aar
 bares en oldprægtig Sage:
 stort klinger Talen om Kirkens stolte Kaar,
 Volmernes daadtunge Dage;
 manende rige Minderne staar
 uden Mage.

Slet har man valt med stærke Fædres Arv,
 Hundreder Aar syntes øde,
 Hundreder Aar uden Romatroens Marv,
 Aar uden Helgeners Grøde . . .
 Dog svandt ej Sagen — Mindernes Magt
 aldrig døde —.

Atter skal hæves den tunge, gamle Sang,
 hæves med ungstærke Stemmer.
 Ny lyder Tonernes ungdomshaarne Klang,
 Rytmen dog aldrig vi glemmer —
 Ilden forgik — nu stiger den ny
 frem af Emmer . . .

Hil jer! I Røster, der bærer Sangen ud,
 frem gennem Nutid til Slægter,
 Sinaistærkt runger Sangens Guddomsbud
 over Bekender, Fornægter;
 totusind Aar kan vidne for Gud,
 hvad den mægter . . .

Hvor Livet gaar sin olme Gang
 og kværner Mod til Minde,
 hvor Slægten løftes frem ved Sang,
 skal Folket stedse os finde.
 Hvor Vuggen gaar i Rytmer smaa,
 hvor Sus gaar dybt i Dale
 i Gyldensal, bag Vægge graa
 skal klinge Romas Tale.

Den Aand, der raader rundt om os,
 vil Kampens Kaar vi byde:
 vor Ungdoms Tro, vor kristne Trods,
 vor Vilje til at bryde.
 Vi bygger Ansgars Romabro,
 der siden Tavsens ødtes,
 og dog: Vi bliver Tiden tro,
 og Landet, hvor vi fødtes.

Hvor Bukke aged mægtigt frem
 med Stjerner Lynføg i Norden,
 hvor Vølven maned fra sit Hjem,
 der ruged over Al-Jorden;
 dér gror vi frem af sagnstærk Rod
 ind under Danmarks Bøge,
 og der, hvor Aksels Alter stod,
 vil Ansgars Aand vi søge.

Emil Frederiksen.

Mar Elias.

(Efter *The Universe* af 26. August 1921.)

For den, der for første Gang kommer til Orienten, er Højtideligholdelsen af Profeten Elias's Fest af den største Interesse. Den Forestilling om den store Profet, man hidtil har haft, forandres fuldstændig. Han er ikke længere en hemmelighedsfuld, malerisk Figur i det Gamle Testamente, men en levende Personlighed, en mægtig Forbeder i Guds Kirke, og han bor som i gamle Dage paa det hellige Bjerg Karmel, hvor han venter »Herrens store og frygtelige Dag«.

Det, der giver denne Fest dens særlige Karakter, er de store Skarer af Arabere, som i tre Dage tager Karmelbjerget i Besiddelse. Det er Arabernes Nationalfest. Fra alle Egne af Palæstina, ja selv fra Ægypten kommer de i tusindvis for at bringe »Mar Elias«, Profeten Elias, deres Hyldest. Karmelbjergets Stilhed brydes i disse Dage af Tusinders Larm og Lystighed. Man mindes Middelalderens Fester, da man saa godt forstod at forbinde Religionen med uskyldig Lystighed. Her ser man i største Enighed Maroniter og Muhamedanere, Druser og Jøder, Grækere og Latinere; saa længe Festen varer, er der ingen Forskel. Alle er forenede i samme Ærefrygt, og alle er fyldt af den samme Frygt for den store Profet, deres Landsmand, den frygtelige Forsvarer for Guds Rettigheder.

To Dage før Festen begynder Pilegrimmene at stige op ad Karmelbjerget; de kommer ridende paa Æsler og Heste eller paa Kameler. Der gives ikke noget smukkere Syn end de lange Rækker af Kameler, der vandrer fra Tyrus langs Kysten til Haifa; hver bærer sin Menneskelast, der ofte tæller en hel Familie paa seks eller syv Personer. Ved Rejsens Maal slaar Pilegrimmene sig ned i Nærheden af Klosteret

eller paa den store Plads, nogle under Oliventræerne, andre mere heldige under de tykke skyggefulde Træer, thi ogsaa Araberen søger Værn imod Østens stærke Sol. Lastdyrene hviler tilfredse ved Siden af deres Herrer eller paa en særlig Plads ved »Abdullah Pacha«'s Palæ.

Ved denne Lejlighed ser man alle Slags Klædedragter, baade den almindelige europæiske Dragt, med en Fez som Hovedbeklædning, der mest bæres af de mere dannede, og den brogede, maleriske Araberdragt med de store, vide Benklæder og et bredt rødt Skærf, mens Hovedet er dækket af et Silkeklæde, der hænger langt ned ad Ryggen, og som holdes sammen af en dobbelt Snor af sorte Hestehaar. Kvindernes Dragt ligner i meget Mændenes, men viser om muligt en endnu større Farvepragt og en Rigdom af glimrende Smykker; de bærer allesammen tykke Sølvringe om hver Ankel. Sommetider ser man ogsaa nogle, der er helt klædt i sort, og naar man ser dem bagfra, kan man let tro, at det er Nonner. Men det er muhamedanske Kvinder, som holder deres Ansigt fuldstændig tilsløret; de er de sidste, der endnu iagttager den gamle Skik, som nu hurtigt er ved at uddø; de fleste har allerede i de sidste Aar antaget de Kristnes Dragt.

En saa stor Tilstrømning af Pilegrimme, der lejrer sig paa Bjerget i tre Dage, kræver naturligvis Mad og Drikke, og der er fuldt af alle Slags Handlende, som forvandler Klosterets Enemærker til en travl Markedsplads. Der er Boder med alt. Man kan købe de dejligste Kødretter, haardkogte Æg, alle Slags Frugter og mindst hundrede Slags Sylltetøj, som enhver Araber sætter stor Pris paa. Og saa er der Karusseller, de uundgaaelige Ledsagere ved enhver Folkefest, men ikke de kunstige Indretninger, man har i Vesten. Araberen foragter alle mekaniske Hjælpemidler. Han foretrækker den simplere og billigere Methode at drive sin Karussel, der er lavet af Trækasser, rundt ved at give hver af sine Kunder et lille Skub. Man behøver næppe at sige, at denne Forlystelse er meget afholdt, for Araberne, baade unge og gamle, er Børn.

Men det interessanteste ved denne usædvanlige Fest er de Menneskemasser, der fylder Basilikaen for at ære St. Elias's Statue. Med stor Ærbødighed nærmer Pilegrimmene sig denne Statue, der forestiller Profeten svingende et flammende Sværd, mens han sætter Foden paa Baals falske Præst. De rører med Haanden ved Statuen, der troner i et straalende Skær af Lys. De Kristne knæler ned og beder. Ofte giver de Broderen, der holder Vagt, Røgtelse, som saa bliver brændt foran Statuen. For at vinde Profetens Gunst og faa hans Velsignelse for sig selv og deres Familie er der mange, der giver Almisser, og efter

gammeltestamentlig Skik bringer de Geder og Okser som Gaver til Klosteret.

En meget smuk Skik, som er fælles for Kristne og Muhamedanere, er Indvielsen af Drengene til Profeten. Barnet stilles paa Grottens Alter, og dets Haar klippes, ligesom naar man modtager Tonsuren, mens en af Karmeliterpatrene, der betragtes som de virkelige Efterfølgere af »Profetens Sønner«, læser Indvielsesbønnerne. Paa Barnets Vegne aflægger Moderen ofte følgende mærkelige Løfte: »Jeg lover dig, Mar Elias, at jeg ikke vil røre ved noget Dyr, før du sender mig en Broder, af hvis Hænder jeg kan modtage det.« Saaledes gøres hver ny Fødsel i Familien til et Pant paa den næste ved en Slags Overenskomst med Profeten. Araberne betragter nemlig en stor Familje som et særligt Tegn paa Guds Velsignelse.

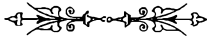
Efter Solnedgang Aftenen før Festen er det orientalske muntre Liv paa sit højeste. Den store Plads er fyldt med Rækker af dansende Arabere, Mænd og Kvinder efter Østens Skik strengt adskilte. Et Par Skridt frem, Haandklap, et underligt Raab fra Kvinderne, der mest af alt ligner et Paafugleskrig, et ensformigt Omkvæd paa tre eller fire Noder, der stadig gentages af Mændene, og som priser »Mar Elias« — saaledes er den arabiske Dans. Og dog er dens Magt saa stor, at de dansende bliver ved Timer igennem uden at vise mindste Tegn paa Træthed. Efterhaanden som Mørket falder paa, tændes der omkring Klosteret Tusinder af Lys — det officielle Tegn paa, at Festen er begyndt. Senere afbrændes der Fyrværkeri, og Dansen fortsættes med utrættelig Udholdenhed gennem Nattens lange Timer.

Tidlig næste Morgen, St. Elias's Fest, holdes der højtidelig Messe i Basilikaen. Kristne Pilegrimme af de forskellige østerlandske Riter er til Stede i stort Tal. Muhamedanere ses ogsaa, de gaar i en stadig Strøm til Profetens Grotte under Højalteret. Naar Messen er til Ende, kommer Munkene i deres hvide Kutter ind i Kirken for at begynde den store Procession. Pladsen er ryddet, Processionen forlader Kirken, og Elias's Statue bæres i Triumf af Araberne, som deler den eftertragede Ære imellem hverandre ved stadig at afløse hverandre. Munkene synger det romerske Breviars Hymne, men deres Stemmer drukner i Hyldestraabene fra de Tusinder af Pilegrimme, der priser Profeten, hver paa sit eget Sprog. Det er til Tider vanskeligt, naar Processionen vender tilbage til Kirken, at holde Mængdens Begejstring inden for de rette Grænser, og det er med et Lettelsens Suk, at man ser Statuen trone igen i Nichen.

Processionen er Afslutningen paa Festlighederne til Ære

for St. Elias. Mængden begynder efterhaanden at spredes, og der gøres Forberedelser til Hjemrejsen. Afskedshilsenen Massalami, Gud være med eder, lyder, og snart ser man de talrige Ryttertog langsomt drage ned ad Bjerget; Dyrene er ivrige efter de tre Dages Hvile, men Rytterne er trætte omend lykkelige over at have hyldet ham, som de saa skønt kalder »Nabi el khader«, den stedsegrønne, et Vidnesbyrd om deres Tro paa hans stadige Liv.

Om Aftenen er Karmelbjerget atter en Ørken, de 11000 Pilegrimmes Larm er holdt op, og kun Sjakalernes Skrig lyder; de glemmer deres sædvanlige Frygtsomhed og nærmer sig selve Klosterets Mure.

Ungdomsbasar den 16. og 17. Oktober.

Allerede længe har Komitéen arbejdet, og mange ved sikkert Besked med, at der den 16. og 17. Oktober skal holdes en stor Basar i Stenosgade »til Fordel for Arbejdet blandt katolske unge Mænd og Kvinder i Danmark«. Nu er der kun en Maaned tilbage, og det er da paa Tide, at vi allesammen tænker paa Basaren. — Hvad er dens Formaal? At skaffe Penge lil det katolske Ungdomsarbejde, ganske særlig til Bladet »Katholsk Ungdom«, der til Stadhighed maa kæmpe for at eksistere.

Hvilken Betydning Arbejdet for Ungdommen har, er det vel unødvendigt at paavise. Og der er Liv blandt vore unge, der er Forstaaelse af, hvad det vil sige at være Katholik, der er Begejstring hos mange. Der er ogsaa Ligegyldighed og Frafald. Det gælder da om at hjælpe dem, der er slaaet ind paa den rigtige Vej, saa at de kan blive ved, og saa at de kan drage stedse flere med sig ad den Vej. Ligegyldighed og Frafald maa forsvinde blandt de unge. Det arbejdes der paa af mange og paa mange Maader. Nu gives der alle Katholikker en Lejlighed til at arbejde med ved at støtte Basaren. Det vil næppe føles som en Byrde, at der nu bliver bedt om Hjælp. Alle de, der er Katholikker ikke blot af Navn, vil tværtimod med Glæde gribe Lejligheden til at hjælpe, saa godt de kan.

Vort Ungdomsblad »Katholsk Ungdom« skal hjælpes.

Venner af »Ugebladet« har af og til ment, at dette Blad skadede Ugebladet. Jeg tror ikke, det er Tilfældet. Nej tværtimod, jo mere det lykkes »Katholsk Ungdom« at vække de unge og interessere dem for Kirkens Sag, desto flere Læsere vil det dermed ganske sikkert ogsaa skaffe Ugebladet. Det er i hvert Fald mit Haab, at det maa gaa saaledes. Alt Arbejde iblandt os vil i Virkeligheden komme til at blomstre, saa snart Ungdommen er vaagen.

Bare det dog maatte lykkes at faa hele vor Ungdom med paa den rigtige Side! Men der er langt igen, førend det naas. Vi har Ungdomsblad, Ungdomsforeninger, Højskole, Kongregationer, Spejdetroppe. Vi har Rammer nok, men der er ofte for lidt indenfor Rammerne. Det er til Tider et haardt Arbejde, der gøres, fordi Resultaterne synes smaa. Nu er der slet ikke nogen, der tror, at naar bare der bliver samlet nogle Tusinde Kroner ind, saa skal det hele nok gaa storartet. Nej, der skal meget andet til end det. Men — dersom Pengene ikke kommer ind, saa gaar alt det, der er begyndt, i Staa. Og det er derfor, der skal holdes Basar. Det er derfor, alle nu maa hjælpe med. De, der staar i Ungdomsarbejdet, maa i hvert Fald hjælpes ud over de økonomiske Vanskeligheder. Saa bliver de i Stand til at gaa videre.

Derfor maa nu alle hjælpe med, saa at Basaren kan give et godt Udbylte. I den Maaned, der endnu er tilbage, maa Gaverne strømme ind. Pastor J. Koch i Stenosgade er Komitéens Formand, og han venter paa at faa Arbejde med at tage imod alt det, der kommer. Lad ham ikke vente forgæves! Komitéen bestaar iøvrigt af Forretningsudvalget for Danmarks katholske Ungdoms Forbund og en Del af Menighedens Damer. Opraabet og Navnene kommer i næste Nummer.

I den Tid, der nu kommer, staar altsaa Ungdomssagen fremmest i vor Interesse, saa at det den 16. og 17. Oktober kan ses, at det er noget, vi alle er med i.

B J.

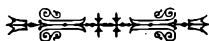
Afsluttende Gensvar.

Hr. Pastor Frederiksen!

Tak for Deres velmente Raad i dette Blads Nr. 35 med »en Snes unge Mennesker« til at synge i Kirken. Det minder mig i dette Tilfælde om den Kogebog, hvori der staar, »man tager et Sølvfad«, og da jeg ingen Sølvfad har, saa kan jeg heller ikke tage det. Desuden synes jeg, man skulde lade St. Ansgars Menighed uden for Diskussionen. Den adlyder Kirkebudet at høre den hl. Messe med Andagt, og hvad der skal gøres mere afhænger af den enkeltes frie Vilje, det er mig derfor ufatteligt, hvorledes De kan paastaa, at Menigheden »sidder ganske passiv«. Deres Udtalelser her i Bladet om Kirkemusik har kun kunnet skade Interessen for Korsangen baade hos de udøvende i Korene og hos dem, der f. Eks. ved Gaver til Korfondene vilde støtte Kirken i dens Bestræbelse for at efterkomme Pave Pius X's Anordning om at oprette »scola cantorum«. Faktisk har Deres Artikler skabt Misstemning blandt vore Kor og langt ud over denne Kreds, da de fleste jo enten har en mere korrekt Erkendelse eller en instinktiv Fornemmelse af det urigtige i Deres Paastand, ogsaa af at »Kirkesangen væsentlig bliver Menighedssang«. Deres Form er heller ikke altid lige heldig, som f. Eks. at »Præsten passer sit, — Fingrene deres Rosenkrans, og Sangerne passer Takt og Tone«. Navnlig efter at vi har faaet den nye Messebog, er det jo aldeles misvisende at tale saaledes om et saa koncentreret Forhold, der netop hersker her mellem Præst, Kor og Menighed.

Jeg er saa fri at raade Dem som min gamle Elev til at følge Kirkens gamle Praksis ved efter dens Anordning i rette Forhold at dyrke Koral, flerstemmig Kunstsang og Menighedssang, saaledes som det øves i hele den katolske Kirke, og som jeg endnu i Sommer har erfaret det i Wien og Østerrig, og som det ogsaa stadig efter Evne vil blive dyrket af Deres gamle ærbødige Lærer

Joseph Hammermüller.

Konversioner.

Red. af Nordisk Ugeblad.

Med anledning af »Brudstykket 97« ber jeg få framhålla, att man ovilkorligen måste värdera en conversion af en framstående person mer, ja tioudubbelt mer än en af massan, just emedan det har så stor betydelse i Norden, hvarest den allmänna uppfattningen är, att det endast är lågt stående, okunniga menniskor, som äro catholiker. Den uppfattningen läres i skolorna och läses i läroböckerna, som äro utgifna af vetenskapsmän. En person omtalade för mig, att vid den catholska nattvarden får endast presten dricka vin, och då dricker han klunk på klunk tills han blir så berusad, att hans gång blir osäker, och då tro catholikerna, att det är deras synder — hvilka han måste bära — som trycka honom och göra hans gång vacklande. Jag är öfvertygad om, att den person, som omtalade detta, sjelf trodde, hvad han sade. När sådana och liknande tokerier — af hvilka jag kunde anföra många — tros af äfven bildade protestanter, får man inte underskatta betydelsen af bildade och framstående personers conversion. Och så stå vi i stor tacksamhetsskuld till de framstående personerna för deras såväl andliga som ekonomiska stöd, utan hvilket missionen vore omöjlig.

Örebro 19. 8. 1921.

Karl Broomé.

Hr. Broomé har Ret i sin Betragtning, men det maa ikke glemmes, at den, der først og fremmest har Nytte og Fordel af Konversionen, er Konvertitten selv. Og derfor er det rigtigt, at hverken han eller vi andre maa tro, at der vises Kirken en særlig Ære derved, Æren er ganske paa den anden Side. Men dermed skal det ikke nægtes, at betydelige Menneskers Konversion er af stor Vigtighed og er en Grund til Glæde for os allesammen. For saa vidt har vor ærede svenske Læser Ret.

Red.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Tilbedelses-Klostrets smukke Kirke, hvori Gudstjenesten begynder at samle en voksende Kreds af Katholikker fra Østerbro, Strandvejen og Kvartererne omkring Lyngbyvejen, faar i disse Dage en ny Prydelse i Form af et vældigt Krucifiks, som ophænges ved Taar-

nets østre Side. Den korsfæstede Billede vil blive en stum men ikke uforstaaelig Prædiken for alle de mange, der spadserer eller cykler ad Jagtvejen, der jo er ved at blive en af Bylivets Hovedforbindelser. Desuden vil den skønne romanske Kirkes Indre snart faa en Del andre Prydelser, saaledes først og fremmest kunstnerisk udførte Tavler til Salmenumrene, senere en til Kirkens Stil svarende og til denne Kirke malet Korsvej. To smukke Krucifikser, udskaaret i Træ, er allerede anbragte, det ene ved Prædikestolen, det andet i et Sideskib. — Det er en Glæde at se, hvorledes Kirkens Medlemmer ihukommer Salmesangerens Ord: »Herre, jeg har elsket Dit Huses Pragt og Stedet, hvor Din Herlighed bor« (Ps. 25,3).

— Paa festligste Maade fejrede Academicum Catholicum Onsdag den 31. August sit 25-Aars Jubilæum. Der var ogsaa Grund til at holde Fest, for der er blevet gjort et godt Arbejde i den Forening, og det ikke blot indenfor Foreningen, men den har ogsaa gjort en betydelig Indsats i hele det katholske Liv herhjemme. Men A.C.'s Historie har tidligere været udførlig omtalt i Ugebladet; her skal kun fortællles, at Jubilæet havde samlet 43 Medlemmer til Fest i Vesterhus. Festsalen var blevet til en antik Søjlehal med en Frise af Portrætter af kendte Medlemmer. Aftenens Hædersgæster, der havde været med til at stifte Foreningen i 1896, var de Herrer Læge d'Auchamp, cand. phil. Jos. Hoffmann, Pastor Günther, Professor Johs. Jørgensen og Pastor Ronge, og saa syv Russer, der for første Gang mødte op i A.C. — Efter Kantaten, som vi bringer nogle Stykker af foran i Bladet, holdt Johs. Jørgensen Festtalen. Han opfriskede gamle Minder fra A.C.'s første Dage og talte saa om Katholikkernes Stilling i Nutiden. Vi lever midt i en vantro Kultur, men det gjorde de Kristne ogsaa i det 4. Aarhundrede og i det 11.—12. Aarhundrede. Dengang var det den antike Kultur og den arabiske Kultur, der herskede, men kun for en Tid. Som det gik dem, vil det ogsaa gaa i Nutiden. Kirken vil ogsaa nu gaa sejrrikt frem. — Billedhugger Skikkild holdt Rustalen, der var en mægtig Appel til de unge om at tage Del i Kirkens Arbejde i Danmark. — Fra Biskoppen bragte Pastor Olrik Hilsen og Lykønskning. — Der fulgte mange Taler og mange Sange, og Festens Højdepunkt naædes, da de fem Jubilarer kronedes med Laurbærkranse. Først langt ud paa Natten brød man op fra en af A.C.'s smukkeste Aftener, hvis Skønhed og Stemning dette korte Referat slet ikke giver noget Begreb om.

Kolding. »Unio« holdt Søndag den 14. August sin traditionelle aarlige Udflugt ad Søvejen og som sædvanlig i Graavejr. Kl. 1 afsejlede Foreningen med Motorskib (lejet

for Turen) fra Kolding Havn. For at gøre Turen original, og for at skaane Medlemmerne for de evindelige Traktørsteder, fandt Landstigningen Sted ved Lodsbroen paa Drejens Odde, tæt ved Statens Optagelseshjem for Værgeraadsbørn. Det var nu Meningen at lave Kaffen over Kogehuller paa ægte Spejdervis; men et ubarmhjertigt Regnvejr ødelagde denne Plan. Med enestaaende gæstfri Imødekommenhed stillede Bestyrer Simonsen paa Optagelseshjemmet dettes Gymnastiksal til Foreningens Raadighed; saa meget mere gunstigt for os, som der i Salen forefandtes Kogevovn, over hvilken Kaffen snart duftede lifligt. Imidlertid var Lodsens Strandeng omdannet til Sportsplads, og efter Kaffen samledes hele Selskabet her, Regnen var ophørt. Under vedvarende Gemytlighed fra Deltagere samt Latter og Bifald fra Tilskuere gennemførtes nu alle Sportskonkurrencens Programnumre: Tovtrækning, Sækkeløb o.s.v. Under den efterfølgende Fællesspisning af medbragt Mad fandt Præmie- og Diplomfordeling Sted. Bestyreren foreviste derpaa Hjemmet for de voksne Deltagere, der alle som en udtalte Anerkendelse af den Hygge og Orden, der her er lagt til Grund for Løsning af et af Tidens vigtigste Spørgsmaal, at skabe et Hjem med Hjembygge for stakkels forsømte Børn. Opholdet paa Drejens sluttede med en lystig Svingom til Trækharmonika og øsende Regn. Da vi efter Indskibningen forlod Drejens Odde, havde Børnene taget Opstilling derinde paa Stranden, hvorfra deres friske taktfaste Hurra smældede ud over Fjorden som en Afskedshilsen fra de forsømte, forældreløse Børn til Skibet, der gled mod Hjemmene med de tilfredse Familier, af hvis Medlemmer mange paa denne Tur blev en Erfaring rigere. Og »Neptun« kippede med Flaget, det var Unios »Tak for i Dag«.

Nykøbing F. Allerede længe har Pastor Janssen i Nykøbing F. tænkt paa at aabne en katholsk Skole, men Krigen og de Aar, der fulgte, gjorde det hidtil umuligt. Nu er endelig Planen blevet til Virkelighed, og Fredag den 2. Septbr. aabnedes »St. Josefs Skole«. Som Navnet viser, er det Joseffsøstre, der har overtaget dette Arbejde, og fem Søstre er nu begyndt. Der er baade dansk og polsk Skole, og den er tillige Kostskole, saa at Børnene kan bo hos Søstre. Man ventede at kunne begynde Skolen med 25 Børn. Hos Amtmand, Borgmester og overalt i Byen har Søstre og Skolen mødt den største Venlighed. Pastor Janssen anbefaler den nu ogsaa til »de gode Hjerters Velgørenhed«.

Asien (Palæstina). Et Udvalg af Kristne og Muhamedanere herfra er rejst til England og har forelagt deres Ønsker for den engelske Koloni-Minister. Blandt de Krav,

der stilles, er ogsaa det, at der i Palæstina skal oprettes en national Regering, der skal være ansvarlig overfor et Parlament, valgt af de Personer, som levede i Palæstina før Krigen, baade af Kristne, Muhamedanere og Jøder. Udvalget kræver ogsaa, at Tanken om Palæstina som et nationalt Hjem for alle Jøder skal opgives, og at al jødisk Indvandring til det hellige Land skal standses, indtil den ønskede nationale Regering er bleven dannet. Ligeledes ønskes der, at ingen nye Love skal blive udstedt, før denne nye Regering er dannet.

— (Bagindien). En rig Skat er bleven funden i Mandalay, Hovedstaden i det forhenværende Rige Birma, som, hvis Finderne faar Lov til at beholde den, vil blive til stor Gavn for den katholske Mission i Byen. Medens Arbejdsmændene var i Færd med at grave Grunden ud til en ny katolsk Kirke, som skal bygges i Byen, stødte de paa et Antal Barrer af purt Sølv, som var bleven skjult dybt i Jorden. Landet tilhører Præsten Lagot, og han lagde straks Beslag paa Sølvet, skønt en Arbejder en Stund havde sat sig i Besiddelse af en af de kostbare Stænger. Grundstykket har en interessant Historie. Det blev skænket til Pastor Lagot af den lokale Bestyrer af den nationale Bank, som havde arvet Ejendommen fra sin Bedstefader paa mødrene Side. Denne Bedstefader besad Grundstykket under Kong Pagan Mins Regering. Denne Kong Pagan Min var en bitter Fjende af Kirken og en ubarmhjertig Forfølger af de Kristne. Man mener, at Skatten er bleven skjult paa den Tid, da de Kristne saa skaanselsløst blev forfulgt af denne Hersker. Værdien af de fundne Barrer vilde være mere end nok til at dække alle Omkostninger for den Kirke og Skole, Pastor Lagot agter at opføre.

Unio. Søndag d. 11. September Cykeltur til »Det danske Schweiz«. Mødested: Søpavillonen Kl. 10. Besøgende er velkomne.

Conventus missionariorum insulæ Selandiæ erit die duodecimo mensis Septembris loco ac tempore assuetis.

Min **Gennemgang af Troslæren** bortfalder, paa Grund af Bortrejse, Torsdag den 15. September, men fortsættes som sædvanlig Torsdag den 22. September.

J. Olrik, Præst.

Katolsk Boghandel Stenosgade 3, Kbhvn. B. Aabent 9-6 Tfl. Vester 3930. Bøger, Billeder, Devotionalier.

Niels Hansen: Fra Henrik d. VIII.s Dage. 128 Sider. 7 Billeder. Nedsat til kun 50 Øre. *Katolsk Boghandel.*

Kirkelig Kalender.

11. Sept. 17. Søndag eft. Pintse.	18. Sept. 18. Søndag eft. Pintse.
12. — M. Marias Navn.	19. — M. Januarius og Fæller, Martyrer.
13. — Ti. Ferialdag.	20. — Ti. Eustachius og Fæller, Martyrer.
14. — O. Korsets Ophøjelse.	21. — O. Matthæus, Apostel. Tamperfastedag.
15. — To. Marias syv Smerter.	22. — To. Thomas af Villanova, Biskop og Beker.
16. — Fr. Cornelius og Cyprianus, Martyrer.	23. — F. Linus, Pave og Martyr. Tamperfastedag.
17. — L. Franz af Assisis Saarmærker.	24. — L. Maria, de fangnes Befrielse. Tamperfastedag.

St. Josefs Gilde, stiftet 1885. Maanedsmøde afholdes Mandag den 12. Septbr. Kl. 8 Aften pr. i Bredgade 67. *Bestyrelsen.*

Rosenkranskirken. Mariakongregationen holder Fælleskommunion Søndag den 11. Septbr. under Messen Kl. 8.

III. Ansgarius-Bonifatius Kollekt.

(Den danske katolske Kirkesag)

Marias Optagelse i Himmelen.

Søndagen den 21. August 1921.

Aakirkeby.....	5.67	Tilbedelseskirken.....	25.00
Aalborg.....	29.00	Østerbro.....	8.35
Aarhus.....	78.54	Køge.....	27.30
Esbjerg.....	6.00	Maribo.....	35.00
Fredericia.....	46.00	Nakskov.....	22.50
Haderslev.....	5.71	Nyborg.....	7.00
Helsingør.....	50.00	Nykøbing F.....	38.00
Holbæk.....	35.00	Næstved.....	7.00
Horsens.....	50.00	Odense.....	30.00
Hørsholm.....	7.60	Randers.....	46.70
Kolding.....	12.92	Ringsted.....	20.00
København:		Roskilde.....	42.00
St. Ansgar.....	114.39	Rønne.....	2.50
Rosenkranskirken.....	34.25	Silkeborg.....	25.00
St. Anna.....	40.00	Slagelse.....	18.00
St. Andreas.....	152.85	Svendborg.....	41.00
Sakramentskirken.....	52.65	Vejle.....	50.50
St. Knud.....	21.00		
St. Josef.....	20.16		
Jesu Hjerter.....	361.71		
Immaculata.....	30.00		
			Ialt: 1609.30
		København den 2. Septbr. 1921.	
		Det Apostoliske Vikariat.	

Ungdomsbasaren.

Hvis nogen kan afse et Par Sukkermærker til Ungdomsbasarens Restauration, bedes de (omgaaende, da de ellers bliver ugyldige) sendt til D. K. U. F.'s Sekretariat, Vestervoldg. 115, Kbh. B.

FREMMEPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

69. AARGANG

«Nordisk Ugeblad» udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorør, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 8^a V. 5—7. Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbh. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 38.

Søndag den 18. September.

1921.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — San Clemente. — En gammel Klosterbroder. — Alle gode Gange er — tre. — Andagter. — Et sidste Svar. — Fra Restauration og Danselokale til katolsk Skole. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Italien. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

560.

Aktualitet i Bønnen.

Lad os faa »Aktualitet« i vore Bønner. Tal til Gud om de virkelige, aktuelle Ting, som er af Betydning for dig baade her og der og alle Vegne. »Hvad for Ting?« spørger du maaske. Alt; thi der er ikke nogetsomhelst, der har Betydning for os, uden at det ogsaa har Betydning for ham. Hver lille timelig Trængsel, hvert lille Kors, hver lille Skuffelse, alle de mangfoldige Ærgrelser og ubetydelige Smaaavanskéligheder, som vort daglige Liv er opfyldt af: Gud bryder sig om det altsammen. Han ønsker, at vi skal fortælle ham alt derom, skønt han i Forvejen kender det; thi det er igennem Bøn, han har lovet at hjælpe os. Han, som styrer alle Soles og Stjerner's Bevægelser, har Medynk med det lille Barn, der græder over et itubrudt Stykke Legetøj. Guds Hjerte har en Æmhed og Medlidenhed med alle vore Bekymringer og Sorger, uendelig ophøjet over alt, hvad vi kan forstaa eller tænke.

Pater Benedict Williamson.

San Clemente.

En af Kristenhedens interessanteste Kirker.

Som Jerusalem har ogsaa Rom i Aarhundreders Løb, om jeg saa maa sige, forandret sit Leje, søgt udover de gamle Grænser og forladt oprindelige Beboelsespladser. Saaledes ved jo enhver, der har opsøgt den hellige Gravs Kirke, at »Stedet, hvor de korsfæstede ham«, skønt oprindelig udenfor Bymuren, nu ligger næsten midt i Byen.

Det ældste Rom var bygget paa nogle Høje omkring Palatin-Bjerget. Det er derfor med en ejendommelig Stemning, at man forlader Byens pulserende Liv paa de to Corso-Gader — den gamle Marsmark — og vandrer fra det flaviske Amfitheaters Ruiner (Colosseum) den lange, ensformige Vej henimod Lateran-Kirken.

Her laa de gamle romerske Patricierhuse. Ogsaa nu er der Gader, men Husene staar flere Meter højere end de oprindelige. Thi overalt, hvor Mennesker bor, højnes Gulvet, navnlig hvis Jordskælv eller Krigens Ødelæggelser lagde Bygninger i Grus, og nye Boliger rejstes ovenpaa Grusmasserne.

Dette var Tilfældet i Rom, og derfor ligger Oldtidens Mindesmærker, selv om de er bevarede, langt dybere end det nuværende Niveau.

Omtrent halvvejs mellem Colosseum og Lateran ligger en gammel Basilika. Udefra ser den ret ubetydelig ud, graagule Mure med en Række smaa, højtsiddende Vinduer skjuler næsten dens Tilstedeværelse, men det kommer ogsaa deraf, at dens gamle Hovedindgang gennem en Søjlegård (Atrium) ligger i en Sidegade.

Kun en lille Dør er aaben, vi smutter ind og befinder os i San Clemente, en af Roms mærkeligste Kirker. For at forstaa dens enestaaende Betydning maa vi gaa helt tilbage til Apostlenes Tid.

Som bekendt nævner allerede den h. Paulus iblandt dem, som var hans Medarbejdere i Rom, Clemens [Filipperbrevet 4, 3], og i samme Brev omtaler han de Kristne, »som er i Kejserens Hus«.

Og andetsteds fra ved vi, at Kejser Domitian, en Søn af Kejser Titus Flavius Vespasianus, lod sin egen Fætter, Konsul Titus Flavius Clemens, henrette og sin Slægtning Flavia Domitilla sende i Landflygtighed, begge for deres Kristentros Skyld. Denne Martyr og Konsul var Søn af Titus Flavius Sabinus, Kejser Vespasians Broder, fra hvis Søn denne af Apostelen nævnte senere Pave og Martyr Clemens skal stamme.

De fleste Pave-Kataloger, navnlig Irenæus's og Kanonbønnens og San Paolo-Kirkens ældste Mosaikbilleder, opregner som de første romerske Bisper eller Paver*): 1) Petrus, 2) Linus, 3) Kletus, 4) Clemens og efter ham 5) Evaristus, 6) Alexander, 7) Sixtus, 8) Telesforus, 9) Hyginus, 10) Pius I.

Denne Clemens — den h. Pave og Martyr Clemens Romanus — regerede netop i Domitians Tid fra omkring Aaret 90 i en halv Sned Aar, og han hører til den kristne Oldtids Forgrundspersoner. Han nød en overordentlig Anseelse i hele Kirken og skrev et mægtigt Hyrdebrev til de Kristne i Korinth, som havde gjort Oprør imod deres kirkelige Øvrighed. I Brevet taler Clemens om Gudstjenersten, det h. Messeoffers nøjagtige Frembærelse efter Herrens og Apostlenes mundtlige Anordninger og om Apostlene Petrus's og Paulus's Virksomhed »iblandt os«, d. v. s. i den romerske Menighed.

Clemens maa altsaa have kendt disse Apostle. De ældre Forfattere, som omtaler ham, nævner udtrykkelig, at Clemens var en af Apostlenes Disciple, og de henviser til Filipperbrevet.

Om Clemens's Martyrdød er der opstaaet mange Legendes, men saa meget er historisk, at han for sin Tros Skyld straffedes med Landsforvisning til Kersonés, hvor han døde. Han skal være bleven dræbt ved at bindes til et Anker og kastes i Søn. Hans Relikvier blev af Patriarken af Konstantinopel, den h. Johannes »Guldmund«, overført fra Kersonés til Konstantinopel og der-

*) De ældste og største Bispesæders Indehavere kaldtes med det græske Ord for Fader: *Pápa*, men senere bibeholdtes Betegnelsen kun for den romerske Biskop. Dette er Oprindelsen til Pave-Navnet og det har Paveværdigheden til Forudsætning.

fra til Rom, hvor Leo den Store bisatte ham i den den Gang allerede ældgamle Clemenskirke og lod sætte en Indskrift, som endnu er opbevaret: »*Flavius Clemens Martyr hic feliciter tumulatus est*«.

Men paa denne Tid, altsaa i det fjerde Aarhundredes Midte, var Clemenskirken allerede et ældgammelt Andagtssted. Den gaar nemlig tilbage til Kristenhedens første Tider, til den flaviske Kejserfamilies Oprindelse.

Om Pave Clemens virkelig har hørt til denne Familie eller ikke, er uvist; sikkert var han en Apostelelev og har staaet i Forbindelse med denne Familie, »Kejserens Hus«, som Apostelen kalder den, og som kan betegne baade Medlemmer af den flaviske Familie og dens romerske *familia* i videre Forstand, dens Embedsmænd, Frigivne og Tjenere.

Men i Rom har man altid anset Stedet for Clemenskirken som Pave Clemens's Fædrenehjem. Den eksisterede allerede i gammel Tid, d. v. s. senest fra Konstantins Dage, og kaldtes *dominicum* eller *memoria* og var en stor Basilika med Søjlehaller og Vægmalier. Disse sidste stammer fra forskellige Perioder, som det jo gaar med en Kirke, der længe er i Brug.

Da — vi er nu ved det 11. Aarhundrede — besluttede man at bygge en ny Kirke oven paa den gamle Basilika, lidt mindre, men i samme Stil. Hvorfor denne Forandring foretoges, ved vi ikke. Maaske har Robert Guiscard og hans Normanner under Gregor den 7.s Kamp imod Kejser Heinrich d. 4. ødelagt noget af denne Bydel, eller der opstod en Jordrystelse eller Ildebrand. Dog kan disse Begivenheder ikke have ødelagt meget, thi hele Inventaret, Alteret med Baldakinen, Korets Skranker, Paaske-Lysestagen m. m. blev blot flyttet til den øvre Kirke, hvis Fundamenter hvilede paa den gamles. Kun nogle Stenstøtter anbragtes nedenfor, ellers lod man det gamle Rum staa.

Dette gamle Rum er en Seværdighed, ikke blot fordi det er en Basilika fra Konstantins Tid, men fordi dets interessante Vægmalier for største Delen er opbevarede og vidner om Kirkens gamle Kultus, Biskoppens og de øvrige gejstliges Dragter o. s. v.

Men nu kommer det mest interessante.

Da man jo vidste, at denne underjordiske Kirke var bygget paa Clemens Romanus's Fædrehus, begyndte man i det 19. Aarhundredes Midte at foretage Udgravninger.

Og man fandt til alles store Forbavselse det formodede gamle romerske Patricierhus delvis bevaret; dets Rum havde endnu de oprindelige Stuk-Ornamenter. Ja, man fandt, at dette Hus var bygget paa Mure fra Republikkens og Kongedømmets Tider, altsaa et meget gammelt, fornem Sted.

Men det mærkeligste kom, da man ved videre Undersøgelse stødte paa et Rum, hvis hele Udstyr viste, at det var lavet til visse hedenske Mysteriers Kultus, nemlig til den i den senere Kejsertid meget udbredte orientalske Mithras-(= Solguds-)Dyrkelse.

Dette Rum, et saakaldt »Spælæum«, indeholdt endnu Relieffer og Billedstøtter, en Offerkumme og Liggepladser for de hedenske Offermaaltiders Deltagere. Men Rummet var under en af de konstantinske Kejsere, som forbød den Slags Kultus, bleven fyldt med Grus og tilmuret, og de Kristne var atter kommet i Besiddelse af deres oprindelige Kultussted fra Apostlenes Dage. Saaledes forklares, at dette underjordiske Rum endnu var saa vel bevaret, men ogsaa, at Pave Clemens's Hus virkelig havde været et Forsamlingssted for de første Kristne, indtil det blev opdaget og, som det ofte skete, overladt til den hedenske Kultus. Desuden lod Mithras-Dyrkerne de oprindelige Ornamenter i Fred, hvad der jo ogsaa vidner om, at disse Rum, med Undtagelse af »Spælæum«, ikke oprindeligt var bygget til deres Kultus, der vilde have krævet et helt andet Udstyr.

Nu fik altsaa Oldtidens Kristne dette gamle Sted tilbage og lod Rummet for de hedenske Mysterier tilkaste, og da de øvrige Rum var for smaa til den nye Kirke, byggede de et prægtigt Gudshus, *Dominicum*, der skulde være et *Memoria*, et Mindested om Martyrpaven Clemens. Hertil overførtes saa dennes Relikvier i det 4. Aarhundrede; ogsaa Cyrillus's og Methodius's, Slavernes Apostles, Relikvier overførtes senere hertil.

Men saa byggedes altsaa den nuværende Kirke, der er

mindre, ovenpaa den fra Konstantins Dage, og alle Kultusgenstande overførtes hertil i det 11. Aarhundredes Slutning.

Saaledes danner San Clemente en tredobbelt Helligdom og vidner om Middelalderen, om Oldtiden og om Aposteltiden i Særdeleshed. Thi hvis der overhovedet findes en Bygning i Rom, som taler til os om Evangeliets første Forkyndelse — altsaa inden Katakomberne og det flaviske Amfitheater var til — saa maa det være San Clemente med sine tre Rækker Bygninger, deraf de to underjordiske.

Og hvis der i Rom findes Gulve, hvorpaa Apostlenes Fødder har traadt, og Vægge, som har genlydt af deres Forkyndelse, saa maa det være de gammel-romerske Værelser under den nu underjordiske første Kirkebygning. . .

Det var det, jeg tænkte paa, da jeg med den venlige irske Dominikanermunk langsomt skred gennem disse Rum, hvis fine Blomster-Ornamenter fra Kejsertiden nu skuede ned paa mig, som de havde gjort paa hine »fra Kejserens Hus«, der lyttede til, hvad Paulus fra Tharsos forkyndte, eller hørte den gamle Fisker fra Galilæa sige: »Jeg ved, at mit Legemes Telt snart vil blive afbrudt, som jo vor Herre Jesus Christus har antydnet for mig . . . Thi jeg har ikke fortalt Eder lærde Fabler, da jeg forkyndte Eder vor Herres Jesu Christi Kraft og Tilstedeværelse, men fordi jeg med mine egne Øjne har set hans Storhed.«*)

Endnu skuer jo Kaligulas Obelisk, Vidnet til Petri Martyrdød, ned paa de mange, der iler til hans Grav, endnu er Via Appia og Via Ostiensis og det nu udgravede Forums Stenfliser Vidner fra Apostlenes Tid. Vi behøver altsaa ikke at ty til Legenderne om Quo-vadis-Kapellet, om Janiculum og om det i og for sig saare interessante mamertinske Fængsel. Thi der er nok af andre Steder i Rom, som levende minder os om Apostelfyrsternes Gerning i Romerrigets Hovedstad, det store »Babel«, som Petrus kaldte Byen. Dog et af de mest gribende og historisk bedst bevidnede Minder er det først i det 19. Aarhundrede udgravede Fædrenehjem for Martyrpaven Clemens Romanus.

F. F. M.

*) Efter 2. Petr. 1, 14.

En gammel Klosterbroder.

(Oversat af P. Sebastian v. Oers Bog: Ora et labora.)

Da Døden den 6. September 1912 drog ind i St. Martin, plukkede han en moden Frugt, hentede en livstræt Sjæl, der længtes efter Himmelen.

Johannes Stocker var allerede en moden, alvorlig Mand, da han fattede den Beslutning at vie sig til Gud i Klosteret. I sit Hjem i Abtwyl i Kanton Aargau i Svejts havde han lært Smedehaandværket, men beklædte desuden Posten som Raadstueskriver. Beuron blev nu hans Hjem, som han aldrig mere forlod. I sin graa Arbejdskittel arbejdede han altid i Smedjen, og alle Heste og Stude blev skoede hos ham. Men desuden tog han fat i alt muligt Arbejde, og i lang Tid var han med i Køkkenet, og han styrede hele Svinestien. Den 8. Juli 1877 havde han som Broder Gallus aflagt Klosterløfterne. Om hans næsten 40-aarige Klosterliv er der for Resten næppe mere at sige, end at han stille, fredeligt og fromt tjente Gud og Klosteret i Arbejde og Bøn. Da en Pater en Dag sagde til ham: »De har jo slet ingen graa Haar endnu, Broder Gallus!« svarede han: »Nej, for jeg har slet ingen Bekymringer!« Da Broder Gallus blev gammel, og Smedehammeren blev ham for tung, fik han Posten som Bælgetræder i Kirken. Dette Arbejde gjorde han nu altid bedende, saa at han ikke agtede meget paa Orglet, som han pumpede Luften ind i. Derfor skete det engang, at han trofast traadte Bælgen ved det lille Orgel i Koret, mens man i Virkeligheden med en andens Hjælp spillede paa det store Orgel. En særlig Glæde var det for ham at tage imod de fattige ved Porten, og han søgte altid at faa noget rigtig godt og nærende i Suppen til dem, saa at han nær var kommen i Klammeri med Køkkenbrødrene, hvis han ikke havde været saa fredsommelig.

I mange Aar stod Broder Gallus ogsaa i Gaarden og huggede Brænde eller bandt Risknipper, som han ordnede meget omhyggeligt. Fra Abbediets Vinduer saa Ærkeabbed Placidus smilende, hvordan han med Hornbrillerne paa Næsen langsomt og forsigtigt trak Sømmene ud af de gamle Brædder, som han arbejdede med. Møjsommeligt har han saa Brædderne ind i Klosteret og op ad Trapperne. Da Ærkeabbeden mødte ham paa Trappen, sagde han til ham: »Broder Gallus, det er jo alt for tungt for Dem!« »Aa nej, højærværdige Fader,« svarede han, »naar man bærer et stort Kors, mærker man slet ikke de smaa.«

Men ogsaa det store Kors, Alderdommens Kors, bar han i Taalmodighed og Fromhed. Til Trods for sin store Beskedenhed var Broder Gallus dog en klog Mand, der havde læst meget. Særlig havde han et usædvanligt Kendskab til den hl. Skrift, som han gerne underviste de yngre Brødre i. En stor Glæde var det altid for ham, naar han fik Brev fra sin Broder, der var Præst; det skete i Reglen kun paa hans Navnedag, men det var Breve med mange smukke Tanker, der gav ham Næring for Sjælen.

Paa hans 80-aarige Fødselsdag i 1908 saa man Broder Gallus for sidste Gang i Spisesalen. Saa flyttede han over til de syge, og der tilbragte han de sidste fire Aar af sit Liv i næsten stadig stille Bøn. Paa smukke Dage listede han sig af og til ned i Haven og sad der paa en Bænk med Rosenkransen, den uadskillelige Ledsager, i Haanden. Med sit svage Syn kunde han ikke mere kende dem, der gik forbi, men naar man hilste paa ham, svarede han med et straalende Smil, der forklarede de gamle Træk. Da han næsten var blevet blind, og de trætte Fødder ikke mere vilde bære ham, maatte han blive i Lænestolen og tilsidst i Sengen. Aandeligt var han endnu fuldstændig klar, og han glædede sig over ethvert lille Besøg. Kom der en Præst ind til ham, holdt han hans Haand fast og kyssede den ærbødigt. Sygebroderen maatte hver Dag læse Betragtningen op for ham, men i den sidste Tid vilde han kun høre om Himmelen, og han sagde ofte, at han var beredt, ja han glædede sig til at dø. Han længtes meget efter den sidste Salvelse. Om Morgenen den 6. September modtog han som hver Dag den hl. Kommunion. Man anede ikke, at det skulde blive Vandringsbrødet. Om Middagen spiste han som sædvanlig lidt Suppe og et Æg og drak noget Vin. Saa sagde han til den Broder, der plejede ham, at han skulde bare gaa til Middagen, han skulde nok klare sig selv. Saa kaldte Herren, og Broder Gallus svarede: »Her er jeg!« Da Sygebroderen kom tilbage, fandt han den kære gamle i de sidste Trækninger. Hurtig hentede man en Pater med den hellige Olje, og midt under den hellige Handling udaandede Broder Gallus, omgivet af sine bedende Medbrødre, der var ilet til. Hvem vilde ikke gerne bytte med den lykkelige gamle Mand, der saa fredeligt og fremtidssikker sov ind!

Alle gode Gange er — tre.

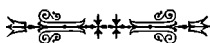
Naar Ugebladet (Nr. 37) meddeler, at »for et Par Aar siden« kom Dominikanerne her til Landet for anden Gang, er det vist blevet overset, at de ogsaa i det 17. Aarhundrede forsøgte en Mission her i Danmark,

I Slutningen af 1622 sendte den brysselske Nuntius Theodor Moll, Sekularpræst i Westfalen, hvis Fader var Maler ved det danske Hof, til København sammen med Pater Andreas Jodocus S. J. I Begyndelsen af 1623 skulde yderligere fire Jesuiter være sendt her til Danmark, de to af dem blev imidlertid fanget af Hollænderne, de to andre, P. Matthæus Colen S. J. og P. Ludovicus Carbonelius S. J., naaede til Hamborg, hvorfra de blev ført til København af Theodor Moll. I Septbr. 1623 kom Brødrene Nicolaus og Dominicus Jansenius, *begge Dominikanere*, ogsaa hertil. De to Dominikanere fik deres Fakulteter og særlige Instruktioner fra Propagandaen. I Begyndelsen gik det godt med Missionen; Missionærerne fandt Bolig i København hos Hofbilledhuggeren Giselli og den franske Sproglærer Terville, i Malmø hos en Købmand Weisweiler. Flere Studenter, bl. a. Jørgen Lauridsen, blev optaget i Kirken. Nicolaus Jansenius, O. Pr., lærte Kongens Livlæge at kende og havde endog en Samtale med Christian IV om nogle italienske Oldsager, som Propaganda-Kongregationen vilde tilbyde Kongen, der samlede paa den Slags. Men Missionen fik en brat Ende. P. Colen S. J. boede i Malmø hos Købmand Weisweiler; nogle Breve til denne fra en Hamborger Katholik faldt i Malmø-Magistratens Hænder; Magistraten lod foretage Husundersøgelse, hvorved man fandt pavelige Skrivelser og Messegrejer. P. Colen blev under Trusel om Dødsstraf udvist i Januar 1624. De to Dominikanere var tilfældigvis rejst til Hamborg, da Missionen blev opdaget, og turde saa ikke atter vende tilbage hertil. Købmand Weisweiler og en af hans Tjenestepiger blev anklaget for — Tyveri, sat i Fængsel og henrettet i Maj 1624. De to Dominikanere blev Missionærer i Hamborg og Frederiksstad (Holsten). For at hindre nye Missioner udstedte Christian IV d. 28. Febr. 1624 et De-

kret, hvori han klager over, at Dominikanere og Jesuiter paany har villet indføre »de for mange Aar siden afskaffede Fejl og superstitioner« og erklærer, at alle »papistiske Munke, Jesuiter og presbyteri saeculares og andre af den Slags gejstlige Personer, som vover sig ind i Landet, vil blive straffet med Døden«. Den franske Sproglærer og en anden fremmed Katholik blev sendt ud af Landet. Hvad der er blevet af de andre danske Katholikker, vides ikke.

Propaganda-Kongregationen søgte gennem Kongen af Spanien og Kongen af Frankrig at faa Tilladelse til at sende Gesandter til Danmark, men det førte ikke til noget Resultat. Heller ikke kom der noget ud af nogle Forhandlinger, som Infantinden Isabellas Minister havde med den danske Gesandt i Bryssel. Christian IV's Indblanding i 30-Aars Krigen hindrede alle Forsøg.*)

Georg M. Vøhtz.

Andagter.

For os danske Katholikker var det en Glæde at læse om den stemningsfulde Højtidelighed i Ringstedegnen, da Vejkorset blev indviet. Naar jeg fra min Ungdom mindes Ophold i Syden, staar det for mig, som om jeg allerede dengang havde en dæmrende Forstaaelse af den Ærbødighed, hvormed Korset overalt blev hilset der ude i den frie, friske Natur. Ligeledes da vi overværede Passions-Skuespillet i Ober-Ammergau. Der sporedes ikke Gran af Træthed, hverken hos dem, der fremstillede Lidelseshistorien, eller hos dem, der bivaanede den, dertil var det for betagende skønt, baaret frem med Andagt og Tro. Aldrig har jeg følt mere gribende, hvad min Frelser har gjort for mig, end her, hvor det levende drog forbi mig. Bayrerne er jo ligesom vokset op, sunget ind i de Sange

*) Til ovenstaaende er benyttet som Kilder: Fr. Helweg: Den danske Kirkes Historie efter Reformationen I, 336 ff., 359 ff. (1857); Anton Pieper: Die Propaganda-Congregation und die nordischen Missionen (1886), S. 10 ff.; Johs. Metzler: Die apostolischen Vikariate des Nordens (1919), S. 13 ff.

og Forestillinger, der er nu engang noget mere anskueligt ved deres religiøse Begreber. Baade i Bjerge og Dale Krucifikser og Kapeller, det var, som om hele Egnen var gennemtrængt af dette ene: Glæden over alt det dejlige i Verden og Tak til Gud derfor, Haand i Haand. Passions-Skuespil kunde derfor aldrig tænkes andre Steder, end netop der, hvor det for hver enkelt var en Ære og et Ansvar, egentlig en Gudstjeneste, og saa det, at det foregik i det frie, saa man saa ud til de virkelige Bjerge og den blaa Himmel; det Halleluja, der tonede efter Opstandelsen var ubeskrivelig dejligt. Forunderligt, at disse beskedne Bønder, man daglig saa, var dem, der havde løftet denne store Opgave, at fremstille Herrens Liv og Død, denne Skik fra Pestens Aar 1631, der er gaaet i Arv fra Slægt til Slægt for kun at gentages hvert tiende Aar.

Ja, saa drog vi videre over Bjerge og Søer, men hvad der fulgte som drømmende, dragende Melodier, det var Minderne fra vor Pilgrimsfærd til Ober-Ammergau. Nu, saa mange Aar efter, hvor jeg selv er blevet Katholik, ser jeg saa klart, at det er dette oprindelige og umiddelbare, der har grebet mit Sind, til Tider mere end lærde Fortolkninger og tankevækkende Prædikener: Krybhen med det lille Jesusbarn, Kyndelmisse med de tændte Lys, Sindbilledet paa vor Frelser, fremstillet i Templet af sin helige Moder, Korsvejen, vore indviede Palmegrene og saa fremdeles og da ikke mindst Krucifikserne i vore katolske Hjem; beder vi der, saa vil Korsets Velsignelse ogsaa komme til at lyse over vort Liv.

Elisabeth Rosenkrantz Charisius.

Et sidste Svar.

Hr. Organist Hammermüller.

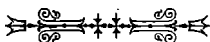
Tak i lige Maade. Deres Raad har jeg forlængst fulgt, saavidt Forholdene paa nogen Maade tillader det, kun at hele Menigheden udgør vor »scola cantorum«. Selvfølgelig er det ikke lutter »Sølvfade«: selv er jeg vel snart en gammel sprukken Jydepotte; men mit Ideal i Kirken er nu

engang ikke Koncert, men Bøn i Sang. Derfor var jeg saa glad ved Laubs Bog, og derfor er Deres Henvisning til østrigsk Praksis Vand paa en Gaas. Jeg har Maaneder igennem været ude for Messer med fuld Besætning af Blæsere og Strygere. Eller hører det ogsaa Fortiden til? For Resten vil jeg kun gentage, at det ikke er mig, der har draget St. Ansgar ind i Diskussionen. At Sangkorene ikke skulde kunne taale, at Kirkesangen drøftes fra forskellig Side, kan jeg daarlig faa i Hovedet. Derimod kan jeg slet ikke faa ud af Hovedet, hvad Erfaringen har lært mig, at Menighedens direkte Deltagelse i den egentlige Messesang er et af de bedste Midler til at gøre Menighedens Deltagelse i Messehandlingen levende og virkelig — gøre det »vi ofrer«, som er Messeformularets Udtryk derfor. Tingen er vel, at De ser paa Sagen som Organist og jeg som Præst.

At De giver Dem til at rette Stil for mig, er jo saa naturligt for min gamle Lærer.

Personlig er jeg Dem taknemmelig, fordi De saa kraftig satte Spørgsmaalet under Debat. Vindstille kan være behagelig nok, men en frisk Kuling giver Fremdrift, og det er vel ikke Meningen, at vi skal ligge for Anker? Paa Gensyn.

Johs. Frederiksen.

Fra Restauration og Dancelokale til katolsk Skole.

Et lille Stykke Lokalhistorie.

Under denne Overskrift bringer Lolland-Falsters Stiftstidende for 23. August følgende morsomme Artikel:

Den Ejendom paa Østerbro, i hvilken St. Josefs Søstre nu har indrettet deres Skole, har en interessant Historie. Som Læserne vil se af det efterfølgende, er det en ikke helt almindelig Udvikling, den og dens Omgivelser er undergaaet, siden den byggedes.

Den smukke Have omkring den nuværende »St. Josefs Skole« er anlagt af Rektor Thomas Trojel, der døde i 1839, og som fra 1815 til 1837 var Rektor ved Katedralskolen i Nykøbing. Haven var oprindelig af et langt større Omfang

end nu. Den strakte sig over ca. 2 Tdr. Land og dækkede bl. a. det Terræn, hvor nu Katholsk Kirke, Bispegade, Sygehuset og Mejeriet »Guldborgsund« er.

Haven gik senere over til en Hr. Køhler, der indrettede den som et Forlystelsesetablissement, der efterhaanden opnaaede Ry videnom under Navnet »Køhlers Have«. I Forbigaaende kan vi nævne, at Hr. Køhler, hvis Næringsvej under Koleraepidemien i 1853 (der krævede 87 Menneskeliv i Nykøbing) selvsagt havde været hæmmet noget, efter Epidemiens Ophør i Begyndelsen af September 1853 genaabnede Forlystelseslivet med et stort Bal til Fordel for Børn, hvis Forældre var døde af Kolera.

Efter Hr. Køhler overtog en Restauratør Schmidt Etablissementet, der nu fik Navnet »Schmidts Have«. Hr. Schmidt byggede en efter Datidens Forhold rummelig Pavillon, i hvilken der fandtes en Dansesal og et Par Restaurationslokaler. Det er den samme Bygning, der nu er katholsk Skole.

Det var efter Hr. Schmidt, at Frimurerne fulgte. Paa disses Vegne fik Kammerherre, Lensbaron Bertouch-Lehn til Sønderkarle Skøde, ikke alene paa Pavillon, men ogsaa paa den store, prægtige Have, der nu atter fik Navneforandring og i daglig Tale kom til at hedde »Frimurerhaven«. Lokalet var dog ikke tilfredsstillende for Frimurerne, der kort efter opførte Frimurerlogen, som senere — for ikke saa mange Aar siden — blev indrettet til Mejeri (Mejeriet »Guldborgsund«).

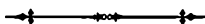
I 1878 solgte Frimurerne Huset og en Del af Haven til den kendte Lokalhistoriker, afdøde Kommunalærer og Bibliotekar J. V. Gudmand-Høyer, der gav Ejendommen Navnet »Gudmandsbo«.

Hr. G.-H. beboede Ejendommen til sin Død i 1915, og i 1917 solgte hans Enke den til Katholikerne.

Hvor fordem Dansen gik til Gigers og Fløjters Klang, hvor Bægeret gik rundt i lystigt Lag mellem Byens Bedsteborgere, naar disse efter Dagens Dont her samledes for at drøfte det sidste Nyt »fra Indlandet« og »fra Udlandet« — der færdes nu hver Dag de stille Nonner i deres male- riske Dragter, og ved Aftenstid ses ogsaa stundom Munkeskutter; begge de katholske Præster tilhører nemlig Franciskanerordenen og bærer inden for deres egne Enemærker gerne Munkedragten.

Tiden iler, og Tider skifter. Men det Stykke Nutid, man ser just paa dette Sted, danner en saa slaaende Mod- sætning til det øvrige Kvarter der omkring, at det næsten synes En, som om det mere ligner Fortid end Nutid.

F—t.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Fredag og Søndag havde »Ny dramatisk Forening« indbudt til Theaterforestilling i Stenogade, og begge Gange var den store Sal fyldt af Tilskuere. Det gamle Stykke »Lumpacivagabundus« gik smukt og fornøjeligt. Der var virkelig nedlagt et stort Arbejde i Indøvelsen, og ogsaa selve Udstyret var udmærket. Derfor var det velfortjent, naar Tilskuerne ofte lønnede de unge Kræfter med langvarigt Bifald.

— Søndag d. 4. September afholdt St. Josefs Gildes Julefond sin anden Aftenunderholdning med Bal. Af det indholdsrige Program fremhæves: Operasangerinde Frk. Erna Neukrantz, Luthsanger Hr. Bjørck samt den vidtbekendte Hurtigmaler Martini. — Ca. 250 Deltagere tilbragte saaledes en meget fornøjelig og underholdende Aften. — Ogsaa Orkesteret under den populære Hr. A. V. E. Zabells Ledelse gjorde sit til, at Festen, der forhaabentlig ikke bliver den sidste inden Jul, fik et glimrende Udfald.

En Deltager.

Italien. Ærkebiskoppen af Bologna, Kardinal Gusmini, er den 31. August afgaaet ved Døden, 66 Aar gammel. Fra 1910 til 1914 var den afdøde Biskop af Foligno, men blev, da Ærkebiskoppen af Bologna besteg St. Peters Stol, hans Efterfølger. Han var en af Førerne for Katholikerne i det politiske Liv i Italien.

Basar

til Fordel for Arbejdet blandt katholske unge Mænd og Kvinder
i Danmark.

Til Fremme af Arbejdet blandt de katholske unge Mænd og Kvinder agter undertegnede Komité at afholde en Basar i St. Knuds Skoles Sale Søndag den 16. og Mandag den 17. Oktober.

Der er naaet meget i vort Ungdomsarbejde; Ungdomsforeninger er bleven grundlagt i de fleste Menigheder i Byen og paa Landet; katholske Spejdertrope er beredte; et Ungdomsblad er startet, der varsler godt for Fremtiden. Men skal Arbejdet lykkes og blive til varig Gavn for katholsk Ungdom, maa det bygges paa en solid, økonomisk Basis. Vore Ungdomsledere skal ikke længer hæmmes af

den stadige Tanke paa Penge og Bekymringen for at dække de Udgifter, der er nødvendige til Arbejdets Fremme.

Vi vil alle række dem en hjælpende Haand. Vi vil vise dem, at vi sætter Pris paa det uegennyttige og opofrende Arbejde, de har paataget sig. Vi vil lette de Byrder, de bærer for vore Børns Vel.

Derfor beder vi alle vore Trosfæller om at støtte vor Basar ved at indsende Gaver til Komiteen og ved at give Møde, naar Dagene kommer, og yde deres Skærv.

Den hellige Stol i Rom har endnu i November 1920 udtalt, at vi trænger til Ungdomsforeninger, der i alle Retninger kan staa paa Højde med Tidens Krav. Vor højærværdigste Hr. Biskop selv er Basarens Protektor og ønsker, at den faar almindelig Tilslutning.

Lad os da staa sammen om vore Ungdomsledere og hjælpe vort Ungdomsarbejde frem!

Komiteén: Forretningsudvalget for D. K. U. F.

DANMARKS KATHOLSKE UNGDOMS FORBUND, nemlig
Pater Jos. Koch, Formand, Pater Fr. Jaworski, Pastor B. Jensen,
Pastor Chr. Raabe, Otto Barfred, Forretningsfører og Kasserer,
Johs. Hansen, Sekretær;
desuden:

Fru Volmer Berling, Hofjægermesterinde Garth-Grüner, Fru H. Günther, Fru Prokurist G. Jensen, Fru Th. Messerschmidt, Enkefru A. Osterhammel, Frk. Angela Osterhammel, Frk. B. Scavenius, Enkelehnbaronesse Stampe-Charisius, Frk. F. Stratbøcker, Frk. Harriet Zimmermann.

Ovenstaaende Opraab tiltrædes, og Basaren anbefales af følgende

Foreninger og deres gejstlige Ledere og Bestyrelser:

Birgittaforeningen, Fidelitas, Frem (Aarhus), Hertug Knuds Division, De katolske Pigespejdere, Katholsk Ungdoms Forbund i København, Sundby og Helsingør, Maria Kongregationerne for unge Mænd og unge Piger i Aarhus, Frederiksberg, Charlottenlund og København, St. Michaels Ungdomsforbund (Kolding), Foreningen »Regina Virginum« (Sundby), Academicum Catholicum, Katholske Dammers Klub, Katholsk Klub, Katholsk Ungdoms Værn, Unio (Kolding), Unio (København);

og af følgende Damer og Herrer:

Biskop Johannes von Euch, Apost. Vikar, K. af D. p. p., Basarens Protektor;

Prinsesse Aage, Komiteéns Æresmedlem;

Frk. Amy Anker, Dr. E. d'Auchamp, Rentier L. d'Auchamp (Kolding), Artillerikaptajn A. F. Beyer (Holbæk), Kirkeforstander J. H. Christensen (Aarhus), Professorinde M. Grünfeld, Murermester A. V. Günther, (Formand for »Unio«), Pater L. Günther, (Formand for Katholsk Ungdoms Værn), Hofjægermester Garth-

[se næste Side]

Kirkelig Kalender.

18. Sept. 18. Søndag eft. Pintse.	25. Sept. 19. Søndag eft. Pintse Kirkevielsesfest (fejres offentligt).
19. — M. Januarius og Fæller, Martyrer.	26. — M. Cyprianus og Justina, Martyrer. (Kirkevielsesfest.)
20. — Ti. Eustachius og Fæller, Martyrer.	27. — Ti. Cosmas og Damianus, Martyrer.
21. — O. Matthæus, Apostel. Tamperfastedag.	28. — O. Venceslaus, Martyr.
22. — To. Thomas af Villanova, Biskop og Bekender.	29. — To. Mikael, Ærkeengel.
23. — F. Linus, Pave og Martyr. Tamperfastedag.	30. — Fr. Hieronymus, Kirkelærer og Bekender.
24. — L. Maria, de fangnes Befrielse. Tamperfastedag.	1. Okt. L. Rimigius, Biskop og Bekender.

[Fortsat fra Side 607]

Grüner (L. Svendstrup), Legationssekretær Edouard Hansen, Direktør Th. Hansen (Horsens), Cand. phil. Johs. Hoffmann, Frk. Marie Hoffmann, Kirkeforstander I. P. Holmboe (Aarhus), Lensgreve Jos. Holstein-Ledreborg, Grosserer N. H. Holten, Ministerinde Lilla Irgens, Direktør Helge Jacobsen, Prokurist G. Jensen, Professor Johs. Jørgensen, Vald. Kallan (Formand for Unio, Kolding), Kammerherreinde F. Krag, Lensgreve Knuth-Knuthenborg, Skolebestyrer P. Fr. Kùpferle, Grosserer A. B. Lohrer, Skoleforstander Broder Ludgerus, Kammerherre P. D. Løvenørn, Fabrikant L. Messerschmidt, Grosserer A. Millech, Godsexpeditør Momberg (Køge), Forpagter Chr. Møller (Christiansminde), Grosserer H. Nystrøm, Direktør Hugo Osterhammel (Odense), Grosserer Herm. Osterhammel, Grosserer Johs. Osterhammel, Direktør Anton Petersen, Frk. A. Ronge, Baronesse E. Rosenørn-Lehn (Roskilde), Udenrigsminister H. Scavenius, Arkitekt N. Svendsen, Grosserer P. Torfason, Grosserer W. A. Werner, Fru Dr. O. Winde (Horsens).

Mariakongregationen for unge Mænd holder Fælleskommunion i Jesu Hjerter Kirke Søndag d. 18. ds. Kl. 8^{1/2}.

Den katolske Højskole begynder sine Møder Tirsdag den 4. Oktober. Programmet følger i næste Nr.

Hjertelig Tak for den store Deltagelse ved vor kære Mand og Fader Skomagermester A. I. Lafontaines Begravelse.

De Efterladte.

To brugte Cykler søges til Købs til en stor og en lille Pige, der har lang Vej til Skole. Billet mrk. »Cykle« modtager Ekspeditionen.

FREMMEDSPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

69. AARGANG

•Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 8^a V. 5-7. Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbh. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5-7 Eftermiddag.

Nr. 39.

Søndag den 25. September.

1921.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Ude og hjemme. — Vor Litteratur og vort Liv. — De katholske Ulfelder. — Hvorledes finder man Christi sande Kirke? — Sandhedens Vej. — Efterretninger fra Ind- og Udland: Odense. Norge. Tyskland. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

561.

Vrede.

Apostelen advarer i Søndagens Epistel mod Vrede, ganske særlig mod at gemme paa, at ruge over Vreden. Hvad Vrede kan drive et Menneske til, ved vi alle, tit af egen sørgelig Erfaring, og det er ofte kun kort efter, at »Solen er gaaet ned«, at vi fortryder, hvad vi har sagt og gjort i Vrede. Stolthed er Roden til denne Synd, for Mennesker tror ofte, at det er et Bevis paa Svaghed at tilgive en Fjende eller begrave sin Forbitrelse, skønt det netop er Udslag af usædvanlig Styrke. Kraft har den Mand, som besejrer sin Stolthed og overvinder Vredens Aand; thi det er en mægtig Fjende, han har faaet Bugt med. Verden har aldrig rigtig forstaaet den Kendsgerning, at Guds Almagt aabenbarede sig allerklarest i Christi tilsyneladende Svaghed; det er denne Svaghed, som det verdslige Sind foragter, men som gør os i Stand til at betvinge Vreden.

The Monitor.

Ude og hjemme.

Langt nede mod Syd ligger den katolske Landsby. Efter fem Aars Fravær kom jeg dertil igen. Dengang var jeg lige blevet Præst og længtes af Sted, hjem til Arbejdet i Danmark, hvor Livet skulde begynde. Nu kom jeg til Landsbyen igen en Sommeraften efter fem Aars Forløb. Meget havde jeg ikke tænkt paa den i disse Aar, hvor Livet virkelig havde sat ind, og hvor Arbejdet derhjemme havde grebet mig og krævet alle mine Tanker. Nu kom jeg en Sommeraften til Landsbyen, og langt borte bag ved mig laa København og den daglige Gerning med al dens Slid og al dens Uro og Hast og alle dens Vanskeligheder. Ganske langsomt gik jeg hen ad Landsbygaden, hvor alt var stille og fredeligt. Et Par Børn kom løbende, men stod pludselig stille og saa paa den fremmede Præst; jeg smilede til dem, og saa kom de hurtigt og rakte Hænderne frem imod mig for at trykke Præsten, som de slet ikke kendte, i Haanden. Udenfor Husene sad Folk og hvilede ud efter Dagens Arbejde, og Bonden løftede paa Hatten, da Præsten gik forbi. Saa kom jeg hen til den gamle Kirke med det høje, spidse Taarn; de sidste kom netop ud, og Kirken blev lukket for Natten. Og da jeg hilsende gik forbi Kirkedøren, var det mig, som om jeg nu kom hjem fra en lang og urolig Rejse til en anden Verden. Og nu skulde jeg ikke ud mere. Derhenne, hvor Roserne endnu slynger sig op ad Muren, bor Kapellanen, min gamle Ven; saa flytter jeg ind i Huset paa den anden Side Vejen, hvor Korset staar udenfor. Og saa hjælper jeg ham lidt. Jeg giver nogle Religionstimer i Skolen; det er saa dejligt her, siger min Ven, for Børn og Forældre gør alt, hvad man bare ønsker, de ved jo, det blot gælder om, at Børnene skal blive gode Katholikker. Jeg gaar rundt og besøger Folkene i Sognet, og jeg ved, at i hver Gaard og i hvert Hus vil man være glad ved Besøget, ja i flere Dage derefter vil de Mennesker leve, som om der var hændet dem en stor Glæde, fordi Præsten har været der. Hver Morgen vil jeg gaa hen til den gamle Kirke. Den er hele

Sognets Midtpunkt. I mange hundrede Aar har den staaet der og samlet alle indenfor sine Mure, og før den stod en anden Kirke paa samme Sted. I over 1000 Aar har Herrens Hus staaet der, Herrens Hus i Ordets sande Betydning, hvor Herren er i Alterets hellige Sakramente, og hvor alle Sognets Folk mødes med ham til Messe og til Kommunion. Der vil jeg saa gaa hen hver Morgen og frembære Offeret for Menigheden, for at de alle stadig maa kunne leve deres fredelige Liv i Troskab mod Gud og hans Kirke og tage alle Livets Glæder og Sorger af Herrens Haand efter hans hellige Vilje. Det kan de, netop fordi den gamle Kirke er Midtpunktet i den katholske Landsby.

Senere paa Aftenen havde min Ven Kapellanen Prøve med sit Sangkor, og jeg gik atter ud, denne Gang mellem Markerne. Paa en Grøftekant satte jeg mig og nød Sommeren, glad over at være kommet hjem. Uvilkaarligt kom jeg til at tænke paa de foregaaende Sommerferier, og danske Landsbyer dukkede op i Erindringen. Der ligger en ovre ved Vejlefyord ved Foden af høje, skovklædte Bakker. Den ligger skjult paa den ene Side af Bøgeskoven, næsten begravet under sine Havers Blomster, der naar lige ned til Vandet. Mangen en Aften sad vi paa Skibsbroen, naar Damperen gik til Vejle, saa den forsvinde ind ad Fjorden og saa Fiskerbaadene staa ud i Kattegat, forbi de ensomme Træer paa Trednæs, og vi sang om Danmark og om vor Kærlighed til det danske Land. Hvordan har jeg dog et eneste Øjeblik kunnet føle mig hjemme her langt borte fra de danske Fjorde! Ja, der manglede jo noget i den danske Landsby. Der laa ogsaa nok en gammel Kirke, men den var langt fra noget aandeligt Midtpunkt for Befolkningen. Til daglig var den lukket, og de fleste Folk i Sognet kom der kun een Gang om Aaret, det, syntes de, var nok. Med største Forbavselse saa de altid paa den katholske Præst, naar han kom dertil, og Børnene havde mest Lyst til at gemme sig for dette farlige Væsen. Den danske Landsby kender ikke Herren i Alterets Sakramente, den kender ikke Messe og Kommunion. Al den Glæde og Styrke, al den Rigdom af Naade, som hentes der, er den fremmed. Og derfor er ogsaa den katholske Præst fremmed der, selv om det er hans Hjem. Men

alligevel er det dog hans Hjem, og bort svinder alle Tanker om at blive derude i den katholske Landsby.

Det forekommer mig, som er den danske katholske Præst, den danske Katholik i det hele taget, en hjemløs. Den gamle Sognepræst i Horsens sagde engang, vi kørte ude paa Landet og kom gennem en Landsby med en gammel Kirke: »Se, det har altid været mit højeste Ønske, min Drøm, at blive Præst ved saadan en lille Kirke ude paa Landet.« Og han blev tavs. Jeg vidste, han saa foran sig den katholske Landsby, som han kendte den fra sine unge Aar. Altsaa følte ogsaa han sig som en hjemløs.

»Dansk og katholsk er som Hægte og Malle!« Ja, i Theorien, for Tanken, men i Virkeligheden er det helt anderledes; det er sjældent, de to Ting er forenede, og kun der, hvor det er Tilfældet, føler vi os virkelig hjemme. Kunde vi tage det katholske dernede fra og bringe det med til Danmark! Det er vor Opgave! Engang skal vi atter aabne de lukkede Kirker og bære Herren derind og holde Kirkevielse paany i de gamle Kirker. Kirkevielse! I Dag takker vi Gud for alle de Kirker og Kapeller, vi nu har, men samtidig gaar vore Tanker fremad mod de Tider, da Kirker skal indvies i hver Landsby over det hele Land. Da vil danske Katholikker ikke mere føle sig hjemløse, da er de hjemmel!

Søndagen efter var jeg i den store Domkirke i Bispestaden. For Aar tilbage sad jeg der hver Søndag som Diakon oppe i Korstolene, omgivet af de andre Diakoner og af Domkirkens Præster og ærværdige Kanniker. Der var godt at sidde der under de mægtige Hvælvinger og sammen med alle de andre synge og bede. Man havde Følelsen af at være paa det tryggeste Sted paa hele Jorden eller maaske snarere borte fra, uden for Jorden. — Domkirken er et Midtpunkt paa en anden Maade end de enkelte Sognekirker. Den er Midtpunktet for hele det store Stift. Hertil kommer de unge Mennesker fra alle Stiftets Sogne, og herfra gaar de ud som Præster. Her samles paa de store Dage Familjerne rundt omkring fra for at overvære Ordinationen. Her samles paa andre Dage en Mængde Præster for at raadslaa om deres Arbejde. Her samles dagligt de, der styrer Stiftet, Biskop og Kanniker,

med de yngste, Diakonerne, for at love Gud. Messen synges, og Breviaret, Salmer og Hymner lyder. Størst Indtryk gjorde altid Aftenbønnen, Complet. Ved den var der to Smaadrenge, som sang: »In manus tuas, Domine, commendo spiritum meum — I dine Hænder, Herre, befaler jeg min Aand! Du har forløst os, Herre, al Sandheds Gud!« Med deres fine, klare Stemmer lød det ud i den vældige Kirkes Stilhed, og saa gentog vi det allesammen i et mægtigt Kor. Og er ikke disse Ord, som der blev sendt op til Herren i Alterets Sakramente, er de ikke et ganske kort Udtryk for det, der er Hovedsagen i enhver Kristens Liv! Og er de ikke samtidig et kort Udtryk for det Liv, der fra hele Stiftet samler sig omkring Domkirken som Midtpunktet: I dine Hænder, Herre, befaler jeg min Aand. Du har forløst os, Herre, al Sandheds Gud!

Nu staar jeg nede ved en af Pillerne og hører igen de Ord, sunget paa samme Maade som før. Og atter faar jeg en Følelse af at være kommen hjem, den samme Følelse som dengang af, at her er godt at være, at her er man udenfor Jorden og dens travle Liv, at her hviler ens Sjæl i Guds Hænder, i hans Hænder, fra hvem al Sandhed og al Frelse kommer. Kunde jeg sidde der oppe i Koret hver Dag, saadan som han gør, der blev Præst sammen med mig for fem Aar siden! Han er blevet der ligesom dengang, og ellers sidder han Dagen igennem ved Bøgerne og studerer; snart kommer hans første store Bog, der fortæller om nogle hellige Haandværkssvende. Og hvis den er noget værd, bliver han sikkert der i Domkirkens Kor hele sit Liv. Han faar aldrig Hjemve, bliver aldrig hjemløs. Kun kan det jo hænde, at han engang vil længes efter helt at give sin Sjæl hen i Guds Hænder. Anden Hjemve kommer han ikke til at kende.

»Herre, jeg tilbeder dig her og i alle Kirker paa hele Jorden, hvor du er til Stede i Alterets Sakramente,« saaledes bad St. Frans, hver Gang han kom ind i en Kirke. En ung Københavner, der bor paa den anden Side af Kloden, skrev engang, at han altid beder den Bøn, og altid kommer han derved til at tænke paa St. Ansgars Kirke derhjemme. Det gik mig ogsaa saadan, da jeg, før jeg

forlod Domkirken, bad St. Franses Bøn. Hjemme i Danmark er vi fattige mod dem herhede, men vi har dog ogsaa noget. Vi har dog Kirker, hvor Herren er til Stede, selv om de er faa og smaa. Vi har først og fremmest St. Ansgars Kirke at takke Gud for. Det er den, der er blevet vort Midtpunkt, ikke saa straalende rigt og ikke saa overjordisk skønt som de store Domkirker med den gamle Tradition og det rige Liv. Og dog — St. Ansgar er vort Midtpunkt. Det er den, der er blevet Udgangspunktet for alt det andet, der er vokset frem i den sidste Menneskealder. Det er den Kirke, der er alle danske Katholikkers Hjem. Den er virkelig »alle Kirkers Hoved og Moder« her i vort Land.

Paa Kirkevielsesfesten gaar vore Tanker til St. Ansgars Kirke. Den Fest skal jo altid fejres paa Aarsdagen for Domkirkens Indvielse. Vor Domkirke er St. Ansgar. Om den samler Festen sig i Dag, for den og alt det, der er kommet fra den, takker vi i Dag. Det gør ikke Glæden over vor egen Kirke mindre, vi lader kun Tanken gaa videre til vor Moder, St. Ansgars Kirke i København.

Bernh. Jensen.

Vor Litteratur og vort Liv.

(Af M. F. Egan i »America« for 3. September.)

Lad Pessimisten sige, hvad han vil, og lad den amerikanske Novelleforfatter, der føler, at han maa være tungsindig for at være kunstnerisk, male alle vort Samfunds mørke Skygger og udelade alt, hvad der er lyst, det lyse eksisterer dog. Næsten alle vore Forfattere er enten tragiske eller komiske. Livet er virkelig for en stor Del en Komædie, ikke blot i den Betydning, hvori Latinerne bruger Ordet, men i den Betydning, at Livet vilde være uudholdeligt hvis det var saa mørkt, saa haabløst, saa materielt, som de fleste af Forfatterne gør det til. Den skønne Heltinde for Eksempel, som straalende gaar til Selskab, fordi hun ejer en Silkekjole og Perlesnore og er en anerkendt Skønhed, maa logisk begaa Selvmord, naar Alderdommen kommer, da hun er fuldstændig afhængig af Livets Luksus, og dertil hørte først og fremmest hendes

velbevarede Skønhed. I næsten alle Fortællinger er Kvindens Synspunkt det eneste Synspunkt, der tages i Betragtning, og hendes store Sorg er, at hun ikke faar Lov til at have det saa behageligt, som hendes særlige Forhold kræver det.

Efter at mange Mænd i vort Land ogsaa er begyndt at læse Bøger, mest dem, der handler om the Wild West, eller Detektivromaner, vil der sandsynligvis ske en Forandring i Forfatternes Holdning overfor det mandlige Køn. Men for Øjeblikket kredser de interessanteste Begivenheder i Almindelighed omkring de Kvinder, der hverken har Hjerne eller Talent eller Principper. Hvis vi undersøger det meste af vor Litteratur, vil vi finde, at den ganske udmærket skildrer visse atmosfæriske Virkninger, visse stedlige Forhold og visse smaa Karakterer, men den har hverken Bredde eller Dybde. Det samme kan siges om engelsk Litteratur, men for Amerikaneren er der mindre Grund til disse Mangler, for, skønt vi ikke har saa stor en Baggrund, saa har vi dog et videre Felt og Lejlighed til rigere Erfaring.

Her er nu en klog Fortælling af Sophie Kerr (Mrs. Underwood). Den første Halvdel giver et sandfærdigt Billede af Livet paa Østkysten af Maryland; disse Kapitler er glimrende; og Værdien af Aandsevner, som ganske vist kan antage mærkelige Former i vort Land, indrømmes dog. Men Heltinden er som de fleste af de moderne Heltinder en temmelig dum, uinteressant og ligegyldig Kvinde. Alligevel vil Forfatterinden, der er en af de mest lovende, vi har, at vi skal anerkende hendes Værdi, blot fordi hun er en Kvinde. Hun maa være Midtpunktet i alt. Og naar man linder en Bog, som en Mand kan læse med nogen Tilfredsstillelse, skrevet af en Mand, saa falder Forfatteren dog tilsidst for den herskende Mode og hylder et tosset Kvindemenneske af den i Litteraturen almindelige Type. Vi ved nok, at den blødgigtede, selviske, dumme Kvinde kan spille en Rolle, men hun udgør ikke regelmæssigt det eneste interessante i mange Mænds Liv, og i det virkelige Liv er denne Kvinde, der gaar fra den ene Ægtemand til den anden og gør enhver af dem ulykkelig, slet ikke almindelig. Men hvis paa den anden Side en Forfatter nu til Dags ønsker at skildre, hvad han betragter som en virkelig Mand, saa gør han ham nødvendigvis til et Dyr. Da Fortællinger er Billeder af Livet, dersom de er noget værd, meget ofte idealiseret, saa maa de i det mindste ikke være daarlige, kunstige Efterligninger. I Almindelighed har Manden i moderne Romaner meget lidt Vilje, og Kvinden er en Slave af sine Sindsbevægelser og sine Luner.

Det amerikanske Theater har ingen store Skuespillere,

fordi det udelukkende er Forretning; men det har alligevel udmærkede Karakterfremstillere. Tysklands og Østerriks Theater var før Krigen lige saa materialistisk og sanseligt som deres Litteratur. Frankrig havde dog i det mindste Rostand; for Øjeblikket har Frankrig ingen. England er endnu værre stillet. Men intet Steds, heller ikke paa Comédie Française, finder man Skuespillere, der gengiver de skiftende Faser af en Karakter saa virkelighedstro og interessant som i Amerika. Men det udgør ikke den store Kunst.

Vor Litteraturs og vort Skuespils Dekadence skyldes Mangelen paa virkelig Følelse for Digtningen eller snarere en Mangel paa Forstaaelse af Digtning. Heroisk Patriotisme optræder i vore Romaner, skønt Lydighed mod Pligt i Reglen skildres uden Belønning; men Reglerne for godt og ondt er omhyggeligt skjulte. Selv naar Dyden, der styres af disse Regler, kommer til Syne, er den aldrig i godt Humør. Hovedsætningen i vor Litteratur er: »Dersom man ikke kan faa alt, hvad man ønsker, er Samfundet daarligt, og man gør bedre i at dø.«

Der kan ingen Digtning være, hvor der ikke er en Modsætning. Naar Fortællingerne om Paolo og Francesca, om Tristan og Isolde, om Launcelot og Guinevere altid vil interessere Mennesker, saa er det, fordi den Lov, der blev overtraadt, var stor og mægtig og anerkendt som saadan. Hvis man forsøger paa at blive af med Loven, saa bliver man ogsaa af med Digtningen. De mange Ægtemænds Hustru i den populære Novelle er i Virkeligheden ikke mere interessant end Tyrkeren, der efter Muhameds Lov har mange Koner.

For at kunne frembringe Digtning maatte man opfinde de ti Bud, hvis de ikke var der. Forfattere som Ibsen, Strindberg, Dostojewski appellerer til Læsere, hvis Traditioner er ganske forskellige fra vore, og de forstaas derfor ikke let hos os. Til Trods for Strindbergs Tøjlesløshed maa han dog have en Lov som Baggrund for i det hele taget at gøre sine uhyggelige Karakterer forstaaelige. Og dersom Ibsen ikke kunde have regnet med det Stød, han rettede, ikke imod Moralen, som han fra Litteraturens Synspunkt næppe tænkte paa, men imod det konventionelle, saa vilde det ikke have lønnet sig at skrive »Gengangere« eller »Et Dukkehjem«. »Brand« og »Per Gynt« er noget andet.

Hvis vore Forfattere skal blive ved med at vække Opmærksomhed, saa maa de studere Livets aandelige Værdier bedre — Værdier, som eksisterer overalt i vort Land, selv om de er blevet utydelige paa Grund af Troens Forfald og Mangel paa Mystik. Hvis den amerikanske Lit-

teratur skal faa en blivende Værd, saa maa vore Forfattere skrive for Mænd og Kvinder og ikke for et Klientel af udannede, uerfarne og vantro unge.

De katholske Ulfelder.

I Sommer er Leonora Kristinas Navn atter og atter blevet draget frem, og hendes imponerende Personlighed er igen blevet levende for alle. Nu i de sidste Dage nævnes hun atter. Som Aviserne meddeler, har man igen i Østerrig fundet meget interessante og værdifulde Bidrag til hendes Historie. Flere hundrede Breve er blevet købt og bragt hjem til Danmark, hvor de nu skal opbevares i Rigsarkivet og paa Frederiksborg Musæum. Iblandt disse Breve er der ogsaa en Ansøgning fra Leonora Kristina til Kong Kristian V om, at hendes Børn, skønt de er blevet Katholikker, maa opnaa Tilladelse til at arve hende. Kongen har egenhændigt givet Ansøgningen følgende Paategning: »Vi hafuer allernaadigst bevilget dette uden Konsekvens for andre.«

Om disse katholske Ulfelder ved man kun meget lidt. Den første, som blev Katholik, var Christian Ulfeld, der var født i København den 5. December 1637 og som Kristian IV's Dattersøn allerede tre Aar gammel fik tildelt store Len i Norge. Ved Forældrenes Flugt fra Danmark i 1651 fulgte deres Søn med, og ogsaa han mistede sine Len. I de følgende Aar rejste han rundt i Udlandet, i Reglen sammen med Forældrene. Men i Aaret 1661 kom han 24 Aar gammel til Rom og blev der Kammerjunker ved den svenske Dronning Kristinas Hof, og paa dette Tidspunkt maa Christian Ulfeld være blevet Katholik. Dronning Kristinas Hof i Rom blev for Fremtiden hans Hjem, som han altid vendte tilbage til fra sine lange Rejser. Paa en af disse Rejser var det, at han i November 1662 paa Gaden i Brügge dræbte General Fuchs, der havde været hans Forældres raa og brutale Plageaand paa Hammershus. Aaret efter kom hans yndre Broder Korfits Ulfeld ogsaa til Rom til Dronning Kristina, og ogsaa han

gik over til Katholicismen, men om det skete nu eller først senere, vides ikke. Det fortælles dog, at det var Christian, der i sin Iver for den katholske Tro stadig søgte at faa sine Søskende til at gøre det samme Skridt, som han selv havde gjort. Samme Aar, 1663, forlod de to Brødre igen Rom og rejste til deres Fader, den gamle Korfits Ulfeld, og de levede nu sammen med ham under falske Navne, som om de ikke kendte hinanden. Den danske Regering var jo stadig paa Jagt efter Ulfelderne, saa de var ikke sikre noget Sted. De siges at have givet sig ud for Englændere, som var flygtede fra deres Fædreland, og Faderen synes at have optraadt som Hovmester for Korfits: alle tre skal have hørt Forelæsninger ved Universitetet i Basel. I Begyndelsen af 1664 kom ogsaa deres Søster Anne Cathrine til Basel og sluttede sig til dem; men kort efter døde deres Fader.

Christian Ulfeld vendte nu tilbage til Rom. Senere blev han Præst og Kannik ved Kirken *S^{to} Laurentio in Damaso*, og i den Kirke blev han begravet efter sin Død i Aaret 1688. I hans Gravskrift staar der, at han havde ført sine Brødre og sin Søster til den katholske Tro¹⁾. — Om Broderen Korfits fortælles, at han ægtede en fransk Grevinde, men ellers ved man intet om hans senere Liv.

Anne Cathrine Ulfeld havde i sin Ungdom været forlovet med Kaj Lykke, men i Udlandet blev hun gift med den flamske Adelsmand Jan Marcus Cassette. Vistnok efter Mandens Død blev hun i Brügge oplaget i den katholske Kirke. Da ogsaa hendes Børn var døde, rejste hun i Aaret 1688 til sin Moder, der nu var blevet løsladt af Fængslet og boede paa Maribo Kloster. Leonora Kristina fandt, som hun selv skriver i sit »Jammersminde«, »stor Trøst i hendes Omgængelse«. I ti Aar levede hun sammen med sin Moder indtil dennes Død i Aaret 1698. Saa rejste Anne Cathrine atter bort efter at have gjort alt, hvad hun kunde, for sin ulykkelige Moder. Sine sidste Aar levede hun hos sin Broder Leo i Wien.

Leo Ulfeld var den yngste af Korfits Ulfelds Børn, født den 22. Marts 1651. Han gik som voksen i østerrigsk

*) Sammenlign Ugebladet 1912, S. 613.

Tjeneste og blev 1706 østerrigsk Generalfeltmarskal; stor Berømmelse erhvervede han sig ved Forsvaret af Barcelona, hvorfor Karl VI udnævnte ham til Vicekonge i Catalonien. I Østerrig var Leo Ulfeld blevet Katholik, hvornaar ved man ikke. Ogsaa han blev sin Moder til Trøst og Glæde, to Gange, 1691 og 1693, besøgte han hende i Maribo, men da han 1698 kom for tredje Gang, var Leonora Kristina allerede død. Sammen med sin Søster Anne Cathrine rejste han saa kort efter igen ud af Landet.

Paafaldende er det at se, hvorledes den ene efter den anden af Leonora Kristinas Børn gik over til Katholicismen. Det kan naturligvis ikke nægtes, at verdslige Grunde kan have spillet en Rolle for dem ved dette Skridt, Men efter alle Beretninger blev Christian Ulfeld en meget ivrig Katholik, og i sin Iver fik han sine Søskende med, saa det har sikkert været mere end Fordele i denne Verden, som de katholske Ulfelder har søgt i den katholske Kirke.

B. J.

Hvorledes finder man Christi sande Kirke?

»Catholic Times« indeholdt engang et ganske fortrinligt Svar paa ovenstaaende Spørgsmaal. J. C. Dalton skriver: »Hvo som oprigtig ønsker at blive Medlem af den sande Kirke, finder Vejen til den altid aaben, naar han blot vil søge den. Theologisk Spekulation vilde maa-ske udfylde hele hans Livstid uden at føre ham en Tomme nærmere hen til Guds Stad. De, som fra Protestantismen er gaaet over til Katholicismen, ved meget godt, at Bøn, retskaffent Liv og sund Fornuft er den sikre og korte Vej til Christi Hjord. Thi:

a) uden Guds Naade kan der ikke være Tale om sand Omvendelse. Ved den Helligaands Lys bliver alt muligt.

b) Hvis et Menneske ønsker at blive delagtigt i Omvendelsens Naade, skal han bede derom; endvidere skal han bestræbe sig for at elske Gud mere, end han nogen Sinde har elsket ham, og undgaa at fornærme ham. Efter at have gjort dette, lad den, som oprigtig søger Sandheden, bruge sin Fornuft, og alt vil være godt.

Her er nogle Spørgsmaal, som han kan rette til sig selv:

1) Er det sandsynligt, at Christus vilde oprette et Rige uden Overhoved?

2) Kunde Guds Kirke gøre den Gerning, som Christus har givet den at udføre, uden et synligt Overhoved?

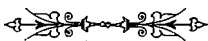
3) Naar det er Christi Kirkes Opgave at lære Troen og frelse Menneskenes Sjæle, er det saa ikke væsentlig nødvendigt, at der i Kirken findes en højeste Myndighed, som er i Stand til at afgøre, hvad der er Sandhed, og hvad der er Vildfarelse?

4) Kan det tænkes, at Christus under evig Fordømmelses Straf af sine Børn skulde forlange Lydighed mod en Myndighed, som ikke er til?

5) Kunde Gud være Stifter af »Kirker«, hvis Lærdomme er indbyrdes modsigende, selv m. H. t. grundlæggende religiøse Sandheder?

6) Hvis der i den sande Kirke ikke var en synlig, hørlig, ufejlbar Myndighed, vilde saa ikke »den ene Hjord«, den eneste Kirke, ligne en Hær uden en øverste Kommanderende, et Skib uden Kaptajn, et Kongerige uden Konge, eller en Hjord uden Hyrde? Vilde den ikke ligne Protestantismen, »en Forvirringens Stad«? —

Saaledes J. C. Dalton i »Catholic Times«.

Sandhedens Vej.

Den fromme Tauler fortalte engang i en Prædiken om en Mand, som i 8 Aar havde bedet Gud om at vise ham et Menneske, der kunde lære ham Sandhedens Vej.

En Dag, da han bad med stor Inderlighed, fornam han en Stemme fra Gud, der sagde til ham: »Gaa udenfor; der vil du finde et Menneske, som skal vise dig Sandhedens Vej.«

Han gik da hen og traf en fattig Mand, hvis Fødder var saarede og sølede, og hans Klæder var næppe tre Øre værd.

Han hilste den fattige Mand og sagde: »Gud give dig en god Morgen!«

Den fattige Mand svarede: »Jeg har aldrig haft en ond Morgen.«

Den anden sagde: »Gud skænke dig Lykke! — Hvad svarer du mig herpaa?«

Da svarede han: »Mig timedes aldrig nogen Ulykke.«

Den første sagde: »Gid du maa være salig! — Hvad svarer du mig nu?«

»Jeg har aldrig været usalig,« lød Svaret.

Da sagde den første: »Gud skænke dig Frelse! Men vil du nu ikke forklare mig, hvad du har sagt; thi jeg kan ikke forstaa det.«

Og den fattige Mand svarede: »Da du sagde: »Gud give dig en god Morgen«, sagde jeg: »Jeg har aldrig haft en ond Morgen«. Naar jeg hungrer eller fryser, naar jeg er elendig og forsmaaet, lover jeg altid Gud, og derfor havde jeg aldrig nogen ond Morgen. Da du sagde: »Gud skænke dig Lykke«, svarede jeg: »Mig timedes aldrig nogen Ulykke«. Thi hvad som helst Gud gav mig eller lod vederfares mig, Lyst eller Lidelse, godt eller ondt, alt dette modtog jeg af Gud som det bedste, der kunde vederfares mig; og derfor havde jeg aldrig nogen Ulykke. Du sagde til sidst: »Gud lade dig blive salig!« Derpaa svarede jeg: »Jeg har aldrig været usalig.« Thi jeg har givet min Vilje fuldstændig i Guds Haand. Hvad Gud vil, det vil og jeg; og derfor har jeg aldrig været usalig; thi jeg har altid villet Guds Vilje.«

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Odense. Josefssøstrene kunde den 14. ds. fejre 50 Aars Jubilæum for deres Virksomhed i Odense. I de første 30 Aar, 1871—1901, var det nærmest kun Skolegerningen, der optog dem. Der var dog for det meste en eller anden Lægsøster, der plejede de syge i Hjemmene. Denne Sygeplejegerning blev for 20 Aar siden henlagt til det Hospital, som dengang blev indrettet i Villa »Godthaab« paa Hjallesevej, og den antog stadig større Former, saa at den nu efter Hospitalets Udvidelse for fem Aar siden beskæftiger omtrent 20 Søstre. De gode Søstre var i Onsdags Genstand for adskillig Opmærksomhed og fejrede deres betydningsfulde Jubilæum med Festgudstjeneste i Hospitalets smukke Kapel, hvor det Allerhelligste var udstillet hele Dagen. Om Aftenen sluttedes Festen med »Te Deum«. Maatte det være Søstrene forundt snart at kunne udvide Hospitalet ogsaa til den anden Side med en ny Fløj, saa hele Planen med Udvidelsen kan blive gennemført.

Norge. Arendals Sognepræst, Pastor K. Kjelstrup, der jo ogsaa er godt kendt hos os, er blevet forflyttet til Kristiania. Det har naturligvis været en stor Sorg for Menigheden i Arendal, hvis første Sognepræst Pastor Kjelstrup var, ja han er den, der har bygget Menigheden op.

Ved en smuk, men vemodig Fest, hvor Menigheden sagde den bortdragende Præst Tak for alt, blev der taget Afsked. Selv bragte Pastor Kjelstrup sine Sognebørn en varm og bevæget Tak for den Tid, han havde tilbragt i Arendal, og for al den Forstaaelse, han havde mødt hos Arendals Katholikker; næsten alle, som han i Aften saa sammen til Fest, var af ham optaget i vor hl. Kirke, saa det var med dybt Vemod, han vilde forlade denne Menighed, som han med Guds Hjælp havde bygget op fra dens første Begyndelse, — han lovede altid at mindes den foran Herrens Alter og anmodede alle Arendals Katholikker om ogsaa at huske paa ham og bede for ham. (*»St. Olaf«.*)

Tyskland. I de sidste Dage af August har de tyske Katholikker holdt Generalforsamling i Frankfurt a. M. Tidligere holdtes der jo Generalforsamling hvert Aar, men nu havde der været en Pause paa 8 Aar; paa Grund af Krigen var der ikke blevet holdt Generalforsamling siden 1913. Men nu har man altsaa taget fat igen, og det viser sig, at til Trods for de store Omvæltninger, navnlig Tyskland har gennengaaet, har der staaet den samme Glans om denne Generalforsamling som om de tidligere. Typisk for den nye Tid var, at baade den tyske Rigskansler og den prøjsiske Ministerpræsident tog Del i og talte paa Mødet; begge hører til Katholikkernes Førere. Man kan i det hele taget ikke slippe for det Indtryk, at nu, da Tyskland er i Ulykke, er det først og fremmest Katholikkerne, der gør Arbejdet for at redde, hvad reddes kan. Deres gamle Fjender, som er Skyld i Ulykken, er for Øjeblikket smaa. Men mod nye Farer vender Katholikkerne sig nu, tidligere var det den fanatisk protestantiske Stat, nu er det Vantro, Usædelighed, Hedenskab, Kampen gælder. Lange Taler blev der holdt paa Generalforsamlingen om Ungdomsarbejde, om Kampen for den katholske Skole, om den katholske Presse o. s. v. Samtidig holdt som tidligere de store katholske Foreninger deres specielle Generalforsamlinger. De fleste tyske Biskopper med den pavelige Nuntius i Spidsen tog Del i Møderne.

Paa given Foranledning gøres Katholikker — særlig Konvertitter — opmærksom paa, at som Medlem af et anerkendt Trossamfund behøver man ikke at betale Bidrag til Folkekirken (Præste-, Degne- og Klokkerpenge, Offerafløsning o. l.).

K.D.K. Klubaftenerne bliver fra 1. Oktober hver første og tredje **Onsdag** i Maanednen.

Katholsk Højskole.

Møde hver Tirsdag Aften Kl. 8 i St Knudssalen i Stenosgade. Adgang 25 Øre. Højskoleforeningens Medlemskort, som koster 3 Kr. een Gang for alle, giver gratis Adgang til alle Vintermøder (fra Oktober til Marts incl.). Indmeldelser modtages hos Hr. Johs. Hansen, Svanholmsvej 12⁴, samt ved Indgangen til Foredragssalen, hvor Betaling for Kortene ogsaa afgives.

Datum	Foredragsholder	Emne
4. Oktbr.	Pastor B. Jensen	Vor Frue af Frankrig.
11. —	fhv. Højskoleforstander Helge Hostrup	Carsten Hauch.
18. —	Pastor Olrik	Den stærke Viljes indre Bygning.
25. —	Kaptajn Beyer	General de Sonis, et katholsk Soldaterliv.
8. Novbr	Pastor B. Jensen	Hellig Knud Lavard.
15. —	cand. phil. Rønnow	Kunsten og Knud Lavard (med Lysbilleder).
22. —	Stud. mag. Emil Frederiksen	Knud Lavard i dansk Digting.
29. —	Organist Hammermüller	Knud Lavards Sange (med Kor).
6. Decbr.		
13. —	Pastor Maurer	Pavernes Bolig gennem Tiderne.
20. —	Pastor Günther	Oplæsning.

Jesu Hjertes Budbringer. 4. Hefte 1921. Indhold: Jesu Hjertes Budbringer udkommer fra 1922 seks Gange om Aaret. — Jesu Hjerter Andagts Krønike. — 8. September. — De salige Martyrinder fra Valenciennes. — Tidlig moden. — Sand Næstekærlighed. — Spørgekasse. — **Børnenes Budbringer.** Indhold: Bernadette. — Smaa Besøg ved Tabernaklet. — Sorte Mænd og sorte Planer.

Credo. Nr. 9 1921. Indhold: Ur Dantes Divina Commedia. — Om den tredje betraktelsen över de högtheliga såren. — Bibel eller läroämbe. — Katolicismens skald. — Sommardagar i Sankt Arild. — Veien til livets træ. — Kristen enhet. — Från Credos Torn. — Svar på ett aktuellt brev. — Från våra församlingar och föreningar. — Kyrklig kalender.

Ansgariusforeningens Medlemmer udenfor København bedes venligst indsende Kontingent for 1921, 5 Kr., til Pastor B. Jensen, Boyesgade 8³, København V. — Ved at undgaa Opkrævning vil Foreningen spare betydelige Udgifter. — Eventuelle Restancer bedes erindret.

Kirkelig Kalender.

25. Sept. 19. Søndag eft. Pintse Kirkevielsesfest (fejres offentligt). 26. — M. Cyprianus og Justina, Martyrer. (Kirkevielsesfest.) 27. — Ti. Cosmas og Damianus, Martyrer. 28. — O. Venceslaus, Martyr. 29. — To. Mikael, Ærkeengel. 30. — Fr. Hieronymus, Kirkelærer og Bekender. 1. Okt. L. Rimigius, Biskop og Bekender.	2. Okt. 20. Søndag eft. Pintse Rosenkransfest 3. — M. Ferialdag. 4. — Ti. Frans af Assisi, Bekender. 5. — O. Placidus og Fæller, Martyrer. 6. — To. Bruno, Bekender. 7. — F. Rosenkransfest. 8. — L. Birgitta, Enke.

Den eucharistiske Forenings Medlemmer bedes erindre Tilbedelsen i St. Ansgars Kirke Fredag d. 7. Okt. til de aftalte Tider.

St. Josefs Gilde, stiftet 1885. Generalforsamling afholdes Mandag den 10. Oktober Aften Kl. 8 pr. i Bredgade 67. Forslag, som ønskes behandlet ved denne, bedes sendt før 1. Oktober til Formanden Hr. Aug. Wiehe, Forchhammersvej 13.

Bestyrelsen.

St. Ansgars Kirke.

Under den højtidelige Messe Kl. 8 paa Kirkevielsesfesten den 25. Septbr. udstilles det allerhelligste Sakramente, som forbliver udstillet hele Dagen indtil Kl. 9 Aften. Kl. 10 Levitmesse med Prædiken. Kl. 3 og 5 reciterer de gejstlige Breviarbønnerne. Kl. 8 Aften Festandagt med Prædiken og Te Deum.

Fælles Bedetimer: Kl. 2—3 den eucharistiske Forening; Kl. 3—4 Rosenkransbroderskabet og Mariakongregationen af Apostlenes Dronning; Kl. 4—5 Fidelitas; Kl. 5—6 St. Josefs Gilde; Kl. 6—7 Mariakongregationen for Ynglinge; Kl. 7—8 Mariakongregationen for Mænd.

Sakramentskirken. Efter Højmassen paa Kirkevielsesfesten den 25. ds. udstilles det allerhelligste Sakramente, som forbliver udstillet indtil Aftenandagten Kl. 6.

Højmassen paa denne Dag læses særlig for Sognets levende og afdøde Velgørere.

Fælles Bedetimer: Straks efter Højmassen: Vincentsforeningen. Kl. 4: Birgittaforeningen. Kl. 5: Breviarbøn. Kl. 6: Aftenandagt med Te Deum.

Kollekt for den danske katolske Kirkesag.

Søndag den 2. Oktober holdes den af det Apostoliske Vikariat foreskrevne **Ansgarus-Bonifacius Kollekt** i alle Kirker og Kapeller til Bedste for vore mest trængende kirkelige Institutioner.

St. Franciskus' Jubilæum fejres med Exercitier for Tertiärer den 4., 5., 6. og 7. Oktober. Foredragene Kl. 8 Aften i St. Knuds Kapel. Generalkommunion Søndag d. 9. Kl. 7 i St. Knuds Kapel.

FREMMEDSPROGTRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

69. AARGANG

•Nordisk Ugeblade udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 3 Kr. Kvarialet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 8° V. 5—7. Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8°, Kbh. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 40.

Søndag den 2. Oktober.

1921.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — St. Franciskus. — Katholske og protestantiske Missionærer. — Fra Pietro. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Nakskov. England. Rusland. Meksiko. — Brevkasse. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

562.

Rosenkransen.

Der er talt og skrevet saa meget om Rosenkransen, at det vist ikke er let at sige noget nyt om den eller om de Bønner, som er knyttet til den. Rosenkransbønnen er vel nok stadig væk den Andagtsøvelse, som udenforstaaende mest misforstaar, og som Katholikker mest paaskønner. Dens Hovedbetydning er vistnok den Hjælp, som den skænker til at opfylde vor Frelzers Opfordring til at »gaa ind i vort Kammer og bede til vor Fader, som er i Løndom«, d. v. s. til at samle vort Sind fra al Adspredelse og beskæftige vore Tanker med den Verden, som er oventil, som vi er skabt til, og som det er vort store, evige Maal at naa. Der er Perioder i Kristenlivet, hvor de store Fristelser og Synder ikke er den største Fare, men derimod det daglige Livs travle Optagethed og stadige Beskæftigelse med verdslige Sysler. Her er det, Rosenkransbønnen skænker Oaser under Ørkenvandringen, i hvilke Sjælen kan vinde Kræfter til at bevare det store Maal i Sigte og naa fremad og vinde hjemad. *Peregrinus.*

St. Franciskus.

Et Minde til den 3. Ordens 700 Aars Jubilæum.

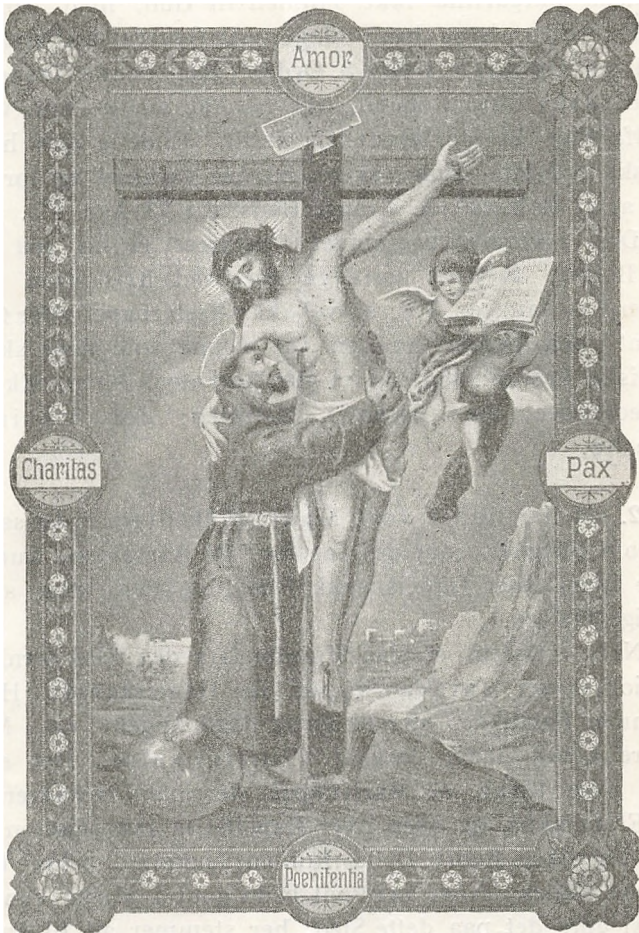
1. St. Franciskus hører hjemme i Italien. Kun med de umbriske Bjerge som Baggrund vil man forstaa Franciskus og hele den Krans af Legender, som »Fioretti« væver om hans Hoved; men staar man paa denne Skueplads, aner man let, hvorledes det var muligt, at en stor Skare af begejstrede Mænd i saa kort Tid sluttede sig sammen om den fattige Munk. . . .

Vi forlader Firenze, det store og skønne, Kunstens Hjem, Savonarolas By, Byen med de ejendommelige Taarne, og snart fører Toget os til de etruske Bjerge. Hvor de er smukt beliggende, de 7 etruske Byer, alle paa en Bjergskraaning, alle med en ældgammel Historie paa et Par tusinde Aar. Man skal helst standse i Arezzo, stige op til Byen og bese andre Museets herlige Vaser, der ikke er tilfals for alle Verdens Penge; eller man kan ofre et Par Timer i Pave Leo XIII's By — et vidunderligt Sted, der fryder Øjet, og som i sine Mure skal gemme Jomfru Marias Vielsesring.

Dog, det er til det franciskanske Italien, vi kom! Alle Byer i Italien opviser et eller andet Franciskus-Minde eller en Helgen, de har faaet gennem hans Orden.

Arezzo har blandt andet givet os de hellige Missionærer Rainer og Benedikt, der ved Slutningen af det tretende Aarhundrede forplantede deres Orden til Rumænien og Grækenland. Fra Spello, som vi nu gennemflyver, stammer den salige Andreas, der havde den Lykke at overvære Ordensstifterens Død i Portiuncula og endte sine Dage i Miniaturklostret Carceri ved Assisi. Her i sin stille, ensomme Celle, saaledes fortæller Legenden, saa Andreas engang Jesusbarnet. Da lød Klokken, der kaldte til Korbøn, og straks begav han sig til det lille Kapel, hvor den hl. Franciskus saa gerne havde bedt. Da Klosterbroderen atter vendte tilbage til Cellen, genfandt han Frelseren, der saaledes vilde belønne ham for hans punktlige Lydighed.

Men hvad er det for en By højt oppe paa Bjerget? Den er kendt i hele Verden, fordi den har givet os »den serafiske Ordens Magdalena«. . . . Margarithas Forældre var Bønderfolk. Desværre mistede den yderst smukke, men lige saa letsindige unge Pige sin fromme

Moder allerede tidlig, og med Stedmoderen levede hun i stadigt Uvenskab og i Strid. Intet Under, at hun flygtede fra dette Hjem, der kun betød et Helvede for hende. I de følgende ni Aar førte hun nu et Liv, der ligefrem var til Forargelse for hele Egnen. Da skete det, at hendes Fortørrer blev dræbt, og Margaritha fandt selv hans blodige

Lig i en Skov. »Hvor er nu hans Sjæl«, denne Tanke lod hende ikke have Fred; Anger greb hendes Hjerter, og iført Bodsdragt, med sin lille Søn ved Haanden, bankede hun paa sin Faders Dør. Rørt af Medlidenhed tilgav han hende og optog hende i sit Hus, men Stedmoderen jog hende atter bort fra Hjemmet. I denne forladte Tilstand mistede Margaritha ikke Tilliden til Gud, men vandrede til Cortona, hvor hun aflagde sit Generalskriftemaal og bad om Optagelse i den 3. Orden. Men denne Naade blev ikke straks forundt hende, thi i 3 Aar maatte hun ved sit bodfærdige Liv forberede sig dertil. Endelig blev hendes Ønske opfyldt. Hun var nu 30 Aar gammel og førte fra nu af et forbavsende strengt Bodsliv i 23 Aar. . . .

Dog, i vore Betragtninger forstyrres vi nu ved Synet af Bølger. Denne vældige Sø, ved hvis Bred vi nu kører saa lang en Tid, er vel ikke Vesterhavet eller Østersøen? Saa berømt er den vel næppe som dens skandinaviske Brødre; dog har vi alle hørt dens Navn, ikke blot i Geografien, men ogsaa i Historien: den trasimenske Sø.

2. Vi har naaet vort Maal. Folkelivet er det samme nu om Stunder, som det var for 700 Aar siden, kun har hele Byen faaet franciskansk Præg, og den lever af sin fattige Helgen.

Nede i Dalen, et Par Minutter fra den lille Jernbestation, lyser Juvelen blandt de franciskanske Helligdomme, Basilikaen »Santa Maria degli Angeli«, os i Møde, bedre kendt under Navnet »Portiuncula«. Det er en lille bitte Kirke, et Mariakapel, der blev restaureret af St. Franciskus, og oven over Kapellet er der rejst en vældig Basilika, hvori Della Robbias berømte »San Francesco« findes. Naar man vil bede godt i Assisi, kan man bedst gøre det paa dette Sted; her stemmer alt til Andagt. I det oprindelige Kapel brænder uafsladeligt indviede Vokslers til Ære for Guds Moder og St. Franciskus, og en Franciskanerbroder holder Vagt ved Helligdommen. Paa Kapellets Ydervæg ses det herlige Frescomaleri af Overbeck: Frelseren og Guds Moder sidder paa deres Troner, Engle svæver omkring dem, og nedenunder knæler Hel-

genen fra Assisi og nogle af hans Medbrødre. Af alle de hellige Steder i Assisi stemmer dette mest til Andagt, og her er ogsaa Franciskanerordenens Vugge.

Og op ad Bjerget gaar det — ogsaa Assisi ligger paa et Bjerg — enten til Fods eller med Hest og Vogn, hvis du ikke vil benytte Monte Subasios Automobil. Jeg foretrækker det sidste, og mit Eksempel følges af en ung Herre. Paa hele Turen er vi tavse og studerer hinandens Fysiognomi. Til hvilket Resultat min Ledsager naaede med Hensyn til mig, skal være uafgjort, det var vist heller ikke saa let et Arbejde; men jeg tog ikke saa meget fejl, og det glædede mig meget, da han modtoges af en Veninde — Søster eller Brud — med det fineste Dansk.... Jeg studerer Monte Subasios Fremmedbog, og jeg finder ikke saa faa kendte danske Navne deri og endnu flere svenske. Logis har jeg fundet; nu gælder det om at opsøge alle de hellige Steder, thi jeg er ikke kommet som Turist, men som Pilegrim. Jeg slutter Venskab med to amerikanske Jesuiter, tre franske Præster fra Montreal i Kanada og Don Francesco Mizzi, Parrocho i Gozo paa Malta; vi 7 Præster vækker ikke ringe Opsigt blandt S. Francescos Medborgere og blev af dem omtalt som »preti francesi«. Hver Gang vi kommer til et Franciskanerkloster, vises der mig en særlig Opmærksomhed, og det vel af følgende tre Grunde: Jeg er den ældste blandt de 7, den eneste, der er Direktør for den tredje Orden, og endelig, fordi jeg er fra København; thi aldrig saa snart har jeg sagt dette, førend jeg hører det stereotype Spørgsmaal: »Saa kender De vel Johannes Jørgensen?« Han er kendt og agtet af alle og betragtes omtrent som en af deres.

Vi begynder vor Valfart, fremfor alt til den store Helgens Grav. Monte Subasio grænser til »San Francesco«, derfor er Vejen ikke lang. En herlig Kirke, en tredobbelt Kirke, den ene bygget oven paa den anden. Nede i den store Krypt findes hans Grav, og som den 3. Ordens mangeaarige Direktør og dens Repræsentant læser jeg den hellige Messe ved »Tomba di S. Francesco« Dagen efter. Her nede i Krypten er der Alvor og Andagt og Højtid, der kun sjældent forstyrres af Turisternes Nysgerrighed. Oven paa Krypten er der rejst en herlig Kirke, »Chiesa

inferiore«, og oven paa den en anden, »Chiesa superiore«, hver af dem saa stor som Roskilde Domkirke. I disse Kirker findes ikke blot andagtssøgende, men de er ogsaa et sandt Paradis for alle Kunstvenner, thi Simone Martinis, Cimabues, Giotto's og andre Maleres Fresker pryder Væggene; desværre har Fugtigheden allerede ødelagt flere af disse Kunstværker.

Og nu til San Damiano! Den er vel en uanseelig Bygning, men rummer til Gengæld en herlig Skat, nemlig det Krucifiks, der havde talt til Franciskus. Engang, da han havde forrettet sin Andagt foran det, udgik der fra Korset en Røst til ham, som tre Gange gentog de Ord: »Franciskus, gaa og opbyg mit Hus, der, som du ser, falder helt sammen.« Disse Ord opfattede han først bogstaveligt, som et Bud fra Herren om at genopbygge den lille, forfaldne Kirke. Senere forstod han, at Gud havde kaldt ham til at støtte et større Gudshus, Christi hellige Kirke.

Og det enestaaende, andagtsfulde Santa Chiara med Tomba di Santa Chiara, hvor vi endnu den Dag i Dag kan se den hellige Claras velbevarede Legeme!

Har vi tilstrækkelig Tid, kan vi ogsaa aflægge et Besøg i den Kirke, der staar paa det Sted, hvor St. Franciskus blev født.

Minervatemplet og Citadellet interesserer os mindre. Men eet Sted er der endnu, som skal besøges i hvert Tilfælde, nemlig Klosteret Carceri højt oppe i de ensomme Bjerge. Sit Navn fik det af Benediktinerne, som der havde deres »Fængsel« for de u lydige Munke. Men da Franciskus bad dem om at overlade ham dette ensomme Sted, gik de med Glæde ind paa hans Bøn, og paa den Maade blev det til en Slags Eksercitielhus for St. Franciskus og mange af hans Sønner, f. Eks. Bernardin af Siena, Andreas af Spello o. s. v. Om dem alle fortælles de mest rørende Legender, og hver Krog i det lille Kloster har sin Historie. Her vises den Seng, Franciskus har hvilet i, nemlig en ren Klippegrav, og saa mange andre Relikvier af Franciskus og hans Stalbrødre.

Interessant er Vejen op til Klostret, der ligger en halv Mils Vej fra Assisi. Man kan godt gaa hele Turen til Fods, men er saa Dagen derefter nødt til at opsøge sin

Skomager. Jeg foretrak en Tur med »Marco«. Marco er hverken et Aeroplan eller noget andet moderne Befordringsmiddel, men ganske simpelt et genstridigt Æsel. Da jeg saaledes holdt mit Indtog i Carceri, var jeg kun glad over, at hverken en Tertiar eller nogen anden fra vor Menighed kunde nyde dette sjældne Syn. — Men Ulykken skrider hurtigt fremad. Oppe ved Klosteret sidder en Malerinde fra København, der bringer Klosterindgangen paa Lærredet og modtager mig intetanende med de Ord: »Ih, god Dag, Hr. Pastor, er De nu ogsaa her.« —

3. Kapitlet i Assisi var holdt, og Broder Elias af Cortona blev udnævnt til at være Franciskus's Stedfortræder. Ordensstifteren selv var rejst til Ægypten. Ledsaget af Broder Illuminatus gik Franciskus frygtløs ind i Tyrkernes Lejr og holdt en begejstret Prædiken for Sultan Meledin. Dette gjorde et saadant Indtryk paa Sultanen, at han fra dette Øjeblik af tillod Franciskanerne at prædike i Ægypten og behandle de kristne Fanger med Mildhed. Flere Aar senere, da Meledins Dødsstund nærmede sig, modtog han Daaben i Hemmelighed og døde som Kristen. Franciskus besøgte derpaa Palæstina og vendte atter tilbage til Italien. Kort efter, Aaret 1221, kom Franciskus til den lille By Poggi Bonzi i Toscana. Dette Besøg fik verdenshistorisk Betydning. Thi her levede en Ungdomsven af Franciskus, en rig, men gerrig Købmand, der pludselig omvendte sig og nu vilde blive Franciskaner. Men det var lettere sagt end gjort; Luchasio var jo gift og kunde da vel ikke løbe fra sin Hustru Bonna Donna. Franciskus bad til Gud om Lys og stiftede saa en Orden for Verdensfolk, den 3. Orden. Franciskus gav dem en kort Regel, hvorefter de midt i det daglige Livs Arbejder og Forretninger, i alle Stænder og under alle Forhold, i og udenfor Ægteskabet skulde kunne føre et i Sandhed kristeligt og bodfærdigt Liv. Den tredje Orden er ikke et almindeligt kirkeligt Broderskab, en religiøs Forening, men en virkelig Orden, hvis Medlemmer lever som Brødre og Søstre efter en særegen Ordensregel, faar et særligt Ordensnavn og gælder for Gud og Kirken som Ordensfolk, der som saadanne har deres særlige Pligter,

Rettigheder og Fordele. Som Medlemmer af hele den store Franciskanerfamilie har Tertiarerne Del i alle Arbejder, Bønner, Bodsøvelser og andre gode Gerninger, som forrettes i den hl. Franciskus's samtlige 3 Ordener hele Verden over.

Vel har vi formedelst de helliges Samfund Del i alle vore Medkristnes gode Gerninger, men jo inderligere man staar i Samfund med enkelte Klasser af Medkristne, i desto større Maalestok tager man Del i deres Goder. Hvilken Velsignelse vil strømme ud fra den hl. Franciskus's mangfoldige hellige Sønner og Døtre over deres Brødre og Søstre i den 3. Orden!

Den 3. Orden betragtes af Kirken som en Slags Elitekorps af trofaste Kristne. De sidste Paver var alle Medlemmer deraf; Benedikt XV er Tertiær siden 1882. Derfor Pavernes Opmuntring til at indmelde sig i Ordenen, og derfor den hl. Stols Beslutning at fejre den 3. Ordens 700 Aars Jubilæum paa en højtidelig Maade.

4. Ogsaa Danmark staar i Gæld til St. Franciskus.

Der fandtes mange lærde Mænd i den graa Kutte.

Saaledes skrev Pave Gregor XI den 18. Juli 1371 til Kansleren i Paris om Franciskaneren Hans Gudensberg, der den Gang var Lektor ved Ordensuniversitetet i Erfurt, at han havde forfattet Kommentarer til Aristoteles's filosofiske Skrifter og holdt Forelæsninger over Bibelen. Derfor befalede Paven Kansleren, at han skulde tillade Hans Gudensberg at læse over »libri sententiarum« og give ham de Privilegier, der ellers tilkom de Franciskanere, der holdt Forelæsninger i Paris. Endvidere skulde han efter disse Forelæsninger give ham Magistergraden og »Jus docendi«. Allerede fire Aar senere, den 25. Januar 1375, udnævnte den samme Pave Magister Hans Gudensberg til Biskop i Slesvig.

Og Graabrødrene blev deres videnskabelige Tradition tro indtil det sidste. Den sidste danske Franciskaner, der blev tro imod sin Tro og sit Kald og døde i Danmark, var jo Poeten fra Flensborg.

Mange Franciskanere besteg de danske Bispestole; Viebiskop Vincentius Kampe var den sidste.

Forskellige Medlemmer af den kongelige Familie sluttede sig til den hellige Franciskus's Orden. Endnu i Reformationstiden valgte Jacobus Dacianus denne Stand, skønt han maatte ombytte sit Fædreland med de meksikanske Urskove.

Af de mange Stiftelsesbreve skal her kun meddeles eet:

»Alle Mænd, dette Brev se eller høre læse, hilser jeg, Broder Esbern Jensen af Graabrødre Orden, Guardian i Københavns Kloster, med ganske Konvents Brødre i samme Sted, evindeligt med Gud. Og gør jeg vitteligt for alle nærværende og tilkommendes, at Aar efter Guds Byrd 1482 haver med alle fornævnte Brødrer Samtykke be bundet mig og mine Efterkommere at holde en evig Tj eneste Gud til Lov og Jomfru Maria, som er det Respon sorium og Sang af hendes Glæde og Ære, hvilken som paa Latine saa begyndes »Gaude Maria Virgo« med de samme Proser og Sang, som dertil hører, som er »Invio lata«.

Og skulle vi holde dette fornævnte Jomfru Mariæ Lov for hæderlig og velbyrdig Mand Paul Laksmand, saa at hver Dag straks efter Åftensang skulle Brødre gange i Vor Frue Kapel og synge, som før skrevet staar.

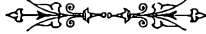
Item sker det ogsaa, det Gud forbyde, at fornævnte hæderlig Jomfru Maria Lov nederlades og ej bliver holden, da binder jeg mig, fornævnte Brødre, som nu er, og med alle Brødre, som tilkommendis er, igen at give fornævnte hæderlig Mand Paul Laksmand eller hans Arvinge 100 Mark i Vare og Penninge, og siden skulle fornævnte Brødre dog synge fremdeles fornævnte Lov til evig Tid.« . . .

Af fremragende danske Tertiarer skal her kun nævnes den fromme Dronning Kristine, der desværre endnu ikke har faaet sin Biograf, skønt der findes rigeligt Stof i hendes Dag- og Bønnebøger. . . .

St. Franciskus æres atter i Danmark. Paa Lolland-Falster fortsætter hans Sønner de middelalderlige Traditioner. At ogsaa Danske slutter sig til Ordenen, viser »Fra Pietro«; dog ikke blot Malere, men ogsaa Journalister finder Vej til »den fattige fra Assisi«, og i et italiensk Kloster beklæder en forhenværende Medarbejder ved

»Politiken« en fremragende Post. Ogsaa den tredje Orden har siden 1884 fæstet Rod i København og tæller ikke saa faa Medlemmer.

P. D. Steidl.

Katholske og protestantiske Missionærer.

Kammerherre Edouard Suenson, som faar et saa smukt Eftermæle i alle Landets Aviser, genkalder hos en gammel Læser af Ugebladet Erindringen om nogle interessante Udtalelser angaaende Forskellen paa katholsk og protestantisk Hedningemission.

Det var i Aaret 1900, at den tyske Gesandt i Kina von Ketteler blev myrdet derovre. Samme Gesandt skulde have udtalt sig meget nedsættende baade om Missionæerne og om de kinesiske Kristne. En dansk Grosserer Kjærulff, som havde opholdt sig i Kina, udtalte sig paa lignende Maade, men saa var det, at Kommandørerne Münter og Suenson, som gennem »Store Nordiske«s Virksomhed i Kina ogsaa havde en Del Kendskab til Forholdene derovre, fremkom med deres meget interessante Modbemærkninger i Nationaltidende for 14. Juli 1900, og som fandtes gengivne i »Nordisk Ugeblad« Nr. 29 for 1900. De, som gemmer paa de gamle Aargange, kan selv slaa op og læse det igennem, nyere tilkomne Abonnenter og senere opvoksede Menighedsmedlemmer kunde det derimod sikkert interessere at faa i i alt Fald et lille Stykke optrykt her i Bladet af nu afdøde Kammerherre (daværende Kommandør) Suensons Udtalelser.

Efter til Dels at have indrømmet Berettigelsen af de imod Missionsgerningen fremførte Anker, tilføjer han nemlig:

»Alligevel maa der tages et Forbehold endnu, thi Klagerne bør i Almindelighed ikke rettes imod de romersk-katholske Missionærer, mest franske, dernæst italienske, i de senere Tider ogsaa tyske. Disse Missionærer er gennemgaaende fint uddannede og i højeste Grad optugtede til Nøjsomhed og Taalsomhed, Lydighed og Ydmyghed, i hvert Fald til Klogskab og Forsigtighed. Deres brændende Iver i Troen udelukker ikke Betænk-somhed og Forstandighed. Medens de er forberedte paa Lidelser, uden at Martyriet skræmmer dem, optræder de samtidig med denne Verdens Visdom. Selvfølgelig er og forbliver de ugifte, de nøjes med en ubetydelig Lønning, efter Sigende c. 14 Kr. maanedlig, og har endda noget til-

overs at yde i gode Gaver. De arbejder ogsaa, idet de begynder at klæde sig paa kinesisk og saa vidt muligt leve som Kinesere, hvem de yder megen praktisk Bistand ved deres mange Kundskaber bl. a. som Læger og Apothekere . . . Disse romersk-katholske Missionærer har vistnok gjort kulturel Nytte og muligt vundet adskillige Sjæle i Tidernes Løb; men de viser ogsaa i saa Henseende klog Forsigtighed. De forstaar, at man ikke i en Hast kan »omvende« en Kineser — som duer noget.«

»Anderledes stiller det sig i alt Fald ofte med de protestantiske Missionærer, og da navnlig med de engelske og amerikanske, som er de fleste . . . Det er nu sandt, hvad ogsaa Friherre von Ketteler fremhævede, at disse Folk gennemgaaende gør et ret tarveligt Indtryk, hvad Natur og Kultur angaar . . . De synes sjældent eller aldrig skikkede til at kunne paavirke en nogenlunde vel oplært, ofte meget skarpsindig Kineser. Og man tvinges jævnlig til at stille sig skeptisk overfor deres Idealitet.«

Efter en Bemærkning om deres ofte rigelige Lønninger, som øges regelmæssigt, jo flere Børn de har (thi i Reglen vil de være gift), tilføjer Hr. Suenson endnu:

»Disse Missionærer er jo ikke Børn af et stort, gammelt, fastsluttet Kirkesamfund, der har levet i snart to Tusind Aar, mangen Gang har maattet vige og bie, men aldrig har bøjet sig saaledes, at det opgav Haabet om at sejre i det lange Løb.« I Modsætning hertil, siger han, er de protestantiske Missionærer altfor forhippede paa at kunne fremvise hurtige Resultater, som derfor nødvendigvis er af ringe Lødighed.

Ikke sandt? Interessante Udtalelser, som nok fortjener at opfriskes nu i Anledning af den ansete Kammerherres Død.

Sammesteds (i Ugebladet Nr. 29 for 1900) findes lignende Udtalelser af nu ligeledes for nogle Aar siden afdøde Driftsbestyrer af Store Nordiske Telegrafelskab i Shanghai, Hr. J. Henningsen. N.

Fra Pietro.

Den i Fjor afdøde Professor i Theologi ved Københavns Universitet Henrik Scharling udsendte for et Par Aar siden en interessant Bog »Livsminder«. Deri fortæller han ogsaa om et Besøg hos »Fra Pietro«, som P. Steidl nævner i sin Artikel foran i Bladet i Dag. Da formodentlig kun faa af

Ugebladets Læsere kender Scharlings Bog, skal vi gengive den lille Passus om Kuchler. Besøget fandt Sted i 1882.

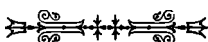
»En anden, jeg havde nær sagt — Antiquitet — der stod som et levende Minde fra længst forsvundne Dage, var Maleren Kuchler, der som bekjendt var bleven Munk i sin Ungdom og siden den Tid kun malede religiøse Billeder. Freund¹⁾, som kjendte ham, havde lovet at føre os hen til ham. Elisabeth²⁾ maatte dog blive udenfor Klosterporten, men senere kom Kuchler ud og hilste venligt paa hende. Hun skriver herom i sin Dagbog: »Med Freund og Dr. Paludan begav vi os til Klostret Bonaventura. Opgangen til Klostret var stille og alvorlig; til den ene Side ere Lidelsesstationerne afbildede, til den anden Side seer man over Muren Ruinerne af Kejserpaladserne. Medens Herrerne gik ind i Klostret, satte jeg mig i Kirken, hvor en gammel Munk gik og støvede af; inde fra Klostret hørtes Messesang. — Den gamle Kuchler kom ud og fulgtes med os ned ad Veien, en rødmusset, humoristisk Olding, meget tilfreds, med et udpræget dansk Mæle; jeg fik en Buket fra hans Have.«

Inde i Klostret fik vi en meget venlig Modtagelse. Kuchler var iført Munkedragten, men der var over hans Tale og Adfærd udbredt en eiendommelig dansk Fornøielighed, der ikke stemmede med den asketiske Dragt. Hans Mæle var ikke blot udpræget dansk, men aldeles kjøbenhavnsk, saaledes som man vel talte det omkring 1830 — det var, som om han havde opbevaret det aldeles uforandret alle de mange Aar i Klosteret. Hans klare blaa Øine saae overmaade venligt paa os, Ansigtifarven var trods hans høie Alder (næsten 80 Aar) frisk og kraftig. Freund havde taget nogle Cigarer med, hvilke Kuchler havde særlig Tilladelse til at ryge, og hvilke han satte Pris paa at faae. Til vor Forundring afslog han dog at modtage dem, og Freund stak da atter Cigarerne til sig. Saa viste han os omkring i Haven med den herlige Udsigt, og vi passiarede en Del med ham. Det var velgjørende at høre den stille Ro og Fornøielighed, hvormed han talte — der var intet-somhelst Overspændt deri, men tværtimod stor Jævnhed og Ligefremhed; man fik Indtrykket af en Olding, der havde fundet Fred med Gud og Fred med sig selv og nu saae mildt og roligt paa Tilværelsen. Han havde nok Lyst at komme hjem til Danmark, men tilføiede: »det kunde jeg vel ikke faae Lov til, siden jeg nu er bleven Munk«. Vi forsikkrede ham om, at i Danmark var der jo nu fuldkommen Religionsfrihed. »Naa ja — det er der

¹⁾ Billedhuggeren Chr. Freund, der ofte opholdt sig i Rom,

²⁾ Scharlings Hustru.

jo ogsaa — men saa er der Munkedragten, den passer ikke hjemme, og den vil jeg ikke aflægge.« Da vi toge Afsked med ham, sagde han til Freund: »Hør, nu kunde du ellers gjerne give mig de Cigarer.« »Men du vil jo ikke have dem.« »Jo vist saa — men før stod de andre Munke og saae derpaa — det kan jeg nu ikke lide.« Saa fik han sine Cigarer, kom ud og hilste venligt paa Elisabeth, under munter Samtale fulgte han os et Stykke paa Vei, og vi toge en hjertelig Afsked med den gamle Maler, der vel ikke havde forstaaet Herrens Ord om at forlade alt i denne Verden og følge ham paa rette Maade, men dog ogsaa havde faaet Freden ad den Omvej (!), som han havde gaaet til Himmeriges Rige.«

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Søndag den 11. Sept. foretoges den højtidelige Indvielse af det smukke Krucifiks, som er blevet ophængt paa den østre Side af Klosterkirkens Taarn paa Jagtvejen. Efter den hl. Messe gik Menigheden i Procession ud af Kirken, og man stillede sig i en Bue om Korset. En Del Josefssøstre havde givet Møde, og derefter fulgte Kirkens Præst, Pastor Maurer, og Ministranterne med Lys og Røgelsekar. Mange Mennesker standsede forhavset paa Gaden i den smukke Morgenstund og betragtede det for dem saa uforstaaelige kirkelige Optog. Pastor Maurer holdt en smuk og gribende Tale, i hvilken han fremhævede Korsets Betydning for os kristne Mennesker, og saa foretog han den højtidelige Indvielse af Korset, hvorefter Præst og Ministranter, Menigheden og Josefssøstrene i Procession gik tilbage til Kirken, hvor man sammen med Tilbedelsesklostrets Søstre (som jo desværre er afskaaret fra at se det dejlige Kors udenfor) afsang den latinske *Laudate Dominum*. Menigheden bringer den anonyme Velgører, som ogsaa har skænket Klosterkirken nogle meget smukke Nummertavler og flere andre Ting, sin hjærteligste Tak; han vil ikke blive glemt i Menighedens Bønner.

Nakskov. Den 4. Oktober kan den ene af Nakskovs katolske Præster, Pater Honorius Hendrix, fejre sit 25-Aars Profesjubilæum som Medlem af Franciskanerordenen. Pater H. Hendrix er født i Urmond i Holland den 19. Februar 1877, og allerede 19 Aar gammel aflagde han den 4. Oktober 1896 de evige Løfter. I 1902 blev han præsteviet, og i 1909 kom han til Danmark. Siden

da har han virket trofast og ivrig her, fra 1909—17 i Maribo og siden i Nakskov. Lad os ønske ham til Lykke med Jubilæet. En Bøn om Guds Velsignelse og maaske en lille Gave til den nye Kirke kunde være paa sin Plads.

England. I Westminster-Katedralen i London er 60 anglikanske Nonner fra Vor Frelsers Kloster i Hayes blevet optaget i den katolske Kirke. Hele Klosteret er dermed blevet katolsk. Det er den største samlede Konversion siden Caldey-Benediktinernes i 1913.

Rusland. I et Kloster i Holland forbereder for Tiden Prinsesse Anastasia af Georgien sig til at blive Ordenssøster. Prinsessen er i Petrograd blevet optaget i den katolske Kirke af Ærkebiskoppen af Mohilev, Mgr. Ropp. I lang Tid sad hun i Fængsel i Vilna, da Bolshevikerne havde Magten der, men blev befriet af Polakkerne. Straks efter sin Frigivelse docerede hun ved Universitetet i Vilna, Prinsessen er nemlig en meget lærd Dame, hvis Speciale er de østerlandske Sprog; samtidig ledede hun Velgørenhedsarbejdet i den hjemsogte Stad. Men nu er hun altsaa rejst til Holland for at vie sig til Klosterlivet, og maaske hun saa engang paa en anden Maade vil kunne virke i Østen.

Meksiko. Paa Tilbagerejsen fra Rom er Ærkebiskoppen af Meksiko Mgr. Ignazio Obregon afgaaet ved Døden i New York. Den afdøde Prælat var 80 Aar gammel og var i sin Tid kommet til Meksiko som Skriftefader for Kejser Max, som han ogsaa stod bi, da han blev henrettet.

Brevkasse.

Herved meddeles, at jeg er i Besiddelse af en Del Ugeblade af Aargang 1911—14—15—19—20, dog ikke komplette. Saafremt en eller anden skulde mangle et eller andet Nr. og jeg er i Besiddelse af det, vil det blive tilsendt Vedkommende mod Indsendelse af Porto.

Dersom De mener, at Bladene kan finde Anvendelse som Læsning paa et eller andet Hospital eller eventuelt i en Forening o. lign. bedes De meddele mig det, og jeg vil da tilsende vedkommende Institution det ønskede Antal

Jeg synes, Bladene bør spredes ud mellem Folk istedetfor at ligge hen, og dersom De kan anvende mit Forslag, vilde det glæde mig meget.

Med Højagtelse A. A.

Tak for Tilbudet! Vi ladør det hermed gaa videre og vil gerne være Mellemlid.

Red.

Unio. Tirsdag d. 11. Okt. begynder Vintersæsonen. Kl. 8 pr. Oplæsning af Herr Skuespiller Rassow. Derefter Smørrebrødsbord og Dans til Kl. 1. Iøvrigt henvises til det udsendte Sæson-Program. Mødel afholdes i Koncertpalæets Ridderosal. Lokalet aabnes Kl. 7¹/₂. Adgangskort faas hos Bestyrelsen samt hos Fabrikant Johs. Hoffmann & Søn, Købmagerg. 48, Telf. 1389.

St. Franciskus' Jubilæum fejres med Exercitier for Tertiærer den 4., 5., 6. og 7. Oktober. Foredragene Kl. 8 Aften i St. Knuds Kapel. Generalkommunion Søndag d. 9. Kl. 7 i St. Knuds Kapel.

K.D.K. (Katholske Damers Klub.) Klubafstenerne bliver fra 1. Oktober hver første og tredje **Onsdag** i Maaneden i Stedet for Mandag. Næste Klubafsten Onsd. d. 5. Okt.

Ansgariusforeningens Medlemmer udenfor København bedes venligst indsende Kontingent for 1921, 5 Kr., til Pastor B. Jensen, Boyesgade 8³, København V. — Ved at undgaa Optrækning vil Foreningen spare betydelige Udgifter. — Eventuelle Restancer bedes erindret.

Kollekt for den danske katolske Kirkesag.

Søndag den 2. Oktober holdes den af det Apostoliske Vikariat foreskrevne Ansgarius-Bonifacius Kollekt i alle Kirker og Kapeller til Bedste for vore mest trængende kirkelige Institutioner.

Undervisning og Konversation i Fransk een eller to Timer ugentlig søges af en ung Herre. En franskfødt Lærerkraft vil blive foretrukket. Billet mrkt. »Undervisning« modtager Expeditionen.

En helst ældre Pige, som er dygtig til Madlavning og anden Husgerning, kan til 1. November eller før faa en god Stilling hos Fru *Bork*, Amalievej 16.

En pæn Dreng fra Esbjerg, 14 Aar, ønskes anbragt i et Hjem til lettere Arbejde. *J. Jepsen*, Finlandsgade 22¹/₂, Esbjerg.

Jesu-Hjertes-Budbringer

udkommer fra Januar 1922 **seks Gange** aarlig.

Postabonnement 3 Kroner 52 Øre.

Bestilt hos Redaktionen i Aarhus og tilsendt pr. Post
3 Kroner + Porto = 3 Kroner 37 Øre. I dette Tilfælde
indsendes Pengene til Aarhus.

For dem, der ønsker at stifte Bekendtskab med den katolske Kirkes Lære. lige-
som for dem, der ønsker at genopfriske deres Kundskaber om Religionen, afholder
jeg efter den Maalestok, der er den almindelige ved Konvertitundervisning, **hver**
Torsdag Aften Kl. 8 Gennemgang af Troslæren Undervisningen foregaar i
Forsamlingsværelset, Bredgade 64 (Indgang gennem den lange, smalle
Gaard og opad Trappen til 1. Sal). Alle er velkomne *Jakob Olrik. Præst.*

Katolsk Boghandel Stenosgade 3, Kbhvn. B. Aabent 9-6 Tfl.
Vester 3930. Bøger, Billeder, Devotionalier.

Niels Hansen: Fra Henrik d. VIII.s Dage. 128 Sider. 7 Billeder.
Nedsat til **kun 50 Øre.** *Katolsk Boghandel.*

Kirkelig Kalender.

2. Okt. 20. Søndag eft. Pintse Rosenkransfest	9. Okt. 21. Søndag eft. Pintse.
3. — M. Ferialdag.	10. — M. Franciskus Borgias, Bekender.
4. — Ti. Frans af Assisi, Be- kender.	11. — Ti. Ferialdag.
5. — O. Placidus og Fæller, Martyrer.	12. — O. Ferialdag.
6. — To. Bruno, Bekender.	13. — To. Kong Edvard, Be- kender.
7. — F. Rosenkransfest.	14. — Fr. Callistus I, Pave og Martyr.
8. — L. Birgitta, Enke.	15. — L. Teresa, Jomfru.

Katholsk Højskole. Tirsdag den 4. Oktober Kl. 8 Aften i St. Knudssalen i Stenosgade 4 B. Pastor Bernh. Jensen: Vor Frue af Frankrig. Adgang for alle. 25 Øre. »Sursum corda« bedes medtaget.

St. Ansgars Kirke. Søndag den 2. Oktober er der ved Aftenandagten Kl. 6 Procession, hvori Rosenkransbroderskabet og de unge Pigers Foreninger deltager.

Mødreforeningen i St. Ansgars Sogn. Tirsdag den 4. Oktbr. Kl. 8¹/₄ læses d. h. Messe for afdøde Pastor Bøhmer.

Den eucharistiske Forenings Medlemmer bedes erindre Tilbedelsen i St. Ansgars Kirke Fredag d. 7. Okt. til de aftalte Tider.

Rosenkranskirken. Mariakongregationen har Møde Onsdag den 5. Oktober Kl. 8 Aften. — Fælleskommunion Søndag den 9. Oktober under Messen Kl. 8.

Jesu Hjertes Andagt (Fredag d. 7. Oktbr.)

St. Ansgars Kirke: Kl. 8¹/₄ Messe med sakramental Velsignelse, Kl. 8 Aften Andagt.

Rosenkranskirken: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse, Kl. 7¹/₂ Aften Andagt.

Sakramentskirken: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse, Kl. 8 Aften Andagt.

St. Annæ Kirke: Andagt efter Messen Kl. 8 og om Aftenen Kl. 8

Jesu Hjertes Kirke: Efter 8¹/₂-Messen sakramental Velsignelse, Kl. 8 Aften Andagt.

St. Andreas Kirke: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse, Kl. 7¹/₂ Aften Andagt.

St. Andreas Gilde (Ordrup).

Mødeaften: Tirsdag den 4. Oktober Kl. 8 i Charlottenlunds Palmehave. Oplæsning af Højærværdige Herr Pater Günther.

Tirsdag den 18. Oktober afholdes den aarlige Generalforsamling samme Sted Kl. 8 jfr. Lovenes Paragraf 6.

Bestyrelsen.

Mandag den 3. Oktober Kl. 1¹/₂ genaabner **Paramentforeningen** sine Møder.

FREMMEPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

69. AARGANG

«Nordisk Ugeblad» udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Bogladere og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 8^a V. 5—7. Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Hedaklør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbh. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 41.

Søndag den 9. Oktober.

1921.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Kardinalernes hellige Kollegium. — Englenes Storhed. — Sancta Birgitta. — St. Birgitta. — »Den hellige Nepomuk ved Floden«. — Den katolske Højskole. — Efterretninger fra Ind- og Udland: Lithauen. Rom. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

563.

Den farlige Bøn.

Man har fra gammel Tid givet de syv Smaabønner, hvoraf Fadervor bestaar, forskellige Navne, der skulde dække over deres Indhold. Den femte Bøn, Bønnen om Syndernes Forladelse, har man saaledes kaldet »den farlige Bøn«, og Betegnelsen er god, ja rammende: vi beder jo i den om vor himmelske Faders Tilgivelse i samme Maal, som vi tilgiver vor Næste. Det er en farlig Bøn; thi beder vi den med Bitterhed og Vrede mod vor Næste, som har bedt os om Tilgivelse, beder vi jo Gud om at skænke os, ikke Forladelse, men Vrede og Bitterhed. Vi maa i saa Fald hellere springe den Bøn over i Fadervor end bede den i den uforsonlige Vredes Tilstand; der er da mere Haab om, at vi kan opnaa Forladelse, end om vi paa den Maade Dag efter Dag bad Gud være vred paa os og ikke tilgive os. Det er ganske den samme Formaning, Frelseren giver os i Søndagens Evangelium, i Lignelsen om den gældbundne Tjener. Moralen af den er den samme som af den femte Bøn i Fadervor: Beder vor Næste os af Hjertet om Tilgivelse, er det streng Kristenpligt af Hjertet at tilgive ham.

Peregrinus.

Kardinalernes hellige Kollegium.

En maaske lidt kedelig, men ganske nyttig Afhandling.

Naar man lever i Danmark, maa man vide, hvorledes Danmark styres. Naar man er Katholik, maa man vide, hvorledes den katholske Kirke styres. Og det er ikke af Vejen at vide noget om Kirkeledelsens Forgreninger og at kende nogle fremragende Kirkefyrsters Navne og Virksomhed.

At Amerikas, altsaa de Forenede Staters, Betydning indenfor den katholske Kirke er vokset saa stærkt, at der findes tre amerikanske Kardinaler paa een Gang, at den mest fremragende iblandt dem var den nys afdøde Kardinal Gibbons, at Irlands aandelige Overhoved hedder Kardinal Logue, at der i London, hvor der findes flere Katholikker end i Rom, sidder en Kardinal (Bourne), at der i de »katholske« Lande saasom Frankrig, Spanien, Italien findes Kardinaler paa fremragende Bispestole, at Ærkebisperne af Køl'n, München og Wien, af Warszawa og Posen i Polen o. s. v. er Kardinaler, kan dog interessere enhver dannet Katholik, der følger med i Kirkens Udvikling.

Een Kardinal, nemlig Ærkebisen af Malines, Belgiens Primas, kender jo alle Avislæsere af Navn. Men mon man ved Siden af Kardinal Mercier, hvis Personlighed traadte saa stærkt frem under Verdenskrigen, ogsaa kender Navnet paa den Kardinal, der indtager den første Plads i den pavelige Styrelse? Alle kender deres Lands Statsminister og ogsaa Udenrigsministerens Navn. Men hvem kender Kardinal Gasparri, den pavelige Udenrigspolitikens Leder? En »Statsminister« har Kurien ikke, det skulde da være Hs. Hellighed selv, der personlig fører Forsædet i forskellige Kardinals-Kongregationer. Men adskillige Stillinger, som Statssekretærens, Propagandaens Chefs, Kanslerens, Kardinal-Dekanens, Kamerlengo's og Kardinal-Vikarens er af en næsten »international« Betydning, og deres Indehavere er ikke saa helt ligegyldige Personer, navnlig ikke for en katholsk Præst og Romafarer.

Men først et andet Spørgsmaal — thi man maa aldrig forudsætte for mange Kundskaber —: Hvad er en Kardinal og Kardinalernes »hellige Kollegium«?

Navnet Kardinal kommer fra den ældste Betegnelse af Roms Sognepræster (Titelkirkernes Indehavere), nemlig »Presbyter cardinalis«. Presbyter er et græsk Ord, af det kommer vort gode danske Ord Præst, og det betød »Ældste« eller rettere den ældre. Det stammer fra de første kristelige Tider og betegnede først Menighedens i Troen eller deres Kristentid ældre og mere erfarne Mænd, som af Apostlene var beskikket til Kirkens Ledelse. Disse deltes i Episcopi (Bisper) og almindelige Præster, eftersom Organisationen skred frem. Ikke Alderen var det afgørende, men Haandspaalæggelsen fra Apostlen, der ogsaa kunde udvælge yngre Mænd til disse Embeder (1. Brev til Timotheus).

I Rom kaldtes Sognepræsterne, der som saadanne indtog en højere og mere ansvarsfuld Stilling end de mange andre Præster, for Presbyteri »cardinales«, d. v. s. Præster, som er fast ansatte, og paa hvem Sjælesorgen hviler. Billedet er fra et Dørhængsel, cardo, der er det faste Punkt, det andet drejer sig om.

Deres Betydning voksede og blev senere ved Kirkens Love nøjagtig bestemt. Nu til Dags gives der 70 Kardinalstitler eller Stillinger, men de er dog næppe nogen Sinde alle besat.

Disse Kardinaler — som Regel er der hened 60 — har fælles Rang foran alle Verdens Ærkebisper og Patriarker, endsige øvrige Prælater, fælles Ret til at vælge Paven ved Sedisvakans og — til at bære den røde Dragt.

Denne sidste bestaar af »Kardinalshatten«, en uhyre bred og meget flad skarlagensrød Hat med mange Snore, som aldrig bæres, ja næppe kan bæres. Den er kun Symbol paa deres Værdighed og deres Vilje til endog at udgyde deres Blod for Kirkens Sag. Til daglig gaar Kardinalen i sort, rødt kantet Præstedragt med rødt Cingulum, rød Biret og — røde Strømper.

Strømpernes Farve skulde man ikke tro havde nogen Betydning. Men naar man en Eftermiddag spaserer paa Monte Pincio midt i det brogede romerske Liv og ser paa

alle de mærkelige Fremtoninger — saa kan det hænde, at man ser Folk hilse ærbødigt paa nogle gejstlige i deres lange, sorte Soutaner. Men den mellemste — det ser man straks — har røde Strømper til de lave Spændesko og for Resten røde og gyldne Snore om sin brede sorte Hat. Da siger Folk: Ecco il cardinale Vanutelli! eller: il cardinale Bisleti. Det er, ligesom man paa Langelinje eller i Bredgade hilser paa et af Kongehusets Medlemmer.

Selvfølgelig spiller denne Dragt — og i de sydlige Lande elsker man Farver — ikke saa stor en Rolle i de mere praktiske nordlige Lande, hvor en Kardinal Bourne eller en Kardinal O'Connel udenfor Huset gaar i en almindelig sort Soutanelle (kort Præstedragt, som vi ogsaa bruger den i Skandinavien), kun at der er en Antydning af Rødt, eller Violet for Bispernes Vedkommende, ved deres Kollar (Halskrave). Men i Syden er der jo saa meget, som er anderledes end i det kolde Norden — det ser man overalt i Roms Gader ogsaa paa de ret brogede gejstlige Dragter.

Eet maa man lade Roms Præster: at alle, navnlig ogsaa de højeste af dem, Kardinalerne, ejer en vis ubeskrivelig Gratie i at hilse og i at konversere paa det venligste med enhver, der har et Ærinde hos dem. Her er intet unaturligt eller opstyltet, det er en forbavsende Lethed og Lige-fremhed, ja ofte en elskelig Godmodighed, der præger de højtstaaende Prælater.

Jeg var blandt andet paa Besøg hos selve Formanden for det hellige Kollegium, Kardinal-Dekanen, Hs. Eminence Vincens Vanutelli, Kardinal-Biskop af Ostia, i hans Palazzo della Dataria.

Han er i Rang den højeste efter Paven og for Resten jævnaldrende med vor danske Biskop. Han bærer sin Værdighed og Alder med en ungdommelig Smidighed, der allerede havde forbavset mig, da jeg mødte ham paa Monte Pincio. Nu i sit Hjem var han Livligheden og Elskværdigheden selv. Da han hørte, jeg var fra de nordlige Lande, beklagede han smilende, at han ikke kunde tale Dansk eller Tysk. »Men lidt Hollandsk kan jeg da, nu skal De høre . . .« Og Kardinalen, der for Resten havde været Pavens Gesandt i Nederlandene paa en Tid, da vi almindelige Mennesker endnu ikke var født, kom

nu med nogle morsomme hollandske Sætninger, hvis Rig-tighed hans Kollega, Kardinal van Rossum, maaske kunde have bevidnet. . .

Ja, for der er en virkelig Hollænder imellem alle de italienske Kurie-Kardinaler.

Maa jeg indskyde den Bemærkning, at Kardinalernes Kollegium til Halvdelen plejer at bestaa af Ærkebisper eller Bisper rundt omkring i Verden, saa at alle Nationer, saavidt de hører til den katholske Kirke, har en eller flere Repræsentanter i dens højeste Raad. Men disse styrer altsaa deres respektive Bispedømmer og kommer kun af og til paa en Tur til Rom, hvor de dog hver har sin »egen Kirke«, hvis Navn de bærer (Kardinal-Presbyter af Sant' Agnese, San Prassede o. s. v.).

Den øvrige Halvdel af Kardinalernes Kollegium hører til Kurien, d. v. s. den pavelige Forvaltning. Den ene er Byens ledende Biskop, altsaa Pavens Vikar i Sjælesorgen og de øvrige bispelige Forretninger, de fleste er Chefer for en af de mange Kongregationer (maaske kunde de kaldes »Ministerier«). Saaledes er der en Kongregation for Rit-us, en anden for de gejstlige Ordener, en tredje for de østerlandske Kirker, en fjerde for Kirkens Udbredelse, Propagandaen o. s. v.

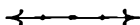
Den sidstnævntes Embedsomraade omfatter som bekendt ogsaa de skandinaviske Vikariater, og naar man fra disse skriver »til Paven«, gaar det som Regel gennem denne Kongregation. Dens Chef, den nævnte Kardinal van Rossum, bor i det store Palads ved den Spanske Trappe, hvorfra saa mange nordiske Præster har deres Studieaars Minder. Det vil altsaa sige: ikke fra Trappen, skønt manges Minder ogsaa gaar i dens Retning op over til Monte Pincio og Villa Borghese eller nærmest: Villa Medici — men fra Propagandaens Bygning, der rummer baade Kongregationens Embedslokaler og mange Theologi-studenters, Propagandisternes, Hjem.

Som Kardinaler indeles Det hellige Kollegiums Medlemmer i Kardinal-Bisper, -Præster og -Diakoner. I gamle Dage kunde man altsaa godt være Kardinal uden at være Præst. I vore Dage er denne Inddeling fortrinsvis af historisk Betydning, da de fleste Kardinaler er Biskopper,

alle i det mindste Præster. Saaledes var den berømte Kardinal Rampolla indviet Biskop, men Kardinal-Præst af S. Cæcilia. Alle Ærkebisper, der er Kardinaler, er som saadanne Kardinal-Præster. De faa (5) Kardinal-Biskopper plejer at være Kurie-Kardinaler og har deres Bispedømme indenfor Byens Omraade: sub urbe¹⁾, nemlig i Ostia med Palestrina, Sabina, Albano, Porto med San Rufina og Velletri.

Er Paven død, gaar hele Styret i Mellemtiden over til Kardinal-Kamerlengoen (nu Kard. Bisleti), der har at ordne Pavevalget, dog ikke i sit eget, men i det hellige Kollegiums Navn. Thi det er nu Bærer af Kirkens Soverænitet indtil det Øjeblik, da den nyvalgte²⁾ siger: »Accipio, jeg modtager Valget.« I samme Øjeblik sænkes Kardinalernes Tronbaldakiner, paa een nær: den nye Paves.

F. F. M.

Englenes Storhed.

Af den hl. Johannes Chrysostomus's Skrift
»Det Uforstaaelige«. Hom. 3,4.

Hvordan skal jeg tale om Guds Væsen, naar vi Mennesker ikke engang uhindret kan betragte en Engels Væsen? For at I kan se, at det virkelig er sandt, skal jeg som Eksempel fremføre en Mand, der var Guds Ven, og som i sin Visdom og Retfærdighed var i Besiddelse af stort Mod og derfor ogsaa udførte store Ting, nemlig den hellige Daniel. Og naar jeg nu viser, at han ved Synet af en Engel blev svag og mistede alt sit Mod, saa maa ingen tro, at det var paa Grund af hans Synder og hans daarlige Samvittighed. Nej, lad os huske hans Sjæls Storhed, saa forstaar vi bedre Naturens Svaghed.

Daniel fastede i tre Uger, og han spiste i den Tid ikke engang det nødvendige Brød; Vin og Kød smagte han ikke, og han salvede sig ikke. Og da blev han fundet værdig til dette Syn, da hans Sjæl var mere egnet til at skue noget saadant, fordi den ved Fasten var blevet mere let og løst fra det jordiske. Hvad siger han da? »Jeg løftede Blikket opad og saa, og se, der var en Mand klædt i Linned

¹⁾ Derfor kaldes de »suburbikariske Bisper«.

²⁾ Vælges kan enhver, som er »værdig« dertil, men siden Cælestin V har det altid været en af Kardinalerne og efter Hadrian VI altid en af de tilstedeværende.

(d. e. Præstedragten), og om Lænderne havde han et Bælte af fint Guld. Hans Legeme var som Ædelstene, og hans Ansigt saa ud som Lynet, og hans Øjne var som brændende Fakler; hans Arme og hans Ben var som glødende Erts, og Lyden af hans Ord var som en Hærskares Brusen. Og jeg alene saa dette Syn. Men de, der var sammen med mig, saa det ikke, men Forfærdelse greb dem, og de flygtede bange bort. Men der blev ingen Kraft tilbage i mig; og min Skønhed forvandlede til Død« (Dan. 10,5-8). Hvad betyder det: »Min Skønhed forvandlede til Død«? Den unge Mand var smuk; men Frygten for Englen, der viste sig, gjorde, at Dødens Bleghed røvede Skønheden og Ansigtets naturlige Farve, derfor siger han: »Min Skønhed forvandlede til Død«. Naar en Kusk nemlig bliver forskrækket og taber Tømmerne, saa styrter Hestene af Sted, og Vognen falder i Afgrunden; saaledes plejer det ogsaa at gaa Sjælen, naar den gribes af Frygt og Rædsel. Forskrækket mister den nemlig Herredømmet over Legemets forskellige Kræfter og overlader dem alene til Lemmerne. Men naar Kraften, der styrer dem, er borte, saa svigter ogsaa de og falder sammen.

Men hvad gjorde Englen? Han rejser Daniel op og siger: »Daniel, Gud finder Velbehag i dig, hør de Ord, som jeg taler til dig, og rejs dig op, thi nu er jeg sendt til dig«. Men han stod skælvende. Og Englen begyndte at tale til ham og sagde: »Fra den Dag af, da du besluttede, at du vilde ydmyge dit Hjerte for Guds Aasyn, er dine Ord blevet hørt; og jeg kommer for dine Ords Skyld«. Men da faldt han igen til Jorden, som det saa ofte sker med dem, der besvimer. De rejser sig maaske op og kommer til sig selv igen, men idet de betragter dem, der hjælper dem og stænker koldt Vand i Ansigtet paa dem, falder de ofte om igen mellem de hjælpende Hænder, saaledes gik det ogsaa Profeten. Thi Sjælen blev forskrækket og kunde ikke taale sin Medtjeners Nærværelse; den kunde ikke udholde hans Straaleglans, og den var i Uro for hurtig at komme ud af Kødets Baand, ligesom af en Lænke. Men det holdt den endnu fast.

De, der nysgerrigt grubler over Englenes Herre, skal høre dette. Daniel, som Løverne havde frygtet, Daniel, som i sit menneskelige Legeme havde kunnet gøre Ting, der overgaar menneskelig Kraft, han kunde ikke udholde Medtjenerens Nærværelse, men laa som livløs paa Jorden. »Thi hele mit Indre,« siger han, »kom i Oprør ved dette Syn, og der blev intet Mod tilbage i mig.« Men de, der langt fra har denne retfærdiges Kraft, erklærer, at de nøjagtigt kender selve Guds Væsen, dette højeste og første Væsen, som har frembragt Englenes utallige Tusinder, som Daniel ikke kunde betragte blot en eneste af.

Sancta Birgitta.

Hell Dig, o Drottning bland Helgonens skara,
 Sancta Birgitta, Du härliga, klara!
 Fagrast Du lyser som Svitiods tärna,
 i Himlen Du strålar lik klaraste stjärna
 »Sancta Birgitta, ora pro nobis!«

På jorden Du följde Din älskade Herre,
 Du led för Hans skull utav större och smärre.
 Ej fruktan Dig kvalde; den evige Anden
 förjagat den, lossat de jordiska handen.
 »Sancta Birgitta, ora pro nobis!«

Hell Dig, Birgitta, i Himmelsens salar
 där Din förklarade Ande nu talar,
 bedjande Gud för det söndrade Sverge;
 mot otro och vantro, mot söndring Du värje!
 »Sancta Birgitta, ora pro nobis!«

Låt Dina händer välsignande sträckas
 ned över Sverge, att folket må väckas
 upp ur de dådlösa, irrande drömmar,
 att nåden må flöda som levande strömmar.
 »Sancta Birgitta, ora pro nobis!«

Bed, att Ditt Sverge snart må bli redo!
 Bed, att bekännelsen blir till ett »Credo«!
 Bed ock, att tro och bekännelse enas,
 att splittringen upphör, att folken förenas!
 »Sancta Birgitta, ora pro nobis!«

Sancta Birgitta, Dig vi åkalla.
 Låt Dina böner famna oss alla!
 Nära Du står den himmelska tronen,
 nära den högste, den Enfödde Sonen,
 därför vi bedja, som fäderna fordom:
 »Sancta Birgitta, ora pro nobis!«

St. Birgitta.

Nogle Stykker af Kanonisationsbullen, udstedt af
Pave Bonifacius IX 1390.

I de sidste Dage har hin himmelske Vingaardsmand, da han paa vanlig Vis besøgte denne sin Vingaard, helt oppe fra det fjerneste Norden opvakt en stærk Kvinde, der fører sit Værd med sig, for at hun kan medvirke ved Dyrkningen af dette Vinbjerg, nemlig den salige Birgitta, for at ogsaa hun maa tælles med i den ovenfor beskrevne Forsamling, med hvilken hun i Virkeligheden ogsaa allerede er forenet. . . .

Hun passede sit Hus med Dygtighed, fortærede ikke sit Brød i Lediggang, havde en aaben Haand for de fattige og udstrakte sine Hænder til de trængende. Thi til Guds Ære udøvede hun utrættelig alle de Pligter mod trængende, syge og foragtede Personer, som en udtømmelig Kærlighed paalægger. Medens hendes Gemal endnu levede, plejede hun hver Dag i sit Hus at bespise tolv fattige, som hun selv vartede op ved Maaltidet; hun gav dem alt, hvad de trængte til, og hver Torsdag vaskede hun deres Fødder til Minde om Herrens Nadvermaaltid. Af sin egen Formue bekostede hun Restaurationen af en Mængde forfaldne Hospitaler i forskellige Egne af sit Fædreland, og som en from, kærlig og barmhjertig Tjenerinde besøgte hun med stor Andagt de fattige og syge, som opholdt sig der. Hun rørte ved dem, vaskede og forbandt deres Bylder uden at vise Afsky eller Væmmelse derfor. . . .

I sin profetiske Aand forudsagde hun meget, hvoraf allerede mangt er indtruffet, saaledes som dette og meget andet paa det nøjagtigste er beskrevet i Bogen om hendes Aabenbaringer. Fem Dage i Forvejen forkyndte hun sit Livs Ende. Hun var allerede over 70 Aar gammel. Da nu det forudforkyndte Tidspunkt nærmede sig, kaldte hun sine Husfæller sammen og bød, hvad der skulde ske. Da først blev hendes Søn Birger og hendes Datter Katharina hentet hid. Hun formanede dem til fremfor alt at fare fort i Guds frygt, Kærlighed til Næsten og gode Gerninger, aflagde sit Skriftemaal, modtog det hellige Vandringsbrød

og den sidste Salvelse og lod, da hun beholdt sin Bevidsthed lige til det sidste Øjeblik, en hellig Messe læse i sin Nærværelse, tilbad Christi Legeme og sagde, idet hun opløftede sine Øjne til Himmelen: »Herre, i dine Hænder befaler jeg min Aand,« hvorefter hun gav sin Sjæl tilbage til den Skaber, der kaldte den.

Saa snart Rygtet om den ærværdige Enkes Død udbredte sig i Byen, ilede Folket til med den største Andagt for at kysse det hellige Legeme og priste enstemmigt Gud. Folkets Tilstrømning var endnu større, da Liget blev baa-ret til det ovennævnte San Lorenzo Kloster, saaledes som den Hellige selv havde anordnet; men paa Grund af den stærke Tilstrømning var det ikke muligt at faa det bisat i de to første Dage, men derefter blev det stedet til Jorden under de herligste Lovprisninger af Gud. . . .

Og da denne aarvaagne Kvinde paa Grund af sine udmærkede Fortjenester ved den Helligaands Medvirken er bleven hensat til Guds Herlighed, oplyser hun den stridende Verden paa vidunderlig Vis. Og vi ser og føler, at hendes Færd har været god og er det endnu; derfor bør hendes Dyders og Fortjenesters Lys ikke slukkes i den timelige Døds Nat. Thi det er ikke sat under Skæppen, men paa Lystestagen og frembringer i Herrens Hus en uudslukkelig Straaleglans. Tværtimod skal vor hellige Moder Kirkens Sønner rejse sig, prise hende salig og give hende af hendes Hænders Frugter, og de skal prise hende og hendes Gerninger ved vor Moder Kirkens Porte. Vi er nu i Kraft af det os paalagte Hyrdeembede blevet de vises og de enfoldiges Skyldner paa Grund af det, vi har erfaret og erkendt for rigtigt angaaende Sandheden af det, der foran er blevet meddelt ved troværdige Vidner og lovlige Bevismidler. Ogsaa er vi af vor i Christo elskeligste Datter, den store Dronning Margrethe af Sverrig, og Prælaterne og Stormændene i hendes Rige, samt i lige Maade af vore elskelige Sønner og Embedsmænd i den ærværdige By Rom og af vore i Christo elskelige Døtre, Abbedisserne i Klostrene San Lorenzo og Vadstena, i Herrens Navn oftere og indtrængende blevet bedt om, at vi nu endelig vilde velsigne den fejrede Enke, og at vor Kanonisation maatte blive hende til Del.

Til den almægtige Gud Fader, Søn og Helligaands Ære, til Forhøjelse af den sande Rettroenhed og Forøgelse af den kristne Tro, til Ophævelse af Skismaet og til Troens og Kirkens Enhed, i Kraft af den almægtige Gud Fader, Søn og Helligaands Autoritet saavel som de salige Apostle Petrus's og Paulus's og i Kraft af vor egen Autoritet, saa og efter Raad og Tilslutning af vore Brødre og alle Prælater ved det romerske Hof, erkender, erklærer, beslutter og forkynder vi, at den nævnte salige Brigitta, ogsaa kaldet Brigida, salig Ihukommelse, er en Helgeninde, skal æres som hellig af Kirken og indskrives i Fortegnelsen over Helgenerne, ligesom vi nu selv indskriver hende deri.

„Den hellige Nepomuk ved Floden“.

Der gives visse Blade, som kaldes for Smudsblade. Da enhver ved det, venter man ikke at finde den mest tiltalende og fineste Tone i deres Spalter. Men noget andet skulde man dog kunne vente sig af »Kristeligt Dagblad«. Dog — hvad der bydes Læserne i Artiklen fra Tirsdag den 20. September, viser, at »Kristeligt Dagblads Medarbejder i Berlin« enten virkelig ikke ved bedre Besked, og saa skulde han lade være med at skrive om Ting, han ikke kender det ringeste til, eller man maa give »Kristeligt Dagblad«s Modstandere Ret, naar de beskylder Bladet for Hykleri.

1) »Foreløbig,« saaledes skriver det religiøse Dagblad, »faas ingen som helst Oplysning om, hvem Nepomuk er eller rettere var. Intet Menneske i Omegnen har nogen Anelse derom. Den store Boghandel nede i Byen kender intet til ham eller ved noget om ham, hvorvidt der findes en Bog om ham eller nogen skriftlig Oplysning . . . I en Storstad kommer vi ved et Tilfælde ind i en Nepomukkirke, som er meget smuk, men heller ikke der ved nogen Mors Sjæl noget om ham.«

Da »Kristeligt Dagblads Medarbejder i Berlin« giver sig Udseende af at være videbegærlig, vil jeg henvise ham til Bollandisternes store Værk — der ogsaa kan findes i det kgl. Bibliothek — for Maj Maaned III. Bind 680 flg., eller til Monografierne af A. Frind (1879), Amrhein (1884) o. s. v.

Om den hellige Johannes af Nepomuk findes der noget i enhver Helgenlegende, thi han hører til de mest kendte Helgener. Skulde »Kristeligt Dagblads Medarbejder i Berlin« maaske ikke tilstrækkeligt forstaa det tyske eller det latinske Sprog til at kunne benytte disse Kilder, saa kunde han faa de ønskede Oplysninger i den danske katholske Helgenlegende (S. 263), som han vist er nødt til at anskaffe sig, naar han vil skrive om katholske Helgener.

2) »Nede i Byen,« saaledes fortæller »Medarbejderen« videre, »har den hellige Fader i Rom ladet en Plakat slaa op, som lover nogle Aars ekstra Aflad til alle, som er født paa nogle bestemte Dage i Aaret, og som er angerfulde og beder deres Ave Maria flittigt. Ikke alle Kirker har Del i denne Udmærkelse, og det maa antages, at Menighederne paaskønner den meget. I en anden By er der slaaet en hel Række nummererede Synder op. Man trækker Lod, beder paa en bestemt Maade, og ens Bønner vil da komme en stakkels Sjæl i Skærsmiden til Gode, som har begaaet den Synd, hvis Nummer udtrækkes. Det er et ejendommeligt Lotteri, som en evangelisk Kristen lige paa Stedet henlægger mellem hedenske Religionsøvelser.«

Heldigvis er vi i et oplyst Land og ikke mellem Hottentotterne, til hvem der kan fortælles alt muligt mellem Himmel og Jord. Men ogsaa »Medarbejderen« — eller bedre sagt Medarbejdersken, thi det er en Kvindes Stil — vil give mig Ret, at det er en yderst lav og uædel Fremgangsmaade at paadigte os saadanne Ting og bagefter at angribe os derfor.

3) »Vore »religiøse interessede« hjemme, som ikke vil omvende sig (d. e. bekende sig til Medarbejderens Livsanskuelser), men koketterer med »Kattolismen« og nyder Johannes Jørgensens sentimentale Selvdumalinger, kunde passende komme ned og se paa Nepomuk . . . Hvad den katholske Kirke byder de gamle Koner paa Landet i Tyrol, falder det dem ikke ind at servere for dekadente og af Spleen og Overkultur lidende Damer i Berlin W eller Bredgade.«

Til »Medarbejderens« Eftertanke skal jeg her kun meddele, at der f. Eks. i det »katholske« Wien optages flere Protestanter i Kirken end baade i Berlin W og i København.

4) Til sidst stiger »Medarbejderen« ned til Cirkus-Niveauet. »Munke er her ogsaa.« Med »her« menes nok Innsbruck, skønt Byen aldrig udtrykkelig nævnes. »En Husmoder fra Berlin, livserfaren, men ikke bevandret i Kristendom, var ud fra sit praktiske Livssyn højligt for-

arget over disse Mænds Dovenskab. Fede og luddovne er de, sagde hun.« . . .

Hvis der absolut skal være Præmiekonkurrence i Maveomfang mellem Innsbrucks udsultede Præster og Medarbejderens »omvendte«, vil de sidstnævnte næppe trække det korteste Straa.

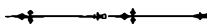
5) Ogsaa Stiftet i Wilten-Innsbruck faar sin Medfart ved Beskrivelsen af Levnedsmiddeltumulterne sidste Aar. »Hujende og brølende styrtede store Skarer af halvvoksne Lømler og Kommuniste gennem Gaderne, plyndrede Levnedsmiddelforretningerne og Restauranterne og søgte med sultne Folks Instinkt til et af Klostrene, hvor mægtige Forraad af dejlige Ting gik i de forkerte Maver. De italienske Tropper maatte bringe Orden i Gaderne igen.«

Vi behøver ikke at lede længe efter et Sidestykke, men henviser kun til det kendte Faktum, hvorledes hjemløse i København forleden stormede en Kirke. *P. D. Steidl.*

Den katholske Højskole.

På tirsdag aften taler Helge Hostrup om Carsten Hauch; hvis nogen ønsker at høre een af den danske folkehøjskoles bedste mænd tale om sin morfar — en af vore største digtere — er lejligheden der nu; ingen vil fortryde at gå derhen. Helge Hostrup — digteren Chr. Hostrups søn — er en mand, der nærer stor kærlighed til sit emne, og han elsker at tale til københavnere. x.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Lithauen. Ifølge en ny Statistik findes der blandt Lithauens to Millioner Indbyggere en halv Million Katholikker. Tidligere stod de under Ærkebiskoppen af Mohilev, men der skal nu dannes en selvstændig lithauisk Kirkeprovins. Der findes kun 40 Præster, men et nyt Seminarium er allerede grundlagt, og det har mange Elever.

Rom. For nogen Tid siden haabede man paa en forestaaende Løsning af det romerske Spørgsmaal; men nu synes det, som Forhandlingerne er strandede. Osservatore Romano har offentliggjort en Artikel, hvori det hedder, at den hl. Stol er ude af Stand til at opgive sin protesterende Holdning, selv om den italienske Regering for Øjeblikket stiller sig meget velvilligt. Ja netop

paa Grund af denne Velvilje maa Vatikanet vise sin Stilling, for at man ikke skal tro, at det stiltiende giver efter. »Den aandelige Sendelse, som Vorherre har givet Paven, giver ham ogsaa i Udøvelse af denne Sendelse Ret til den fuldeste Frihed og Uafhængighed af Statsmagten. Samtidig paalægger den ham en Pligt til at holde fast ved denne Ret. Derfor vilde Paven synde imod sit Embede, hvis han lod sig nøje med en undersøgtlig Stilling. Denne Pligt viser sig ogsaa ved en anden Betragtning. Den katolske Kirke er udbredt iblandt alle Nationer. Mange Steder udgør Katholikkerne, om ikke hele, saa dog et stort Flertal af Befolkningen. Andre Steder er de et Mindretal af stor Betydning. Under saadanne Forhold kan man let forstaa, at de forskellige Regeringer ikke vilde synes om den Tanke, at Paven, der hersker over saa mange af deres Undersaatters Samvittighed, skulde synes at være afhængig af nogen Statsmagt. Denne Følelse gav i sin Tid den store protestantiske Statsmand Disraeli et klart Udtryk for i det engelske Underhus. Derfor er det ikke tilstrækkeligt at faa Frihed og Uafhængighed de facto, saaledes at den er en Følge af den herskende Statsmagts venlige Optræden; det er saa at sige kun en Tilladelse. Hvad der er nødvendigt, er en juridisk Stilling, som giver en Garanti de jure, og det kan under de nuværende Forhold næppe sikres uden paa et territorialt Grundlag.«

— Den katolske Presse overalt i Udlandet bringer i denne Tid Meddelelse om, at »*la petite Thérèse*« fra Lisieux i Frankrig nu har bestaget det første Trin paa Helgenstigen, idet den hl. Fader i Vatikanets Consistorie-sal højtideligt har erklæret hende for »*Vénérable*«. Efter »Erklæringen« udtalte Paven sig udførlig om den unge Heltindes fuldkomne Hengivenhed i Guds Vilje, og at hun med Rette bar sit Navn, idet hun fra sin allertidligste Barndom altid havde adlydt Guds Vilje, og Enhver, der blot kender lidt til hendes Liv, maa med Glæde slutte sig til »Erklæringen«, der skyldes hendes Barndoms fuldtud religiøse Liv, idet hendes Tillid til Gud var uden Grænser. Hans Hellighed anbefalede derfor særlig at efterligne den nye Heltinde i hendes Dyder. Hendes Ønske om i Himmelen at arbejde for Menneskenes Lykke og gøre Godt paa Jorden har hun faaet opfyldt. Den hl. Fader havde under Krigen modtaget Mængder af Breve fra Officerer og menige Soldater, der skyldte Sr. Thereses Forbøn, at de var reddede, og ikke mindre var Antallet paa de Konversioner, som skyldtes hendes Forbøn. Med Ønsket om, at den nye Søur *Vénérables* Hellighed maa blive kendt viden om, meddelte den hellige Fader den pavelige Vel-signelse til den store Kreds af Tilstedeværende A.

Kirkelig Kalender.

9. Okt. 21. Søndag eft. Pintse.	16. Okt. 22. Søndag eft. Pintse.
10. — M. Franciskus Borgias, Bekender.	17. — M. Hedvig, Enke.
11. — Ti. Ferialdag.	18. — Ti. Lukas, Evangelist.
12. — O. Ferialdag.	19. — O. Petrus af Alcantara, Bekender.
13. — To. Kong Edvard, Bekender.	20. — To. Johannes af Kenty, Bekender.
14. — Fr. Callistus I, Pave og Martyr.	21. — F. Hilarion, Abbed.
15. — L. Teresa, Jomfru.	22. — L. Marias Officium.

Katholsk Højskole. Tirsdag den 11. Oktober Kl. 8 Aften i St. Knudssalen i Stenosgade 4 B. Fhv. Højskoleforstander Helge Hostrup: Carsten Hauch. Adgang for alle. 25 Øre. »Sursum corda« bedes medtaget.

St. Knuds Kapel. Mariakongregationen af den ubesmittede Undfangelse har Møde den anden Onsdag i hver Maaned, første Gang d. 12. Oktober Kl. 8 Aften.

Mariakongregationen for Mænd afholder Fælleskommunion i Jesu Hjerter Kirke Søndag den 9. ds. Kl. 8 $\frac{1}{2}$.

Kvindelig Ungdoms Fællesmøder.

Den kvindelige Ungdoms Fællesmøder finder fra nu af Sted den 4. Onsdag i hver Maaned. Første Gang Onsdag den 26. Oktober Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften, som sædvanlig i Vesterhus.

A.C. (D. u. S.) Onsdag den 12. Oktober Kl. 8 $\frac{1}{4}$ i A. C.'s Lokaler, Vestervoldgade 115². Stud. mag. Frantz Blatt vil tale om Paludan-Müller. Gæster kan medtages.

Pater Menzingers filosofiske Forelæsninger begynder Torsdag den 13. ds. Kl. 8 pr. i A. C.'s Lokaler og fortsættes hver følgende Torsdag. Deltagerne bedes medbringe: Menzinger: Fra før Kant.

Onsdag den 26. Oktober er der ordinært Møde, hvor P. Menzinger vil holde Foredrag.

Tilbedelsesklosteret (Jagtvejen). Fra og med den 9. Oktober holdes Andagten paa Hverdag Kl. 3, Søn- og Helligdage Kl. 6.

Min kære Moder,

Fru **Anna Maurer**,

Enke efter norsk Arkitekt Carl Edvard Maurer, døde efter et front Levnet, styrket med vor hl. Kirkes Naademidler, Søndag d. 2. Oktober 1921. Hun anbefales til de troendes Forbøn.

F. F. Maurer, Præst.

Begravelsen foregaar fra Vester Kirkegaard Fredag den 7. Oktober Kl. 12 $\frac{1}{2}$.

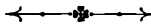
Sjælemesse holdes i St. Ansgars Kirke Mandag den 10. Oktober Kl. 8 $\frac{1}{4}$.

FREMMEDSPROGTRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

69. AARGANG

«Nordisk Ugeblad» udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 88 V. 5-7. Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 88, Kbh. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5-7 Eftermiddag

Nr. 42.

Søndag den 16. Oktober.

1921.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Pavelig Encyklika om den Tredje Orden. — Jomfru og Martyr. — † Enkefru Anna Maurer in memoriam. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Nakskov. Luxembourg. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

564.

Korsets Magt.

Min Herre Jesus, jeg tror, og ved din Naade vil jeg altid tro og holde fast, og jeg ved, at det er sandt, og at det vil vedblive at være sandt til Verdens Ende, at intet stort er kommet i Stand uden Lidelse, uden Ydmygelse, og at alt er muligt derigennem. Jeg tror, min Gud, at Fattigdom er bedre end Rigdom, Smerte er bedre end Morskab, at det er bedre at være ukendt og foragtet end berømt, vanæret og dadlet end hædret og anerkendt. Jeg beder dig dog ikke, Herre, at bringe disse Trængsler over mig, for jeg ved ikke, hvorledes jeg kan bære dem; men, Herre, hvad enten jeg lever i Medgang eller Modgang, vil jeg tro, at det er sandt, jeg har sagt. Jeg vil aldrig stole paa Rigdom, Fornemhed, Magt eller Berømmelse. Jeg vil aldrig sætte Pris paa verdsligt Held eller jordiske Fordele. Jeg vil altid ved din Naade sætte dem højt, som er ringeagtede, ære de fattige, have Ærefrygt for de lidende, beundre og højagte dine Helgener og Bekendere og vælge den Vej, de har valgt, til Trods for Verden. Og skønt jeg jo, min kære Herre, er saa svag, at jeg ikke vover at bede dig om Lidelse som en Gave, vil jeg dog i det mindste bede dig om din Naade til at bære den ret, hvis du i din Kærlighed og Visdom mener det ret at sende mig den.

Kardinal Newman.

Pavelig Encyklika om den Tredje Orden.

Benedictus PP. XV.

Ærværdige Brødre, Hilsen og apostolisk Velsignelse!

Den forestaaende hellige Højtideligholdelse af Syv-hundredaaret efter Indstiftelsen af den Tredje Bodsorden anser Vi for særdeles tidssvarende. Ikke blot Forvisningen om, at den vil blive til stort Gavn for det kristne Folk, tilskynder Os til at anbefale den til hele den katholske Verden med al Vægt af Vor apostoliske Myndighed, men ogsaa et kært Minde om noget, der angaar Os personligt. Da nemlig i Aaret 1882 gode Menneskers Iver overalt var opflammet ved den hundredaarlige Fest for den hellige Assisaners Fødsel, mindes Vi med Glæde, at ogsaa Vi ønskede at tælles blandt den store Patriarks Fostersønner, og i S. Maria paa Kapitol*), som betjenes af Mindrebrødrene, modtog Vi retteligen Tertiærernes hellige Dragt. Nu imidlertid, da Vi ved guddommeligt Forsyn er hævet til Apostelfyrstens Sæde, er det Os kært, ogsaa for den Andagts Skyld, Vi selv nærer til den hellige Frans, at benytte den givne Lejlighed til at opmuntre Kirkens Børn overalt til med Iver at indtræde i denne store Helgens Orden, eller, hvis de allerede er Medlemmer af den, da at forblive den tro; den svarer fortrinligt til det menneskelige Samfunds Tarv ogsaa i disse Tider.

Først og fremmest gælder det om, at enhver for sit indre Blik har et sanddru Billede af St. Frans; thi den Assisaner, støbt i Modernisternes Værksted, som adskillige af vore samtidige fremstiller som lidet hengiven overfor denne apostoliske Stol og næsten et Eksempel paa en vag og tom Religiositet, han kan visselig ikke med Sandhed kaldes hverken Frans eller Helgen.

Nu er det imidlertid saa, at Franses herlige og ufor-gængelige Fortjenester af den kristne Sag, for hvilke han med Sandhed i en yderst farefuld Tidsalder blev kaldt en Støtte, skænket den hellige Kirke af Gud, har naaet, om man saa maa sige, deres Toppunkt i denne Tredje Orden,

*) Kirken Ara Cœli.

eftersom intel bedre end den belyser Storheden og Kræften af den Iver, han brændte af, for overalt at udbrede Jesu Christi Ære. Da han med Forfærdelse overvejede de Onder, der den Gang hærgede Kirken, blev han grebet af en mægtig Vilje til at forny alt i Overensstemmelse med den kristne Lov. Frans stiftede derfor en dobbelt Orden, en af Brødre og en af Søstre, som bundne ved højtidelige Løfter skulde følge Korsets Ydmyghed; men da han ikke i Klostrene kunde optage alle dem, hvis Længsel efter hans Lære alle Vegne fra førte dem til ham, fik han den Indskydelse at give dem, der lever midt i Verdens Tummel, et Middel til at naa den kristne Fuldkommenhed; og han oprettede en virkelig Orden, nemlig Tertiærernes, dog ikke som de to første bunden ved Klosterløfter, men i Lighed med dem smykket med Sædernes Enfold og med Bodsiver. Hvad saaledes aldrig nogen Ordensstifter havde udtænkt, nemlig at gøre Ordenslivet tilgængeligt for alle, det var han den første, der opfandt og ved Guds Bistand lykkeligt gennemførte, som Thomas af Celano saa smukt udsiger det med de Ord: »I Sandhed ypperlige Mester, efter hvis Forbillede, Regel og Lære, som højlig bør prises, Christi Kirke fornyes i begge Køn, og en trefoldig Hærskare af dem, som skal frelses, sejrer.«^{*)}. Af dette Vidnesbyrd af en saa fremragende Mand, som levede paa hin Tid, er det, selv om Vi forbigaar andre Vidnesbyrd, let nok at forstaa, hvor dybt og i hvor vid en Udstrækning Frans ved denne Institution har gennemrystet Folkeslagene, og hvor stor og heldbringende en Omvendelse han bevirkede hos dem. Som vi nu ikke kan tvivle om, at Frans er Stifteren af den Tredje Orden, ligesaa vel som han er det af den første og anden, saaledes var han ogsaa uden Tvivl dens saare vise Lovgiver. I det ypperlige Værk blev han som bekendt hjulpet af Kardinal Ugolino, der senere under Navn af Gregor IX beklædte denne apostoliske Stol, og som, efter at have været en Ven af den assisanske Patriark, saa længe han levede, da han var død, rejste et saa skønt og herligt Tempel over hans Grav. At derimod Tertiærernes Regel gyldigt blev

*) I. Cel. XV, 40.

godkendt ved Vor Forgænger Nikolaus IV's Myndighed, er ingen uvidende om.

Men i Sandhed behøver Vi ikke, ærværdige Brødre, at tilføje mere herom; thi det, som det frem for alt gælder om for Os, er, at denne Ordens Art og ejendommelige Aand bliver indlysende, af hvilken Kirken lover sig stor Gavn for det kristne Folk, som paa Franses Tid, saaledes ogsaa i disse Tider, der er saa fjendtlige overfor Dyd og Tro. I Sandhed klogeligen og med Rette har Vor med Forhold og Tider velkendte Forgænger Leo XIII for at gøre Tertiærernes Orden tilgængelig for Mennesker af alle Klasser ved den i 1883 udstedte Konstitution *Misericors Dei Filius* mildnet deres Love eller Regel »efter Samfundets nuværende Forhold«, idet han nemlig som uvæsentligt forandrede forskelligt, der syntes lidet overensstemmende med Nutidens Sæder. »Herved maa det dog ikke tros,« siger han, »at der er ændret noget i selve Ordenens Natur, som Vi ønsker skal forblive uforandret og ren.« Enhver her foretagen Ændring er saaledes kun i det ydre og berører paa ingen Maade Ordenens Væsen og Hensigt, der forbliver det, som dens hellige Stifter har villet. Vi mener da, at den Tredje Ordens Aand, helt gennemtrængt, som den er, af evangelisk Visdom, vil formaa meget i Retning af Sædernes Forbedring baade privat og offentligt, hvis den paa ny vinder Udbredelse, ligesom fordem, da Frans i Ord og Gerning overalt prædikede Guds Rige.

Thi frem for alt ønskede han, at Broderkærligheden, der lægger Vind paa Fred og Endrægtighed, skulde være fremherskende som særligt Kendetegn hos hans Tertiærer. Utvivlsomt fordi han forstod, at det var Jesu Christi eget Bud, der rummer hele den kristne Lov, dannede han med største Flid sine Efterfølgeres Sjæle derefter. Derved opnaede han ogsaa, at denne hans Tredje Orden i sig selv i høj Grad blev heldbringende for det menneskelige Samfund. Saa stor en serafisk Kærlighed til Gud og Mennesker brændte Frans af, at han ikke kunde holde den indelukket i sin Sjæl; den maatte bryde ud og udstrømme til hvem som helst. Da han havde begyndt at forbedre sine Efterfølgeres private og huslige Liv og fuldkommen gøre det ved de kristne Dyder, som havde han intet videre

for Øje, saa mente han derfor ikke at kunne blive staaende derved, men benyttende sig af Enkeltmands Forbedring som af et Redskab stiledede han efter at opvække Iveren for den kristne Visdom i hele det menneskelige Samfund og at vinde alle for Jesus Christus. —

Som det nu var Franses Tanke, at Tredje Ordens Medlemmer i hans Samtids store Stridigheder og Uroligheder skulde vise sig som Fredens Forkyndere og Herolder, saaledes var det ogsaa Vor Tanke nys, da saa godt som hele Jordkloden stod i Brand ved den rædselsfulde Krig; og saaledes er det det endnu, eftersom Branden knapt nok er slukket, og dens Tomter endnu hist og her ryger og blusser op. Dertil kommer det indre Onde for Samfundet — affødt af for lang Glemsel og Foragt for de kristne Grundsatninger — idet nemlig Borgernes indbyrdes Klassekamp om Fordelingen af de jordiske Goder er saa forbitret, at en almindelig Staternes Ruin er at befrygte.

I denne saa uhyre Arbejdsmark, hvor Vi som Fredsfyrstens Stedfortræder har ydet vor bedste Kærlighed og Omsorg, der ønsker Vi inderligt at sammenkalde alle dem til Virken, som er Børn af den kristne Fred, men især af Tertiærernes Broderskab; de vil bidrage overordentlig meget til atter at hidføre Endrægtighed mellem Hjerterne, hvis deres Tal og deres Iver alle Vegne vil tage til. Det er derfor ønskeligt, at der i Sandhed ikke maa findes nogen By, ja ikke engang Flække eller Landsby, som ikke besidder en stor Mængde af dette Slags Brødre, og det saadanne, som ikke blot giver sig tilfreds med at bære Tertiærnavnet, men som er virksomme og ivrige for deres egen og andres Frelse. Og hvorfor skulde ikke de mangfoldige Foreninger, som overalt findes for katholske Ynglinge, Arbejdere, Kvinder o. l. kunne slutte sig til denne Tredje Orden for at fortsætte at arbejde til Jesu Christi Ære og for Kirkens Vel med samme Iver og besjælede af samme Fred og Kærlighed som Frans. Thi den Fred, som Menneskeheden brændende begærer, det er ikke den, som den jordiske Klogskabs vidtløftige Raadslagninger skaffer til Veje, men derimod den, som blev bragt os af Christus med de Ord: Min Fred giver jeg eder, jeg

giver eder ikke, som Verden giver.«¹⁾ Den Fredsunion, enten mellem Staterne eller mellem Samfundsklasserne indbyrdes, som Mennesker udpønsker, den kan hverken blive varig ejheller besidde den sande Freds Kraft, dersom den ikke hviler paa denne Sjælens Ro; men denne er værdiløs, dersom ikke Lidenskaberne saa at sige tøjles af Pligtens Tømme, thi af dem fødes enhver Art af Splid. »Hvoraf kommer eders Stridigheder og Trætter, om ikke heraf?« spørger Apostelen Jakob. »Mon ikke af eders Begærligheder, som fører Krig i eders Lemmer?«²⁾ At bringe den rette Orden i alt, hvad den menneskelige Natur rummer, saaledes at Mennesket ikke er en Slave af sine Lidenskaber, men behersker dem og lydlig underkaster sig Guds Vilje, paa hvilken Orden den almindelige Fred i Sandhed hviler som paa en Grundvold, det er Christi Dyd, og den kommer overordentlig virksomt for en Dag i Franciskanertertiarenes Broderskab. Eftersom nu Tertiarordenen har til Formaal at opdrage sine Medlemmer til et kristent Livs Fuldkommenhed, hvor meget de saa end er indviklede i Verdens Handel og Vandel — thi Sædernes Hellighed er ikke uforenelig med nogen Form for Livsførelse — saa følger det af sig selv, at hvor der er mange, som lever i Overensstemmelse med denne Orden, der virker de tilskyndende paa alle de andre, blandt hvilke de færdes, ikke blot til fuldtud at opfylde alle Pligter, men ogsaa til at stræbe efter en større Fuldkommenhed, end den almindelige Lov paabyder. Den Ros, som den Herre Christus gav de Disciple, der var ham mest hengivne, idet han sagde: »De er ikke af Verden, ligesom jeg ikke er af Verden«³⁾, den samme Ros kan rettelig tilkendes disse Franses Lærlinge, som, idet de, saa vidt det i Verden er gørligt, med Hjerte og Sjæl efterlever de evangeliske Raad, med Sandhed kan sige om sig selv, hvad Apostelen siger: »Men vi har ikke annammet denne Verdens Aand, men den Aand, som er fra Gud.«⁴⁾

Idet de derfor holder sig saa fjernt som muligt fra Verdens Aand, vil de paa den anden Side bestræbe sig

¹⁾ Joh. 14, 27. ²⁾ Jak. 4, 1. ³⁾ Joh. 17, 16. ⁴⁾ I. Cor. 2, 12.

for, hvor som helst der gives dem Lejlighed dertil, at indtøre Jesu Christi Aand i det daglige Livs Samkvem. Der er nu om Stunder to fremherskende Lidenskaber, der gør sig gældende til Sædernes Fordærv, nemlig en ubegrænset Havesyge og en umættelig Nydelsessyge. Derfra stammer dette Aarhundredes Skamplet, at medens det i alt, hvad der hører til Livets Bekvommelighed og Fornøjelse, bestandig gør Fremskridt, saa synes det i det, som er langt vigtigere, nemlig i den Pligt at leve retskaffent, elendigen at vende tilbage til en hedensk Oldtids Skamløshed. Jo mere Menneskene taber de evige Goder af Syne, som er beredt dem i Himlene, des mere lokker og fanger de forgængelige Goder dem; og har de først een Gang fornødret deres Sjæle til det jordiske, saa sløves gradvis enhver Dyd hos dem, de bliver lede ved alt, hvad der har med Aand at gøre, og higer ikke efter andet end de laveste Nydelsers Rus. Følgelig ser vi almindeligvis paa den ene Side intet Maadehold i at søge og øge Rigdom, paa den anden Side fattes den fordums Taalmodighed overfor de Genvordigheder, som plejer at følge med Fattigdom og smaa Kaar, og medens der mellem Proletarerne og de rige bestaar den før nævnte hadefulde Fjendtlighed, saa tilspidnes de ubesiddendes Misundelse ved manges tøjlesløse Luksus ledsaget af en ganske ublufærdig Løsagtighed. I den Anledning kan vi ikke noksom beklage Blindheden hos mange Kvinder af enhver Alder og Stand, som, for dummede ved deres Lyst til at behage, ikke kan se, hvor taabelige visse Klædedragtens Moder er, med hvilke de ikke blot mishager ærbare Folk, men ogsaa fornærmer Gud. Og ikke nok med, at de viser sig offentligt i saadan Paaklædning — som de fleste forhen vilde have afskyyet som højlig stridende imod den kristne Blufærdighed — men de blues ikke engang ved at gaa ind i Kirkerne og at overvære de hellige Handlinger, ja endog at bære de skamløse Lidenskabers Klædebon ved selve det eukaristiske Bord, hvor den guddommelige Renheds Ophav modtages. Vi vil slet ikke tale om de Danse, den ene værre end den anden, som, hentede fra de vildes Samfund, i vore Dage er komne paa Moden i den fine Verden; der kan

ikke findes noget mere egnet til at udrydde ethvert Spor af Blufærdighed.

Dersom Tertiariere vil fæste deres Opmærksomhed ved det her sagte, vil de forstaa, hvad der er Tidens Krav til dem som Franses aandelige Børn. Det er i Sandhed nødvendigt, at de betragter deres Faders Liv, at de overvejer, hvor stor og indgribende en Lighed med Jesus Christus han havde, først og fremmest idet han flyede denne Verdens Goder og tog dens Smerter paa sig, saa at han endog fortjente sig Navnet den lille fattige og modtog den Korsfæstedes Saarmærker i sit Legeme; maatte Tertiariere for ikke at vise sig som vanartede Børn af ham i det mindste i Aanden elske Fattigdommen, og idet de fornægter sig selv, hver især bære sit Kors; de maa ikke tro, at de kan gøre sig fortjent af Kirken og af Samfundet paa nogen bedre Maade end ved at hidføre en Forbedring af de fordærvede Sæder.

Har denne Ordens Medlemmer øvet mangefold Velgørenhed for at bistaa de fattige i deres Nød, saa vil de sikkert ikke lade det mangle paa deres Barmhjertigheds-tjenester, naar det gælder, ikke de jordiske, men langt højere Ting. Vi mindes her Apostelen Petri Ord, hvormed han tilskyndede de første Kristne til ved et helligt Liv at være Hedningerne et Eksempel, for at de, »naar de ser eders gode Gerninger, maa ære Gud paa Besøgelsens Dag«. ¹⁾ Saalunde bør ogsaa Franciskanertertiariere udbrede Christi Vellugt ved Troens Renhed i deres Livsvandels Uselvskhed og deres redbonne Nidkærhed, og for de Brødre, som er farne vild, bør de være en Tilskyndelse og Opfordring til atter at komme til Besindelse. Det er, hvad Kirken kræver og venter af dem.

Af den Tredje Ordens tilstundende Jubilæum venter Vi, at Ordenen vil faa forøget Vækst; ejheller tvivler Vi om, ærværdige Brødre, at I og alle øvrige Sjælehyrder med største Iver vil tage eder af, at Tertiarierskabene paa Steder, hvor de er hensygnede, atter genoplives, at der paa andre Steder, hvor det lader sig gøre, stiftes nye, og at de alle maa blomstre ved Ordensregelens Overholdelse

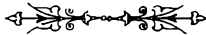
¹⁾ I. Petr. 2, 12.

lige saa meget som ved Medlemmernes store Antal. Thi det drejer sig om, derved at Menneskemasserne væbnes med Franses Eksempel, at berede Vejen for Christi Genkomst, i hvilken Genkomst ethvert Haab om den almindelige Frelse hviler. Hvad Paulus siger: »Værer mine Efterfølgere, ligesom jeg er Christi,«¹⁾ det kan Frans med Rette sige om sig selv, han, som, idet han efterfulgte Jesus Christus, er bleven i alt hans udtrykte Billede.

Som Pant paa de guddommelige Naadegaver og som Tegn paa Vor Gunst skænker Vi eder, ærværdige Brødre, og alle Medlemmer af Tredje Orden med stor Kærlighed den apostoliske Velsignelse.

Givet i Rom, ved St. Peter, Hellig Tre Kongers Dag 1921, i Vort Pontifikats syvende Aar.

BENEDICTUS Papa XV.

Jomfru og Martyr.

Sin 50. Aargang begynder nu det kendte tyske Blad »Die katholischen Missionen« (Freiburg i. B., Herder), og i sit første Hefte fortæller det om nogle Forhandlinger, der er blevet ført i Rom om en ung Piges heltemodige Død for Troen.

I Annam i Bagindien var Tü-dük blevet Konge i Aaret 1847, og han var meget fjendtlig sindet mod de Kristne, som han søgte at skade, hvor han kunde. 1858 begyndte han paa en frygtelig Kristenforfølgelse, der varede i fire Aar.

I Provinsen Khanh-hoa fyldtes Fængslerne med Kristne. Ikke alle holdt ud i Trængslerne, og navnlig mange fornemme Annamiter fornægtede deres Tro. »Mod Storm og Flod kan man ikke kæmpe,« sagde de, »man maa bøje sig for ikke at blive knækket. Naar Stormen er forbi, vil vi være lige saa gode Kristne som før; vi fornægter kun vor Tro med Munden, ikke med Hjertet.«

Disse Mænds Fejghed blev beskæmmet af en lille standhaftig Pige, der hed Dan. Hun var kun 13 Aar gammel, da hun sammen med Fader og Moder og en ældre Søster

¹⁾ I. Cor. 4, 16.

blev kastet i Fængsel. Længe varede Fængselsopholdet, og det værste var, at Fangerne sultede. De havde ingen rige Slægtninge, der kunde sende dem Mad, og derfor led de stor Nød. Det blev saa slemt, at Dans Moder og Søster efter to Aars Forløb opgav Kampen og fornægtede Troen for at faa mere Mad, Men Dan og hendes Fader holdt ud endnu.

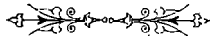
Dan var den yngste i Fængslet. Et Par Gange om Ugen lod man hende piske, for at hun skulde give Afkald paa Kristendommen, men det lykkedes ikke. De frafaldne Kristne gjorde ogsaa alt muligt, for at hun skulde følge deres daarlige Eksempel, men Dan var standhaftig. Hendes Medfanger beundrede og elskede hende. Engang spurgte en hende, hvordan hun dog kunde udholde Piskningerne uden saa meget som en Klage. »Ja, jeg føler det nok,« svarede hun, »men jeg forsøger ikke at tænke paa det. Naar man begynder at slaa mig, begynder jeg at bede Bat-dao. Naar jeg er færdig med det, begynder jeg igen, og jeg holder ikke op med at bede, før man holder op med at slaa mig.« Bat-dao er en gribende smuk Bøn, som skal styrke de Kristne under Forfølgelserne; det er en Bekendelse af Troen og en Erklæring om, at man er rede til at lide alt for Troen af Kærlighed til Frelseren, der har lidt meget mere for os, endelig en Bøn om Styrke i Pinslerne.

En ny Fangevogter lod de Kristne i Ro, men saa blev han afsat, og hans Efterfølger blev den grusomme Tuong, der fik mange Kristne til at falde fra, og iblandt dem var ogsaa Dans Fader. Han forklarede en Dag sin Datter, at han ikke havde Mod til at bære de nye Pinsler, i det næste Forhør vilde han fornægte Troen. Da gråd Dan bittert og bad sin Fader holde ud: »Saa er jo alt det, du har lidt i mere end tre Aar, til ingen Nytte! Var det ikke bedre at dø tusinde Gange!« Men det hjalp ikke; i det næste Forhør traadte han Korset under Fod. Saa tog han Afsked med den grædende Datter, der bad Gud forbarme sig over hendes stakkels Fader, der nu gik ud til Friheden, mens hun selv blev i Fængslet.

Men ved ikke at følge sin Fader havde Dan ophidset Tuong, der lod hende frygteligt pine. Man slog den unge Pige med Stokke, indtil hun faldt bevidstløs om, og man maatte bære det blodige Legeme tilbage til Fængslet. To Dage senere, mens Saarene endnu var aabne, blev hun igen pryglet paa samme Maade. Igen faldt Dan til Jorden, og nu mente man, hun var død, og smed hende ud paa en Mødding. Her fandt en Kristen hende, og hun levede endnu. Paa sine Arme bar han hende til sit Hus, og lagde hende paa sin fattige Seng. I 14 Dage laa hun

der med Ansigtet nedad, for hele Ryggen var eet Saar, men hun klagede aldrig. Den Kristne, der havde taget sig af hende, plejede hende trofast, indtil Herren endelig tog hende til sig.

Den 25. Maj 1921 har den hellige Fader underskrevet det Dekret, der indleder Processen om Dans Kaaring til Salig. Den ærværdige Dan er som en ny St. Agnes eller Agatha.

Enkefru Anna Maurer

in memoriam.

Skønt tysk født og norsk gift er der faa, der har næret en mere levende og varm Interesse for den katholske Kirke i Danmark end Pastor Maurers Moder. Hendes eneste Søn var Præst, og han virkede i Danmark; det var del, alle hendes Tanker drejede sig om i de sidste femten Aar, hun levede. Hun var en rigtig Præstemoder, og hun var tillige et storladent og ejendommeligt Menneske, en af dem, man ikke glemmer.

Naar man en Gang tilfældigt og maaske noget til sin egen Forundring befandt sig i en eller anden afsides liggende Provinsby som, lad os sige, Præstø eller Bogense, saa kunde det hænde, at man paa een Gang mødte Fru Maurer. Naar man nu tillod sig at spørge, hvad der vel kunde have bragt Fruen til at opsøge en saa fjærn Idyl, fik man til Svar: Jo, hun havde set paa Kortet og faaet saadan en Lyst til at se, hvordan der saa ud henholdsvis i Præstø eller Bogense. — Saadan var Fru Maurers Interesse for det Land, hvori hendes Søn virkede; hun vilde lære det rigtigt at kende, og hendes Interesse omfattede baade det smaa og det store. Jeg husker endnu det vemodige Smil, hvormed hun fortalte om, hvordan hun havde løst 14 Dages Jernbanekort for rigtigt at kunne komme omkring i Landet, men saa havde gjort den sørgelige Opdagelse, at der fandtes hele 44 Privatbaner — hvortil Kortet altsaa ikke gjaldt. — Der var næppe den katholske Kirke eller det Kapel her i Landet, som Fru Maurer ikke

havde besøgt. Hun var desuden meget belæst i dansk Litteratur og havde hørt og set saare meget af, hvad der var foregaaet her.

Centrum i Fru Maurers Personlighed var et Hjerte af Guld. Hun var en trofast Ven, og hun var ens imod alle, baade høje og lave. Hun var selv oprigtig, og hun kunde taale, at andre var det overfor hende.

Der er særlig een Udtalelse af hende, som karakteriserer hende. Hun havde jo været Enke siden 1878. Saa var det engang, Samtalen drejede sig om, hvor hurtigt Folk blev glemte efter deres Død, og der var flere, der mente, at de afdøde, hvis de vendte tilbage, ofte vilde være alt andet end velkomne og finde deres Plads optaget, »Da skulde min Mand sandelig være velkommen, hvis han vendte tilbage,« brød det med Styrke ud af Fru Maurer. — Det er mange Gange kun rimeligt og rigtigt, at Folk gifter sig igen, men hvor er paa den anden Side en saadan trofast Kærlighed til en afdød Ægtefælle af en egen Skønhed. Vor hellige Kirke har ogsaa vist, at den sætter en særlig Pris paa den.

»Ynde skuffer, og Skønhed er tom; den Kvinde, der frygter Gud, hun fortjener at roses« (af Breviarbønnen paa de hellige Enkers Festdage).

Fru Maurer havde været smuk som ung, og der er en fornøjelig Historie om, hvordan nogle bonapartistiske Fransk-mænd engang paa et Museum bøjede sig i dyb Ærbødighed for hende og hendes Søn og en Ledsagerske i den Tro, at det var Kejserinde Eugenie, Kejserprinsen og en Hofdame. — Men Fru Maurer var fremfor alt en gudfrygtig Kvinde. Dette gav sig engang et eget rammende Udtryk. Som man ved, havde Indremissionærer i det mindste tidligere for Skik at prøve paa at omvende Folk ved ganske uden Forberedelse at gaa løs paa dem med Spørgsmaal som: »Hvorledes har De det med Jesus?« eller »Elsker De Jesus?« Svarene paa disse Spørgsmaal var ikke altid lige høflige. — Nu var der en Indremissionsmand, der kendte lidt til Fru Maurer, og som syntes, at det var Synd, at hun skulde gaa fortaht; han vilde derfor omvende hende til Indre Mission. En skønne Dag kommer Fru Maurer saa gaaende paa Gaden og møder der Indremis-

sionsmanden med Frue. Disse gaar nu uden Omsvøb til Sagen og siger: »Goddag, Fru Maurer, Elsker De Jesus?« — Her var imidlertid Indremissionsmanden kommet til den rette. Fru Maurer løftede i Begejstring Hænderne og svarede i den ægteste Tone: »Ja af hele mit Hjerte.« Den stakkels Indremissionær blev ganske beluttet og vidste slet ikke, hvad han skulde stille op med et fortabt Faar af det Sindelag.

Der er mange, der vil savne Fru Maurer, savne hendes varme Hjerte og hendes begejstrede Sind. Hun havde sin egen Maade at udtrykke sig paa. Mange vil kunne høre hende sige, naar hun kom hen et Sted, hvor der var gjort lidt festligt: »Fru N. N., De kan trylle.« Under hendes sidste svære Sygdom fik jeg Lov at kigge ind til hende. Hun saa saa mildt og roligt paa mig og sagde saa: »Hvorfor giver De mig ikke Deres Velsignelse?« — »Jo, den skal De rigtignok ogsaa faa,« svarede jeg.

Jeg har tidligere sagt til Fru Maurer, at naar hendes Søn var min aandelige Fader, saa maatte hun jo være min aandelige Bedstemoder. Det var lidt mere end et Forsøg paa at være morsom. Fru Maurer har virkelig for mange andre med mig været en aandelig Bedstemoder. Hun havde med Rette aandelig Andel i os baade ved den Godhed, Kærlighed og altid vaagne Interesse, hun viste os, da vi blev til som Katholikker, og navnlig ved den Forbøn, som vi maaske skylder meget mere, end vi helt er klare over. — Vi vil derfor bede for hendes Sjæl, og hun vil blive ved med at bede for os og for alle Katholikkerne her i Danmark.

Jacob Olrik.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Tirsdag den 4. Oktober begyndte Højskolen igen sine Møder, og der var mødt godt 100 Tilhørere til det første Foredrag, som holdtes af Forstanderen, Pastor Bernh. Jensen. Foredraget var Rejseminder fra Vor Frues Helligdomme i Frankrig: Notre-Dame des Victoires, N.-D. de Paris, la Salette, N.-D. de la Garde og Lourdes. Efter Foredraget samledes en lille Kreds for at indøve Sangene; der er jo endnu mange Sange i »Sursum Corda«, som ikke kan synges. Forhaabentlig bliver Højskolen ogsaa i Vinter Samlingsstedet for alle dem, der interesserer sig for Kirkens Liv i Fortid og Nutid.

— Foreningen »Unio«, der i Fjor blev rekonstrueret, har udsendt et stort Program for Vintersæsonen. Foreningen har daglige Lokaler i Vesterhus, mens de store maanedlige Møder finder Sted i Koncertpalæets Riddersal. Det hele ser meget lovende ud, og forhaabentlig vil Tilslutningen svare til de Anstrengelser, Bestyrelsen har gjort sig. — Som Forstander for katholsk Højskole kan jeg dog ikke undlade i høj Grad at beklage, at alle Unios Maanedsmøder skal holdes paa Tirsdage.

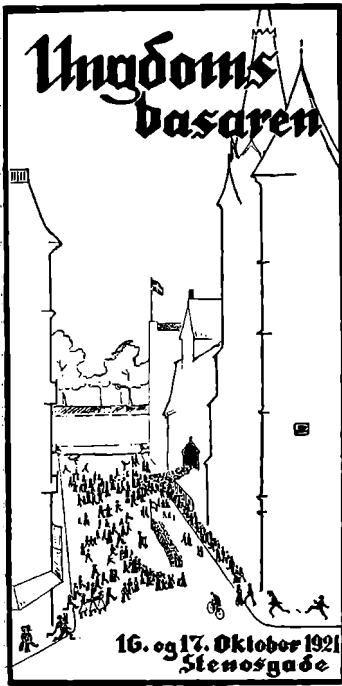
— Vi henleder Opmærksomheden paa Ungdomsbasaren, der holdes i Stenosgade Søndag den 16. og Mandag den 17. Der er aabent om Søndagen fra Kl. 11¹/₂—10 og om Mandagen fra Kl. 2—10, og der er megen interessant Underholdning og mange smukke Ting at købe. Alle bør aflægge Basaren et Besøg.

— Siden vor sidste Generaljorsamling har Vincentsforeningen ved Rosenkranskirken undergaaet en Reorganisation, som svarer fuldt ud til den Aand, hvori Foreningen blev stiftet. Ledelsen udøves af Lægmand: Formand J. L. Holm. Kasserer O. J. Jensen. Sekretær P. A. Langkjær. Møderne finder Sted hveranden Søndag efter Højmessens i Rosenkranskirken Skole. Foreningen arbejder støt og roligt, men det var at ønske, om vi havde en betydelig større Tilslutning, dels af aktive Medlemmer og ogsaa af passive, bidragydende Medlemmer. Det bør være en Æressag for enhver katholsk Herre i Sognet at hjælpe vore Fattige. Foreningen imødeser med Bekymring den forestaaende Vinter, og Antallet af fattige, som melder sig, bliver paa Grund af Arbejdsløshed stadig større. L.

Nakskov. Den 4. Oktober fejrede Pastor Hendrix sit Jubilæum med højtidelig Levitmesse, hvorunder Pastor Quaedvliæg fra Slagelse holdt Festprædiken over Evangeliet om den rige Yngling. Ved Middagstid var der festlig Modtagelse paa Skolen med Deklamation, Taler og Overrækkelse af Gaver; Formanden for Franciskusforeningen overrakte Menighedens Gave, et stort Billede af St. Frans. Efter at Jubilaren bevæget havde takket for al Opmærksomheden, samlede man om Kaffebordene til nogle Timers fornøjeligt Samvær. Det var en festlig Dag for Nakskov Menighed. Deltager.

Luxembourg. Ved Brev fra den hellige Fader af 15. April 1921 er der givet større »Arbejdsfelt« for Bønneforeningen for Nordens Omvendelse af 1910 (l'Association des prières pour la conversion des pays scandinaves), som har Sæde i Abbediet St. Maurice de Clervaux (Storhertugdømmet Luxembourg), og nye Afladsskatte er knyttet til Foreningen. 1) Finland er føjet til de Lande, for hvis Omvendelse Foreningen er stiftet (Danmark, Sverrig og

Norge). 2) To nye Værnehelgener er opstillet, nemlig St. Erik, Konge af Sverrig og Martyr, og St. Henrik, Biskop af Upsala og Martyr, Finlands Apostel. 3) Fuldkommen Aflad tillæder foruden den øvrige Afladsskat Medlemmerne paa de to nye Værnehelgeners Fester (St. Eriks 18. Maj og St. Henriks 19. Januar) paa samme Betingelser som paa de andre Værnehelgeners Fester. — Indmeldelser modtager Ugebladets og »Katholsk Ungdom«s Redaktioner. — Ingen nordisk Katholik bør staa tilbage for de Tusinder af Franskmænd, som i Foreningen arbejder ved Bøn og Offer for vore Landes Frelse.

D. K. U. F. afholder
Privat-Solistkoncert

Tirsdag den 18. Oktober i
St. Knuds Skoles Festsal,
Stenosgade 4B, Kl. 8 Aften.

Velvillig Assistance:

Kgl. Hofpianistinde:

Frk. JOHANNE STOCKMARR

Kgl. Hofviolinistinde:

Frk. GUNNA BREUNING-STORM

Violinistinden:

Frk. ELLA FABER

Professor:

HERR WILLY KLASSEN

Den unge russiske Violinist:

HERR TEO RATNER

Billetter til Koncerten à 2 og 4 Kr.
faas i D. K. U. F.'s Sekretariat, »Vesterhus« Vestervoldgade 115, København B. (Telf. 10277), i Katholsk Boghandel, Stenosgade 3 (Telf. Vester 3930) og hos Portneren, Stenosgade 4 A.

* * * * *

Jesu-Hjertes-Budbringer

udkommer fra Januar 1922 **seks Gange** aarlig.

Postabonnement 3 Kroner 52 Øre.

Bestilt hos Redaktionen i Aarhus og tilsendt pr. Post
3 Kroner + Porto = 3 Kroner 37 Øre. I dette Tilfælde
indsendes Pengene til Aarhus.

* * * * *

Kirkelig Kalender.

16. Okt. 22. Søndag eft. Pintse.	23. Okt. 23. Søndag eft. Pintse
17. — M. Hedvig, Enke.	24. — M. Ferialdag.
18. — Ti. Lukas, Evangelist.	25. — Ti. Chrysanthus og Da- ria, Martyrer.
19. — O. Petrus af Alcantara, Bekender.	26. — O. Evaristus, Pave og Martyr.
20. — To. Johannes af Kenty, Bekender.	27. — To. Vigilie.
21. — F. Hilarion, Abbed.	28. — Fr. Simon og Judas, Apostle.
22. — L. Marias Officium.	29. — L. Marias Officium.

Katholsk Højskole. Onsdag den 19. Oktober Kl. 8 Aften i St. Knudssalen i Stenosgade 4 B. Pastor Olrik: Den stærke Viljes indre Bygning. Adgang for alle. 25 Øre. »Sursum corda« bedes medtaget. Mødet holdes i denne Uge **Onsdag**.

Mariakongregationen for unge Mænd holder Fælleskommunion i Jesu Hjerter Kirke Søndag d. 16. ds. Kl. 8^{1/2}.

St. Andreas Gilde (Ordrup).

Tirsdag den 18. Oktober afholdes den årlige Generalforsamling i Charlottenlunds Palmehave Kl. 8 jfr. Lovens § 6.

Bestyrelsen.

Katholsk selskabelig Forening »Absalon« stiftet den 3. Okbr. afholder sit andet Møde Mandag den 17. ds. i Café »du Lac« (Hjørnet af Dosseringen og Baggensgade, St.) Kl. 8 præcis.

Foreningens Æresformand Hr. Pastor F. Ronge er indbudt. Stor Tilslutning forventes.

Bestyrelsen.

Aarhus. Familieaften. Foredrag med Lysbilleder om Aarhus Domkirke den 16. Okt. Kl. 8.

Krucifix med 2 Engle i Gipsafstøbning er tilsalgs. Størrelse 190 ctm. (udført af Billedhugger Skikkild). *St. Kjeldsgade 3.*

Et Uhr i Armbaand er efterladt i St. Ansgars Kirkes Sakristi og kan afhentes hos undertegnede. *J. Braun.*

Hvem vil sælge en **dansk-latinsk Messebog?** Billet mrk. »Messebog« til Bladets Ekspedition.

For udvist Opmærksomhed ved mit 25-Aars Profesjubilæum takkes hermed hjerteligt. *Pater H. Hendrix.*

Flink Barnejomfru søges til 1. Nov. af Fru Læge Perch, Tistrup, Vestjylland. Nærmere Oplysninger faas hos Fru Lohrer, Adelgade 31.

Gamle Olsen, Frederiksborgvej 7¹, fylder 75 Aar den 17. Oktober, og anbefaler sig til Trosfællers Forbøn og venlige Erindring.

Inderlig Tak til alle dem, der har vist mig Deltagelse i min tunge Sorg. En særlig Tak til mine præstelige Medbrødre, der har villet ære min Moder ved at bære hendes Kiste eller har frembragt det hl. Messeoffer for hendes Sjæl.

København 7. 10. 21. *F. F. Maurer.*

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

69. AARGANG

«Nordisk Ugeblad» udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 8^a V. 5—7. Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbh. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 43.

Søndag den 23. Oktober.

1921.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Paa Peterspladsen. — Kirken i England. — Og han er Katholik! — Vor katolske Poesi. — Brudstykker. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Randers. England, Rusland. — Tak. — Trækningsliste fra Ungdomsbasareu. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

565.

Jesu Nærhed.

*Blomst kan visne, før Sol nedgaar,
udsprungen i Morgenrøden,
Rosenblommen paa tolvte Aar,
Forældrenes Fryd, laa for Døden.*

Det hændte sig i Kapernaum, hvor Frelseren dvæled.

Saaledes begynder Grundtvig sin smukke bibelske Sang om den Fortælling, der danner Hovedindholdet af vor Søndags hellige Evangelium. Den er skøn i sin Helhed, men ikke mindst Omkvædet er gribende: Trøsten for den bedrøvede Fader, Trøsten for den af Sygdom plagede Kvinde, der dukker op midt af Folkesværmen, er den, at de i deres Nød har Frelseren nær. Det er ogsaa Trøsten for den katolske Kristen, naar Sorg og Nød og alskens ondt er over ham, at det hænder et Sted, »hvor Frelseren dvæler«. Han har, ligesom vort Evangeliums to bedrøvede, ikke langt til Frelseren, men kan søge og finde ham i »hans egen Stad«, i Kirken, hvor han bor med fri Adgang for alle, glade og bedrøvede. Ja, Gud ske Tak, at vi ved, hvor »Frelseren dvæler«.

Paa Peterspladsen.

Romerske Minder gennem nitten Aarhundreder.

»O Roma felix, quae duorum Principum
Es consecrata glorioso sanguine. . «

O lykkelige Rom, som er bleven indviet ved de to Apostelfyrsters Martyrdød! — synger det Sixtinske Sangkor Peterskirkens Sideskib, der, hvor Domkapitlets hermelin-klædte Prælater rejser sig fra deres Stole, og Kardinal-Ærkepræsten*) tager den ildrøde Biret i sin Haand. . . .

Det er nemlig Vesper-Andagten d. 28. Juni. Og naar Præsterne siden har forladt Kirken, lukkes de vældige Broncedøre, ingen maa komme derind. Thi nu aabnes en anden lille Dør i Sakramentskapellet, der staar i Forbindelse med Vatikanet. Nogle Svejtsers-Gardere tager Opstilling i Gangen og venter. . . . Saa kommer der et lille Optog. Først nogle Nobelgarde-Officerer med dragen Kaarde, saa nogle violet-klædte Præster. Alle knæler ned og hilser den hvide Skikkelse, som nu kommer til Syne. Det er Paven.

Han gaar ganske alene til Sankt Peters Confessio, stiger de faa Trappetrin ned og dvæler i Bøn foran sin store første Forgængers Grav. . . .

Dette gentager sig hvert Aar paa Apostelfyrsternes Vigildag.

— Men vi almindelige dødelige staar udenfor paa Pladsen og ser os omkring.

Og hvad vi ser, det er meget mere, end det legemlige Øje kan naa, thi vi ser jo paa det hele som katholske Kristne, der elsker deres Kirke og kender dens Historie.

Dette sidste har meget at sige her i Rom, thi da faar Øjnene meget mere at se og Hjertet meget mere at fryde sig over. Der er nemlig stor Forskel paa, om du, som protestantisk rejsende, væbnet med Kikkert og Bædecker, mønstrer Pladsen foran Verdens største Kirke — den kan let

*) Nu Kardinal Merry del Val, der afløste sin Forgænger, den berømte Kard. Rampolla, først som Pavens Statsminister, senere som Peterskirkens Chef.

overskues — eller om du som Katholik (med historiske og religiøse Forkundskaber) forsigtigt betræder den store Plads og ikke blot »overskuer« den, men langsomt gennemskuer det, der her træder frem for dine Øjne og Tanker.

Ja — Tanker!

Thi se kan du ikke, hvorledes det brogede Folkeliv bølgede henimod Kejser Neros Stadion ved den vaticanske Højs Fod, som den Dag i Dag staar paa den gamle Byplan fra Septimius Severus's Tid og hedder: Cirkus Neronis.

Se kan du ikke, hvorledes her paa dette Sted — lidt til venstre — en Skare af Kristne modtager en Oldings Velsignelse og saa mød ham bliver korsfæstet til Mængdens grusomme Øjenlyst.

Men se kan du den høje, rødgule Obelisk, Pladsens Midtpunkt. Se paa den, den kan fortælle dig om disse Begivenheder, thi den skuede ned paa Fiskeren fra Galilæa under dennes Martyrdød.

Den stod den Gang til venstre for den nuværende Kirke og var Cirkussens Midtpunkt.

Hør, hvad Plinius, den gamle romerske Historiker, siger om den*): »Den tredje Obelisk**), som staar i den vaticanske Cirkus, som var bygget af Cæsarerne Gajus (Caligula) og Nero. Denne alene gik itu paa Vejen. Nuncorkus (Menefta), Søn af Sesoses (Sesostris), lod denne og en lignende lave, 100 cubitus høj, og indviede dem til Solguden paa Grund af et Orakelsvar efter at have opnaaet Helbredelse for en Øjnenes Sygdom.«

Men Caligula lod lave en aldeles lignende og stillede den op der, hvor den ødelagte skulde have staaet. Derfor er der heller ingen Hieroglyfer paa denne efterlavede, men den er til Gengæld den eneste, som blev staaende under alle Storme. Den bar paa Toppen en forgyldt Kugle, og nogle Erobrere har skudt til Maals efter den, derfor var den senere hullet.

*) XXXVI, 14.

**) De to første var af Kejser Augustus opstillet i Cirkus Maximus og foran hans Mausoleum. De staar nu foran Lateran og paa Piazza del Popolo.

Saaledes stod den i Kejsertiden, i Folkevandringstiden, under Theodorik og Belisar, under Karl den Stores Krøning og under de senere Kejseres Kampe med Paverne. Den sank kun dybere ned i Gruset, men den holdt sig, og H. C. Andersen vilde maaske sige, at den tænkte: »Har jeg staaet saa længe, kan jeg staa Dyrchavstiden med.« Og Sejrens Dag kom. Sixtus V gav den en Oprejsnings Dag, d. v. s. først blev den nedlagt, saa kørt et kort Stykke Vej og saa stillet op paa et Postament med Indskriften: »Christus sejrer, Christus hersker, Christus forsvaret sit Folk imod Fjender«. Og nu troner Korsets Sejrstegn paa Obeliskens Spids! —

Se, det var ikke saa lidt bare om en eneste Sten! Nu staar den og ser ned paa os moderne Mennesker — paa dig og mig, ligesom den saa ned paa Nero og Petrus . . . Ja, hvis den kunde se og tale! —

Springvandene paa begge Sider har derimod ingen Historie i Sammenligning med Obelirken. Og dog kunde deres lille Historie alene fylde flere Artikler i et Tidsskrift. Thi Vandet stammer oprindeligt fra en af Kejser Augustus anlagt Vandledning lige fra Bracciano-Søen. Den fyldte senere den gamle Brønd, der stod midt i den gamle Peterskirkes Forgaard. Denne Brønd havde en Overbygning, som kronedes af et kolossalt Pinie-Æble i Bronze. Det dannede oprindeligt Toppen af Kejser Hadrians Gravmæle, nu St. Angelo-Kastellet, og havde saaledes i Aarhundreder været et af Roms Bymærker, indtil det — i over 1000 Aar — tiltrak sig enhver Pilegrims Opmærksomhed. Her vaskede de deres Hænder, her slukede de deres Tørst, disse Pilegrimme fra Angelsaksen og Frankerlandet, fra »de Goter og Venders« Egne — ja altsaa virkelige Goter og Vandaler. Og desværre vaskede de vandalske Krigere ikke blot deres plettede Hænder, men lod ogsaa deres Heste drikke af Brønden, medens Hestenes Hove ødelagde Gulvets Mosaik. . . . Alt dette saa det Bronze-Pinieæble paa, indtil det ved Pladsens Ombygning fik »Afsked i Naade« og den velfortjente Hvile i Gaarden »della Pigna«, hvor jeg som mange andre har aflagt det ærværdige Æble en Høfligheds-Visit.

Men Brøndens Vand blev senere anvendt til de to

Springvand, der smykker Pladsen. Mærkeligt nok blev de ikke anlagt samtidigt, men først kun det ene. Men Pave Clemens VIII ærgrede sig, hver Gang han kørte over Pladsen, og savnede den nødvendige Symmetri. Endelig fik han da det andet Springvand anbragt. Springvandene i Rom er et Kapitel for sig selv, de er noget af det, en tilrejsende straks bliver glad ved, og gledere med hver Dag, han nyder deres forfriskende Indtryk — selv om han faar en lille Skylle med paa Vejen, naar Vinden blæser Vandstraalerne langt ud over Kummen. . . .

Der, hvor nu Berninis Søjlerækker danner deres festlige Kreds, stod gennem et Aartusind en Række Bygninger, Kapeller, Kirker, Boliger, Hospitser, Skoler — altsammen hørende til Peterskirken og dens Betjening.

Nu til Dags bor Pilegrimmene rundt omkring i forskellige Hoteller og Pensioner, medens Kirkens Præster, Sakristaner, Tjenere og Arbejdere enten bor ved Siden af i Via della Sagrestia, hvor Kannikerne har deres »Palazzo«, eller oppe paa Kirkens uhyre Tag, der jo godt kan huse en Landsby.

To Kirker ligger dog endnu paa Peterspladsens Areal, d. v. s. bag ved Kolonnaderne, nemlig Svejtser-Gardens Kirke til højre og den gamle tyske Nationalstiftelse Campo Santo's Kirke, hvor bl. a. Kong Frederik VII's Moder har faaet den Hvile, hun ikke fandt i Livet.

Og naar vi nu skrider frem over denne store gamle Plads, synes vi, at hverken Søjlerne eller Obeliskens eller Kirken eller den lille By, der ligger til højre [og hedder: Vatikanet], svarer til vore Forestillinger. Alt er nemlig kolossalt, men derfor mangler netop en Maalestok for Dimensionerne, og da alt bærer Alderens og Støvets Patina, er Helhedsindtrykket som oftest en Skuffelse for os Nordboer. Vi tænker paa Raadhuspladsen eller Schlossplatz i Berlin eller maaske Place de la Concorde i Paris — og finder, at her er alt ganske anderledes. Ja, det er jo naturligvis, som Billederne viser det — men alligevel! Det er anderledes. Langt enklere, langt mere broget, støvet og forsømt — syntes jeg.

Og den Klynge af gule og graa Husfaçader til højre — den skal være selve Vatikanet, Pavens — »Palads«??

— Ja, dens Beskrivelse hører ikke mere med til Pladsens. Men vi kan da se, at det gaar opad med Bygningsterrænet, at vi har »mons Vaticanus«, »Spaamændenes Høj«, foran os. Og medens vi skrider opad de brede Trin til Kirken, hvis venstre Skibs Grundmure er bygget af — Kristenforfølgeren Nero! — tilbeder vi i Tanken Guds underfulde Styrelse, der her ligefrem paatrænger sig ens Opmærksomhed. Thi her, her, hvor vore Fødder gaar, raabte Mængden: »Korsfæst de Kristne, kast dem for de vilde Dyr!« Og her stiger nu de bedende Skarer opad for at bede ved den korsfæstede Discipels Grav og for at hilse paa hans Efterfølger i Bispeembedet, Benedikt XV.

Ja, Christus sejrer — omend langsomt, — men han sejrer. . . .

F. F. M

Kirken i England.

En interessant Tale.

Den nye Ærkebiskop af Birmingham, Dr. McIntyre, havde i Slutningen af forrige Maaned sammenkaldt til et stort Møde for Mænd, fordi der var noget, han gerne vilde sige dem. Ærkebiskoppens Tale gengives i »The Universe«, og det er en Tale, der giver et godt Begreb om den Aand, der besjæler de engelske Katholikker, og om den Stilling, Kirken for Øjeblikket indtager i England. Allerede Indledningen er karakteristisk.

»Jeg har,« saaledes begyndte Ærkebiskoppen, »brudt mit Hoved med at finde paa, hvordan jeg skulde begynde denne Tale. Jeg holder ikke af at sige »Brødre«, for saa kunde De faa en Følelse af at være i Kirke og blive søvnige. Jeg holder ikke af at sige »Mine Herrer«, for det lyder koldt og fjernt. Jeg tror, jeg vil tiltale eder paa en mere fortrolig Maade og sige »Vaabenfæller«. Denne store Forsamling af katholske Mænd, der viser ærbødig Hengivenhed for den katholske Sag, er et Syn, som opmuntrer og begejstrer mig. Jeg er sikker paa, at I er kommet besjælet af Arbejdets Aand, for det er Arbejde, jeg ønsker at tale til eder om. Naar jeg lader mit Blik glide ud over denne Mængde Mænd, saa tror jeg, at der ikke er en eneste Mand her i Salen, som ikke, hvis han vil, ogsaa kan gøre noget af Værdi for at fremme den katholske Sag; og naar mine Tanker saa gaar videre ud over dette Møde til de

katholske Foreninger, I repræsenterer, og naar jeg tænker paa den uhyre Mængde Katholikker, der staar bag eder, saa fyldes mit Hjerter med Haab, fordi der er saa mange, som er af samme Aand som I. Vore forenede Anstregelser vil sikkert kunne bringe vor Sag et saa mægtigt Skridt fremad, som den ikke har gjort i mange Aar.

I Dag ønsker jeg, at I skal forstaa, at den katholske Sag for Øjeblikket har en saa gunstig Stilling, som den ikke har haft i over 100 Aar. Det er ikke os, der har skabt denne gunstige Stilling. Vi kan ikke rose os af at have sikret os den. Personligt tror jeg, at det er Guds Svar paa vore Martyrers Lidelser og Bønner, og naar det er Guds Svar paa vore Martyrers Bønner, saa er det vor Pligt at benytte os deraf.

I ved, at overalt i England har Lægmænd taget fat, og de har erfaret, hvorledes Folkets store Masse føler, og tænker i religiøse Ting. Hvad meddeler de da? Fordommene, de giftige Fordomme, der havde deres Rod i Uvidenhed, er praktisk talt forsvundet. Hos Arbejderbefolkningen i vort Land er virkelig skarp Opposition imod katholske Tanker noget, der hører Fortiden til. Og ikke blot det, ikke blot er Folk blevet fri for de Fordomme, der hidtil har hindret vor Vej, men saare mange nærer ogsaa venlige Følelser imod os, og de er lykkelige over at høre, hvad vi har at sige. Præsterne kan fortælle eder, at de er ude af Stand til at svare alle dem, der spørger, og mange Præster ved ikke mere deres levende Raad med alle dem, der melder sig til Undervisning.

Nu har vi da, Vaabenfæller, en gunstig Lejlighed. Det er en Lejlighed, som vil kræve vort yderste og vore samlede Anstregelser, for at vi kan faa noget ud af den. Jeg ønsker at spørge, om I vil være med til at tage imod, hvad Himmelen tilbyder os.

Der er to Ting, som Gud har brugt for at føre os til dette. Det er Udbredelsen af Oplysning og Livserfaringen. I ved jo, hvorledes vort Folk blev ført bag Lyset af dem, der foregav at ville fri dem fra Roms Tyranni. Systematisk Bagvaskelse blev praktiseret. Men det moderne Menneske er blevet oplyst. Han er blevet i Stand til selv at læse Historien, og han er blevet i Stand til at se, at Reformationen kun var Politik, der røvede Troen.

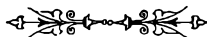
Der er næppe nogen Englænder, der ikke har læst nogle af Macaulays Essays og der set, at Reformationen var Politik. Den blev begyndt af Henrik, der myrdede sine Koner; den blev fortsat af Somerset, der myrdede sin Broder; og den blev afsluttet af Elisabeth, der myrdede

sin Gæst. Den blev gennemført ved Mord, og den blev rig ved Rov.

Om alt dette har Folket nu læst. Men dertil kommer saa, hvad de selv har erfaret i deres Liv. Arbejderne møder os overalt, og de er kommet i nær Berøring med os. De har hørt os tale om os selv, og de har opdaget, at vi er helt anderledes, end man havde fortalt dem. Bagvaskelsen har skudt over Maalet. Under Krigen har Millioner af Englændere set katholsk Liv paa Fastlandet; de er kommet det tæt ind paa Livet i Frankrig, Belgien og Italien; og det er fra de Mænd, der har været i Krigen, at vi faa saa mange Forespørgsler om den katholske Kirke. Den anden Erfaring, de gør, er, at i deres egen Kirke afskaffer en Præst sin Forgængers Lære for igen at faa sin egen Lære afskaffet af ham, der kommer bagefter; og de ser, at førende Præster i den anglikanske Kirke nægter Jesu Christi Guddom og hans Opstandelse. Da spørger de: Hvor er Kristendommens Sandhed?»

Det, Ærkebiskoppen nu forlanger, er, at Katholikkerne skal paavirke alle de Protestanter, de kommer sammen med, saa at alle kan lære Kirken at kende mere og mere. Han slutter med følgende Ord:

»Vore Forfædre maatte miste alt, endog Livet, for at bevare Troens hellige Skat. Da Forfølgelsens Storme var forbi, begyndte de at bygge op paa Ruinerne, og de har bygget vore Skoler, vore Kirker og vore Velgørenhedsanstalter. I Mørkets og Stormens og Farens Tid holdt de Fanen højt over deres Hoved, og det mindste, de venter af os, er, at vi nu, da der er Mulighed for at sejre, saa ogsaa gør et kraftigt Forsøg paa at vinde Sejren.«

Og han er Katholik!

Oversat fra Engelsk efter »Stella maris«.

Scenen: En Jernbanekupé.

Personerne: En Protestant og en Katholik.

Protestanten: Værs'go, der er Avisen. Der er en lang Beretning om den svingagtige Bankkasserer. Og han er Katholik!

Katholikken: Hvad mener De med den sidste Bemærkning? Hvorfor blander De hans Religion i Sagen?

P.: Aa, jeg troede ikke, at Katholikker havde Lov at gøre saadan noget.

K.: Det har de heller ikke.

P.: Naa, men der kan De se, de gør det alligevel.

K.: Og jeg troede heller ikke, Protestanter havde Lov at gøre saadan noget, men de gør det alligevel, skønt saa er der ingen, som siger: »Og han er Protestant!« Naar De siger: »Og han er Katholik!« saa mener De og alle Protestanter, som bruger disse Ord, at De venter en højere Grad af Dyd hos en Katholik end hos en Protestant.

P.: Aa, det gør jeg slet ikke.

K.: Nej, men De mener det nu alligevel, hvorfor ud-bryder De ellers saa pludselig: »Og han er Katholik!« Jeg maa tilmed sige, at det lød meget veltilfreds. Det lader til at glæde Dem.

P.: Naa, og hvad gør De, naar der hænder Skandaler mellem Protestanter?

K.: Vi Katholikker bliver bedrøvede derover. Det gør os ondt, naar en Protestant gør noget galt, skønt det smerter os mere, naar det er en Katholik. Og hvad mere er, alle Katholikker er bedrøvede, naar en Katholik, hvor lav hans Stilling i Samfundet saa er, vækker Forargelse. Men Protestanter sørger ikke over, at en af deres Trosfæller kommer i en saadan Stilling, med mindre de staar ham nær. Lad os holde os til Dem og mig. Jeg bliver bedrøvet og forfærdet, naar en af mine Trosfæller gør noget galt. Men gør De det, naar det gælder en Protestant?

P.: Men jeg kan huske tre alvorlige Skandaler, hvor den skyldige Part i hvert enkelt Tilfælde var Katholik.

K.: Og jeg kan huske hundredvis af Skandaler, hvor den skyldige i hvert Tilfælde var Protestant, Se nu her (han aabner Avisen), her er et Tilfælde af Bigami, en skandaløs Skilsmissehistorie, to røveriske Overfald og en Mængde andre slemme Historier. De skyldes alle Protestanter, men derfor angriber jeg ikke Deres Tro.

P.: Men De nægter altsaa ikke, at der forekommer Katholikker, som giver Forargelse?

K.: Nej, det indrømmer jeg naturligvis, men jeg benægter, at det er noget særegent for Katholikker. Der findes Katholikker, som giver Forargelse, men jeg kunde nok lide at vide, hvorfor De og andre vil lægge særligt Eftertryk paa den Kendsgerning. Vi andre gør det ikke, naar det gælder Protestanter, skønt der daglig sker i hundredvis af forargelige Hændelser mellem Protestanter. Og dog er der ingen, som omtaler deres Religion. Er det maaske, fordi de er saa almindelige, at ingen gider have Ulejlighed med at lægge Mærke dertil?

P.: Ja, det er nu almindeligt, man faar det Indtryk, at det er Religionens Skyld, naar en Katholik gør noget galt.

K.: Aa, ja vist! Men naar en Protestant gør det, saa

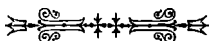
er det ikke hans Religions Skyld? Er det maaske ikke sandt, at enten er det Religionens Skyld eller ikke, naar en Mand gør noget galt? Det kan ikke være Tilfældet begge Dele. Hvis det er den katholske Tros Skyld, naar en Katholik falder, saa maa det være den protestantiske Tros Skyld, naar en Protestant gør det samme. Det kan ikke være begge Dele. Enten er det deres Religions Skyld, begge to, eller det er det ikke. Man maa dømme begge eller ingen af dem.

P.: Hvor kan det dog være, at Aviserne saa tit gør opmærksom paa Katholikker, som gør Skandaler, og ligesom antyder, at det er deres Religions Skyld? De nævner næsten aldrig Protestanters Tro.

K.: Nej, selvfølgelig af den simple Aarsag, som jeg har opgivet Dem. Saa maatte de uafbrudt nævne det. Men derfor er det ikke fair at nævne den katholske Tro hos enhver katholsk Forbryder, som Aviserne ofte gør. Sagen er, at disse Mænd ikke bliver Forbrydere paa Grund af deres Tro, men paa Trods af den. Der er en Protestant, som selv har sagt, at naar en Avis nævner en Katholiks Forbrydelse, gøres den til et Resultat af hans Religion, men er Forbryderen Protestant, saa skyldes det hans menneskelige Natur!

P.: I hvert Fald stiller Katholikkerne saa høje Idealer op!

K.: Ja netop! Og derfor maatte enhver Katholik, som levede efter sin Tros Idealer, være et ualmindelig godt Menneske. En Digter har sagt, at hvis alle Katholikker levede efter deres Tro helt og fuldt bare een Dag, saa vilde Verden være omvendt inden Aften. Det fører os tilbage til Begyndelsen af vor Samtale. Grunden til, at De sagde: »Og han er Katolik!« er i Virkeligheden den, at De inderst inde mener, at en Katholik bør være bedre end Protestanter. De siger det som en Bebrejdelse, men i Virkeligheden er det en Kompliment. Sagen er, at en Katholik er bedre undervist i sin Religion, og derfor burde han være et bedre Menneske end de, som følger andres Lærer, men det er altsaa ikke en Bebrejdelse, men en Kompliment til Kirken.

Vor katholske Poesi.

Jeg kan ikke lade være at tænke paa, hvor underlige Vilkaar en katholsk Digter egentlig arbejder under. Vi er jo ikke saa faa, der Tid til anden skriver Vers i vore to

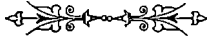
katholske Blade — og sandt at sige har vi ofte faaet Vers trykt, hvis rette Skæbne burde være en stille Død i Papirkurven. Altsaa! Et Menneske, der sætter almindelige pæne Tanker paa ligesaa almindelige pæne Vers, faar dem let trykt — ja høster endog til Tider Anerkendelse og venlige Ord til Tak derfor — men nu en Digter. Et af disse Mennesker, der vælger og vrager — der ikke nøjes med dybe Tanker, men i utrættelig Selvkritik finder det dybeste — der ikke griber Øjerimet eller det hundrede Gange brugte, men søger, til Rimet kommer, det, der giver Tanken helt i ren Vellyst — hvorledes gaar det ham? — Jeg kan knapt skrive i Pluralis, thi foruden hos vor berømte og stadig læste Johannes Jørgensen har jeg kun fundet virkelig katholsk Poesi i den nylig udkomne Bog »Legende«. Men hvordan er da denne Bog blevet modtaget i »Nordisk Ugeblad«, der jo skal vejlede vore Trosfællers Smag? I Stedet for en oprigtig Glæde over endelig at se en Bog med from, fin Poesi — saa langt hævet over »vi andres« Smaaavers — synes jeg, at man i altfor høj Grad hænger sig i det uvante, i de hypermoderne Udtryk — som for Resten er ægte Drengesprog — og i Anakronismerne — og ikke tilstrækkeligt fremhæver den virkelig fine og fromme Poesi, som vi maa søge tilbage til Kingo og Brorson for at finde Magen til. I »Legende« er der en Genfødselse af det gamle skønne Kirkesprog, og dog afsløbet efter det moderne forvante Øres Fordringer til Vellyd. Jeg behøver blot at citere følgende Vers:

»Dig varsled Skjald og Seer,
 dig længtes Israel,
 du dejlig Knop, som teer
 dig nu til Jordens Held —
 Slaa Rod, imens det sneer,
 o Rose, i min Sjæl.«

Dette er blot den ene Side af Sagen! Dertil kommer den skønne Vekselvirkning mellem Bogens Handling og den stadig fremadskridende Messe. Hele Messens Indhold bliver forunderlig stærkt og levende, alt eftersom man læser de skønne Vers.

Maatte Kritikken overfor Hverdagens Vers blive lidt stærkere, og til Gengæld Anerkendelsen mere redebøn overfor den ægte, sjældne Poesi.

Læs Bogen — helst flere Gange — og sig mig saa, om jeg ikke har Ret! H. K.-H.

Brudstykker.

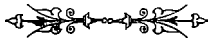
109. I »Kolding Avis« skriver Lærer J. H. Byriell om de kirkelige Forhold i Nordslesvig. Han slutter sin Artikel med følgende Ord: »Hvilken Modsætning danner dog de lutherske tyske Præster i Nordslesvig til de katolske Præster i de hidtil under Prøjsen hørende Dele af Polen; disse katolske Præster fandtes for største Delen altid paa Befolkningens Side — ikke paa Undertrykkernes!«

110. Baptistpræsten P. Grarup fortæller i »Baptisternes Ugeblad« om en Rejse, han har foretaget i Amerika. Han fik Indtryk af et Land, der var stort og rigt og med mange Muligheder, men ogsaa, at det var inde i en Krisetid, hvis Forløb ingen kan forudse. Han tilføjer: »Kirkerne mister deres Indflydelse over Masserne. Den voksende Nationalfølelse synes at blive til Militarisme. Moralen slappes, og den katolske Kirkes Indfyldelse vokser.« — Hvilken smuk Sammenstilling!

111. Hvor ofte hører man ikke den Bebrejdelse mod den katolske Kirke, at den afholder sin Hovedgudstjeneste paa Latin, paa et dødt Sprog, som Menigmand ikke forstaaer. Hvor mange af disse Kritikere har mon nogen Sinde betænkt, at den jødiske Tempeltjeneste, som Jesus og hans Apostle stadig overværede, ligledes holdtes i et Sprog, som Folket ikke forstod og ikke i de sidste 500 Aar før Christus havde forstaaet. Og aldrig hører vi e misbilligende Ord fra Vorherres Mund herover.

112. I en Artikel om Ulster i Nationaltidende skriver Paul Læssøe Müller: »Naar det har heddet, at Ulstermændene var af en anden Race end Øens øvrige Folk, saa fortæller jo ganske rigtigt Historien — den uafrystelige Historie —, at britiske Nybyggere kort efter 1600 i stort Tal tog de keltiske Bønders Jord og tit deres Liv med, og dem er det ogsaa, der har bragt Protestantismen til Landet.«

113. Dette er en sand Historie. To Damer sad i Togget paa Vej til Ballyclare. De var aabenhart Søkende, den ene boede i Belfast, den anden i Ballyclare. Damen fra Landet spurgte hende, der boede i Byen: »Hør, Maggie, hvordan gaar det med Papisterne i Belfast?« — »Aah,« svarede Maggie, »de er nn ikke saa slemme. Og den gamle Pave hjælper dem godt.« — »Men Paven kan dog ikke hjælpe dem!« — »Nej,« oplyser Maggie, »men der er en anden en, som hedder Vincent Paul, og han har en Masse Penge og hjælper dem altid.« (*Freeman's Journal.*)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Et Par Hundrede Mennesker var mødt paa Højskolen i Tirsdags for at høre Helge Hostrup tale om Carsten Hauch. Det blev naturligvis et rigtigt Højskoleforedrag, der lod Mennesket Carsten Hauch træde klart frem for Tilhørerne med hans hensynsløse Mod og hans Ærgerrighed, og gribende var det at høre om, hvordan han gennem Livets Ulykker fandt Troen, men blev en helt anden end sin Samtid. Han levede »paa Livets Skyggeside«, skønt han ikke var fattig, og det fik man en klar Forstaaelse af gennem flere af Carsten Hauchs Digte, som Foredragsholderen citerede.

— Ungdomsbasaren blev en Sukces, som man til Trods for alle Anstrengelser næppe havde ventet sig saa stor. Der var Trængsel hele Søndagen, og Pengene gik rigeligt ind i alle Kasser, og Mandag Aften var Trængslen ikke mindre. Det var ikke forgæves, Komitéen i Forvejen havde kaldt paa Katholikkernes Gavmildhed, thi i Mængde var Gaverne strømmet ind. Spejdernes Opvisning Søndag Eftermiddag var der Humør og Fart i. Den franske Plakatudstilling var af stor Interesse. »Stringendo« spillede begge Dage, og rundt omkring i Salen havde de assisterende Damer travlt. Hvor mange Mennesker der har gæstet Basaren, er det ikke muligt at sige, men de to Gange, jeg var der, kunde der næppe være flere. Om Søndagen havde Basaren Besøg af Komitéens Æresmedlem, Prinsesse Aage, og om Mandagen af sin Protektor, Hans Højærværdighed Biskoppen. Om selve Afslutningen Mandag Aften med Lodtrækning og Auktion kan jeg ikke meddele noget denne Gang, for jeg maatte hjem og skrive disse Linjer.

Randers. Fra den 2. til den 9. Oktober holdtes der her Folkemission under Pater U. Sialms Ledelse. Hans

ypperlige og gribende Foredrag gjorde dybt Indtryk paa hans Tilhørere, saa at det sikkert er sandt, at ingen af alle dem, der har været til Stede, har kunnet følge ham uden stort Udbytte for deres Sjæle. De aandelige Øvelser sluttede om Morgenen den 9. med en stor Fælleskommunion og om Eftermiddagen med en højtidelig Takkeguds-tjeneste. Paterens Afskedsprædikener vil man vel aldrig glemme. Menigheden siger derfor endnu engang Tak, hjertelig Tak til Pater Sialm for de uforglemmelige Dage, og han kan være sikker paa, at han ikke har arbejdet forgæves.

En Deltager.

England (Irland). Til Ærkebiskop af Dublin og Primas for Irland har den hellige Fader udnævnt Mgr. Edward Byrne, der i Fjor blev Hjælpebiskop hos den nu afdøde Ærkebiskop. Tidligere var Mgr. Byrne Vice- rektor for det irske Kollegium i Rom og derefter Sogne- præst i Dublin. Han er kun 49 Aar gammel og er født og opvokset i Irlands Hovedstad.

Rusland. Det synes, som om Sovjets Kamp mod Religionen ikke skal lykkes, og en stærk religiøs Be- vægelse gaar igennem Rusland. Det er fremfor alt Syd- rusland, der er grebet af den, og her giver den sig meget interessante Udslag. I hele Ukraine raaber man paa Ad- skillelse fra Moskow. For kort Tid siden holdtes en Kirke- forsamling i Cherson, hvor man vedtog følgende Punkter: Den ukrainske Kirke skal være uafhængig af den russiske; den pavelige Autoritet skal anerkendes; de liturgiske Bø- ger skal oversættes til Ukrainsk, og de med Rom unerede katholske Basilianermunke skal besøge denne Oversæt- telse. Man gik endog saa vidt, at man besluttede i Ly- dighed at underkaste sig den katholske Metropolit i Lem- berg, Ærkebiskop Szeptycki. — Fra Georgien meldes, at den skismatiske Patriark af Tiflis har erklæret sin Uaf- hængighed af Moskow, og samtidig har han sendt en meget ærbødig Skrivelse til Paven. En fra Rom til Geor- gien udsendt Visitor har derefter aflagt en saa gunstig Beretning, at man nærer store Forhaabninger om Union.

Nordamerika. En Præst fra Ærkebispedømmet St. Louis har for nylig udgivet et amerikansk Martyro- logium, hvori han har samlet Levnedsskildringer af alle dem, der har lidt Døden for deres Tro i de forenede Sta- ter. Der er ialt 108 Martyrer, baade hvide og Indianere. 6 Verdenspræster tælles blandt Martyrerne, men de fleste er Ordensfolk, ikke mindre end 68 Franciskanere og 24 Jesuiter. Den første amerikanske Martyr var en Francis- kaner, Juan de Padilla, der blev dræbt af Indianerne i Aaret 1544.

En hjertelig Tak.

Helt overvældet af den storslaede Gavnildhed, som Vennerne af den katholske Ungdomssag har vist ved vor Basar, beder vi dem alle modtage vor hjertelige Tak.

Ikke i vore stolteste Drømme kunde vi have tænkt os, at der vilde strømme en saadan Masse Gaver ind, og at der vilde komme saa mange rundhaandede Købere. En særlig Tak til dem, der ved deres personlige Arbejde har bidraget saa meget til Basarens storslaede Resultat. *Komitéen.*

Ungdomsbasarens Trækningsliste.

Den store Bortlodning.

3720 6 Par Kopper.	3797 Sengeforldigger.
3614 Frugtkurv.	2566 Kunstnermappe med Bill.
354 Radering (Niels Skovgaard).	2968 Haandbroderet Lysedug.
3837 Rejseplaid.	1572 Rosenkrans i Sølvæske.
3434 Kurvestol.	2243 Sølv-Bogmærke.
3877 Stort Relief.	1958 Papirkniv.
234 Sølvulirkæde.	1053 Haandbroderet Fenêtrière.
3486 Statue (Madonna).	1936 Stort indr. Billede.
3582 Broderet Vægtæppe.	170 Perlemorsrosenkrans.
2962 10 grønne Rhinskvinglas.	1255 Skrivebordslampe.
2017 Tevarmer (Haandbroderi).	576 Sølvhalskæde.
489 Sølvbroche.	3104 Skrivemappe (Skind).
3568 Stort indr. Billede.	1421 Sølvblyant.
447 Gulvtæppe (Korsstingsbr.).	2033 Sølvtheske.
3554 Sølvbroche.	1881 Sølvthesie.
1121 Sølvrosenkrans i Medaillon.	1231 Sofapude.
2157 Sølv-Strøske.	2558 1 Guldring.
1153 Stort hæklet Sengetæppe.	3633 1 Sherry Cordial.
1215 Sølv-Penneskaft.	313 Lysedug.
377 Stort indrammet Billede.	2888 Syskrin.

De øvrige Bortlodninger.

25 Raadyret. — **99** Taffeluhret. — **90** Gaasen, — **161** Kobberstikket. — **158** Maleriet. — **89** Kurvestolen. — **21** Dukkestuen. — **171** Den japanesiske Skærm. — **54** Skovtrolden. — **25** De 2 Høns. — **56** Dukken. — **16** Flyvemaskinen. — **220** Spejdernes Sofapude.

Gevinsterne udleveres ved Henvendelse i D. K. U. F.'s Sekretariat, »Vesterhus«, Vestervoldgade 115⁴, København B inden 30. November 1921. Efter den Tid forbeholder Basarkomitéen sig Ret til at disponere over ikke afhentede Gevinster.

De Gamles Talsmand

modtager fremdeles Bidrag med Tak.
Emiliegade 9°, København V. *Anton Martini.*

Et stort møbl. Værelse til Leje til 1. Nov.

Amalie Skrams Allé 15¹, Valby.

Niels Hansen: Fra Henrik d. VIII.s Dage. 128 Sider. 7 Billeder.
Nedsat til kun 50 Øre. *Katholsk Boghandel.*

Kirkelig Kalender.

23. Okt. 23. Søndag eft. Pintse.	30. Okt. 24. Søndag eft. Pintse.
24. — M. Ferialdag.	31. — M. Vigilie.
25. — Ti. Chrysanthus og Daria, Martyrer.	1. Nov. Ti. Alle Helgen.
26. — O. Evaristus, Pave og Martyr.	2. — O. Alle Sjæle.
27. — To. Vigilie.	3. — To. Oktavdag.
28. — Fr. Simon og Judas, Apostle.	4. — F. Carl Borromæus, Biskop og Beken-der.
29. — L. Marias Officium.	5. — L. Relikviefest.

Katholsk Højskole. Tirsdag den 25. Oktober Kl. 8 Aften i St. Knudssalen i Stenogade 4 B. Kaptajn Beyer: General de Sonis, et katholsk Soldaterliv. Adgang for alle. 25 Øre. »Sursum corda« bedes medtaget.

A.C. Onsdag den 26. Oktober Kl. 8 $\frac{1}{4}$ i Studenterforening. gen. Pastor Menzinger vil tale om »William James: Religiøse Erfaringer«. — Gæster kan medtages.

Adm.

Festen for de 14—15 aarige.

Tirsdag den 25. Oktober Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Ungdomsfest for de ved Brev indbudte 14—15 aarige i Haandværkerforeningens Lokaler, Kronprinsensgade 7. Efter Kaffebordet (med Sange og Taler) optræder Tryllekunstneren og Bugtaleren Hr. J. Steinbeck, hvorefter der sluttes med Fælleslege under Ledelse af Hr. Lærer cand. phil. H. Hafstrøm. »Sursum corda« bedes medbragt. De Herrer Gejstlige, Raadet og Ungdomsforeningernes Formænd indbydes herved venligst.

Paa K. U. V.'s Vegne:

Pastor L. Günther

Pastor B. Jensen

Pastor F. Javorski

Pastor M. Ravelli

St. Andreas Gilde (Ordrup)

afholder

Lørdag den 12. November 1921 Kl. 7 $\frac{3}{4}$ pr.:**Stor Aftenunderholdning og Bal****i Charlottenlunds Palmehave.**

Foreningens Medlemmer opfører

Vækkeuhret,

Lystspil i 1 Akt af »Villian«.

Billetter à 1.50 for Medlemmer og 2.50 Kr. for Besøgende og 1 Kr. for Børn faas hos nedennævnte Bestyrelsesmedlemmer.

Fr. Grugni,

A. Hulters,

H. Holler,

Hovmarksvej 9,

Slotsvej 33,

Jernbanevej 4,

Telf. Ordrup 1197.

Telf. Ordrup 1583.

Telf. Ordrup 986.

N. Nordencrone,

E. Holler,

Eigaardsvej 13,

Jernbanevej 4,

Telf. Ordrup 727.

Telf. Ordrup 986.

FREMMEDESPROGTRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

69. AARGANG

•Nordisk Ugeblade udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag
Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer,
i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 8^a V. 5-7.
Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. —
Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbh. V. Tlf. Vester 7515.
Træffes bedst Kl. 5-7 Eftermiddag.

Nr. 44.

Søndag den 30. Oktober.

1921.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Eneboeren fra Haderslev. —
Pater Augustinus Perger †. — Hil dig, Maria! — Brev fra Grevinde
Ledóchowska. — De lukkede Kirker. — Efterretninger fra Ind- og
Udland: København. Ordrup. Sverrig. — Brevkasse. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

566.

Tillid.

»Hvorfor er I saa frygtssomme, I lidettroende?« spurgte vor guddommelige Frelser sine Disciple, da de i Stormen vækkede ham, bange for, at de skulde gaa til Bunds i det galilæiske Hav. Det var Tilliden til det guddommelige Forsyn, der svigtede dem, skønt de havde med sig om Bord det ypperligste Pant paa dette Forsyns uendelige Omsorg for os Mennesker. Ikke mange har som St. Vincents af Paul forladt sig paa Guds Forsyn. »Det er især i paatrængende Nød,« siger han, »at vi i Sandhed skal stole paa Gud. Hans Hjælp er altid nærmest, naar han unddrager os de menneskelige Midler og tvinger os til at udrette Ting, der overstiger vore Kræfter. Og overgiver vi os helt og fuldt i Guds Hænder, behøver vi ikke at frygte nogen Modgang; thi selv om den skulde komme, ved Gud at føje det saa, at det tjener til vort Bedste, ad Veje, vi ikke nu kender, men engang skal forstaa og takke for.«

Eneboeren fra Haderslev.

(En kulturhistorisk Skitse.)

Peter var en sød lille Dreng, et Mønster for sine mindre Brødre Paul og Carl og lille Søster Rosa. Saaledes sagde i det mindste Moder — og Moder ved det altid bedst.

Men naar Moder ikke saa det, var Peter desværre ikke altid lige sød. Engang var han særlig ækel og væmmelig. Rigtignok var Peter den Gang kun 11 Aar gammel. Siden den Dag er der gaaet 40 Aar; Peter gaar nu med Brilller paa Næsen og en skaldet Pande, og han har forsøgt at skrive Bøger og har fuldført mange andre gode og mindre gode Bedrifter. Men naar han tænker tilbage paa hine Aprildage i 1884, stiger endnu Skamrødmen op i hans Kinder. Oven i Købet var det en stor Digter, Peter drillede saadan. Jeg kender hans Digte for lidt, men det kunde nok være, at et af dem behandlede Peters Uartighed. . . .

Aftensolen skinnede ned paa den vidunderligt skønne Plet, vi kaldte vort Hjem. Dejligt var det der, thi for det første var det vort Hjem, og for det andet vilde det ikke have været et af Landets største Turiststeder, hvis der ikke havde været saa smukt der.

Fra Stuen kunde man se Monte Cristallos og Piz Popenas snedækkede Hoveder, medens den øvrige Række af røde Dolomitvogtere var omstraalet af den nedgaaende Sol. Den stille Sø i Dalens Baggrund gjorde Naturens Herlighed endnu større. Nede fra den store Renæssancekirke San Marcos Taarn ringede Klokkerne til Ave Maria. Da bankedes der paa vor Dør, og ind traadte en Mand, vi i første Øjeblik holdt for en Vagabond. Men han bad ikke om en Almisse, kun om Husly for Natten, og det fik han straks, og det gratis, skønt han sagde, han ikke var Katholik, men Protestant. Det var den mærkeligste Mand, jeg nogen Sinde har set i mit Liv.

2. Fader havde et stort Bibliothek, vel det største i hele Byen. Maaske var det derfor, den sjældne Gæst blev vist til vor Dør, eller fordi Huset laa en lille Smule af-

sides, og Digteren vilde have Fred. Fred fik han, thi vi holdt ham for en »forulykket« Skolemester eller Professor, nærmest for en Tigger. Da han rejste fra os, talte han sine Penge; saa vidt jeg husker, var det ikke helt 10 Mark. Han saa saa løjerlig ud med sin Paraply, der tjente ham som Stok, og med de slidte Klæder, der for længe siden havde set bedre Dage. Men renlig var han og hans Klæder, og intet var i Stykker.

Dog lærd var denne Mand. Efter Aftensmaaltidet underholdt han hele Familien i et Par Timer, og det glædede ham synligt, at vi var hans andægtige Tilhørere. Det var sine »Sange«, han foredrog for os. Disse Digte gjorde et saadant Indtryk paa mig, at jeg endnu i Dag — efter 40 Aars Forløb — kan huske et Par af dem og gengive deres Hovedindhold.

3. Julius August Langbehn er født i Haderslev den 26. Marts 1851. Han studerede i Kiel og lagde sig særlig efter Matematik og Naturvidenskaberne. Hans Doktordisputats »Fjerkræavlens i Oldtidens Grækenland« (1881) fik en meget gunstig Modtagelse. Men nu begyndte hans rastløse Vandring fra By til By, fra Land til Land, og paa denne Maade var han tre Aar derefter Gæst i vort Hjem. Et Aar senere finder vi ham i Dresden, hvor hans Venner, Museumsdirektør Gurlitt von Seidlitz, Komponisten Reinhold Becker, Kunsthistorikeren Wilhelm Bode og »Kunstvarden«s Udgiver Ferdinand Avenarius forgæves prøvede at bevæge ham til at modtage en indbringende Stilling. Et Professorat ved Kunstakademiet i Düsseldorf afslog han ligeledes. Kun skrev han engang imellem en anonym Artikel i en Avis for at tjene til det daglige Brød.

Langbehn lagde ikke Hænderne i Skødet. I 10 Aar samlede han Stof til sit store Værk »Rembrandt som Opdrager«, der udkom i Leipzig 1890. Bogen vakte uhyre Opsigt, blev omtalt i alle Aviser og Tidsskrifter, rost meget, men angrebet endnu mere. Langbehn ligner Søren Kierkegaard; han smigrer ikke, men blotter alle Løgne, i første Linie falsk Gudsdyrkelse og falsk Fædrelandskærlighed. I Løbet af et Aar udkom der 37 Oplag af »Rembrandt«. Aaret efter udgav Langbehn sine »40 Sange«, der vakte saa megen Strid.

Men det mærkeligste var, at ingen i hele Tyskland fik at vide, hvem »Rembrandt«s Forfatter var. For desto bedre at skjule sit Navn, gik Langbehn endnu mere paa Rejser end før og blev endnu mere sær. Selv i det dejligste Solskinsvejr gik han med aaben Paraply, for at ingen skulde se hans Ansigt. Som oftest var han iført vide orientalske Benklæder og en løst over Skuldrene hængende Frakke. At han blev Vegetarianer, var kun et af hans Luner. Til Trods for det bevægede Liv maatte alt gaa efter Klokkeslet; han kunde blive lynende vred, naar Værtinden kom blot eet Minut for sent eller for tidligt paa hans Værelse med Kaffen.

Det var altsaa denne Mand, jeg desværre har drillet. Skyld deri var han selv. Thi hvorfor sagde han straks, at han var Protestant? Det var den første Protestant, jeg saa, og sær og god var han ogsaa. Saa kunde jeg ikke modstaa Fristelsen, og bare for at drille ham — vor Herre forlade mig min Synd — fremsagde jeg (og paa min Opfordring ogsaa mine Søkende) nogle Ave Maria. Han blev slet ikke vred, men smilede kun. Vi blev alligevel gode Venner, og da han gik fra os, ledsagede Tyrolerdrengen ham en halv Mils Vej.

4. Paa den Tid, Langbehn skrev paa sit Værk om »Rembrandt«, var han en begejstret Luther-Apostel. Luther var for ham Indbegrebet af Religion og Manddom. Han satte Luther lige saa højt som Buddha og Solon og Christus selv. Ved Siden af Luther stod for ham Bismarck og Goethe og Rembrandt.

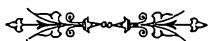
Men til Trods for sin Beundring for Luther indeholder »Rembrandt« dog saa mange Ubehageligheder for den tyske Protestantisme, at Bogen ikke blev en velset Gæst i visse Kredse. Men værre blev det, da den 37. Udgave udkom i 1891. Den anonyme Forfatter havde fundet, at af alle de mange Recensioner var kun de katholske saglige. Disse havde givet ham et helt nyt Syn paa Kristendommen og den katholske Kirke, og han forsvarede ivrigt den katholske Historiker Johannes Janssen imod Mommsens ubeherskede Angreb.

Dog varede det hele 12 Aar, inden de sidste Fordomme var overvundet, og i 1903 blev han optaget i den kathol-

ske Kirke i Dominikanerkirken i Rotterdam. Langbehn blev en ivrig Katholik. Hans bedste Ven, Gurlitt von Seidlitz, siger, at »han nærede en lidenskabelig Kærlighed til den katholske Kirke«; ofte saa man ham med stor Andagt bede Rosenkransen foran et Landevejsbillede af den hellige Jomfru. »Jeg har gentagne Gange hørt Katholikker forsikre mig om,« skriver Professor Roloff, »at Langbehns Andagt under den hellige Messe, som han overværede hver Dag, i høj Grad opbyggede alle dem, der saa ham. En Protestant, der ofte havde Lejlighed til at iagttage ham, følte sig overbevist om, at der maatte være sket en Forandring med ham som den, der gjorde Saulus til Paulus.«

Paa Kirkegaarden i Puch ved München staar et gammelt hult Lindetræ, i hvilket efter Legendens den jomfruelige Helgeninde Edigna i det 11. Aarhundrede skal have tilbragt Størstedelen af sit Liv med Bøn og Bodsøvelser. Til dette Sted søgte Langbehn ofte, thi ogsaa han følte sig som Eneboer, og her vilde han ogsaa hvile efter Døden. Hans Ønske blev opfyldt, og her sover han den sidste Søvn. »Rembrandt«s Forfatter, Eneboeren fra Haderslev, døde paa en Rejse til Tyrol den 30. April 1907.

P. D. Steidl.

Pater Augustinus Perger †.

Den 21. Oktober afsluttede gamle Pater Perger, hvis Skikkelse og Personlighed vil være mange af Ugebladets Læsere bekendt, sin jordiske Løbebane paa et Hospital i Rhinbyen Bonn, hvor han blev indlagt i Fjor Sommer. Den 28. Juli 1920 havde han taget Afsked med det ham saa kære St. Andreas Kollegium, hvor han havde tilbragt 43 Aar af sit lange Liv. Mindestenens Afsløring foran Kirken kom han ikke til at overvære, ligesom ogsaa Dagen for hans 50-aarige Præstejubilæum maatte iejres i al Stilhed. Den 81-aarige Olding bar tungt paa sin Alderdoms Byrde. Det var d. 1. Marts 1908, at han, der aldrig før havde kendt til Sygdom, blev angrebet af en Lunge-

betændelse og modtog de syges hl. Sakramente. Ved denne Lejlighed tog han i den Mening, at det var Døden, en rørende Afsked fra sine Medbrødre, der knælede ved hans Seng, og for hvem han i en lang Aarrække havde været en mild og dygtig Vejleder i det religiøse Liv. Hans kraftige Natur og den gode Pleje, han fik paa St. Josefs Hospital, sejrede dog over Sygdommen og over den Operation, der maatte til for at redde hans Liv; men den gamle var han ikke mere.

Trods Helbredelsen gik det i de paafølgende otte Aar jævnt ned ad Bakke med den gode Pater, og i November 1916 blev det nødvendigt at foretage en Underlivsoperation. Den lykkedes, og mere end det. Omhyggeligt plejet af Kollegiets dygtige Sygeplejer, Broder Donner, levede Pater Perger endnu en Række Aar: Duelig til alvorligt Arbejde var den ellers saa flittige Mand ikke mere, men han kunde dog saa godt som dagligt læse den hl. Messe, og det var dette, der holdt Modet og Hengivenheden i Guds Vilje vedlige i hans Sjæl. Dette Mod havde han grumme nødt, thi det var en tung Lidelsesvej, Pater Perger maatte vandre i sine sidste Aar. Han betraadte den kort efter, at han havde udgivet sin sidste Bog til Forsvar for de hellige Evangelier, en Bog, der efter Anmelderens Udsagn i Ugebladet 1906, S. 323, hører »til det bedste, som er skrevet paa Dansk til Forsvar for Kristendommen imod den moderne Vantros Angreb«.

Den katholske Litteratur her i Landet er i det hele taget bleven beriget af Pater Perger med overordentlig værdifulde Bidrag. Talrige er de aktuelle Artikler, han har skrevet i vort Ugeblad, især i Halvfjerdserne og Firs-erne, som oftest under Mærket *P.* eller — som f. Eks. hans Bemærkninger i 1878 til Biskop Martensens Ethik — signerede med Bogstavet *M.* (Montanus). Det var den afdøde Pater, der ogsaa foranledigede, at »Edgar« og »Majandagten« blev oversat paa Dansk af en Dame af jødisk Familie, som han havde døbt og optaget i Kirken Juledag 1884.

Pater Pergers bedste Bog er vel nok hans Vejledning for Konvertitter, betitlet: »Er Romersk-Katholsk ægte evangelisk?« Til denne Bog knytter sig yderligere efter Ind-

holdet hans 21 Smaaskrifter til Forsvar for Sandheden, der udkom i Aarene 1890—1901.

De fleste af sine danske Bøger udgav afdøde ogsaa paa sit Modersmaal — han var født i Münster i Westfalen — men ellers skrev han enten kun paa Dansk eller kun paa Tysk. Han kunde ikke være uvirksom; den, som betraadte hans Værelse, fandt ham enten læsende eller staaende med Pennen i Haanden ved sin høje Pult. Hans Forfattervirksomhed udstrakte sig til saa forskellige Emner som »Jesuitenre paa Madagascar«, »Ligbrænding« og en Levnedsskildring af Jesuitpateren Lauritz Nielsen (»Klosterlasse«). Hans Kundskabsrigdom var meget omfattende. Han var inde i alle Grene af den theologiske Videnskab; ikke mindst var han ogsaa en søgt Raadgiver i moralske og liturgiske Spørgsmaal, hvad der navnlig kom hans Ordensbrødre til Gode.

Glemmes maa saa ikke den afdøde Paters Virksomhed som Lærer. Allerede saa tidligt som i 1874 begyndte han at undervise i Sankt Andreas Kollegiums Latinskole i Ordrup, og gamle Elever vil fra hans gode Aar huske, hvor dygtig en Lærer han var i Religion og de klassiske Sprog.

Pater Perger var en udpræget Personlighed, noget tør og enkel i Formen, men beundringsværdig klar og grundig. Floskler var han ingen Ynder af. Hans overnaturlige Livssyn var gennemført indtil de mindste Enkeltheder, der derfor stundom kunde virke noget overraskende. Han var en barnlig-glad Natur, og hans klukkende Latter klædte den høje, magre, asketiske Skikkelse.

Vi danske Katholikker vil bevare den gode Pater i taknemmelig Erindring. Mens vi nyder Frugterne af hans Lærdom og Kærlighed, vil vi bede vor himmelske Fader, al Visdoms og Godheds Kilde, om at give ham det evige Livs Løn.

F. E.

Hil dig, Maria!

Et Led af Rosenkransen.

I Nazareth knæled en Jomfru i Løn
I ensomme Kammer, hensunken i Bøn.
Hil dig, Maria af Nazareth!

Den synkende Sol gennem Vinduets Glar
Nu kasted en Straale saa skinnende klar.
Hil dig, Maria af Davids Æt!

Da Jomfruen op imod Himmelen saa,
Guds Engel hun skued i Sollyset staa.
Hil dig, Maria, du Jomfru prud!

En Lysglans ham omgav som pureste Guld.
»O, hil dig, Maria, af Naaden saa fuld!
Hil dig, Maria, med dig er Gud!

En Søn skal du føde foruden Mand.«
Forvirret den Liljevand spørger: »Hvordan?«
Hil dig, Maria, du Aandens Brud!

»Den Helligaands Kraft skal dig gøre til Mor.«
»Det ske mig — hun svarede — efter dit Ord!«
Hil dig, Maria, du Jomfru skær!

Og straks i det Øjeblik, Samtykket lød,
blev Underet fuldbragt, og Ordet blev Kød.
Hil dig, Maria, Guds Moder kær.

Ved Angelus-Klokkernes festlige Slag
jeg priser Maria hver eneste Dag.
Hil dig, Maria, Alverdens Lyst!

Jeg beder for alle, der lider paa Jord:
omfat dem med din Barmhjertighed stor.
Hil dig, Maria, de syges Trøst!

Jeg ofrer dig, Moder, min Rosenkransbøn,
 om Forbøn jeg anraaber dig hos din Søn.
 Hil dig, Maria, du rene Mø!
 Bed for mig Synder, naar jeg skal dø!

H. Sk. P.

Brev fra Grevinde Ledóchowska.

Ærede Hr. Redaktør!

Jeg haaber, at Ugebladets Læsere endnu ikke har glemt Gr. Ledóchowskas Smaa børn. — Der er endnu 20 i Aalborg, de mindste, men de andre kom allerede for et Aar siden til St. Olafs Børnehjem i Polen. Der har vi nu 41 fattige, mest forældreløse Børn. St. Olaf har Jord nok, saa at vi kan producere det nødvendige til at opholde Livet, Kartoffler, Byggryn, Brød, deraf lever vi. Men dette Aar har været meget daarligt, og vi har ikke nok at leve af. Og alt er saa dyrt, at det er mig umuligt at købe Mad. Men saa tænkte jeg ved mig selv: Vilde kun Danmark hjælpe, saa gik det, for de danske Penge staar saa højt. Vilde kun enhver Læser give 2—3 Kr., saa havde jeg nok til mine Børn. Danmark har haft et godt Aar, de har Kartoffler og alt, — maaske har de ogsaa lidt til os, som har det saa ondt! Jeg kender ikke nogen større Sorg end at se mine Børn sulte, de har jo en god Appetit, mine Smaa! Gode Læsere af Ugebladet, hjælp mine Smaa, og vi skal bede Gud velsigne Dem. De Smaas Bønner gaar direkte til Himmelen! — Send kun Pengene til Redaktøren! Vær gode! . . .

. . . Bed for os, bed for Polen, ærede Hr. Redaktør, og skriv et varmt Ord til Deres Læsere, saa at de hjælper mig.

Maatte Gud velsigne Dem! Med hjertelige Hilsener

Julie Ledóchowska.

Jeg kan ikke skrive noget varmere Ord, end Grevinden selv har skrevet. Det vil sikkert faa alle hendes gamle Venner til at sende en Gave, som jeg med Glæde ska sende videre.

Red.

De lukkede Kirker.

Med kun korte Mellemlum kommer der fra Protestanter herhjemme Klager over, at deres Kirker altid er lukkede. Men det synes, som om Klagerne ikke hjælper noget, kun et Par Steder holder man aabent for andagtsøgende. I »Frederiksborg Menighedsblad« for September har den kendte Skolebestyrerinde i Hillerød Frk. Marie Mørk atter tolket Længslen efter de aabne Kirker. Vi vil gengive den lille Artikel her, og Kommentar behøves vist ikke; enkelte uheldige Udtryk kan Ugebladets Læsere selv klare. Kun lad os atter fremhæve, at det er Troen paa Herrens Nærværelse i Alterets Sakramente, som holder de katolske Kirkers Døre aabne. Der bliver altid en meget stor Forskel paa vore Kirker og de protestantiske, der ikke i den Forstand er Guds Hus, for slet ikke at tale om den i Hillerød, som man skal løse Billet til. Frk. Mørk kalder sin lille Artikel »Vort Hjemhus«, og hun skriver:

»Kirken skal hver kristen Mands Hjemhus være«. Saadan staar der i en gammel dansk Lovbog.

Men det slaar mig ofte, at saadan er Forholdet egentlig ikke mellem os protestantiske Kristne og vore Kirkehuse. Selv de af os, der søger dem til Stadighed, kommer der kun i en enkelt Søndagstime; og det giver ikke Hjemfølelse.

I sit Hjem gaar man trygt ud og ind ad aabne Døre, skal ikke løse Billet og vises om af en Betjent.

Selv i »fjerne Riger« har jeg altid, saavidt muligt, søgt at komme i Kirke Søndag Morgen, naar »alle Klokker ringer mod Sky«. Men jeg maa tilstaa, at ret meget Udbytte har det ikke givet mig. Mange af de katolske Kirkeskikke forekommer Protestanterne teatrale, og Sproget var mig uforstaaeligt. Naar Præsten sagde »Amen«, glædede jeg mig; thi det Ord forstod jeg.

Men hvad der overalt har været mig til megen Opbyggelse, er: de aabne Døre.

De store og de smaa Kirker, de prægtige og fattige, alle slaar de Porten op paa vid Gab i de katolske Lande.

Det har været mig til Opbyggelse at se, hvor Landets Børn benytter sig deraf. De føler, at »Kirken er deres Hjemhus«.

Barnet paa Vej til Skolen med sin Taske, Kokkepigen med sin Torvekurv, Grosserereren, der gaar til Børsen, unge Mænd med deres Kontormapper — alle gaar de roligt ind ad den aabne Dør, kaster sig for Alteret, beder en stille Bøn og gaar saa videre til deres Arbejde. De

falder dem helt naturligt, det giver dem en stille Stund, før Dagens Gerning begynder, i Omgivelser, hvor Sindet uvilkaarlig stemmes til Andagt, og ingen Forstyrrelse bryder ind.

Og det har været mig til Opbyggelse selv at benytte mig deraf. Hvor er det ikke velsignet, inden en »travl« Rejsedag begynder, at smutte ind i den nærmeste Kirke og knæle ned mellem de andre, saadan som »vi« i vore Kirker saa sjældent gør det. Man føler sig ikke som »fremmed«, men forstaar, at vi alle er Børn af »den helige katolske Kirke«.

Jeg husker en lille fattig Franciskanerkirke i Firenze. Den laa paa en Plads i Nærheden af mit Pensionat, og i den friske, aarle Morgenstund søgte jeg daglig derind. De barfodede Tiggermunke (nogle af de faa, der endnu findes i Italien) gik stille om og gjorde i Stand, fejede Gulvet, tændte Lys hist og her, pudsede Lamperne, der brændte Dag og Nat, satte friske Blomster paa Altrene osv.

Jeg husker det milde Sind, hvormed en af dem tog imod en mægtig Favnfuld Roser, der bragtes af en lysklædt ung Pige, straalende, fin og glad som »en af mine egne« Søndag Morgen. Hun havde vel haft en stor Fest, med Blomstergaver fra Venner og Veninder, og nu gav hun af sin Rigdom til Pryd i det Hus, hvor hun følte sig »hjemme«. Maaske var det Tak for en lille »privat« Bøn, der Aftenen før havde faaet sin Opfyldelse.

Jeg husker en udslidt, fattig Kone, der kom hver Morgen paa samme Tid som jeg; hun skulde sikkert hen til en travl Arbejdsdag, kom maaske fra Støj og Uro hjemme. Her fandt hun et Øjeblik Fred, Hvile og Velsignelse.

Jeg har ofte tænkt paa, hvorfor vi ikke gør lige-saa.

Er man bange for, at Kirkens Pragt skal tage Skade? Det er et daarligt »Hjem«, hvor Stuerne er for »fine« til Børnene. Og i de katolske Lande, hvor Kirkerne ofte er pragtfuldere end Salomons Tempel i al sin Herlighed, er ingen Betler for pjaltet og ussel til frit at gaa ud og ind.

Lad os ønske og bede om, at ogsaa vi maa faa de aabne Kirker; saa vil vi ogsaa nok bedre føle, at »Kirken skal hver kristen Mands Hjemhus være«.

I »København« den 23. Oktober findes et lignende Hjertesuk. Under Overskriften »Det blaa Lønkammer« har Forfatteren Axel Thomsen skrevet følgende Skitse:

Storbygadernes Larm . . . de mange Mennesker. Han maatte finde et stille Sted med Ro for sine stridende Tanker. Han bøjed~~e~~ af og gik gennem en lille Vesterbros

Sidegade og standsede med eet foran en Kirke, hvis Dør stod paa Klem.

Der er da ikke Gudstjeneste midt paa en Hverdag? Han trængte ikke heller til Orgelbrus og Salmesang og en fremmed Mands Prædiken. Han stod der som et jaget Dyr, og sky og varsomt tog hans Haand om Laasen.

O Stilhed, vidunderlige svale Stilhed.

Ingen Gudstjeneste. Den dybe Fred sænkede sig naadefuldt over den katholske Kirkes store Himmelrum. Ved Alteret brændte Ilden i en Lampe med rød og levende Flamme. Som et aarvaagent Hjerte modtog det ham. Den hellige Moders trofaste Hjerte.

Han satte sig lydløst i en Kirkestol.

Sky og undskyldende saa han sig om paa dette fremmede Sted, der ikke var af hans egen Verden. Dagslyset skinnede gennem Alterrudernes Glasmosaik, hvor store Felter var blaa, helt blaa. Lysets og Dagens gode rene Blaa var dette Lønkammers stærke Værn.

Op mod en Pille langt nede i Kirken sad en Nonne. Et andet Sted sad en ung Pige. En beskeden og landligt klædt lille Sjæl, der var alene. Og en Mand sad ene et tredje Sted.

Der var ikke andre i den store Kirke. Ingen af dem agtede paa ham. Hver især sad de fordybde i sine egne Tanker, ene i den store, svale Stilhed, hvor det blaa Dagens Lys og det lille røde hjælpsomme Hjerte modtog dem.

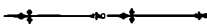
Storbyens Lyde trængte fjernt og dæmpet ind nu og da. Hvor stille! Hvert Menneskesuk kan høres.

Han sad her længe.

Hvad han tænkte paa, ved kun den hellige Moders Hjerte og Alterrudernes rene Blaa. . . .

Som et jaget Dyr kom han ind. Da han igen gik lydløst ud af Kirken, var han rank og stærk, og hans Beslutning var taget.

— Vore egne Kirker er lukkede i Laas paa en Hverdag. De modtager ingen, hvor stærkt han end banker paa.

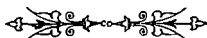
Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Pastor Olrik talte paa Højskolen om Den stærke Viljes indre Bygning. Det var en interessant Fremstilling af, hvordan Mennesker med henholdsvis stærk eller svag Vilje handler i hele deres Liv og i mange specielle Tilfælde, som de talrige Eksempler gjorde i høj Grad levende. Taleren gjorde ogsaa opmærksom paa det farlige ved den stærke Vilje. Til Trods for at Mødet denne

Gang holdtes paa en Onsdag, var der dog kommet mange Tilhørere.

Ordrup. Tirsdag d. 18. Oktober afholdt St. Andreas Gilde i Ordrup sin første aarlige Generalforsamling. Generalforsamlingen, der var besøgt af ca. 50 Medlemmer, havde et glimrende Forløb. Som Dirigent fungerede Hr. Hofforgylder Weber, og efter at Formanden og Kassereren havde aflagt Beretning og Regnskab, gik man over til Valg af Formand og Bestyrelse. Disse Punkter paa Dagsordenen kom man ret hurtigt over, da den afgaaende Formand og Bestyrelse genvalgtes med Akklamation. En enkelt Lovændring blev sat under Afstemning og vedtaget, hvorpaa Ordet blev givet frit til enhver, der havde noget paa Hjerte. To af Aftenens vægtigste Talere var Hr. Pater Günther og Hr. Red. Hutters. Hr. Pater Günther anbefalede især at udvikle Samfølelsen blandt Foreningens Medlemmer, saaledes at Medlemmerne ved de ugentlige Møder følte sig som hørende til en stor Familie. Hr. Hutters anbefalede i sin Tale et større Samarbejde med de øvrige katolske selskabelige Foreninger. Aftenen sluttede med et i høj Grad muntert og hyggeligt selskabeligt Samvær.

Sverrig. I Løbet af Sommeren har Sverrig faaet et nyt katolsk Kapel. Det er den kendte Kunstnerinde Fru Gisela Trapp*), der har bygget et Kapel paa sin Ejendom i Arild ved Skelderviken nærved Kullen. I Credos Septemberhefte fortælles der udførligt om dette nye Kapel. Credo benytter Lejligheden til helt at stille sig paa deres Side, der her i Ugebladet har talt den gode katolske Kunsts Sag, og særlig Dr. Perchs Artikel i Nr. 27 bliver fremhævet, men jeg skal ikke aabne Diskussionen paany ved at citere Credos Udtalelser. Men i Arild er der altsaa bygget et Kapel af en Kunstnerinde, der forstaar de gamle katolske Traditioner her i Norden, saa at Credo endda siger, at denne lille Kirkebygning er epokegørende. Kapellets Indre har Fru Trapp dekoreret med Kalkmalerier, og af særlig Interesse for os Danskere er det, at der findes »en særskilt storslagen bild av den helige Knud Lavard, målad under en stark inspiration den 26. juni detta år, samma dag som pilgrimståget vandrade till Haraldsted«. Alle Katholikker, der for Fremtiden gæster Kullen, maa huske at besøge Kapellet i Arild.

*) se Ugebladet S. 301.

Brevkasse.

Hr. Redaktør!

I et tidligere Nr. af dette Blad fandtes en Notits om det unødvendige i at betale Skat til Statskirken, naar man er Katholik. Her er et Forhold, som trænger til at drages frem og belyses. Da jeg var blevet optaget i den katholske Kirke, forespurgte jeg straks hos Sognepræsten (den katholske) om, hvor jeg skulde henvende mig for at blive udmeldt af det statskontrollerede, lutherske Trossamfund, idet det forekom mig indlysende, at jeg ikke godt kunde staa som Medlem begge Steder, hvilket *mærkværdige* Forhold jeg havde haft rig Lejlighed til at iagttage hos mange Katholikker. Men hvor forundret blev jeg ikke, da Præsten trak paa Skuldrene og svarede: »Det behøves ikke. Naar De er Katholik, saa er De Katholik!« Følgen af, at man ikke udmelder sig af Statskirken, er, at man to Gange aarlig bliver afkrævet Kirke- og Degneskat, og er det ikke et underligt vagt og holdningsløst Standpunkt at indtage, at staa opskrevet baade som Protestant og Katholik?

Margrethe Kiær.

Der hersker tilsyneladende nogen Uklarhed med Hensyn til Udtrædelse af Folkekirken. I 1914 kom afd. Pastor Kerff ved Undersøgelse af de forskellige Love og ministerielle Anordninger til det Resultat, at Udmeldelse af Folkekirken kan foregaa paa flere Maader:

- »1) Ved udtrykkelig Udmeldelse hos den paagældende Sognepræst i Folkekirken og ved Underskrivelse af den fastsatte Blanket;
- 2) ved at indmelde sig i et andet Trossamfund, det være sig anerkendt eller ikke;
- 3) ved Katekumenat hos et af de anerkendte Trossamfund;
- 4) ved at lade sit Barn døbe eller begrave af en Præst udenfor Folkekirken.«

Altsaa: enhver, der bliver Katholik, eller som blot i denne Hensigt lader sig undervise af en katholsk Præst, betragtes dermed af Staten som udelukket af Folkekirken. En udtrykkelig Udmeldelse er aldeles ikke nødvendig, og det er en Fejltagelse, naar nogen tror, at de staa som Medlem begge Steder. Udmeldelsen er kun nødvendig for de Mennesker, der ikke gaar over til noget andet Trossamfund. For at undgaa at betale Skat til Folkekirken behøver man kun en Erklæring fra den katholske Sognepræst om, at man er Katholik, en Erklæring, der dog i Almindelighed kun udstedes, dersom vedkommende betaler Skat til den katholske Kirke.

Red.

Ansgarius-Bonifatius Kollekten

paa Rosenkransfesten
(1. Søndag i Oktober)

Aakirkeby.....	3.45	Tilbedelseskirken	25.00
Aalborg.....	61.00	Østerbro.....	10.00
Aarhus.....	85.44	Køge.....	7.00
Esbjerg.....	8.00	Maribo.....	27.00
Fredericia.....	55.00	Nakskov.....	26.00
Haderslev.....	4.55	Nyborg.....	6.00
Helsingør.....	25.00	Nykøbing F.....	31.00
Holbæk.....	25.00	Næstved.....	9.00
Horsens.....	28.00	Odense.....	47.00
Hørsholm.....	15.00	Randers.....	79.00
Kolding.....	12.02	Ringsted.....	22.83
København:		Roskilde.....	47.80
St. Ansgar.....	140.41	Rønne.....	2.00
Rosenkranskirken.....	82.22	Silkeborg.....	25.00
St. Anna.....	43.00	Slagelse.....	20.76
St. Andreas.....	139.30	Svendborg.....	40.00
Sakramentskirken.....	65.00	Vejle.....	42.53
St. Knud.....	22.56		
St. Josef.....	216.53		
Jesu Hjerter.....	340.66		
Immaculata.....	36.00		
			Ialt: 1876.06

København den 10. Oktbr. 1921.
Det Apostoliske Vikariat.

En Skindkrave fundet i Jesu Hjerter Kirke; kan afhentes hos Portneren.

En Messebog dansk-latinsk er indlagt til Salg.

Katholsk Boghandel.

Til **Motorcyklefondet** er yderligere indkommet 5,00 (S.K.P.) + 25,00 (K.Fr.) + 5,00 (A.G.) + 10,00 (S.G.) med det tidligere indkomne ialt Kr. 563,00. Hjertelig Tak for Gaverne.

Del Apostoliske Vikariat.

Syforeningen paa Nørrebro genoptager sine Møder den første Torsdag i November Maaned paa St. Josefs Hospital. Saa-vel gamle Medlemmer som event. nye er hjertelig velkomne.

For dem, der ønsker at stifte Bekendtskab med den katolske Kirkes Lære, lige-som for dem, der ønsker at genopfriske deres Kundskaber om Religionen, afholder jeg efter den Maalestok, der er den almindelige ved Konvertitundervisning, hver Torsdag Aften Kl. 8 Gennemgang af Troslæren. Undervisningen foregaar i Forsamlingsværelset, Bredgade 64 (Indgang gennem den lange, smalle Gaard og opad Trappen til 1. Sal). Alle er velkomne. Jakob Olrik. Præst.

Katholsk Boghandel Stenosgade 3, Kbhvn. B. Aabent 9-6 Tfl. Vester 3930. Bøger, Billeder, Devotionalier.

Jesu Hjertes Andagt (Fredag d. 4. Novbr.)

St. Ansgars Kirke: Kl. 8¹/₄ Messe med sakramental Velsignelse, Kl. 8 Aften Andagt.

Rosenkranskirken: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse, Kl. 7¹/₂ Aften Andagt.

Sakramentskirken: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse, Kl. 8 Aften Andagt.

St. Annæ Kirke: Andagt efter Messen Kl. 8 og om Aftenen Kl. 8.

Jesu Hjertes Kirke: Efter 8¹/₂-Messen sakramental Velsignelse, Kl. 8 Aften Andagt.

St. Andreas Kirke: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse, Kl. 7¹/₄ Aften Andagt.

Kirkelig Kalender.

30. Okt. 24. Søndag eft. Pintse.	6. Nov. 25. Søndag eft. Pintse.
31. — M. Vigilie.	7. — M. Oktavdag.
1. Nov. Ti. Alle Helgen.	8. — Ti. Oktav af Alle Helgen.
2. — O. Alle Sjæle.	9. — O. Laterankirkens Indvielse.
3. — To. Oktavdag.	10. — To. Andreas Avellinus, Bekender.
4. — F. Carl Borromæus, Biskop og Bekender.	11. — Fr. Martinus, Biskop og Bekender.
5. — L. Relikviefest.	12. — L. Martinus, Pave og Martyr.

Katholsk Højskole. Tirsdag den 1. November er der intet Foredrag.

St. Ansgars Kirke. Tirsdag den 1. November Kl. 8 er der ved Aftenandagten Procession, hvori Rosenkransbroderskabet og de unge Pigers Foreninger deltager.

Sakramentskirken. *Alle Helgens Dag* (Tirsdag 1. Nov.): Kl. 7 stille Messe; Kl. 8 Højmesse. Kl. 8 Aften Festandagt. *Alle Sjæles Dag* (Onsd. 2. Nov.): Seks Messer efter hverandre fra Kl. 6 $\frac{1}{2}$: Kl. 8 højtidelig Rekviemsmesse. Kl. 8 Aften Korsvejsandagt for de afdøde.

Jesu Hjertes Kirke. *Alle Helgens Fest:* Kl. 10 Levitmesse m. Præd., Aften Kl. 8 Festandagt uden Præd. *Alle Sjæles Dag:* Kl. 8 $\frac{1}{2}$ højtidelig Sjælemesse.

Rosenkranskirken. *Alle Helgens Fest:* Kl. 8 stille Messe, Kl. 10 Højmesse med Præd. og sakramental Velsignelse. Aftenandagten bortfalder. *Alle Sjæles Dag:* Kl. 6 $\frac{1}{2}$ og 8 $\frac{1}{4}$ stille Messer. Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Andagt for de arme Sjæle.

Kapellet paa Vestre Kirkegaard. *Alle Helgens Dag* (Tirsdag d. 1. Nov.): Kl. 4 Efterm. Andagt m. Præd. og Bønneprocession paa Kirkegaarden. *Alle Sjæles Dag:* (Onsdag d. 2. Nov.) Kl. 9 $\frac{1}{4}$ Sjælemesse. De, som ved denne Lejlighed ønsker at kommunikere, maa underrette Præsten derom før den hellige Messe.

Den eucharistiske Forenings Medlemmer bedes erindre Tilbedelsen i St. Ansgars Kirke Fred. d. 11. Nov. til de aftalte Tider.

Elisabeth-Vinçentsforeningen paa Frederiksberg genoptager sine ugentlige Møder paa Systuen Torsdag d. 3. Novbr. De afholdes som sædvanlig Boyesgade 8ⁱ Torsdag Kl. 1 $\frac{1}{2}$ —4. Saavel nye som tidligere Medlemmer er velkomne.

St. Andreas Gilde (Ordrup)

Tirsdag d. 1. November Kl. 8 almindeligt Møde i Charlottenlunds Palmehave.

Husk at bestille Billetter til Aftenunderholdningen d. 12. Novbr.

Ordrup. Mandagen d. 31. Oktober Kl. 8 læses en højtidelig Sjælemesse (Højmesse) for afdøde Pater *Augustinus Perger*.

FREMMEDSPROGTRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

69. AARGANG

«Nordisk Ugeblad» udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 8^a V. 5—7. Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbh. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 45.

Søndag den 6. November.

1921.

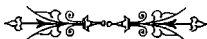
INDHOLD: Smaa Indledninger. — Ave crux. — Catholic Evidence Guild. — Benedikt XV og Kunsten. — Højskolens Foredrag om Knud Lavard. — Brudstykker. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. England. Jugoslavien. Nordamerika. — Brevkasse. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

567.

Bøn paa Alle Helgens Dag.

Min Herre Jesus, jeg vil bruge Tiden vel. Det er for sent at bede, naar Livet er forbi. Der er ingen Bøn i Graven, der er ingen Fortjenester i Renselsens Sted. Ringe, som jeg er for dit allerhelligste Ansigt, er jeg dog stærk i dig, stærk ved din uplettede Moder, stærk ved dine hellige, og derfor kan jeg gøre meget for Kirken, for Verden, for alle, jeg elsker. O lad ikke nogen Sjæls Blod være paa mit Hoved! Og lad mig ikke vandre min egen Vej uden at tænke paa dig! Lad mig bringe alt frem for dig, bede dig om Lov til alt, jeg pønser paa, og Velsignelse over alt, jeg udfører. Og som Solskiven er afhængig af Solen, vil jeg styres af dig alene, hvis du blot vil tage mig og styre mig. Lad det være saa, min Herre Jesus, jeg giver mig ganske over til dig. Amen.

Ave crux.

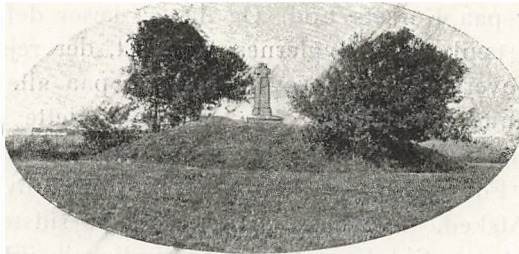
Paa den katholske Vestre Kirkegaard staar der i Midten et stort Kors. Saadan er det altid paa katholske Kirkegaarde, at et stort Kors rager højt op over alle Grave. Det er Livets Symbol i Dødens Have. Den døende Jesus paa Korsset er Tegnet paa Opstandelsen og det evige Liv, for det er »det Kors, hvor Livet Livet lod, og Dødens Træ blev Livets Rod«. Derfor staar ogsaa alle de smaa Kors rundt omkring paa Gravene, af Sten eller Træ, eller ridset ind i Marmortavlerne. Alle disse Kors skal vidne om Livet, ja mere end vidne, de er ved hver Grav en Gentagelse af Apostlens dristige Ord: »Død, hvor er din Sejr? Død, hvor er din Brod?« Men de, hvis Legemer hviler i Gravene, har ogsaa levet deres Liv i Korsets Skygge. Det gør enhver Kristen, og ganske særlig enhver Katholik.

Ja, vi Katholikker lever vort Liv med Krucifikset for Øje altid. Der findes jo ikke noget katholsk Hjem, der ikke har sit Krucifiks, og det hænger der ikke blot paa Væggen som Pynt mellem andre Billeder, nej foran det holder vi vor Andagt og beder vore daglige Bønner. I hvert Klasseværelse i vore Skoler har Korsset Hæderspladsen, i vore Kirker er det Alterets vigtigste Prydelse. Selv paa de fattigste Munkecellers hvide Vægge hænger altid et Krucifiks. Det bliver ogsaa, det haaber vi, det sidste, vi længes efter og holder i vor Haand, naar Livet er forbi. Det er Hovedsagen for os, uden det var hele vort Liv forkert og forgæves, derfor vil vi have det alle Vegne, leve Livet under Herrens Kors.

I Lourdes holdes der hver Aften i Valfartstiden en stor Procession. Tusinder og Tusinder af Mennesker gaar i Procession med Lys i Hænderne, og de synger med en straalende Begejstring om Vor Frue af Lourdes. Det er af en betagende Virkning, og løfter man saa Blikket fra de Tusinder af Lys op mod den mørke Himmel, saa ser man paa en af Bjergtoppene et lysende Kors. Nede fra Dalen synes det ganske lille, saa højt til Vejrs staar det, som var det Stjerner paa Himmelen. Og det er slet ikke noget smagløst Theatertrik, som man stødes over.

Nej, netop saadan maa det være: Korset maa lyse og straale over os, kun da kan vi gaa i festlig Procession, og kun da kan vi synge jublende Lovsange.

Mange Steder i Syden ser man Korset saadan oppe paa Bjergenes Toppe eller paa de Steder, man kan se videst omkring. Ved Chambéry staar der et Kors højt, højt oppe, og fra alle Sider nede i Dalen ser man det, langt, langt borte, ser man det rage frem paa den yderste Fjeldkant. Det er selvfølgelig, at vi ikke kan nøjes med at have Krucifikset hjemme hos os selv, det maa ud, hvor alle kan se det. Vi kan ikke skjule det, der for os er af saa stor Betydning. Vi vil leve vort Liv under Korset baade ude og hjemme. Og alle de, der ikke kender Herrens Kors, skal ogsaa se det, det er »vort Kongeflag«, som skal vise

Snubbekorset.

al Verden, at her bor kristne Mennesker, og det er det Tegn, »for hvilket Fjenden bæver, naar vi i Kamp det hæver«.

Men ikke blot paa Alpernes og Pyrenæernes Toppe hører Korset hjemme. Danmarks Bakker og Dale har ogsaa baaret mange Kors engang, men kun to er tilbage, Hellig Anders Kors ved Slagelse og Snubbekorset ude ved Herstedvester. Om Snubbekorset skrev engang Pontopidan¹⁾: »I samme Taastrup Sogn, strax ved Landeveien, midt imellem Kiøbenhavn og Roeskilde, sees noget, som i disse Lande ellers sielden er til overs fra Pavedommets Tiid, nemlig et Crucifix af huggen Steen, ophøyet paa en muret Pillere, til hvis Vedligeholdelse er henlagt et par Bønder-Gaarde. Det kaldes gemeenlig Snubbe-Kors, efter

¹⁾ Marmora Danica II 235.

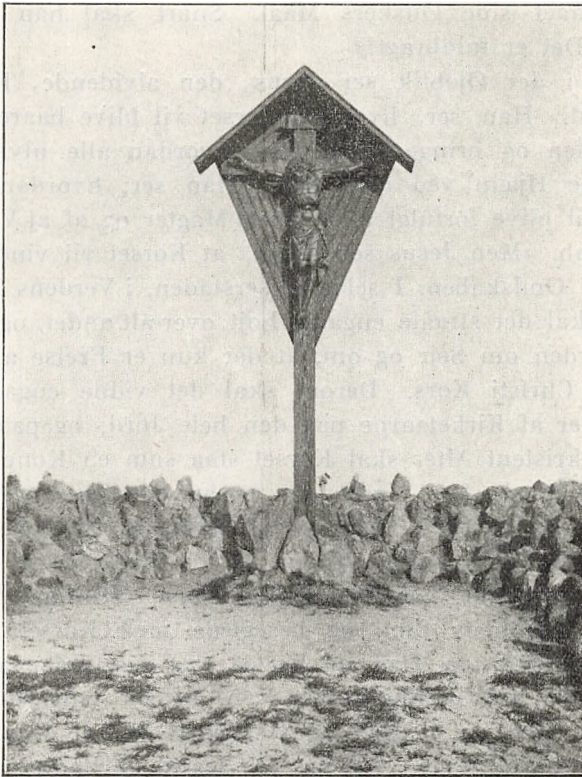
Stifteren. . . . Monsr. Vernon (engelsk Gesandt i Kbh.) melder noget derom i Voyage en Dannemark (Rejse i Danmark 1707), meenende, at Almuens Folk, som gaae forbie, skulle falde paa Knæe der for, men om saadant er skeet i gamle Dage, da vides ikke at det skeer nu omstunder. Noget nær haver Overtroen i vore Tider taget Afskeed. Gid Vantroen og Letsindighed ikke maatte indtage dens Plads.«

For nogle Aar siden kom jeg en smuk Septemberdag ud til Snubbekorset¹⁾. Det staar tilhøjre for Vejen, en tiltrampet Sti fører over den tilsaaede Mark op paa Højen. Grønne Træer skygger over Korset, og der er en smuk Udsigt ud over Landet med mange Kirker, Herstedvester Kirke tæt ved. »Da Valdemar Seir styred Danmarks Rige, rejste Eskild Snubbe Hemmings Søn her et Christi Kors«, staar der paa Korsets Fod. Og da jeg læser det, kommer jeg til at tænke paa Hvidernes store Æt, der rejste Kirker og Kors overalt i Landet, og jeg tænker paa alle dem, der or Aarhundreder tilbage har bedt paa dette Sted. Og uvilkaarligt tager jeg min Hat af og beder — og glemmer Vernons Forargelse og Pontoppidans Glæde over »Overtroens« Afsked. Men jeg tænker paa de sidste Ord hos Pontoppidan: »Gid Vantroen og Letsindighed ikke maatte indtage dens Plads.« Og jeg beder om, at Landet dog maa vende tilbage til sine Fædres Tro, og at der atter maa rejses Kors paa Kors rundt omkring; jeg beder om, at de gamle Kirker der ude i Landet dog igen maa se Herren indenfor deres Mure. Det er blevet Aften, Klokken er seks og Tusmørket begynder; og idet jeg langsomt gaar ned ad Højen, synes jeg, jeg hører Klokkerne ringe derovre fra Herstedvester, og længere borte kommer Lyden fra Herstedøster og Sengeløse, og endnu længere borte fra Ledøje mod Nord og Høje Tostrup mod Syd, og jeg beder: Herrens Engel bragte Maria det glade Budskab. . . . Ja, gid de gamle Klokker vilde ringe Angelus!

Da jeg forleden Dag fik et Billede af Korset ved Lille Svenstrup, kom jeg til at tænke paa mit Besøg dengang ved Snubbekorset og paa den Bøn, jeg dengang

¹⁾ Om Snubbekorset se Ugebl. 1913, S. 917—920.

bad. Det første Kors er blevet rejst igen¹⁾, og det er selvfølgelig en ret ubetydelig Ting, men alligevel — for den, der har bedt ved Snubbekorset, synes det at være mere. Det nye Kors er jo ikke blot et historisk Minde. Nej, det er et Vidne om Troen nu i 1921, og det er som et Varsel om kommende Tider. Ogsaa ved dette nye

Korset ved Lille Svenstrup.

Kors vil mange bede, og ogsaa forbi det skal der gaa Processioner med Bøn og Sang: »Nu stævner frem vort Kongeflag!« Ja, nu stævner det frem, vi har baaret det frem gennem Ringsteds Gader og ud i det danske Land, nu er det plantet derude!

¹⁾ Om Korsets Indvielse se Ugebl. S. 534 ff.

Dengang Herrens Kors for første Gang blev baaret frem, da Bødlerne kom med det, efter at Herren var dømt til Døden, da har Jesus sikkert haft et lykkeligt Øjeblik midt i sin Lidelse. Da han ser Korset, er det, som vaagnede han af en Drøm. Det er, som rystede han al sin Smerte af sig, som glemte han alle de tunge Tanker, og hans matte, dødstrætte Øjne faar ny Glans, thi nu har han naaet sine Ønskers Maal. Snart skal han kunne sige: »Det er fuldbragt!«

Og i det Øjeblik ser Jesus, den alvidende, Korsets Fremtid. Han ser, hvordan Korset vil blive baaret ud i al Verden og bringe et nyt Liv, hvordan alle ulykkelige vil søge Hjælp ved dets Fod. Han ser, hvordan dette Kors vil blive forfulgt af Mørkets Magter og af al Verdens Ondskab. Men Jesus ser ogsaa, at Korset vil vinde Sejr over al Ondskaben. I selve Kejserstaden, i Verdens Hovedstad, skal det straale engang, højt over alt andet, og vidne for Verden om Sejr og om, at der kun er Frelse at finde i Jesu Christi Kors. Derom skal det vidne engang fra Tusinder af Kirketaarne paa den hele Jord, og paa hvert eneste kristent Alter skal Korset staa som en Kongetrone, alle bøjer sig for. Jesus ser ogsaa det Kors, der skal rejses i Aaret 1921 ved en af Sjællands Landeveje. . . . Jesus ser mere endnu. Han ser de Millioner af Sjæle, der engang skal staa foran hans Trone i Himmelen, rensede i Lammets Blod og beseglede med Korsets Tegn. Han ser den store Dag, da Korset skal vise sig paa Himmelen for alle Menneskers Aasyn, og da han selv skal komme med det i Magt og Herlighed for at dømme de levende og de døde. Alt det ser Jesus, da Bødlerne kommer med hans Kors, og derfor hilser han det med Glæde: »O Crux, ave, spes unica! Vær hilset, Kors, Menneskenes eneste Haab!« Himmelske Hærskarer omgiver Herren, de staar ved hans Side og ser med ham ind i Fremtiden, ser med ham Korsets store Sejr, og ogsaa de hilser Korset, hilser det med en mægtig Lovsang: »Vexilla regis prodeunt! Nu stævner frem vort Kongeflag.« — Den Sang synger vi med.

Bødlerne kommer med Korset og slænger det hen til den dødsdømte. Men Jesus breder sine Arme ud og tager

imod det. De behøver ikke at tvinge ham til at bære det, med den ømmeste Kærlighed favner han det, trykker det ind til sig, bøjer sit blodige Hoved ned imod det, ja er det ikke, som trykker han sine Læber mod Korset i et brændende Kys! Hvem kan det gælde, det Kys mod det kolde, haarde Træ? Det gælder alle dem, som i Tidernes Løb skal gaa ud med Jesu Kors og plante det i fremmed Hedningland, alle dem, der ofrer deres Liv for at føre Korset til Sejr. Men det gælder langt flere endnu. Det gælder alle de mange Millioner, som skal ære dette Kors, alle dem, der gør Korsets Tegn og vier sig til dets Tjeneste, alle dem, der hilser det og bøjer sig for det. Det Kys gælder ogsaa alle dem, der engang skal ære Korset ved Lille Svenstrup.

Der vil vi da knæle i vore Tanker paa Korsageren ved Lille Svenstrup og bøje os dybt for Herrens Kors: »Ave crux, spes unica! Vær hilset Kors, vort eneste Haab!«

Bernh. Jensen.

Catholic Evidence Guild.

For nylig har »Catholic Evidence Guild«, Katholsk Oplysningsforening, holdt sit Aarsmøde i Westminster Cathedral i London. Kardinal Bourne førte Forsædet og erklærede i sin Tale, at det var med den største Beundring, han saa det Arbejde, der blev præsteret i denne Forening, og de Frugter, dette Arbejde bragte.

Catholic Evidence Guild er en Forening af Lægfolk, Mænd og Kvinder, der vil arbejde for Kirkens Udbredelse i England. Alle Medlemmerne faar en omhyggelig Uddannelse i Katholsk Apologetik, og de bliver undervist i at holde Taler. Og saa gaar de ud og taler om Aftenerne og paa Søndag Eftermiddage. De stiller sig op i Byens Parker, paa Gadehjørnerne, paa Torve og Pladser, alle Vegne, hvor der kan samles Folk, og de forkynder den katholske Kirkes Lære for alle, der vil standse og høre paa det. I London samler de de største Tilhørerskarer omkring en Talerstol i Hyde Park, paa det Sted, hvor den sidste katholske Martyr led Døden i 1681. Ved særlige Lejligheder taler ogsaa Præster, men i Reglen er det Lægfolk. Stor Opsigt har det vakt, at den nye Ærke-

biskop af Birmingham, som vi omtalte i Ugebladets Nr. 43, selv er gaaet ud og har prædikeret paa Byens Torv.

Et Medlem af Cath. Ev. Guild fortæller i The Universe om denne Begivenhed: »Jeg antager, at det er første Gang, en Ærkebiskop har prædikeret her,« sagde Ærkebiskoppen, da det hele var forbi, og han saa ikke ud til at angre Eksperimentet. Hvordan kunde han ogsaa det? Femt hundrede Mænd og Kvinder (de to Tredjedele Ikke-Katholikker) var samledes for at høre ham og havde modtaget ham med Begejstring. Men det var ikke det, der havde glædet ham mest. Det bedste denne vidunderlige Aften var det Indblik, man fik i den moderne Mands Hjerte. De kom i Mængde til Mødet; de stod med blottet Hoved, da Krucifikset blev rejst, og da Salmen blev sunget; de hørte i Stilhed og spændt Opnærksomhed paa en katholsk Ærkebiskops Ord og syntes fulde af Ærhødighed ligesom deres katholske Kammerater. Og da Ærkebiskoppen og hans Skare gik over til Velsignelsen i Kirken, saa rykkede Folk nærmere til og stod der og sugede ind i sig, hvad de følgende Talere sagde, lige til Klokken blev halv-elleve.

Hvad betyder det? Et forandret Sindelag overfor den katholske Kirke og Forsvinden af gamle Fordomme, der vilde have revet Krucifikset ned og haanet Gud og hans Tjenere. Men sikkert mere end det. Et forandret Hjerte; en Hunger efter Livets Ord, efter en Forklaring paa al den Forvirring, der vokser Aar for Aar. Maaske aandelige Instinkter, arvede fra de gamle katholske Forfædre, er begyndt at hviske til dem, at man har røvet dem Livets Brød og ført dem bort fra den eneste Vej, der fører til det evige Liv. Hvad det end er, noget er der, som trækker det moderne Menneske, naar den katholske Prædikant lader sin Røst lyde paa offentlige Pladser. Han staar først i Yderkanten og lister sig saa bort; men kun for at komme igen en anden Aften og efterhaanden rykke nærmere og nærmere, indtil han endelig dristigt staar lige ved Taleren i hele to Timer og lytter, ja endog stiller Spørgsmaal.

Da det derfor blev bekendt, at en af den katholske Kirkes ledende Mænd i dette Land, dristigt vilde kaste al Skik og Brug til Side og ligesom den gode Hyrde komme ud efter det Faar, der skulde være i hans Fold, saa var man rede til at modtage ham. De andre havde talt om Kirkens Lære; men Kirken er et synligt Legeme, og derfor gjorde det mere Indtryk end nogen Prædiken, at en af Kirkens Ærkebiskopper kom ud blandt Folket; i rød Kjole og Biret gjorde han netop det Indtryk, som Folket ventede.

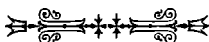
Da Talen var forbi, skilte omtrent 600 Katholikker sig

ud fra Mængden og fulgte Ærkebiskoppen til St. Mikael's Kirke. Men de andre blev tilbage.

De følte instinktivt, at der var sket noget, og at de havde oplevet noget usædvanligt den Aften. Men hvor vidt forstod de, hvad det var? Da Ærkebiskoppen var gaaet, var Mængden maaske dog uden klar Forstaaelse af det hele. Men saa var det, Pater Hugh Pope forklarede dem det. Han forklarede dem alt om Ærkebiskoppen af Birmingham. Han forklarede dem, hvem der havde gjort ham til Ærkebiskop, og hvorfor. De blev ligefrem lidt stolte paa Byens Vegne. Han gjorde det ganske klart, at Ærkebiskoppen var Pavens Mand i Birmingham.

Og i Mørket stod de tusinde Mennesker under Gaslamperne og lyttede med den største Interesse paa, hvad den hvidklædte Munk fortalte dem.

Det er den Slags Ting, der mere end nogen Organisation eller Komité vil omvende England. C. E. G. gør store Ting og faar fat i Folk paa Gaden. Den venter ikke paa fremragende og lærde Mænd. Naar den kan faa en Ærkebiskop paa en Talerstol, er den henrykt, og den takker Gud for at have en Mand som Pater Hugh Pope blandt sine Ledere. Men til daglig arbejder den med os almindelige Mennesker. Bare man har et lidt praktisk Tag paa Tingene, saa gaar det, og det er stort, hvad vi faar udrettet.

Benedikt XV og Kunsten.

Paverne har altid været Kunstens mest forstaaende og rundhaandede Støtter og Hjælpere. Saaledes har Pave Benedikt XV ogsaa allerede ofte vist sin Interesse for Kunsten. Herom vidner hans Skrivelse i Anledning af Dante-Festen og hans store Gave til Udsmykningen af Kirken San Pietro i Ravenna, hvor Digterens Lig er bisat. Ligeledes følger han med Opmærksomhed Maleren Antonellis Arbejde paa det store Kolossal-maleri, som fremstiller Forkyndelsen af den nye kirkelige Lovbog, og som skal op-hænges i Konsistorialsalen, hvor den højtidelige Handling foregik. Ved et Besøg i Atelieret fornylig udtalte den hel-lige Fader sin Glæde over Billedets Skønhed og den tro Gengivelse af alle de høje Gejstlige, som fremstilles paa Maleriet. Ikke mindre tager Paven sig af Tonekunsten. I

Fjor har han ved Kardinal Vanutelli tilstillet Byen Palestrinas Forvaltning 10,600 Lire, for at den paa en festlig Maade kunde afsløre Monumentet for den uddødelige Tonemester Pierluigi da Palestrina. Paa Afsløringsdagen den 2. Oktober har han desuden i en Skrivelse udtalt sin Glæde over, at Byen Palestrina ved den store Mester Giovanni Pierluigi er bleven berømt i den hele Verden. Efter at have bemyndiget Kardinal Vanutehli til at repræsentere sig ved denne smukke Fest, siger han saa: »Det er sjældent i Historien, at den ideelle Kunstsans paa en saa fuldkommen Maade forenes med Troens Straaleglans som i denne Kunstner, hvis flerstemmige Musik er den skønneste Pryd for Vort pavelige Kapel og for de romerske Basilikaer.« Idet den hellige Fader udtaler det bestemte Ønske om, at Pave Pius X's Prev om Kirkemusikken som »Kirkens Lovbog« maa beholde sin fulde Gyldighed navnlig med Hensyn til den flerstemmige Musik, som i den romerske Skole ved Palestrina har opnaaet sin højeste Fuldkommenhed. siger han saa: »Ved denne Musiks Fremførelse bliver de troende, som har forsamlet sig til Bøn i Guds Tempel væsentlig ansporede til Andagt og disponerede til at modtage Naadefrugterne.«

I denne Skrivelse stiller Pave Benedikt sig ved Siden af sin Forgænger Pius X og ved ikke bedre end at bruge de samme Udtryk og Vendinger som Pius i sit Motu proprio af 22. Novbr. 1903 for derved at stadfæste dets stadige Gyldighed. Ogsaa dette er atter et Bevis for Enheden og Enigheden i Kirken, men først og fremmest vidner det om Kirken som den, der ogsaa i Kunsten stadig, selv i vanskelige Tider, hævder Idealerne og paa en virksom Maade fremmer og befordrer dem.

Joseph Hammermüller.

Højskolens Foredrag om Knud Lavard.

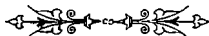
Det er Synd at sige, at den katholske Højskole gør megen Reklame eller just slaar paa Stortromme, naar den har noget at byde paa. Derfor maa vi nok have Lov til

engang at kalde. Det gælder den Serie Foredrag om Knud Lavard, der begynder paa Tirsdag den 8. November og fortsættes de følgende Tirsdage i denne Maaned. Vore danske Helgener har jo uden videre vor Kærlighed i en særlig Grad, men desværre er det dog ofte smaat med Kendskabet til dem og med de praktiske Følger af Kendskabet. Hellig Knud Lavard er i de sidste Aar blevet Genstand for større Dyrkelse. Spejdernes Hertug Knuds Division og Valfarterne til Haraldsted vidner om det. Derfor vil Højskolen fortælle noget om ham.

Selv vil jeg først i et Foredrag forsøge paa at give en Skildring af denne Helgen, og det bliver vel nok Grundlaget for de følgende Foredrag. Cand. phil. Rønnow vil i sit Foredrag om »Kunsten og Knud Lavard« først gennemgaa St. Bents Kirke i Ringsted, der byggedes over hans Grav, og saa vise os alle de Billeder af Helgenen han har kunnet finde, lige fra de gamle Kalkmalerier indtil vore Dage. Student E. Frederiksen vil vise os, hvordan Digterne til de forskellige Tider har opfattet Knud Lavard, og vi kommer sikkert til at stifte Bekendtskab med mange interessante Digterværker; Organist Siegler vil afslutte den Aften med at lade en Del af sine Elever fra den franske Skole synge Hauch og Gades kendte Sang: »Hr. Magnus han stirrer i Vinternatten ud«. Den sidste Tirsdag kommer Organist Hammermüller med Kor og lader os høre det gamle Knud Lavards Officium, det bliver en Aften med middelalderlig Musik, en Troubadursang og en Folkeviser vil blive draget frem til Sammenligning med Kirkesangen.

Det vilde være underligt, om Salen i Stenosgade ikke skulde kunne fyldes de fire Aftener. Emnet er godt nok, og jeg tror ogsaa, at det vil blive værd at høre. I hvert Fald gaar vi fire til det med stor Interesse og stor Glæde, og derfor vil Tilhørerne vist ogsaa faa Glæde af det.

B. J.

Opus 2035.

Allerede Overskriften viser, at der her er Tale om Musik. Og Musik er det, herlig Musik, det nye Orgel, St. Albanikirke har faaet. Hvilken Nydelse f. Eks. at

høre det stemningsfulde og stemningsvækkende Piano! For ikke-musikalske Læsere er det tilstrækkeligt at vide, at Orgelet har 2 Manualer og 16 Registre (8 Registre i 1. Manual, 5 Registre i 2. Manual og 3 Registre i Pedalen). Den 28. Oktober, da Overtagelsen fandt Sted og Hr. Organist Fjelrad fremtryllede de vidunderligste og herligste Toner paa det nye Orgel, blev til en sand Fest for alle Musikvenner. Og endnu større var Festglæden, da Orgelet den 30. Oktober blev indviet. Man kunde ligefrem føle den store Interesse, Menigheden havde for Orgelet; thi efter endt Gudstjeneste maatte alle, baade store og smaa, valfarte op til Orgelet, der betragtedes som Kælebarn af hele Menigheden. Og med Rette; thi i Løbet af de 4 sidste Maaneder, da der for Alvor blev Tale om et nyt Orgel (i Stedet for Harmoniet, man i 13 Aar har maattet nøjes med), har Menigheden indsamlet over 4000 Kr. til dette Formaal. Det var derfor heller ikke uden Grund, at Pastor Schmiederer roste Menighedens Offervillighed i stærke og hjertelige Toner. Da der allerede i Aarenes Løb var indsamlet et Par Tusinde Kroner til Orgelet, bliver der kun en Restgæld paa ca. 2000 Kroner, som Menigheden ligeledes vil søge at afbetale ved Gaver og maanedlige Bidrag.

Orglet har allerede vist sin Vidunderkraft og sin Indflydelse paa Menighedslivet, idet det formaade at samle et Sangkor paa en Snes Medlemmer omkring sig, der paa Indvielsesdagen med Pastor Dutsche (der er Ophavsmand til Orgeldispositionen) som Organist og Pastor Klar som Dirigent opførte Grubers St. Anna Messe.

Orglet stammer fra Brødrene Rieger i Jægerndorf, Czekoslovakiet, og er Nr. 2035, som dette Firma har bygget. Navnet Rieger er heller ikke ukendt i Skandinavien, thi Firmakataloget opviser forskellige Navne fra de tre nordiske Lande. Ved Overtagelsen udtalte Organist Fjelrad sig meget rosende om Orglet, og han fremhævede, at det var det mest moderne Orgel, der findes i Odense By.

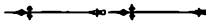
P. D. Steidl.

Brudstykker.

114. I »Nationaltidende« for 2. Oktober skriver Paul Læssøe Müller i en Artikel om Ulster: »Den udmærkede Katholik fra Sydlandet, Professor Thomas Kettle, fór en Gang som politisk Agitator med Automobil gennem det protestantiske Nordland. Under et Ophold saa han en lille Dreng staa og stirre længselsfuldt paa Vognen, og vennsælt tog han ham med op at køre. Efter Turen

takkede Purken med al mulig Belevenhed; men for ikke at paadrage sig mindste Skin af at have solgt sin Overbevisning for Gunst og Gave til den velkendte Home-Rule-Politiker tilføjede han i samme Aandedræt, net og sagligt, det gængse Ulsterløsen (som vilde tabe for meget i Ynde ved at oversættes): »*To hell with the Pope!*«*) — Paven som Skræmmebillede for en Skolepog fra det tyvende Aarhundrede! I de gamle danske Salmebøger bønfuldt man Gud om Værn mod Tyrkens og mod Pavens Mord; men allerede Oplysningstidens Gejslighed satte i Stedet: »mod dine Fjenders Løgn og Mord«, og nu læser vi kun i »Peder Paars« om Paven som Landeplage.«

115. Flensborg Avis for 26. Oktober fortæller om et Møde, de slesvigske Tyskere har holdt i Tinglev. Det var særlig Spørgsmaalet om tyske Præster og tyske Gudstjenester i Nordslesvig, der blev drøftet. I den Resolution, der vedtoges, forekommer følgende Sætning: »At samles til tyske Gudstjenester er Roden til det lutherske Kirkedømme«.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Efter lang Tids Forløb saas Kaptajn Beyer igen paa Højskolens Talerstol. Hans Foredrag om den franske General de Sonis viste os den katholske Soldat i den ideelleste Skikkelse, ja i det hele taget den katholske Mand. Hans daglige Liv i Bøn og Arbejde, hans Heltemod i Lidelse, hans vidunderlige Evner til ved sit Eksempel at paavirke andre var noget, der havde Bud til os alle.

— Katholsk Ungdomsværns Fest for de 14-aarige forløb meget smukt. Af de ca. 100 indbudte unge var de 62 mødt sammen med deres Forældre, saa omtrent 200 Mennesker samledes om de lange Kaffeborde. Ungdomsværnets Formand, Pastor L. Günther, talte alvorligt og indtrængende om de unges Troskab mod deres Kirke og Direktør Henrichsen om Troskaben mod Fædrelandet. Saa blev der sunget et Par gode Sange, skrevet til Festen, og Læge Bravi-Bertini holdt en aandfuld Tale om Mørket derude og Lyset derinde i Kirken. Efter denne alvorlige Del af Festen gav Bugtaleren Hr. J. Steinbeck en morsom Underholdning, og der sluttedes med Leg og Dans. Gid nu denne Fest ogsaa maa bære god Frugt, saa at de unge, der var med, nu slutter op i Rækkerne!

*) »Til Helvede med Paven!«

— Hertug Knuds Division, der siden November i Fjor har passet de franske Krigergrave her i Byen, lader Fredag den 11. Kl. 8¹/₄ en højtidelig Sjælemesse læse i St. Ansgars Kirke for de franske Soldater, der døde her, da de — som de troede — var paa Vej hjem efter deres lange Fangetid. Den franske Minister vil overvære Messen, og forhaabentlig vil ogsaa mange danske Katholikker komme til Stede.

England. Den 13. Oktober var det den hl. Kong Edward Bekenderens Festdag. I Westminster Abbey i London hviler Helgenens Legeme i et stort Skrin bag Højalteret. Westminster Abbey er den anglikanske Domkirke, men den 13. Oktober gaar en stadig Strøm af Katholikker ind ad dens Porte, og i store Skarer knæler de omkring Relikvieskrinet og beder Rosenkransen for Englands Omvendelse til Katholicismen. Der er ingen, der lægger dem Hindringer i Vejen, ja der er endog mange Protestanter, der tager Del i Rosenkransbønnen, saa mærkelige er Forholdene i England for Tiden. — Man kan ikke lade være med at tænke paa St. Knuds Skrin i Odense, hvor man er saa bange for, at vi Katholikker skal bede, at man vil forbyde os at knæle i den gamle Helligdom!

Jugoslavien. De orthodoxe serbiske (græsk-katholske) Biskoppers Forsamling har med Billigelse af den serbiske Regering besluttet at foreslaa alle orthodoxe selvstændige Kirker en Sammenkaldelse af et almindeligt (økumenisk) Koncil. Koncilet skal afholdes i Jugoslavien paa den serbiske Kirkes Bekostning. — Siden det 7. almindelige Koncil i Nicæa 787 og Adskillelsen af den østerlandske og vesterlandske Kirke har den orthodoxe Kirke ikke anerkendt noget Koncil som almindeligt. Et almindeligt Koncil for hele den orthodoxe Kirke har utvivsomt en Række vigtige Spørgsmaal at løse.

Nordamerika. Fra Pastor Büchler, der i Sommer gæstede Danmark, er nu de første Breve kommet, efter at han er naaet tilbage til Buhl, Minnesota. Han skriver om Hjemkomsten: »Byen var dekoreret med Guirlander og Flag, skønt der kun er faa Katholikker her. Ingen Danske er her, og dog Dannebrog fra mange Bygninger. Et stort Orkester modtog mig paa Banegaarden, hvor Byens Borgmester holdt en Tale. — Rejsen hjem var skrækkelig stormfuld, men tog kun syv Dage paa Skibet.«

Brevkasse.

I Anledning af mit Svar i forrige Nummers »Brevkasse« er jeg blevet gjort opmærksom paa, at man ikke behøver et særligt Bevis for, at man er Katholik, til Skattevæsenet. Det er tilstrækkeligt blot at forelægge en Kvittering for, at man har betalt Skat til sin egen Kirke.

Red.

Unio. Møde i Koncertpalæets Riddersal **Tirsdag d. 8. November Kl. 8 pr.** Sang og Viser af Skuespiller Victor Morton. Derefter Dans til Kl. 12. Adgangskort er tilsendt Medlommerne. Besøgende indført ved et Medlem kan faa Adgangskort à Kr. 1,75, hos Bestyrelsen samt hos Fabrikant Johs. Hofmann & Søn. Købmagergade 48. Tlf. 1389.

Credo. Oktober 1921. Indhold: En kompass för livet och döden. — Bibel eller läroämbe V. — Den tyska protestantismens framtidsutsikter. — Några ord om det katolska Berlin. — En dag i Birgittinerklostret Altomünster. — Veien til livets træ. — Från Credos Torn. — Ett tack från Finland. — Kyrklig kalender.

Den nye Kirke i Nakskov indvies Søndag den 6. November.

Til Grevinde Ledóchowskas Smaabørn har jeg haft den Glæde at modtage: K. 3,00 — Wt. 2,00 — H. 3,00 — J.-T. 10,00 — Johs. L. 2,00 — Otto 5,00 — A. B. 10,00 — Kr. 10,00 — St. 10,00 — Marguerite-Marie 5,00 — T. M. 20,00 — R. 6,00 — A. og L. P. 10,00 — Æ. 3,00 — M. Br. 10,00. Ialt Kr. 109,00.

Blandt de mange Indsamlinger til at lindre Nøden i Udlandet kalder denne særlig paa os Katholikker. Derfor hjertelig Tak.

1. November 1921.

Redaktøren.

Elisabeth-Vincentsforeningen Ø.

med Christianshavn og Sundby.

Halvaarligt Regnskab 1920—1921.

INDTÆGT.	UDGIFT.
Kassebeholdn. 141,72	Kontant Hjælp..... 214,00
Aarlige Bidrag 110,00	Kødkort og Madvarer... 19,94
Extra Julegave 100,00	Nye Beklædningsstykker 113,24
Gave fra Forbrugsforen. 105,00	Indkøb af Stoffer 10,33
Indhold af Antoniusbøs. 13,28	2 Expl. af Nordisk Ugeblad 12,00
Indsamlet ved Møderne. 27,60	Kassebeh. ved sidste Møde 128,09
Kr. 497,60	Kr. 497,60

Foreningens 7 Medlemmer har i Løbet af Vinteren besøgt 14 fattige Familier paa Østerbro og Amager 83 Gange.

Katholsk Boghandel Stenosgade 3, Kbhvn. B. Aabent 9-6 Tlf. Vester 3930. Bøger, Billeder, Devotionalier.

Kirkelig Kalender.

6. Nov. 25. Søndag eft. Pintse.	13. Nov. 26. Søndag eft. Pintse.
7. — M. Oktavdag.	14. — M. Josaphat, Biskop og Martyr.
8. — Ti. Oktav af Alle Helgen.	15. — Ti. Gertrud, Jomfru.
9. — O. Laterankirkens Indvielse.	16. — O. Ferialdag.
10. — To. Andreas Avellinus, Bekender.	17. — To. Gregor Undergører, Biskop o. Bekender.
11. — Fr. Martinus, Biskop og Bekender.	18. — F. Peterskirkens Indvielse.
12. — L. Martinus, Pave og Martyr.	19. — L. Elisabeth af Thüringen, Enke.

Katholsk Højskole. Tirsdag den 8. November Kl. 8 Aften i Knudssalen i Stenosgade 4 B. Pastor Bernh. Jensen: Hellig Knud Lavard. Adgang for alle. 25 Øre. »Sursum corda« bedes medtaget.

Mariakongregationen for Mænd afholder Fælleskommunion Søndag den 6. November Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjerter Kirke.

St. Josefs Gilde st. 1885. Fortsættelse af det den 10. Oktbr. afholdte Generalmøde finder Sted Mandag d. 14. Novbr. Aften Kl. 8 i Bredgade 67. — Maanedsmøde i Novbr. bortfalder.

Bestyrelsen.

Ordrup. Lørdag d. 12. Novbr. Kl. 8 er der Højmesse-Requiem for St. Andreas Kollegiums afdøde Lærere og Elever. Messen er stiftet af St. Andreas-Kollegianersamfundet.

A.C. (D. u. S.) Onsdag den 9. November Kl. 8 $\frac{1}{4}$ i A. C.'s Lokaler, Vestervoldgade 115². Møde. — Gæster kan medtages.

Adm.

Mariahjemmets Bogudlaan er aabent hver Onsdag Kl. 3—4 i Vestervoldgade 115, 1ste Sal.

Rettelse: I Nr. 43, Side 683, L. 11 »Vellyst« læs: Vellyd.

Vor kære Datter og Søster
 Sygeplejerske **Marie Christine Melchiors**
 døde i New York den 27. Oktober efter et Ulykkestiltælde.
 Randers den 29. Oktober 1921.

Paa Børns og egne Vegne
C. Melchiors og Hustru.

Liget ankommer med Damperen »United States« antagelig den 12. November og vil derefter blive ført til Kapellet ved St. Ansgars Kirke i Bredgade.

Begravelsen, der finder Sted i Randers, vil senere blive bekendtgjort.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
 Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
 Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

69. AARGANG

«Nordisk Ugeblad» udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskantor (Boyesgade 8^a V. 5-7, Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbh. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5-7 Eftermiddag.

Nr. 46.

Søndag den 13. November.

1921.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Rom i Fugleperspektiv. — Til min gamle Lærer. — Nye Bøger. — Protestantisk Allehelgensfest. — Udtrædelse af Folkekirken og Kirkeskatten. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Haderslev. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

568.

Lignelsen om Sennopskornet.

Jeg saa Christi mystiske Brud, som voksede gennem Aarhundrederne fra Barndomstiden til Ungdomstiden, som tog til i Visdom og Kraft, som ikke forøgede, men udviklede sin Viden, som styrkede sine Lemmer og fattede videre og videre med sine Hænder, som ganske vist forandrede sit Udseende og sit Sprog og snart brugte en, snart en anden Udtryksmaade for bedre og bedre at tilkendegive sin Mening, men som dog kun stadig fremførte det, som havde været hendes fra Begyndelsen af, da hun ejede sin Brudgoms Aand, ja som led, som han selv havde maattet lide. Hun blev ogsaa forraadt og korsfæstet som hendes store Herre, var et Sorgernes Barn og nøje kendt med Smerte, blev misforstaaet, led og døde som hendes Forbillede, men var dog altid forbunden med Guddommen, blev lagt i Graven, indespærret af verdslige Magter, men rejste sig atter, levende og herlig, paa Paaskedage, gik gennem Døre, Mennesker troede lukkede for evigt, og dækkede Bord for alle sine Sønner og Døtre.

Mgr. Robert Hugh Benson.

Rom i Fugleperspektiv.

Pavens Haver, Engelsborgen, Byens Høje. Afsked.

Man kan sagtens flyve over Rom og tage Fotografier — næsten hver Dag ses en eller anden Militærflyver kredse over den hellige Stad. Men man kan ogsaa paa anden Maade naa højt til Vejrs og se hele Byen ligge dybt neden under, nemlig ved at stige op til St. Peters Kuppel.

Det er en Bjergbestigning. Da jeg hver Dag fra min Plads ved Skrivebordet havde Peterskirkens sydøstlige Hjørne og derover den blaa-hvide Kupola lige foran mine Øjne, var det jo ikke mærkeligt, at jeg fik Lyst til at gaa op paa den.

Men jeg tog fejl af Dimensionerne — noget, man let kommer til i disse Omgivelser. Thi jeg havde tænkt bare saadan paa en lille halv Time at kunne »stikke op« i Lanternen og se det med, inden Eftermiddagskaffen blev serveret.

Derfor syntes jeg ogsaa, det var underligt, at der nede ved Opstigningens Begyndelse stod Mindetavler om den eller den Fyrstes Bestigning af Kuplen. Men da jeg nogle Timer senere kom ned igen, forstod jeg Indskrifterne paa den Maade, at det naturligvis har været en særlig Helte-daad, at vedkommende Højhed har vovet denne romerske Mont Blanc-Bestigning.

Først gik Vejen ligesom i Kastel San Angelo, Engelsborgen, og for Resten som i »Rundetaarn«, langsomt skraanende opad. Da jeg kom op paa Taget og saa Huse og Gader der oppe, kunde jeg nok forstaa, at der her var Plads til en Landsby. Ja, ogsaa en Restauration var der, men jeg hvilede ved Siden af Tag-Façadens uhyre Apostelstatuer og kunde godt forstaa, at der skal Arbejde til for bare at holde en eneste af disse Kolossal-Figurer i ordentlig Stand. . . .

Saa gik Rejsen videre opad. Nu havde vi bare Trapper og tilsidst Stiger, altid smallere foran os. Det var drøjt at klare den sidste Del — men endelig, endelig var det naaet: vi stod oppe paa Kuplens blaa-hvide Ryg!

Da jeg først saa ned over Gelænderet, saa jeg dybt neden under de smaa Mennesker gaa omkring. Men da huskede jeg, at disse Folk jo spaserede paa Taget. Saa først saa jeg ud over dette ned paa Byens Vrimmel. Peterspladsens Kreds med sorte Prikker — Menneskene — var det eneste aabne Stød, thi de øvrige Pladser og Gader var som smalle Indskæringer i Husenes Masse. Kun Tiberfloden slyngede sit grøntgule Baand tydeligt igennem Byen, og enkelte større Bygningers Kupler eller Taarne hævede sig frem mellem de andre.

I Forgrunden, dybt nede til venstre, ser vi Vatikanets hele Kompleks ligesom paa et Landkort foran os. Det er ganske interessant at faa en Oversigt over »Kirkestatens« sidste Rest, det lille Hjørne af Verden, hvori Paven færdes.

Tæt op til Kirken ligger Vatikanets ældste Dele, en Slags Fæstning fra Oldtiden og Middelalderen. Dertil slutter sig Sixtus V's høje, regelmæssige Firkant, hvor Paven for Øjeblikket bor.

Henimod Haven strækker sig to umaadelige Fløje, der forbinder den gamle Del med en Barok-Bygning, det saakaldte »Belvedere«. Der og i de lange Forbindelsesgange huses Vatikanets berømte Samlinger og Bibliothek.

Haven er let at faa en Oversigt over. Først en Slags Blomsterhave eller rettere en Barok-»Ziergarten« med buksbom-kantede Veje, nogle Palmer og et lille »Casino«, et af de ældste bevarede Barok-Lysthuse, som Pius IV har bygget, og hvori den hl. Karl Borromeo og hans ligsindede mange Aftener har læst og talt sammen om deres aandelige Interesser. Nu gør Stedet desværre et ret for sømt Indtryk. Man ser, at Paven aldrig kommer paa denne Side af Haven, der jo ogsaa er udsat for de lange Vinduesrækker fra Vatikanets først senere tilbyggede Fløje.

Nej, Paven gaar en helt anden Vej paa sine korte Spasereture. Han gaar fra Belvedere-Porten langs med de store Appelsintræer ind i »Boschetto«, en Fyrreskov, der skraaner op ad Vatikanets Høj. Der findes en Vej, hvor han endelig kan være ene og ugenert. I Skoven — der for Resten hverken er stor eller ligner de danske Skove — findes en Del antikke Statuer og Barok-Springvand.

Paa et Sted er der rejst et Slags Telt med Bord og Stole. Det er her, Paven kan sidde i Fred med nogle Ledsagere og hvile efter Dagens Arbejde og nyde frisk Luft. Pave Leo XIII holdt meget af at være ude — han var jo en Godsejers Søn fra Carpineto — og byggede sig et beskedent Landsted. Det ligger paa en Terrasse tæt op til den gamle Fæstningsmur og er behagelig skjult under store Træer — de eneste store Træer paa hele Vatikanets Omraade.

Her er ogsaa et astronomisk Observatorium, som nogle Jesuitpræster har Ledelsen af. Mange Gange steg Leo XIII op paa Observatoriet og lod P. Hagen eller en anden holde Foredrag for sig. Thi Leo var i høj Grad ogsaa almenvidenskabeligt interesseret.

Bag denne Skov, oppe paa Højen, findes en nøjagtig Efterligning af Lourdes, baade af Grotten og af Kirken oven over den. Og da denne Basilika jo er i gotisk Stil, er det forunderligt her midt i disse Omgivelser at se dens spidse Taarn titte i Vejret — her ved Siden af Gregor IV's runde Fæstningstaarne. Den øvrige Del af Vatikanet optages af Vinmarker, Køkkenhaver og Embedsboliger — alt i alt et enestaaende, mærkeligt og verdensberømt lille Rige. . . .

Fra Vatikanet vender Blikket sig mod Engelsborgens gule, runde Bygning. Den rejstes som Gravmæle af Kejser Hadrian, men blev en stærk, ja uindtagelig Fæstning under Middelalderens Storme. En dækket Vej førte fra Vatikanet til denne Borg, der har sit Navn fra en kolossal Engel-Statue, som kroner dens Top. I Oldtiden kaldtes den: moles Hadriani. Her opbevares endnu gamle Stenkugler, der tjente til Forsvar, her er endnu et gammelt Apothek og Pavernes Værelser fra Renæssance-Tiden.

Det har været frygtelige Timer, som Clemens VII har maattet tilbringe der inde, medens Karl af Bourbon og Kejserens protestantiske Soldater hærgede Byen og belejrede Borgen. . . . Den Gang ødelagdes meget — men der byggedes bagefter ogsaa meget. Den Tid havde en uimodstaaelig Lyst til at rive ned, hvad der var gammelt, og sætte Renæssancens Paladser og Kirker i Stedet.

Nogle Paladser ser man fra det Sted, hvor vi staar.

Lige overfor ligger Quirinalets brede, gule Mure og til venstre Villa Medicis Kasino ved Siden af Trefoldigheds-Kirkens to høje Taarne deroppe paa Bakken. Det er et storslaaet Syn, vi har her fra San Pietro, thi her ser vi, hvor bakket et Terræn Rom er bygget paa. Hovedkirkerne, Maria Maggiore og Laterankirken, hæver sig højt over Husenes Hav. Derimellem Kapitoliets Taarn og Kuplerne af Al Gesù, Sant' Ignazio, Andrea del Valle og Chiesa nuova. Til højre har vi Janikulus-Højen med Sant' Onofrio og — Garibaldi-Monumentet, hvis ene Figur, en knælende Soldat, sigter temmelig godt imod Korset over os. . . . Drejer vi os nu imod Vest, ser vi Kampagnaens flade Egne henimod Ostia og Fiumecino, helt ude i Horisonten lyser Middelhavets blaa Stribe.

Paa den modsatte Side, imod Øst og Nord, ser vi Albaner- og Sabiner-Bjergenes graa og blaa Højder med hvide Punkter imellem. Det er de berømte »castelli romani«, hvor den gode Vin kommer fra, og hvor der har flydt meget Blod under Romernes Kampe i Oldtiden og under de italienske Baroners Kampe i Middelalderen, da Guelferne og Ghibellinerne endnu sloges.

Thi slaas skal Menneskene jo altid, under den ene eller den anden Form. . . .

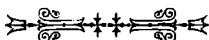
Men naar Sommervarmen kommer, saa hviler de fleste Mennesker helst fra Kampen, navnlig under Italiens glødende Sol. Da plejede de romerske Stridsmænd, Feltherrer, Advokater og Forfattere at søge Kølighed ved Tivolis Kaskader eller i Skovenes Skygge ved Albano- og Nemi-Søernes Bredder. Og netop derhen stævner ogsaa nu til Dags de romerske Politikere for saa i Efteraaret at tage tilbage til den gamle By med de store Modsætninger.

Og nu stiger vi ned ad de utallige Trappetrin, ned fra Taget til det store, højtidelige Kirkerum. Langt borte glimrer Lamperækken om Apostelens Grav. . . . Her paa dette Sted samles alligevel alle Nationers Katholikker. Og til Trods for alle Modsætninger og Misforstaaelser er dette et Samholdets og Forstaaelsens Sted, et Troens og Kærlighedens Centrum i en Verden, hvor »Verdens Fyrste«, Begærlighedens og Hadets Aand, synes at regere. Men netop her paa dette Sted ser vi, at denne onde Aand

alligevel ikke vil sejre helt, at der er noget, der over vinder Verden: vor Tro.

Med denne Tanke forlader vi dette Kirkerum, det første og sidste, vi saa i Rom. Det skal være det bedste og sidste af vore »romerske Minder«.

F. F. M.

Til min gamle Lærer.

Da jeg i 1899 sad i St. Ansgars Drengeskoles 2. Klasse, fortalte De os Drengene en Tildragelse. I Dag, 22 Aar efter, læser jeg den samme Fortælling i »Kolding Avis«.

Naar undtages de to overkomplette Ord i den katolske Hilsen, ja, og saa Indledningen om Pastor Lundby, saa tror jeg, at De i Modsætning til Hanen ganske godt genkender Fjeren, 22 Aar efter. —

Hvad han vilde sige, inden han mistede Talens Brug.

Forrige Søndag blev Pastor Lundby, Søllested paa Lolland, indsat i sit Embede i Vemmelev og Hemmeshøj ved Slagelse. Pastor Lundby prædikede om Menneskets Trang til Glæde og kom her ind paa Spørgsmaalet om, hvilke Ord et Menneske kunde ønske som sit sidste i denne Verden. Pastor Lundby gav ifl. »Sorø Amtst.« sit Svar ved at fortælle følgende Træk:

»Det var inde i København paa et af de store Hospitaller for ikke lang Tid siden. Det var, før en Operation skulde finde Sted. En ung Mand paa 25 Aar blev bragt ind paa Operationsstuen, og han saa sig om i de uvante Omgivelser. Overlægen, som skulde foretage Operationen, havde alting i Orden. Det, han skulde foretage sig, var en meget vanskelig Operation, som han med Held havde foretaget to Gange før, og der var mange Læger til Stede. Det var Overlægens Mening, naar den unge Mand var bedøvet, at ville tale til dem, samtidig med, at han udførte Operationen. Han gjorde en Haandbevægelse: »Kære, unge Mand! Jeg har lovet at gøre Dem rask, og jeg haaber, det skal lykkes mig at holde Ord; men jeg føler, det er min Pligt at sige Dem et Ord, inden jeg foretager Operationen. Det Snit, jeg maa foretage i Tungen (den unge Mand havde Kræft i Tungen), vil nok gøre Dem rask, men De vil fremtidig miste Evnen til at tale. Hvis De derfor har et Ord, De vil sige, saa sig det nu; thi det vil blive Deres sidste Ord.«

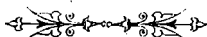
Den unge Mands Øjne fyldtes med Taarer, og han blev lidt blegere, men saa tog han sig sammen med en Kraftanstrengelse, og idet han løftede Øjnene og foldede Hænderne over Brystet, sagde han: »Lovet og takket være Jesus Christus i al Evighed, Amen!«

I taknemmelig Erindring.

Kolding, d. ³/₁₁ 1921.

Deres ærbødige

Vald. Kallan, Betjent i Kriminalpolitiet.

Nye Bøger.

Broder Ulv: Trængselsaar. Roman. (144 S. — Gyldendalske Boghandel 1921. — 6 Kr. 75 Øre.)

»Der er altsaa et Land og en »Verdenshovedstad«, sagde Henning til sig selv, hvor disse Ting ikke vides og ikke maa vides; og tillader nogen sig at sige dem højt, undskylder man venligst hans Naivitet, hvis han da paa andre Omraader er en begavet Mand.

Man er altsaa, fortsatte han sine Tanker, ude af Stand til at fatte en hel Gren af Verdenslitteraturen, af den moderne Kultur; Jammes, Péguy, Claudel og blandt Klassikerne Huyssmans, Coppé og Bloy kan aldrig oversættes paa Dansk og blive læste, trods det, at de er Kunstnere af reneste Vand, fordi Danmark har forladt Samfundet med den latinske Verden og stadig sværger til den tyske Kirkeoprører. Derved er Danmark kommet udenfor Europa; dets Stilling er som Bornholms paa Danmarks-kortet; i en Firkant i det nederste Hjørne udenfor den naturlige Sammenhæng.«

Saadan skriver »Broder Ulv« et Sted i »Trængselsaar«, og dog har han vovet at skrive denne Bog og sende den ud i København. »Det er heroisk gjort,« var der en, der sagde, og han har Ret. For denne Bog taler om Ting, der ligger langt udenfor og langt over de fleste Landsmænds Horisont. Ja, det er saa langt udenfor, at Bogens Helt, Henning Galster, et Sted nede i Belgien bliver »klar over, at København er det meningsløseste af alt i Verden. Er der overhovedet en By, der hedder København; hvad kommer den mig ved — jeg har forladt den, den ligger højt oppe et Sted paa Randen af Europa, og jeg kan næppe øjne den gennem Belgiens taagede Luft«. Men Bogen handler altsaa dog om en Københavner? Ja, om stud. mag. Henning Galster, men det er en Københavner, der

har »Ævne til Mystik«. »Jeg kan ikke forklare det bedre, end at han mærkbart, føleligt vandrede i Gud (siden han først følte Gud forfølge sig) og ikke formaadede at slippe bort fra Guds Lys, hvor dybt han saa steg ned i Afgrunden.« »Men at møde Gud saadan, at vandre med ham saadan fra Daggry til Nat og i dybe Drømme — det er en vanskelig Sag i København. Intet er mere gudfjendsk end den moderne Gade, intet udelukker mere bevidst og spotsk Gud end de moderne Byer. Troen gror tyndt paa Asfaltens Klippegrund, og Millioner af Fødder (to for hver Sjæl) er rede til at træde den ned.«

Derfor er »Trængselsaar« en saa enestaaende Bog, fordi her gror Troen »paa Asfaltens Klippegrund«. Her er Mystikken i Nutiden, hos et Nutidsmenneske og skildret af et Nutidsmenneske. Guds Naades vidunderlige Veje er det, Forfatteren taler om, og derfor har Bogen som Motto Grundtvigs Ord: »Der er en Vej, som Verden ikke kender — den Livets Vej, som ej er gjort med Hænder.« Den Vej findes den Dag i Dag, ikke blot i Fortiden, der er ikke Spor af »Middelalder« i Bogen. Og den findes ikke blot hos verdensfremmede Munke og Asketer, nej en ung dansk Student kommer til at gaa den Vej, men under store Kampe med dybe Fald.

Henning Galster, der er fra et almindeligt protestantisk Hjem, bliver Katholik. Han studerer nemlig Fransk. »Og et normalt begavet Menneske, der møder den franske Bog og den franske Aand, maa standse og spørge efter Jeanne d'Arcs, Bossuets og Verlaines Kirke; dærfra gaar Vejen videre til Præstehuset i Stenogade.« Men det, Forf. fortæller om, er ikke Konversionen (kun lidt i Forbigaaende), men det, der følger bagefter. »Han havde ventet sig saa meget af sin Overgang til Romerkirken,« og til at begynde med følte han sig som et nyt Menneske, men han falder i Synd igen, atter og atter, indtil han en Dag staar foran Præsten og erklærer, at han opgiver Kampen. »Nu ser jeg altfor godt, at det er umuligt, intet Menneske kan leve paa de rene, kolde Tinder — eller, i hvert Fald jeg kan det ikke hær i denne forbandede By, hvor hver Lyd, hvert Blik forgifter mig min Sjæl. Nu er det helt forbi, det er jo til ingen Nytte, er jeg et Dyr, saa lad mig være et Dyr; giv mig fri, det er det eneste, jeg beder Dig om! —«

Præsten faar ham af Sted til Paris, og en Tid er Henning Galster grebet af det katholske Paris, men snart gaar det ud i et vildt Liv. Saa igen Omvendelse, og Rejse til Italien, til La Verna. Deroppe er han 1200 Meter til Vejrs ogsaa aandelig talt: »Noget større end dette findes ikke — dette er det hellige Land, og dette er Menneskenes sande Liv,« skriver han. Men snart bliver han ked af

det, og »han faldt 1200 Meter i eet Nu og standsede i selve Helvedes Forhal, i Gambrinus i Firenze mellem Officerer, Advokater og Skøger«.

Det varer ikke længe, før man med Spænding, ja dybt grebet følger Henning Galster paa hans Vej. Det er saa menneskeligt, saa klart, dette frygtelige Op-og-Ned. Forfatteren forstaar at skildre denne stakkels Sjæl, og han forstaar at skildre Omgivelserne, haade i København og i Paris og i Italien. Læseren er med hele Tiden. Sit Højdepunkt naar Bogen i Skildringen af den unge Mands Elenighed i Firenze og i Assisi og den frygtelige Kamp og Sejren i »den XI Times nioghalvtredsindstyvende Minut«. »Hennings Sind brændte af Harme, hans Hænder var knyttede — og foran ham laa et af Jorderigs blideste Lande, og oppe i Klosterkirkens Krypt hvilede Støvet af den fred-sæleste og ydmygste blandt alle Guds Helgen.« Saaledes var Ankomsten til Assisi, men i Lidelserne der fik han sig selv at se, »Korsets Romantik, Langfredagens Drama genopført i et Menneskes Liv«. Denne Del af Bogen er mesterligt skrevet. En bedre Fremstilling af en Sjæls Kamp og Sejr vil det være vanskeligt at finde.

Dette er Bogens første Afsnit: Purgatio, Renselsen, det første Stadium paa Naadens mystiske Vej, men dette Afsnit udgør de to Tredjedele af Bogen. Illuminatio, Oplysningen, den anden Del af Bogen, begynder med, at Henning efter et Morgenbesøg i Peterskirken staar paa Sporvognens Forperron i Rom og nynner »Den signede Dag ...« Saa gaar han i Kloster hos Benediktinerne i Subiaco, og baade Munkene og deres Liv bliver skildret paa en i dansk Litteratur ganske ny Maade. Men Klostret forlades, det er Smaatingene, der jager ham ud, og det er meget let forstaaeligt. Men uforstaaeligt er det, at han otte Dage efter — er forlovet. Her bliver Læseren forbavset, det er ikke lykkedes Forfatteren at forklare dette, og det er en Skam for Bogen, at det her glipper. Forlovelsen gaar i Stykker, og det er aabenbart dette, Forfatteren skal bruge for derigennem at føre Henning Galster til Mystikkens tredje Stadium, Unio, Foreningen med Gud, Bogens tredje Afsnit paa kun otte Sider. »Time for Time, som Natten randt, blegnede Verdens Roser for ham . . . Tilbage blev Gud og han selv — ene i hele Verdensrummet, i Nattens dybe Fred.«

»Der maa komme en Fortsættelse! Der er ingen Slutning!« har jeg hørt sige om Bogen. En Fortsættelse tror jeg ikke paa, Henning har naaet Unio, et højere Stadium gives først i Himmelen. Man er nysgerrig efter at vide, hvordan det gaar ham i Verden, hvad han bliver til, men det spiller jo slet ingen Rolle. Det er det, Pater Kühlen

spørger ham om, da han besøger ham i Assisi, hvor han tilsidst har slaaet sig til Ro, og han svarer, »at han allerede jo er paa sin Plads i Forening med Gud, og at han venter at finde Guds nærmere Veje med ham for Fremtiden«. Dermed maa sikkert ogsaa Læseren lade sig nøje I Hennings Sjæleliv er der ikke mere at naa.

»Trængselsaar« er noget for sig i dansk Litteratur, den har ikke Spor at gøre med de gudelige Bøger, der udsendes fra protestantisk Side. Men i den katolske Litteratur er det ikke noget ganske nyt. Paavirkning af Engländeren Robert Hugh Benson er tydelig. Man kan næsten sige, det er Bensonsk Mystik, det er ham, der saaledes har vist os Mystikken og Naadens Veje hos Nutidsmennesker, og man kender det igen hos »Broder Ulv«. Det gør ikke noget, for det er en god Paavirkning, Forfatteren er kommet under, og det er alligevel hans eget, det er helt sine egne Klæder, han gaar i. Sine Steder naar han højere end Benson, som i Skildringen af Sjælekampen i Assisi.

I Løbet af Fortællingen faar »Broder Ulv« Lejlighed til at sige mange aandfulde og rammende Ting, han giver fine Naturstemninger og Rejseskildringer, kun hans Morsomheder er somme Tider barnagtige. Men der er mange glimrende Tanker; et lille Stykke skal jeg citere. Han sidder i Toget i Jylland og ser ud:

»Langt ude nær den lave slørede Hørisont lidt sort Skov som en lav mørk Strimmel og en lille Landsbykirke af regnsort Granit og med et hvidt Taarn.

Den er lukket: Degnen har den store Nøgle, og derinde er der koldt og raat og lugter af Kalk; Prækestolen med Christian IV.s Navnetræk staar højt oppe med sin Læsepult og Borten, der er krøllet, hvor Præsten har for Vane at holde sine Hænder.

Der er Spindelvæv i Vinduerne med de rustne Jærnsprosser om de regndrivende Ruder, paa en Bænk ligger en glemmt Salmebog halvaaben.

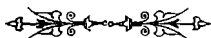
Altrets røde Fløjel er mølædt, Billedet er saa fortvivlet alene og ubesøgt, upaaagtet i den brune Barokramme, og Døbefontens Granit sveder Kuldens klare Perler. Var dette Sankt Ansgars Mening . . .?»

Men læs selv Bogen. Stilen er klar og malende, der er meget at glædes ved, ogsaa lidt at ærgre sig over. Men Bogen bør læses, i hvert Fald af os Katholikker. Vi har dog den bedste Mulighed for at faa noget ud af den. Hvor meget andre vil forstaa, er rigtignok et stort Spørgsmaal. Men det er saa sjældent, der kommer en god katolsk Bog paa Dansk. Derfor har vi Grund til at være glade over »Trængselsaar« og Grund til at haabe, at »Broder Ulv« vil blive ved.

Bernh. Jensen.

Katholsk Boghandel i Stenosgade har til Anmeldelse sendt os to Billeder af Benedikt XV, som det er os en Glæde at henlede Opmærksomheden paa. Billederne, hvoraf det ene viser Paven en face, det andet i Profil, er Reproduktioner i sort efter Malerier udført i 1920 af en kendt hollandsk Maler Anton van Welie. Portræterne udmærker sig ved stor Lighed og giver en glimrende opfattet Karakteristik af Pavens ejendommelige og aandfulde Ansigt. I den foreliggende Udførelse, som trods den billige Pris af kun 4 Kr. Stykket er sjælden smuk, vil disse Billeder være en Pryd for enhver Væg og bør ikke savnes i noget katholsk Hjem. Pave Benedikt er jo ikke blot vor Kirkefyrste, som Kongen er vort Lands Fyrste, men dertil er han en af Tidens største Skikkelser, en af de Mænd, det er værd at hædre og højagte og derfor stedse have for Øje.

H.

Protestantisk Allehelgensfest.

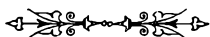
(Af Hofjægermester Garth-Grüner.)

Som det eneste tilbageværende Minde i den danske Folkekirke om det katholske Danmark staar Allehelgens-Søndag. — Allehelgensdag er en af den katholske Kirkes største Festdage, og Navnet er saa katholsk, at lutherske Præster hvert Aar maa finde en Forklaring til deres Menighed om Meningen med denne Fest for et Kirkesamfund, som ikke anerkender Helgener. — En Forklaring, der indenfor folkekirkelige Kredse synes at vinde Bifald, hvor mærkværdig den end lyder, er en saadan, som Joh. B. i »Fra Kirkelivets Omraade«, i Nationaltidendes Søndagsudgave, gør sig til Talsmand for. »Allehelgensdag,« siger Forf., »er en Mindedag for Reformationens Velgerninger, fordi Luther Allehelgens Aften slog sine Theses op i Wittenberg.« Forf. mindes med Glæde, at Biskop Stein sluttede sin Allehelgens-Præken med de Ord: »Saaledes vil vi ogsaa modsige Paven, efterdi han er at laste,« og priser dette som den rette Tone at anslaa paa en Allehelgensfest.

At den danske Folkekirke udvælger en eller flere Dage til Forherligelse af Luther eller til at »laste« Paven som paa dens 25de Søndag efter Trinitatis, er der, set fra dens

Synspunkt, maaske intet at sige til, men stadig at bi-beholde Navnet »Allehelgens-Søndag«, naar der gøres Brug af Dagen paa ovennævnte Maade, er en Usømmelighed, som blot tjener til at nedsætte Danmark i største Delen af den kristne Verdens Øjne, idet største Delen af denne er katholsk.

Dette er Danmark ikke tjent med. Da hellere give Dagen et Navn, som svarer til Hensigten.

Udtrædelse af Folkekirken og Kirkeskatten.

Det Spørgsmaal, der blev draget frem i Ugebladets »Brevkasse« i Nr. 44, har aabenbart vakt større Interesse, og det er jo ogsaa af praktisk Betydning for alle. Vi har modtaget nogle Indlæg, som vi vil give Plads for, ikke fordi de egentlig bringer noget nyt, men den stærke Fremhævelse af, at Katholikerne skal betale Kirkeskat til deres egen Kirke, er der desværre endnu en Del, der trænger til. Først har Frk. M. Kiær, der stillede Spørgsmaalet, bedt os om at optage følgende:

Hr. Redaktør!

Idet jeg takker for Besvarelsen af mit Indlæg i Sagen: Kirkeskat til Folkekirken, kan jeg kun sige, at det gør mig ondt, at officiel Udmeldelse altsaa ikke er nødvendig; thi det var ikke for den ringe Kirkeskat, som for mit Vedkommende var næsten lig Nul, men fordi først fra den Dag, da jeg havde kastet alle Broer af bag mig og med Pen og Blæk havde overskaaret de allersidste Baand, som bandt mig til den Kirke, jeg var født og opvokset i, først da følte jeg mig i min dybeste Bevidsthed som ægte Katholik og — som jeg inderligt haaber — for Tid og Evidhed!

Med Højagtelse *Margr. Monrad Kiær.*

Fra Provinsen har vi modtaget følgende:

I Anledning af de Spørgsmaal i Ugebladets »Brevkasse« for sidste Uge, der er tilstillet Bladet angaaende Overgang fra et andet Trossamfund til Katholicismen, maa det maaske være mig tilladt at fremføre følgende: Redaktionens Svar under Punkt 2 er ganske udtømmende, og da man maa formode, at enhver Katholik efter bedste Evne betaler Skat til den katholske Kirke, behøver man kun for at undgaa at betale Kirkeskat eller Præstepenge til Staten at

udfylde den Rubrik paa Mandtalslisten, hvorunder anføres, hvilket Trossamfund man tilhører, med K. Men jeg maa da samtidig gøre alle Katholikker opmærksom paa, at de da har en moralsk Pligt til at betale Skat til den Kirke, de tilhører; jeg tror, der er mange, der undlader dette.

Horsens, den 30. Okt. 1921. *Christian Walther.*

Da Spørgsmaalet ang. Kirkeskatten er fremkommen i Ugebladet, og da jeg ikke er helt enig med Bladet ang. Punkt 2, vil jeg tillade mig at fremkomme med et Par Oplysninger. Man kan nemlig ikke undgaa at betale Skat til Folkekirken ved at indmelde sig i et andet Trossamfund, hvis dette ikke er anerkendt. Jeg har flere Bekendte, der er udmeldt af Folkekirken og indmeldt i andre Trossamfund (ikke anerkendte); men de er alligevel nødt til at betale Skat til Folkekirken, kan ikke blive fritaget derfor. Vi, Katholikker, behøver det absolut ikke; medens jeg gik til Undervisning hos en katholsk Præst, kom Selvangivelsesblanketten i Jan. Md., paa denne skrev jeg, at jeg i en nær Fremtid gik over til den katholske Kirke og derfor ikke ønskede at betale Skat til Folkekirken.

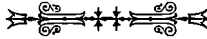
Et Par Maaneder derefter kom Rodemesterens Assistent hjem til mig og forlangte at faa et skriftligt Bevis for min Optagelse i Romerkirken. Jeg henvendte mig da til den Præst, der i Mellemtiden havde optaget mig, fik Beviset og sendte Rodemesteren det. Senere er det sket et Par Gange, at jeg ved en Fejltagelse er blevet krævet for Kirkeskat, jeg har da sendt Skattebilletten retur og faaet den rettet. Hvad jeg vil betale i Kirkeskat, tilhører den katholske Kirke, som jeg er saa lykkelig at være Medlem af — at betale samtidig til Folkekirken, vilde jeg betragte, som om jeg berøvede Christi Kirke noget, der kun tilkom den.

En Konvertit.

De ikke anerkendte Trossamfund har ingen praktisk Betydning for os. Men jeg har kun sagt, at man ved at indtræde i dem udelukkede sig selv af Folkekirken. At man saa skulde være tvunget til at betale til Folkekirken alligevel, begriber jeg ikke, da det vilde være i Modstrid med Grundloven. — Men vi Katholikker skal altsaa huske paa: Vi betaler ikke til Folkekirken, men vi betaler Kirkeskat til den katholske Kirke. Det er i og for sig kun Sognepræsten, der kan udstede det nødvendige Bevis for, at man er Katholik. I det hele taget maa man vide, at Staten kun kender vore Sognepræster, der har kgl. Anerkendelse, og det er de eneste, der kan udstede juridisk gyldige Dokumenter. Dette er for Resten i fuldstændig Overensstemmelse med den katholske Kirkelov. Det er og-

saa kun Sognekirken, man betaler Kirkeskat til. Alle andre Ydelser og Gaver, er en privat Sag og fritager paa ingen Maade fra at betale Kirkeskat. Det er en Pligt.

Red.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Et lignende Tilfælde som for nogen Tid siden i St. Ansgars Kirke, hændte ogsaa Fredag den 4. November i Sakramentskirken. Et af Menighedens ældste og mest trofaste Medlemmer, Enkefru Sofie Iversen, kom for at deltage i Jesu Hjerter Andagten, som skulde begynde Kl. 8. Som sædvanlig indfandt Fru Iversen sig en halv Times Tid før Gudstjenesten; efter først at have knælet i andægtig Bøn, satte hun sig paa Bænken, da hun følte sig noget mat og træt og faldt pludselig sammen; man mente først, det var en Besvimelse, men Pulsen hørte snart op at slaa; hurtig fik den syge, der om Morgenen havde kommuniceret, endnu en Absolution og den sidste Salvelse, førend Ambulancen kom og førte hende til Hospitalet. Ved Ankomsten hertil konstateredes det, at Døden var indtraadt. Hendes gode, fromme, opbyggelige Eksempel vil blive savnet her i Sakramentskirken. Maatte han, hvem hun her paa Jorden har troet paa og elsket, snart skænke hende den evige Fred og Hvile. *R.*

Haderslev. Fra den 23. til den 30. Oktober holdt P. Sialm S. J. fra København en Missionsuge. I Betragtning af de vanskelige Forhold i Haderslev og det skrækelige Uvejr i disse Dage maa man sige, at Missionen var godt beøgt. P. Sialm kunde være tilfreds med sit Resultat. Hele Ugen igennem hørte Folk med spændt Opmærksomhed hans højst interessante Foredrag. Ogsaa mange Ikke-Katholikker benyttede Lejligheden til her at høre den kendte københavnske Prædikant. — Forhaabentlig vil denne Mission bringe trøsterige Frugter.

Til Grevinde Ledóchowskas Børnehjem har jeg endvidere modtaget: Ml. 3,00 — X. 2,00 — Olga og Ellen, Aarhus 3,00 — En Moder 5,00 — C. S. og M. S. 4,00 — Holte 10,00 — M. A., Fyn 2,00 — Per, Erik, Knud og Maria 10,00 — Lauritz, Caroline, Henning, Fritz og Elizabeth 5,00 — O. P. 10,00 — N. R. 50,00 — Sg. 2,00 — Lille Edel 2,00 — Vejle 7,00 — Y. 3,00 — D + B 50,00 — Z. 2,00 — M. J. 3,00 — W. H. 3,00 — H. J. 2,00 — K. V. P. 6,00. Ialt Kr. 184,00, med det tidligere indkomne: Kr. 293,00. Hjertelig Tak.

Bidrag modtages stadig.

7. November 1921.

Redaktøren.

Den katholske Menighed i Aalborg takkes paa det hjerteligste for udvist Opmærksomhed ved vort Sølvbryllup.

R. Napstad og Hustru.

St. Andreas Gilde (Ordrup)

afholder

Lørdag den 12. November 1921 Kl. 7³/₄ pr.:

Stor Aftenunderholdning og Bal

i Charlottenlunds Palmehave.

Foreningens Medlemmer opfører

Vækkehret,

Lystspil i 1 Akt af »Villian«.

Billetter à 1.50 for Medlemmer og 2.50 Kr. for Besøgende og 1 Kr. for Børn faas hos nedennævnte Bestyrelses-medlemmer.

Fr. Grugni, *A. Hutters,* *H. Holler,*
Hovmarksvej 9, Slotsvej 33, Jernbanevej 2,
Telf. Ordrup 1197. Telf. Ordrup 1583. Telf. Ordrup 986.

N. Nordencrone,
Eigaardsvej 13,
Telf. Ordrup 727.

E. Holler,
Jernbanevej 2,
Telf. Ordrup 986.

St. Andreas Gilde (Ordrup)

Tirsdag d. 22. November ekstraordinært Møde Kl. 8 i Charlottenlunds Palmehave.

Medlemmerne indbydes venligst til Mødet sammen med »Børnekredsens« Medlemmer og disses Forældre. *Bestyrelsen.*

St. Josefs Gilde st. 1885. Det beramtede ekstraordinære Generalmøde aflyses; men der afholdes samme Aften Mandag d. 14. Novbr. Kl. 8 i Bredgade 67 almindeligt Maanedsmøde.

Bestyrelsen.

St. Franciskus' III. Orden har Møde Fredag den 18. Novbr. Kl. 8 Aften i St. Knuds Kapel (Iklædning, Tale, Generalabsolution, Profes, Velsignelse).

Mariakongregationen for unge Mænd fejrer sin Værnehelgen, den hl. Stanislaus' Fest paa Søndag den 13. ds. ved Fælleskommunion i Jesu Hjerter Kirke Kl. 8¹/₂ og ved Festandagt, Prædiken og Optagelse i St. Ansgars Kirke Kl. 6 Aften.

Stort Gaase- og Andespil.

Katholsk Forening »Absalon« afholder Gaase- og Andespil med paafølgende Bal Fredag den 18. November Kl. 7 præcis i Andreas-Ordens Lokaler, Frederiksberg Allé 11, hvortil alle Trosfæller med Bekendte indbydes. *Bestyrelsen.*

Ledigt Legat. En Portion af Rozlowskis Familielegat for trængende, ugifte Kvinder eller Enker af de herværende katolske Menigheder er bleven ledig. Ansøgninger maa indsendes inden Onsdag den 30. November. Skemaer faaes og afleveres igen Købmagergade 48 Mezz. (Hoffmann). *Braun.*

Ekspeditrice til Butik søges straks eller senere. En, der er kendt med Manufakturbranchen, vil blive foretrukket. Billet nrk. P. H. bedes sendt til N. U. Ekspedition.

Conventus missionariorum insulæ Selandiæ erit die quarto-decimo mensis Novembris loco ac tempore assuetis.

Kirkelig Kalender.

13. Nov. 26. Søndag eft. Pintse.	20. Nov 27. Søndag eft. Pintse.
14. — M. Josaphat, Biskop og Martyr.	21. — M. Marias Oftring.
15. — Ti. Gertrud, Jomfru.	22. — Ti. Cæcilia, Jomfru og Martyr.
16. — O. Ferialdag.	23. — O. Clemens, Pave og Martyr.
17. — To. Gregor Undergører, Biskop o. Bekender.	24. — To. Johannes af Korset, Bekender.
18. — F. Peterskirken Indvielse.	25. — Fr. Catharina, Jomfru og Martyr.
19. — L. Elisabeth af Thüringen, Enke.	26. — L. Silvester, Abbed.

Katholsk Højskole. Tirsdag den 15. November Kl. 8 Aften i Knudssalen i Stenosgade 4 B. Cand. phil. E. F. Rønnow: Kunsten og Knud Lavard (m. Lysbilleder). Adgang for alle. 25 Øre. »*Sursum corda*« bedes medtaget.

Vor kære Datter, Søster og Tante,
Dagmar Emme
er stille og roligt afgaaet ved Døden Allehelgensdag, vel forberedt.

Den kære afdøde anbefales til de troendes Forbøn.
Familien.

Begravelsen har fundet Sted.

Vor elskede Moder og Bedstemoder,
Enkefru Sofie Caroline Frederikke Iversen
er afgaaet ved Døden den 4. November 1921 styrket ved Kirkens Naademidler.

Theresia og Johannes Iversen.
Den kære afdøde anbefales til de Troendes Forbønner.

Begravelsen har fundet Sted.

Vor kære Datter og Søster
Sygeplejerske **Marie Christine Melchiors**
døde i New York den 27. Oktober efter et Ulykkestiltælde.
Randers den 29. Oktober 1921.

Paa Børns og egne Vegne
C. Melchiors og Hustru.

Den kære afdøde anbefales til de troendes Forbøn.
Mandag den 14. November Kl. 8¹/₄ vil der blive læst en Sjølemesse for den afdøde i St. Ansgars Kirke i Bredgade.
Begravelsen finder Sted i Randers Onsdag den 16. November.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

69. AARGANG

«Nordisk Ugeblad» udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 8^a V. 5—7. Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbh. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 47.

Søndag den 20. November.

1921.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Kirkeindvielse i Nakskov. — Pave Innocens den Tredjes sidste Time. — Børnehjælpsdag. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Allerslev. Sverrig. England. — Brevkasse. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

569.

Kirkeaarets sidste Søndag.

Jesus Christus er i Gaar og i Dag den samme, ja til evig Tid — ellers forandrer alt sig her nede. Og jeg føler det mere og mere, jo længere jeg lever. For dine Øjne, o Herre, ligger hele mit Livs Fremtid nøgen og bar. Du ved nøjagtig, hvad der skal ske med mig hvert Aar og hver Dag af mit Liv. Og skønt jeg ikke ved, hvad du ser om mig, saa meget ved jeg dog, at du i mit Liv læser bestandig Forandring. Ikke et Aar forlader mig, som det fandt mig, hverken indvortes eller udvortes. O, min Gud, hvad skal jeg stole paa? Intet jordisk; jeg tror saa, du i din Kærlighed vilde tage det fra mig. Paa dig alene kan jeg stole, du er altid den samme. Skabningen forandres, Skaberen aldrig. Kun naar Skabningen hviler i dig, opfører den med at forandres. Englene beskuer dig og er i Fred; deraf kommer deres fuldkomne Lyksalighed. Den kan de aldrig miste; for de kan aldrig miste dig. Lad mig derfor ikke give mit Hjerte til andet end til dig. Drag mig til dig Morgen, Middag og Aften og skænk mig Trøst. Vær du, Herre Jesus, min eneste Tilflugt, min eneste Styrke, mit eneste Haab, min eneste Frygt, min eneste Kærlighed.

Kardinal Newman.

Kirkeindvielse i Nakskov.

(Efter »Tidende for Nakskov o. s. v.«)

Den lille smukke katholske Kirke, der i Sommer har rejst sig i Bredgade ved Jernbaneanlægget, blev i Gaar (6. Nov.) indviet til Gudsdyrkelse under Iagttagelse af de gamle højtidelige Former, som har deres Oprindelse helt tilbage i den jødiske Tempelindvielsesfest.

I Stedet for den katholske Kirkes Primas i Danmark, den gamle Biskop von Euch, der paa Grund af Svaghed ikke kunde komme til Nakskov, var den højtstaaende belgiske Prælat, Provincialen Uitterhoeve, kommet til Stede for at forestaa Indvielsen. Tidligere var Helgenrelikvier blevet nedsænket i Højalterets Fod. Frans af Assisi er Kirkens Skytspatron; efter ham har den Navn, og Franciskus-Relikvier vil senere blive tilført Kirken.

En Række fremmede katholske Præster deltog i Indvielseshøjtideligheden, der overværedes af mange Mennesker. Kl. 10 bevægede Præsternes Procession sig ud af Kirken. Forrest gik hvidklædte Messedrenge med Røgelse- og Vievandskar. Efter fulgte Provincialen, iført en prægtig, silkebroderet Messehagel og med Vievandskosten i Haanden. Med den bestænkede han Murene under Præsternes Bøn. Langsomt bevægede Processionen sig rundt om Bygningen og derefter ind i Kirkerummet og op til Alteret, hvor Gud og Helgener paakaldtes i latinske Bønner. Senere gik Processionen ogsaa rundt inde i Kirken, hvor Væggene ligeledes bestænkedes med Vievand.

Derefter hentedes Hostien, der indsattes paa sin fremtidige Plads bag Alterets skinnende Kobberdøre. Ogsaa den stænkedes med Vievand, mens Røgelsekarrene svingedes. Og nu holdtes den egentlige Gudstjeneste med Provincialens Messen foran Alteret, Præsternes og Menighedens Knælen og Bøn og Korets stemningsfulde Sang til Orglet, altsammen paa Latin, hele dette religiøse Skuespil, der virker saa umiddelbart gribende selv paa en uforstaaende Tilskuers,

Prædikenen ved den danske Gudstjeneste blev holdt af

Pastor Hillebrandt fra Svendborg, der, efter at have oplæst Dagens Evangelium, gik ud fra Ordet om Petrus som Kirkens Hovedhjørnesteen, det centrale i hele den katolske Kirke, der jo i Paven ser Petrus's Efterfølger, Christi Statholder paa Jord. Prædikenen, der tydeligt var tilrettelagt for de mange Ikke-Katholikker, der overværede Indvielsen, blev holdt med betagende Kraft og var en Forherligelse af den katolske Kirke.

»Jesus er først og fremmest Menneskenes Forløser, og derfor er den katolske Kirke først og fremmest en Offer-sal og ikke en Forsamlingssal med Prædikestol. Derfor har vi først og fremmest rejst vort Offeralter, hvor hver Dag Offeret bliver fornyet paa en ny og ublodig Maade efter Jesu Befaling og Testamente.

Som Apostlenes Efterfølger kom St. Ansgar til Danmark og blev Nordens første katolske Biskop. Og Vejen, han og hans Efterfølgere drog i Danmark, er betegnet ved stolte Mindesmærker, store Kirker og ved de gamle katolske St. Jørgens-Huse og -Hospitaller. Lige til Reformationen

blev der læst Messe i Danmark. Reformationen kvalte dem, slukkede den evige Lampes Lys og væltede Offeralteret. Den nordiske Broderkirkes skønne Taarn ramlede sammen. Det var en mindeværdig, sørgelig Dag i Danmarks Historie, da den sidste katholske Præst i den sidste katholske Kirke slukkede den sidste hellige Lampe. Nu blev der mørkt i de danske Kirker; og det varede længe, inden Lyset atter tændtes. Reformationen var ikke Resultatet af Folkevilde, men af Fyrstemagt. Først for 70 Aar siden aabnedes Danmark atter for den katholske Kirke.

Der er langt fra den første katholske Kirke til den hellige Franciskus's Kirkes Indvielse i Nakskov i Dag, men Vejen er prydet med katholske Mindesmærker, Kirker, Hospitaler og Børnehjem. Se paa det Arbejde, der er gjort. Man kan sige, at om Menneskene tier, da skal Stenene tale. I de 70 Aar, siden Grundloven gav Religionsfrihed, er der rejst 70 Kirker og Kapeller i Danmark, og i Dag staar der 20,000 danske Katholikker og kræver i Absalons, Dronning Margrethes og de store Valdemarers Navn Respekt for det Arbejde. Og jeg kan tænke mig, at jeres Forfædres Aand nu hvisker til jer: Vi var lykkelige i vor Tro. I maa ikke hindre dette Arbejde.

I Dag indvies den sidste katholske Kirke i Danmark. Og jeg takker paa de danske Katholikkers Vegne de Mænd, der i disse vanskelige Tider har haft Mod til at lægge denne Kirkes Grundsten; jeg takker paa den katholske Broderkirkes Vegne de mange, der har ydet et Bidrag til dens Opførelse.

Og I mange, som i Dag har hørt den katholske Præst, vil maaske engang vende tilbage til den Tro, jeres Forfædre har forladt.«

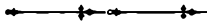
Provincialen traadte atter for Alteret og forrettede den hellige Gerning. Med Korsang sluttede Gudstjenesten. Bagefter holdtes en polsk Gudstjeneste. Polakker fra Vestlollands Gaarde udgør jo en stor Del af Menigheden ved den nye Kirke.

— — —

Kirkerummet er smukt, holdt i romansk Stil, med een overspændende Tøndehvælving. Murene er trukket over

med hvidt Kalkpuds. Vinduerne er høje, Ruderne bly-indfattet, søgrønt Glas, der giver det indtrængende Dagslys en afdæmpet Tone. Kirkens Apsis er firkantet. Over den hvælver sig en rund, mat Glaskuppel, fra hvis Top den hellige Lampe hænger ned, og hvorigennem Lyset falder paa Højalteret. Der er Plads til 2—300 Mennesker i Kirken, hvor det først og fremmest gælder Bønnen og Messen, og hvor der derfor kun er faa Stole, men rigelig Plads til de knælende. Der vil hver Søndag blive holdt to Gudstjenester, en for Danske og en for Polakker.

Kirken, der er opført af Nakskov-Haandværkere og tegnet af Arkitekt Glahn, har kostet ca. 80,000 Kr. Grundstenen blev nedlagt i Maj. Der vil senere blive ophængt en Klokke i Taarnet. Over Indgangsdøren er muret en Niche, bestemt til en Statue; denne Niche vil sikkert blive tilmuret, og i Stedet vil der blive ophængt et stort Krucifiks.

Pave Innocens den Tredjes sidste Time.

Af Heinrich Federer i »Das Himmelreich«.

Paa et ophøjet Leje ved de aabne Vinduer i det ærkebiskoppelige Palæ i Perugia laa den store Innocens i de sidste Trækninger en varm Eftermiddag den 16. Juni 1216. Pludselig var det kommet over den kraftige Mand, og fra store Planer, fra et Bord, der var fuldt af endnu vaade, verdensregerende Diktater, havde det kastet ham i Døden. En Appelsin i Utide, Feber, en forvirret Læge og Døden, det gik paa en halv Dag.

Fra sine Puder saa han Tiberdalen lyse op til Gesimserne, og han saa Smaabyerne Assisi, Spello, Foligno og Trevi vinke fra Bjergskraaningerne derovre. Men tale, skrive eller blot pege med Fingeren kunde den døende ikke mere. Stiv og stille laa han der. Under Vinduerne paa Stenbroen hørte han Heste trampe, Vogne køre frem, Ilbud fare af Sted i Galop til Rom. Han hørte Lægerne skændes og bruge arabiske Ord, mens deres lange Kapper raslede omkring dem. Og Hofmændene og Prælaterne hørte han hviske: »Han er af rig Familje og har været meget sparsommelig. Hvem kender hans Testamente? Hvad efterlader han os?« — Og slemt lød det, hvordan man allerede ledte efter Nøglerne til de forskellige Kister. Men meget værre var det dog at høre den fromme, ængstelige Forvirring: »Aa Gud, hvad skal der blive af vor

hellige Kirke? — Kejseren er saa ung, de vantro saa frygtelige, vor Pave saa nødvendig som Solen paa Himmelen! Hvem skal fylde hans Plads? Verden gaar i Stykker.« — Dette og alle de tusinde Lyde, der ledsager en Stormands Fratræden og Efterfølgerens Komme, alt det hørte han med de døendes fine Øre. Men han lo i sin store Sjæl. Ak, hvad var dog alt dette for en Daarskab! Derovre straaler Assisi. Der lever den Mand, som alene passer endnu i dette Øjeblik. Hvor er Franciskus, Tiggeren? Lad Franciskus komme! Aa, høre han dog kunde kalde paa ham!

Han stod engang foran hans Trone i Rom og spurgte ydmygt: »Herre Pave, maa vi være fattige?«

Den unge Pave rystede dengang forundret paa Hovedet. Men Hofmændene lo højt.

»Maa vi leve af Fattigdommen?« gentog Frans endnu ydmygere.

Innocens smilede lidt. Hvad var det for Spise, Fattigdommen? Hvad for en ny Rigdom intet at eje?

»Herre Pave, saadan mener jeg: Maa jeg grunde en Familie af lutter Friere? Men ikke af dem, der frier til adelige Frøkener eller til Bispehuer eller til Baronier! Ak nej, af dem, der frier til den skønne, rene, salige Fru Fattigdom. Maa vi leve af Almisser? Og for Resten være som Fuglene og som Egernet i Skoven, have den mægtige kære Jord til Stol og Bord og Seng og Studerepult og Foderplads? og have Smaadyrenes Summen og Brummen til Musik og Vandet til Legetøj? Og maa vi saaledes uden Sorger glæde os over Naturen og dens Bygmester? Og da en saadan Fattigdom ganske sikkert er den eneste sande Rigdom: maa vi saa ogsaa prædike om dette dejlige Frieri for andre? for dem, der maa svede og bære tunge Byrder? for dem, der er gnavne, for de gerrige og for Fraadserne? For at alle skal blive enfoldige? Thi at være enfoldig er at være som Evangeliet, er at være salig. Maa vi, Herre Pave, sig, maa vi?«

Det sang og klang i den hellige Faders Hjerter som med Fuglestemmer. Det var for faa Aar siden. Hvor godt husker han det endnu! Og hvor ser han endnu tydeligt den blege, unge, straalende Munk i den støvede Kutte staa foran sig med sine snakkende Fæller og tigge saa glad, som om han havde den blaa Himmel i Øjet og en Engel paa Tungen.

»Men I falder Menneskene til Last med eders Tiggeri og kommer saa til at lide Nød og holder det ikke længe ud!«

»Lad os bare prøve, Herre Pave, det skal nok gaa. Naar det lykkes de uvidende Fugle, endda en Spurv og en Finke, hvorfor skulde det saa ikke ogsaa lykkes os?«

Saa gav Innocens efter. Og da Mindrebødrene med deres herlige Skov- og Harpiksduft havde forladt Lateranets Marmorsal, og der kun endnu hang en svag blaa Duft af dem oppe under Loftet, da følte den hellige Fader for første Gang igen, siden han fik den hvide Pavesilke paa, at der gives noget endnu større end hans Regerings grelle Glorie; Sjælens Enfold, Franses, den hellige Ingentings Enfold.

Rykket ud af hele den forvirrede og indviklede Kræmmerverden hen i Dødens Nærhed føler han et Pust af denne Enfold komme over sig ligesom Hjemve. Længselsfuldt ser han ud over Sengen over til Assisi, hvor den hellige nu allerede i flere Aar har levet og virket med Fuglene og Rævene og Disciplene, som en ny Skabnings Adam.

Bare dog denne fattige Frans nu var her og kunde tale til ham om Sjælens Fred, nu i disse saa vigtige sidste Minutter!

De omstaaende ser, hvorledes Sveden træder frem paa Pavens kølige, blege Pande, og hvorledes hans Øje smertefuldt søger noget. Hvad vil han mon?

Ønsker han koldt Vand eller Ærkebiskop Baldi eller sin trofaste Hofkapellan — —?

Nej, nej, nej, ikke noget af den Slags. Aa, kunde han blot raabe det ene Navn!

Om man skal bede noget højt for ham?

Hans store sorte Campagnaøjne siger Ja. Men bede for skulde den store hellige Tigger. Det vilde være en Kæmpes Bøn.

Med brændende Kerter omkring Sengen beder man af de gamle vældige Psalmer. Hvor drøner det ved Psalme 100: »Tag mig ikke bort fra mine Dages Midte!« — Og igen ved den nittende: »Nogle kommer med Vogn og andre med Heste, men jeg kommer i Herrens Navn!« —

Aa, alt det hjælper ikke. Innocens længes efter et mildere Sprog, han længes efter at høre Ordet Figliuolo, saaledes som Frans af Assisi saa sødt kan sige det, og Padre og Patria, saa hjemligt som han alene udtaler det. Utilfredsstillet vandrer hans Blik rundt og bliver stadig hængende ved Assisis fjerne, skinnende Mure.

Da kommer endelig en Præst i Tanker om, at den vidunderlige Frans derovrefra for Tiden er i Perugia. Man har endnu i Formiddags set ham lege med Tiggerne paa Torvet. Han er en Nar og en Helgen. Maaske kunde han endnu hjælpe. Og maaske er det det, den døende søger. Skal man hente Poverello, Eders Hellighed?

Innocens's Øjne lyste af Glæde. Og en Ærkepræst fra San Lorenzo løber ud og søger efter Frans i alle Byens

Kroge. Forgæves! Han løber ind i alle Værtshuse. Dumhed! Endelig finder han Broderen ude i Hospitalsgaarden, hvor han er ved at øse Suppe op til en syg, og hver Skefuld ledsager han med et pragtfuldt lille Ord.

»Sig til Paven,« Frans vender sig muntert om mod Prælaten, »at jeg kan ikke komme. Jeg maa hjælpe de syge. — Vor store Pave har hundrede Tjenere. Men Nazaro her, den blinde, har ingen, der kan servere godt og høfligt for ham.«

Den hellige Fader blinkede svagt med Øjnene ved denne Besked og ventede taalmodigt. Da han tænkte, at nu var Franses blinde Krøbling vel blevet godt og høfligt opvartet, sendte han atter Bud. Og denne Gang gik en Ærkebiskop. Igen søgte man længe frem og tilbage. Endelig traf man den Hellige ved den gamle Bymur nede ved Porta Rella midt i en Flok Gadedreng. Frans delte Appelsiner og Figener og Brød ud, som han havde tiggat sammen, og mens de med store, hvide Tænder spiste alt med god Appetit, fortalte han den ene Historie efter den anden om Biblens store og mægtige Børn, altsaa om den vældige Hyrdreng og Slyngekaster David, om den stærke Dreng Simson, der dræbte Løver med sine bare Hænder; saa om den langt finere, smukke og umaadelig kloge Daniel og om Makkabæerindens lyshaarede, storartede syv Sønner, som lo ad Ild og Sværd som ad noget dumt Legetøj. — Og stadig klappede de smaa Tilhørere i deres smudsige Hænder og raabte: bravo Davide! bravo Daniell bravissimo piccolo figlio Maccabæo! og saa bad de: »En Historie til, bare en til, Broder Frans! Det er saa smukt alt det, du kan fortælle. Vi vil gøre lige saadan! Naa, hvordan var den lille krushaarede Giovanni Battista?«

»Sig til Paven,« Frans afbrød sine Børn og bukkede ærbødigt for Ærkebiskoppen, »at jeg kan virkeligt ikke komme. Jeg maa undervise Børn. Vor hellige Fader er jo visere end alle Børn og Oldinge. Han behøver ingen Lærer. Han er jo Lærernes Lærer. Og naar han dog vil lade sig noget sige, saa har han jo et Dusin Doktorer fra Paris og Bologna hos sig. — Og nu, kære Dreng, nu skal I høre, hvordan den lille Battista . . .«

Der kom en smertelig Trækning om Innocens's fine Mund, da han fik dette Svar, og han ventede nu, indtil Frans havde fortalt Perugiaslynglerne nede ved Muren alle Historierne om mægtige, hellige Børn. Han var altsaa i den hellige Broders Øjne mindre værd end en blind i i Hospitalet eller en eller anden fræk Gadedreng. Det var meget sørgeligt. Men Innocens ydmygede sig og troede, at Frans handlede rigtigt. Og da han mente, at nu havde Børnene hørt alle de smukke Historier, og da Aandedræt

og Hjerteslag allerede var ved at standse, da sendte han endnu engang Bud. Frans maatte dog nu for alt i Verden komme! Paven vilde dø, hvis han tøvede. Det var dog noget stort, naar en Pave kaldte. — Denne Gang var det to Kardinaler med lange ildrøde Purpurslæb.

Frans var nu ikke mere hos Børnene, men var spadseret igennem den rige Baglionis Have, som om det var hans eget Gods. Og der fandt man ham staaende midt paa Vejen mellem de høje Vinstokke, han var i Færd med at trøste en Edderkop, hvis Sølvbro fra Gren til Gren han uforsigtigt havde revet i Stykker. Nu flagrede Resterne sørgeligt i Vinden.

Frans trak lange, tynde Traade ud af sine lasede Ærmer og søgte nu med stor Omhu og Flid at slynge dem sammen og faa dem bundet fast, saa at Edderkoppens Vej igen kunde blive ordentlig lappet.

»Sig til Paven, jeg maa dog virkelig først gøre den Skade god igen, som jeg har tilføjet Edderkoppen. Den hellige Fader behøver mig ikke. Hundrede Efterfølgere venter paa hans Død for straks ved hans store Traad at spinde Peters Næt videre. Eller for at lappe, som dem nu synes. — Men du, kære lille Edderkop, du har nok hundrede, der ødelægger dit Væv, men ingen, der lapper det igen. Der maa den dumme Frans dog hjælpe.«

Og han blev ved med at rive ganske fine Traade ud af sit Ærme og binde dem sammen og lægge dem over Løvet, mens Edderkoppen med sine hundrede taknemmelige sortfunklende Øjne fra Bladranden betragtede den mærkelige Medhjælper og kosteligt morede sig over denne menneskelige Klodsethed.

Denne Gang vovede Sendebudene ikke at vende hjem og sige, at Frans havde foretrukket et hæsligt Kryb for den hellige og tredobbelt kronede. De ventede aitsaa, og snart trak de i Silkeslæbet, naar en Snegl vilde krybe over det, snart slog de efter en Flue, der satte sig lige paa deres gyldne Brystkors, fordi det funkledede saadan i den søde, gule, umbriske Aftenluft. Saa lyttede de igen op efter San Lorenzo, om Døds klokken endnu ikke begyndte at ringe.

Endelig var Frans færdig med at væve. Edderkoppen takkede ved at sprælle muntert med Benene og funkle med de hundrede Øjne.

»Lad os nu gaa,« sagde Frans glad, da han hverken saa en Krøbling eller et Dyr eller noget andet, han kunde gøre noget godt imod.

Imidlertid laa Innocens højt i Puderne, vendt imod Vinduet og mod Assisis Bjerge. Og den dybtgule umbriske Aftensol faldt netop paa den pavelige Krone, der stod

ved Hovedgærdet. Metallet flammede som en anden Sol og farvede hele Salen indtil den fjerneste Krog med et sælsomt mørktgyldent Skær.

Paven lyttede efter hvert Skridt over Stenbroen under Vinduet. Pludselig lukkede han Øjnene vidt op og smilede. Blandt de mange Skridt kunde han skelne Broder Ingenting's Træskoklapren. Han indaandede allerede den Skov- og Hededuft og tillige den Paradisluft, der udgik fra Frans. Hans fine, blege, silkeagtige Læber aabnede sig sagte som til Hilsen.

Men paa Tærskelen blev Frans pludselig staaende og holdt Hænderne som blændet for Ansigtet og sagde: »Herre Pave, her kan jeg ikke komme ind.«

Man raable, trængte paa, skubbede: Hvad skal nu det betyde? Hvorfor spiller han nu igen Særling? Er det Guds Tjeners Ydmyghed at skabe sig saadan? Hvorfor, hvorfor kan han dog ikke komme ind?

»Mig blænder Jorden her,« svarede il Poverello enfoldigt.

Saa tog de Kronen bort, og der blev Dæmring i Salen, og Frans kunde komme ind. Han knælede ned paa begge Knæ foran Paven som et Barn. Og Innocens smilte saa tilfreds, som han ikke havde smilet siden Sejrsbudskabet fra Tolosa. Han syntes, der knælte en Kerub ved hans Side. Men Frans begyndte:

»Meget lykkelige, hellige Fader, nu siger I: Farvel, Verden! Men den hvisker og larmer og smigrer endnu stadig omkring eder, saa at Himmelen ikke rigtig kan komme til.«

Paven saa stadig lykkeligere ud, men Frans tog det lille Silkeslag af, han havde over Skuldrene, og Guldkorset tog han bort og endog den brede, guldbroderede svære Stola. Alle saa til og oprørtes, men vovede dog ikke at sige noget. Men Frans kastede sin brune, af mange Tiggerrejser støvede og af mange Gadedrenge haanede Kappe af sig og lagde den om Brystet og Skuldrene paa Paven.

Da saa de to længe hinanden i Øjnene og gennem disse aabne Vinduer ind i den dybeste, hemmeligste Sjæl, den øverste Hersker og den ringeste Tjener paa Jorden, — og de forstod hinanden.

»Tal dog med ham,« befalede Kardinalbiskoppen af Ostia. »Din Trøst vil han have.«

»Tal til ham om Slaget ved Navas de Tolosa! Hundredetusinde døde Hedninger! sig det!« raabte Greven af Benevent.

»Eller om Korstoget til Byzans!« mente en flamsk Baron.

Men Frans trak med høflige og fine Fingre et Par

Spindelvævstraade ud af sit Skæg og lagde dem over Pavens endnu stadig brune, krusede Haar, der nu var helt vaadt af Døden. Saa andægtigt gjorde han det, som om disse graa Traade var det kostbareste i Verden.

»Se, Herre Pave,« sagde han muntert, »I beholder intet af hele Rom og Verdensriget. Ja, af alle eders store Planer og Arbejder og Bekymringer, der gik over Bjerge og Have, beholder I mindre end min Søster Edderkoppen henne i Vinrankerne.«

»Saadan maa du ikke tale,« skændte den ridderlige Biskop af Pisa. »Tal hellere til ham om Banstraalerne, som han sendte over St. Gotthard mod Tyskerne; om de trøstede Dronninger i Paris og Leon, og mere af den Slags! Det er skønt baade i Livet og i Døden.«

»Og dog,« vedblev Frans glad uden at agte det ringeste paa Hoffolkene, »dog beholder I noget kostbart, ja det bedste af alt, Herre Pave: den rene Fattigdom! Tag disse Traade fra Spindelvæven! Saa fattig er I. En Tigger i Trastevere er en Krøsus imod det!«

»Stille! . . . fortal om Konciliet i Lateranet!« raabte Statholderen af Spoletto.

»Om Krigen mod Kætterne!« sagde Montforts unge Fætter.

Men Frans saa den hellige Faders voksende Glæde, der bredte sig over hans Pande som en lys Solskinsdag, og han snakkede roligt videre: »Glem alt det, som eders gode Herrer taler om. Og vend hellere tilbage til eders Ungdom. — Dengang har du« — han begyndte pludselig at sige du til Paven, — »skrevet en Bog, kære Broder, husker du det endnu?«

Nu laa der intet politisk eller kongeligt mere i Pavens Ansigt. Et ungt, mildt Smil dækkede hele dette Marmorhoveds Haardhed. Den store Innocens saa ud som et Barn.

Thi han saa sig selv som den ildfulde, tidligt modne Dreng, der løb bort fra Vin og Minnesang i sin Faders Palads ud blandt Slotshøjens Vinranker for at tænke over, hvad der vel var mere end saadan et løftet Bæger og en Kærlighedssang til Harpespil og en broget, men tungsindig Campagnerdans. Og igen saa han sig selv sidde om Natten i sin Faders Bibliothek og studere Ekklesiastes, naar Vægen allerede var brændt ned, og hans adelige Kammerater slentrede hjemad fra et Sold, — han saa sig selv sidde der i Mørket og tænke over det, som er det største, noget Geni nogen Sinde har lært: at være enfoldig! Og den døende huskede godt, hvordan han dengang i stormende Begejstring begyndte at bære grove Klæder og at spise og drikke saa lidt som muligt, kun det nødvendigeste

for at kunne leve; og at undgaa de højryggede, bløde Stole og at skrive en lille Bog: De contemptu mundi — Om Ringeagt for det jordiske. Aa, han ved nu, at han aldrig har været saa lykkelig, som da han dengang med brændende Pande og voldsom Hjertebanken nedkradsede disse faa Blade. De gør ham nu lykkeligere end de bøjede kejserslige og kongelige Knæ under hans stolte Regering. Det var ikke mere jordisk Munterhed, det var en anden, verdensfremmed Sol, der lyste paa hans blegnende Ansigt.

»Hos alle Fattigdommens Sønner og hos alle den hellige Enfolds Døtre,« sagde Frans, »vil din lille Bog gælde. Dine Statsakter vil snart holde op med at larme og ligge stumme i Arkiverne som Lig i Kisten. Men Bogen vil leve, saa længe Vejen fra Støv til Aand og fra Jord til Himmel gaar gennem Fattigdommens hellige Port!«

Innocens laa som i Henrykkelse.

»Saa fuldend da denne kongelige Vej, Herre Pave og Herre Tigger. Gaa i Fred! For denne Bogs og dens Stilheds Skyld vil megen Larm blive dig tilgivet.«

Dermed greb Frans Pavens allerede kolde Haand, som man griber en Vens Haand, der skal ud paa en lang og storartet Rejse, som man gerne vil, han skal tage en med paa fra denne intetsigende Kedsommelighed ud paa sin lyse, tapre, dejlige Vej.

Der gik et sagte, fint Ryk gennem Pavens slanke Skikkelse fra Hoved til Fødder, saa det var som et Sølvskær gennem Værelset, og han aabnede Munden og lod glad den sidste Smule Luft glide bort. Og ingen vilde have tænkt sig, at denne Lysning betød Død og Lig, hvis ikke Frans havde vendt sig om til de forsamlede og næsten lystigt sagt: »Se nu vor kære Herre Paven! Han har ikke efterladt sig andet end dette Smil paa Panden og disse Par Traade fra Spindelvævet i Haaret. Men det er nok.«

Og med den samme Munterhed og de samme fine, høflige Hænder, hvormed han før havde opvartet den blinde Nazaro, klappet Børnene paa Kinden og hjulpet Edderkoppen, lukkede han nu den aabne Mund paa den hellige Fader og spøgede endnu: »Vær nu stille! Du har larmet nok!«

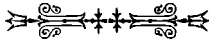
Forvirring og Trængsel i Paladset og i Staden Perugia. Over Liget lyder Basunfanfarer og Hestetrampen og et nyt Pavevalgs svære, ophidsende Arbejde. Og i denne store Larm lægger kun et Par stille, fromme Mennesker Mærke til en hvid, ukendt Due, der slaar sig ned ved Pavens Hoved, som han ligger der paa Baaren i San Lorenzo, ligesom dengang, da man valgte Ynglingen til Pave.

Da Frans sent om Aftenen traadte ind i Klosterstuen i Assisi, sagde han:

»Vor kære Broder Innocens er lige død ovre i Perugia i denne Kappe og har vundet Fred!«

Da kom Brødrene løbende og kyssede det brune, grove Klæde og vilde straks istemme *Requiem æternam* for den døde.

Men Frans fortsatte: »Bed altsaa for den nye Paves stakkels Sjæl!«

Børnehjælpsdag.

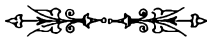
Søndag d. 20. Novbr. er det katholsk Børnehjælpsdag.

Kollekten afholdes i alle Byens Kirker og Kapeller til Fordel for Elisabethforeningen, der tager sig af forældreløse og forsømte Børn.

Vi er overbeviste om, at Menigheden heller ikke i Aar vil svigte, naar vi tillidsfuldt henvender os til den med Bøn om Hjælp i disse svære Tider. Elisabethkollekten hjælper betydeligt til Opretholdelsen af denne samfundsnyttige og velsignelsesrige Virksomhed.

For de Menighedsmedlemmer, som ikke er til Stede ved Indsamlingen, og som dog ønsker at yde deres Skærv til de ulykkeligt stillede Smaa, vil Foreningens Protektor, højærv. Hr. Pastor Braun, med Glæde og Tak modtage ethvert Beløb, som maatte blive ham tilsendt. Bregade 64, 3. Sal.

Bestyrelsen.

Brudstykker.

116. Clemenceau udtalte ved Banketten efter Afsloeringen af hans Mindesten: »Jeg tilstaar, at jeg nærrede Skepticisme overfor Præsterne under Begyndelsen af Kri-gen! Og paa de første Ture, jeg tog, til de yderste Frontlinier standsede jeg Soldaterne og, idet jeg henviste til en eller anden Kapellan, sagde jeg: »Ærgrer I Jer ikke over den Herre der, hvad?« Svaret kom altid forundret: »Nej, hvorfor dog? De gaar med os overalt i Slaget —.« Jeg saa siden Præsterne tage en saaret Kanonérs Plads, saa dem være blandt de tapreste — og det forandrede mit

skeptiske Syn paa den franske Præstestand. Jeg saa dem tit have travlt med vore Soldaters materielle Vel, jeg saa dem som Kokke, som Læger. — Jeg indeslutter dem her efter i mine Arme, naar jeg af Hjertet favner det franske Folk, som jeg elsker, disse Frankrigs tapre Præster, som jeg ikke kan gøre Afbigt nok!»

Efterretninger fra Ind- og Udland.

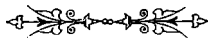
København. Knudssalen var da bleven fyldt til Højskolens Møde i Tirsdags, da Pastor Bernh. Jensen holdt det første Foredrag om Hellig Knud Lavard. Det blev en Skildring af den Helgen, hvis hele Liv fra den tidligste Ungdom af var baaret af en brændende Iver for at fremme det gode i Samfundet. Han satte alt til Side for Kirke og Fædreland, og hans Ideal var den nøje Forening af disse to Magter, deri saa han en lykkelig Fremtid for Folket.

Allerslev. I Nærheden af Lejre, i Landsbyen Allerslev, indviedes Torsdag den 10. Nov. et lille Kloster for Cisterciensernonner. Klosteret er grundlagt af Lensgreve Holstein paa Ledreborg. Der er blevet lovet os en udførlig Beretning om det, som vi haaber at kunne bringe i næste Nummer.

Sverrig. I det lige udkomne Nummer af Credo læses om en svensk Valfart. Katholikker i Stockholm har holdt Valfart ud til *Björkö* i Mälarn, den 25. September. Der laa i Oldtiden Birka By, hvor St. Ansgar virkede og grundede den første svenske Menighed. Det var Pastor Meyer og Mariakongregationen, der gik i Spidsen for Valfarten. Man sejlede ud til Øen, men Sejladsen foregik under Bøn og Sang, og ved St. Ansgars Monument derude læstes den hl. Messe. Det synes at have været en smuk Dag, en af disse betagende Dage, som ogsaa vi herhjemme kender saa godt, hvor Gudstjeneste og Natur, hvor Fortid og Nutid bindes sammen, saa at man fanges helt deri. — Glæde griber en ved at se, at Haraldsted virker saa langt borte. Der er mere hernede fra, der virker. I St. Ansgars Sal har Pastor Assarsson holdt Foredrag om katolsk Højskole, og betonedes Forbindelse med den katolske Højskole i København; det er de samme Idéer, Foredragsvirksomheden i Stockholm bygger paa. — I den samme Sal holdes nu ogsaa af Præsterne Nordmark og Wessel offentligt regelmæssig Religionsundervisning. Der er godt Liv i Stockholms Menighed.

England. I Nummer 45 af Ugebladet bragte vi en lille Artikel om Catholic Evidence Guild. Det Aarsmøde i Westminster Kathedraalen, vi der omtalte, har faaet en særlig Betydning ved, at Kardinal Bourne har udnævnt alle Foreningens Medlemmer til »Westminster-Diøcesets Kateketer«. Dermed er deres kanoniske Stilling i Kirken ordnet. Læreembedet i Kirken har jo kun Biskopperne, og de skal sende alle dem, der lærer. For Fremtiden vil da alle disse Lægmand gælde som Ærkebiskoppens udsendte Kateketer, og sandsynligvis vil de øvrige engelske Biskopper følge Kardinalens Eksempel, hver for sit Stift. Samtidig har Kardinal Gasquet i Rom forestillet en af Foreningens Førere for den hellige Fader, der med største Interesse modtog en Beretning om Virksomheden, og kort efter sendte Paven Foreningens Ledelse en Haandskrivelse, hvori han opmuntrer til fortsat Arbejde og giver sin Velsignelse dertil.

— For nogen Tid siden fik vi tilsendt Meddelelse om et anglikansk Nonnekloster, der skulde være gaaet over til den katolske Kirke, og vi optog denne Meddelelse her i Bladet. Vi maa nu dementere, da det viser sig at være forkert. Som de fleste urigtige Efterretninger stammer ogsaa denné fra Pressebureauet »KIPA« i Svejts.

Brevkasse.

Norrköping, Skolgatan 24, 5/11 1921. Ugeblad Nr. 45, s. 718, under rubrikken »Jugoslavien« læses: »De orthodoxe serbiske (græsk-katolske) Biskoppers . . .« — Tillåt mig anmärka, att de *skismatiska* österländska kristna riktigt officiellt betecknas med »gräkisk-otodoxa«. Men beteckningen »gräkisk katolska« tillkommer de *unerade* österländska kristna. Dessa två beteckningar torrdé bibehållas såsom skilda från varandra, för att förekomma någon missuppfattning. —

P. Bernh. Stolberg.

Ja, det vilde sikkert være godt, om man havde en saadan forskellig Betegnelse for de skismatiske og de unerede Grækere. Desværre er Sprogbrugen ikke saadan. Naar man f. Eks. taler om de græsk-katolske Biskopper, er der næppe et Menneske, der derved vil tænke paa de unerede, men alle forstaar Skismatikerne. Sprogbrugen er nu engang forkvaklet, og man er nødt til at sige, hvad man mener.

Red.

Kirkelig Kalender.

20. Nov	27. Søndag eft. Pintse.	27. Nov.	1. Søndag i Advent.
21. —	M. Marias Ofring.	28. —	M. Ferialdag.
22. —	Ti. Cæcilia, Jomfru og Martyr.	29. —	Ti. Vigilie.
23. —	O. Clemens, Pave og Martyr.	30. —	O. Andreas, Apostel.
24. —	To. Johannes af Korset, Bekender.	1. Dec.	To. Ferialdag.
25. —	Fr. Catharina, Jomfru og Martyr.	2. —	F. Bibiana, Jomfru og Martyr.
26. —	L. Silvester, Abbed.	3. —	L. Frans Xaver, Bekender.

Katholsk Højskole. Tirsdag den 22. November Kl. 8 Aften i Knudssalen i Stenosgade 4 B. Stud. mag. Emil Frederiksen: Knud Lavard i dansk Digtning. Adgang for alle. 25 Øre. »Sursum corda« bedes medtaget.

Klosterkirken (Jagtvejen). Fra og med Søndag den 27. November holdes Messen om Søndagen Kl. 8½ (i Stedet for Kl. 8).

Andreas Kollegianer Samfundet

afholder d. 30. ds. Kl. 7½ sin aarlige Generalforsamling i Wivels Selskabslokaler (1. Sal) med paafølgende selskabelig Sammenkomst (Smørrebrød, Øl og Kaffe 4 Kr.), hvortil alle forhenværende Lærere og Elever af St. Andreas Kollegiet indbydes.

Bestyrelsen.

Til **Grevinde Ledóchowskas Smaabørn** har jeg endvidere haft den Glæde at modtage: Aalborg 3,00 — F. 20,00 — X 5,00 — W. 2,00 — Ellen og Magnus 5,00 — Lise 10,00 + 4,00 — Familien G. 20,00 — U. 10,00 — O. B. 5,00 — P. B. 10,00 — O. 10,00 — J. B. 7,00. Ialt Kr. 111,00. Med det tidligere indkomne: Kr. 404,00.

Hjertelig Tak. Bidrag modtages stadig.

14. November 1921.

Redaktøren.

300 Aarsdagen for St. Johannes Berchmans's Død
(26. November).

I denne Anledning holdes der i Jesu Hjerte Kirke forberedende Foredrag Onsdag, Torsdag og Fredag d. 23.—25. Novbr. i Forbindelse med Skolemessen. Lørdag d. 26. Novbr. er der Kl. 9 Levitmesse med Festprædiken og Kl. 6 om Aftenen Festandagt.

Til de Herrer Præster!

Direktorierne for 1922 faas kun igennem Det Apostoliske Vikariat.

† Johannes von Euch
Biskop. Apostolisk Vikar.

Katholsk Boghandel Stenosgade 3, Kbhvn. B. Aabent 9-6 Tfl. Vester 3930. Bøger, Billeder, Devotionalier.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

69. AARGANG

»Nordisk Ugeblad« udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 3 Kr. Kvarialet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 8^a V. 5—7. Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbh. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 48.

Søndag den 27. November.

1921.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Sveriges Biskop nedlægger en alvorlig Protest. — Indvielsen af Cistercienserindernes Kapel i Allerslev. — Pater Pergers Død. — Protestantisk Svar angaaende »Allehelgensfesten«. — St. Frans og Pave Innocens. — En Kur for Sladder. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. — Brevkasse. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

570.

Advent.

I Adventstiden er Kirken travlt optagen af Forberedelserne til Forløserens Komme. Frygt for Guds Vrede og hans strenge Dom, Haab til hans Løfte om Frelse, Glæde over den nære Opfyldelse af de messianske Profetier, det er de forskellige, hinanden afløsende Udtryk for Kirkens aandelige Stemning i denne Tid, alle ledsagede af bodfærdige Øvelser og gennemtrængte af inderlig Længsel efter, at Christus-Barnet ikke vil nøle, men snarlig komme. Isaias gentager sine Forudsigelser, Salmisten opruller paa ny sine aandfulde Syner for os, Døberen Johannes opløfter atter i Ørkenen sin advarende Røst for at paamine Synderne om at jævne Herrens Vej, og Apostelen Paulus fornyr sine Opfordringer til at berede Hjertet for Christi Glæde. Saaledes bevæger Liturgien sig fremad, idet den tugter Sjælen, tilskynder til Bod og blander mellem hinanden Tanker om Dommeren, Forløseren og Velgørenen, indtil de krogede Veje er blevet gjort lige og de ru Stier jævne, og Kirken udbryder Dagen før Jul i de frydefulde Ord: »I Dag skal I vide, at Herren vil komme, og han vil frelse os; og om Morgen skal I se hans Herlighed.«
(Efter America.)

Sveriges Biskop nedlægger en alvorlig Protest.

Det er imod de urigtige Paastande om katholsk Lære og Praksis i de historiske Lærebøger, der anvendes ved de svenske Statsskoler, at den gamle statelige Biskop Albertus Bitter protesterer, og han gør det i et lille »stiligt« og fornemt holdt Skrift, der er rettet til Kungl. Skolöverstyrelsen.*)

Naar man har læst de 24 smukt trykte og endnu klarere skrevne Sider igennem, og man betragter den fine Udstyrelse med det biskoppelige Vaaben paa Forsiden og det hele officielle Præg, har man den umiddelbare Fornemmelse ikke alene af, at den aldrende Biskop er svært sikker paa Haanden og har et Par gode Øjne til at finde, hvor Stødet skal ramme, men ogsaa af, at alle svenske Katholikker vil rette et taknemmeligt Blik mod deres Fører, fordi han har talt et Ord, de kunde samles om.

Det er rigtignok nogle rentud forskrækkelige Paastande, der findes i de Bøger, der bruges i de svenske Statsskoler; tænk f. Eks. paa denne om Billeder af Christus, Maria og Helgenerne: »man faldt ned og tilbad dem, aldeles som Hedningerne gør med deres Afguder«, eller denne: »Blev det Jesuiten paalagt at lyve, at begaa Mened, at bruge Dolk eller Gift — ingen Nølen! thi det gjaldt jo den hellige Kirkes Bedste.« Desuden er der det sædvanlige Vrøvl om, at man tilbad Maria og solgte Aflad, og at Aflad er Syndsforladelse. Saadan noget sidder altsaa de svenske Børn og faar ug eller mg? i. De, der faar slet eller mdl, er i Virkeligheden de bedst farne, ja jeg kan ikke lade være at mindes det Sted i Maglekilde-Petersens bekendte Fortælling »Den lille Kat«, hvor en siger: »Det er ligesom i Langgadens Skole, hvor de lærte at stjæle med Tærne.«

At de svenske Katholikker harmes over den Slags Undervisning i Statens Skoler, som de selv maa bidrage til, det kan man forstaa.

*) Skriftet, der hedder »Inlaga till Kungl. Skolöverstyrelsen etc.«, kan faas i Boghandelen for 50 Øre (svensk), (Credos Förlag. Stockholm.)

Men hvordan tager nu Biskop Bitter paa Sagen? — Straks det første Grøb er af den Beskaffenhed, at man indser, at den Kungl. Skolöverstyrelsen vil komme til at sprælle paa en meget lidt gentlemanlike Maade, hvis den skal frigøre sig for det. Biskoppen begynder nemlig med at anføre intet mindre end »Kungl. Majestäts kungörelse« af 31. Oktober 1919 angaaende Undervisningsplanen for Rigets Folkeskoler, i hvilken der forekommer følgende principielle Udtalelse: »Han (Læreren) bør derfor ved sin Undervisning omhyggelig undgaa alt, hvad der kan virke som saarende Angreb paa andres Anskuelser. Undervisningen maa ske saaledes, at den ikke kommer i Strid med det moderne Samfunds Krav paa Tankefrihed for de enkelte Individider.«

Med disse fagre Ord som Baggrund fremstiller nu Biskoppen den virkelige Tingenes Tilstand, som jeg ovenfor har givet en Antydning af. Det sker paa en rolig og saglig Maade, uden nogen som helst Overdrivelse, men dog med en iøjnefaldende Tydelighed og med de trykte Bøger som det uimodsigelige Grundlag. — Hvor mange Mennesker vilde ikke have godt af at læse den lille Pjece? — Biskop Bitter gennemfører nøje den officielle Skrivelses beherskede Tone. Hans Ord har Vægt nok i sig selv. Men derfor er hans Stil dog ikke uden Farve. Han skriver f. Eks. til Sammenligning med de ovenfor anførte Uhyrligheder: »Hvad vilde man vel sige, om en Lærebog i Naturhistorie, som i Almindelighed anvendtes ved vort Lands Skoler, indeholdt saadanne bestemte Paastande som disse: »I Afrikas Skove lever der Enhjørninger, som, skønt de er vildere end alle andre Dyr, dog lader sig fange af en ren Jomfru. . . . Eller for at tage et andet Eksempel, som ligger vort Omraade nærmere: Hvad vilde vore Skolemænd i Nutiden sige, om de ved deres Historieundervisning var tvungne til at benytte sig af Lærebøger, som med en Johannes Magni kraftigt og bestemt forsikrede, at Jafets Søn Magog var den første Konge i Sveriges Land, og at denne siden hen efterfulgtes af ikke mindre end 149 navngivne Monarker indtil Gustav Vasa (iberegnet)?«

Biskop Bitter ender sit Indlæg med et Forslag til Kungl. Skolöverstyrelsen om, at der nedsættes et Nævn af sagkyndige Mænd til at undersøge de paaklagede Paastande,

og at de fremtidige Skolebøger og Undervisningen efter de nuværende bringes i Overensstemmelse med det Resultat, som den nævnte Kommission kommer til.

Biskoppen har talt, og han har sagt netop, hvad der skulde siges, og han har sagt det paa den Maade og med den Myndighed, det skulde siges.

Hvad vil der nu komme ud deraf? Ja, dette afhænger naturligvis for en stor Del af, hvilken Æresfølelse og hvilken Sandhedskærlighed og Retfærdighedssans der findes hos de Mænd, der sidder i Kungl. Skolöverstyrelsen, og ikke mindre i Ministeriet. — Her faar Statsminister Hjalmar Branting en smuk Lejlighed til at beskytte et Mindretals Ret!

Men Virkningen af Biskop Bitters modige Skridt staar og falder ikke helt med, hvad nogle enkelte Mænd finder for godt at beslutte sig til. Biskop Bitter kar sikkert sørget for, at hans Indsigelse, hans aabne Brev, som det er, kommer rundt til mange af Skolemændene, og de vil ikke kunne gaa det upaaagtet forbi, dertil er dets Præg af Værdighed for stort. Lad være, at en større eller mindre Del vil lade, som om det ikke eksisterer, vil søge at tie det ihjel, fordi dette er en praktisk Udvej, hvor andre glipper; der vil dog altid være en Del ærlige Folk, der faar Øjnene opladt, en Del ridderlige Karakterer, der simpelthen vilde skamme sig ved at fortsætte med at fortælle noget, som de indser, er Usandhed.

Men endnu rent bortset fra de ligefremme Ændringer i Undervisningen, saa vil selve det, at der overhovedet er blevet protesteret mod de gængse Historier, og protesteret i officiel og højtidelig Form, være nok til at kaste et hidtil ukendt Skær af Tvivlsomhed over de paagældende Dele af de svenske Skolebørns Aandsføde; og det er allerede meget. Der er stor Forskel paa, om noget fortælles med den trygge Bevidsthed om, at ingen, der er i Nærheden, og som betyder noget, for Alvor har vovet at paastaa det modsatte, eller om Læreren, naar han fortæller Børnene det samme, aner Muligheden af, at et af dem kan rejse sig og sige: »Far siger, at det slet ikke er sandt.« Og »Far« eller »Mor« vil optræde langt sikrere og roligere baade overfor Børnene og overfor de protestantiske Lærere, naar

»vores allesammens Far«, Biskoppen, ikke har været bange for at skrive til selve den kongelige Majestæts Skoleoverbestyrelse og fortælle den, at den lader Børnene lære Røverhistorier.

Sveriges Biskop skal nok faa Glæde af de modige Ord, han har talt. Han har ikke ladet andre om at tage Ubehagelighederne; nej, han er selv gaaet i Ilden, personlig med sit fulde Navn og sit Vaabenskjold. Det tjener til Ære for en Fører. Den Slags gør Indtryk.

Fader Olrik.

Indvielsen af Cistercienserindernes Kapel i Allerslev.

Det var Mortens Aftens Dag, den 10. Nov. 1921, at der et Steds ude paa Landet i Midt-Sjælland afholdtes en lille Højtidelighed, som maaske vil sætte varigt Spor i vor hl. Kirkes Opblomstringshistorie her i Danmark.

Vintersolen smilede venligt over de snedækkede Marker, Bakker og Skove omkring Ledreborg, da vi Gæster naaede Lejre Station, hvorfra Vognene bragte os til det under Grevskabet liggende Allerslev. Ikke langt fra denne Landsby ligger det Sted, som de nys fra Czeko-Slovakiet indvandrede Cistercienserinder har faaet i Gave, og hvor de nu skal indrette deres Hjem.

Det er den hl. Bernhard af Clairvaux, en af Middelalderens og hele Kirkehistoriens største Personligheder, som har grundlagt denne Gren af Benediktinerordenen, som er opkaldt efter sit første Kloster i Citeaux i Frankrig. Der eksisterer Klostre af denne reformerede Regel baade for Mænd og for Kvinder. Og nu skal denne Orden atter holde sit Indtog her i Landet, hvor den i gamle Dage har gjort saa meget godt ved Bøn og Arbejde.

For at sige det straks og for at bruge Festtalerens Ord: det nye Kapel ligner paa ingen Maade Salomons Tempel paa Bjerget i Jerusalem. Siger jo det gamle Ord: at »Benedikt

elskede Bjergene, Frans af Assisi Byerne, Bernhard Dalstrøgene« (som Beboelsessteder for deres Munke).

Derfor ligger ogsaa Cistercienserindernes nye Bolig der, hvor Lejre-Bakkerne skraaner imod Syd — et beskedent Hjem med en lille Tilbygning, helt omgivet af Mark og Eng. Kapellet er dog, om end meget lille, baade kønt og passende indrettet.

Efter at de indbudte havde samlet sig — der var 5 Præster til Stede og foruden Lensgrevens Familie, hvoriblandt den 80-aarige Ekscellence Løvenørn, endnu en Del Folk fra Omegnen — kunde Indvielsen begynde. Efter at Cistercienser-Provsten Pater Gicha under Assistance af Sognepræsten fra Roskilde, P. Hoppers, P. Roomer og Sognepræsten fra Amager, P. Resch, havde forrettet den liturgiske Handling, og alle Gæster var bænket — eller i hvert Fald samlet — indenfor Kapellets Vægge, begyndte den første hl. Messe. Et lille velindøvet Sangkor glædede os ved at synge nogle af vore kendte danske Salmer. En enkel, ren Stemme sang efter Forvandlingen: Jesus, dig lever jeg o. s. v., som i al sin Enkelhed virkede gribende paa alle tilstedeværende.

Efter Evangeliet holdt P. Resch Indvielsestalen.

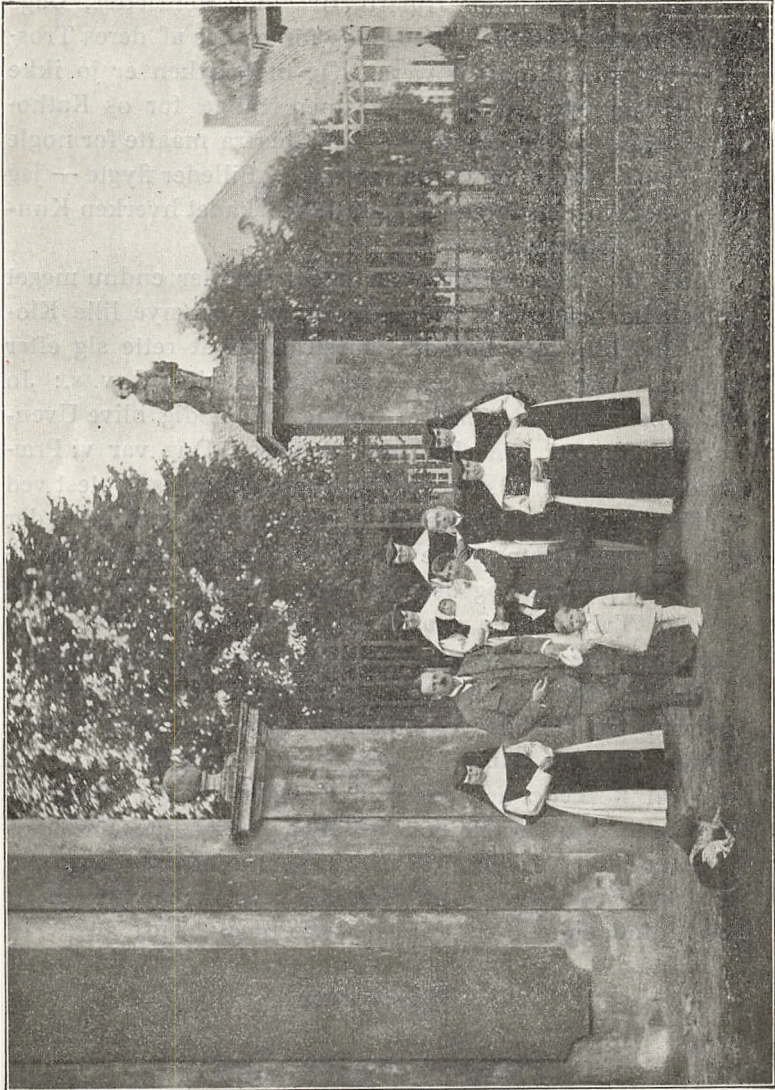
Dette lille Kapel, sagde han, ligner ganske vist ikke Salomons Tempel, men det har det store Fortrin frem for hint prægtige Gudshus, at den Højestes Naade hviler over det, ikke i Form af en Røgsky som den Gang over Pagtens Ark, men ved, at vor Herre og Frelser Jesus Kristus vil bo midt iblandt sit Folk og fra den nye Pagts Alter velsigne alle dem, der tillidsfuldt henvender sig til ham, den i Alterets Sakramente som Gud og Menneske tilstedeværende Frelser.

Derefter omtalte han, at Cistercienserne jo ikke var saa fremmede for Landet, idet allerede Navne som Sorø og Esrom, Ordenens store Klostre, mindede om deres Virksomhed i gamle Dage.

Efter at have takket Søstrenes Velgører udtalte Præsten sine inderlige Ønsker om, at der maatte udgaa en rig Strøm af Guds Naade og Velsignelse fra dette Sted.

Den hl. Messe sluttede med, at Alterets Sakramente blev hensat i Tabernaklet, og med et Te Deum. Fra det

Øjeblik af skulde altsaa den evige Lampe brænde i dette Kapel, og forhaabentlig skal dette Lys aldrig mere slukkes paa denne Egn. . . .

Efter Højtideligheden samledes Deltagerne i det nye »Kloster«, som dog endnu ikke kan have nogen Klausur, ved et festligt Bord til Chokolade, Vin og Kage. Om

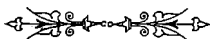
Eftermiddagen var der Andagt, ved hvilken ogsaa Korsvejen blev indviet.

Kl. 3 kørte vi indbudne til Ledreborg Slot, som siden afdøde Konsejlspræsident Lensgreve Louis Holsteins og hans fromme Hustru, Grevinde Henriettes, Dage altid har været et Sted, hvor der for mange af deres Trosfæller har været godt at være. Og Slotskirken er jo ikke blot en Seværdighed af Rang, men tillige for os Katholikker ligesom et Foraarsvarsel, thi herfra maatte for nogle Aar siden Luthers og Reformatorenes Billeder flygte — jeg ved ikke hvorhen. Men det har ikke skadet hverken Kunsten eller Fromheden. . . .

Men nu vil jeg slutte — for ellers var der endnu meget at fortælle baade om Ledreborg og om det nye lille Kloster. Men de, som bor der, foretrækker at rette sig efter det gamle Ord: »Qui bene latet bene vivit«, d. v. s.: Jo mere ubemærket des bedre — og jeg vil nødig blive Uvenner med Slottets eller Klosters Beboere. Dog var vi Præster enige om at udsætte os for disse Beboeres Protest ved at offentliggøre hosstaaende interessante Billede, der viser de nye Ordenssøstre med deres Provst, Cistercienserprovsten P. Gicha, og den grevelige Familie. Thi Billedet vil uden Tvivl glæde mange af Ugebladets Læsere baade i Danmark, Norge og Sverige (— og Island ikke at forglemme).

Gid den Bøn og det Arbejde, Cistercienser-Ordenen nu begynder paa derude ved Allerslev, paa Sjællands frodige Marker, maatte bringe en rig Frugt! Begyndelsen er da sket i al Beskedenhed og vistnok under mange Ofre. Gid Søstrene maatte sande det, vi alle maa sande her i det protestantiske Norden, at vel er al Begyndelse vanskelig, men Gud vil dog vise, at hvad der saas under Besvær og med Udholdenhed, vil bringe Frugt til sin Tid!

F. F. M..

Pater Pergers Død.

Et Privatbrev fra Tyskland meddeler nogle Enkeltheder om Pater Pergers sidste Dage og Begravelse. Maaske kan de interessere den afdødes mange Venner og Bekendte; at

de ikke er fyldigere, beklager vel P. Werhahn, der har meddelt dem, mest, dog er det en andens Fejl, at de sendes saa sent til Bladet.

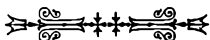
Som bekendt var det blevet stille og ensomt om gamle P. Perger særlig i hans sidste Aar i Ordrup, mere stille og ensomt blev det siden, da han paa Grund af den særlige Pleje, hans ynkelige Tilstand krævede, ved Kollegiets Opløsning maatte anbringes hos de barmhjertige Brødre i Bonn. Op til de to sidste Uger før hans Bortgang havde P. P. god Appetit; han kunde være oppe det meste af Dagen, trippe omkring i Huset, banke paa hos bekendte og ukendte; tunghør, som han var, kunde han ikke høre Svaret »Kom ind«, men da han forudsatte det, gik han ind og ud hos alle og talte uden Sammenhæng. De faa besøgende, der kom til ham, kendte han ikke, kunde ikke huske dem, heller ikke dem, han havde været sammen med i Danmark, f. Eks. nuværende Superior for Jesuitpatrene i Bonn, R. P. Krose, der fra 1895—97 havde været Lærer ved Andreaskollegiet, eller Br. Laur. Fruntzek, Kollegiets sidste Portner, der nu er Portner hos Patrene i Bonn. Rørende er, at han ikke saa sjældent tiltalte de barmhjertige Brødre »Søster«, vist i taknemmeligt Minde om de to Søstre, der har plejet ham under hans to Ophold paa St. Josefs Hospital.

I den senere Tid laa han dog det meste af Dagen paa Sengen, fuldt paaklædt. »At spise og at sove,« kunde han saa sige med et vemodigt Smil, »passer nu bedst for mig«; i Virkeligheden blev det dog snart kun en Ubetydelighed, han spiste, og saa mærkede man, at hans Opløsning var nær. Aftenen før hans Bortgang gav Huspræsten, P. Herm. Schmitz, ham den sidste Salvelse. — P. Perger havde nemlig ikke mere kunnet synke den hl. Kommunion. Om Eftermiddagen den 20. Oktober læste P. Superior de døendes Bønner, men da siden den matte Sløvhed fortog sig noget, mente man dog, at Døden ikke var saa nær. Men 10 Minutter efter, at Pater Superior var gaaet, udaandede den gamle Pater rolig; ingen var hos ham foruden en trofast Hospitalstjener, der i over 14 Maaneder kærligt og taalmodigt havde taget sig af ham.

P. Werhahn blev bedt om at komme til Begravelsen. Han kunde ved den aabne Kiste endnu læse en Bøn for sin gamle Medbroder og Kollega. Et lille Følge gik Dagen efter bag den i Bonn ukendte Præsts Kiste — foruden hans Medbrødre nogle Brødre fra Sygehuset og nogle Lægefolk. Paa Bonns gamle Kirkegaard ejede Jesuitpatrene før 1872 et muret Gravsted. Da de for nogen Tid siden vendte tilbage til Byen, lod de det restaurere. Saaledes fik P. Perger sit sidste Hvilested ved Siden af den i Tre-

serne over hele Tyskland kendte og fejrede Pater Roh; som bekendt gæstede P. Roh i 1865 København, hvor han holdt Missionsprædikener i Anledning af 1000-Aars Mindet for St. Ansgars Død. »Saa hviler da,« skriver P. Werhahn, »den tørre, spinkle Pater Perger ved Siden af sin kraftige, svære Medbroder P. Roh,« og et dansk Minde i det mindste svæver om den Plet tysk Jord, der gemmer de sidste Levninger af en Præst, hvis rige Livsgerning var i Danmark.

V. P.

Protestantisk „Svar“ angaaende „Allehelgensfesten“.

(Af Hofjægermester Garth-Grüner.)

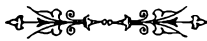
Samtidig med d. 7. ds. at sende min Artikel »Protestantisk Allehelgensfest« til Ugebladet, sendte jeg den til »Nationaltidende«s Redaktion med Anmodning om Optagelse.

I Dag Søndag d. 13. modtog jeg Brev dateret d. 12/11 fra Sognepræst Joh. Balslev, Kvislemark, hvori meddeles mig, at han har faaet tilsendt min Artikel fra »Nationaltidende«s Hovedredaktion, at han havde gjort nogle Bemærkninger til den, men derefter opdaget, at Artiklen ogsaa stod i Ugebladet, hvorfor han da vilde »nøjes« med at gøre nogle Bemærkninger i et Brev til mig. Disse gaar ud paa, at der for en »evangelisk« Tankegang intet er til Hinder for at anvende Allehelgens Søndag paa den af mig kritiserede Maade. Pastoren indrømmer, at han med Glæde mindes Biskop Steins Allehelgens-Prædiken (om at laste Paven), fordi han er vis paa, den er karakteristisk for den Tids Mænd at ihukomme Dagen paa. — Pastor Balslev slutter med at sige, at det for en evangelisk Kristen undertiden føles underligt, at ingen af hans Kirkes gode Mænd synes at samle Kræfterne til et Opgør med Katholicismen, som dog til enhver Tid er nødvendigt.

Slutningen er interessant, da vi nu har faaet at vide, at Forf. til »Nationaltidende«s anonyme Artikel er en Præst i den danske Folkekirke. Pastor Balslev skriver nemlig

i sin Artikel »Allehelgensdag« ordret følgende: »Naar Katholikken holder Allehelgensdag, er hans Mening med den at udfylde, hvad der er forsømt, eller hvad der mangler i de enkelte Helgeners Tilbedelse.«

Dersom Hr. Pastor Balslevs Artikel er en Begyndelse til, for ham, at samle Kræfterne til et Opgør imod Katholicismen, maa denne Begyndelse siges at være falden uheldig ud, idet han ved sin Omtale af »Helgentilbedelsen« har givet Bevis paa sin grænseløse Uvidenhed om den katholske Kirkes Lære, en Uvidenhed, der maaske nok paa »evangelisk« Side er almindelig, men dog højst uheldig for den, der netop søger et Opgør med Katholicismen.

St. Frans og Pave Innocens.

Ærede Hr. Redaktør!

Maa det i Sandhedens Interesse være mig tilladt at spørge om, hvilke historiske Kilder der ligger til Grund for den Legende, eller rettere det fantastiske Eventyr, om St. Frans og den store Pave Innocens III, som »Ugebladet« i sidste Nummer bringer sine Læsere. Den Skikkelse, der her kaldes Frans (og snarere burde kaldes Galfrans), er, som Benedikt XV nys i sin Encyklika skrev, »hverken Frans eller Helgen«; den er lige udgaet af den modernistiske Støbeform, der vil omskabe Frans til en Forløber for Protestantisme og Socialisme. Den hele Fortælling, der synes aldeles kritikløst grebet ud af Luften, stemmer ikke i mindste Maade med St. Franses sande Aand, som til enhver Tid var præget af dybeste Ærbødighed for enhver kirkelig Myndighed, allermest for Paven.

Med Tak for Oplagelsen ærbødigt

E. Rosenørn-Lehn, Tertiar.

Da det selvfølgelig er mig, der har det fulde Ansvar for Offentliggørelsen af Federers smukke Fortælling om St. Frans og Pave Innocens, blev jeg ikke lidt forhavset over den Maade, Baronessen vover at skrive paa. Kritik har jeg ikke det mindste imod, men naar man beskylder en katholsk Præst for at handle imod en pavelig Encyklika og for at have med Modernisme at gøre, saa er det ikke mere en tilladelig Kritik.

Nu ved jeg imidlertid godt, at Baronessen ikke har

villet fornærme mig, og derfor har jeg alligevel optaget det lille Brev. Om der ligger noget historisk til Grund for denne Legende, aner jeg ikke, og jeg har heller ikke undersøgt det, da jeg synes, det er ganske ligegyldigt. For Franciskusforskere vil det naturligvis have sin Betydning, men for at kunne faa noget ud af Fortællingen, spiller det ikke nogen Rolle.

Men for at Læserne kan se, hvor meget Baronessens Angreb er værd, skal jeg meddele, hvor jeg har Fortællingen fra. Den er skrevet af Heinrich Federer, der er katholsk Præst. Den er offentliggjort i et tysk Blad, der hedder »Das Himmelreich«; i samme Nummer af Bladet har flere Franciskanere — ikke blot Tertiærer — skrevet om St. Frans, og Redaktøren er Heinrich Mohr, der ogsaa er Præst. Paa Dansk er den altsaa kommet her i Ugebladet, hvis Redaktør ligeledes er Præst. Overfor os taler Baronessen da om »den modernistiske Støbeform, der vil omskabe Frans til en Forløber for Protestantisme og Socialisme«!

Bernh. Jensen.

En Kur for Sladder.

Det er vist kun meget faa af os, som i denne dædlesyge Tid, hvor næsten enhver kritiserer, er fuldstændig fri for en i det mindste lille Tilbøjelighed til det, som sædvanlig kaldes Sladder, hvorfor følgende lille Fortælling kan give os en nødvendig Lektie:

Der var engang en meget elskværdig gammel Præst, som hoede i det berømte gamle Kloster Ottobeuren. Hans Navn var Pastor Magnus, og han var ikke blot hele Klosters, men ogsaa hele Sognets Yndling. Han var aldeles ude af Stand til at tale haardt eller strengt til noget menneskeligt Væsen.

En Dag gik han ud for at besøge en syg Præst i den nærmeste Landsby et Par Mils Vej fra Kloret, og da han forlod Præstens Hus for at gaa hjem, kom der en Kone trippende ned ad Trapperne i Huset ved Siden af. Han vidste, at hun var et af hans Sognebørn, og da hun bad ham om Tilladelse til at maatte følges med ham, gav han gerne sit Samtykke.

Efter nogle faa Minutter udbrod Madammen: »Aa, Hr. Pastor! Jeg kan slet ikke fortælle Dem, hvilken slem og skrækkelig Kvinde — Hr. Pastoren kender hende — min Naboerske er.«

»Er det virkelig sandt? Saa lad os skynde os med at bede Rosenkransen for hende, at hun med Guds Hjælp maa vende sig bort fra sin Fejl og Vanesynd! I Faderens og Sønnens og den Helligaands Navn« — og saa gik det løs — alle femten Led af Rosenkransen, og Konen bad med og fremsagde Svarene.

Dette førte dem omtrent een Tredjedel af Vejen hjemad, saa begyndte Konen igen at komme frem med sine Klager: »Aa, kære Hr. Pastor! Hvor kan jeg dog nogen Sinde have Taalmodighed med dette Kvindemenneske?«

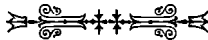
»Er det saa vanskeligt at være taalmodig? — Jo, det er vanskeligt. Derfor lad os bede Rosenkransen for Dem selv! I Faderens og Sønnens og den Helligaands Navn. Amen!« — og hele Rosenkransen, alle femten Dekader af den glædefulde, smertefulde og herlighedsfulde Rosenkrans blev bedt om igen. Den stakkels Kvinde maatte bede med, enten hun vilde eller ej. En liden Trøst var det, at Præsten bad for hende, og hun bad med — for sig selv.

»Men næppe var det sidste »Hil dig, Maria!« hendøet, saa følte hun, at nu var Raden kommet til hende, at nu var det hendes Tur, og hun udbrød: »Virkelig, Deres Højærværdighed! Hvis bare Hr. Pastoren kunde se, hvordan det Kvindemenneske faar sin sølle Husbond til at lide, og hvilke Kvaler den Mand maa udstaa med sin Kone!«

»Aa, stakkels Mand! Lad os bede Rosenkransen for ham med!«

Lige da de var færdige med at bede Rosenkransen for tredje Gang, stod de foran Konens Gadedør, og den narrede Sladdermand var fast bestemt paa, at det skulde vare længe, førend hun besluttede sig til igen at følges med Pastor Magnus paa en Spaseretur.

(»Catholic Citizen«. A. Teddy Buster.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Tirsdag den 15. talte cand. Rønnow paa Højskolen for en stor Forsamling. Det var særlig St. Bents Kirke i Ringsted, det store Monument over den hellige Knud Lavard, som Taleren dvælede ved og nøje gennemgik. Nogle meget smukke Lysbilleder illustrerede Foredraget; de viste os ogsaa nogle Kalkmalerier og nye Billeder af Helgenen. Man var i det hele taget glad ved, hvad man hørte og saa den Aften.

— De fleste af Ugebladets Læsere ved sikkert, at Pastor Maurer allerede for et halvt Aars Tid siden har forladt Køge og overtaget Stillingen som Præst ved Tilbedelses-

kirken paa Jagtvejen. Pastor Maurer beder os meddele, at Ordningen nu er definitiv. Han var den første Præst i Køge, og det er 15 Aar, siden han begyndte sin Virksomhed i den lille By, en Virksomhed, der har været rig paa Frugt, selv om den ofte har været svær og tung. Forhaabentlig vil Pastor Maurers Helbred snart igen være saa godt, at han kan gøre en Indsats her i København. — Menigheden i Køge er overtaget af Præsterne af Marias Selskab, og Pastor Cortenraadt er blevet ansat som Sognepræst.

— Josef-Søstrene anbefaler indtrængende deres aarlige Basar, som skal afholdes den 29. og 30. Nov. til Fordel for Skolen, Børnehjemmet o. s. v. paa Frederiksberg. Søstrene og Børnene, som i 36 Aar har boet i de gamle Huse, der snart er 100 Aar gamle og slet ikke tidssvarende, kender alene de store Mangler. Husene er aldeles underminerede af Rotter og raadne af Svamp. Desuden er der stor Mangel paa Plads og Lys, særlig siden den store Bygning Nr. 19 blev opført. — Mange kærlige Mennesker har allerede vist Søstrene deres Velvilje, Godhed og Interesse, men til det store Foretagende, som tænkes opført, mangler der endnu meget.

Brevkasse.

Hr. Redaktør! Har de set Berl. Tidendes ugentlige Liste over Gudstjeneste? Er det ikke ejendommeligt: 1) Tysk 2) Fransk 3) Engelsk Gudstjeneste og først saa den danske katolske Kirkes Gudstjeneste? B.

Jo, ejendommeligt er det, men det samme findes i flere Blade. Vi maa trøste os med, at vi saa er dem, der tager mest Plads op.

Red.

St. Josef-Søstrenes Basar.

Under Hendes Højhed Prinsesse Aages Protektion afholder vi vor aarlige Basar i Hotel Phoenix Tirsdag d. 29. og Onsdag d. 30. November Kl. 3—10 og tillader os at rette en indtrængende Bøn til vore mange Venner og Velgørere om Hjælp til at opføre en ny Skolebygning i Frederiksberg Allé, der kan rumme det nuværende Etablissements forskellige Afdelinger, nemlig Fransk Skole, Kostskole og Børnehjem.

I 36 Aar har Søstrene under store Vanskeligheder virket i disse gamle Bygninger, og til Trods for de mangelfulde Lokaler har Skolen vokset sig stor. Vi henvender os derfor til alle, som har Interesse og Hjerte for vor Gerning, i Haab om, at de vil yde en Skærv til den saa haardt tiltrængte Bygning. Med største Taknemmelighed vil vi modtage selv den mindste Gave.

St. Josef-Søstrene. Griffenfeldtsgade 44. Frederiksberg Allé 17. Østerbrogade 7 D. Strandvej 91.

Fortegnelse over nedsatte Bøger.

	Før	Nu
Huonder: Huronhøvdingens Ed, kant. med Ill.	1,00	0,75
Perger: Evangelierne og den moderne Evangeliekritik	1,50	0,50
Maurer: Veje til Moderkirken	3,00	2,50
Brentam: En vandrende Peblings Levnedsløb. Ill.	2,00	1,00
Craven: En Søsters Fortælling I-II	8,00	2,00
Schmidt: Hans Tavsens eller den danske Luther. 105 S.	1,00	0,25
Breitung: Udviklingslæren I-II	2,75	1,00
» Overraskelser	2,75	1,00
Esser: Jesus Christus I-VI	6,00	3,00
N. Hansen: Fra Henrik d. VIIIs Dage	2,00	0,50
Brinkmann: St. Birgitta. Ill. 419 Sider	2,50	1,00
» St. Aloysius. Ill. 340 Sider. 2. Oplag	1,00	0,50
Døllinger: Morten Luther	0,25	0,05
Pave Leo XIIIs Encyclica om Socialismen	0,40	0,05
Menzinger: Født af Jomfru Maria	0,25	0,10
Johnsen: Kardinal Steph. Borgia	0,50	0,20
Antony: St. Antonius af Padua. Ill.	2,75	1,75
» » » » » Indb. Ill.	4,00	3,00
Leblanc: Opstanden fra de Døde	0,50	0,25
Reiter: Lector Poul	0,25	0,15

Katholsk Boghandel

Stenosgade 3. København B.

Unio. Møde i Koncertpalæets Riddersal Tirsdag den 6. December Kl. 8. pr. Foredrag af **Forfatteren Børge Janssen**: Fra Holger Danske til Christian den Danske, Forbindelsen mellem Italien og Danmark gennem 1000 Aar.

Adgangskort à Kr. 1,65 for Medlemmer og 4,25 for Besøgende indført ved et Medlem faas hos Bestyrelsen og hos Fabr. Johs. Hoffman & Søn Købmagergade 48 Tlf. 1389.

Til Grevinde Ledóchowskas Børnehjem har jeg endvidere modtaget: Angela 5,00 — J. G. 5,00 — I. B. 5,00 — Mbg. 5,00 — M. H. 3,00 — Zj. 15,00 — K. og A. M. 5,00 — Johs. L. og hans Moder 12,00 — Lille Arne Ansgar 10,00 — Br. 10,00 — H. P. 5,00 i alt: Kr. 80,00, med det tidligere indkomne: Kr. 484,00.

Hjertelig Tak. Bidrag modtages stadig. 21.-11.-21. *Red.*

Credo. November 1921. Indhold: Högaktuella ord från längesedan syunnen tid. — Bibel eller läroämbete VI. — In honorem Sanctæ Elisabeth. — Credos brev om det andliga nutidsläget och kyrkan. — Framställningen av katolsk lära och praxis i våra historiska läroböcker. — I Biskop Bernwards stad. — Ett sommarminne. — Credos post. Brev från Lund. — Från Credos torn. — Från våra församlingar och föreningar. — Kyrklig kalender.

I et katolsk Hjem, hos en enlig Dame, ønsker en dannet musikalsk ung Pige Plads til den første.

Bill. mrk. Plads modtager Bladets Kontor.

Ligesom de foregaaende Aar agter undertegnede i Anledning af Julen at foranstalte en **Indsamling** til Fordel for fattige og enligstillede i **Rosenkranskirkens Sogn**. Det er vort Haab, at enhver efter Evne vil yde sin Skærv hertil. Sognepræsten, Kapellanen saa vel som undertegnede er villige til at modtage Gaver.

Fru F. Osterhammel,
Bülowsvej 30 A¹.

Frkn. Ronge,
Lykkesholmsallé 14 C.

Fru Em. Siegler,
Kingosgade 17 Mezz.

Kirkelig Kalender.

27. Nov. 1. Søndag i Advent,	4. Dec. 2. Søndag i Advent.
28. — M. Ferialdag.	5. — M. Ferialdag.
29. — Ti. Vigilie.	6. — Ti. Nikolaus, Biskop og Bekender.
30. — O. Andreas, Apostel.	7. — O. Ambrosius, Biskop og Kirkelærer.
1. Dec. To. Ferialdag.	8. — To. Marias ubesmittede Undfangelse.
2. — F. Bibiana, Jomfru og Martyr.	9. — Fr. Oktavdag.
3. — L. Frans Xaver, Bekender.	10. — L. Oktavdag.

Katholsk Højskole. Tirsdag den 29. November Kl. 8 Aften i Knudssalen i Stenosgade 4 B. Organist Hammermüller: Knud Lavards Sange (m. Kor). Adgang for alle. 25 Øre. »Sursum corda« bedes medtaget.

Den eucharistiske Forenings Medlemmer bedes erindre Tilbedelsen i St. Ansgars Kirke Fredag d. 2. Dec. til de aftalte Tider.

St. Josefs Gilde st. 1885. Mandag den 28. November Kl. 7 lader Foreningen læse Sjælemesse for alle sine afdøde Medlemmer i St. Ansgars Kirke.

Bestyrelsen.

Klosterkirken (Jagtvejen). Fra og med Søndag den 27. November holdes Messen om Søndagen Kl. 8 $\frac{1}{2}$ (i Stedet for Kl. 8).

Andreas Kollegianer Samfundet

afholder d. 30. ds. Kl. 7 $\frac{1}{2}$ sin aarlige Generalforsamling i Wivels Selskabslokaler (1. Sal) med paafølgende selskabelig Sammenkomst (Smørrebrød, Øl og Kaffe 4 Kr.), hvortil alle forhenværende Lærere og Elever af St. Andreas Kollegiet indbydes.

Bestyrelsen.

Katholsk Syge- og Begravelseskasse. Tirsdag den 29. November Kl. 7 lader Foreningen læse Sjælemesse i St. Ansgars Kirke for alle afdøde Medlemmer af Foreningen.

Bestyrelsen.

A.C. Onsdag den 30. November Kl. 8 $\frac{1}{4}$ i Studenterforeningen. Arkivar Fr. J. West vil tale om »Jean Mabillon«. Gæster kan medtages.

Adm.

Jesu Hjertes Andagt (Fredag d. 4. Decbr.)

St. Ansgars Kirke: Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Messe med sakramental Velsignelse, Kl. 8 Aften Andagt.

Rosenkranskirken: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse, Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Andagt.

Sakramentskirken: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse, Kl. 8 Aften Andagt.

St. Annæ Kirke: Andagt efter Messen Kl. 8 og om Aftenen Kl. 8.

Jesu Hjertes Kirke: Efter 8 $\frac{1}{4}$ -Messen sakramental Velsignelse, Kl. 8 Aften Andagt med Prædiken.

St. Andreas Kirke: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse, Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Andagt.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

69. AARGANG

•Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 8^a V. 5—7. Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbh. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 49.

Søndag den 4. December.

1921.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Staden paa Bjerget. — Rom og Østen. — Lidt mere om St. Frans. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Rom. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

570.

»Salig er den, som ikke forarges paa mig«.

Gud ske Lov — jeg blev ikke stikkende i Forargelsens Hængedynd, men jeg var nær ved det. Ogsaa senere hen har jeg atter og atter været paa Randen af Forargelsens Afgrund, og jeg betragter Forargelsen som en af de største Farer, jeg har mødt i mit Liv. Forargelsen — med sin store Brøder, den falske Indignation, og sin smukke Søster, den uægte »retfærdige Harme« (paa Tysk *heiliger Lutherzorn*) — er en af de fineste Sjælefælder, den gamle Løgnhals fra Begyndelsen stiller for ikke helt sandfærdige Sjæle. Som Løkkemad ligger derinde de store Ords fede Flæsk og Selvtilfredshedens søde Ost. Og kun den gaar ganske fri, som har gjort sig Apostelens Ord til Rettesnor: »Vorder ikke Løgnere mod Sandheden« (Jac. 3, 14). Saa vidt sandfærdig var jeg, at jeg — efter de første Øjeblikkes Sødme — gik i mig selv og saa, at hvad Forargelsen vilde, ikke var Sandhed til Frelse, men Paaskud til Frihed. *Johs. Jørgensen* (i *Mit Livs Legende III, S. 44*).

Staden paa Bjerget.

Helt oppe fra Bjergets Top vinker den vældige Basilika ned til den fremmede Pilegrim. Turister færdes her kun faa af; Børge Janssen har fundet Vejen hertil og saa smukt fortalt om det Eventyr, han oplevede her.

Basilikaen er skøn, det kan ikke være anderledes, naar Bramante har forsøgt sin Kunst paa den. Foran Guds- huset staar fire monumentale Stenlysestager; de spredte deres Lys vidt omkring paa Kirkeplads og By, hver Gang den hellige Fader fra Rom kom til »Marken« og besøgte dette Sted. Hvor mange Aar er der nu gaaet, siden de sidst var tændt!

Men et Øjeblik vil jeg glemme Jorden, jeg staar paa, og oppe fra Taarnet nyde den herlige Udsigt. . . .

Nærmest imod Nord ligger Osimo, hvis Domkirke for- tjener et Besøg allerede paa Grund af sin Arkitektur, thi den har været et hedensk Tempel i Oldtiden. Men Osimo har for mig endnu et andet Tiltrækningspunkt; her hviler den store franciskanske Undergører, St. Josef af Cuper- tino, den ekstatiske Helgen, den Mand, hvis Legeme saa ofte løftedes i Vejret og svævede over Jorden midt under hans Tale eller Bøn. For den nordtyske protestantiske Fyrste var det Anledningen til Konversionen, men for mange andre blev det en Torn i Øjet. De tvivlede om Ægtheden af hans ejendommelige Ekstaser og behandlede ham som en Sværmer og Hykler. De appellerede til det højeste Sted, og efter Pavens Befaling maatte han tilbringe en stor Del af sit Liv i sin ensomme Celle og slet ikke modtage Besøg, ikke engang gaa i Kirke for ikke at bringe Forstyrrelse i Gudstjenesten ved sine uafbrudte Ekstaser. Han blev endog stillet for en Domstol i Rom; en Kom- mission forhørte ham og underkastede ham en streng Prøve; men Ægtheden af hans ejendommelige Tilstand blev kun yderligere bestyrket herved. Intet Under, at en dyb Melankoli overfaldt ham i denne Tid, og at Djævelen heller ikke lod ham i Fred. Men i sin Tillid til Gud be- sejrede han alle Fristelserne, og i sin Ydmyghed taalte han alt. »Padre Asino — Fader Æsel« kaldte han sig.

Men jo mere Snedkersønnen ydmygedes, og jo mere han skjulte sig selv, desto mere stillede Gud ham paa Lysestagen. . . .

Tæt ved Osimo ligger Campolongo, et Navn, der pludselig er dukket op og vel ligesaa hurtigt vil gaa i Glemmebogen igen. Campolongo er et lille Madonnakapel ude paa Marken. Efter Ildebranden i Loreto paastod nogle Bønderkoner, at de havde haft et Syn, at Guds Moder ikke mere vilde æres i Loreto, men her i dette Kapel. Havde dog San Giuseppe af Cupertino engang sagt, at Madonna skal forsvinde fra Loreto, naar Tidernes Ende stunder til, og at Englene atter skal bære Santa Casa til et andet Sted. Og de haaber, det skal blive Campolongo. I Sommermaanederne valfartede hver Uge 4—5000 Mennesker til Markkapellet, skønt den gejstlige Øvrighed holdt sig afvisende og ikke troede paa disse Syn. Borgerne i Loreto er harmfulde og ønsker Campolongo derhen, hvor Peberet gror, thi Markkapellet tager det daglige Brød fra dem. . . .

Og derovre — temmelig langt borte — ligger Monte Brandone. Den lille By kendes næppe af nogen udenfor Landets Grænser, men vel den store Mand, Byen har givet os, Rejseapostlen og Missionæren Jakob af Marchia, der som Ordensvisitator gennemrejste hele Europa og har optaget 100,000 Konvertitter (Hussiter) i Kirken. Om Helgenen ogsaa har gæstet Danmark, skal ikke afgøres her. De danske Kilder beretter intet herom, men i udenlandske Manuskripter fortælles der, at han ogsaa besøgte Danmark og Norge, hvor han stiftede Klostre og efterlod nogle af sine Ordensbrødre, der i disse Lande skulde gennemføre Observanternes Reform i Franciskaner-Ordenen. Da Jakob af Marchia har været i Nordtyskland, er Visitatsen i Danmark meget sandsynlig. Men umuligt er det ikke, at Navnet »Marchia« har spillet det samme Puds for ikke geografikyndige Skribenter her, som i den hellige Dominikus's Historie. . . .

Om hver By, jeg ser fra Taarnet, Recanati, Maccrata, og hvad de allesammen hedder, kunde der fortælles mange Historier, men det er jo selve Staden paa Bjerget, Loreto, der skal beskrives, og Vejen dertil.

2. Falconara! . . . Langsomhed hører desværre ikke til mine Hoveddyder, og en—to—tre ud af Toget og op paa Ancona-Ekspressen. Men mine tre Ledsagere, de Herrer Sognepræster fra Montreal, holdt sig til Borgherren af Gurras gyldne Ord: »I Morgen er der atter en Dag.« Skønt jeg vinkede til dem, og de ellers var betydelig yngre, tog de sig god Tid — og imens satte Ekspressen sig i Bevægelse. Hvad var der at gøre? Jeg vilde ikke overlade mine Kammerater til deres velfortjente Straf og sprang atter ned paa Perronen. De tre Herrer, ellers rigtig gode, fromme og ivrige Præster, var helt ulykkelige over, at Toget var kørt fra dem — men hvad der er sket, er sket. Vi var altsaa dømt til en flere Timers Ventetid, som ogsaa havde det gode for mig, at jeg i Mellemtiden kunde veksle et Par Tikroner i Banken. Men nede i Falconara har de vist aldrig set danske Penge. Bankassistenten saa paa mig med mistænksomme Blikke, undersøgte Pengene mikroskopisk, rystede paa Hovedet og sagde til sidst: »Non posso, jeg kan ikke hjælpe Dem. De kan gaa til Ancona. Det er en større By, der vil man maaske veksle Deres Penge.« Altsaa af Sted til Ancona, hvor jeg i Løbet af et Par Timer skulde afvikle mine Forretninger; med mine Kolleger vilde jeg saa atter mødes i Loretotoget.

O Ancona, du dejlige, du herlige! Skøn kan en Sommeraften være ude ved den nu desværre saa berygtede Langelinje. Men det er kun en Draabe af al den Skønhed, Ancona byder dig. Den her grønne Adria gør »Albuebyen« (thi dette betyder Navnet) til en Vidunderby. Ancona er større end Aarhus og har baade Sporvogn, Pinakothek og Museum. Men det skønneste er Beliggenheden, der ikke kan købes for Guld. Af det gamle Venustempel staar der endnu 10 Søjler, dog ikke mere til Gudindens Pris, men til Frelserens Ære. Thi paa den Tid, da Knud den Hellige regerede i Danmark, blev her paa dette Sted rejst den skønne byzantinsk-romanske Domkirke, som er viet til S. Cyriaco. I Kirken findes der ogsaa et berømt Naadebillede af den hellige Jomfru, der i Juni Maaned i Aar fik en særlig Udmærkelse fra Rom. I Dominikanerkirken beundrer jeg Altertavlen, der er malet af Tizian. . . .

Dog, det var Pengene! Nede i Ancona vilde alle hjælpe mig, og det hele var snart i Orden. Endog Soldater tilbød mig deres Assistance, ikke blot i Ancona, men ogsaa andre Steder. En Dag havde jeg igen henvendt mig til en Officer og sagt, at jeg kom fra Danmark. »Saa maa De endelig hilse Pastor Tembories i Aalborg fra Giuseppe Piccoli,« var hans Svar. »Jeg skal nemlig sige Dem,« tilføjede han, »jeg er Kamillianer og skal endnu være i Tjeneste til Januar. Saa kan jeg fortsætte mine theologiske Studier.«

Nu lyser Loreto os i Møde oppe paa Bjerget. Du hellige Stad, du mine Drømmes Maal, vær hilset!

3. Loreto! . . . »Den første Artikel i Messen er, at Præsten ifører sig Messeklæderne i Sakristiet (som er i Domkirker og Klostre og andensteds), før han gaar til Altret, og Messedegnen og Subdegnen hjælpe ham dertil.

Det betyder os, hvorledes Jesus Christus, Guds Søn, iførte sig Menneskenes Natur og tog Manddom i det rene Sakristi, som var Marias allerkyskeste, jomfruelige Liv, den Tid han undfangen var med Gud Faders og den Helligaands Raad og Samtykke, som de to betegne, ham hjælpe i Klæderne; den tredje, som tjener til Messen, betegner Gabriele Engel, som bebudede Jomfru Mariam.

En Bøn dertil: O du velsignede Herre Jesu Christe, Guds Søn, jeg takker dig ydmygelig, at du af Gud Faders Vilje undfangen var af den Helligaand i Jomfru Marias allerkyskeste og reneste Liv. Jeg beder dig ydmygelig, at du formedelst din kære Moders Bøns Skyld vil afslette og udelukke alle de onde og syndige Begærelser, som jeg undfanget har i mit Hjerte, Hu og Sind. Amen.« (Af Christjern Pedersens Messebog).

Loreto! . . . »Jeg drog mig bort fra Forældres og Venners Kreds, al legemlig Spise og alle bløde Klæder blev mig til Byrde. Saa gav jeg alt bort til de fattige og levede selv rig i Gud. Mit Hjerte higede efter og begærede kun at maatte leve til den Stund, da Gud skulde fødes, og stundom rørte sig det Ønske hos mig, at jeg maatte findes værdig til at vorde Guds Moders uværdige Tjenestemø. Derfor lovede jeg Gud i mit Hjertes Løndom at leve som

en ren Jomfru for hans Aasyn, om det maatte behage ham. . . . Men det hændte i den Tid, da min Aand sørgede saaledes over Syndens Nød, og jeg gav alt mit Haab Gud i Vold, at Tanken om Guds uendelige Herlighed, hvem alle Englenes lysende Skarer og alle de skabte Ting med Ydmyghed tjener, saaledes randt mig i Sind, at jeg helt smeltede hen i Beundring, og mit Syn oplodes, saa jeg skuede træ Ting, der fyldte min Sjæl med usigelig Fryd. Først saa jeg en Stjerne, langt herligere end de, der straalere ned fra Himlens Bue; dernæst saa jeg et Lys langt klarere end det, der kan ses med det jordiske Øje, og endelig ombølgedes jeg af en Duft, der ej strømmede ud fra nogen af Jordens Blomster eller Urter; den var saa liflig og berusende, at jeg jublede i salig Fryd. Saa hørte jeg en Røst langt skønnere end nogen menneskelig Stemme; og mit Hjerte blev grebet af Frygt, da jeg overvejede, om alt det dog ikke var blot et Sansernes Bedrag. Men da viste sig for mig en Engel, en herlig Skikkelse, som ej var iklædt et menneskeligt Legeme; og han talte saaledes til mig: »Hil være du fuld af Naade, Herren er med dig, velsignet er du iblandt Kvinderne.« Da undredes jeg højlig og frygtede saare, hvad dette skulde betyde, og hvi han bragte mig en saadan Hilsen« (Sancta Birgittas Aabenbaringer I, 10).

Loreto! . . . Herrens Engel bragte Maria det glade Budskab, og hun undfangede af den Helligand . . . Maria svarede: »Jeg er Herrens Tjenerinde, det ske mig efter dit Ord« . . . Og Ordet er blevet Kød og har boet iblandt os . . . Derpaa vendte han med sine Forældre tilbage til Nazareth og var dem underdanig.

Loreto er det Hus, i hvilket Ærkeengelen bragte Maria det glade Budskab, det Hus, i hvilket Verdens største Under, Menneskevordelsen, er sket, det Hus, hvori vor Herre og Frelser har tilbragt sin Ungdom. Hvor Frelseren har vandret, gaar nu jeg; hvor Engelen har staaet, staar nu jeg; hvor Maria har bedt, beder nu jeg. Loreto, vær hilset!

4. Mon det passer? Hvis du tvivler derpaa, er vi lige gode Venner for det; det er ingen Trosartikel, det

drejer sig om, men et historisk Faktum, der baade kan benægtes og forsvares. Huset i Loreto har ogsaa blandt katholske Historikere baade Venner og Fjender. De kan nærmest inddeles i tre Grupper: 1) Nogle paastaar, at Santa Casa er en Efterligning af Huset i Nazareth. 2) Alter andre siger, at det er det selvsamme Hus, der af Englænderne (»anglis«) blev flyttet fra Nazareth til Loreto paa den Maade, at de nedbrød Huset i Nazareth og med de selvsamme Sten byggede det op paa ny. 3) Ifølge en from Legende blev den hellige Jomfrus Hus i Nazareth, hvor hun modtog Englen Gabriels Budskab, af Engle (»angelis«) ført til Dalmatien og senere (1295) til Loreto, der siden da er blevet et berømt Valfartssted. Jeg slutter mig til disse sidste; at der sker Undere her paa Jorden, ved jeg; hvorfor skulde det saa være umuligt, at Gud paa en vidunderlig Maade har værnet om det hellige Hus? Den protestantiske Geograf Kappel skriver derom: »Vel er det ingen Trosartikel, men naar jeg husker paa, hvad der i dette Hus blev sagt af Engelen til Jomfru Maria, nemlig at ingen Ting er umuligt for Gud, saa kan jeg lettelig tro, at den, som har sat Verden derhen, hvor ingen Ting før havde været, kan ogsaa let sætte et Hus derhen, hvor det ikke forinden var.«

Der er skrevet mange Bøger om Loreto. Som historisk Kendsgerning kan betragtes, at Santa Casa 1251 endnu staar i Nazareth; 100 Aar derefter har vi igen Dokumenter, at vor Frues Hus fra Nazareth var forsvundet, og fra den Tid af har vi allerede Valfartsbreve fra Loreto.

Nærmere kommer vi Maalet ved Hjælp af Kemien og Mineralogien. 1) De Sten, Santa Casa er bygget med, findes ellers ikke i Italien, men vel i Palæstina. Stenene er mange Gange blevet kemisk undersøgte, mest indgaaende 1861 af Professorerne Ratti og Bartolini. 2) Santa Casa staar paa en Klippe, men uden Fundament, som om den paa amerikansk Maade var bevet flyttet og stillet op igen; efter Ildebranden i Aar kunde man paa ny overbevise sig om dette mærkelige Faktum. 3) I Nazareth findes Fundamenterne af Vor Frues Hus, der nøjagtigt svarer til Huset i Loreto; ikke blot Stenene, men ogsaa Kalk og Sand er paa begge Steder af samme Slags.

5. Aldrig i mit Liv vil jeg glemme den 8. Juli, da jeg turde læse den hellige Messe i Santa Casa ved det Alter, hvor efter Legenden Apostlen Petrus skal have fejret de kristne Hemmeligheder. Man behøver ikke kunstigt at samle sig; paa dette Sted kommer Andagten af sig selv. Mindet om Frelseren, Vor Frue og Engelen tvinger en til Andagt og paa Knæ.

Derfor blev det hellige Hus i Loreto søgt af saa mange Helgener. Hertil valfartede Sancta Birgitta og Sancta Katarina; her finder vi de Hellige: Frans af Paula, Bernardin af Siena, Ignatius, Frans Xaver, Aloysius, Stanislaus, Camillus af Lellis, Carl Borromæus, Alfonsus af Liguori, Frans af Sales, Benedikt Labre, den salige Grignon af Montfort o. s. v.

Hør ser ogsaa Børge Janssen igen den danske Prinsesse, hvis Liv ligger ham saa meget paa Hjerte. Af de danske Valfartsbreve fra Middelalderen omtaler kun faa Loreto; jeg kender kun et eneste.

Siden 1368, da vi finder Urban V i Loreto, har 30 Paver besøgt Valfartsstedet, for ikke at tale om alle de regerende Fyrster. Det er ikke mere end 100 Aar, siden Loreto modtog Besøg af et Medlem af det danske Kongehus.

Loreto ligger paa et Bjerg. Selve Byen er meget lille, tæller kun lidt over 1000 Indbyggere og lever næsten udelukkende af Pilegrimmene. Basilikaen er opført fra 1468 til 1587. Den er meget stor, med en Længde af 93 m og en Bredde af 26 m, i Korsarmene af 67 m. Den er en af Italiens skønneste Basilikaer og meget godt vedligeholdt. Den sidste Bygherres, Sixtus V's, kolossale Broncestatue bevogter Indgangen. De gamle Fresker i Sakristierne — der er flere Sakristier, og hvert af dem er et Kunstværk — og i Skatkammeret stammer fra Signorelli, de nye fra Seitz. Lombardos Broncedøre, Sansoverinos Skulpturer og Bramantes arkitektoniske Dekorationer er verdensberømte. Basilikaen er opført over Santa Casa, der staar i Midten. Den er omtrent 10 m lang, 4 m bred og 5 m høj. Udvendig er det hellige Hus beklædt med cararisk Marmor og de herligste Skulpturer. Indvendig ser man den oprindelige Mur. Vinduet i Vest sidder temmelig højt; det har været be-

betydelig mindre og er senere blevet forstørret. Ogsaa den oprindelige Dør er tilmuret og i Stedet for blev Broncedørene anbragt i Nord og Syd; en tredje Dør fører ind til »San Camino«. Ved Siden af Altret findes der i et tilgitret Skab nogle Køkkenredskaber, der efter Legendens ligeledes skal stamme fra Vor Frues Tid; et historisk dokumenteret Bevis for denne sidste Paastand kan vel ikke føres, hvis man ikke vil give sig tilfreds med det arkæologiske.

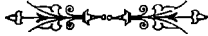
Mine Kollegaer og jeg vilde ikke opsøge Byens fineste Valfartshotel, hvor hele Betjeningen sker efter internationalt Mønster; vi vilde hellere studere Folkelivet og tog derfor ind i »Albergo di Santuario«. Vi kom slet ikke til at fortryde vort Valg og følte os helt hjemme hos de brave Folk. Signorinaen vidste ikke, hvad hun skulde gøre for at betjene os, hun bare fløj frem og tilbage. For at drille hende sagde de kanadiske Præster, at det gik allfor langsomt, og til deres Morskab kom der et endnu hurtigere Tempo i det hele.

I Kirken vistes jeg rundt af en gammel Kapucinerbroder, der ogsaa indskrev mit Navn i Loretobroderskabet. »Sono Spagnolo,« sagde han til mig, »hvem vil De tale med?« I Loreto har nemlig alle Nationer deres eget Kapel i Basilikaen og deres egen Præst; de skønneste Kapper er det franske og det tyske. Da jeg spurgte efter Padre Paulo, førte den spanske Broder mig med den største Beredvillighed over de mange Trapper op til Pønitentiernes Konvent. Jeg havde aldrig før set Padre Paulo, thi som Præst virkede han kun kort Tid her i Landet; men vi blev snart Venner. Sit danske Maal har Journalisten ikke glemt, og han vilde vide Besked om alt. Padre Paulo er fuldblods Franciskaner. Ogsaa hvis han vilde gaa i civile Klæder, vilde man øjeblikkelig kende Franciskanertypen. Men han har ikke fornægtet sit nøgterne nordiske Sind. I Loreto findes der f. Eks. en Person, der skal have Stigmaterne; skønt ellers saa at sige alle vilde se det, ryster Padre Paulo kun skeptisk paa Hovedet. Men for Casa Santa vil han leve og dø. Af ham fik jeg ogsaa en autentisk Beretning om Ildebranden i Aar, hvorved den gamle Madonnastatue og saa mange andre Kostbarheder

forsvandt; heldigvis kunde Ilden ikke blive Herre over Stenene.

Forskellige Gange har jeg opsøgt Padre Paulo, og han gav mig en hel Vognladning Hilsener med til sit Fædreland og sine Venner.

P. D. Steidl.

Rom og Østen.

Oversat fra Engelsk efter The Universe.

Der er for nylig sket forskellige Ting af stor Interesse i Forholdet mellem den hl. Stol og den russiske Kirke, og flere katholske Blade har offentliggjort Artikler, der viser, at man gerne vil benytte sig af den russiske Kirkes nuværende Tilstand for at faa en Forening i Stand imellem de to store kristne Kirker. Den første vigtige Begivenhed var et Besøg i Paris af Mgr. Euloge, russisk Ærkebiskop af Volhynia, som Patriarken af Moskow har udset til at varetage den orthodoxe Kirkes Interesser i hele Vesteuropa. Han har nu været i Paris i nogle Uger, og det er ingen Hemmelighed, at han stadig er blevet modtaget med den største Respekt og Sympathi af Kardinal Dubois. Det er heller ingen Hemmelighed, at der er Tale om i Frankrig at forsøge en ny Hjælpeaktion til Rusland, efter Pavens eget Eksempel. Men dette er ganske vist forbundet med store Vanskeligheder, thi den franske Regerings Stilling overfor Bolshevikerne har ikke forandret sig.

Men Mgr. Euloges Nærværelse i Paris er af den største Betydning for en Forbindelse mellem den russiske og den katholske Kirke. Efter Mordet paa Czaren er der skabt en hel ny Situation i den orthodoxe Kirke, hvis aandelige Hoved Czaren var. Da Kirken nu var uden noget aandeligt Midtpunkt, opfordrede de russiske Biskopper Folket til at vælge et nyt Overhoved for Kirken. En gammel russisk Munk med stort Ry for Hellighed og Lærdom blev udset til at trække Lod i Vor Frelzers Kathedral i Moskow for at afgøre, hvilken af de tre Biskopper, hvis Navne var fremgaaet af Folkeafstemningen, der skulde være den russiske Kirkes Overhoved. Loddet traf Mgr. Tykhon, samme Dag som Kerenskis Regering blev styrtet af Bolshevikerne, og han har siden været hele den orthodoxe Kirkes aandelige Hoved, og han befaler og øver sin Indflydelse overalt i Rusland. Saaledes er Historien om,

hvad der er sket siden Czarens Død, og Mgr. Euloge har i Paris søgt at udbrede Kendskabet til disse Ting.

Naar der ikke var nogen klar Arving til den aandelige Magt i Kirken, var der utvivlsomt Grund til at haabe, at Udsigterne til en Forening med Rom vilde bedres betydeligt. Men uheldigvis har det nye Regime ført til en stærk Fornyelse af russisk Nationalisme i den orthodoxe Kirke, Side om Side med en tydelig religiøs Fornyelse. Følgelig er det forkert at overvurdere Stillingen og spejde efter direkte Resultater af Mgr. Euloges og Kardinal Dubois's venskabelige Sammenkomster og fælles Arbejde for at hjælpe Ruslands hungrende Folk.

Ikke desto mindre er dette dog af Betydning, og det er værd at lægge Mærke til, at en af den russiske Kirkes fornemste Prælater var til Stede ved Mgr. Baudrillarts Bispevielse i Notre Dame for nylig, hvor han havde en Æresplads imellem den store Forsamling af Biskopper, der tog Del i denne Ceremoni.

Samtidig er en indflydelsesrig fransk Prælat, Mgr. Guébriant, vendt tilbage til Paris fra en Inspektionsrejse iblandt Katholikkerne i Østsibirien, som den hl. Fader havde sendt ham ud paa som Apostolisk Visitator. I Paris mødes da nu den store franske Missionær, som den hl. Fader har betroet den aandelige Omsorg for sine Børn i Sibirien, med den russiske Prælat, der af sin Kirkes Overhoved har faaet til Opgave at varetage den orthodoxe Kirkes Interesser i Vesteuropa. Her er virkelig en solid Grund, hvorpaa en Tilmærkelse kan finde Sted, og i det mindste kan der skabes en gensidig Hjælpsomhedens Aand imellem de to Kirker, som kan blive til faste Baand, der nødvendigvis vil øve Indflydelse paa de fremtidige Forhold. I Vesteuropa er nemlig næsten alle den russiske Kirkes Medlemmer Folk, der er flygtet fra Hungersnøden i deres eget Land, og i Sibirien er Katholikkerne i en ganske lignende Situation. Begge Parter er derfor nødt til at stole paa hinandens Kærlighed i den fælles kristne Tros Navn, den Tro, som begge bekender og øver med saa glimrende en Tradition og med saa faa Uoverensstemmelser i Læren.

I et Interview med Charles Pichon fra Echo de Paris har Mgr. Guébriant givet en meget interessant Fremstilling af Catholicismens Forhold i Sibirien, som han har set det paa sin Rejse. Ingen kender Østen bedre end han, thi han har mange Aar arbejdet der selv og kender Østens Problemer ganske nøje. Mgr. de Guébriant forklarer, at han havde ikke nogen Vanskelighed ved at naa frem til de Egne af Sibirien, som han skulde gennemrejse, skønt han slet ikke forsøgte at skjule sin Missions Natur. Han rejste

dog uden om Moskow, da ingen Regering kunde give ham sikkert Lejde derigennem. Men ude i Østen, forklarede han, er der en Slags politisk Korridor ud til den civiliserede Verden, thi efter Koltchaks og Semenoffs Nederlag organiserede Moskowregeringen den største Del af Øst-sibirien som en selvstændig Stat, der strækker sig fra Bajkalsøen indtil Stillehavskysten overfor Japan. Indenfor dette Territorium har »Østens Republik« fuldstændig politisk Uafhængighed og tjener som en Bro mellem det kommunistiske Rusland og de borgerlige Regeringer, der saaledes over Japan kommer i en vis Kontakt med Rusland.

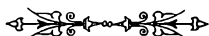
Den apostoliske Delegat forlæller, at han overalt mødte den største Iver iblandt Sibliens Katholikker. I hele Sibirien er der 150,000 Katholikker, hvoraf de 85 % er Polakker, Resten særlig Lithauere, Lettere og Czekkere. Det var nødvendigt at stille dem under et Bispedømme, der kunde tage sig af deres 50 Præster, og de blev derfor betroet til Ærkebispedømmet Mohilew. Det er det største Ærkebispedømme i Verden, men det praler ikke deraf. Dets Ærkebiskop er nødt til at leve omtr. 1200 km. fra sit eget Bispedømme, og hans Jurisdiktion strækker sig fra det nordlige Ishav indtil Kaukasus og fra Moskow indtil Vladivostok. Han kalder det selv »en kirkelig Umulighed«.

»En Katholik,« sagde Mgr. de Guébriant, »er straks slaaet af Ligheden mellem den orthodoxe Kirkes Tro og vor egen og ogsaa af Ligheden mellem de to Kirkers Ritus. Naar man besøger en russisk Kirke og dens Sakristi og ser dens Messehagler, dens hellige Klæder, dens Kalke, Statuer og Billeder, siger man til sig selv, at disse to Kirker efter 1000 Aars Adskillelse giver hinanden et tydeligt Bevis paa deres Oprindelighed.«

Paa Spørgsmaalet, om de russiske Katholikker ikke blander alle Katholikker sammen med Polakkerne, svarede Mgr. de Guébriant, at hverken de russiske Bønder eller de dannede Klasser havde noget Had til andre Folk, og hvis man talte Russisk med dem, var der ikke Spor af Mistemning, saa disse Vanskeligheder var ikke store.

»Det vanskeligste ved det hele,« fortsatte han, »er den politiske Situation i Rusland. Hungersnøden er ved at fremkalde Uroligheder i Sibirien. Landbefolkningen lever af at sælge sine Produkter til Kina gennem den store Handelsby Kharbin; men denne Handel er ved at standse. Hvis Katholikkerne i Irkutsk ikke bliver hjulpet, saa vil de ni Tiendedele af dem dø nu i Vinter. Under saadanne Forhold vil den katolske Præst sikkert kunne gøre store Ting, men er han i Stand til det? Utvivlsomt vil katolske Missionærer før eller senere finde Vej til Sibliens Folk,

men hvor er der nogen at sende netop nu, i dette Øjeblik? Ærkebiskoppen af Mohilew har tænkt paa franske Præster af min Orden, men mine egne Missioner er i den daarligste Forfatning, saa jeg staar overfor en Umulighed. Bortset fra dem, der er blevet landsforvist til Sibirien, har det dog altid været franske Præster, der har forkyndt Evangeliet og udgydt deres Blod som Martyrer i Sibiriens fjerneste Afkroge. Men for Øjeblikket aner jeg ikke, hvad jeg skal gøre. Det ser meget mørkt ud.«

Lidt mere om St. Frans.

Ærede Hr. Redaktør!

I Deres Svar paa mit lille Indlæg glæder det mig at se, at Deres Højærværdighed er paa det rene med, at jeg »ikke har villet fornærme« Dem. Men naar De skriver, at min Kritik ikke er tilladelig, hvorfor offentliggør De den saa? Deres Gendrivelse af den skyder aldeles forbi, thi om det synes Dem personligt ganske ligegyldigt, om der ligger noget historisk til Grund for Legenden eller ej, saa er det ikke dermed sagt, at det er ligegyldigt. Dersom en fantastisk Krønike blev sat i Omløb om St. Ignatius, St. Dominikus eller hvem som helst af de andre store, hellige Ordensstiftere, saa vilde uden Tvivl hans aandelige Børn tage til Gemæle, om det saa aldrig saa meget var en Præst, der var dens Ophavsmand. Kirken tager, efter hvad Præster har belært mig om, mere og mere Afstand fra de ubistoriske Legender og søger mere og mere at fremstille Helgenernes Personer saa nøgternt sande som muligt, og jeg kan ikke andet end fastholde, at St. Franses Skikkelse i den omhandlede Fortælling er absolut fortegnet; om man da »faar noget ud af Fortællingen«, da kan det ikke blive noget, der i sit inderste Væsen stemmer med St. Franses Aand.

Jeg har hverken angrebet Deres Højærværdighed eller det mig ubekendte Blad »Himmelreich«'s gejstlige Medarbejdere, men udelukkende holdt mig til det konkrete Spørgsmaal, om Federers Frans hviler paa historisk Sandhed eller ej.

Ærbødigst

E. Rosenørn-Lehn.

Desværre er det jo ikke rigtigt, at Baronessen udelukkende holdt sig til »det konkrete Spørgsmaal, om Federers Frans hviler paa historisk Sandhed eller ej«. Havde Baronessen bare gjort det!

Efter at have fremhævet dette skal jeg gerne sige et Par Ord til Sagen. Det er en Fortælling, det drejer sig om, ikke om historisk Sandhed. Det viste hele Formen tydelig nok. Nu kan der diskuteres meget om, hvorvidt Federer træffer den franciskanske Aand eller ej. Men Svaret derpaa er ganske uafhængigt af, om man højagter St. Frans eller ej. Jeg har her liggende et Indlæg, som jeg ikke vil offentliggøre, men det er fra en »Tertiar, en, der elsker St. Franciskus — næst Vor Frue — højere end nogen anden af Guds Helgener, og som efter fattig Evne sætter alt ind paa at følge hans Forbilleder og Forskrifter«, og vedkommende slutter sig til Federer, idet han ser to Ting i Fortællingen: Læren om »Foragt for Verden« og om, »at den, som trænger mest til Trøst, skal have den først«. Det er det samme, jeg har faaet ud af Fortællingen, og derfor syntes jeg ikke, den var saa helt ved Siden af.

Naar Baronessen taler om Kirkens Stilling overfor de uhistoriske Legender, blandes der to forskellige Ting sammen. I Skildringer af Helgenernes Liv skal de gamle Legender nøje prøves, og er de usande, skal de forsvinde, der skal den nøgterne Sandhed tale til os. Men dermed er det slet ikke Meningen, at man ikke skal have Lov til at digte og ogsaa at gøre Helgenerne til Genstand for Digtning. — Om man nu synes om Digtningen i dette specielle Tilfælde eller ikke, det afhænger formodentlig af meget personlige Ting, og det kan næppe nytte at diskutere mere om det. Man maa bare ikke mene, at det har noget som helst med ens kirkelige Sindelag at gøre.

Dermed kan forhaabentlig denne Diskussion være afsluttet.

Bernh. Jensen.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Stud. mag. Emil Frederiksen fortsatte Højskolens Knud-Lavard-Serie med et Foredrag om Helgenen i dansk Digtning. Meget livfuldt og belærende gennemgik han alt ligefra den gamle katholske Vise indtil Laurids Bruun. Under Organist Siegler's Ledelse sang derefter Elever fra den franske Skole paa Frederiksberg Hauch og Gades dejlige Sang om Knud Lavard; det var virkelig smukt at høre.

Rom. Det forlyder, at Paven vil afholde Konsistorium endnu før Jul.

Kollekten til Elisabethforeningens Børn har indbragt:

St. Ansgars Kirke	Kr. 688.94
Østerbro	» 11.25
St. Knuds Kapel	» 20.50
Tilbedelses-Klostret	» 32.00
Immaculata-Kirken	» 33.00
Jesu Hjerter-Kirke	» 150.00
St. Josefs Kirke	» 50.00
Sakraments-Kirken	» 81.68
St. Annæ Kirke	» 40.00
Rosenkranskirken	» 61.63
St. Andreas Kirke (Ordrup)	» 157.00

Ialt Kr. 1326.00

Alle, som ved deres Skjærv — stor eller lille — har bidraget til Opnaaelsen af dette glimrende Resultat, bringer Elisabethforeningen herved en inderlig Tak.

Paa Bestyrelsens Vegne
J. Braun.

St. Franciskus's III. Orden har Møde Fredag den 9 Decbr. Kl. 8. Aften i St. Knuds Kapel (Generalabsolution).

Unio. Møde i Koncertpalæets Riddersal Tirsdag den 6. December Kl. 8. pr. Foredrag af **Forfatteren Børge Janssen**: Fra Holger Danske til Christian den Danske, Forbindelsen mellem Italien og Danmark gennem 1000 Aar.

Adgangskort à Kr. 1,65 for Medlemmer og 4,25 for Besøgende indført ved et Medlem faas hos Bestyrelsen og hos Fabr. Johs. Hoffman & Søn Købmagergade 48 Tlf. 1389.

Ligesom de foregaaende Aar agter undertegnede i Anledning af Julen at foranstalte en **Indsamling** til Fordel for fattige og enligstillede i **Rosenkranskirken's Sogn**. Det er vort Haab, at enhver efter Evne vil yde sin Skærv hertil. Sognepræsten, Kapellanen saa vel som undertegnede er villige til at modtage Gaver.

Fru F. Osterhammel,

Frkn. Ronge,

Bülowsvej 30 A¹.

Lykkesholmsallé 14 C.

Fru Em. Siegler,
Kingsgade 17 Mezz.

Mødreforeningen i St. Ansgars Sogn. Tirsdag den 6. Decbr. Kl. 8¹/₄ læses den h. Messe for Foreningens Medl. og Anliggender.

»Absalon« afholder alm. selskabelig Sammenkomst den 5. Dec i Cafe du Lac hvortil ærede Trosfæller indbydes.

NB. Ved Gaase- og Andespillet blev Gaasen vundet paa Nr. 479. Den kan afhentes inden den 15. December hos Formanden A. Johansen Birkegade 15^a.

Bestyrelsen.

Ligesom de foregaaende Aar agter undertegnede i Anledning af Julen at foranstalte en **Indsamling** til Fordel for de fattige i St. Ansgars, St. Annæ og Sakramentskirken's Sogne. Det er vort Haab, at enhver efter Evne vil yde sin Skærv hertil. Hr. Pastor Braun, Hr. Pastor Resch og Hr. Pastor Ronge saa vel som undertegnede er villige til at modtage Gaver. De trængende, som ønsker at komme i Betragtning ved Uddelingen, maa personlig henvende sig hos en af Præsterne eller hos en af undertegnede inden 15. Decbr.

Fru A. Osterhammel,
Frederiksborggade 54^a.

Baronesse Stampe-Charisius,
Vestervoldgade 115.

Frk. A. Stratbøcker,
Jægersborg Allé 19, Charl.

Frk. C. Tetzlaff,
Paludan-Müllersvej 5.

Kirkelig Kalender.

4. Dec. 2. Søndag i Advent.	11. Dec. 2. Søndag i Advent. I Messen: Marias ubesmittede Undfangelse.
5. — M. Ferialdag.	12. — M. Oktavdag.
6. — Ti. Nikolaus, Biskop og Bekender.	13. — Ti. Lucia, Jomfru og Martyr.
7. — O. Ambrosius, Biskop og Kirkelærer.	14. — O. Oktavdag. (Tamperfastedag.)
8. — To. Marias ubesmittede Undfangelse.	15. — To. Oktav af Marias ubesmittede Undfangelse.
9. — Fr. Oktavdag.	16. — F. Eusebius, Biskop og Martyr. (Tamperfastedag.)
10. — L. Oktavdag.	17. — L. Ferialdag. (Tamperfastedag.)

Katholsk Højskole. Tirsdag den 6. December Kl. 8 Aften i Knudssalen i Stenosgade 4 B. Stud. mag. Helge Kiærulff: Et Afsnit af Sjælelivet. Adgang for alle. 25 Øre. »Sursum corda« bedes medtaget.

St. Knuds Kapel. Mariebørnskongregationen af den ubesmittede Undfangelse holder Møde som sædvanlig d. 2. Onsdag i Maanedn, altsaa 14. Decbr. Kl. 8. Aften.

De unge Pigers Møde d. 4. Onsdag bortfalder i Decbr. paa Grund af Juleugen.

K.D.K. (Katholske Damer Klub) Klubaften hver første og tredie Onsdag i Maanedn, Tre Foredrag i Vintersæsonen af Højærværdige Pater Menzinger over Emnet: »Konversion og Konvertit«.

Første Foredrag Onsdag d. 7. Dec. Kl. 8. Alle Klubbens Medlemmer indbydes. Alle katholske Damer som har modtaget **skriftlig Indbydelse fra K.D.K.** til at indtræde som Medlem i Klubben, har Adgang til Foredragene.

Fra 1. Novbr. gjælder nye Medlemskort for Aaret 1922.

St. Andreas Gilde (Ordrup).

Møde i Palmehaven Tirsdag d. 6. Decbr. Kl. 8. Andespil.

St. Ansgars Kirke, Søndag d. 4. Decbr. Kl. 6 er der ved Aftenandagten Procession, hvori Rosenkransbroderskabet og de unge Pigers Foreninger deltager.

En dannet, **ung Pige,** der vil slutte sig til Familjen, kan faa billig Kost og Logis.

Seitzberg, Amalie Skrams Allé 15¹. Valby.

Til **Grevinde Ledóchowskas** Smaabørn har jeg endvidere modtaget; A. A. 5,00 — N. N. 10,00 — Else 2,00 — Bg. 2,00 — L. N. 5,00 — Aalborg 3,00 — Milly og Eva 5,00 — M. L. 10,00 ialt Kr. 42,00. Med det tidligere indkomne: Kr. 526,00. Skulde nogen endnu vilde give et Bidrag, bedes De sende mig det snarest, da jeg nu maa slutte Indsamlingen.

Hjertelig Tak til alle. 28.-11.-21.

Red.

FREMMEDSPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

69. AARGANG

•Nordisk Ugeblad• udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 8° V. 5-7. Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Boyesgade 8°, Kbh. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5-7 Eftermiddag.

Nr. 50.

Søndag den 11. December.

1921.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Kardinal Robert Bellarmin S. J. — Biskop Bitters Protest. — Julehefter. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Aalborg. Maribo. Norge. Nordamerika. Indien. — Avertissementer.

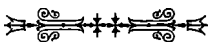
Smaa Indledninger.

571.

Den ubesmittet undfangne.

Hvem kan udmaale Helligheden og Fuldkommenheden hos hende, som blev valgt til at være Christi Moder? Saa sandt der skal gives den, som har, og Hellighed og guddommelig Naade følges ad, hvor stor maa saa ikke den alt overskyggende Renhed have været hos hende, hvem Gud Skaberaand værdigedes at overskygge med sin underfulde Nærværelse. Hvilke Gaver maa hun ikke have haft, som blev valgt til at være den eneste nære Slægtning af Guds Søn, den eneste, som han efter Naturens Lov var forpligtet til at ære og se op til, hun, som havde faaet det Hverv at nære og opdrage ham, at vejlede ham fra Dag til Dag, medens han tog til i Visdom og Alder. Og hvor hellig maa ikke den Menneskenatur have været, af hvilken Gud dannede sin enbaarne Søns Legeme, hvilken Ærefrygt skylder vi ikke hende, gennem hvem han blev vor Broder.

Kardinal Newman.

Kardinal Robert Bellarmin S. J.

1542—1621.

Det er Allesjælesdag 1569 i den gamle belgiske Universitetsby Leuven (Louvain). St. Mikael's Kirkes mægtige Rum er fyldt til Trængsel. Flere Tusinde Tilhørere lytter i lydløs Tavshed til en ung Prædikants Ord. Grundigt, klart og interessant fremlægger han den katholske Kirkes Lære og tilbageviser sejrrikt de protestantiske Vildfarelser. Da han er færdig, gaar flere Præster i Skriftestolene og høster rig Frugt. Ikke blot lunkne Katholikker, Studenter og Borgere, ogsaa mange Protestanter fra Holland, England og Tyskland er kommet for at høre den unge Prædikant og finder ved hans Ord Vejen tilbage til Moderen.

Saaledes havde den unge italienske Jesuit, Frater Bellarmin, prædikeret i Louvain siden den 25. Juli. Oprindeligt var han bleven sendt derop for at fuldende sine theologiske Studier og tage sig af Studenterne. Men hans Prædikener samlede stadig større Kredse. Byens Borgere vidste allerede god Besked med hans Fortid. Han var Søn af en italiensk Adelsmand, fortalte de, født i Montepulciano, en lille Bjergby i Toscana, den 4. Oktober 1542. Pave Marcellus II havde været hans Onkel, og der var flere Kardinaler i Familien. Han havde altid været en from og god Dreng og ualmindelig godt begavet, men hans Helbred havde ikke været ret stærkt. Efter en haard Kamp med sin Fader — Moderen havde derimod straks været glad for hans Beslutning — var han indtraadt i Jesu Selskab 1560. Noviciatet havde kun varet tre Maaneder; saa havde han studeret Filosofi ved det romerske Kollegium, været Lærer i Florens og Mondovi i Piemont og siden 1567 læst Theologi ved Universitetet i Padua. Her i Louvain var de meget glade for ham; bare den lille Italiener kunde holde Klimaet ud!

Naa, saa snart skulde Bellarmin heller ikke forlade de gode Borgere i Louvain. I Foraaret 1570 blev han præsteviet i Gent og et halvt Aar senere ansat som Professor i Theologi ved Universitetet. Ligesom hans Prædikener

samlede ogsaa hans Forelæsninger en stor Kreds af Tilhørere. Han valgte netop de Sandheder, som Reformatorerne havde draget i Tvivl; af den Grund havde han bedt sin Ordensgeneral om Tilladelse til at læse Protestanternes Skrifter, og nu gendrev han dem, støttet paa Kirkefædrenes Værker og hele den kristne Fortids Litteratur.

Unyttige Spekulationer, som ikke tog Sigte paa Tidens Krav, lod han ligge. »Det er bedre,« sagde han, »at udsætte Løsningen af saadanne Spørgsmaal til Himmelen og fylde vort korte Liv med Studiet af den positive Theologi, Morallæren og de hl. Fædre.« Snart var hans Ry som fremragende Theolog slaet fast, og Universitetets Anseelse steg ved hans Forelæsninger. Men der var ogsaa andre Universiteter, der ønskede at knytte ham til sig, f. Eks. Paris og Milano med selve den hl. Kardinal Karl Borromeo. Dog blev det Kristenhedens Hovedstad, der skulde se ham indenfor sine Mure.

I 1576 blev han Professor ved det romerske Kollegium, hvor der oprettedes en særlig Lærestol for ham. Hans Methode i Louvain havde haft saa gode Resultater, at han nu skulde holde Forelæsninger over det samme Emne, de saakaldte »omstridte Spørgsmaal« (Controversiæ christianæ fidei). Emnet og Behandlingen af det vakte saa stor Interesse, at man bad Bellarmin om at udgive sine Forelæsninger paa Tryk. I 1586 udkom det første Bind af »Controversiæ christianæ fidei adversus hujus temporis hæreticos« (Den kristne Tros Stridsspørgsmaal imod vor Tids Hæretikere). Det efterfulgtes af to andre.

Det var første Gang, at Tidens Vildfarelser blev behandlet under eet, og Værket vakte da ogsaa umaadelig Opsigt. Det udkom i henved 40 Oplag. Katholikkerne jubledede over nu at have et Bolværk for Troen, et Arsenal for dem, der stod midt i Kampen. De sammenlignede ham med Athanasius og Augustinus og sagde, at Forsynet selv havde opvakt denne Mand i Kirkens Midte. Protestanterne var forfærdede. »Hic liber nos perdidit!« (den Bog har knust os) sagde Theodor Beza. »20 Oplag i mindre end 30 Aar!« udhrød en anden; »overalt læser man Bellarmin og tror paa ham. Hvert af hans Ord dyrkes som en ny Profets Tale eller snarere som den evige Sand-

heds selv.« Over hundrede Modskrifter kastedes paa Bogmarkedet imod ham; i Heidelberg, Oxford og Cambridge holdt man endog særlige Forelæsninger mod hans Bog. Men det kunde ikke hindre, at mange Protestanter læste Bogen og blev overbeviste om den katholske Kirkes Sandhed. De pavelige Nuntier berettede fra alle Sider om Konversioner; ofte var det netop de Theologer, der havde studeret Bogen for at gendrive den. Hertugen af Bayern skrev til Bellarmin: »Hvis De blot vidste, hvor mange Børn De har skænket Kirken!« Den hl. Frans af Sales, der alene i Provinsen Chablais førte 80,000 tilbage til Kirken, sagde: »I de fem Aar, jeg har prædiket i Chablais, havde jeg ingen andre Bøger hos mig end den hl. Skrift og Bellarmins Værker.«

Bellarmin var 44 Aar, da han udgav det første Bind af sit Livsværk og dermed begyndte en Forfattervirksomhed, der først fik sin Afslutning Aaret før hans Død med et Skrift: Om Kunsten at dø godt. Man kender over 30 Skrifter fra Bellarmins Haand, som i den fuldstændige Ud-gave fylder 5000 Folio-Sider. De behandler aktuelle Spørgsmaal fra de forskelligste videnskabelige Omraader: Dogmatik, Apologetik, Kirkehistorie og Kirkeret, Moral, Kateketik, Skriftfortolkning og Liturgi. De sidste Værker er asketiske Skrifter, som den apostoliske Mand skrev i 70-Aars Alderen, da anden Virksomhed for Sjælene var umulig for ham. Bellarmins Bøger er klare og gennemsigtige, behagelige at læse, men dog grundige. Ven og Fjende roser hans Venlighed og forstaaende Imødekommenhed overfor Modstandere, en Dyd, som den Gang var ret ukendt.

Forelæsningerne og Forfattervirksomheden alene kunde have været nok til at udfylde en Mands Liv. Men Bellarmins Arbejdsevne skulde faa et endnu større Virkefelt. I Rom, hvor Kirkens Centralstyre residerer, findes mange Udvalg, Kommissioner og Kongregationer; en Mand af Bellarmins Viden og Klogskab fik snart Sæde i flere af dem. Man holdt meget af at høre hans Mening, der altid blev fremsat klart og bestemt og uden Persons Anseelse.

Fra Oktober 1589 til November 1590 var han theologisk Raadgiver hos Kardinal Gaëtani, der som pavelig

Legat rejste til Frankrig for at forebygge et Skisma og mægle Fred.

Saamtidig med at Kirkens Styrelse mere og mere benyttede sig af Bellarmins rige Evner, gjorde ogsaa hans egen Orden Brug af hans Dygtighed. Han vejledede som Spirituel de unge Skolastikere og blev 1592 Rektor for det Romerske Kollegium. I denne Tid var han den hl. Aloysius's Skriftefader. Han stod ham bi i hans sidste Sygdom og regnede det for en særlig Naade at have lært denne rene og hellige unge Mand at kende. Allerede to Aar derefter ser vi ham i Neapel, hvor han som Provincial styrer Ordensprovinzen dér. Baade som Rektor og Provincial opbyggede han alle ved sit Eksempel; alle roste hans Godhed og Mildhed, som dog ikke undlod at gribe ind, hvor det var nødvendigt.

Kun to Aar fik Bellarmin Lov til at være fraværende fra Rom. Saa ønskede den hl. Fader, at han skulde stille sine Kræfter helt i Kirkestyrets Tjeneste. Han blev udnævnt til Konsultor ved det hl. Officium, d. v. s. Inkvisitionen, til pavelig Theolog og til de nye Biskoppers Eksaminator. I den Tid udgav han en Katekismus, der ligesom Kanisius's blev trykt i utallige Oplag og oversat paa 60 Sprog.

Da Bellarmin overtog disse høje Stillinger, var de indviede klare over, at de kun var Vejen til Kardinalatet. Pave Klemens VIII, der søgte at pryde Kirkens øverste Raad med værdige Medlemmer, erklærede i Fastetiden 1599: »Vi udnævner Bellarmin, fordi der ikke findes hans Lige i Lærdom i Guds Kirke, og fordi han er en hellig og fortræffelig Paves Nevø«. B. søgte at gøre Indvendinger; men Paven afbrød ham og sagde: »I den hellige Lydigheds Navn befaler jeg dig under Dødssynd at modtage Kardinalværdigheden«. Dermed var al Modstand umuliggjort, og Bellarmin bøjede sig. Men Tanken paa det store Ansvar og de Farer, der var forbundet med et mere verdsligt Liv, ængstede ham meget, indtil han fandt Fred i Tanken om, at han var der, hvor Gud vilde have ham.

Som Kardinal søgte han, saa meget det lod sig gøre, at bibeholde den fattige Ordensmands Levevis. Vel var han som Kirkefyrste nødt til at have Tjenere og Vogn og

bo i et Palads, men alt, hvad der berørte hans private Liv, var indrettet i Fattigdommens Aand. Han modtog aldrig Gaver til sig selv, og af sine Indtægter gav han saa meget til de fattige, at Paven var nødt til at betale hans Begravelse. I hans Bolig maatte alle rette sig efter en bestemt Dagsorden som i et Kloster. Han selv gav deri det bedste Eksempel, ligesom i Strenghed mod sig selv og i Bodsaaend. Men mod andre var han Mildheden selv, modtog alle besøgende med den største Venlighed og tog sig særligt af sine Tjeneres legemlige og aandelige Vel. Tanken paa Evigheden og Guds Nærhed var det bedste Værn mod Verdslighed, syntes han. Han levede derfor i stadig Aandssamling. Da han engang efter flere Aars Kardinalat blev spurgt, om Kardinalværdigheden havde skadet hans religiøse Liv, svarede han, at han tværtimod mente at have vundet derved; thi for det første havde han nu slet ingen Adspredelser mere under Bønnen, og for det andet følte han ingen anden Længsel i sin Sjæl end at komme i Himmelen.

Det er vanskeligt at gøre sig et Begreb om den uhyre Arbejdsbyrde, der hvilede paa den ny Kardinals Skuldre. Han var Medlem af ni Kongregationer, Formand i en, til Tider to af dem, og desuden havde han Sæde i flere Særudvalg. Han overlod ikke Spørgsmaalenes Afgørelse til de raadgivende Theologer, men arbejdede dem selv igennem og dannede sig selv en Mening om dem, førend de blev forelagt. Derfor havde hans Stemme ogsaa den største Vægt. Var Bellarmin for en Sag, var den afgjort. Kardinalerne sagde, de kunde med rolig Samvittighed stole paa hans Ord, da han var den lærdeste Theolog i Kirken og en saa hellig Mand.

Denne enestaaende Autoritet var forenet med den dybeste, oprigtigste Ydmyghed og Beskedenhed. Derfor kunde han, uden at nogen følte sig fornærmet, gøre baade Kardinaler og Paver opmærksomme paa Fejl og Misgreb. Ja, mange beklagede det meget efter hans Død, at de ikke mere kunde høre hans aabne og kærlige Dadel. To Gange om Ugen havde han Foretræde hos den hl. Fader. Her fremkom han baade mundtlig og skriftlig med mange praktiske Reformforslag, der ikke gjorde Holdt for selve Kar-

dinalernes og selve Pavens Trone. Havde dog Klemens VIII selv sagt til ham: »Da jeg drog Dem til min Side, var det min Hensigt at faa en trofast Raadgiver, der har Mod til at sige Sandheden og frimodigt at angive alt, hvad jeg kan udføre til Kirkens Bedste.« Det faldt ikke Bellarmin let at formane eller dadle. I 1612 skrev han til Pave Paul V: »I mine Eksercitier har jeg blandt andre Fejl fundet en underlig Frygt hos mig, som stadig hindrer mig i at tale for ikke at støde an hos Deres Hellighed . . . Men nu vil jeg opgive denne Frygt og opfylde min Pligt som Raadgiver.« . . .

1599 var Bellarmin bleven udnævnt til Kardinal, 1602 ser vi ham som Ærkebiskop i Capua. Hvordan var det gaaet til? Anledningen var den aarhundredgamle Strid om Naaden og den fri Vilje. Pave Klemens VIII begyndte dengang mere og mere at nærme sig til Dominikanertheologernes Standpunkt, mens Bellarmin uden at dele Jesuitpateren Molinas Mening dog var afgjort Modstander af Dominikanernes Lære. Klemens VIII følte sig hindret i sine Planer ved den store Theologs Modstand i Kongregationsmøderne og besluttede derfor at fjerne ham fra Rom. At der ikke laa personlig Uvilje til Grund, viste Paven ved stadig at søge hans Raad og ved personlig at meddele ham Bispevielsen og overrække ham det ærkebiskoppelige Pallium.

Med hele sin apostoliske Sjæls Nidkærhed røgtede han sit nye Embede. Han prædikede selv hver Søn- og Helligdag og lettede Præsternes Arbejde paa Prædikestolen ved at sende dem en Forklaring af Trosbekendelsen, som han selv havde forfattet. I kort Tid havde han vundet baade sine Præsters og sine undergivnes Hjerter, og da han 1605 af den nye Pave blev kaldt tilbage til Rom, var det en smertelig og bedrøvet Afsked med det gode Folk, der ærede ham som en Helgen.

I Rom var det især kirkeretslige og storpolitiske Spørgsmaal, han skulde løse, Han forsvarede i grundige Skrifter Kirkens og Pavens Rettigheder mod Republikken Venedig, mod Kong Jakob I af England og mod Gallikanismen i Frankrig. Desuden genoptog han sin Virksomhed i de forskellige Kongregationer og Udvalg. Samtidig havde

han en vidtstrakt Korrespondance, som bragte hans videnskabelige Afgørelser eller aandelige Formaninger til Kardinaler og Biskopper, til Konger og Fyrster, til Præster og Missionærer, til Embedsmænd og Lærde; det var en Virksomhed, der strakte sig over Italien, Spanien, Frankrig, England, Tyskland, Polen, ja til Indien og Kina. — —

Bellarmin nærmede sig nu de 70 Aar, men hans Arbejdsevne syntes usvækket*). Især virkede han endnu som Forfatter. Han skrev paa den Tid en Kommentar til Psalmerne, der udkom i over 30 Oplag og Oversættelser, en Selvbiografi og et Tillæg med Forbedringer til sine Værker. Fra 1614 til 1619 udgav han hvert Aar en asketisk Bog, en Frugt af hans aandelige Eksercitier, der hvert Aar varede en hel Maaned. Det mest udbredte af disse Skrifter er: Om Aandens Opstigning til Gud ved de skabte Tings Hjælp.

Saaledes arbejdede Bellarmin utrættelig indtil den 25. August 1621. Først paa den Dag opnaaede han Tilladelse til at trække sig tilbage fra sine Embeder. Han flyttede til Noviciatet St. Andreas. Men allerede tre Dage derefter blev han syg. Da Paven ønskede ham god Bedring, sagde han: »Bed kun om, at Guds hellige Vilje maa ske med mig. Jeg har levet længe nok og kan ikke mere være Kirken til nogen Nytte. Derfor vil jeg helst gaa hjem.«

Den 7. September følte han sig meget svag og bad derfor Lægerne om at sige ham det aabent, naar Døden nærmede sig. Paa Lægernes Raad gik saa Ordensgeneralen til ham og meddelte ham, at han kunde vente Døden naar som helst. »O, hvilken god Nyhed!« udbød han og forberedte sig straks til de sidste Sakramenter, som han modtog med rørende Andagt. Der indtraadte imid-

*) Som Medlem af det hl. Officium havde han i 1616 med Galilei-Processen at gøre. Han indtog her det Standpunkt, at det kopernikanske System kunde holdes som videnskabelig Hypothese. Men da det ikke var bevist med afgørende Grunde (og det var det ikke den Gang), havde man ikke Lov til at afvige fra den hl. Skriffs nærmestliggende Mening. Skulde der derimod fremkomme klare og afgørende Beviser, saa maatte man indrømme, at man hidtil havde udlagt den hl. Skrift paa forkert Maade. Bellarmin viste ved denne Opfattelse, at han ogsaa i denne Sag var forud for sin Tid.

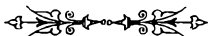
lertid en kortvarig Bedring, og Huset blev nu belejret af Mennesker, der vilde se den døende og tage Afsked med ham. Bedende og hulkende trængtes de om hans Leje, mens han talte til dem om Verdens Forfængelighed og det evige Liv. Først den 17. September begyndte Dødskampen. For at bevidne, at han døde som Barn af den katolske Kirke, bad han Trosbekendelsen og gav saa under Paakaldelse af Jesu hellige Navn sin Sjæl tilbage i sin Skabers Hænder.

* * *

Med Kardinal Bellarmin var en stor Mand gaaet bort, en Mand, der for alle Tider vil have en fremragende Plads i Kirkens Historie. Men samtidig var det en Helgen, der var død. Det romerske Folk var straks klar over det. Det begyndte Helgendyrkelsen straks efter hans Død, og baade Lægfolk og Præster, ja Kardinaler deltog deri. Der blev ogsaa indledet Forhandlinger om hans Beatifikation; men af forskellige Grunde trak de i Langdrag. Først i Fjor, den 22. December, har vor nulevende hellige Fader højtidelig erklæret, at den ærværdige Kardinal Robert Bellarmin besad de heltemodige Dyder, der udkræves for at blive optaget blandt Kirkens Salige.

Bellarmins Hellighed viste sig ikke i overordentlige Bodsøvelser, heller ikke i paafaldende Undergerninger eller mystiske Tilstande; hans Heltemod bestod i et syndefrit og gudhengivent Levned under særlig vanskelige Forhold, i et Levned, der helt fortæredes i uselvsk Arbejde for Gud og hans hellige Kirke. Hans Liv er et nyt Bevis for, at Herren vaager over sin Kirke og sender den de rette Mænd i den rette Tid.

Jos. Koch.

Biskop Bitters Protest.

Følgende Uddrag af et Brev fra Sverige om Virkningerne af Biskop Bitters Protest*) vil sikkert interessere Ugebladets Læsere:

*) Se Nr. 48.

»De kan knapt forestille Dem, hvilken Storm af Raseri dette lille Indlæg har fremkaldt i Modstandernes Lejr. Biskoppen har hidtil samlet omkring 140 forskellige Avisudklip, som behandler hans djærve Skridt. Han faar Breve fra lutherske Præster, som kommer med heftige Bebrejdelser, og paa Gaderne kan han møde Børn, som raaber »Gamle katholske Djævel« efter ham foruden andre lignende smigrende Benævnelser. — — — For at slutte med Biskoppens Indlæg kan jeg fortælle Dem, at det af Credos Förlag er udsendt til alle betydelige Skoler her i Sverige, d. v. s. i omtrent 3000 Eksemplarer.«

Ære være den uforfærdede Biskop, der godt i Forvejen har vidst, hvad han udsatte sig for. Lad os understøtte ham og hans Hjord med vor ivrige Forbøn.

Fader Olrik.

Ogsaa i danske Blade er denne Sag kommet frem. Vi har modtaget et Par Udklip af »Vestkysten« i Esbjerg, som er meget morsomme. Den 22. November skriver dette Blad:

Under Overskriften »En kraftig Anklage mod Sveriges Skolebøger« skriver et dansk Blad følgende:

I Anledning af den Bunke Usandheder, der endnu findes i den svenske Skoles Lærebøger om katholsk Kirkelære og katholsk Kirkeliv med Paastande som f. Eks. »Køb af Syndsforladelse for Penge«, ja, »selv for Synder, der siden begaas«, ja ligefremme Injurier, der strider mod Rigets Lov, fremføres, endvidere Forvrængninger, der stammer fra, at Aflad forveksles med Syndsforladelse, Paakaldelse med Tilbedelse osv., har Biskop Bitter tilskrevet den svenske »Skoleoverstyrelse« og bedt den om i Sandhedens Interesse at ændre Teksten, saa den kan blive i Overensstemmelse med Sandheden, og saa den ikke paalyver andre Trossamfund Lærdomme, som de ikke har.

Dette skarpe Angreb fra katholsk Side mod et evangelisk Lands Skoler findes ikke, som Læserne vel antager, i et katholsk Blad, men i den ny oprettede konservative »Tønder Amts Avis«, hvis eneste katholske Læser turde være — Redaktøren selv.

Denne nemme Maade at tilbagevise Angrebet paa slipper »Vestkysten« nu ikke helt godt fra, thi et Par Dage efter, den 24., læser vi følgende Indlæg i samme Blad:

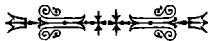
Hr. Redaktør!

Under ovenstaaende Overskrift har De i »Vestkysten« for 22. ds. railleret over, at Redaktøren af »Tønder Amts Tidende« har protesteret mod visse forvanskede Fremstillinger af den katholske Lære. De begrundet Railleringen med, at Redaktøren er den eneste Katholik dernede. Dette er ulogisk. Hvis alle Bladets Læsere var Katholikker, vilde det være ganske unødvendigt at protestere mod sligt Nonsens. Blev det fortalt til en Katholik, at man her i Skandinavien fremstillede den katholske Lære saaledes, at man i Følge den kunde købe Syndsforladelse (baade for tidligere og fremtidige Synder) for Penge, saa vilde han, hvis han var en »enfoldig« Mand, spørge, om vedkommende var rigtig klog. Hvis han var en Spøgefugl, vilde han fortælle, at hele Sagen om dette Salg paa Grund af Mistanke om Vareaager var indbragt for Prisreguleringskommissionen. Men alvorligt talt: Vort lille selvgede Land, der er saa oplyst, at enhver er i Stand til at læse Skønlitteraturens mest gængse Værker som »Rendestenens Lilje«, »Fabrikspigens Kærlighed« o. s. v., maa jo leve i den tykkeste Uvidenhed om den katholske Lære, naar noget saadant, som det fra svenske Lærebøger citerede, virkelig kan blive troet.

Med Tak for Optagelsen, Hr. Redaktør, er jeg Deres ærbødige
Brinch, Overlæge.

Lad os følge Pastor Ollriks Opfordring og ikke glemme vore Brødre i Sverrig under den Storm, der har rejst sig imod dem. Maaske vil denne Storm kun hjælpe til at rense Luften.

B. J.

Julehefter.

Nu er vi saa vidt, at Julen staar for Døren, og derfor møder Julehefterne frem. De hører nu engang med og kan ikke savnes. Fra Gyldendals Forlag har vi faaet sendt nogle, først og fremmest det store, smukke Jule-roser. Omslaget er tegnet af Gudmund Hentze; i straalende Farver gengiver det et gammelt italiensk Kirkevindues skønne Mosaik. Begyndelsen er et Digt af Jeppe Aakjær, og Frk. Mary Wright har tegnet en nydelig Ramme om det, der minder om middelalderlig Bogkunst. Som sædvanlig er der et Væld af Billeder, interessante Artikler og smukke Fortællinger. Johannes Jørgensen har skrevet om »Ibsen i Amalfi« med en Del Billeder fra Hotel »della

Luna«, hvor den store norske Digter siges at have skrevet »Et Dukkehjem«. Der er nok at læse og at glæde sig over.

Børnenes Juleroser vil sikkert som sædvanlig faa mange Venner i Juledagene og længe derefter med alle dens morsomme Paafund, med Billeder og Fortællinger. Det samme gælder om det mindre Hefte Juletid, der er betydelig billigere. Man kan rigtignok klage over, at disse to Hefter ikke indeholder det mindste om det, der er Hovedsagen i Julen, om Barnet i Bethlehem. Men katolske Forældre sørger jo nok for, at deres Børn faar det andre Steder, og saa kan disse Hefter saamænd godt bringe lidt Fornøjelse ved Siden af.

Almanakken Danmark, redigeret af Gustav Hetsch og Jeppe Aakjær. 3 Kr.

Pressens Almanak kommer som hvert Aar med mange interessante Ting. Indledningen er et smukt Digt »Mit Land« af L. C. Nielsen. Fortællingerne synes mig ikke særlig tiltalende, men de andre Bidrag er gode, f. Eks. en Artikel om Christiansborg af Slotsarkitekt Thorvald Jørgensen og »Naar Kongen og Dronningen faar Gaver« af Magister Th. Faaborg. Der er mange gode Billeder, særlig morsomme er en hel Række Billeder fra Markeder rundt omkring i Danmark. Som Bilag følger i Aar et stort nyt Europaskort, som man jo har god Brug for efter de mange Forandringer, Verdenskrigen har bragt.

Bergquell. Herders Wochenkalender 1922. Mit 65 Bildern. Freiburg i. Br. 1921. 10 M.

En udmærket Afrivningskalender har Herder sendt os. Den bringer mange liturgiske Oplysninger og mange udmærkede Billeder. Paa Bagsiden af hvert Blad findes smaa Skitser om Helgener eller Citater af nyere katolske Bøger. Enhver, der kan Tysk, vil være glad ved at have denne Kalender.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Det sidste Foredrag af Højskolens Knud-Lavard-Serie holdtes af Organist Hammermüller, der intrængende talte om den liturgiske Sangs Betydning og derefter specielt fortalte om den gamle Knud-Lavard-Liturgi. St. Ansgars Kirkekor sang nogle Prøver af den og man følte sig hensat til Ringsted 1170, da dette Gaudemus omnes in Domino for første Gang blev sunget.

Til Sammenligning fik vi et Par Folkeviser, der ikke var meget yngre. — Højskolen har haft Glæde af disse fire Foredrag, hvor Salen var fyldt hver Gang af en lyttende Skare. Den har sikkert faaet sig nye Venner, og maaske har den ogsaa selv lært noget deraf.

Aalborg. Det var med levende Interesse, at Menigheden for nogle Uger siden erfarede, at der i Tiden fra den 20. til den 27. November vilde blive holdt aandelige Øvelser her under Ledelse af Hr. Pater Sialm fra København. Det er c. 10 Aar, siden der sidst er blevet holdt Eksercitier her, saa det var for mange noget ganske ukendt. Da Pater Sialm den 20. holdt sit Indledningsforedrag, var Kirken fyldt til sidste Plads. Og saa skete det, som ingen paa Forhaand kunde have forudsagt: fra dette første Foredrag af var Forbindelsen mellem Taleren og Tilhørerne sluttet, den store Forsamling hang ved hans Læber med den lydløse Stilhed, som melder, at der lyttes ikke blot med Øret, men med Sjælen. Der var slaaet Bro mellem Menigheden og Præsten, som drog alle de store Sandheder frem: om Menneskets Bestemmelse, om Synd og Død og Naadevejen gennem Bodens Sakramente. Hver eneste Aften hele Ugen igennem var Kirken nærmest overfyldt, og Lørdag var Skriftestolen belejret fra Kl. 3^{1/2} Eftermiddag til Kl. 11^{1/4} Aften. Men var Lørdagen en streng Arbejdsdag for Pater Sialm, saa høstede han Frugten deraf i Glæden over at se den store Skare, der flokkedes om Alteret ved Fælleskommunionen om Søndagen; hvert eneste Menneske i den fyldte Kirke deltog i den, der manglede overhovedet kun ganske faa af Menighedens Medlemmer. Pater Sialms skønne, hjertegribende Tale før Fælleskommunionen vil ikke blive glemt saa lidt som hans kærlige, indtrængende Tale ved Aftenandagten, hvor han til Slut meddelte den pavelige Velsignelse. — I Udlandet ser man undertiden smukke Mindesmærker hugget i Sten eller skaaret i Træ til Erindring om en Folkemission, hvis Dato og Aarstal er skrevet derpaa. Vi er endnu for faa og for smaa til at kunne tænke paa sligt; men vi tror, at Pater Sialm vil synes, han har naaet sit Maal fuldt ud, naar vi lover ham, at vi i Stedet for i Sten vil skrive den Dato — 27. November — og det Aar — 1921 — i vore Hjerter som et Minde om en betydningsfuld, for nogle maaske afgørende Tid. Det er den bedste og inderligste Tak, vi kan bringe Pater Sialm, og den bringer vi ham af hele vort Hjerte.

Th. Fr.

Maribo. I Maribo Amt findes der nu tre katolske Foreninger, nemlig en ved hver Menighed, i Maribo, Nakskov og Nykøbing F. Tilsammen har Foreningerne ca. 200 Medlemmer, og de tre Foreninger staar i stadig

Forbindelse med hverandre. De har fælles Emblem, og de udveksler Bøger fra deres Bibliotheker. »Vi vilde jo ogsaa gerne have et Foredrag engang imellem,« skriver vor Meddeler, »men det kan vi ikke magte alene.« Naar der er tre Menigheder om det, kan det vel næppe være saa vanskeligt at faa arrangeret.

Norge. I Kristiania afholdes der Basar til Fordel for Elisabethssøstrene den 7.—9. December. En Del af Søstrenes mange Venner med Fru Inga Bjørnson i Spidsen har taget Initiativet. Basaren skal aabnes ved en Højtidelighed i Universitetets Aula, og Kong Haakon har lovet at komme til Stede ved Aabningen. — Olavsforbundet i Frederiksstad havde fornylig indbudt »St. Olav«s nye Redaktør Pastor Kjeldstrup til at tale hos dem. Pastor Kjeldstrup prædikede baade ved Højmesse og Aftenandagt og holdt derefter Foredrag. Alle Gange var Kirke og Foredragssal fyldt til sidste Plads baade af Katholikker og Protestanter. — Porsgrund Menighed har lidt et stort Tab ved Fru Helene Wrights Død. Den afdøde var en førende Personlighed i Porsgrund, hvor hun havde stiftet Byens Kvindestemmeretsforening og Sanitetsforening. I 12 Aar var hun Medlem af Porsgrund Skolekommission og i 7 Aar af Byraadet. I 1918 blev Fru Wright Katholik og blev en stor Støtte for den lille katholske Menighed. R.I.P.

Nordamerika. Den skandinaviske katholske Forening i New York — St. Ansgar's Scandinavian Catholic League of New York — har udsendt en »Bulletin«. Den bringer en Del Meddelelser fra Skandinavien, særlig om Valfarten til Haraldsted. Ligaen har fortsat sit Arbejde med Uddeling af katholske Bøger. Bestyrelsen bestaar nu af Frode C. W. Rambusch, Formand; C. Francis, Næstformand; Fru Karen Elise Rambusch, Sekretær, og L. L. Wilson, Kasserer. Foreningens mangeaarige Sekretær, Alexander Amann, er traadt tilbage. Det er virkelig ønskeligt, at alle katholske Skandinaver i Nordamerika vilde slutte sig til denne Forening. Formandens Adresse er: 50 Morningside Avenue, New York City.

Indien. Der er sket en betydningsfuld Begivenhed i den katholske Mission i Indien, idet der er dannet et nyt kirkeligt Distrikt, og en Præst ved Navn Susaimarianather skal være dets Leder. Det er Meningen, at det senere skal blive et selvstændigt Bispedømme. Den nævnte Præst er indfødt Indier, og alle Præsterne under ham skal være indiske Verdenspræster. Man vil nu se, hvorledes den indiske Gejstlighed klarer sig uden de fremmede Missionærs Støtte. Paa Grund af Kastevesenet er det en meget vanskelig Sag. Til det nye Distrikt hører ca. 100,000 Katholikker.

Fortegnelse over nedsatte Bøger.

	Før	Nu
Huonder: Huronhøvdingens Ed, kant. med Ill.	1,00	0,75
Perger: Evangelierne og den moderne Evangeliekritik	1,50	0,50
Maurer: Veje til Moderkirken	3,00	2,50
Brentano: En vandrende Peblings Levnedsløb. Ill. ...	2,00	1,00
Craven: En Søsters Fortælling I-II	8,00	2,00
Schmidt: Hans Tavsens eller den danske Luther. 105 S.	1,00	0,25
Breitung: Udviklingslæren I-II	2,75	1,00
» Overraskelser	2,75	1,00
Esser: Jesus Christus I-VI	6,00	3,00
N. Hansen: Fra Henrik d. VIII's Dage	2,00	0,50
Brinkmann: St. Birgitta. Ill. 419 Sider	2,50	1,00
» St. Aloysius. Ill. 340 Sider. 2. Oplag	1,00	0,50
Døllinger: Morten Luther	0,25	0,05
Pave Leo XIII's Encyclica om Socialismen	0,40	0,05
Menzinger: Født af Jomfru Maria	0,25	0,10
Johnsen: Kardinal Steph. Borgia	0,50	0,20
Antony: St. Antonius af Padua. Ill.	2,75	1,75
» » » » » Indb. Ill.	4,00	3,00
Leblanc: Opstanden fra de Døde	0,50	0,25
Reiter: Lector Poul	0,25	0,15

Katholsk Boghandel
Stenogade 3. København B.

Taksigelse.

Ved disse Linier bringer vi vor varmeste Tak for al den Venlighed, vi har mødt, som for den pekuniære Støtte, der er blevet os ydet ved vor Basar. De Damer og Herrer, der har bistaaet os, de Kunstnere, der har villet medvirke ved Aftenunderholdningen, takker vi ganske særligt.

Ved Lotteriet faldt Gevinsterne paa følgende Numre:

Serie A. 13: En Dukkedreng.	Serie F. 61: En brun Hat.
— A. 137: En sort Fløjlspudef.	— G. 14: Krave og Muffe.
— B. 73: En graa Pude.	— H. 59: En Kurv med Frugt.
— B. 153: En sort Pude.	— I. 138: En Buste.
— B. 144: En hvid Pude.	— K. 17: En Lampeskærm
— C. 94: En Thedug.	— L. 4: En graa Dukke.
— C. 125: En Lampeskærm.	— M. 11: En blaa Pude.
— D. 26: En Hat m. Skindkant.	— N. 4: En Skrivepult.
— D. 61: En Kurvestol.	— N. 73: En Mandolin.
— D. 108: En Kurv med Frugt	— O. 4: En Haandkuffert.
— E. 5: En Thedug.	— P. 45: Et Raadyr.

Genstandene kan afhentes Østerbrogade 7 D.

St. Josefs Søstrene.

En rask og arbejdsvillig katolsk ung Mand søger Arbejde, ogsaa ude paa Landet, dog helst i Nærheden af en katolsk Kirke. Henvendelser bedes rettet til *P. Fr. Jaworski*, St. Annæ Kirke, København S.

Der er rettet en **Opfordring** til Redaktionen, om den vil optage en Navneliste paa Menighedsmedlemmer, der i Stedet for at udsende Jule- og Nytaarskort til andre Menighedsmedlemmer vil tilstille Redaktionen et Beløb til Fordeling blandt **Vincentforeningens Konferencer** (Minimum 5 Kr. + 50 Øre for Annoncen),

Redaktionen vil gerne efterkomme denne Opfordring, som, hvis den vinder Bifald, kunde blive en fremtidig aarlig Indtægt for Vincentforeningen og iøvrigt spare Folk for en hel Del Ulejlighed.

Meddelelse om Optagelse paa Navnelisten, som trykkes i Nr. f. Søn dag d. 25. Dec., samt Gaver + 50 Øre maa være indsendt inden d. 16. Dec. til Redaktionen eller Købmagergade 48 Mez. (Hoffmann).

Kirkelig Kalender.

11. Dec. 3. Søndag i Advent. I Messen: Marias ubesmittede Undfangelse.	18. Dec. 4. Søndag i Advent.
12. — M. Oktavdag.	19. — M. Ferialdag.
13. — Ti. Lucia, Jomfru og Martyr.	20. — Ti. Ferialdag.
14. — O. Oktavdag. (Tamperfastedag.)	21. — O. Thomas, Apostel.
15. — To. Oktav af Marias ubesmittede Undfangelse.	22. — To. Ferialdag.
16. — F. Eusebius, Biskop og Martyr. (Tamperfastedag.)	23. — Fr. Ferialdag.
17. — L. Ferialdag. (Tamperfastedag.)	24. — L. Vigilie (Fastedag.)

Katholsk Højskole. Tirsdag den 13. December Kl. 8 Aften i Knudssalen i Stenosgade 4 B. Pastor Maurer: Pavernes Bolig gennem Tiderne. Adgang for alle. 25 Øre. »Sursum corda« bedes medtaget.

St. Josef Gilde st. 1885. Møde afholdes Mandag den 12. December Aften Kl. 8 i Bredgade 67.

Bestyrelsen.

Maria-Kongregationen for unge Mænd har Fælleskommunion Søndag d. 11. ds. Kl. 8^{1/2} i Jesu Hjertes Kirke (sammen med Maria-Kongr. for Mænd).

Maria-Kongregationen for Mænd afholder Fælleskommunion i Jesu Hjerter Kirke Søndag den 11. December Kl. 8^{1/2}. Om Aftenen Kl. 6 højtidelig Andagt med Prædiken i *St. Ansgars Kirke*.

Vincentskonferensernes fjerde Generalmøde holdes Søndag den 11. Decbr. efter Højmessen i Rosenkranskirken. Til Mødet indbydes alle aktive og bidragydende Medlemmer.

A.C. Onsdag den 14. December Kl. 8^{1/4} i Studenterforeningen. Pastor Kùpferle vil tale om »Skriftens Inspiration«. Gæster kan medtages. *Adm.*

Deltagerne i II. Absalons Trops Forældreften indbydes høfligst til det konstituerende Møde Onsdag d. 14. Decbr. Kl. 8 Aften i Hans Bogbindersallé 2, S. *Fr. Jaworski, Tropskapellan.*

Huslig Stilling søges af ung Pige af god Familie i København eller Omegn. Kan paatage sig Madlavning. Har gennemgaaet Børnehave- og Samariterkursus. Taler Fransk og Engelsk. Billet mrk. 2455 bedes sendt til N. U. Ekspedition.

Aarets to sidste Numre.

Da Postvæsenet af Hensyn til Juletraylheden har forlangt en meget tidlig Indsendelse af Nr. 52, vil *de to sidste Numre* udkomme saaledes: **Nr. 51 Onsdag d. 14. Dec.**

Nr. 52 Tirsdag d. 20. Dec.

Artikler, Efterretninger og Annoncer til de to Numre maa derfor være Redaktøren i Hænde senest henholdsvis den 10. og den 16. Decbr.

FREMMEDSPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

69. AARGANG

«Nordisk Ugeblad» udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 8^a V. 5—7. Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbh. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 51.

Søndag den 18. December.

1921.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Snart er det Jul. — Katholsk Mindefest paa Island. — Latinere og unerede Grækere. — Brudstykker. — Nye Bøger. — Børn i Nød. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Haderslev. Frankrig. Rom. Afrika. — Brevkasse. — Avertissementer.

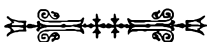
Smaa Indledninger.

572.

Christus kommer.

»Nu er den Time kommen, da vi skal rejse os af Søvn. Natten er skreden fremad, og Dagen nærmer sig,« udbryder Apostelen Paulus i sit Brev til Romerne. Ja, Dagen nærmer sig, og Christi Komme er stadig nærmere, alt som Aar efter Aar følger stille paa hinanden. O, at vi maatte komme nærmere til Himmelen, som han stadig kommer nærmere til Jorden. Mine Brødre, bed ham give jer Hjerte til at søge ham i Oprigtighed. Bed ham grundfæste jer i Alvor. Bed ham give jer, hvad Skriften kalder et »godt Hjerte« eller et »fuldkomment Hjerte«, men begynd, uden at vente, med det samme at adlyde ham med det bedste Hjerte, I har. Hvilken som helst Art af Lydighed er bedre end ingen. Men bringer jeres Tro jer ikke nærmere til Gud, er den af denne Verden. Livet er kort; Døden er sikker; den Verden, som kommer, varer evigt.

Kardinal Newman.

Snart er det Jul.

Lad os engang tænke os, vi var dernede i Bethlehem for 1900 Aar siden. Bethlehem er en lille By i Palæstina; den ligger i Bjergene, og alle, der har været der, er begejstrede for dens smukke Beliggenhed og dens smukke Omgivelser. Det er rigtig et af de Steder, man kommer til at holde af. Lad os tænke os, vi boede i den lille By for 1900 Aar siden, og det er en mørk, kold Vinteraften som nu. Kun i Hüsene rundt omkring er der tændt Lys. Ad Byens Bjerggade kommer der et Par Folk, en Mand og en Kone, unge Folk. De er fattigt klædt, og man kan se, at de kommer langvejs fra, og trætte er de. Men de ser dog slet ikke ud som den Slags, der lever paa Landevejene af, hvad de kan faa fat i; tværtimod, de ser skikkelige og gode ud. Det er aabenbart nogle, der er kommet for ogsaa at lade sig indskrive i Mandtalslisterne. Nu ved de to ikke rigtig, hvor de skal hen. De gaar ind i et Hus og spørger, om de ikke kan være der i Nat. Manden, der har lukket op, lyser med sin Lygte og ser nøje paa dem, og saa svarer han, at han har ingen Plads mere, for alting er allerede optaget, ellers vilde han saamænd gerne give dem Husly. Maria og Josef — dem er det — takker for den gode Vilje og gaar saa hen til det næste Hus. Men der hører man næppe, hvad det drejer sig om, saa smækkes Døren i med vældig Støj. Saa prøver de ved det tredje Hus og ved det fjerde og kommer ikke ind noget Sted.

Hvorfor kommer de ikke ind? Ja, man kender dem jo ikke. Man kan dog ikke tage imod saadan et Par ukendte Mennesker og give dem Husly for Natten. Desuden er der jo allerede saa mange fremmede, der er virkelig ingen Plads. Hvis det endda var fornemme eller rige Folk, saa kunde det maaske lade sig gøre, men det ser ikke ud til, at de to kan betale ret meget for et Natteleje. Man kan dog ikke jage andre paa Porten for deres Skyld. Hvad vil Folk ogsaa sige, hvis man har haft saadan et Par fattige Stakler til Gæst, mens Naboer og Venner huser ansete Folk.

De to ukendte er Maria og Josef fra Nazareth. Ja, de kommer for at lade sig indskrive i Mandtalslisterne. Paa Vejen har de besøgt Templet i Jerusalem, og hvor glædede de sig, da de saa Bethlehem paa Bjergskraaningen. Glade hilste de deres Stammefader Davids By, tænkte paa Hyrdedrengen, Isaïs Søn, der blev Israels mægtige Konge. De tænkte paa det »Skud af Jesse Rod, der er sat Folkene til et Tegn, for hvem Kongerne skulle forstumme, hvem Hedningerne skulle tilbede«, og de bad som saa ofte før: »Kom og frels os og tøv ikke længerel« De vidste, at den Bøn snart vilde blive hørt, den højlovede vilde ikke tøve længe mere, han var paa Vej. Og skulde man ikke have ventet, at alle Bethlehems Indbyggere var strømmet dem i Møde og havde beredt dem den festligste Modtagelse! Hvis nogen Sinde med Rette, saa burde nu den gamle Sang have lydt: »I Fyrster, aabner eders Portel springer op, I evige Porte! Herlighedens Konge vil holde sit Indtog.« Byens fornemste burde være kommet for at faa Lov til at huse dem. I Stedet for maa Maria og Josef forgæves gaa fra Hus til Hus. Man kender dem ikke, man har ingen Plads til dem. Og dog er det den Kvinde, som en Engel fra Himmelen har hilst som den velsignede blandt alle Jordens Kvinder. Det er hende, som selv har sagt, at alle Jordens Slægter skulde prise hende salig, og det var den Helligaand selv, der lagde det Ord i hendes Mund. Og nu er der ingen, der hilser hende, ingen, som vil have noget med hende at gøre. Og dog kommer de to den Aften til deres egen gamle By, deres Stammefader Davids By, de kommer for at bringe Davids store Ætling, den store Konge, David saa ofte har sunget om, der skulde fødes i hans Slægt, hvis Herredømme skulde naa »fra Hav til Hav, fra Floden og indtil Jorderiges Grænser«. »Han kom i sit eget, og hans egne tog ikke imod ham.«

Maria og Josef kommer ogsaa nu snart til vort Hus, de kommer og banker paa vort Hjerter og vil have Plads til sig selv og det Barn, der skal fødes. Vil vi ogsaa vise dem bort? Hvis vi virkelig kender dem og deres Søn, saa vil vi sikkert med Glæde tage imod dem. Spørgsmaalet er, om vi kender de to fattige, der kommer der. Der er ingen himmelsk Glans over dem, kun Troen kan sige os,

hvem det er. Hvis vi tror, at det er Guds Moder og hendes trofaste Beskytter, saa kender vi dem. Det er Maria og Josef, som vi saa ofte har æret i Bøn og Sang, det er dem, som vi selv saa mange Gange har taget vor Tilflugt til, og som har hjulpet os, naar vi var i Nød. Ja, vi kender dem saa godt, det er, som var det kære Venner, der kom til vor Dør. Med Rosenkransen i Haanden har vi lært Maria at kende som den fattige, ydmyge Kvinde, som midt i al sin Ringhed blev udvalgt til at være Guds Moder, og derfor aabner vi med Glæde vort Hjerte og tager imod dem, der kommer derude, modtager dem og Jesus selv.

»Herren er nær for alle, der paakalde ham,« hedder det Juleaftens Dag i Messen, »for alle, der paakalde ham i Sandhed.« Herren kommer ikke til alle og beder om Husly. Han kommer nu kun til dem, der paakalder ham, paakalder ham i Sandhed. Det havde de ikke gjort den Gang i Bethlehem. De var som Farisæerne og Sadducæerne, der kom til Døberen, stolte og selvglade, stolende paa, at de var Abrahams Børn, der ikke trængte til nogen Hjælp. »I Sandhed« paakalder vi Herren, naar vi beder med Kirken den Dag: »Kom, Herre, og tøv ikke! tag Syndernes Byrde fra dit Folk Israel!« I de Ord er der Sandhed, i Erkendelsen af, at vi er Syndere, der trænger til Herrens Hjælp. Erkender vi det, da vil Herren komme, men ellers ikke. Han kommer ikke for at blive hjulpen, men for selv at hjælpe alle dem, der trænger til Hjælp, alle dem, der i Ydmyghed vender sig til ham. Gør vi det, saa ligner vi ogsaa Maria og Josef. Disse ydmyge Mennesker havde Herren udvalgt som dem, han først vilde komme til og først være nær.

Maria var frugtsommelig, siger den hl. Skrift. Hun bringer sin guddommelige Søn med, og derfor vil vi saa meget hellere tage imod hende. Vi har jo nu i Adventstiden saa ofte bedt de store Antifoner, til den evige Visdom, som alene kan ordne og styre hele Verden, som nu virkelig kommer for at lære os Klogskabs Vej. Nu kommer Adonai selv, den stærke Gud, Israels Herre, som førte sit Folk ud af Ægypten og gav det sin Lov paa Sinai, han

kommer nu for at føre os ud af Trældommen, Syndens og Verdens Trældom og give os sin saliggørende Lov. Nu kommer Folkenes Konge, som de længtes efter, Mennekese sønnen, hvem den gamle af Dage paa sin Trone af flammende Ild har givet Æren og Riget, som aldrig skal tages fra ham og aldrig forgaa. Se, ham bringer Maria og Josef, og derfor lyder nu til os Salmistens Ord: »I Fyrster, aabner eders Porte! springer op, I evige Porte! Herlighedens Konge vil holde sit Indtog.« Derfor maa vi tage imod dem og imod ham. Vi lader dem ikke drage videre, men lukker op og hilser dem velkommen.

Men nu kommer det rigtignok an paa, om vi har Plads, om det ikke gaar os, som det gik Indbyggerne i Bethlehem dengang: de havde ingen Plads. Men til Maria og Josef, der bringer Jesusbarnet, maa vi have Plads. Selv om vi har nok saa mange Gæster og, som vi mener, fornemme Gæster, saa maa de ud. Og selv om vi har Gæster, som vil betale godt for at være hos os, vi maa dog jage dem ud, thi de fremmede, der nu kommer, skal have Plads. Der gives Mennesker, som ingen Plads har, fordi deres Hjerte er optaget af denne Verden og alt det gode og glansfulde, den byder paa. Menneskene er optaget af deres Arbejde og deres Forretninger, af deres Sorger og Bekymringer og af deres Glæder og Fornøjelser, saa at Hjertet er fyldt; der er slet ikke Plads til mere. Men saa maa noget af alt dette ud. De maa sørge for at faa Tid og Plads til Jesusbarnet. Der er ogsaa Mennesker, som netop nu til Julen er optaget af alt det verdslige, Julen bringer med sig. Det er en smuk Skik, at man ved denne Fest gør, hvad man kan, for at glæde sig selv og andre. Men det kan blive saadan, at der ikke er Plads til ham, der skal være Festens Midtpunkt. Alt det ydre, som vi har Glæde af i Julen, det skal vi gruppere om ham, der har Hæderspladsen i vort Hjerte, det nyfødte Jesusbarn. Lad os ved alle Gaver og gode Ønsker, ved alle Fester og smukke Timer tænke paa, at det er til Jesu Ære, det sker altsammen. Har vi først Jesus i Midten, saa har vi ogsaa Plads nok til alt det andet, ja, saa lad det kun komme for at hylde Herren, der bor hos os. Vor

største Glæde skal i Julen komme fra ham, der netop for at bringe Glæde kom hened og derfor vil bo hos os.

Men Menneskenes Hjerter er mange Gange optaget af endnu værre Ting, som slet ikke kan være i Hus sammen med Herren. Der kan være optaget af Synd, af mange Slags Synd. Vi har vel alle nogen Synd i vort Hjerte, som bør jages ud, naar Herren kommer. Derfor kan man ikke rigtig fejre Jul uden først at have aflagt et godt Skriftemaal og være blevet af med alt det, der er Herren imod. »Bringer Bodens værdige Frugter,« var St. Johannes's stadige Raab.

Derfor renser vi først vort Hjerte, gør vort Hus i Stand til at modtage Gæsterne. Men vi vil ogsaa særlig smykke det nu, fordi det er saa kære og saa fornemme Gæster, der kommer. Men har vi da noget at smykke det med? Er ikke vort Hjerte som Fattigmands Stue, hvor de fremmede maa tage til Takke med den gode Vilje, for vi har ikke noget at byde paa. Jo, vist er det det, vi har i Sandhed ikke noget at byde paa, naar Herlighedens Konge vil holde sit Indtog. Og dog, de Gaver, han selv engang har givet os, dem kan vi dog stille frem, først og fremmest den helliggørende Naade, som giver Sjælen en overnaturlig Skønhed, som vi slet ikke kan fatte. Daabens og Firmelsens Kendetegn har vor Sjæl da ogsaa, de skal lyse som kostbare Ædelstene og vise, at det er kristne Mennesker, der vil modtage Herren. Og lidt Blomster og lidt Grønt kan vi vel ogsaa finde at smykke vor Stue med. Noget godt har vi dog alle gjort i vort Liv, lad det altsammen blomstre frem igen til Herrens Ære. Der er sikkert ikke noget at blive stolt af, vi kunde og skulde have gjort meget mere. Men i Ydmyghed vil vi tage det frem, der er, og sige til Herren, at det gør os saa inderlig ondt, at der ikke er mere, men da du jo nu vil komme til os, Herre, saa lad det lidet være dig til Ære, gid dog denne lille Smule kunde glæde dig lidt. Og hvis vi nu i Adventstiden, da vi vidste, at Herren snart vilde komme, har samlet ligesom en lille Buket af gode Gerninger, af smaa Ting til Herrens Ære, bedre Bøn end ellers, større Taalmodighed, større Næstekærlighed, ja, da vil disse Blomster

berede baade os selv og ham, der kommer, en stor Glæde. Se, saaledes vil vi gøre vort Hus i Stand og smykke det saa godt, vi kan, for at Maria og Josef med Glæde kan drage ind til os og Jesus selv med dem.

Bernh. Jensen.

Katholsk Mindefest paa Island.

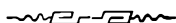
For lige 800 Aar siden døde efter et helligt og virksomt Liv den hl. Jon, første Biskop af Holar paa Nordisland. Det var den 23. April 1121. (Ugebladet indeholdt den 12. Juni i Aar en Notits om ham.)

Katholikerne paa Island kunde ikke være bekendt at lade Aaret gaa til Ende uden at fejre en Mindefest til Erindring om deres store og hellige Landsmand.

Søndag den 6. November blev der derfor i den katolske Kirke i Reykjavik holdt en højtidelig Gudstjeneste til Minde om og til Ære for den hl. Jon af Holar. Da de lokale Aviser havde henledt Folks Opmærksomhed paa den forestaaende Højtidelighed, kunde man vente sig stort Tilløb. Derfor begav Præsterne sig til Kirken tyve Minutter før Gudstjenesten; men de maatte allerede trænge sig frem for at komme ind i Sakristiet. Da Gudstjenesten Kl. 6 begyndte, var Kirken stuvende fuld, og Skarer af Folk, som gerne vilde overvære Gudstjenesten, kunde ikke naa længere end til Døren og maatte vende om. Kirken var straalende oplyst og smukt pyntet, særlig Højalteret var pragtfuldt, takket være Pastor Parrens og Søstrenes Nidkærhed og Smag. Men hvad der fængslede alles Øjne, var et stort Billede, som forestillede St. Jon i Bispedragt i Legemsstørrelse. Det var opstillet over Højalteret paa en mørk Baggrund, og i den stærke Belysning saa det næsten ud, som om det var en levende Skikkelse. Pastor Meulenberg havde ofret mange møjsommelige Dage paa dette Billede, for at det saa godt som mnligt skulde forestille den Helgen, til hvis Ære han havde paataget sig dette Arbejde. Under Gudstjenesten holdt Pastor Meulenberg en begejstret Prædiken. Emnet var selvfølgelig St. Jons Virksomhed og dydige Liv.

Baade Katholikker og Protestanter var betagne af den smukke Gudstjeneste. Dagen efter bragte Aviserne lange Referater af Mindefesten, mange Protestanter kom til Præstegaarden for at takke Pastor Meulenberg for den smukke Højtidelighed. Islænderne vægrer sig ikke ved at anerkende deres katholske Landsmænds Fortjenester.

Maa jeg nu til Slut bede alle Ugebladets Læsere om en lille Bøn for, at Island snart maa genkende sin Moderkirke, som Beformationen bortrev det fra? Hl. Jon, bed for Island! B.

Latinere og unerede Grækere.

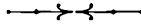
En stor Del af Provinsen Galicien i den nye polske Stat bebos af Ruthenere. De er Katholikker, men har græsk Ritus, mens Polakkerne har den latinske Ritus ligesom vi. Ærkebiskop Szeptycki af Lemberg, der under Krigen spillede saa stor en Rolle, er den øverste Biskop indenfor denne Ritus. Han udfører stadig et ivrigt Arbejde for ogsaa at forene Ruthenerne i Ukraine med den katholske Kirke. Desværre synes Polakkerne her at skulle blive en Hindring, idet de søger at latinisere alt, d. v. s. de vil have den latinske Ritus indført ogsaa hos Ruthenerne for derigennem ogsaa at polonisere dem. Det er naturligvis ganske imod Kirkens Mening, der har tilladt Ruthenernes egen Ritus. Det franske Blad La Croix, der ellers absolut er en Ven af Polakkerne, skriver om disse Forhold:

»Stor vilde vor Skuffelse være, hvis de, der endnu i Gaar blev forfulgt i deres katholske Tro af Czarisme og præjsisk Protestantisme, nu vilde bruge deres Uafhængighed til selv at blive Forfølgere. De Meddelelser, vi har faaet, synes at vise, at saaledes er virkelig deres Holdning overfor Ruthenerne. Den hl. Stol lod sig bevæge af de Protester, der fra de unerede i Galicien og Ukraine rettedes imod Warshaw-Regeringens Voldsgerninger, og den gav en apostolisk Visitator, P. Genocchi, den Opgave at foretage en Undersøgelse paa Stedet. Og nu meddeler et Brev fra Benedikt XV til den ruthenske Ærkebiskop af Lemberg, at den apostoliske Delegat »af Grunde, som vi ingen Indflydelse havde paa«, ikke kunde komme fra Polen til Galicien og til Ukraine. Man forstaar Grunden for det sidste Lands Vedkommende, der er i Bolshevikernes Hænder, men Galicien hører til Polen. Naar P. Genocchi

ikke har kunnet komme derhen, er det da Regeringen i Warsaw, der har hindret ham deri?

Polske Socialistblade og ruthenske Meddelelser har fortalt om utallige Grusomheder, som den polske Hær skulde have begaaet imod Ruthenerne i Galicien. Man kan nægte disse Ting, men det vilde dog være nødvendigt at undersøge dem og se, om de ikke indeholder en Del Sandhed. Hvis det er usandt, skulde Polen selv sætte en Ære i at aabne de ruthenske Landes Grænser vidt og bredt for enhver, der vil have Klarhed over Situationen.

Vi betragter disse Forfølgelser fra de latinskes Side mod de unerede som meget skadelige for Kristendommen, thi de er til Forargelse for de Ikke-Kristne, og det kan ikke andet end fjerne Skismatikerne fra den romerske Enhed, naar de ser, at de, man har optaget, behandles saa daarligt af Latinerne. At handle saaledes er at ødelægge den retfærdige og kloge Politik, som den hl. Stol nu i et Aarhundrede har ført for at vinde de græsk-slaviske Kirkers Tillid. Det er at gentage Latinismens Taabeligheder fra det 9. Aarhundrede, som dengang fik rejst en hidtil ubrydelig Mur mellem de romerske og de orientalske Kirker.«

Brudstykker.

117. I »Berl. Tidende« for 1. Nov. fandtes følgende Avertissement: »Kontormand og Økonom. En kristelig, dannet og dygtig Mand (ikke Katholik, ellers er Retning ligegyldig), Alder 35 til 40 Aar, søges i Efteraaret til en større Virksomhed udenfor København.

118. En Præst, som bekendtgjorde Emnet, han vilde tale om i sin næste Prædiken, opfordrede sine Tilhørere til i Forvejen at læse det syttende Kapitel af den hellige Markus's Evangelium. Den næste Aften stod han op og sagde: »I Aften skal jeg præke for Jer om »Løgnere«, og jeg vilde gerne vide, hvor mange af jer der har læst det Kapitel, som jeg antydede i Gaar.« Henvend et Hundrede Hænder fór i Vejret. »Udmærket!« sagde han. »I er akkurat de rigtige Personer, jeg ønsker at tale til. Der er jo slet ikke noget syttende Kapitel i den hl. Markus's Evangelium!«

A. T. B.

Nye Bøger.

Johannes Jørgensen: Som en Tyv om Natten og andre Lignelser. (Gyldendal 1921.) 94 S.

Den nye Bog af Johannes Jørgensen er hurtig læst igennem, otte smaa Fortællinger eller Legender, »Lignelser«, som Forfatteren kalder dem. Men naar man har læst Bogen igennem, er man slet ikke færdig med den for det, saa begynder man at blade i den og at tænke over de enkelte Ting. Det er nemlig ikke altid lige let at faa fat i de enkelte Lignelsers hele Mening, til Trods for at Formen er saa ligetil. Det er en meget alvorlig Bog, som taler om det store Skel imellem Menneskene, mellem »Jordens trofaste Børn, Livets utrættede Elskere«, og dem, der som Apostelen kan sige: »For mig er Verden korsfæstet, og jeg er korsfæstet for Verden.« Meget træffende har Tegneren valgt »Den korsfæstede Rose« til Omslagstegningen; det er den Lignelse, der slutter med Ordene: »Og se — den fattige og Troende tager i begge sine Hænder sit Krucifix — tager i begge sine skælvende Hænder Krucifixet, som var det en Hammer. Og med Krucifixet, der er en Hammer, fastnagler han Verdens røde Rose — korsfæster den med de tre kristne Dyder som med tre blodige Nagler. Og Verden er ham korsfæstet — og han er korsfæstet for Verden.«

Paa andre Steder i Bogen taler Johannes Jørgensen ganske humoristisk om de samme Ting. Han fortæller i den første Lignelse om Dr. phil. Karl Jensen, der en Morgen læser i Aviserne, at Dommedag er foregaaet, men alt gaar som ellers. Nogle Mennesker er forsvundne, det er dem, der er kommet i Himmelen, mens de fordømte skal leve videre til evig Tid. Det er et Helvede som i »En Sjæl efter Døden«, og Forfatteren faar ogsaa Lejlighed til at bruge al sin Ironi. Dr. phil. Karl Jensen møder man igen i »Kaalormen«, der havde det saa godt i Grønkaalsskoven, at den slet ikke vilde være Sommerfugl. Men Sommerfuglene er der ogsaa, de, der ofrer og stræber opad og finder Lykken som Barnet paa Gud Faders Knæ: »Langsomt stiltede Barnets Graad. Dets Hoved hviled saa trygt ind til Faderens Bryst, dets Øre hørte de stærke, dybe Slag af det store Hjerte.« Legenden om »Den fjerde Hellig-Tre-Konge«, der stod i »Juleroser« for nogle Aar siden, kan man ikke blive træt af at læse igen og igen, særlig fordi Sproget og Stilen giver den en Rigdom af Skønheder. Noget ganske for sig er Fortællingen om Manden i Himmelen, der vil tilbage til Jorden, Lykken var ham for meget. »Lad mig vende tilbage til Jorden —

lad mig atter sidde ensom i den mørke Stue, paa den haarde Skibskiste, tæt op til den frosne Rude!« Den Lignelse er skrevet »In memoriam Viggo Stuckenberg«; det er baade Stuckenberg og Johannes Jørgensen selv med Kærligheden til Ulykken.

Den lille Bog giver Læseren meget, og nogle af dens Lignelser vil sikkert blive læst ikke blot nu, men i mange Slægtled. Der er god Grund til at glæde sig over, at denne Bog er kommet. Saa lille den er, kan man i timevis sidde med den i Haanden, nyde alle dens Sprog- og Stilskønheder, lade sig fange af dens Stemninger og fordybe sig i dens alvorlige Tanker. Bare mange vilde bruge den til Julegave! Den er mere værd end alt det andet, der som Litteratur spredes ud over Landet i denne Tid.

Bernh. Jensen.

Børn i Nød.

Ved at mange Polakker har forladt Danmark, er der bleven ikke saa faa polske Børn tilbage hos protestantiske Plejeforældre. Enhver forstaaer, at disse Børn er meget udsat for at gaa tabt for Kirken. For andre Nødraab er danske Katholikker ikke blevet ligegyldige, men har ofte vist deres Ædelmodighed, hvor det kun gjaldt legemlig Nød. Det, jeg nu beder om, er, om en eller anden vilde bekoste Opholdet af saadant et Plejebarn paa vor Kostskole i Nakskov. Mindre Bidrag modtages ligeledes med Taknemmelighed.

Pastor H. Hendrix.

Nakskov.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Højskolen havde igen faaet en ny Mand paa Talerstolen, stud. mag. Helge Kiærulff. Hans Foredrag om et Afsnit af Sjælelivet var meget oplysende og meget livfuldt, fyldt som det var med de ejendommeligste, spændende Eksempler paa underlige Sjælstilstande. Interessant var den stærke Fremhævelse af Skriftemaalets Betydning: »det redder aarligt flere Tusinde Mennesker fra Selvmord«. Det var i det hele et godt lille Blik ind i noget af den nyeste Videnskab.

— Foreningen »Unio« havde en meget vellykket Aften d. 6. December. Forfatteren *Børge Jansen* holdt et Foredrag med Titlen: »Fra Holger Danske til Christian den Danske, Forbindelsen mellem Italien og Danmark gennem 1000 Aar.« Foredraget, hvis Hovedbestanddel blev en

digterisk udvidet Beretning om en ung italiensk Soldat — *Antonio* — blandt de frigivne Krigsfanger, der tog hjem over Danmark i 1918, var meget underholdende og hyggeligt. Det førtes op til Dato og kulminerede i Omtalen af Kong Christian X's Gave, en Skriftestol, til Kong Knuds Kapel i Rom. Foredraget lønnedes med livligt Bifald. Kan det lykkes »Unio« fremdeles at indbyde Medlemmerne til Foredrag af Digtere og Videnskabsmænd af Navn, vil det være udmærket. Den gjorte Begyndelse var afgjort heldig. Aftenen sluttede med Smørrebrøds-Bord og selkabeligt Samvær. Der var mange Unge. Z.

Haderslev. I Efteraaret 1920 blev Grundlæggelsen af Børnehjemmet i Haderslev begyndt med stor Begejstring paa samme Tid fra tre Sider, af den højærværdige Biskop, af Sognepræsten Pastor Wolff og af tre Hedvigssøstre. I Begyndelsen syntes alt at gaa ret glat og ligesom efter Programmet. Men snart rejste der sig Vanskeligheder, Vanskelighederne bragte Forsinkelser med sig, og Forsinkelserne bragte atter nye Vanskeligheder. Men de gode Søstre mistede ikke Modet, de bad flittigt, stolende paa Børnmodens store Beskytter, den hellige Josef. Deres Tillid blev rigeligt belønnet. Efter eet Aar fuldt med Møje og Besvær begyndte Vanskelighederne at svinde som Sneen for Solen. Den 8. August fik man Statens Godkendelse, den 10. Oktober kunde Søstrene flytte til deres nye Hjem, den 3. Nov. kom de første Børn fra Odense hertil, og den 4. Nov. blev Børnehjemmet indviet. Børnehjemmet huser nu for Tiden 9 Børn, 3 er fra Sønderjylland, medens 2 andre Børn fra Sønderjylland er indlogerede i Odense.

Frankrig. I mange Byer og Landsbyer i Frankrig er Allehelgens- og Allesjælesdag blevet fejret med store Processioner, som er forløbet uden Forstyrrelser. Særlig fremhæves det, at Biskoppen af Montauban ledede en højtidelig Procession fra Domkirken til Kirkegaarden, og for første Gang i mange Aar fik den Lov til at gaa i Ro. Øvrigheden protesterede ikke, og Politiet skred ikke ind, der var Fred. Mgr. Marty er en tapper Biskop, der nu i 10 Aar har kæmpet for sin Ret til at holde Procession. Den sidste Christi-Legems-Procession gav Anledning til store Spektakler. Der var blevet nedlagt Forbud imod den, men Biskoppen holdt den alligevel. Men Processionen blev standset af Politi og Soldater, og Biskoppen og flere af Katholikkernes Førere blev arresteret. Men Mgr. Marty er ikke bange. Heldigvis har heller ikke Hensyn til Guds-tjenestens Værdighed holdt ham tilbage, og nu har han vundet Sejr.

Rom. Ofte har det Spørgsmaal været bragt paa Bane,

om det ikke var bedre at holde Paaske en bestemt Dag hvert Aar i Stedet for at bevare det gamle System, der bringer Festen paa saa forskellig en Tid. Man har ment, at det var meget generende i mange praktiske Forhold. For nylig har Sagen været stærkt debatteret i England, hvor baade Regeringen og flere katholske Biskopper var stemt for en ny Ordning. Efter en Interpellation i Parlamentet har den engelske Regering nu ladet sin Gesandt ved Pavestolen forespørge, hvad Paven mente om en Forandring. Der er blevet svaret, at det naturligvis vilde blive omhyggeligt undersøgt, men saa vidt man allerede kunde se, var der for den katholske Kirke ikke nogen tilstrækkelig Grund til at forandre det gamle System. Ogsaa det økumeniske, skismatiske, Patriarkat i Konstantinopel har givet et undvigende Svar. Det ser altsaa ud til, at vi i hvert Fald foreløbig beholder den gamle Paaskeberegning, der jo ogsaa stammer fra Kristendommens ældste Tider.

— Den hellige Faders Fødselsdag den 21. November blev fejret med stor Højtidelighed i Rom. Af særlig Betydning er det Konsistorium, Paven afholdt samme Dag, hvor han holdt en Tale, der berører mange aktuelle Ting. Han udtalte, at de mange nye Stater, der er dannede efter Krigen, ikke uden videre har de Rettigheder overfor Kirken, som de tidligere Stater havde ifølge Konkordater. Men Paven opfordrer alle Stater til at forhandle med den hl. Stol om Kirkens Stilling, kun var det en nødvendig Betingelse for alle Forhandlinger, at Kirkens Frihed og Værdighed blev bevaret. Videre drejede Talen sig som saa ofte før om al Ufreden i Verden, og Paven viste hen til de store Helgener, hvis Mindefester er fejret i Aar, St. Frans og St. Dominikus, som dem, der kan lære Verden den sande Fred. Til Slut opfordrede den hl. Fader til ivrig Bøn for Konferencen i Washington.

— Man har nu i Rom taget fat paa Forberedelserne til den store eucharistiske Kongres, der skal holdes i den evige Stad den 25.—29. Maj næste Aar. Af Programmet er endnu kun enkelte Ting bekendt. Paven vil holde en Højmesse i St. Peter, og han vil ogsaa holde en Tale for hele Kongressen. Den store Sakramentsprocession skal foregaa i Vatikanets Haver.

Afrika. Det engelske Blad *The Universe* bringer en Statistik over Missionen i Congo. I denne belgiske Koloni findes der for Øjeblikket 14 Apostoliske Vikarer eller Præfekter. Der er oprettet 125 Centralstationer, 468 Hjælpestationer og 6713 Undervisningssteder. 374 Missionærer er ved Arbejdet, hjulpet af 189 Brødre og 194 Søstre samt

11,114 Kateketer. Der findes for Øjeblikket 736,318 døbte Negere og 313,514 Katekumener. Der undervises i 13 højere Skoler, 363 almindelige Drengeskoler og 295 Pige-skoler, desuden i 102 tekniske Skoler og 391 Landbrugs-skoler. Der er 45 Hospitaler, 50 Lazaretter og 114 Apotheker. Naar man sammenligner disse Tal med Tallene fra 1910, viser de en forbavsende Fremgang. For 10 Aar siden fandtes der i Congo kun 131,852 døbte Katholikker og 139,088 Katkekumener, der er altsaa en Fremgang paa 600,000, og det til Trods for de meget vanskelige Forhold i Krigstiden. Hele Kolonien har 10 Millioner Indbyggere, og deraf er nu godt een Million Katholikker.

Brevkasse.

Norrköping, Skolgatan 24, ²⁸/₁₁ 1921.

Herr Redaktör! I Ugeblad nr 47, 1921, s. 741, till min adress, läser jag: . . . Naar man f. Eks. taler om de græsk-katholske Biskopper, er der *næppe et Menneske*. der derved vil tænke paa de unerede, men *alle* forstaar Skismatikerne. Sprogbrugen . . .«

Det låter övveraskande. I Herders Konversationslexikon under rubriken »Griechische Kirche« læses: »Die mit Rom verbundene Kirchen heissen griech.-katholisch oder griech.-uniert, die von Rom getrennten (griech.-schismatisch) nennen sich selbst griechisch-orthodox oder anatolisch-orthodox«. — I våra trakter finnes nog ofta okunnighet eller oklarhet rörande de österländska kristna och i sättet att tala om deras bekännelse. Jag har t. o. m. funnit dylik felaktighet för många år sedan i Statistiska Centralbyråns i Stockholm uppgifter. Men den oklarhet, som finnes hos många personer i våra trakter, avgör icke, vad som bör anses vara »Sprogbrugen«, utan den bevisar endast, huru nödvändigt det är att vid förekommande tillfällen använda riktiga och klara uttryck. Jag har i många år sysselsatt mig med detta ämne både i skriftligt och i muntligt tal med personer av de trakter, där båda bekännelser finnas. När jag i min själavård har att göra med en ukrainer och vill hava klart, om han är unerad eller icke, så avgöras frågan därigenom, att han antingen säger: »Jag är „prawoslawny“,« (ordagran översättning av orthodox), och så är han icke unerad, eller han säger: »Jag är grekisk-katolsk (grecki-katolicki)« och så är han uneradt. Unerade präster teckna dokument »parochus catholicus r. gr.« På samma sätt tala polska katoliker om ukrainers eller ryssars bekännelse. Och jag gör på samma sätt i korrespondens med kyrkliga eller borgerliga myndigheter.

Högaktningsfullt

P. B. Stolberg.

Hr. Pastor *Stolberg*. Tak for Deres gode Oplysninger! Naturligvis har jeg jo ment, at alle Mennesker i *Danmark* ved græsk-katholsk forstaar Skismatikerne, og derfor har det jo ingen Betydning, hvad Herders Konversationsleksikon siger, ja ikke engang, hvad de forskellige Religionssamfund selv kalder sig. Ugebladet skal gerne bruge de officielt rigtige Betegnelser, men vier da nødt til hver Gang at give en forklarende Tilføjelse. Selv om man finder, at en Sprogbrug er daarlig, maa man jo dog tage Hensyn til den, hvis man vil forstaas af de Mennesker, man taler til. Nu maa De undskylde, at dette kommer lidt sent frem. Det kniber ofte med Pladsen i Ugebladet, saa jeg maa bede endnu flere Spørgere have Taalmodighed lidt endnu. Med mange Hilsener fra Deres ærbødige
Bernh. Jensen.

Hr. Redaktør! Med stor Forundring ser jeg, at den katholske Forfatter »Broder Ulv's« Bog »Trængselsaar«, som nys er udkommet paa Gyldendals Forlag ikke findes udstillet i »Katholsk Bogsalg«. Naar en Boghandel bærer Navnet »katholsk«, mener jeg, man kan forlange, at alle katholske nye Bøger findes og reklameres der. Deres ærbødige
Holder.

— Forlange noget kan man selvfølgelig ikke, da Bogsalget selv kan bestemme, hvilke Bøger, der skal udstilles. Man maa nøjes med at undre sig.
Red.

Julegaver.

	Før	Nu
Joh. Jørgensen: Danimarea		4,75
— Der er en Brønd —		4,50
— Som en Tyv om Natten		4,50
— Alvernerbjerget		10,50
Broder Ulv: Legende		3,75
— Trængselsaar		6,75
P. Schindler: Jomfru Mariæ Rosenkrans		3,00
Cl. Brentano: En vandrende Pebling	2,00	1,00
Spillmann: Huronhøvdingens Ed	1,00	0,75
H. Messerschmidt: St. Augustinus		4,00
A. Brinckmann: Den hl. Birgitta	2,50	1,00
C. M. Anthony: St. Antonius af Padua	2,75	1,75
Solur Thérèse: En Sjæls Historie		9,00
Elisabeth Leseur: Dagbog og Tanker		7,00
Niels Hansen: Fra Henrik VIII.s Dage	2,00	0,50
P. Reiter: Lector Poul	0,25	0,15
P. Steidl: Knud den Hellige		7,50
— Vor Frues Sange		4,50
F. Maurer: Veje til Moderkirken	3,00	2,50
A. Breitung: Overraskelser	2,75	1,00
Missale Romanum (Latin) 14,00 og 16,00		
F. Maurer: Veje til Møderkirken		3,00
Rosenkranse fra Jerusalem, indviiede paa Altret over d. hl. Grav		
Postkort fra Assisi, Stk. 0,10, ca. 100 forskellige.		
Julekrybber fra 0,50. Julekort.		

Katholsk Boghandel
Stenosgade 3. København B.

Kirkelig Kalender.

18. Dec. 4. Søndag i Advent.	25. Dec. S. Juledag.
19. — M. Ferialdag.	26. — M. Stephan, Martyr.
20. — Ti. Ferialdag.	27. — Ti. Johannes, Apostel og Evangelist.
21. — O. Thomas, Apostel.	28. — O. Uskyldige Børn.
22. — To. Ferialdag.	29. — To. Thomas af Canterbury, Biskop og Martyr.
23. — Fr. Ferialdag.	30. — F. Oktavdag.
24. — L. Vigilie (Fastedag).	31. — L. Silvester I, Pave og Bekender.

Katholsk Højskole. Tirsdag den 20. December Kl. 8 Aften i Knudssalen i Stenosgade 4 B. Pastor Günther: Oplæsning. Adgang for alle. 25 Øre. »Sursum corda« bedes medtaget.

Til **Motorcyklefondet for Sønderjylland** er modtaget yderligere Kr. 20,00 (M. Gr.) og 10,00 (T. K., Kolding), med det tidligere indkomne ialt Kr. 593,00. Hjertelig Tak!

Det Apostoliske Vikariat.

Til Grevinde Ledochowska har jeg endnu modtaget: Joh. 3,00 — Tertiar 5,00 — Johs. og A. L. 12,00 — I. O. 3,00 — X. 2,00. Indsamlingen er saaledes blevet afsluttet med Kr 551,00. Hjertelig Tak! ¹¹/₁₂ 21. *Red.*

Der er rettet en **Opfordring** til Redaktionen, om den vil optage en Navneliste paa Menighedsmedlemmer, der i Stedet for at udsende Jule- og Nytaarskort til andre Menighedsmedlemmer vil tilstille Redaktionen et Beløb til Fordeling blandt **Vincentforeningens Konferencer** (Minimum 5 Kr. + 50 Øre for Annoncen),

Redaktionen vil gerne efterkomme denne Opfordring, som, hvis den vinder Bifald, kunde blive en fremtidig aarlig Indtægt for Vincentforeningen og isærligt spare Folk for en hel Del Ulejlighed.

Meddelelse om Optagelse paa Navnelisten, som trykkes i Nr. f. Søndag d. 25. Dec., samt Gaver + 50 Øre maa være indsendt inden d. 16. Dec. til Redaktionen eller Købmagergade 48 Mez. (Hoffmann).

Udmærket Jule- og Nytaarsgave!

Et Gavekort,

der giver Ugebladet frit
tilsendt en hel Aargang.
Pris 12 Kroner.

Faas i Ekspeditionen og i Boghandelen.

Kalenderen for 1922 er udkommen og kan faas hos **Ekspeditionen**, Boyesgade 8³ (Telefon Vester 7515) samt ved Kirkerne og i Boghandelen.

Pris **40 Øre**. Ved Indsendelse af 60 Øre i Frimærker tilsendes Kalenderen portofrit. *Ansgariusforeningen.*

Næste Nummer udkommer allerede

Tirsdag den 20. December.

Artikler, Efterretninger og Annoncer maa derfor være Redaktøren i Hænde senest den 16. Decbr.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Mandag Aften, fra Trykkeriet Tirsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

69. AARGANG

«Nordisk Ugeblad» udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Bogladere og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 8^a V. 5—7. Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbh. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 52.

Søndag den 25. December.

1921.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Martyrologium. — Julenat. — Davids 23. Psalme. — Umoderne Tanker. — Den mindste af disse. — Baronesse Stampe. — Kunst. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. — Brevkasse. — Avertissementer.

Smaa Indledninger.

573.

Jul.

Vor Frelser, højt elskede, er født i Dag — lad os glæde os! Thi det er ikke ret, at der er nogen Plads for Bedrøvelse paa Livets Fødselsdag; thi denne borttager den Frygt, som dødelige Kaar fører med sig, og indgyder os Glæde over den forjættede Evighed. Ingen er udelukket fra Delagtighed i denne Fryd. Der er een, fælles Aarsag til Glæde for os alle: at som vor Herre, Syndens og Dødens Sønderknuser, ikke fandt nogen fri for Brøde, saaledes er han ogsaa kommen for at befri alle. Derfor skal Helgenen juble, fordi han er nær ved Sejrens Palme; Synderen skal glæde sig, fordi han indbydes til Tilgivelse; Hedningen skal fatte Mod, fordi han kaldes til Liv. I Tidens Fylde, hvis Komme den guddommelige Raadslutning bestemte efter sin uransagelige Vilje, antog Guds Søn nemlig den menneskelige Slægts Natur for at forsonen den med dens Skaber, for at Dødens Ophavsmand, Djævelen, skulde besejres ved den Natur, som han selv havde besejret.

St. Leo den Store, Pave.

¶ Fra Verdens Skabelse, da Gud i Begyndelsen skabte Himmelen og Jorden, Aar 5190; fra Syndfloden Aar 2957; fra Abrahams

hams Fødsel Aar 2015; fra Moses og Israels Folks Udgang af Ægypten Aar 1510; fra Davids Salvelse til Konge Aar 1032; i den 65. Uge efter Daniels Spaadom; i den 194. Olympiade; fra Dhen Roms Grundlæggelse Aar 752; i Kejser Octavianus Augustus's 42. Regeringsaar, da hele Jorden hvilede i Fred, i Verdens sjette Tidsalder, blev Jesus Christus, den evige Gud og den evige Faders Søn, der ved sit hellige Komme vilde retfærdiggøre Verden, undfanget af den Helligaand, og ni Maanedere efter Undfangelsen blev

han født i Bethlehem i Juda af Jomfru Maria og blev Menneske. Vor Herres Jesu Christi Fødsel i Kød.

(Det romerfste Martyrologium.)

JULENAT.

*Det var Julenat,
 at vort Hjertes Skat
 steg herved fra sit Himmelslot;
 han i Bethlehem
 i en Stald fik Hjem
 og til Vugge en Krybbe blot.
 Men Maria gav kærligt paa Barnet Agt,
 og Englene danned en Æresvagt.
 ∴; Hosianna! sang Englenes Skare. ∴;*

*Det var Julenat;
 se, da straaled brat
 som en Sol midt paa Himlens Felt;
 hver en Stjerne bleg
 for dens Klarhed veg,
 den gik frem som en sejrrig Helt.
 Og de vise fra Østen paa Stjernens Bud
 gik glade til Stalden og tilbad Gud,
 ∴; deres Frelser paa Straa i en Krybbe. ∴;*

*I hin Julenat
 har Gud Fader sat
 Skel blandt dem, som paa Jorden bor:
 for Herodes Fald,
 men oprejses skal
 den, som barnligt paa Tegnet tror.
 Lad os gaa som de vise til Barnet ind,
 tilbede vor Frelser med ydmygt Sind,
 ∴; fange Fred ved hans fattige Krybbe. ∴;*

Davids 23. Psalme.

Herren tilhører Jorden og dens Fylde, hele Jordkredsen og alle de, der bor paa den.

Thi over Havene har han lagt dens Grundvold, og over Floder har han bygget den.

Hvem skal stige op paa Herrens Bjerg, og hvem skal staa paa hans hellige Sted?

Den, der har rene Hænder, og hvis Hjerte er uskyldigt, der ikke giver sin Sjæl hen til Forfængelighed, den, der ikke listigt bedrager sin Næste.

Han skal modtage Velsignelse af Herren og Barmhjerlighed af Gud, sin Frelser.

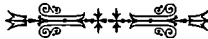
Saaledes er de, der søger ham, de, der søger Jakobs Guds Aasyn.

I Fyrster, aabner eders Porte! springer op, I evige Porte! Herlighedens Konge vil holde sit Indtog.

Hvem er den Herlighedens Konge? Det er Herren, den mægtige og stærke, Helten i Kampen.

I Fyrster, aabner eders Porte! springer op, I evige Porte! Herlighedens Konge vil holde sit Indtog.

Hvem er den Herlighedens Konge? Hærskarernes Herre, han er Herlighedens Konge.

Umoderne Tanker.

Da jeg forleden Aften besøgte en Arbejderfamilje, sad der to skolepligtige Børn ved det store Bord og regnede. Jeg interesserer mig altid for skolepligtige Børn, og det er ikke saa underligt, thi jeg stammer fra et Lærerhjem. For at opmuntre de to saa jeg lidt paa deres Arbejde og sagde: »Naa, I er jo rigtig flinke! Er I altid saa flittige?« »Ja,« svarede Faderen, »de skal jo lære noget. Senere, naar de er større, skulde de jo gerne tjene lidt mere, end Fader gør.«

Hvad synes du nu om dette Svar? Jeg for min Part

synes ikke saa rigtigt derom. Og hvorfor gør jeg ikke det? Efter min Mening er det nemlig fuldstændig forkert at indprente Barnesjælen den Tanke som den første og allervigtigste, at man skal være flittig, anstrenge sig og bruge sine legemlige og aandelige Kræfter for derved at kunne tjene Penge. Barnet kommer nemlig saaledes let til den Opfattelse, at vi er her paa Jorden for at tjene Penge, og det er vi jo i Virkeligheden slet ikke. Pengene skal ikke være det, hele Livet drejer sig om. Thi hvad der gør et Menneskes Liv rigt og glædeligt, er ikke de Penge, han tjener; nej Livets Indhold og Glæde ligger i den indre aandelige og sædelige Dygtighed, vi har erhvervet os. Bestod vort Livs Hovedopgave i at tjene Penge, da vilde vi jo snart være Slaver, selv om det kun var Slaver af vore egne Lidenskaber. Nej, vi lever her paa Jorden for at gøre os rige indvortes ved at sætte os ind i vore Pligter og øve os i at opfylde dem til Fuldkommenhed for saaledes at kunne være et frugtbringende Sædekorn for vore Omgivelser og Efterkommere. Vort Mønster og Maal maa derfor ikke være det rige Menneske, men det pligtopfyldende Menneske, ellers vilde vi jo snart miste alt det, der giver Livet Værdi og Indhold, for at blive Mammonismens Slaver, d. v. s. Livets Lastdyr, en Vare, der kan købes og sælges enten af os selv eller andre.

Sæt engang, du kendte et ungt Menneske, et Menneske med al den frodige, udtømmelige Kraft, der er Ungdommens misundelsesværdige Gave. Maaske har du selv en voksen Søn eller Datter. Sæt du opdagede, at det unge Væsen var falden i Mammonismens Kløer. Tænk, du opdagede, at det udelukkende var Penge og de tomme og ynkelige Fornøjelser, man kan faa for Penge, der beherskede hans Tanker og Forestillinger, vilde du da ikke blive rædselsslagen?

Sæt engang, du kendte et ungt Menneske, der skulde studere til Præst, og du spurgte ham saa ved Lejlighed: »Hvorfor?« Hvis han nu svarede: »Ja, hvorfor skulde jeg ikke det? De theologiske Studier er jo forholdsvis billige, og selv om jeg senere ikke skulde tjene saa meget, saa har jeg alligevel en fast og anset Stilling!« Se, den unge Mand tænker efter alt at dømme slet ikke paa, at

han som Præst ikke skal arbejde og leve for sig selv, men for andre; at han som Præst skal være Folkets Fører, Lærer og Sjælesørger, at han skal være Børnenes Fader, de unges Ven, de bedrøvedes Trøst, Familjernes Værn, de svages Styrke, de stærkes Raadgiver, de syges aandelige Læge. Han tænker ikke paa, at han som Præst skal opofre sig selv for andre, at han skal være Christi Discipel og Stedfortræder for at føre sine Medmennesker til Gud og det evige. Tror du maaske, at dette unge Menneske senere vil være i Stand til at opfylde sit Kalds vanskelige Pligter, at hans Menighed vil have Gavn af hans Virksomhed? Jeg tror det ikke, thi han er Mammonismens Slave, til Trods for at han ikke regner med Tusinder og Millioner. Han vil maaske arbejde mere end andre, men aldrig faa den tilfredsstillende Glæde, han søger. Frelserens Ord vil sandes paa ham: »Ingen kan tjene to Herrer; thi han vil enten hade den ene og elske den anden; eller han vil agte den ene og foragte den anden. I kan ikke tjene Gud og Mammon.« Matth. 6, 24.

Eller lad os tage et andet Eksempel. Et ungt Menneske bliver Læge, ikke for at hjælpe de syge og give dem deres Helbred tilbage, men for at tjene Penge. Tror du, at en saadan Læge nogen Sinde vil være pligtopfyldende, samvittighedsfuld, fuld af Omsorg for Patienternes Vel? Nej, Mammonismen vil være Graven for Lægens ellers saa velsignelsesrige Virksomhed.

Paa denne og lignende Maade kan du gaa rundt og anstille dine Betragtninger, og jeg er sikker paa, at du overalt vil faa Øje paa den Kendsgerning, at et Menneske med mammonistisk Sindelag altid er Mammons Træl, en Krøbling i alt, hvad der angaar det indre og højere Menneske.

Ogsaa for Arbejderstanden gælder den Regel, ja, jeg er endog fristet til at sige, at den gælder for Arbejderstanden endnu mere end for de andre Samfundsklasser. Thi Arbejderen er mere end nogen anden udsat for den Fare udelukkende at arbejde for Pengenes Skyld. Hele hans Tilværelses Forhold, de trange Kaar, som ofte hersker i hans Familie, Kammeraternes Anskuelse, Arbejdsgiverens Handlemaade og meget andet endnu udsætter ham daglig

for den Fare, at hans aandelige Horisont bliver snæver, saa snæver, at han helt taber Arbejdets moralske Værdi og Betydning af Syne og udelukkende ser paa det Antal Kroner, han faar for sine Anstrengelser. Men er han engang kommet saa vidt, er han saaledes bleven en Mammons Træl, da har han fornødret sig selv til Samfundets Lastdyr, da har han mistet sin Menneskeværdighed og er blevet til en levende Maskine, der kan købes og sælges. Maaske kan han ved Hjælp af sin Organisation, sin Fagforening, sælge sin Arbejdskraft for dyre Penge, men hvad nytter alt det? Samtidig har han jo mistet alt det, der kunde gøre hans Liv rigt og lyst, nemlig Agtelsen for sig selv og derved ogsaa den Glæde, som er knyttet til ethvert Arbejde, der har sit Udspring i Ansvarsfølelsens livgivende Jordbund. Eller kalder du maaske den for en hæderlig Arbejder, der kun bestiller noget, naar han trænger til Penge, men ikke gider røre sig, saa længe han har det fornødne til Livets Ophold? Kan du føle Agtelse for en Mand, der tager sig af alt, bare han kan tjene Penge derved? Det kan være, at du siger om ham: »Han er dog en smart Forretningsmand,« men i dit dybeste Sind tænker du: »Han er alligevel et ynkeligt Menneske.« Og hvorfor gør han saadan en ynkelig Figur? Fordi han er Mammonist, uden Interesse for sit Kald og Arbejde, udelukkende optaget af den Tanke: »Vi er her paa Jorden for at tjene Penge.«

Det er en Selvfølge, at Mammonisten ogsaa skal have noget for Pengene; han skal nyde de Timer, der ikke gaar med Jagten efter Guldkalven. Men da han skal trælle for Afguden Mammon, saa længe Solen skinner, er han nødt til at søge sine Fornøjelser om Natten. Hvad Under, at de derfor som oftest maa kaldes for »Mørkets Gerninger«. Men Mammonisten vil ikke blot have sine Fornøjelser og Adspredelser, han stræber ogsaa efter Magt og Indflydelse. Men netop fordi han er Mammonist og ikke kender noget til Ansvarsfølelsen, vil han aldrig stille sig det Spørgsmaal: »Hvad skylder jeg mine Medmennesker?« men vil søge Magt og Indflydelse for sig selv alene og misbruge dem til sine egoistiske Formaal. Kort sagt, han er i Ordets virkelige Forstand »Syndens Træl«, et lavstaaende Væ-

sen, der staar under Verdens Herredømme i Stedet for at herske over Verden.

Tænk engang paa en Mammonist, der har Familje. Familjelivet bliver et virkeligt Regnestykke for ham. Stedse spørger han sig selv: »Hvilken Fordel har jeg deraf, hvad kan jeg tjene derved?« Han vælger sig en Kone, der har Penge; og er hun bleven viet til ham, skal hun skaffe flere Penge. Kan eller vil hun ikke, saa begynder med det samme hendes Martyrium, thi han har ikke lært at tage Hensyn, være overbærende, vise Omsorg, Kærlighed og Højagtelse overfor andre Mennesker. Har han Børn, saa er de til Besvær for ham, saa længe de endnu er smaa og gaar i Skole. Men saa snart Statens Love tillader det, søger han en Plads til dem uden at spørge ret meget, om de passer til den Plads, om de kan udvikle deres aandelige og legemlige Kræfter, eller om de gaar til Grunde; han spørger først og fremmest: »Hvor meget faar de her om Ugen?« Forbyder hans sociale Stilling en saadan Adfærd, saa skal Børnene besøge en Del Skoler for at lære noget. Men han ser ikke saa meget paa, at disse Skoler er i Stand til at opdrage dem til gode, samvittighedsfulde og pligtopfyldende Mennesker; han passer særlig paa, at de lærer de Kunstgreb, der gør dem dygtige til Dansen om Guldkalven.

Se, min Ven, saaledes handler Mammonisten. Han er efter min Mening et nederdrægtigt Menneske i alt, hvad han foretager sig, og jeg forstaar saa godt, hvorfor vor Frelser engang følte sig forpligtet til at holde en hel Prædiken udelukkende om ham (Matth. 6, 19).

Men hør nu, min Ven, har vi to i Virkeligheden Ret til at skænde paa Mammonstjernerne? Har vi selv altid været fri for Mammons Aand, og er vi det endnu? Se, Tusinder og atter Tusinder blandt vore Omgivelser er Mammons Trælle; de talrige Krige og Revolutioner har opdrættet dem i Skarer. Det skulde da ligefrem være et Stykke af et Vidunder, hvis vi to ikke var bleven smittet af Verdens almindelige Sygdom. Hvorfor har vi to ikke benyttet Krigsaarenes Pengekonjukturer. Var det maaske, fordi vi ikke vilde, eller maaske, fordi vi ikke havde Lejlighed? Lad os være ærlige og sig »Mea culpa«: ogsaa

jeg havde undertiden glemt det første Spørgsmaal i Katekismen, ogsaa jeg delte, i det mindste undertiden, Mammomonisternes Grundsætning: »Vi er her paa Jorden for at tjene Penge.« Rc.

Den mindste af disse.

For ikke længe siden boede i den berømte By Marseille en gammel Skomager, elsket og agtet af alle sine Naboer. Han hed *Martin Leudi*. Alle Byens Folk, store og smaa, kaldte ham »Fatter Martin«. Kun Krisjan Nørrebro og Krisjan Vesterbro, helbefarne Sømænd, raske Orlogshelte, som gamle Danmark altid var rigt paa, kaldte ham, naar de var paa Besøg i Marseille, Skomagermester Løj—idi. De to Søgutter laa bestandig i Krig med den rigtige franske *prononciation* og foretrak altid den Udtale, som mest nærmede sig den danske.

En Juleaften, da Fatter Martin lige var færdig med at læse Historien om de Hellige Tre Konger, som havde bragt Jesusbarnet deres Gaver, sagde han til sig selv:

»Bare den Dag i Morgen var den allerførste Juledag, og Frelseren kom til Verden i Nat! Hvor jeg vilde tjene og tilbede ham! Jeg ved meget godt, hvad jeg vilde give ham.« —

Han stod op og gik hen til en Hylde, hvor han tog to smaa bitte Sko frem. »Disse to her er det, jeg vilde give ham! Mit fineste Arbejde. Hvor glad vilde hans velsignede Moder dog blive! — Men hvad tænker jeg egentlig paa?« vedblev han smilende. »Mon Frelseren virkelig trænger til mit sølle Værksted og mit Fodtøj?«

Men samme Nat havde Fatter Martin en mærkelig Drøm. Han troede at høre selve Jesusbarnets Stemme, som sagde til ham: »Martin, du har ønsket at se mig. Pas godt paa i Morgen og kig ud paa Gaden fra Morgen til Aften, for jeg kommer sikkerlig forbi dit Vindue. Men du maa passe rigtig godt paa, saa du genkender mig, for selv vil jeg ikke give mig til Kende for dig.«

Da Fatter Martin vaagnede den næste Morgen, var han fuldt og fast overbevist om, at det, han havde drømt, ogsaa ganske sikkert vilde ske. Han skyndte sig med at rydde op i sit Værksted, gjorde Ild i Kakkelovnen, drak sin Kaffe, og saa satte han sig hen tæt ved Vinduet for at passe godt paa de Folk, som gik forbi. Han havde

ofte set Billedet af Jesus i Kirkerne, saa han var vis paa, at han nok skulde kende ham, naar han kom forbi.

Den første Person, han saa, var en fattig Kulsjover, som prøvede paa at faa Varme i Kroppen ved kraftige Slag af sine Hænder mod Skuldrene — for det var bitterlig koldt.

»Stakkels Fyr!« sagde Martin til sig selv. »Hvor han maa fryse derude! Skulde jeg ikke give ham en Kop Kaffe?« —

Han bankede paa Ruden og kaldte paa Manden, som ikke lod sig længe nøde til at modtage den dampende Kaffe. Med Tak tilstod han, at han aldrig havde faaet nogen bedre Kaffe i la belle France. Kun i København, hvor han havde drukket Kaffe knægte, og i Malmø, hvor han havde faaet smörgås og svensk Banko og Marseillaisens dejlige Musik i Tilgift, havde Kaffen været ligesaa god som hos Fatter Martin.

Efter forgæves at have passet paa en stiv Time saa Fatter Martin en ung Kvinde, usselt paaklædt, med et lille Barn paa Armen. Hun var saa bleg, saa tynd og skindmager, at den gamle Skomagers gode Hjerte græd ved Synet af hende og Barnet. Han kaldte paa hende og bad hende træde ind i Værkstedet. »De ser ikke synderlig rask ud!« sagde han.

»Jeg er paa Vej til Hospitalet,« svarede Kvinden. »Jeg haaber, man vil tage imod mig og mit Barn. Min Mand er ude paa Søen, og i tre Maaneder har jeg nu gaet og ventet paa, at han skal komme hjem. Jeg er syg og har ikke en rød Øre.«

»Stakkels Skrog!« sagde den gamle Mand. »Spis og drik nu lidt, medens De sidder her ved Kakkellovnen og faar lidt Varme i Kroppen! Ikke? Siger De virkelig Nej? Naa, saa faa i det mindste en Kop Mælk til den smaa der! Sid ned, og lad mig faa fat i Barnet! Men hvad ser jeg! De har jo glemt at give ham hans Sko paa!«

»Han har ingen,« sukkede den fattige Moder.

»Vent et Øjeblik! Jeg har et Par Sko her; de passer akkurat.«

Og den gamle Skomager kom frem med de nydelige, smaa Sko, som han saa glad og stolt havde set paa Aftenen i Forvejen, og satte dem paa Barnets Fødder. De passede udmærket. Glædestraalende gik den unge Kvinde bort, fuld af Taknemmelighed, og Fatter Martin vendte tilbage paa sin Post.

Time efter Time gik. Mange, mange Folk kom forbi Vinduet; men Mesteren kom ikke. Da Skumringen faldt paa, begyndte den gamle Mand sørgmodig at lave sin

tarvelige Kvældsmad. »Det var en Drøm,« mumlede han. »Nuvel, jeg haabede —. Men han kom ikke.«

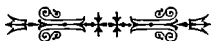
Efter Aftensmaden faldt han i Søvn i sin Stol. Pludselig syntes han at se, hvordan hans Værksted fyldtes af de Folk, som han havde hjulpet i Dagens Løb, og enhver spurgte ham, naar Turen kom til ham eller hende: »Har De ikke set mig?«

»Men hvem er I?« spurgte Skomageren alle disse Drømebilleder.

Da pegede det lille Barn paa Bibelen, der laa paa hans Bord, og hans Rosenfinger viste den gamle Mand dette Sted: »Jeg var sulten, og I gav mig at spise; jeg var tørstig, og I gav mig at drikke; jeg var nøgen, og I klædte mig; jeg kom til Eder som en fremmed, og I gav mig Husly. — Sandelig siger jeg eder, alt hvad I har gjort imod en af de mindste af disse mine Brødre, det har I gjort imod mig.«

François Coppée.

(Fra Fransk af A. Teddy Buster.)

Baronesse Stampe.

1841 — 30. Decbr. — 1921.

I Vesterhus bliver der Fest den 30. December. Og det er ikke som saa ofte en eller anden af Foreningerne, der samler sine Medlemmer til en festlig Sammenkomst, men alle de mange Foreninger, der holder til i Vesterhus, tager Del i Festen og sender deres Repræsentanter til hende, der bliver Festens Midtpunkt, Baronesse Stampe, der den Dag fylder 80 Aar. Mange gode Ønsker vil Baronessen modtage fra alle Katholikker paa den Dag, fordi hun i et langt Liv paa enestaaende Maade har arbejdet med paa det, der er vor Hjertesag.

Baronesse Stampe var 41 Aar gammel, da hun den 21. November 1882 af afdøde Præfekt Grüder blev optaget i den katholske Kirke, og fra den Dag af har hun med hele den Begejstring og den Energi, der kendetegner hendes Personlighed, været med i det katholske Arbejde. Karitativt Arbejde og Menighedsarbejde var ikke noget nyt for Baronesse Stampe dengang, hun havde allerede været meget virksom i grundtvigske Kredse, lige fra sin første

Ungdom. Hun hørte til dem, der ikke kunde leve blot for sig selv, men hun maatte have noget at virke med, og hun maatte gøre noget for andre. Det er derfor overordentlig meget, den katholske Menighed i Danmark skylder Baronessen. Hun har paa mange Omraader gaaet i Spidsen for Arbejdet og aldrig skaanet sig selv eller sparet paa sine Midler. Det er ikke Meningen her at gøre Rede for hele den nu 80-aariges Virksomhed, det er sket før i

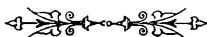
Ugebladet. Vi vil i Dag kun ønske til Lykke. Kun nogle Ting skal nævnes, som straks vil gøre det begribeligt for alle, at det er en stor Gerning, Baronessen har udført. Vi kan nævne: Paramentforeningen, den eucharistiske Forening, St. Knuds Legat, Oversættelse af Bøger, Messebogen, Elisabeth-Vincentiskonferencerne, Familieaftener for Kvinder, Den internationale katholske Forening til unge Kvinders Beskyttelse, Mariahjemmet med St. Knuds Kapel, Vesterhus.

Det sidste, Mariahjemmet og Vesterhus, er jo det, der

er bedst kendt, og som altid vil staa som et synligt Minde om Baron og Baronesse Stampes Virksomhed og Gavnildhed. Der har mange af vore katholske Husmødre faaet Uddannelse og Opdragelse i deres Ungdom. Der samles nu Ungdommen i Foreningslokalerne under andre Former. Men paa første Sal bor den gamle Baronesse, og hun følger stadig alt med Liv og Interesse, naar blot Helbredet tillader det. Det vil vi ønske, at det maa gøre længe, og vi vil ønske, at Baronessen til Stadighed maa faa at se, at hendes store Gave og al hendes Virken bringer Velsigelse.

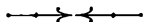
Den 30. December hejser Vesterhus Flaget, og alle Katholikker vil mindes Baronessen den Dag. Hun er et enestaaende Eksempel paa trofast og ivrigt Arbejde for den katholske Sag. Det er naturligvis kun faa, der er i Stand til at virke, som Baronessen har gjort det, men den Aand, der har besjælet hende altid, og som er Grundlaget for hendes Gerning, kan alle have. Hvis den Ungdom, der samles derinde, ogsaa har Baronesse Stampes Aand, saa bliver der en god Fremtid for vor Kirke.

Bernh. Jensen.

Kunst.

Brødrene F. og H. Kobell, der ofte før har udsendt Raderinger, har denne Gang valgt et Motiv, der er af Interesse for alle Katholikker, nemlig St. Ansgars Kirke i Bredgade. Man ser Kirkens Façade skraat fra Siden, og hvis nogen ikke før har opdaget, hvor smuk den Kirke er, vil dette Billede maaske aabne hans Øjne. Kraftigt, imponerende virker dens stilfærdige, fine Linjer, der er en ærværdig Stemning over den, som det er lykkedes Kunstnerne at faa meget godt frem. Denne Radering, der koster 12 Kr., vil være en kærkommen Julegave i mange katholske Hjem. Den faas i Kath. Boghandel og hos F. Kobell, Hjort-Lorenzengade 23.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Det var baade et meget oplysende og et meget personligt Foredrag, Pastor Maurer holdt paa

Højskolen om Pavernes Bolig gennem Tiderne. Efter at have gennemgaaet de tidligere Paveboliger, dvælede Tale- ren udførligt ved Vatikanet, hvis Historie han levende ud- viklede, og hvis nuværende Tilstand og Indretning han gjorde Rede for. Det var glædeligt engang igen at høre Pastor Maurer, for det var jo snart længe siden.

— Vincentsforeningens 4. Generalmøde blev denne Gang afholdt i Rosenkranskirkens Sogn. Der blev ført en i flere Henseender livlig og interessant Diskussion paa Mø- det. Det var ikke blot de lokale Interesser, som kom under Debat, men ogsaa Vincentsforeningens Opgaver i deres Helhed blev drøftet. Og herom blev der fra kom- petent Side hævdet, at Vincentsbrødrenes væsentlige Op- gaver burde være af aandelig Art ved deres Besøg i Hjem- mene, hvad der ikke fandt videre Jordbund blandt de ak- tive Brødre. Disse klagede ogsaa over Pengemangel, og dette kunde ikke indrømmes fra modsat Side. Som man ser, var der ret divergerende Anskuelser tilstede. Skulde det være en aktiv Broders Hovedopgave at bringe aande- lig Trøst og kun undtagelsesvis have en lille Anvisning paa Naturalier i Lommen; er det mon saa ikke derfor, at der er saa faa, som slutter sig til Vincentsforeningen og forbliver den tro som aktive Medlemmer? A. P.

Brevkasse.

Katholsk Boghandel vil gerne gøre opmærksom paa, at »Trængselsaar«, da den udkom, ikke kunde udstilles i Vinduet, fordi man fra Forlaget kun havde modtaget eet Eksempaar, der straks blev solgt. Det varede derefter otte Dage, inden man igen kunde faa Bogen fra Forlaget, men derefter har den til Stadighed været udstillet. Det vilde have været bedre, om »En Holder« havde henvendt sig i Boghandelen i Stedet for at skrive i Uge- bladet. Der er solgt og sælges stadig mange Eksemplarer af »Trængselsaar« i Katholsk Boghandel. Ærb. Knud Lützhoft.

St. Andreas Gilde (Ordrup)

afholder Julefest Torsdag d. 29. Decbr. Kl. 6. Besøgende er vel- komne. Billetter faas hos nedennævnte Bestyrelsesmedlemmer:

<i>Fr. Grugni,</i>	<i>H. Holler,</i>	<i>N. Nordenchrone,</i>
Hovmarksvej 9	Stationsvej 2	Eigaardsvej 13
Tlf. Ordrup 1197	Tlf. Ordrup 986	Tlf. Ordrup 727

Højskolens næste Møde bliver Tirsd. d. 10. Januar.

Kirkekollekt. Under Midnatsmesserne og Højmesserne paa Juledag afholdes der i Sognekirkerne Kollekt til Kirkernes Op- varmning.

Nytaarsaften (Lørdag d. 31. Decbr.)

Takkegudstjeneste (ev. med Prædiken) Te Deum

St. Ansgars Kirke Kl. 6. Rosenskranskirken Kl. 6. St. Annæ Kirke Kl. 7. Jesu Hjerter Kirke Kl. 6. St. Josefs Kirke Kl. 7 1/2. Sakramentskirken Kl. 8. St. Andreas Kirke Kl. 7.

Følgende Menighedsmedlemmer har i Stedet for at udsende Jule- og Nytaarskort tilstillet Redaktionen en Pengegave til Vincentsforeningens Konferencer:

- Pastor Chr. Raabe — Boyesgade 8.
 Bogholder Fr. Krejl og Hustru — Halmtorvet 40.
Elof Andersen — Ssensgade 38.
 Familien Murermester A. V. Günther — Bangertsgade 11.
 Fuldmægtig P. Stagno Balestrini og Hustru — St. Thomas Allé 6.
 Fabrikant Herm. Hoffmann — Uraniavej 6.
 Familien Fabrikant Jos. L. M. Hoffmann — H. C. Ørstedesvej 7 A.
 Familien Vejinspektør L. A. Nielsen — Nørre Allé 9.
 Murermester Josef Hoffmann og Hustru — Prøvestens Allé 11.
 Grosserer C. B. Lohrer og Hustru — Prinsessegade 26.
 Pastor Ph. v. Kettenburg — Bredgade 64.
 Hattefabrikant E. Bæklund og Hustru — Rosenørns Allé 5.
 Familien Assistent Jul. May — H. C. Ørstedesvej 20.
 Familien Læge E. d'Auchamp — Falkoner Allé 36.
 Bogtrykker Albert Hansen og Søn, Firma »Athene«.

Til Fordel for
Ansgarius-Foreningen
 opfører
 Dilettantforeningen »L'espérance«
 i St. Knuds Skoles Festsal, Stenosgade 4,
 Mandag d. 2. og Tirsdag d. 3. Januar 1922
 Kl. 7¹/₂ pr.

ET FARLIGT EKSPERIMENT

og
FABIOLA.

BILLETTER à Reserv. Pl. 2 Kr., 1ste Plads 1 Kr. 50 Øre
 faas hos

Pastor JENSEN, Boyesgade 8. V. STABEHL, Amerikavej 9.	KATHOLSK BOGHANDEL, Stenosgade 3. C. HAMM, Fred. d. VI.s Allé 3.	Portneren, Stenosgade 4. Frk. M. KALLAN, Prøvestens Allé 3.
--	---	--

Unios Julefest

med Lotteri og **Dans fra Kl. 7—1** afholdes **Onsdag den 4. Januar 1922 i Koncertpalsæets Riddersal.**

Billetpris for Medlemmer 2 Kr., for Besøgende 4 Kr.

Kun Medlemmers Børn har Adgang og er Adgangen gratis.

Billetter faas hos

A. V. Günther,
 Bangertsgade 11.
 Telf. 4110.

Aug. Husson,
 Stenosgade 5.
 Telf. V. 787 x.

Joh.s Hoffmann & Søn,
 Købmagergade 48.
 Telf. 1389.

Hjem. Hos Enkefrue med Datter (16 Aar) i Valby Villakvarter kan optages et Barn fra velstillet Hjem som Pensionær under omhyggelig, kærlig Omsorg. Tysk og Fransk tales.

Amalie Skrams Allé 15', Valby.

Alle Postabonnenter bedes huse at forny Abonnementet ved Postvæsenet snarest.

Kirkelig Kalender.

25. Dec. S. Juledag.	1. Jan. S. Jesu Omskærelse.
26. — M. Stephan, Martyr.	2. — M. Jesu Navnefest.
27. — Ti. Johannes, Apostel og Evangelist.	3. — Ti. Oktav af Johannes.
28. — O. Uskyldige Børn.	4. — O. Oktav af Uskyldige Børn.
29. — To. Thomas af Canterbury, Biskop og Martyr.	5. — To. Vigilie.
30. — F. Oktavdag.	6. — Fr. Epifani (H. 3 K.).
31. — L. Silvester I, Pave og Bekender.	7. — L. Oktavdag. (Knud Hertug, Martyr):

Gudstjenesten Juledag

St. Ansgars Kirke. Kl. 12 Midnat Pontifikalmesse med Prædiken. Fra Kl. 7 Morgen stille Messer. Kl. 10 Levitmesse med Prædiken. Kl. 6 Festandagt.

Jesu Hjertes Kirke. Kl. 12 Midnat Levitmesse med Prædiken. Kl. 6, 7, 7^{1/2} og 8^{1/2} stille Messer. Kl. 10 Levitmesse med Prædiken. Kl. 6 Festandagt med Prædiken.

St. Knuds Kapel (Vestervoldgade 115). Kl. 7 og 7^{1/2} stille Messer. Kl. 3 Efterm. Prædiken og Festandagt.

Immaculatakirken (Strandvej 91). Kl. 12 Midnat Højmesse og derefter to stille Messer. Kl. 9 og 9^{1/2} stille Messe. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 2^{1/2} Festandagt.

Klosterkirken paa Jagtvej. Kl. 12 Midnatsmesse. Kl. 7^{1/2} og 8 stille Messe. Kl. 6 Festandagt.

Sakramentskirken. Kl. 12 Midnat Levitmesse med Prædiken. Kl. 8, 8^{1/2}, 9 og 9^{1/2} stille Messer. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 6 Festandagt.

St. Josefs Kirke. Kl. 5 Morgen Højmesse med Udstilling af det allerhelligste. Kl. 6 stille Messe. Kl. 9 Højmesse med Prædiken. Kl. 3 Efterm. Festandagt.

Rosenkranskirken. Kl. 12 Midnat Sangmesse med Prædiken; derefter 2 stille Messer. Kl. 8^{1/2} og 9 stille Messer. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 5 Eftm. Festandagt.

Assumptionskapellet (Ordrup). Kl. 12 Midnat Højmesse. (Kun Adgang for de med Kort forsynede.) Kl. 8 og 8^{1/2} stille Messe. Kl. 4^{1/2} Efterm. Velsignelse.

St. Annæ Kirke. Kl. 12 Midnat Højmesse med Prædiken. Kl. 7 Sangmesse med Fælleskommunion. Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 11^{1/2} Gudstjeneste for Polakker. Kl. 6 Aften Prædiken og Festandagt.

St. Andreas Kirke (Ordrup). Kl. 12 Midnat Messe med Prædiken; derefter Messer Kl. 1, 6^{1/2}, 7 og 8^{1/2}. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 5 Festandagt.

St. Knuds Kapel. Fred. d. 30. December Kl. 7^{1/2} Sangmesse hvori de unge Pigers Fællesforening og Mariabørnene anmodes om at deltage.
P. Josef Resch.

Kalenderen for 1922 er udkommen og kan faas hos **Ekspeditionen**, Boyesgade 8° (Telefon Vester 7515) samt ved Kirkerne og i Boghandelen.

Pris **40 Øre**. Ved Indsendelse af 60 Øre i Frimærker tilsendes Kalenderen portofrit. *Ansgariusforeningen.*

FREMMEDSPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdigt fra Redaktionen Lørdag Aften, fra Trykkeriet Mandag.